II
596

155x-42

00024

ՏՈՄԱՐ

ԸՍՏ ՆԱԽՆԻՑ ՕՐԻՆԱԴՐ ԱՌԱՔԵԼՈՑ
ՄԱՏԹԷՈՍ ՏՒ ՄԱՐԿՈՍԻ ՅԵՒ ՂՈՒԿԱՅԻ ԵՒ
ՅՕԺԱՆԴԱԿԱՒԹԵԱՆ ՀՈԳԻՈՑՆ ՍՐԲՈՑ
ՊԱՐԳԱՏՅԱՒԻ· ԸՍԿԻՕՐՆ ԱԴՈՒՔ ԱԲԱ-
ԺՈՂՏԱՒՆ ԱՐԳԻՍ ՇՂԹԱՅԱՍՔԱՅ ԳՆԳՂԱ

ցիկ յօրինեալ ՚ի սրբոց մերոց վարդապետաց ՚ի լուսաւորչէ և՚ի պայ
ծառաւութիւն եկեղեցեայց Հայաստանեաց· ըստ աւուրց պատշաճին
զտէրունեանն· և զսրբոցն վկայնուքիւնն· քաղուածովք եդեալ վկ
միոք աշխատասիրի ոմանէ· նաև զգիշերս պաշտօնան· զտէրունեանց և
զմարտիրոսացն· և զաւուր պատշաճն իւր տարօրէն եդեալ
կարգաւ·

8647-47

Տպեցեալ Ամստէլոտամումի քաղաքի·
Ի լմնումն Փրկչին· 1669· ին· Յամենայն Յուլիսի ԺԲ·
Ի սկ Հայոց ԸՃԺԸ·
և Վրէ Փառք· Յաւիտեան·
ԱՄԻՆ·

Ո՞վ սրբուհի կոյս Մարիամ օրհնեկոտասան նահապետացն Քրիստոս
որհնութե՛ն և ծառեհնաց անուանեցար բերելով մեզ զպտուղն անմահ
հութե՛ն. հայցեմք իբեն յաւարտ և յանդ հանել զկսեալսմբ.

Ա ան ան դեղ ես հրաշափառ ծնընդեան Տ է ռո հոց հոսին է Յովհ ան ու ա Յ ո ան ու ա ե ։ Գ ի ։

ՈՐՊԻՍԻ ՍԻՄԱՎՈՆԻ ԱՐՔԱՆԱՒՐ

ԻՆՆԱՆԴԱՄԱՆ ՄՕՐՅՆ. ՔՐԻՍՏՈՍԻՈՐԴՈՒԱՒ

զանաժամանակն ի հօրե ծընեալն այսօր ծընանա յամենայն արգանդէ տուք օրհնուխն տուժոյնն մեզ ընկալցըն լուսոյ։

Յընծացէք որդիք մարդկան այսոր ծնընդեամբ սըրբուհւոյ կուսին. քանզի որ տարաւ զանտանելին յարգանդի անեղմնապէս այսօր բըղխեաց յարմատոյն յեսսեայ. տուք օրհ։

Ուրախութիւն աշխարհի ծընաւ զմարիամ ամուսն աննամ աւետեաց զուարթնոյն. որ ըզտրեցօղն օրինաց հընոյն ծընաւ մարմնով պարգեւէ նորոյս կըտակի։ տուք։

Լսէնդա մայր բանին ի հօրէ ծընեալ նախ քանզարուսեակ. որ ըզլոյսն երկնային ծագեցեր մարդկան. ըզլուծիչ մեղաց մըխիթարեն.

մանկեաւ բանին փըրկիչ զմեզ ի մեղաց մերոց։

Այսօր լսեցաւ խոստումն այս առ Նահապետն՝ ի ծնանիլ նորին Աբրահամ ամենայն ազգաց. զի յարմատոյ նորին բղխեաց կոյսն նբ. որ ծընանալ ըզբանըն բարձիլ մեղաց Նախահօրն. փառք ըս տացուք տուողին մեզ զծընհնաւէն՝ ի կանայս։

Այսօր բռնեսան յանկայք մորենին մարիամ յոր վառեցաւ հնոցն աստ յին։ զոր ետես Մովսէս ծնրինակ կուսին՝ ի սիեհան լըցնալ լուսոյն անմատոյց. փառ ըստ այ.

Այսօր գաւազանն որինականքըն յովակիմ և աննայ եռուն մեզ ըզ գեղջն ընդունիլ ըզ ցօղն երկնային. յորմէ հոսեաց անձրևըն կենաց և բղխեաց անխափ աղբիւրն իմաստից փառաստաց։

Այսօր ծընանա մայրն ամուլ ըզգեզ յոյժ եհսեայ ծաւակընաց ծաւկեալ տիրուհի. որ ետուր մըղկին՝ ի ժամու պըտուղ զհացընկենաց ի ջիլեան՝ ի լերկնից. բանդեհսեայ սըրբոյն վա անձանց մերոց։

Աստուածածնին խորան լուսոյ անվայրափակ աբրփոյն կենաց. որ եղեր աբեւելք արեգականն արդարութե. և ընծաստելոցս՝ ի խաչարիւ լոյս ծագեցեր. վասորոյ ամենեքեան ըզգեզ միշտ մեծացուցանեմք։

Նախապատրաստեալ մորենի անկիզելի. որ զանշէջ "ջհնոց աճուրթեն՝ ի քեզ տարեալ կրեցեր. որովքանզի թեև կիզել չիջաւ կրից բոց վառեցաւ կերպանի տապանակ կատարեալ նորոյ ուխտի. որով ես "լքայիր կիր աւետեաց հորդեալ. հոգեով՝ ի քեզ տըպաւորեալ ըզանձն. վասորոյ ամենեքեան ըզգեզ միշտ մեծացուցանեմք։

Մեծապատիւ ես քան զերկինըս բարձրագոյն որ զանհա "ասնելի ընդ աշխարհս յորովայնի քումմ կրեցեր. և ցնծութեամբ աշխարհի ծընար. վասորոյ ամենեքեան ըզգեզ միշտ մեծացուցանեմք։

Ով նախապատրաստ բերկրեալ միշտ կոյս որ զանբա "ելի ըզգաչն անձառաբար յընդացար. և ըզմարմնացեալն աստ ծընանելով՝ ի քէն վարդ, "լխեանդ կնճիռ առանց՝ ձեռնէն հատեալ գանիկ "լդուշակեաց զանութիւն ըզ ծնունդ քո հարան երկնաւոր. մայրե եկեր ծնընդեանն մըննալով կոյս. վասորոյ ամենեքեան ըզգեզ միշտ մեծացուցանեմք։

Որ ընդ մարմնացեալըն տիրաբար՝ ի յորովայնի քումմ կրեցեր՝ ո րամ խըլեր անհրանաց մայրը. Որ զանտանելին եդեր՝ ի յոքգանդի ականատեսն նաբար կրեցեր. ուր. Որ զաբարչակից բանըն գոյացեալ ըստուգապես աչխարհի ծընար. ուրա "խլեր։

Աստուածածնի ինն և միշտ կոյսն անդադար օրհնեսցուք. քանզի ծագեաց մեզ լոյս երեսաց Քրիստոս մեր ի փրկել անձանց մերոց։

Այսօր ըզ բանիլեր անհրանաց մայրը. քանզի որ ի բէն ծընաւ ըմեծ "ռ ըզ ի փրկութեն անձանց մերոց. Վանձ անապական գըտար նբ ծածնին. զարե խոսեաք ի այ մերոյ կենցողին վանձինս մեր։

Ա՛յր և կոյս անբաւական քրիստոնեայ. որ բարեխաղաղես միշտ աշխարհիդ
քեզ երանեան ամենայնիք. Ա՛նքո՛ւր աղաւնի՛ն. և հարան երկնից.
մարիամ. տաճար և աթոռ սուրբ հոգւոյն. քեզ ՝ի՛ւր հաճեցան ի սա
նալիք ընդ հողեղինքս. և քեզ մերձեցաք ՝ի փայլն կենաց. քեզ երբ.

Ա՛ստուածատունկ խնկահաբեր ծառ յանուշահո՛տ բուրաստանէն.
որիգա՛ս հոգւոյն վերստակաց տընկեցար. և զանմահութեան պըտ
ուղն ի ժամանակի մեզ. վասն որոյ աղերսեմ զքեզ միշտ մեծացուցանել
Օ անբասկական բողբոջն յաճախելն դրախտին յորովայն քո տընկեալ.
բնակեցեալ էրայրամասին յեսայեայ ծաղկի վկայեալ կուսական ծնունդովդ վեհ
Հարփիդն լուսոյ ծագումն ի քեզ վառեաց ըզշնորհս մարմնոյն լոյս աշ
խարհի. որով գտեա՛ք զպատկերն իւրական. զոր վերըստին նորո
գեաց յաստուածն կերպարանն. վասն որոյ բարեխաւսեա նորոգել
զմեզ ՝ի հնութենէ մեղաց.

Ի՛նձ անծին սիւն լուսոյ անմոռ հովանաւոր. և բնակարան՝ բանին.
որ բանիւ հովուեր զիսրայէլ. բարեխաւսեա՛ն զմեզ ՝ի նաձանց մերոց.
Օ անբասկական կոյսըն մարիամ՝ անծին խոստովանի՛ն սուրբ եկեղեցի
նստեր տրաւա հայցն անմահութենէ և բաժակ մեզ՝ նորահարսիդ.
տո՛ր օրհնութեն նըմա հոգւո՛ւոր երգով.

Օ տաճար անբասկական բանին հօր բարեբանեա՛ն դասք հոգեղէն
նա՛ն. գոհութեամբ և սէրք ձայնակցեալով երկնայնոցն.

❀❀❀❀❀ Ի ծոց գլխոյն է. ❀❀❀❀❀

Ա՛յսօր ցընծան դաշտք առաքելոցըն գալըստեամբ հոգւոյն սո.
զերս մըխիթարեաց վերնանակ բանին՝ մարմնացեալ եղեալ ընդ նոսա
փառա՛ց տացուք նըմա՛ր ըբաւական ձայնիւ.
Ա՛յսօր բըխեցաք ջուր երկնադանի յեմեմուրմ լըցան գեղք ամենայնի՛ք. և
ընթացան արբու ցին տիեզերաց գբաւական վերակաղբիւրն յեգեցիկ փառ
Ա՛յսօր ցողովի՛ մանալեաւ յամպոց հոգւոյն զուարթացան բոլոր երկ
ղեցւոյ. պարարտացան դաշտք արդարութեա՛ն և գեղեցկացան անա
պատք մանգո՛ւր կուսութեա՛ն. փառա՛ տացուք.

❀ Ի ՝անէտոն է. ❀

Լեանա՛ն վիմածի՛ն աղբիւրն յորդառատ բարուրանակ ծաղկեալ այ
գի՛ վայելո՛ւչ սրօքն հոգեղէն՝ բոլորունդ բանին տունն անօրինու
թեան. տաղաւար հնգւոյն՝ սո՛ւրբ ծրնեալն ՝ի քէն միշտ բարեխաւսեա
անդադար հայց ընդ՝ չնորհել զծաղկութիւն մեր նոր ջնջելոյն.
փափկութե՛ն դրախտին բացող բանալի. քո՛ւր բարձող նըմանող երկնից
անփոյթ ոսկեղէն և լի՛ մանանայիւ գաւա՛զան ծաղկեալ յարմատոյն յես
սեայ. տաճա՛ր լուսոյ մա՛յր՝ սո՛ւրբ. ՝ի՛ծղ քաղցրացուցանել զանկա՛ւն

զուարթնոցն։ Նիւթեղէնն՝ որ ծածկեալ էր մարգարտատիպ երկեղէ
ցւոյ՝ մեքենայ աղաւնիի ամպ՝ հաճախաւոր ձայնիւ կոյս Մարիամ առ ծընեալ
փառք հօր։ Լայսոր ծընաւ։

**** Հոգի Դ։ ****

Ա՛ր զնախագրեալն յառաջագոյն դուշակութեամբ մարգարէիցն,
հնատարեցեր հայր երկնաւոր տալովն ըզկոյսն՝ ի յանհնայէ ըզքեզ բարե
բանեմք աւրհնեալ՝ հայրըն մերոյ։ Ա՛ր՝ ի լրումն անձառ ծնընդեանըսա
եսայեայ քո՝ ի կուսէն։ այսօր հրաշիւք հօր միածինն յամուլ մօրէ ըզ
մայրըն քո պարգեւեցեր։ ըզքեզ։ Ա՛ր զօրինակ մարիամու հոգիդ ցուցեր
մարգարէն։ այսօր զաւանակ յովակիմայ ետուր ըզլեառն վիմածին։ ըզ
Դ։ Ա՛զ ասեր օրհնեցեալ բարձրարարէք ըզնահապետեան։
Օ՛ռարձայեր սիմէոնդ հին հանդիսանալն տեսանողացն։ որ բազմա
գոյն օրինակօք գուշակեցեր ըզծնօղ բանին տն այ բարձրէք։
Ա՛բրահացեր եկեղեցի դուստրըզ վերինն սիոնի։ քանզի ծընաւ
՝ի յանհնայէ մարքուր ծընօղ զոյն փեսայի։ բարձր։ Ա՛ահանայգ և ժո
ղովուրդք տօնա խըմբօղք ծնընդեան կուսին՝ ընդ յովակիմայ
և աննայի ծնողացդ սըրբոյ ծնողի բանին բարձր արարէք։
Ա՛։ Ա՛հապետացն աբրահամու իսահակ և յակոբայ։ պարգե
ցեալ՝ ի յայդ կոյս մարիամ գուստրը նոցին երանեն ազգ և ազգ նը այս
օր ըզծնեալդ՝ ի յանհնայէ։ Ա՛զախին և մայր կենաց աջոյն ծընօղ
հօր միածնին։ որ առ՝ ի քէն մարմնոյն ընկեց զմարքուսն։
Ա՛ր բարձրացեալ զանկեալ բնութիս՝ ի քէն ծնընդեամբդ յեր
կինս։ ըզ կաթսեալսն ելից հացիւ և զմեծատուն ելոյծ ունայն։ եր։
Ա՛ր ողորմեցար՝ ի մեզ ըս ծնեալ մարդկան հայր երկնաւորն մար
գարէին։ և ետուր բնութիս այսօր պարգեւ ըզկոյսն նը ըզ
ծնօղ որդւոյդ միածնի։ մանթանօք սուրբ ի տէր մեզ ողորմեայ։
Ա՛ր ցօղեցեր՝ ի մեզ յամպոյ օրհնաց զերդիդ այսօր զկոյսն մարիամ։ յոր
մէ ծընար մարմնոյն և բարձերնուալ ըզ մեղս նախատեղծին ադամի
Ա՛ր մերեցեր հոգիդ նը ըզսիրտս և զարդ։ ընդ մօրքն փառակցին։ այսօրյայ
մուռ ծնողացնորին ետուր ըզ մայր բանին զօրհնիչն և այն։ մանդ։
Ա՛յսօր ցընծան երկնայինքն և պարտեաւք՝ ի բարձունս։ եր
գեն զերգըս հնգևորս։ յաւուր ծնընդեանն սըրբուհուհոյն։
Ա՛յսօր վերինըն սիոն՝ դուխ զերգըս սրօքէ ինն։ զերեք սըրբեանն
ասելով։ յաւուր։ Ա՛յսօր անտեղք և լուսին՝ ընդ արեւու հըրճուելով։
գովեն ըզլոյսն՝ ի հօրէ յաւուր ծննդեն լուսոյ մօրն։ Ա՛յսօր ծերըն
աբրինակինք մանկամ մեք նոյ սիոնի։ երկրաւորդք և կուսանք խընդան
ծննդեամբ տիրուհուհոյն։ Ա՛յսօր գուշնդք անաբեղէնն և պարզ՝ ի նա
խատեանցն։ յաւուր ծննդեան մօր բանին երդեն ընդ փուս՝ ի բարձունս

Ա ՆԱԽ ՝ի մաղ խմաստութեանդ տնօրինեցեր զԼսորհուրդ տեր եկեղեցւոյ. խորագոյն ակրեալ հիմունս համատատութեանց ըզգաստ արդարոց. անչափանօք սոցա խորհուրդս ՝ի վեր։ ՈՒր զօրհնութեն նախատեղծիցն ՝ի ազգ աքրուաց և ՝ի գաց. պայծառացեալ վայելչապէս ծաղկեցուցեր զայսօր ՝ի յուսակիմ և ՝ի յանման. ամէն։ ՈՒր ըզ խնամոմն աքրահամու նա հայեսուի ՝ի մեր ըստ հոգւոյ. քահանայական և թագաւորական գահազանացըն միացեալ ցուցեր զայսօր ՝ի յայնմանէ. աղաչանօք։

ՆՇԱԿԻ զքն տէր անհաւելի անբաւ զօրութեն. որ յինէ զբանդ յաւիտենից բանամերկեցեր զորդիս ադամայ. գերագոյն զայսօր շնորհիւ վայելուչ ցուցեր ծընդեանդ զմայր միածնիդ. քո ընտրելոյ. աղաչս։ ՈՒր յանեղից բանիւ գոյացուցեր զաշխարհս ամենայն. այսօր մարդասիրեաւ տնօրինաբար ՝իյայնմանէ արկեր հնմանն ՝ի ներ։ ՄՂ ՝ի յամնէ երկրէ այսօր բուսաս մեզ բարեբեր բոյսըն բարի շուշան հով տաց ծաղկիկըն գաշտացդ միամտոյն մարդեամարմնացեալ տընկոյն ամենահեղ։

ՅՀ ՀԱ. ագաւորըն բոլորից պարագաճակեալ յարգանդի կուսին. զոր ծաւալդ հասատարեմ ամենայն հոգւովըն սրբբով ՝ի բերանով մեր զՔ

Կանոն ՝ի ծնունդ ՝ի Յնայր. ծնողաց սրբոց Յ. ծանկն. ( ) ըհնուրեն. (Յ.Կ.

✝ Ա. ✝

Ա՛յերկրորդիւ լինելութե՛ւն յիւր յաւուրն քառասնից հանգցին. մնեակ
առ՝ի նմանէ խօսեցաւ օրինօք և՛ մարգարէիւք. ըստ նմին՝ փառ՝
Ա՛ր ի երկինս ելեալ ընդ նոսին՝ փառ՝ նիւթ փառաւորեմք զերրեակ միութեիդ՝
Ա՛ր զկերպարանն ածեալն ստեղծ եալ երրորդութեիդ խորհրդոյ կցո՛
թե՛. զարդարեցեր փրկմամբ նորոգ քոյ կենդանացարար. և ըստ ծննեալն
Ա՛ր յաստեղերըզ ծածկեալ խորհուրդ քոյոց սիրոյդ. և անձառելի՛
անպատկիչ պատմուչ. արարեր անօրինութե քրմա երկրի բանիդ այ. բար՝
Ա՛ր յանապատ ծովէն հօր գերծուեցեալ բերկմամբ և՛ նբա առա
քեալք անդրանիկ խորհուրդ և լոյս գերեզմանոյ երկոտասան ականց
պերսակ նբա եկեղեցւոյ. բարեխօս լերուք առ տէր վերանձնոյ մեղաց՝
Ա՛. հոգեհանգիստ բանին բազկաց եդեալ հեմունք սրբոյն սիմեոնի. լերուք
անշարժք հմվիտք ծանկալ ծինք հանգամատք վեմք հաստատ պետրոս
և՛ անդրէաս. բար՝ Ա՛. բարեբանեն հոգւոյն վրտակք և՛ որոտումունք
տիեզերացոյց. ցնծմամբ հրեղէնք աստեղք լուսափայլք յի՛ք թագաւորին
վահան լանջացոբ յոհաննէս և յակոբոս բարեխօս լերուք առ տէր վեր՝
Ա՛ր թագաւորացդ ազգացդ և ազատ գերեզմանդ ցուցին. արփիա
փայլ զերդս հոգևորս ընտրեալ դասուց վերին սիմէոնի. անմահացդ
լուսոյն երկրորդագործութ՝ Ա՛ր խորհրդեամբ Հրշմայլիս լուսոյ փա
ռաց ա՛նեղին. նրկարագրեցաբ մեզ գերկեղ նդանի արգանտ մաքրեր
մեծին մեռրապայ. անմա. Ա՛րք զծածկեալ խորհուրդ ա՛ծ գիտութե
անօրինաբար յայտնեալ ծանո՛ցին՝ հա՛նդերձ սրբոյ մեծին մօ՛ւսէի. ան
Ա՛ր յօրինակ Հրշմայիս սիրոյ սբ առաքելոյն՝ զղեխարաբար ի ձեռ էհ
ցաւ հոգի չնորհայ բերկխոսութ՝ ա՛նբ՝ապատ. ա՛ն. Ա՛ր երկոքումբք նբ
լուսաւորչբ տանջեալ թո՛ղոմայ հա՛ստատեցեր զեկեղեցիս հայաստանեայց.
զլոյս իմաստից ՚իմեզ ծագեցուս. մա՛ղթանօք սուգ քո խընայեա՛ մեզ
Ա՛ր յերկինսն զբան ա՛նմարմնոյն նա՛խհեղեր մա՛տաղիկ հոգեղ
ձնմարիտ. գնա՛ծայինն և զգեբաղոյն քո իմաստութեդ. լի՛նիլ փառաւո
նիչ սբ երրորդութեդ՝. ընդ նոսին՝ փառաւորեմք զերրեակ միութեդ՝
Ա՛ր զկերպարանն ածեալն ստեղծ եալ երրորդութեդ խորհրդոյ կցո՛
թե՛. զարդարեցեր փրկմամբ նորոգ քոյ կենդանացարար. և ըստ ծննեալն
Ա՛ր յաստեղերըզ ծածկեալ խորհուրդ քոյոց սիրոյդ. և անձառելի՛
անպատկիչ պատմուչ. արարեր անօրինութե քրմա երկրի բանիդ այ. բար՝
Ա՛ր յանապատ ծովէն հօր գերծուեցեալ բերկմամբ և՛ նբա առա
քեալք անդրանիկ խորհուրդ և լոյս գերեզմանոյ երկոտասան ականց
պերսակ նբա եկեղեցւոյ. բարեխօս լերուք առ տէր վերանձնոյ մեղաց՝
Ա՛. հոգեհանգիստ բանին բազկաց եդեալ հեմունք սրբոյն սիմեոնի. լերուք
անշարժք հմվիտք ծանկալ ծինք հանգամատք վեմք հաստատ պետրոս
և՛ անդրէաս. բար՝ Ա՛. բարեբանեն հոգւոյն վրտակք և՛ որոտումունք
տիեզերացոյց. ցնծմամբ հրեղէնք աստեղք լուսափայլք յի՛ք թագաւորին
վահան լանջացոբ յոհաննէս և յակոբոս բարեխօս լերուք առ տէր վեր՝
Ա՛ր թագաւորացդ ազգացդ և ազատ գերեզմանդ ցուցին. արփիա
փայլ զերդս հոգևորս ընտրեալ դասուց վերին սիմէոնի. անմահացդ
լուսոյն երկրորդագործութ՝ Ա՛ր խորհրդեամբ Հրշմայլիս լուսոյ փա
ռաց ա՛նեղին. նրկարագրեցաբ մեզ գերկեղ նդանի արգանտ մաքրեր
մեծին մեռրապայ. անմա. Ա՛րք զծածկեալ խորհուրդ ա՛ծ գիտութե
անօրինաբար յայտնեալ ծանո՛ցին՝ հա՛նդերձ սրբոյն սիմեոնի. լերուք
անշարժք հմվիտք ծանկալ ծինք հանգամատք վեմք հաստատ պետրոս
և՛ անդրէաս. բար՝ Ա՛. բարեբանեն հոգւոյն վրտակք և՛ որոտումունք
տիեզերացոյց. ցնծմամբ հրեղէնք աստեղք լուսափայլք յի՛ք թագաւորին

Ա՛ր իվերայ քերովբէից ընծառեալ հանգչի ս֊ա֊ն֊ա֊ն֊ա֊ն

ուրց դարուցս ամէնայն որոց։ օրհնութեամբ եր։

ամէնին Հնոցհաց խնայրիսխ յետոյ հատատուածոց զուգ թիւ առ
Կան կենայց մարդկան մարիամ աստուածած մայր։ ընդունարան եօթն
քան զնոն հօր քառասնից աստուածած մայր։ Ողորմեա մեզ աստուած։

Ա անօթ

(ե) Ուռաւօտ խաղաղութեան՝ և արուսեակ զըսարթամարդ։ այօր մեր
ըհամ սըրբուհին՝ ի փառըս քո ՚ի ծագեանց մեզ լոյս որդուց օրհնաց։
անդ։ ըրդիսի առջօք ըզքեզ ըմի՝ շտմե ծացուցանե մեզ։ Ուրախ ած ՚ի
կեն և արևմուտք՝ ի մանակի։ այօր մարիամ հրաշագեղ ծնեաւ՝ ի յանհայտ
՚ի մայրութիւն քո հրաւիրեաւ՝ քո որդի սոյ։ անդ։ Տապանակ ամրե
ցուցիչ և տաղաւար աբրահամեան աստուած ընկալաւ։ այօր մարիամ
ըսահմանեալ յծնող ՚ի ծնողաց։ ՚ի ծնողաց
թիւն քո կոչեցեալ միայծին որդի աստուածոյ անդադար։

(զ) Ընձաւելից ած անդըննական՝ ի հրաշի նաց այօր հաձեցար ՚ի
հողեղին նաց յայտնեալ թագաւոր ած ուրեք ըմի շտ կոյսըն մա
րիամ։ աղօթիւք սուրբ ողորմեա մեզ աստուած։ Ընժամանակ ծագոյ
ծընունդ հօր էակն այօր սըրբուհոյն յորովայնէ ժամանակաւոյ՝ ի
մորէ անձառ ս մարդեղութիւն։ անդ։ Հառաջ քան զարուսեակ ածնաւր
ծընունդ հօր ՚ի յերկին։ այօր ը նորոգեր ՚ի մաստուածեամբ
զմայր անարատ անհայր ծնընդեան քո ՚ի յերկրի։ աղօթիւք։

(է) Ա ռաւօտ փառաց ած հոգիդ կենդա նարար։ ՚ի շնորհաբաշխ
աւուր մեծի ծնընդեան մարիամու ըսուտեր դաւիթ թագաւորի ձ
նորոգեա զկենդանութիւն մերոյ թագաւորի ՚ի ՚ի՚՚ն զի օրհնեցո՛ք ըզ
քեզաեր այժմ ևյաւիտեան։ Ընդեր կենաց և միրկութիւն մերոյ հոգի
հօր ևորդւոյ։ ՚ի յարմատոյն յեսայ բըղխման գաւազան ՚ի հաստատ ժա
մի ձև։ շնորհաբաշխող պայծառացոյ զգաւազանդ իշխանութիւն մերոյ հայրա
սէեաի ՚ի՚՚ն զի օ ։ Ընձեան այնմահարհի և ձառադայթ լուսանալի հոգիդ
ձե սոյ։ ՚ի ցընծութիւն աւուր լըբման ուրխուրթիւն յովակիմայ և աննայի ձ
աղօթիւք սոցա լըցո զպտուղ կաբուաց հայ աստուածոյ ընկալեաւ ՚ի՚՚ն զի։

(ը) Ա՛ ՚ի բառարձրութիւնս երկնից բարձրբանութիւք բառնբանք աստ
ուած ՚ի լի բանս նդ դիմաւոր։ հարցն ըզ գնացեալ այօր զարեգակն
արևմուտ ըզքեզ և ընդ ատուիք զլուսոյ նըշն ատուերատեսակ։ օրհնութիւն
երգով երկիր զեղջիք աւուր զերաց այօր ածնեն ըզքոյ շատակ ծնընդեան քո
՚ի մօրէ։ Ա ՚ի հնագոյն սերոբէից և քաղմաչեայ քերոբէից տիրամայր աս
տուած ծա ծին։ տանալիսն կ կիսատակն ասիոր ոսկի խորհրդատուր խորան
քանի՚ն հօր քառարձրոյ։ օրհ ։ Ա՛ արդարութեան հանդիսատան և գրատա
կան կենաց մարդկան մարիամ աստուածած մայր։ ընդունարան եօթն

Որհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց, եւ գովեալ եւ
բարձրեալ յամենայն ազգս եւ ի լեզուս, որ սքանչելագոր-
ծեցեր ընդ մեզ զողորմութիւնս քո սուրբ, եւ ոչ զարհուրե-
ցուցեր զմեզ ի մահուանէ մերմէ, այլ ի ձեռն մարդասիրու-
թեան քոյ ազատեցեր զմեզ ի ձեռաց թշնամեաց մերոց։ Ա-
ռաքեցեր զմիածին որդի քո ի փրկութիւն տիեզերաց, ան-
եզբ ես նա եղանիլ մարմին, ի սէր կուսին Տայր երկնաւոր։ զոր առ քեզ
Աստուած եւ Տէր ամենայնի, որ ի ծոցս Հօր ես միշտ, եւ ոչ
ունիս զսկիզբն եւ զկատարած, որ ամենայն արարածոց
ես արարիչ եւ ստեղծիչ, եւ ամենայնի տիրես եւ հոգաս։
Որ ի սկզբանէ ստեղծեր զերկինս եւ զերկիր, եւ զամե-
նայն որ ի նոսա է, եւ զմարդ ի հողոյ շինեցեր, եւ ի պա-
տուական կողոյ նորա զկին, եւ ի ձեռն սուրբ հոգւոյ
զմարդասիրութիւնդ ցուցեր, եւ ոչ ուրացաւ զքեզ ար-
արիչ իւր, այլ ի ձեռն սատանայի խաբեցաւ, եւ ի մահ
անկաւ։ Եւ ոչ կամեցար զկորուստ նոցա, այլ զի ապրե-
ցուցանիցես զնոսա, ի ձեռն մարդասիրութեան քոյ ա-
ռաքեցեր զմիածին որդի քո ի փրկութիւն տիեզերաց

եղեր մայ. աղաչէ։

ՀՆ 3 Յորժամ լերկինից գոչէ փոնն աղեցուրէթե. յառնեալ տէր եղեր

տերամեցելոց որդւոց ադամայ իզ բաժակն ուրախ արար յայգւոյն նեաւն ի մատուռեն՝ զՆոգիս սրբոց քոց առաքելոցն. որք արբուցին նմա՛ խդաստ առաքելոցն. աղաչե։ Ալ արբուցեր երկնաւոր գի՛ մայ նրման աճ յայտնապէս. և՛ ի տրեղէն լերզուս բաժանեալ՝ հանդեսք ըզքեզ ողորմեա։ Ալ եկեր տիրաբար լերկինից սաստիկ հող

Տէ Ալ առաքեցար՝ ի հօրէ Նոգիդ անեղ և համագոյ. աղաչեանջք տնօրինաբար զքոյմ էակցին. լին նիւ միութիւնէդ ընդ առաքելոցն. աղա

բարձրելոյն հովանաւորեաց սուրբ աստուած ծնան ծին օրհնեալ։

Ալ ըզ կեանքն անմահարար մահկանացու քնութեան՝ ի քեզ կրե ցեր սէր կոյս մարիամ. որով մեռեալքս որք յայդմայ կենդանա ցաք յոհսով յարութեան. ան նա միշտ բարեխօսեա վն անձան մերոց։ Ալ ըզ բանն անեղական ջեանն երից գոյացութեան. անձառեալ ծը նար մարմն երեան՝ ի փրկութիւն երկրի կանանց. ան։ Ալ ըզ պը տուչն ի բէն կենաց ընծայեցեր մեռեալն սգալմայ. զորոյ պանծք քառանան օրեայ քաւեաց զպղտղոյն ճաշակ կուսին և յանվախձան ըզ նոյն վերածեաց՝ ի կեանս. աննա միշտ բար։

Ալվ գերահրաշ ծաղիկ ես բուրեալ յերեմայ հոտ անմանհոտութեան ծնընդոցս հայն յորմէ սփռեցաւ մանկ ընդ տիրեզերս. օրհնութիւք ըզքեզ մեծացուցանեմք. Ալոհ լուծիչ երկաց բարձող անիծից ծագումն արևմուտ լուսոյն ձըզմարտի որով հերքեաս խաւարն առա ջինն. օրհն։ Ի զքեզ ունիմըք բարեխօս կոյս անհրանատեալ. մայր անարատ էմմանուէլի լե տաճար բանիւն հօրն երկնաւորի օրհ։

Ի զքեզ աղաչեմըք հանապազ՝ ած աստուած ծան ծին. բարեխօսեա քի սոյ մերոյ փըրկելոյ մեզ՝ ի փորձութենէ. և ած մխոնգից մերոյ Ալերախն լերս մայր անձառ լուսոյ մարիամ ած ած ծան ծին. քանզի՝ իքեզ կրեցեր ըզ հնար ած ծութիւնըն լուսեղէնն տաճար սուրբ բան նին. աննա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։ Ալայր քի ևս բնակարան բանին աստուծոյ. անհասուելիք խորհըրդոյն ըսպասաւորեցեր միշ նորդ եղեր աշխ մարդկին. աննա միշտ բարեխօսեա վս անձանց մերոց։ Ալ առաքեցար՝ ի հօրէ Նոգիդ անեղ և համագոյ. աղաչեանջք տնօրինաբար զքոյմ էակցին. լին նիւ միութիւնէդ ընդ առաքելոցն. աղա

Երգեցեք ամենակոչեք. փառք. Հոր. Ի բղնախաւմրն.

Ա՛ր անիմանալի՛դ ես յէութեի՛ն, հայր անըսկիզբն և ա՛նպատճառն. ի՛ փրկու[թի]ն մերոյ սիրգեան. առաքեցեր զմիածիդ մարմնանալ ի՛ ծըրթոյ կուսին. օրհնեալ տ՛ր ա՛ստըծ հա՛յրըցըդ մերոց. Ա՛ր, ի հնոյն անմահկնելի՛, անեղակից քո՛ւդ աստըղած. ըզ դառապատըժ զօրութեա՛նց վերնոցըն նախընթաց քո՛ւմ գա՛ղըստեանդ առաքեցեր յա՛ռաջագոյն. ծո՛ղ. Ի՛ ըվղխուա՛մն անձա՛ռ և անքընին հոգիդ անորդ և հա՛մագոյ. զտնօրի՛ն նո՛ւթի՛ն քո՛ւմ կ՛ակեին. մի՛ք բազանդեա՛ղըզ քնա՛կարո՛ն ե՛կաւորութե՛ն. ա՛ր. Ի զոյո՛ծ հնեցեք ըզձգո՛ղըք ըզնայո՛ւսեն Ն՛կայք փըրկիչք կենա՛րար ի՛ջմամբ. քա՛նին հո՛ր, ի յայրգա՛նդ կուսին. ընդ երկնայնոց դասուցն երգով ըզոյո՛ղ. Ա՛ր զանեծա՛ ե՛ր կա՛նց ծնընդեա՛ն նախամօրն եղոյծ. ա՛նաբրա՛ծ ծնանելով յա՛ նապակա՛ն կուսէն. երգո՛վ ըզ ա՛ր. Ա՛ր վերըստի՛ն նորո՛գեալք ե՛ղէք ի հնո՛ւթե՛նէ մերոյ. զնորոգո՛ղ բնութեա՛նս. երգո՛վ ըզոյո՛ղ. Ա՛ր ա՛ւրանքիդ մարդկա՛մ նո՛ր ա՛ծածին. զի՛ ի տաճարի՛դ մարդկա՛ն ցեղոյ յանկարծակի՛ եկեղ տա՛ր. ըզգեցե՛ զ օրհնութի՛ւ մե՛ծացուցանո՛ղ Ա՛րքայութե՛ւդ մե՛ծ ա՛ռաքելոցն փա՛ռակո՛ր ընդ որ ո՛չ ոք մըտանէ. բայց ա՛ն ա՛ծ խոյսելի՛. ըզգե՛զ զ Ա՛րքայութե՛ւդ աղերսի՛ւր կընդգ ա՛ւրհնեալ ըզոյն կենդանո՛ւթե՛. զո՛ր ծարաւելոյ բընութե՛ւս ետուր ի՛ յարբեցո՛ւմն. ըզգեցե՛զ օրհնութե՛ւն մե՛ծացուցանո՛ղ մե՛ծ

Ա՛ր յանէիցէ անմարմնական զբերաց էակ հայր անբակիզք. ըզ
զ բան պահտ խըմբեցէ նոցա աւետարերը այսօր առաքեցեալ սուբ բանիւ
քո խնդան սըրբեսցեն. պղպջանաք սիրա ողորմած մեզ ասաբեա ծ։
Ա՛ր ՚ի կաւս քերօքէցէ բաղմեալ լոյս քանզսրբեալ յառաջ. ՚ի հողա
նիւթեայ հաձեցար այսօր տանձարին բազմիլ վասաց. մանրացեալը
գեաղ սրտ վայնին. պղպջաս Ա՛ր ՚ի տուեր ձրիմարտութեն՝ խօսեալ
յօրէնս սեռանոր ղօք. այսօր ՚ի գլուխ գերբելոյն նոցին հմվանացեալ

սրբբոյ կուսին. ՚ի բնակուբեան քոյմ կ՚ակցին. պղպջանաք։

Ա՛բրահամը մարիամ կոյս պնապական. զի ՚ի հայրական ծոցոյ ան
մեկնելի որդին. ՚ի քոյ յանձնառնուբ բընական յորովայնի. Ա՛բրահամը
երկին վերհադոյն քրօքէ հողերէն. որ զանսահմանելին երկնից և հրե
ղինաց դասուցն. ՚ի քո ընակարը մարքրական որովայնի. Ա՛բրահամը
սիւն հրեղէն լուսոյն աշտանակ. որ զարարչականն եղանակնաց լու
սոյն ՚ի քեզ տանելով ճաշակեցեր խաչարերեցոյս։ Ա՛բրահամը սափոր
ոսկի երկնայինն հացին. որ զառն վերբուստ իջեալ ըզմանանայն կե
նաց. նորոյս պարգևեալ կերբակուր իսրայիլի. Ա՛բրահամը պատ թեթեւ
գեղմն ՚ի մանալի. որ ՚ի բանականն երկիր հեղեր զանձրև կենաց.
արդիւնս ընդ գործոց հաւատոյ պըտղաբերեալ. Ա՛բրահամը դուս
տը լուսոյ մայր անհարսնացեալ. քանզի յղացելոյն ՚ի քէն համ
խըմբեալ վերնոյն. որդիք սիօնի երգեն ըզ փառս ՚ի ըստ ձուկնս։
Ա՛ստուածածնին խորան լուսոյ անվայրապակ արփոյն կենաց.
որ եղեր Ա՛ր արևելք արեգականն արդարութեն՝ և նըմատուցո ՚ի
խաւարս լոյս ծագեցեր. վերոյն անհնեքեան ըզգեզ միշտ ծագուցանել.
Ա՛նապական տաճար և մորենի անկիզելի. որ զանշէ Ա՛ր հուր աղ
ուեհանն ՚ի քէզ տարաձ կրեցեր. որով բնութես կիզեալ չիջաւ
կրից բոց. վերոյն ա։ Ա՛ենդանի տապանակ կտակարանաց նորոյ
ուխտի. որով և Ա՛ր յերկիր աւետեաց հորդեալ. հոգեով ՚ի քեզ
տըպաւորեալ բանին. վերոյն ասէ։

Ա՛նապական նոր կոյս անապական տաճար անապարագիծ էքին բո
լորից բնութեց լայնաձաւալ տեղի. այսօր ընդ բերկրականն զու
արթնոյն կրեցեր աւետեօք զհրէշն տերունից ՚ի քեզ. ա՛ռ որ մաղ
թեմք բարեխօսել վըր մեր ա՛նպըտելի Ձայնիւ։ Ձիմանալի վտա
կաց տանին ՚ի հոսմանց. վի՛ճակեալ տեսանողացըն Ձայնիւ արբմամբ
ըզ մայեցար. այսօր զանթառամելին ծաղկեցար ըզծաղիկ և ՚ի ժա
մուռանալով զպըտուղ։ ա՛ռ որ մաղթե։ Ա՛յսօր ՚ի քեզ լըցեալ ամո
վասած

Ա ՈՒՐԱՀՏԱՒՈՐ ՄԱՐԴՈՒՏԻՒՆԸ ՔՐԻՍՏՈՍԻ.

ԳԼ.

ԱՒՐԱՀՏԱՒՈՐ ՄԱՐԴՈՒՏԻՒՆԸ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԻՒՐՈՑ ԽՈՏՅԻՆ ՄԱՐԴԿԱՆ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅՆ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ ՀԱՆԴԵՐՁԻ ՆՈՐՈՅ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅՆ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ ՀԱՆԴԵՐՁԻ ՆՈՐՈՅ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ

ԱՒԱՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅՆ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ ՀԱՆԴԵՐՁԻ ՆՈՐՈՅ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ

ԱՒԱՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅՆ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ ՀԱՆԴԵՐՁԻ ՆՈՐՈՅ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ

ԱՒԱՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅՆ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ ՀԱՆԴԵՐՁԻ ՆՈՐՈՅ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ

ԱՒԱՏԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅՆ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ ՀԱՆԴԵՐՁԻ ՆՈՐՈՅ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ

Քաղեհասե՞ առ տէր վասէն մերոյ փրկութեան։

Յորդեգրութիւն կենաց կոչէ. այլ ծանօթ
Լանէն անառակաւ ի հօրէ՞ն. որ վասէն մեր մանկացա՞ւ. և
ցընծասուքեն աչխարհի յայտնեցաւ. ըզգեզ բարեբանեմք ամօթին
կոյս։ Օ՛ի՞ որում ոչըմհանդերձեցի՞ն բոցանըշոյլ սերօքե՞ք։
նա ընակեցաւ ի քում յորովայնի ըզգեզ։ Որմէ՝ առեալ
գնդակն՞ի՞ն փայլակնացայտ՝ ի լուսո՞ն. ի գերկրս քո ընդ նա
ընակալար. ըզգեզ բարեբանեմք ամօթ։

Ա զկնաւորեցեր զբո ամօթին անարատ զերծ ոչ բոցայ կիզ զեաց հնոյ
ամօթելեացն մեծացուցանեմք։ Որ յարգանդն քում անապականաբար
բնակեցաւ քո՛ս աչքե՛ր. և փրկիչ առնէանց մերոց մեծ։ Ընհասանելի
ձերուն կան յայտնութեն՝ աչխարհի ծագեցաւ. անմատոյց լուսոյն
երկրըպագեացուք։

Ա՛ստ աւետեաց մարգարէքեն որ առ փերկեամբք ամրեամբ գաւինգ
ցընծամբ և մեք ծառք անառաւն ընդ ալուստ տնքդ կըրկնակի. հնոր
հետ մեզ ձոր ընդ արդարոցն ընդ առ ի քէն տընկեալ ծառոյն
ամիքըմ յուսով ըզուարձանալ՝ և յերկրորդին ընդ քեզ ցընծալ։
Ամէնն նըմանե տայ աւետիս զաքարիասնոր սեռնն. ելեք ուրախ լերք
ահա գայ առ քեզ խոնարհ և հեզ արքայ. նըստեալ ի մեր և յա-
ւանակ կըրկին ազանց գոլորինակ. նըմատեալք յաթոռ բերօքեից
նիստ գըթութե՛ի մեր հոգեւս։ Օ՛ահեղ փառաց քոց ելուսանոր
լինելոյդ յերկրորդութե՛ն. էտես գաւրեք յաւաջագոյն ծանոյց կան
խաւ ապդամբք հոգեյն. թէ յայտնապես ած գայցե հուր առաջի
ի՛ր բորբոքէ. յայնժամ յիստուա ի մեզ խնայեա գըթած ընդ ևնդոր։
Ընծաեին անհնարնաւթեամբ յերկրե յերկինս հարան ընծայեալ. յոր
ժամ բազմի՛ս լուսոյ նըմանք քո միածնիդ յաջակոզման. յայնժամ
մանեցեա ընդ մեր ըզնոյն փըրկել ըզ մեզ յահեղ բոցոյն. հաւմա
դաւրել ընդ արդարոցն երդել քեզ փառս ընդ երկնայնոցն։

Ի՛քեզ եմք ապաւինեալ. որ մայրդ ես և աղախին քոյ. լեր բարե
խօս վասն մեր. զի զանազն ան կարդաւցուք և ըզքեզ մի ծանրեալ
պատուեացուք։ Որ ըզ հնոյն ածեր յորովայնի քում ընկալար. և
ծընաիր անճառապես զկենդարծօղն ամենեցուն. բարեխօս ըզքեզ
ունիմք. որ երանեալդ ես, ի կանայս։ Որ զթածաւորն առնեցուն
յորովայնի քում կրեցեր. սընբըռնչի մայր և կոյս։ և աղախին քոյ

սրբոյ յաջողեալ զբանին ասէ մարմնով ծնեալն. այդ է։

Տեսանեմք ըզսոսկալին զհրաշալին խորհուրդ յայտնեալ. ի հնգետասն սրբոյ աղջկանն ասէ մարմնով ծնեալն. այդ է։ Ա՛ր դատաստան երկնաւորացդ ան՛ի մանալին. այսօր հողեղինացդ յայտնեցեր ըզծածկեալ խորհուրդ. օրհնեալ տէր աշխարհս մերոց. Ա՛ր բաշխեցեր քրիստոնէից անտեսանելի. կերպացեալ ըզմերս ի սէր քոյ կուսին տընօրինութիւն. օրհ. Ա՛ր առաւել բարձրացեալդ եւյաւելոտնից. մի՛շտընջենաւորուղս լըցուցիչ և աղբեւր՛ կենդանարար. օր. Ա՛զգ օրհնեցէք բան՛ ըձրարարիչ ըՀնա՛ յաւիտեան. Ա՛ր ըզկերպարանըս ծառայի էառ. և ըզմեզ ի մարմնի իւրում դատապարտեցաց. անդադար գոչելով. բան՛. Ա՛ր այսօր մարմնացա՛ւ ի սրբոյ կուսէն յաղագս անիծիցն. Հ՛ բարձր ըզպատուհաս նախատեղծին. ժողովուրդք առաւել բան՛ բղձր։ Ա՛ր ելն ի բարձունըս գերեալ ըզգերութիւն մահու. այսօր բանչիւ անապականութիւն պարգեւք մարդկան. քանա՛նայք հոգւո՛ որ երդո՛վ առաւե՛լ բան՛ բղձր։ Ա՛ւրախացիր ածածին վերս օրհնեալդ՝ ի սրբոյ կուսէ. ծագեալով ի քէն մեզ լոյս մայր եղեր վերաձգողին. ազգ և ա՛զինք՝ ըզքեզ մեծացուցանեմք. Հիմն եղեր եկեղեցւոյ՝ խորան եղեր հնգետասն սրբոյ. ի հրեշտակաց սպասաւորեալ գաբրիէլ քեզ աւետեաց. ազգ։

Լինկա

8674-52-590

Ա՛նկանխմբ առաջի՛ քո աճած-ին. և աղաչե՛մ զանարատ
ընդ կոյտդ։ Յարե՛ խօսեա վա՛ն անձանց մերոց. և աղաչեա՛մ զքո՛
զիածին որդի՛ն փրկե՛լ զմեզ՝ ի փոքձութենէ. և յամե՛նայ
չար՛ն վըտանգից մերոց։

Օ՛րհնեմք ընդքե՛զ աբեր ընդ անմարմնոյն դասուց. որ՝ի բար
ձե՛ւնսդես բնակեալ խնայե՛ս ի քո՛ տարագս։ Նովե՛մ ընդքե՛զ միա
ծին՝ որդի՛ն ընդ աբեր. որ՝ի կուսէն մարմնացար. խնայ՝
Յարե՛քանեմք սուրբ զհոգիդ որ նորոգօղ դես և կեանք. և մե՛զ
բա՛ն ասացուք փառք՝ ի բարձունս աբ։

Ա՛ղաւնին հրաշալի՛ որ անյայտե՛լ իմ՛նդ. և բանըն հայ
րակա՛ն անըմբռնելի՛. հնար փայլակնացեալ և՝ի մարմին բնակեցաս
անվընաս պահելով զարարածս ամենայն։ Ա՛ղաւնին հրաշագործ
որ՝ի կուսէ՛ն ծագեցաս. ձառագայթելով զարարածս ամենայն. եր
կի՛նըք ցընծայի՛ն և երկիրս ուրախանայր. և քե՛ն աստըւածծ ընդ
մարդկան չըբնդեցաս։ Յո՛ւքե՛զ ասպնի՛նիմք ամենեսըբուհի. գերա
գոյն և հրաշալի՛ և բաշխօղ բարութե՛ց. աղըբե՛ւր ես ծարաւեցող և
հանգիստ աշխատելոց. և եղբե՛ր վերընկալ ա՛ծ այլե՛ն բան՛ն։

Ա՛նձառելի՛ լո՛ւսոյ մայր և զբնակարան ա՛նը՝ սկզբնահնից
որդուդ՝ ծընե՛ցեար՝ Տէ՛ր։ Ո՛ չարչարանաց մե՛ծացուցանե՛ մե՛։ Ո՛ անհաս միտ
քեանս մայր. և զանձնաւոր տաճար ա՛յ բանին՝ ծընե՛ր։ Ո՛ չարչարից փը՛ր
կո՛ւթե՛ մայր՝ որ զնտանե՛լին երից՝ իյորգնտի եբարձ. ըզնա ամենեքեան ։ծը։

Լուծո ցննդեան Տէ՛ր. Ա՛յ տօնի տուր ()ւշխարհի՛ն. Գ կ։

Որ հնո՛ւրդ մե՛ծ և սքանչելի՛ որ յայսմ ա՛ւուրս յայտնեցա՛ւ. հա՛յվե՛ն
ւքն երգե՛ն ընդ հրեշտա՛կս տա՛նա՛ւետս աշխարհի՛։
Ո՛ ընա՛ւ նո՛ր արքայ՝ ի բեթղէ՛մ քաղաքի՛. որդի՛ք մարդկան
օրհնեցե՛ք զնա՛ զի վա՛ն մե՛ր մարմնացա՛։ Ա՛՛նբաւե՛լին երկնի և երկրի՝ ի
խանձարո՛ւրս պատե՛ցաւ ոչ մե՛կնե՛լով ի հօրէ՛ն՝ այլ ե՛ս զայրե՛ն բաժնե՛ցաւ
Ա՛յսօր ցնծա՛ն երկինք իվերուստ մե՛ծ պայծա՛ռս աւետե՛ք. և արա
րածք ամենայն՝ զգեցա՛ն հանդերձ փրկութե՛ն։ Ա՛յսօր յայրե՛ն ըն
ծայեցաւ քա՛ւ որդի՛ն այ՝. և՛ հրեղինաց բանմուԹիւնքն յերկինս ցայգ
կի՛ր վա՛յր իջեալ։ Ա՛յսօր հովուացն տեսեալ զարդարութեա՛ն արե
գա՛կն. և ընդ հրեշտակա՛ս երգե՛ի՛ն փառք՝ ի բարձունս աբ

Ա՛յսօր ջանն՝ ի հօրէ անմահ նեղի՞ և անձառելի՛ խորհրդով.
Ի՛նչ ձե՛ռն ծ՛առն կոչ սակաւ ուրուականի տնօրինաբար յերկրի երեւեաւ։ Ա՛նուն անժամանակ՝ ի հօրէ՞ անսերմն ի կուսէ՝ ի գի՛ծ՛ր
կրս մեր գերադասեցաւ այսօր աշխարհիս երկնի՝ և երկրի։
Ա՛ր մարգեանցն ըղյորդանո՞ն և լըռեաց ըզմեղս աշխարհի. զոր օրհնո՛
ծ՛ն անդադար արարածք ամենայն զէնակից ըլլան հօր և հոգւոյն։
Վա՛ն ծընեալ այսօր՝ ի բեթղեհէմ՝ ի յայրին և՝ դամբ՛ք վերին՞
զընաւրենոյն սնոսկագեաւ զամմանուէլ կա՞՛յ՛ն։ զի՝ տեսիլն մարդ
մնով ծընեալ ըզգեանն ա՛ր ծ։ Ա՛ր ընդքա՛չելիք եղեն այսօր՝ ի բեթլե
հեմ ի յայրին։ կո՛սեմ ծընանիլ լաւ՞ն և մարդ։ ա՛նանպակա՛ն մը՞նալով
կուսական՝ ո՛րովա՛՞յ՛նի՞ն։ զի՝ տեսիլն։ Ա՛ստղըն գո՛ւակեր մոգո՛ւն
առն բերել զընծայս աստուա՛ծ՛ուբեանն։ Ա՛ն հո՛վիւքն ընդ հրեշ
տակս երգեին՝ ա՛սելով. փառք՝ ի բարձունս ե՛յ ո՛ր առաքեաց՝ ի
փըրկութիւն մեզ ըզքա՛նն ա՛ր ծ։
Ա՛ր՝ ի հրեղէն աթո՛ռ ընդ հո՛ր ես բընակեալ՝ ի հրեշտակաց սպա
սաւորեալ. այսօր կամաւ հո՛ր՝ ի յերկրի երեւեցար մանրմնով կուսական
ծընո՛՞ւդեամբ. զքե՛՞ զ ընդ զօրս անմա՛րմնոյն անդադար օրհնաբա
նե՛մք։ Ո՛րմէ զարհո՛ւրելով դողան սրբ՛ բնակուդ ջնկը աթոռոցն
թէ՝ աքծնղելով ծածկէն՝ զերծաս իւրեանց։ այսօր տղայաբար՝ ի կու
սականն խտեանցըն կե՛րակրեցար մարդա՛սիրա՛՞պէս զքե՛։ Ա՛ր չան
պատում փառաց իւր նո՛ւհեցար յերկիր. ախտակիր եղեր ո՛չ՝ ի՛ մեղ
բընութեանս՝ այսօր ըզմեղուցեա՛լ ըզ նախահայրըն կենագործե
ցեր՝ ի կեանսդ յա՛ւիտե՛նից մարդա՛։
Ա՛ր անտե՛ս և անքընին քառակերպ պիցըն վեհագոյն՝ ի փըրկել
ըզմեզ եկեա՛լ անմահիւ ց թագաւո՛րն օրհնութի՛ւն անա՛քո՛ղ։ Ա՛՞ռաքե՛
հրեշտակապետն ա՛ռ սերոբէ՛ն հողեղէն՝ ասէ ա՛՞ղն և արարո՛ղն
աւետեա՛՞ լ՝ ի հօրէ մարմնանայ՝ ի քէ՛՞ն փըրկո՛ղն։ Ա՛՞ղկերտե՛՞ լ՝ իւր
դա՛նան վրկա՛՞ելով հօր և հոգւոյն՝ ովսան նո՛՞ ի բարձունս երգե՛ին։
մա՛նկունքն օրհնութիւն ո՛րդւո՛յ դա՛՞ւթի։
Ա՛ինպէ՛՞ս քեզ՝ ի կանա՛չս կոյս յա՛՞ծ ընդ՛՞ւան՝ երգե՛մք զօրհնութի՛՞ւն
զի՛ լսա՛՞ ի լո՛՞սոյ քո՛՞ յայտեցա՛՞ աշխարհի։ և զնախանձո՛՞ն եբա՛՞ղ զա՛՞
նէծ՛

Ա՛ստուածային ամենիմաստ անմեկնելի հայր բարեմասնելի խնամող ստեղծող և
ամենազօր բուժիչ հոգւոյ. անեղ և երկայն էակ, զոր միշտ օրհնեն դասք անմահից
ստուերաւոր ըզքո՛ղ մեծաց:

Ա՛ստր սուրբ անարատ լուսոյն հրեշտականին օրհնութեամբ պա
քե՛զ դանձըդ կենաց ապծային. Ձայնիւ ցընծութե՛ան մեծացուցա
զուսնող լուսո՛յ մեծացուցանե՛ք: Լո՛զքիզ լուսոյ մայր և կոյս. ըզ
մ Աղաչե՛ր ապծածին յոյս և փրկութե՛ր մեր. ըզքե՛զ ըզնե
ցե՛ք և առաւե՛լս բարձր:

Ո՛ անճառելի ըզծընո՛ւնդ փրկչին գովե՛ս
ես՝ ես՛ Ո՛ անճառելի ըզծընունդ փրկչին գովե՛ս
ըսրեկ ըզնա յաւի՛տեան: Լո՛զծնեալն ի սրբոյ կոյս լուսէն օրհն
Գ: Ո՛րծրեալ տեա՛ռն ընդ զգեստ օրհնե՛ցէք ե՛ռ բարձրա
ընչա՛ի լուսոյ: Եւ լուսովըդ լերցեր ըզ տիեզերս. ըզ քե՛զ
ցընծութե՛ան տօնեսցո՛ւք ըզ ծընունդ քո սբե՛ր յայտնեցար մեզ
ժամե՛լի Եւ մի՛շտ գոլով ոչ մեկնեցա՛ր ի հայրական ծոցոյ. ըզ
այ՛ծ հաւրցըն մերոյ: Ո՛րընար ի կուսէ անձառ միութի՛ն. անբա
ն՝ Եւ երկիր ի փըրկութի՛ ըստեղծուածոց քոյ. ըզքե՛զ օրհնե՛մք
ըծո՛ղ փըրկիչ: Եւ ընդ ցո՛ղ անապական արեանըդ ցո՛ղեցե՛ր տիեզերաց՝ ող
Ա՛ր ըզ դերժո՛ղս աւերեցեր. և ըզ գերեա՛լսըն փըրկեցեր՝ և զարգե
լեա՛լսըն վերածեր ի յոյս կենացըն յա՛ւիտեանից՝ ող փոք և մեքեր.

Տ ու ն. Գ Հ Գ.

Ա՛ղերսակից զենչա՛կից ըստնդ Տ՛ր. որ երբեմն ա՛յր զյա՛ւի տեա
ղուցեալ ըզ մարդն բերժըշկեցեր. ողորմեա՛ սր հրաժարե՛լոյս. ըզոր
հրաւիրեա՛լ առ քե՛զ կո՛չեցեր: Ա՛ր՝ ի խաչէն ըսեցեր մարդասէր կա
ն՝ Եւ ընդ քե՛զ կո՛չեցեր: Ա՛ր՝ ի խաչէն ըսեցեր մարդասէր կա
ղուցեալ ըզ մարդն բերժըշկեցեր. ողորմեա՛ սր հրաժարե՛լոյս. ըզոր
հրաւիրեա՛լ առ քե՛զ կո՛չեցեր: Ա՛ր՝ ի խաչէն ըսեցեր մարդասէր կա
ն՝ Եւ երկիր ի փըրկութի՛ ըստեղծուածոց քոյ. ըզքե՛զ օրհնե՛մք
ըծո՛ղ փըրկիչ: Եւ ընդ ցո՛ղ անապական արեանըդ ցո՛ղեցե՛ր տիեզերաց՝ ող
Ա՛ր ըզ դերժո՛ղս աւերեցեր. և ըզ գերեա՛լսըն փըրկեցեր՝ և զարգե
լեա՛լսըն վերածեր ի յոյս կենացըն յա՛ւիտեանից՝ ող փոք և մեքեր.

Տ ու ն. Գ Հ Գ.

Ա՛ղերսակից զենչա՛կից ըստնդ Տ՛ր. որ երբեմն ա՛յր զյա՛ւի տեա
ղուցեալ ըզ մարդն բերժըշկեցեր. ողորմեա՛ սր հրաժարե՛լոյս. ըզոր
հրաւիրեա՛լ առ քե՛զ կո՛չեցեր: Ա՛ր՝ ի խաչէն ըսեցեր մարդասէր կա
ն՝ Եւ երկիր ի փըրկութի՛ ըստեղծուածոց քոյ. ըզքե՛զ օրհնե՛մք
ըծո՛ղ փըրկիչ: Եւ ընդ ցո՛ղ անապական արեանըդ ցո՛ղեցե՛ր տիեզերաց՝ ող
Ա՛ր ըզ դերժո՛ղս աւերեցեր. և ըզ գերեա՛լսըն փըրկեցեր՝ և զարգե
լեա՛լսըն վերածեր ի յոյս կենացըն յա՛ւիտեանից՝ ող փոք և մեքեր.

Ա՛ր կ՚երթայ Տէր Յիսուս ծածկեա՛լ ընդ հօր և ա՛լ հոգւոյն՝ ի քրօջէ մանկանացըն յաւէժաբա՛ր հընչմամբ։ Ա՛ր կ՚երթայաւ և կ՚ինէ հօր ա՛ռեա՛լ վէ՛ր մեր ծա՛ռայն կերպ՝ ի կուսէն. որ է՛ն՝ ի յայնոսա փուռացա՛ն ետեւ վերնոյն՝ ի յայրին իջեվա՛ռնի և՝ ի մըսուր յանբանից բազմեա՛լ։ Օ՜ի կ՚ուսէն մարմնացեա՛լ բանն՝ եկայք ժողովուրդք ընդ հնվիւսըն բարեբա՛նեացնէք ընդ մոգուցն երկրըպագեացնէք ընդ երկնայինն զբան երգե՛ացուք փառք՝ ի բարձունս աստ։ Ա՛ր ահռադա՛յթ և կերպարան հնութեա՛ն հօր բանդ ա՛ըծ։ ըզ քե՛ զ՚ոչզ բարեբանեմք անե՛լով փառք՝ ի բարձունս՝ աստ։ Ա՛ր միա՛ցա՛ր՝ ի մարմնի անձամա՛ռապէս Հրէշմարիտ աըծ ըզքեզ։ Ա՛ր զանիծքն ի՛ ըզնա բարձեր ըզ դատապարտութի՛ն քրիստոս աըծ։ ըզքե՛ զ՝ Ա՛ուրբ զա՛ծածինն։ օրհննե՛թեամ՛մբ մեծացո՛ցանե՛ մք։ Լ՚ե՛տաւեր հրեշտանին աւե՛տարանիչ։ ըզծընեա՛լ փըրկիչն՝ ի նոյ կուսէ՛ն։ Լ՚ա՛ ուրախ՝ըեր բերկրեա՛լդ։ քանզիտե՛ր տերնց ելընդ քեզ

Լոնի երէցուէ տէսու Օրդնո-Ընե՛ն։ Գ։ կ։

Ա՛յսօր բանն՝ ի հօրէ՛ անմե՛ռնելո՛ և անձառելի՛ խորհրդով՝ ի ձե՛ռն կո՛ւսական ծրա՛վանի՛ անօրինաբար չեր կրի՛ երևեա՛լ։ Ա՛ն՛ուկ ա՛ն՛ժամանակ՝ ի հօրէ՛ անսերմն՝ ի կուսէ՛։ ի գի՛ շե՛րկըս մեր գըգուեցա՛ւ այսօր ա՛րարիչն երկնի՛ և երկրի։ Ա՛ր մա՛քրեացն ըզ յորդա՛նան՝ և լըսա՛ց ըզ մեղս աշխարհի՛։ զոր օրհնե՛ շե՛՛՛ն անդադա՛ր արարածք ամենայն զնա՛կիցըն հօր և հոգւոյն՝ Ա՛յս՝ ի լուսոյ ծագեա՛լ՝ ի հօրէ՛։ և լուսաւորեաց ըզ ամենեսեան զբա։ ծնունդ՝ ընդ ա՛նամպական յանընտուեր լուսոյն. զոր մի՛շտ փառաւո՛րեն՝ դա՛՛՛սք ա՛նմարմնոցն։ Հայտնի է՝ ի հրեաստանի՛ աըծ և՝ ի բեթղեհէմ ծընեա՛լ յայրին՝ մանո՛՛՛ւկ անժամանակ՝ ի հօրէ։ և ժամանակաւ գոյացեալ ծնեա՛լ լինի ա՛՛՛ծ և մա՛րդ։ Լ՚ե՛ հովուացըն տեսա՛ել ըզ հրաշալի ծագումն աստե՛ղն. փութապէս եկեալ տեսին. մանո՛՛՛ւկ եդեա՛լ յանբանից մըսուր. զոր մի՛շտ փառաւո՛րեն. դա՛՛՛սք ա՛նմարմնոցն։ Լ՚ընդ ա՛ւուրս և ուրախ՝ըեր անհարանցեա՛լ մարիամ. քանզի՛ որ՝ ի քէ՛ն ծընաւ փըրկիչ. տէ՛՛՛ր և օծեա՛լ՝ ի քաղաքի դաւթի. զոր միշտ փառաւո՛րեն. դա՛՛՛սք երջանի՛կ հովուացն։

ամէնքն ալ հանգչէին յաթոռ։ այսօր խանձարրօք պատեցար և յանբա-
նից մըսուր եղար։ մը Աը երկիր՝ ի փըրկութենէ ազգն մարդկան՝ թէ
գաւառ փառաց քո անձառ խոնարհութեանդ։ այսօր ըզմեզ դատա-
պարտեալ անձն իմ՝ ի մէնք։ նորոգեա՝ ի կեանսըդ յաւիտենից։

մարդասիրա՛ փառս քո՝ ամէն։

Աը էրն՝ ի սկզբանէ առաքեալ և աստուա՛ծ բանն։ կերպարանեալ
անեղն և համագոյ սըբ հոգւոյն՝ ի վերջին աւուրըս ծանուցեալ
մարմնանալ յանձնառնու՝ ի կուսական արգանդէ՝ ի վերայ
թէ ազգի մարեկան։ Յառաջ քան զյաւիտեանս որդի նախայայի
տեան։ այսօր յերկրի երևեալ՝ ընդ իւ մարդ կատարեալ։ խանձարրօք
պատի էղանիլ և դնի յանբանից մըսուր։ վասն նը փըր։ Աը բեթղ-
հրէաստանի երևի արդարութեան արեգականն։ յաստր երկրպագի
անէնն յարևելից՝ եկեալ մոգուցն։ և փառաբանին յերջանիկ՝ ի
քաց օթեան՝ հովուացն։ վասն նը փըր։

Աը զանձառելին ծընանը սբ աստ ծածկին կոյս։ օրհնեալ եսյան
հատեան։ Աը զարմրչանկիցըն հնծր զիսկըզբանե զբանն աստ ։ յորո
վայնի քոմ կրեցեր օրհ։ Օ քե զ եղեկիել տես երկնայի ն դու
ուն։ և հարան անփոքձ օրհն։

Աստուածածնին պայծառ քան զերկինս որ՝ ի մէզ ծագեցեր ըզ
լոյսն մեծ և գերազանց։ որով խաւարն անգիտութենէ հալածեցաւ։
արծբեական ձայնիւ զքեզ բարեբանեմք և հոգւով երգով մեծա
ցուցանեմք։ Աստ թեթև և լուսաւոր։ որ զանձրևէն կենաց՝ ի
քեզ հեղեալ՝ ի յերկնային ծովէն ըզ հոսեցեր՝ ի յերկիր ծարա-
ւեալ։ սրծբեա։ պարտեզ փակեալ աստուածնակ կոյս։ որ և ծա-
ղն կենաց՝ ի մէջ դրախտին քո՝ ի հնգւոյն տընկեալ ա նմահական
պըտղէն ելից ըզ տիեզերս։ սրծբե։

Աստուածածնին մայր լուսոյ արեգականն արդարութեան արևելք։
որ՝ ի խաւար աշխարհի ծագեցեր ըզ լոյսըն գերազանց օրհնութեա
քեզ բարեբանեալ մեծացուցանեմք։ Աստ թեթև լուսաւոր
անընդունակ խոնաւութեան։ որ ըզ ցօղէն կենաց՝ ի ցամաքեալ բնու
թեիս ցօղեր։ օրհնու։ Աերբէք հողեղէն և մարմնաւոր քերօքե
որ զանտեան՝ ինոցունց յորմէ սքոմ կրեցեր։ օրհնու։

Նարեխնութեա՛ ծընողի քոյ և միշտ կուսի։ հայցեմք՝ ի քէն ք՛ա
փրկիչ աշխարհի։ ամէն։ Նարեխնութեա՛ սբ աստուածածնին և
միշտ կուսի։ տէ՛ ողորմեա՛ծ գնեա։ Նարեխնութե՛ սբ՝ աստուած

Ա՛ն կնաւական յորմէնքն ծնեալ մարմնով. որ յանուանէ քան զյաւետեան
նըս բանդ՝ ի հօրէ երգեցողութ. տեա՛ր ասէծ փառաւորեա՛ց անուն
քո։ Ա՛ քեզ ըզօգնս բազմեա՛լ ընդ հօր անընկիզըն ոգոյն. անձանաչաբար
տղայացեալ՝ ի խանձարուրըս պատեցար. երգեմ։ Ա՛մենայն բարու
թեա՛ց տուօղ աշգին մարդկան. և՛ ի մեզ ողորմեա՛ այսօր ընծայեցար երգ։
Ա՛զաւ ըզ օրհնե՛ցեք բանըզարարեալ ըզնա յաւետեան։ Ա՛ր յանձուելի՛
աթոռ ընդ հօր փառակից՝ բա՛ժնեան՝ ի յերկրի երևեցաւ. օրհ.
Ա՛ր՝ ի կուսէ անապական թագաւոր ծընաա՛ւ. և՛ ի հրեշտա
կաց անդադար փառաբանի՛ ասեծ. քահանայք օրհնե՛։

Ոյս լուսոյ մայր՝ և կենարար բանին բնակա՛րան. քեզ երա
նեցեա՛լ մեզ և ազի՛նք ամենայն։ Ա տեղծողն մայր և հընուա՛թեա՛
կերպեաւորո՛ղ՝ ի քեզ երանեցեա՛ն. քեզ երա
նըստելոցս՝ ի խաւարա՛րին. քեզ երա։

Ա՛ն ասհաւոր բանբաւըս վերնոյըն հնդեւոր հընչմամբ երգով
ընկալեա՛լ հովուացն օրհնեին. ընդ ծնո՛ւնդ և՛ ընդ ագի՛ն մեկնելի՛
լուսոյն։ Ա՛րեշտակապետին աւետեօքն ընթացեալք՝ ի
յայրն. տեսի՛ն զնոյնաստանեա՛լ էր անտեսըն սերմեա՛ւ ի՛ց. մանո՛ւկ
եգեա՛լ յանբանից մըսուր։ Ա՛ւետ լսեմք զայրուն. աստե՛ղն
աս զա՛ծ գուշակեալ լինի. զի՝ խտեսի՛լ մարմնացելոյն ժամանե՛ա՛լ
նըմա՛ մատո՛ւցանելով զերկրպագութի՛։

Ա՛ռաք անմարմնականք երկնաւոր զօրացն՝ ի մե՛ջ հովուացն

Ա՛յո՛ւ ե՛ւ ամենայն ոք որ ի Քրիստոս հաւատայ՝ ոչ մեռանի յաւիտեան։ Հաւատո՞ւմ ես դմա։ Ասէ ցնա՝ Այո՛ Տէր, ես հաւատացի թէ դու ես Քրիստոս որդի Աստուծոյ որ յաշխարհ գաս։ Եւ զայս ասացեալ՝ գնաց կոչեաց զՄարիամ քոյր իւր ասելով գաղտ՝ թէ Վարդապետն եկն եւ կոչէ զքեզ։ Եւ նա որ լուաւ՝ յարոյց զանձն արագ եւ եկն առ նա։ Եւ Յիսուս դեռ ոչ էր եկեալ ի գեղն՝ այլ էր անդ ուր ընդ առաջ եհան նմա Մարթա։ Եւ տեսեալ զնա՝ անկաւ առ ոտս նորա։ Եւ ասէ ցնա՝ Տէր, եթէ դու էիր աստ՝ եղբայրն իմ ոչ մեռանէր։ Եւ Յիսուս տեսեալ զնա լալով՝ եւ զհրեայսն որ եկեալ էին ընդ նմա՝ լային՝ հեծեծեաց ոգւովն եւ խռովեցաւ։ Եւ ասէ՝ Ուր եդիք զնա։ Ասեն ցնա՝ Տէր, եկ եւ տես։ Եւ արտասուեցաւ Յիսուս։ Ասեն հրեայքն՝ Ահա որպէս սիրէր զնա։ Ոմանք ի նոցանէ ասեն՝ Ոչ կարաց այս որ բացեալ զաչս կուրին՝ առնել զի մի՞ եւ սա չմեռանիցի։ Յիսուս դարձեալ հեծեծեաց ի սրտի իւրում եւ եկն առ գերեզմանն։ Եւ էր քարայր եւ քար դրեալ ի վերայ նորա։ Ասէ Յիսուս՝ Վերուսկիզբ զքարն։ Ասէ ցնա Մարթա՝ մայր մեռելոյն՝ Տէր, արդէն հոտեսցէ, զի չորեքօրեայ է։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Ոչ ասացի քեզ թէ եթէ հաւատասցես՝ տեսցես զփառս Աստուծոյ։ Վերացուցին զքարն։ Եւ Յիսուս վերացոյց զաչսն յերկինս եւ ասէ՝ Հա՛յր, գոհանամ զքեզ զի լուար ինձ։ Եւ ես գիտէի թէ միշտ լսես ինձ, այլ վասն ժողովրդեանս որ կայ շուրջանակի՝ ասացի, զի հաւատասցեն թէ դու առաքեցեր զիս։ Եւ զայս ասացեալ՝ բարձր ձայնիւ աղաղակեաց՝ Ղազարոս, արի՛ արտաքս։ Եւ ել մեռեալն կապեալ ոտիւք եւ ձեռամբք գերեզմանաւանդակաւ, եւ երեսք նորա սրբարանաւ կապեալ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս՝ Արձակեցէք զնա եւ թողէք երթալ։ Բազումք ի հրեայսն որ եկեալ էին առ Մարիամ եւ տեսին զոր արար Յիսուս՝ հաւատացին ի նա։ Իսկ ոմանք ի նոցանէ գնացին առ փարիսեցիսն եւ ասացին նոցա զոր արար Յիսուս։ Ժողովեցան քահանայապետքն եւ փարիսեցիքն ի խորհուրդ եւ ասէին՝ Զի՞նչ առնեմք զի այս մարդ բազում նշանս առնէ։ Եթէ թողցուք զնա այսպէս՝ ամենեքին հաւատասցեն ի նա։ Եւ եկեսցեն հռոմայեցիքն եւ առցեն զտեղի մեր եւ զազգ մեր։ Եւ Կայիափա մի ոմն ի նոցանէ՝ որ էր քահանայապետ տարւոյն յայնմիկ, ասէ ցնոսա՝ Դուք ոչ գիտէք զոր ինչ ասէք։ Ոչ խորհիք թէ ձեռն արկանել մեզ է՝ զի մի ամենայն ազգ կորնչեսցէ։ Եւ ոչ ասաց զայս ի միտս իւրում՝ այլ քահանայապետ տարւոյն յայնմիկ էր՝ մարգարէացաւ թէ Յիսուս պիտի մեռանիցի վասն ազգին։ Եւ ոչ միայն վասն ազգին՝ այլ զի եւ զորդիսն Աստուծոյ որ ցրուեալ էին՝ ժողովեսցէ ի միասին։ Ի յայնմ աւուրէ խորհեցան սպանանել զնա։ Յիսուս ոչ եւս ետես ի հրեայսն յայտնի երթալ, այլ գնաց անտի յերկիրն մերձ ի տեղի անապատի՝ ի քաղաքն որ կոչի Եփրեմ, եւ անդ բնակեցաւ ընդ աշակերտսն։ Եւ մերձ էր զատկն հրեից։ Եւ ելին բազումք յերկրէն յԵրուսաղէմ առաջի զատկին՝ զի սրբեսցեն զանձինս։ Եւ խնդրէին զՅիսուս՝ եւ կային ընդ միմեանս ի տաճարին՝ եւ ասէին՝ Զի՞նչ կարծիք ձեզ՝ եթէ ոչ եկեսցէ ի տօնին։ Եւ էին հրամանք տուեալ ի քահանայապետացն եւ ի փարիսեցւոցն՝ զի եթէ ոք գիտասցէ ուր իցէ՝ յայտնեսցէ՝ զի բռնեսցեն զնա։

Ա՛ռաջի քան զվեցօրեայ զատկն եկն Յիսուս ի Բեթանիա ուր էր Ղազարոս մեռեալ՝ զոր յարոյց ի մեռելոց։ Արարին նմա ընթրիս անդ։ Եւ Մարթա պաշտէր։ Իսկ Ղազարոս էր ընդ հանդերձ ընթրելոցն ընդ նմա։ Եւ Մարիամ առեալ ճաշի մի յուղոյ նարդոսի հոտոտ բազմագին՝ եւ օծ զոտս Յիսուսի՝ եւ սրբեաց զոտսն նորա մազիւք գլխոյ իւրոյ։ Եւ տունն լցաւ ի հոտոյ յուղոյն։ Ասէ Յուդա Սիմոնի Ասկարիովտացի՝ որ էր մի ի տասնեցելոցն եւ մատնիչ նորա՝ Զի՞ ոչ ծախեցաւ զայս իւղ երեք հարիւր դահեկանաց եւ տացի աղքատաց։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Թող զնա, զի զաւուր թաղման իմոյ պահեաց զայս։ Զի զաղքատսն միշտ ունիք ընդ ձեզ, եւ զիս ոչ միշտ ունիք։ Գիտաց զայս բազում ամբոխ ի հրեայսն՝ եկին ոչ վասն Յիսուսի միայն՝ այլ զի եւ զՂազարոս տեսցեն զոր յարոյց ի մեռելոց։ Խորհեցան քահանայապետքն սպանանել եւ զՂազարոս՝ զի բազումք ի հրեայսն երթային եւ հաւատային ի Յիսուս վասն նորա։ Ի վաղիւն ամբոխ բազում որ եկեալ էին յտօնն՝ լուան զի գայ Յիսուս յԵրուսաղէմ։ Առին ոստս արմաւենեաց եւ ելին ընդ առաջ նմա եւ աղաղակէին՝ Օրհնեալ է որ գայ յանուն Տեառն, թագաւոր Իսրայէլի։ Եւ գտեալ Յիսուս զէշ մի՝ նստաւ ի նա՝ որպէս գրեալ է՝ Մի՛ երկնչիր, դուստր Սիովնի, ահա թագաւորն քո գայ նստեալ ի վերայ էշոյ ծնան։ Զայս ոչ գիտացին աշակերտունքն նորա նախ քան զի փառաւորեցաւ Յիսուս՝ յայնժամ յիշեցին թէ զայս գրեալ էր վասն նորա եւ արարին նմա։ Վկայէր ամբոխն որ էր ընդ նմա՝ յորժամ կոչեաց զՂազարոս ի գերեզմանէ եւ յարոյց ի մեռելոց։ Վասն որոյ եւ ամբոխն ելին ընդ առաջ նմա՝ զի լուան թէ արարեալ էր զնշանս զայս։ Փարիսեցիքն ասէին ընդ միմեանս՝ Տեսանէ՞ք զի ոչ օգնէ ձեզ ինչ։ Ահա աշխարհ զհետ նորա գնաց։

Եւ էին ոմանք հեթանոսք ի նոցանէ որ եկեալ էին երկրպագանել յտօնն։ Եւ նոքա մերձեցան առ Փիլիպպոս որ էր ի Բեթսայիդա գաւառէ Գալիլեացւոց՝ եւ խնդրէին ասելով՝ Տէր, կամիմք տեսանել զՅիսուս։ Եկն Փիլիպպոս եւ ասէ ցԱնդրէաս։ Եւ Անդրէաս եւ Փիլիպպոս ասացին Յիսուսի։ Եւ Յիսուս պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ՝ Եկն ժամ զի փառաւորեսցի Որդի մարդոյ։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ հատ ցորենոյ անկեալ ի գետին՝ եթէ ոչ մեռանիցի՝ միայն մնայ։ Եթէ մեռանիցի՝ բազում պտուղ բերէ։ Որ սիրէ զանձն իւր՝ կորուսանէ զնա։ Եւ որ ատեցէ զանձն իւր յաշխարհի՝ զնա յաւիտենական կեանս պահեսցէ։ Եթէ ոք ինձ ծառայէ՝ զիս հետեւեսցի։ Եւ ուր եմ ես՝ անդ եւ ծառայ իմ իցէ։ Եթէ ոք ինձ ծառայէ՝ պատուեսցէ զնա Հայր։ Այժմ հոգի իմ խռովեցաւ։ Եւ զի՞նչ ասասցեմ։ Հա՛յր, փրկեա՛ զիս յժամէս յայսմանէ։ Այլ վասն այսորիկ եկի յժամս յայս։ Հա՛յր, փառաւորեա՛ զանուն քո։ Եկն ձայն յերկնից՝ եւ ասէ՝ Եւ փառաւորեցի եւ կրկին փառաւորեցից։ Ամբոխն որ կայր եւ լուաւ՝ ասէին թէ որոտ եղեւ։ Ոմանք ասէին՝ Հրեշտակ խօսեցաւ ընդ նմա։ Յիսուս պատասխանի ետ եւ ասէ՝ Ոչ վասն իմ եղեւ ձայնս այս՝ այլ վասն ձեր։ Այժմ դատաստան է աշխարհիս այսմիկ։ Այժմ իշխան աշխարհիս այսմիկ հանի արտաքս։ Եւ ես եթէ բարձցայց ի երկրէ՝ զամենեսեան ձգեցից առ ինքն։ Եւ զայս ասէր՝ նշանակելով զինչ մահ մեռանելոց էր նա։ Ասէ ցնա ամբոխն՝ Մեք լուաք յօրինացն թէ Քրիստոս կայ յաւիտեան։ Եւ զիա՞րդ դու ասես թէ պարտ է բարձանել զՈրդի մարդոյ։ Ո՞վ է Որդի մարդոյ այս։ Ասէ ցնոսա Յիսուս՝ Դեռ սակաւ ինչ ժամանակ լոյս ընդ ձեզ է։ Գնացէք մինչ զի լոյս ունիք ընդ ձեզ, զի մի խաւարք զձեզ պատեսցեն։ Եւ որ գնայ ի խաւարի՝ ոչ գիտէ ուր երթայ։ Մինչ զի լոյս ունիք ընդ ձեզ՝ հաւատասջիք ի լոյս, զի որդիք լուսոյ լիջիք։ Զայս ասացեալ Յիսուս՝ գնաց եւ ծածկեցաւ ի նոցանէ։ Եւ թէպէտ այսքան նշանս առնէր առաջի նոցա՝ ոչ հաւատային ի նա։ Զի զբանն Եսայեայ մարգարէի լցցի՝ զոր ասաց՝ Տէր, ո՞ հաւատաց լսելեաց մերոց։ Եւ բազկի Տեառն ո՞ւմ յայտնեցաւ։ Վասն այսորիկ ոչ կարէին հաւատալ՝ զի դարձեալ ասաց Եսայի՝ Կուրացոյց զաչսն նոցա եւ խստացոյց զսիրտս նոցա՝ զի մի տեսցեն աչօքն եւ իմասցին սրտիւ եւ դարձցին, եւ բժշկեցից զնոսա։ Զայս ասաց Եսայի՝ զի տեսանէր զփառս նորա եւ խօսեցաւ վասն նորա։ Բայց եւ ի նոցանէ բազումք հաւատային ի նա՝ այլ վասն փարիսեցւոցն ոչ խոստովանէին՝ զի մի ի ժողովարանէ հալածեսցին։ Սիրեցին զփառս մարդկան քան զփառս Աստուծոյ։ Յիսուս աղաղակեաց եւ ասէ՝ Որ հաւատայ ի ինձ՝ ոչ հաւատայ ի ինձ այլ ի Հայր որ առաքեաց զիս։ Եւ որ տեսանէ զիս՝ տեսանէ զառաքեցեալ զիս։ Ես լոյս յաշխարհ եկի՝ զի ամենայն որ հաւատայ ի ինձ՝ ի խաւարի մի մնասցէ։ Եւ եթէ ոք լուիցէ բանից իմոց եւ ոչ հաւատասցէ՝ ես ոչ դատեմ զնա։ Ոչ եկի զի դատեցից զաշխարհ՝ այլ զի կեցուցից զաշխարհ։ Որ արհամարհէ զիս եւ ոչ ընդունի զբանս իմ՝ ունի որ դատեսցէ զնա։ Բանն զոր խօսեցայ՝ նա դատեսցէ զնա յաւուր յետնում։ Զի ես ոչ յինքնէ խօսեցայ՝ այլ Հայր որ առաքեաց զիս՝ նա ինձ պատուիրան ետ թէ զի՞նչ ասասցեմ եւ զի՞նչ խօսեսցիմ։ Եւ գիտեմ զի պատուիրան նորա կեանք յաւիտենականք են։ Զոր ինչ ես խօսիմ՝ որպէս ասաց ինձ Հայր՝ նոյնպէս խօսիմ։

Ա՛ռաջի քան զտօնն զատկին գիտացեալ Յիսուս թէ եհաս ժամ նորա զի անցցէ յաշխարհէս յայսմանէ առ Հայր՝ որպէս սիրեաց զսեպհականսն որ էին յաշխարհի՝ մինչեւ ի վախճան սիրեաց զնոսա։ Եւ ընթրեաց ընդ նոսա։ Եւ սատանայ ոչ եւս ետես ի սիրտ Յուդայի Սիմոնի Ասկարիովտացւոյ՝ զի մատնեսցէ զնա։ Յիսուս գիտացեալ թէ ամենայն ինչ ետ Հայր ի ձեռս նորա՝ եւ թէ յԱստուծոյ ելանէ եւ առ Աստուած երթայ՝ յարուցանէ ի ընթրեացն եւ արկանէ զհանդերձս իւր եւ առեալ սաւան՝ ետ ի մէջս իւր։ Ապա ածէ ջուր ի լուացան եւ սկսաւ լուանալ զոտս աշակերտացն եւ սրբել սաւանաւն զոր ի մէջս իւր էր։ Եկն առ Սիմոն Պետրոս։ Եւ ասէ ցնա Պետրոս՝ Տէր, դու զոտս իմ լուանա՞ս։ Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա՝ Զոր ես առնեմ՝ դու ոչ գիտես զայժմ, այլ գիտասցես յետ այսորիկ։ Ասէ ցնա Պետրոս՝ Ոչ լուանաս զոտս իմ յաւիտեան։ Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ՝ Եթէ ոչ լուայց զքեզ՝ ոչ ունիս բաժին ընդ իս։ Ասէ ցնա Սիմոն Պետրոս՝ Տէր, ոչ միայն զոտս իմ՝ այլ եւ զձեռս եւ զգլուխ։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Որ լուացեալ է՝ պիտոյ չունի եթէ զոտս լուանայ՝ այլ ամենայն մարմին սուրբ է։ Եւ դուք սուրբ էք, այլ ոչ ամենեքին։ Գիտաց զմատնիչն իւր՝ վասն այսորիկ ասաց՝ Ոչ ամենեքին սուրբ էք։ Եւ զայս ասացեալ՝ եհան զհանդերձս իւր եւ նստաւ դարձեալ։ Եւ ասէ ցնոսա՝ Գիտէ՞ք զոր ինչ արարի ձեզ։ Դուք կոչէք զիս Վարդապետ եւ Տէր, եւ ասէք զբարի՝ զի եմ։ Եթէ ես լուացի զոտս ձեր՝ Տէր եւ Վարդապետ, եւ դուք պարտ էք միմեանց լուանալ զոտս։ Զի օրինակ տուի ձեզ՝ զի որպէս ես արարի ձեզ՝ դուք նոյնպէս արասջիք։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ ոչ է ծառայ մեծ քան զտէր իւր, եւ ոչ առաքեալ մեծ քան զառաքիչ իւր։ Եթէ զայս գիտէք՝ երանի՛ էք եթէ առնիցէք զայս։ Ոչ ասեմ զամենեսեան ձեզ։ Ես գիտեմ զորս ընտրեցի, այլ զի գրոցն լցցի՝ թէ Որ ուտէ հաց ընդ իս՝ վերացոյց զիս զգարշապարս իւր։ Ասեմ ձեզ յայժմ յառաջ քան զլինելն՝ զի եթէ եղիցի՝ հաւատասջիք թէ ես եմ։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ որ զոք առաքեցից՝ զիս ընկալեալ է։ Եւ որ զիս ընկալեալ է՝ ընկալեալ է զառաքեցեալ զիս։ Զայս ասացեալ Յիսուս՝ խռովեցաւ ոգւովն եւ վկայեաց եւ ասէ՝ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ մի ոք ի ձէնջ մատնիցէ զիս։ Նայէին աշակերտքն միմեանց՝ զի ո՞ւմ ասէ։ Էր ոմն ի նոցանէ աշակերտ՝ զոր սիրէր Յիսուս՝ հանգեալ ի գիրկս Յիսուսի։ Նշանակեաց նմա Սիմոն Պետրոս՝ եւ ասէ՝ Ո՞ւմ ասէ։ Եւ նա հանգեալ ի գիրկս Յիսուսի՝ ասէ ցնա՝ Տէր, ո՞ւմ ասէ։ Պատասխանի ետ Յիսուս՝ Ա՛յն է որ ես մատուցից զհաց թաթխեալ։ Եւ թաթխեալ զհացն՝ ետ Յուդայի Սիմոնի Ասկարիովտացւոյ։ Եւ զհացն զոր ետ՝ յետ նորա մտանէ սատանայ ի նա։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Զոր ինչ առնես՝ արա՛ զկարի։ Եւ ոչ ոք գիտաց ի հանդիսականացն զի՞նչ ասաց ցնա։ Զի ոմանք կարծէին՝ զի քսակ ունէր Յուդա՝ եթէ ասաց նմա Յիսուս՝ Գնեա զոր ինչ պիտոյ է մեզ ի տօնին, կամ զի տացէ ինչ աղքատաց։ Նա առեալ զհացն՝ անդէն ել։ Եւ էր գիշեր։ Եւ յորժամ ել՝ ասէ Յիսուս՝ Արդ փառաւորեցաւ Որդի մարդոյ, եւ Աստուած փառաւորեցաւ ի նմա։ Եթէ Աստուած փառաւորեցաւ ի նմա՝ եւ Աստուած փառաւորեսցէ զնա ի սմա, եւ անդէն փառաւորեսցէ զնա։ Որդեակք, դեռ սակաւ ինչ ժամանակ ընդ ձեզ եմ։ Խնդրեսջիք զիս, եւ որպէս ասացի հրեայսն՝ եթէ ուր գնամ ես՝ դուք ոչ կարէք գալ, նոյնպէս եւ ձեզ ասեմ այժմ։ Պատուիրան նոր տամ ձեզ՝ զի սիրեսջիք միմեանս։ Որպէս սիրեցի զձեզ՝ զի եւ դուք սիրեսջիք միմեանս։ Ընդ այսմ գիտասցեն զձեզ ամենայն մարդիկ թէ աշակերտք իմ էք՝ եթէ սէր ունիցիք միմեանց։ Ասէ ցնա Սիմոն Պետրոս՝ Տէր, ո՞ւր գնաս։ Պատասխանի ետ Յիսուս՝ Ուր գնամ ես՝ ոչ կարես զայժմ գալ ինձ, այլ գալոցես յետ այսորիկ։ Ասէ ցնա Պետրոս՝ Տէր, զի՞ ոչ կարեմ զայժմ գալ ընդ քեզ։ Զանձն իմ ի վերայ քո դնեմ։ Պատասխանի ետ Յիսուս՝ Զանձն քո ի վերայ իմ դնես։ Ամէն ամէն ասեմ քեզ՝ ոչ հաւնեցի աքաղաղ մինչեւ զերիս ուրասցես զիս։

Մի՛ խռովեսցի սիրտ ձեր։ Հաւատայք յԱստուած եւ ի ես հաւատայք։ Ի տան Հաւր իմոյ բնակութիւնք բազումք են։ Եթէ ոչ՝ ասացի ձեզ թէ երթամ պատրաստել տեղի ձեզ։ Եւ եթէ երթիցեմ եւ պատրաստեցից տեղի ձեզ՝ դարձեալ գամ եւ առից զձեզ առ ինքն՝ զի ուր եմ ես՝ անդ եւ դուք իցէք։ Եւ զուր գիտէք եւ զճանապարհն գիտէք։ Ասէ ցնա Թովմաս՝ Տէր, ոչ գիտեմք ուր երթաս։ Եւ զիա՞րդ կարեմք զճանապարհն գիտել։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Ես եմ ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք։ Ոչ ոք գայ առ Հայր՝ եթէ ոչ ընդ իս։ Եթէ ինձ ճանաչէիք՝ եւ զՀայր իմ ճանաչէիք։ Եւ ի սմանէ գիտէք եւ տեսէք զնա։ Ասէ ցնա Փիլիպպոս՝ Տէր, ցո՛ մեզ զՀայր եւ բաւական է մեզ։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Այդչափ ժամանակ ընդ ձեզ եմ եւ ոչ ճանաչեցեր զիս, Փիլիպպոս։ Որ տեսանէ զիս՝ տեսանէ զՀայր։ Եւ զիա՞րդ դու ասես՝ ցո՛ մեզ զՀայր։ Ոչ հաւատա՞ս թէ ես ի Հաւր եմ եւ Հայր յիս է։ Զբանս զոր ես խօսիմ ընդ ձեզ՝ ոչ յինքնէ խօսիմ։ Եւ Հայր որ յիս բնակեալ է՝ նա առնէ զգործս։ Հաւատայք ինձ թէ ես ի Հաւր եմ եւ Հայր յիս է։ Եթէ ոչ՝ գործոցդ հաւատայք։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ որ հաւատայ ի ինձ՝ զգործս զոր ես առնեմ՝ նա առնիցէ եւ մեծագոյնս քան զայս առնիցէ։ Զի ես առ Հայր իմ երթամ։ Եւ զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք յանուն իմ՝ արասցեմ։ Զի Հայր փառաւորեսցի ի Որդի։ Եթէ զոր ինչ խնդրիցէք յանուն իմ՝ արասցեմ։ Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ պահեսջիք։ Եւ ես խնդրեցից զՀայր եւ զայլ Մեծարան տացէ ձեզ՝ զի ընդ ձեզ յաւիտեան կացցէ։ ԶՀոգին ճշմարտութեան՝ զոր աշխարհ ոչ կարէ ընկալ՝ զի ոչ տեսանէ զնա եւ ոչ ճանաչէ զնա։ Դուք ճանաչէք զնա՝ զի ընդ ձեզ բնակեալ է եւ յձեզ է։ Ոչ թողից զձեզ որբս՝ եկից առ ձեզ։ Դեռ սակաւ ինչ ժամանակ եւ աշխարհ ոչ եւս տեսանէ զիս։ Դուք տեսանէք զիս՝ զի ես կենդանի եմ եւ դուք կեցջիք։ Յայնմ աւուր գիտասջիք դուք թէ ես յՀաւրէ իմում եմ եւ դուք յիս եւ ես յձեզ։ Որ ունի զպատուիրանս իմ եւ պահէ զնոսա՝ նա է որ սիրէ զիս։ Եւ որ սիրէ զիս՝ սիրեսցի յՀաւրէ իմմէ եւ ես սիրեցից զնա եւ յայտնեցից նմա զանձն իմ։ Ասէ ցնա Յուդա՝ ոչ Սիմոնի Ասկարիովտացւոյ՝ Տէր, զի՞ յայտնելոց ես զանձն քո մեզ եւ ոչ աշխարհի։ Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա՝ Եթէ ոք սիրէ զիս՝ զբանս իմ պահեսցէ։ Եւ Հայր իմ սիրեսցէ զնա եւ առ նա եկեսցուք եւ բնակութիւն առ նմա արասցուք։ Որ ոչ սիրէ զիս՝ զբանս իմ ոչ պահէ։ Եւ բանն զոր լուայք՝ ոչ է իմ՝ այլ Հաւր որ առաքեաց զիս։ Զայս ասացի ձեզ՝ ընդ ձեզ կացեալ։ Եւ Մեծարանն՝ Հոգին Սուրբ՝ զոր առաքեսցէ Հայր յանուն իմ՝ նա ուսուսցէ ձեզ զամենայն եւ յիշեցուսցէ ձեզ զամենայն զոր ինչ ասացի ձեզ։ Խաղաղութիւն թողից ձեզ՝ խաղաղութիւն իմ տամ ձեզ։ Ոչ որպէս աշխարհ տայ՝ ես տամ ձեզ։ Մի՛ խռովեսցի սիրտ ձեր եւ մի՛ երկնչիցի։ Լուարուք զի ես ասացի ձեզ՝ թէ երթամ եւ գամ առ ձեզ։ Եթէ սիրէիք զիս՝ ուրախ լինէիք թէ ասացի՝ թէ երթամ առ Հայր։ Զի Հայր իմ մեծ է քան զիս։ Եւ արդ ասացի ձեզ յառաջ քան զլինելն՝ զի եթէ եղիցի՝ հաւատասջիք։ Ոչ բազում ինչ խօսեցայց ընդ ձեզ։ Զի գայ իշխան աշխարհիս այսմիկ եւ ինձ ոչ ինչ գտանէ։ Այլ զի գիտասցէ աշխարհ թէ սիրեմ զՀայր եւ որպէս պատուիրան ետ ինձ Հայր՝ նոյնպէս առնեմ։ Յարուցէք՝ երթիցուք աստի։

Ես եմ որթատունկ ճշմարիտ եւ Հայր իմ է երկրագործ։ Զամենայն ոստ յիս որ ոչ բերէ պտուղ՝ կտրէ զնա։ Եւ զամենայն որ պտուղ բերէ՝ զնա մաքրէ՝ զի բազում պտուղ բերիցէ։ Դուք մաքուր էք վասն բանին զոր խօսեցայ ընդ ձեզ։ Բնակեցարուք յիս եւ ես յձեզ։ Որպէս ոստ ոչ կարէ պտուղ բերել յինքնէ՝ եթէ ոչ բնակեալ իցէ ի որթատունկն՝ նոյնպէս եւ դուք՝ եթէ յիս ոչ բնակեալ իցէք։ Ես եմ որթատունկ՝ դուք ոստք։ Որ բնակեալ է յիս եւ ես յնմա՝ նա բազում պտուղ բերէ։ Զի առանց ինձ ոչ կարէք ինչ առնել։ Որ յիս ոչ բնակեալ իցէ՝ արտաքս հանի որպէս ոստ եւ չորասցի։ Եւ զոստս զայնոսիկ ժողովեսցեն եւ ի հուր արկցեն եւ այրեսցին։ Եթէ յիս բնակեալ իցէք եւ բանք իմ ի ձեզ բնակեալ իցեն՝ զոր ինչ կամիցիք խնդրեսջիք եւ եղիցի ձեզ։ Յայսմ փառաւորեցաւ Հայր իմ՝ զի բազում պտուղ բերիցէք եւ լինիցիք աշակերտք իմ։ Որպէս սիրեաց զիս Հայր՝ նոյնպէս եւ ես սիրեցի զձեզ։ Արդ բնակեցարուք ի սիրոյ իմում։ Եթէ զպատուիրանս իմ պահեսջիք՝ բնակեսջիք ի սիրոյ իմում։ Որպէս եւ ես զպատուիրանս Հաւր իմոյ պահեցի եւ բնակեալ եմ ի սիրոյ նորա։ Զայս ասացի ձեզ՝ զի ուրախութիւն իմ ի ձեզ բնակեալ իցէ եւ ուրախութիւն ձեր լցցի։ Այս է պատուիրան իմ՝ զի սիրեսջիք միմեանս որպէս սիրեցի զձեզ։ Ոչ ոք ունի սէր մեծ քան զայս՝ զի զանձն իւր դիցէ ոք վասն բարեկամաց իւրոց։ Դուք բարեկամք իմ էք՝ եթէ առնիցէք զոր ինչ պատուիրեմ ձեզ։ Ոչ ասեմ զձեզ ծառայս՝ զի ծառայ ոչ գիտէ զոր ինչ առնէ տէր նորա։ Այլ ասացի ձեզ բարեկամս՝ զի զամենայն զոր ինչ լուայ յՀաւրէ իմմէ՝ յայտնի արարի ձեզ։ Ոչ դուք զիս ընտրեցէք՝ այլ ես ընտրեցի զձեզ եւ կացուցի զձեզ զի երթիցէք եւ պտուղ բերիցէք եւ պտուղ ձեր կացցէ։ Զի զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք յանուն իմ յՀաւրէ՝ տացէ ձեզ։ Զայս պատուիրեմ ձեզ՝ զի սիրեսջիք միմեանս։ Եթէ աշխարհ ատելի առնիցէ ձեզ՝ գիտասջիք թէ զիս յառաջագոյն քան զձեզ ատեաց։ Եթէ յաշխարհէ էիք՝ աշխարհ զսեպհականն իւր սիրէր։ Այլ զի ոչ էք յաշխարհէ՝ այլ ես ընտրեցի զձեզ յաշխարհէ՝ վասն այսորիկ ատէ զձեզ աշխարհ։ Յիշեցէք զբանն զոր ես ասացի ձեզ՝ թէ ոչ է ծառայ մեծ քան զտէր իւր։ Եթէ զիս հալածեցին՝ եւ զձեզ հալածեսցեն։ Եթէ զբանս իմ պահեցին՝ եւ զձեր պահեսցեն։ Այլ զայս ամենայն առնիցեն ձեզ վասն անուան իմոյ՝ զի ոչ գիտեն զառաքիչն իմ։ Եթէ ոչ եկի եւ խօսեցայ ընդ նոսա՝ մեղս ոչ ունէին։ Այժմ ոչ ունին պատրուակ մեղաց իւրեանց։ Որ զիս ատէ՝ զՀայր իմ ատէ։ Եթէ գործս ոչ արարի ի նոսա զոր ոչ ոք այլ արար՝ մեղս ոչ ունէին։ Այժմ եւ տեսին եւ ատեցին զիս եւ զՀայր իմ։ Այլ զի լցցի բանն որ գրեալ է յօրինացն նոցա՝ թէ ատեցին զիս անպատճառ։ Եւ յորժամ եկեսցէ Մեծարանն զոր ես առաքեցից ձեզ յՀաւրէ՝ Հոգին ճշմարտութեան՝ որ յՀաւրէ ելանէ՝ նա վկայեսցէ վասն իմ։ Եւ դուք վկայեսջիք՝ զի յսկզբանէ ընդ իս էք։

Զայս ասացի ձեզ՝ զի մի՛ գայթակղեսջիք։ Զի զձեզ ի ժողովարանաց հալածեսցեն։ Եւ եկեսցէ ժամ զի որ սպանանիցէ զձեզ՝ կարծեսցէ թէ պաշտօն մատուցանէ Աստուծոյ։ Եւ զայս առնիցեն ձեզ՝ զի ոչ ծանեան զՀայր եւ ոչ զիս։ Այլ զայս ասացի ձեզ՝ զի յորժամ եկեսցէ ժամ նոցա՝ յիշեսջիք զբանս իմ զոր ասացի ձեզ։ Եւ զայս ոչ ասացի ձեզ սկզբանէ՝ զի ընդ ձեզ էի։ Եւ արդ երթամ առ Հայր իմ եւ ոչ ոք ի ձէնջ հարցանէ ինձ՝ Ո՞ւր երթաս։ Այլ զի զայս ասացի ձեզ՝ տրտմութիւն լցաւ սրտի ձերում։ Այլ ես ճշմարտութիւն ասեմ ձեզ՝ օգուտ ձեզ է զի ես երթամ։ Զի եթէ ոչ երթայց՝ Մեծարանն ոչ գայ առ ձեզ։ Եթէ երթիցեմ՝ առաքեցից զնա առ ձեզ։ Եւ եկեալ նա՝ յանդիմանեսցէ զաշխարհ վասն մեղաց եւ վասն արդարութեան եւ վասն դատաստանի։ Վասն մեղաց՝ զի ոչ հաւատային ի ինձ։ Եւ վասն արդարութեան՝ զի առ Հայր իմ երթամ եւ ոչ եւս տեսանէք զիս։ Եւ վասն դատաստանի՝ զի իշխան աշխարհիս այսմիկ դատապարտեալ է։ Ունիմ դեռ բազում ինչ ասել ձեզ՝ այլ ոչ կարէք տանել զայժմ։ Եւ յորժամ եկեսցէ նա՝ Հոգին ճշմարտութեան՝ առաքեսցէ զձեզ ի ճշմարտութիւն ամենայն։ Զի ոչ յինքնէ խօսեսցի՝ այլ զոր ինչ լուիցէ՝ խօսեսցի։ Եւ զգալոցսն յայտնեսցէ ձեզ։ Նա զիս փառաւորեսցէ՝ զի յիմմէ առցէ եւ յայտնեսցէ ձեզ։ Զամենայն զոր ինչ ունի Հայր՝ իմ են։ Վասն այսորիկ ասացի՝ թէ յիմմէ առցէ եւ յայտնեսցէ ձեզ։ Մանր մի եւ ոչ տեսանէք զիս։ Եւ դարձեալ մանր մի եւ տեսանէք զիս՝ զի առ Հայր երթամ։ Ասեն ոմանք ի աշակերտացն ընդ միմեանս՝ Զի՞նչ է այս զոր ասէ ցմեզ՝ Մանր մի եւ ոչ տեսանէք զիս։ Եւ դարձեալ մանր մի եւ տեսանէք զիս՝ զի առ Հայր երթամ։ Ասէին՝ Զի՞նչ է այս զոր ասէ՝ Մանր մի։ Ոչ գիտեմք զոր ինչ խօսի։ Գիտաց Յիսուս թէ կամէին հարցանել նմա՝ եւ ասէ ցնոսա՝ Զայդ հարցանէք ընդ միմեանս զի ասացի՝ Մանր մի եւ ոչ տեսանէք զիս։ Եւ դարձեալ մանր մի եւ տեսանէք զիս։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ զի լացջիք դուք եւ ողբասջիք եւ աշխարհ ուրախ լինիցի։ Դուք տրտմեսջիք՝ այլ տրտմութիւն ձեր յուրախութիւն դարձցի։ Կինն յորժամ ծնանի՝ տրտմութիւն ունի զի եհաս ժամ նորա։ Եւ յորժամ ծնցէ զմանուկն՝ ոչ եւս յիշէ զչարչարանսն վասն ուրախութեան զի մարդ ծնաւ յաշխարհ։ Նոյնպէս եւ դուք տրտմութիւն ունիք արդ։ Այլ տեսից զձեզ եւ սրտիք ձեր ուրախ լինիցին եւ զուարճութիւն ձեր ոչ ոք առնուցուն ձենջ։ Եւ յաւուր յայնմիկ զիս ոչ հարցանիցէք ինչ։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ՝ զոր ինչ խնդրիցէք յանուն իմ յՀաւրէ՝ տացէ ձեզ։ Մինչեւ ցայժմ ոչ խնդրէիք ինչ յանուն իմ։ Խնդրեցէք եւ առցէք՝ զի ուրախութիւն ձեր լցցի։ Զայս առակս ասացի ձեզ։ Եկեսցէ ժամ յորում ոչ եւս առակս խօսեսցիմ ընդ ձեզ՝ այլ յայտնի ի Հաւրէ պատմեսցեմ ձեզ։ Յայնմ աւուր յանուն իմ խնդրեսջիք եւ ոչ ասեմ ձեզ թէ ես խնդրեցից զՀայր վասն ձեր։ Զի Հայր ինքն սիրէ զձեզ՝ զի դուք զիս սիրեցէք եւ հաւատացէք թէ ես յԱստուծոյ ելի։ Ելի յՀաւրէ եւ եկի յաշխարհ։ Եւ դարձեալ թողից զաշխարհ եւ երթամ առ Հայր։ Ասեն ցնա աշակերտքն՝ Ահա արդ յայտնի խօսիս եւ ոչ առակս ասես։ Արդ գիտեմք թէ գիտես զամենայն եւ ոչ պիտոյ է քեզ զի ոք հարցանիցէ ինչ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս՝ Արդ հաւատայք։ Ահա եկեսցէ ժամ եւ եհաս արդէն զի ցրուեսջիք դուք իւրաքանչիւր ի տեղի իւրում եւ զիս միայնակ թողու

զբ ի փառաբանութիւնն Հոգւոյն երգով։ Ո՜հ համագոյակիցըն հոր և որդւոյ
հընչեսցեմք ձայնի ընդ ի վերնատունն այսօր նըմա՛ն սաստիկ հողմոյ.
Հկ Ո՜ անըսկըզբնաբար բըղխումն ի հօրէ զհնգին Հրեշտակին Հրամարեա՛ց.որ
բառ ՚՚խօսեա՛ նոդա՛ր վըրն մերոյ՝ փըրկութե՛ն։ Ո՜ մայրըդ լուա՛ր
բանի՛ն աստուծոյ. որ եղեր արևելք արեգակա՛ն՝ ի՛ մէզ ծագողին
բառ խօս ուսնիմք՝ փըրկել զազ մեզ՝ ի փորձութենէ։

ամենքն հանգչելոյ յաթոռս։ այսօր խոնարհութիք պատեցար և յանբա-
ՍՂ որ յան մտոյց լուսոյ ծածկեաւ ընդ հօր և սուրբ հոգւոյն ի բերո-
մնդամասիրաց պիտ. քո՝ անմեղակցոյց գալըստեամբ տոյնս մեզ արձ-
աղջն մարդկան. այսօր ի կուսէ ընդ կերպարանսըս ծառայիլ ընդգեցար
ՍՂ որ կերպարան հօր ես արարչակից բան նդ վաղըն փըրկուԹե-
ամենայնի տա ձայր և առաքեաց լուսոյ. որ ի քէզ փեսայացեալ
բանըն կենաց բնակեցաւ. զքեզ Տուրըն կենդանի՝ որ ի մորենին վա
ամենայնըդ զքեզ օրհնեմըք մի՞շտ որ արժանի՞դ ես մեծացուցանեմք։
մ ՍՂ ծածկեն սուրբ կոյս անհարանացեալ մարիամ. որ օրհնեալդ ես ի
ամենայն ընդ քեզ օրհնեմըք մի՞շտ որ արժանի՞դ ես մեծացուցանեմք։
ամենայնըդ զք

Օ՜ աշնաւոտելի լուսոյ մայր եւ բղխանակարան անքակտելիակից որ
տեղք սրբոյն կուսիւն. քանզի բան՝ նըն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ
Այսօր տիեզերք պայծառացան աւետ
ծին՝ն յարգանդ կուսին: Այսօր տիեզերք պայծառացան աւետ
կայեաւին. ցնծութեամբ լըցին զկոյսն սուրբ. քանզի ի քո ծիս
Այսօր գաբրիէլ հրեշտակն ցնծութեամբ երգեաց առ կոյսն ա՛ր. ա
ուրախութիւնք բերկրեալք տոյ ընդ քեզ: Այսօր ա՛ւետիք հրեշտա
տեալ ծնանիցի քրիստոս ի մարդ. ա՛ռ ի ծնունդ աւ՛ծ որդւոյն:
Այսօր ծընեալ այսօր ի բեթղեհէմ՝ ի յայրին ևս դասք վերին ն
զբաւարթնոցն սո՛սկացեալ զարմացեալ կայ՛ին. զի տեսին մար
մնով ծընեալ ըզաստ՝ն աւ՛ծ: Այր ընաքա՛ղելք եղեն այսօր ի բե
թղեհէմ՝ ի յայրին. կո՛սի ծընանի լաբեծ և մարդ. ա՛նսպասկան մըն՝ա
լով կուսական՝ որովա՛յ ն՛ նի՛ն. զի՛ տեսին: Աստղըն գո՛ւշակիր մո
գո՛ւցն առ բերել զընծայս աստուա՛ծա՛ծնեան. և հո՛վիւքն ընդ
հրեշտակս երգեին՝ ասելով. փառք ի բարձունս աւ՛ր որ առաքեաց
ի փրկո՛ւթիւն մեզ ըզաստ՝ն աւ՛ծ:

Ա՛նըսկը զբանական բանին հօ՛ր բընա՛կարան. տա՛ճար և առա
գաստ տէրէ՛ն նստոյ՝ նըն. զքեզ ըմե՛ծ ծագ՝ուցաւ նե՛մք աղը
ժա՛նապէս երգով աստուա՛ծամայր և կո՛յս: Որմէ կենդանա
տեղծեա՛ք յանեզե՛ն հա՛աստեցան ամենայն ե՛՛զականքն. անսը՛ռմա
պէս տղայացաւ յորովա՛յնի՛քո՛ւմ. և ծընաւ սո՛ւ ի քե՛՛ն մարմնացեալ
ա՛ր ծընընդ բոլորից. զքեզ. Որմէ զարհուրեալ դո՛ղոյն դասք վե՛՛
րի՛՛ն զըն՛ա՛ր՝ն՝ն՝ն

Ա՛ր զնա՛ ծածկեա՛ւ ի ծոցի քում, մինչև դարձցի բարկութիւն
Տեառն ի քէն, եւ դիցես նմա ժամ, եւ յիշեսցէ զքեզ։
Զի ահա Տէր ելանէ ի տեղւոյ իւրմէ, եւ հասանէ
ի վերայ անօրինութեան երկրի։ Եւ երկիր յայտնեսցէ
զարիւնս իւր, եւ ոչ ծածկեսցէ զսպանեալս իւր։

Ի՛ր ամենայն ժամանակի ի սրտի քում զՏէր Աստուած քո,
եւ մի՛ ինչ գործեսցես չար առաջի նորա։ Եւ եղիցին
պատուիրանքս զոր ես պատուիրեմ քեզ այսօր, ի սրտի քում
եղիցին։ Եւ ուսուսցես զորդիս քո զնոսա, եւ խօսեսցիս
ընդ նոսա նստեալ ի տան քում, եւ երթալով ի ճանապարհի,
եւ պառկելով, եւ յարուցեալ։ Եւ կապեսցես զնոսա
նշան ի ձեռին քում, եւ եղիցին յաչս քո զոյգ։ Եւ
գրեսցես զնոսա ի սեմս տանն քո, եւ ի դրունս քո։

Եւ եղիցի եթէ մտցէ զքեզ Տէր Աստուած քո ի
երկիրն զոր երդուաւ հարցն քոց Աբրահամու, Իսահակայ
եւ Յակոբայ տալ քեզ, քաղաքս մեծամեծս եւ բարիս
զորս ոչ շինեցեր դու, եւ տունս լի ամենայն բարեաց
զորս ոչ լցեր դու, եւ ջրհորս փորեալս զորս ոչ
փորեցեր դու, այգիս եւ ձիթենիս զորս ոչ տնկեցեր
դու, եւ կերեալ կշտասցիս։ Զգո՛յշ լեր մի՛ երբէք
մոռասցիս զՏէր Աստուած քո, որ հանեալ զքեզ ի
երկրէ Եգիպտացւոց, ի տանէ ծառայութեան։ ԶՏէր
Աստուած քո երկնչեսցիս, եւ զնա միայն պաշտեսցես,
եւ անուամբ նորա երդնուսցիս։ Մի՛ երթայցէք զհետ
աստուածոց այլոց, ի բոլոր ազգաց որ շուրջանակի
ձերոյ։ Զի Տէր Աստուած քո նախանձայոյզ է ի
միջի քում։ Մի՛ գուցէ բարկասցի սրտմտութիւն
Տեառն Աստուծոյ քո ի քեզ, եւ սատակեսցէ զքեզ
յերեսաց երկրի։ Մի՛ փորձեսցես զՏէր Աստուած քո,
որպէս փորձեցէք ի Մասսա։ Պահելով պահեսցես
զպատուիրանս Տեառն Աստուծոյ քո, եւ զվկայութիւնս
նորա, զոր պատուիրեաց քեզ։ Եւ արասցես զարդարն
եւ զբարին առաջի Տեառն, զի բարի եղիցի քեզ,
եւ մտցես եւ ժառանգեսցես զերկիրն բարի, զոր
երդուաւ Տէր հարցն քոց, տալ քեզ։ Եւ հալածեսցէ
զամենայն թշնամիս քո յերեսաց քոց, որպէս խօսեցաւ
Տէր։ Զի հարցէ զքեզ որդի քո վաղիւ, եւ ասասցէ
ցքեզ, թէ զի՞նչ են վկայութիւնքն եւ արդարքն եւ
օրէնքն զոր պատուիրեաց Տէր Աստուած մեր ձեզ։
Եւ ասասցես որդւոյ քում, թէ ծառայ էաք մեք
Փարաւոնի յԵգիպտոս, եւ հանեաց զմեզ Տէր ի
Եգիպտոսէ ձեռամբ զօրաւոր, եւ արար Տէր նշանս
եւ սքանչելիս մեծամեծս եւ չարս ի վերայ Եգիպտոսի,
եւ ի վերայ Փարաւոնի, եւ ի վերայ տանն նորա
առաջի մերոց աչաց։ Եւ զմեզ հանեաց անտի, զի
մտցէ եւ տացէ մեզ զերկիրն զոր երդուաւ հարցն
մերոց։ Եւ պատուիրեաց մեզ Տէր առնել զամենայն
արդարս զայս, եւ երկնչել Տեառն Աստուծոյ մերոյ,
զի բարի եղիցի մեզ ամենայն աւուրս կենդանութեան
մերոյ, որպէս եւ այսօր։ Եւ արդարութիւն եղիցի
մեզ, եթէ արասցուք զամենայն պատուիրանս զայս
առաջի Տեառն Աստուծոյ մերոյ, որպէս պատուիրեաց
մեզ։

Զի ազգ սուրբ ես դու Տեառն Աստուծոյ քո, եւ
զքեզ ընտրեաց Տէր Աստուած քո լինել նմա ժողովուրդ
յատուկ յամենայն ազգաց որ են ի վերայ երկրի։
Ոչ ի բազմութենէ ազգաց զոր ունէր Տէր զձեզ,
եւ ընտրեաց զձեզ, զի սակաւ էիք քան զամենայն
ազգս։ Այլ ի սիրել Տեառն զձեզ, եւ զի պահեսցէ
զերդումն զոր երդուաւ հարցն ձերոց, հանեաց
զձեզ Տէր ձեռամբ զօրաւոր, եւ փրկեաց զձեզ ի
տանէ ծառայութեան, ի ձեռանէ Փարաւոնի թագաւորի
Եգիպտացւոց։ Եւ գիտասցես զի Տէր Աստուած քո
նա է Աստուած, Աստուած հաւատարիմ, որ պահէ
զուխտ եւ զողորմութիւն ընդ սիրելիս իւր եւ ընդ
պահողս զպատուիրանս նորա, ի հազարս ազգաց։
Եւ հատուցանէ ատելեաց իւրոց յերեսս նոցա, եւ
կորուսանէ զնոսա։ Եւ ոչ երկարէ ատելեաց իւրոց
յերեսս նոցա, եւ հատուցանէ նոցա։ Պահեսցես
զպատուիրանս եւ զարդարս եւ զդատաստանս զոր
ես պատուիրեմ քեզ այսօր, առնել զնոսա։ Եւ եղիցի
զի զդատաստանս զայս լուիցէք, եւ պահեսցէք եւ
առնիցէք զնոսա, պահեսցէ Տէր Աստուած քո քեզ
զուխտ եւ զողորմութիւն զոր երդուաւ հարցն քոց։
Եւ սիրեսցէ զքեզ, եւ օրհնեսցէ զքեզ, եւ
բազմացուսցէ զքեզ, եւ օրհնեսցէ զպտուղ որովայնի
քո, եւ զպտուղ երկրի քո, զհունդ քո, եւ զեղջիւր
քո, զարջառս քո, եւ զոչխարս քո, ի վերայ երկրի
զոր երդուաւ հարցն քոց տալ քեզ։ Օրհնեալ եղիցիս
քան զամենայն ազգս։ Ոչ եղիցի ի քեզ ամուլ եւ
ոչ ի կանանց քոց, եւ ոչ ի գեղերկոս հոտից քոց։
Եւ հեռացուսցէ Տէր ի քէն զամենայն հիւանդութիւն,
եւ զամենայն չարիս Եգիպտացւոց զոր գիտասցես,
ոչ դիցէ զնոսա ի քեզ, այլ ի ձեռն ամենայն
ատելեաց քոց։ Եւ կերիցես զամենայն ազգս զոր
Տէր Աստուած քո մատնէ քեզ, եւ ոչ ողորմեսցի
աչք քո ի նոսա, եւ ոչ ծառայեսցես զաստուածս
նոցա, զի գայթակղութիւն է քեզ։ Եւ եթէ ասասցես
ի սրտի քում, թէ բազում են ազգքս զոր ես
առնուցուս զերկիրն նոցա, եւ ոչ կարեմ հալածել
զնոսա։ Մի՛ երկնչիցիս ի նոցանէ, այլ յիշեսցես
զՏէր Աստուած քո, զոր արար Փարաւոնի եւ ամենայն
Եգիպտացւոց։ Զչարիսն զոր տեսին աչք քո, եւ
զնշանսն եւ զսքանչելիսն, եւ զձեռն զօրաւոր, եւ
զբազուկ բարձրացեալ, զոր հան Տէր Աստուած քո
զքեզ անտի։ Նոյնպէս արասցէ Տէր Աստուած քո
ամենայն ազգաց զոր դու երկնչիս ի նոցանէ։ Եւ
զհարկանելիսն ի ձեռն քո, եւ զհրեղէնսն զոր
առաքեսցէ Տէր Աստուած քո ի նոսա, մինչեւ
կորուսցէ զամենեսեան որ մնացեալ իցեն ի նոսա,
եւ ի ծածուկս կացեալ։ Մի՛ երկնչիցիս ի նոցանէ,
զի Տէր Աստուած քո ի միջի քում է, Աստուած
մեծ եւ զօրաւոր։ Եւ հալածեսցէ Տէր Աստուած քո
զազգսն զայսոսիկ յերեսաց քոց սակաւ սակաւ։ Ոչ
կարասցես սատակել զնոսա վաղվաղակի, զի մի՛
բազմասցին գազանք երկրի ի վերայ քո։ Եւ
մատնեսցէ զնոսա Տէր Աստուած քո յերեսս քո,
եւ սատակեսցէ զնոսա սատակմամբ մեծաւ, մինչեւ
կորուսցէ զնոսա։ Եւ մատնեսցէ զթագաւորսն նոցա
ի ձեռս քո, եւ կորուսցես զանուն նոցա ի տակ
երկնից։ Ոչ կայցէ մարդ ի քէն մինչեւ կորուսցես
զնոսա։ Զկուռս աստուածոց նոցա հրով այրեսցես,
մի՛ ցանկասցիս արծաթոյ եւ ոսկւոյ որ ի վերայ
նոցա, եւ մի՛ առցես քեզ, զի մի՛ գայթակղեսցիս
ընդ նոսա, զի պղծութիւն է առաջի Տեառն Աստուծոյ
քո։ Եւ մի՛ մտցէ պղծութիւն ի տունս քո, զի մի՛
եղիցիս նզովեալ որպէս եւ նա։ Այլ պղծութեամբ
պղծեսցես զնա, եւ անիծիւք անիծեսցես զնա, զի
նզովեալ է։

Զամենայն պատուիրանս զոր ես պատուիրեմ քեզ
այսօր, պահեսցես առնել, զի կեցցէք եւ
բազմասցիք, եւ մտցէք եւ ժառանգեսցէք զերկիրն
զոր երդուաւ Տէր հարցն ձերոց։ Եւ յիշեսցես
զամենայն ճանապարհ զոր տարաւ զքեզ Տէր Աստուած
քո այս քառասուն ամ յանապատի, զի նուաստացուսցէ
զքեզ, եւ փորձեսցէ զքեզ, եւ յայտնեսցէ զմտս
քո, եթէ պահեսցես զպատուիրանս նորա, եւ ոչ։
Եւ նուաստացուսցէ զքեզ, եւ տանջեսցէ զքեզ
սովով, եւ կերակրեսցէ զքեզ զմանանայ, զոր ոչ
գիտացեր դու, եւ ոչ գիտացին հարքդ քո, զի
ցուսցէ քեզ, եթէ ոչ միայն հացիւ կեցցէ մարդ,
այլ ամենայն բանիւ որ ելանէ ի բերանոյ Տեառն
կեցցէ մարդ։ Զհանդերձս քո զոր հագուցանէին
զքեզ, եւ ոտք քո ոչ ուռեցան այս քառասուն ամ։
Եւ գիտասցես ի սրտի քում, զի որպէս զորդի
իւր խրատէ զքեզ Տէր Աստուած քո։ Եւ պահեսցես
զպատուիրանս Տեառն Աստուծոյ քո, եւ երթիցես
ի ճանապարհս նորա, եւ երկնչեսցիս ի նմանէ։
Զի Տէր Աստուած քո տանի զքեզ ի երկիրն բարի,
ի երկիրն ջրոյ, ի հեղեղատս, ի ծովս, ի
վտակս, ի դաշտս, ի լերինս, ի հովիտս, ի
ցորենի, ի գարի, ի խաղողի, ի թզենի, ի նռենի,
ի ձիթենի, ի մեղր, ի ձէթ, ի հաց, ի
կերակուր, ի քարինս երկաթոյ, ի լերանց որոց
հանիցես զպղինձ։ Եւ կերիցես եւ կշտասցիս, եւ
օրհնեսցես զՏէր Աստուած քո ի վերայ երկրի
բարւոյ զոր ետ քեզ։ Զգո՛յշ լեր մի՛ երբէք
մոռասցիս զՏէր Աստուած քո, եւ ոչ պահեսցես
զպատուիրանս նորա, եւ զդատաստանս նորա, եւ
զարդարս նորա, զոր ես պատուիրեմ քեզ այսօր։
Զի կերիցես եւ կշտասցիս, եւ զտուն բարի
շինեսցես, եւ բնակեսցիս, եւ բազմասցին քեզ
արջառք եւ ոչխարք, եւ արծաթ եւ ոսկի բազում
եղիցի քեզ, եւ ամենայն զոր ինչ ունիցիս
բազմասցի։ Եւ բարձրասցի սիրտ քո, եւ մոռասցիս
զՏէր Աստուած քո, որ հանեալ զքեզ ի
Եգիպտոսէ, ի տանէ ծառայութեան։ Որ տարաւ զքեզ
ի ճանապարհի անապատի մեծի եւ սոսկալի, ուր
էին օձք հրեղէնք եւ կարիճք, եւ ծարաւ ուր ոչ
էր ջուր։ Որ հան քեզ ջուր յաղբիւրէ քարոյ
կոշտոյ։ Որ կերակրեաց զքեզ զմանանայ յանապատի,
զոր ոչ գիտացեր դու, եւ ոչ գիտացին հարքդ քո,
զի նուաստացուսցէ զքեզ, եւ փորձեսցէ զքեզ,
եւ բարի արասցէ քեզ ի վախճան քո։ Մի՛ ասասցես
ի սրտի քում, թէ զօրութեամբ իմով եւ զօրութեամբ
ձեռին իմոյ արարի զամենայն զօրութիւնս զայս։
Այլ յիշեսցես զՏէր Աստուած քո, զի նա է որ
տայ քեզ զօրութիւն առնել զօրութիւն, զի
հաստատեսցէ զուխտ իւր զոր երդուաւ հարցն քոց,
որպէս զայսօր։ Եւ եղիցի եթէ մոռասցիս զՏէր
Աստուած քո, եւ երթիցես զհետ աստուածոց այլոց,
եւ պաշտեսցես նոցա, եւ երկրպագեսցես նոցա,
վկայեցից ի ձեզ այսօր, եթէ կորուսանելով
կորուսանիցիք։ Որպէս զազգսն զորս Տէր կորուսանէ
յերեսաց ձերոց, նոյնպէս կորուսանիցիք, վասն
զի ոչ լուայք ձայնի Տեառն Աստուծոյ ձերոյ։

Լո՛ւր Իսրայէլ, դու անց այսօր զՅորդանան
յերեսս քո, մտանել եւ ժառանգել զազգսն մեծամեծս
եւ զհզօրսն քան զքեզ, զքաղաքսն մեծամեծս եւ
պարիսպս հասեալս մինչեւ յերկինս։ Ազգ մեծ եւ
բարձրահասակ, որդիք Ենակիմ, զորս դու գիտացեր,
եւ լուար թէ ո՞վ կարէ կալ առաջի որդւոց
Ենակիմայ։ Գիտասցես այսօր, եթէ Տէր Աստուած քո
նա է որ անցանէ առաջի քո հուր սպառիչ, նա
սատակեսցէ զնոսա, եւ նա հնազանդեցուսցէ զնոսա
առաջի քո, եւ հալածեսցես զնոսա, եւ կորուսցես
զնոսա վաղվաղակի, որպէս խօսեցաւ Տէր ցքեզ։
Մի՛ ասասցես ի սրտի քում յորժամ հալածեսցէ
զնոսա Տէր Աստուած քո յերեսաց քոց, եթէ
արդարութեամբ իմով տարան զիս Տէր ի
ժառանգել զերկիրն զայս, եւ անօրինութեամբ
ազգացս զայսոցիկ հալածեսցէ Տէր զնոսա յերեսաց
իմոց։ Ոչ արդարութեամբ քով եւ ոչ ուղղութեամբ
սրտի քո դու մտանես ժառանգել զերկիրն նոցա,
այլ անօրինութեամբ ազգացս զայսոցիկ հալածեսցէ
Տէր Աստուած քո զնոսա յերեսաց քոց, եւ զի
հաստատեսցէ զբանն զոր երդուաւ Տէր հարցն քոց
Աբրահամու, Իսահակայ եւ Յակոբայ։ Եւ գիտասցես
զի ոչ արդարութեամբ քով Տէր Աստուած քո տայ
քեզ զերկիրն բարի ժառանգել, զի ոչ արդարութեամբ
քով, զի ժողովուրդ ամբարտաւան է։ Յիշեսցես եւ
մի՛ մոռասցիս զի զբարկացուցանելն զբարկացուցեր
զՏէր Աստուած քո յանապատի։ Յաւուրց յորոց
ելեր յերկրէ Եգիպտացւոց, մինչեւ եկիք յայս
տեղի, ամբարտաւանք էիք առաջի Տեառն։ Եւ
բարկացաւ Տէր ի ձեզ, եւ ոչ ունկնդրեաց ձայնի
ձերոյ։ Յորեբայ զբարկացուցանէիք զՏէր, եւ
բարկացաւ Տէր ի ձեզ, եւ կորուսանել կամեցաւ
զձեզ։ Յորժամ ելի ես ի լերինն առնուլ զտապանակ
կտակին Տեառն, եւ էի ես ի լերինն քառասուն
աւուրս եւ քառասուն գիշերս, հաց ոչ կերայ եւ
ջուր ոչ արբի։ Եւ ետ Տէր ցիս զերկուս տապանակս
քարեղէնս գրեալս մատամբ Տեառն, եւ ի նոսա
ամենայն բանք զոր խօսեցաւ Տէր ընդ ձեզ ի լերինն
ի միջոյ հրոյ յաւուր ժողովոյ։ Եւ ետ Տէր ցիս
զերկուս տապանակս քարեղէնս գրեալս մատամբ
Տեառն, եւ ի նոսա ամենայն բանք զոր խօսեցաւ
Տէր ընդ ձեզ ի լերինն ի միջոյ հրոյ յաւուր
ժողովոյ

ԱՊԱԿԱՍԱՒՈՐԵՒԹԻՒՆ. Այսօր կամաւ հօր ի յերկիր երկնից մօրմովն վկայ ես ի հրեշտակաց պատրաստեալ. այսօր կամաւ հօր ի յերկիր երկնից մօրմովն վկայ ես ի հրեշտակաց

սակայն ծընըՙնդեահաՃմբ. զքՙզ ընդ զօրս անմարմնոցն անդադար
օրհնաբանեմք։ Որմէ զարհուրեալ դողայն սրօբէիադունդ զինեալ
պատուոցն. թէ ասքօղէլով ծածկեն զերեսս իւրեանց՝ այսօր տղայ
աբար՚ի կուսականէն խտեռնացըն կերբայ կրեցար մարդաներայ՚պէս զքՙ։
Ար յանպատում փառաց խո՚նարհեցար յերկինք. ախտակիր եղեր հո՚
ղըՂին բընութեանս. այսօր ըզ մեղաւորեալ ըզ նախահայրըն կո՚նա
գործեցեր՚ի կեանսըդ յաւիտենից մարդա։

Ձէ բՃ Ա՚զքՙզ կոյս և մայր Աբրնականըն ածայինները մարդութեն. գո
հաբանեմք և վերՙ օրհնեմք զերեսալ փըրկօղ կենդանութե՝ ազգի
մարդկան. վո՚րոյ ըզքեզ ածածին և կոյս բարեբանեմք զմայր և զա
ղախին փըրկչի՚ն մերոյ։ Ո՚նո՚ւնդըն հօր և հին՝ աՃուըցն անժա
մանակից՝ ժամանակաւոր յորովայնի քոում բնակեցաւ և՚ի
հօրէ ոչ մեկնեցաւ. վո՚րոյ։ Ո՚նահաՃն՚իքեն՚ի խաչելեալ և՚իյա
թո՚ւ փառաց ընդ հօր. անարգեալ՚ի մարդկանէ փառաւորո՚թե
երուեհամբ երկրըպագեալ. վո՚րոյ։ Ա՚զքՙզ ոչ միայն օրդի՚ք
մարդկան այլ և վերըին զօրութիւնք. դանք անմարմնոց հոգեղինաց
հրեղէնաց զըւարթնոցն և՚ հրեշտակաց. գո՚հաբանեն և վերՙ օր
հնեն և՚ փառաւորեն ըզ մայր և զաղախին փըրկչէ՚ն։

Այսօր որ յաթոռ փառաց ընդ հօր ծընանի՚ի սբ՚ըբոյ
կուսէ՚ն՚Քրիստո՚ւ։ Մարմնացեալ բանն՝ ծնանի՚լո՚վ ըզ տիե
զերս յորդեգրութեան ընդունէս։ Ա՚յսօր անպարագրելի
բանըն հօր բաղմի՚ւ՚ի մըսուր յանբան՚ն՚Քրիստո՚ց բոլորի՚ն
տէրն. և՚ի վերա՚յ քերօքեիցըն հանդէի՚։ Ար նոյն ինքն և Ճառա
գայթ փառացըն հօր. ի յովհաննէ հայցէր մկրտիլ՚ըստ՚ի յորդանա
նո՚ւ՚ա՚ յորձանան. առաքելական կոչմամբ ընդ տիեզերս հրաւիրելով։
Ա՚զ ծնանի՚ի սբ՚ըբոյ կո՚ւսէ՚ն ընկալցո՚ւք՚ի սիրտս մե՚ր՚ըս հա
ւատով. որպէս երբե՚մն՚ի գիրկսըն սիմէո՚նի։ Ո՚րհնեսցուք զառա
քեա՚լն՚ի հօրէ՚ որ՚ի խանձարո՚ւրըս պատեցա՚ւ վայրըն մեր. և փրը
կեաց ըզ մե՚զ յանիծից՝ ադամայ։ Ա՚ւրանալըք անապատ ծա՚ռաւ
ձ՚ծաղկեա՚ հա՚ւատով երանութեա՚մբ յայսըմ հետէ. քանզի՚ք՚ն
յո՚՚յս յայտնեցաւ հեթա՚նոսաց։

Ա՚նըսկը զընա՚կա՚ն տեսիլ փառաց քո՚ց տըւօղ. ո՚ր՚ի մեզ հրաշա

գործեցաւ. երևելով անձառաբար ծընունդ. այսօր ցընծութիւն
յայտնեցաւ տիեզերաց: Նմանապէսկան հոգեղինացն երգակցելով
բոցեղէն փայլմամբ. թափանցիկ հրաձիգն ամպոյն՝ սևեռ գործեալ
յայրին՝ այսօր դասակից եղեն հովիւքըն հանդիսի վերնոյն
Ընդ հանուր ծաւալեցաւ ծագումըն լուսոյ. մոգքն երեվեալ
ելով աստեղըն գուշակեալ ընծունդ յայրին. անդ մատուցանեք
ին զընծայս ա՛ծային ծնընդեանն:

Ամենիմաստ ամենից հայր բանմտեղիս խնամօղ ընդ որ բոլորից
անեղ և երեցս էակ. զնո՛ր միւտ օրհնեն՝ դասք անմարմնականացըն
յաւիտեանս հընչմամբ. Որ կերպարան և կնիք հօր սուեալ վա
մեր ծառայի կերպ ի կուսէն. որ էն ի յաթոռ փառացն անտես
վերնոյն. ի յայրին իջեվա՛նն և ի մսոյ՛ր յանբանից բազմեալ.
Օ՛ն կո՛չեն մարմնացեալ բանն՝ եկայք ժողովուրդք ընդ հնչի՛
սըն բարեբանեսցուք. և ընդ մոգուցն երկրըպագեսցուք. ընդ
երկնային զօրսն երգեսցուք փառք ի բարձունս այ:

Օ աղաւնոյ բանբասըս վերնոյն հոգևոր հընչմամբ երգով ըն
կալեալ հովուացն օրհնէին. ընդ ծընո՛ւնդ եւ՛ ընդ ծագումըն
յանմեկնելի լուսոյն: Հրեշտակ ապե՛տին աւետեօքն ընթացեալք ի
յայրն. տեսի՛ն զնուաստացեալ երանստեսըն սերոբեի՛ց. մանո՛ւկ
եդեալ յանբանից մսոյ՛ր: Ընկալեալ մոգուցն ըզ փայլուն. աս
տե՛ղն. սա զնո՛ր գուշակեալ լինի. զի՛ ի տեսիլ մարմնացելոյն ժա
մանեա՛լ ընծայիւ մատուցանելով զերկրըպագութի՛ն:

Ընծայկըզընականքն բանին հօ՛ր բընո՛ւթեան. տա՛ճար և առա
գաստ տեղի ա՛նտա՛ նելի լուսոյն. զքեզ զմա՛ծացուցանե՛մք որը
ժանապէն երգով աստուա՛ծամայր և կոյս: Հրոմէ կենդանա
տե՛ղ ծեալք յանեղէն հաստեցա՛ն ամենայնե՛ն զանկանքս. անսե՛ր
միապէս տղայացա՛ս յորովայնի՛ քո՛ւմ. և ծընաւ աս՛ի քէն մայր
միացեալ աստ ծընն ընդ լրումն. զքեզ: Հրոմէ զարհուրեալ դողային
դասք վերինն զընո՛ւթեանդն. տղայանպէս առընկալեալ բա՛ր
ի՛ գերկո՛ւ. և աշրեալցեր հրպէս՝ մայր ըստացողին ըզքեզ ըզկու
սակա՛ն քո՛ սո՛ւրբ ըզ կանթն. ըզքեզ ըմե՛:

Օ՛ անձառելի՛ լուսոյ մայր և ըզբնականսն անըսկըզբնականիցդ որդւոյն
օրհնո՛ւթեա՛ն մեծացուցանե՛մք: Օ՛ անհաս աչընօրհնո՛ւթե՛ մայր. և
զանձնաւոր տաճար սո՛ւրբ բանին՝ օրհնո՛ւթե՛ի՛: Օ՛ բոլորից փը՛րկո՛ւ

Ես Ալիքսանդր Ալեքսանդրի Պուշկինս, ծնվել եմ 1799 թվականի մայիսի 26-ին Մոսկվայում: Հայրս ազնվական էր, ծագումով Աֆրիկայից: Մայրս՝ Նադեժդա Օսիպովնա Հաննիբալ, ազնվական ընտանիքից էր: Մանկությունս անցել է Մոսկվայում և Սանկտ Պետերբուրգի մերձակայքում գտնվող հոր կալվածքում: Ես ստացել եմ տնային դաստիարակություն, որից հետո ընդունվել եմ Ցարսկոյե Սելոյի լիցեյը, որը բացվել է 1811 թվականին: Լիցեյում սովորել եմ 1811-1817 թվականներին: Այնտեղ ես ընկերացել եմ Ա. Դելվիգի, Վ. Կյուխելբեկերի, Ա. Գորչակովի և այլ ապագա գրողների հետ: Լիցեյում ես սկսել եմ գրել բանաստեղծություններ: Իմ առաջին հրատարակված բանաստեղծությունը՝ «Ազատություն» ոդը, գրվել է 1817 թվականին: Այն տպագրվել է 1818 թվականին «Սանկտ Պետերբուրգի Մերկուրի» ամսագրում: Այդ ժամանակ ես ստորագրել եմ Ալ. Պ. անունով: Լիցեյն ավարտելուց հետո ես ծառայության եմ անցել Արտաքին գործերի կոլեգիայում, որտեղ աշխատել եմ 1817-1820 թվականներին: Այդ ժամանակ ես շատ եմ ճանապարհորդել Ռուսաստանի տարբեր քաղաքներով: Ես եղել եմ Մոսկվայում, Նիժնի Նովգորոդում, Կազանում, Սիմբիրսկում, Սարատովում, Աստրախանում, Կովկասում և Ղրիմում: Այդ ճանապարհորդությունների ընթացքում ես հանդիպել եմ տարբեր մարդկանց, տեսել եմ տարբեր կյանքեր և հարուստ նյութ եմ հավաքել իմ ապագա ստեղծագործությունների համար: Ես սիրել եմ ճանապարհորդել ձիով, կառքով և նավով: Ես սիրել եմ տեսնել նոր վայրեր, հանդիպել նոր մարդկանց և լսել նոր պատմություններ: Ես գրել եմ շատ նամակներ իմ ընկերներին և հարազատներին, որոնցում նկարագրել եմ իմ տպավորությունները: Այդ նամակները հետագայում հրատարակվել են և դարձել են իմ կենսագրության կարևոր աղբյուր: Ես սիրել եմ նաև կարդալ: Ես կարդացել եմ շատ գրքեր՝ ռուսերեն, ֆրանսերեն և անգլերեն: Ես հատկապես սիրել եմ Շեքսպիրի, Բայրոնի և Վոլտերի ստեղծագործությունները: Ես նաև սիրել եմ ուսումնասիրել ռուսական պատմությունը և հետաքրքրվել եմ ժողովրդական բանահյուսությամբ: Ես հավաքել եմ ռուսական հեքիաթներ և երգեր: Ես սիրել եմ նաև նկարել և նվագել դաշնամուր: Ես ունեցել եմ շատ ընկերներ և ծանոթներ: Ես սիրել եմ հաղորդակցվել մարդկանց հետ և կիսվել նրանց հետ իմ մտքերով և զգացմունքներով: Ես սիրել եմ նաև ուսումնասիրել մարդկանց բնավորությունները և վերլուծել նրանց արարքները: Ես սիրել եմ նաև մտածել կյանքի իմաստի մասին և փորձել եմ գտնել իմ տեղը աշխարհում: Ես սիրել եմ նաև ապրել ակտիվ կյանքով և չեմ սիրել ձանձրանալ: Ես սիրել եմ նաև ունենալ շատ գործեր և չեմ սիրել ունենալ ազատ ժամանակ: Ես սիրել եմ նաև ունենալ շատ ծրագրեր և չեմ սիրել ունենալ դատարկ գլուխ: Ես սիրել եմ նաև ունենալ շատ հետաքրքրություններ և չեմ սիրել ունենալ անտարբերություն: Ես սիրել եմ նաև ունենալ շատ ընկերներ և չեմ սիրել ունենալ թշնամիներ: Ես սիրել եմ նաև ունենալ շատ սեր և չեմ սիրել ունենալ ատելություն: Ես սիրել եմ նաև ունենալ շատ հույսեր և չեմ սիրել ունենալ հուսահատություն: Ես սիրել եմ նաև ունենալ շատ ուրախություն և չեմ սիրել ունենալ տխրություն: Ես սիրել եմ նաև ունենալ շատ կյանք և չեմ սիրել ունենալ մահ: Ես սիրել եմ նաև ունենալ շատ ապագա և չեմ սիրել ունենալ անցյալ: Ես սիրել եմ նաև ունենալ շատ ներկա և չեմ սիրել ունենալ ոչինչ: Ես սիրել եմ նաև ունենալ շատ ամեն ինչ

Հնարակազմնականին տեսիլ փառաց քոյ տրուճղ. որ ի մեզ
հրաշագործեցաւ երևելով անճառաբար ծընունդ. այ
սօր ըստ ընծաութեան յայտնեցաւ տիեզերաց։ Նմանութիւնական
հոգեղինացն երգակցելով բոցեղէն փայլմամբ. թա
փանցիկ հրաժիշն ամպոյն սիւն գործեաւ յայրին. այսօր դասակից

եղեն հովիւքըն հանդիսի վերնոցն։ Ի նդ հանուր ծուռվեցաւ ծո
գ՚ումըն լուսոյ. մոգո՛ւըն հետևելով աստղըն գո՛շակեալ ըզ
ծնո՛ւնդ յայրին. անդ մատուցանէին պընծայս աղ՚ոյին ծնընդեան։
Ա՚ր յիւրեաւն գեա ընդ հօր և ա՚ղ հոգւոյն անըսկիզբն որդի. խո
նարհեցա՛ր ի հայրական ծոցոյ՝ մերդեղեա՛լ մարմնացա՛ր ի կուսէն բա՛ռ
նալով զյանցո՛ւմըն մահո՛ւ յանցանաց նախահօրն. քեզ ե՛ր ըգեմք ընդ
զո՛րս հրեշտակացն ի միջ հովուացն. օրհնեա՛լ ես քո՛ւ նախայա՛ւէտ
տեա՛ն բա՛նդ։ Ա՚յսօր ծընա՛ւ որ ի հօրէ յառա՛ջ քան զյաւիտեա՛նս
որդի. ձա՛ռագա՛յթ փառաց և ծագո՛ւմըն յանմեկնելի լուսոյն. աստ
ղագո՛ւշակ տեսլեամբըն յայրին իջեվանի և՛ ի մըսո՛ւր անբանից բազ
մա՛լ. քեզ ե՛ր ըգեմք։ Ա՚ռագա՛ւր փառաց քո՛ւ և արարիչ բո՛լորից. ա՛ծ
հըզո՛ր իշխան հայր հանդերձեա՛լ լուսոյն. մանո՛ւկ երևեա՛լ այսօր
ա՛նխփփոխելիդ՝ ի յիւրեաւն. քեզ ե՛ր ըգ.

Ա՚յսօր գա՛բրիէլ ցընծո՛ւթեա՛ւ երգեանց սըրբո՛ւյ կուսին ա՛ւետես՝ բեր
կրեա՛ց սա՛եալով. որ ծընաւ ընդ փըրկիչ՝ ա՛նձամնց մերոց։ Ա՚նբաւելին
երկնի և երկրի՝ ի կուսակա՛ն յարգանդ մեզ կեա՛նք յայտնեցաւ. ա՛ս
տըւա՛ծ այցելո՛ւ մարդկան։ Ջա՛ռաչ ըզնեցաց փայլո՛ւմըն լուսանո՛ւսիկ
աստեղն. մոգո՛ւ՝ւցըն հետևելովն՝ շա՛նկ ի ծընո՛ւնդ ա՛ծ որդւոյն
Ա՚զ ծնեա՛ւն՝ ի սրբոյն կո՛ւսէն ընկալա՛ւ՝ ի սիրտս մ՚ր՚ր՚ս ի հա՛ւա
տով. որպէս երբե՛մն՝ ի գիրկսըն սիմէո՛ն։ Ո՚րմէ՛ ընդ ա՛ռաջ
ըզ մե՛զ յանիծից՝ ա՛դամայ։ Ա՚ւրախալեր անապատ ծա՛րաւի և ծաղ
կեա՛ հաճատով երանութեա՛ն՝ բեմ յայսըմ հետե՛։ քանզի ք՚ն՚ յո՛ւ
յս յայտնեցաւ հեթա՛նոսաց։

Ա՚ռա՛ւագա՛յթ և կերպարան էութեա՛ն հօր բա՛նդ ա՛ր՚ք՝. ըզ
քե՛ ա՛՚ծ՚ զ բարե՛բանե՛մք անե՛լով փառք ի բարձունս՝ այ։ Ա՚ր մին
ցա՛ր ի մարմնի անձա՛ռապէս ճր՚շմարիտ աստ՚ծ ըզքեզ։ Ա՚ր զանիծք
ըզբարձեր ըզ դատապարտութի՛ւն քո՛ւ սատա՛ն ա՛ր՚ք. ըզքե՛ զ։
Ա՚ռա՛ւ անմա՛րմնականք երկնա՛ւորզօրացն՝ ի մի՛ջ հովուացն ծո՛ր
նեին ըզ ծագո՛ւմըն լուսոյ. մե՛ծին՝ ի հօրէ՛ մեզ՝ ի փը՛րկութե՛ւն
և՛ մա՛ր գքն ա՛տաղե՛ն նըշանա՛ւ ե՛կիր՝ ա՛՚ն՝ ի բեթղէհէ՛մ՝ բե
ղի՛պագին տա՛ն. և՝ ի յայրին մա՛տուցի՛ն զընծայս խո՛ր հրըդոյ։
Ո՚՛վ հովի՛ւք ե՛րգ ե՛ն ընդ հրեշտակը՝ս փա՛՚՚՚ռք՝ ի բարձ՛՚՚՚ր՚ս

Ա՛ստուած կ՛ո՛. որ ծընա՛ւ ի միշտ կուսէն՝ ի փըրկուքի ազգիս մարդկան. լուսաւորելով զզ տիեզերս՝ ի գիտուքի Հըշմարտութե. ևբարեբա՛նեմք ըզնորա բարերգութե՛ն։ Օ՛ ի՛ աղքատըդն կենա՛ց ձա՛ անապական մարմնացա՛ւ քե՛ն կոյս. ըզմեղս մեր բոցանկի զեա՛ հինոյց. վե՛ր որ՛ զզքե՛զ անդադա՛ր բարեբա՛նեա՛ցուք։ Օ՛ ի՛ իքե՛ն ցընծո՛ւքի՛ ծընաւ տիեզերաց նախայա՛ւ Իտեան բանն՝ փառակից Հօր և նո՛ Հոգւոյն. զզ՝նա՛ անդադա՛ր աղաչեա՛ վե՛ անձի՛նց մե՛ր։ Հգ Ա՛ղիւդ Հըշմարիտ. որ զա՛ծ՝այի՛նըզ Հրամա՛նսըն քո զառա՛ծըն դաւթեան լըցեր. ա՛րբուշանե՛լով աշակերտաց զպարարուքի՛ քո՝ ի՛նչ վերնատանն ո՛ղջ՝ Հրեա՛։ Ա՛ր առաքեցաւ ի՛ Հօրէ կենդանած քա՛ր վէմսակ ևՙ լիոյս Հըշմարիտ. ա՛րբուշանե՛լով նո՛ւիրք ո՛րդւոց սիո՛ն՝ զուարճըս վա՛ւիկուքե՛ն. ո՛ղջ՝։ Ա՛ր կատա՛րեցեր զզ փափաք ցանկուքե՛ սըրտից նոցա. ո՛րք ըսպա՛սեա՛ք մընային մե՛ծի գալըստեան քոյ՝ ի սո՛ւրբ վերնատանն. ո՛ղջ՝։

Ա՛ր յարեաւգո՛ւրծ ա՛ստըւած. ո՛ր յոչընչէ՛ գոյացուցեր զերկի՛նս և՛՝ զերկիր. օ՛րհնե՛մք զզ՝ քե՛զ. ո՛ր հա՛նգուցիչ դուս նընջեցեալոցն հա՛յր ամե՛նակա՛լ. Յանդո՛ւծ և հա՛մագոյ փառաց Հո՛ր պա՛տկեր. գո՛վե՛մք զ՝ քե՛զ. ո՛ր յարուքի՛ դուս նընջեցելոց. որդի՛ դո՛ւ միա՛ծին Ա՛ղբիւր անըսպառ յո՛րմէ՛ք աշխի՛ տիեզերակա՛ն շընո՛րհ. բարեբա՛նե՛մք զ՝ քե՛զ. ո՛ր նո՛րոգո՛ղ դուս նընջեցելոց Հոգի՛ դ Ըշմարիտ։

Փառք Հո՛ր. Յաղագա՛ւորդ. Հո՛ւյն Դ՛ւկ. Ա՛ղբիւր

Ա՛ր խոնա՛րհեցա՛ր ի՛ հա՛յրական ծո՛ցո՛յ բընակի՛ր յարգա՛նդի կուսի՛ն. ա՛՛՛ծ՝ հա՛ր՝ըն մե՛րոց։ Ա՛ր գըթացա՛ր յերկիր և ծնա՛ր ա՛նա խտ ա՛զատե՛լով զմե՛ռ ի ծընո՛ւնդս ա՛՛՛ծ՝ հա՛ր՝ց։ Ո՛ւրբեա՛նք մե՛ք զեա՛կիցըդ հո՛ր և հո՛գւո՛յն անդա՛դար հոգևո՛ր երգով. ա՛՛՛ծ՝։

Գ՛։ Ո՛ղ՝ աո՛ր։ Օ՛ առաքեա՛ւն ի՛ հօրէ լո՛յս ի՛մաստո՛ւքի՛ և բա՛ն. զեա՛կ շնո՛՛՛ցըն հո՛ր և հոգւո՛՛՛յն։ Ծո՛ր՝նեցէ՛ք և բարձր ա՛ղաղակե՛ք Օ՛ զծնեա՛ւն ի սըրբո՛յ կո՛ւսէ՛՛՛ն զխոստացեա՛ւ Թագաւորն. զե՛ր կըպագե՛՛՛ցըն ի՛ մեզ՛՛՛։ Օր։ Ա՛ր իջանե՛լո՛վ իջո՛ւրսըն սը՛ր

Ասեն նախնիքն մեր զայս ամենայն ի գրոց հեթանոսաց առեալ, զի ոչ ունէին գրեանս սրբոց մարգարէիցն եւ առաքելոցն, զոր ունիմք մեք, եւ ոչ ուսեալ էին զգալի իմաստս ի հոգեւոր ըմբռնել, այլ զամենայն ինչ ի մարմնաւոր կերպս ընկալեալ էին, զոր եւ մեք ոչ ուրանամք, զի եւ մեք ի նոցանէ ելեալ եմք, այլ ոչ ի նոցա կամս կամիմք, զի ոչ ի մարմնաւոր կերպս զամենայն ինչ ընկալեալ ենք, այլ ի հոգեւոր իմաստս ըմբռնեալ ենք զամենայն ինչ, զոր ի գրոցն ասացեալ է

Այդ ո՞ր ի՞նչ օրն էր, որ Աստված երկինքից էլ մարմնացած
ի սըրբոյ կուսէն. դու ես գառն այլ, որդի՛ Հոր։ Այ՛ օր այրե՛ն
ընծայեցար փըրկիչ և ի մոգուցն երկրըպագեցար։ Ա՛հ հովուացըն տե
սեալ ասէին՝ դու ես, Աստուա՛ծ ողորմութի՛ւ աղաչանաց տե՛ս եալ զհոգին
որ յուվհաննէս ա՛ղաղակէը սա՛եալ։ սակ գառն այլ ո՛րդի՛ Հոր։
Վերախըը բերկրեա՛լ ամենաքը կոյս. որ ծընաւ աշխարհի զարդա
րութե՛ արեգակն. որ լուսաւո՛ւրեաց զազգս որդւոց մարդկան։
Վերախըը բերկրե՛ալ դո՛ւռըն կընքեա՛լ. որ ծընաւ աշխարհի զԹա
գաւորըն քո՛. որ ներսի՛ւ իվերայ անարուե՛ստ աՓոռոյ։ Վ՛եղին իմա
նալի զորըն՛տեա գերդո՛ն նյա՛ւաջքան զայս հա՛ւատացեա՛լ։ իմանանք զան
ճառելի՛ զոծընունդ. և երկրըպա՛գեմք որ ի կուսէդ մարմնացա՛ւ ընծ
Ո՛րհնեմք ընդքե՛զ աՓըծ ընդ անմարմնոցըն դասուց. որ ի բարձո՛ր
նա դես բնակեալ խնայեա՛ ի քո՛ արարա՛ծս։ Վ՛ովե՛մք ընդքե՛զ միա
ծին որդի՛ և բանդ աՓըծ. որ ի կուսէ՛ն մարմնացար. խնայ։
Ա՛ղերեանեմք սուրբ զհոգիդ որ նորոգո՛ղ դես և կեանք. և մի՛ մա
բան սասցուք փառք ի բարձո՛ունս այ։
Աո՛ւրբ և ա՛ծածի՛ն մարիամ ցանկալի՛ կուսից և պարծա՛նք ազգի
մարդկան. մայր և աղախի՛ն մեծացուցանե՛մք։ Ա՛նկէզ մոբենի՛ և
ամաՓոր ընդ հա՛ն նո՛ւր լուսոյն. անարատ և անխահ խոնարհի՛ կուսութի՛ն
մայր և։ Ա՛ղերսի՛ւրդ կենաց և մայր կենդանութեան՛. և առա
գաստ հրամայել ծա՛ղ դմանդ. մայր։
Ա՛զքե՛զ ամենօրհնեալ ստուա՛ծ ա՛ծծին. մայրըդ լուսոյ և առաջաղ
աստ աստուածոյ բան նո՛ր ն մե՛ծացուցանե՛մք։ Ա՛զքե՛զ պարծանս ե՛ր
կի՛նք և ա՛մպ լուսեղէնն. ծնօղ արարչին և մո՛րենի անկիզելի՛. մե՛ծ
Ա՛զքե՛զ դո՛ւռն երկնից և Ճանապարհ արքայութեան. բարձր ղ
անբծից և սրբե՛լ հոդեղէն մե՛ծ։
Աւրա խաչեան զօրք երկնից՝ ի վերուստ. քանզի՛ ցօ՛ղն անապական՝ ի
քե՛ն հեղեալ ըմպի՛ չտ կոյս. և մայր բանի՛ն տընտեսուհի՛ լուսոյ
ծի՛ն անպ. ծա գեղո՛վ՝ ի մե՛զ զարդարուհի՛ աբեգա՛կն։ Ա՛հաւն օրհ
նեա՛լ սրբբուհի՛դ՝ ի կանայս. բընա՛ կայրան և առաջաստ աբարչին.
բարե՛խաւեա առ ներ վե՛ անձանց մերոց. զի՛ փըրկեացէ՛ զմ՛ զ՝ ի
սպառնալեաց գե՛հենոյն։ Աւրա խաչեալը սրբբուհի՛ և՝ միշտ կոյս. քան
զի որ ի քե՛ն մարմնացաւ. զդըժոխս աբե՛ռեաց. նը՛ ե՛՛՛ անհա
մե՛մատի՛ կանայս. բարե՛ խօսեա առ ներ վե՛ անձանց մերոց։

Մատոյց լուսոյն երկրըպտպտեցուք։

Ղևոնդ առնելի ուրուանգկան յայտնութեն աշխարհին ծագեցաւ. այն
կանաչքեր բնակեցաւ. ի՛սա աչքն. և փոքր երկիր ա՛նձանց մերոց. մեծ.
տիեզերաց լուսոյն երկրըպտպտեցուք։ Այր յարգանդի քոյոյ անապա
հիւր աճմուկեն մեծացուցանեմք։ Այր յարգանդի քոյոյ անապա զոր ոչ բոցակի զեռց
է Այ զկուսութենէդ ընդ ամճամճին անարատ զոր ոչ բոցակի զեռց

լուսոյ որ լուսաւորիցէն ըզմեզ Քրիստոս։

Հոգի Տեառն ի վերայ իմ, վասն զի օծ զիս աւետարանել աղքատաց
հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ Հոգին՝ զնորոգող և զանընպատ աղբիւրըն
բանից մըսուր։ Աւգմէ կը լսեաքն ի նոր յորդանան։ Քրիստոս։ Ո՛չ կարկիցն
յ՚ի կուսէն՝ Քրիստոսէ։ Ի զծնեալն ի նոր՝ յ՚ի կուսէ ն զեղեալն յան
գմէ նա ան ըսկը զանակից որդին։ Ուխ ջեաք, ի կերկինէ մարմնացաւ
գմէ նա ան ըսկը զանակից որդին։ Ուխ ջեաք, ի կերկինէ մարմնացաւ
գաղտ ար. զանըսկիզբն ձեզ՝ զան յաղթելի զթագաւորն Քրիստոս։ Ա՛ր է ն փառք
ըոց։ ամէն։ Գ։ Ի գ ՚որ՝ Ո՛վ ան այն գո ըծ ը ե ն Քրիստոս ը զ նա ան
ահել՝ ի յովհաննէ։ որ ը զ ջո ւրսն սրբեցեր սբ ըեա՛ զմեզ՝ ի մե՛ղաց մե
ա՛ն ըսկ ը ի ս ա ա ն ։ ա ա ս ։ Ա ։ Ի գ ՚որ՝ Ո՛վ ան այն գո ըծ ը ե ն Քրիստոս ը զ նա ան

Ա։ Ի գ ՚որ՝ Ո՛վ ան այն գո ըծ ը ե ն Քրիստոս ը զ նա ան

Փա՛ռք հօր և Որդւոյ և Հոգւոյ սրբոյ. ըստ սկզբան այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Ո՛վ ամենակալ Տէր Աստուած հարցն մերոց, որ զերկինս և զերկիր
ստեղծեր ի գոյ, և զմարդն ըստ պատկերի քում արարեր, և զանդամս
նորա ըստ ամենայն ինչ ի գործ ի պիտանի ընդ մարդկան կարգեր, և
զանդամս նորա ըստ ամենայն ինչ ի գործ ի պիտանի ընդ մարդկան կարգեր, և
զանդամս նորա ըստ ամենայն ինչ ի գործ ի պիտանի ընդ մարդկան կարգեր, և

Ա ոնարհեցաւ ի բարձանց և մարմնացաւ ի կուսէն որ ընտրեալ էր
ի քրիստոս աստուած մարդացաւ։ Այրկիր նք էրին բաւական փա
ռաց անմահ անեղին յարգանդ կուսին ժուժկալեալ և ընդու
նիլ ըզգանձդերկնային։ Հայրմի սարսեալ սերօբէնքն ոչ իշխէին մեր
ձենալ։ ի խան նձարծուա պատեցան և եդար ի մըսուր անբանից։
Տրաշալի բարբառք երկնաւոր զօրացն։ Տընչմա մը օրհնէին
զանմահ Թագաւորու Թին։ Նոնձա ծընունդըն փառաք երևեալ և
ա ստղըն լուսապայծառ հովանի կը յայրին։ Նանըն բաղմեալ յան
բանից մըսուր։ և մո գքըն հետևէրին ծագմամբ լուսափայլ աստեղն։
Ձ ըն Ա ին լուսո և ամպ հովանի ե կայս ո՛ր ցողեցեր ի մէջ
ըզցող երկնայի ն։ զքեզ բարեբանեմք ածածին կոյս։ Նկիզ մորե
նի և սրօքէ հողեղէն ե կոյս։ բանզի պըտուղըն կենաց ի քէն
ծըւաւ մեզ։ զքեզ։ Նրիծից լուծիչ և քաւիչ մեղաց սուրբ կոյս։
ո՛ր զանտանելին էից ի գիրկըս քո բարձեր։ զքեզ։

Ա ոնօն Ա-ի երրորդ ա՛ՀոՑն Օրհնութիւն։ Դ՝Ձ։ Ձորրորդ։

Ե կայ ի լուսոյ ի հօրէ առաքեցար և մարմնացար ի սբ կուսէն.
զի վերըստին նորոգեսցես զապականեալն ադամ։ Դուռ ըծ
ի յերկրի երևեցար և ընդ մարդկան շըրջեցար։ և փըրկեցեր
ըզ տիեզերըս յանհնձից ադամայ։ Ադե ի յերկնից վըկայեալ հօր
քո ձայն սաղ դաձե իմ որդի։ և սբ հոգին ըզքեզ յայտնեաց
աղաւնակերպ երևմամբ։

Ա զքեզ որ հօդով և հըրով մաքրեցեր ըզ մարդկան աղտեղութիւն.
որպես զած և ըզ փըրկիչ ամենեքեան օրհնեսցուք։ Փըրկիչն երև
եցաւ և զանչարտս ապրեցոյց ի պատրանաց Թըշնամանն։ որդեգրու
Թիւնուրհելով ի ձեռն մըկըրտութեան։ Ջրով կենդու ըզ մեղըս մեր այս
օրերևեալ ապրեցոյցեն։ և զովացուցանէ զանչարտս ածայն ջըրոյ ին
Ա զգլուխս վիշապին փըրկիչըն ջախջախեաց ի յորդանան ի գետին
և ինքեան իշխանութիւն զամենեսեան ապրեցոյց։ Ո՛ հին մարդըն
նորոգեալով փըրկիչն ի մկըրտութիւն գայ այսօր։ զնի զապականեալ
ըզբնաբնութիւնս ջրով նորըս գործեսցէ։ անապականն ըզգեաստ փոխարէն
տալով մեզ։ Ա՛ընկերտի քս և սըրբին ա՛մարարածք։ Հատ մեզ
Թողութիւն մեղաց։ ջրով և հոգւով վերաստըրբելով ըզ մեզ։
Ո՛ ագուսն հրաշալի ո՛ր անյայտ տեր ի լմեզնէ։ և բանըն հարսակ
անըմբռնելի։ հնար վայելկնացեալ և ի մարմնի բնակեցաւ ա

կրե
բընա՛թե՛ անտա՛նելին. զանձնեցո՛ւնց ամենակալն արժանի եղեր
աղա՛խէն փրկիչն մե՛րոյ: Ա՛յսանեւիտ՝ ամենեցո՛ւն զա՛ջ տա՛նելով
տա՛տուածն մարդկան. օգնակա՛ն և շնո՛րհ աչխա՛րհի մա՛րիամ մա՛յր
Ա՛րաքածոյ՝ ա՛ծած-ին՝ ո՛ր կուսութե՛ա՛ն ես պարծանք լե՛ մա՛յր հա՛յ
յա՛տ ծընընդեան մընաւոյ անապա՛կան. օրհնո՛ւ:
ծի՛ն. յո՛ղուե՛ա՛ անսե՛ռնական ծնո՛ւնդ անա՛ռատ. կո՛ւսութի՛ւն
ձէ՛ից օրհ: Ա՛յ՛րիս խորհո՛ւրդըս սո՛կայի՛ս՝ ի՛ քե՛զ տեսանի՛ ա՛ծա՛
և ա՛յրըն զո՛ր ծա՛նաւս գեղե՛ցո՛ւ. սե՛ղոբե՛ հո՛ղե՛ղէն վե՛հագոյն քերո՛ծ
մե՛ծացու՛ցանե՛մք: Ա՛զքե՛զ երկնայի՛ն դո՛ւռըն զո՛ր ետես եզեկի՛ել:
տուրար զանտա՛նելին յամենե՛ցուն. օրհնութե՛ըզքե՛զ ա՛ծա՛ծի՛ն
Ա՛հարա՛տ կոյս ա՛ծածի՛ն մարի՛ամ սը ըբնու՛ի՛ և մա՛յր քրի՛ստոսի՛ յարգանդի՛
համախըմբեա՛լ վերնո՛ցն. ո՛րդո՛ւք սի՛ոնի երգե՛ն ըզփա՛ռս ի՛ բարձունս:
նա՛ց. ա՛րդարե՛ն ընդ գործո՛ց հա՛ւատոյ պըտղաբերեա՛լ. Ա՛րաքածոյ
դո՛ւստըր լուսոյ մա՛յր ա՛նհարսնացեա՛լ. քա՛նզի յղացե՛լոյն ի՛ քե՛ն
Թեթե՛ւ գերծի՛ն ի՛ մանալե՛. ո՛ր ի՛ բանակա՛ն երկիր հե՛ղեր զա՛նձրեւ կե՛
կե՛նաց. նո՛ր ո՛յս պարգեւա՛ւ կե՛րակուր ի՛ սրայի՛լ: Ա՛րաքածոյ ա՛մպ
ա՛փո՛ր ոսկի՛ երկնայի՛ն հացին. ո՛ր զառ՛ւ վե՛րո՛ւստ իջեա՛լ ըզմանա՛նայն
Ա՛րաքածոյ սի՛ըն հրեղէ՛ն լուսոյն աշտանակ. ո՛ր զարարչակա՛ն եղա
կա՛նաց լուսոյն ի՛ քե՛զ տա՛նելո՛վ ծա՛գեցեր խա՛ւարեալից: Ա՛րաքածոյ
Ա՛րաքածոյ մա՛րիամ կոյս ա՛ծածի՛ն. ո՛ր ի՛ քո՛ ընակալո՛ւ բընակել յո՛րովայնի՛:
հրեղէ՛նաց դասուց. ի՛ քո՛ ընակալո՛ւ մա՛քրական ո՛րովայնի՛:
երկնէն վե՛հագո՛յն քերո՛ծք հո՛ղեղէն. ո՛ր զանտանելի՛ն երկնից և
Ա՛րաքածոյ մա՛րիամ կոյս ա՛նապակա՛ն. զի՛ ի՛ հայրակա՛ն ծո՛ցոյ անմե՛
նո՛ւթեա՛ն ե՛ւտես ի՛ յա՛րբունի. ըզքե՛զ օրհնութե՛ըզմե՛ծացու՛ցանե՛մք:
Ա՛րաքածոյ՝ ա՛ծածի՛ն ո՛ր կուսութե՛ա՛ն ես պարծանք մե՛ծացու՛ցանե՛մք:
կա՛րծակի՛ երկնա՛ւո՛ր. ըզքե՛զ օրհնութե՛ըզմե՛ծացու՛ցանե՛մք:
Ա՛րաքածոյ մա՛րիամ կոյս ա՛ծածի՛ն. զի՛ ի՛ տառաջի՛ն մաքրեցեալդ յան
գոյն և հրաշալի՛ և բաչխող բարութե՛ա՛ն. աղերսի՛ր ես ծարաւեաց և՛
Հանգիստ աշխատելոց. և եղեր վերընկալ ա՛ծա՛յլ՛ն բանի՛ն:
վընա՛ս պահելով զարարա՛ծս ամենայն: Ա՛ղա՛ւմբն հրաշագործ
օր՛ի կուսե՛ն ծագեցա՛ւ. Ձառագայթելով զարարա՛ծս ամենայն. եր
կի՛նըզ ցընծայի՛ն և երկիրս ուրախանայր. և քա՛ն ա՛ստըեա՛ծ ընդ
մարդկա՛ն չընչնեցա՛ւ: Ա՛ռ քե՛զ ապաւի՛ննիմք ամենասո՛ր ըբնո՛ւհի. գերա
գոյն և հրաշալի՛ և բաչխող բարութե՛ա՛ն. աղերսի՛ր ես ծարաւեաց և՛

կրճլյոլովայնի. որ երևեցաւ ազգի մարդկան։ Աւերօբէականն ա-
թոռ ցուցաք ամենայնի. ի գերկրս բառնալով զանստուածն ամե-
նեցունն. որ նըստին ի քերօբէս. առ նա միշտ բարեխօսեա կե-
ցուցանել զմեզ։

Տեսեր դուք իմանալի զօրութեամբ զաստուածային մարմնով առ
ի քէնն ծընեալ. իսկ եկեղեցի որդւոյ քոյ աճած ընդ քեզ խոստովանի.
որ միայն կուսութեամբ ես մարմնացար։ Աճած անպատկառ մերձ յոյս
բարեխօսեա առ որդի քո միածին. զի փըրկեսցէ զմեզ ի հրոյն
առնջանաց. և պարգևեսցէ մեզ զերկնից արքայութիւն։ Որ եկիր ի
կատարումն կանխասաց՝ մարգարէիցն. յայնձնառէր մարմնանալ
ի սըրբոյ՝ կուսէն մարդ ձըշմարտապէս. վասըն զի լոյս։

Տէր Աստուածն աստըւած ծագեաց մեզ հոգի. զմարգարէական թեզ նախա
գուշակութեամբ արտահայլեալ լուսազարդեցեր. առաւտապէս ի հո
ղեալ յառաքեալն։ Աստ ժամանակ որդի միածին. ըզ խոստացեալ
պարգեւս աւետեացն ի վերնատունն աւարտեալ լըցեր. առաւ
Աստուածային հայրն երկնաւոր. զանբաժանելի լուսոյդ ըզ ծա
գումն հոգեղինացեալ ընդրկեցեր. առաւտս։

Հն Աստուածամբ վերհագուն իջեալն հոյլըն յոգնախոհեալ ել
նան ակն երգս առեալ մատուցանեն վերամբարձեալ ձեռանա
էիւս հոգեղէնն հընչմունա. քեռ՝ զ էմմանուէլ. որ ծնաւ
տըղայաբար և վերածեր զազգըս մարդկան հօր յորդեգրութեան։ ա
ղաչանաւք հայցեմք ի քէն ըզ նընջեցեալսըն մեռ ընդ սո
ըբս քո հանգոյ։ Աստղեղեալ գովեն ըզքեզ գերամբայծան հրեշտակ
ընդ հոգեղինացն հեզաբար թեւամբարեալ պարծանակեալ ծածկեն
ըզդիմս յահէ փառաց քոյ. քեռ։ Ընդ ամբ երգեմք քեզ
բանբռնական ձայնիւ զէ երգըս հոգեւ որս առ բերելով քեզ պա
տարագ ոսկի կընդրկիւ զէ մուռս և ձխալուեաս. քեռ։

Փառք հօր։ Ընկերաւոր ։ Աստուած հայր։

Տնօրինեցար յարգան նդի կուսէն ի սկզբանէ հօր և սուրբ հոգւոյն
բանն առաքեալ ի հօրէ. յաղագս որ նախասահմանեցար ի մարդ
նալով ըզ յաւիտենից. ժողովուրդք օրհնեցէք զառաքեալն ի հօր
էն զամբ ծ հարցընէ մերոց։ Սախայաւ առեալն որդին փառակից
հօր և սուրբ հոգւոյն. ի յորդանան ևկեն այսօր մկրտիլ ի
յովհաննէ. կերպացեալ իմոյ վս յաղագս իմ. զնախահօրն եբար
ձ ըզ մեղս. ժողովուրդ։ Անքրոտականն պարգևեցան ընդհ ամենա

այսօր մկրտեա։ Որդեք կիւրակեան կենսատուին ըզխորհուրդ քա-
հանային եւ մարմնացար ի նէ կուսէն. այծ ես մահ րդ յայտնեալ
եւ մեռար ի խաչին. ընդ ամենայնի ընդ ժամանակաւ լինիր ։
զոր օրհնեսցուք ըստ ՃՀԴ շտ յայ։

Ընկակիզեն այծ բանդ որ ի հօրէ առաքեցար ընդ ժամանակաւ
կաս լինիր ։ հանձեցար եւ մարմնացար ի նէ կուսէն. վն մերոյ
փրկութեան։ այսօր մկրտիլ ի յորդանան ի յովհաննէ. բաւ
նալով ըզանցա՞նս առաջի՞ն նահատակ դէ մա՞րդոյն։ Ընդունել
լիդ այծ բանդ անմեռնելիդ ի հօրէ ընդ ժամանակաւ լինիր ։
հանձեցար եւ մարմնացար ի նէ կուսէն. այծ եւ մահ րդ յայտնեալ
այսօր մկրտեա։ Որդեք կիւրակեան կենսատուին ըզխորհուրդ քա-

Ալ
ըմց փըրկութե։ յայտնե՛ցար որդի բարձրելոյն։ օրհնութե՛ա։
ի ժամանակի ծնընդեան՝ ի բոլ
պէս և՝ ի մօրէ անթարգմանելի։ ի
որ կոխեցը ըզ մահ և ամբարձա՛ր զ՛պէ՞ս և լրա՛ծե՞ր ըզկնի՛ք մահո
որ թաղեցար՝ ի՛նո՛ր՝ ի գերեզման ծ՛ննի՛ն։ և յերրո՛րդ աւո՛ր յարեար։
ո՛ր՝ ի յերկի՛նըս համբարձար փա՛ռո՛ք հօր։
Ալ ըզ հրեշտակի՛ն ըզ ձայնըն լըսեա՛ և հի՛ացեա՛լ բե՛րկըրե՛ցա՛ր։
բարեխօսեա՛ վա՛ըն մե՛ր։ մե՛ք օրհնաբա՛նե՛մք զ՛օրհնեա՛լդ՝ ի
կանայս։ Ալ ըզհո՛ւրն աստուա՛ծ յորովայնի՛ քո՛ւմ կրեցեր անկիզե
լի՛ մորե՛՞նի։ բա՛րե։ Ալ զանշօշափելին ելից՝ ի՛ գի՛րկըս քո բար
ձեա՛լ դի՛ւցուցեր կանթըղա՛՞ւն։ բարեխօսեա՛ վա՛ս։
մը Ա՛զքեզ ե՛րևեա՛լ գո՛ւռն առ ելե՛կեալն՝ ըմմրգա՛րե՛ր։ ընդ որ
ո՛չ ոք էանց եթէ ո՛չ ա՛՛՛ծ մի՛՞այն ա՛՛՛ծա՛ծի՛ն կոյս։ օրհնութե՛՞ա՛մբ
մե՛ծա՛ցուցանե՛մք։ Ա՛զքեզ ո՛ր՝ ի՛՞ մորենուջն առ մ՛ովսիսի՛ ըմմրգա՛
րե՛ր։ ըզնո՛ր խորհուրդ կո՛ւսի՛ յայտնե՛՞ցեր մարդկա՛ն ա՛զգի։ օրհ
նութե՛՞ա՛մբ մե՛ծա՛ցուցանե՛մք։ Ա՛զքեզ ո՛ր՝ ի հօրէ ա՛նժամա՛նակա՛
Յանձառ փառաց խո՛նարհեցար՝ ի՛ մեր բնո՛ւթի՛ըս բա՛նդա՛՛ր
Ա՛մարմնացար՝ ի սըրբո՛յ կուսէ՛ն։ Ա՛յս ծնա՛ր՝ ի՛ սե՛ կուսէ անա՛
պական մա՛՛ռնի՛լ։ ըզքե՛՛զ անդադա՛ր բարե՛բանեա՛լ մե՛ծա՛
ցուցանե՛մք։ Ա՛յսօր զեկեա՛ղե՛ցի՛ փրկութի՛ւն՝ ա՛զգի մարդկան՝
մի՛ աբանութե՛՞ ամե՛նեքեան մե՛ծա՛ցուցանե՛մք։
Ալ՛ր զաւետիս՝ հո՛գւո՛յն՝ ի հրեղե՛ն՝ ի հրե՛շտակէ՛ն ընկալա՛ր ո՛ւրա՛՞
խըեր բե՛ր կրե՛ա՛լդ ա՛՛ր ըզնդքե՛՞զ մա՛րիամ անհա՛րմնացեա՛լ։ Ա՛՛նընակի՛
զըն բանըն հաձե՛ցա՛ա առնու՛լ մարդեղութե՛՞ն ըսկի՛զբն՝ ի կուսէ՛ն
քրիստո՛ս անստե՛լա՛՞ծ թագա՛ւորն յաւի՛տեանի՛ց։ Ա՛ղաչե՛մք ըզքե՛զ
սո՛ւրբ ա՛ստուա՛ծա՛ծին՝ ա՛ռ քրիստոս բարեխօսեա՛ փրկե՛լ զժո
ղովո՛ւրդս ի՛՞ւր զոր գընեաց արեա՛՛մբն իւրո՛վ։
Ա՛՞ծացո՛ւցանե՛մք ըզքե՛՞զ ո՛ր՝ ի հօրեքա՛նդ և անձառե՛լի՛ ծընո՛ւնդ
ո՛ր իկո՛ւսէ՛ն մարմնացա՛ր ցո՛՞ւցա՛՞ր մե՛զ։ Ա՛՞ծացո՛ւցանե՛մք ըզքե՛զ
ո՛ր կոխեցեր ըզ մա՛՛հ ամո՛ւրա՛՞ծա՛՞ծ՛՞պէ՞ս և լրա՛՞ծե՞ր ըզկնի՛ք մահո
ո՛ր՝ ի խաչի՛՞ն բարձրացար կա՛մա՛՞ւ հօր։ Ա՛՞ծացո՛ւցանե՛մք ըզքե՛՞զ
ո՛ր թաղեցար՝ ի՛նո՛ր՝ ի գերեզման ծ՛՞ննի՛ն։ և յերրո՛րդ աւո՛ր յարեար։
ո՛ր՝ ի յերկի՛նըս համբարձար փա՛ռո՛՞ք հօր։
Ալ՛ր ըզ հրեշտակի՛ն ըզ ձայնըն լըսեա՛՞ և հի՛ացեա՛լ բե՛՞րկըրե՛՞ցա՛՞ր։
բարեխօսեա՛ վա՛՞ըն մե՛՞ր։ մե՛՞ք օրհնաբա՛՞նե՛՞մք զ՛՞օրհնեա՛՞լդ՝ ի՛՞
կանայս։ Ալ՛ր ըզհո՛՞ւրն աստուա՛՞ծ յորովայնի՛՞ քո՛՞ւմ կրեցեր անկիզե
լի՛՞ մորե՛՞նի։ բա՛՞րե։ Ալ՛ր զանշօշափելին ելից՝ ի՛՞ գի՛՞րկըս քո բար
ձեա՛՞լ դի՛՞ւցուցեր կանթըղա՛՞ւն։ բարեխօսեա՛՞ վա՛՞ս։
մը Ա՛՞զքեզ ե՛՞րևեա՛՞լ գո՛՞ւռն առ ելե՛՞կեալն՝ ըմմրգա՛՞րե՛՞ր։ ընդ որ
ո՛՞չ ոք էանց եթէ ո՛՞չ ա՛՛՛ծ մի՛՞այն ա՛՛՛ծա՛՞ծի՛՞ն կոյս։ օրհնութե՛՞ա՛՞մբ
մե՛՞ծա՛՞ցուցանե՛՞մք։ Ա՛՞զքեզ ո՛՞ր՝ ի՛՞ մորենուջն առ մ՛՞ովսիսի՛՞ ըմմրգա՛՞
րե՛՞ր։ ըզնո՛՞ր խորհուրդ կո՛՞ւսի՛՞ յայտնե՛՞ցեր մարդկա՛՞ն ա՛՞զգի։ օրհ
նութե՛՞ա՛՞մբ մե՛՞ծա՛՞ցուցանե՛՞մք։ Ա՛՞զքեզ ո՛՞ր՝ ի՛՞ հօրէ ա՛՞նժամա՛՞նակա՛՞

Ալ ըզքանն ա՛ծ բաւականն եղեր ընդունիլ յիրովայնէ մի շտ կնոյ զքեզ մեծացուցանելմբ որ օրհնեալ դիս ի կանայս։ Ալ երից լուսոյն արժանի եղեր բառնալոյ ի գիրկս քո մարմնով զքեզ մեծ։ Ընարտատ տաճար սրբօրհնութեան կուսեցաւ հոգեւնն սրբոյ միշտ կոյս զքեզ հն։ Յարուցելոյն ի մեռելոց ընակարան մնայր ևս կոյս։ որ ըզնընջեցեալսն եաղոսն յաղտոյ կենագործ անապական զքեզ մեծացուցանելմբ որ օրհնեալ դիս ի կանայս։ Յարարողին երկինք և երկրի եղեր տաճար և առաքաւոտ։ որ ըզնընջեցեալսըն մեր հրեղէն նորոգ զքեզ։ Ակեցա կրողին տիեզերաց արքունեցեր։ զի քո՛ւ ըզկաթն։ որ ըզնընջեցեալսն մեր վերըստինն նորոգ զքեզ։

Յայ Ալ ընտրեցար ի՛ սկզբանէ անապական կոյս մարիամ. լինելոյ ձայր սրբոյ որդւոյ աստուծոյ։ անձառ լուսոյն որ ի՛ հօրէ։ առնա միշտ բարեխօսեա կենդանեալ ըզ մեզ։ Ալ առ ի՛ քէն ներկրողդ ադամ վնասուկնն յանդամանց բնութեանն մերոյ վ։ պահելով զմանկաբեր պատուհանն լուծեալ զպատրանս առնա։ Ընդ աղաչեա մայր աստուածոյ ըզ ծնեալն ի՛ քէն վասն մեր։ զի ընդ նմայ՛ն պահեսցի վ։ սուրբ յաղագս բարեխօսութեամբ նորա նորոգեցուք։ առ նա միշտ բա։

Ան Ալ յսոր ընծա՛ր ժողովուրդք։ ցընծա՛ցէք ընդ գաւրուստ հոգեւնն սրբոյ։ մեծացուցանելով զերկնեղն ի հօ՛րէ։ Ալ յսոր ցընծայի՛ն առաքեալքն։ զի ըստ՛ պատուիրանացն ի՛ նոցանէ ի՛ նոր ընծայ հոգեւնն սրբոյ։ մեծ։ Ալ յսոր ըզուարճացայի՛ն ա՛ ընտրեալք ի՛ նորհաց հոգեւնն սրբոյ։ մեծ։ Ալ յսոր ըզուարճացայի՛ն ա՛ ընտրեալք։ ճերմակ ըսխտ՛ ոտ դանըստեամբ հոգեւնն սրբոյ։ մեծացուս։

Թագ Ալ րանելի՛ տաճարդ ա՛ծ դո՛ւ հոյն։ եկեա՛ ի՛ քաղաքն երրե սաղէմ։ խընդրեր ըզ փրկական ծագումն մեծ և փա՛ յլմանն։ և քարոզէ՛ր նոցա զմորենին վառեալ որ ոչ այրեր։ մեծացուցա նելո՛վ ըզծընեալըն ի՛ կո՛ւսէն։ Ալ խոշտանգեա՛լ ըզդասըս հրէ՛ ից։ խոստովանի՛ եր յո՛ւմայ։ եկեա՛լ ի տեղի՛ն գողգոթայ հաւա՛տով։ և քարոզէ՛ր նոցա զդուռն ընդ որ ե՛մտ աստուած մարդ։ մեծացո՛ւցանելո՛։ Ալ համբարձեա՛լ ըզ ձայնըն յուդա՛յի խընդրելով ի՛ տէ՛ր ըզ տենչալին ամենեցուն ա՛ծ ըզ՛ ինայն։ և հաւատո՛ւ վգո՛ջեր եկայք երկրպագեացո՛ւք ա՛ծ ային ա՛ծ նըշոյնիս մեծա։

Ա.Ի։ Ալ՛ուլ ի՛ոլ Ա՛նձաւոտ՛ին։

Ա՛ւրախլեր ա՛ծ ածին՝ տաճար անխախտե՛լի։ ըզքեզ մեծացո ցանե՛մբ։ Ի՛ն ըզ ածացեր անլսա՛ տաբեր։ և զա՛ծ վայելչապէ՛ս ծընա՛ր ուրա՛խ։ Ալ՛ըզ մարգարէն ա՛ծ տաճար քո պատնէշ՛ արդարու՛թ և գո՛ւռն երկնային ուրախլեր ա՛ծին։

Լ՛ուսնկան տաճարը բնակարան ամբաւ բանին ու ինչ. մարիամ ու կոյսը
զքեզ և զծնեալն ի քէն մեծացուցանեմք։ Հայրապետդ կրեցեր
որ յաճախ քան զյաւիտեան ի հօրէ ընդունին. և ծընանը մարմին
ոչխար. զքեզ։ Լ՛որդ խընդրեմք ի քէն անդադար բարեխօսել
վանն ամենայն մերոյ. առ որդին քո միածին՝ փրկել ընդ
փորձութենէն և յամենայն վնասագին մեղաց։

Ա՛ղ գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ յերդումն հոտ անմահութեան
ծնընդոցս և այն յորմէ սկսեցար մահ ընդ տիրելըս. օրհնութեամբ զք
զքեզ մեծացուցանեմք։ Լ՛ոյս լուծիչ երկանց բարձող անկի ծից. ծա
գումն արևուն լուսոյն ձրշմարտի որով հերքեաց խաւարն՝ առ
Լ՛զքեզ ունիմք բարեխօս կոյս անհարսնացեալ. մայր անարատ
կ՛մանուկդ ու տաճար բանի հօրն երկնաւորի՝ օրհնեալ։

Ե՛ն ամենաւէտ լուսոյն զարհուրեցան դիմաք առաքելոցն
ի քէն յորովայնի մարիամ մայր և կոյս. օրհնութեամբ ընդքեզ մե
ծացուցանեմք։ Լ՛մանաւոր լուսոյն զարհուրեցան դիմաք առաքելոցն
այլ եկեալ քեզ ընդունել կրեցեր ընդ հնար ածութեան մրիամ մայր եւ կոյս օր։
Լ՛ուսաբերեցեր հովանացեալ մայ լուսեղէն. գերագոյնքեզ հոգւոյն
սրբոյ և զօրութեան բարձրելոյն հովանաւորեալ։ ընդ ծածկեն օրհ։

Ա՛ր ընդ կեանքն անմահարար մահկանացու բնութեան ի քեզ
կրեցեր ի ընդ կոյս մարի ամ. որով մեռեալքս որք յադամայ կենդա
նացաք յոյսով յարութեան. առ նա միշտ բարեխօսեա վնանձամ ընդ մեր։
Ա՛ր ընդ բանն անեղական զակն եդեր գոյացութեանդ անձառութեան ծընար
մարմին եղեալ ի փրկութիւն երկրի կանայս առ։ Ա՛ր ընդ ստուերն ի քէն
կենաց ընծայեցեր մեռեալն ադամ մայ. զոր ոչ պահօք քաւանն օրհայ քաւ
եաց զպղծուղն ձայնակուսին ի յանվախճան ընծայ ի կենաս առ։

*** Ա՛ղ։ Լուսոյ ծոյն վեցաբանեայ։ ***

Ո՛ւրբ ի՛ ածածկին մարիամ ցանկալի կուսից և պարծանք ազգի
մարդկան. մայր և աղախին մեծացուցանեմք։ Լ՛ինկիզ մորենի և
տաճար ընդ հանուր լուսոյն. անարատ և անկամ խառնի կու
սութեն մայր և։ Լ՛ուրհուրդ կենաց և մայր կենդանութեան. և
առաքեալ հրաւիրել ծագմանէ. մայր։

Լ՛զքեզ կոյս և մայր և բնակարան ածայինն ներ մարդութենն. գո
հանեմք և վեր՝ օրհնեմք զերեսաւ փրկիչ կենդանութեն ազգի
մարդկան. վնո՛ր ընդ ծածկին և կոյս բան րեբանեմք զմայր և

պաղատիր ի փըրկիչն աշխարհ։ Ընդ որ և հինն աւուրցն անժա
մանակին յաւետեանից՝ ժամանակաւ յորովայնի քումմէ բնակեցաւ և՝ ի հո
րէ ոչ մեկնեցաւ. վասն որոյ։ Ընտանեաւն՝ ի քէն՝ ի խաչելեալ և՝ ի յաթո՛ռ
փառաց ընդ հօր. անարգեալ՝ ի մարդկանէ փառաւորեալ քեզ ու քեզ՝
երկրապագեալ. վասն որոյ։ Ողջո՛ւյն ոչ միայն որդւոյ մարդկան այլ և
վերին զօրութեանց. դասք անմարմնոց հոգեղենաց հրեղենաց ըն
թանդն և հրեշտակաց. գոհաբանեն և վերք օրհնեն և փառաւորեն
ընդ մայր և զաղաւիթն փըրկչին։

Ողջո՛ւյն հայր յաւետաքան ոչխարեստեանս բարեբանեն դասք
անմարմնոց հրեշտակաց. ձայնիւ երգով գոչեն և աղաղակեն. սո՛ր ծան
տուածոց և սէր տիրանց փըրկիչ գոլով։ Ողջո՛ւյն զքո մի՝ ածինըդ
մարմնանալ՝ ինձ կուսէն և անարատ ծընանիլ յորովայնէ անապա
կան. բառնալով ըզմեր նեղութիւն։ սո՛ր ծ։ Ընդ որ և բարեխերու
աղէմ երևեցաւ հեթանոսաց. զի արարիչն յաւետենից տէրայ
եղեալ յորդեգրութիւն՝ կենաց կոչէ. սո՛ր ծ ան։

Ո՛վ ողջո՛ւյն աւաքեալ՝ ի հօրէ՛ն սո՛ր վասն մեր մարմնացա՛ւ. և ցընծա
թե աշխարհի յայտնեցաւ. ըզքեզ բարեբանեմք ածածինն կոյս։
Ո՛վ ուրուամ ոչըն հանդուրժե՛ն զոյանըշոյլ սերոբէ՛ն. նա
բնակեցաւ՝ ի քումմ յորովայնի ըզքեզ։ Ո՛րմէ ասըսեա՛լ դողայի՛ն
փայլակնացայտ՝ ի լուսո՛յն. ի գիրկըս քո ըզնա ընկալար. ըզքեզ
բարեբանեմք ածա՛։

Ո՛վ զկուսութիւնըդ քո ածածինն անարատ ղոր ոչ բոցա կի՛ վեաց հնո՛ւ
ածո՛ւթիւնըն մեծացուցանեմք։ Ո՛ր յարգանդն քումմ անապականա
բար բնակեցաւ քո՛ սաղմն. և փըրկիչ՝ անձնին մերոց. մեծացուցա։
Ո՛ւնհասանելո՛ւ տրուն կա՛ն յայտնութեն աշխարհի ծագեցաւ.
անմատոյց լուսոյն երկրըպագեսցուք։

Ո՛զքեզ ամենօրհնեալ աստուա ծածինն. մայրըդ լուսոյ և առաքա
ստ աստուածոյ բանի՛ն մեծացուցանեմք։ Ո՛զքեզ պայծառ երը
կիւք և ամպ լուսեղէն. ծնօղ արարչին և մորենի անկիզելի. մե՛ծ
Ո՛զքեզ դո՛ւռն երկնից և Հանապարհ արքայո՛ւթեան. բարեճո՛ղ
անէծից և սրբո՛ւհի հո՛ղեղէն մե՛ծա։

Ա՛ստ Ա՛ստուած մեր, որ ամենայն ինչ ստեղծեր ի սկզբանէ աշխարհի, որ զերկինս իբրեւ զվրան տարածեր եւ զերկիր իբրեւ զհաստատութիւն ի վերայ ջուրց, որ ի քում կամս ամենայն արարածք կան եւ կանգնին, որ ասացեր եւ եղեն, հրամայեցեր եւ ստեղծան, որ ի քում հրամանի ամենայն արարածք կան եւ կանգնին

Մայր սուրբ անարատ լուսոյն. հրեշտակայինն օրհնութեամբ պատուեա՛ր զքե՛զ մեծացուցանեմք։

Ա՛ր զքե՛զ ծնաւ ծնո՛ղն մեծացուցանեմք։ Ա՛ւետաւո՛ր հրեշտակն անե՛տ արա՛րչին. զքե՛զ փրկչին՝ ի սբբոյ կուսէն։

Ա՛ռ ու՛րախ լեր բերկրեա՛ր. քանզի տե՛ր տերանց ե՛ն ընդ քե՛զ։

Ա՛յս լուսոյ մայր՝ և կենարար բանին բնակա՛ւ՛՛՛րան. քեզ երա՛ն նիցեն ազգ և ազգ՝ ազի՛՛՛կք ամենայն։ Ա տե՛ղծողին մայր և հընութե՛՛՛ կերպանո՛ր՛՛՛ղն ես. քեզ երանի՛ցեն։ Ա՛յս ծագեցաւ ի քե՛ն՝ ընծատե՛ղս ի խաւա՛՛՛րի. քեզ երա։

Ա՛նբասկը զբանական բանին հնո՛ր բընակա՛՛՛ւ՛՛՛ան. տա՛ճար և առագաստ տե՛ղի ա՛նտա՛՛՛նելի լուսոյն. զքե՛զ ըմեծացուցանեմք ա՛ր՛՛՛ժանապա՛՛՛պէս երգով աստուա՛ծամայր և կոյս։ Ո՛րմէ կենդանատե՛ղ ծաղիք յանեղէ՛՛՛ն հա՛՛՛ստե՛՛՛ցան ա՛՛՛մենայն ե՛՛՛զականքս. անսե՛՛՛ռնապէ՛՛՛ս տոհմայացաւ յո՛՛՛րովե՛՛՛յնի՛՛՛ քո՛՛՛ւմ. և ծընա՛՛՛ւ որ՝ իբրեւ ի մա՛՛՛րմնացեալ ա՛՛՛ր՛՛՛ան ծընո՛՛՛ղ բո՛՛՛լորից. զքե՛զ ե՛՛՛ն ո՛՛՛րմէ զարհո՛՛՛ւրեալ դո՛՛՛ղայինն դա՛՛՛րձ վե՛՛՛րի՛՛՛ն զբ՛՛՛ւռան թնանձն. տղայապէս առ՛՛՛նկա՛՛՛լեալ բա՛՛՛ռձեր՝ ի գիրկս. և ա՛՛՛ր՛՛՛բո՛՛՛ւ՛՛՛ն՛՛՛ցե՛՛՛րո՛՛՛ւ՛՛՛ն մայր ըստացո՛՛՛ղն ըզքեզ զգուսա՛՛՛կան՝ քո՛՛՛ւ ա՛՛՛ր ը՛՛՛զ կա՛՛՛թն. ըզքե՛՛՛զ ըմե՛՛՛ծ։

Գ. կ. Ա տա՛՛՛ւ ֆ՛՛՛ոյն ո՛՛՛ւ՛՛՛ղ՛՛՛ղ՛՛՛ափա՛՛՛ռ՛՛՛ն ֆ՛՛՛ոքիա՛՛՛ւ.

Պատուական ծաղիկն և գովելի շուշան կոյս անդադար օրհնեսցուք. քանզի ծագեաց մեզ լոյս երեսաց Աստուածոյ փրկիչ աշխարհի. Այսոքիկ ի՛՛՛ւ՛՛՛ր՛՛՛ա՛՛՛ւ՛՛՛ք՛՛՛ն ա՛՛՛ր՛՛՛ա՛՛՛մ՛՛՛ա՛՛՛ն

Ա՛յր և կոյս աղախին՝ քրիստոսի. որ բարեխա՛ դես մի՛շտ աշխար
հի. քեզ երանեն ամ՛ ազի՛նք. Ա՛ծքո՛ւր աղաւնի՛՛. և հարսն երկնից
մարիամ. տաճա՛ր և աթո՛ռ աստ բանին. քեզ՝ ո՛վ և հաճեցա՛ն՝ ի՛ո
մանալիքն ընդ հո՛ղեղէնքս. և՛ քեւ մերձենցա՛ք՝ ի փայտէն կենաց քեզ եր:
Ա՛ծածին խորհո՛ւրդ լուսոյ ա՛նվայրապակ արփիոյն կենաց. որ եղէ՛ր
արևելք արեգականն արդա՛րութեա՛ և՝ ընծաեցար՝ ի խաւարչ լոյս
ծագեցեր. վա՛ որոյ ամենեքեան՝ ըզքեզ միշտ մեծացուցանե՛մք:
Ա՛նապական տաճա՛ր և մորենի անկիզելի. որ զանչէ՛՛ղ հո՛ւր աձ
ուեցեր՝ ի քեզ տաբերակ կրեցեր. որով բնութիւս կիզեալ չինջա՛ւ կրից բոց
վա՛որոյ ա՛ւ: Լենդանի տանալնանկ կատարանաց նորոյ ուխտիս որով ե՛՛ք
յերկիրս աւետեաց հորդեալ. հոգւով՝ ի քեզ տըպաւորեալ բանին. վա՛:
Ա՛ծատո՛ւնկ խընկաքեր ծառայնու շնո՛ր բուրաստանէն. ո՛ր
իգնա՛՛ցս հո՛գւոյն վըտակաց տընկեցա՛ր. և՝ զանմահութե՛ պըտո՛ւղն
՝ի ժամու ետո՛ւր մեզ՝. վա՛ որոյ ամենեքեան՝ ըզքեզ միշտ մեծացո՛ւցա
նե՛մք: Ա՛նապական բողբոջն յածայրէն դրախտէն յորովայնդ տըն
կեալ. բըղխեցե՛՛ր յարմատոյն յեսսեայ ծաղիկ՝. վայելո՛ւչ կո՛ւսա
կան ծընընդեամբ. վա՛: Հայվոյն լուսոյ ծագումն ՝ի քեզ վառեաց
ըզշրագ մարմնոյն լոյս աշխարհի. ո՛րով գտեա՛՛լ զպատկերն ի՛ե
րական՝ զոր վի՛ըստին նո՛ր օգեաց յա՛ռաջի՛՛ն կերպարանն՝. վանն
որոյ բարեխօսեա՛ նո՛ր ոգեաց զմեզ ի՛ հնութէ՛ մեղաց:

Ղ. Ա՛ստուած հոյն մեծացուցանէ՛մք զքե՛զ.

Ըզքեզ օրհնո՛ւթի՛ւ մե՛ծացուցանե՛մք: Ա՛ըըզքեանն ա՛ըծ յարգան
դի կրեցեր սըրբուհի՛ անարատ. և՝ անձառապէս ծընա՛ր զվե
րանձնո՛ղն երկնից. ըզքեզ: Ա՛ր էից լուսոյն արժանի՛ եղեր բառնա
լո՛ւ՝ի քո գիրկս. և՝ արեգականէն արդա՛րութե՛ եղեր արևմո՛ւտք. ըզքեզ:
Ա՛ստուածա՛ւ կոյս աձածնի՛ն մարի՛ամ սըրբուհի՛ և մա՛յր քրի՛ստոսի. յարգանդի՛
տարար զանտանելին յամենեցունց. օրհնո՛ւթի՛ ըզքեզ աձա՛ծածնո՛ւն
մեծացուցանե՛մք: Ա՛զքե՛զ երկնայի՛ն դո՛ւռըն զոր ետես եղեկիէ՛լ:
և՝ ա՛սրըն զոր ծա՛նեաւ գեդէ՛ոն. սերօքդ հո՛ղեղէն վերհագոյն քերծ
ըմէից օրհ: Ա՛ըիս խորհո՛ւրդըս սո՛ւակաւի՛ս ՝ի քեզ տեսանի՛ աձա՛ծ
ծի՛ն. յո՛ղութի՛՛ անսերմնական ծնո՛ւնդ անարատ. կո՛ւսութի՛ւն
յետ ծընընդեան մընալով անապական. օրհնո՛ւ:

Ա՛ծածին մա՛յր լուսոյ ե՛ր կո՛յս լուսեղէն տաճա՛ր: որում երկիր
նըբ

գով ելիցեղջիր տիեզերաց այսօր տօնին ըզքրիշտոսէ ծնընդեանդ ի ընդ ընդ և ընդ ուրիւք զլուսոյ ընչն ստուերատեսանակ. օրհնութիւք եր ի լիս բանանել դիմեալ. Հարան ըզգեցեալ այսօր զարեգակն արկեալ ի ներքս ի բարձրութիւնս՝ երկնից բարձրբանիւք բարեբանիւս սրբբուհին

ծնունդ ղութիւնն քո կոչեցեալ միածին ի որդւէ աստուածոյ անդ. ի մարիամ լուսապայծառ միածինն ծընունդ յայտնեալ ծնողաց. ի և ընդ ուրիւք զլուսոյ ընչն ստուերատեսանակ. օրհնութիւք եր ի լիս բանանել դիմեալ. Հարան ըզգեցեալ այսօր զարեգակն արկեալ ի ներքս ի բարձրութիւնս՝ երկնից բարձրբանիւք բարեբանիւս սրբբուհին

Ա՛ր ի բարձրութիւնս՝ երկնից բարձրբանիւք բարեբանիւս սրբբուհին ի քո ծագեաց մեզ լոյս որդւոց օրինաց. ան դադար երգով սորօք ըզքեզ մի՛ շտ մեծացուցանեմք. Ա՛ռաքեալ խաղաղութեա՛ն արուսեակ զըւարթարար. այսօր մարիամ սրբբուհին ի փառս քո քո ծագեաց մեզ լոյս որդւոց օրինաց. ան դադար երգով սորօք ըզքեզ մի՛ շտ մեծացուցանեմք. Ա՛ր ի բարձրութիւնս՝ երկնից բարձրբանիւք բարեբանիւս սրբբուհին

Ա՛ր սիոն ծընանա՛լ մանկո՛ւնք նը ա՛ւազանան. ընորհազարդեա՛լք հո՛գւոյն աստուածոյ. օրհնեցէ՛ք զՏայրն երկնաւոր յաւուր ծնընդեա՛ն սըբբուհւոյ կոսին. յոր օրհնեցա՛լք յա՛նէծից նախնյն. Ա՛ռեամբ գառի՛ն անարատի՛ փըրկեա՛լ ժողո՛վուրդք. յա՛ւուր ծնընդեա՛ն մո՛ր անտա՛նելոյն. գո՛վեցէ՛ք զՔ միածինն՝ որ հաճեցա՛ւ առնո՛ւլ մարմի՛ն ա՛նսեռնն ի՛ նմանէ. յոր օրէ. Ցառատաբո՛ւղիս ընորհա՛ց հոգւոյն լուսաշողարդեա՛լք ազգք հեթա՛նոսաց. յա՛ւուր ծնընդեա՛ն մո՛ր բանի՛ն ծնողի ըզփա՛ռականից որդւո՛ւյ ի հոգին բարեբա նեցէ՛ք հոգեւո՛ր երգով. որ մարգրտաշարդեա՛ց զմարմնաւոր նորդւո՛յն.

Ա՛ր սիոն ծընանա՛լ մանկո՛ւնք նը ա՛ւազանան. ընորհազարդեա՛լք հո՛գւոյն աստուածոյ. օրհնեցէ՛ք զՏայրն երկնաւոր յաւուր ծնընդեա՛ն սըբբուհւոյ կոսին. յոր օրհնեցա՛լք յա՛նէծից նախնյն. Ա՛ռեամբ գառի՛ն անարատի՛ փըրկեա՛լ ժողո՛վուրդք. յա՛ւուր ծնընդեա՛ն մո՛ր անտա՛նելոյն. գո՛վեցէ՛ք զՔ միածինն՝ որ հաճեցա՛ւ առնո՛ւլ մարմի՛ն ա՛նսեռնն ի՛ նմանէ. յոր օրէ. Ցառատաբո՛ւղիս ընորհա՛ց հոգւոյն լուսաշողարդեա՛լք ազգք հեթա՛նոսաց. յա՛ւուր ծնընդեա՛ն մո՛ր բանի՛ն ծնողի ըզփա՛ռականից որդւո՛ւյ ի հոգին բարեբա նեցէ՛ք հոգեւո՛ր երգով. որ մարգրտաշարդեա՛ց զմարմնաւոր նորդւո՛յն.

✠ Ո՛ղջո՛ւյն Աստուածամօր սուրբ եղո՛ւկ կոյսին. ✠

Ընտրեա՛լ ի՛ քերովբէից. առնա՛ մի՛շտ բարեխօսեա՛ կեցուցանե՛լոյ մեզ։

Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ր է ձեր հաւատք։ Եւ նոքա վախեալ զարհուրեցան, եւ ասէին ցմիմեանս. Ո՞վ է սա, զի եւ հողմոցն հրամայէ եւ ծովուն, եւ հնազանդին նմա։

Եւ եհաս յաշխարհն Գերգեսացւոց, որ է դէմ Գալիլեացւոց։ Եւ ելեալ նմա յցամաքն՝ պատահեաց նմա այր մի յքաղաքէն, որ դիւահար էր յժամանակաց բազմաց, եւ հանդերձ չէր ամենեւին հագեալ, եւ ոչ յտուն բնակեալ, այլ յգերեզմանս։ Եւ տեսեալ զՅիսուս՝ գոչեաց, եւ անկաւ առաջի նորա, եւ ասէ ձայնիւ մեծաւ. Զի՞ ինձ եւ քեզ, Յիսուս որդի Աստուծոյ բարձրելոյ. աղաչեմ զքեզ, մի տանջեսցես զիս։ Զի պատուիրէր հոգւոյն պղծոյ ելանել յայրմէ։ Բազում ժամանակս զնա յափշտակէր, եւ կապէին շղթայիւք եւ բանտիւ, եւ պահէին. եւ խզեալ զկապանսն՝ տարագրէր դիւն յանապատս։ Եւ հարցանէր զնա Յիսուս եւ ասէ. Զի՞ է անուն քո։ Եւ նա ասէ. Լեգէովն, զի բազումք էին դիւքն մտեալ ի նա։ Եւ աղաչէին զնա, զի մի հրամայեսցէ նոցա երթալ յանդունդն։ Եւ էր անդ հօտ խոզից բազմաց արածանի ի լերինն։ Եւ աղաչէին զնա դիւքն, զի յնոսա հրամայեսցէ մտանել։ Եւ հրամայեաց նոցա։ Եւ ելեալ դիւքն յայրմէ՝ մտին յխոզսն, եւ ընթացաւ հօտն ամենայն ի վիմաց ի ծով, եւ խեղդեցան։ Եւ հովիւքն տեսեալ զեղեալսն՝ փախեան, եւ պատմեցին յքաղաքի եւ յագարակս։ Եւ ելին տեսանել զեղեալսն, եւ եկին առ Յիսուս, եւ գտին նստեալ զմարդն, յորմէ դեւքն ելեալ էին, հագեալ եւ առողջացեալ ի մտաց, եւ երկեան։ Եւ պատմեցին նոցա տեսեալքն, որպէս եղեւ դեւահարին, եւ զխոզսն։ Եւ աղաչէր զնա ամենայն բազմութիւն շրջակայից գաւառին գերգեսացւոց, զի ելցէ յնոցանէ, զի երկիւղ մեծ պատեալ էր զամենեսեան։ Նա մտեալ յնաւ՝ դարձաւ։ Եւ աղաչէր զնա այրն, յորմէ դեւքն ելեալ էին, զի ընդ նմա լիցի։ Եւ արձակեաց զնա Յիսուս՝ ասելով. Դարձիր յտուն քո, եւ պատմեա զամենայն զոր արար Աստուած քեզ։ Եւ գնաց՝ քարոզէր ընդ ամենայն քաղաքն զամենայն զոր արար Յիսուս ընդ նմա։

Եւ եղեւ յետ դառնալոյ Յիսուսի՝ ընկալաւ զնա ամբոխն, զի էին ամենեքին սպասեալ նմա։ Եւ ահա եկն այր, որում անուն էր Յայիրոս, եւ նա էր իշխան ժողովրդեանն։ Եւ անկեալ առ ոտս Յիսուսի՝ աղաչէր զնա, զի մտցէ ի տունն իւր, զի դուստր մի միայն էր նմա իբրեւ ամաց երկոտասանից, եւ նա մեռանէր։ Եւ յերթալն նորա՝ ամբոխքն խռնէին զնա։ Եւ կին մի որ էր յարեան տասնից ամաց, որ էր արիւնահոսութեամբ տասնուերկու ամս, եւ զամենայն ունայնացեալ ունէր զանձս իւր ի բժշկաց, եւ ոչ ոք կարէր բժշկել զնա։ Եւ մերձեցեալ ետես զՅիսուս, եւ անկեալ առ ոտս նորա՝ ասէր առաջի ամենայն ժողովրդեանն, թէ վասն որոյ պատճառի ետես զնա, եւ որպէս յանդիման եղեւ նմա։ Եւ նա ասէ ցնա. Դուստր, հաւատք քո զքեզ կեցուցին, գնա յաղագս խաղաղութեան։ Եւ դեռ նորա խօսեցեալ էր, եկն ոմն ասէ ցիշխանն ժողովրդեանն, թէ մեռաւ դուստր քո, մի դիր զվարդապետն։ Եւ Յիսուս լուեալ՝ պատասխանի ետ նմա եւ ասէ. Մի երկնչիր, միայն հաւատա, եւ կեցցէ։ Եւ մտեալ յտունն՝ ոչ ետ մտանել ոք ընդ նա, եթէ ոչ Պետրոս եւ Յակոբոս եւ Յովհաննէս, եւ հայրն մանկանն եւ մայրն։ Եւ լային ամենեքին եւ ողբային զնա։ Եւ նա ասէ. Մի լայք, ոչ մեռաւ մանուկն, այլ քնացեալ է։ Եւ ծիծաղէին նմա, գիտելով զի մեռեալ է։ Եւ նա հանեալ զամենեսեան արտաքս՝ եւ առեալ զձեռն մանկանն՝ կոչեաց եւ ասէ. Մանուկ, յարի։ Եւ դարձաւ հոգի նորա, եւ յարոյց յաւուր իւրում։ Եւ հրամայեաց տալ նմա ուտել։ Եւ զարհուրեցան ծնողքն նորա։ Եւ պատուիրեաց նոցա զոչ ումեք պատմել զգործեալն։

Եւ ելեալ անտի՝ եկն յգաւառն իւր, եւ աշակերտքն իւր հետ նորա։ Եւ եղեւ ի շաբաթուն մի՝ սկսաւ ուսուցանել ի ժողովարանին։ Եւ բազումք լսելով զնա՝ զարհուրեցան, եւ ասէին. Ո՞րպէս այսոքիկ ունիցի, եւ ո՞ր իմաստութիւն է տուեալ նմա, եւ զհրաշս զայսպիսիս որ ձեռաց նորա լինին։ Ո՞չ սա է հնարաւորն, որդի Մարիամայ, եղբայր Յակոբայ եւ Յովսեայ եւ Յուդայ եւ Սիմոնի, եւ ո՞չ քոյրք նորա այսր կան առ մեզ։ Եւ նեղէին զնովաւ։ Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա. Զի ոչ է մարգարէ անպատիւ, բայց ի հայրենի իւրում եւ յազգի իւրում եւ ի տան իւրում։ Եւ ոչ կարաց անդ մի զօրութիւն առնել, բայց զմի հիւանդս ի վերայ ձեռն եդեալ՝ բժշկեաց։ Եւ զարհուրեցաւ անհաւատութեան նոցա։ Եւ շրջէր ի գեղս շրջակայս՝ ուսուցանելով։

Եւ կոչեալ զտասներկուսին՝ սկսաւ առաքել զնոսա երկուս երկուս, եւ ետ նոցա իշխանութիւն ոգւոցն պղծոց։ Եւ պատուիրեաց նոցա զոչ ինչ տանել ի ճանապարհ, բայց միայն գաւազան, եւ ոչ պարկ, եւ ոչ հաց, եւ ոչ ի գոտի դրամ, այլ կոշիկս ի ոտս, եւ մի զգեսցին երկուքին պատմուճան։ Եւ ասէ ցնոսա. Յորում տեղի մտանիցէք յտուն, անդ կացէք մինչեւ ելանիցէք անտի։ Եւ որ ոչ ընկալցին զձեզ, եւ ոչ լսիցեն ձերոյ բանի, ելեալ անտի՝ արձակեցէք զփոշի ոտից ձերոց ի վկայութիւն ի վերայ նոցա։ Ամէն ասեմ ձեզ, հանդուրժելի եղիցի Սոդոմացւոցն եւ Գոմորացւոցն յաւուր դատաստանին, քան քաղաքին այնմիկ։ Եւ նոքա ելեալ՝ քարոզէին զի ապաշխարեսցեն։ Եւ դեւս բազումս հանէին, եւ օծանէին իւղով զբազումս հիւանդս, եւ բժշկէին։

Եւ լուաւ Հերովդէս թագաւոր, զի յայտնի եղեւ անուն նորա, եւ ասէին թէ Յովհաննէս Մկրտիչ յարեաւ ի մեռելոց, եւ վասն այնորիկ զօրութիւնք գործին ի նմա։ Եւ այլք ասէին թէ Եղիա է, եւ այլք ասէին թէ մարգարէ է իբրեւ զմարգարէսն։ Եւ լուեալ Հերովդէսի՝ ասէ. Զոր ես հատի զգլուխ Յովհաննու, նա յարեաւ ի մեռելոց։ Եւ նա էր Հերովդէս առաքեալ եւ կապեալ զՅովհաննէս ի բանտի վասն Հերովդիադեայ կնոջ Փիլիպպոսի եղբօր իւրոյ, զի նմա կին առեալ էր։ Եւ ասէր Յովհաննէս Հերովդէսի. Ոչ իրաւ է քեզ առնուլ զկին եղբօր քո։ Եւ Հերովդիադէս նեղէր զնովաւ, եւ կամէր սպանանել զնա, եւ ոչ կարէր։ Զի Հերովդէս երկնչէր յՅովհաննէսէ, գիտելով զնա արդար եւ սուրբ, եւ պահէր զնա, եւ լուեալ նմա բազում ինչ առնէր, եւ հաճոյ լսէր նմա։ Եւ եղեւ աւուր մի ժամանակաւ՝ Հերովդէս արար ընթրիս ի տունն իւր, եւ մեծամեծք նորա եւ հազարապետք եւ նախարարք գալիլեացւոց։ Եւ մտեալ դստերն Հերովդիադեայ՝ պարեաց, եւ հաճոյ եղեւ Հերովդէսի եւ ընթրելոցն ընդ նմա։ Եւ ասէ թագաւորն աղջկանն. Խնդրեա յինէն զոր ինչ կամիս, եւ տացեմ քեզ։ Եւ երդուաւ նմա. Զոր ինչ խնդրեսցես յինէն, տացեմ քեզ մինչեւ կէս թագաւորութեանս։ Եւ նա ելեալ ասէ մօրն իւրում. Զի՞ խնդրեցից։ Եւ նա ասէ. Զգլուխ Յովհաննու Մկրտչին։ Եւ մտեալ անդէն ընդ առաջ թագաւորին՝ խնդրեաց եւ ասէ. Կամիմ զի յանդիման տացես ինձ ի սկուտեղի զգլուխ Յովհաննու Մկրտչին։ Եւ թագաւորն տրտմեցաւ վասն երդմանն եւ վասն ընթրելոցն ընդ նմա, եւ ոչ կամեցաւ զնա արհամարհել։ Եւ առաքեալ թագաւորն մարմնաւոր՝ հրամայեաց բերել զգլուխ նորա։ Եւ նա գնացեալ՝ հատին զգլուխ նորա ի բանտին, եւ բերին ի սկուտեղի, եւ ետուն զնա աղջկանն, եւ աղջիկն ետ զնա մօրն իւրում։ Եւ լուեալ աշակերտացն նորա՝ եկին եւ վերցուցին զմարմին նորա, եւ եդին ի յարանի։

Պաւղոս երկնից ընդ ծագումն անձառելի անհասականն որ ի հօրէ առաքեցաւ. ի դէմ երկուս քո բարձեալ կրեցեր դիեցուցանելով մարմնացեալդ ի քէն ըզկնաւակն քո որ ընդ ըզկնի. ան ՅԵղափախեալ ըզքեզ ի վերնականի կաւրըս քերօքէական աստուածային մայրապայտարը եալդ ի սերօքէից. և երկրորդապէս յանմարմնական զօրացն անդամ։ Աստուածածնին գերագոյն երկնից ցուցաք խորհուրդն և առագնաստ քանզի ծագեալ լոյսն ի հօրէ բնութեանէ էից անտանելին պարագրեցաւ ի քոյոմ յորովայնի. հոգևոր երգով ընդքեզ ըմի շտ մեծացուցանեմք։ Պաւղոս փակեալ զքեզ եպիսկոպոս յառաջագոյն ծանոյց կոյս ա նարատ. ընդ որ եմուտ ա նտեսն յեէից բանն անմարմինն որ ի հօրէ և ել մարմնով անխախտելի մնալով կուսութեդ։ հոգևոր երա էրափնեաք ըզքեզ ի խերինային խորանան այսօր որդի ընքմիա ծին. ուստի և դայք առաքելոցն և խմաստունն նք կուսանացըն միա ձայնելով գովէին ընզքեզ մայր անհարսնացեալ. հոգևոր։

Ամայր լուսոյ մարիամ նք կոյս. որ ընզլոյսն առ ի հօրէ ծընաւ մայր մեռ. և երկր աւրհնեալ արքգականն արդարութեն. հոգևոր երգով ըզքեզ սրբուհի մեծացուցանեմք։ Պաերօքէից գերագոյն էին աթոռ. և ծառ կենաց անմահական պըտղոյն. տապանակ կատակի բանին և սափոր ոսկեերկնային մանանային. հոգևոր երգով. Պաբայաւրօքէափակ դուռըն դրախտին. և քեռ տըւաւմեզ փայտն անմահութեան. զոր ինմանզենեաքն անմահ այսօր յերկնից լուսաւորեցաւ հոգևոր։

✠ Դուռ ալէր ֆոյն ՌԾաղաղայէն գոլգոա չի. ✠

Ծածկին մայր և կոյս. ծագօղ արքգականն արդարութեան լուսաւորեացն ըզմեզ. հոգևոր երգով զքեզ բարեբանեմք և փառաւորեմք ըզմիածինն քո զորդին։ Լոյծ զօր ընս բընութեանէ մարդկան. հրաշափառ քո ծընունդ և զերութիւնն բնութեան անբաղձալահաւ. և կուսութեդ քո ոչ խախտեցաւն կընիք. հոգևոր երգով զքեզ։ Քեզ մուենն անկեզ լեառըն վիմա ծին դուռըն փակեալ և աղբեր կընքեալ։ նաֆատասացն գուշակեալ մայր և կոյս. հոգևոր երգով զքեզ բա։

Ծածկին ընք կոյս անհարսնացեալ մարիամ. որ օրհնեալ դես ի կանայս ընզքեզ օրհնեմք քի շտ որ արժանի դես մեծացուցանեմք։ Նախապատ տաՀար և առագաստ լուսոյ. որ ի քեզ փեսայացեալ բանն կենաց բնակեցաւ ըզքեզ։ Դուրըն կենդանի որ ի մորենին վառեցաւ

յուզուրան վշնան յրգանդի քումէ կրեցեր և ծընար աշխարհ մարդ զքեզ։
Ի զքեզ աճածին։ աղբեր անշսպառ լուսոյն որ լուսաւորէ
զհաւատացեալս։ միաբանական ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք։
Ուրա՛խ պարծանքդ կուսութեան մարդկան՝ դուռ ուրախութիւն ըր
հրեշտակաց։ դո՛ւռ բանձող անլծելոյն։ վնո՛ր ըզքեզ ոչ ածաճին։ մեծ
Ուրա՛խ շքեղանիւտ արև՛ երէց արեգականն արդարութեան։ յորմէ։
ծագեաց փրկութիւն՝ տիեզերաց։ միաբանական ձայ։

Ի ծածկին և սքրբուհի։ որ ըզքեանն աշխ անսերման յղութեամբ
գանդի կրեցեր։ անդադար երգով մեծացուցանեմք։ Ո՛ քեզ
մայր կուսութե՛ և յղուհի՛ լուսոյ։ և առաքեալսն անձառելոյ բը
նաւ կոչին ի քեզ փեսայացեալ բանին։ ա՛նդ։ Վերլուծա՛ն կնիք
դատապարտութեան։ և քե՛ կանգնեցաւ մեղուցեալ մարդն գլոր
եալ։ վնո՛ր ըզքեզ ածաճին և կոյս։ անդա՛։

Ո՛ր զանձառելին ծընաւ աշ ծածկին կոյս։ օրհնեա՛լ ես յաւ
իտեան։ Ո՛ր զարարչակիցըն հնօր զիսկը ղբանել զբանն աշխ։ յորովայ
նի քո՛ւմ կրեցեր օր։ Ո՛ քե՛զ եզեկիել հաւս երկնայի՛ն դուռն։ և
հա՛րսն անփո՛րձ օրհն։

Ակբեզ եմք ապաւինեալ։ քե՛ մայր աշ մերոյ։ Ո՛ր քան զերկինս բար
ձրագոյն մարիամ պարծանք եկեղեցւոյ։ քե՛ մայր աստո՛ւ։ Ո՛ր քան
զարեգակն պայծառադոյն մարիամ։ մի դադարիր բարեխօսել
վասն մեր։ քրիստոսի մայր աստո՛ւծոյ մե՛րոյ։

✠ Ո՛ ցուցեալ զծածկութիւնն ասո եգոտ կոչեա՛ պ՛ն։ ✠

Ա՛հաւասիկ ան բանհամու իսահականի և յակոբայ։ պարգևեցար ի
յայ կոյս մարիամ դուստրը նոցին երանեն ազգ և աղինք այսօր ըզ
ծնեա՛զդ ի յա՛ննահայ։ Ո՛զախին և մայր կենաց աջոյն ծընող հօր միա
ծնին։ որ առ ի քե՛ն մարմնացեալ ընկեց զանմաքրութեանըն յաշխա
հէ՛։ Ո՛ր բարձրացեալ զնկեալ բնութիս ի քե՛ն ծնընդեամբ որդւոյդ
կենս ըզ կարօտեալսն ելից հացիւ և զմեծատունն եղեալ ուսանի։ եր։

Ա՛ծածկին նբ կոյս անսպասական տաճար անպարագիծ էութեն բո՛լո
րից բնութե՛ց լայնածաւալ տեղի։ այսօր ընդ բերկրական զուար
թնոյն կրե՛ցեր աւետեաց զնորընն տերանց ի քե՛զ։ ա՛ռ որ մաղթե՛մք
բարեխօսել վասն մեր ա՛նլըռելի ձայնիւ։ Հիմանա՛յն վտակաց
տանն ա՛յ հոսմանց։ վիճակեա՛լ տեառնո՛ղացըն ձայնիւ արբամբ ըզ
մա՛յլեցան։ այսօր զանթառամն ծաղկեցար ըզ ծաղի՛կ ի ժամու

ա՛ղբ՝ ի հրեշտակաց. այսօր՝ ի սեմՏ ՕՆՏ բառնա՛լոյ՝ ի գիրկս. որ ընծայ
Թագնոսաց։ Ա՛ր յանդուրնա՛ստ աթոռս նըստիս բարեբանե
տաձարն ե՛կը ը կատարել զօրինս. վասըն փը՛րկու թե՛ն հե՛
արմանցե՛ք՝ ի նուսէն նախայա՛ւետեան բանդ. այսօր՝ ի
ա՛ն վ՛ատահանօթեայ Պաղատիոն Տեսան ի պատճառն. Օրհնու. Ա՛Հ.

տե՛ս՝ ի նոցունց յորվայնի քումմ կրեցեր։ օրհնու։

ղեր. օրհնու։ Ա՛ստըծ հո՛ղեղէն՝ ե՛ մարմնաւորը քերօքէ որ զան
բարեբա՛նեալ ՃԾաւցո՛ւցանե՛մք։ Ա՛մպ թե՛թև ըն՛ասաւորը ա՛նընդու
նակ խոնարհութե՛ն. որ ըզցօ՛ղըն կենաց՝ ի ցամաքեալ բնու թե՛ս ցո
ե՛ւ ամենայն ՃԾաւցո՛ւցանե՛մք։ Ա՛ճած՛ին մա՛ր լուսոյ արեգակա՛ն անդա՛րութե՛ արևե՛լք. որ՝ ի խա
ւար աշխարհի ծա՛գեցեր ըզ լոյսըն գերազանց օրհնութե՛ ընդքե՛զ
իջեա՛լ տապին քե՛զ զառեսս յա՛րութե՛ մե՛ռածնի որդւո՛յ քո՛. ըզ։
Ա՛ճած՛ին մա՛ր լուսոյ՝ արեգակա՛ն անդա՛րութե՛ արևե՛լք. որ՝ ի խա
ւար աշխարհի ծա՛գեցեր ըզ լոյսըն գերազանց օրհնութե՛ ընդքե՛զ
բարեբա՛նեալ ՃԾաւցո՛ւցանե՛մք։ Ա՛մպ թե՛թև ըն՛ասաւորը ա՛նընդու
նակ խոնարհութե՛ն. որ ըզցօ՛ղըն կենաց՝ ի ցամաքեալ բնու թե՛ս ցո
ղըը. օրհնու։ Ա՛երօքէ հո՛ղեղէն՝ ե՛ մարմնաւորը քերօքէ որ զան
տե՛ս՝ ի նոցունց յորվայնի քումմ կրեցեր։ օրհնու։

Ա՛ստուածածի՛ն պայծա՛ռ քան զերկինս որ՝ ի մե՛ղ ծագեցեր ըզ
լոյսն մե՛ծ ե՛ գերազա՛նց. որով խաւա՛րն անգի՛տութե՛ հալածեցաւ.
սրօքէական ձա՛յնիւ զքե՛զ բարեբանե՛մք. ե՛ հոգևո՛ր երգո՛վ մեծացո՛ւցանե՛մք
Ա՛մպ թե՛թև ե՛ լո՛ւսաւորը. որ զանձրևըն՛ կենաց՝ ի քե՛զ հեղեա՛լ՝ ի յեր
կնային ծովե՛ն զո՛ր ոհոսեցեր՝ ի յերկիր ծա՛րաւեա՛ւս. սրօքէա։ Պա՛տառե՛զ
փա՛կեա՛լ ա՛ծաւո՛ւնկ եղե՛ւ. որ ե՛ ծա՛ռըն կենաց՝ ի մէջ դրախտի՛ քո՛ ի
հո՛գւոյն տրնկեա՛լ ա՛՛նմահական պըտղո՛՛ւն եղեալ ըզ ա՛ւետեցեր. սրօքէա։
Ա՛ճած՛ին տա՛նձառ լո՛ւսոյ որ մարմնո՛վ պա՛րագրեա՛լ անձառաբա՛ր
ծընո՛ր ըզքեզ ա՛սաո՛ւած. զքե՛զ բարեբա՛նեա՛լ մե՛ծացո՛ւցանե՛մք։
Ա՛ւրա՛խըեր ե՛ւ բե՛րկրեա՛ս մա՛ղը ե՛ւ կոյս. քա՛նզի ծընեա՛ն ի՛ կուսէ՛ն այ
սօր վե՛ր ըստի՛ն յարութե՛ծընա՛. ի կոյս գե՛ր զմանէն զքե՛զ։ Ընծա՛
ե՛ւ զուարճացե՛ր հարսն ի՛ յերկրէ՛ն երկնից. քա՛նզի այսօր երկնայոցն

Ա՛յսօր ընծայ սբ. Հոգւոյն մեծապէս առգուշք։ Ա՛յսօր ընծայ սբ. Հոգւոյն շընորհըք որ հոգւոյն դուստրը սիրեն. արդարութեամբ արեգակըն քո և սիրեցան ըզքեզ ամենայն ազգք երկրի։ Ա՛յսօր ծագեայ քեզ ճշմարիտ լոյս ծագեցաւ քո ամենայն իրաւք։ Ա՛յսօր երկիրըս երկինք անուանեցաւ. զի որ ընդ տերանց իջեալ յերկնից՝ ի մերկիրս. և ընծայիլ յանձնառնու՝ ի գործս ձեռաց իւրոց։ Ա՛յսօր հեթանոսաց լոյս ծագեցաւ քոյ ամենայն. և փառք իւրում ժողովրդեանն իսրայէլի։ Ա՛յսօր՝ ի լուսոյ՝ ի հօրէ առաքեցար և մարմնացար՝ ի սրբ կուսէն. զի վերըստին նորոգեսցես զապականեալն ադամ։ Ա՛յսօր՝ ի յերկրի երևեցար և ընդ մարդկան շրջեցար. և փրկեցեր զմեզ տիեզերըս յանհնարին թշնամանէ։ Ա՛յսօր՝ ի յերկնից վըկայեաց հօրըն ձայն ասէ դաշեխ իմ որդի. և նոր հոգւովն ըզքեզ յայտնեացաղանեանակերպ երևմամբ։ Ա՛ր ունէիս իշխանութի՝ մահու և կենաց. քո թագաւորը փառաց տէրը մեռա՝ մեզ ատելագ։ Ո՛նելով ըզկիշատակ կոսես ա՛ծ որդւոյ մերոյ. հըրաւիրն հրեշտակք՝ ի յերկինս և ցընծան դասք առաքելոց և մարգարէից ընդ կոյսական՝ ո՛ն տօնս տուր տեա։ Ա՛ռեզ միայնոյ մերոյ և կո՛ս սիմաղեմիք հայցելով՝ ի քէն. բարեխօսեա անդադար առ որդի քո և ա՛ղօթքըն փըրկել ընդ մեզ՝ ի փորձութենէ և յամենայն վըտանգից մեր։

Ո՛ գալուստ քո՝ քոյ այսօր յերուսաղէմ նոր եկեղեցի սքէ։ յաղթական երգով բարեբանեմք. օրհնեա՛ եկեալ անուամբ տե՛ն։ Ա՛ծերկին բը զկեսա՛ օրհնութի՝ և՝ ի տղայոց փառաբանութի՝ն։ և անդադար. Ա՛ռաւուր երկնաւոր. զկնդեցի քո անչարժ պահեայ և զերկիր պա՛գ

Ո՛ւսաւուրեա երուսաղէմ զարդարեա զամուրըս քո. քանզի մերձեցան առ քեզ փեսայն երկնաւոր. փըրկութի՝ քեզ ընծրհելոյ պըտա՛ կեանց աքա՛նչելի փառաքն իւրոյ վ։ Ա՛յսօր ծագեայ քեզ դըշխոյ դուստրը սիոնի. արդարո՛ւթե՝ արեգակըն քո՝ և սիրեցա՛ն ըզքեզ ազգք երկրի։ Ա՛յսօր ընծայ սբ. Հոգւոյն մեծապէս առգուշք։ Ա՛յսօր ընծայ սբ. Հոգւոյն շընորհըք որ հոգւոյն դուստրը սիրեն. արդարութեամբ արեգակըն քո և սիրեցան ըզքեզ ամենայն ազգք երկրի։ Ա՛յսօր ծագեայ քեզ ճշմարիտ լոյս ծագեցաւ քոյ ամենայն իրաւք։ Ա՛յսօր երկիրըս երկինք անուանեցաւ. զի որ ընդ տերանց իջեալ յերկնից՝ ի մերկիրս. և ընծայիլ յանձնառնու՝ ի գործս ձեռաց իւրոց։ Ա՛յսօր հեթանոսաց լոյս ծագեցաւ քոյ ամենայն. և փառք իւրում ժողովրդեանն իսրայէլի։ Ա՛յսօր՝ ի լուսոյ՝ ի հօրէ առաքեցար և մարմնացար՝ ի սրբ կուսէն. զի վերըստին նորոգեսցես զապականեալն ադամ։ Ա՛յսօր՝ ի յերկրի երևեցար և ընդ մարդկան շրջեցար. և փըրկեցեր զմեզ տիեզերըս յանհնարին թշնամանէ։ Ա՛յսօր՝ ի յերկնից վըկայեաց հօրըն ձայն ասէ դաշեխ իմ որդի. և նոր հոգւովն ըզքեզ յայտնեացաղանեանակերպ երևմամբ։ Ա՛ր ունէիս իշխանութի՝ մահու և կենաց. քո թագաւորը փառաց տէրը մեռա՝ մեզ ատելագ։ Ո՛նելով ըզկիշատակ կոսես ա՛ծ որդւոյ մերոյ. հըրաւիրն հրեշտակք՝ ի յերկինս և ցընծան դասք առաքելոց և մարգարէից ընդ կոյսական՝ ո՛ն տօնս տուր տեա։ Ա՛ռեզ միայնոյ մերոյ և կո՛ս սիմաղեմիք հայցելով՝ ի քէն. բարեխօսեա անդադար առ որդի քո և ա՛ղօթքըն փըրկել ընդ մեզ՝ ի փորձութենէ և յամենայն վըտանգից մեր։

Ո՛ գալուստ քո՝ քոյ այսօր յերուսաղէմ նոր եկեղեցի սքէ։ յաղթական երգով բարեբանեմք. օրհնեա՛ եկեալ անուամբ տե՛ն։ Ա՛ծերկին բը զկեսա՛ օրհնութի՝ և՝ ի տղայոց փառաբանութի՝ն։ և անդադար. Ա՛ռաւուր երկնաւոր. զկնդեցի քո անչարժ պահեայ և զերկիր պա՛գ

Ո՛ւսաւուրեա երուսաղէմ զարդարեա զամուրըս քո. քանզի մերձեցան առ քեզ փեսայն երկնաւոր. փըրկութի՝ քեզ ընծրհելոյ պըտա՛ կեանց աքա՛նչելի փառաքն իւրոյ վ։ Ա՛յսօր ծագեայ քեզ դըշխոյ դուստրը սիոնի. արդարո՛ւթե՝ արեգակըն քո՝ և սիրեցա՛ն ըզքեզ ազգք երկրի։ Ա՛յսօր ընծայ սբ. Հոգւոյն մեծապէս առգուշք։ Ա՛յսօր ընծայ սբ. Հոգւոյն շընորհըք որ հոգւոյն դուստրը սիրեն. արդարութեամբ արեգակըն քո և սիրեցան ըզքեզ ամենայն ազգք երկրի։ Ա՛յսօր ծագեայ քեզ ճշմարիտ լոյս ծագեցաւ քոյ ամենայն իրաւք։ Ա՛յսօր երկիրըս երկինք անուանեցաւ. զի որ ընդ տերանց իջեալ յերկնից՝ ի մերկիրս. և ընծայիլ յանձնառնու՝ ի գործս ձեռաց իւրոց։ Ա՛յսօր հեթանոսաց լոյս ծագեցաւ քոյ ամենայն. և փառք իւրում ժողովրդեանն իսրայէլի։ Ա՛յսօր՝ ի լուսոյ՝ ի հօրէ առաքեցար և մարմնացար՝ ի սրբ կուսէն. զի վերըստին նորոգեսցես զապականեալն ադամ։ Ա՛յսօր՝ ի յերկրի երևեցար և ընդ մարդկան շրջեցար. և փըրկեցեր զմեզ տիեզերըս յանհնարին թշնամանէ։ Ա՛յսօր՝ ի յերկնից վըկայեաց հօրըն ձայն ասէ դաշեխ իմ որդի. և նոր հոգւովն ըզքեզ յայտնեացաղանեանակերպ երևմամբ։ Ա՛ր ունէիս իշխանութի՝ մահու և կենաց. քո թագաւորը փառաց տէրը մեռա՝ մեզ ատելագ։ Ո՛նելով ըզկիշատակ կոսես ա՛ծ որդւոյ մերոյ. հըրաւիրն հրեշտակք՝ ի յերկինս և ցընծան դասք առաքելոց և մարգարէից ընդ կոյսական՝ ո՛ն տօնս տուր տեա։ Ա՛ռեզ միայնոյ մերոյ և կո՛ս սիմաղեմիք հայցելով՝ ի քէն. բարեխօսեա անդադար առ որդի քո և ա՛ղօթքըն փըրկել ընդ մեզ՝ ի փորձութենէ և յամենայն վըտանգից մեր։

Փառք հօր։ Յաւետ հեթան։ Ողորմեա՛ ինձ ա՛ստուածոյ ըստ մեծի
ողորմութեան քոյ։ Եւ ըստ բազմութեան գթոց քոց ջնջեա՛ զանօրէնութիւն իմ։
Եւ զի՛ւրաքանչիւր ոք ի մեզ ի վերայ երկրի՝ ի ծնունդս մարդկան։ Ամէն։
Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։ Ամէն

ռաց
բանեմք։ Յորմէ զարհուրեալ դողայն սրօբէ՛ագունդ ջնկք աթո
ծընող՝ նգեւռմբ. զքի՛զ ընդ զօրս անմարմնոյն անդադար օրհնո
սաւորեալ. այսօր կամաւ հօր՝ ի յերկիր երեւեցար մարմնով կո՛ւսականի
ան ե. զքեզ ընդ հօր ես բընակեալ լո՛ւ ի հրեշտակաց սպա
ան՝ որ հրեղէն աթոռ ընդ հօր ես բընակեալ լո՛ւ ի հրեշտակաց սպա
եան. այսօր յերկիրս երեւեալ՝ ամբ լո՛ւ մարդ կատարեալ. խոնարհեցար
պատե՛ղ ընկալիր և դնին յանբանից մըսուր. վասըն ։ Ո՛ քեզ ընդ հօր մ հրե
գաստանի երեւիս արդարո՛ւ արեգակն. այսօր երկրըպագ գլի ան նեղն յարեւե
լից՝ եկեալ մոգուցն. և փառաբանի յերկնական իբաց օթեւանի հովուացն. վասն փըր
ան՝ որ՝ հրեղէն աթոռ ընդ հօր ես բընակեալ լո՛ւ ի հրեշտակաց սպա
եան. այսօր կամաւ հօր՝ ի յերկիր երեւեցար մարմնով կո՛ւսականի
ծընող՝ նդեւռմբ. զքի՛զ ընդ զօրս անմարմնոյն անդադար օրհնո
բանեմք։ Յորմէ զարհուրեալ դողայն սրօբէ՛ագունդ ջնկք աթո

Ո՛ր ծընեալ այսօր ի բեթղեհէմ ի յայրին և գաւազք վերի՛ն
զընթրենոյն սո՛ակացեալ զանմանեալ կա՞յ ոչ։ զի տեսին մոր
ՁՈՒՆ ծընեալ ըզքանն աշխարհ։ Ո՛ր ընաբանչելի՛ք եղեն այսօր ի
բեթղեհէմ ի յայրին։ կո՛ւսի ծընանիլ աշխարհ և մարդ. անապական
մընալով կուսական՝ որովա՞ յ ոչ։ զի տեսին։ Ո՛ստղըն գո՛ւ
շակերտ մոգո՛ւցն առ բերել զընծայս աստուա՛ծո՛ւթեանն։ և
հովիւքն ընդ հրեշտակս երգէին՝ ասելով. փառք ի բարձունս
աչ ո՛ր առաքեաց ի փըրկութիւն մեզ ըզքանն աշխարհ։

Ո՛ հօրէ ծագեցար լուսաւորել զմարդկութիւ՛ն արե
գակըն աշխարհ փառքդ քեզ։ Ո՛ստղ ի յայրին ընծայեցար բեթղեհէմ
ա՛ր։ Հովուացն յայտնեցար երկրըպագեալդ ի մոգուցն. ա՛ր
դարձեր։ Ո՛ւ մեք երգեացուք որ ի կուսէն մարմնացար. արդար
ար էրն ի սկըզբանէ առ աշխարհ և աստըղա՛ծ քանն. կերպարանե
անեղն և համագոյ նզ հոգւոյն ի վերջին աւուրըս ծանուցեալ մարդ
ծանանալ յանձառնութ ի կուսական արգանդէն։ վասըն փըրկութե
ազգի մարդկան։ Յառաջ քան զյայտեանն որդի նախայ յաւիտ
եան. այսօր յերկրի երեւեալ՝ աշխարհ և մարդ կատարեալ. խոնարհեցար
պատե՛ղ ընկալիր և դնին յանբանից մըսուր. վասըն ։ Ո՛ քեզ ընդ հօր մ հրե
գաստանի երեւիս արդարո՛ւ արեգակն. այսօր երկրըպագ գլի ան նեղն յարեւե
լից՝ եկեալ մոգուցն. և փառաբանի յերկնական իբաց օթեւանի հովուացն. վասն փըր

յանձնառեր մարմնանալ՝ ի սըրբոյ կուսէն։ աստուա՛ծ հայրըն մերոյ

Ո՛րհնեմք ընդքեզ որ առաքեցար՝ ի հօրէ անճառելի բանդ աՀ

Յոյն Դ։ Ձ։ Ձոտոյթ ֆոյն. ոսոյ.

խնայեա՛ ի դաւանողըդ։ դասաւորելով յաջակողմեան դասուն. մարդա-
առնես զՏիառուցումըն աւր՝ և աբերդ քո պարծեսցին ի՛ քեզ։ յայնժամ
գործելով՝ ի կեանսըդ յաւիտենից մարդասիրա՛պէս։ Ոյժամ

Ի՛քեզ եմք ապաւինեալ։ քի՛ մայր աՀ մերոյ։ Ո՛ր քան վերկինըս բարձրա
գոյն մարիամ պարծանք եկեղեցւոյ։ քի՛ մայր աՀ։ Ո՛ր քան զարե
գաՀըն պայծառագոյն մարիամ. մի դադարիր բարեխօսել վասըն
մեր։ քրիստոսի մայր աստուածոյ մերոյ։

Ո՛հանդի՛ր քեզ՝ի կանայս կոյս յետ ծընընդեան՝ երգեմք զծընդեան
զի լոյս՝ի լուսոյ քեզ յայտնեցաւ աշխարհի։ և զնախամօրն եբարձ զա
նէ ո՛ծա՝ առնա՛ւ ծընընդեամբն՝ի քէն։ Ո՛հեզ մի՛այնոյ մարմնացե
լոյդ՝ի՛նը կուսին։ օրհնուածի՛ն՝ի բարձունըսվերը երգեմք ասելով
փառը՛ք քեզ քրի՛ստոս՝ որ եկիր կամաւ հօր կեցուցանել զմեզ։ Ո՛ա՛ւուր
վրիժուց հատուցման ամբարըշտաց՝ վերածի՛ցես զմեզ ընդ հո
գեղինաց դատն՝ի տեղի՛ անկելոց հրեշտակաց՝ բարեխօսութեամբ
սըրբուհւոյ աստուածածնին։

Ո՛գիք հրեղինացն՝ այսօր տո՛նեն ընդ մեզ զգա՛ւրստ հոգւոյն
աստուածոյ։ Ց՛եսա՛նօղն յառաջ նըշանակեր զառաստաբա՛ղիս վըտակ
խմա՛ստից՝ի մեզ հեղեա՛լ՝ի հոգւոյն։ Ո՛ ՛ի՛մ՛ն հաւատոյ զմայլեա՛լ
անմահակա՛ն բաժակաւն այսօր բանիկըր ծա՛րաւեաց։ Ո՛ետոյս այս
գնացի՛ր։ ցընծա՛յ քաղաքն այ՝ սի՛ո՛ն մայր եկեղեցի։ Ո՛ ան՛ո՛ր և
մե՛ր երբեմ՛ն և մի՛ աստուածութեանն՝ երգեմք ը՛զ փառս՝ի բարձունս։
Ո՛ա՛գաւոր փառաց՝ քո՛ ա՛նմա՛հութեց բաշխող՝։ ի՛ փառաւո՛րեաւ
գալո՛ստեանըն քո՛յ։ արժա՛նաւորեա՛ ը՛զ նընկեցեալըն մեր՛։ դասա՛
կից լինել սըրբո՛ց քո՛ց։ մարդասիրա՛պէս՝ որ ե՛ս միշտ՝ի յա՛ր
թո՛ւ փառաց։ Ո՛որս հաւատարեցեր ըստ սբ՛ըն քո՛ հաղորդիլ մա՛ր
ճոյ և արեան քո՛յ տե՛ր։ այսօր ընկալեա՛ց հա՛նդո զՀոգիս նո՛ց։ կե՛նա
գործելով՝ի կեանսըդ յաւիտենից մարդասիրա՛պէս։ Ո՛որժամ
առնես զՏիառուցումըն աւր՝ և աբերդ քո պարծեսցին ի՛ քեզ։ յայնժամ
գործելով՝ի կեանսըդ յաւիտենից մարդասիրա՛պէս։ Ո՛որժամ

խանշարուրեն. զի՝ընդ հանուր տեսի՝ ըզ փըրկիչդ աստուած լսարդ. ի՝ տաճարին. արդ արձակեա զծառայս քո տէր ըստ բանի քում՝ ի
ի՝ գիրկս իւր զօծեալդ. եւ հայցէր՝ ի կենացդ ըզ մահ. Լո՛ւրդ ընկալեալ
ձանկեա զնա՝ ի խանշարուրեն ծընողի քոյ բարեխօսեալ զոր զօր.
ըզ մահ մինչ չէ տեսցէ զօծեալդ. որ աղօթիւնք ծերոյն պղծեսցի: Լո՛ւրդ ընկալեալ
նին աստ լսել սա ի թագաւորն անմահ. զոր. Լո՛ւրտաւորեալ աղօրհնեցին
պաղ մեծացուցանեն. Նոգեւո՛վքն գոչէին. զընծայսն ածեալքն ծերոյն
կս իւր բարձեալ մարմնով. զոր զօրք երկնից՝ ի բարձունսըս հանա
մ Լո՛ւթիւն քրօջ եկաչն ե՞րեւեալ այսօր սիմէօնի. զնծ որդի՝ն ի գիրկ
սօր՝ ի տաճարն. զընկալեալն՝ ի գիրկսն սիմէօնի. օ՛րհնեա զայ ցեկաւ և
վանել յանարատ՝ի կուսէն. օ՛րհ: Օ՛րհնեա՛ զցեկ: Օ ծնեալն յամենասո՛ւրբ յոր
ըզնա յաւետեան: Օ՛րհնեա՛ զցեկ: Օ ծնեալն յամենասո՛ւրբ յոր
ղութի՛ւն. աւրհնեա՛ զնա: Ա՛. Ի զ ո՛ր՝ օրհնեմ զայ մ՛ծացեալ և բա՛րձր արարչեալ
ղակեր: արդ արձակեա ըզ ծառայս քո ո՛ր ըստ բանի քում՝ ի խաղա
նիւ գըլգուեցար. ա՛ծ: Ա՛սաէ ևս սիմէօն հոգեւո՛ր հընչմամբն աղա
Ա՛յսօր երկիր՝ ի տաճարն անհասանելի փըրկիչ. և՝ ի գիրկսըն սիմէօ

Ո՛ր գերազանցեալ գլուխը առաւել քան զբնութիւն մարդկան երանեալ ի հալչըս աբ անտուն. աո՛ր քո բարեխօսեա վս մեզ ձայնց մերոց. Որ անձնակ լինելով զբանզմայ ամանակեայ աւուրըք. յօժարութիւբ բարձեր ըզ կարիս մարմնոյ. աո՛ր քո՝ զա՛ս Ընտրուանց յիշեմբ առաքի քոյ՛. օգնական լեր տնտղացս զոյ յիւա տակըս քո. զի՝ և զոյ մերս ընկալցի զբերկնաբնութիւն։

Որ ի հանդիս քո ձրգնութիւն՝ երկնային զբաբթունքըն նայեցեալ զբանանային. ի մարմնի տեսանելով զանմարմին իւրեանց զվարս. ով տ՛ր հայր անտուն. բարեխօսեա աո՛ր քո վանս մեզ ձայնց մերոց։ Որ գերագոյն քան զբնութիւն հողեղինաց ժուժկալեալ. զանազան տանջանաց համբերելով յաներևոյթ թըշնամւոյն. ով տ՛ր։ Ուստի և մեք տնտեսով զոյ ձրգնութիւն քո նբ զյիշատակս. որ եղեր նախընթաց բարեաց կենաց ձանապարհին. փոխեցար յերկ բայնոցս յանմահից դասակցութիւնն. ով տ՛ր։

Այ Պարապետ արքայութիւն երկնից նբ յօժանակս մերըբտիչ. որ եղեր աշխարհի քարոզ փըրկութիւն յաւրիտենից. ազօթիւք սորա՝ որ լ՛ր մեզ ի՞ղորմած. Որ առաւել քան զոյ մարգարէս մեծ՝ ի ծնունդըս կանանց. որ ըզքեզ մեզ յայտնեաց ոճ և մարդ յերկրի երևեալ. ա՛։ Զայն բարբառոյ անապատի և կատարիչ խորհրդոյ. գոլ լճանտեսչայ ձօր՝ ի հերովդեայ. վերափոխեցար՝ ի դասս անմարմնոց։ ազօթիւքսո՛ աո՛ր Որ ի սկզբանէ պատուեալ եղեն՝ ի սերբունըրից հօր. առաքելական կոչմամբ ըզ տնեզերս հրաւիրեցին յաւետով հանգանիլ մասին վարդապետութիւն սոցա ամե՛ն նեբեան ծրհնեցո՛ք ըզ նոր։ Որ բակա նատոք և սպանա՛որ եղեն մարմնացելոյ բանին. գեր՝ ի վերոյ ան մարմնոյ դասուցն հանդիպելով հնորհի. վարդա։ Որոց դատողական աքթոռ ա՛հեղ առեն հանդերձեալ մընայ. կատարել՝ ի մեզ դատա տանըս գրեաւ՛ն աո՛ր սոցա անկ ցո՛ւք զըզջացեալ անձամբ պաղատելով հաշտեցուցանել սոքօքընդ ըմե՛ զգահ՛ւոիՀ՛ ոյր զդատաւորն։

Մեզ Որդւս առեալ մարգարէիցըն հրաշալի՛ ձայնիւ՝ անդադար օրհ նաբանեն ըզ մարմնացեալն՝ ի նբ՝ կո՛ւսէն. որ երևեցաւ մեզ՝ ի փըր կութի՛։ Օ՛նեղութի՛ն ևս զչարչարանըս յանձնառ՛ն կամաւո՛րապես. ժուժկալեալ համբերեցի՛ն վասն անուանըն սո՛. որ երևեցաւ՝ Ընտրեալ՝ զբոզեցի՛ն յաշխարհի ըզ ձրգնութիւն մարդեղութի՛ն մարմնա ցելոյն՝ ի սբ կուսէն. որ։

քարա

բաշխմունքը վիշապին, ժողովուրդները համբերաց ազգի ազգի վրայ
քիզ չես տալի հարցըն մերոց։ Վենամարտեալ ընդ դեմ չարին
դու վերինս։ Ածագզեաց լուսով պայծառացեալ ի դաս անմար
մնոյն։ Ի լրտեր ըզ ձայն երանաւէտ կոչմանն։ Ընդ այժմ քումմէ
կայր ընդ իմաստունն նը՝ կոնսանան ի լուսեղէն առաքեալսն պայծա
ռացուել ի դաս անմրմնոյն։ Ի ժողով անդրանկաց գրելոց ի յերկինս։
Ո՛ Վ զաւետիս Հոգւոյն ի հրեղէն ի հրաշտակէն ընկալար ուրա՛խ
լեր երբ երկրեալդ։ Ո՛ր ընդքէզ մարիամ անհայրանացեալ։ Վ՛նչակիզ
բըն բանըն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեանն ըսկիզբն ի կուսէդ
քրիստոս աստուա՛ծ թագաւորն յաւիտենից։ Վ՛ղաչեմք ըզքեզ
աւրըդ ա՛ստուածածնին՝ առ քրիստոս բարեխօսեա փրկիլ զհո
ղվուրդս իւր զոր գընեաց արեամբն իւրով։

Վ՛խորանի քում սրբութեանդ զոր ընտրեցեր դալ ըստեւանեալդ քո
ի սմա միաձայնեալ աղաչեմք ըզքեզ։ լուր ձայնի աղաչանաց մերոց
ընկալ և կեցո ըզ մեզ։ Վ՛ծայրն լուսով քով։ պայծառ քան զարե
գակըն լուսաւորեցեր զքո՛ր զեկեղեցի ի սմա։ Վ՛յօր և հրեշտակք
ուրախանան ընդ պայծառութեանդ քոյ որ եկեղեցւոյ։ ի սմա միա
փառք հօր։ Վ՛ստի և մեք։ Տ՛ուրն նոյն ձայնէ առաջի ձոյն։

Վ՛անասկիզբըն միաձանց երանելի՛ որ հայր անստուներոս։ վերնական
յուսոյն ակնածելով զերկրաւորս արհամարհեաց։ և զինուորեցաւ
քրիստոս քեզ հարցըն մերոց։ Վ՛ենամարտեալ ընդ դեմ չարին
բաշխմունքը վիշապին, ժողովուրդները համբերաց ազգի ազգի վրայ
քիզ չես տալի հարցըն մերոց։ Վ՛ենամարտեալ ընդ դեմ չարին
դու վերինս։ Ածագզեաց լուսով պայծառացեալ ի դաս անմար
մնոյն։ Ի լրտեր ըզ ձայն երանաւէտ կոչմանն։ Ընդ այժմ քումմէ
կայր ընդ իմաստունն նը՝ կոնսանան ի լուսեղէն առաքեալսն պայծա
ռացուել ի դաս անմրմնոյն։ Ի ժողով անդրանկաց գրելոց ի յերկինս։
Ո՛ Վ զաւետիս Հոգւոյն ի հրեղէն ի հրաշտակէն ընկալար ուրա՛խ
լեր երբ երկրեալդ։ Ո՛ր ընդքէզ մարիամ անհայրանացեալ։ Վ՛նչակիզ
բըն բանըն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեանն ըսկիզբն ի կուսէդ
քրիստոս աստուա՛ծ թագաւորն յաւիտենից։ Վ՛ղաչեմք ըզքեզ
աւրըդ ա՛ստուածածնին՝ առ քրիստոս բարեխօսեա փրկիլ զհո
ղվուրդս իւր զոր գընեաց արեամբն իւրով։

Վ՛խորանի քում սրբութեանդ զոր ընտրեցեր դալ ըստեւանեալդ քո
ի սմա միաձայնեալ աղաչեմք ըզքեզ։ լուր ձայնի աղաչանաց մերոց
ընկալ և կեցո ըզ մեզ։ Վ՛ծայրն լուսով քով։ պայծառ քան զարե
գակըն լուսաւորեցեր զքո՛ր զեկեղեցի ի սմա։ Վ՛յօր և հրեշտակք
ուրախանան ընդ պայծառութեանդ քոյ որ եկեղեցւոյ։ ի սմա միա
փառք հօր։ Վ՛ստի և մեք։ Տ՛ուրն նոյն ձայնէ առաջի ձոյն։

Վ՛անասկիզբըն միաձանց երանելի՛ որ հայր անստուներոս։ վերնական
յուսոյն ակնածելով զերկրաւորս արհամարհեաց։ և զինուորեցաւ
քրիստոս քեզ հարցըն մերոց։ Վ՛ենամարտեալ ընդ դեմ չարին

Ա՛ստուածածին Կոյսդ Մարիամ, որ զերկնաւոր Թագաւորութեանդ քո զարմնաւոր ցուցեր զերկրիս Հաստատուելով զմեզ ի նոր Թագաւորութեանդ Թէոդոսի Թագաւորին

Յարդա-

քարավճիռ կոչկոճման. Ա՛զգ. Յանապատի բնակելով աղօթանուէրը Թէոդոսի Հարածեաց ըզգազմուձիի լեգէոն զօրացն. Ա՛քաջալերեալ յարդարեաց զգիմանձնան ամենայն. Ա՛զգն. Ո՛վ ըստ օրհնէք փառաբանիչք ես յիշատակի սորա քարձրաբարիք ըզ նա յաւիտեան. Ո՛վ փապարը լերանց բնակելով խարանիչազ գեաց Հրէից եւ ի ծերպըն քարանձաւաց. փա. Չամանմանեալ մեծին Եղիայի եւ յօհանու մկրտչին. վերաթեւեալ ընդ առաջ քեզ. փառաբա. Մ՛ըզգանն սրճ բառնական եղեր ընդունել յորովայնի միշտ կոյս. զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալ դու ի կանայս. Ո՛ր էից քոտոյն արժանի եղեր բառնալոյ ի գիրկըս քո մանկովն. զքեզ մեծ Ո՛նորատուն Հոգւոյն սըրբոյ միշտ կոյս զքեզ. ո՛ր անմարմնական վարուք պայծառացեալ ի մարմնի զօրացեալ եր. ո՛վ սէր Հայր անստինս. Եղեր ծրինակ բազմաց եղեր դուռն մեծ տից կենաց Հանապարհին. յիշեսցի՛ր զմեզ առաջի քո ո՛վ ե արժան ընդունակ աղօթից քո. Ո՛ր առեր զգլուխ խոնարհութեան Համբերող խոստմամբերութեան. և պարակցեալ օրհնութեամբ ընդ Հրեշտակս. Ա՛խաչակրօն անդադար սաղմոս երգութեամբ. յիշեսցի՛ ո որոյ և մեք այսօր ածնեմք զմեզ Հանգըստեան օր յիշատակի քոյ. անմոռաց յիշմամբ մեզ Հայեցսցե՛ս ի՛ քեզ զմեծ զղօրմութիւն. քո սուրբ և արժան ընդու. տ Ո՛ր ընտրեցեր սբ Հոգւոյն բարձեր ընդ խաչըն փրկչական յոր դեգրութեամբ շընորհս. ո՛վ սուրբ Հայր անստինս. արժանաւոր երդ կնայիչն կոչմանն ի Հրեշտակական դասակ ցուցեինս. օրհնեմք մի շտ սբ զերրորդութիւն: Ա՛յսօր և մանկունքդ սբ երկնեցոյ տանեն զմեզ խաչակրօն քո սբ զկենշատակս. ո՛վ Հայր Հրեշտակաց զի ընկալ ցին զանապական պարգեւան ի քեզ յայ մերոյ օր: Ո՛ ա՛ռատապարգեւ վերընկալեալ զմեզ փա՛ռս յաջակողմանն քեզ ընդ ի մա՛տուն կուսանան Հայեցսցե՛ս ի՛ քեզ ըզթողութիւն մեղացըդ. ի լսել զձայնն եթէ եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ ժառանգեցէք զկեա՛ն յաւիտենից:

Պարծանք եկեղեցւոյ ուրախութիւն Հրեշտակաց. ո՛վ սբ Հայր անստին. զմոգաչանըս մեր Հանապազ մատո՛ սբ երրորդութե՛ն: Ա՛ր ի մարմնի կառուցեալ և զանմարմնացն զերերկիր ի քեզ զըզ վարս. ո՛վ սբ Հայր անստին զա՛ղ

ծին մեռցին. ա՛նմա։ Ա՛րք զծածկեա՛ւ խարհուրդ աճ գիտութե
ան նեղին. նը՛կարացգըեցա՛ւ մե՛զ գերկե՛ղ նդանի արգա՛նտ մարդո՛ւ մե՛
ր՛կըրպագե՛ սցո՛ւք։ Ա՛ր խորհըրդեա՛մբ ձըշմարի՛տ լուսոյ փա՛ռաց
երկըրպագե՛սցո՛ւք։ Ա՛ր զերդըս հոգևո՛ցս ընտրեալ դասուց վերջին սի՛օնի. անմատոյց լուսոյն
ա՛րք թագաւորայ ազգաց և ազա՛տ նոց դերազո՛յն ցուցին. արփիափա՛յլ
սէրը առ քրիստո՛ս վա՛ռն անձանց մե՛ռց։

Ա՛րք թագաւորայ ազգաց և ազա՛տ նոց դերազո՛յն ցուցին. արփիափա՛յլ
զերդըս հոգևո՛ցս ընտրեալ դասուց վերջին սի՛օնի. անմատոյց լուսոյն
երկըրպագե՛սցո՛ւք։ Ա՛ր խորհըրդեա՛մբ ձըշմարի՛տ լուսոյ փա՛ռաց
ան նե՛ղին. նը՛կարացգըեցա՛ւ մե՛զ գերկե՛ղ նդանի արգա՛նտ մարդո՛ւ մե՛
ծին մեռցին. ա՛նմա։ Ա՛րք զծածկեա՛ւ խարհուրդ աճ գիտութե

օրհնաբա՛նե՛ իր. ա՛մէն։ Յա՛ռաջագա՛ծր հին օրինացն մարդարութե
ընդ մարգարե՛ինն. և նա խաչա՛ւորի հետևողաց անձո՛ւկ ձա՛նապարհ
հին նո՛ր օրինացս ընդ առաքե՛լոցն. ա՛մէն։ Ո՛վ յանապատի՛ հրեշտա
կական վարո՛ւք բնակեցա՛ր ըստ եղե՛ւյն. կե՛րակրե՛լով մարդկա՛ն և
մե՛ղըր վայրենի՛ հին և նորպատո՛ւհրանաց օրի՛նակ կա՛ս. ա՛մէն։

Ո՛վ մաքրագո՛րծ հոգևո՛ւն անօթ ընտրե՛լ և ձի՛րնափայլ. թագա
ւո՛րք երկրի՛ իշխանք ա՛շխարհի անպակա՛ս գանձո՛ւ բաշխո՛ղ յա՛կօբ
ափեա՛ն յո՛ւդա յա՛կո բեան։ Ո՛րըք սըրբեա՛ն մի՛տրութի՛ խորհու
րդ կամաց և՛ հազարապե՛տ. փո՛ղոց հընչմունք բարբառ աւե՛տեան
ընդ ա՛մ երկիր ա՛ընդ շմաւո՛ն և՛ մատաթիա՛. բարե։ Ո՛անին կենդա
կա՛նուս քարոզ և՛ աւետա՛րանիչ. ե՛րգ փըրկո՛ւթեա՛ն հընչեցա՛ւ ա՛
հա՛ւոր. ազգի մարդկա՛ն պարծա՛նք ընդ մատթիո՛. բարեխո

ծաղկեցուցեր այսօր՝ ի յորվակիմ հ՛ի յայնմ։ աղա՝ Ա՛ր ըզ խոս
ղ՝ինցն ա՛ծ ազգդ ա՛րուաց և՛ իգաց։ պայծառացեա՛լ վայելչակե
րոց։ աղաչանո՛ք սո՛ցա խընայեա՛ ի՛մ մե՛զ։ Ա՛ր զօրհնութի՛ւն նախաստե
ցեայ։ խոնարհո՛ւն ա՛րկեալ հի՛մունս հա՛աստատութե՛ ըզ դաս արդա
զա՛զգս որդւո՛ց մա՛րդկան։ յայնմա՛ւո՛ր ա՛հեղնի՝։

Ո՛ արհնութե՛ա՛լ դողա՛ն արարածո՛ք ՚ի ձայնէ՝ սրօքեա՛գ փո՛ղցն։
յո՛րժամ հարկանէ՝ հրե՛շտա՛ կա՛պ՛ան՝ և՛ կոչէ ՚ի դատաստա՛ն
ռութե՛ան հրաշի՛ց ցե՛ն բանին յայնմա՛ւո՛ր ա՛հեղնի՝ յե՛ղեա։
Յո՛րժամ Հառագայթք ա՛ծութե՛ան փայլի՛ն ՚ի յարև՛ երից։ և՛ դ՛ըզ
Ձի՛ր և՛ ըզ մե՛ր՝ ըզ նը՛ն՝ ջնջեցեալն։ և՛ հանգո՛ն ընդ սե՛ր ըս՛ քո։
զե՛ր ըզ՝ ՚ի դաստաստա՛ն ա՛հաւոր։ յայնմ աւո՛ր ա՛հեղնի՝ յի՛ղեա տէ՛ր
Յո՛րժամ յե՛րկնից գո՛ղէ փո՛ղն ազդեցո՛ւթե՛ան։ յառնե՛լ՛ս տէ՛ր
հե՛ւսն յե՛րկնից։ օ՛րհնեալ։ Ա՛ր հրակերպեցո՛ւցեր արփիափայլ բոցով մի՛շտ էրև
լս։ այսօր հո՛ղեղինացըն հրաշա՛շակ բաժա՛կ հե՛ղեալ ՚ի յե՛րկնից։ օ՛րհ
յե՛րկնից։ օ՛րհնեալ։ Ա՛ր ՚ի հրեղէ՛ն լեզուացն ե՛ւահե՛ւսեա՛կ սըր
բա՛բանիս։ այսօր՝ ի շըրթո՛ւնըս հո՛ղեղինացըն հրաշո՛րան հե՛ղեալ
լեա՛ նը՝ հո՛գի՛ սո՛ւրբ։ Ա՛ր ՚ի հրեղէ՛ն լեզուացն ե՛ւահե՛ւսեա՛կ սըր
հեղմա՛ն նը՛ա՛ արեա՛ն ի՛ւրեանց՝ բա՛րեխո՛սո՛ւթե՛ը։
Ա՛ր ըզ մաքրեցի՛ն զանձի՛նս իւրեանց տաճա՛ր անուա՛նը՛դ քո՛ւմ սըրբո՛յ
և՛ բո՛ւրեցի՛ն հո՛տ անո՛ւշո՛ւթե՛ զաղո՛թս իւրեանց՝ ՚ի տեղւո՛ջ
ղե՛ինցն ա՛ծ ազգդ ա՛րուաց և՛ իգաց։ պայծառացեա՛լ վայելչակե
րոց։ աղաչանո՛ք սո՛ցա խընայեա՛ ի՛մ մե՛զ։ Ա՛ր զօրհնութի՛ւն նախաստե
ցեայ։ խոնարհո՛ւն ա՛րկեալ հի՛մունս հա՛աստատութե՛ ըզ դաս արդա
Ա՛ր նախի՛մաց իմա՛ստութե՛ան անօրինե՛ցեր զխորհո՛ւրդ սո՛ւրբ եկե՛ղե
ցո՛ւ։ Ա՛ր ըզ՝ ՚ի յորվակիմ հ՛ի յայնմ։ աղա՝ Ա՛ր ըզ խոս
ծաղկեցուցեր այսօր՝ ի յորվակիմ հ՛ի յայնմ։ աղա՝ Ա՛ր ըզ խոս

տակի սուրա պարգևեա մեզ. զերկնային քո զհատաղուելի՛ն եղ։
Ժողովուրդս. Այդ անկեա՛լ աղաչեմք զքեզ մարդասէր տէր. յիշա
հնութեացդ վերկեղեցի՛ տէ՛ր. և կարգաւորեաց ուղղափառո՛ւթիւն ընդ
առ քեզ բարեխօսութե՛ամբ Թագաւորին։ Որ բարեպաշտութի՛ւն
քանզի երգիկ բարեպաշտութիւ՛ն Թէոդոս մեծ Թագաւորն ընդ վեց
Թէեաե՛ն զօրսն երկնի՛ցայ հա՛։ Ա՛ւ նորածեալք երկեղեցիք հե՛թա
նո՛սաց. ընդ սրբո՛յն Թէոդոսի բարեպաշտ Թագաւորի. երգեցո
ուք քեզ երգնո՛ր աւրէն. Տէրն։ Կ՛ւ Ո՛զ տէր՝ օրհնեցեք Ա՛նե սրբո
ջոյն բարձր արարէ՛ք զա՛ւրէն բանըն հօր յաւիտեան։ Ա՛ր ի՛ երկրին
է պըսակեալ՝ ի հրեշտակաց. և՛ի երկի՛նըս բարձրացեալ բարեպաշտ
ութիւ՛ն իւրով. ընդ սրբոյն բարձր։ Ա՛ր հաւատո՛վ պարտեաց զը
թշնամին. և՛ աղօթի՛ւք հնազանդեցոյց աւրէ՝ զերկեղեցի՛ ընդ սրբոյն բուրձ.
մ Ա՛րանելի՛ աւրհասէր ն՛ր դէ՛ չհոյն։ երկեա՛լ ի՛ քաղաքն երուսա
ղէմ. խընդրելի՛ զերկնայինն ծագումըն մեծի փա՛ ր յլմա՛նն.
և՛ քարոզէ՛ր նոցա զմարդունին վա՛ռեալ՝ որ ոչ այրիւր. մեծացու
նել՛ւ զգծընեալըն՝ ի կո՛ւսէն։ Ա՛ւ խոչտանկեալ զգ դա՛սըս
հրէ՛ից. խոստովա՛նէր ընդ յո՛ւդայ. երկեալ՝ ի տեղի՛ն գողգոթայ
հա՛ւատո՛ւով. և՛ քարոզէ՛ր նոցա զդո՛ւրն ընդ որ եմո՛ւտքն ան
տրեա՛ծ. մեծացու՛ցանել լո՛ւ։ Ա՛ւ համբարձեալ զգ ձայնըն յոր
դա՛յի խընդրելով՝ ի՝ նէ զգ տեսչալի՛ն ամենեցուն տը՛ զնայէն. և՛
հա՛ւատո՛ւ վգո՛ւէցեր երկիր ըսպասեցո՛ւք տածայինն տը նորշնեա մեծ։
ո զգ Ա՛ւրհնեա՛ եմ։ Ա՛ստուած փրկիչ մեր լո՛ւր մեզ որ կարդամք
առ քեզ բարեխօսութե՛ամբ Թագաւորին։ Ա՛ր բարեպաշտութի՛ւն
հնութեացդ վերկեղեցի՛ տէ՛ր. և կարգաւորեաց ուղղափառո՛ւթիւն ընդ
Ժողովուրդս. Այդ անկեա՛լ աղաչեմք զքեզ մարդասէր տէր. յիշա
տակի սուրա պարգևեա մեզ. զերկնայի՛ն քո զհատաղուելի՛ն եղ։

Փառք հօր և։ Ա՛ր ընդ որ եցեր. Տէր Ա՛ստուած։ Ա՛ստուած։ ն՝ն։

Ա՛յսօր ցընծա՛ն զընաբերեալ երկնից ընդ ձրգնուելի՛ Թագաւորին
քանզի երգիկ բարեպաշտութիւ՛ն Թէոդոս մեծ Թագաւորն ընդ վեց
Թէեաե՛ն զօրսն երկնի՛ցայ հա՛։ Ա՛ւ նորածեալք երկեղեցիք հե՛թա
նո՛սաց. ընդ սրբո՛յն Թէոդոսի բարեպաշտ Թագաւորի. երգեցո
ուք քեզ երգնո՛ր աւրէն. Տէրն։ Կ՛ւ Ո՛զ տէր՝ օրհնեցեք Ա՛նե սրբո
ջոյն բարձր արարէ՛ք զա՛ւրէն բանըն հօր յաւիտեան։ Ա՛ր ի՛ երկրին
է պըսակեալ՝ ի հրեշտակաց. և՛ի երկի՛նըս բարձրացեալ բարեպաշտ
ութիւ՛ն իւրով. ընդ սրբոյն բարձր։ Ա՛ր հաւատո՛վ պարտեաց զը
թշնամին. և՛ աղօթի՛ւք հնազանդեցոյց աւրէ՝ զերկեղեցի՛ ընդ սրբոյն բուրձ.
մ Ա՛րանելի՛ աւրհասէր ն՛ր դէ՛ չհոյն։ երկեա՛լ ի՛ քաղաքն երուսա
ղէմ. խընդրելի՛ զերկնայինն ծագումըն մեծի փա՛ ր յլմա՛նն.
և՛ քարոզէ՛ր նոցա զմարդունին վա՛ռեալ՝ որ ոչ այրիւր. մեծացու՛ցա
նել՛ւ զգծընեալըն՝ ի կո՛ւսէն։ Ա՛ւ խոչտանկեալ զգ դա՛սըս
հրէ՛ից. խոստովա՛նէր ընդ յո՛ւդայ. երկեալ՝ ի տեղի՛ն գողգոթայ
հա՛ւատո՛ւով. և՛ քարոզէ՛ր նոցա զդո՛ւրն ընդ որ եմո՛ւտքն ան
տրեա՛ծ. մեծացու՛ցանել լո՛ւ։ Ա՛ւ համբարձեալ զգ ձայնըն յոր
դա՛յի խընդրելով՝ ի՝ նէ զգ տեսչալի՛ն ամենեցուն տը՛ զնայէն. և՛
հա՛ւատո՛ւ վգո՛ւէցեր երկիր ըսպասեցո՛ւք տածայինն տը նորշնեա մեծ։
ո զգ Ա՛ւրհնեա՛ եմ։ Ա՛ստուած փրկիչ մեր լո՛ւր մեզ որ կարդամք

Աղաչեմ զքեզ, Տէր, ողորմեա՛ ինձ եւ մի՛ թողուր զիս ի կորուստ ամենայն յուսոյ իմոյ. զի ոչ ունիմ ես ապաւէն ի մարդկանէ, այլ միայն զքեզ, Տէր, որ ասացեր. Ես եմ յոյս ամենայն երկրի եւ ծովու եւ ամենայն որ ի նոսա են. եւ ես ոչ ունիմ

գլուխ

Յառաքեաններ։ Ա Ընծայեցան որդւոյ մի՛ ածելին։ Ըստ խնդրոցեալ պարգեւի գնացեալ ածելին ածեցին զորդի իւրեանց։ Եւ գնացեալ ոմանք ի գնդէն ասացին ցՅովհաննէս եթէ Ահա որդի քո ածելին է։ Եւ նա ասէ ցնոսա Ոչ հաւատամ։ Եւ նոքա ասեն ցնա Ահա ածելին է։ Եւ նա ասէ

յակոբայ խընայեա՛ իմ ազգ տա՛ր ըզքեզ։ Գ։ Ի՛զ ասը օրհնեցէք
դուռնդ։ յիշեա՛ ողորմութի՛ւնք քո զդաւիթ. և՛ աղօթի՛ւնք սբրբոյն
աղաչեմք ըզքեզ։ մի՛ ա՛նտես։ Ա՛ր նընտրես՝ ի՛ բերօբես և՛ հայիս յան
ըզքեզ ասր այժմ և յաւիտե՛ան։ Ա՛զգերութ կենաց և փըրկութե՛ մերոյ
հոգի հօր և որդւոյ. ի՛ յարմատոյն յեսսեայ բըղխման գա՛ւազանէ
համեալ ժամո՛ւ. հնորհաձո՛ւրդ պայծառացո՛ զգաւազա՛ն իշխանու
թե՛ մերոյ հայրապետի՛ ա՛ն։ զի՛ օրհ։ Ա՛ըռնի աչխարհի և ձառա
գայթ խմնալի՛ հոգիդ սո՛ւրբ ա՛յ. ի՛ ցընծութե՛ա աւուր լըմման
ուրախութե՛ յովակիմայ և ա՛ննայի՛ ծ. աղօթի՛ւք սոցա լըսո զպե՛
տըս կարեաց հա՛յ աստանեայց եկեղեցւո՛ ա՛յ. զի՛։

Ես ցընծա՛յ այսօր փառօք մի՛ածնին. լեառնըն թաբոր հանդերձ
հերմոնի՛ ծ. բարձրացեա՛ք գերագոյն սինա՛ ա՛յ. և՛ եկք ա՛ատուածոյ
դուռն երկնից՝ ինմա՛։ Ցընծա՛ն այսօր լերինք աստո՛ւածոյ. ա՛րարչո
ղին եբա՛ք ըստ առա՛ծ. պարակցին յաւիտենական լերա՛ ա՛նգն.
դասք առաքե՛լոց և մարգարե՛ից։ Ցընծա՛յ այսօր լեառնըն վերին սի
օն. հարսնարան անմա՛հ արքայի՛ ծն. տեսանելով զերկնաւորը փե
սա՛ ա՛ն. զարդարեա՛ք լըւսով հայրական փառօք։

Փա՛ռք հօր։ Ա՛ր հրաշազարդեաւ։ Ա՛ստի՛ծ ծո՛ւ ցոյն ելոյդ։ Գ։ Ա
Ե՛ղիա յամենայնի՛ ևս ըզ պատուիրա՛նըս քո՛ ո՛չ պահեցա՛ք այլ խոս
տովա՛նիմք առ՛քեզ. մի՛ ա՛նտեսանե՛ր այլ գթա՛ւ ի՛ մե՛զ ա՛յծ հա՛յ
ըզքեն մերոց։ Ա՛յրն դաւթի՛ սիրե՛լոյդ ևս յակոբայ արդա՛րոյ
աղաչե՛մք ըզքեզ։ մի՛ ա՛նտես։ Ա՛ր նընտրես՝ ի՛ բերօբես և՛ հայիս յան
դուռնդ։ յիշեա՛ ողորմութի՛ւնք քո՛ զդաւիթ. և՛ աղօթի՛ւք սբրբոյն
յակոբայ խընայեա՛ ի՛մ ազգ տա՛ր ըզքեզ։ Գ։ Ի՛զ ասը օրհնեցէք
բար

Աստուածդ Տէրն քո՝ որ ելից զքեզ ի տանէ գերութեան Եգիպտացւոց, եւ ոչ ճանաչէիր զաստուածս այլ եւ զօտար աստուածս ոչ պաշտէիր, զի ես եմ Աստուածդ Տէր Ամենակալ։ Եւ ոչ ուրացայ զքեզ

Թագաւորին. զանթառամ ըզ պըսակն. և մերկըտեցար առեամբըդ-
քով սըրբութիւն առաքինին վերկայ քրիստոսի որ ստեփանոս. նախա
ամրակաւ գըդեդ մեռ՞ծ։ Ա՞ռտեաւր ընդ դէմ թըշնամւոյն. այսօր
և գնեցեր առեամբըդ-քով զարքայ՞ւթիւն. ի պարծա՞նս ազգի
մարդկան. ձգնաւո՞ր քրիստոսի գոհութիւ՞ն երիք սըրբեն կին. որ
ընկալաւ ըզվկայդ իւր ընդ ստեփանոս. ի վերնին և՝ ո՞րհնաւ՞ղ մ.
Ա՞ր ընտեցար ի կո՞չումն առաքելական քարո՞զութեցն արժանաւոր
լի՞նելով որ ստեփանոս. բարեխո՞սեա՞ առ քրիս՞տոս մերոյ։
Ա՞ր խընդրեցեր զթողութի՞ւն ի վերայ քոյ քարաձիգ ժո՞ղովոյն որ
ստե՞փանոս. և՞այժըմ վա՞ռըն քո ոսխտաւորաց աղաչեա զընդա՞ջ
մե՞ղ հո՞ր ներստեա՞ղն։ Ա՞ր արժանի եղեր զմարտիրոսականն առնո՞ւ
պըսակնա խոդ՝ ի վերկայս առ պըսակիչըն սըրբոց և՞ մեր բարե՞խօսեա։
Դ՞ Ա՞ռաքեա՞լ և՞նախաւո՞րկայ քրիստոսի ստե՞փանոս. որ ըզքարկո
ծումըն յանձն առեր. և յանմահի՞ց ըն՞կարանսըն վերածփոխեցար
աղաչեա զմաղթած չնորհ՞ն մեզ ըզկեա՞նս ա՞ն՝ նվա՞խաձա՞ն։ Տո՞ւնկ ան
մահ իմանալի դրախտին չնորհ՞եցար՝ ի հո՞րէ. և լո՞ւսաւորեցար ա՞նձա
ռապէս. այսօր ցընծա՞ն դա՞սք հրեշտակացն ընդ քո՞ մեծապայծառ
ձրիգնո՞ւթեդ. աղաչեա զա՞։ Ի՞մաստեղծ մարդոյն պըսուղ ըն՞ծայ
եցար մերձ յա՞նմերձենալի լոյսն. և հայրենի՞ աւանդութե՞ն եղեր
ժառանգորդ։ աղաչեա զմա՞։ Ա՞նապարհ վըկայից կեա՞ք ըն՞ի գըտար
և աստուածայինն փառացն արժանաւոր եղեր. բանաբեր՞ն զինու
քո վերաւորեցաւ. և նախաստեղծըն պայծառացեալ բերկրե՞ցաւ.
ա՞ղա։ Ա՞սակարգեալք և մեք ընդ անմարմնականն բազմութի՞ւնան.
վերահայցեմք ընդ հրեղէն լերզուացն. աղօթանուէրն մաղթանօք.
հա՞յցեմ՞ք ի՝ քէն մարդասի՞րդ փրկիչ. խնայեա՞ ի մեզ ստե՞
ղծո՞ղ մեր և՝ կեա՞նք աշխարհի։

Տըր Ա՞ր էն յիւթե՞ն որդի միշտ յէն՝ անեղանելի ծընո՞ւնդ հայ
ըտակն. զո՞ր ի վերո՞ւստ հընչեցին որդիքն որոտման. և յայտնե
ցին որդեւո՞ց մարդկան զճա՞կատկ խորհուրդ։ Ա՞ննն անըսկիզբն
ի կուսէն սկիզբնաւորեալ. ի յերկրի մարմնով երևե՞ցաւ. զո՞ր տե
սո՞ւն քարո՞զք բանին ճրի՞շմարտութե՞ն. և ծա՞նուցին տիե՞զերաց
ա՞ստուածն և՝ մարդ։ Ա՞սակապես բանն ա՞ծ միացա՞ւ ի մարմնի. ան
փո՞փոխ գոլո՞վ յէ՞ութե՞ն. որո՞ւմ եղե՞ն ակնատեսք որդիքն որոտ
ման. և ընդ հանուր քարո՞զեցին զբա՞նըն մարմի՞ն եղեալ։

Ամէն

Հուրեամ պէտրոսի ցաւը հարցաներ զնորհիւրդն յայտնէ։

Յ

ՊՐՕՓՈՒԹԵԱՆՆԷն սիրոյ անձին նք յաղթող վրկայեցին։ արժան նաւորք ընդունելոյ՝ ի յաւուրս լուսոյ։ Օ՜ ի զուարթնէն մեղայն ըզ քոյ արեամբն ի՛ւրեր անց շնորհացին։ Ա՜ ըզ սիրելիդ հրաւիրեցիր՝ նոյնպէս հնազանդութեան։ ՝ եղիամ մը արեանն իւրեան ոց մեղաց նապարհ հոգեղեցին Ա՜ առ քո մեղսուրն կենարարեցիր՝ ի յերկիր նոյ

Հդ Ո՜ղջունը կենաց բաշխող շնորհաց հոգիդ ինձեալ՝ ի քարձանց։ զանապակաւն պարգեւըս քո՝ բարեժանեցեր յաւետքեան լոյս։ Ա՜ր՝ ի վերայ լուսոցն գոլ վ ստեղծանէիր զարարածս։ ինձեալ՝ ի ջուրս աւազանի՝ ն ծնանիս որդիս ա՜յ։ Ա՜ր զնորոգես մի շտ ըզնոր քո զե

կեղեցի։ պէսպէս շնորհաց քոց պարգեւօք փայլին մանկունքդ սուրբ։ Հն Ա՜ն ասացի տեր ողորմած հոգւոյ իմոյ բազմամեղի։ որ բնակեալ դես՝ ի յերկինս և յանմարմինոց փառաբանես։ յին մարդասիրեալ բազ մագութ փըրկիչ՝ Ա՜ փարատեցո զցաւս անձին իմոյ։ Պահանեցայ յաղ գատոհմէ։ լըքեալ Թողի զկեանս աշխարհի։ և մարմին ունայնու Թե դարձաւ՝ ի հող ուստ ստեղծաւ։ յին մարդասիրեա։ Հ՜աւուր յայնմիկ մահանեցայ՝ ի ձեռս ահեղ հրապարակին՝ Ա՜ ան քեզ ապա

ւինիմ ստեղծող բնաւից տէր բոլորից։ յին մարդ։

Մ Ա՜րգարիտ լուսափայլ՝ հոգւոյն սըրբոյ տուն Ա՜ տաճար։ մեր գարեւից բանք նախաձաւ այսօր լըցան՝ ի քեզ գումար։ մեսիա դա տուքն իւրով խոսան՝ ի պատիւ քո անդ զօրանայր։ Հարմարեաւ ձայն ներքոյդ յուրախաւ Թե՝ օր քոյ տօնի։ հաւնդերձնորոգ ներքոյդ անաս քելոց դասոյ խըմբեւ։ աւանդեցեր զքո զնա հոգի՝ ի ձեռն որդւոյ քոյ միածնի։ Սրբասքանչ ընդ հրաշից՝ ներակերտեալ՝ ի յերկրի։ քանզի պայծառ։ քան զարփնն փայլեալ սրբոյն կուսին զհոգի։ զոր զար

Հյսոց

Ի՞նչ է այսօր ինձ համար յաղթօղ եղբայրի պայծառացոյց ըզտե
ղեկըս. զկնի՞ն յաղթութեան ետուր ըզխաչդ քո՛ւր. ապրեցուցանել
ըզմեզ ի պատրանաց թըշնամւոյն: Փայտ կենաց կանգնեաւ իմիջ
տիեզերաց յոյս լե անպարտիկն ազգի մարդկան. սա՞ պահեսցէ ըզմեզ
յամենայն վըտանգից մերոց. ապրե՛ Քաղթօղ զօրութիւ՛ խաչի՛ քոյ
պահեա՛ ըզմեզ. քա՛ւ՛ած որ տարածեցեր ըզձեռըս քո ի նման. և
լուծե՛ր զկնիք դատաստարտուիւն յանցանաց մերոց. ապրեցուցանել

Փառք հօր: Ողջոյն խաչին: Տէրն Աստուած հրեշտակապետաց:

Ա՛նդ երկնային հո՛գեղինաց դասքն. այսօր տօնեմք ըզյիշատակ
սրբոյն ստեփաննոսի. բարեբանելով ընդքեզ տա՛ր քա՛ւ հայրըն
մերոց: Որ հրեշտակակերպ տեսլեամբ արիաբար պատերազմեալ
զքարկածումըն յանձնեալ. խոստովանելով ըզքեզ քրիստո՛ս
աստ հայրց: Որ անապարագրելի՛ աստուածեղէն տեսօղ և բարեխօս
իւր ուխտաւորացս. այսօր յիշատակաւ սրբոյն ստեփաննոսի. գովե
մք ըզքեզ քրիստո՛ս աստ: Ո՛ր զոր օրհնեա՛ խոստացո՛ղ երկնից և բարձրա
րարչի՛ ըզնա յաւիտեան: Որ յերկնային զօրացըն մի՛շտ օրհնի՛ք զ
աստ. այսօր յիշատակաւ սրբոյն ստեփաննոսի. ըզ տր:
Հրամայեա՛ աստուածեղէ՛ սրբոյդ ստեփաննոսի. քահանայք ընդ
վերին զօրացն երկնից. զքո՛ գո՛վեն:

Ի՛նձ ածեն երկնայինք դուռն աստ այրի՛ն ձայնիւն ա՛ւետարանչիր
հրեշտակին. ուրախալեր եղերկրա՛դ տր ընդ քեզ: Ո՛քերօբէից բազ
մաւո՛ր ընդ հօր անսա՛պականաբար ընծայիլ հաստեցա՛ւ ի քո՛ւմ յորմէ վայ
նեն. ուրախ: Որ զոցե՛ղէն սրօքե՛ւք շրջեալ փակեալ պահիւր. այսօր
ի՛ մէջ մարդկան ի գի՛ւղըս հողեղինի յայտնեալ. ուրախալեր:

Ո՛ւրախ եա՛ ի մեզ տր ըզ բա՛ղում գթութեա՛ն քո զողորմու
թի՛ւն. բարեխօսո՛ւթի՛ւ սրբոյդ նախավկայի՛ն քո և ա՛ղո՛ւ մեզ: Որում
զերկնայինըն բա՛ղո՛ր ըզդուռն. ցուցանելով զանձառւելի զխորհուռ
դ. սո՛րին աղաչանո՛ք խընայեա՛ ի՛ մեզ տր և ո՛ւ: Որ այրեթանուեր՛
հայցմամբ ըզ թո՛ղո՛ւթիւն խընդրելով ի՛ քէն. անօրէնն ըսպա
նո՛ղաց իւրոյ. սո՛րին աղաչանո՛ք:

Ա՛վ երջանի՛կ ճառագայթ. առաքելական քարո՛ղութեա՛ն արժա
նաւո՛ր լի՛նելով նո՛ր ստեփաննոս. հայտաստուե՛ցի՛ր ի քէնէ հայցեա՛ր
նե՛ր եկեղեցւո՛յ. Որ քոյին յօժարական համբե՛րութեա՛ զքարկոծու
մըն յանձն առեր. հնո՛րհեա՛ք քեզ լինել չարչարակից քո՛ւր. զի և մեզ

մաղթանքը սրտիս խրնայեա՛ւ ի մէջ։

Լուսաւորչէքն աշխարհի Ս. Հանստատեցեր զեկեղեցի քո քրիստո՛ս
յօրհնաբանե՛ս կոչել զՏեթեանոս։ Ալր երկոքումբք ընտրելով
զառաւորչէքն աշխարհի Ս. Հանստատեցեր զեկեղեցի քո քրիստո՛ս
յայտնելով աշխարհի զանճառ տնօրինութե՛ան քո զնորո՛գ Հրդ։
Ալր յառաջագոյն կոչմամբ. աշաքեցեր զանօթին ընտրութեա՛ն
նիւ զերանելին ըզ պետրո՛ս։ գլուխ նը հաւատոյ հիմն եկեղեցւոյ։
Ալր գերագոյն ընտրելոյ առաքելոյդն դաստ ծաց։ անուանեցեր լեր
խորհ՛ուրդ։ ա՛նան։ ա՛նհաս բանի՛ն արժանաւորեա՛ր։ ※※

Ընծայ այսօր եկեղեցի՛ այ. յիշատակաւ նը՛ աշաքելոց ծդն
Հաստատեա՛ր ի վը վիմի՛ Հաւատոյ ա՛յդ. զարդարեալ ի
փառս մարմնացելոյ բանին։ Ալր զերութե անձառելոյ
մի՛ածնին. յայտնութե՛ն հօր ի վերնստ դաւանեա՛ծ։
ԼԷրանականն արժանացեալ շնորհի ա՛յդ. վեմ անուա
նելի՛ ի դրանց դըժոխոց։ Ալր անմարմնոց դասուց հրեղինաց. հոդե
ղէն բնութեամբ գերազանցեա՛ծ։ և բարձրացեալ ի յերկնայինս
խորհ՛ուրդս։ ա՛նան։ անհաս բանի՛ն արժանաւորեա՛ր։ ※※

Ո՛վ անձկագին աղբյուրի՛ն ա՛նարուեստ աղթոռք. քաղցմաչեա՛յ քե՛զ
բօլոքք սըրբանաց ձայնիւ սրօքք. առաջի՛ն յերկի՛նըս քա՛ հանայա
պե՛տք. քա՛րե խօ սլերնդք առատի՛ր վասն երկրեցւոյ: Յարձրելոյն
փառա՛ց քարձօղ տէրութիք. անյաղթելի՛ ուժրութիւնք վերա
գո՛յն իշխանութիւք. երկրորդին դասո՛ւց քահանայապե՛տք քա՛
Վերնագոյն հի՛ն պետութիւնք վերին. հրեշտականա՛տք երկնա
ւորք՝ հրեշտակաց զինաւորութիւնք երրորդի յերկինքըս քահանա
պե՛տք ձեզ հա՛մա ձայնեանք: երգի՛մք ըզփառս ի քարձունս:

Դ Տէր (Ո՛րհնեցէ՛ք ըզ ա՛՛ր յօրհնութիւնի՝ինոր քանզի՝ ծագեա՛՛ց
մեզ եղջիւր փրկութեան՝ ի տանէ դաւթի կքցո՛ւցանել ըզ մե՛զ
կամեցաւ. օրհնեցէ՛ք ըզ ա՛՛ր յօրհնութի՛ւնի՝ինոր: Վաւաշգոյն ծաղ
կեա՛՛յ յարմատոյն յեսսեայ. դա՛ւի՛թ մարգարէն և՛ ի նորին շառա
ւիղէ առաքեալըն յակոբոս ակնատես և սպասաւո՛՛ր քա նիւն ա
տուծոյ: օրհ: Եկեղեցի՛՛ս օրհնեցէ՛ք ըզ ա՛՛ր. որ երկոքո՛՛ւմքդ
ընտրելովք առաքեալըն յակոբոս և մարգարէիըն դաւթի հա
տատեաց զհիմն՛՛ընըս սուրբ եկեղեցւոյ. օրհնեցէ՛ք:

Հ՛յր Ո՛՛ր ընտրեցար յատուածոյ Տո՛՛ւքի՛՛ւ քանասո՛՛ր հօտի՝ն վերա
նելի տէր սուրբ ներ սէս. արժանաւո՛՛ր օծմանս սո՛՛ւրբ հո՛գւոյն
աղաւնակերպ լիզմամբ ո՛րպէս յորդա՛՛նան. վա՛՛՛ սըն ժողովըր
դեան քոյ խընդրեա՛՛ի՝ քրիստոսե ըզ թո՛՛ղութի՛՛ւն: Ո՛՛ր յարմատոյ
բըղխեալ բարեաց ծա՛՛ղի՛՛կաբ հա՛՛ւատոյ ովերա՛՛նելի տէրն ը ներ
սէս. լուսաւորեցե՛՛ր ի մա՛՛տուքէ՝ զեկեղեցիս հայաստանեայցըս
սըրբոյ հո՛՛ր լուսաւո՛՛րչին. վա՛՛՛ սըն ժողովըրդա՛՛ն: Ո՛՛ր յանդի
մանելո՛՛վ ըզ թագաւորն հա՛՛նգո՛՛յն մեծին յօհա՛՛ննո՛՛ ոսկ երա՛՛նելի
տէր սո՛՛ւրբ նե՛՛րսես. ա՛՛՛ի վերա՛՛յ պատուի՛՛րա՛՛նաց ըզ բաժակ մահո՛՛ւ
արբեալ ընդ ա՛՛նմահ հո՛՛յըն դա՛՛ս վերա՛՛կացե՛՛ցար. վա՛՛՛ սըն:

Մ՛ Ք՛ննդա՛՛յ այսօ՛՛ր սո՛՛ւրբ եկեղեցի. յիշատակա՛՛ւ սըրբոյ վը՛՛
կայեցի. որք արիւնքա՛՛ր մարտեա՛՛ն ընդդէ՛՛մ բըռնութե՛՛ն չարին. կա
տարեա՛՛լ արիւ՛՛մբ վասն ա՛՛նուա՛՛նըն տ՛՛ն: Ո՛՛ըրբոյն ստեփա՛՛ննոսի
մե՛՛ծ նա՛՛հատակին. այսօ՛՛ր նըմա՛՛նեա՛՛ւ նախավ ը՛՛կայեն. զանուա՛՛նս
կրնթե՛՛ն յինքեա՛՛ն բերեա՛՛լ և՛՛ զհա՛՛նդէս մարտին. պըսակեցա՛՛ւ
նըմա՛՛նեալ նըմի՛՛ն: Ո՛՛ր ընտրեցար յատուածոյ ընտրելոց՝ ի տէր նա՛՛հա
տակեա՛՛լ՝ ի վտոյգ տա՛՛նջանաց և ընկալա՛՛ն ի՛՛ք՛՛ զյաղթանակ կամ՛՛ը
տին. պա՛՛րգևեա՛՛լ նո՛՛ցա՛՛՛ զա՛՛նվախճա՛՛ն ը՛՛զկեա՛՛նն: Ո՛՛անձնո՛՛ք հայց
մա՛՛մբ ն՛՛ը ստե՛՛վա՛՛ննոսեանց՝. ընկալա՛՛՛ւ զաղաչանըս մեր պարգևելո՛՛վ

ըզԹողուԹի՛մերոյ յաջանաց. բարերար փըրկի՛չ պարգեւաց տըւօղ։
Հգ Աստուածածին մարդասէր հոգի. ըզ ժողովեալ
սըրտի միաբանական սիրով լուսաւորեցե՛ր հրեղէն նօք լերուԹ՚ք.
վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնե՛մք ըզ գալստեան քո սուրբ։
Օ ուարձացան քո գալստեա՛մբըն ներ առաքեալքն. կոչելով՝ի
միասին ըզ ցրուեալսն իմիտեա՛նց բազմաձայն լերուԹ՚ք վն որոյ
եւ մեք այսօր տօնե՛մ Հոգեառական՛ն սուրբ մըկըրտուԹեամբ.
զարդարեցեր նոքօք ըզ տիեզերս. ի զգեստս լուսափա՛յլ եւ
նորա փեստո՛ւրս. վասն որոյ եւ մեք։
Ն Ա՛ր Հայրական իշխանուԹի՛ն փառօք գալըդ ես տեր. նըստելոյդ
ես դատաւոր Հա՛նդե՛ր ըզ քո առաքելո՛վք. եւ առնես ըզ Հաւուրցն
մըն քոյ արար րաւծոյս։ Ա՛ր լուսափայլ ՀառաջագայԹի՛ք նը՛շանաւ
սըբըծոյ խաչին յայՀա՛ւուր բեմի՛ն քո վերի՛ս. Ա՛ընտրե՛ս զօրդ իա
յայծեաց. և առնես ըզ Հա՛։ Ա՛յդ աղաչե՛մք ըզ քեզ քրիստոս որդի
աստուածո՛յ. Հանգո՛ զմեր նը՛շխեցեալսն ի՛ վերի՛նդ երկնաւորեմ զի՛
մի՛ դարձցի տը՛նանկ ամ՛ամբեցեալ ի՛ յա՛ւուրս ահեղագա՛տ ներին։
Մ Ա՛յսօր Հոգովեալ սըրբոցն ի՛ միասին. երանելի առաքեալքն
Ա՛ր եկա՛ն կուսանքն. զա՛ Հաղագ՚ետուք պայծառացեալք լուսո՛յ նըման
լապտերս իւրեա՛նց. Ա՛ւ միա՛ձայնեալ ըզ ամէն ինչ օ՛րՀնեալ Հա՛ս ամէն
նօրՀնեա՛լդ ի՛ կանայս։ Ա՛յսօր դնելո՛վ ըզ ըզ կոյսն ա՛ռ դրան ներ՛ն գե
րեզմանին. սպասո՛ղ՚ն և ակնունելին տեա՛ռն իսկ ի՛ նըմի՛ն գոլոյ գեր
ի՛ վերոյ տեսեալ զարարիչն եկեալ բաղուա՛մ Հրեշտակօք. Ա՛ւ նո՛ցա միա
ձա՛յն Ա՛յսօր տեսեալ ըզ ըզ կոյսն Թագուցեա՛լ լծոտ. և ամպե՛ղէն
կառաք իվե՛ր Հա՛մբարձեալ յեր երկինս. մը՛տանե՛լով յերկնայի՛ն խո
րանն ընդ ի՛ մանստուն կուսանան. Ա՛ւ նո՛ցա Ա՛յսօր ընդ բազմանչեայ
քրօբէան և ընդ վեց Թևաւոր սրօբէան. մը՛տանելով յեր օ՛Թնաստեղ
եան խորանան. տե՛սանելով զանբանձն աՀաւասըն զոր պատրաստե
ալ քեզ տէր ո՛ւնայդ. երգե՛մք և մե՛ք ասելով օ՛՛րՀ։
Ի՛նչ Երիստոս աստուածածին մեր չնո՛րՀեա՛ մեզ ընդ պետրոսի և ընդ
որդւոցըն զերբեդեա՛յ. արժանաւորի՛ր լըսո՛ւմ ձա՛յնն տեսլեա՛նդ
Ա՛մբարձցես ըզ մեզ տեր առաւել քան ըզ գալն զԹաբո՛րական ըզ
լեա՛ռն. յերկնաբեղ՛ծ և յինանալի՛ խորհո՛ւրդ։ Ա՛ւ ա՛նո որոյ եւ մե՛ք
ըզ քակտե՛լն մեր. յարմարեսցուք քեզ Հոգեւորական տաղաւա՛ր
որպես միայնոյ մարդասիրի։ Եւ փըրկիչ։ Փա՛ռք Հո՛ր։ Ա՛ւ երկրորդ մաք
Ա՛ւ

կեցան՝ յանմանչ սրբքայիչն։

Եւ ի ելանել նոցա ի նաւէ՝ ի յերկիր Գեննեսարեթ, եւ ելին ի գետակն։ Եւ ի գալ նոցա ի նաւէ՝ անդէն ծանեան զնա արք տեղւոյն, եւ ղրկեցին ի շուրջ զամենայն գաւառն, եւ մատուցին առ նա զհիւանդս, եւ խնդրէին ի նմանէ զի միայն զհանդերձ վերջոյ նորա մերձենալ թոյլ տացէ, եւ որ մերձենային՝ կատարէին։ Եւ ի գալ առ նա հասարակաց ամենեցուն՝ ի տեղիս ուր եւ իցէ, ի գիւղս կամ ի քաղաքս կամ ի գեղս՝ դնէին զհիւանդսն ի հրապարակս, եւ աղաչէին զնա զի միայն զհանդերձ վերջոյ նորա մերձենալ թոյլ տացէ, եւ որ մերձենային՝ կատարէին։

Եւ ի գալ Յիսուսի ի տուն մեծաւորին Յայրոսի՝ եւ տեսանել նմա զաղմկաւորսն եւ զլալագինսն բազումս, եւ մտեալ ասէ ցնոսա. Ընդէ՞ր աղմկէք եւ լայք. մանուկն ոչ է մեռեալ, այլ քնացեալ է։ Եւ ծիծաղէին ի նա։ Եւ նա հանեալ զամենեսեան արտաքս՝ առնու զհայր մանկանն եւ զմայրն, եւ որ ընդ նմա էին, եւ մտանէ ուր էր մանուկն պառկեալ։ Եւ բռնեալ զձեռն մանկանն՝ ասէ ցնա. Թալիթա կում, որ է թարգմանեալ՝ մանուկ, քեզ ասեմ, արի։ Եւ յանդիման յարոյց մանուկն, եւ կենդանացաւ, եւ սկսաւ գնալ, եւ էր ամաց տասն եւ երկուց։ Եւ զարհուրեցան զարհուրմամբ մեծաւ։ Եւ պատուիրեաց նոցա զի մի ոք գիտասցէ զայս։ Եւ ասաց տալ նմա ուտել։

Եւ ելեալ անտի՝ եկն յերկիրն հայրենի իւր, եւ հետեւեցան նմա աշակերտք իւր։ Եւ եղեալ շաբաթ՝ սկսաւ ուսուցանել ի ժողովարանին։ Եւ բազումք լսելով զնա՝ զարհուրէին ասելով. Ուստի՞ սմա այսքան այս, եւ ո՞ իմաստութիւն այս որ տուեալ է սմա, եւ զհրաշս այսպիսիս որ ձեռամբ նորա գործին։ Ո՞չ այս է դուրն, որդի Մարիամայ, եւ եղբայր Յակոբայ եւ Յովսեայ եւ Յուդայ եւ Սիմոնի, եւ ո՞չ քոյրք նորա այստեղ առ մեզ։ Եւ գայթակղէին ի նմա։ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Ոչ է մարգարէ անպատիւ, բայց յերկրին հայրենի իւրում, եւ յազգի իւրում, եւ ի տան իւրում։ Եւ ոչ կարաց անդ մի զօրութիւն առնել, բայց զհիւանդս սակաւս եդեալ ձեռս՝ բժշկեաց զնոսա։ Եւ զարհուրէր վասն անհաւատութեան նոցա։ Եւ շրջէր զգեղս զշուրջանակի՝ ուսուցանելով։

Եւ կոչեալ զտասներկուսին՝ սկսաւ առաքել զնոսա երկուս երկուս, եւ ետ նոցա զիշխանութիւն հոգւոցն պղծոց, եւ պատուիրեաց նոցա զի ոչինչ տարցեն ի ճանապարհ, բայց միայն գաւազան, ոչ պարկ, ոչ հաց, ոչ ի գոտի դրամ, այլ կապեալ սանդալս, եւ մի հագանիցին երկուքին պատմուճան։ Եւ ասէ ցնոսա. Յորում տեղի մտանիցէք ի տուն, անդ կացէք մինչեւ ելանիցէք անտի։ Եւ որ ոչ ընդունիցին զձեզ եւ ոչ լսիցեն ձերոյ բանի, ելանելով անտի՝ թօթափեցէք զփոշին որ ի ներքոյ ոտից ձերոց՝ ի վկայութիւն նոցա։ Ամէն ասեմ ձեզ, հանդուրժելի եղիցի Սոդոմացւոցն եւ Գոմորացւոցն յաւուր դատաստանին, քան քաղաքին այնմիկ։

Եւ նոքա ելեալ՝ քարոզէին զի ապաշխարեսցեն։ Եւ դեւս բազումս հանէին, եւ օծանէին իւղով զբազումս հիւանդս, եւ բժշկէին։

Եւ լուաւ Հերովդէս թագաւոր, զի յայտնի եղեւ անուն նորա, եւ ասէին թէ Յովհաննէս Մկրտիչ յարեաւ ի մեռելոց, եւ վասն այնորիկ զօրութիւնք գործին ի նմա։ Ոմանք ասէին թէ Եղիա է, եւ ոմանք ասէին թէ մարգարէ է իբրեւ զմարգարէսն։ Եւ լուեալ Հերովդէսի՝ ասէր. Զոր ես հատի զգլուխ Յովհաննու, նա յարեաւ ի մեռելոց։ Քանզի Հերովդէս առեալ զՅովհաննէս՝ եդ զնա ի բանտի վասն Հերովդիադայ կնոջ Փիլիպպոսի եղբօր իւրոյ, զի զնա ինքն կնութեամբ ունէր։ Ասէր Յովհաննէս Հերովդէսի. Ոչ իրաւ է քեզ ունել զկին եղբօր քո։ Հերովդիադա ոխ ունէր ընդ նմա, եւ կամէր սպանանել զնա, եւ ոչ կարէր։ Զի Հերովդէս երկնչէր ի Յովհաննէսէ, գիտելով զնա մարդ արդար եւ սուրբ, եւ պահէր զնա, եւ լուեալ ի նմանէ բազում ինչ առնէր, եւ լսելի էր նմա սիրով։

Եւ եղեւ աւուր մի յարմարի՝ յորում Հերովդէս ընթերցուածոյ ընդ իւր առնէր զծնունդս իւր, եւ զհազարապետսն եւ զառաջնորդսն Գալիլեացւոց, եւ մտեալ դստերն Հերովդիադայ՝ պարեցաւ, եւ հաճոյ եղեւ Հերովդէսի եւ ընդ հանդիսականսն։ Ասէ թագաւորն աղջկանն. Խնդրեա յինէն զոր ինչ կամիս, եւ տացեմ քեզ։ Եւ երդուաւ նմա. Զոր ինչ խնդրեսցես յինէն, տացեմ քեզ մինչեւ կէս թագաւորութեանս իմոյ։ Եւ նա ելեալ ասէ մօրն իւրում. Զի՞ խնդրեցից։ Եւ նա ասէ. Զգլուխ Յովհաննու Մկրտչին։ Եւ մտեալ անդէն փութով առ թագաւորն՝ խնդրեաց՝ եւ ասէ. Կամիմ զի անդէն տացես ինձ ի սկահի զգլուխ Յովհաննու Մկրտչին։ Եւ տրտմեցաւ թագաւորն վասն երդմանն եւ հանդիսականացն, եւ ոչ կամեցաւ նա զրկել զնա։ Եւ անդէն առաքեալ թագաւորն մարմնաւոր՝ հրամայեաց բերել զգլուխ նորա։ Եւ նա գնացեալ՝ հատ զնա ի բանտի, եւ բերեալ զգլուխ նորա ի սկահի՝ ետ զնա աղջկանն, եւ աղջիկն ետ զնա մօրն իւրում։ Եւ լուեալ աշակերտացն նորա՝ եկին եւ վերցուցին զմարմին նորա, եւ եդին զնա ի յարանի։

Եւ ժողովեցան առաքեալքն առ Յիսուս, եւ պատմեցին նմա զամենայն զոր արարին եւ զոր ուսուցին։ Եւ ասէ ցնոսա. Եկայք դուք առանձինն յանապատ տեղի, եւ հանգուցէք զսակաւ մի։ Զի էին որ գային եւ երթային բազումք, եւ ոչ ժամ իսկ ունէին ուտել։ Եւ գնացեալ՝ նաւեցան առանձինն յանապատ տեղի։ Եւ տեսին զնոսա ամենեքին որ գնային, եւ ծանեան զնա, եւ հետիոտն ամենայն քաղաքաց ժողովեցան անդ, եւ յառաջագոյն հասին քան զնոսա։ Եւ ելեալ Յիսուս՝ ետես բազում ժողովուրդ, եւ խղճացաւ ի վերայ նոցա, զի էին իբրեւ զոչխարս որ չունին հովիւ, եւ սկսաւ ուսուցանել նոցա զբազումս։ Եւ ի գալ ժամուն բազմի՝ մատեան առ նա աշակերտք նորա, եւ ասեն. Անապատ է տեղի այս, եւ ժամ է արդէն։ Արձակեա զնոսա, զի երթեալ ի շուրջանակի զեղս եւ զգիւղս՝ գնեսցեն իւրեանց հաց, զի ոչինչ ունին ուտել։ Եւ պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. Տուք դուք նոցա ուտել։ Եւ ասեն ցնա. Երթեալ գնեսցուք դահեկանաց երկերիւրից հաց, եւ տացուք նոցա ուտել։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Քանի՞ հաց ունիք, երթեալ տեսէք։ Եւ գիտացեալ՝ ասեն. Հինգ, եւ երկու ձուկն։ Եւ պատուիրեաց նոցա զի հանգուցանիցեն զամենեսեան խումբ խումբ ի վերայ կանաչ խոտոյ։ Եւ հանգուցին խմբովք հարիւրովք եւ յիսնովք։ Եւ առեալ զհինգ հացսն եւ զերկու ձուկնն՝ հայեցաւ յերկինս, եւ օրհնեաց, եւ կոտորեաց զհացսն, եւ ետ աշակերտացն իւրոց զի դիցեն առաջի նոցա, եւ զերկու ձկանցն բաժանեաց ամենեցուն։ Եւ կերան ամենեքին եւ յագեցան։ Եւ վերացուցին զաւելորդսն կտորոց տասն եւ երկու զամաւ լի, եւ ի ձկանցն։ Եւ էին որ կերան զհացսն՝ հինգ հազարք արանց։

Եւ անդէն հրամայեաց աշակերտացն իւրոց մտանել ի նաւ, եւ երթալ առաջի նորա յայնկոյս ի Բեթսայիդա, մինչդեռ նա արձակեսցէ զժողովուրդսն։ Եւ արձակեալ զնոսա՝ գնաց յանապատ տեղի ի լեառն աղօթել։ Եւ ի գալ երեկոյին՝ էր նաւն ի միջի ծովուն, եւ նա միայն ի ցամաքի։ Եւ տեսանէր զնոսա տանջեալս ի վազելն, զի հակառակ էր նոցա հողմն։ Եւ ի չորրորդ պահուն գիշերոյ գայ առ նոսա՝ քայելով ի վերայ ծովուն, եւ կամէր անցանել զնոսա։ Եւ նոքա տեսեալ զնա քայելով ի վերայ ծովուն՝ կարծեցին թէ տեսիլ է, եւ գոչեցին։ Զի ամենեքին տեսին զնա, եւ խռովեցան։ Եւ նա անդէն խօսեցաւ ընդ նոսա, եւ ասէ ցնոսա. Քաջալերեցարուք, ես եմ, մի երկնչիք։ Եւ մտանէ առ նոսա ի նաւ, եւ դադարեաց հողմն։ Եւ յոյժ յոյժ զարհուրէին ի մտի իւրեանց, եւ զարմանային։ Զի ոչ իմացան զհացսն, այլ սիրտ նոցա կուրացեալ էր։

Եւ անցեալ յայնկոյս՝ եկին ի գաւառն Գեննեսարեթ, եւ մերձեցան ի նաւահանգիստն։ Եւ ելեալ նոցա ի նաւէ՝ անդէն ծանեան զնա արք տեղւոյն, եւ ղրկեցին ի շուրջ զամենայն գաւառն, եւ մատուցին առ նա զհիւանդս, եւ խնդրէին ի նմանէ զի միայն զհանդերձ վերջոյ նորա մերձենալ թոյլ տացէ, եւ որ մերձենային՝ կատարէին։

Եւ ի գալ Յիսուսի ի տուն մեծաւորին Յայրոսի՝ եւ տեսանել նմա զաղմկաւորսն եւ զլալագինսն բազումս, եւ մտեալ ասէ ցնոսա. Ընդէ՞ր աղմկէք եւ լայք. մանուկն ոչ է մեռեալ, այլ քնացեալ է։ Եւ ծիծաղէին ի նա։ Եւ նա հանեալ զամենեսեան արտաքս՝ առնու զհայր մանկանն եւ զմայրն, եւ որ ընդ նմա էին, եւ մտանէ ուր էր մանուկն պառկեալ։ Եւ բռնեալ զձեռն մանկանն՝ ասէ ցնա. Թալիթա կում, որ է թարգմանեալ՝ մանուկ, քեզ ասեմ, արի։ Եւ յանդիման յարոյց մանուկն, եւ կենդանացաւ, եւ սկսաւ գնալ, եւ էր ամաց տասն եւ երկուց։ Եւ զարհուրեցան զարհուրմամբ մեծաւ։ Եւ պատուիրեաց նոցա զի մի ոք գիտասցէ զայս։ Եւ ասաց տալ նմա ուտել։

Եւ ելեալ անտի՝ եկն յերկիրն հայրենի իւր, եւ հետեւեցան նմա աշակերտք իւր։ Եւ եղեալ շաբաթ՝ սկսաւ ուսուցանել ի ժողովարանին։ Եւ բազումք լսելով զնա՝ զարհուրէին ասելով. Ուստի՞ սմա այսքան այս, եւ ո՞ իմաստութիւն այս որ տուեալ է սմա, եւ զհրաշս այսպիսիս որ ձեռամբ նորա գործին։ Ո՞չ այս է դուրն, որդի Մարիամայ, եւ եղբայր Յակոբայ եւ Յովսեայ եւ Յուդայ եւ Սիմոնի, եւ ո՞չ քոյրք նորա այստեղ առ մեզ։ Եւ գայթակղէին ի նմա։ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Ոչ է մարգարէ անպատիւ, բայց յերկրին հայրենի իւրում, եւ յազգի իւրում, եւ ի տան իւրում։ Եւ ոչ կարաց անդ մի զօրութիւն առնել, բայց զհիւանդս սակաւս եդեալ ձեռս՝ բժշկեաց զնոսա։ Եւ զարհուրէր վասն անհաւատութեան նոցա։ Եւ շրջէր զգեղս զշուրջանակի՝ ուսուցանելով։

Եւ կոչեալ զտասներկուսին՝ սկսաւ առաքել զնոսա երկուս երկուս, եւ ետ նոցա զիշխանութիւն հոգւոցն պղծոց, եւ պատուիրեաց նոցա զի ոչինչ տարցեն ի ճանապարհ, բայց միայն գաւազան, ոչ պարկ, ոչ հաց, ոչ ի գոտի դրամ, այլ կապեալ սանդալս, եւ մի հագանիցին երկուքին պատմուճան։ Եւ ասէ ցնոսա. Յորում տեղի մտանիցէք ի տուն, անդ կացէք մինչեւ ելանիցէք անտի։ Եւ որ ոչ ընդունիցին զձեզ եւ ոչ լսիցեն ձերոյ բանի, ելանելով անտի՝ թօթափեցէք զփոշին որ ի ներքոյ ոտից ձերոց՝ ի վկայութիւն նոցա։ Ամէն ասեմ ձեզ, հանդուրժելի եղիցի Սոդոմացւոցն եւ Գոմորացւոցն յաւուր դատաստանին, քան քաղաքին այնմիկ։

Եւ նոքա ելեալ՝ քարոզէին զի ապաշխարեսցեն։ Եւ դեւս բազումս հանէին, եւ օծանէին իւղով զբազումս հիւանդս, եւ բժշկէին։

Եւ լուաւ Հերովդէս թագաւոր, զի յայտնի եղեւ անուն նորա, եւ ասէին թէ Յովհաննէս Մկրտիչ յարեաւ ի մեռելոց, եւ վասն այնորիկ զօրութիւնք գործին ի նմա։ Ոմանք ասէին թէ Եղիա է, եւ ոմանք ասէին թէ մարգարէ է իբրեւ զմարգարէսն։ Եւ լուեալ Հերովդէսի՝ ասէր. Զոր ես հատի զգլուխ Յովհաննու, նա յարեաւ ի մեռելոց։ Քանզի Հերովդէս առեալ զՅովհաննէս՝ եդ զնա ի բանտի վասն Հերովդիադայ կնոջ Փիլիպպոսի եղբօր իւրոյ, զի զնա ինքն կնութեամբ ունէր։ Ասէր Յովհաննէս Հերովդէսի. Ոչ իրաւ է քեզ ունել զկին եղբօր քո։ Հերովդիադա ոխ ունէր ընդ նմա, եւ կամէր սպանանել զնա, եւ ոչ կարէր։ Զի Հերովդէս երկնչէր ի Յովհաննէսէ, գիտելով զնա մարդ արդար եւ սուրբ, եւ պահէր զնա, եւ լուեալ ի նմանէ բազում ինչ առնէր, եւ լսելի էր նմա սիրով։

Եւ եղեւ աւուր մի յարմարի՝ յորում Հերովդէս ընթերցուածոյ ընդ իւր առնէր զծնունդս իւր, եւ զհազարապետսն եւ զառաջնորդսն Գալիլեացւոց, եւ մտեալ դստերն Հերովդիադայ՝ պարեցաւ, եւ հաճոյ եղեւ Հերովդէսի եւ ընդ հանդիսականսն։ Ասէ թագաւորն աղջկանն. Խնդրեա յինէն զոր ինչ կամիս, եւ տացեմ քեզ։ Եւ երդուաւ նմա. Զոր ինչ խնդրեսցես յինէն, տացեմ քեզ մինչեւ կէս թագաւորութեանս իմոյ։ Եւ նա ելեալ ասէ մօրն իւրում. Զի՞ խնդրեցից։ Եւ նա ասէ. Զգլուխ Յովհաննու Մկրտչին։ Եւ մտեալ անդէն փութով առ թագաւորն՝ խնդրեաց՝ եւ ասէ. Կամիմ զի անդէն տացես ինձ ի սկահի զգլուխ Յովհաննու Մկրտչին։ Եւ տրտմեցաւ թագաւորն վասն երդմանն եւ հանդիսականացն, եւ ոչ կամեցաւ նա զրկել զնա։ Եւ անդէն առաքեալ թագաւորն մարմնաւոր՝ հրամայեաց բերել զգլուխ նորա։ Եւ նա գնացեալ՝ հատ զնա ի բանտի, եւ բերեալ զգլուխ նորա ի սկահի՝ ետ զնա աղջկանն, եւ աղջիկն ետ զնա մօրն իւրում։ Եւ լուեալ աշակերտացն նորա՝ եկին եւ վերցուցին զմարմին նորա, եւ եդին զնա ի յարանի։

Եւ ժողովեցան առաքեալքն առ Յիսուս, եւ պատմեցին նմա զամենայն զոր արարին եւ զոր ուսուցին։ Եւ ասէ ցնոսա. Եկայք դուք առանձինն յանապատ տեղի, եւ հանգուցէք զսակաւ մի։ Զի էին որ գային եւ երթային բազումք, եւ ոչ ժամ իսկ ունէին ուտել։ Եւ գնացեալ՝ նաւեցան առանձինն յանապատ տեղի։ Եւ տեսին զնոսա ամենեքին որ գնային, եւ ծանեան զնա, եւ հետիոտն ամենայն քաղաքաց ժողովեցան անդ, եւ յառաջագոյն հասին քան զնոսա։ Եւ ելեալ Յիսուս՝ ետես բազում ժողովուրդ, եւ խղճացաւ ի վերայ նոցա, զի էին իբրեւ զոչխարս որ չունին հովիւ, եւ սկսաւ ուսուցանել նոցա զբազումս։ Եւ ի գալ ժամուն բազմի՝ մատեան առ նա աշակերտք նորա, եւ ասեն. Անապատ է տեղի այս, եւ ժամ է արդէն։ Արձակեա զնոսա, զի երթեալ ի շուրջանակի զեղս եւ զգիւղս՝ գնեսցեն իւրեանց հաց, զի ոչինչ ունին ուտել։ Եւ պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. Տուք դուք նոցա ուտել։ Եւ ասեն ցնա. Երթեալ գնեսցուք դահեկանաց երկերիւրից հաց, եւ տացուք նոցա ուտել։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Քանի՞ հաց ունիք, երթեալ տեսէք։ Եւ գիտացեալ՝ ասեն. Հինգ, եւ երկու ձուկն։ Եւ պատուիրեաց նոցա զի հանգուցանիցեն զամենեսեան խումբ խումբ ի վերայ կանաչ խոտոյ։ Եւ հանգուցին խմբովք հարիւրովք եւ յիսնովք։ Եւ առեալ զհինգ հացսն եւ զերկու ձուկնն՝ հայեցաւ յերկինս, եւ օրհնեաց, եւ կոտորեաց զհացսն, եւ ետ աշակերտացն իւրոց զի դիցեն առաջի նոցա, եւ զերկու ձկանցն բաժանեաց ամենեցուն։ Եւ կերան ամենեքին եւ յագեցան։ Եւ վերացուցին զաւելորդսն կտորոց տասն եւ երկու զամաւ լի, եւ ի ձկանցն։ Եւ էին որ կերան զհացսն՝ հինգ հազարք արանց։

Եւ անդէն հրամայեաց աշակերտացն իւրոց մտանել ի նաւ, եւ երթալ առաջի նորա յայնկոյս ի Բեթսայիդա, մինչդեռ նա արձակեսցէ զժողովուրդսն։ Եւ արձակեալ զնոսա՝ գնաց յանապատ տեղի ի լեառն աղօթել։ Եւ ի գալ երեկոյին՝ էր նաւն ի միջի ծովուն, եւ նա միայն ի ցամաքի։ Եւ տեսանէր զնոսա տանջեալս ի վազելն, զի հակառակ էր նոցա հողմն։ Եւ ի չորրորդ պահուն գիշերոյ գայ առ նոսա՝ քայելով ի վերայ ծովուն, եւ կամէր անցանել զնոսա։ Եւ նոքա տեսեալ զնա քայելով ի վերայ ծովուն՝ կարծեցին թէ տեսիլ է, եւ գոչեցին։ Զի ամենեքին տեսին զնա, եւ խռովեցան։ Եւ նա անդէն խօսեցաւ ընդ նոսա, եւ ասէ ցնոսա. Քաջալերեցարուք, ես եմ, մի երկնչիք։ Եւ մտանէ առ նոսա ի նաւ, եւ դադարեաց հողմն։ Եւ յոյժ յոյժ զարհուրէին ի մտի իւրեանց, եւ զարմանային։ Զի ոչ իմացան զհացսն, այլ սիրտ նոցա կուրացեալ էր։

Եւ անցեալ յայնկոյս՝ եկին ի գաւառն Գեննեսարեթ, եւ մերձեցան ի նաւահանգիստն։ Եւ ելեալ նոցա ի նաւէ՝ անդէն ծանեան զնա արք տեղւոյն, եւ ղրկեցին ի շուրջ զամենայն գաւառն, եւ մատուցին առ նա զհիւանդս, եւ խնդրէին ի նմանէ զի միայն զհանդերձ վերջոյ նորա մերձենալ թոյլ տացէ, եւ որ մերձենային՝ կատարէին։

Նաց
Եւ մշտու եղջ՛ն գերթալ նց. յայնձն առ՛ն ըմպել զքաժակ չարշարա
ելեամբ գե՛ր բապտ՛ն Ճ լուսոյն։ Ա՛ր կենարար քանիւքն անմահացեալ
ցաւ հե՛ղմամբ արեան իւրոյ՛ն՝ քրիստոս։ Ժառանգ։

Ա ածն սբեաց սբեաց. Ա բոյման ՀՅ ակօյ ես ՀՅ օչ՛ոնոս առաւելեց. Գ Կ։ Ա էջ

Ո՛ր էն կիւրեղ ծրդի՛ վիշտ կէն՝ անեղանելի ծընո՛ւնդ հայրա
կա՛ն. զո՛ր՝ ի վերո՛ւստ հընչեցին ծրդի՛ն որո՛տման. Եւ յայտնե
ցին ծրդւեց մարդկան զձա՛ծ կապչ՛ն խորհուրդ. Ո՛ւրախ անբասկ
ի՛ զբն՝ ի կուսէն սկը՛ զբնաւորեալ՝ ի կիւրեղի մարմնով երեւե՛ցաւ. զո՛ր տես
սէ՛ն քարոզք բանին՝ չբ՛շմարտութե՛ն. Եւ ծա՛նուցին տիեզե՛րաց
ա՛ստուածծ Եմարդ։ Ո՛վսկսիկս բանն աստ միացա՛ւ՝ ի մարմնի. ան
փո՛փոխ գոլո՛վ կիւրեղ՛. ո՛րուամ եղե՛ն սկսնաւոր ծրդի՛ն ո՛րո
մանն. Եւ ընդ հանուր քարո՛զեցին զաս՛նըն մարմի՛ն եղեալ։
Ա՛ր անմարմին՝ ի հօրէ մարմնացա՛ր՝ ի կուսէն թանձրացեալ բանդ
ա՛նըմբըռնե՛լի. զո՛ր՝ ի մարմնի՛ շշջափակեցի՛ն ծրդի՛ն ո՛րոտման. Եւ
հընչեցին ընդ տիեզե՛րս զաւետիս կենաց։ Ա՛ր զանաւետ կէ՛ց
զըսպաւանանելի՛. պանրագրեալ մարմնով ձա՛ծ կեցեր. զո՛ր՝ ի լերի՛ն
ա՛րտաւիայլեալ տեսին ծրդի՛ն ո՛րոտման՝ Եւ մա՛քրեցան անձա՛ա տե՛
ղեամբ գե՛ր բապտ՛ն ձ լուսոյն։ Ա՛ր կենարար քանիւքդ անմահացեալ

Պահա
րեակ և մի՛ աճուրդին՝ երգեմք ըզ փառս ի բարձունս։
ցի՛ւք։ ցընծա՛յ քաղաքն Աղ՝ սիրոն մայր եկեղեցի։ Ո ան որոյ և մեք եր
մահակն բաժակաւն այսօր բանչիւր ծարաւեաց։ Վ.Ետոցս այս գնա
ամաստից ի մէզ հեղեա՛լ ի հոգւոյն։ Ո Երկն հաստոյ զմայլեա՛լ ան
աստուածոյ։ Ջեսայնոյն յառաջ նրշանակեր զառաստաբո՛ւղիս վըտակ
հգ ՚ոգիք հրեղինացն. այսօր տօնին ընդ մեզ ըզգայրնստ հոգւոյն
փառա՛ւորելով ըզ միանակա՛ն սէր զերրորդութիւնն. որ՝ սո՛ւրբ.
շրգնոյժ՛ էքեդ՝. վերանփոխեցար ՝ի լուսեղէն յերկինային խորանն.
աղ՝ սուրբ գրիգոր։ Վ.Ե՛ւ պայծառացան եկեղեցիք քրիստոնյ՛ սի
աուրբք գրիգոր։ Ո րքոյն առաքինասէր
անդադար բարեխօսեա՛ վա՛ անձանց մե՛ղաց։ Ո րքոյն առաքինասէր
աուրբք գրիգոր։ Ո ր քաջանուէր կռնմամբն ծագեցար որպէս զարեգա՛կն և լու
դս արարեր ըզ Հայաստան աշխարհս ամե՛ն ազգաւորութիւն տո՛ւր մեզ գրեգո՛ր.
կան յերկինս և յերկրի։ Ե՛ւ աթոռակի՛ց լինել քեզ խոստացար
յոյժ ամ՝ նը՛ստիս յաթո՛ռ դատողական. ա՛մէն։
Ո ր ջանուէրդ կռնմամբդն ծագեցար որպէս զարեգա՛կն և լու
աուրբք գրիգոր։ Ո ր ջանուէրդ կռնմամբդն ծագեցար որպէս զարեգա՛կն և լու
դս արարեր ըզ Հայաստան աշխարհս ամե՛ն ազգաւորութիւն տո՛ւր մեզ գրեգո՛ր.
կան յերկինս և յերկրի։ Ե՛ւ աթոռակի՛ց լինել քեզ խոստացար
յոյժ ամ՝ նը՛ստիս յաթո՛ռ դատողական. ա՛մէն։

Աստուած, ի քարայրս լուսեղէն օդոյ։ Ի կեանս անապական զերջանիկ սուրբ զառաքեալն։ Եւ դարձեցոյց
և հրաւիրեաց յերկինս առ քայլուելիսն օրհնեցեալք Հա՛ր։ Այր ընկալաւ
զբոլոր կամաւորս յօժարութեան, եւրեա՞նց զօրացոյց աշ զառաքեալն.
Այր զամենայնսն յոչընչէ արարեր եւ ըստեղծեր ըզ մարդն ի յանման
հուպեն. ի պատկեր ածուելեաւդ քո ըզ քեզ օրհնե՛մք աստո՛ւած
հայրըն մերոց։ Այր զանկեալն ի մա՛հ պատրանաւք բանս արկուին.
կանգնեցեր ի փառս անաչին գալըստեամբդ քո յաշխարհս։ Ըզ քեզ
Այր կոչեցեր ըզ տիեզե՛րս ի հաւատոս Հրշմարիտս։ Ընտրելո՛վք քո
առաքելովք։ Եւ ցուցեր աւետարանիչ զորդիսն որոսման։ Ըզ քեզ
Գ։ Այ՛ զ սէր օրհնեցե՛ք եւ՛ զարքեր արարիչք ըզ նա՛ յաւիտեան։
Այր ըստ կամաւորի յօժարութե՛ն, եւրեա՞նց զօրացոյց աշ զառաքեալն.
և հրաւիրեաց յերկինս առ քայլուելիսն օրհնեցեալք եւ՛ Հա՛ր։ Այր ընկալաւ
ի կեանս անապական զերջանիկ սուրբ զառաքեալն։ Եւ դարձեցոյց

Աստուած, ի քարայրս լուսեղէն օդոյ։

Այր կենարար։ Հոյակ հոգի ոյժեղ Դ։ Կ։ Ա էրկ.

Այր զամենայնսն յոչընչէ արարեր եւ ըստեղծեր ըզ մարդն ի յանման
հուպեն. ի պատկեր ածուելեաւդ քո ըզ քեզ օրհնե՛մք աստո՛ւած
հայրըն մերոց։ Այր զանկեալն ի մա՛հ պատրանաւք բանս արկուին.
կանգնեցեր ի փառս անաչին գալըստեամբդ քո յաշխարհս։ Ըզ քեզ
Այր կոչեցեր ըզ տիեզե՛րս ի հաւատոս Հրշմարիտս։ Ընտրելո՛վք քո
առաքելովք։ Եւ ցուցեր աւետարանիչ զորդիսն որոսման։ Ըզ քեզ
Գ։ Այ՛ զ սէր օրհնեցե՛ք եւ՛ զարքեր արարիչք ըզ նա՛ յաւիտեան։
Այր ըստ կամաւորի յօժարութե՛ն, եւրեա՞նց զօրացոյց աշ զառաքեալն.
և հրաւիրեաց յերկինս առ քայլուելիսն օրհնեցեալք եւ՛ Հա՛ր։ Այր ընկալաւ
ի կեանս անապական զերջանիկ սուրբ զառաքեալն։ Եւ դարձեցոյց

Աստուած, ի քարայրս լուսեղէն օդոյ։

կրի. արձակեցէք զմեզ ի կապանաց մերոց։ Այնչակ ցեալք Թիւն ի վերայ ազգի մարդկան. կամելն և արձակել ի ներկինսն ի բերս յոր վայնէ սպասաւորք և բարեկամք ևվ ըսկայք ամբ որդւոյն. բարեխօսեցիք առաւել վնասանձանց մերոց։ Ո՞ր առիք իշխանու Թիւն ի վերայ մեր։ Ո՞ր առաքեալք Քրիստոսի ոսկի զանգ և ընտրեալք ասացեալ ես՝ զի ամենայն ինչ որ կապեսցէք ի երկրի՝ կապեալ եղիցի յերկինս

բեկից. վերանալատեալ տենչալ թեամբ խնամեա զարարածս Տ՚ի
Տ ՚ր ՚ի թիւրս թեթեւս անկիլ սուտասեալ և հրայոյտ սերս
պէս խոշխոջեցայք պատմրագ ընդ ունելի ով երանելի սուրբ։
առագա որդւոյ թաղումն. ջերջարեալըք վասն զերծ ստոյ։ արագա
լեալ թաղումն. Ալըք անդարտելի ճանգիք ի հրապուրանաց
ընդ քաղնան հատական ՚ի յահ ունս եփրատայ. ՚ի ծանկալըդ վայրէ
ընդ ունելի։ ով երանելի։ Ալըք անհրաժեշտ շտ դատ
առ ու մաքրել ընդ մեղս մերոց։ Ալըք անհրաժեշտ շտ դատ
նուել ի քարոզելոցիք ընդ քա ՚ի դրունըս թաղումն. մի կըտրել ով
կարա նըս հրեշտակաց. ով երանելի ու ասեմ ՚ի ՚նք։ բարեխոսեցիք
մեզ Ալըք անժանաւորեցայք կոչել յաշակերտութեն առաքելոյն թա
ձեալ ՚ի ծովն. և ածայրն հրով մաքրութեն ոսկի փորձեալ գըտայք ՚ի բնա
ծանել զերանելիս ի ծովակին անթերս որ սրդս մարդկան. որպէս զա
ՀՈ՚ր ՚ի մահուանէ ՚ի մեղ և ոմանց ՚ի կենաց ՚ի կեանս. բարեխո։
յուսալ ընկալեալ ես զաղաչանս մեր. և ոչ դարձուցեր զերեսս քո
ՀՈ՚ր ՚ի մեղ Ալոց հրամայեցեր հոտ անուշ լինիլ ընդ տիեզերս. ոմանց
մեղս յանդգնեալս սեղանն. բարեխօսութեամբ սուրբ քո խընայեա
նիր ընծայեցեալ դատաստանաւորք թողութեն չնահեցիք և մեզ մեղաւորացս։
Օ՚ր ՚ի մահուանէ ՚ի մեղ և ոմանց ՚ի կենաց ՚ի կեանս. բարեխո։
յուսալ ընկալեալ ես զաղաչանս մեր. և ոչ դարձուցեր զերեսս քո
ՀՈ՚ր ՚ի մեղ Ալոց հրամայեցեր հոտ անուշ լինիլ ընդ տիեզերս. ոմանց
մեղս յանդգնեալս սեղանն. բարեխօսութեամբ սուրբ քո խընայեա
նիր ընծայեցեալ դատաստանաւորք թողութեն չնահեցիք և մեզ մեղաւորացս։
Օ՚ր ՚ի մահուանէ ՚ի մեղ և ոմանց ՚ի կենաց ՚ի կեանս. բարեխո։
յուսալ ընկալեալ ես զաղաչանս մեր. և ոչ դարձուցեր զերեսս քո

եաց զերանելի առաքեալն Ա՛նդրէաս յորոց ի հաւատս ընդ տիեզերսն
վա։ Ա՛զ ասէ օրհնեցէ՛ք բա՛ր ըզր արարիչ ըզնա յաւիտեան։ Այր ընտր
տունից։ այսօր ընդ դասս վ[ի]կայից քոյ բարեբանեմ ըզքեզ։ ասէ հա՛
հնեմք ըզքե՛զ։ ասէ հարց։ Այր առաւել բարձրացեալ դէս յաւե
նուէրից սրբոյն պատաքէնցին։ այսօր և մեք ընդ նոսի՛ն ցընծա՛ութիւ՛ օր
աձգել մարդկան։ ասէ հարցըն մեզ։ Այր պահեցեր յաղթօղ ըզձրդ
Ա՛ակից բանդր հօր և հոգւոյն որ ի լերինս ի փրկուԹիւն

Հատ՝ Ա՛.Հ։ Ա՛ոաքե ձոյն.

լաթուռ դատողական։ դատե՛լ զազգն ի լերկայնամուր աչեղին։ բա՛ր։
լինի՛լ տաճար երրո՛րդուԹեդ։ փառք տ՛ր և Ա՛րոցխոստացեր նըստի՛լ
բակի՛ յօրինմամբ տանգա՛արացըն խորհըրդոյ։ որոմ ըզ մեզ մի՛ զրկեա
ըզ հայելի տարարածս։ Հոգի՛։ Ա՛յսօր ածանին տեսչուԹե՛ի վեր
ԹէՀ հայելս յարարածս։ Հոգի՛։ Ա՛յսօր ածանին տեսչուԹե՛ի վեր
նատունըն հընչեա՛լ հոլմաձայն հընչմամբ։ և զառաքեա՛լան ար

բուցեա՛լ բաշխեցար յարարածս Հոգի՛։

Հն Ա՛րարչագո՛րծ աստըած։ որ յոչընչէ՛ գոյացուցեր ըերկինս
Լ՛ զերկիր։ օրհնե՛մք ըզքե՛զ։ որ հանդուցեր դէս նընջեցեալըն
հա՛յր ամե՛նակալ։ Լանդ ա՛ծ և համագո՛յ փառաց հո՛ր պատկեր։
գո՛վե՛մք ըզքե՛զ։ որ յարուԹիւն դէս նընջեցելոց։ որդի՛դ միածին
Ա՛ղբիւր անըսպառ յորմէ՛ բաշխի տիեզերական շընորհ հ։ բարեբա
նե՛մք ըզքե՛զ։ որ նորոգո՛ղ դէս նընջեցելոց հոգի՛դ ըզշմարիտ։

մ Ա՛։ զ ծնեա՛ցն ի սըրբոյ կո՛ւսէ՛ն ընկալե՛ցուք ի սրբոյ մե՛ռ՛ր հա
ւատով։ որպէս երբեմ՛ն ի գերկոյն սո՛ւրբ։ Ո՛րհնեացուք զառա
քեա՛լն ի հօրէ որ ի խանձարո՛ւրըս պատեցա՛ւ և վաստն մեր։ և փըրկե
ա՛ց ըզ մե՛զ յանիծից՝ ա՛դամայ։ Ա՛երախելիք անապատ ծա՛րաւի և
ծաղկեա՛ հա՛ւատով երանուԹեա՛ն՛ մե՛ռ յա՛յսըմ հետե։ քանզի ըզ՛ն

յո՛ր յայտնեցաւ հեԹա՛նոսաց,

Լ՛ յսօր ո՛րէ՛ն ի լերկինս բան՛ և ծնունդ հօր մի՛ածին։ ըզ ծա՛ծ
կեալն ի յերից խորհուրդ յայտնեաց աշա՛կերտացն։ ծառայի՛ ըզ կեր
պարան ընծա՛կելով ա՛ծուԹեա՛ն։ Ա՛յսօր հընչեաց յառաքեալըն
հա՛յրական բարբա՛ռ լերկնից։ ա՛սէ դա՛ե որդի՛ իմ սիրելի՛ ընդ որ հա
ճեցայ։ ո՛ր ըզ բնու Թի՛ն ա՛ծային կերպի՛ւ ծածկեաց ծառայական։
Ա՛յսօր վի՛մի՛ն հա՛ւատով յայտնեա՛լ զխորհուրդ երրո՛րդուԹեն։ ո՛ր
բակի՛ յօրինմամբ տանգա՛արացըն խորհըրդոյ։ որոմ ըզ մե՛զ մի՛ զրկեա
լինի՛լ տաճար երրո՛րդուԹեդ։ փառք տ՛ր և Ա՛րոցխոստացեր նըստի՛լ
լաթուռ դատողական։ դատե՛լ զազգն ի լերկայնամուր աչեղին։ բա՛ր։

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ Տէր, ես ինձ ամենայն ինչ ընծայեցի քեզ, ամենայն ինչ ինձ ընծայեցիր. ահա ես ինձ քեզ կը դարձնեմ, ամենայն ինչ քեզ կը դարձնես. ես քեզ կը սիրեմ, ամենայն ինչ քեզ կը սիրեն. ես քեզ կը փառաւորեմ, ամենայն ինչ քեզ կը փառաւորեն. ես քեզ կը պաշտեմ, ամենայն ինչ քեզ կը պաշտեն. ես քեզ կը ծառայեմ, ամենայն ինչ քեզ կը ծառայեն. ես քեզ կը հնազանդիմ, ամենայն ինչ քեզ կը հնազանդին. ես քեզ կը հաւատամ, ամենայն ինչ քեզ կը հաւատան. ես քեզ կը յուսամ, ամենայն ինչ քեզ կը յուսան

Ե. Ծրոյան երկոտասներդ պիծոյ Հաստատութեան Վրիպոյ. Ի.Ա ՀԱՐՒԱՉԻ.

Յանանահմանն ծովէն հոր գըԹուԹեցի՝ բըզհամո՛ւնք ևՙ նը առա՛ քեանք անդրանիկ խորհուրդ. ևլոյս գերեզմանոց Երկնոտասան ա կանոց պըտակ նը՛ եկեղեցւոյ. բարեխօսներուն առ տէր վանն անձան մե՛ռոց: Ի՛հնաւելի դրախտին. անտէն տեսող ևերբո՛ւդ երկնից՝ նը կնտող բարձա նց խորոց բա նալի. Երեքտա սան նը առաքեալ պօղոս հայր համատարած. բարեխօսէր առ քո՛ ևանոն

ա՛ռատաձեռնե՛ւ ի մե՛ղ ըզմեծ քո զողորմութեանդ. տե՛ր ողորմեա՛ ր

ո՛ր կերցուցանեմ զնո՛ մ արարած ծո:

Ի՛շակերտք քո. ևս առ ամենայն տիեզերս առաքեալ. բա րեխօսեցէք առ տէր վանըն մեր: Ի՛րք առաւք ըզ պատուէր քարոզել աներկիւղ ըզբանըն կենաց յաշխարհի. բարե: Ի՛րք արժանի երկեք տեառնէ մարմնով զնոդին աստուածոյ յայտնապէս բարե:

Ջ Ի՛ր սերմ ղրկեք արանցն արարածոց քրիստոս նը առաքեալք. բա րեխօսեցէք առ. Ի՛ր քարոզեցէք ընդ համայն տիեզերաց քրիստոս նը առաքեալք. բար: Ի՛ր պըտակ կոչեցէք ա՛մ եկեղեցեաց քրիստոս նը առա՛:

Ե՛ղիա երկոտասներդ պիծոյ Հաստատութեան Վրիպոյ. Ի.Ա ՀԱՐՒԱՉԻ.

Յանանահմանն ծովէն հոր գըԹուԹեցի՝ բըզհամո՛ւնք ևՙնը առա՛ քեանք անդրանիկ խորհուրդ ևլոյս գերեզմանոց Երկնոտասան ա կանոց պըտակ նը՛ եկեղեցւոյ. բարեխօսներուն առ տէր վանն անձան մե՛ռոց: Ի՛հնաւելի դրախտին. անտէն տեսող ևերբո՛ւդ երկնից՝ նը կնտող բարձա նց խորոց բա նալի. Երեքտա սան նը առաքեալ պօղոս հայր համատարած. բարեխօսէր առ քո՛ ևանոն

Տ՛ստուածդ երկնային ի ջեաջ՚ի վերուստ. ժողովել զըտեաչեան՚ի սկզբանէ զյիմարս աշխարհի. և լըցեր՝՚ը լուսով քո՚ի մասուռ թեն. հալածեալ սատանայ զխաւարն անգիտութեանդ ի մէջն. աղաչանօք սրցայ խնայեա՚ի մեզ մարդասիրդ փրկիչ։ Ա՛ծովու ձանապարհորդեալ անհետ ընթացիք. ի ծովակէ կոչեցեր զերծորդս անբանից կենդանեաց՚ի մահ։ զի՛՚ի ծովէ՝՚՚ աչխարհս ողջացեր զըզբանականքս՚ի կեանս։ աղա։ Ա՛ստուածային երկրի մըշակդ երկնային որ ետուր ըզ՚սերմըն կեանց՚իւրոցս բանիւն մըշակաց և առաքելոցդ սերմանել յերկիս բանաբեաց ա։ Ա՛ր զօրինակ երկոտասանն առաքելոյց քոց՝՚քո։ և զեօթանասունն ընտրելոյց աշակերտաց. յառաջագո՝՚յն ծանուցեր՝՚ի թիւս արմաւենեացն և աղբերացըն յաղի՚մայ։ աղաչանօք սգ խնայեա՚ի Ա՛ր շինեցեր ըզտուք քո զեկեղեցի իմաստութի՚ն հօր յո։ և կանգնեցեր՚ի սմասիւնս զեօթն արփիս հոգեւոյն զօրութի՚ն։ և առաքեցե՝՚ր ըզ՚ զ ծառայքո՚ն զառաքեալն։ կո չե՚լ զհեթանոսսյարբա՚ւմն ուրախու թե՚ն խառնեցել յերջաժակին։ աղա։ Ա՛յսօր ուրախացեա՚լ սբ եկեղեցի՚՚ քեր։ տօնեք խընդութե՚՚ զտօն վե րինն երու՚սաղէմ։ սբ՚ըբասաց ձայնիւ փառաւորելո՚՚վ ըզ՚քրիստոս։ Ա՛յսօր հաճաձայնեա՚ լք օրդի՚ք սիօնի՚՚ երկրայնոյ։ տօնիս զուարճա նան՝՚ որդեաց անդրանկաց վերի՚՚ն սիօնի։ սբ՚ըբասաց ձայ՚։ Ա՛յսօր դասք անմարմինոցն երգսասեա՚լ պարե՚՚ն ընդ մարդկան զէր գըս հոգեւորս անմահ փեսայի՚՚ն յառաջատ։ սբ՚ըբասաց ձայնիւ փա։ Ա՛րդ ա՚՚նդրէկ՚ի գերադոյն լե՚ մեծի ծնունդըս կանանց։ որ ըզ անօ րէնութե՚՚ն աշ՚ որդեան՝՚ի յարգանդի ծանեաւր հոգեւո՚՚ն։ աղաչեա՚ զնո՚՚ վ մանկանց երկեցուց։ Ա՛ՅՈրովայնէ յորովայնէ երկրորդագոյ՚քն որ ըզ հնա՚՚ն աշ՚՚ մեռոյլ բնութե՚՚ մըկըրտեցե՚՚ր՝՚ի յորդանան՝ աղաչեա՚ զա Ա՛ստուածութեան օրինաց լե՚նախասկիզբըն շնորհաց։ որ հոգեւո՚՚ն՝՚ի դըժոխս քարո՚՚ղեցեր ըզ փըրկութե՚՚ գալըստեան՚քն։ աղաչեա՚ զա։ Ա՛ստուածեղէց մարդոյն սլըտուղ ընծայ ծո՚՚մըն յանձն առեր։ և յանմահի՚՚ց բնակարանըն վերափոխեցար աղաչեա՚ զաստըած՚ չնորհել մեզ ըզ կեա՚նս ա՚՚նվախճան։ Ա՛ՅՈւնկ ան մահ ի՚մանալն դըրախտին շնորհեցա՚ր՝՚ի հօրէ։ և լըւասաւորեցար ա՚՚նձա ռապէս։ այսօր ցընծա՚՚ն դասք հրեշտակային ընդ քո՚ մեծապայծա ռաբար՚՚ն։ աղաչեա՚ զա։ Ա՛ՅԱստուածեղէց մարդոյն սլըտուղ ընծայ ծո՚՚մըն յանձն առեր։ և յանմահի՚՚ց բնակարանըն վերափոխեցար աղաչեա՚ զաստըած՚ չնորհել մեզ ըզ կեա՚նս ա՚՚նվախճան։ Ա՛ՅՈւնկ ան մահ ի՚մանալն դըրախտին շնորհեցա՚ր՝՚ի հօրէ։ և լըւասաւորեցար ա՚՚նձա ռապէս։ այսօր ցընծա՚՚ն դասք հրեշտակային ընդ քո՚ մեծապայծա ռաբար՚՚ն։ աղաչեա՚ զա։

եցար վերջ յանմերձենալի լոյն. և հայրենի՛ս աւանդութենէն եղեր
ժառանգորդ։ աղաչեա զնա։ Անապարհ վըկայից կեա՛ք քո գըտար
և աստուածային փառացն արժանաւոր եղեր. բանասարկո՛ւն զինու
քո վիրաւորեցար. և նախատեցեալըն պայծառացեալ բերկրեցար
աղա։ Ասակարգեալք և մեք ընդ անմարմնական բազմութիւնան.
վերահայցեմք ընդ հրեղէն լերուացն. աղօթանուէր մաղթանօք.
հայցե՛մք ի քէն մարդասէր փըրկիչ. խնայեա՛ ի մեզ ատե՛
ղծօղ մեր և կեա՛նք աշխարհին։

Դր Յսօր զևմանալի լուսոյն ծագօղն ի խաւարի նըստելոցս. զերի
գորինս նր հայրապետին. եկայք վերապատուեսցուք։ Յսօր զանա
պական հոգւոյն պարգևան բաշխօղ որդւոց թորդոմայ. յորդիս լու
սոյ նուաճ ծընեալք. եկայք։ Յսօր զայծային բանին պատմո՛ղն
ի հայաստան աշխարհի. աշակերտեալք նըման մանկորէնք. եկայք.
Յսօր երգե՛ք եկեղեցի որդւովք ի խրովք ընդ հրեշտակս. յիշա
տակի լուսաւորչի՛ն փառք ի բարձունս աստուծոյ։

Հգ Համբառնալ բանին՝ յերկինս և ի ինքնասիրել ընդ աջմէ հօր զու
արձացեալ առաքելոցն երկրպագելին օրհնելով զոլ հայր զառաքօղ
բանին։ Համահաճութեալ գունըք սըրբոցն ի վերնատունըն խորհըր
դոյ. համբարձմանէ աչաց սպասելին հոգւոյն. օր։ Յանկարծահաս
հընչմամբ հեղեալ կենդանարար աղբիւր լուսոյ. անմահականն կենաց
լո՛ւսո՛վ զարդարեալ։ որք օրհնելին զոլ հայր զառաքօղ հոգւոյն.

Ին Ո՛ր ի հօրէ՝ առաքեցա՛ր մարդասէր փըրկիչ. և զոլ մե
ղուցեալ ըզմարդըն բերժըշկեցեր. ողորմեա՛ որ հրաժարելո՛ւյս. զոր
հրաւիրեա՛լ առ քե՛զ կո՛չեցեր։ Ո՛ր ի խաչին բեւեռեցա՛ր մարդա
սէր կարօղ փըրկիչ. և ըզցօղ անապական արեանըդ ցո՛ղեցեր ու
եղերաց՝ ողոր։ Ո՛ր ըզդըժոխս աւերեցեր. և ըզդերեալսըն փըրկեցեր
և զարգելեալսըն վերածեր ի յոյս կենացըն յա՛ւիտենից՝ ողո։

Մ Ոյսն անքըննին ծածկեա՛լ ի ծոց հօր. որ ծագեցա՛ր ի քէն մայր
և կոյս. այսօր իջե՛ր ա՛նմարմնականն դասուք հրեղինացըն. փո՛խա
դրեաց ըզքե՛զ լուսափայլամօքն ի լո՛յսն անըստուեր։ Լա՛ռնն անմար
մին որ ի քէն մարմնացար. և ի գիրկըս քո բարձեա՛լ կրեցար մա՛րդ
այսօր եկեա՛ր բաշխմունք ըզօրօք հրեշտակացըն. վերացո՛ղ ըզքեզ հրա
կե՛րակ կառաք ի լո՛յսն։ Ա՛ստեղիւ հրաշից փառաց միածնին. զուարճա
ցան դասք առաքելոցն. և ընդ վերի՛ն զըւարթունսըն համաձայ

Նեալք նոր օրհնութիւնք քեզ եղանակէին՝ ով՞ երգնեալդ՝ ի կանայս.
Եւ Աբրահամ ելանէր ի հանդէսէն ընդ առաջ ծնընեալ. և սրճեալ ականն
ծածկէիր թևօք. այսօր ըզ պարագրեալն մարմնով ցուցեր զանծրութիւն
քոյ զիսաւսայակերտաց քոց տէր՝ քի՝ ամենապայծառ ծագմամբդ որոյ
մեզ մեզ ես երջ: Աբր զըստուերական օրէնս մօսիսական տառիցն՝ ի
սինքնականն խոսէիր լերին. այսօր ըզ մանկս և զհեղինաս ածեալ՝ ի
մեռելոց և կենդանեաց՝ ի տեսիլ փառաց քոց. քի՝ Աբր զբերինակ
մեծի գալըստեանն քոյ տէր՝ ի թաբէրնականըն ծանուցեր՝ լերին. քան
զի տեսին դանք առաքելոցն ըզնախահարսն եկեալ փառաք խնամելին
զելիցն յերուսաղէմ զխորհուրդ. քի՝ փառք հօր: Աբր տիրականդ իշ
խանութեդ հաղորդս արարեր ըզ ընթ զաւակութեան. կանչել և արձա
կել զորդիս մարդկան յերկինս և յերկրէ. և անթոռակիցդ լինել
քեզ խոստացար յորժամ նստիս յաթոռ դատողական: ազ:

Հոգի նոյն ֆ-յնէ. Ղ·կ· Ա էլ.

Աբր ի հօրէ առաքեցար ի փրկութիւն ազգի մարկան. մի՛ ածինդ
և բանդ ասէր. ըզգեզ բարեբանեմք աստուած հայրըն մերոց:
Աբր զընտրեալն ի քէն յառաջքան ըզ լինելն աշխարհի. առաքե
ցեր ընդ տիեզերս աւետաւորդ. ըզգեզ: Աբր ես մարմնով
չարչարանացըն քոյ՝ երեն կամաւ չարչարակից. որոց ի փառսըն
հայրենի լինիլ նըմանք քեզ խոստացար. ըզգեզ զբաբ: Գ·ՂՂ ասէ օրհ
նեցէք ի՞նչ բան արարիք ընդ նա յանհետանն: Նկեղեցի՛ հե
թանոսաց հաստատեալ ես առաքելովքն: զբան նոր երկինք հան
տաւեցան. ծր: Վաճանայք և ժողովուրդք միաբանձայնիւ երգով
զլուսըն ճշմարիտ որ ծագեցաւ առաքելովքն. ծրհ:

Ի ծածկին ամպովն ասէր. որ ըղցօղըն կենաց հեղեր յերկիր բա
նառոր և ընտանեօրըն չիջուցեր պարտեացն ըզհուր. անդադար ձայ
նիւ զքեզ բարեբանեմք. և հոգևաւոր երգով մեծացուցանեմք: Տէ՛ր
անտանելի թանին. և երկիր վայրապարկ յորում լոյսն ագանիցէ. և
արևն զարգ արեգականն աւրդարուեցեր. անդադ: Ո՛ քեզ կատարեալն
մարգարէիցըն. կուսականըն ծնընդեամբ որով բնութիւնս քակտեցան
օրէնք. հրաբուն սեռիցըն փոխադրեալ՝ ի լուսաձեմ խորանն. ա՛
այր առաքող մի՛ ածնիդ որ եմ ետուր յաշխարհի զընտրեալ անբո
ղ իս զբանիդ. ազ՝ Ղ՛ՄՄՄ՝ ՀԱՆՔ ՍՈՑԱՐ՝ ՈՂՈ ՇՄՄՄ ՐՄԵԱ ՄԵՂ. ՓԱՌԱՑՆԸ
հօր ձայնագայթ որ ընդրկեցեր աշխարհի լուսաւորիչ զառաքեալն

աղա

ցաշ մարգարէն. և ծանոյց զգ գթութիւն ա՛նաղարտ պահելով. գո
Աղերսեցաք զ աւր օրհնեցէք։ Զո ամբարեաց՝ ի փոր կիտէն զփախու
Աղաչեցաք զ աւր ողորմեցէք։ Զո ամբարեաց՝ ի փոր կիտէն զփախու
Աղաչեցաք զ աւր ողորմեցէք։ Զո ամբարեաց՝ ի փոր կիտէն զփախու
Աղաչեցաք զ աւր օրհն

յայտնելով զառատ քո զմնդրմանսիրութիւն՝ դ. ընկալ՝ լէ զի մս ապաշ
ՄՂ դՁ ՈՒր առաքեցեր զմեռան. քարոզել մեծի քաղաքին Նինուէի Ձ.
ղորմութեանդ ցբաշխօղ քրիստո՛սէ՝ որ գալ թացար՝ ի քո յարարած
ծս. գալ թա՞ յին՝ ի մեղաւորս. որ ողորմա՞ծ դես յամենայնի։
ՈՂ՝ ի բարկութեա՛ զողորմութի՛ յիշեցե՛ր ան քո ստեղծուածն. յիշ
չեա՞ զին ս զպ մեղաւորս. որ ողո։ ՈՂ՝ ի ժամանակեան մերձեաւ մահ՞ն
փըրկեցեր ըզնինուէացի մա.փըրկեա զմեզ՝ ի հրէշայաւհանից. որ ողոր։
ՈՒ Պանխեա՛՛ ՀՀ յոնանս անաւքելով յանմա՞հութեդ պարգեւողե՛՛ն
նինո՛ւէ՝ ի մահ՛ւէ՛ր քարոզ։ Յահե՛ ղ բարբառով մարգարէ ին զարհո՛ւ
րելով թագաւորի՛՛ն. խոնարհեա՛ զիջանո՛ր՝ ի սուգ։ Պահո՛ք ապա
տուիրեր ժողովըդոյն պղտիկ առա՛ն։ խընդրելո՛ վգթողուի մեղաց
ՈՒ Ոանգեա՛՛ ՀՀ առաւաօտ խաղաղութե՛ յանմա՞հարար տեառնէ՛՛ն.
Ն զմահո՛ փաթաթեաց զերկիւղ։ Ո՛ւստի՛՛ օրհնութի՝ նոր երգ է՝ն
քեզ թագաւոր անմա՛՛հ.փըրկողի՝ դ՝ի ձեռաց մահո՛ ։ Ո՛նդ՛՛ ըս
և զփըրկեալքըս պատուական արեամբըդ՝ քոյ սը՛ըր՛՛յ. փըր
կեա՛ քրիստո՛ս՝ ի հրոյն յաւիտենից։

ՈՒ Յծան՛՛ն մարգարէն աղաղակէր նինուէ՛՛ացւոցն սգիտ՝ ելեալ
աւուրք և այլ ոչ լի՛՛ս իցէ՛՛ նինուէ։ Զայնի՛՛ հառաչմամբ պա
շտեին սո՛ւքո՛՛ զ գլխա՛ծ. փըրկեա՝ զմեզ՝ ի մահաւի՛ թ հրա՛՛
ւերմանէս ո՛՛ւ կեցո։ Ո՛ացա՛՛ ընդ լուսոյ աւուրն ողորմու
թե՛՛ն քո դո՛ւռն. և լըսեար ձայնի տղայոց անմեղաց բիւրաւո
րաց փըրկե՛՛լ՝ ի մահո՛ւանէ։ Ո՛՝ւ մեք ընդ նոսին հայցեմք՝ ի քէն՝
փըրկի՛՛չ՝ ողորմա՛՛ծ. փըրկեա՝ զմեզ՝ ի սպառնալեացդ գեհե
նայն. ու՛ քեզ փառք յաւիտեա՛՛նս ա՛մէն։

սարգիս պմուր սարիսպ ընաեր հե ծերից. բառ։

Եակից

Ա՛ռաքելական զինուժ վառեալ մըտեր ի միջ հանդէս ըն-
թե բա։ Յ՛առաքելականն զինուժ վառեալ մըտեր ի միջ հանդէս ըն-
թե մեծ կարապետ պայծառ արուեստակ. ցոյացեալ յարևմըտից ի յեթ
արևու. երանի նըբըդ սարգիս անչէջ ճառագայթ. բա։ Յ՛եռատուր
հայոց մեծաց դիմաւել ի միջ երկրի ի հիւսիսոյ. հոդմըն հարաւոյ
ի դաշտ ծաղկածին. երագահան նըբըդ սարգիս տունկ անմահ հո-
թե բա։ Յ՛առաքելականն զինուժ վառեալ մըտեր ի միջ հանդէս ըն-
ջուեթե. մարտիրոս որդւոյ վդ ի պարս վըկայեալ. երագահան նըբդ
սարգիս ըմ մարտիրոս մեծ պրսոյ կուսորք. բառերեխոսըերուք առ ար վ
վերագոյն պատիւ առեր ի բարձրելոյն բանին բառերեխոս. կատա
րիչ խընգ՝ըուածոց լըսող սրտիցն. երագահան սըբդ սարգիս
դիւաց հալածիչ. բառ։ Յանաւնից կենաց մարդկան զօրեղ բըժիշ
կ սրբութիւ արտասուաց. նեղելոց դիւրիչ վըշտաց մըխիթար երա
գահան սըբդ սարգիս գերեցաց գերիչ հան. բառ։ Վարդենիկ անուն
բարի քաղցր ևանուշալսուղ շրթունս հաւատացելոյ. ի դիշերի
և ի տուընջեան յուսով կոչեցեալ ընդ ամ տեղիս յիշեալ ևս վատա
ւորեալ երդ հս սըբդ սարգիս դերեցաց ազատիչ։ Ա՛ղաչաւորս յու
սոյ անանց բանին երդել ի գլուխս մերոյ իշխան նին. տուսերը աջոյվա
հան հաւատոյ ընծաեր զօրացս ի զօրապատուց. երագահաս սըբդ
սարգիս ամուր սարիսպ ընաեր հե ծերից. բառ։

ասաց

Երկրաժամ էր։ Ամբողջ գիշեր ես չէի քնել, ինչպես և ուրիշ շատերը։ Ամենքս էլ դուրս էինք եկել տներից և կանգնել էինք բակերում, ինչպես ասում են, բաց տեղերում։ Ես էլ էի դուրս եկել, ինչպես բոլորը։ Ես էլ էի կանգնել բաց տեղում։ Ես էլ էի կանգնել բաց տեղում։ Ես էլ էի կանգնել բաց տեղում

ղո՛ղթաւորդք օրհ։ Ա՛րուա՛ մերկըրպա՛գե՛ն գո՛վք ե՛ւ՛ դասք սըրբոց մա՛րտի-
րոսացն. ո՛ր փառաւո՛րեան՛ն ե՛ւ՛ ի բարձունս՛ հիմնա՛ւի զօրութիւնքըն ժո-
ղովո՛ւրդք օրհ։ Ո՛ր փառաւո՛րեան՛ն ե՛ւ՛ ի բարձունս՛ հիմնա՛ւի զօրութիւնքըն ժո-
ղովո՛ւրդք օրհ։ Ա՛րուա՛ մերկըրպա՛գե՛ն գո՛վք ե՛ւ՛ դասք սըրբոց մա՛րտի-
րոսացն. քահանայ՛ք օրհ։

Ա՛յլ 96

Ա՛ղաչէ՛ ե՛ւ՛ ի սկըզբա՛նէ՛ խո՛նարհութի՛ւնէ՛ հա՛ստատեցեր զէ՛կեղեցի՛ հո՛ր իմո՛ւ
տո՛ւեցի՛ն. զո՛ր նախանըշա՛կեր տեսո՛ւթի՛ւնըշանակեա՛ց մօսէ՛ս խո՛րանաւո՛ւն
ընկնա՛հանգո՛ւցն ի՛ սենայ լե՛ռինն. լո՛ւսաւո՛րե՛լով փա՛ռօք աստո՛ւածո՛ւ-
թե՛ան ե՛ւ՛ զեղեցկո՛ւրդ անա՛պական տնօրի՛նութե՛ան քո՛ւոյ ի՛ սըրբո՛ւյ կո՛ւսէ՛ն
տո՛ւպաւորե՛լով տապանա՛կն ա՛ծոյ՛ն ու՛խտի կտա՛կարանաց բա՛նիդ-
աստո՛ւածո՛ւ. փա՛ռաց անո՛ւղղ տե՛ղն հա՛նգըստեա՛ն։ Ա՛ր ի՛ կեա՛նս
վերադա՛րձի՛ բնութե՛ան դարձմա՛մբն յո՛րդանո՛ւ օ՛րինա կե՛ցեր. ո՛ւրզ
բըռնո՛ւ՛թի՛ւ մե՛ղու ե՛ւ դըժո՛ւ խոց կործանմա՛մբն երի՛ւ բովի տանապա՛հաւ խա-
չի՛ն հրաշագործեա՛ւնո՛ր խորհո՛ւրդն օ՛րհնուե՛լ քեզ տէ՛ր զգեաց ման՛կունք։
Փառք հո՛ր և։ Այ՛ժմ ջա՛ջ ընդ դիտասէ՛ս նո՛ւշանագործ ա՛նուամբ
ի՛ խաչ ե՛ւ՛ կեղեցեցե՛ք. առաւե՛լ պա՛յծառ ի՛ գլո՛ւխըն գագա՛ւ. ի՛
գագաթա՛ն տե՛ղւոյն օրհնեա՛ւ սըրբոյն մե՛ռոյ։ Երագահա՛ն
սո՛ւրբըդ սարդի՛ս քա՛ղնեաց կործա՛նիչ. բարեխո՛ս։

※※※ Տո՛ւն Ա՛ռաւելոց Ձ՛ա՛յն ։ ա ա՛ռ ձայն տասը։ ※※※

Ո՛ղջոյն ա՛ռաքելոցդ քրիստո՛սի. ո՛ղջոյն ա՛ռաքելոցդ քրիստո՛սի. ո՛ղջոյն
ա՛ռաքելոցդ քրիստո՛սի. ո՛ղջոյն ա՛ռաքելոցդ քրիստո՛սի. ո՛ղջոյն ա՛ռաքելոցդ
քրիստո՛սի. ո՛ղջոյն ա՛ռաքելոցդ քրիստո՛սի. ո՛ղջոյն ա՛ռաքելոցդ քրիստո՛սի.

Ա՛յր և կ՚ըսէ աղախնին՝ քէ՛ր. ո՛ր բարեխօս դէս մէ՛չտ աշխարհի. քեզ երանեն ա՛մ ամէն ազգ։ Անբո՛ւր աղաւնին՝ և Հարան երկնից՛մը համ. տաճա՛ր և աթո՛ռ այ բանին՝ քեզ։ Վրա՛ն հաձեցա՛ն լ՚մանալիքն ընդ հո՛ղեղենս. և՚քա՛մ մեր ձեցա՛ք լ՚փայտէն կենաց՝ քե՛զ մեր։

Ո՛յ Այրեաց՝ լ՚մէ՛ն ողորմեաց մե՛զ՝ քա՛ն՝ ո՛ր ո՛ւնես բազո՛մ գո՛ր թեն։ Ա՛ր հայր դէս որբոց՝ և դատաւո՛ր այրեաց՝ քա՛ն՝ ո՛ր պա՛տակէ՛ դէս սըրբոց լո՛ւր և մե՛զ ազօթի՛ք տուր՝ ո՛ր ո՛ւնես բազո՛մ գո՛ր։

Ո՛յսօր հրեշտակա՛ց դասքն՝ լ՚երկինս ուրախանա՛ն՝ լ՚վերա՛յ ձը՛գնո՛ւթե սըրբոյն։ Ո՛յսօր ձը՛գնազգեաց սը՛րբոց դասքն՝ լ՚երկիր պատակեցա՛ն՝ երկնայի՛ն ա՛ճեղէն փառո՛քն։ Ո՛յսօր անմո՛ռնալ զի նո՛ւորո՛ւթիքըն մե՛ծապէս տո՛ղնեն. քանզի երկրաւո՛ր զի՛նա՛՛ւորաց բազ մո՛ւթի՛ւնքն ընծայեցա՛ն՝ լ՚խորա՛՛՛՛՛՛ն սը՛րբո՛ւթե երկնից.

Ո՛ւրբ աբե՛ղ հայր ա՛նըսկիզբն՝ ո՛ր վառա՛ւորեա՛ր զ դէս լ՚մէ՛ջ սը՛րբոց քոյ՝ օ՛րհնեմք ըզ քե՛զ ընդ զըւա՛րթուն երկնից.

Ո՛ւրբ աբե՛ղ որդի՛դ մի՛ածին՝ ո՛ր պահեցեր՝ յա՛ղթօղ ըզ ձը՛գնո՛ւթիւն՝ սը՛րբոց քոյ. գո՛վեմք ըզ քե՛զ։ Ո՛ւրբ աբե՛ղ հոգի՛ա ձը՛շմա՛րիտ՝ որ նորոգեցեր ըզ տիեզերս՝ ձշմարիա՛ երկը րպա՛գո՛ւթեամ՛բ սո՛ւրբ երրորդութեանդ՝. բարեբանեմք ըզ քե՛զ անըզդուելի ձայնիւ։

Ա՛ստ մի՛ ի՛նաւորըն՝ քի՛ լ՚հօրէ առեալ պարգեւս՝ յա՛ծատո՛ւնիկ լ՚ի դրախտէ՛ն ծա՛գեցաւ մեզ շնո՛ւաւիղ՝ ո՛ր է զէ՛ն յո՛ւսոյ վա՛հճան հա՛ւատոյ։ Ո՛սկ երանելի վկա՛յն քրիստոսի զօրա՛նայր լ՚ի սուրբ հոգո՛ւյն՝ զի՛ զերանուելեա՛նցն առ նո՛յր ըզ ընո՛րհս ողորմո՛ւթեան ո՛ր է զէ՛ն։ Լ՚ըզ արանքի՛ք ըզ յիշատակ՝ սը՛րբոյն սո՛ւրգսի զօրավա րի՛ն՝ ո՛ր է դո՛ւռն երկնից՝ լ՚ ձո՛նաւորս աւքանչե՛ն։ և մեզ։

Ասանն որ ընդ հօր յհաւիտենից ամ համադոյ սէր հոգւոյն. ըզ պատ
կերն իւրական խառնեաւ ընդ հողանիւթ բնութեանս.
զոր զարդարեալ փառօքեդ ի դրախտին փափկութեան. ոչնչեալ
ցընծայր զուարճացեալ անտրխրական խընդութեամբ. քանզի զայծ
ոեաւանեդ մի՛շտ խոնարհեալ ի դրախտին յորմէ զլուսոյն ձառա
գայեր տնպաւորիդ ի յինքեան։ Ա անն որոյ աղաչեաս մայր աշ
մարիտ. զմի ածինն քո զորդին զինչորհեացէ ստուազակին. ժառան
գեալ վերըստին մեզ ըզդրախտին վայելչութիւն։

Ա՛յսօր յօրինակ նախասաւեղծին ադամայ. որ ի դրախտին փափկու
թեան ուրախանայր ընդ հրեշտակս. ցընծասցո՛ք և մեք ի յօրհնութեան
տնգեւորս։ Ա՛յսօր ի խորհուրդ աճատանեղծ նախահօրն. որ ի պատ
ուիրանս աւրինայ ձանձրակեալով զուարճանայր. ձաշակեսցո՛ք և մեք ըզպա
տուիրանս աշ։ Ա՛յսօր ի տիպ պատմուձանին առաջնոյ. որով
պըճնեաւ ըզմարդարիւր ի փառըս մարդն առաջին. զմարդարեսցո՛ւք
և մե՛ք ա՛ճապարին օրինօք։

✠ Ա՛ր ծողոմոնթէ՛ իմաստասէրն մարմին. և նորոգեցեր ըզ հնաց
եալքս. նորոգեա՛ և զմե՛զ զ հոգւով քրիստոս և՛ ողորմա՛ծ ըմեծ։
Ա՛ր ի խաչի՛ն մե՛ռաւ մարմնով. և զմեռեալքս դարձուցեր ի կեան
նս. կեցո՛ւ և զմե՛զ զ հոգւով քրիստոս. և։ Ա՛ր յարեար՛ դ ի մե՛ռե
լոց. և յարուցեր ըզբնութիւնս մեր յոտն՛ վ. յարո՛ և զմե՛զ զ հոգւով
քրիստոս և ողորմ։ Ա՛ր ըզսերեալն ի՛ն քո՛ զղազարոս. կոչեցեր ի դե
րեզմանէ՛ն. կոչեա՛ և զմե՛զ զ հոգւով՛ ի կեանս. և՛ողորմա՛ծ ըմեծ։

Ա՛ծրա՛հրաշ տեսլեա՛ն մեք յարութիւնդ քո տե՛ր. ա՛հեղակերպ փայլմանբ.
զարհո՛ւրեցան դե՛ր՛ մա՛ժոխք. և մեռեա՛լք ընդ կենդանեա՛ցդ յա
րեա՛ն՛ ի հաւատս հա՛մօրէն յարութիւնն։ Ա՛ծրժամ փառաւք հայ
րենի՛ք քո ծագիս ի յերկինից. և յարուցանես ըզ մե՛ռ՛ մեռեալն.
յայնժամ դատա՛ւ ընդ աշխ՛ հումի՛ք՛ և կոչեա զմե՛զ ի փառըս քո։
Ա՛ծրժամ հնձանոցաւ դատաղո՛ւթիւք քո տե՛ր. սըրբեսս ըզ կա՛շխատ՛ն

արեգ.

աղաւեաց ըզմեզ ի պատրանաց քոյ։ Փառք հօր և։ Ընծայ մարիամ
ամենայն. սամ՞ սպասել ինն արդեւելիքն ի մեղսանէր բանալոյ որ
ընդ Նոսին երգել ընդ փառս ի բառնեալն։
Ի ՅԻշեա զմեզ տէր յորժամ գաս թագաւորութեամբդ քո։
Ընդհանուր մեզ տէր ողորմութիւն բազում յանցանաց մերոց։
Ասա մեզ տէր փառըս տալ մեծի տէրութեանդ քոյ։
Որհնեմք զքեզ անըսկիզբնդն հայր. որ յայմ ժամ օրհնին ի դա
սուց քերովբէից։ Գովեմք զքեզ միածին որդի. որ անդադար փա
ռաբանին ի դասուց սերովբէից։ Երկնադար բերանովք անհանգիստ
բերեալ զարեգանակիդ զնոքին որ փառակից հօրն ես որդի։
Ի ձածուածի երկրորդութեդ այնքաժանելի. որ ի հրեշտակաց ան
դադար օրհնաբանին։ Ընդմանրմնոց զինուորութեդ. փառաբանեն
զքեզ իշխան հայր ամէն։ Որոնք կերպարան կենդանիքդն վայե
լուչ արդարակեն առ քեզ իշխանաւ կից որդի և բանդ ամէն։
Որհնեմք զքեզ անեզ անըսկիզբնդն հայր անհասանելի և փառա
ւորեալ յայ նմարմնոյ զինուորութեդ։ Գովեմք զքեզ որդի հօր ա
բանչակից բանդ. նորոգօղ և կեանք ամենի մարդկան. քաղաւորդ
յաւիտենից։ Օ քեզ բարեբանեն ամ ազինք. մըշտընջենաւոր
ղս անըսպառ աղբիւր սուրբ հոգիդ շըշմարտութեան։
Ի ձածածին և սըրբասնի. որ ըզբանն ամէն անաւերմնչըղութեամբ
յարգանդն կրեցեր. անդադար մեր երգով մեծացուցանեմք։ Օ քեզ
մայր կուսութեա՛ն և յըղութեան լուսոյ. և առագաստ անհամեմելոյ
բընան կողին ի քեզ վերացեալ բանին. անդ։ Գովերծան կնիք
դատապարտութեան. և քեզ կանգնեցաւ մեղուցեալ մայրըն գլո
րեալ. վանն որոյ ըզքեզ ածածին և կոչս. անդա.
Խաչի քոյ ձեռք երկրպագեն արարածք ամենայն որ ի փըրկութի
մեզ կանգնեցաւ. սա՛ եղիցի մեզ պահապան յամենայն չարեաց
նէ ըզ մեզ ի պատրանաց բանսարկուին։ Համբարձրացար բարձրդ
անծից. որ փառաւորեաւ դեռ ընդ հօր։ Ժողովէ՛ ըզ հեռացեալ
սըն կենսաբեր փայտիւն. ապրե։ Գովեա լուսաւորեցան արարածք
ամենայն. սամ՞ սպասել ինն արդեւելիքն ի մեղսանէր բանալոյ որ
աղաւեաց ըզ մեզ ի պատրանաց քոյ։ Փառք հօր և։ Ընծայ մարիամ

նայել։ գիրքս ես կ՚ելլա՛ի մեղաւորս եւ ո՛չ արդարս որ դարձուցիր զմեզ
այլ բաշուս ողբով։ խոստովանիմառ քեզ տէր զանաւակ որդին։

* Ի հայ եղաւ ոսկի ձայն Ա.ստուածոյ ՈՒԶԽՈՒԹԵԱՆ Աղաւնոյն Հոգեա*

Հաղորդիլ։ արժանացուք կենդանարար արքայութեանդ։ ամ՛ ո՛ր։

Տուք մեզ որ մահու քո նըմանիլ մեռ եղուիցէ մեղաց։ ի՛ւ կենաց քոյ
թանոյց։ չարչարանաց գոլով քեզ սըրբուիցէ պահօք։ ամ՛ ո՛ր քոյ։

ա՛ր ողորմեա տէր զոր տարաբախտ մեղօքս մեր ընդ քեզ նորոգեցեր
քրիստոս մեռանելոյ վրայ նոցա մեղաց։ զի յարուցեալ ընդ քեզ նորս
դեպցի՛ ի փառս։ ողո՛ր։ ՚Ի բարձանց։ փա՛ռք յարութեա՛ն քո տէր։

ա՛ր տըրտմակաւն չարչարանաց խաչի քոյ քրիստոս։ եկեղեցի՛ ք տէր
քոյ։ ընդ քեզ նորոգեցեր զմեզ։ ամ՛ ո՛ր։

ա՛ր զաւազանին ոչ պահելով զպատուիրանըն մեռաք։ չնորհեցեր
քեզ օրինակ մեզ պատուիրան կենաց։ զի պահելով կենդանասցուք։
ա՛ր ի խորհուրդ քո կամաւոր մահուան եկեղեցի՛ քո
նորոգիցուք։ առ նա մի շտա՛։ ՚Ի՛ւրեանս ըմ՛ ՚ղոր ՚ր՛ ամեա ինձ ա՛ծ
ըզձնեաւն՝ ի քէ՛ն վե՛ր ըղձ ընդ նը՛ի՛ն պահելո՛ վ։ ու՛յարու թե՛ն
տղոյն լուծեա՛ զպատրանս առ նա։ ՚Ի՛րդ աղաչեա՛ մայր աստուածոյ
առաքելո՛ յն յանցանաց բնութե՛ մերոյ՛ վ պահելո՛ վ։ զմահաբեր պե՛
խօսեա կենդանացոյց բնութե՛ մերոյ՛ վ պահելո՛ վ։ ամ՛ ո՛ր։

Ա՛ր ընտրեցար՝ ի սկզբ զբանէ անապական կոյս մարիամ։ լինել տա՛
Հա՛ր սըրբութե՛ն։ անձառ լըսոյն որ՝ ի՛ ո՛ր ա՛ռ նա մի՛շտ բարե
ընդ անմահին մահո՛ մեռանելո՛վ մեռո՛ զի յարութե՛ նորա կեն

դանասցուք արդարութեամ՛ ո՛ր։

Հայր հաւատոյ ընդ քե՛ն։ ցընծութե՛ պահեցողութ
լուծ քա՛ր։ ՚Ի՛կայք հաւատոյ ընդ քե՛ն։ ցընծութե՛ պահեցողութ
Հարմանացեա՛լ եկեղեցի՛ ։ զի մի՛ ասցե՛ ի յառաջատես ընդ փեսային յարու
նա յա՛ր ի՛ տեան՝։ ՚Ա՛ր ը՛ սա՛ ՚ ՚ ՚

ցան՝ ի վերայ իմ բեռուն՝ նրք մեղաց։ Եւ յօդնել ինձ փութացան
Ա երձեմ լընկալ՝ զի՛ օգնեսցէ ինձ նաւ ապատ եւրի. քանզի ծանրա
ծանէին իմոյ ապաւէն։

ու վ կենացցուկյս հանապազ զի սէրկա՛ծէ։ Ա՛ր ըբ՛րկեալ՝ ըզ
լինք թըշնամին ինձ յարուցանէ։ Ա՛ւա՛ղ ես ըզ՛րկեալ՝ ես
անձին իմոյ ապաւէն։

※※ Պահոց Օրհնութիւն Ա՛ն։ Ա՛ստղ ելոյ ձոյն ասա. ※※

երև ի ես լուսաւոր է. զի նա յոյս հաւատացելոց։

Ա յժմ և միշտ։ Ի միաւանգամ գալ ըստեան ձեզ ողորմին։ Ըզ խաչն
սուրբ յարութեամբ նորա նորոգիցուք. առ նա՛ միշտ բա։

Ա՛ղաչեա՛մ զքեզ տէր վասն ամենայն մեղաց իմոց. զի ընդ նըմին պահ
ծոյ ըզծնեալն ի քէն վանցն մեր. զի ընդ նըմին պահ
ծեալ զպատրանս առնես։ Փառք հօրն։ Ա՛ղաչեա՛մ զքեզ
յանցանաց բնութեան մերոյ վասն հեղ՛ման վ. զմահաբեր պտղոյն ըս
մարդկան. ողո՛ւ Ա՛ր առ ի քէն երկրորդ գադամ վնաս առաջնոյն
առ ի ես լուսաւորեցեր զքեզ ննոյն որդե
ձայն փողոյն յարժամ առնես հրաշափորձութեան զքէնն
ամկապատն. և կոչէ ի դատաստան ողո՛ւ։ Ա՛ն ընդստուէր քո յատենի դա
ձայն փողոյն յարժամ հարկանիք հրեշ
Ա՛ղաչեա՛մ զքեզ տէր վասն ամենայն մեղաց իմոց. ա՛ղբ խաղաղութեան
օգնեա՛ ինձ։ Ա՛ն խօսքըս մեղաց ծուլա՛ս տարաքերեալ ծըփիմ. նա՛
Ա՛ղաչեա՛մ զքեզ տէր վասն ամենայն մեղաց իմոց. ա՛ղբ խաղաղութեան
Ա՛ղաչեա՛մ զքեզ տէր վասն ամենայն մեղաց իմոց. ա՛ղբ խաղաղութեան
Ա՛ղաչեա՛մ զքեզ տէր վասն ամենայն մեղաց իմոց. ա՛ղբ խաղաղութեան

ողորմ

Ա՛մենաբաւական Տէր Աստուած մեր, որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ զի դարձցի եւ կեցցէ, եւ ընդունիս զապաշխարութիւն նոցա, որ դիմեն առ քեզ, եւ ոչ զանցառութեանց նոցա յիշես, այլ զի ապաշխարեսցեն եւ կեցցեն. Ա՛ղաչեմ զքեզ, Տէր, զի ընդունիս զաղաչանս ծառայիցդ, որ ի մեղս անկեալ են

ողորմութեան շնորհս պարգեւեա ինձ յաղագ իմոյ ան-
[illegible] զգեցուցանելոյ զքեզ. ողորմեա ինձ
[illegible] ի մեղս ինձ ոչ դատել զերկիւղն. ողորմեա ինձ
[illegible] զքո ի միասանգամ գալ ըստ ետեսանելն յորժամ դա-
[illegible] զերկիւղ. ողորմեա ինձ
[illegible] ի ձեռն մինչև յերկինս եւ զարդար ընդ ցասումն քո շարժեցեալ ի մեզ
[illegible] ընտ մեծի քոմ ողորմութեանդ ողորմեա ինձ: Լուայք մինչ ի դը-
[illegible] խոսընկալութեանդ յանօրէնութեանէ մերոյ. [illegible]
[illegible] որդւոյ քո եւ ողորմեա: Ձայնեցեա քեմինջ [illegible]
[illegible] զքո զընդ դիմամարտ եւ զանեղևոյթ գազանն. եւ մի տար յանպակաս
[illegible] ուղիղ զքո ժառանգութիւն: Տաճար յուսոյ անընտրելին եւ առա-
[illegible] գաստ անձառ բանին. որ ըզնա խնայ մօրն Լանյի բարձեր զանձ
[illegible] ծսըն տրտմալի. Հայցեա յորդւոյդ քո միածնի հօր հաշտութեանն
[illegible] միջնորդի. բառնայ խմենջ ըզ խռովութի եւ տայ զոգւոց զխաղաղ
[illegible] ղութի: փառք հօր և [illegible] ստուածածնին անհարնանացեալ յերկրէ յեր
[illegible] կինս հարան ընծայեալ. յորժամ բանզմիս լուսոյ նըմանի քո միածնիդ
[illegible] յայլակողման. յայնժամ մաղթեա ընդ մեր ըզ նոյն փըրկել ըզ մեզ
[illegible] յահեղ բոցոյն. համամատնիլ ընդ արդարոցն երգել քեզ փառս ընդ
[illegible] երկնայնոցն: [illegible] յաժամ և միշտ և [illegible] յերևեալ աղեսանըմնան ակըն սա
[illegible] տուականի ձեւ խոհչին. հերձանի լով ըզ ծովըն կարմիր անաչնորդ
[illegible] լով ժողովրդ ըդեանըն սեամբ ամպոյ ըլո[illegible]յան անմեղ կնեալ [illegible] որ ձեւ
[illegible] այոյց մեզ սովաւ մըտանել ընդ դուռն անեղաչ[illegible]ն դրա խոհինտն:

✠ Օրհնութիւն. պատմ[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ✠

Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այսո[illegible]ն ի մեղաց իմոց ու զրկ-
զին սուր. Յանցանաց իմոց զարհուրելի սիրտ [illegible] աղաչեմ ըզ
քեզ Թող ինձ այնը: [illegible] իմոց մի լըռեր տէ[illegible]ր.
զի պանդուխտ եմ ես յանցաւորս երկրի:

Ողորմեա ինձ աստըւած ըմ ողորմեա ինձ. զի անպատասխանի
եմ յամենայնի Թող ինձ ամէն: Յառաջապահ[illegible]ք քո ոչ դիտիր
ես ես միայն մոլորեցայ դարձո զիս. և ողորմեա ինձ աստըւած.
[illegible]եան քո [illegible]ստանատանըք քո արդարս ես ես միայն եմ մեղաւ
ցեալ քաւեա զիս. և ողորմեա ինձ աս:

Յոյս իմ ես դու ամէն քաւիչ յանցանաց իմոց. մի՛ նետես առնելը
զբըղխումն արտասուաց իմոց. ողորմեաց ինձ աստըւած: [illegible]
անպաճուճեցայ որպէս զանառակ որդին. հայրը մե[illegible]ղայ յերկինս և
առա

ԵՐԾԱՆ ՀԱՅՐՊԱՅԹ ՈՐՍԻՂԻՆ. ԼՍՅԱՄԵՆԱՅՆ ՎԼՏԱՆԳԻՑ Ա-
ՊԵՏՅԱՆ ԼՍՈՂԱՑ ՐՄԱՆ, ՅԱՆԵՐԵՒՅԹ ԹԸՉՆԱՄԱՆՅՆ ԼՒ՝ ԻՒ
ԳԱՂԱՆԻՆ ՆԵՏԻՑ ԶՆՈՒԱՐԿՈՒԻՆ ԱՊԱՏՀԱՆ ԼՒՈՂ. ՓԸՐԿԵԱՑ ՀԻՍ

✠ Օրհնութիւն պահող. Գ. Հ. Արտաւ ֆայն ասա. ✠

ԹԷԴ. ՀՂԻ ԱՆԴՈՒԱԾՔ ՕՐՀՆԱԾԱՆԱԼ ԱՔՔ ԵՆ ՓԱՍ ՈՔ ՀԱՅՐԻՍԵՒԱՆ ԱՄԷՆ,
ՄԱՂՔՈՔ. ԼԵ ԴԱՍԱԿԱՐԳԵԱՒ՝ Ի ԴԱՍՍ ՄԱՍԵՆԱՊԱՏԻՒ ՅԱՆՁԱՆԱ ԵՐԿՆԻՑ ԱՐՔԱՅՍՈՒ
ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՆ. ԼԵ ԴԱՍՍԱՅԱՐՏԵՍ ԶԱԶԳԸՆ ՀՐԵՒՑ ԱՆՀԱՃԱՐԻՑ ՈՎ
ՍՈՒՐԲ ՔԱՀԱՆԱԹԻՒ. ԼԵՍՈՒՄՐԵԱ ԶԻՆ ԼՍԱՍՈՒՐԵԱ ԶՔ ԽԱՃԱՐԵԱԼՔՍ
ՅՈՐԺԱՄ ՅԱՐԱՒԵԼԻՑ ՓԱՅԼԻՍ ԱՆՁԱՆ ԼՍԱՍՈՒԼ ԼԵՍԱՍԱՐԵԱ ԶՀԱՆ
ՍԻՐՈՎ ԸՆԴ ՀՃԱՍԱՑԱՒՆՆ Ի ՆՄԱՆԵ. Ա. ՅԺԱՄ ԵՒ ՄԻՇՏ.
ԶԻ ՀԱՇՏԱՑԻՐ ԸՆԴ ՄԱՐԻ ԵՂԵԱԼ ՀՈԳԻ ՀՈ. ԼԵ ՄԻԱՒՈՐԵԱՑԻ ԴԱՐՁԵԱԼ
ՓԱՍՔ ՀՕՐ. Ա՝ԱՐԻԱՄ ԿՈՅՆ ԱՆԱՐԱՍՏ ԶԱՆԱՊԱՏԱԿԱՆ ՓԱՍԱՅԴ ԱՂԱՂՉԵԱ.
ՆԱՀԻ ԱՒԶՈՒՍ ՍՐԲԱՒՑ ՄԵՐՈՅ Ի. ԲԱՅՑԵՍ ՈՂՈՐՄՈՒԹԵՔ ՀԱՅՐԻ ԼՈՒՅՍՔՈՎ.
Ա՝ՂԱՉԱՒՆՔ ԱՍՏՈՒԱԾ ՃԱՌՆԻՆ ԱՆԱՊԱԿԱՆ ՔՈՒՄ ԾԸՆՆՈՂԻՆ. ԶԻՄԱ
ԱՍԱՓԱՆԵԱՀ ԱՂԱՂԵՄՆ ՈՂՈՐՄԱՑ ԼԻՆԻՑՅՈՒԵՐՅԱՆՎԻԿՔՍ ԱՐԴԻՒ ԴԱՍՏԱՒՐ
ԸՀԳՈՒԹԱՐԱՐԱՆ ՍԻՐՈՎ ՔՈՎ ԱՌՔՍ ԱՐԱՐԱԾՈՍ. ԼՒ Ի ՔՈՒԳԸԹՈՒԹԻՆԴ
ՄՇՏՈՒԹԵՔ ԶՍՀԱՒՈՒՐ ԼՒ ՂԱՆՁԱՆԱ ԸՀ ՔՈՒ ԴԱՍՏԱՍՏԱՆ: ՅՈՒՐԱՀԵՂ ԼԵ
ՄԱՀ ԴԵՍ ԳԸԹԱԾ ԼԵ ԵՐԿՅՆԱՒԻՒՏ ՏԻՐ ԸՆԿԱԼ ԶԱՂԱՂԱՆՔՍ ՄԵՐ. ԶԱՆ
ԼՍՅՍ ԵՐԵՍԱՑ ՔՈՅ. ԱՌԱՔՆՈՐԴԵՍՑԷ ՄԶ Ի ՅԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒ. Ա՝ՐՈՂՈՐ
ԸՀԶԼՈՒՐ ՄԻՒԱՆԳԱՄ ՔՈ ԳԱԼԸՍՏԵԱՆԴ ԼԵՒՍՅ ԼԵ ԵՐԿԵԱՅ. ՂԻՈՒ
ՅՈՒՐԱՀԵՂ ՄԵՐ ՈՂՈՐՄԱԾՔՈՎ ԶՔՈ ԱՍՏՈՒԱԾ ՀԱՅՑԵ ԶՔԵԶ ՄԵՂՍՑ Ի
ՍԸՐԲԵՑՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱՆՑՆ ԵԹԷ ԳԱՒ ԴՈՒ Ի ԴԱՒԹԵԼ ՂԵՐԿԻՐ.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՂՕԹՔ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ

ԱՂԵՂԵՔ ԻՄԵՒՔՍՈՒՆԵՆՅԱՅԺ ԾԱՆՈՐ ԵՆՔԱՆ ԶՄԱՆԱՉԾՈՎՈՒ. ՔԱՆԶԻ ՔԵՐ Ի ՀԱՄ
ՅՆՈՅ ՄԵՂՍՑ ՈՂՈՐՄԱՒ ԼԻՆԱՔ ՅԱՐԾ. Լ ՅԱՑՈՒ ՅՈՐ ԸՆԴՈՒՆ ՈՂՈՐՄՆԵՔԹ ՈՐ ՈՂՔԱ
ԼՈՎ ԿԱՐԴԱՄԱՒ ՔԵԶ. ՔԱՆ ԶԻՔԵՐ Ի. ՆԵՐՂԱՒՆ ԸՆԴ ԳԸԹՈՒԻՆ ԸՆԴՔՈ ԵՒ
ՁՈՒՄՈՂՈՐՄ ԼՄՄԱՐԴԱՒ ՏԸ. ՔԱՆ Ա՝ԵՂՍՑ ՔԵԶ ՅՈՐ ՄԵՂՍՑ ՈՂՈՐՄԱՒ.
Ա՝ԵՂՍՑ ԱՆՕՐԻՆԵՑԱՅ. ԼՒ ՄԱՏՆԵՑԱՅ ԻՁԵՌԱ ԱՆՕՐԻՆ ԹԸՉՆԱՄԱՆՅՆ. ԱՐԴԱՆ
ԿԵՍՐԱՒՈՂԵՄՔՈՂ ԼԻՆԱՔ ՅՈՐ. Լ ԱՆ ՁՄԱ ԱՌԱՒԵԼ ՄԵՂՍՑ ՅՈՐ Ի ՄԳԸԹԱՑ ԾՔԱՆ
ԶԱՄԵՆԱՔԱՆ ԱՆՕՐԻՆԵՑԱՅ ԼԵ ՄԱՏՆԵՑԱՅ Ի ՁԵՌԱ ԱՆՕՐԻՆ ԹԸՉՆԱՄԱՆՅՆ ԱՐ.
Լ ԿԵՍՑԷ ՅՈՐ Ի ՎԵՐՍՅ ՄԵՐ ՈՂՈՐՄՆԵՔԹՔՈՎ ԼԵ ԶԱՆ՝ ՓԸՐԿՈՒԹԻՆՔՈ. ԱՊ
ՏԵՍՑԷ ԶԱՆՁԻՆԱ ՄԵՐ Ի ՄԵՂՍՑ. Ա՝ՂՈՐՄՆԵՔԹՔՈՎ ԼԵ ՁԵՇՄԱՐՏՈՒԹԻՆ ՔՈ
ԼԵ ԼՍՅՍ ԵՐԵՍԱՑ ՔՈՅ. ԱՌԱՔՆՈՐԴԵՍՑԷ ՄԶ Ի ՅԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒ. Ա՝ՐՈՂՈՐ
ՄԱՀ ԴԵՍ ԳԸԹԱԾ ԼԵ ԵՐԿՅՆԱՒԻՒՏ ՏԻՐ ԸՆԿԱԼ ԶԱՂԱՂԱՆՔՍ ՄԵՐ. ԶԱՆ
ԼՍՅՍ ԵՐԵՍԱՑ ՔՈՅ. ԱՌԱՔՆՈՐԴԵՍՑԷ ՄԶ Ի ՅԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒ. Ա՝ՂՈՐՄՆԵՔԹՔՈՎ
ԼԵ ՁԵՇՄԱՐՏՈՒԹԻՆ ՔՈ ԱՍՏՈՒԱԾ ՀԱՅՑԵ ԶՔԵԶ ՄԵՂՍՑ Ի ՍԸՐԲԵՑՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱՆՑՆ
ԵԹԷ ԳԱՒ ԴՈՒ Ի ԴԱՒԹԵԼ ՂԵՐԿԻՐ.

Ի ՏՐԱՆ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ. ՈՂՈՐՄԵԱ. Ա ՆՈՐԻՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻ ՍՈՒՐԲ ԳԻՐՔԻ ԱՌԱՋԻՆ ԵՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԱՆՈՆԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՐՄԱՏԱՒՈՐԻ ՀԱՅՈՑ

Ա ՆՈՐԻՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻ ՍՈՒՐԲ ԳԻՐՔԻ ԱՌԱՋԻՆ ԵՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԱՆՈՆԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՐՄԱՏԱՒՈՐԻ ՀԱՅՈՑ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ՍԿԻԶԲՆԱՒՈՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՐՄԱՏԱՒՈՐԻ ՀԱՅՈՑ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ՍԿԻԶԲՆԱՒՈՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՐՄԱՏԱՒՈՐԻ ՀԱՅՈՑ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ՍԿԻԶԲՆԱՒՈՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՐՄԱՏԱՒՈՐԻ ՀԱՅՈՑ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆ ՍԿԻԶԲՆԱՒՈՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՐՄԱՏԱՒՈՐԻ ՀԱՅՈՑ

Ա՛ն ի բաւարեալ մեղաց անկանիմ առ քեզ փրկիչ մի՛ անտես առնէր ողո-
Ա՛նաքսաւորն Հա՛ւաչանաց՝ ի տաճարին Երու՛սաղէմ. նովի՛ն ձայ-
նիւն և ես գո՛չեմ. ողորմեա՛ ինձ ա՛ստ. Ա՛ւանգակն աղաղակէր ի
խաչին՝ յիշեա՛ զիս ա՛ստ. նովի՛ն։ Ա՛նառակ որդւո՛ն աղերսանօք
աղաչեր զքեզ. հայր մեղայ յերկինս և առաջի՛ քո։ նովի՛ն։

Շ նորհեա՛ մեզ ա՛ստ ընդ աղքատաց օրինակին՝ զաչերու ժուժկա
լութի. զի՝ կամաւոր աղքատութեք արքայութեդ երկնից ընդ նմի՛ն
լիցուք արժանի. լուր մեզ և ողորմեաց քո ա՛ստ։ Ա՛ր փո՛խանակ հա
ցին կարօտութե զՀացն անմահութե՛ նըմա՛ շնորհեցեր. և՛ ընդ մա
ծառանն անգըթութե՛ ի գո՛գն աբրահա՛մու ըզ նա՛ ընկալար. լու՛ր
մե՛ւ աղաչե՛ողեան զա՛յըս սրտից ըստանալ մեզ ողորմութե՛ քեզ՛ն տէր
զո՛ղմութե՛ւն. զի՛ միընդ մեծաւտանըն Հայցեսցուք ի բոց հնոցին

ծագիւ մա՛տի՛ն ջնւր ի զովացու՛մն. լու՛ր մեզ և ողորը։

Օ անընակիզե՛ն ա՛ստ զՀայրն ա՛մենակալ. բարեբանեցէ՛ք ընդ զըւա՛ր
թունս յերկնից։ Օ ա՛ռ հնո՛ր ծընեա՛լ զնորդի՛ն միածին՝. բարեբա
նեցէ՛ք հրեշտակայի՛ն ձայնի՛ւ. Ա՛ւ զնորոգօղսուրբ զՀոգի՛ն ձայնի՛ւ
ըզ՛ նծութե՛ք. բարեբանեցէ՛ք անլռե՛լի ձայնի՛ւ։

Ա՛նընակիզե՛ն ա՛ծ և թագաւո՛ր երկնաւո՛ր. բարեբա՛նեա՛լ ի զօրաց ա՛ն
մահից երկնաւորաց. ըզգթեզ օրհնե՛մք Հայր ա՛նըսկիզբն։ Ա՛ստո՛ւած
հեցար ի բարձանց վասն մերոյ փըրկութե՛ն. արձակի՛ր կապեալս և՛
բըժիշկ հնգեւոց մերոց. ըզգթեզ գո՛վեմք որդի՛դ միածի՛ն։ Ա՛ր եակից
դեա՛ ընդ հո՛ր և փա՛ռակից միածնի՛դ. բաշխօղ պարգեւաց և՛ տը
ւօղ ողո՛րմութե՛ն. ըզգթեզ բարեբանեմք՝ ընդ Հոգի՛դ Ա՛ծ շնորհա՛ւոր։

Ա՛ր ընդ լոյս ա՛ծ այ՛ն քո բանի. ծագեցեր յաշխարհ ամա՛ծ խաւարն
անգիտութե՛ւն. լուսաւորեա՛ և զմեզ Հօր ի մա՛տուռ։ Ա՛ր զՀամօրէն
դատաստանի՛ն օրինակ նը՛շանակեցեր առ մեծատո՛ւնն. և զըմ՛ւ՛ս.
ներՀակաբա՛ր տալըվ զոր ա՛ստ ընկալա՛ն։ Ա՛ւն որոյ աղաչեսցո՛ւք
զգթեզ ա՛ր. փըրկել ըզ մեզ ի Հրոյ մեղաց և տանջանա՛ց ցՀա՛ւիտեան
ի գո՛գնաՀապետին՝ արդարոյ։ Ա՛րուի և մեք ընդ հրեշտակա՛յըն դա
տաւ. անքաժանելի՛ ա՛ր երրորդութե՛ան՝. Հա՛մաձեայնեա՛լ եր
գե՛մք ըզ փառս ի բարձունս։ Ա՛ւրա խաչեր բարձրելոյն Հովանա
ցեա՛լ զօրութե՛ւն. և՛ զնա՛ կա՛րան նը՛ Հոգւոյն որո՛վ ծընաւ զաշ՛ծ
բարե՛ւ խօսեա վանըն մեր ա՛ծածին մա՛րիամ։ փառք Հօր։ Ա՛ղբիւր
կենաց բըղխեալ յերկնա՛յ ա՛ծածին՝. որո՛վ արբեցաւ երկիր ծա

ողորմ։ Ալր երկիր ի փըրկութեե մարդկան ծնընդեամբ կուսին
նահապետ։ Ողորմ։ Ալր աղաղակեմ ոտ կինըն քո
չանս ի մ լե զհառաչանըն սըրտե իմո ծց։ որ աղաղակեմ ոտ կինըն քո
առաջի քոյ իմ էարաչարը վարուքս։ ողորմած լե։ Ի նկաչ տը զաղ
կամ առաջի քոյ իմ էարաչարը վարուքս։ ողորմած լե։ Ի նկաչ տը զաղ
ուր տը ձայնե ողբալոյս լե ցաւագին պաղատանա ծց։ որ ամօթ ոչ
ընորհի քոյ և ողորմութե դ։ ողորմած լե լը ւր ինձ բազմամեղ ս։
ողորմած լե ինձ ջ։ ողորմութե դ քոյ մեծ ա ծս։ զի կարօտ եմ ես

Ա ան որոյ աղաչեաց մայր աստ մարիամ. զմիածինն քո զորդին զի հնար առ քեզ աղաւթս առնուցուս քեզ. փրկեա զնա ի վտանգէս ևն, զնա ըզ մկրտեալս։ Ա ողորմեա։ Ա ծովն ևս մեզայ անկոծեալ մեզ կայ ըզդիմադրութեան քոյ զոր ոչ ոք կարէ դիմանալ։ Ա ղաչեմ զքեզ ամենասուրբ կոյս ի քո որդւոյդ զի զմեզ ի մեղաց ազատեսցէ

ջիր լուսաւորեալդ նա աւազանեն. գովեցէ՛ք զնորդն միածին
օրհնեցէ՛ք ընդ Հայրն երկնաւոր ա՛նդադար երգով. Պաշտօնեայք
բա մի՝ Անկո՛ւնք եկեղեցւոյ փառաբանիչք նա՛ երկրորդութեան.
ծառաւօտու զօրհներգութիւնս մարդասիրութէ ընդ քո ընկալ Թա
գաւոր փառաց. զմանկունս եկիզեցոյ քո պահեայ՛ի խաղաղութէ: Որ տես ծող
դէս խոնարհացեալ յերկինից՝ ի յերկիրս. և տուր ծողովրդեանդ մարդկան
ըզմանն: Ընդ սերովբէսն սը ըբաւոց Համաձայնեա՛լ քեզ երգեմք երէք
սը ըբեան ա՛ր ուրութի ինայեա՛ք բաղցրութէ յարարածս քո և զմանկունս:
Տէր Ա՛նձ ծդնո՛ւրեցի՛ ի՝ ա՛ն ա՛յ իսրայէլի՛ն ներկեացէ՛: Ա՛ր ուր պահէ՛ն զի
էլ ջնա՛ն իւրով՛ ի՛նձ: Ո՛ի նա կ՛ուր՛ տէրանց և ա՛ծ յա՛ւիտեանից ի՛նձ ծգ:
Տէր ա՛մբարձի՛ զաչս ի՛մա՛ւ. քեզ ո՛ր Թագաւոր դէս Թագաւորաց.
փըրկէ՛ ըզ մեզ և պա՛հել յանե՛րևոյթ Թըշնամեացն: Ընդգա՛կն ար
դարութէ՛ յէ՛ից լուսոյդ ծագեա՛ց մեզ փը՛ րկօղ փըրկէ՛ ըզ մեզ:
Ընձէ՛ն ի՛մա՛ւ քեզ պատա՛հ կարդա՛մ առ քեզ. Հայր բա՛ղմա՛
գութ. փըրկեա՛ ըզ մեզ և պահեա յանե՛րևոյթ:

ակ մէ ոյս փառաց բանդ ա՛ըծ որ ծագեցե՛ր՛ի մեզ ըզ լոյս գիտու
թէ՛ կարդա՛մք առ քեզ ա՛ր. առաւօտո՛ աղօ՛թք մե՛ր հանէ՛ց ասցի՛ն
քեզ: Ցանմարմնոց վե՛ր օրհնեա՛լ՛ի մարդկանէ՛ երկրպագեալ.
բնակեա՛ղդ՛ի լոյս անմատոյց կարդա՛մք ա՛ռ քեզ ա՛ր. առաւօտո
Ո՛րթը սըրբեան տէ՛րութի՛ մի՛ ամնակա՛ն ա՛ծուածն բնակեա՛ղդ՛ի լոյս ա
Տէր Ա՛գնական մե՛ր լե՛ր ա՛ր և ա՛պաւէ՛ն յամենայն ժա՛մ ամրացո՛ ա
ներկի՛ղ զհաւատացեալս յ՛ի քե՛զ: Տ՛ոյր բազո՛մ ողորմ ո՛ր խընամօղ
դէս յամենայնի՛ն շնո՛րհեա՛: մե՛զ խաղաղութէ՛ն. Տա՛ամանիէ՛լ՛ի նա՛ւահան
գիտա: Ա՛րդեդ մի՛ ածի՛ն ո՛ր ՛ի կա՛ւս դէս քե՛րօքեցդ շնո՛րհեա՛ մե՛զ
յաջակողմանն. դա՛սի՛ ընդ ա՛ըծս քո՛: Ո՛դեդ Հը՛շմարիտ ո՛ր միշտ յա՛ն
Ձառ փառաւ բարե՛բանեա ընկա՛լ ըղմե՛ր օրհներգուա՛ծ ի՛ ժամ ե՛րեկոյի՛ս:
բձ մէ Ա՛նկո՛ւնք եկեղեցւոյ փառաբանի՛չք ա՛ըծ երրորդութէն՝

Ա Հ

ԴՀ ՄԿ ՍԱՀՈՒՆՔ ԸՂՋԱՐ ԵՐԿՆԵՑՔԸ ՆԵՐՔՍ ԱՆՈՒՆՆ ՈՐ ԿԱՆ. ԼԱ ՄԻՀԱ
ԾԱՅՔՍՑ ՆԸՀԱՆ. ԼԱ ՀՂ ՆՅԱՂԹՈՒԼԹԱ ԸՆԴԴԵՄԱՆԵՐԼՈՒՅԹ ԹԸՀՆԱՄԱՅՆ։
ՀԲ ՄՀ ՀՈՂՈՒԵՐԸՆ ՂԻՍՐԱՅՀՂ։ Ո ԵՐՆԵԼԹՈՒ ՍԸՐԸՍՅ ԽԱՀՂԻ ՔՅՈ՝ ԱՅՀԵՑՔ ԸՂ
ՄՂ. ԼԱ ԵՂՅՈՂՈ ՄՂ ԱՅՀԱՑԱՆ՝ Ի ՏՈՒՀ ԼԱ Ի ԳԻՂԵՐՈՒ։ ՀՀ ՎՀԱՆՈՒ ԱՇՀՅ ՁԵՒԼՒՆ ՔՅՈ ՈՐ ԱՅՀԵՑՔ ԸՂ ՄՂ. ԼԱ ՆՀՐԵՑՔՈՐ
ՀՀ ՏՈՒՆ ՄՂ ԱՇՀՅՈՒՆ ԺԱՄԱՆԱԿՈՒ. ՈՐ ՈՐՀՆԵՑՔ ՀԱՆԱՑԱՀՂ Ի ԼԸՅՈՑ ԱՐԱՐԱԾՔՑ
ՅԱՆԵՐԼՒՅԹ ԹԸՀՆԱՄՈՅՆ ԼՒ Ի ԳԱՂԱՆԻ ՆԵՏԻՑՆԵՐ։ ՈՒ ՀՅՈՒ ՄԸ ԼԱ ԱՀԱ
ՊԱՀՂ ԶԱՀԱՈՒՈ ԱՆՈՒՆ ՔՈՆԸ։ ՊԱՀԵԱՀ ԶՄՂՂ ՀԸ ՅԱՄԵՆԱՅՆ ՓՈՐՁՈՒԹԻՆ
ԹԻՆՔ. ԶՀԱՐ ԼՂ ՂԸՐԴՒ ՒՀ ԸՂ ՆԸ ԶՀՈՂՒԴ ՅԱԼԻՏԵԱՀՆՈ ԱՄՂ Ն։
ԳԿ ՄՂ ՈՐՀՆԵՑՔԸ ԸՂՀՐ՝ Ւ ՈՐՀՆԵՑՔԸ ԶԱՀՈՒՆՆՐ՝ Ւ ՈՒՎԵՑՔԸ ԸՂՀՐ
ԼՒ ԲԱՐԵԲԱՀՆԵՑՔԸ ԶԱՀՈՒՆՆՐ՝ Ւ ՀԲՏԱՐԱՀՆԵՑՔԸ ՕՐ ԸՀՏՈՐԵ ԶՓԸՐԿՈՒՆՆՐ
ՀԲ ՀՈՒՐ ՄՂ ԱՀՐ ՀՀՂՈՒԹԻՆ ՒՀ ՆԵՂՈՒԹԻՆ՝ ՀԻ ՈՐՀՆԵՍՑՈՒՔ ՀՀԱՀԱ
ՊԱՀՂ ԶԱՀԱՈՒՐ ԱՆՈՒՆ ՔՈՆԸ՝ Ւ ՊԱՀԵԱՀ ԶՄՂՂ ՀԸ ՅԱՄԵՆԱՅՆ ՓՈՐՁՈՒԹԻՆ
ՅԱՆԵՐԼՒՅԹ ԹԸՀՆԱՄՈՅՆ ԼՒ Ի ԳԱՂԱՆԻ ՆԵՏԻՑՆԵՐ՝ Ւ ՈՒ ՀՅՈՒ ՄԸ ԼԱ ԱՀԱ
ԵՆ ՅԱՄԵՆԱՅՆ ԺԱՄԱՆԱԿՈՒ. ՈՐ ՈՐՀՆԵՍՑՈՒՔ ՀՀԱՀԱ ՊԱՀՂ ԶԱՀԱՈՒՐ ԱՆՈՒՆ ՔՈՆԸ։
ՀԲ ՀՈՒՐ ՄՂ ԱՀՐ ՀՀՂՈՒԹԻՆ ՒՀ ՆԵՂՈՒԹԻՆ՝ ՀԻ ՈՐՀՆԵՑՔԸ ԸՂՀՐ՝ Ւ ՈՒՎԵՑՔԸ ԸՂՀՐ
ԼՒ ԲԱՐԵԲԱՀՆԵՑՔԸ ԶԱՀՈՒՆՆՐ՝ Ւ ՀԲՏԱՐԱՀՆԵՑՔԸ ՕՐ ԸՀՏՈՐԵ ԶՓԸՐԿՈՒՆՆՐ
ԹԻՆՔ. ԶՀԱՐ ԼՂ ՂԸՐԴՒ ՒՀ ԸՂ ՆԸ ԶՀՈՂՒԴ ՅԱԼԻՏԵԱՀՆՈ ԱՄՂ Ն։
ՀԲ ՄՂ ՀՈՂՈՒԵՐԸՆ ՂԻՍՐԱՅՀՂ։ Ո ԵՐՆԵԼԹՈՒ ՍԸՐԸՍՅ ԽԱՀՂԻ ՔՅՈ՝ ԱՅՀԵՑՔ ԸՂ
ՄՂ. ԼԱ ԵՂՅՈՂՈ ՄՂ ԱՅՀԱՑԱՆ՝ Ի ՏՈՒՀ ԼԱ Ի ԳԻՂԵՐՈՒ։ ՀՀ ՎՀԱՆՈՒ ԱՇՀՅ ՁԵՒԼՒՆ ՔՅՈ ՈՐ ԱՅՀԵՑՔ ԸՂ
ՄՂ. ԼԱ ՆՀՐԵՑՔՈՐ
ՀՀ ՏՈՒՆ ՄՂ ԱՇՀՅՈՒՆ ԺԱՄԱՆԱԿՈՒ. ՈՐ ՈՐՀՆԵՍՑՈՒՔ ՀՀԱՀԱ
ՊԱՀՂ ԶԱՀԱՈՒՐ ԱՆՈՒՆ ՔՈՆԸ։ ՊԱՀԵԱՀ ԶՄՂՂ ՀԸ ՅԱՄԵՆԱՅՆ ՓՈՐՁՈՒԹԻՆ
ՅԱՆԵՐԼՒՅԹ ԹԸՀՆԱՄՈՅՆ ԼՒ Ի ԳԱՂԱՆԻ ՆԵՏԻՑՆԵՐ՝ Ւ ՈՒ ՀՅՈՒ ՄԸ ԼԱ ԱՀԱ
ԵՆ ՅԱՄԵՆԱՅՆ ԺԱՄԱՆԱԿՈՒ. ՈՐ ՈՐՀՆԵՍՑՈՒՔ ՀՀԱՀԱ ՊԱՀՂ ԶԱՀԱՈՒՐ ԱՆՈՒՆ ՔՈՆԸ։
ՀԲ ՀՈՒՐ ՄՂ ԱՀՐ ՀՀՂՈՒԹԻՆ ՒՀ ՆԵՂՈՒԹԻՆ՝ ՀԻ ՈՐՀՆԵՑՔԸ ԸՂՀՐ՝ Ւ ՈՒՎԵՑՔԸ ԸՂՀՐ
ԼՒ ԲԱՐԵԲԱՀՆԵՑՔԸ ԶԱՀՈՒՆՆՐ՝ Ւ ՀԲՏԱՐԱՀՆԵՑՔԸ ՕՐ ԸՀՏՈՐԵ ԶՓԸՐԿՈՒՆՆՐ
ԹԻՆՔ. ԶՀԱՐ ԼՂ ՂԸՐԴՒ ՒՀ ԸՂ ՆԸ ԶՀՈՂՒԴ ՅԱԼԻՏԵԱՀՆՈ ԱՄՂ Ն։
ՀԲ ՄՂ ՀՈՂՈՒԵՐԸՆ ՂԻՍՐԱՅՀՂ։ Ո ԵՐՆԵԼԹՈՒ ՍԸՐԸՍՅ ԽԱՀՂԻ ՔՅՈ՝ ԱՅՀԵՑՔ ԸՂ
ՄՂ. ԼԱ ԵՂՅՈՂՈ ՄՂ ԱՅՀԱՑԱՆ՝ Ի ՏՈՒՀ ԼԱ Ի ԳԻՂԵՐՈՒ։ ՀՀ ՎՀԱՆՈՒ ԱՇՀՅ ՁԵՒԼՒՆ ՔՅՈ ՈՐ ԱՅՀԵՑՔ ԸՂ
ՄՂ. ԼԱ ՆՀՐԵՑՔՈՐ
ՀՀ ՏՈՒՆ ՄՂ ԱՇՀՅՈՒՆ ԺԱՄԱՆԱԿՈՒ. ՈՐ ՈՐՀՆԵՍՑՈՒՔ ՀՀԱՀԱ
ՊԱՀՂ ԶԱՀԱՈՒՐ ԱՆՈՒՆ ՔՈՆԸ։ ՊԱՀԵԱՀ ԶՄՂՂ ՀԸ ՅԱՄԵՆԱՅՆ ՓՈՐՁՈՒԹԻՆ
ՅԱՆԵՐԼՒՅԹ ԹԸՀՆԱՄՈՅՆ ԼՒ Ի ԳԱՂԱՆԻ ՆԵՏԻՑՆԵՐ՝ Ւ ՈՒ ՀՅՈՒ ՄԸ ԼԱ ԱՀԱ
ԵՆ ՅԱՄԵՆԱՅՆ ԺԱՄԱՆԱԿՈՒ. ՈՐ ՈՐՀՆԵՍՑՈՒՔ ՀՀԱՀԱ ՊԱՀՂ ԶԱՀԱՈՒՐ ԱՆՈՒՆ ՔՈՆԸ։
ՀԲ ՀՈՒՐ ՄՂ ԱՀՐ ՀՀՂՈՒԹԻՆ ՒՀ ՆԵՂՈՒԹԻՆ՝ ՀԻ ՈՐՀՆԵՑՔԸ ԸՂՀՐ՝ Ւ ՈՒՎԵՑՔԸ ԸՂՀՐ
ԼՒ ԲԱՐԵԲԱՀՆԵՑՔԸ ԶԱՀՈՒՆՆՐ՝ Ւ ՀԲՏԱՐԱՀՆԵՑՔԸ ՕՐ ԸՀՏՈՐԵ ԶՓԸՐԿՈՒՆՆՐ
ԹԻՆՔ. ԶՀԱՐ ԼՂ ՂԸՐԴՒ ՒՀ ԸՂ ՆԸ ԶՀՈՂՒԴ ՅԱԼԻՏԵԱՀՆՈ ԱՄՂ Ն։

Ո՛ր հայի՞ս քաղցրութիւնդ յայտարածըս քո հայր ամենակալ. ծրդ
նեալ ես շշ ծ հա՛րցըն մերոց։ Ալ ինչ ե՛ւ փըրկիչ շարարածըս
քոյոր
ոչ տոտալէ ֆոյն.

✠ Աշակերտութիւնե ասե ֆոյն Հոգեկան տասեգտ կոչիտա ովեզիտուի. ✠

դեւս քոյց սր ՚ՋԲՀԳ. Լ՚ անալախատ ն բաւ ըեաւց բա՚շխող. Թո։
ՋԱ՚ցայը. զմա՚նո՚ւ լուծերը զի՚՚ շխանո՚ւթի. Թո՚ղ։ Ալը պընա՚կէշ
մա՚րմնացար ՚լ՚՚ն՚՚ը կուսէն. Թո՚ղո՚ւթի՚՚ նո։ Ալը ՚ի խաչէն ա՚նչ՚՚ն
ղո՚ւթի՚՚ նոր՚ցա՚՚ նըՙնքեցէլոց.քոյց ծա՚ւայից. յո՚րժա՚մ գա՚՚՚ս դա՚՚՚
տել. զոր ա՚նարատ ձեռ՚՚ք ատե՚ղծեր։ Ալը ՚ի հոր՚ք առաքե՚՚՚ցայը, լո՚՚
Ալը յանո՚ւշ ստե՚ղծո՚՚զ գո՚՚՚ ՚ւյց ար՚՚ըջա՚կից հ՚՚ը բա՚նդ ա՚՚ըծ՚. Թո՚՚
Ե՚՚ըն պահող ոք փո՚՚նչ՚՚ափո՚՚նէ ո՚՚ըխ՚՚ն օգն՚՚ն չ՚՚ուշա՚՚ն պոյս ոտա։ Դ՚՚ւ։

հո՚ւրդա՚ւ՚՚ւ խաչէ՚՚ հա՚՚մբե՚՚րեա՚՚ փըրկեցեր ըՙղ տ՚՚ե՚՚ղերս՚. հա՚՚նգո՚՚՚։
հանա՚՚դո՚՚յակից՚. հա՚՚նգո՚՚՚։ Ալը՚ ի վե՚՚ր դե՚՚ս քա՚՚ն ըղ մի՚՚տս ա՚՚ղհո՚՚՚ը
հո՚՚ւրե ըո՚՚ւյ՚ ըո՚՚յս ծա՚՚ղեցա՚՚ը մե՚՚ղ ա՚՚ե՚՚կա՚՚նք՚. միածի՚՚ն որդի՚՚ հո՚՚ը
սե՚՚նյա՚՚ղա՚՚ս մե՚՚ր՚՚ պա՚՚ռտե՚՚ա՚՚ց՚. հա՚՚նգո՚՚՚։ ՚՚նը՚՚նըՙնքեցե՚՚ալո՚՚ն մե՚՚ր։ Ալը ի
ա՚՚նըսկի՚՚ ըզե՚՚ն յե՚՚ա՚՚ւթե՚՚, ե՚՚կի՚՚ր յաշխա՚՚րհ՚ ա՚՚ա՚՚ըմա՚՚ցա՚՚ը՚ ի կո՚՚ւ
Ալը ՚ի ա՚՚ըսկի՚՚ ըզե՚՚ն յե՚՚ա՚՚ւթե՚՚, ե՚՚կի՚՚ր յաշխա՚՚րհ՚ ա՚՚ա՚՚ըմա՚՚ցա՚՚ը՚ ի կո՚՚ւ
դո՚՚ւս՚ հո՚՚գե՚՚դ ՚՚ըՙշմա՚՚րիտ՚. յի՚՚շե՚՚ա՚՚՚։

և հոգո՚՚ւյ՝ որդի՚՚դ մի՚՚ածի՚՚ն՚. յի՚՚շե՚՚ Ալը վառակից դե՚՚ս հո՚՚ը ո՚՚ը
ՀՀ՚՚ղ՚՚ՀՀ ընծ՚՚ղ՚՚ն մե՚՚ր՚՚ ըն՚՚ըՙնքեցե՚՚ալո՚՚ն մե՚՚ր՚՝ ո՚՚ւ հա՚՚նգո՚՚ ըՙնդ ՚՚ըբ՚՚ը քո՚՚ւ։ Ալը ի ե՚՚ակից դե՚՚ս հո՚՚ը
ՀՀ՚՚ղ՚՚ՀՀ ընծ՚՚ղ՚՚ն մե՚՚ր՚՚ ըն՚՚ըՙնքեցե՚՚ալո՚՚ն մե՚՚ր՚՝ ո՚՚ւ հա՚՚նգո՚՚ ըՙնդ ՚՚ըբ՚՚ը քո՚՚ւ։ Ալը ի ե՚՚ակից դե՚՚ս հո՚՚ը

ՀՀ՚՚ղ՚՚ՀՀ ընծ՚՚ղ՚՚ն մե՚՚ր՚՚ ըն՚՚ըՙնքեցե՚՚ալո՚՚ն մե՚՚ր՚՝ ո՚՚ւ հա՚՚նգո՚՚ ըՙնդ ՚՚ըբ՚՚ը քո՚՚ւ։ Ալը ի ե՚՚ակից դե՚՚ս հո՚՚ը
ՀՀ՚՚ղ՚՚ՀՀ ընծ՚՚ղ՚՚ն մե՚՚ր՚՚ ըն՚՚ըՙնքեցե՚՚ալո՚՚ն մե՚՚ր՚՝ ո՚՚ւ հա՚՚նգո՚՚ ըՙնդ ՚՚ըբ՚՚ը քո՚՚ւ։ Ալը ի ե՚՚ակից դե՚՚ս հո՚՚ը

ՀՀ՚՚ղ՚՚ՀՀ ընծ՚՚ղ՚՚ն մե՚՚ր՚՚ ըն՚՚ըՙնքեցե՚՚ալո՚՚ն մե՚՚ր՚՝ ո՚՚ւ հա՚՚նգո՚՚ ըՙնդ ՚՚ըբ՚՚ը քո՚՚ւ։ Ալը ի ե՚՚ակից դե՚՚ս հո՚՚ը

թանըն հաձեցաւ առնուլ մարդեղութիւն զակիզէն ի կուսէդ ՔՐ
խելբը բերկրեալք այր ընդ քե զ մարիամ անհարնանացեալ. Ընծակիցքըն
Ո՛ր զաւետիս՝ հնգետն ի հրեղէն ի հրեշտակէն ընկալար ուրա
յաւիտեան զանձըն իւրայինն։

քահանայք և ժողովուրդըք մի աբեանութեամբ բարձր արարիք
բարձր արարիք յաւիտեան զանձն աբրահամ։ Օ՜ անհաս ի բարձրութե.
լիս ուրախալոր բս ընդ երկնայինսըն. միաբանութիք բարձր արա
րիք յաւիտեան զանձն իսահակայ։ Օ՜ անհաս ի բարձրութե.
ամենայն գործ։ Ո՛ր անդադար փառաբանիս ի քո՛ արարածոց. ը՜ նկալ զաղա
չանս նը եկեղեցւոյ քոյ. ամենայն։

Ո՛ր զանձամբ փառաց խոնարհեցար ի մեր բընութիքըս բա՛նդ
արիր և մարմնացար ի սըբըջէ կուսէն. Նա ծնար ի նը կուսէ ա
նապական մարմնով. ըզքե զ անդադար բարեբանեալ մեծացուցա
նեմք։ Ա՛յսօր զեկեալդ ի փըրկութիւն ազգի մարդկան. միա
բանութիք առնելոյ մեծացուցանեմք։

Ա՛յսօր բազում ողբով. խոստովանիմ առ քեզ որպէս զանապակ
որդին. Թող ինձ ըզ մեղս իմ և ողորմեա։ ՏՒ՛ որ գրեթացար ի
կինն քանանացի. գրեթա և ինձ ի մեղաւորս և ողոր։ ՏՒ՛ որ
դարձուցեր ըզ մարթասուրն ի գիտութիւն ճշմարտութեան.
դարձի և զնա զ մոլորեալս և ողորմեա։

ա ՏՒ՛ որ ի վերայ քերծքեդ փառս ընդնիս քաղցրութիք խոնարհեալ
ընկալ զաղաչանս մեր։ ՏՒ՛ որ հնուհեցեր ողորմութին ազգի մարդ
կան. քաղցրա։ ՏՒ՛ որ ուսուցեր մեզ յամենայն ժամ փառըս տալ
անուանդ քումմ սըրբոյ. քաղցրա։

Ո՛ր համագոյիցդ եռ հաստիչ հարցըն մերոյ ա՛ծ. ոեսո մեզ անդա
դար օրհնել զաՀաւոր անունն քո ա՛ծ։ Ո՛ր երգեցողացն աղօթիւք հրա
շացուցեր իմիջ հնոցին ըզ քո զանգիպ զնրութիդ. ոեսո մեզ անդա
դար օրհնել զաՀաւոր անուն քո սուրբ։ Ո՛ր ապրեցուցեր ղերկնա
մանկունսն իմիջ հըրոյն բորբոքեալ բոցոյն. ոեսո մեզ անդադար օրհ
նել զաՀաւոր անունդ քո սուրբ։ Ո՛ր ծրհնեցիր Ա՛ինաբանութիք
բարձր արարիք յաւիտեան զանձն աբրահամ։ Օ՜ անհամանալին ի
մեր բընութիք երկրաւորըս ընդ երկնայինսըն. միաբանութիք բարձր արա
րիք յաւիտեան զանձն իսահակայ։ Օ՜ անհաս ի բարձրութե.
ամենայն գործ։ Ո՛ր անդադար փառաբանիս ի քո՛ արարածոց. ը՜ նկալ զաղա
չանս նը եկեղեցւոյ քոյ. ամենայն։

ասաց

ամէն յերկնից լ՚ զբօց հրոյն շիջոյց. և փրկութեաց զօրհնաբան նոյն ի ձէ
թէ մերում. վասն սքանչամար սիրելոյդ քոյ՝ օրհնեալ ես։ Ո՚չ հրէշ
օրհնեալ ես յաւիտեան։ Ա՚ի մասնէր զմ մեզ ի հապատ ստանօրէնու-
Տղայ՚ դրգեցին մահու՝ նէն՝ ի հնոցին լ՚ ասէին՝ տ՚ր ա՚ծ հարցն մերոց
պարգևաց սուրբ հոգին՝ ձրշմարիտ. ամէնական։

միածին՝. ամէն։ Ա՚երախտութիւք ընդքէզ գովէն արարած՝ քոյ՝ հոգ
նութի՝ քեզ երկրածինդս ընդեսցուք. առաքեալ՝ ի հօրէ սրդիդ
Ո՚նէն ընդքէզ. հայր ամէնակալ՝ ա՚ծ լ՚ միայն մարգասէր։ Ո՚ր օր
Ա՚մենայն գի՚նուորութիւնք հրեշտակաց անդադար ձայնիւ օր
Ո՚նէնգաւ՚ը երշելի թանգ փրկիեա գնա՚ ա՚ր՝ և յարևնէ անպրեցու՝ ամէն։
Ո՚յանցանաց իմոց մաքրեա զիս ա՚ր՝. ոպ երբեմն ըզ մաքսաւորն և ո՚։
Ո՚նեղութի՚ իմոյ՝ ամէն՝ ողորմեա՚ զիս ա՚ր՝. ոպ երբեմն ըզ մարդասէրն և ո՚։
յարեաւ. ո՚ր՝ ի յերկինս համբարձաւ փա՚ռօք հօր։

ընդքէզ ո՚ր թագաւորն յաւիտենից՝ ի նոր՝ լ՚ինելոյդ ծ՚նէ՚։ և յերրորդ աւուր
մ՚ա՚ծացուցանես՝ զի ընդ նմա յա՚ր՝ ո՚ր՝ ի հօրէ բուն՝ և անձառելի՝ ծ՚ը՝
նունդ՝ ո՚ր՝ իւսանէ՚ն մա՚րմնացաւ ցո՚ցա՚ր մեզ։ Ա՚ծացուցանես՝ զի
ընդքէզ ո՚ր կոխեցեր ըզ մահ՝ ա՚ստ՚ւած ծա՚ղ՚կն և լ՚ուծ՚ր ըզ կնիք
մահու՝ ո՚ր՝ ի խաչի՚ն քաղցրացաւր կամա՚ւ հօր։ Ա՚ծացուցանես՝ զի
ընդքէզ ո՚ր Թադեցաւր՝ ի նո՚ր՝ լ՚ինելոյդ ծ՚նո՚ւ՚։ և յերրո՚րդ աւո՚ր
ո՚ր՝ ի յերկինս համբարձաւր փա՚ռօք հօր։

ուաց

ասպետ բարի փըրկեա զնա։

Ա՛ր ես խորհրդ մեղայ ծուլիւ տարաբերելոյ ծըրիմնոյ
թէ ծգնեա՛ ի նմին։ Ի՛ խորհրդ մեղայ վանօրէնութեան իմոյ թագաւոր խաղաղու
իւրմէ։ Ա՛լեկոծիմ հողմո՛վ անօրէնութեան իմոյ թագաւոր խաղաղու

Ա՛ր ես ըստանգիմ ի բազմութենէ մեղաց իմոց։ Ա՛ղօթս խաղալոյ ծգնեա՛
փըրկութեա։ յայտնի՛ ցաւ ո՛րդի բարձրելոյն։ Օ՛րհնութի՛ն մեծա։

Ա՛ր ես ի մորէ անթարգմանաբար ի ժամանակի ծնընդեան ի բոլորից
ես ի մորէ անթարգմանաբար ի ժամանակի ծնընդեան ի բոլորից

Ա՛ր ես ըզ հոգւոյն ա՛ծ յորովայնի քո՛ւմ կրեցեր անկիզելի մո՛
րե՛ն։ բարե։ Ա՛ր զանչօշափելին եհեղ ի գիրկըս քո բարձեա՛ր
դիւցազուցեր կաթըսա՛ուն։ բարեխօսեա՛ վասն։

Ա՛ր ես ըզ հրեշտակին ըզ ձայնըն լըսեա՛ր չիացեալ բերկրեցա՛
ցար։ բարեխօսեա՛ վասըն մե՛ր։ մեք օրհնաբանե՛մք զօրհնեա՛ լո՛ ի
կանայս։ Ա՛ր ըզ հոգւոյն ա՛ծ յորովայնի քո՛ւմ կրեցեր անկիզելի մո՛
րե՛ն։ բարե։ Ա՛ր զանչօշափելին եհեղ ի գիրկըս քո բարձեա՛ր

Ա՛ր ես ըզ հրեշտակին ըզ ձայնըն լըսեա՛ր չիացեալ բերկրեցա՛
ցար։ բարեխօսեա՛ վասըն մե՛ր։ մեք օրհնաբանե՛մք զօրհնեա՛ լո՛ ի
կանայս։ Ա՛ր ըզ հոգւոյն ա՛ծ յորովայնի քո՛ւմ կրեցեր անկիզելի մո՛
րե՛ն։ բարե։ Ա՛ր զանչօշափելին եհեղ ի գիրկըս քո բարձեա՛ր
դիւցազուցեր կաթըսա՛ուն։ բարեխօսեա՛ վասն։

Ո՛ ըղջըման իմոյ զարտասո՛ւս արկանե՛մ առաջի քո՛ Թո՛ղ
ինձ ըզ մեղս իմոյ երբեմն ըզ պա՛ղըսկին։ որ միայն դէս բազմա
գո՛ւթ։ Ա՛նկանի՛մ առաջի քո՛ քո՛ որ հովիւ դէս բանաւո՛ր հօ՛տի խըն
դրեա՛ և զի՛ս ըզ մոլորեա՛լս։ որ միա՛յդ։ Ի՛ ըմեղս իմ ցո՛ւցից քե՛ զ
քըի՛ատո՛ս որ բըժի՛շկ դէս հոգւոց և՛ տէր կե՛նդանց։ բըժ՛ըշկեա՛
և զիմ զհի՛ւանդութի՛ս։ որ միայ։

Ո՛ անտըւաճն իմ՛ սրայելի։ ամենեքեան օրհնեացո՛ւք և փա՛ռս տա
ցո՛ւք նըմա՛։ Ա՛ւնածնի և՛ անմահի։ երկի՛ւղիւ երկիր պագցո՛ւք և փա՛
ռս զհոգին՝ Ա՛ըշմարտութե՛ան։ գոհութի՛ւն մեծացուսցո՛ւք և փա՛ռ։

Ի՛ Ա՛ստըեծանեա՛լ ես թագաւոր ա՛նմահ։ ընդ հա՛յրեն մերոյ։ Նո՛ա
տատեցեր ուխտս ընդ ծո՛ռային քոում աբրա՛համ։ ընդ հա՛յր։ Ա՛ռ
ձրացուցեր զմանկունս եկեղեցւոյ սըբըծոյ քո։ ա՛ծ։ Ա՛։ Ի՛ ըզ՛ատ օրհ
նեցիր ըզ ա՛ր ըզբո արարչի՛ք ըզ նայ՛ւ իսեա՛ն։ Ցի՛ւք և գիշերըք
ըզ ա՛ր օրհնեցի՛ք զա՛ր ըզ ա՛ր։ Ա՛ծ՛ ըզ ա՛ր օրհնե՛ացէ։

Ա՛ւ առաւե՛ւ զա՛ր ըզ բարձր արարչ ձեզ ընդ ըզնա՛ յաւի՛տեան։
Ա՛ր զբեզ ես՛ րևեա՛լ դուռն սո՛ւ եզեկիէլիս ըմարգա՛րեի։ ընդ որ
ոչ ոք հանցե՛թե ո՛չ ա՛ծ մի՛ այն ա՛ծա՛ծի՛ն կոյս։ օ՛րհնութե՛ա՛մբ
մեծա՛ցուցանե՛մք։ Ա՛զբեզ ո՛ր ի՛ մորենւոջն առ մովսիսիս ըմարգա՛
րեիս։ ըզնո՛ր խորհուրդ կուսի՛ յայտնե՛ցեր մարդկա՛ն ա՛զգի։ օ՛ր
հնութե՛ա՛ մեծա՛ցուցան։ Ա՛զբեզ ո՛ր ի հօրէ ա՛ն՛ժամա՛նակ ա՛ծ։

Ա՛յր և կոյս աղախին՝ քո՛ւր. ո՛ր բարեխօս դէս միշտ աշխատին. քէզ երանեան ամէն ազգ ներ։ Անքո՛ւր աղաւնի՛։ Եւ հարսն երկնից մեր դասեր սրբոց մարտիրոսացն. քահանայ՛ք օրհնեցէք զ՛ք բար։

նալ զօրութիւնքըն ժողովո՛ւրդ օրհ։ Արուամ երկրպագո՛ւ և գովեցո՛ւ ձր արարիչըդ ըզնա յաւիտեա՛ն։ Օ՛ ո՛ր փառաւոր անո՛ւն և՛ բարձունս՝ ինա

ինուորութիւնքդ հրեշտակաց օրհնեն ըզքեզ. իմանալի՛ ձայն լուն ըզքեզ փառաւորեն. աշո՛ւ հարցըն մերոց։ Ո՛չ հանուն թիւք և պետութիւք՝ սէրօքդ և քերովբէք փառաւորե՛ն զնա ուն զանուընդ քո աշո՛ւ։ Զքեզ մարդկա՛ն հողեղինաց դասուց մարտիրոսաց՝ երկրպագե՛ն աստուածդ քոյ. աշո՛ւ հա՛ր։ Ո՛չ ար օրհնեցե՛ք ի՛մ՛ք բար ձր արարիչըդ ըզնա յաւիտեա՛ն։ Օ՛ ո՛ր փառաւորեա՛նե՛ն և՛ ի բարձունս՝ ինա

Ա՛ր ըզքեզ ծառայ՛ք աշո՛ւ ծառայեն եղեր ընդունել յորովայնի միշտ կոյս. զքեզ մեծացուցա՛նեմք ո՛ր օրհնեա՛ք դե՛ս ի կանայս։ Ա՛ր երկնելո՛ւդն ար ժանի՛ եղեր ծառանալո՛յ՝ ի գերկրեա՛ն մարմնով. զքե՛զ մե։ Ա՛նարատ տա՛ր հրեշտակապետն. և՛ կոչէ՛ ի դատաստան. ողո։ Ա՛ւնըմտի՛ր յատե՛ն դատաւո՛ր ա՛ՀԷՂ. յորժամ առնես հրապարձո՛ւթիւք՝ զքե՛նոյնութիւն որդւոյ մարդկան. ողո։ Ա՛ բարձանց։ Փա՛ռ ը՛ք քե՛զ աստուա՛ծ. ո՛ր երկնային՝ ղինուո՛ւածքըն հրաշալի՛ ձա՛յնիս. փա՛ռաբանե՛ն սաղմոսիւք և օրհնո՛ւթ՛ աշխատակե՛ն սաղմոսող. երրորդութի՛ւն անբաժանելի՛, փա՛ռ ը՛ք։

Ո՛ր ՏԱՌԵ ԱՐՔԱՅ ԹԱԳԱՒՈՐԱԱՑ ՂԱԶԱՐՈՍ ՀՈՐՅՆ ԳԱԿ։ Ա ՈՐ ՅԱՆԵՑԱՒ։

Յաւուր՝ Օ՛ օրհնութի՛ւն ասա է՛ր վ՛ուշտածովն. Ա՛դայհոյեցի՛ ասա։ ովքեզ է՛ր։

զբն
վոյն ալբ սուխմանոս. Լ՚ այժըմ վանըն. զո ուխտաւորացս այդաչեա
մերոց։ Ալր խըմնդրեցեր զԹողութի՛ւն ի վերայ. զոյ քարաձիգ ժողո
նաւոր լինելով ալբ սուխմանոս. բարեխօսեա՛ առ ք՚ս վանս անձանց
ստ Ալր ընտրեցար ի՛ կոչումն առաքելական քարոզութեանն արժա
եկայք ծրհնեա՛լքըդ հօրըմ ս՚ ժառանգորդք երկնից խորանացն։
ա՛՚ն քրիստոսի որդւոյն աս։ Զայն ի՛ յերկինից վըկայեալ առ.
Լ՚ յսօր մարտիրոսաց դասըն՝ ցընծացեալ բերկրին ընդ առաջ տե
տաւնդեալ մընայ՚քան զանկանս պատուականս գերագոյն հրաշնո՛ք որք.
վա՛նեալ ըզ Թըշնամին խորտակեցի՛ք։ Երեշտակացըն դասըն տօ
նակից ք՚ն մեզ։ Լ՚ ջուկ ա՛Թոռոցըն զուարճացա՛լ բերկրին։ ընդ վար
դագոյն ձեր հեղումն արեան։ որք վա՛նեալ ըզ Լ՚ նթառամ պըսակըն ձեզ
Լ՚ յսօր մարտիրոսաց դասըն՝ ցընծացեալ բերկրին ընդ առաջ տե
ա՛՚ն քրիստոսի որդւոյն աս։ Զայն ի՛ յերկինից վըկայեալ առ.
եկայք ծրհնեա՛լքըդ հօրըմ ս՚ ժառանգորդք երկնից խորանացն։
ստ Ալր ընտրեցար ի՛ կոչումն առաքելական քարոզութեանն արժա
նաւոր լինելով ալբ սուխմանոս. բարեխօսեա՛ առ ք՚ս վանս անձանց
մերոց։ Ալր խըմնդրեցեր զԹողութի՛ւն ի վերայ. զոյ քարաձիգ ժողո
վոյն ալբ սուխմանոս. Լ՚ այժըմ վանըն. զո ուխտաւորացս աղաչեա
Ա՚ ընդ հօրեղբայրս Լ՚ ւքըս մեր ձեցա՛ք ի փայտըն կենաց։ քրիզ
Ա՚ այեաց՝ ի մեզ Լ՚ ողորմեաց մեզ ք՚ս. որ ո՚ւնիս բազում գըԹու
Թի։ Ալր հայր դէս որբոց. Լ՚ դատաւորայրեաց ք՚ս. որ։ Ալր պըսակիչ
դէս սըրբոց լըւր և մեզ աղօԹի՛ւք սոցա՛ք։ որ ո՚ւնիս բազում գը
ստ Լ՚ յսօր հրեշտակա՛ց դասըն՝ իջերկին՛ս ուրախանան՝ ի վերա՛՚յ

դանիէլ գուշակեաց զան՝ որոմն զգ ծնունդ. զո հարան երկնաւ-
ծրնանելով՝ ի միջն. վն որոյ. ՚Ի՝ լեռնէ վիմն առանց՝ ձեռն հատեալ
զանձ ՚ի՝ ձգուշակեաց զան՝ որոմն զգ ծնունդ. զո հարան երկնաւ-
ծրնանելով՝ ի միջն. վն որոյ. ՚Ի՝ լեռնէ վիմն առանց՝ ձեռն հատեալ
մարմնի կանուցար նըմա՝ն վերին գըշարթնոցն. ըզ ըզ՚ ունիմք
բարէխօսունիմք առ հայր յերկինս վն մեզ: ՚Ի՝ ըզհամայմ քո՝ ըզ արտա
սուաց կենագործիչ ըզ մեռեալս նըմա՝ն փրկիչն յիւ կենագոր
ծողն ղակարտ. ըզ: ՚Ի՝ մեք ձայ՚ իւ ցընծուքը ոսկե մք զքո
նը զհիշատակս. պատուեսք վըհկայ քիւ սը հայրապետըդ յակոթ.
ըզքո ՚Ի՝ ան ձնաւոր զչարչարանս վասըն նոյեան տապանին. ՚ի
հրեշտակէն ընկալար զփայտ փրկուե՝ ան չխարհի ըզքո զնո:
քո ՚Ի՝ յսօր զանյաղթելի մարտիրոսացն. եկեղեցի տօնէ ըզչըշտակ
ձըգնուքե. որ ը՚ի սեբաստիայ պատուրամեալ ընդ թըշնամին
յաղթեցեր ն քաջութը՝. սոցիւքն աղաչանօք ը՚ն խնայեա ՚ի մեզ:
՚Ի՝ յսօր անտանելի չարչարանօք նահատակեալ ՚ի լըճին սառուցեալ
երանելի քաջասուն. որը ՚ի բարձանց անձաներելի ձառագայթիցըն
նըշողեր տապալեալ լինէին. որ իմքը իմ՚ն սըրբուց քոց ը՚ն խըն:
՚Ի՝ յսօր ՚ի լրումն ածային երգոյն անցանելի ն ընդ ջուր. մարեալ
ոչ զսակի վարձելով ՚ի հուր. և համբարձեալ ը ՚ի յերկնային զի
նուագուքինըն դասելով ը՚ն անմարմին զըհարթուն. ՚ի՝ ա վա
ռաւորեալ ՚ի մէջ սրբուց քոց քրիստոս խընայ:
՚Ի՝ վենադիվելոյն ևքան զերկիրն բարձրացադոյն որ զանհա՝ սանելի
ըզ ամ ըն յորովայնի քո՚ մ կրեցեր. և ցնծուքե՚ն ծնար վն որոյ այեն ը՚ն
քեզ մի՚շտ մեծացուցանեմք: ՚Ի՝ մանապայծառ բերկրեաց մի՚շտ կոյս որ
զանբա՚ ւելն ըզ բանն անձա՚ռաբար յը՚ղացար ու՚ր ըզ մարմնացաւն ա՚ծ
ծրնանելով՝ ի՚ քեն՝. վն որոյ: ՚Ի՝ լեռնէ վիմն առանց՝ ձեռն հատեալ

Ա՛ր ջերմ՝նըս սըրբուԹե՛ պահպանիչ ի դրախտին աւանդեցեր զմեր ոչ պահելով նախատինս ձերոյն. Ջաշակամբք պըտղոյն ձա
շակեցեր զմեզ ածանուցանել մեղաց եւ մահու. վե՛ ուրո՛յ ընդ ո՛ր
մեզ ոտն ձաշակել զքաղցրուԹի՛ զոց պատուիրանաց։ Ա՛ր զանա
զան վերջք մեղաց հարաբերոդիս ի Ժըլտնամոյն. Եւ ի բաժմապա
տիկ հիւանդուԹեան. կարօտացաք մարդասիրդ բժիշկ ըզ մեզ
մեր. վե՛ ուրո՛յ բըժշըկեա՛ զմեզ քի՛ ոչ մարդասեր։ Ա՛ր երկիր
՛ի փըրկուԹի մարդկան ծնընդեամբ կուսին մարիամու. Եւ կեր
դաստարան քոյ ըրուԹե՛։ Հրաւիրեցեր ըզ մահացեալսն ՛ի յարու
ԹիՀ։ վասն ուրո՛յ աղաչանօք մ՛ըքո՛յ կեցո՛ զմեզ փըրկիչ։
Ա՛ր գերագոյն փառաք բարձրացուցեր զմանկունս երկնեղջեւոյ ըզ
խոնարհուԹե՛ քոյ ձանաչա՛րհաս. առաջնորդեալ՛ ի լերկինսն ի
վարըս հրեշտակաց. աղաչե՛ մ՛ըզ առաջնորդեա՛ մեզ ի յարդարու
ԹիՀ։ Ա՛ր զառնուԹե՛ պըտղոյն ձաշակին ուրով մեռաք յարդարուե
պահելով քո՛ բառնանրեայ փոխեցեր ՛ի քաղցրագոյն ըրիհաց քոյ
ձաշակումն. աղաչե՛ մ՛ըզ արբուցանել զուրախարար ի սիրոյ քոյ զբաժ՝ին

ուո՛ր. մայր և՝ յետ ծընընդեան մընալով կոյս. վասն ուրո՛յ ամենեք,
ինչ Ա՛վ քառաԹև լուսածին գերապանծնիդ կառուցօղ կեանցն առ
նից. միշտ բազկատարած առ քեզ կո՛ չեմ։ Վառակուսի ազանց հովա
նի և պահապանի յերս և՛ ի մուտս փըրկուԹի՛ ի յայսմ ըզ և պարբնապ
ատրուԹե՛։ վառք հօր։ Ուրիշ ըզգայուԹե՛ և՛ կնի՛ք ՛ի դէմս առ
նից. դու և՝ յաճախնսըն կատարիս խորհո՛ւրդ յօրէն արեգականայի՛ն
փայլին ձառագայԹք։ Լ՛այժմ և միշտ։ Լ ըզգեցք ըզ տեղի անկեղծու
թեան ըստ ամենայնի Թըչնամո՛ւյն. որ ՛ի յերկինից վայր անկեալ։

Շ՛ոթկան սէրոյն Յ՛ովսէփայ Ա՛կ։ և՛ձ տող ՃԻ։ Ա՛ր ջրէնս սր
Ա՛ր ընտրեցեր ՛ի սկըզբանէ զՀաձայ եղեամըն ՛ի մարդկանէ. որ և
զի նուէրեաց լքե՛զ Թէ՛ ո՛դորոս. զոր խաւնեցեր ՛ի դասս երկնաւոր
զօրացդ. ա՛ղաչանօք սորա կեցո՛ ըզ մե՛զ ք՛ս Թագաւոր։ Ա՛յօրինակ
աներևոյԹ վի՛շապաձին՝ զոր ի կո՛խել հրամայ եցեր. արիաբար Թէ՛
ո՛դորոս զերևելի՛ զգո՛ւխս վիշապին խորտակեաց քո՛յով զօրո՛ւԹեդ.
ա՛ղաչս։ Ա՛ր ըզ Հո՛ւրն արկեա՛ լերկիր քոր քաղցեր յո՛գիս սըր
բոյն Թէո՛դորոսի. որ և՝ ըզ տա՛ճարն լուցեա՛ ըզ կռոցն և՝ մո

տո՛յց զանձն ողջակէզ քեզ պատարագ ընդունելի՛. ա՛ղաչս։

Ա՛ր ջերմ՝նըս սըրբուԹե՛ պահպանիչ ի դրախտին աւանդեցեր զմեր ոչ պահելով նախատինս ձերոյն. Ջաշակամբք պըտղոյն ձա
շակեցեր զմեզ ածանուցանել մեղաց եւ մահու. վե՛ ուրո՛յ ընդ ո՛ր
մեզ ոտն ձաշակել զքաղցրուԹի՛ զոց պատուիրանաց։ Ա՛ր զանա
զան վերջք մեղաց հարաբերոդիս ի Ժըլտնամոյն. Եւ ի բաժմապա
տիկ հիւանդուԹեան. կարօտացաք մարդասիրդ բժիշկ ըզ մեզ
մեր. վե՛ ուրո՛յ բըժշըկեա՛ զմեզ քի՛ ոչ մարդասեր։ Ա՛ր երկիր
՛ի փըրկուԹի մարդկան ծնընդեամբ կուսին մարիամու. Եւ կեր
դաստարան քոյ ըրուԹե՛։ Հրաւիրեցեր ըզ մահացեալսն ՛ի յարու
ԹիՀ։ վասն ուրո՛յ աղաչանօք մ՛ըքո՛յ կեցո՛ զմեզ փըրկիչ։
Ա՛ր գերագոյն փառաք բարձրացուցեր զմանկունս երկնեղջեւոյ ըզ
խոնարհուԹե՛ քոյ ձանաչա՛րհաս. առաջնորդեալ՛ ի լերկինսն ի
վարըս հրեշտակաց. աղաչե՛ մ՛ըզ առաջնորդեա՛ մեզ ի յարդարու
ԹիՀ։ Ա՛ր զառնուԹե՛ պըտղոյն ձաշակին ուրով մեռաք յարդարուե
պահելով քո՛ բառնանրեայ փոխեցեր ՛ի քաղցրագոյն ըրիհաց քոյ
ձաշակումն. աղաչե՛ մ՛ըզ արբուցանել զուրախարար ի սիրոյ քոյ զբաժ՝ին

Ա՛ր Թաբոր՝ ի լերինն՝ ձևացուցեր զքո բնութիդ անստանելի գոյացութիւնդ. ընդ որս և մեք ցընծութիւնդ երգեմք քեզ ողորմածդ մեզ մարդասէր։ Ա՛շակերտեալ հետացեալ բարբառեին ընդ իրեարս՝ ի տագնապել սըրտից իւրեանց. ընդ որս։ Ա՛քանչելի մեծ խորհո՛ւրդ զիր երկնաբեղմն. քոց սըբոցդ առաքելոցըն ծանուցեր զբարերար. ընդ որս։ Ա՛ոսկալի հետացմամբ զայլակերպութիդ՝ տի՛ տառապեալքըն տեսեալ յօրն նեղութեանդ զտագաւոր. ընդ որս։ Ա՛ովանայեալ ամպ լուսեղէն և ընդ հայրա-

կանըն լըսեաւ ըզձայն. Եթէ դա՛ե որդի իմ սիրելի. ընդ որս և։ Ա՛րիստոս ասուածդ մեր չնորհեա մեզ ընդ պետրոսի և ընդ որդուցըն զերբեդեայ. արժանաբրիծ քո՛ւմ ածայնն տեսլեանդ։ Ա՛յմ բարձեալ ըզ մեզ ետր առաւել քան ըզ գայլն զթաբօրական ընդ լեառնըն երկնաբեղմ զքեզ և յիմանալիս խորհրդոյ։ Ա՛ստղոյ և մեք ըզքանքո՛ւնս մեր յրմնաբեացուք քեզ Տիզևորական տաղաւար ոչ միայնոյն մըրդասիրի և փա-

Ա՛յսօր ըզխորհո՛ւրդ քոյ կըրկնակի գալ ընտեանն. աշակերտաց քոց յայտնեցեր ըզ՝ ի Թաբօր լերինն։ Ա՛յսօր ըզ փըրկական քո վշխար հի ըզ մահ վըկայեալ. քեզ երեւ եցան մա՛սկս և՝ եղելոյն։ Ա՛ըրեա տը զմեղուցեալ քոց ծառայիցս ըզ գայ՛ ըրանս. և չնորհեա տեսանել ըզ քեզ և լսել ըզ Հայրական ն ըզ ձայնն. Եթէ դա՛ե որդի իմ սիրե լի.

Ա՛ր զձառագայթս ածային ցուցեր այսօր մարգարէ՛ ինդս. որո՛ց կայի՛ն տեսանել զանտեսը՛դ սե՛ըօբեր՛ց. լո՛յսդ ա՛նձառելի ողո՛մ մ՛րեա՛ Ա՛ր զդաւանո՛մըն պետրոսի ըզգեզ որդի՛ հո՛ր աստո՛ւածդ։ հայր՝ ի՛ յա՛մպէն՝ վ՛ըկայեալ այսօր որդի՛ իւր դաւանիւր. լո՛յսդ ա՛նձառելի՛ նո՛րհեա տը և՛ մեզ մեղա՛ւորաց՝ ի միւսանգա՛մըդ գալ ըստեանն տեսանել՛ը՛ զքեզ Հայրական փառաւք ինորո՛դե՛լ ը՛ զտի՛ե՛ զերս. լո՛յսդ։ Ցընծա՛յ այսօր փառո՛ք մի՛ածնին. լեառն Թաբօր հանդերձ հովմանի՛ մե՛. բարձրացեա՛լ դերա՛գոն սինա՛՝ յ՛. և՛ երջ ա՛ստուածդ դուրն երկնից՝ ի նմա՛։ Ցընծա՛ն այսօր լերինք աստո՛ւածդ. ա՛րարո՛ղին ելեա՛ք ը՛ առա՛ ջը. պարակ ցե՛ն յաւիտե՛նական լերա՛՛նցն. դա՛ռք առա՛ քե՛լոց և մարգա՛րե՛ից։ Ցընծա՛յ այսօր լեառն վերին սիան՝ հա՛ր նարան անմա՛հ արքայ՛ ծն. տեսանելով զերկնա՛ւորը փեսա՛՛յ՛ն.

զարդարեա՛լ լո՛ւսո՛վ Հայրական փառո՛ք։

Ա՛ր փառաբանի՛ս՝ ի հրե՛շտական՛ից ընդ հո՛ր և հո՛գւդ՛. ք՛ո՛ սո՛՛ր որդի՛ անստո՛ւածդ. խոնարհեցար՝ ի հողեղէն բնութի՛ս համբերելո՛՛վ հան-

թէ արձրեակաւն սիրոյ քոյ չէ դարձուցեր յերդուաց ատելոյ։ այլ հնար
ձառ ի տնդ ընդ մահու անկեալ թագաւորութեաբ։ օրհ։ Ալր զերթալ
բեցեր ընդ մարդն առաջինն։ էր զի պատուիրանն ոչ պահեցիր դար
քեզ աբր չարչըն մերոյ։ Ալր ի պատկերը աջոութեանդ զարդա
ձառելոյ քանդ աբր որով եղեն երկինք եւ երկիր։ օրհնեմք ըզ
Ալր յանաբ քան զյաւիտեանս անժամանակ ծընեալ ի հօրէ. ան

✠ Տուր Ալ. Աստուած կոչ ձայն առաւ ✠

մեղաց մերոց։ եւ անդէնեա փըրկիչ զանձինս մեր ի փորձութենէն։
մայր աստուածոյ բարեխօսեա առ միածին որդին լուծանել զկապանս
պանան ծնընդեամբըդ քո լուծեր զերկուսեան նախաժօրն։ մարիա մ
թըշնամանէն։ պատերազմաւորէ զծրուէ քո վ փառք հօր։ Ալր անա
նայաղթ զօրութեն խաչիդ քոյ քո՝ որ ցուցաւ իյօգնութեն ընդդէմ
նի քոյ։ ձառագայթիւք տեսանի։ էր բանմութեաբ ժողովրդն։ Ալ մե
պըշտ պանծացաբ յոյժ։ Ալ։ զի ծագումըն լուսոյ աբծայինըն շա
ս Աբրհամէ երեւեալ նըշանն յայղծութեան այ յօծը։ հեթանոսաց
ծագեալոյ լոյս պղտմութեան։ Ալ բանմութեաբ ժողովրդն։ տեսա
շալի եւ բաշխող բարութեան։ աղերսեր ես ծարաւեալ ես հանգիստ
աշխատելոյ։ եւ եղեր վերընկալ աբծայինն բանի ն։

Ի Ալ երկինից երեւեալ նըշանն յայղծութեան այ յօծը։ հեթանոսաց
ծագեալոյ լոյս պղտմութեան։ Ալ բանմութեաբ ժողովրդն։ տեսա
շալի եւ բաշխող բարութեան։ աղերսեր ես ծարաւեալ ես հանգիստ
աշխատելոյ։ եւ եղեր վերընկալ աբծայինն բանի ն։

Ի Ալ երկինից երեւեալ նըշանն յայղծութեան այ յօծը։ հեթանոսաց
ծագեալոյ լոյս պղտմութեան։ Ալ բանմութեաբ ժողովրդն։ տեսա
շալի եւ բաշխող բարութեան։ աղերսեր ես ծարաւեալ ես հանգիստ
աշխատելոյ։ եւ եղեր վերընկալ աբծայինն բանի ն։

Երդմունք քրիստոնէից՝ ի թուրքաստան։

Ես՝ N. N. որդի N. N. հաւատով քրիստոնեայ՝ ի ծննդենէ ի մանկութենէ իմմէ մինչեւ ցայսօր՝ ի ձեռն սրբոյ մկրտութեան եւ ի ձեռն սրբոյ հաղորդութեան՝ ի սուրբ եկեղեցւոյ։ Եւ ի ձեռն սրբոյ միւռոնի՝ որ օծեալ է ի սուրբ հայրապետէն մերմէ Գրիգորէ Լուսաւորչէ՝ եւ ի սուրբ հայրապետաց յաջորդաց նորա՝ մինչեւ ցայսօր։ Եւ ի ձեռն սրբոյ խաչին՝ որ ի Գողգոթա՝ եւ ի ձեռն սրբոյ գերեզմանին՝ որ ի Երուսաղէմ։ Եւ ի ձեռն սրբոյ Էջմիածնի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Հռիփսիմեայ՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Գայիանեայ՝ եւ ի ձեռն սրբոց Ս. Վարդանանց՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Գրիգորի Լուսաւորչի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Սարգսի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Աստուածածնի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Կարապետի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Յակոբայ՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Թադէոսի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Բարթողիմէոսի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Թովմասի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Մատթէոսի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Յովհաննու Աւետարանչի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Յովհաննու Մկրտչի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Ստեփանոսի՝ եւ ի ձեռն սրբոյ Ս. Գէորգ

Ովանուն քո՛ քեզ օրհնեմք. փա՛ռաւորեցաք ընդքեզ ա՛ստ
ղեալն մերոց. Այ՛ջեր ի հնոյն ի բաբելէն. փա՛ռաւո՛ր Այ՛ն փերը
կեցեր զերկիս մանկո՛ւնան ի հրոյն քեզ՛նուածէ՛ն. փ՛ Այ՛զ ա՛ռ օր
հնեցէ՛ք և քա՛ զրը ա՛ռաքեալքը ընդ նա՛ յաւիտեան: Այ՛ակիցըն հնո՛ր ի
ջեալ՛ ի հնոյն ևթօթափէ՛ր զե հուրն ի՛ նոցանէ՛: Եւ մանկո՛ւնքն ի հնոցին գո՛հա
բանէին՝ ո՛ր պահեցէ՛ր զե մեզ ի հրոյ. և արժանի՛ արարեր օ՛ր
հնել ընդքե՛զ ա՛ստ և գովել զանո՛ւն քո՛ յաւիտեա՛ն:

Մ Այ՛ուրախլեր ա՛ծածին՝ տաճա՛ր անխախտե՛լի. ընդքեզ մեծա՛ցու
նեմք: Հրեշտա՛ղքն անարատաբար. և ա՛ստ վայելչապէ՛ս ծընա՛ր.
ուրա՛. Այ՛րդի՛ մարգարէն սո՛ւրբ է տաճա՛ր քո պահելո՛ւ արդա
րութէ՛ն և դա՛ւռն երկնայինն ուրախլեր պատուածին:

Ո՛վ կենդանարա՛ր հանապա՛զ զի՛ս ա՛ւետո՛ւ: Ընդբարկեալ՛ քե՛զ
թրշնամին ինձ յարուցանէ՛: Այ՛ապա՛տ բարիլեր անձին իմոյ ապա՛ւէն
ի Այ՛համբառնալ իմո՛ւմ աւա՛ք զիս ի՛մ ո՛գնեա՛ ինձ տէ՛ր:

Այ՛յսօրհնութի՛ւն նոր օրհնեցուք զքե՛զ քրիստո՛ս փրկի՛չ մե՛ր:
Այ՛յերկնա՛ւ մեր և փրկի՛չ տո՛ր կեցո զանձինս մե՛ր:

Ս Այ՛ր խանարհեցաք ի տկարութիւ՛ն մե՛ր մարդասէ՛ր տէ՛ր. օրհնե՛մք
ընդքե՛զ և աղ՛ա՛չեմք զքե՛զ Աստո՛ւած մե՛ր. Այ՛և բարձէ՛ր ընդ մեղա՛ց մե՛ր
ջարանօք քո՛. ընո՛ր հեա՛ն բանաւո՛ր հօտի օրհնել զանո՛ւն քո՛ անդա
դա՛ր. աղ՛ա՛չեմք: Ա՛ր արարէ՛ր ընդ աքանչելիս՝ ի հնոցին սրա՛ի
մեզ զողորմութի՛ւնքո՛ մարդասէ՛ր. աղ՛ա՛չեմք: Ի՛ զո՛ր օրհնե՛ցէ՛ք
բարձրարարքե՛ր ընդ նա՛ յաւիտեան: Ա՛ցէ՛ք Ա՛ր ընդ հո՛ւր հընոցին
զի՛ջոյց և զմանկո՛ւնան անպրեցո՛յց ի բո՛ց ցո՛ւն. բարձր արարա՝
Ա՛ցէ՛ք: Օ՛ր՛նութեամբ սուրբ հոգո՛ւն փրկչեցան ա՛նանիեանքն.
և երդիչն մի՛ աբանո՛ւթեամբ. բարձր.

Մ Ա՛նարա՛տ տաճա՛ր բնակարա՛ն ա՛նբաւ բանի՛ն այ՛. մարիամ ա՛ծ կո՛յս
ղքե՛զ և ընդ ծընեալն ի քե՛ն մեծա՛ցուցանեմք: Հարգանդի կրեցեր ո՛ր
յաւա՛ջքան գյա՛ւիտեան՝ ի հօրե ընդ բանն. ծընա՛ր մարմնո՛վ ընդքե՛զ
Այ՛ուրախ լինի՛մք՝ ի քե՛ն անդադա՛ր բարեխո՛սեա՛լ ա՛ստ անձանց մերոց սու
ծրդի՛նքո միածի՛ն փրկի՛չ ընդ մեզ՝ ի փորձութի՛ւնէ և յամէ՛ն չա՛րէ մե
ղա՛ նի՛ ի վերայ իմ բեռնի՛նքդ մեղաց: Այ՛ օգնեա՛ ինձ փութա՛ջան
ա՛ն ի ս

Գ։ Լ՚ՀՀ ասը օրհնեցէք զարձր արարչէրդ զնայաւ լուտա՝ն։ Լ՚ջամբ ծր
արկեայեր և գնային՝ լիմիջ հընոյն հրեղն։ զայր և փառաւորէ ի՝ն,
մեծայիւ՝ր կեցո զանձինըս մեր։ Լ՚ՀՀ այնքն ոչ դադարէին զձրա
ցեալ փառաւորեալ անուն փառաց քո ց ամենայն յաւէ
րեսն։ Լ՚ռաւել փառաւորեալ անուն փառաց քո ց ամենայն յաւէ
Գ։ Լ՚ստուած և Տէրըն մերոյ զարձր զանեայել անուն քո յաւիտեան՝ն։
Ա։ Ա՚ուխտի Տէրըն մերոյ՝ տ՚ր մի մատներ իսպառ ո վն՚անուանըդ քոյ
սրբոյ։ Լ՚ռաւել փառաւորեալ անուն փառաց քո ց ամենայն յաւէ
Գ։ Լ՚ստուած և Տէրըն մերոյ զարձր զանեայել անուն քո յաւիտեան՝ն։

Հեցը։ զարձրեալ անաւր։

Ա։ Ա՚ստուած ամենայն մերոյ զարձր զանեայել անուն քո յաւիտեան՝ն։
Գ։ Լ՚ստուած և Տէրըն մերոյ զարձր զանեայել անուն քո յաւիտեան՝ն։
Ա։ Ա՚ստուած ամենայն մերոյ զարձր զանեայել անուն քո յաւիտեան՝ն։

Ա։ Ա՚ստուած ամենայն մերոյ զարձր զանեայել անուն քո յաւիտեան՝ն։
Գ։ Լ՚ստուած և Տէրըն մերոյ զարձր զանեայել անուն քո յաւիտեան՝ն։
Ա։ Ա՚ստուած ամենայ

Տ. Ինդ երկնային զօրութեան օրհնեցէք զնոսին ամենայն երկիր.
Ա. Եղիայ տէր խոստովանիմ ըզ յոյնացոյս լիմ. մեղայ ողորմեա.
Ա. Եղիայ տէր և անկանիմ առաջի քոյ. մեղայ ողորմեա.
Տ. Եղիայ տէր բառնում ողորմ աստուածդ մեղայ ողորմեա.

Ա. Ողորմեալ անձն իմ անօրէնութեան. մի կորնչասցես զիս ընդ ստանօրէնութեան իմոյ. որ խընդրող դուս ողորմելոյ ոչխարիս։ Ա. Անդադար մեղաք ընկերդի անձն իմ. ընկալ զիս ոգի երբեմն զպատրոյս որ ծրփիմ աղբեակ յանցանաց ո Փառք պատիւ և գոհութիւն ընդ անուանդ քում սրբոյ։ Ա. Ամէն սրբ զոյ տէրութեանդ վայելէ փառք պատիւ և երկրպագութիւն։ Ա. Օրհնեալ ես բարեբերդ որ ուսուցեր մեզ ամէն ժամ փառաբանել անուանդ քում սրբոյ Տէր Փառաւորեալ յաւիտեան ամէն Հոգի Փառաւորեալ յաւիտեան ամէն Ա. Ըստ արարչին ողորմութեան քում հնացին և կենդանիք ցօղով քո վերջ կեցը զերծիս մանկունան։ Ա. Հիւրըն բորբոքեալ մանկունքն հաւատով շնջացին և պատկերի ոսկւոյ ոչ մատուցին խունկս։ այլ քեզ միայն հայրըն մերոյ։ Ա. Ի զմէն օրհնեցէք բարբարոսք ըզ Նա յաւիտեան։ Ա. Ծնողքն ըզ ցօղ ողորմութեան երից մանկանցն ի հնոցին. բարձ։ Ա. Ամէն ամէն ի հնոցին. զգալուստ միածնին երգէին մանկունքըն. բարձր։ Ա. Ջեալ առ նոսա կենսա բեր հրեշտակն. զհայր ի յերկիրն տայր փառաւորել. բարձր։ Տ. Որ խորհրդով արքայական արդարութեամբ նոր օրհնութիւն տայցէք. և անդադար բարեբանեսցուք։ Ա. Որ տաճարիդ անձամբ լուսոյն որ ի հօրէ նոր երգս երգեսցուք։ և։ Ա. Նոր խառնարանիդ հրաշալի նոր խառնմամբ բանին և մարմնոյն. հոգևոր երգով բարեբան նեսցուք։ Ա. Եղիայ տէր բառում ողորմ աստուածդ մեղայ ողորմեա։ Ա. Եղիայ տէր և անկանիմ առաջի քոյ. մեղայ ողորմեա։ Ա. Եղիայ տէր խոստովանիմ ըզ յոնգալոս լիմ. մեղայ ողորմեա։ Տ. Ինդ երկնային զօրութեան օրհնեցէք ըզ նոր ամենայն երկիր.

Աղաչեմք սե՛, Հայրապետդ ջերջերեալ վասըն տան հանճե՛րելոյդ. յաղ
թե
պատե՛ր քաջ. փոխեցան՛ ի զօրս վերին՝ զընտրեցեալսն։

Արդարեև սե՛ր Հոգւոյ սրբոյ ընդ երկայնին զօրան այսօր երդակ
ցեալ տօնե՛մք. որք հանդիսացան ընդդէմ բռնութե՛ան
թըշնամւոյն։ Ընտրեցեալքդ՝ ի մանկութե՛նէ ցուցան զե՛ր ի վերոյ
սրոյ և հրոյ տանջանացն. զպատուականն մահս ի սրբութեան ընծայելոյն
քեզ՝ քա՛նաւոր զհնամունք։ Այսմ տանկաեալըք ճգնութե՛ամբ ի փորձ
զանազան տանջանաց. համբերութեամբ վանեա՛ք զթըշնամւոյն
պատե՛ր քաջ. փոխեցան՛ ի զօրս վերին՝ զընտրեցեալսն։

Աղաչեմք սե՛, Հայրապետդ ջերջերեալ վասըն տան հանճե՛րելոյդ. յաղ
թե

Թելով բըռնաւորին դաւսաւկից եղէք վերնոց։ Ո՛ր գնեաւնահատ կենցաղք յերկրի. յաղթօղք ի պատերազմի. կախելով զգ սատանայ դաւսաւկից։ Ի նուսաւորեալք երկնային լուսոյն. պայծառացեալք ի հոգեւոյն սըրբոյ. բարեխօսեցէք՝ առ Տէր վասն անձանց մերոց.

Որանեւէն նըբ՝ հայրապետք. որք կամաւ չարչարեցայք յանձնառիք ղհամբերուԹի. յարժանաւոր յաղօԹըս ձեր յիշեսջիք զանձինս մեր։ փոխանակ արեանըն ոՀն՝ ձեր արիւնըդ հեղան յերկրի. և հոտս նոյն բուրեաց յաշխարՀ. յարժանս։ փոխանակ անցաւորիս՝ ձեզ անանցն և պատրաստեալ պըսակ փառաց ի քրիստոսէ. յայր։

Նդ վերինն զըւարԹունան բարեբանեմք ըզքեզ Տէր սբ սբեսբ զծնրուԹեդ կեցո զմեզ։ Ինչատակաւ սբց մարտիրոսաց գոհաբանեմք ըզքեզ Տէր. սբ։ Որք սըրբեան ձայնիւն աղաղակեմք առ քեզ Տէր. սբ։

Ան յաղԹելի Հըգնաւորացն զգ յիշատակ՝ և կայք հաւատացեալք ամենեքեան պատուեսցուք։ Ոանզի՝ մարմին ունելով զտանջանսն արհամարհեցին. նըմանօղ ըք լինելով չարչարանաց փըրկչին. և կայք Ոանզի տեսարան եղեն հրեշտակաց՝ և մարդկան. ըյաղԹուԹիւ պըսակն ի քէն ընկալան։ և բարեխօսեն առ Տէր վասն անձանց մերոց։

Ո՛զ պըսակիչ չըն սըրբոց և գՀանգուցեալն ի քէն բէս. անդա՛ր ձայնիւ երգե՛լով. օրՀնեցէք զՏէր յօրՀնուԹիւն ինոր։ Յայր տո նչ եկեղեցի՛ զգ յիշատակ սըրբոց մարտիրոսացն՝. ընդ որս և մե՛ք ձայնիւ երգե՛լով օրՀնեցէք զՏէր։

Ոդաւ ՃըշմարտուԹեամբ՝ յօՀանեսցուք մըկըրտիչ Ճաղկեցաւ՝ ի յերկրի. աղօԹիւք սուրբ տէր լո՛ւր մեզ ողորմեաց։ Ի արգարէ և առաքեալ ծառայ Քրիստոսի՝ ձայն բարբառոյ աղաւորող տիեզերաց աղօԹիւք Երկոքեան զարնւսեակըն Ճաղեալ ի յերկրի. եղիզ կաթսաեսւ արճգա կանդ արդարուԹեան՝ աղօԹիւք.

Գը Յայր տոնչ՝ եկեղեցի ուրախուԹեամբ զգ յիշատակ սըբ բոյն գրի՛գորի. որով լուսաւորեալ պայծառացաւ վայելչապէս. ի հանդերձեալս յոսկէ հոյակս զարդարեալ՝ և պըսակեալ. օրՀնեցէք մա՛նկո՛ւնք զքրիստոս Թագաւորն։ Յայր ցընծա՛ն նորա ծնեալ որդիք լուսոյ յիշատակաւ սբ լուսաւորչին. որով հրաւիրեցան ի հանդերձեալն անապական. մընանել ընդ փեսային երկնաւորի ի յաւուրս յաւիտենից լուսեղէն։ օրՀնեցէք։ Յայր քահանայ՝ յր հոգևոր պատարագիչն ըսպասաւորք վերապատուականըզքահանայապետըն. սբ որով երկնայնոց քահանայուԹեանցն հաղորդեալք. յոր վերափոխեալ յայր մըտանէ ի սըրբուԹիւն սըրբոց միշտ բարեխօսել առ տէր վասն մեր. օրՀ։

Ուրախները ուրախ ինձ եղէք և փըրկուԹեան մայր. ըզքե՛զ ընդ

ունել, ի քէն ո զանթառամ փառաց պըսակին։ աղօթիք։
աելութենէն։ աղօթի՛ր սոցա՝ ունդրմեցոյ մեզ։ Ա՛ւ արժանեղիցին ընդ

Ալը հանդերձեցան չարչարանաց քոց ձի՛ս ու՛ր հայրապետքն. Լ՛վ
բաբերեալ պայծառացան ընդ անմահութեան քո՝ սո՛ցին ա
ղաչանաք խընայեա՛ ի մե՛զ աչքէ հա՛յ ըզգըն մերոյ։ Ալը ի սկըզբանէ
պատուեա՛լ եղեն ի սէրըդոլորից տ՛ըն. Ա՛ը զ տիեզերս հրաւիրեցի՛ն
յորդիգրութե՛ն չնորհս. սո՛ցին։ Ալը զընթացս իւրեանց կատարե
ցի՛ն հաճոյի՛ր քո՛ ձի՛ս. Ա՛ը զ պըսակս անմոռական ի՛ձէն ընկալա՛ն.
սո՛ցին։ Գ։ Ի՛ զ սո՛ր օրհնեցեք. բարձր սրարեք ըզ նա յաւիտեա՛ն։

Օ՛ակիցըն տ՛ըր և տ՛գուտն. որ բնակեա՛լ ե ի լոյս ա՛նմատոյց
բարեբա՛նի սըրբասաց ձայնիւ. բար։ Օ՛ երկըրպագեա՛լն ի սըրբոց
հայրապետաց. ո՛րք հեղմամբ արեանն իւրեանց նըրմանօրք եղե՛ն
փո՛ըկողին զինքեա՛նս. բարձր սրարեք ըզ։

մ՛ Ճաճին մայր լուսոյ աբ՛ կո՛յս լուսեղէն տաճար. ո՛րոմ երկի՛նըք
չէին բաւական ա՛ռ ի բնա՛ կո՛ւրծի՛ն. ի քէն մա՛րմնացա՛ւ։ Ի՛ զ քէզ ան
տա՛նելի զբընութի՛ւն. ծո՛ր նոտութե՛ան մա՛ծացո՛ւցանե՛ մ։ Ա՛ւրյսերը ա՛թո՛ռ
փո՛ըկուածո՛ւն յո՛յս հաստա՛տուածոյ մարդկան։ մի՛ չնորդ օրի՛
նաց ևչնո՛ըհալի. օ՛րհնուածեա՛մ ա՛նդադար գո՛հո՛ւթեա՛ մ. մա՛ծ։
տա՛նելի զբընութի՛ւն. ծո՛ր նոտութե՛ան մա՛ծացո՛ւցանե՛ մ։ Ա՛ւրյսերը ա՛թո՛ռ
չէին բաւական ա՛ռ ի բնա՛ կո՛ւրծի՛ն. ի քէն մա՛րմնացա՛ւ։ Ի՛ զ քէզ ան
հաճոյանալ ոչ մի՛ ա՛յդ ի կանա՛յս օրհնեալ. կրե՛լով ի՛ քե՛զ գան
քե՛ զգա՛նձըդ կի՛նանց ա՛ծ՛այինս. ձա՛յնի՛ւ ցընծութե՛ան մա՛ծացու։ Ա՛յսը
ա՛նա՛րատ լուսոյն. հրե՛շտակայի՛ն օրհնութե՛ան պատուեա՛լ ըզքե՛զ մա՛ծ։
խե՛ Ա՛յսօր ուրախա՛նայեալ ցընծա՛ն եկեղեցի՛ս բա՛ղմութի՛ւնքն. ի՛նա՛ա
կատի՛ս աբ՛ ե՛կե՛ղեցւոյ. քա՛նզի՛ հնօրհե՛ցա՛ւ մեզ քա՛հանայա՛պե՛տյա՛ա
լ՛ տե՛ղիս. ի՛ լուսա՛ւորել զկաթո՛ղիկէ աբ՛ զե՛կե՛ղեցի. փա՛ռ ո՛ըք
գալըստեա՛ն քոյ սո՛ր։ Ա՛յսօր սի՛ւն լուսոյ հովանի՛ եղե՛ը մե՛ռ ի՛ի
բարձանց. քանզի՛ թագա՛ւորն երկնա՛ւորն եկա՛ւորի՛ ի աբ՛ ե՛կե՛ղեցի.
լ՛ զ՛ ո՛ըք հրե՛շտակաց ծա՛ա՛ւելա՛ տօնե՛ի՛ն ընդ մարդկան. փա՛ռ
գալըստեա՛ն քոյ սո՛ր։ Ա՛յսօր սի՛ւն լուսոյ հովանի՛ եղե՛ը մե՛ռ ի՛ի
բարձանց. քանզի՛ թագա՛ւորն երկնա՛ւորն եկա՛ւորի՛ ի աբ՛ ե՛կե՛ղեցի.
լ՛ զ՛ ո՛ըք հրե՛շտակաց ծա՛ա՛ւելա՛ տօնե՛ի՛ն ընդ մարդկան. փա՛ռ
ո՛ըք։ փա՛ռք հո՛ր։ Ա՛յսօր քահանայա՛պե՛տ ա՛ծ՛ո՛ւ շմարիտ ա՛ծ՛այինն օրհնած
քե՛ի՛ նայատուեա՛լ. կա՛ռ ագնե՛ը ըզ քառանկիւնն սե՛ղա՛ն խաչին. ա՛րժա՛նա
պէս պատուագոյա՛լ բաշխե՛ զմա՛րմի՛ն և զարի՛ւնըն ա՛ն. մա՛ք բապե՛ս մե
ձեցարուք փո՛ըկեա՛ծ ըք նո՛ր ժողովո՛ւրդք. և՛ հայցեցէ՛ք ի՛ քրիս
տոսէ զի՛ հնօրհեսցէ՛ ըզսա՛ըմա՛ռ զ ընդ երկայն աւո՛ւրս։ Ա՛յժմ և միշտ

Ա՛ը անթա՛առամ փառա՛ք պըսակէ՛ ըզ սո՛ըրբս իւր. և՛ ի դա՛ռնէ՛

աա լուսեղէնըս վերա՛ցոյց. օ՛րհնեցէ՛ք։

✠ Հոյակ Ա՛ռաքելոց Ի՛ՀՀ։ Ըստ ութ ձայն։ ✠

Ալը հանդերձեցա՛ն չարչարանաց քոց ձի՛ս ու՛ր հայրապետքն. Լ՛վ
բաբերեալ պայծառացան ընդ անմահութեան քո՝ սո՛ցին ա
ղաչանաք խընայեա՛ ի մե՛զ աչքէ հա՛յ ըզգըն մերոյ։ Ալը ի սկըզբանէ
պատուեա՛լ եղեն ի սէրըդոլորից տ՛ըն. Ա՛ը զ տիեզերս հրաւիրեցի՛ն
յորդիգրութե՛ն չնորհս. սո՛ցին։ Ալը զընթացս իւրեանց կատարե
ցի՛ն հաճոյի՛ր քո՛ ձի՛ս. Ա՛ը զ պըսակս անմոռական ի՛ձէն ընկալա՛ն.
սո՛ցին։ Գ։ Ի՛ զ սո՛ր օրհնեցեք. բարձր սրարեք ըզ նա յաւիտեա՛ն։

Օ՛ակիցըն տ՛ըր և տ՛գուտն. որ բնակեա՛լ ե ի լոյս ա՛նմատոյց
բարեբա՛նի սըրբասաց ձայնիւ. բար։ Օ՛ երկըրպագեա՛լն ի սըրբոց
հայրապետաց. ո՛րք հեղմամբ արեանն իւրեանց նըրմանօրք եղե՛ն
փո՛ըկողին զինքեա՛նս. բարձր սրարեք ըզ։

մ՛ Ճաճին մայր լուսոյ աբ՛ կո՛յս լուսեղէն տաճար. ո՛րոմ երկի՛նըք
չէին բաւական ա՛ռ ի բնա՛ կո՛ւրծի՛ն. ի քէն մա՛րմնացա՛ւ։ Ի՛ զ քէզ ան
հաճոյանալ ոչ մի՛ ա՛յդ ի կանա՛յս օրհնեալ. կրե՛լով ի՛ քե՛զ գան
տա՛նելի զբընութի՛ւն. ծո՛ր նոտութե՛ան մա՛ծացո՛ւցանե՛ մ։ Ա՛ւրյսերը ա՛թո՛ռ
փո՛ըկուածո՛ւն յո՛յս հաստա՛տուածոյ մարդկան։ մի՛ չնորդ օրի՛
նաց ևչնո՛ըհալի. օ՛րհնուածեա՛մ ա՛նդադար գո՛հո՛ւթեա՛ մ. մա՛ծ։

ո՛ Ալընմաց մեզ ո՛ր ա՛ստուա՛ծ մե՛ր ի յիւշատա՛տակի սբ՛ հայրապե
տացն։ Ալը յա՛ռնո՛ւն քո՛ ե՛ր դարձե՛ա՛ցի՛ն զաշխարհս կո՛ռն ի պաշ
տելութենէ։ աղօթի՛ր սոցա՝ ունդրմեցոյ մեզ։ Ա՛ւ արժանեղիցին ընդ
ունել ի՛ քէն ո զանթառամ փառաց պըսակին։ աղօթի՛ր։

ՈՐՏՆԵՄ՝ ԸՂՔԷԶ ԱՆՐԱՒԱԿԱԼԸԶՆ ՀԱՅՐ ՈՐԴՒՆԴ ՄԻԱԾՆԻ. ԶՈՂՔ ԱՒԱՐՔԵՑԵՐ Ի ԴԱՐՁՈՒՄՆ ՄՈՂՈՐԵԱԼ ՈՉ ԽԱՐԻՆ. ԴԱՐՁԱ՛Ծ ԶՄԵԶ Ի ՄԵՂՑ ՈՐԴՒՈՅ ՔՈՅ ՀԱՐՑԱՐԱՆՈՂՔ. ԼՈՒԱՒ ԶԻՄՔ ԸՂՔԵԶ ԴԱՆ ԵՒ ԼՑԱՒ ՈՐ ԶԱՐԲԱԿԱՆ ԵՐ ՊԱԿԱՍ. ԼԸՏԱՒ Վ ՀՐԱՇԱԼ ԵՐ ԳԻՏԵԱՒ ԶՔ ԲԱՆԱԿԱՆԴՆԵՑԵՐ ԿԱՆԴՆԵԱ՝՝ ԶՍՏԱԿԱԼՔԸՆ ՄԵՂՔ ՔՈՅՆ ՈՐ ՀԱՐՑԱՐԱՆՈՂՔ. ԼՈՒԱՒ ԶԻՄՔ ԸՂՔԵԶ ԱՆՐԱՒԱԿԱԼԸԶՆ ՀԱՅՐ ՈՐԴՒՆԴ ՄԻԱԾՆԻ. ԶՈՂՔ ԱՒԱՐՔԵՑԵՐ Ի ԴԱՐՁՈՒՄՆ ՄՈՂՈՐԵԱԼ ՈՉ ԽԱՐԻՆ. ԴԱՐՁԱ՛Ծ ԶՄԵԶ Ի ՄԵՂՑ ՈՐԴՒՈՅ ՔՈՅ ՀԱՐՑԱՐԱՆՈՂՔ. ԼՈՒԱՒ ԶԻՄՔ ԸՂՔԵԶ ԴԱՆ ԵՒ ԼՑԱՒ ՈՐ ԶԱՐԲԱԿԱՆ ԵՐ ՊԱԿԱՍ. ԼԸՏԱՒ Վ ՀՐԱՇԱԼ ԵՐ ԳԻՏԵԱՒ ԶՔ ԲԱՆԱԿԱՆԴՆԵՑԵՐ ԿԱՆԴՆԵԱ՝՝ ԶՍՏԱԿԱԼՔԸՆ ՄԵՂՔ ՔՈՅՆ ՈՐ

զլաստկեր քո նորոգեցեր. նաբոթգեա զմեզ՝ ի հնութենէ մեղաց. Այնդ
անառակին որդւոյ գոչեմք առ հայրըդ՝ գթած. մեղաք յերկինս և առաջի
քո՛ քան ի չյացանց. երկնայոյս սիրով գբերկեա համբուրեա. մանրեա ընդ
Նորհեա մեզ տէր ընդ աղքատաց օրինակին՝ զաղաչիւս ժուժկալու
թեն զի կամաւոր աղքատութեամբ արքայութեդ երկնից ընդ նըմին լիցո
ցուք արժանի. լուր մեզ և ողորմեացդ քոյս ուրծ. Այր փո խանակ հա
ցին կարծութեն զՏայն անմահնութեն նըմա չնորհեցեր. ևընդ մեծա
տանն անգթութեան՝ ի գոգն աբրահամայ ընդնայ ընկալար. լուր
Ալուսաւորեա զաչըս սրբութենդ ստանալ մեզ ողորմութեամբ՝ ի քէն
որ զողորմութեն. զի մի ընդ մեծատանըն հայեցեսցուք՝ ի բոց հնոցին
ծագելու մատին ջնար՝ ի զովայնումն. լուր մեզ և ողոր.
Այր ընչ լոյս աչծայինդ բանի. ծագեցեր յաշխար համաճ խաւարն
անգիտութե՛ն. լուսաւորեա և զմեզ հօր՝ ի մանաւոթե՛ն. Այր զհամ
րչն դատաւորանի՛ն օրինակ. նոր շանակեցեր առ մեծատունն և զղա
զարո՛ս. ներհակաբար տալով զոր պատ ընկալան. Այ ո՛րոյ աղաչես
ցուք ըզքեզ՝ փրկեա զմեզ՝ ի հրոյ մեղաց և տանջանաց հանգիւլի
գոգնահատեան՝ արդարոյ. Այրով և մեք ընդ հրեշտակացըն դասուցանք՝
ժանեկի՛ս երգօրդո՛եդ. համաձայնեալ երգեմք ըզվիպաս ի բարձր
Ո անընկիզըն ուրծ զՏայրն ամենակալ. բարեբանեցեք ընդ զըւարթ
թունս յերկրնից. Ո՛ա՛ի հօրէ ծընեալ զորդին միածին՝ բարեբա
նեցեք հրեշտակայինն ձայնիւ. Այ՛ն զնորոգօղ սուրբ զհոգին ձայ
նիւ ցընծութե՛ն. բարեբանեցեք անլռելի ձայնիւ.
Անընկիզըն ուրծ և թագաւոր երկնաւոր. բարեբանեալ իզօրացան
մահից երկնաւորաց. ըզքեզ ծրհնեմըք Տայր անընկիզըն. Խոնարհե
ցար՝ ի բարձանց վասըն մերոյ փըրկութե. արձակի՛չ կապելոց և բըռ
ժիչկ հնգեւոց մերոց. ըզքեզ գովե՛մք որդի՝ միածին. Այր հակից
դես ընդ հօր և փառակից միածնին. բաշխող պարգեւաց և տը
ւոյ ողորմութե՛ն. ըզքեզ բարեբանեմըք նոր հոգի՛ն Շրշմարիտ.
Ա՛ծատունն խընկաբեր ծառայանու շնհնար բառբանանի՛ն. որ
՝ի գնաց՝ս հնգեւոյն վըտակաց աըննկեցար. և զանմահութե պըտուղն
՝ի ժամ՝ս ետուր մեզ՝. վե՛ որոյ ամենեքեան՝ ըզքեզ միշտ մեծացուցա
նե՛մք. Ո՛ անապական բառղբոնըն յայ ծայինն դրախտէ յորովայն քո տընն
կեալ. բըղխեցեր սը՛ր յարմատոյն յեսսեայ ծաղիկ. վայելուչ կուսա
կան՝ ծընընդեամբ. վանն՝ Այրիւնն լուսոյ ծագումն՝ ի քեզ վա

ռեանց ըզ Ձրայգ մարմնոյն ըմյս աշխարհի. պրով գտեա՛ զպատ
կերն իւրական. զոր վերըստին նորոգեաց յարուցեալն կերպանն
վանն որոյ բարեխօսեա նորին զմեզ ի հոգևոր մեղաց։

Եչ Ա՛վ պահպանող որ ծաղեցար յերեսմնի. նըշան յաղթութեա՛ն
ընդդէմ աներևոյթ թըշնամւոյն։ Ո՛ւռ փակեալ դրախտին բացող
և առաքինութեա՛ն աւազակին. որ զբոցեղէնն սուրըն կապտեա՛ց առնելոյն
հրամանաւ։ Ո՛վ ցընծան ըստորայինքս յամենայն ի մէնաստգամբոյ
գաղըստեանն. և յաւիժ զմեզ ուսուցանող դու ազգ առնմարմնոց անե
ղից։ Փառք հօր։ Ա՛ղերսեր կենաց բըղխեալ յերեսմնի նոր աղբիւր
ծնող. որով արբեցաւ երկիր ծարաւուտ հոգևոյն խմաստութեա՛ տալ
մեզ մաղթեա աղերսիւս արտասուաց։ մաքրել։

✠ Տուր Ո՛ւխ Ա՛ռաքելոյն ձայն ասա. ✠

Ա՛ր զաներանկնելոդ կերպարան ըզ գեցուցեր ծառային. և զաւրդարեալ
փառօք եդեր ի դրախտին. օրհնեալս ար՝ աղբիւր հարցըն մերոց.
Ա՛ր ձայնակամօք պըղտոյն մահու յանմահից կենաց՝ մեռանէ. իսկ գալըս
տեսեալ քո վերը ըստին փակեալ դրախտին դուռըն բացաւ. օրհ։ Ա՛ր
փոխանակ մահաբերին ծրով անկծքըն տըրտմագին. մեզ փայտ կեն
նաց ետուր զնասչ քո լուծեցինովաւ ըզ կապմահս։ օրհ։ Ո՛վ ար
օրհնեցեալ քարձր արարչ քըզնայաւետեա՛ն։ Ա՛ր ապրեցոյց զնոյ տա
պանաւըն պահելով հայր աշխարհի. և զհնեղ մեղաց մարդկան հեղեղաւ
ջնջըց դադարեցոյց և բար։ Ա՛ր ի ծով այս աշխարհի հինեաց տապան զե
կեղեցի. Ո՛ի սմա զօժանդակեալ հոգիս փրկանց իջնըց մեղաց. և բա
ր Ա՛ւրհնելոր մայր լուսոյ մարիամ. երկիր բանաւոր արեգական
ծիածան. լերըսարեխօս վանն անձանց մերոց։ Ա՛յընդհատ տաճար բա
նիդ աստուածոյ. բարձող տըրտմութեա՛ն նախահայրն Եւայի. լե։ Ձյընծա
յի մեղանչի արևելք. քանզի ելից ծագեաց մեզ լոյս երեսաց քոց. լեր։
ո Ա՛ծիւնս իմ Ա՛ր խոնարհեցար ի բարձանց. հո՛վ վիրաւորդ քաջ թո
ղեալ յերկի՛նս զհօտ քո անմոլար. վանըն մոլորեալ ոչխարիդ խնդա
ցողորեա մեզ։ Ա՛ր լուսով ուղղութեա քո լուցեր ըզ Ձրայգ մար
մնոյդ ածիլը աւետի՛ստան քո՛ աշխարհի. վասըն պատկերի քո. զոր նո՛
րոգեցեր հո՛ղ ծղո։ Ա՛ր դաւձմամբ անառակի մարդկութեա՛ն ե՛ս
զըդ պարծանք հօր հաձուեցա՛ զեր նար պատարագ. վասըն հաշ
տութեա երկնաւորաց եւ երկրաւորաց հո՛ղ ողորմած մեզ աստըւած։
ո Ո՛նդ լուսափայլ զըւարթնոյն ըզ յարուցեալն օրհնեսցուք. և
մա՛ղթելով խընդրեսցուք մաքրել՛ հոգմէ՛ զմեղաց։ Ո՛նդ խըղճալիքըդ

սէր կանանցն անմահ բարեմասնութենէ. խոնարհա՛ծ ողջոյն մատուցանեմ ձեզ մարդիկ՝ որ ի Քրիստոսի պահեցուք յաղթո՛ղ լինելոյ փորձողին. և զի՛նդ հրեշտակս երգեցողք փառք ի՛ բարձունս աստ՛ուծոյ։

✝ Ի ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԱ ՅՈՎՆ ՄԱՍ. ✝

Օրհնեա՛լ սո՛ւրբ աստ՛ուածն մեր՝ որ ի խիզախ իմաստից հնոցին և փրկչական զերիս մանկունսն. զի քեզ օրհնեմք անդադար աստ՛ուածն հարցն։ Անհանգիստ սէր երկրորդութե՛ան որ յաստ՛ուած բարեբանեալ. ընկա՛լ ընդ մեր օրհներգութի՛ւն աստ՛ուած։ Ի զո՛ր օր հնեցիք և բարձր արարիք ընդ նմա յաւիտեա՛ն։ Ամենայն ժողովո՛ւրդ մի՛աբան երգով բարեբանեցիք. և բարձր։ Ի զ նըստեա՛ն իւրմէ քերովբէից. քա՛հանայ՛ք և ա՛ռաւել բարեբանեցիք. և բար։ Ա՛ն ևս ձա՛ծածուն մարեա՛մ ցանկալի՛ կուսից և պաշտա՛ն աղգի մարդկան. մա՛յր և աղա՛խին մեծացուցանե՛մք։ Ընկէզ մորենի՛ և տա՛ճար ընդ հա՛նուր լո՛ւսոյն. անա՛րատ և ա՛նխա՛թ տոհմի կուսութի՛ւն. մա՛յր և հնոց ուրդ կենաց և մա՛յր կենդանութե՛ան. և առաքա՛ւոտ հրաշա՛լ ծագմանմբ. մա՛յր։ Ա՛ն ևս զարձո զցասումն քո՝ ի մեզ յաղաղակել հողեղինացս. բա՛ղմա գութի տո՛ւր խնայեա՛ և մի՛ կո՛րուսաներ։ Այնգնեա զանկեալս՝ ի գո՛ր մահե զվի՛րաւորեա՛լս՝ ի թըշնամւոյն. որ բըժի՛շկ դո՛ս հիւանդաց բժշկե՛ա զի՛մ զհիւանդութի՛ւն։ Ի յանցանաց իմոց թաղեա՛լ անձն իմգոչե՛մ ոգի ըզ մաքսաւորն՝ ո՛չ ծա՛ւեա զի՛ս ըզ մեղաւորս։

Ա՛ր ի՛վեր դո՛ս քան զամե՛նայն ի՛ տս և զիմ՛ըհո՛ւրդս. փառա՛ց թա գաւո՛ր խընայեա՛ ի մե՛զ։ Ա՛ր միայն ո՛ւնիս զա՛նմահութի՛ւն և զանե՛ղու թի՛ւն փա։ Ա՛ր նըստի՛ս ի քերո՛բէս և երկրորդութի՛ւն անբաժանելի՛։ փա։ ռաց։ Ա՛ր ի՛րկի՛ւ բանգեա՛լ դո՛ս ի հրեշտակաց և ի՛ մարդկանէ՛։ փառ։ աց։ Ա՛ր ապրե՛ցուցեր զերի՛ս մանկունսն ի՛ հնո՛ցի՛ն և ի՛՛ւ զի՛ս ա՛ղ ջեց Ա՛ր ապրե՛ցուցեր զերի՛ս մանկունսն ի՛ հնո՛ցի՛ն։ Ա՛րք երգո՛ւ օրհնու թի՛ւ ըզ հո՛ւրն ի՛ ցօղ փոխե՛ցի՛ն և ի՛՛՛՛՛ զի՛ս ա՛ղաչե՛ցեր ըզ յա՛մէն արարչո՛ն։ ընդ նոսին օրհնե՛մք ըզ քեզ ա՛ռ աստ՛ուած հարցն մերոց գո՛վե՛մք ըզ քեզ և առաւե՛լ բարձրացուցանեմք. որ զփա՛ռս ընդ առաքեցեր փրկել զաստ՛ուած հարցն մերոց։ Ա՛ր ի՛ բա՛ձունս բնակեալ ըզ նա յաւիտեա՛ն

ա՛ղջ քաւիչ լի՛ր. Օ՛ Ի՛ քեզ անյիշատիր այլ՝ մե՛ղայ ելարիւն խաբամամբ ո՛ւ
ո՛ Աւազե՛ւանքո գերթո՛ւթիքդրդ՝ բանզմամե՛ղ անձին իմո՛յ. ողո՛ր իմ՛ամա
ցայտ՛ի լուսոյն. ի գերկրս քո ընչնա՛ր ընկալար. ընզքե՛զ բարե՛բանեմք ա՛ծա
կեցա՛ւ ի քում մո՛րմվայնի ընզքե՛զ Ա՛րմկ սարսեա՛լ գնդղայի՛ն փայլակնա
Օ ի՛ որում մ՛ղ ըն հանդո՛ւրժելի՛ս ե՛ն ըմցանըշոյլ աերօքե՛ն. նա ընա
ծո՛ւթե աչխարհի յայտնեցա՛. զ՛ընզքե՛զ բարե՛բանեմք ա՛ծա՛ծին կոյս.
Ա՛ ի՛ ձանն ա՛ւաքեաւ՝ լի հօրն ի՛ւր վասըն մե՛ր մարմնացա՛ւ. և ՚ցըն
կա՛ն ձա՛՚՚ոյնիւ. բարե՛բանելոյ օ՛րհ.

Օ երկրըպագե՛լըն յա՛մ արարածոց համաբնա
հնե՛ցեք և՛ առա՛ւ: ըզքրիստո՛սն յա՛մ արարածոց համաբնա
բաժանելի՛ սէ՛ զերրորդո՛ւթիւնն արժանապա՛տո՛ր ձա՛՚՚ոյնիւ. գովե՛լի՛վ օր
օրհնե՛ցեք և՛ առա՛ւեցի՛՚՚ և բարձր աբարե՛ք ըզնա յաւիտեա՛ն: Օ՛ան
՚լնապատ մատներ զի՛գինք աբեան քո ե՛մք. ըզքեզ օ՛րհ: Ա՛. Ա՛ զ տ՛ը
նելի մանկանցն երգե՛ցարո՛ւք ի՛ նեղջա՛յ մերոյ փը՛րկեա ըզմե՛զ. և՛ մ
ծառայս քո զվ ըտանգեա՛ն ի՛ հնո՛ցին պահեցեր անապակա՛ն. ըզ
քեզ ծա՛նուցեր արարի՛չ և՛ա՛ր գովե՛լ. ըզքեզ օրհնե՛մք: Ա՛՚՚ոնդ երա
ղ՛նապատ մատներ զի՛գինք աբեան քո ե՛մք. ըզքեզ օ՛րհ: Ա՛. Ա՛ զ տ՛ը
օրհնե՛ցեք և՛ առա՛ւեցի՛՚՚ և բարձր աբարե՛ք ըզնա յաւիտեա՛ն: Օ՛ան
բաժանելի՛ սէ՛ զերրորդո՛ւթիւնն արժանապա՛տո՛ր ձա՛՚՚ոյնիւ. գովե՛լի՛վ օր
հնե՛ցեք և՛ առա՛ւ: Օ՛ երկրըպագե՛լըն յա՛մ արարածոց համաբնա
կա՛ն ձա՛՚՚ոյնիւ. բարե՛բանելոյ օ՛րհ.

Ա՛ ի՛ ձանն ա՛ւաքեաւ՝ լի հօրն ի՛ւր վասըն մե՛ր մարմնացա՛ւ. և՛ ցըն
Ծո՛ւթե աչխարհի յայտնեցա՛. զ՛ընզքե՛զ բարե՛բանեմք ա՛ծա՛ծին կոյս.
Օ ի՛ որում մ՛ղ ըն հանդո՛ւրժելի՛ս ե՛ն ըմցանըշոյլ աերօքե՛ն. նա ընա
կեցա՛ւ ի քում մո՛րմվայնի ընզքե՛զ Ա՛րմկ սարսեա՛լ գնդղայի՛ն փայլակնա
ցայտ՛ի լուսոյն. ի գերկրս քո ընչնա՛ր ընկալար. ընզքե՛զ բարե՛բանեմք ա՛ծա
ո՛ Աւազե՛ւանքո գերթո՛ւթիքդրդ՝ բանզմամե՛ղ անձին իմո՛յ. ողո՛ր իմ՛ամա
ա՛ղջ քաւիչ լի՛ր. Օ՛ Ի՛ քեզ անյիշատիր այլ՝ մե՛ղայ ելարիւն խաբամամբ ո՛ւ
Ի՛ ձանն ա՛ւաքեաւ՝ լի հօրն ի՛ւր վասըն մե՛ր մարմնացա՛ւ. և՛ ցըն
Ծո՛ւթե աչխարհի յայտնեցա՛. զ՛ընզքե՛զ բարե՛բանեմք ա՛ծա՛ծին կոյս.
Օ ի՛ որում մ՛ղ ըն հանդո՛ւրժելի՛ս ե՛ն ըմցանըշոյլ աերօքե՛ն. նա ընա
կեցա՛ւ ի քում մո՛րմվայնի ընզքե՛զ Ա՛րմկ սարսեա՛լ գնդղայի՛ն փայլակնա
ցայտ՛ի լուսոյն. ի գերկրս քո ընչնա՛ր ընկալար. ընզքե՛զ բարե՛բանեմք ա՛ծա
ո՛ Աւազե՛ւանքո գերթո՛ւթիքդրդ՝ բանզմամե՛ղ անձին իմո՛յ. ողո՛ր իմ՛ամա
ա՛ղջ քաւիչ լի՛ր. Օ՛ Ի՛ քեզ անյիշատիր այլ՝ մե՛ղայ ելարիւն խաբամամբ ո՛ւ

Ա՛ղաչե՛մք ընզքե՛զ ո՛ Տէ՛ր. յա՛մ ժամ փա՛ռքդ քե՛զ ա՛ր ըն
ծա՛ւ. Ա՛ղաչե՛մք ընզքե՛զ ո՛ Տէ՛ր. յա՛մ ժամ փա՛ռքդ քե՛զ ա՛ր ըն
Օ՛րհնե՛մք ըզքե՛զ անըսկի՛զբըն Հայրըսյամենայն ժամ օրհնուի՛ ի բար
ձո՛ւնս: Գո՛վե՛մք ըզքե՛զ մի՛ածի՛ն որդի՛. յա՛մ ժամ գո՛հութի՛ւն բա
Ա՛ղաչե՛մք ընզքե՛զ ո՛ Տէ՛ր. յա՛մ ժամ փա՛ռքդ քե՛զ ա՛ր ըն
ծա՛ւ. Ա՛ղաչե՛մք ընզքե՛զ ո՛ Տէ՛ր. յա՛մ ժամ փա՛ռքդ քե՛զ ա՛ր ըն

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԱՅ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒՑԱՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՂՕԹՔ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ՄԵՐՈՅ

Ա՛ր ընդ մեզ զի ի քեզ յուսացեալ եմք։ Մի՛ յիշեր զանօրէնութիւնս մեր այլ զողորմութիւնդ քո եւ զխնդրեալսդ քո ընդ մեզ ցուցեալ արա։ Ամենակալ տէր Աստուած մեր ողորմեա՛ մեզ եւ ի ձեռն աղաչանաց սրբոցդ ամենայն ազգս մարդկան ողորմեա՛ եւ ի ճշմարիտ ճանապարհ քո ուղղեա՛ զամենեսեան

պայ օրինաց զորդիդ այսօր զկոյսն ըն մարեամ յորմէ ծընաւ մարմնով և
միածին. մանկանօք սուրբ մեզ ողորմեա։ Որ ցօղեցեր ի մեզ յամ
րեխին. և եռուր բնութեամբ այսօր պարգեւ ըզ կոյսն ըզ ծնօղ աղօրդ
ողորմեցար ի մեզ ողորմեա։ Ամէն։ Ով ցօղեցեր ի մեզ յամ
ծեռնէ. մանկանօք սուրբ մեզ ողորմեա։ Որ ցօղեցեր ի մեզ յամ
ողորմեցար ի մեզ ողորմեա։ Ամէն։ Ով ցօղեցեր ի մեզ յամ

Ո՛ Ամենայն ժամ ամենայն ամենայն ժողովուրդք. օրհնեցէք զաւետարանն ամենեցունց ամենայն ժողովրդոց. օրհնեցէք զաւետարանն ամենեցունց ամենայն ժողովրդոց։ Ո՛ Թագաւորն յաւիտենից. Ո՛ Ո՛ նա փառաւոր է փառաւորեալ. ի յերկինս և ի յերկրի. Ո՛ Ո՛ նա փառաւորեալ. ի յերկինս և ի յերկրի. Ո՛ Ո՛ նա փառաւորեալ. ի յերկինս և ի յերկրի. Ո՛ Ո՛ նա փառաւորեալ. ի յերկինս և ի յերկրի.

Ո՛ Ո՛ր հաւատացեալք մեռոց աշէք փառաւորեալ յաւիտեան։ Ըստրեալքդ հօր արդիւնք միածին. կենդանարար որ ելեալ աշխարհի։ Ո՛ստոյգ մեր Քէ քրիստ կեցո զմեզ փրկիչ. Ամէն զանազան քոյ փառաւորեսցուք։ Ո՛ Ո՛ր զաւրհնեցիր և բարերար ըստացար մեզ։ Ո՛ Ո՛ր զաւրհնեցիր և փառաւորեցար ի մեզ։ Ո՛ Ո՛ր զաւրհնեցիր և բարերար ըստացար մեզ։ Ո՛ Ո՛ր զաւրհնեցիր և փառաւորեցար ի մեզ։

Ո՛ Ի՛ւն լուսոյ ևամպ հովանի սուրբ կոյս որ ցօղեցեր ի մեզ ըզ ցօղն երկնային. զքեզ բարեբանեմք ամենայն կոյս։ Ո՛նկիզ մորեն և սրօքէ հողեղէն սուրբ կոյս. քանզի պըտուղըն կենաց ի քէն ծընաւ մեզ. զքեզ։ Ո՛նիծից լուծիչ և քաւիչ մեղաց սուրբ կոյս ծնար զանստանելին էից ի դիրկըս քո բարձեր. զքեզ։

Ո՛ Ո՛ւրախ իմ Ո՛ղորմեաւ ինձ ամէն իմ ողորմեա ինձ. զի անպատասխան ևիմ յամենի թող ինձ ամէն. Յառապեալ Ո՛ամանակորէքդ ուղիղ երես միայն մի լռեցնայ դարձր զիս. և ողորմեաւ ինձ ամէն։ Ո՛ Ո՛ր զաւրհնեցիր և փառաւորեցար ի մեզ ողորմեա։ Ամէն։ Ով ցօղեցեր ի մեզ յամ

Ո՛ Յորժամ գայցես քանզի Հրեշտակօք տէր ի դատել երկիր Յայն ժամ շարժին զծրմըԹիւնք երկնից տէր ի յայհէ քոյումէ. Ո՛ Ո՛ւրայնմանուր լեր իմ ծգնաւական տէր իմ և աստուած իմ։ Ո՛ Ո՛անկունքըն գերեալք իմիջ հնոցին ըզքի զ ծրհնեին ամէն հա րցըն մերոյ։ Խոստումն աբրահամու զոր խոստացար ամէն. առաքեա և փրկեա զապաւինեալքս ի քէզ ամէն հա րցըն մերոյ։ Աւղիղն Ո՛ամանակորէքդ քո ամէն. Ո՛ղորմեաւ յանցաւորացս ողորմութիւն հնար հեռաս։ Ո՛ Ո՛ր զաւրհնեցիր և բարերար արարիչ ըզնաչաւ։ Ո՛ Ո՛ր զաւրհնեցիր և բարերար ըստացար մեզ։ Ո՛ Ո՛ր զաւրհնեցիր և բարերար ըստացար մեզ։ Ո՛ Ո՛ր զաւրհնեցիր և բարերար ըստացար մեզ։

բարձեր նուաւ ըզ մեղս նախահ տէղծին ադամայ. մանչ. Ար մաքրեցեր հոգիդ նը ըզ սիրտ և զարդարեա մեր քո փառակցին. այսօր յամենայն ծնողաց նորին ետուր ըզ մոյր քան ի զօրհնելն և այլն. մաղթանք սորին։

Այս եմ ես դուստր քաւիչ յանցանաց իմոց. մի՛ նտես առներ զբազ խաւմն ատաւուաց իմոց. ողորմեացի՛ն ինձ աստ. Ա՞ռ քեզ անպարկեշտայորը պես զանառակ որդին. հայր մե՞զ յերկինս և աւուրքի քո. ո՞ փըրկեա զիս աստ ի բազում մեղաց իմոց. արա՞ տ՞նկ քոյ ին նը. արքայութեանդ. ողոր։

Ա՞նդ առաւօտըս կանխեցից յանդիման լինիլ քեզ. թագաւո՞ր իմ և աստ իմ. Ա՞նդ առաւօտըս լըսեցես ձայնի իմում. աստ թա գաւո՞ր. Ա՞ն ըզ քեզ աղաչէ մ տ ր նայեաց յաղօթս իմ. թա՞գաւորեա՞ աստ հայցեմ. մերոց յամենայն ի՞ արդարես և ազ՞կ քո տրուս թիդ. Ա՞րբեք մանկո՞ւնքն ի հնոցին հրեշտակայ՞ն ձայնի՞ն ըզ քեզ փա ռաւո՞րեին. Ա՞ւ երգելով զայս ասէին. օրհնեալ ես տէր աստուածհայրե՞ր մե՞ր և փառաւորեալ ես ազ՞կ քո տրուս թիդ՝ օրհնեմք և փառաւորեմք։ Ա՞ւ Ի՞ զ տր օրհնեցեալք և բարձր արարեա՞ք ըզ նա յաւիտեան. Ա՞ր զայրեցօղ բնութի՞ բոցոյն ի՞ցօղ փո՞խարկելով. ի՞ տոչորմանէ հըրոյն զերիս մանկո՞ւնսն անկէզ պահեաւ. և բարձր արար։ Հրաշալի՞ ածայնո՞յն տեսլեամբըն ջորրորդին. բընանա՞ւորըն պակու ցեալ զօրհնաբանսըն զուարճացոյց. և բարձր արարե՞ք։

Ա՞ւրա խլեր մայր լուսոյ մարիամ. երկիր բանաւոր արեգակահն ծ՞ թաբան. լըբեալ րեխան վ՞ ա՞նձանց մերոց։ Ա՞յընդա տաճար բանի՞ ն ա՞ծոյ. բարձող տըրտմո՞ւն նախա մօրն եւայի. լը՞ յընծա՞ յ ի մա՞նալի՞ արուե՞լք. քանզի քեզ ծառայեաց մեզ լոյս երեսաց քրիստոս. լը՞ ։

Ա՞եղք իմ բազումն յոյժ ծանր են քան զաւազ ծովու. քանզի քի՞ զ մի՞ գնոյ մեղայ ողորմեա՞ ինձ աստ։ Ա՞աց ա՞ր ըզ դուն ողոր մեւթե ո՞ր ողբալով կարդամ առ քեզ. քան զի՞ քե՞ զ։ Ե՞ղկիս ըզ գը՞թութի՞ւդ քո բազում ողոր՞մ և մարդասէր. քա՞։

Ա՞ւ մենայն երկիր տուք փառս ա՞ յնմ՞որ երկն և փը՞ր կեաց ըզ մեզ։ Ա՞մենայն հոգիք ձայնիւ ըզ՞ն ծ՞ութեա՞ մբ բարեբանեցէ՞ք ըզ տր։ Ո՞ ի եցոյց մեզ տր զփը՞ րկո՞ւթիւնն և զկեա՞ նս յաղթ՞ տանն ի՞ նըքն։

Հաղ Ա՞ նկայն ըզ ձայնն քեզ վերագո՞ չեմք արդա՞ ր ես յաւիտ՞ ան որ զոր ածեր ի վերայ մեր աստ հա՞ ր ըցէն մերոց։ Ա՞ նզի ոչ պահեցաք ըզ պատուիրանս քո. նըւաղեցաք մեք յամենայնի. արդ թո՞ղ մեզ տր ըզ յանցանս մեր աստ հա՞։ Օ՞ րհնեա՞ լ տ՞ ն և փառաւորեա՞ լ ա՞ ք զ պա՞ ղատիմք. այլ մի՞ խոպան մնաներ ըզ մեզ և մի՞ ըրեր զնուաստս քո՞ աստ։

Ո՛վ Աստուած, որ ամենակալ ես եւ ամենայն ինչ քո կամաց հնազանդ է, եւ ոչ ոք կայ որ կարող լինի հակառակել կամաց քոց, դու որ ամենայնի տէր ես եւ ամենայնի գիտես, դու որ գիտես զանցառութիւնս մեր եւ զանգիտութիւնս մեր, եւ զանհնազանդութիւնս մեր, եւ զանհոգութիւնս մեր, եւ զանհամբերութիւնս մեր, եւ զանհեզութիւնս մեր, եւ զանհոգեւորութիւնս մեր, եւ զանհաւատութիւնս մեր, եւ զանհաւատարմութիւնս մեր, եւ զանհամեստութիւնս մեր, եւ զանհոգատարութիւնս մեր, եւ զանհոգածութիւնս մեր, եւ զանհոգեկանութիւնս մեր, եւ զանհոգեւոր

վան
մա՞ւոր, մահուանն բարե։ Ալը զլ խաչար կուսակալ շուրթեցըն
երրորդութիւն զ։ Ալը մնտնեցին զան նիւթոց տանջանաց ց
ես մահու. Ահ հե՞մ մը արեանն իւթոնց եղեն վկայք քոյ կա
տակ սըրբոցն. Ա օրհնել զանունդ որ Ալը հեղման քոյ
նըր հետ արեան. և չարչարանաց քոյ՝ եղիր ն հաղորդք նը վը
Ա՝ հաբան ամենեքեան զիր ըծնանիծ օրհնեցէք ձայնիւ սը՛ըբա անցո՛ւբ
ըզ պըտակիչըն սըրբոց. Ո թագաւորըն՝ փառաց քո՛ վերակից հօր և հոգ
ւոյ. գովեցեք. Ո բանիսըն պարգևաց՝ զնը հնգին ձըշմարտուե՛ բար
Ա՝ յսօր տոնիմք ըզ տօն սը՛ըբոց վը՛կայիցն որք արեա՛ մը նահատա
կաք փոխեցան՝ ի զօրս վե բին զ ըշ արթնոցն։ Ա՛րիաբար մարտեան ընդ
դէմ խրո խատ թագաւորաց. վայրագ՛ութեան՝ նոն ընկալեա՛ ըզ պըտա՛կ.
փոխեցան։ Ա՝ ղեն օթե՛վանըք նը երրորդութե՛ն. զանձաճա՛ւակ՝ նոն ընդ
կալեա՛ ըզ կեաճնո՝ և բարեխօսեն սա՛ռ նը՛ վան անձնոց մերոց։
Ա՝ վերանալ նը վը՛կայ.ութ արժանի եղէ՛ք մարմնով և արեամբ դա
տե՛ղք ոգ.ւոյն սը՛ըբո՛յ. բարեխօսեցէք առ նը՛ վա՛ն անձնոց մերոց։
ցեալք ի հոգ.ւոյն սը՛ըբո՛յ. բարեխօսեցէք առ նը՛ վա՛ն անձնոց մերոց։
Ա՛ր պընակիչ դեռ ա՛մ մարտի ըռնաց և յաղթօ՛ղ պահեցեր ըզյու
սացեալսն՝ ի քէզ ձ՛ո փա՛ռաց թագաւոր. բարեխօսութ՛ը սրբոց
մարտիրոսաց ց պարգևէ զխաղաղութ՛իդ երկրպագուացս՝ սմենայնը
երրորդութ՛ի։ Ալը մնտնեցին զան նիւթոց տանջանաց ց
է մահու. Ահ հե՞մ մը արեանն իւթոնց եղեն վկայք քոյ կա
մա՞ւոր, մահուանն բարե։ Ալը զլ խաչար կուսակալ շուրթեցըն
զալ՞ւանըս մեր։ Ա՝ ռաջի՛ քոյ անկանի՛մք փը՛րկիչ. խընդրե՛մք զքո
ղութի՛ւն բա՛ղում յանցա՛նաց մերոց։ Ալը գիտակ դուս գաղտնեաց
մարդկան հո՛գիդ սը. սը՛ և կե՛նդարար ը՛ն։
Ա՛րհնեցէ՛ք ը՛զ սը ընդ երկայինսըն ընդմա՛նեալ գասուց նոր
ժո՛ղովո՛ւրդք ասելով. քեզ հո՛ր աբե՛ղիդ մե՛զ ը՛զ կեանըս փա՛ռք։
Ա՛րդեօք՛ սո՛ն երգ նոր եկեղեցի՛ք ընտրեալ՛ց որդե՛ք սիո՛նի՛ասելով
քեզ ո՛րդւոյ հնո՛րհողի՛ք մե՛զ ը՛զ կեանըս փա՛ռք. Ա՛մբեզանեցէ՛ք
զա՛ծ ի՛ սքա՛նչելի՛ս սը՛րբո՛ւթե՛ն նորա՛ ձայնի՛ւ ցընծութեա՛մբ ասե
լո՛վ. քեզ հո՛գւոյդ պա՛րգեւողի՛դ մե՛զ ը՛զ կեանըս փա՛ռք։
Ա՛ն հո՛ն տեա՛ռն ա՛լէ՛լո՛ւյա ա՛լէ՛լո՛ւյա։ Ա՛՛ը սը՛ըբոյ հո
գ.ւո՛յն ա՛լէ՛լո՛ւյա ա՛լէ՛լո՛ւյա։
Ա՝ ըզդա՛ զբա՛նեալ պըտո՛յն ՀՅ օհաննո՛ս Եի հայրապե՛տն Ո՛ր հնո՛ւթի
Ա՛ռաքեա՛լ Ը՝ն։ Ա՛՛ափնոյ՛ եդաւ. Ի՛ւրաքանչիւր

ընդ

✠ Խուց Ա՝ առաքելոցն Գ։ Հ։ Լուսոյ ծայն առաւ։ ✠

Ա՝ զանչափ. քո ղեսարեցիրուն[թ]իդ չնորհեցե՛ր քո արարածո՛ց, բա
ցեգո՛ւթ ասէ։ զքո՛ զ բարեբանե՛ալդ աշխ հարցո՛ւն մերոյ։ Ա՝ ի
ձեռն երանելի հայրապետացն բարձե՛ր զ խաւարը կռապաշտո՛ւթե
այգի մարդկան։ զքո՛ զ բարե։ Ա՝ լոյս ե՛ մանկունքդ նը եկե՛ղեցւոյ
ընդ

Ա՛ր զտիրական անո՛ւ՝ ի քէն կարգեա՛լ տընտես քնութիւ՛ն մերոյ. ի մա-
ՇՈՒՇԱՆԻԿԻ ԿԱՏԱՐՈՒԱԼԻ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Ա՛ր զտիրական անո՛ւ՝ ի քէն կարգեա՛լ տընտես քնութիւ՛ն մերոյ. ի մա-
տանե՛լ ըզդն տաղաւար բանձո՛ղ ելցես բարձողին. որ ծընանը գաճ մար
ծիով զնմարմնաբար ծընուդըն Տ՛ր բարեխօսեա՛ վասն մեր տաճ ած ինն մրիամ
Ա՛ր զտիրական անո՛ւ՝ ի քէն կարգեա՛լ տընտես քնութիւ՛ն մերոյ. ի մա-

տուրքէ՛ ըզ պարտիս ԵԹՂ քոյոց պարտապանաց։ ԹՂՈՂ և ըզ մեր ըզ յանցանս ողորմութեըդ քո։ Ալ զպատմուճանն առաջին զոր զգե ցուցեր ծծմամբ հոգւոյն։ մերկացաք մեղօք ըստ նախահօրըն պատ րանաց։ զգեցո ըզնոյն վերըստին։ ողորմու՛ ած ծայրի ն կայծակունն ի սրծքեխցն անհըպելին։ անմաքրապիղծ մերձեցաք գոլպարտապան քում խորհըրդոյ։ ընդոհեա ըզնոյն մանրութի՛ ի ԹՂՈՂԵԼ մեզանց մերոց։ Ալ յաւր որկն ի լերկինս բան՝ ևՀնուն։ հաւր միածին՝ ըզ ծաղ կեալն ի լերեից խորհուրդ յայտնեաց աշակերտացն։ ծառայի ըզ կեր պարան ըն ծաղկելով ՀԱՅՈՒԹԻՆ։ Ալ յաւր հընչեաց յառաքեալսըն հոգ ըական բաբառ լերկնից։ ասե դահ որդւն իմ սիրելի ընդ որ հաճ եցայ։ որ ըզ բնութի՛ ՀԱՅոյին կերպիւ ծաղկեաց ծառայական։ Ալ յաւր վկայ ի հաւատոյ յայտնեալ զհաւրհուրդ երրորդութե՛։ որ ըակի յօրինմամբ տանջասարացն խորհըրդոյ։ որում ըզ մեզ մաք րեսցես լինիլ տաճար երրորդութեանդ։

Ալ յանաւրուեստ ի յաթոռ բանգմեալ ընդ հօրն ընդ հոգւոյն։ ան ըսկիզբն ՀԱՅՈՒԹԻՆ հաւր առաքեցար։ ծառայի զգեցար ըզ կեր պարան ծաղկելով զՀԱՅՈՒԹի՛դ։ Ալ յաւր ցուցեր ի թաբոր զանտա նելի լուսոյդ փայլումն։ ծաղեցար աշխարհի արդարութե՛ արեգական։ յայտնելովաշակերտացն ըզ պարագրեալ ՀԱՅՈՒԹի՛դ։ Ալ որմէ ահի զոր հուբեալ ընտրեա՛ դասուց առաքելոյն։ երրակի խորհըրդով յօրինեին քեզ տաղաւար։ որով ըզ մեզ սրբբեացես լինիլ տաճար քեզ հոգւոյ։

Ալ զհայրն երկնաւոր օրհնեցէ՛ք և հըրեշտակս որ միայն ի թա գաւոր փառաց։ Ո՛րդին՝ միածին գոհ՛ութի՛ բարեբանեցէ՛ք զ որ է՝ն և փըրկեաց ըզ մեզ։ Ո՛մ խիթարի՛չ սուրբ զհոգին ամենայն շունչք բարեբանեցէ՛ք զ որ լուսաւորեաց ըզ մեզ։

Ո՛րհնեմք ըզքեզ անբանիզբ ՀԱՅՈՒԹի՛ և հրեշտակս քո ի լերկինս։ Ո՛ր հանապա՛զ օրհնեացուք զմի՛ այն օրհնեա՛ թագաւորդ փի՛դու միայն ես փառաւորեալ տէր յարարածոց քոյոց։ Ի սուրբ ժանիկ սըր բութեան քում հաւնապա՛զ քեզ վայել՛ օրհնութիւն։ զի՛ դու միայն ես փառաւորեալ փա՛ռօք քեզ աստըւած։

Ո՛րհնե՛մք ըզքեզ ՀԱՅՈՒԹի՛ ընդ սուրբս քո ի լերկինս։ Տ՛ուր մեզ ի մաստութի՛ փառաւորել ըզքեզ ի տուչ և՛ իդիշերի։ ընդ հրեշ տակս քո ի լերկինս։ Ի՛ւր ձայնի աղօթից ժողովըրդեան քո։ ևՀՈՒՆ մեր ապաւէն պահելով ի խաղաղութեան։

Ալ՛ռաւօտ խաղալուրեր ծաղեա՛ ի մեզ մարդասիրդ ևՀԱՅՈՒԹի՛ լուսով ըզ քո փրկիչ։ լուսաւորեա՛ ըզ մեր ըզհոգիս ևՀԱՅՈՒԹի՛ վըտանգե ա՛րեացս ըզ մեզ ընդ հովանեաւ ալթովըդ քոյոյ ևՀԱՅՈՒԹի՛

Ո՛վ Տէր Աստուած մեր, որ ամենայն ազգաց ստեղծող ես եւ ամենայնի տիրակալ, որ ամենայնի զօրութիւն ես եւ ամենայնի ստեղծող ես, որ ամենայնի ողորմած ես եւ ամենայնի հոգ տան

Ո՜ ամենապատուական մարգարիտ յաւիտենական կենաց, որ ընկեցեալ ես ի ներքս ի մարմին մարդկան, եւ ոչ ոք գտանի որ զքեզ ընդունի. այլ ամենեքին ի քեզ ատելութեամբ եւ նախանձու կան, եւ ոչ ոք գտանի որ զքեզ ընդունի. վասն զի ոչ ոք գտանի որ զքեզ ճանաչէ, եւ ոչ ոք գտանի որ զքեզ սիրէ

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՈՐ ԵՐԿՆԱՒՈՐ ԵՍ ՀՕՐՆԵՑԻՔ ԶՔԵԶ ԱՍՏՈՒԱԾ։

ՀԱՅՐՑԷՆ ՄԵՐՈՑ։ ՕՐՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑՆ ՔՆԴ ՍԵՐՈՒԵՑԻՍ ԸՆԴ
ԲԱՐԵԲԱՆՈՒԹԻՄԲ։ ՕՐՆԱԲԱՆԵՍ ԱՀ ԵՒ ՓԱՌԱՒՈՐԵԱՒ։ ՈՉ ԱՒԱՂԱԿԻՑԻՆ ՀՂՁՈՐ
ԹԱԳԱՒՈՐԴ։ ԸՆԴ ՔԵՐՈՒԵՑՍՆ ԲԱՐԵԲԱՆՈՒԹԻՄԲ։ ՕՐՀՆԱԿԱՆ։ ՎԱՅ։ ԶԱՀԸ
ՕՐՀՆԵՑԻՔ ԵՒ ԱՌԱՒԵԼ ԲԱՐՁՐ ԱՐԱՐԻՔ ԸՍՆԱՆ ՅԱՒԻՏԵԱՆ։ ՈՒ ՑԵՂ ՈՐ
ԿԸՊԱՏԱԿԵԱՆԻ ՀՂԵՇՏԱԿԱՑ ԶՓԱՌԱՒՈՐԵԱՆՆ ԱՆԴԱՀԱՒԱՐ ԲԱՐԵՊԱՇՏԱԲԷ
ՕՐՀՆԵՑԻՔ։ ՈՒ ՑԵՂ ՈՉՆՉԱՐ ԶՓԱՌԱՒՈՐԵԱԼ ԶԱՄԵՆԱՆՍԻՆ ՂԵՐԸՆԴՈՒՆԵԼ
ԹԻՒՆՆ։ ԶՍՆԴԱՒԱԼԻՆ ՂԸՆՈՒԹԻՆՆ ՔԱՀԱՆԱՅԻՔ ՕՐՀՆԵՑԻՔ ԵՒ ԱՌԱՒԵԼ։
Ի ՈՒՐԱԽԱՐՀԱՇԾԱԾԻՆ ՅՈՅՆ ԵՒ ՓԸՐԿՈՒԹԻՒՆ ՄԱՅՐ։ ԸՆԴԵՔ ՂԸՆԴՈՒՆՈՂ
ԼՈՒՈՅ ՄԾԱՑՈՒԹԻՒՆՔ։ ՈՒ ԶՔԵԶ ԼՈՒՍՈՎ ՄԱՅՐ ԵՒ ԿՈՅՈ։ ԸՆԴԵՔ ՂԸՆԴՈՒՆՈՂ

ՈՐ ՀԱՅՐԸ ՄԵՐ ԱՍԱՑ ԶՔԱՀԱՆԱՅՍ ՔՈ ՝ ԵՒ ՆՈՅՆ ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՏՎԻՐԱՆՔՍ ԿԱՏԱՐԵՑ ՝ ԱՍԱՑ ՈՐ ԵԹԷ ՈՉ ԱՌԱՔԵՍ ՄԿՐԹԵՍՑԷՔ ԶՁԵԶ ՝ ԵՒ ՈՉ ԱՌԱՔԵՍ ԱՒԱԶԱԿԱՆ ԵՂԱՅԱՍՑԷՔ ՝ ՈՐ ՈՉ

Եւ ինքն ալ ըսաւ անոնց. Ես կը տեսնեմ թէ Սատանան կայծակի պէս կ՚իյնայ երկինքէն։ Ահա ձեզի իշխանութիւն կու տամ կոխկրտելու օձերու եւ կարիճներու վրայ, եւ թշնամիին ամբողջ զօրութեան վրայ, եւ ոչ մէկ բան պիտի վնասէ ձեզի։ Բայց մի՛ ուրախանաք այն բանով, որ ոգիները ձեզի կ՚հնազանդին, այլ ուրախացէ՛ք որ ձեր անունները երկինքի մէջ գրուած են։

Այդ ժամուն Յիսուս Հոգիով ուրախացաւ եւ ըսաւ. Քեզ կը փառաբանեմ, Հա՛յր, երկնքի եւ երկրի Տէր, որ այս բաները իմաստուններէն ու խելացիներէն ծածկեցիր եւ մանուկներուն յայտնեցիր։ Այո՛, Հա՛յր, որովհետեւ այսպէս հաճելի եղաւ քու առջեւդ։ Ամէն բան ինծի յանձնուած է իմ Հօրս կողմէ, եւ ոչ ոք գիտէ թէ Որդին ո՞վ է, բացի Հայրէն, եւ ոչ ոք գիտէ թէ Հայրը ո՞վ է, բացի Որդիէն եւ անոնց, որոնց Որդին կ՚ուզէ յայտնել։

Եւ դարձեալ առանձին դառնալով աշակերտներուն՝ ըսաւ. Երանի՛ այն աչքերուն, որոնք կը տեսնեն ինչ որ դուք կը տեսնէք։ Վասն զի կ՚ըսեմ ձեզի, որ շատ մարգարէներ եւ թագաւորներ կ՚ուզէին տեսնել ինչ որ դուք կը տեսնէք, բայց չտեսան, եւ լսել ինչ որ դուք կը լսէք, բայց չլսեցին։

Եւ ահա մէկ Օրինաց վարդապետ ոտքի ելաւ, եւ փորձելով զինք ըսաւ. Վարդապե՛տ, ի՞նչ ընեմ որ յաւիտենական կեանքը ժառանգեմ։ Ան ալ ըսաւ անոր. Օրէնքին մէջ ի՞նչ գրուած է, ինչպէ՞ս կը կարդաս։ Ան պատասխանելով ըսաւ. Կը սիրես Տէր Աստուածդ քու բոլոր սրտովդ, եւ բոլոր անձովդ, եւ բոլոր զօրութեամբդ, եւ բոլոր մտքովդ, եւ ընկերդ քեզի պէս։ Յիսուս ըսաւ անոր. Ուղիղ պատասխանեցիր. այդ ըրէ՛ եւ պիտի ապրիս։

Բայց ան կամենալով արդարացնել ինքզինքը՝ ըսաւ Յիսուսի. Եւ ո՞վ է ընկերս։ Յիսուս պատասխանելով ըսաւ. Մարդ մը Երուսաղէմէն Երիքով կ՚իջնար, եւ աւազակներու մէջ ինկաւ, որոնք հագուստները հանեցին անկէ, եւ վէրքեր տալով գացին, թողուցին զայն կիսամեռ։ Պատահմամբ մէկ Քահանայ ալ այդ ճամբէն կ՚իջնար, տեսաւ զայն, եւ անցաւ միւս կողմէն։ Նոյնպէս եւ Ղեւտացի մը, երբ հասաւ այդ տեղը, եկաւ տեսաւ, եւ անցաւ միւս կողմէն։ Բայց Սամարացի մը ճամբորդելով եկաւ անոր քով, տեսաւ զայն, եւ գթութիւնը շարժեցաւ անոր վրայ։ Մօտեցաւ անոր, վէրքերը կապեց, իւղ եւ գինի լեցուց անոնց վրայ, իր անասունին վրայ հեծցուց զայն, տարաւ պանդոկ մը, եւ հոգ տարաւ անոր։ Միւս օրը երբ մեկնելու վրայ էր, երկու դահեկան հանեց, տուաւ պանդոկապետին, եւ ըսաւ անոր. Հոգ տար անոր, եւ ինչ որ աւելի ծախես, ես դառնալուս պիտի հատուցանեմ քեզի։ Ասոնցմէ ո՞ր մէկը կը թուիս քեզի, որ աւազակներու մէջ ինկածին ընկեր եղաւ։ Ան ալ ըսաւ. Անիկա որ գթութիւն ըրաւ անոր հետ։ Յիսուս ըսաւ անոր. Գնա՛ դուն ալ նոյնպէս ըրէ։

Ինչպէս կ՚երթային, ան մտաւ գիւղ մը, եւ Մարթա անուն կին մը զայն ընդունեցաւ իր տունը։ Եւ անոր Մարիամ անուն քոյր մը կար, որ նստաւ Տէրոջ ոտքերուն քով, եւ կը լսէր անոր խօսքը։ Մարթա կը զբաղէր շատ սպասարկութեամբ։ Ան կանգնեցաւ եւ ըսաւ. Տէ՛ր, չի՞ հոգար որ քոյրս ինծի միայն թողուց սպասարկելու։ Ըսէ՛ անոր, որ ինծի օգնէ։ Տէրը պատասխանելով ըսաւ անոր. Մարթա՛, Մարթա՛, դուն շատ բաներու համար կը հոգաս եւ կը տագնապիս, բայց մէկ բան պէտք է։ Մարիամ ընտրեց բարի բաժինը, որ չպիտի խլուի անկէ։

Ա՛ստ աչքդ հայր անըսկիզբն. աչխատցին ողորմածդ մարդասիրը. աչքդ հարցըն մերոյ: Ա՛ուրբ աչքդ որդիդ միածին. մեղաւորացըս թո՛ղութիւն չընորհեա մարդասիրը. աչքդ: Ա՛ստ աչքդ հոգիդ ձըշմարիտ. ի հանեաչ քան զկաթ ամրցո մարդասիրը. աչքդ: Ա՛զար օրհ ցէք քան զբո՛ր արարչէդ զնա յաւիտեան: Ընծայըն ցօղանայր ընդ իջանել հրեշտակին. և մանկանցն ծրհնաբանեալ ասէին բո՛ր: Հ՝այրուցեալ ազարիանք բաբըաւուեցան՝ զբրօքէական օրհնութիւն երգելով. քար Տ՝ աստուածածնի՛ն և զմի՛ շտ կոյսն անդադար օրհնեացուք. քանզի ծագեաց մեզ լոյս երեսանց և փըրկիչ անձանց մերոյ: Ա՛ն ընդա՛ւ նո՛ր բախելը անհարանաչեալ մայր. քանզի որ՛ իքէն ծընաւ լոմ զ աչքդ իքըկուքի՛ն անձանց մերոյ: Ա՛նձն անապական գըտար աբ՛ածածին բաբրեխասեա քրի՛ աչ՝ մերո՛յ կէցուցանել զանձինս մեր:

Ո՛ Ա՛րիստոս աչքդ աստուածոյց. ողո՛րմի՛ լմեա: Ա՛նօրհնութի՛ւն մեղս երկնեաց զիս մա՛չ իմ. աղաչե՛մ փըրկիչ ողո՛րմի՛ լմեա: Ի՛ իրաւորեալ մեղօք անկանի՛մ առ քեզ փըրկիչ մի՛ անտես առներ. ո՛ղ՝ Տ՝ անըսկիզբն աչքդ զհայրն ամենակալ. բարեբանեցէք ընդ զըսպր թո՛ւնն յերկրին: Ո՛ ա՛ռ՝ի հօրէ ծընեալ զնորդի՛ն միածին, բարեբանեցէք հրեշտակայինն ձայնիւ: Ա՛յ զնորոգօղ սուրբ զհոգի՛ն ձայնիւ բարեբանեցէք. բարեբանեցէք անլռե՛լի ձայնիւ:

Ո՛ Ա՛յդ բարձրեա՛լ աչ՝ատո՛ր. և աքանչէլագործ արարիչ անձանց մերոյց. օրհնե՛մք զքեզ քրիստ աչքդ հարցըն մերո՛ց: Ա՛ր իջեր ի՛մ՛ զ հնոցին և փըրկեցեր մեծ ըսքանչէլեօք զբրիս մանկունսն. աչքդ: Ա՛զ՛ զ հրեշտակք երկիրպագանեն և սերովբէք սրբեասցդ ձայնիւ օրհնեն զքեզ. աչքդ: գ՝ Ա՛նթըրծըք տա՛ն ընչ աչքդ օրհնեցեք զի՛ և բարձրա՛ցրա՛ք զնա յաւիտեան: Ցի՛ւք և գիշեր շ՛ըքըզ զտ՝ օրհնել ըզ տ՝ աչքդ օրհնեացք: Ա՛մեան ժ՝ողովո՛ դ՝ երգով օրհնո՛՛ւթ՛՛. և բարձ՝ Ա՛այդ և կոյս աղաչեմ՝ քրիստո՛ս. որ բարեխօսդ ես մի՛շտ աչխարհի քեզ երանեն ա՛մ՛ազի՛ նք: Ա՛նքո՛ւր աղաւնի՛՛. և հարան երկնից՝ մարի՛ամ. տաճա՛ր և աթո՛ռ աչ՝ բանին՝ քեզ: Ա՛ւ՛ հա՛ճեցան ի՛մանալիքն ընդ հո՛ղեղենս. և քո՛ւ մեր ձեռքդ ի փա՛յտին կենաց՝ քեզ ը՛ր: Ո՛ Ա՛նքսա՛ւորն հա՛ռաչանօք ի տաճա՛րին և՛ա՛ռ զբա՛ւութի՛ն. նո՛՛վի՛՛ն ձայնիւն և՛ա գո՛՛չեմ. ողորմա՛՛ծ ինձ տ՝ը՛ն՝ աչքդ: Ա՛՛ւազա՛՛ն աղաղակեր ի՛ խա՛՛չն՝ յիշեա՛՛ զի՛՛ս տ՝ը՛ն՝. նո՛՛վի՛՛ն: Ա՛՛նառակ որդի՛՛ն աղերսանօք անդա՛՛ռնքեր զբ՛՛ զքեզ. հայր մեղայ յիկինա և անա՛՛ւքի՛՛ քո՛՛ նո՛՛վի՛՛ն:

Ո՛ Ա՛նըսկիզբն աչքդ և թագաւո՛ր երկնաւո՛ր. բարեբանե՛՛ւ ի՛՛զօրացն

Այսօր ընդ անմարմնոցըն դաս պարեն. որք ի սեբաստիայ ձըգ
գնուեցք պատերազմակալք յաղթեցին ի թըշնամւոյն. զա
րեխօսուեցք սոգա ձ՚ս խընայեա ի մեզ։ Այս ըզմոլուեցիր
անօրէնն բըռնաւորին. ու ծայրն արուեցք վանեալ. տարեալ ժուժ
կալուեք համբերեցին տանջանացն. զոր։ Այ ձուլիլ պատուականն մար
մնոյն ի դըժընդակ օդոյն. տագնապէին ի լըճին սառուցելոյ յան
տանելոյ տանջանացն. զայս ի յերկինսըս համբարձեալք և զօգնուել ի
քէ նըշդրեին. որ յոյս և ապաւէնդ եղաք զոր խընայեա ի մեզ։
Այսօր զանյաղթելի մարտիրոսացն. եկեղեցի տօնէ ըզ յիշատակ
ձըգնուեցք. որք ի սեբաստիայ պատերազմեալք ընդ թըշնամւոյն
յաղթեցին ի քաջութենէ. սոցին աղաչանօք ձ՚ս խընայեա ի մեզ։ Այսօր
անտանելի չարչարանօք նահատակեալք ի լըճին սառուցելոյ երա
նելի քառասնեանն. որք ի բարձանց անձառելի ձառագայթիցըն
նըշոյղ ի տապացեալք լինէին. որ ի ջուր ըզ ջուրց ի ջըրոց խընայ
ստ Այ հանապատ բարի. բրի ստոյն եղեր այսօր ի միջի մերում. ո՛
մըտեր ի վերատունըն խորհըրդոյ յաւետեան կանխի։ Ար ընտրեցար
ի դասս երկնաւոր զօրացըն. պըտակեցար ի թագաւորէն. զանթա
ռամ զպալ սանկն. և մըկըրտեցար արեամբդ քով սըրբով առաջին վը
կայ ի ներ ստեփանոս նախասարկաւագդ մերձ։ Արտեաց ընդ
դէմ թըշնամւոյն. այսօր և գնեցեր արեամբ դո քով զաբրայէլ ի.
պարծանս ազգիմարդկան. ձըգնաւորք ի գո հաւէ երեք սըրբեցին. որ
ընկալաւըզ վկայդիւր զնա ըստեփանոս. ի վեր ի ՚նն է՝ սուրբ ղէ մ
գե Արնանաւքեր հընչեմըն հարաւային հողմոյն. ձառագայթեալ
հրով ա՛ծային հոգւոյն. որով հալեցաւ սառըն կուապաշտութե
հիւսիսաբնակ ազանց. և եղեն ծաղկեալք ա՛ծային գիտութեամբն
Արևմտեան նորազուարճ տընկեալ յաշխարհին հայոց. բանմանջան բերը
տամբք ա՛ր գրիգորիոս արքեալ ի վտակաց հոմսան քարոզն ձըշմա
րիտ բանին. ծագկաւետ լըցեալ հրաշագեղ տընկօք։ Ար երկնային
լոյս ծագեալ ի յերկրի ցուցաք. պայծառացեալ փայլմամբ ի յարուցն
կենաց. որով հերքեցաւ խաւար թանձրամած հայաստանեայց ազգին և
տեսին ըզլոյս շնորհացն հոգւոյն։

Ա՛յսօր հրեշտակաց դասքն՝ իյերկինս ուրախանան՝ ի վերա՛յ ի՛ր
ձե՛ռնարեթե սըրբոցն։ Ա՛յսօր ձե՛ռնադրեաց սե՛րբոց դասքն՝ իյեր
կրի՛ պըսակեցան երկնայի՛ն աւծեղէն փառաւքն։ Ա՛յսօր անմարմինք
զինուորո՛ւթիւնքըն մեծապե՛ս տո՛նեն. քանզի երկրա՛ւոր զինաւո՛ր
բազմութի՛ւնքն ընծայեցա՛ն ի՛ խորա՛ն։ Ա՛ննն սե՛րբուհե երկնից,
Ա՛նհամա՛կք յաղթօղ քա՛ջ ի՛ մարտի՛ւ՝ բանեւի՛ն մարտիրոսք. որք
վանեաւ զլթե՛ղնամի՛ն խո՛րտակեցի՛ք։ Երեշտակացըն դա՛սքըն տո՛
նակեց՛ք են մեզ։ Ա՛՛ ջո՛ւկք աթոռո՛ղըն զուարճա՛ցեալ բերկրե՛ն. ընդ վար
դագա՛ն ձեր՝ հե՛ղումն արեան. որք վա՛նեալ ըզ։ Ա՛նթառամ պըսակըն
ձե՛զ աւանդե՛ալ մընայ քան զանկանըս պատուականըս գերեզմ՛ն հրաշի՛նքոր
Ա՛յսօր մարտիրոսաց դասքն՝ ցընծացեալ բերկրե՛ն ընդ առա՛ջ տեա՛
ւն՝ քո՛ւ որդւո՛ւյն աւ՛։ Զայն ի՛ երկինս վը՛կայեալ՝ ասե. եկայ՛ք օրհն
եա՛ք ըզ Հո՛ր ի՛մո՛՛ յաժառանգորդք երկնից խորանայ՛ն։ Ընդ
անկեալոյն՝ ապըստամբո՛ղական թը՛չնամեռ՛ն. որ՝ ի՛ երկինս վա՛ր անկեալ
Ըզգնաւորըք ձը՛ շմարի՛տք և՛ վըկայ՛ք քո՛՛ւ։ որք զեաչարանս և՛ զմահ յանձն առի՛ք վա՛նըլո՛ւն տեառն։ ըզ ձեզ ունիմք բարեխո՛ս առ
քո՛ւ վա՛նձնից մերոց։ Ա՛նըսկի հե՛ղմամբ արեան ձերով պայծա՛ռա
ցան ե՛ք երկրե՛ցիք։ և՛ զընտրեալ՝ խաւար կռապաշտութեացն
բա՛՛րձի՛ք։ ըզ ձեզ Ա՛րկնայի՛ն զօրքն ի՛քեա՛՛ ի պատի՛ւ պատարա՛գի մա
հուան ձե՛՛ րոյ։ և՛ ըզ պըճա՛ճկս անա՛պականս առ քե՛՛րեր՛ վ՛ի հօրե՛ լուսոյ ըզ
Ա՛ստուածածնի՛ն խորհո՛ւրդն լուսոյ ա՛՛նվայրապա՛կ աւրիւն կենաց. որ
եղե՛՛ւ աւրհնե՛լ աւրե՛գական արդարութե՛՛։ և՛ ննջեցելոցս՝ ի խաւարի
լոյս ծա՛գեցիր. վանո՛ւ որո՛՛յ ա՛մենեքեան՝ ըզ քեզ մի՛ շա՛ մեծա՛ցուցանե՛մք
Ա՛՛հապականն տաճա՛ր և՛ մարեննի՛ անկի՛՛ զելի։ որ զանշե՛՛ղ հո՛ւր ա՛՛ծու
թենն՝ ի՛ քեզ տա՛՛րեալ կրեցեր. որով զննութե՛ս կիսեալ չինչա՛ւ կրից բո՛՛յ
վ՛ն որոյ՛ա՛։ Ա՛՛ւդա՛՛նի տա՛՛պանակ կտակարանացդ՝ ներոյ ուխտի՛ս. որով
ե՛՛ւ յերկիր ա՛՛ւետեաց հորդեա՛՛ւ հոգեւով ի՛քեզ տըպա՛՛ւորեալ զննիչն վ՛ն
խըչ՛՛ ի՛՛ա՛՛ղեցոզ և՛ զնոր օրհնութի՛՛ միշտ՝ ի բարձունս երգեցո՛՛ւք. թա
գա՛՛՛ւորին. քո՛՛ւ հաւատացեալ ժողովո՛՛ւրդք։ Ա՛՛րեգն՝ ի լուսաւո՛՛րել
զընտրե՛՛լ ձեզ կե՛՛ղեցի և՛ պըճա՛՛ղ ա՛՛ղաւո՛՛ւրդք։ Ա՛՛րեգն՝ ի լուսաւո՛՛րել
ցո՛՛ւք։ Ա՛՛յսօր լամբք տօնե՛՛ացըք՝ նաւա՛՛ւ կատիս ձեր խչեն. և՛ փո՛՛ւրկ՛՛ղեն մատ
ո՛՛ւցուք փառք և՛ պատի՛՛ւ յա՛՛ն։ Փառք Հօր։ Ա՛՛յսօր՝ ի լրո՛՛ւմն ծա՛՛յնն եր
գոյն անցանե՛՛ւ ընդ ջուր. Մա՛՛ր քրեա՛՛լք ո՛՛ւղ զոսկի փո՛՛ր՛՛ելո՛՛ւլ՝ ի հո՛՛ւր. և՛
հա՛՛մբա՛՛ր՛՛եալք ի՛՛ յերկնային զի՛՛ նո՛՛ւորո՛՛ւթեանն դա՛՛սելո՛՛ւլ ը՛՛ն համարի՛՛ն
զա՛՛ւարթո՛՛ւնան. որ՛՛ես փա՛՛ա՛՛ւորեալ՝ ի մե՛՛ջ սըրբոց քո՛՛ց՝ քրիստոս խընա՛՛յ։

տասն՝ որ ըստ ըստ ։ ՚Ի՚ք ու սիրեցեալք՝ ի՚ք՝ սա լուսատուին՝ քաշեսո
պատուհանն ըստ ։ ՚Ի՚ք ու սիրեցեալք՝ ի՚ք՝ սա լուսատուին՝ քաշեսո
ծրհնութեան ։ ՚Ի՚վ ելիայնի կ՚ձառաքայթք ուրք կօրութեան՝ ՚ձ՚ծայնին ըզ
ի դէպարուն կենաց ով ը՚ք քառանսունք ։ ընդ ուրս ևմ՚ք երգեցողք՝ քի
յ՚յսօր ցընծան դա սք հրեշտակաց ։ քանզի անուանն՚ք ձեր գրեցան
ա ՚Ի՚յսօր ցընծան դա սք հրեշտակաց ։ քանզի անուանն՚ք ձեր գրեցան
հանգիստ ։ ըզ ամ՚ն նկուն ան ։ ուղղ ամբ ։ ՚Ի՚ ան ել ի վ՚կայ՚ք ։ քո՚ն
ձացոյց ՚ձ՚ըզ ամ՚ն նկուն ան ։ ուղղ ամբ ։ ՚Ի՚ ան ել ի վ՚կայ՚ք ։ քո՚ն
ուղղութեա՚ք ։ քո՚ն չ՚ն՚ն ըստ ։ ծա գեաւ ՚լ՚ի մ՚ն՚ք քառանսն՚ն՚ց՚ն ։ զ՚ն՚ա
ա ՚ուսաւիս ՚ոյ ։ ՚ուսաւիս ՚ոյ ։ ՚Ի՚ ան ել ի վ՚կայ՚ք ։ քո՚ն

տեղ գնդի և ըզ մարմին։ արդարպես զա տամամբ ընտ օրինա՝
Վասաւուր աղաչեաց հաստատեցեր ի մեզ ըզ միաբանս մեր. զա
ոչ ըստ սըբոյն մերոյ Ից. բացցես ողբ ըմտրելոցդ հայել ի լս՝յաքո՝ ձա՝
Ղազարեանօք տանուտաւ ծածկեին անապական նքո՝մ ծ՝նողին. զի մանալիս
դիմամբ ին. մանրաւ ա՝ղօթիւք ընտ անմարմնո՝ցն որ յերկինս։

պաղատեսցուք առ քո՝զ ձեռս. չնորհեա մեզ յա՝մ ժամ լինել քեզեան
ամբ որ ի մեզ ես. ամէն։ Ա՝յսօր սեբաստիայ եղև երկրորդ
յորդանան ի ջրմամբ որդւոյն աստուծոյ. և փայլեին ա՝նձառ պը
սակք ի վերա սրբոց քաւանիցն։ և նոյնպա միաձայն։

Ա՝յսօր բանգեաղ եղև գրա՝նք վերինն ե
թուասղեմ. կոչեցեալ սո՝ւրբ ըզ քա՝ռասնեան յանձառ ի փա՝ռան և
յանապատ՝ի կեանս. և նոյնպա մի։ Ա՝յսօր սեբաստիայ եղև երկրորդ
յորդանան ի ջրմամբ որդւոյն աստուծոյ. և փայլէին ա՝նձառ պը
սակք ի վերա սրբոց քաւանիցն։ և նոյնպա միաձայն։

Ա՝յսօր աշխարհ ըզ քա՝ռասնեան ի սեբաստիայ և
ըզ դաւանութեն սա՝ռնամանեացն հա՝ստատ՝ քաղցրացուցին. և նոյնպա
միաձայնեալք ասէ՝ին. օ՝ր՝նեա՝լ ես ա՝մենազօր թագաւոր անմա՝հ։
Ա՝յսօր կացեա՝լք ա՝ռաջի՝ բըն՝նաւո՝րին յատե՝նի՝ն՝ի սեբաստիայ և
ըզ դաւանութեն սա՝ռնամանեացն հա՝ստատ՝ քաղցրացուցին. և նոյնպա
միաձայնեալք ասէ՝ին. օ՝ր՝նեա՝լ ես ա՝մենազօր թագաւոր անմա՝հ։
Ա՝յսօր ա՝մբա՝րձեալք զա՝չս իւրեանց յե՝րկի՝նս. կո՝չելո՝վ ըզքե՝զ տէ՝ր
յօգնո՝ւթի՝ն. գեր՝ի վե՝րոյ տեսեա՝լ զա՝ղուո՝ւրեա՝լ պըսակ՝ս յա՝նմա՝տոյց
լուսոյն. և նոյնպա միաձա՝։ Ա՝յսօր բանգեա՝լ եղե՝ն գրա՝՝նք վերի՝նն ե
թուասղեմ. կո՝չե՝լո՝վ սո՝ւրբ ըզ քա՝ռասնեան յանձա՝՝ ի փա՝՝ռան և
յանապա՝տո՝ւմ ի կեանս. և նոյնպա մի։ Ա՝յսօր սեբաստիայ եղև երկրորդ
յորդանան ի ջրմամբ որդւոյն աստուծոյ. և փայլէին ա՝նձառ պը
սակք ի վերա սրբոց քաւանիցն։ և նոյնպա միաձայն։

Ա՝ռ պատուիրան ՀՀ՝ղմարտութե՝ան աւանդեցեր եկեղեցւոյդ՝
քո՝. անսահման ժամանակս ի աղօթից մի՝շտ աս՝՝ ա՝ծ հո՝գւո՝վ
և մ՝՝ստօք։ Ա՝ր ըզ՝ա՝ դո՝ր՝նաց հաստատե՝ցեր գոր՝ծո՝ւ մե՝ղ
օրի՝նակ։ Հանե՝լո՝վ ըզ գե՝չերն՝ի գլո՝ւխ յաղօթսն աստո՝ւածո՝ւյ բնութ
մերով տնօրի՝նաբար որո՝մ կըրկնի՝ծ՝՝ն՝ը ա՝՝ մ։ Ա՝ն՝ն՝ր՝ոյ և մե՝ք
պաղատեսցո՝ւք առ՝ք՝ո՝ զ՝ք՝ս. չնորհեա՝ մե՝զ յա՝՝մ ժամ լի՝նի՝լ քե՝զեան
դիմամ՝ի՝ն. մանրաւ ա՝ղօթիւք ընտ անմարմնո՝՝ցն որ յերկինս։

սրտ

Ո՛վ Հոգի սուրբ, որ ի Քրիստոս Յիսուս Տեառն մերում ես հաւատացեալ մարդկան, եւ ի նոսա բնակեալ ես իբրեւ ի տաճարի, եւ նոքա են տաճար քո

ասուցեր ըզ մեղս. ևշյարութիւբ.քո յարուցեր ի մեզ զարդարութիւն. տուր
եկեղեցւոյ. զայրիկ եղեալ իբեզ զհոգիս մեզ ծիր. մարբեաւ գընթութիւբ
եւծդեաւ իբեզ միութիւն. խնայեա ի՝ ի՛ր մահու ամբ մարմնոյ.քո մե
զաբար թիւն. խնայեա ի մեզ ու ծողորմութիւբ: վերապ երկնաւոր հաբսինքո
ս՛ա ծածկի՛ն գերեզմանոյն քերովբէից բանինն բարձնոր զմ կրկ զո
բութիւբ.բարեխնսեա առ ա՛ր վասըն մերոյ փըրկու՛ թեան: Այ՛ր սբը
ցե՛ր ըզերկիս աշխարհի.բաւ՛ ա՛ռ կենաց որ զանմահութիւբ պըտուղն իբեն
եւտունախնամ մօրն եւայի ի մահաբեր երկանցն ազատե՛լով. բաբեխ
տոս մեծ ի: ընորհեա սըմա դատե՛լ զանձինս ի բաւամբք և աբդարաւ
թի՛ւբ. խնայեա՛ի մեզ ու ծողորմութիւբ: վերապ երկնաւոր հաբսինքո
ևյծդեա՛ իբեզ միութի՛ւբ. խնայեա ի՝ ի՛ր մահու ամբ մարմնոյ.քո մե
ուցեր ըզ մեղս. ևյարութիւբ.քո յարուցեր ի մեզ զարդարութի՛ւն. տուր
զօրու

յաւիտեանից։ ամէն։

Ո՜վ Քրիստոս Աստուած մեր, որ ասացեր առ աշակերտս քո սուրբ առաքեալս, թէ ձեզ եմ օրհնութիւն տուեալ, զոր ոչ ոք կարէ ի ձեզանէ առնուլ, զայդ ձեզ եմ տուեալ։ Զոր օրհնեցեր զաշակերտսդ քո սուրբ առաքեալսդ, զայդ օրհնեա՛ եւ զմեզ, որ հաւատամք անուան քում սուրբ։ Զի դու ես ամենակալ Աստուած եւ ողորմած, եւ քեզ վայելէ փառք, պատիւ եւ երկրպագութիւն, հանդերձ անճառ հաւրովդ եւ սուրբ եւ կենդանարար հոգւովդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Ա՜ստուածդ ընդ մեզ, որ ի սկզբանէ ընդ մեզ էիր, եւ ընդ մեզ ես, եւ ընդ մեզ լինելոց ես մինչեւ ի կատարած աշխարհի։ Ընդ քեզ ոչ ոք կարէ ինչ առնել, եւ ոչ ոք ընդդէմ կայ քեզ, զի դու ես ամենակալ Աստուած

և զայ
պանեցուցեր. զքեզ ընդ. Ալր զբազնութիւնդ ագաւորին խորտակեցեր
բնդեալ ընդ հնարն ի ցօղ փոխեցեր. և զայնգելեայն ի նորին պահ
երբեակ միութիւն. զքեզ ընդ օրհնաբանեալն բարեբանեմք: Ալր ըզ բար
ի բարձունսըս բնակեալդ ես ի քեզ եմք ապաւինեալ ածրարած
այմ օրհնեալ զքեզ: Ալր մոլորելոց հնվլիւ դես դարձի իմ ընդ ցասումն
քո. ան: Ալր ծարաւելոց աղբերբ դես և քաւիչ ես մեղաւորաց ծ
ազգիս Քրիստեան (Օրհնեալես յաւիտեան Ալ ընծ հարցն և առ
յաւիտենից. օրհնեալ Ալ ընծատես իվերոյ քերթողեից գովեանք. և առաւել
բարձրացեալես յաւիտ: Վա: Ի զ որ օրհնեցեք բարձր ածրիքք ըզ նա
յաւիտ: Ծագաւոր գոլով ամենայ. բար: (Նըստեալն յաթոռ փառաց
մ Ծածկին մայր լուսոյ որ կոյս լուսածին տաճար. ուրուամ եկինըք
ջնին բանականաց առ ի բնանկութիւն ի քէն մարմնացար: Ի զքեզ ան
հարմանալեաղ որ միմեանդ ի կանայս օրհնեալ. կրեցով ի քեզ զանտանել
լի ղբղնութիւն. օրհնութիւնս մեծացուցանեմք: Ալրանելը անթոռ փը
կութեան յոյս հաստատութեան մարկան. միջնորդ օրինաց և հնոր
հաց. օրհնութեամբ անդադար գոհութեամբ. մեծ:
Ե մարդասէրը որ զմարթանէրն արդարացուցեր. քահանայ զի սրբ
մեղաւորս: Ալրքահանել հանդերձիք քո զմեր ձեցեալն ի քեզ բըժկեցեր.
քահանայ: Ալր բանիւ հրամանի քո զանդամալոյծն առողջացուցեր քահանայ
ը ընարեալ երկնից հնգևոր երգով. ի ձայն հընչմանդն զքեզ փա
ռաւորեն: Ալրկրբնաւոր տեսակ ի քեզ բանաւոր հօտի. ձայնիւ երգով վ
զքեզ փառաւորեն: Ալր ի քեզ տեսանի ձայն ընդ ձայնի հնչմանդն
մր ի բարձունս դես փառաւորեալ:
Տ Ալր յամի ցուցեր զքո սքանչելութիւնդ. ևս ի բոլորից փառաւորեցար
երրեակ միութիւն. զքեզ ընդ օրհնաբանեալն բարեբանեմք: Ալր ըզ բար
բոհեալ ընդ հնարն ի ցօղ փոխեցեր. և զայնգելեայն ի նորին պահ
պանեցուցեր. զքեզ ընդ. Ալր ըզ բբնանութիւնդ ագաւորին խորտակեցեր

Ով Տէր, ողորմեա՛ առաջին քո՛ և խնդրելիս գթութեան յանցանաց իմոց. մի՛ նկանիլիր

թիւն

ՈՒ ԱՅՍՕՐ ՄԱՐԻԱՄ ՀՐԱՇԱԳԵՑ Ի ՅԱՆՆԱՅԷ ԶՆՈՂՈՒԹԻՒՆ ՔՈ ԿՈՉԵՑԵԼ ԶԱՅՍՊԻՍԻ ՆՈՐԱՅ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ ԱՆՈՒՆ։ ՈՐՈՎՀԱՄԱՐ ՅԱՂԹԱՀԱՐԵՑԱՒ ԶՆՈՂՈՒԹԻՒՆ ՔՈ ՅԱՆՆԱՅԷ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ ԱՆՈՒՆ։ ԵՒ ՈՐՊԷՍ ԱՅՍՕՐ ՄԱՐԻԱՄ ՀՐԱՇԱԳԵՑ Ի ՅԱՆՆԱՅԷ ԶՆՈՂՈՒԹԻՒՆ ՔՈ ԿՈՉԵՑԵԼ ԶԱՅՍՊԻՍԻ ՆՈՐԱՅ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ ԱՆՈՒՆ։ ՈՐՈՎՀԱՄԱՐ ՅԱՂԹԱՀԱՐԵՑԱՒ ԶՆՈՂՈՒԹԻՒՆ ՔՈ ՅԱՆՆԱՅԷ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ ԱՆՈՒՆ։ ԵՒ ՈՐՊԷՍ

ԱՅՍՕՐ ՄԱՐԻԱՄ ՀՐԱՇԱԳԵՑ Ի ՅԱՆՆԱՅԷ ԶՆՈՂՈՒԹԻՒՆ ՔՈ ԿՈՉԵՑԵԼ ԶԱՅՍՊԻՍԻ ՆՈՐԱՅ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ ԱՆՈՒՆ։ ՈՐՈՎՀԱՄԱՐ ՅԱՂԹԱՀԱՐԵՑԱՒ ԶՆՈՂՈՒԹԻՒՆ ՔՈ ՅԱՆՆԱՅԷ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ ԱՆՈՒՆ։ ԵՒ ՈՐՊԷՍ

ՈՒ

ցրագային հընչեմամբ դարձուցիչ մոլորեալ հօտին։ Ժողովեալ՝ի հօտ ձըշ-
բարւոյն կերպարան բարեաց։ Հովուապետ բարի որ գրիգորիոս։ քաղ-
ոս։ որով նըւիրին՝ի փառս ուղղափառ հաւատոյ մանկունք։ Ա՛սկան
ծան ընդ հողանիւթ բնութեաս։ որ ընծայեաց տան աշոյ զոր գրիգորի
գւոյն, Ո՛ օրհնեալ հրեղինաց անմարմնական դասուց։ պարակցեալ ցընո
պայծառացեալ փայլմամբ՝ի յարփւոյն կենաց։ որով հերքեցաւ խաւար
ցեալ հրաշագեղ տընկօք։ Ա՛րկնային լոյս ծագեալ՝ի յերկրի ցուցար
արբեալ՝ի վտակաց հնոյման քարոզի ձըշմարիտ բանին։ ծաղկաւետ լը
զանց։ և եղեն ծաղկեալք աշ ծայնն գիտութեանն։ Ա՛րամբ նորազու
զին աջոյն։ յորմէ բըղխեաց բաժակն ուրախարար տըրտմեցելոյ ա-
տեն։ որով արբեալ ըզ մայրեցաք յիւրախուեթիւ հոգեւոր։ Ա՛ստուածա
բեր հընչուամբն հաւ ածայի՝ն հոգւոյն։ Ձառանգայթեալ հրով աշ ծայի՝ն
հոգւոյն։ որով հալեցաւ սառըն կուապաշտութեան հիւսիսաբնակ ա-
լոնան սրբոյ Ա՛ղեքսդր Ե՛պս Ա՛լեքանդրացի։ Ո՛ղջոյն ի Քրիստոս։

Թիւն ես ձայ՝ն նիւ։ քեզ։

Ա՛յսօր զուարճացեալ ցընծայ ե՛կեղեցի։ դրախտ ա՛ըբծաւոր՝նակ
ծաղկեալ։ յորմէ տրբաւաւ մեզ տո՛ւնկն անմա՛հութեան որ գրիգո՛րիոս
և պըտղո՛ւմն իւրով եղիցի ըզ տի՛ւ ե՛ղերս ա՛մ։ Ա՛ռաւնակ ոդ
կո՛զաբեր ձըշմարիտ որթոյն։ մը՛շակեա՛ք Հայրակա՛ն ա՛ծայ
ւոյ։ որ ի՛ զ ա՛ր օրՀնեցիր զա՛ըբծը ա՛րարիչ ըզնա՛յա՛ւ ի՛ն։ Ա՛ւիշ ձ՛ ըզ ա՛ր օրՀնեծ՛ցէ՛ք։ զա՛ըբծը։
Ի՛սրայէլ ըզ ա՛ր օրՀնեսցէ՛ Տ՛ր։ Ո՛ ա՛ ըլաւծ՝ըն յա՛ւիտե՛ա՛նս ա՛ն։ Ա՛ մ։

Ա՛ սաւծա՛ծ՝ն գ՛ըւածգ՝ն զերծ՛ոք՛ե՛ց զանի՛ն զաղծող զա՛ մ կրկ՝
զօրո՛ւթ՛ք։ զա՛ըբեխո՛սեա՛ սո՛ւ ա՛ր վասըն մե՛ըոյ փը՛ըկ՛ր՝ա՛ծ՝ն։
Ա՛ այր սը՛ըբո՛ւ՛թ՛ե՛ւ։ զա՛ըբզա՛ծգ՝ն սերո՛ըե՛ց զանտե՛ան յի՛նքեա՛ն՝ց՝ ի՛ ք՛ը՛զ
կրեալ ծագե՛ցե՛ր զլո՛յս աշխա՛ըհի։ զա՛ւ։ Ա՛սա՛ կե՛նա՛ց ո՛ր զանմահու՛ե պը
տուէն իքե՛ն ե՛ւտո՛ւ ը՛նխնա՛ւ՝ մնդն ե՛ւսյե՛ի մ՛ե՛ւզ՛ը՛ը՛ր՛ե՛ւկա՛ն՝ց՝ ա՛զատե՛ըով զա՛ա
ո Ա՛ղոըմա՛ց ի՛նձ ք՛ը՛ս ո՛ղո՛ըմա՛ը՛ը՛ք՛ը՛դ՛ը՛ով մե՛ծա՛ ծ՛ը։ զի՛ կա՛ը՛ծո՛ւ ե՛մ ես
ՀՈՎՈՒԱՊԵՏ ԲԱՐԻ ԵՒ ՀԱՄԱՐՁԱԿ ՄԵՐ ԳՐԻԳՈՐԻՈՍ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ՀԱՄԱՀՆԱՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՀԱՅՈՑ

ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՅՐԱՊԱՏԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՐՄԱՏՈՎՈՐԱՑ

ՀԱՅՐԱՊԱՏԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՐՄԱՏՈՎՈՐԱՑ

ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՅՐԱՊԱՏԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՐՄԱՏՈՎՈՐԱՑ

մարիա Հովուի՛ն։ Ո՛նորեա՛լ յայ քահանայապետանքիծ քարազօղ ձըշ
մարիտ ա՛ր բանին. ընծայեցեր ան այ զնոր ժողովուրդ մաքրեալ։ Երաւ
րեալ՛ի փառս վերնոյն սիօնի։ Ա՛ծ պարծանաց արշակունեաց կազ
մեալ առաքելան վարուք ա՛ր գրիգո՛րիոս. յօրինեցար բազմագոյն ա
կամբք հանդիսից նահատակուս. վայելուչ պըսակ հիւսեա՛ր եկեղեցի՛ յ
Ա՛ռանգո՛րդ եղեր հա՛յրենի սեպհական հօտին. վիճակեա՛ր թագա
ոսի ա՛ր առաքելոյն. պարգևական զաւակ կենդանի նըշխարաց նորին՝ շա
ռաւիղ հնորհաց աղօթիւք հայցեա՛ր։ Ի՛ փշաքո՛ր արմատոյ վարդ կար
մըրփեա՛ն ծաղկեալ. առաքելահնորհ ա՛ր գրիգո՛րիոս. անուշահոտ
բուրմամբ լըցեր ըզ հայաստա՛ն աշխարհս. յայտերլով՝ի մե՛զ ըզ հոտ գի
տուխ։ Ա՛ստապյծա՛ծ ծաղիկ՝ի յերկրի ցուցար. բըժիշկ հոգւոց
մերոց ա՛ր գրիգո՛րիոս. քաղցրաձաշակ արմաւենի՛ի տանն ա՛յ տընկեալ
պարարտացեալ պըտղո՛վ հաւատոյ մանկամբք։ Ո՛ստովանո՛ղքն ձըշ
մարիտ վըկայ. բազմաչարչար նահատակ ա՛ր գրիգո՛րիոս. զպակասուն
չարչարանաց ա՛ն՝ի մարմնի քո՛մ կրեցեր. որով ցընծայ եկեղեցի՛ի փա
ռս որդւոց սիօնի։ Ո՛նօր հոգևոր ա՛ծանման սիրով. գորովագութ
հայր պարծանաց ա՛ր գրիգո՛րիոս. չարչարանօք մարմնոյդ մաքրեցեր
ըզ մե՛զ՝ի չաղտոյ մեղաց. և ծընաար որդիս լուսափայլ բանիւդ։ Ի՛ երկա
րան փառաց միածնի՛ որդւոյն. մարտիրո՛ս յաղթօղ ա՛ր գրիգո՛րիոս.
բևեռաւերկաթիս ընկալան երկնագնաց թաթք ոտից քոց ա՛ր. զի բևե
ռեցեա ըզ մե՛զ յերկիւղն ա՛յ։ Հայաստանեայց հայր հաւատոյ հեղի
նակ ընտրեալ. ձըգնողական վարուք ա՛ր գրիգո՛րիոս. ի լկոճեղս ոը
րեալ հոսեալ յարենէ սրտիւնք սըրբասնեա՛լ մարմնոյդ. հաստատելով
ըզ մե՛զ իվեմ հաւատոյ։ Ձայնիւ մաղթանօք ըզ յիշատակս քո՛ տօնեմք
լուսաւորիչ հոգւոց մերոց հայր գրիգո՛րիոս. կամիձս երկանթիս ծա
նունս և դառնակըսկիծ կախաղանաւ ընկալեալ. գեհենամածեալ ծըն
բադրութի՛ծ ծունկք մարմնոյ քոյ ա՛ր։ Ի՛ եկօ՛ք հաւատոյ ընդ ծով աշ
խարհի՛ս անցեր. վըշտակիր մարմնով ա՛ր գրիգո՛րիոս. տանջեալ
ջարդեցան աստուածակիր բարձք անդամոց քոց ա՛ր. զի ղըւծեալ
անդամք հոգւոցս հաստատեսցես վերըստի՛ն։

Ընչմարիտ հոգւոյն հա՛նձարու վ լըցեալ. աղբերաբա՛ղխ հնորհիւ՝ ա՛ր
գրիգո՛րիոս. ստորագրուխս եղեր ջրաչարչար պարպատմամբ և ուռուց
մամբ ձըգնեալ. զի լուսացես ըզ մե՛զ՝ի չաղտոյ մեղաց։ Ա՛նքրոզական
աղ համեմիչ հայաստանեա՛յց եղեր. արիաբար հըսկօղ հայր գրիգո՛րի
ոս. ա՛ծային օրինացըն բեւեռաբարձ ողամբ կրեցեր ըզ ծանրութի՛ւն
աղին՝ որով բարձեր՛ի մե՛ղ զբեռինըս մեղաց։ Բեւեռա՛լ ընդ ոսկւոյ
ակամբք պատուական մարգարտաշա՛ր հիւսեամբ. զչարանաց քոց թիւս ա՛ր

Ընդ որ ի մեծ ուրախութիւն հրաւիրեալ զամենայն ազգս քրիստոնէից՝ ի տեղի ուր սուրբ Գրիգոր էր, ժողովեցան ի նմա ամենայն ազգք քրիստոնէից, որ ի Հռոմ էին, ի Յունաց, ի Վրաց, ի Ղուանից, ի Սիւնեաց, ի Գողթանայ, ի Կոգովտայ, ի Տարաւնոյ, ի Մոկաց, ի Բասենոյ, ի Տուրուբերանայ, ի Վանանդայ, ի Կորդուաց, ի Մոկսոյ, ի Կամսարականաց, ի Սահառունեաց, ի Բագրեւանդայ, ի Կողբայ, ի Գաբեղենից, ի Կոգովիտայ, ի Տայո

ԶԱՌԱՔԵԼԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱՐԳԱՑ ՍԱՐԿԱՎԱԳԻ

Ի ՀՈՐԵ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ ԵՒ ԱՌԱՔԵԼԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱՐԳԱՑ ՍԱՐԿԱՎԱԳԻ

Ի ՀՈՐԵ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ ԵՒ ԱՌԱՔԵԼԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱՐԳԱՑ ՍԱՐԿԱՎԱԳԻ

Ի ՀՈՐԵ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ ԵՒ ԱՌԱՔԵԼԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱՐԳԱՑ ՍԱՐԿԱՎԱԳԻ

Ի ՀՈՐԵ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ ԵՒ ԱՌԱՔԵԼԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱՐԳԱՑ ՍԱՐԿԱՎԱԳԻ

Ի ՀՈՐԵ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ ԵՒ ԱՌԱՔԵԼԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱՐԳԱՑ ՍԱՐԿԱՎԱԳԻ

զբաժակն՝ ի մատուցեալ ի ձեռըն սրբոյն գրիգորի. բարեխօսութիւք սորա
ողորմեա մեզ ամէն։ ¶ Ո գերագոյն քան զ բնութիւն չարչարա՛նք քո
ընտրեալդ՝ դաձուցեր զ մոլորեալսն՝ ի գիտութիւն ճշմարտութեա՛ն.
բարեխո՛ս ի վիրապն անդընդայինն ջաղխեր նովա՛ զգլուխ վիշապին.
՝ի գթութենէդ քո՛ամէն ի ջամբէ նորին բարձրացուցեր զմեզ ի խորհրդեսն. զա
տ ¶ Ոյսօր զհմանալի լուսոյն ծագօղն՝ ի խաւարի նըստեալըդ զգրի
գորիս սբ. հայրապե՛տն. եկայք ձեր պատուեսցուք։ ¶ Ոյսօր զանապա
կան հոգւոյն պարգեւ՛ան բաշխող ուրգւոց Թորգոմայ. յորդիս լուսոյ
նովաւ ծընեա՛ւք. եկայք։ ¶ Ոյսօր զաճապարն քանին պատմո՛ղն
ի հայաստան աշխարհի աշակերտել նըման մա՛նկտիւնք. եկայք։ ¶ Ոյսօր
երջէ եկեղեցի ուրդւոյ ի բերա՛ք ընդ հրեշտակս. յիշատակի
լուսաւորչի՛ն փառք ի բարձունս աստ՛ծ։

¶ Ոյսօր ասնկ՛ եկեղեցի ուրախութի՛ք ընդ յիշատակ սրբոյն
գրի՛գորի. որով լուսաւորեալ պայծառացա՛ւ վայելչապէս. ի հան
դերձս յոսկէ հուրս զարդարեալ և պըսակեալ. օրհնեցէ՛ք մա՛ն
կունք զքո թագաւո՛րն։ ¶ Ոյսօր ցընծա՛ն նորածեալ որդիք լու
սոյ յիշատակաւ սբ լուսաւո՛րչին՝ որով հրաւիրեցան ի հաբսանիքն
անապական. մըտանել ընդ փեսայն երկնաւորի ի յառաքաւորն
լուսեղէն. օրհնեցէ՛ք։ ¶ Ոյսօր քահանա՛յք հոգևո՛ր պատարագին
ըսպասաւո՛րք վերապատուին ըզքահանայապե՛տն սբ. որով երկնայ
նոցքահանայութիւնն՝ և հաղորդեալք յոր վերափոխեա՛լ այսօր մըտանէ՛
՝ի սբ բըրութի՛ն սբ բրոց միշտ բարեխօսել առաւե՛ր վասն մեր. օրհ։

¶ Երկնք ամ այսօր ցընծացէ՛ք ընդ մեծապայծա՛ռ փառսըն
սեպհո՛ւհոյ գերազանց լերինն. քանզի՝ ինմաբնակեցա՛ւ նըմն գրիգոր
ոս սրբո՛ն լուսոյ հայաստանեայց նո՛ր եկեղեցւոյ. որով ցընծայ՝ ի փա
ռս վերնոյն սիոնի։ ¶ Ո առաւել խորին խոհըրդով խընդայ քան զա
րդարատեանն՝ զարքեր մասին քանզի՝ ինմաճանգեաւ նըմին գրիգորիոս
տապանն ապրեցուցէ՛ ի հոսանաց մեղաց հայաստան ազնց որով փրկիմք
միշտ ի ջուրց. հոսանաց։ ¶ Եղեալ ընտրեալ լուսով բերկրեա՛լ զուարճանայ
լեառնըն սեպհո՛հոյ՝ անոյշ ինչ ցոլովմամբ ի կայկամարն ամպեղէն նըման
գրիգորիոս գերահրաշ լուսով զարդարեա՛լ նըմանի մանսիսորով փայլին
է բնաբ ընորհօք նը՛ հոգւո՛ւն։ ¶ օրօք հրեղինաց պարփակեալ պահե՛ր
լեառնըն հանգըստեան սբ՛ըբոյն գրիգո՛րի տեսլեամբ կարմրադոյ. զոր
ըս պարըսպեն կառըն կենդանի մարքարիայլ աղօթք նը լուսաւորչի՛ն
հօրըն հոգևոր. զոր ա՛ռ նոր ունկնդիրք միշտ բարեխօս։ ¶ ամանման
նեալ ամովսաննին՝ եսայեայ կայծակնամարտուր նը՛ մարգարէի՛ն ա՛ր
գրիգորիոս. վեցթևեան սրօքեւ ի կնդիչ կենդանեացն եղև տեսանող

հոգւով կենդանին. զանդընդակոծը զմ ձորն երկնից կամաւր յօրինեաց:
Ո՞ նորհաւաչս աջոնէն յն պատուհասաւ լեառնն սեպուհոյ ի տիպս ա
ներաց և ահերմանի. յորմէ բղխեաց աղբեւրըն լուսոյ ջուրըս քարե
համ և վըտակս յորդահաղաց հոսանօք. որով ցընծայ երկիրս ի
բերս արմըտեաց: Ընդհանրապէս նա կուսին յայրըն բեթղէհեմ յոր
դորեցան դըստերքն եւայն լինել կուսաբերէ ի մայր աբ. յորում
ծագեցաւ խորհուրդն պայծառ երկնանման լերինն ի յայրըն մանեա
մարգրեական վարուք. որով սրբըեմք միշտ ի յաղտոյ մեղաց: Այնր
ուրդ խաչելոյն գերահրաշ տեղւոյն գողգոթայ ծածկապես ի սմին
լերինն տեսանի զենոն արքայականապատմանըն գործի կենաց արքային
ի կենաց գործիս նըւիրեալ. որով փրկակեսցե զմեզ յաւիտենից մա
հուանէ: Ո խորհուրդ սեպուհոյ սեպհականն փառաց հոգւովընըս
բով մարգարէին ծնուցեալ զոր և հարցանէր զնորանն այն զլեառնն
տէրնէ ով զնակիցէ զոր և տեսցէ առաջըն գրիգոր կատարեալ: Ընդ
ծընն վարուք արդարըն հոգւով բնութիւնըս համարիտ և յաբըն սրբարեւ որ գրի
գորիոս որուսմանկացան զօրքըն սրօքն ից բերանք հրեղէնք յերկինից ի
յերկիր խոնարհեալ ի տես մանկով ձրգնողին. որ և պատեհ տեղւոյն ա
նուանըն կոչի: Հովուին հըսկողին ձրշմարիտ և քաջ հովուին պատկե
րն հովիւըն եղեն հետևօղք. զոր անփոփոխելին զմարմինըն մաքրութիւնք ի
յայրընմանեալ մեզ դէղ ախտից մաքրութեան. որով սրբըեմք հո
գւով ի թունից վիհապին:

Լաւն ու եղերուէ կերտուէն Օրհնութիւն: Նշոյ: Նրբուրդ ձոյն.
Նրբուրդ կոչիս նա ի տաղաչափն.

Որ ըզ խորհուրդ քո գալստեանդ յառաջագոյն գուշակեցեր մարգարէիւքն ինչպէսկն զորս ընտրեցեր յետ մօսէսի: որք խոսեցան հոգւով սրբով բազմապատկի օրինակօք. տուր մեզ փրկիչ ծնողմունքի և ըզ մեղացըզ թողութիւն: Ամէն: Ամէն ձենալ ամաց վերջին զոր տեսանօղքըն ծանուցին. ըզ հասանիլ մեր փըրկողիդ առն վախճան ժամանակին. երևեցարիմ ըզ մարդկան զգեցեալ ըզ կերպ ծառայական. տուր: Ամէն ձենալ զաւուր զադամ ստեղծեր ի տիպ քո տիրական. որ ոչ պահեալ ըզ պատուիրանըն մերկացաւ ըզ պատմուճանն. իսկ նոր ադամդ ի վեց դարուն այց արարեր կո ըռնեալոյն. տուր մեզ փըրկիչ: Յաճախ լուսոյ անընտուեցիոյն և առա գաստ անձառ բանին. որ ըզ նախնեայ մերն ևայն բարձեր զանձ ծընն տըրտմալի. հայցեսյորդեայ քո միածնին հօր հաշտուեցըն միջնոր դիւ. բառնալ ի մեզնէ ըզ խաչվաւրէին և տալ զոգւոյ զհատաղորդութիւն: Ա՛ստ աւետեաց մարգարէին որ առ փըրկեալքս այրեամբ գառնդ ցընծամբ և մեք ծառք անտառի ընդառաստանըդ կըրկնակի. շնոր

հետ

ՀԵՒ ՄԵԶ ՈՐ ԸՆԴ ԱՌԴԱՓՈՂՆ ԸՆ ԱՒԱ Ի ՔԵՔԷՆ ՏԷՆԿԵԱԼ ԾԱՌՈՅՆ. ԱՀ
ԺԸՄՅՈՒՍՈՎ ԸԶ ՈՒԱՓՃԱՆԱՉ ԼԻ ՔԵՐԿՈՐԴԻՆ ԸՆԴ ՔԵԶ ՁՆԾԱՀ. ՈՂՄԻՆ
ՆԸՄԱՆ ՍՏԱՅ ԱՒԵՏԻՍ ԶԱՔԱՓՐԻԱՍ ՆՈՐ ՍԻՕՆԻ. ԵՒՔԷ ՈՒՐԱԽԼԵՐ ԱՀԱՒ ԳԱՅ
ԱՌ ՔԵԶ ԽՈՆԱՐՀ ԼԻ ՀՏԳԶ ԱՐՔԱՅ. ՆՁՍՏԵԱՒ Ի ԽՀԵԼ ՅԱՌԱՒՆԱԿ ԿԸ ԲՂԿԻՆ
ԱՂԱՆՑ ԳՈՂ ՕՐԻՆԱԿ. ՆՐԲՍՏԵԱՒՂԴ ՅԱԹՈՈ ՔԵՐՕՔԵԿՑ ՆԽԱՏ ԳԸՂԹՈՒԹԷ
Ի ՄԵՐ ՀՈԳԻՒ. Ո ԱՀՏԵՂ ՓԱՌԱՑՔՈՑ ԵՐԼԻՒՄՆ ՈՐ ԼԻՆԵԼՑՆԵ ՅԵՐԿՐՈՐ
ԳՈՒՄՆ. ԷՏԵՍ ԴԱՒԼԹ ՅԱՌԱՒ ՋԱԳՈՅՆ ԾԱՆՈՑՑ ԿԱՆԽԱՒ ԱԶԴՄԱՄԲ
ՀՈԳՈՅՆ. ԹԷ ՅԱՅՏՆԱՊԷՍ ԱՀԾ ԳԱՅՑԵ ՀՈՒՐ ԱՌԱՋԻՒ ԻՒՐ ԲՈՐԲՈՔԷ.

ՅԱՅՆԺԱՄ ՅԼԱՒՈՒ Ի ԼԻՄԵԶ ԽՆԱՅԵԱՒ ԳԸՂԹԱՀ ՔՈՒ ԼԵ ՈՂՈՐՄԱՒ.

Ի ՅԱԾԱՅԻՆ ՁԱՅՆԷ ԳՈՀԱՆԸՆ ԱԱՐՍԵՑԻՆ ԴՈՂԱՂՈՎ ԿԱՐԱԳԵՏՔԷ ԴԸ
ԺՈՂՈՅՆ. ԼԷ ՄԵՌԵԱՅՆ ԼԿՆ ԱՐՏԱՔՈՒ ՍՆՆԱՊԱԿԱՆ. ԱՅՑԵԱՒ Ի ԴՈՒՐՍ
ՍՅՐԻՆ ԼԵ ՁԱՅՆԵՐ ԱԶԳԱՓԱՐԱՐՕՂ ԲԱՐԲԱՌՈՒՆ Ի ԳԵՐԵԶՄԱՆՆ. ՂԱԶԱՐԵ
ԿԷ ԱՐՏԱՔՈՒ ՍՆՆԱՊԱԿԱՆ. ԼՐԼԵԱՒ Ի ԳԵՐԵԶՄԱՆԷՆ ԵՐԻԼԱՅԱԿ ՆԴ
ՊԱՏԱՆՕՔԸՆ ՄԵՌԵԱՅՆ. ՀՐԱՄԱՅԵՑՑ ԼՈՒԾԱՆԵԼ Ի ԿԵՍՆԱՍՆԻՆ ՅԱՒՐԱՆԻՑ.
ՎՆԵՂՆ Ի ՀՕՐԵ ԾԸՆԵԱՒ ՍՐԴԻՆ ՅԱՆԵԿԻՑ ԳՅՍՅՈՅՑ ԶԵՂԵԱՔՍ ԶԲՐԿՆԱԿ
ԻՆ ԼԵ ԶԵՐԿՐԱՒՐՍ ԷՈՒԲԼ. ԱՐԱՐԱ ՕՔ ԱՀ ՄՏՈՒՔ ՓԱՌԱ ԱՐԱՐՉԵՒՆ ՅԱՒ
ԲՈՒԵՒՆԻՑ. ՊԱՏԿԵՐ ԱՆԵՐԵՒՅԹ ՓԱՌԱՑՉՆ ՀՕՐ Ի ՊԱՏԿԵՐ ԲԱՐԵԲԱՐՈՒՆ
ԹԷ ՆԵՐՅ. ԱՐՍՐ ԸԶ ՄՈՐԴԿԱՅՒՆ ԲՂՆՈՒԹԻՒ. ԱՐԱՐ. Ո ՅՅՈՆ Ի ՀՕՐԵ
ԼՈՒՈՑ ԾԱՂԱՒԱԼ ԼՈՒԱՍՒՑՅԼ ԶՄԲԴԱՐԵԱՑ ԶԱԴԱՄ. Ի ԴՐԱԽԱՒՆ Ե
ԴԵԱԼ ԱՆԱՄԱՀ ՍՂՆԿՈՅՆ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾ. ԱՐԱՐԱՅՔ ԱՄԷՆԱՅՆ.

ՍՂՐ ՆԸՍՏԻՍ Ի ՔԲՕՔԻՍ ԱՐԼԱՅՔ ԲԱՆԴԱՑՅ ԱՕՐ ՎԱՍՅՆ ՄԵՐ ԽՈՆԱՐՀՈՒ
ԹԷ ՆՁՍՏԱՐ Ի ԼԲՒՒՆՅՆ ՁԻԹԵՆԵԱՑ. ՕՐՀՆԵՄՔ ԸԶ ՔԵԶ ԱՆԴԱՓԱՐ
ԵՐԳՈՎ. ՍՂՐ ՀԱՄԱՅԳՈՅ ԳԵՍ ԽՈՐՀԸԼՈՅԸԴ ՀԱՅՐԵՆՒՆ. ԱՀԱԿԵՐՏԱՑՔՈՑ
ԾԱՆՈՒՑՉՐ ԸԶ ԽՈՐՀՈՒԼԴ ՔՈ ԳԱԶԸՍՏԵԱՆԴ. ՕՐՀՆԵՄՔ. ՍՂՐՅՍՄՆ ԵՍ
ԱՐՔԻՉ ԼԸ ԸՍՏԵՂԾԻՉ ԿԵՆՔԱՆՈՒԹԵՔ ԱՅԱՕՐ ԸԶ ԾԱԾԿԵԱԼ ԽՈՐՀՈՒԼԴ
ԵՐԸՈՐԴՈՒԹԵՔԸԴ ՅՅՈՆԵՑԵՐ ԵԿԵՂԵՑՈՅ ՍԸՔԲՈՅ.ՔՈՅ. ՕՐՀՆԵՄՔ ԸԶ.
ՍՂՐ ԻՎԵՐ ԳԵՍ ՔԱՆ ԶԱՀ ԸԶ ՄՂՍՈ ԼԸ ՀԼԽՈՐՀՈՒԼԴՈ. ՓԱՌԱՑ ԹԱՂԱ
ՈՐ ԽՈՆՅՅԵԱ Ի ՄԵՁ. ՍՂՐ ՄԻՅՆ ՈՒՆԻՆ ՀԱՆՄԱՀՈՒԹԻՒ ԼԸ ՀԱՆԵ ՂՈՒԹ.
ՓԱ. ՍՂՐ ՆԸՍՏԻՍ Ի ՔԲՕՔԻՍ ԵՐԸՈՐԴՈՒԹԻՒ ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻՆ. ՓԱՌԱՑ.
ՍՂՐ ԵՐԿԸՊԱՂԵԱՀ ԳԵՍ Ի ԽՐԵՇՏԱԿԱՑ ԼԸ Ի ՄՈՐԴԿԱՆԵ. ՓԱՌԱՑ Ո.
ՕՐՀՆԵՄՔ ԸԶՔԵԶ ԱՆՊՍԿԻԶԲԸՆ ՀՅՈՐ. ԱՀ ՄԺԱՄ ՕՐՀՆՈՒԼԻՆ ԲԱՐՁՈՒՆԱ
ՊՈՎԼԵՄՔԸԶՔԵԶ ՄԻԱԾԻՆ ՈՐԴԻ. ՅԱՄԷՆԱՅՆ ԺԱՄ ԳՈՀՈՒԼԻՆ Ի ԲԱ.
ՒԱՐԲԱՆԵՄՔ ԸՆԶՔԵԶ ՍՐԲ ՀՈԳԻ. ՅԱՒ Մ ԺԱՄ ՓԱՌԸՆՔ ՔԵԶ ՍՐԲԾ.
ՕՐՀՆԵՍՑՈՒՔ ԼԵ ԳՈՎԵՍՑՈՒՔ ԱԱՌԱՒԼԵՔ ԲԱՁՐ ԱՐԱՍՑՈՒՔ ԼԵ ԲԱՐԲԱՆԱՒԱ
ՑՈՒՔ ՁԱՆՈՒՆՔՈՒ.ՓԲՐԿԻՉ.ՔԵԶ ՎԱՅԼԵՆ ՓԱՌՔ. ՈՐՇՏԱԿ ԼԵ ԱՄՊՐԴԻԿՔ ԼԵ
ԱՀՄԱՐԱՐԾՈՑ ԼԵՂՈՒՔ. ԸԶՔԵԶ ՄԻԱՅՆ ՕՐՀՆԵՆ ՓԲՐԿԻՉ.ՔԵՂ Ի. ՈՐՇՆԱՅԼՆ

զնորութիւնքն անդադար օրհնութիւն մատուցանեն քեզ փրկիչ քեզ՝ մ ՈՒ քեզ հայր յաւետ զքան զյաւիտեանս բարեբանեն զասք անմար ծնից հրեշտակաց. ձայնիւ երգով գոչեն և աղաղակեն. ա՛ծ ա՛ծ ով և ա՛ր տերանց փրկիչ գոլով: Ա՛ռաքեցեր զքո միածինըդ մարմնա նալ ի սբ կուսէն և անառատ ծընանիլ յորովայնէ անապականս. քան նալով զմեր նեղութիւն. ա՛ծ: Ո նորհ քեզ բարի յերուսաղէմ երեւ ցաւ հեթանոսաց. զի արարիչն յաւիտենից տէրայ էղեալ յորդեգ րութիւն՝ կենաց կոչէ. ա՛ծ ան:

Ի՛նպարկան նբ զդ խաչն օրհնեսցուք. որ եղէ առաքինորդ ա ւազակին և յօրինեաց մեզ ճանապա՛՛՛ր. որ ձևացոյց մեզ սիվա՛՛ մէտանել ընդ դուռն անեղաչի՛՛՛ն դրա խտին ան: Ա՛նալի ար քայութեն տէրաւ հնդկածին մարդոյն. ոստն յառաքիչն ճաշակմա նէն պրտաքս անկեալ իյա՛՛՛ժ կենդանութե՛՛՛ն. որ ձևացոյց մեզ սիվա՛՛: Պա՛՛ազանաձև երևեալ եգիպտական ազգին. ցուցանելով զզօրութի՛՛ սբ՛՛ըդոյ խաչին. յաթը շտակեալ զդ գաւազանսըն դիւ թա՛՛կա՛՛՛ն. որ: Ո՛րոչմ ընդ գոյութե օրինակեալ՝ ի վերայ սեմոյ դրանցնոցա. անսերկիւղպանելով զժողովուրդն յանդրանկածախ սատակմանէ ի՛՛՛ն. որ ձևացոյց մե: Ա՛րևեալ աղնւականըմոն ակն պատուականն ի ձև խաչին. հերձանելով զ ծովըն կարմիրատա ջնորդելով ժողովրդանըն սեամբ անպոյ ըլո՛՛յան ա՛նամբ կնկալ. ու փառք հօր Ա՛ծածին անհարսնացեալ յերկրէ յերկինս հարն ընծայ եալ. յորժամ բանալի՛՛ս լուսոյ նըմանք քո միածնիդ յայլակողմանն. յայն ժամ մեղթեա՛՛ մեր՝ զդ նոյն փրկել զդ մեզ յաչէդ բոցոյն. համա դա՛՛սիլ ընդ արդարոցն երգել քեզ փա՛՛ս ընդ երկնայնոցն:

✠ Տէր Ո՛ւխ: Ա՛ի ձոյն ասա. ✠

Ա՛ր յանձառելը ծոց հօր ծա՛՛ծկեա՛՛լ անքընկնին ծընունդ ևբան. ա՛ ի հրեշտակաց երկրըպա՛՛գեալ փա՛՛ռաբանեցիր. ըզ զքե զ բա՛՛ր բեբանե՛՛մք աշ՛՛ծ տա՛՛ղըն մերոյ: Ա՛ր խոնարհուե՛՛ք ի՛՛ջեալ յաշխարհ չիջուցիր զդ զդոց մեղաց. ո՛՛ղ երբեմն ի բաբիլո՛՛ն ի՛՛ մէջ հընոցին. ընդ զքե զ բա՛՛րեբանե՛՛մք: Ա՛ր ըստ նախաձայն մարգարէիցն եկիր ի լերուանըն խորհրդոյ. զոր տնօրինաբար կատարեցեր զվանըն մերոյ փրկութե. ընդ քե զ բա՛՛: Ո՛՛ւ ա՛՛ր օրհնեցիք բանիդ աբարեր ըզ նայ՛՛՛ւեան: Ա՛ր յայտնեաց հոգին տեսլեամբ դանիէլի մարգարե՛՛՛ն՝ զ ա՛՛՛ն. ըզ մի՛՛ս անդամ գալ ըստեւ՛՛՛նըն ՚ի զխորհո՛՛՛ւրդ. բա: Ա՛ր ըզ էրըրդոյ գազանն ահեղ զապըստամբեա՛՛լըն յա՛՛՛ծ. ծա՛՛նոյց բարձեալ զօրու թի՛՛ աշ՛՛ծ որդւոյն. բա: Ա՛ր ըզ հինաւո՛՛ւրըն աշ՛՛ծ ի՛՛սեւ նըշտեալ յա

ծընօնդ և ղեուլ քնուեն։ Լոյծ զծրկնըսս բընուե մարդկան. հրաշափառ քո
աստուածդ ի մարդկին։ Լոյծ զծրկնըսս բընուե մարդկան. հրաշափառ քո
ամէն։ Ամէն։ Ամէն։

Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։

Ամէն։ Ամէն։ Ամէն։

անի ծէնն. վա՛ն որոյ ըզ-քե՛զ ապ-ա՛ծ լի՛ն. մե՛ծ ։ Ո՛ւռ ձըշմարի՛տ արա՛ծ ե՛ք
ըզ կուսութի՛ւնէ մարդկան՝ դո՛ւռ ու՛րախութի՛ւն հրեշտակաց. դո՛ւռ բարձոյ
ատա՛յելութիւն. միաբանականն ձայնի՛ւք ե՛րգիւղ մե՛ծացու՛ս Ո՛ւռ ապա՛ծան
ըզ կուսութի՛ւնէ մարդկան՝ դո՛ւռ ու՛րախութի՛ւն հրեշտակաց. դո՛ւռ բարձոյ
ան՝ ըզ-քե՛զ ապ-ա՛ծ լի՛ն. մե՛ծ ։ Ո՛ւռ ձըշմարի՛տ արա՛ծ ե՛ք

ՀԱՅՐ ՄԵՐ, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո։ Եկեսցէ
արքայութիւն քո։ Եղիցի կամք քո, որպէս յերկինս եւ յերկրի։
Զհացս մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զյան-
ցանս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Եւ
մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի չարէ։
Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս։
Ամէն։

Ապա ասէ քահանայն զաղօթս սրբոյ Պատարագին։

Տէր Աստուած մեր, որ ընդունեցեր զպատարագս զայս
ի ձեռաց մերոց, եւ ի բազում մեղաց մերոց մաքրեցեր զմեզ,
եւ արժանի արարեր զմեզ կենդանեաց մերոց մատուցանել
զպատարագս զայս ի սուրբ սեղանի քում, եւ ընդունիլ ի
մեզ զհոգեւոր պատարագս զայս, եւ ի մեղս մեր մի դատել
զմեզ, այլ ողորմեալ ողորմեա մեզ, ի ջուր եւ ի հոգի սուրբ
զմեզ մկրտեալ, եւ ի մեռելոց յարութիւն շնորհեալ, եւ
ի թագաւորութիւն երկնից ընդունել զմեզ։ Զի ոչ ոք է
արժանի ի մեղս իւր կենդանի կալ առաջի քո, եւ ոչ ոք
ազատի ի մեղաց իւրոց, եթէ ոչ միայն ողորմութեամբ քով
եւ ի մարդասիրութեան քում։ Զի ոչ ոք է արժանի ի մեղս
իւր կենդանի կալ առաջի քո, եւ ոչ ոք ազատի ի մեղաց
իւրոց, եթէ ոչ միայն ողորմութեամբ քով եւ ի մարդասի-
րութեան քում։ Զի ոչ ոք է արժանի ի մեղս իւր կենդանի
կալ առաջի քո, եւ ոչ ոք ազատի ի մեղաց իւրոց, եթէ ոչ
միայն ողորմութեամբ քով եւ ի մարդասիրութեան քում։
Զի ոչ ոք է արժանի ի մեղս իւր կենդանի կալ առաջի քո,
եւ ոչ ոք ազատի ի մեղաց իւրոց, եթէ ոչ միայն ողորմու-
թեամբ քով եւ ի մարդասիրութեան քում

Տէր ողորմեա՛ Գ. կ. Ա երէց. Լինան տ՛ յաւիտեան.

Ո՛րհնեա՛ տէր զերկինս մեր. Ա՛ծ աբրահամէ սիրելոյ
քոյ մի՛ մոռանար զմեզ. ա՛ծ հարցն ընդ մեզ.
Ա՛ծ աբրահամէ տէր ընդ մեզ. ա՛ծ հարց

ՅՈՀԱՆՆԷՍ ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆ

Կոմս Յոհաննէս Ալ մշտոյ. Օրհնութիւն. Բշ. Լաւն ծոյն.

✝✝ ✝✝

Ի միւսանգամ գալ ըստեաց նըշն քո. ով անտես առնե՞ր զնա տր ասէ.
Յոյս իմ է ի ժամանակի ծերութեան իմոյ. ով Քրիստո՛ս զնա՛ տր ասէ իմ.
Յոյս իմ է մանկութենէ իմմէ. ով Քրիստո՛ս զնա՛ տր ասէ իմ.
Ով յոյս իմ ի ժամ առաւօտո՛ էս. ծրհնէ՛ մք զքեզ տէր
ընդ զըաբթնէնս եղիկից. Ի բաց զմեզ ա՛ր ժանիմ՛ ո՛ղորմած Քրիստ
քո՛ւմ. զի՛ օրհնեացուք ըզ քեզ տէ՛ր ըզն. Ո՛ր ի՛ աստո՛ս փըրը
կի՛ է մեր փըրըկեա՛ զմեզ յորժամ գա՛ս ի նորոգե՛լ զե՛րկիր.
Ալէլուիա՛ երգ ի ժամ առաւօտո՛ էս. Ծրհնե՛

որդ

ԵԿ ԱՐՏԱՔՍ ԱՆԱՊԱԿԱՆ։

ԴԱՒԿԱՅՔ որդիք մարդկան այսօր ուղեւորցուք ըզ Տէր զի ըստանգ ըստ մերկացաւ մեղաց ըզ փառս արարչին. Եւ զգեցաւ զթշնեաւն ծածկոյթ փրկանակ անձառ լուսոյն։ Կռվեցեալք զորդին ածող այսօր զըն ծուխք օդիք ազատայ. որ էկն ի խընդիր եղծեալ պատկերին. Եւ գըտեալ նորոգեաց ի փառս սկզբնին պատմողականին։ Այսր նորոգող քանաւ մերոյ յոր ի խոր հուրդ հընձեալ մարդոյն. զանպըտուղն այսօր էո ըսպրդեցեր զթշնեանին. Եզըմեզի հնացեալ մեղայ նորոգեա՛ ի կեանսն Ա՛ր ըզ խորհուրդ քո գաղըտնեաւանդ յայտնացեալ զոր մարգարէիւքն իսրայէլի զորս ընտրեցեր յետ մօտեսի. որ զթ խօսեցան հոգեւով սըրբով բանմատուցիկօրինակք. տոներ մեզ փըրկիչ ծնողմանէի և ըզ մեղայըզ թողուցին։ Ա՛ւետեանալ ամայ վերջին զոր տեսանօղքըն ծանուցին. ըզ հասանիլ մեր փըրկողիդ առ վախճան ժամանակին. Երևեցարիմեզ մարդկան զգեցեալ ըզ հիըպ ծառայական. տոներ։ Ա՛վետեցորդ աւուր զադամ առեղծեր ի տիպ քո տիրական. որ ոչ պահեալ ըզ պատուիրանըն մերկացաւ ըզ պատմուճանն. իսկ նոր ադամդ ի վերջ դարուն այլ պրոյրեր կո րեսուելոյն. տոներ մեզ փըրկիչ։ Ծնանիլ լուսոյ անըտուերին և առա դնոտ անձառ բանին. որ ըզ նախնեայ մերն Հայն բարձեր զանիծ ծագըն որըտամալի. Հայցեալ յորդւոյ քո միածնի հօր հաշտուեցոյն միջնոր դել. բանիւնալ խնդրոյ ըզ խոստովանութիւն Ա՛ր ելիր դեռ քան զամ ըզ միտս և զխորհուրդս. փառաց թագաւոր խըղնայեա՛ ի մեզ։ Ա՛ր միայն ոնիս զանմահութիւն և զանեղծութիւն. փա։ Ա՛ր նըստիս ի բերքրեալ երրորդութիւն անբաժանելի. փառաց. Ա՛ր երկրըպագեալ դեռ ի հրեշտակաց և ի մարդկանէ. փառաց։ Ա՛ր սարսափելի հոգմոյ նըշման ահեղագոչ սաստիկ հընչմամբ. երևե ցար ի վերինսատանն հոգիդ դասուն երկոտասան. որըք առ ի քէն մը կընըտեցան. ունի զսակի հրով մաքրեցան. մանրեա խմբնըզ ըզ մեզ ղաց և ըզ գեցն ըզ լոյս փառաց։ Ա՛կիր յերկիր ածաբար դատել զաշխարհս ի խանութաբար. ընդ արդարութիւն և ընդ մեղայ և ընդ էա րին դատաստանացդ. բայցեր ըզ զանձդ անհրեշտական պարգեւ տուր

ալը
այսօր մարդանիրատուին փրկիչ երկիր, ի բեթանիայ երեք եղբարց յարձանա-
դա։ Եւ ի չորրորդ կերպարանի կենդանեաց փառաբանին ի բարձունս
նայ կայանատուն աշխարհի ծագեցաւ։ սմատոյց լուսոյն երկրպագէք
թակեցաւ ձեզ ասէր։ Եւ փրկիչ անձանց մերոյ մեր։ Ինչ անանկելի տրուն
ծաձուխեն ըն մեծացուցանէ մը։ Ի յարգանդի քոյ մեր անապականաբար
զկնաւորքն ըզդ քո ածածին ան նարատարը չ ըզցայ կի զեայ չնր
ժողովոյն։ ածաբար կոչեաց ըզմեռեալ չորեքօրեայն ի թաղմանէ։ ծրդ։
ծայրն գոչմամբ ձայն արկեալ առ ղազարոս կոչեցեր ի թաղմանէ
ած ըզծ հարցըն մերոյ։ Ի՞ր զարտասուեաս մարիամայ և մարթայն ոչ ան
տես արարիչը բարերար ած ըզծ։ Ո՞ չորրեքօրեայ զմեռեանն իշխանու
թիւ անապական կոչեցեր ի թաղմանէ։ ած ըզծ։ գ։ Վարձք ած նոյ
տր օրհնեցեք եհ՝՝ւ ըզա չքրարարիչեք ըզնա յաւետեան։ Վ։ իշխեր ըզ
տր օրհնեցեք Ի՞ր հօրն երփառակից ի բեթանիայ եկեր այսօրյարու
թիւ առնելով զազարոս։ օրհնեցեք և գովեցեք բարձր արարիչը ըզնա
յաւետեան։ Ի՞ն ըզ տր օրհնեցէք։ Ի՞ւ լուծեալ ըզ զօրու ներս դը
ժոխոյն։ ածաբար կոչեաց ըզմեռեալ չորեքօրեայն ի թաղմանէ։ օրհ։
զկնաւորքն ըզդ քո ածածին ան նարատարը չ ըզցայ կի զեայ չնր
ած ըզծ։ Եւ փրկիչ անձանց մերոյ մեր։ Ի յարգանդի քոյ մեր անապականաբար
նակեցաւ ձեզ ասէր։ Ինչ անանկելի տրուն ծաձուխեն ըն մեծացուցանէ մը։
ցաւ։ իբուամ յորովայնի ըզ քրէ։ Ի՞ր ամբարեալ դուդայի՞ն փայլեա
կնացայտ ի լուսա՞յն։ ի գիրկսըս ընդ ընկալար ըզ քրէ բարեբա։
նէ Ի՞ սօր խընդրի պատուական փայտ խաչին աւանդեալն ի գող
գոթայ։ ի ձեռն ած ծանօթը դըշխոյն։ եկայք հաւատացեալք երկրը
պագեցուք ած ծայրին ընդ նըշանին։ Ի՞ սօր ընծայ գոզդոթայ ըզ
ծած կեալն ի խերկրի։ վերաբերեալ անուշահոտ խընկով։ ի ձեռն
երանելոյն յուդայի։ եկայք։ Ի՞ սօր ի ձեռն փրկական նը խա
չին կենագործի պատանին մեռանել։ Ա՞ ողջոյ աւտանեալ ըզկործա
նուն իւր։ իսկ մեք ըզի հաւատացեալք։ երկրը։ փառք հօր։ և որ
կ՝ երեալ ի գերեզմանին երիտասարդ նը պատանգըն մեռանելն։ հրա
մայեաց լուծանել ի կեանսըն յաւիտենից։ Հոգեւոր հայեաց։ Ա՞ զ։

զաշխարհակիցսյոյ ըե զյաւրեւթիւն դ-յաւաջագոյ յն ծանուցեր անպա-
ծաւ. կենդանարար՝ քե՝ կենցո՛ղ զմեզ։ Ա՛յսօր գոլով ի բեթանիայ զբո-
զաղարուե և գոյոյացաւ մեզ դըժոխք այսրեցաւ անպակասուեթիւն լու-
ամե մեր։ Ա՛յսօր յաւանակ քրիստոս եբուսիեցաւ բարե-
բանեն։ օրհնուեթիւ, օրդոյ դաւեթի։ օրհնեալ եկեալ անուամբ տեն։
Ա՛յսօր յաւանակ քրիստոս եբուսիեցաւ բարե-
եալ տեսանք։ քրիստեականք ձայնիւն օրհնե սցուք օրհնեալ եկեալ տեն
Ա՛յսօր զանցնակի զբան ուր յայեոնս վաւաշոյ ընդ հօր լերկին երկ
և մեք զյաղեթական օրհնուեթեցն ըզ ձայն մանուցանեմք քեզ
Թագաւորը փառաց ընդ տղայոն օրհնաբանելով։ բարեբանեալ։
Ա՛վասնամ՝ ի բարձունս աղեկլուխ բարեբանեալ եկեալ անուամբ տեն
աղեկլուխ։ և օրհնուեթիւն ուր գալոյդ դեպ անուամբ տեն աղեկլուխ։
Ա՛յսօր զանցնակի զբան բան ուր յայեոնս վաւաշոյ ընդ հօր լերկին երկ
եալ տեսանք։ քրիստեականք ձայնիւն օրհնե սցուք օրհնեալ եկեալ տեն
ամբ տեն։ Ա՛յսօր յաւանակ քրիստոս եբուսիեցաւ բարե-
բանեն։ օրհնուեթիւ, օրդոյ դաւեթի։ օրհնեալ եկեալ անուամբ տեն։
+ Ա՛յսօր գոլով ի բեթանիայ, քո ամենայնիւր հրամանաւըդ ձայնեցեր
ղաշակարուե և դուղացաւ մեզ դըժոխք այսրեցաւ անպակասուեթիւ լու-
ծաւ. կենդանարար՝ քե՝ կենցո՛ղ զմեզ։ Ա՛յսօր գոլով ի բեթանիայ զբո-

Ա՛ր վեր օրհնիս յաթոռ քերովբէից. ի վերայ նստիլ յաւանա
կի հաճեցար. բարեբանեալ որ եկիդ ի կենցուցանել։ Աստ
ւած մեք զյաղեթական օրհնուեթեցն ըզ ձայն մանուցանեմք քեզ
Թագաւորը փառաց ընդ տղայոն օրհնաբանելով. բարեբանեալ։
Ա՛վասնամ՝ ի բարձունս աղեկլուխ բարեբանեալ եկեալ անուամբ տեն
աղեկլուխ։ և օրհնուեթիւն ուր գալոյդ դեպ անուամբ տեն աղեկլուխ։
Ա՛յսօր զանցնակի զբան բան ուր յայեոնս վաւաշոյ ընդ հօր լերկին երկ
եալ տեսանք։ քրիստեականք ձայնիւն օրհնե սցուք օրհնեալ եկեալ տեն
ամբ տեն։ Ա՛յսօր յաւանակ քրիստոս եբուսիեցաւ բարե-
բանեն։ օրհնուեթիւ, օրդոյ դաւեթի։ օրհնեալ եկեալ անուամբ տեն։
Ա՛յսօր գոլով ի բեթանիայ, քո ամենայնիւր հրամանաւըդ ձայնեցեր
ղաշակարուե և դուղացաւ մեզ դըժոխք այսրեցաւ անպակասուեթիւ լու-
ծաւ. կենդանարար՝ քե՝ կենցո՛ղ զմեզ։ Ա՛յսօր գոլով ի բեթանիայ զբո-

իսկ ՚ի ներքինն այլակերպեալ ցուցցեր զանձայինն՝ քո զօրութիւդ. զքեզ փառաւորեմք ՚ի մանաւանդ լոյս: ՚Ո՛ր ըզ Հառագայթ փառաց քոց ցոլոյր այրեցականակերպ փայլմամբ զարթնումբեցը զքեզ փառաւորեմք ՚ի մանաւանդ լոյս: ՚Ո՛ր ահագին տեսլեամբ զարհուրեցուցեր զքո զաշակերտան. ի թիւմնեակ հրաշիցն ի սէր անձայնին փառաց քոց զքեզ փառաւորեալ ընդամարարձոց. և ՚ի ծագաց մինչ ՚ի ծագս երկրի ներկը՚ըպագեալն. զմանուանեալ բանն ՚ի կուսէն ձայնիւ երգեմ օրհնեցուք. ՚Ո՛ր դիմեալ գայլեղ օմայ բանբերացեալ փիլոն՝ յարուցեալ՚ նպատ տերազմ՚ըն կըղմեալց զանէրևոյթն ամաղկ. զիջեալ բանն՝ ի գըժոխս ձայն ՚ի ծագս

Ո՛ր արձանկիչ գիտես կասկիլոյ ոսկրագետուս ամենեցուն. այսօր հայցմամբ
ծերունուհւոյն արձակեա՛ և զնոս ըզբազմամեղս. ի կապանաց մահո՛ւ ի
կեա՛նսդ յա՛ւիտենից։

Ո՛վ խորանի քո՛մ սրբեալ ի զո՛ր ընտրեցեր գալստեամբդ քո
քո՛։ ի սմա՛ միաձայնեա՛լ անձե՛ք ըզքե՛զ լուսաձայնի ողջախոհ մե
ռոց ընկալ և կենցո՛ ըզ մեզ։ Ո՛ծայն լուսոյ քո՛վ. պայծառա քան զա
րեգակն լուսաւորեցեր զքո՛ սո՛ զկենդանին սմա՛։ Այսօր և հրեշտակք
ո՛ւրախանան ընդ պայծառութիւ՛ քոյ սո՛ եկեղեցւոյ. ի սմա միա՛
փառք հո՛ր։ Այսօր զուարճանայ տիեզերքս գալստեամբ սո՛ծորդ
ո՛ւյն յերուսաղէմ. և գոչեմ՛ն հընչմամբ երգով օրհ։

✠ Տէր ի՛ւ։ ես ղէ՛ւ յ-ոյ սաս. ✠

Ո՛ր ի բերկրեանսն աթոռս ընդ հո՛ր նըստեիր բանդ սըձե՛. այսօր խո՛
նարհութի՛ նըստար մարմնո՛վ նոր յա՛ւետնակի. ըզ քե՛զ քաւրեբանեմք
սըձե՛ հա՛ւրցէն մերոց։ Ո՛ր ի սրբոյ ե՛ցն սրբեսցես ձայնի ե՛ս նդաղար
օրհնաբանիս. այսօր ի դասո՛ւ երբայե՛ցոց որդի դաւթի փառաբա
նեցար ըզքե՛զ քաւրեբանեմք։ Ո՛ր ի հրակի՛ րակից երգաբանեալ հը
նչմա՛մբ ի բարձունս օրհնաբանին. այսօր ի ծերոց և ի տղայոցդ
վճա՛ր ովսաննա երգով ըզքե՛զ։ գ։ Ո՛զ որ օրհնեցիք բարձր սրա
րեա՛ք ըզնա յա՛ւիտեան։ Այսօր ըզգալո՛ւստ փրկչին մե՛ր ըսդ. ցընծա
թե՛ս տանէ՛ նոր երուսա՛ղէմ. ժողովուրդք որք ի հեթանոսաց բա
Այսօ՛ր ընդ մանկանց երբայե՛ցւոց. զհին աւո՛ւրցն եկեա՛լ նոր արքայ
ի սիո՛ն. մանկունք ա՛ե՛կեղեցւոյ. բար։ Այսօ՛ր ընդ ծերոցն
օրհնաբա՛նիդ. ուրախութի՛ բարեբանեցիք զանմա՛հ թագաւորն
երկրի։ կա՛ւ. քահանայք հո՛գևոր երգո՛վ բար։

Ա՛րքայք յոյժ գո՛ւստոր սիո՛նի պայծառացոյց երուսաղէ՛մ
զարդարեա՛ զդրո՛նըս քո՛քաղաքդ ա՛՛ծոյ։ Ա՛նգիս ա՛ր կո՛ւն ի յա
թո՛ւ փա՛ռաց. այսօր մըտանէ՛ ի քե՛զ ըզա՛ստեա՛ ի վերայ յա՛ւանակի
նորոյ։ Ո՛ւրբք և տղայք ոտա՛ն վրձ ձիթենեաց միաբանութի՛ եգեին.
օրհնութի՛ որդւոյ դաւթի օրհնեա՛ եկեալ ա՛նուամբ տ՛ն։
Ա՛րան խնդրե՛ց եկե՛ղեցի՛ ի գա՛ղ ըստանա՛ն սո՛ միա՛ծնին. ուրախ
լեր և ցընծա՛ հա՛նդերձ ա՛մսըբո՛ւ վրձ ի ա՛ւետնակ յոյժ գո՛ւստոր վերկրի
սիո՛նի. ահա թագաւո՛ր քո գայ նըստեալ ը յաւետնակի՛ նորոյ. այրդ
և փըրկիչ փըրկե՛ւ և կեցո՛ւցանէ։ Ո՛ ուարձացիր և բերկրեաց ժողո
վուրդ սո՛յ. մեծա՛ր յուսոյս ծանկեա՛ն հաւատով և՛ սա՛. օրհ
նեա՛ զո՛ր եկի՛ր ի՛ թագաւո՛ր տիե՛զերաց։

Ի յերկրին ներսեա՛ն ինոր յա՛ւետնակին։ Ա՛նդ սո՛ւրբ ըզ՛ւեա՛ւ ըսդ
ո՛ւստա Թագաւո՛ր ըն ո՛՛ւրն ի յա՛ւետնակ. տե՛սաք

դանք եբրայեցւոց. ծերքն ոստովք ձիթենեաց եւ տղայքն արմաւենեաց. Այնժամ ասեն ցնա աշակերտքն իւր զայս. զոչեցին երգեցող. բարեբանեալ
լոկ գանըմանէ թագաւորն։

Նորակերտքեան բանըն հնոյ որ ի վերայ քերծուեցաւն հանդիպի այսօր ի վերայ յաւանական նորոյ նըստեալ օրհնեալ արքայ եկեալ անյաղթելի թագաւորն։ Յառաջքան զյաւիտեանս որդին որ ի վերայ քառակերպին ցըն բազմի. այսօր ի ծերոց եւ ի տղայոց փառաւորեցաւ օրհ. Նկայք նոր ժողովուրդք ընդ անմանրամոցըն դասս բազմութեամբ ընդառաջ հընչմամբ երգով քաղցրիւ ձայնիւ փառաւորեացուք. օրհնեալ։ բկնդ Այսօր ընդ հրաւերպեան դասուցն օրհնաբանեալ ի ծերքն ոստովք վ. և տղայքն արմաւենեօք ողջոյնն ընկալան օրհնեալ եկեալ ի յաւիտեան։ Որ սերոբէիքըն ծածկաբար ընդունին զբաւեր ի ի վերայ յաւանական նորոյ նըստեալ բարեբանեալ ցան ի տղայոց. ողջոյնն։ Այսօր ընդ ծերոց եւ ընդ տղայոց օրհնաբան նուագեցըն վերերգեմ մընորոյ արքայիդ եկեալ յերուսաղէմ։ Որ օրհնեալ եկեալ անուամբ տն։ օրհնեալ որ գալոց է։

Աշակերտք գնացին եւ արարին որպէս հրամայեաց նոցա յիսուս։ Եւ ածին զերկինն առ յիսուս։ Եւ արկին զհանդերձս իւրեանց ի վերայ նոցա եւ նստոյց զնա։ Եւ բազումք զհանդերձս իւրեանց տարածէին ճանապարհի։ Եւ այլք կտրէին զոստս ծառոց եւ տարածէին ճանապարհի։ Եւ որ երթային առաջի եւ որ գային յետ կարդային եւ ասէին։ Օրհնեալ որ գայ յանուն տեառն։ Եւ մտեալ յերուսաղէմ յամենայն տունս ասէին։ Ո՞վ է սա։ Եւ ասէին ամբոխքն։ Սա է մարգարէն յիսուս որ է յնազարէթ գաւառէ գալիլեացւոց։

Ի ծերոց եւ ի տղայոց փառաւորեցաւ օրհ. Նկայք նոր ժողովուրդք ընդ անմանրամոցըն դասս բազմութեամբ ընդառաջ հընչմամբ երգով քաղցրիւ ձայնիւ փառաւորեացուք. օրհնեալ։ բկնդ Այսօր ընդ հրաւերպեան դասուցն օրհնաբանեալ ի ծերքն ոստովք ձիթենեաց եւ տղայքն արմաւենեօք ողջոյնն ընկալան օրհնեալ եկեալ ի յաւիտեան։ Որ սերոբէիքըն ծածկաբար ընդունին զբաւեր ի ի վերայ յաւանական նորոյ նըստեալ բարեբանեալ ցան ի տղայոց. ողջոյնն։ Այսօր ընդ ծերոց եւ ընդ տղայոց օրհնաբան նուագեցըն վերերգեմ մընորոյ արքայիդ եկեալ յերուսաղէմ։ Որ օրհնեալ եկեալ անուամբ տն։ օրհնեալ որ գալոց է։

Այնժամ աղաւէսանոցն ոստովք ձիթենեաց եւ տղայքն արմաւենեօք ողջոյնն ընկալան օրհնեալ եկեալ ի յաւիտեան։ Որ սերոբէիքըն ծածկաբար ընդունին զբաւեր ի ի վերայ յաւանական նորոյ նըստեալ բարեբանեալ ցան ի տղայոց. ողջոյնն։ Այսօր ընդ ծերոց եւ ընդ տղայոց օրհնաբան նուագեցըն վերերգեմ մընորոյ արքայիդ եկեալ յերուսաղէմ։ Որ օրհնեալ եկեալ անուամբ տն։ օրհնեալ որ գալոց է։

Յայրուձեհ յաւուր գալըստեան փըրկչին տարածանէին մանկունքն

ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՐԻԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴ ՔԱՀԱՆԱՅՍ ԵՒ ՄԱՍՏՈՒՆ ԿՈՒՍԱՆԱՑՆ. ԵՒ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՍՄ ՕՐՈՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՐԻԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴ ՔԱՀԱՆԱՅՍ ԵՒ ՄԱՍՏՈՒՆ ԿՈՒՍԱՆԱՑՆ. ԵՒ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՍՄ ՕՐՈՒ

ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՐԻԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴ ՔԱՀԱՆԱՅՍ ԵՒ ՄԱՍՏՈՒՆ ԿՈՒՍԱՆԱՑՆ. ԵՒ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՍՄ ՕՐՈՒ

ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՐԻԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴ ՔԱՀԱՆԱՅՍ ԵՒ ՄԱՍՏՈՒՆ ԿՈՒՍԱՆԱՑՆ. ԵՒ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՍՄ ՕՐՈՒ

ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՐԻԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴ ՔԱՀԱՆԱՅՍ ԵՒ ՄԱՍՏՈՒՆ ԿՈՒՍԱՆԱՑՆ. ԵՒ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՍՄ ՕՐՈՒ

ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՐԻԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴ ՔԱՀԱՆԱՅՍ ԵՒ ՄԱՍՏՈՒՆ ԿՈՒՍԱՆԱՑՆ. ԵՒ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՍՄ ՕՐՈՒ

ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՐԻԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴ ՔԱՀԱՆԱՅՍ ԵՒ ՄԱՍՏՈՒՆ ԿՈՒՍԱՆԱՑՆ. ԵՒ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՍՄ ՕՐՈՒ

ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՐԻԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴ ՔԱՀԱՆԱՅՍ ԵՒ ՄԱՍՏՈՒՆ ԿՈՒՍԱՆԱՑՆ. ԵՒ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՍՄ ՕՐՈՒ

ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՐԻԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴ ՔԱՀԱՆԱՅՍ ԵՒ ՄԱՍՏՈՒՆ ԿՈՒՍԱՆԱՑՆ. ԵՒ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՅՍՄ ՕՐՈՒ

Ալ իմ ինձ դեռ քան զամ ընդ միտս և զխորհուրդս փառաց Քո
ուր խընայեա ի մեզ։ Ալ միայն ունիս զանմահութիւն և զանեղծիս
փա։ Ալ նըստիս ի բարձունս երկրորդութիւն անբաժանելի։ փառաց։
Ալ երկրպագեալ դեռ ի հրեշտակաց և ի մարդկանէ։ փառաց։
Ալ Աստուած հօր և Արդարոյ հոգիդ անեղ և համագոյ։ բարեխոս
մեզ հօր անքընննաբար առաջի յորդոյ անձառաբար։ ի վերնատունն այ
սօր ի ձեր զհոգիդ ընդհաց քոց արբուցեր։ աղերս և մեզ ողորմութիւն
ի բաժակէդ իմմատուցանել։ Ալ ի ստեղծող արարածոց որ շընչիւրի
վերայ ջրոյն։ նոյն և ի քո բան աւազանին ի ընդունել մեզ քոմ էակ ցին։
գի գուռս սիրով աղաւնակերպ զմարդիկ ծնանիս ա՛ծ ակերպ աղբո
ւրէն վերնոյն իմանալեաց և բաստոցին այսը զգալեաց։ որ մարգա
րէս տաս ի հովուաց և առաքեալս ի ձկնորսաց։ աւետաւոր ըզ
մարթա՛նոս քարոզ բանի քոմ զհալածօղս։ աղբո և մեզ։

Հն Հրեշտակային ձայնիւս ըհնչեսցուք զամենասքանչ զերդորդութիւն։ փա
ռաւորելով ըզ հայր։ որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մահուանէ յայն
մահութիւն։ Ալ դեղեցիք ան երգնոր եկեղեցիք սըրբեցելոց։ քի երկիր
պագելով։ որ վերակոչեաց։ Ալ ըզբաստաց ձայնիւ օրհնեսցուք հո
գևորական հընչմամբ։ դուխ ացուք։ սուրբ ղհոգին փառաւորելով
որ վերահանդ այց զամենեսեան։

Մ Ալ զքեզ կոյս և մայր և բնակարան ածային ներ մարդութիւն։ գո
հաբանեմք և վեր օրհնեմք զեղեակ փըրկօղ կենդանութիւն ազգի
մարդկան։ վն որոյ ըզքեզ ածածին և կոյս բարեբանեմք զմայր և զա
ղախին փըրկչին մերոյ։ Ալ նուընդեն հօր և հին աւուրցն անժամա
նակ յաւիտենից ժամանակաւոր յորովայնի քում բնակիցաւ և ի հօրէ
ոչ մեկնեցաւ։ վն որոյ։ Ալ նեաւն ի քեն ի խաչելեալ և ի յաթոռ փա
ռաց ընդ հօր։ անարգեալ ի մարդկանէ փառաւորութիւք երկնից
կըրպագեալ։ վն որոյ։ Ալ զքեզ ոչ միայն որդի քո մարդկան այլ և վերին
զօրութիւնք։ դասք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զբարեխո
նեն և հրեշտակաց։ գո հաբանեն և վեր օրհնեն և փառաւորեն
ըզ մայր և զաղախին փըրկչին մերոյ։

Ինչ Ալ անանձն արքայութիւն տըւաւ հոգածին մարդոյն։ ուստի յառա
ջին ձաշակմանէն արտաքս անկեալ ի յաւէժ կիր նգանութիւ[illegible]
որ ձևացոյց մեզ սիվաւ մըտանել ընդ ուն անեղաչէն դրան խոյին ան
ա՛աղանաձև երկնից եգիպտական ազ գին։ ցուցանելով ըզ զօրու
թիւն սըրբոց խաչին։ յայիրշտակելով ըզ դաւաղանն սըրն դիւթական որ
հնչով ըզ ժողովուրդն յանդրանկած ա՛ն սատակմանէ [illegible]։ որ

փրկութեան։ Այս միւս անգամը դալոնս
ամա

երկայնին և բաշխեցեր առատապէս պարգեւս աղքատ բընութեան։
Ոչ առաքելոյն առաքեցեր նը՛ զՀոգիդ։ Այլ ըստ որ այսօր ըզգանձդ
ամս վերափոխեցեր։ Այլ որ առ հայր փառաւք, հյերկինս։ Եւ մինիթա
Հզ Այլ որ ողորմութիւնդ քոյ հայհնորհ։ Եւ ըղմեռեալ բընութիւն, իկե
լիր ի մեռելոց յարուցանել զմարմին մեր։ Այլ որ ոչ ետուր մեզ տալ
երկիւղ քո սուրբ ի սիրտս մեր։ Այլ որ ոչ ետուր մեզ զերկիւղ քո։
Այնժամ չարժին զբնութիւնք երկնից առ ի յայնէ քումմէ։
Այնժամ գայցես բանշրմամ հրեշտակօք տէր ի գատել զերկիր։
Եւ միաւորեսցին դարձեալ սիրով ընդ հեռացեալն ի նմանէ
Այնմ ժամ ոչ ոք կարէ ասել ինձ ի նմանէ
նապականին փեսայդ աղաչեմ։ զի հաշտեցայի ընդ այրի եղեալ Հոգւոյ քո
տան արդար ընդ ոտիսի մեռ։ բանիոյ ի մոյ։ Այրիացայ կոյս անարատ զա
ի մեռանայն Հոգիդ ձայնիւս ցընծալեաս մեք բարի բանիցիք ընդ ամ։
Այմեռանայն երկիր տուք փառս ա՛ ընդ նոր երկինս և նոր երկիրս ըզ մեզ։
Այմեռանայն մեռեալք յարիցեն անապական և մեք փոխեսցիմք։
Ո՛վ եղոյց մեզ տէր զփոքրկութիւն և զկեաս՝ զնա յաջողեսցուս իւրով։
Հզ Այնքան տէր ողորմութիւնդ քոյ հայհնորհ։ Եւ ըղմեռեալ բընութիւն, իկե
ամս վերափոխեցեր։ Այլ որ առ հայր փառաւք, հյերկինս։ Եւ մինիթա
Մէջ առաքելոյն առաքեցեր նը՛ զՀոգիդ։ Այլ որ ոչ այսօր ըզգանձդ
երկայնին և բաշխեցեր առատապէս պարգեւս աղքատ բընութեան։

Թադաւոր տիեզերացդ։

Վանաւուր աղբատ բոլոթե հաստատեցեր ի մէջ զմիաբանսն մեր։ զա
տել զՀոգի և բընդ մարմին։ արդարացարէս դատաստան ըստ օրինաց
քոց քո՛ց։ Այսպէս անկրաւ դատաւորին որ ի քաղաք բընութեան մերոյ
ոչ ուներով զերկիւղ քո՛ ընդ։ և ան նպատակաւ ի մարդկանէ ոչ առներ
ըմ դա՛ տաստ զերկիւղ քո՛։ Այլ անմահ նեղ փեսայդ այրի հոգւոյ իւ
պաղատի ուստ զերաւ ան նը քոմոմ դատաւորի ս առնել լինէ դատաս
տան արդար ընդ ոտիսի մեռ։ բանիոյ ի մոյ։ Այրիացայ կոյս անարատ զա
նապականին փեսայդ աղաչեմ։ զի հաշտեցայի ընդ այրի եղեալ Հոգւոյ քո
Եմիաւորեսցին դարձեալ սիրով ընդ հեռացեալն ի նմանէ
Այնժամ գայցես բանշրմամ հրեշտակօք տէր ի գատել զերկիր։
Այնժամ չարժին զբնութիւնք երկնից առ ի յայնէ քումմէ։
Այնմ ոչ ոք կարէ ասել ինձ ի նմանէ
Այմեռանայն երկիր տուք փառս ա՛ ընդ նոր երկինս և նոր երկիրս ըզ մեզ։
Այմեռանայն Հոգիդ ձայնիւս ցընծալեաս մեք բարի բանիցիք ընդ ամ։
Ո՛վ եղոյց մեզ տէր զփոքրկութիւն և զկեաս՝ զնա յաջողեսցուս իւրով։

նել յայտնապատ ը երկնաւոր փեսային։ Փութացէք կանխել
առել լապտերըք հաւատոյ ընդ գաս իմաստուն կուսանացըն։ Մի՛ տա
ւրէք լսպտերըք հաւատոյ ընդ գաս իմաստուն կուսանացըն։ Մի՛ տա
ւրէք լսպտերըք հաւատոյ ընդ գաս իմաստուն կուսանացըն։ Մի՛ տա

Յաւ. Ա՛ղաւաւորը վառաց զքէզ սպասեցուք պատրաստեալք
ի գալուստն քոյ։ Ա՛ղաւաւորը վառաց զքէզ սպասեցուք պատրաստեալք
ի գալուստն քոյ։ Ա՛ղաւաւորը վառաց զքէզ սպասեցուք պատրաստեալք

Տէր զկուսութիւնդ քո ածածկին ընծայարանդը ոչ գոցա կին զաց հնար
ածուիլ ընդ մեծացուցանել մեզ։ Ա՛րյարգանդի քում անապականաբար
ընակեցար զքո՛ որդ։ Եւ փրկիչ անձանց մերոյ մեզ։ Ա՛նհասանելի տրու
նաւ կան յայտնուի աշխարհի ծագեցաւ։ ամաւոյցլուսոյն երկրպագիք
ո Ա՛ստուած մեր։ Ա՛ղաւաւորը վառաց զքէզ սպասեցուք պատրաստեալք

Տէրեղուակաց զերծեալք ի խաւարե ամբ լոյսն։ Եւ։

Ա՛ր արար գալըստեամբն իւրով զվիճակ
կուքեն որդւոց մարդկան Եւ։ Ա՛ւ ո՛ր արարած պատուեալք ի
Ե՛ւ եւ բարձրացը։ Ա՛րհնեցէք Ա՛ր արար գալըստեամբն իւրով զվիճակ

Թագաւորըն յաւիտենից զքո՛ որ ընկն և փրկեաց զամ արարած ո
Ա՛ր հնեցէք զքո՛ որ ընկն և փրկեաց զամ արարած ո
Թագաւորըն յաւիտենից զքո՛ որ ընկն և փրկեաց զամ արարած ո

Ա՛ր հնեցէք զքո՛ որ ընկն և փրկեաց զամ արարած ո
Թագաւորըն յաւիտենից զքո՛ որ ընկն և փրկեաց զամ արարած ո
Ա՛ր հնեցէք զքո՛ որ ընկն և փրկեաց զամ արարած ո

ա՛ծուքեա՛ն։ Լանքին զմաքրեցելոցն չըտ՛վ զտա՛ծս լըեանայը • զի՛ վետ
խո՛վս ի վե՛ր քան ըզ հրեշտ • ծառայի առնեա՛ ըզ կերպանկոզո՛պտելն
Ա՛ երբա՛ձգօրն երկնից մըշտընջենաւո՛ր հօր ո՛ր դէն • ներգործեա՛ր
մա՛րդն առաջինն • այսօր որդիք մարդկան ժո՛ղովեալ խորհին մա՛տնել
լուի՛ առ վարդապետին • մատներո՛վ քահանային ըներեսո՛ւն արծաթ ոչ։
Ա՛ր խորհըրդե՛ ծո՛ւ ընդ հօր և հոգւոյն արար ի պատկեր իւր ըզ
մարդն առաջինն • այսօր հաւատացեալ խորհո՛ւրդ արծաթասի՛րութեն • օր։
Ա՛ր յանթո՛ւս փառաց բազմաւո՛ր ընդ հօր անըսկըզբնակից բանդ
այսօր բազմի՛ւ ըստ հո՛ղեղէնսըն յանձն առեր • օ՛րհնո՛ւ մը զեկե
ղե՛ցի ի փըրկութեն աշխարհի • Ա՛ր անչա՛ռ աստուածութեա՛դ՝ ծո՛ւեալ
զքո՛ ծառայական կերպ • այսօր հաճեցար ծո՛ւանիլ իւղո՛վ ի մե՛ղաւո
բաց օ՛րհնո՛ւ մը • Ա՛ր կենարարո՛ թաղման քո՛ գո՛ւշակ զի՛ւղոյն ծանուցեր
զօծումն • այսօր յո՛ւդայինն յայտնեցաւ խորհո՛ւրդ արծաթասի՛րութեն • օր։
Ա՛ր խորհըրդե՛ ծո՛ւ ընդ հօր և հոգւոյն արար ի պատկեր իւր ըզ
մարդն առաջինն • այսօր որդիք մարդկան ժո՛ղովեալ խորհին մատնել
լուի՛ առ վարդապետին • մատներո՛վ քահանային ըներեսո՛ւն արծաթ ոչ։
Ա՛ր յանթո՛ւս փառաց բազմաւո՛ր ընդ հօր անըսկըզբնակից բանդ
այսօր բազմի՛ւ ըստ հո՛ղեղէնսըն յանձն առեր • օ՛րհնո՛ւ մը զեկե
ղե՛ցի ի փըրկութեն աշխարհի • Ա՛ր անչա՛ռ աստուածութեա՛դ՝ ծո՛ւեալ
զքո՛ ծառայական կերպ • այսօր հաճեցար ծո՛ւանիլ իւղո՛վ ի մե՛ղաւո
բաց օ՛րհնո՛ւ մը • Ա՛ր կենարարո՛ թաղման քո՛ գո՛ւշակ զի՛ւղոյն ծանուցեր
զօծումն • այսօր յո՛ւդայինն յայտնեցաւ խորհո՛ւրդ արծաթասի՛րութեն • օր։

Ա՛ր յանթո՛ւս փառաց բազմաւո՛ր ընդ հօր անըսկըզբնակից բանդ
այսօր բազմի՛ւ ըստ հո՛ղեղէնսըն յանձն առեր • օ՛րհնո՛ւ մը զեկե
ղե՛ցի ի փըրկութեն աշխարհի • Ա՛ր անչա՛ռ աստուածութեա՛դ՝ ծո՛ւեալ
զքո՛ ծառայական կերպ • այսօր հաճեցար ծո՛ւանիլ իւղո՛վ ի մե՛ղաւո
բաց օ՛րհնո՛ւ մը • Ա՛ր կենարարո՛ թաղման քո՛ գո՛ւշակ զի՛ւղոյն ծանուցեր
զօծումն • այսօր յո՛ւդայինն յայտնեցաւ խորհո՛ւրդ արծաթասի՛րութեն • օր։

Ա՛ր յանթո՛ւս փառաց բազմաւո՛ր ընդ հօր անըսկըզբնակից բանդ
այսօր բազմի՛ւ ըստ հո՛ղեղէնսըն յանձն առեր • օ՛րհնո՛ւ մը զեկե
ղե՛ցի ի փըրկութեն աշխարհի • Ա՛ր անչա՛ռ աստուածութեա՛դ՝ ծո՛ւեալ
զքո՛ ծառայական կերպ • այսօր հաճեցար ծո՛ւանիլ իւղո՛վ ի մե՛ղաւո
բաց օ՛րհնո՛ւ մը • Ա՛ր կենարարո՛ թաղման քո՛ գո՛ւշակ զի՛ւղոյն ծանուցեր
զօծումն • այսօր յո՛ւդայինն յայտնեցաւ խորհո՛ւրդ արծաթասի՛րութեն • օր։

Ա՛ր յանթո՛ւս փառաց բազմաւո՛ր ընդ հօր անըսկըզբնակից բանդ
այսօր բազմի՛ւ ըստ հո՛ղեղէնսըն յանձն առեր • օ՛րհնո՛ւ մը զեկե
ղե՛ցի ի փըրկութեն աշխարհի • Ա՛ր անչա՛ռ աստուածութեա՛դ՝ ծո՛ւեալ
զքո՛ ծառայական կերպ • այսօր հաճեցար ծո՛ւանիլ իւղո՛վ ի մե՛ղաւո
բաց օ՛րհնո՛ւ մը • Ա՛ր կենարարո՛ թաղման քո՛ գո՛ւշակ զի՛ւղոյն ծանուցեր
զօծումն • այսօր յո՛ւդայինն յայտնեցաւ խորհո՛ւրդ արծաթասի՛րութեն • օր։

նարհուեցի՝ ինձեզ տըպաւորեցիք։ Երբորդ-ուեցիքըն գո՞լօքվան։ Աշխէս զմարմին իւր ևս զարիւն ընկո՞ղ ուխտ անուանեալ. և յիշատակ կամաւոր մահուանն. մերձենցելո՞ցս ի նա՞ սըրբօ ւեթեամբ։ Երկօղդ ըզ լոյս ոչ զօր թուց. այսօր անձամբ խոնարհութեք ի վեր նատուցն խորհըրդոյ։ ըզ գեստ ծառայիր՝ զ փաճանիլ յանձն առեր ծրհնե՞մք զ ևկեղեցի՝ ի կամաւոր չարչարանս։ Երրմա երկրպագեն դաւթ հրեշտակաց խոնարհեցար ի լըւանալ զոտս հողեղ նս. բզ ժըշկել տքրօք ըզ գարշապարս նախահօրն բզժըշկեա՞ զհոգւոյ ի մոյ զհեւանդութենս։ Ար ի խորհո՞ւրդս փըրկականս ևկեղեցւոյ բաշխեցեր աշակերտացն զմարմինդ քո. նորոգե՞լով ըզ մահացեալսն ի ձաշակմանէ. հաղո՞րդս այսմընկաւ ըզ մեզ միաչն մարդասէր։ Ար անըսկիզբն յէուե՞ դես ևրՀ՞ծ. այսօր ըզ գեցար ըզ գեստ հոգեղէն ծառայի ծածկելով ըզ մերկութենի նախահօրն. օրհնեա՞ եկեաղեղի՝ փըրկութե՞ աշդի մարդկան։ Ար վերօրհնի՞ս՝ ի հրեղէն քերօբէից. այսօր ևկիր կամաւ ի վերնատունըն խորհըրդոյ. լըւացեր զաշակերտսըն յօրինակ վարսըն մեր. օրհնեա՞ եկեաղդ։ Ար յաթո՞ս փառաց ևըստես ըՀնդ հօր. այսօր բազմե՞լ ընդ աշակերտսըն յանձն առեր. բաշխելո՞վ ըզ մարմին և զարիւն քո սուրբ. օրհնեալ։

Ա՛կեա՞ղդ ի փըրկութե՞ աշդի մարդկան. ի ծառայէ՞ յանձն առնու մատնիլ ի դատաստան. հանգերձելով վերըզ մեզ կեցուցանել։ Ատենեա՞ պիղատո՞սի ոչ մահապարտ. ի յանայնչ և ի կայսեւիայ դատապարտեալ. համբե՞։ Ացեա՞ ի յատենի երկրորդ ադամ. վասն առաջին ադամայ պարտեացըն Թողութեան. համբե՞ր։

Երեգա՞կն արդարութե՞ քո ծագեա՞ յաշխարհ հաւատացողս ըզ խաւարն ևնգե՞տութե. ևչեր մահո՞ւ և յարութե համբարձաւ առ հայր յորմէ՞ ծագեաց. որ երկրըպագի՞ երկնաւորաց և յերկրաւորացն ևհօր ևՀնե՞ց հոգւոյն. վն որոյ և մե՞ք երկրըպագանե՞մք հօր հոգւո՞վ և Ճշմարտութե։ Ար փոխանակ ծոցածինն բանին որ ի յերկինս. աւաքեցաւ աւետիք ըն հօր ի բարձանց հոգին Ճըշմարտութե. մըխիթարել զորս յադամայ տըրտմեցեալս և հրաշալինո՞ զընտրեա՞լ զաւրս առաքե՞լոյն. վո։ Ա՞յսօր տըրտմակա՞ն և գիշեր բայլին լուծան երկունք ծնընդեան նախամօրն. քանզի զծնեալը ըն մարմնով ի մանչ և յանպա՞կ կանո՞ւթիւն. վերըստին ծնանի՞ հոգեն յորդի՞ս լուսոյ հօրն երկնաւորի. վասն։

Ձայն մեծ զուարճանոյն. և ի ևրՀ՞ծումըն հրաշալի փողոյն՝ուր հողմացեալ մարմի՞նըք մարդկան նորո՞գ գին. յայնմանե՞ր ահեղնչի՞ շեշտ տէ՛ր և ըզ մեր ըզ նընջեցեալսն. և՛ հանգո՞ւ նըգիս. քո։

Եւ ասաց Տէրն Աստուած. Ահա մարդս եղեւ իբրեւ զմի ի մեզ՝ գիտել զբարին եւ զչարն. եւ արդ մի՛ գուցէ յառնէ ձեռն իւր, եւ առնու եւ ի կենաց ծառոյն, եւ կերիցէ, եւ կեցցէ յաւիտեան։ Եւ արձակեաց զնա Տէր Աստուած ի դրախտէն Եդեմայ՝ գործել զերկիր, յորմէ առեալ էր։ Եւ հալածեաց զԱդամ, եւ բնակեցոյց զնա առաջի դրախտին Եդեմայ, զքերովբէսն եւ զսուր հրոյ շրջագայ, պահել զճանապարհ ծառոյն կենաց։

Եւ Ադամ ծանեաւ զԵւա կին իւր, եւ յղացեալ ետ ծնունդ զԿայէնն, եւ ասէ. Ստացայ զայր զՏէր։ Եւ յաւելեալ ետ ծնանել զեղբայր նորա զԱբէլ։ Եւ եղեւ Աբէլ հովիւ ոչխարաց, եւ Կայէն երկրագործ։ Եւ եղեւ յաւուրս բազումս, եւ մատոյց Կայէն ի պտղոց երկրի պատարագ Տեառն։ Եւ Աբէլ մատոյց եւ նա ի պտղոց ոչխարաց իւրոց, եւ ի ճարպից նոցա։ Եւ ետես Տէր զԱբէլ եւ զպատարագ նորա։ Եւ զԿայէն եւ զպատարագ նորա ոչ ետես։ Եւ բարկացաւ Կայէն յոյժ, եւ նեհացաւ երեսօք։ Եւ ասէ Տէր ցԿայէն. Ընդէ՞ր բարկացար, եւ ընդէ՞ր նեհացաւ երեսօք քո։ Ոչ եթէ ուղիղ մատուցեր, բայց ոչ ուղիղ բաժանեցեր, մեղայ՞ր։ Հանդարտեա՛, ցայգ դարձ նորա առ քեզ, եւ դու տիրեսցես նորա։ Եւ ասէ Կայէն ցԱբէլ եղբայր իւր. Երթիցուք արտաքս։ Եւ եղեւ երբ էին արտաքս, յարոյց Կայէն զձեռն իւր ի վերայ Աբելի եղբօր իւրոյ, եւ սպան զնա։ Եւ ասէ Տէր ցԿայէն. Ո՞ւր է Աբէլ եղբայր քո։ Եւ ասէ. Ոչ գիտեմ, միթէ պահապա՞ն եմ ես եղբաց իմոց։ Եւ ասէ Տէր. Զի՞ արարեր, ձայն արեան եղբաց քոց աղաղակէ առ իս յերկրէ։ Եւ արդ անիծեալ դու յերկրէ, որ բացաւ զբերան իւր առնուլ զարիւն եղբաց քոց ի ձեռաց քոց։ Զի գործեսցես զերկիր, եւ ոչ տացէ զուժ իւր քեզ. հեծեծեալ եւ դողդողեալ եղիցիս յերկրի։ Եւ ասէ Կայէն ցՏէր. Մեծ է անօրէնութիւն իմ, քան զի թողցի ինձ։ Ահա վտարեցեր զիս այսօր ի դէմ երեսաց երկրի, եւ յերեսաց քոց պակասեալ եղէց, եւ հեծեծեալ եւ դողդողեալ եղէց յերկրի, եւ եղիցի ամենայն որ գտանիցէ զիս՝ սպանցէ զիս։ Եւ ասէ Տէր ցնա. Ոչ այդպէս, այլ ամենայն որ սպանանիցէ զԿայէն՝ եւթնապատիկ վրէժ լուծցի նմա։ Եւ եդ Տէր Աստուած նշան ի Կայէն, զի մի՛ սպանցէ զնա ամենայն որ գտանիցէ զնա։ Եւ ել Կայէն յերեսաց Տեառն, եւ բնակեցաւ յերկրի Նոդայ, ընդդէմ արեւելից դրախտին Եդեմայ։ Եւ ծանեաւ Կայէն զկին իւր, եւ յղացեալ ետ ծնունդ զՀենովքն։ Եւ եղեւ շինէր զքաղաքն, եւ կոչեաց զանուն քաղաքին ըստ անուան որդւոյ իւրոյ Հենովքայ։ Եւ ծնաւ Հենովք զԳայդադ, եւ Գայդադ ծնաւ զՄաւիաէլ, եւ Մաւիաէլ ծնաւ զՄաթուսաէլ, եւ Մաթուսաէլ ծնաւ զԼեմէք։ Եւ առ Լեմէք երկուս կանայս, անուն միում Ադա, եւ անուն երկրորդում Սելլա։ Եւ ծնաւ Ադա զՅաբէլ, եւ նա էր հայր բնակելոց ի վրանս եւ անասնոց։ Եւ անուն եղբաց նորա Յուբաղ, նա էր հայր ամենայն երգողաց ի քնարի եւ ի շարակնի։ Եւ Սելլա ծնաւ զԹուբաղկայէն, որ էր վարպետ ամենայն գործոյ պղնձի եւ երկաթի։ Եւ քոյր Թուբաղկայենի էր Նոեմա։ Եւ ասէ Լեմէք կանայս իւրեանց. Ադա եւ Սելլա, լուարո՛ւք ձայնի իմում, կանայք Լեմէքայ, ականջ դիցէք բանի իմում. զի արանց սպանի ես ինձ ի վէրս, եւ մանկան ի հարուածս իմ։ Զի եթէ եւթնապատիկ վրէժ լուծցի Կայէնի, Լեմէքայ եւ եւթանասնիցս եւթնապատիկ։ Եւ ծանեաւ Ադամ զկին իւր զիւր անգամ, եւ յղացեալ ետ ծնունդ որդւոյ, եւ կոչեաց զանուն նորա Սէթ, զի ետ ինձ Աստուած զսերմն այլ փոխանակ Աբելի, զի սպան զնա Կայէն։ Եւ Սէթի եղեւ որդի, եւ կոչեաց զանուն նորա Ենովս։ Յայնժամ յուսացան կոչել զանուն Տեառն։

Եւ եղեւ յաւուրս Յարէդայ, եւ ծնաւ զՀենովք զՄաթուսաղա, եւ ապրեցաւ Հենովք առ Աստուած երկերիւր ամ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Հենովքայ երեք հարիւր վաթսուն եւ հինգ ամ։ Եւ ապրեցաւ Հենովք առ Աստուած, եւ ոչ երեւեցաւ, զի առ Աստուած տարաւ զնա։ Եւ ապրեցաւ Մաթուսաղա հարիւր ութսուն եւ եւթն ամ, եւ ծնաւ զԼեմէք։ Եւ ապրեցաւ Մաթուսաղա ետ Լեմէքայ եւ ծնանելոյ զնա, եւթն հարիւր ութսուն եւ երկու ամ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Մաթուսաղայի ինն հարիւր վաթսուն եւ ինն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ ապրեցաւ Լեմէք հարիւր ութսուն եւ երկու ամ, եւ ծնաւ որդի։ Եւ կոչեաց զանուն նորա Նոյ, եւ ասէ. Սա մխիթարեսցէ զմեզ յաշխատութենէ մերոյ եւ յանձկութենէ ձեռաց մերոց ի վերայ երկրի, զոր եւ անիծ Տէր։ Եւ ապրեցաւ Լեմէք ետ ծնանելոյ զՆոյ, հինգ հարիւր իննսուն եւ հինգ ամ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Լեմէքայ եօթն հարիւր եւ եւթանասուն եւ եւթն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ ապրեցաւ Նոյ հինգ հարիւր ամ, եւ ծնաւ զՍեմ, զՀամ եւ զՅաբեթ։ Եւ եղեւ յորժամ սկսան բազմանալ մարդիկ երեսաց երկրի, եւ դստերք ծնանէին նոցա, տեսին որդիքն Աստուծոյ զդստերս մարդկան, եթէ գեղեցիկ են, եւ առին իւրեանց կանայս յամենայնէ որ ընտրեցին։ Եւ ասէ Տէր. Ոչ դատեսցի հոգի իմ ի մարդկան յաւիտեան, զի մարմին են, եւ եղիցին աւուրք նոցա հարիւր քսան ամ։ Եւ հսկայք էին յերկրի յաւուրսն յայնոսիկ, եւ յետ այնորիկ եթէ մտանէին որդիք Աստուծոյ առ դստերս մարդկան, եւ ծնանէին նոցա, նոքա էին հզօրք յաշխարհի յաւիտենից, արք անուանիք։ Եւ ետես Տէր զի բազում է չարութիւն մարդկան յերկրի, եւ զամենայն խորհուրդս սրտից նոցա զի չարք են միայն յամենայն աւուրս։ Եւ զղջացաւ Տէր զի արարեր զմարդ յերկրի, եւ խորհեցաւ յսրտի իւրում։ Եւ ասէ Տէր. Սրբեցից զմարդ զոր արարի յերեսաց երկրի, յմարդկանէ մինչեւ ցանասունս, մինչեւ ցսողունս, եւ մինչեւ ցթռչունս երկնից, զի զղջացայ զի արարի զնոսա։ Եւ Նոյ գտ շնորհս առաջի Տեառն։ Եւ սոքա են ծնունդք Նոյի. Նոյ արդար էր եւ կատարեալ յազգի իւրում, եւ հաճոյ Աստուծոյ։ Եւ ծնաւ Նոյ զՍեմ, զՀամ եւ զՅաբեթ։ Եւ ապականեցաւ երկիր առաջի Աստուծոյ, եւ լցաւ երկիր անիրաւութեամբ։ Եւ ետես Աստուած զերկիր, եւ ահա ապականեալ էր, զի ապականեցին զամենայն մարմին զճանապարհս իւրեանց յերկրի։ Եւ ասէ Աստուած ցՆոյ. Զկատարած ամենայն մարմնոց եկեալ է առաջի իմ, զի լցաւ երկիր անիրաւութեամբ յերեսաց նոցա, եւ ահա ես կորուսանեմ զնոսա ընդ երկրի։ Արա դու քեզ տապան ի փայտից հարթաբերանից, եւ արասցես զտապանն սենեակս, եւ ծեփեսցես զնա զուստ եւ արտաքոյ։ Եւ այսպէս արասցես զնա. երեք հարիւր կանգուն երկայնութիւն տապանին, եւ յիսուն կանգուն լայնութիւն նորա, եւ երեսուն կանգուն բարձրութիւն նորա։ Եւ պատուհան արասցես տապանին, եւ ի կանգնի կատարեսցես զվերնոյն, եւ դուռն տապանին արասցես ընդ կողմն, եւ ստորին եւ միջին եւ վերին արասցես զնա։ Եւ ես ահա բերեմ զջրհեղեղ ջուրց ի վերայ երկրի, սրբել զամենայն մարմին, որ ունի շունչ կենդանի ի ներքուստ երկնից, զամենայն որ է յերկրի մեռանիցի։ Եւ հաստատեցից զուխտ իմ ընդ քեզ, եւ մտցես ի տապանն դու եւ որդիք քո, կինք քո եւ կանայք որդւոց քոց ընդ քեզ։ Եւ յամենայն անասնոց եւ յամենայն սողոց երկրի երկուս երկուս ի տապանն մտցես, զի կեցցեն ընդ քեզ, արու եւ էգ իցեն։ Յամենայն թռչնոց ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ յամենայն անասնոց ըստ տեսակաց իւրեանց, յամենայն սողոց երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, երկուս երկուս յամենայնէ մտցեն ընդ քեզ, զի կեցցեն։ Եւ դու առ քեզ ամենայն կերակուր որ ուտելի է, եւ ժողովեսցես առ քեզ, եւ եղիցի քեզ եւ նոցա ի կերակուր։ Եւ արար Նոյ ըստ ամենայնի զոր պատուիրեաց նմա Աստուած, այնպէս արար։

Եւ ասէ Տէր ցՆոյ. Մտցես դու եւ ամենայն տունդ քո ի տապանն, զի զքեզ տեսի արդար առաջի իմ յազգիդ յայսմիկ։ Յամենայն անասնոց սրբոց առ քեզ եւթն եւթն արու եւ էգ, եւ յանասնոց որ ոչ են սուրբ երկու երկու, արու եւ էգ, եւ յամենայն թռչնոց երկնից եւթն եւթն արու եւ էգ, զի կեցցէ սերմն ի վերայ երկրի։ Զի յետ եւթն աւուրց ես տամ անձրեւ ի վերայ երկրի քառասուն աւուր եւ քառասուն գիշեր, եւ սրբեցից զամենայն հարուած զոր արարի յերեսաց երկրի։ Եւ արար Նոյ զամենայն զոր պատուիրեաց նմա Տէր։ Եւ Նոյ էր վեց հարիւր ամաց, եւ ջրհեղեղ ջուրց եղեւ ի վերայ երկրի։ Եւ մտին Նոյ եւ որդիք նորա եւ կին նորա եւ կանայք որդւոց նորա ընդ նմա ի տապանն, ի ջուրց ջրհեղեղին։ Յամենայն անասնոց սրբոց եւ յանասնոց որ ոչ են սուրբ, եւ յամենայն սողոց երկրի երկուս երկուս մտին առ Նոյ ի տապանն, արու եւ էգ, որպէս պատուիրեաց Աստուած Նոյի։ Եւ եղեւ յետ եւթն աւուրցն, եւ ջուրք ջրհեղեղին եղեն ի վերայ երկրի։ Յամի վեց հարիւրերորդի կենաց Նոյի, յերկրորդ ամսեանն, յաւուր եւթնտասներորդի ամսեանն, յաւուր յայնմիկ պատառեցան ամենայն աղբերք անդնդոց մեծաց, եւ պատուհանք երկնից բացան։ Եւ եղեւ անձրեւ ի վերայ երկրի քառասուն աւուր եւ քառասուն գիշեր։ Յաւուր յայնմիկ մտին Նոյ եւ Սեմ, Համ եւ Յաբեթ որդիք Նոյի, եւ կին Նոյի, եւ երեք կանայք որդւոցն նորա ընդ նմա ի տապանն։ Նոքա եւ ամենայն գազանք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն անասունք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն սողունք որ սողան ի վերայ երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն թռչունք ըստ տեսակաց իւրեանց, ամենայն հաւտք, ամենայն որ ունին թեւս թռչելոյ։ Եւ մտին առ Նոյ ի տապանն երկուս երկուս յամենայն մարմնոյ որ ունի շունչ կենդանի ի ներքուստ երկնից։ Եւ որ մտին՝ արու եւ էգ յամենայն մարմնոյ մտին, որպէս պատուիրեաց նմա Աստուած։ Եւ փակեաց Տէր զտապանն զնոսա ներքուստ։ Եւ եղեւ ջրհեղեղ քառասուն աւուր ի վերայ երկրի, եւ յաճեցան ջուրք, եւ վերացուցին զտապանն, եւ բարձրացաւ ի վեր յերկրէ։ Եւ զօրացան ջուրք, եւ յաճեցան յոյժ ի վերայ երկրի, եւ երեւեցաւ տապանն ի վերայ ջուրցն։ Եւ զօրացան ջուրք յոյժ յոյժ ի վերայ երկրի, եւ ծածկեցան ամենայն լերինք բարձունք որ ընդ ամենայն երկինս։ Հնգետասան կանգուն ի վեր զօրացան ջուրք, եւ ծածկեցան լերինք։ Եւ մեռաւ ամենայն մարմին որ շարժէր յերկրի, յանասնոց եւ յամենայն սողոց որ սողան ի վերայ երկրի, եւ ամենայն մարդիկ։ Ամենայնի որ ունէր շունչ կենդանի ի ներքուստ երկնից, ամենայնի որ էր յերկրի մեռանէր։ Եւ ջնջեցաւ ամենայն որ էր յերկրի, յմարդկանէ մինչեւ ցանասունս, մինչեւ ցսողունս, եւ մինչեւ ցթռչունս երկնից, եւ ջնջեցան յերկրէ։ Եւ մնաց Նոյ միայն, եւ որ ընդ նմա էին ի տապանին։ Եւ զօրացան ջուրք ի վերայ երկրի հարիւր հնգետասան աւուր։ Եւ յիշեաց Աստուած զՆոյ, եւ զամենայն գազանս, եւ զամենայն անասունս որ ընդ նմա էին ի տապանին։ Եւ հանեաց Աստուած հողմ ի վերայ երկրի, եւ դադարեցին ջուրք։ Եւ գոցեցան աղբերք անդնդոց եւ պատուհանք երկնից, եւ դադարեցաւ անձրեւ յերկնից։ Եւ դարձան ջուրք յերկրէ երթեալ եկին, եւ նուազեցին ջուրք հարիւր հնգետասան աւուր։ Եւ հանգեաւ տապանն յամսեանն եւթներորդի, յաւուր տասնեւեւթներորդի ամսեանն, ի լերինս Արարատեան։ Եւ ջուրք երթեալ նուազէին մինչեւ ցամսեանն տասներորդի։ Յամսեանն տասներորդի, յաւուր առաջնոյ ամսեանն երեւեցան գագաթունք լերանցն։ Եւ եղեւ յետ քառասուն աւուրցն, եւ բացեալ Նոյ զպատուհանն տապանին զոր արարեալ էր, արձակեաց զագաւն, եւ ելանէր եւ դառնայր, մինչեւ ցամաքեցան ջուրք ի վերայ երկրի։ Եւ արձակեաց զաղաւնին ի տապանէն, տեսանել եթէ դադարեցին ջուրք յերեսաց երկրի։ Եւ ոչ գտ հանգիստ ոտից իւրոց, եւ դարձաւ առ նա ի տապանն, զի ջուրք էին յերեսաց երկրի։ Եւ երկարեալ ձեռն իւր առ նա, եւ առեալ զնա ընդ ինքն ի տապանն։ Եւ սպասեաց եւս եւթն աւուրս այլ, եւ յաւելեալ արձակեաց զաղաւնին ի տապանէն։ Եւ եկն առ նա աղաւնին ընդ իրիկուն, եւ ահա տերեւ ձիթենի բերեալ էր ի բերան իւր, եւ գիտաց Նոյ եթէ դադարեցին ջուրք յերկրէ։ Եւ սպասեաց եւս եւթն աւուրս այլ, եւ արձակեաց զաղաւնին, եւ ոչ եկն առ նա եւս։ Եւ եղեւ ամի վեց հարիւր մի, յառաջնում ամսեանն, յաւուր առաջնոյ ամսեանն ցամաքեցան ջուրք յերկրէ։ Եւ բացեալ Նոյ զկողմն տապանին, եւ ետես եթէ ցամաքեցան ջուրք յերեսաց երկրի։ Եւ յամսեանն երկրորդի, յաւուր քսանեւեւթներորդի ամսեանն, ցամաքեցաւ երկիր։ Եւ խօսեցաւ Աստուած ընդ Նոյ, եւ ասէ. Ելցես դու եւ կին քո եւ որդիք քո եւ կանայք որդւոց քոց ընդ քեզ։ Եւ ամենայն գազանք որ ընդ քեզ են յամենայն մարմնոյ, թռչունք եւ անասունք եւ ամենայն սողունք որ սողան ի վերայ երկրի, հան ընդ քեզ, եւ ելցեն ի վերայ երկրի, եւ աճեսցեն եւ բազմասցին ի վերայ երկրի։ Եւ ելին Նոյ եւ որդիք նորա եւ կին նորա եւ կանայք որդւոց նորա ընդ նմա։ Եւ ամենայն գազանք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն անասունք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն սողունք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն թռչունք ըստ տեսակաց իւրեանց, ամենայն հաւտք, ամենայն որ ունին թեւս թռչելոյ, ելին յերկրէն երկուս երկուս։ Եւ շինէր Նոյ զքաղաքն, եւ կոչեաց զանուն քաղաքին ըստ անուան որդւոյ իւրոյ Հենովքայ։ Եւ ծնաւ Հենովք զԳայդադ, եւ Գայդադ ծնաւ զՄաւիաէլ, եւ Մաւիաէլ ծնաւ զՄաթուսաէլ, եւ Մաթուսաէլ ծնաւ զԼեմէք։ Եւ առ Լեմէք երկուս կանայս, անուն միում Ադա, եւ անուն երկրորդում Սելլա։ Եւ ծնաւ Ադա զՅաբէլ, եւ նա էր հայր բնակելոց ի վրանս եւ անասնոց։ Եւ անուն եղբաց նորա Յուբաղ, նա էր հայր ամենայն երգողաց ի քնարի եւ ի շարակնի։ Եւ Սելլա ծնաւ զԹուբաղկայենի, որ էր վարպետ ամենայն գործոյ պղնձի եւ երկաթի։ Եւ քոյր Թուբաղկայենի էր Նոեմա։ Եւ ասէ Լեմէք կանայս իւրեանց. Ադա եւ Սելլա, լուարո՛ւք ձայնի իմում, կանայք Լեմէքայ, ականջ դիցէք բանի իմում. զի արանց սպանի ես ինձ ի վէրս, եւ մանկան ի հարուածս իմ։ Զի եթէ եւթնապատիկ վրէժ լուծցի Կայէնի, Լեմէքայ եւ եւթանասնիցս եւթնապատիկ։ Եւ ծանեաւ Ադամ զկին իւր զիւր անգամ, եւ յղացեալ ետ ծնունդ որդւոյ, եւ կոչեաց զանուն նորա Սէթ, զի ետ ինձ Աստուած զսերմն այլ փոխանակ Աբելի, զի սպան զնա Կայէն։ Եւ Սէթի եղեւ որդի, եւ կոչեաց զանուն նորա Ենովս։ Յայնժամ յուսացան կոչել զանուն Տեառն։

Եւ եղեւ յաւուրս Յարէդայ, եւ ծնաւ զՀենովք զՄաթուսաղա, եւ ապրեցաւ Հենովք առ Աստուած երկերիւր ամ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Հենովքայ երեք հարիւր վաթսուն եւ հինգ ամ։ Եւ ապրեցաւ Հենովք առ Աստուած, եւ ոչ երեւեցաւ, զի առ Աստուած տարաւ զնա։ Եւ ապրեցաւ Մաթուսաղա հարիւր ութսուն եւ եւթն ամ, եւ ծնաւ զԼեմէք։ Եւ ապրեցաւ Մաթուսաղա ետ Լեմէքայ եւ ծնանելոյ զնա, եւթն հարիւր ութսուն եւ երկու ամ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Մաթուսաղայի ինն հարիւր վաթսուն եւ ինն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ ապրեցաւ Լեմէք հարիւր ութսուն եւ երկու ամ, եւ ծնաւ որդի։ Եւ կոչեաց զանուն նորա Նոյ, եւ ասէ. Սա մխիթարեսցէ զմեզ յաշխատութենէ մերոյ եւ յանձկութենէ ձեռաց մերոց ի վերայ երկրի, զոր եւ անիծ Տէր։ Եւ ապրեցաւ Լեմէք ետ ծնանելոյ զՆոյ, հինգ հարիւր իննսուն եւ հինգ ամ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Լեմէքայ եօթն հարիւր եւ եւթանասուն եւ եւթն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ ապրեցաւ Նոյ հինգ հարիւր ամ, եւ ծնաւ զՍեմ, զՀամ եւ զՅաբեթ։ Եւ եղեւ յորժամ սկսան բազմանալ մարդիկ երեսաց երկրի, եւ դստերք ծնանէին նոցա, տեսին որդիքն Աստուծոյ զդստերս մարդկան, եթէ գեղեցիկ են, եւ առին իւրեանց կանայս յամենայնէ որ ընտրեցին։ Եւ ասէ Տէր. Ոչ դատեսցի հոգի իմ ի մարդկան յաւիտեան, զի մարմին են, եւ եղիցին աւուրք նոցա հարիւր քսան ամ։ Եւ հսկայք էին յերկրի յաւուրսն յայնոսիկ, եւ յետ այնորիկ եթէ մտանէին որդիք Աստուծոյ առ դստերս մարդկան, եւ ծնանէին նոցա, նոքա էին հզօրք յաշխարհի յաւիտենից, արք անուանիք։ Եւ ետես Տէր զի բազում է չարութիւն մարդկան յերկրի, եւ զամենայն խորհուրդս սրտից նոցա զի չարք են միայն յամենայն աւուրս։ Եւ զղջացաւ Տէր զի արարեր զմարդ յերկրի, եւ խորհեցաւ յսրտի իւրում։ Եւ ասէ Տէր. Սրբեցից զմարդ զոր արարի յերեսաց երկրի, յմարդկանէ մինչեւ ցանասունս, մինչեւ ցսողունս, եւ մինչեւ ցթռչունս երկնից, զի զղջացայ զի արարի զնոսա։ Եւ Նոյ գտ շնորհս առաջի Տեառն։ Եւ սոքա են ծնունդք Նոյի. Նոյ արդար էր եւ կատարեալ յազգի իւրում, եւ հաճոյ Աստուծոյ։ Եւ ծնաւ Նոյ զՍեմ, զՀամ եւ զՅաբեթ։ Եւ ապականեցաւ երկիր առաջի Աստուծոյ, եւ լցաւ երկիր անիրաւութեամբ։ Եւ ետես Աստուած զերկիր, եւ ահա ապականեալ էր, զի ապականեցին զամենայն մարմին զճանապարհս իւրեանց յերկրի։ Եւ ասէ Աստուած ցՆոյ. Զկատարած ամենայն մարմնոց եկեալ է առաջի իմ, զի լցաւ երկիր անիրաւութեամբ յերեսաց նոցա, եւ ահա ես կորուսանեմ զնոսա ընդ երկրի։ Արա դու քեզ տապան ի փայտից հարթաբերանից, եւ արասցես զտապանն սենեակս, եւ ծեփեսցես զնա զուստ եւ արտաքոյ։ Եւ այսպէս արասցես զնա. երեք հարիւր կանգուն երկայնութիւն տապանին, եւ յիսուն կանգուն լայնութիւն նորա, եւ երեսուն կանգուն բարձրութիւն նորա։ Եւ պատուհան արասցես տապանին, եւ ի կանգնի կատարեսցես զվերնոյն, եւ դուռն տապանին արասցես ընդ կողմն, եւ ստորին եւ միջին եւ վերին արասցես զնա։ Եւ ես ահա բերեմ զջրհեղեղ ջուրց ի վերայ երկրի, սրբել զամենայն մարմին, որ ունի շունչ կենդանի ի ներքուստ երկնից, զամենայն որ է յերկրի մեռանիցի։ Եւ հաստատեցից զուխտ իմ ընդ քեզ, եւ մտցես ի տապանն դու եւ որդիք քո, կինք քո եւ կանայք որդւոց քոց ընդ քեզ։ Եւ յամենայն անասնոց եւ յամենայն սողոց երկրի երկուս երկուս ի տապանն մտցես, զի կեցցեն ընդ քեզ, արու եւ էգ իցեն։ Յամենայն թռչնոց ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ յամենայն անասնոց ըստ տեսակաց իւրեանց, յամենայն սողոց երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, երկուս երկուս յամենայնէ մտցեն ընդ քեզ, զի կեցցեն։ Եւ դու առ քեզ ամենայն կերակուր որ ուտելի է, եւ ժողովեսցես առ քեզ, եւ եղիցի քեզ եւ նոցա ի կերակուր։ Եւ արար Նոյ ըստ ամենայնի զոր պատուիրեաց նմա Աստուած, այնպէս արար։

Եւ ասէ Տէր ցՆոյ. Մտցես դու եւ ամենայն տունդ քո ի տապանն, զի զքեզ տեսի արդար առաջի իմ յազգիդ յայսմիկ։ Յամենայն անասնոց սրբոց առ քեզ եւթն եւթն արու եւ էգ, եւ յանասնոց որ ոչ են սուրբ երկու երկու, արու եւ էգ, եւ յամենայն թռչնոց երկնից եւթն եւթն արու եւ էգ, զի կեցցէ սերմն ի վերայ երկրի։ Զի յետ եւթն աւուրց ես տամ անձրեւ ի վերայ երկրի քառասուն աւուր եւ քառասուն գիշեր, եւ սրբեցից զամենայն հարուած զոր արարի յերեսաց երկրի։ Եւ արար Նոյ զամենայն զոր պատուիրեաց նմա Տէր։ Եւ Նոյ էր վեց հարիւր ամաց, եւ ջրհեղեղ ջուրց եղեւ ի վերայ երկրի։ Եւ մտին Նոյ եւ որդիք նորա եւ կին նորա եւ կանայք որդւոց նորա ընդ նմա ի տապանն, ի ջուրց ջրհեղեղին։ Յամենայն անասնոց սրբոց եւ յանասնոց որ ոչ են սուրբ, եւ յամենայն սողոց երկրի երկուս երկուս մտին առ Նոյ ի տապանն, արու եւ էգ, որպէս պատուիրեաց Աստուած Նոյի։ Եւ եղեւ յետ եւթն աւուրցն, եւ ջուրք ջրհեղեղին եղեն ի վերայ երկրի։ Յամի վեց հարիւրերորդի կենաց Նոյի, յերկրորդ ամսեանն, յաւուր եւթնտասներորդի ամսեանն, յաւուր յայնմիկ պատառեցան ամենայն աղբերք անդնդոց մեծաց, եւ պատուհանք երկնից բացան։ Եւ եղեւ անձրեւ ի վերայ երկրի քառասուն աւուր եւ քառասուն գիշեր։ Յաւուր յայնմիկ մտին Նոյ եւ Սեմ, Համ եւ Յաբեթ որդիք Նոյի, եւ կին Նոյի, եւ երեք կանայք որդւոցն նորա ընդ նմա ի տապանն։ Նոքա եւ ամենայն գազանք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն անասունք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն սողունք որ սողան ի վերայ երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն թռչունք ըստ տեսակաց իւրեանց, ամենայն հաւտք, ամենայն որ ունին թեւս թռչելոյ։ Եւ մտին առ Նոյ ի տապանն երկուս երկուս յամենայն մարմնոյ որ ունի շունչ կենդանի ի ներքուստ երկնից։ Եւ որ մտին՝ արու եւ էգ յամենայն մարմնոյ մտին, որպէս պատուիրեաց նմա Աստուած։ Եւ փակեաց Տէր զտապանն զնոսա ներքուստ։ Եւ եղեւ ջրհեղեղ քառասուն աւուր ի վերայ երկրի, եւ յաճեցան ջուրք, եւ վերացուցին զտապանն, եւ բարձրացաւ ի վեր յերկրէ։ Եւ զօրացան ջուրք, եւ յաճեցան յոյժ ի վերայ երկրի, եւ երեւեցաւ տապանն ի վերայ ջուրցն։ Եւ զօրացան ջուրք յոյժ յոյժ ի վերայ երկրի, եւ ծածկեցան ամենայն լերինք բարձունք որ ընդ ամենայն երկինս։ Հնգետասան կանգուն ի վեր զօրացան ջուրք, եւ ծածկեցան լերինք։ Եւ մեռաւ ամենայն մարմին որ շարժէր յերկրի, յանասնոց եւ յամենայն սողոց որ սողան ի վերայ երկրի, եւ ամենայն մարդիկ։ Ամենայնի որ ունէր շունչ կենդանի ի ներքուստ երկնից, ամենայնի որ էր յերկրի մեռանէր։ Եւ ջնջեցաւ ամենայն որ էր յերկրի, յմարդկանէ մինչեւ ցանասունս, մինչեւ ցսողունս, եւ մինչեւ ցթռչունս երկնից, եւ ջնջեցան յերկրէ։ Եւ մնաց Նոյ միայն, եւ որ ընդ նմա էին ի տապանին։ Եւ զօրացան ջուրք ի վերայ երկրի հարիւր հնգետասան աւուր։ Եւ յիշեաց Աստուած զՆոյ, եւ զամենայն գազանս, եւ զամենայն անասունս որ ընդ նմա էին ի տապանին։ Եւ հանեաց Աստուած հողմ ի վերայ երկրի, եւ դադարեցին ջուրք։ Եւ գոցեցան աղբերք անդնդոց եւ պատուհանք երկնից, եւ դադարեցաւ անձրեւ յերկնից։ Եւ դարձան ջուրք յերկրէ երթեալ եկին, եւ նուազեցին ջուրք հարիւր հնգետասան աւուր։ Եւ հանգեաւ տապանն յամսեանն եւթներորդի, յաւուր տասնեւեւթներորդի ամսեանն, ի լերինս Արարատեան։ Եւ ջուրք երթեալ նուազէին մինչեւ ցամսեանն տասներորդի։ Յամսեանն տասներորդի, յաւուր առաջնոյ ամսեանն երեւեցան գագաթունք լերանցն։ Եւ եղեւ յետ քառասուն աւուրցն, եւ բացեալ Նոյ զպատուհանն տապանին զոր արարեալ էր, արձակեաց զագաւն, եւ ելանէր եւ դառնայր, մինչեւ ցամաքեցան ջուրք ի վերայ երկրի։ Եւ արձակեաց զաղաւնին ի տապանէն, տեսանել եթէ դադարեցին ջուրք յերեսաց երկրի։ Եւ ոչ գտ հանգիստ ոտից իւրոց, եւ դարձաւ առ նա ի տապանն, զի ջուրք էին յերեսաց երկրի։ Եւ երկարեալ ձեռն իւր առ նա, եւ առեալ զնա ընդ ինքն ի տապանն։ Եւ սպասեաց եւս եւթն աւուրս այլ, եւ յաւելեալ արձակեաց զաղաւնին ի տապանէն։ Եւ եկն առ նա աղաւնին ընդ իրիկուն, եւ ահա տերեւ ձիթենի բերեալ էր ի բերան իւր, եւ գիտաց Նոյ եթէ դադարեցին ջուրք յերկրէ։ Եւ սպասեաց եւս եւթն աւուրս այլ, եւ արձակեաց զաղաւնին, եւ ոչ եկն առ նա եւս։ Եւ եղեւ ամի վեց հարիւր մի, յառաջնում ամսեանն, յաւուր առաջնոյ ամսեանն ցամաքեցան ջուրք յերկրէ։ Եւ բացեալ Նոյ զկողմն տապանին, եւ ետես եթէ ցամաքեցան ջուրք յերեսաց երկրի։ Եւ յամսեանն երկրորդի, յաւուր քսանեւեւթներորդի ամսեանն, ցամաքեցաւ երկիր։ Եւ խօսեցաւ Աստուած ընդ Նոյ, եւ ասէ. Ելցես դու եւ կին քո եւ որդիք քո եւ կանայք որդւոց քոց ընդ քեզ։ Եւ ամենայն գազանք որ ընդ քեզ են յամենայն մարմնոյ, թռչունք եւ անասունք եւ ամենայն սողունք որ սողան ի վերայ երկրի, հան ընդ քեզ, եւ ելցեն ի վերայ երկրի, եւ աճեսցեն եւ բազմասցին ի վերայ երկրի։ Եւ ելին Նոյ եւ որդիք նորա եւ կին նորա եւ կանայք որդւոց նորա ընդ նմա։ Եւ ամենայն գազանք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն անասունք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն սողունք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն թռչունք ըստ տեսակաց իւրեանց, ամենայն հաւտք, ամենայն որ ունին թեւս թռչելոյ, ելին յերկրէն երկուս երկուս։ Եւ շինէր Նոյ զքաղաքն, եւ կոչեաց զանուն քաղաքին ըստ անուան որդւոյ իւրոյ Հենովքայ։ Եւ ծնաւ Հենովք զԳայդադ, եւ Գայդադ ծնաւ զՄաւիաէլ, եւ Մաւիաէլ ծնաւ զՄաթուսաէլ, եւ Մաթուսաէլ ծնաւ զԼեմէք։ Եւ առ Լեմէք երկուս կանայս, անուն միում Ադա, եւ անուն երկրորդում Սելլա։ Եւ ծնաւ Ադա զՅաբէլ, եւ նա էր հայր բնակելոց ի վրանս եւ անասնոց։ Եւ անուն եղբաց նորա Յուբաղ, նա էր հայր ամենայն երգողաց ի քնարի եւ ի շարակնի։ Եւ Սելլա ծնաւ զԹուբաղկայենի, որ էր վարպետ ամենայն գործոյ պղնձի եւ երկաթի։ Եւ քոյր Թուբաղկայենի էր Նոեմա։ Եւ ասէ Լեմէք կանայս իւրեանց. Ադա եւ Սելլա, լուարո՛ւք ձայնի իմում, կանայք Լեմէքայ, ականջ դիցէք բանի իմում. զի արանց սպանի ես ինձ ի վէրս, եւ մանկան ի հարուածս իմ։ Զի եթէ եւթնապատիկ վրէժ լուծցի Կայէնի, Լեմէքայ եւ եւթանասնիցս եւթնապատիկ։ Եւ ծանեաւ Ադամ զկին իւր զիւր անգամ, եւ յղացեալ ետ ծնունդ որդւոյ, եւ կոչեաց զանուն նորա Սէթ, զի ետ ինձ Աստուած զսերմն այլ փոխանակ Աբելի, զի սպան զնա Կայէն։ Եւ Սէթի եղեւ որդի, եւ կո

Եւ Յովսէփ եկաւ կամաց փըրկիչն առաւ մատնիչ յանօրէնն ժողովըդ
դէն վասըն փըրկուե՛ հէթանոսաց։ Յովը մատնիչ բանն ի բանաւորն հո
տե՛ւ յառաջինոց դատապարտի յանօրինաց ժողովըրդէն վա՛յ յովսո
ղնը զայր ընդ դատ պարտիչ։ ա՛ռ թաղեայ վաճառի արարիչն արարածոց։ ո
հը ա՛յր ըսբանչելի՛ք այսը տեսանե՛մք յաչխարհի ի՛մ՛ք հո՛դեղե
նաց։ արարած ըք արարչին ըսպա՛նուե՛ք խորհին զհարդուրդ։ Ա՛ր բա
նիւն իւրո՛վ զերկին ևս ղերկիրըս հա՛ստատեաց յո՛չընչէ գոյացուցեալ
վաճառի այսօր դի՛ւրագին ընդ երեսո՛ւն արծաթոյ։ Ա՛վ յո՛ւդաս
արտասուելո՛ երկնաւոր վարդապետին սպա՛նուե՛ան խորհի՛ զհարը

հնուրդ։ մատնելով անօրինաց զի՛ խաչելոցն ի՛ ձեռ՛ք երկրի։

Կանոն Ա՛ծէր Հինգշաբթին Օգնական. Գ՛Հ. ձայն Երրորդ.

Երա՛գաւոն երկնի՛ց մըշտընջենաւոր հօր որ դի. նո՛ր գործեա՛ր
իմա՛ւս իւրո՛ր քան զըհրեշտս. ծառայի առեա՛ր զկերպ ան
կողնապետելի ա՛ծուածքն։ Լո՛ւանին զմաքրեցեալսըն ջրո՛վ զո
տո՛ւս լըւանայր. զի՛ զհանարհուածքի՛ ինձանա՛ տըպաւորեսցէ. երրորդո՛ւ
թե՛ան գո՛ լօթեվա՛ն։ Յաշխէ զմո՛ւրմին իւր և զարիւն ընկո՛ղուխտ անու
անեալ. և յի՛շատակ կամաւո՛ր մահուանն. մերձեցե՛ լոյս ի՛նա սը՛ըբուե՛
Ա՛ղբե՛ւր լո՛ւսոյ և Հատագա՛ծք անչիջանելի՛ լո՛յս. որ լը՛ւանա՛ր
յանձն առեր զոտս աշա՛կերտի՛ ցն. մաքրեա՛ զի մեզ ըզ մեզ խառա
բիչն խորհըրդոյ ևս լուսաւորեա՛ զմեզ։ Ա՛ր մա՛րմնով և արեա՛մբ զո
ցո՛ւցեր ըզ թո՛ղութի՛ւն մե՛ զանց. որ ըմի՛ չա՛ պատարագիս ի՛ մեզ ան
ծախապէ՛ ծս. մաք։ Ա՛ր բա՛ւ ևս զայս նո՛ր ուխտ ցուցեր յետաւա՛ջնոյ. զոյ
մահացե՛լս ցո՛ւ ի՛ Հաշակմանե նախահա՛յ ծըն. մաքրեա՛ զի մեզ։

Ա՛ր ետ ի յերկինս և ի՛ վերայ երկրի. այսօ՛ր յանձն առեր լըւանա՛լ
զոտս աշակերտացն. և զի՛ս լըւա՛ ևս ի մեզազ խոց։ Ա՛ր բարեբա
նիս յիմանալի՛ զըւարթնոցն. հաճեցար մա՛րմնով պատարագիլ. արա՛
ւ զի՛ս արժանի՛ պատուածայինն շնորհի՛դ։ Ա՛րդ ա՛ծո՛ւ քե՛րօքե ի՛
վերնատունն բա՛մեցար. կենարա՛ր բաժակա՛դ ըզ մեզ փըրկե
ցեր. փըրկեա և զի՛ս յաւիտենից ի՛ հրոյն։

Վա՛յ ասէ՛ծ որ վասըն մեր խոնարհեցա՛ր ի՛ կամաւո՛ր չարչա՛րանս.
լըւացեր զոտս աշակերտացն այսօ՛ր ի՛ նը՛վերնատունն. ա՛ղաչե՛մք փըր
կիչ ա՛ղո՛ր մեզա։ Ա՛ր կա՛մեցեր սե՛ղան խորհըրդոյ ևս արբե՛ցեր
յանմա՛հական բաժակէն. սը՛ըբոյ քոյ առաքելոցն այսօ՛ր ի՛ սո՛ւրբ
վերնատանն. աղաչե՛մք։ Ա՛նքրեա՛ զըզ միտս ևս զխորհուրդըս զն և մեզ
հաղո՛ր արա՛ւ զանմահական ճաշակել ընդ սըրբոյ քոյ առաքելոց.

Ա՛ր վասըն մե՛ր երկիր երևեա՛ր զանմեռնայնըն կատարեցե՛ք թաւօրինաց

ձանց. քանզի թագաւորն երկնաւորն եկաւորի ի նբ՛ է կո՛ղցն.
Այո՛, այսօր սիւն լուսոյ հովանւոյ եղէ ը մէկ ի բա՛ր
լուստեան քոյ տէր։ Այո՛, այսօր ուրբաթ ծնանիս երկրի ի բա՛ր
կատիս նբ՛ է կո՛ղցդ. քանզի ընծրհեցաւ մեզ քահանայապետ
խոնդից. ի լուսաւորել զկնի՛ն ուղիկ նբ՛ զկո՛ղցն. փա՛ռք գա
ձանց. քանզի թագաւորն երկնաւորն եկաւորի ի նբ՛ է կո՛ղցն.

զարթ

Ընդ առաւ առքեան Հերոսի շրջին ցայս առս ԻԶ. Այսօր։ Այսօր՝ ի կատարած ամենայնի ընթերցաց նոր ուխտիդ շարժմարտուե քն։ Ի վերնատունն խորհրդոյ տանջամերժեալ յիշատակ ս՝ի հօտէն փոքրիկ ուստի և դուն գառն այծոյ. դիմեալ կամաւ՝ ի մահ խաչին՝ առիքաձանալ ըզ մեղս աշխարհի. վասն որոյ խնայեա՛ ի մեզ՝ ըստ կամա ւորդ քոյ ջերջարանօք։ Այսօր որ՝ ի հրեղէն զօրացն երկնից միշտ փա ռաբանեալ երկրապագիս բանդ. ա՛ղօթեցեր առ Հայրդ մարմնով ըն կալեալ ընդ հօր ըզ քո՛ վասն իմ զպատճառանս. ուստի կամաւ կրե՛լ ով զերկիւղ՝ ի հրեշտակաց զօրանայիր զծնաւցուցիչդ երկնաւորաց և եր կրաւորեաց. վասն որոյ։ Այսօր յառա՛ջ նորշանակեալ հրամանքն քո կա տարիւր յաշակերտաց դանդ. քանզի զհովիւդ քոյդ հարեալ ցրուե ցա՛ հօտն ըստ մարգարէին. որ և կատեցար անկապելիդ՝ ի յանոյիչ և՝ ի կախարդս դատապարտեալ. ՝ի ծառայի՛ պատակեցար և նա խատա նաց Թուք կերպարանդ հօր ընկալար. վասն։ Այսօր ըզ վկայն հա ւատոյ շարժեալ փորձողն խաբեութե՛ մատուս. առ՝ ի քէն Թողա ցուցեալ ըզ մարդկային տկարութի՛ս յանդիմանելով։ Եւ առ յոյս դարձ՝ ի մեղաւորաց որ դառնապէ՛ս արտասուելովն ընկալաւ՝ ի քէն երի՛ւք հարցմամբ սիրոյն զերից ուրացո՛ւթեանն ըզ բուժ՛ըշխութի՛ն։ Ընդ մի՛ նըբժըշկեա՛ղըդ մեզ՛ քո՛ աչնորհեա մեզ։ արտասո՛ւս ապաչխարութե

Այսօր զոր երկնային լուսեղինացն ահի՛ պատուեալ բանդ ա՛ր ծ նըսեմացեա՛լ դաւաք եբրայեցւոյն. զի մանա՛ւք յոյդ՝ ի դիւրերին ջա հիւք և սո՛ւսերօք եկեալ ըմբռնե՛լ զանըմբռնելիդ՝։ վասն որոյ եր կրպագեմք այ՛ձաւելի՛ քո՛ խոնարհութեդ։ Այսօր զոր սերովբէքըն ծածկեին ըզդէմս յա՛ջէ փառաց այ՛ծուիթեդ իսկ կորըստեա՛ն՝ որ դի՛ն յուդան. ի համբոյր մերձեալ նենդութե՛ն նըշանակ լա՛ւ ի թ մնո՛ւա՛նամարի՛դ. վա՛ւ։ Այսօր ընդ գերագոյն տնօրէնութե՛ըդ՝ զո՛ր դի՛ այծոյ. հոյլք անմարմնոցըն, հրաբուխն սեռին՝ պա՛ կուցեալ

Ա՛ծ ամենաթագաւորն Յիսուս. զի՛ւր ընդ մեծ ընդ վարդապետն ընդ երեսանձն արծաթոյ հրաբեղէն ընծայատնկէր։ Ընդ որ ըստ ես համբուրեցից ասէ ընդ նա կայարուք. ով համբոյր նենգաւորն նո՛ւշան լինիցի մահու։ Երկայնաչնչէն զանձ այրին նբ հոգին. ի՛ր ընդ գերացա՛ր ընդ սատանայ՛ն հանդերձ արկաւզիւրեան. Ի գիշերին յորում մատնիւր փրկիչն մեր ի մահ խաչին ել ի լեառնէն ձիթենեաց. աղօթելով զայս ասէր հայր անցոյ ինէն զբաժակս Ի սկ անօրէ աշակերտին Թողեալ ընդ գնա ելիր սիրոյն և փութացար առ քահանայս. ասէր ինձ զինչ կամիք տալ ինձ մատնեցից ընդ վարդապետն։ Ար նըստես ի բրօբէս աջըստ բանդ այսօր վասըն մեր խոնարհուբ նըստար ի լերինն ձիթենեաց. օրհնեմք ընդքեզ անդադար երդով. Ար համադս դու խորհրդոցդ հայրենի. աշակերտաց քոց ծանուցեր ընդ խորհուրդ քո գալըստեանդ. օրհնեմք։ Ար յայտես արարիչ և ըստեղծիչ կենդանուքն՝ այսօր ընդ ծածկեալ խորհուրդ երրոր գուքեամբնդ յայտնեցեր եկեղեցւոյ սըրբոյ քոյ. օրհնեմք ընդ։

Ա՛ղքեզ օրհնեմք որ բան չխօղ դես բարձեցեր և հայցեմք ոգի մեր դասերի՝. ընդ մեր քո ընտրելոցն ի մանալիս աշխարհն։ Ո՛ի դուես որ յորմէ հայցեր մայրըն հաւատով հանդերձ որ դուվք սըրբեցելովք ընդ աջմէ քո ընդ փառս հ՛յահեկէ՝. ընդ որս և մեք աղաչեմք ի դա սեացես ընբըն քո. Ա՛ռ դու բարձրեալ փրկիչ որ վանըն մեր խոնարհ ցար. արժանի արա ընդ մեզ ընդ ընտրեալսդ պատուիրանն կենաց քոյ որ ոսկով հացըդ յաջմէ քումէ՝ ի հանդերձեալ քումմ գալստեան։

Ա՛ռաքելի հոգւոյ նըմանն աշխարհազունդ սաստիկ հընչմամբ. երևեցար ի վերնատանն հոգիդ գաւառն երկոտասան. որք առ՝ի քենն մըկըրտեցան. ոչ զօսկի հրով մաքրեցան. մանըրեա ի մեզ ընդ մեզ մեղանչ և ընդ գերծ ընդ լոյս փառաց։ Ա՛կին յերկիր ոճծաբար դատելոյ խաչն ի՛շխանաբար։ ընդ արդարութե՛ն ընդ մեղայ և ընդ չարին դատաստանայ. բաղերը ընդ դանձդ անհրաժեշտ պարդես եռուր դուց մարդկան մա՛ Ա՛ղըն ի սիրոյ զսէրդ առաքեաց յինքըն զանդամս իբրեւ յօդուածս. զեկեղեցի նո՛ր զոր շինեաց երկին սեամբ քո հաստատեաց. ալ՛ նտե՛ ինմեզ զանաքեալն երկնաւոր հոգի քո զսրբարեաց մեզ։

եղեալ էմեղաց քոյ։ Եւ ասաի աղքատ կենդանարար քրիստոսէ ցմեռեալսն ցկենարուրին։ քա

Այսօր անձամբ լուսոյն Ծագումն ի փրկուիլ մեր կամարումն
Եւ նաեւ ի վերնատունն իւտուերական ծոմէն լըրումնեան
քան զ ընթերիսոն խորհրդոյ սիրած աղեղնաւոր արկղն
լուսոյ։ Ամ ջուր առեալ Ծառայաբար զոտըն լուանալը
զանգակերտացն։ Խանձին հօր փառաց լուսոյ պետրոս մերձ իլ յոտս ոչ
ներեր։ այնրմ ձեռաց որոյ են գործք երկնից երկինք ամ երկրաւորք
որով կուրաց աչըք բացան խուլք ամ հանգերք արձակեցան։ որ վերջ
ծառոյ զինքն ի ծովէն սանտանայաբացն ամ լըռեցին։ Ի ըլլալոյն ընա
րեալ Հօտին փրքուս սաստեր զկորհուրդն ոչ գիտելոյ։ որով դառնայր
եւ հնազանդեր զոտս ամ ըզ դէս խա մաքրելմաղթ եր։ գըլլոյս սահ
ինչ

ինչ պիտոյ լուացուսմըն ջրոյ զի՛ լուացեալ է. ոտից ընդ սէտ են մաքը
ուքե յոդիլ ՚ի գլուխըս սրբըուքե։ Նաստուց իւրոց աշակերտաց զոր
նախ քանիւ վարդապետեաց. այսօր գործով զոր ծայրագոյն եցոյց յինն
քեան զնահատուքե՝. սպասաւորեալ հոդեղինաց այն որ անտեսն և
հրեղինաց. տանրեալ պաշտօն իւր ծառայեցն այն որ պաշտին ի սրօքե երց
Նքե ասէ եցոյ և վարդապետըս բոլորից. զաշակերտացդ և զծա
ռայից զոտըս լուացի ՚ի հնոյ աղտից. միմեանց և դուք համբնուքե
ցուցէք ըզ նոյն խոնարհուքե՝ բարձրացելոյն ՚ի կրծանուսն և անկե
լոյ բնուքեդ կանգնուսն։ Որ մաքրեցեալ յաւանգանին մնքուր ձեռօք
զնոսա նոցին՝. և ուսուցեր խոնարհուքե յաղքծող լինիլ ջեր հնգպար
տին՝ և զի մ լըսեա զտեղին մերազաղաչանօք սրբըդոյ գընդին՝ և ըզ
գընացս ուղղեա զտին խոնարհուքե եւլնէք յերկին։

✠ Ո՛րեն Ա՛ետրոսն ըստ Հովհաննու Ա՛ղն ուն ասէ. ✠

Ա՛յնչ զօրե նաըն մօսիսն զոր խօսեցաւն ՚ի սինայի։ Եկեր ըզ գառն
օրինակին և ըզ բաղարձն ընդ եղեգին՝. ըզ հինն ՚ի նորըս փոխելով
ըզ ստուերն ՚ի լոյս ճըշմարտելով փոխան գառին ինքըն գոլով գառն
աստոյ նըսխրելով։ Ա՛նդ բաղարձն և հաց անխմոր եւս ըզ մարմինն
իւր զերկնաւորն. ըզ կուսածինն անսերմնաւոր զանապական և զհոգե
որ. ընդ ոչխարին արեան՝ ուխային եւս մեր լուրիւն իւր ուխտ կըրկին՝
և եղեգան գառնագուներն փոխան ըզ վարա ա՛ծայրն։ Ա՛ագաւորն
արարածոց զհացըն կենաց եւսքաղցելոց. և ըզ բաժակն ուրախարար
որ քյադամայ տըլրտմեցելոց. այս նոր ուխտ ե՛ իմոյ՝ արեան փոխան
հընոյ ուխտին արեանց՝. զոր յիշատակ իմ առնիցեք մինչև եկից ես մի
սանգամ։ Ա՛ողովեալքս ՚ի քէն հայցեմք ընդ ժողովեալ մետասանին
որ զկենարարըդ քո մարմին բաշխեալ եւսուր ընդ բաժակին՝. չնոր
հեա և մեզ ասր ընդ նոսին հաղորդ լինիլ քուսեղանին՝. կենաց հայնդ
յոր փա՛փագիմք և ընակելոյդ ուս ծ՛արաւի՛մք։ Ա՛յընտրեց աշակեր
տաց յուդաս մեկնեալ ՚ի նոր գառանցն. զբարձող մեղաց գառն ա՛յ մատա
ներ ՚ի մահ ընդ արծաթոյ. ՚ի յընթրիսըն հոգևոր մերձն ժըպիրչն
և նենգաւորն. ուտելով ընդ վարդապետըն յաձախ զնաբէուքե՝.
Ա՛յսըն խօսեր աղերսալն խաւարելոյն վասըն դարձի՝. միսն ՚ի ձէնջ
ասե եղբարք զիս մատնելոց ե առ ՚ի մահ. պետրոս լըւեալ զայն զըհուրե ը
ևակն արկեր առ յովհաննէս. հարցնել թե ով ևոյն դաւաճանօղ վարդին՝

Ո՛րեն Ա՛ետրոսն ըստ Ղ ակուսա.

Ա՛ոնմով սիրոյն յիւր սիրելեսյ ըզ տրամաբերնըն փա՛ռատեաց. Թա
գեալ պատուա տայ յուդային՝ ըշանակեալ զդողըն մատնիչ. զոր առեալ
և մերկացեալ յաձային հոգևոյն չնորհաց. մատնեցաւ նախաչարին ընդ

ՄԱՏԵՆԱԲԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻՆ։ ՈՐ ԱՅՐԱԳՆԻՆ ԼՈՒՍԻՆ ԶԸՐԿԵԱԼ ԽԱՒԱՐԱ
ՍԵՐՆ ԱՐՏԱՔՍ ԵԼԵԱԼ· ՏԵՐԸՆ ՅԱՅՏՆԵՐ ԼՈՒՍ ԵՂԵԼՈՑ Ը՛Զ ԴԱՅԹԱԳԻՒՆ
Ի՛Ր ԳԻՇԵՐԻՆ· ՊԵՏՐՈՍ ԽՕՍԵՐ ԽԱԽՏԱՒՍԵԼՒ ԵՒ ԿԸՉՏԱՄԲԵԼՈՒ ՀԱՒԱՏՕՍԻ
ԶԻՒՐՆ ՅԱՇԽԱՐՀԵ ԶԱԻՈՒԽԵԼՆԱՍԵՐ ԼԻՆ ԸՆԴ ԴԱԼՈՒԱՍՏ ՀՕԳՒՈՅՆ ՊԱՏՄԵԼ։
ԱՒԴ ԴՐՈՆԵԱՆ ՅԱՅՆԿՈՍ ՁՈՐՈՅ Ի՛ ՎԵՐՆԱՏՈՒՆՆ ԵԼ ԽՈՐՏԸՐԴՈՅ· ԵՄՈՒՏ ՊԱՐ
ՏԵԶ ԸՆԴ ՊԱՐՏԻԿԻՆ ԵՄՈՅԾ ԶԱԴԱՄՅԱԴԻՆ ԴՐԱԽՏԻՆ· ՄՈՒԾԱԾԵՑ ԵՒ ՂԱՐԻՑ
ՄԻ ԸՆԴ ՆՉԱՐԻՆ ՈՒԱՏԻ ՀԱՆԵՐ ՆԱԽ ԶԱՌԱՔԼԻՆԻՆ· ԶԻ ԺԱՌԱՆԳԵԼ Ը՛Զ ՀԱՅ
ՐԵՆԻՆ ԱՐԺԱՆԱՑՈՒԱԾ ՄԵՔ ՎԵՐԸՍՏԻՆ։ ՀՕԳԱՅՈՐ ԶՁ ԿՐԻՆՔ ԸՆ ՏԸՐ ԸՏՄԻՔԱԲԱՐ
ԵՐԻՒՔՆ ԵՂԵԱԼ ԱՌԱՆՁՆԱԱԲԱՐ· ՓԸՐԿԵԼ ԶԱՇԽԱՐՀՍ ՀՕԳԻՍ ՅՕԺԱՐ ԲԱՅՑ
ԵՐԿՆԱՒՐԻՆ ՄԱՐՄՆՈՅՍ ՏՐԿԱՐ· ՈՉ ՈՄՆ ՈՒԺԵՂ ԶԱՐՁՈՒՐ ԶԱՆԱՆ ԱՆԶՈՐ ՎՐ
ՏԱՆ ԳԱԶԱՐ· ԱՅԼ ՄԻ ԶԱՆՈՅՆ ԳՕՂ ՄԻԱՒՈՐ ԿԸՐԵՔ ԸԶ ԿԵՐՍԸՆ ԿԱՄԱՒՈՐ։
ՁԱՅՆԻՍ ՄԱՂԹԵՔ ԱՂՕԹԱԿԱՆ ՎԷ ԻՄ ԱԶ ՀԱՅՐ ԻՐ ԵԱԿԱՆ· ԾՈՒՆԸՐ
ԴՆԵՐ ԽՈՒՈՐԱԿԱՆ ՈՐՈՒՄ ԿԸՐԿՆԻ ԾՈՒՆՐԱՄ· ԵԹԷ ՓԸՐԿԻՐ ՄԱՐԴԿԱՆ
ՀՆԱՐՔ ԱՌԱՆՑ ՄԱՀՈՒՍ ԻՄ ՈՐ ԳՐԵԱԼՔ· ԲԱԺԱԿ ՄԱՀՈՒՍ ԿԻՆԷՆ ԱՆՑՅՔ
ՈՉ ԻՄ ԿԱՄԱՒ ԱՅԼ ՔՈՅԴ ՏԵՍՑԷ։ Ա ՕՂԵԱԼ ՅԵՐԿԻՒՂ ՔԸՐԱՆՑ ՀՕՍՄԱՆ
ՈՂՈՒՆԱՁԻՔ ԿԱՅԼԱԿ ՎԻԺՄԱՆ· Ի՛ ԶՕՐԱՆԱԼ ՀՐԵՇՏԱԿ ՄԵՐՁԵԱԼ ԶՕՐԻՆԱԿԱՆ
ԳԻՐՔՆ ԼԸՑԵԱԼ· ԶԻ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ԵԱՒ ՂԵՆՈՒԹԻՆ ԱԾՔՆ ԲԱՆ ԶՁ ՄԱՐԴԿՈՒ
ԹԵՔ· ՊԱՐՏԵՔ ՁԵՐԿԻՒՂ ԵՒ ՁՈՐԸՐԱՒՈՒԹԵՆ ՅԻՒՐՈՒՄՔՆ ԿՐԵՆ ՍՈՐՔԵՆՈՒԹԻՆ։

ՕՐԻՒ ՀԱՏՈՒԱԾՈՅՆ ԵՒ ԱՌՔԻՈՍ. ՀԱՒ ՈՍԿ ՅՈՍԵՖ։

ՆԱՒԱԳԱՅԹ ՎԱՒԱՆՑ ԿՂԶՆ ՈՐ ԸՍՏ ԲՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ· ՏԱԳՆԱ
ՊԵՑՒՐ Ի՛ ԳԻՇԵՐԻՆ ԱՂՕԹԵՑԵՐ ԱՌ ՀԱՅՐ ՅԵՐԿԻՆՍ· ԾԱԳԱ՛Յ ԻՄ ՄԵՂ ՁԼՍՈՂ
ԵՐԿՆԱՅԻՆ ԵՒ ՓԱՐԱՏԵՒ ՁԵՐԿԻՒՂ ՀԱՐԻՆ· ՄԱՍՈՒՆՔ ՀՈԳՒՈՑ ՄԵՐ ԵՒ ՄԱՐ
ՄԻՆ ՅԵՐԿԻՒՂՔՈ ՆԲ ԲԵՒԵՌԵՍՑԻՆ։ Ա՛Ե ՔԱՁԵԱԼ ՀՈՒԴԱՅԱ ՈՐ ՄԱՏՆԵԼՈՑ
ՀԱՆԴԵՐՁ ԴԱՍԻՆ ՓԱՐԻՍԵՑՒՈՑ· ԱՆԿԱՆ ՆՐՄԱՆ ՍՏՈՐԱՆԿԵԼՈՑՆ ՈՐՔ ՅԱԼԻ
ՏԵԱՆ ՉԷՆ ԿԱՆԳՆԵԼՈՑ· ՀՈՒԴԱՅԱ ՆԵՆԳԱԱ ՀԱՄԲՈՒՐԵԼՈՒԼ ԱՒԼԻՔ ՄԱՀՈՒ
ՆՐՇԱՆ ՏԱԼՈՒԼ· ՓՈԽԱՆ ԱՒՐՈՅ ՁՆԱ ՄԱՏՆԵԼՈՒԼ ՀԱՐ ԸՆԴ ԲԱՐԲՈՅ ՎՃԱ
ՐԵԼՈՒ։ ՁՅՆԺԱՄ ԱՌ ԳՇԼԻՔ ՍԻՐՈՅՆ ՊԵՏՐՈՍ Ը՛Զ ԾԱՌԱՅԻՆ ԱՆՈՒՆ ԺԱՂ
ՔՈՍ ԵՀԱՏ ՍՈՒՏԵՐԸՔ ԶԱԿԱՆՁԻՆ ԱՁՈՅ ՈՐ ՈՉ ԼՐԱՒ ԱՌՆՁԻՆ ԻՒՐՈՅ· ԻՍԿՍ
ՁՆ ՄԵՐ ԱՐԱՂԱՓԱՌՆ ՅՈՒՆԿԵՑՆ ՄԵՐՁԵԱԼ ԲԸԺՔ ԸՀԱՓՆԵ· ԱՌՈՂՋԱՑՈՒՑ
ՁԱ՛ԾԱՓՆ ՂՈՐ ՈՉ ՏԵՍԻՆ ԿՈՒՐԱՑՆ ՀԱՆԴԷՍ։ Ա՛ՒՐ ՀՕՏԻՆ ՓՈՔՈՒ ՁԸ
ԲՈՒԵԱԼ ՔԱՆԶԼ ԶՀՈՎԻՒԸՆ ՔԱՀԱՐԵԱԼ· ՊԵՏՐՈՍ ՄԻԱՅՆ ԸԶ ՀԵՏ ԵՐԹԵԱԼ
Ի՛ ՅԱՂՔԻԱՆԵ ՎԻՄԻՆ ՀԱՐԺԵԱԼ· ՆՐՇԱՆԱԿԵԱԼ ՀԱՒԱՏՆ ԽՕՍԵՐ ԱՌ Ի՛ ՊԵ
ՏՐՈՍ ՏՐՆ ԱՒՆ ԱՐՔԵՐ· ՂԵԱՆԸՆ ՅԻՇԵՐ ԴԱՌՆ ԱՐՏԱՍՈՒԵՐ Ի՛ ԳԼՈՒՄԱՆՆ
ԴԱՐՁԵԱԼ ԿԱՆԳՆԻՒՐ։ Ը՞ՆՕՐՀԵԱԼ ՎԻՄԻՆ ԵԿԵՂԵՑՒ ԶՈՐ ՊԱՀԵՑԵՐ Ի՛
ՀՈՍԵԼՈՑ· ԵՒ ԿԱՆԳՆԵՑԵՐ Ի՛ ԳԼՈՒԽԵԼՈՑ ՎԱՍՆ ՍՐՏԻՒՆ ԱՐԱՍԱՍՈՒԵԼՈՑ· ԿԱՆ
ԳՆԱՑ ԵՒ ՂՈՒՆ ՄՐ ԸՆԴ ՆՐՄԱՆ Ի՛ ԳԼՈՒՄԱՆՔ ՍԱՅԹԱՔՈՂԻՆ· ՄԱՀՈՒՄ ԱՀՑԱՍ
ՅՈՐԴ ԱՐՏԱՍՈՒՍ ԵՒ ՋՈՒՐ ՆՐՄԱՆ ԾՈՎՈՒ ԳԸ ՀԱՏՑԱՍ։ ՈՎ ԿԱՄԱՑ Ե ԶԱՆԿԱ
ՊԵԼԻՆ ԿԱՊԵԱԼ ԸԶ ՁԵՌԱՆ ԱՐՁԱԿՈՂԻՆ· Ի՛ ՅԱՊԱՐԱՆՍԸՆ ՄԱՆԿԱՆՔ ԻՆ ԿԱՅԻԱ

ՓԱՅ

փայ և աննայինն. Ծառային զերբեան այն ապտակելոյսին սրօքէն Թևասաքս
զերթուք արձակեալ պիղծ բերնով յայն որ կուրին լոյս ծագեւ ց Քրիստին.

Ովրէ Աբեթարան ըստ Անդրէասի. Հայնժամ ասէ.

Ձայր կապանաց մարդկան լուծիչ՝ որ կապեցար ընդ կապելոյն. զի՛ս արձակեա յինքնապէս մեղաց կապից դըժոխայնոյն. որ ընդ մեղքդ պարտուորին կացեր անմեղդ՝ ի յատենին՝ յորժամ փառօք գաս Հայրենին մի դատեսցես զիս ընծոսին։ Պատկառանօք հինն անդամն որ ձաղեցար վասըն նը. ջընջեա զամօթ մեղաց լըրբին որով զերեսս իմ ծածկեցին՝ որ ներեցեր ջար ծառային ածեալ ձեռօք քեզ ապտակին՝. Հար ուժգնակի զդեմըս ջարին ոչ և զիս եհար ուժգին։ Ո՞վ ընկըլո լուսոյ յառաւօտի՝ ի յուրբաթու հընոյ զատկին. կայր առաջի դատաւորին ծառային նըստեր՝ ի յատենին՝. ՝ի հարցանել պիղատոսի տրին ոչ առնէր պատասխանի. զի՛ կանխասաց գերըն լըցցի եղէ ես մարդ որ ոչ խօսի։ Ամակաւին դաւք զինուորացն արկին հարդերձ նախատանաց. այնմ որոյ զգեստն է լոյս փառաց իբր և զօթոց զինքեամբ արկած. ի ծուռնը ի քեալ կատակեին զգլուխն եղեգամբ հարկանէին՝. պընծակ՝ ի փշոց բռ լորեին ընդ փուշ մեղաց ըն բարձողի՛ն։ Նոսկալին սերովբէից բառնայր ինքեամբ ընդ փայտ խաչին՝. մինչ ի տեղի՛. դողգոթային յորում եղեալ մարդն առաջին՝. Ետուն ըմպել գինի զընդառեալ և կերակուր լեղեաւ խառնեալ. որով զպըղծողն դառըն Ճաշակ փոխեաց մեղքս ղը և ախորժակ։ Ո՛ եընակայնքըն զարհուրեալ տեսին ըզ տէրն մեր կացեալ. և ըզ Հանդերձըն բաժանեալ պատմուճանին վիճակ արկեալ ընդ ձեռան և զոտսըն ծակեցին՝ ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայնին՝. ընդ փայտխաչին բևեռեցին զմատուռնն որ գրեաց ՝ի տախտակի՛ն.

Ովրէ Աբեթարան ըստ Անդրէասի. Ուկ նոցա կալեալ.

Տաքրածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոտք ընդ ոտից ընթանալեաց. փայտը փայտիդառնըն պըտղոյ կեանք ընդ մահու փոխարկե լով՝ ի մէջ երկուց անօրինաց կայր մերկացեալ տուրծոն օրինաց. զոր ոչ տեսին աղգըքն կուրաց քաց ՝ի միոյն յաւազակաց։ Նոպե՛ղ աբեգականն ըզ տիւն արար գիշերանման. զըստ ուերըն քող արկ մերկութե՛ն զի մի տեսցե ակն ա նարժան. ի մէջ օրեային նըստեմացաւ յորժամ ադամ մեղօք մեռաւ՝ ի յիններորդն ՝ի լոյս դարձաւ յորժամ մահուամբ մահըն լուծաւ։ Ցողերը արտասըը ցաւագին մայր ետն որ կայր մերձ խաչին՝. յորժամ լըսեր ըզ ծարաւն բարբառելոյ իւր միածնին՝. Ետուն քացախ խառնեալ լեղի այնմ որ բըղխեաց գետ յադեներն՝. Ե՛ ՝ի վիմէն վըտակ բոբի արբոյց տոհմին դառնացողի՛։ Ո՛ւծեալ յերրորդ ժամու օձին զմիաբս նախնւոյ մօրն եւայինն՝ ՝ի վեցն անկեալ մարդն առաջին հաւա

նական քանիւնորին։ ի սոյն ժամ՚ն տէն ի խաչին՝ զի քաւեսցէ զմեղս նոցին։ և յորժամ եկ ազամըն հին եդ զաւազակն ի մէջ դրախտի՝ և փնտրել զարքան ընդ իմ եկն եկն առ հայր գոչեր։ զհոգին կամաւ հօր աւանդեր զհոգիս մարդկան նոյն ընծայեր։ երկիր հիմամբք սա սանեցաւ և վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ։ վէմք՝ իւրեանց պատառեցան և գերեզմանք մահու բացան։ Վաւրոյ՝ ի սքանչելեացն ածմար ձեռվ վն իմ խաչեալ։ մերով բնութեբըս մեռանի ամ անմահ խոստովանի։ կըրկնալ ըտակ կողին աղբերբք եկեղեցի իւր հաստատի։

Ջրով ըն մաքրի զարիւնն ըմպե զորգի ընդ հօր փառաւորի։

Ներսէս Նրէ Անձն Ուրուրս Հերետիկ.

Ոդորձող տիեզերաց որ զգեցուցեր մեզ լոյս փառաց։ անկար ըզքե՛ ի զինուորաց զքրամիթ կարմիր նախատանաց։ մերկեա յինէն ըզքուրձ մեղաց ըզ տըրտմագոյնն արեամբ ներկած։ և ըզգեցո զուրախալինն ըզ պատմուճանն իմ զառաջին։ Նրկինաւոր Թագաւորիդ՝ ի ծունըր իջեալ լսաղ առնէին։ ծածկեալ ըզ դլուխըդ կըճփեին և ծղեգամբ հարկանէին։ և զիմ անկեալ մինչ՝ ի գետին՝ ի հնա զանդիլ կամաց չարին։ մի Թողուցուս խաղալ սովին այլ կանգնեացես զիս վերըստին։ Համեալ զոլորըդ-քո մարմին յետ վըճըռոյ դատաւորին։ սաստիկ էառ զհարուած գանին վասըն գանից նախաստեղծին. զնս որ յոտից մինչև ցգլուխ ցաւօքնեղիմ անհնարին առողջացո դար ձեալ կըրկին ոտիւ ընորհօք աւազանի։ Ալըրբափայլ պըճնեալ զարդուն զոր զգեցուցեր ահարօնին փոխան պըսակ՝ ի փշոյ եդին մըշակք այգւոյն խորայինն։ ըզփուշ մեղաց հանցես յինէն զոր յիս եհար իմ Թըշնամին։ և ողջացո զնայԹուած վէրին զի սպի՛ք մեղացըն ջընջեացի՛ն։

Օրէն Աստուած Անդրէասի.

Ատուն ընդ՝ լքեզ ընդ լերի՝ և ըզ քացախն՝ ի ծարաւին՝։ արբեր կամ զի քաղցրասցիսեր քո՝ ի սմ՛ն։ Աստ՚ղնեալ ծառոյ մահաբերին այն որ բուսաւ՝ ի մէջ դրախտին։ փոխան քարձեր ըզ փայտ խաչին՝ ի գողգոթայ Հաներ տեղին։ զիմ առ՝ ի մեղս անկեալ զոգի և ծանրագոյն քարձող բեռին՝։ քարձ՝ ի յուսոյդ ըստ ոչխարին՝ հան՝ ի յերկինս յուխտեալ տեղի՛ն։ Այսրբաթ՚ն ե ժամ երրորդին բևեռեցար տէր՝ ի խաչին՝։ լուծեր զանցանս նախաստեղծին և կապեցեր ըզ Թըշնամին՝։ զիս ամրացո ընդ հովանեաւ կենդանարար քո նըշանին՝։ Եւ ի ծագելն յար հելից լուսաւորեա լուսով նորի՛ն։ Այրանեաւ աւազակին. քացեր ըզ դուռն ադին դրախտին՝։ ընտ Հաւատոյ սըրտի նորին կատարեցեր ըզ խզ

խընդրելին. տուր և ինձ այր ընդ նմին լըսել զոչ նոյն պատասխանին
այսօր ընդուս՝ ի ցեսյագին՝ ի հայրենիս քո առաջի՛ն։

Օ՛րեն Աստուծոյ ըստ Մովսէսի.

Յաջբառնալով զելի ելին հնմունք երկրի տատանելին. և վարագոյր հին օրինին վերուստ՝ ի վայր պատառելին. արդ ընդ վիմացն որք շարժեին՝ շարժեա զանշարժ սիրտս՝ ի քարին. ընդ պատառել վարագուրին՝ զիմ պատառեա զոչ գիրպարտի՛ն։ Աղեգակաւն լոյս քաղարկեալ խաւարանայր միջօրէին. և գերեզմանքն բանային մարմինք սրբոցըն յառնելին. ընդ խաւարիլ լուսաւորացն մաքրեա յինէն զգործ խաւարին. ընդ մեռեալսն որք յառնելին կանգնեա զմեռեալ հոգի՛ս։ Սիր սիրոյ պատուիրանին գործով լըցցոյ եղեր բանին. աղօթելովն առ հայրյերկինս Թողու՛ լըզ մեղս որ՝ ի խաչին. ինձ որ հոգւովս հաւատացեալ երկրըպագեմ քեզ միածին. Թող զոչ լուծումըն հրամանին մի յիշեցին մեղքն առաջի՛ն։ Աստեցին՝ սանդարամետը՝ ի յաւանդելն առ հայր զհոգիդ. որ՝ ի դըժոխս իջերնեցեր քին՝ ի բանտ մահու և խաւարին. կապեալ զիշխանն ըն մահածին՝ հաներ զհոգիան որ՝ ի բանտի՝ և զիս հանցես այր ընդ նոսին բանտե մեղացն աղջամըղջի՛ն։

Օ՛րեն Աստուծոյ ըստ Մովսէսի. Ութե այլ եղե.

Ոչ զբերրացն անապական որչափ մահ՛ն անմահ արար. բըզհսեալ՝ ի քէն վըտակ կըրկի՛ն՝ ի նորոգումըն կողածնին. քաց զբերրանն իմ յարբուցումըն քո արեան կենարարին. լըճա դարձեալ յաւազանին թէ ոչ ընորհօք այլ արտասուօք։ Քանմահնիդ մեռանելոյ մեռեալ հոգիս կենդանացո՛. Թադմամբ՝ ինոր գերեզմանի զԹաղեալս՝ ի մեղըս վերածեա՝ ի գբի ներքնո՛ւմն իջանելով՝ ի գբոյ մեղաց վերաբերեա. և աստուեր մահու քո բնակելով լուսաւորեա և զիս հոգւո՛վ։ Ալ՛ըստ իմ առ քեզ աղաղակ բանդ որ ըն հօր՝ ի սկըզբանէ. որ կամաւոր վասըն մարդկան կրեցեր մարմնով զայս ամ. ինձ լըսելի արա ըզ ձայն յաղքատութե ըզ քո հոգ մանըն ժողովոց անդ անդրանկացն օրհնել զքեզ միշտ յաւիտեա՛ն։

Կանոն Աղօթից Տեառն Յիսուսի Օրհնութիւն. Ձ.

Պարգևատուն ամենեցունն այսօր խընդրի պարգևս՝ ի պէղատոսէ. և արկօղն զոչ լոյս ոչ զօթոց հաւանի պատիլ՝ ի յօսեփայ։ Աստեղա նատուն ամենեցունն այսօր դընին՝ ի նոր գերեզմանի. և գանձն անմահ՛ութե կընքի մատանեաւ քահանայիցն։ Ալ՛ըարածոց փըրկութե քո այսօր եդաւ՝ ինորափոր վի՛մի. զոր ծրհնե՛ն զոչ զքո երկնից եր գո՛վ պա՛հպանի՝ ի ղինուորացն։

Աստուածն՝ ի յաւիտենից՝ քո այսօր խընդրի ոչ մեռեալ՝ ի պղատոսէ և մեր

մահուրէն։ Այդեցեալք ան երջանիկ եկեղեցիք սրբութեցելոց քրիստոսի երկրի
ուսուցչով ըզ Տայր։ Որ վերակոչեցաւ զամենեսեան ի մահուանէ յայն
հոգեշահակային ձայնիւս ըհնեսցուք զամենայնքեան զերկրորդութիւն։ փա
ռաւորելով ըզ Հայր։ Որ վերակոչեցաւ զամենեսեան ի մահուանէ յայն
մարդասիրական ձայնիւ

սեփ՝ի գերեզմանի տըքեալ. զի՛ ըզ հընութի՛ մաղց մերոց նորոգեա զօթող ը՛զ քո՛ արկար. այսօր անձառ խոնարհութի՛ պատեցար ի՛ յոր՛ զպարգեա ողորմութի՛ քո՛: Ա՛ր զանձա՛ ըզ լոյս փառաց՝ ի բրի՛ հաձեցար խընդրել՝ ի պարգեւի՛ն մասին՝ ի սիրատոսէ զի՛ և մե՛զ չնորհեա աղաչեմ՝ ի գերեզմանի՛ տըքեալ. զի՛ ըզ հընութի՛ մաղց մերոց նորոգեա

Ա՛ր բաչխող դես բարութի՛ց և բարգևատո՛ւ արարածո՛ց քոյ. այսօր կան՝ ի՛ իրկըս հողեղինի՛ յայտնեալ. ուրախըեր՝

Ա՛ր բացե՛ղէն արօքի՛ն չըրջափակեալ պահիւր. այսօր՝ ի մե՛ջ մարդ տան. ուրախըեր բերկրեա՛ք ա՛ր ընդ քե՛զ. Ա՛քերօքեա բազմա՛ց հօր անա՛պականաբար բնակիլ հաձեցա՛ ի քումյորովայնի. ուրախըե՝

Ա՛ր ա՛ծ՝ինն երկնայի՛ն դունն ա՛ծա՛յի՛ն ձայնի՛ն ա՛ւետարանի՛ր հրեշ

փառաց բանդ ամատեսած • ընդ երկայնի՛ն։

Ալ՝ ի յերկինս համբարձար ընդ աջ մեծ հօր նըստար յաթոռ

թիւն մեզ չնորհեցեր կենդանարար քո յարութիւնդ, ընդ երկայն

գեացուք. ալէլուիա։ Ալ մնհուատ մեզ մեծ լուծեր զանմահու

գեացուք ալէլուիա։ Փրկողին տէրերաց կենարար յարութիւն. երգե

Ալ կայք մանկունք առաքաստեղ երկնաւոր փեսայիդն. երգեսցուք

Ալ յարեարդ ի մեռելոց կենդանութեաց պարգեւատու քոյ անմահ թա

գաւոր. ընդ երկնայի՛ն զըւարթանս. նոր օրհնութիւն քեզ եր

գեացուք. ալէլուիա։ Ալ մնհուատ մեզ մեծ լուծեր զանմահու

թիւն մեզ չնորհեցեր կենդանարար քո յարութիւնդ, ընդ երկնայ

Ալ ի յերկինս համբարձար ընդ աջ մեծ հօր նըստար յաթոռ

փառաց բանդ ամատեսած • ընդ երկայնի՛ն։

Ալ՝ ի յերկինս համբարձար ընդ աջ մեծ հօր նըստար յաթոռ

ցես ի կեանս անմահ։ Ալ յերեքտե դես ընդ հօր, ա՛նպարագրելի

բանդ • այսօր մատանեաւ քահանայիցըն պարագրիլ իյանձն առեր ան

կողոպտելի գանձ վի ըզ մեզ փըրկեացես ի յանցանաց մեղաց մերոց,

ա՛ Յովսէ՛ ծփ ըզ շամբիտ եւ արդար հայցիր ի պիղատոսէ զհաւարակաց

ըզ պարգեւատուն. որ տըրամբ ըմբի՛ զ գանձ անկողոպտելի։ Պատեա՛ ձգ

նը կըտաւոք զմարմինըն տրուհնական զարկօղն ըզ լցս ոտ զօթոց. որ

ըզ գեցոյց ըմբի՛ զ ըզ գեստ անկողնպատելի։ Ա՛դամ ձգ ի՛նորափոր

ի վիմի և մատանեաւ կընքեցաւ որ զնախաստեղծըն կենդանացոյց. և

զմարդկա՛ն կա՛պանըս մահուեըն։

Գիւտումն Յովսէ՛փ քեզ հայւոյ ցեալ պիղատոսի աղեր բսիր. հնոր

հե՛ղ զտրնունեա՛նդ մարմի՛ն։ Ո՛ անապական զաւա՛ծ ացեալ մարմինն

պատեալ նը կընտաւոք և՛ե՛դ ի գերեզմանի։ Ալ արարիչ դես

ա՛ըրածոց հանգուցեալդ ի քո՛ր ըբեդես. վնմո՛վ կընքեցաւ յերկրի։

✝ Պաւլոս Եպիսկոպոս Ն՛ը՛ը։ Ի՛ւ Ա՛ւրէ ֆոն ասա. ✝

Յարեա՛ք քնեն ի մեռե՛լոց ալէ՛լ լուիա։ Ա՛կայք ժողովուրդք

երգեցի՛ք ա՛ն ալէ՛լ։ Յարուցեալն ի մեռելոց ալէ՛լ լո՛ւ

իա։ որ զաչխարհըս լուսաւո՛րեաց Ա՛լէ՛լ լուիա։

Ա՛ւրացուցէ՛ք զծնհնութիւն յարո՛ւցեալն ի մեռելոց։ Ալ նորո

գեացն ըզ ա՛իւ ընս նոր օրհնութի՛ւնս երգեսցուք • յա՛յնե։

Ա՛կայք նո՛ր ժողովուրդք նոր օրհնութիւնս երգեսցուք յարուցե։

Ա՛ամնե յա՛յնե ա՛ե՛ր ըզ ջալբարո՛նըս խա՛՛ղի և՛ համբերե՛՛ցեր։

ալէ՛լուիա։ Ա՛ամնե՛ր ի մի՛ ըստ երկրի երեքօրեայ • ալէ՛լ լո՛՛ւիա։ և

յարեա՛ր աճա՛՛պես • ալէ՛լ լու։ Յարուցեալն ի մեռե՛՛լոց երկրըպա

գեացուք ալէլո՛՛ւիա։ որ փըրկեացն ըզ աիե՛՛զերս • ալէ՛լ լուիա։

Տո՛ւք օրհնո՛՛թի՛՛ն այ՝ յարո՛՛ւցեալն ի՛՛ մեռելոց։ Ա՛ա ըզ գնա՛՛ժ

խըս գերեաց մա՛՛հուամբն իւրով։ և գնըմ՛՛ըն կապեաց • տո՛՛ւք

Տո՛՛ւք հզօրը զօրո՛՛թի՛՛ն իւրով։ որ կարօղ ի պատերազմի՛՛ • տո՛՛ւ

Յարուցեալն ի մեռելոց ըմ՛՛սի այ՝ երգեսցո՛՛ւք ըմ՛՛հրեշապա կա օրհնուիս

ալէլուիա ալէլուիա։ Փրկողին տէ՛՛րերաց կենարար յարո՛՛ւթի՛՛ն։ երգե։

Ա՛կայք մանկունք առաքաստեղ երկնաւո՛՛ր փեսայիդն • երգեսցո՛՛ւք։

Ալ յարեարդ ի մեռելոց կենդանութեաց պարգեւատո՛՛ւ քոյ անմահ թա

գաւոր • ընդ երկնայի՛՛ն զըւարթանս։ նոր օրհնութի՛՛ւն քեզ եր

գեացուք • ալէլուիա։ Ալ մնհուատ մեզ ըզ մեծ լուծեր զանմահու

Կանոն կենսաբեր Հայրապետական Տէրունական Պերոյ Հիւսոսի Վրդ. Քհնայոսէ. Ընդ
Օրհնութիւն Աստուծոյ: Ասելն Տէրն եթող ի ձեռս Հիւսոսի Վրդ. Քհնայոսէ.

ՅԱՕՐ ՅԱՐԻՒԵՒՐ ԻՄԱՆՈՒԱՆ
ԱՂՕՐ ՓԱՍՏԱՒՈՅՆ ԸՆԱՐՏՆՈՒՆ ՆՐԿՆԱՐ

Ուր: քեզ անեմ ինչ խոնդութեամբ Հարան՝ի երկիրն
Եկեղեցի: Օրհնեա՝ի ձայն ցընծութեամբ զայր ծ
քո սիրոյ: Ա՛յսօր անձառ լոյսն՝ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկունսն
քո լուսածնութեամբ Հոգւոյն սրբոյ. քանզի յարեաւ լոյս քո՛ Օրհնեա:
Ա՛յսօր խաչեալն անգիտութեամբ Հայեցաւ երկրաւոր լուսոյն. Եւ ինքն ծա
գեաց լոյս գիտութեամբ յարուցեալն՝ի մեռելոց քրիստոս. Օրհնեա՝
Ա՛յսօր զանուն մեր զենմամբ քո՛ աստղ՝ն ցընծութեամբ. Նորո
գեալք՝ի հնութենէ մեղաց սահելով. քո՛ յարեաւ՝ի մեռելոց: Ա՛յսօր
հրեշտակքն լուսափայլ՝ի երկինից իջեալ. զարհուրեցոյց զբ՛զ պահա
պանսն. Եւ տուրբ կանանցըն քարոզէր անեղով. քո՛ յարեաւ:
Վ՛նդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայքն՝ի գերեզմանն
՝ի խընկել զանապական մարմինն: Այս գտին զ՛զ վէմըն քարձեալ
՝ի դրանց գերեզմանին. Եւ լըսեալ քարբառ՝ի հրեշտակէն եթէ՝ յա
րեաւ քո՛ ես խափանեցաք զ՛զմահ: Այս հանդիպեալ քո առաքելոցն
Եաթեւեալ ողջոյն կենդանարարութեացըն զնա՝ի փըրկիւն տիեզերաց
փառս՝ոք յարուն՝թեդ քո տէր: Պատրանօք նախաստեղծին մերկացաք՝ի
լուսոյն իսկ յարութեամ՝ մը միածնիդ. Ըզ գեցաք զանմահութի՛ն.
փառք: Խափանօք փայտին Ճաշակեցաք ըզ մահ. ի՛սկ՝ի փայտե՛ն
կենաց նորոգեցաք ամենէքեան. փառք:
Վ՛նդ կանայն իւղաբերան առ քեզ առաւօտ՛մըն կենդանի՛դ յաւե
տեան՝ց քո ընկալաւ զ՛զ մերս. փո՛խանակ խընկո՛ց ըն զօրհնաբա՛նութի՛ն:
Փոխանա՛կ սո՛ր աւետաւո՛ր զ՛ըսարքնո՛ն գըթութի՛ւ քո մեզ Հանդի
պեցիր յաւարհ գիտութեան մըխիթարել ըզ Հոգիս եւ լուսաւորել:
Վ՛նդ-

ցուք

ցուբընդ հրեշտակս։ յաղթական երդումն օրհ։ ՚Ի՚ յաջր սիւն լուսոյ ծա
գեաց նը եկեղեցւոյ։ յարուցանէն ի մեռելոց ՔՆ։ օր։

՚Ի՚ ծանիցն տանձաին լուսոյ որ մնորմնիմ պարագրեալ անձառաբար
ծընաւր ըզբանն աբր։ զքրիզ բարեբանեալ մեծացուցանեմ մբ։ ՚Ի՚ երկին
լեր և բերկրեալ մանչը Եւ կոյս։ քանզի ծընեալն ի կուսէդ պյսօր վեր
ընտիւն յարութեբ ծընաւ ի կոյս գերբեզմանէն։ զքրիզ։ ՚Ի՚ ծնած և
զուարճացիր Տարան ի յերկրէ երկինից։ քանզի այսօր երկնայնոցն ի
ջեալ տային քրիզ զաւետիս յարութեբ միածնի որդւոյ քո։ ըզքրիզ։

՚Ո՚ յսօր ըզ պատբ չարչարանացն եւնց ի սրայիկի փոխեցեր։ ի փըր
կութիւնդ զամե՛ն և ընբ յարութեբ քո քրիզ։ ՚Ի՚ յսօր ընդ արեամբն
օրինակին անբան։ գառնանցըն զենմանց։ պարգեւեցեր մեզ գառն ած
զարիւնդ քո փըրկական։ ՚Ի՚ յսօր ըզ անդրանկացն ազատու բեր ազատե
ցեր ըզ գերեալսն։ ալնտուղ կենաց նընջեցեալ երկիւ անդրանիկ մեռելոց։

՚Ո՚ յսօր հրեշտակք ի բարձունս ուրախանան ընդ մարդկան։ որ ք
իջեալ ի յերկինից տան զաւետիս աշխարհի։ ցընծացեք այսօր քրիզ յա
րեաւ ի մեռելոց։ ՚Ի՚ յսօր զուարթութեն ի վիմին խընկաբերից նը կա
նայն։ փողեր ձայնիւ ցընծութբ պատմէ աշակերտացն ասելով։ ցընն
ծացեք այսօր քրիզ յարեաւ։ ՚Ի՚ յսօր վիմին հաւատով լ յօհաննու սիրե
լոյն։ ընդ հակառակս ընթացեալ ի գերեզման յարուցելոյն։ զոր տե
սեալ պատմէին քրիզ յարեաւ։ ՚Ի՚ յսօր լ մեք զուարճացեալք պայծա
ռացուք տօնիւս ընդ հաչտութբեն աշ մի մեանց արկցուք գին
կըս սիրով։ լ միաբան գոչեսցուք։ քրիզ յարեաւ։

՚Ա՚ ղբեկս ( ) ըշնուկեան։ ը։ ֆոյն ՚Ի՚ ոլուկի ոբը երկնչեն ոսո կոչտա.

՚Ո՚ ւաքեցաք ի հօրէ բանդ աըծ ի փըրկութբ աղգի մարդկան
օրհնեմք ըզ քրիզ զ նը աըծ։ ՚Ի՚ գերեզմանէն երթադաւոր ան
մահ։ Եւ ի հօրէ ոչ մեկնեցաւ օր։ ՚Ա՚ յեր ընդ ած ուր յարեաւ
ած ապես և ի յերկինսըս համբարձաւ փառօք յարուեբ քո տը։օ

՚Ի՚ արուցեաւ տէրն ի գերեզմանէն միածինն ած փայլատիպ ի լոյս փառաց
ծագեաց յաշխարհս։ Եւ երկիւղ և երկիւղ ցընծայիւ ։ ՚Ա՚ ՚Ե՚ ՚Ի՚ յա՛
րութե՛ն ած որդւոյն քանզի դրո՛ւնք յերկնից բացեալ եղեն և հոտա
նուշ բո՛ւրեաց յաշխարհս։ Եւ լըցոյցեալ բարեաւծս ամենայն։

՚Օ՚ ծրք երկնից իջեալ էին և բանակեալ շուրջ ըզ գերեզմանսն և
հոգեղէն բարբառուին երգէին։ տէր օրհնեալ ես քո յարութե՛ն։
քանզի՝ հրեշտակքն տեղն ցընծութբ իջեալ ի գերեզմանէն հա՛
կառակքն ընդ մարդկան։ փող յարութբեն ա՛ն։ ՚Հարկանեմ ի փողոյն պատպատ՛ն
զարհուրեցան ևբ՛ղերգեն։ ի յարեաւ ՚Ի՚ յարեաւ ի մեռելոց։ ՚Ի՚ յսօր ընդ մարդկան։

Եվ Աստուած ասաց. Ես եմ Աստուած քու հօրդ Աբրահամայ եւ Աստուած Իսահակայ. մի՛ վախնար, վասն զի ես ընդ քեզ եմ, եւ օրհնեցից զքեզ եւ բազմացուցից զսերմանս քո վասն Աբրահամայ ծառայի իմոյ։ Եւ շինեաց անդ սեղան մի եւ կոչեաց զանուն Տեառն։ Եւ հաստատեաց անդ զվրան իւր։ Եւ հրամայեաց Իսահակ ծառայից իւրոց, եւ փորեցին ջրհոր մի։ Եւ ասէ Իսահակ. Ահա եկն Աբիմելէք առ իս ի Գերարայ եւ Ախուզաթ բարեկամ նորա եւ Փիքոլ զօրավար նորա։ Եւ ասէ ցնոսա Իսահակ. Ընդէ՞ր եկէք առ իս, զի դուք ատեցէք զիս եւ արձակեցէք զիս ի ձէնջ։ Եւ ասեն. Տեսանելով տեսաք, զի Տէր ընդ քեզ է, եւ ասացաք. Եղիցի երդումն մեր ընդ մեզ, եւ դիցուք ուխտ ընդ քեզ։ Եւ արար նոցա խրախոյս, եւ կերան եւ արբին։ Եւ յարուցեալ կանխաւ առաւօտուն՝ երդուան միմեանց։ Եւ արձակեաց զնոսա Իսահակ, եւ գնացին ի նմանէ խաղաղութեամբ։ Եւ եղեւ յաւուրն յայնմիկ եկին ծառայքն Իսահակայ եւ պատմեցին նմա վասն ջրհորոյն զոր փորեցին, եւ ասեն ցնա. Ոչ գտաք ջուր։ Եւ կոչեաց զնա Սաբիա. վասն այնորիկ անուն քաղաքին Բերսաբէէ մինչեւ ցայսօր։

Եսաւ էր ամաց քառասնից, եւ ա՛ռ կին զՅուդիթ դուստր Բերի Քետացւոյ, եւ զԲասեմաթ դուստր Եղոնի Քետացւոյ։ Եւ էին նոքա դառնութիւն հոգւոյ Իսահակայ եւ Հռեբեկայ։

Եւ եղեւ յորժամ ծերացաւ Իսահակ, եւ մթացան աչք նորա ի տեսանելոյ, կոչեաց զՍամուէլ որդի իւր մեծ, եւ ասէ ցնա. Որդեակ իմ։ Եւ նա ասէ. Ահա ես առաջի քո եմ։ Եւ ասէ ցնա. Ահա ծերացայ, եւ ոչ գիտեմ զաւուր մահուան իմոյ։ Արի՛ առ զզէնս քո զկապարճ եւ զաղեղն, եւ ել ի դաշտ եւ որսա ինձ որս, եւ արա ինձ կերակուր որպէս սիրեմ, եւ բեր ինձ, զի կերայց, եւ օրհնեսցէ զքեզ անձն իմ յառաջ քան զմեռանիլ իմ։ Եւ Հռեբեկա լսէր զայս ասելն Իսահակայ ցՍամուէլ։ Եւ գնաց Սամուէլ ի դաշտ որսալ որս եւ բերել։ Եւ Հռեբեկա ասէ ցՅակոբ որդի իւր. Ահա լուայ զձայնէ հօրդ քո ասելոյ ցՍամուէլ եղբայր քո. Բեր ինձ որս, եւ արա ինձ կերակուր, եւ կերայց, եւ օրհնեսցէ զքեզ առաջի Տեառն մինչ ոչ մեռանիցէ։ Եւ արդ, որդեակ իմ, լո՛ւր ձայնի իմում զոր ես պատուիրեմ քեզ։ Երթ՛ առ ինձ յոչխարսն, եւ բեր ինձ անտի երկուս գառինս լաւս, եւ արասցէ ինձ հայրդ քո կերակուր որպէս սիրէ, եւ բերես հօրդ քում, եւ կերիցէ, զի օրհնեսցէ զքեզ հայրդ քո յառաջ քան զմեռանիլ իւր։ Եւ ասէ Յակոբ ցՀռեբեկա մայր իւր. Ահա Սամուէլ եղբայր իմ մազոտ է, եւ ես հարկ է ինձ ոչ մազոտ։ Գուցէ շօշափեսցէ զիս հայր իմ, եւ եղիցիմ նմա իբրեւ զպատրաստ, եւ բերից նզովս ի վերայ իմ եւ ոչ օրհնութիւն։ Եւ ասէ ցնա մայր իւր. Ի վերայ իմ եղիցի նզովքդ, որդեակ իմ, միայն լո՛ւր ձայնի իմում, եւ երթ՛ եւ բեր ինձ։ Եւ գնաց եւ ա՛ռ եւ բերէ մօր իւրում։ Եւ արար մայր նորա կերակուր որպէս սիրէր հայր նորա։ Եւ ա՛ռ Հռեբեկա զհանդերձս մեծի որդւոյ իւրոյ Սամուէլի զոր ինքն ունէր ընդ տանն, եւ զգեցոյց զՅակոբ որդի իւր կրսեր։ Եւ զերկուս ուլիկս ձագուկս ա՛ռ եւ արար կերակուր որպէս սիրէր հայր նորա։ Եւ ետ ի ձեռս Յակոբայ որդւոյ իւրոյ զկերակուրն եւ զհաց զոր արարեալ էր։ Եւ մտեալ Յակոբ առ հայր իւր ասէ. Հայր իմ։ Եւ նա ասէ. Ահա ես, ո՞ վասն ես, որդեակ իմ։ Եւ ասէ Յակոբ ցհայր իւր. Ես եմ Սամուէլ անդրանիկ որդի քո, արարի որպէս հրամայեցեր ինձ։ Արի՛ նո՛ստ եւ կե՛ր ի կերակրոյ իմմէ, զի օրհնեսցէ զքեզ անձն քո։ Եւ ասէ Իսահակ ցՅակոբ որդի իւր. Ո՞ւր գտեր զայդ այդքան շուտ, որդեակ իմ։ Եւ ասէ Յակոբ. Զի Տէր Աստուած քո ետ ինձ զայն առաջի քո։ Եւ ասէ Իսահակ ցՅակոբ. Մերձեցի՛ր առ իս, եւ շօշափեցից զքեզ, որդեակ իմ, եթէ դու ես Սամուէլ որդի իմ, եթէ ոչ։ Եւ մերձեցաւ Յակոբ առ Իսահակ հայր իւր, եւ շօշափեաց զնա, եւ ասէ. Ձայնն ձայն Յակոբայ է, եւ ձեռքն ձեռք Սամուէլի։ Եւ ոչ ճանաչեաց զնա, զի եղեն ձեռքն նորա իբրեւ զձեռս Սամուէլի եղբօր նորա մազոտ։ Եւ ասէ. Դո՞ւ ես Սամուէլ որդի իմ։ Եւ նա ասէ. Ես եմ։ Եւ ասէ. Մատո՛ ինձ, եւ կերայց յորսոյ որդւոյ իմոյ, զի օրհնեսցէ զքեզ անձն իմ։ Եւ մատոյց նմա, եւ կերաւ։ Եւ բերեալ նմա գինի, եւ արբ։ Եւ ասէ ցնա հայր նորա. Մերձեցի՛ր առ իս, եւ համբուրեսցես զիս, որդեակ իմ։ Եւ մերձեցաւ եւ համբուրեաց զնա։ Եւ հոտոտեաց զհանդերձս նորա, եւ օրհնեաց զնա, եւ ասէ. Ահա հոտ որդւոյ իմոյ իբրեւ զհոտ արտի զոր օրհնեաց Տէր։ Եւ տացէ քեզ Աստուած ի ցօղոյ երկնից եւ ի պտղոյ երկրի, եւ առատութիւն ցորենոյ եւ գինւոյ։ Ծառայեսցեն քեզ ազգք, եւ երկիր քեզ խոնարհեսցի, եւ եղիցիս տէր եղբարց քոց, եւ խոնարհեսցին քեզ որդիք մօր քո։ Որ անիծանիցէ զքեզ՝ անէծք եղիցին, եւ որ օրհնիցէ զքեզ՝ օրհնեալ եղիցի։ Եւ եղեւ յորժամ կատարեաց Իսահակ օրհնել զՅակոբ, եւ Յակոբ ելանէր յառաջ քան զերեսս Իսահակայ հօր իւրոյ, եկն Եսաւ եղբայր նորա յորսոյ իւրմէ։ Եւ արար եւ նա կերակուր, եւ մատոյց հօր իւրում, եւ ասէ ցհայր իւր. Յարի՛ր հայր իմ, եւ կե՛ր յորսոյ որդւոյ քո, զի օրհնեսցէ զքեզ անձն քո։ Եւ ասէ ցնա Իսահակ հայր նորա. Ո՞վ ես դու։ Եւ նա ասէ. Ես եմ Եսաւ անդրանիկ որդի քո։ Եւ զարհուրեցաւ Իսահակ զարհուրմամբ մեծաւ յոյժ, եւ ասէ. Ո՞ր ոք ա՛ռ եւ բերէ ինձ որս, եւ կերայ յամենայնէ յորոյ մտի յերանդ, եւ օրհնեցի զնա, եւ եղիցի օրհնեալ։ Եւ յորժամ լուաւ Եսաւ զբանս հօր իւրոյ, աղաղակեաց աղաղակաւ մեծաւ եւ դառնացաւ յոյժ, եւ ասէ ցհայր իւր. Օրհնեա՛ եւ զիս, հայր իմ։ Եւ ասէ. Եկն եղբայր քո նենգութեամբ, եւ ա՛ռ զօրհնութիւն քո։ Եւ ասէ Եսաւ. Ոչ անուանեցաւ Յակոբ, զի խափանեաց զիս երկու անգամ։ Զանդրանկութիւնս իմ ա՛ռ, եւ ահա արդ ա՛ռ զօրհնութիւն իմ։ Եւ ասէ. Ոչ պահեցե՞ր ինձ օրհնութիւն։ Եւ պատասխանի ետ Իսահակ եւ ասէ ցԵսաւ. Ահա զտէր քեզ արարի զնա, եւ զամենայն եղբարս նորա ետու նմա ծառայս, եւ զցորեն եւ զգինի հաստատեցի զնա, եւ քեզ ինչ արարից, որդեակ իմ։ Եւ ասէ Եսաւ ցհայր իւր. Միթէ մի՞ միայն է քեզ օրհնութիւն, հայր իմ։ Օրհնեա՛ եւ զիս, հայր իմ։ Եւ ամբարձեալ Եսաւ զձայն իւր՝ լայր։ Եւ պատասխանի ետ Իսահակ հայր նորա եւ ասէ ցնա. Ահա յերկրէ բնակութեան քո եղիցի, եւ յերկնից ցօղոյ ի վերուստ։ Եւ ի սրոյ քում կեցցես, եւ ծառայեսցես եղբաւր քում, եւ եղիցի ժամանակ յորում հեղուցանիցես եւ խզեսցես զլուծ նորա ի պարանոցէ քումմէ։ Եւ Եսաւ ատեաց զՅակոբ վասն օրհնութեանն զոր օրհնեաց զնա հայր իւր, եւ ասէ Եսաւ ի սրտի իւրում. Մերձեցին աւուրք սգոյ հօր իմոյ, եւ սպանից զՅակոբ եղբայր իմ։ Եւ պատմեցան բանք Հռեբեկայի զբանս Եսաւայ որդւոյ իւրոյ մեծի, եւ առաքեալ կոչեաց զՅակոբ որդի իւր կրսեր, եւ ասէ ցնա. Ահա Եսաւ եղբայր քո սպանանել կամի զքեզ։ Եւ արդ, որդեակ իմ, լո՛ւր ձայնի իմում, եւ յարի՛ր եւ փախի՛ր առ Լաբան եղբայր իմ ի Խառան, եւ կաց ընդ նմա աւուրս մի կամ երկուս, մինչեւ դարձցի սրտմտութիւն եղբաւր քո ի քէն քո, եւ մոռասցի զոր արարեր նմա, եւ առաքեցից եւ կոչեցից զքեզ անտի։ Ընդէ՞ր եւ զերկոսին ի մի աւուր կորիցեմ։ Եւ ասէ Յակոբ ցՀռեբեկա մայր իւր. Ահա ես ձանձրացայ կենդանութենէ իմմէ յերեսաց դստերացն Քետացւոց։ Եթէ առցէ Յակոբ կին յազգէ Քետացւոց, ոչ կեցից։ Եւ կոչեաց Հռեբեկա զՅակոբ, եւ ասէ ցնա. Մի՛ առցես դու

Ա՛ն նախելով նը՝ կանանցն ընդ առաւօտն ի գերեզմանն. և զահաւոր
յարո՛ւթեանդ զձայնն՝ի հրեշտակէն լուեալ. եթէ յարեա՛ւ ա՛ր ծ Թողեալ
ընդ տըրտմութի՛ երկնաւիկ և նը կանանցն. խնդութէ ընթանային
պատմել աշակերտացն. եթէ յա՛ : Ո՛ւքն նչելի և զհրաշագործ ըզյարուն
ընդ՛ք. առաքելոցն ըստուգա՛պես տեսա՛ւ. և Յանո՛ւրքարոզել են. եթէ յար-
ՀԳ Ա՛ն ևնջման հօր և՝ որդւոյ հոգւո՛ւդ անեղ և համագո՛յ. բըղխու
մըն հօր անքննաբար առաջ յորդւոյ անձառաբար. ի՛ վերնատունն այ
ծօր՝ի ջեր զհոգւո՛ւդ ընտրեա՛ց. արբուցեր. ա՛րքո և մեզ ողջմութէ
՝ի բա՛ժակէդ լիմաստուե՛ : Ո՛ւրց ստեղծող արարա՛ծոց ո՛ր շըրջեր
վերայ ջրոյ. նո՛ն և՝ ի ջո՛ւրսն աւազանին՝ի շնորհել մեզ քո՛ւմ էակցին.
գըՀոգեա՛ւս սիրով աղաւնակերպ զմարդկիկ ծնանիս ա՛ծ ակերպ աՀրբո
Ո՛աքեան վերնոցն խմանա՛ւեաց և ըստորինն այսըը զգալեաց. ո՛ր մարգա
րէ՛ս տաս՝ի՛ հո՛վուաց առաքեալս՝ի ձըկնորսաց. աւետաւո՛ր ըզ
մաքսա՛սորս քարո՛զ անն քո՛ւմ զհալածօղս. աՀրքո և մեզ :
Հն Ո՛ւրշտակային ձայնն օրհնե՛ացուք զամենասնո՛ զերրորդութէն. փա
ռաւորե՛լով ըզ հայր՝ ո՛ր վերակոչեա՛ց զամենեսեան՝ի մա՛հուանէ յա՛ն
մահո՛ւթէն : Ո՛ր դեղեցէք ա՛ն երգնոր եկեղեցիք սըրբեցեղո՛յ. քի երկը
ոգագելով. ո՛ր վերակոչեա՛ց : Ո՛ըրբասաց ձայնիւ օրհնե՛սցուք. հո՛
գևորականա՛ն հընչմամբ՝ գո՛վեսցուք. ո՛սուրբ զՀոգի՛ն փառաւորե
լով. ո՛ր վերահա՛սոյց զամենեսեան :
Մ Ո՛ղջեզ կոյս և մա՛յր և բնակարան աՀրեայնն ներ մարդութէն՝ գո
հաբա՛նեմք և վեր օրՀնեմք զեղեալ փըրկո՛ղ կենդանութէ աղգի
մարդկան՝ վո՛ւրոյ ըզ քեզ աՀրեայնն և կոյս բարեբա՛նեմք զմա՛յր և զա
ղախի՛ն փըրկչէ՛ն մերոյ : Ո՛ւնուն դըն հօր և հին աւուրցն անժա
նակն յաւիտեանից ժամանակա՛ւ յորովայնի քո՛ւմ բնակեցա՛ւ և ի հօրէ
ո՛չ մեկնեցա՛ւ. վո՛ւրո՛յ : Ո՛նեաՀրն՝ի քէն՝ի խաչելեալ և՝ի յաղթո՛ւ փա
ռաց ընդ հօր. անարգեա՛լ՝ի մարդկանէ փառաւորո՛ւթէ ընդ ե՛ր
կըրպագեա՛լ. վո՛ւրո՛յ : Ո՛ղջեզ՝ի միա՛յն որդի՛ք մարդկան ա՛յլ և՝ վերին
զօրութիւնք. դասք անմարմնոց հոգեղենաց հրեղինաց զըՀարթ
նոյն և հրեշտակաց. գո՛հաբանեն և վեր օրՀնեն և փառաւորեն
ըզ մա՛յր և զաղախինն փըրկչէ՛ն մերոյ :
Խել Ա՛պաւինեցա՛ք՝ի խաչ քո՛ւմ արարի՛չ յաւիտենից. ո՛ր ետուր մեզ
պահպանող յաղթօղ ընդ դէմ թըշնամւոյն. աղաչեմք սուրբ փըրկիչ
պահպանեա զանձինըս մեր : Ո՛ւրթրեա՛լ թագա՛ւոր ո՛ր վասըն մեր և
լեր՝ի խաչ. և բարձեր սուրբ զյանցանս նախատեղծին ադամայ.
աղա՛. Ո՛ւրա՛խ սը՛ հաւատոյ և փա՛ստ կենաց մարդկան յայտնեա՛լ. զոր

Ա՛յսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորացս նորոգումն։
Ո՛ր մեռուամբըն երկնի ընդ մահ և զանմահութի պարգեւեցաւ։ ա՛մէն։
Ա՛ռաւօտեան նը՝ կանայքն հանդերձ խունկօք. եկին ի՛ գերեզմանն և ո՛չ գըտան խընդրելին զանմա՛հ փառաց Թագաւորն։ Այլ ձայնէ հրեշտակին՝ զըւա՛ր ըմբռնացան տըրտմազեղացքն. աւա՛ւօտեան նը կանայք զի՛ խընդրէք զոգ կենդանին ընդ մեռեալս յարեա՛ւ փառաց։ Այլ ասեր նը՝ կա՛նայք փութա՛ցարուք հետեւեա՛լ. պատմո՛ղ լինիլ պետրոսի և յո՛վհաննու սիրելւոյ յարեա՛ւ։ Այնքե՛ցին կանայքն ըզ առաւօտն ի գերեզմանն հանդերձ խընկօք և գըտին զիւղս անո՛ւշունս ի յօծո՛ւմին կենսարա՛ր մարմնոյ փըրկչին մերոյ։ Այ՛ւ հրեշտակն զօրութե՛ գո՛չելով աղաղակէր յարեա՛ւ ք՛ս։ Ո՛վ յարուԹի՛ քեզ սա՛մենեքեան օրհնեսցուք. զի՛նա՛ մի՛այն ըստ փառաւորեալ յա՛ւիտեան։ Ի զՀառաւօտեան յարուԹե տե՛սան երկուք տակին։ Նաձօրանայր ի պատմել զ՛ի կե՛նաբեր յարուԹի՛ն։
Զայն ա՛ւետեաց լըսեցին՝ առաւօտեան սուրբ կանայքն. ի հրեշտակէն դառնային ուրախութե՛ յաւետարան։
Ո՛ տիեզերական խընդութե՛ն աւետիքս երանելի՛ կանանցն ուս ենք ի հրեշտակէն. ա՛ներկիւղ խընդութե՛ և բերկրանքի՛ ուրախութե՛ ընթանայինն պատմել աշա՛կերտա՛ց ա՛մենե՛ւ։ Որ մա՛հուն երկիւղիւ՝ ընդ մեռեալսն համարեա՛լ կարծեա՛ք նա՛ ինքն իշխանութե՛ յարուցեա՛լ. զմահո՛ւնըն՛ զիշխանութի՛ն և կենդա՛նութի պարգեւեա՛ց ա՛մ զըմ մահ՛ դիւա՛ց։ Ո՛չ՛ի՛ քաց եդեալ ըզ հրեշտակն երկիւղին ըզ կարծ՛նան. նախաժա՛մանեցին ի պատի՛ա՛ն՝ սրտերի կո՛ր մահուամբըն երկնի ընդ մահ և զանմահութի պարգեւեա՛ց։ ա՛մէն։

զայտիսեաՆսս ոզդին, սա՛ կ թագաւորն ոզ խափանեաց։

Եւ խանչանիշ միայտն դընդղդդեցան դընչ ժոխք. զօրուԹիՀ սբ Հոգւ
ոյն նորագեցաւ երկիր. ոչՀ սա ոզ խափանեաց ըզմա՛Հ։ Երբշտակն
ասՀտե կուսին մարդմամբ. սա՛ կ ի սկզբանէ քանն ոլյաւաՀքան

Եւ ասէ ցնոսա. Ա՛յսօր ծնաւ ձեզ Փրկիչ որ է Քրիստոս Տէր ի քաղաքի ԴաւԹայ։ Եւ զայս ձեզ նշան. գտանիցէք մանուկ մի փաթաթեալ եւ դրեալ ի մսուրի։ Եւ յանկարծ եղեւ ընդ հրեշտակին զօրուԹիՀ երկնաւոր գովեստ Աստուծոյ եւ ասէին. Փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ յերկրի խաղաղուԹիՀ ի մարդիկ հաճոյից։ Եւ եղեւ իբրեւ գնացին հրեշտակքն յերկինս, մարդիկ հովիւքն ասէին ցմիմեանս. Անցցուք մինչեւ ի Բեթղեհէմ եւ տեսցուք զբանն զայ եղեւ զոր Տէր յայտնեաց մեզ։ Եւ եկին փութանօք եւ գտին զՄարիամ եւ զՅովսէփ եւ զմանուկն դրեալ ի մսուրի։ Եւ տեսեալ ծանեան զբանն զոր խօսեցաւ ցնոսա զմանկանէ յայսմանէ։ Եւ ամենայն որ լսէին զարմանային ի բանից հովուացն։ Եւ Մարիամ զամենայն բանս զայս պահէր եւ ածէր ի սիրտ իւր։ Եւ դարձան հովիւքն փառաւորելով եւ օրհնելով զԱստուած ի վերայ ամենայնի զոր լսեցին եւ տեսին որպէս ասացեալ էր ցնոսա։

Եւ յետ ութ աւուրց թլփատեցին զմանուկն եւ կոչեցին զանուն նորա Յիսուս որ կոչեցեալ էր յանուանէ հրեշտակին յառաջ քան զհղանալ զնա ի արգանդի։

Եւ յետ լնուլ աւուրց մաքրութեան նորա ըստ օրինացն Մովսիսի տարան զնա յԵրուսաղէմ մատուցանել զնա Տեառն։ Որպէս գրեալ է յօրէնսն Տեառն. Ամենայն արու որ բանայ զարգանդ կոչեսցի սուրբ Տեառն։ Եւ մատուցանել զոհ ըստ ասացելոյ յօրէնսն Տեառն. Զոյգ հաւուց կամ երկու ձագուց աղաւնեաց։ Եւ ահա էր մարդ մի յԵրուսաղէմ որում անուն Սիմէոն. եւ մարդն այն արդար էր եւ երկիւղած, ակն ունելով զմխիթարութիւն Իսրայէլի եւ Հոգին սուրբ էր ի նմա։ Եւ էր նմա յայտնեալ յՀոգւոյն սրբոյ թէ ոչ տեսցէ զմահ մինչեւ տեսցէ զՔրիստոս Տեառն։ Եւ եկն ի Հոգւոյն ի տաճարն։ Եւ մինչ մտուցանէին զմանուկն Յիսուս ծնողքն իւրեանց առնել ըստ սովորութեան օրինացն վասն նորա, նա առ ընդունելութեամբ ձեռաց իւրոց եւ օրհնեաց զԱստուած եւ ասէ. Արձակեա զծառայ քո Տէր ըստ բանի քում ի խաղաղութեան, զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո զոր պատրաստեցեր առաջի երեսաց ամենայն ազգաց, լոյս ի յայտնութիւն հեթանոսաց եւ փառս ժողովրդեան քո Իսրայէլի։ Եւ էին ծնողքն նորա զարմացեալ ի վերայ բանից որ ասէին ցնա։ Եւ օրհնեաց զնոսա Սիմէոն եւ ասէ ցՄարիամ մայր նորա. Ահա այս կայ ի վերայ անկման եւ յարութեան բազմաց յԻսրայէլի եւ ի նշան որում հակառակեսցի։ Եւ քո անձինդ սուր անցցէ, զի յայտնեալ եղիցին խորհուրդք ի բազմաց սրտից։ Եւ էր Աննա մարգարէուհի դուստր Փանուէլի յազգէ Ասերի, եւ էր յառաջացեալ յաւուրս բազումս եւ կեցեալ ընդ այր իւր եւթն ամ ի կուսութեան իւրում։ Եւ էր այրի մինչեւ ցութսուն եւ չորս ամ, որ ոչ հեռանայր ի տաճարէն պաշտելով Աստուծոյ ի պահս եւ ի պաղատանս գիշեր եւ ցերեկ։ Եւ նա ընդ նմին ժամու կացեալ խոստովանէր Տեառն եւ խօսէր վասն նորա ամենեցուն որ ակն ունէին ի փրկութիւն Երուսաղէմի։ Եւ յորժամ կատարեցին զամենայն ըստ օրինացն Տեառն դարձան յԳալիլեա ի քաղաքն իւրեանց ի Նազարէթ։ Եւ մանուկն աճէր եւ զօրանայր հոգւով լցեալ իմաստութեամբ, եւ շնորհք Աստուծոյ էին ի նմա։

Եւ երԹային ծնողքն նորա յամէն տարի յԵրուսաղէմ յտօնի զատկին։ Եւ յորժամ եղեւ նա ամաց տասնից երԹային նոքա ըստ սովորութեան տաւնին։ Եւ լցեալ աւուրցն դառնային նոքա, եւ մանուկն Յիսուս մնաց յԵրուսաղէմ եւ ոչ գիտէին ծնողքն նորա։ Եւ կարծեցին զի ի խումբն է եկեալ, եւ երԹային զաւուր մի ճանապարհ եւ խնդրէին զնա ի մերձաւորսն եւ ի ծանօթսն։ Եւ ոչ գտեալ դարձան յԵրուսաղէմ խնդրելով զնա։ Եւ եղեւ յետ երից աւուրց գտին զնա նստեալ ի մէջ վարդապետացն լսելով եւ հարցանելով զնոսա։ Եւ էին ամենեքեան որ լսէին զնա զարմացեալ ի վերայ իմաստութեան եւ ի վերայ պատասխանեաց նորա։ Եւ տեսեալ զնա զարմացան, եւ ասէ ցնա մայր նորա. Որդեակ, զի արարեր մեզ այսպէս. ահա հայր քո եւ ես տագնապեալ խնդրէաք զքեզ։ Եւ ասէ ցնոսա. Զի՞ խնդրէիք զիս. ոչ գիտէիք թէ յինսն հարկ է ինձ լինել։ Եւ նոքա ոչ իմացան զբանն զոր խօսեցաւ ցնոսա։ Եւ իջեալ ընդ նոսա եկն յՆազարէթ եւ էր հնազանդ նոցա։ Եւ մայր նորա պահէր զամենայն բանս զայս ի սրտի իւրում։ Եւ Յիսուս յառաջանայր իմաստութեամբ եւ հասակաւ եւ շնորհօք առ Աստուած եւ առ մարդիկ։

Եւ յամի հնգետասաներորդի կայսերութեան Տիբերիոսի կայսեր Կեսարու, եւ Պոնտացի Պիղատոսի կուսակալ էր Հրէաստանեայ աշխարհին, եւ Հերովդէս տետրարք էր Գալիլեացւոց, եւ Փիլիպպոս եղբայր նորա տետրարք էր Իտուրիոյ եւ Տրաքոնիտեայ աշխարհին, եւ Լիսանիա տետրարք էր Աբելենացւոց, ի քահանայապետութեան Անայի եւ Կայիափայի։ Եղեւ բան Աստուծոյ առ Յովհաննէս որդի Զաքարիայի յանապատի։ Եւ եկն յամենայն կողմանս Յորդանանու քարոզելով զմկրտութիւն ապաշխարութեան ի թողութիւն մեղաց։ Որպէս գրեալ է ի գրոց Եսայեայ մարգարէի ասելով. Ձայն բարբառոյ յանապատի պատրաստեցէք զճանապարհ Տեառն, ուղիս արարէք նմա։ Ամենայն ձոր լցցի եւ ամենայն լեառն եւ բլուր խոնարհեսցի, եւ եղիցին ծուռքն ի ճանապարհս ուղիս, եւ տափարակք ի ճանապարհս հարթս։ Եւ տեսցէ ամենայն մարմին զփրկութիւն Աստուծոյ։ Ասէր ուրեմն ցամբոխսն որ ելանէին մկրտել ի նմանէ. Ազգ իժից, ո՞վ ցուցին ձեզ փախչել ի բարկութենէ գալոցդ։ Արասջիք ուրեմն պտուղս արժանի ապաշխարութեան։ Եւ մի սկսանիք ասել ի մտի ձերում. Հայր մեր է մեզ Աբրահամ։ Զի ասեմ ձեզ թէ կարող է Աստուած յայսոսիկ քարանցս յարուցանել զորդիս Աբրահամու։ Եւ ահա եւ կացուցանէ զկացինն ընդ արմատս ծառոցն։ Ամենայն ծառ որ ոչ արասցէ պտուղ բարի հատանի եւ ի հուր արկանի։ Եւ հարցանէին զնա ամբոխքն եւ ասէին. Զի՞ արասցուք։ Պատասխանի տայր եւ ասէ ցնոսա. Որ ունիցի երկու պատմուճան, տացէ ընդ որում ոչ ունիցի, եւ որ ունիցի կերակուր նոյնպէս առնիցէ։ Եկին եւ մկրտուելոցն եւ ասեն ցնա. Վարդապետ, զի՞ արասցուք։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Զոչ հրամայեալ է ձեզ մի՛ առնուիք։ Հարցանէին զնա եւ զինուորքն եւ ասէին. Զի՞ արասցուք եւ մեք։ Եւ ասէ ցնոսա. Զոք մի՛ նեղեսջիք եւ զոք մի՛ զրպարտեսջիք, եւ հատուցէք ձերոց ռոճկացդ։ Ակն ունելով ամենայն ժողովրդեանն եւ խորհեցան ամենեքեան ի սրտի իւրեանց վասն Յովհաննու եթէ գուցէ նա իցէ Քրիստոս։ Յովհաննէս պատասխանի տայր ամենեցուն եւ ասէ. Ես ջրով մկրտեմ զձեզ, եկեսցէ զօրագոյն քան զիս զոր ես ոչ եմ արժան լուծանել զկօշիկս նորա, նա մկրտեսցէ զձեզ հոգւով սրբով եւ հրով։ Որ հովանի ունի ի ձեռին իւրում եւ սրբեսցէ զկալ իւր եւ ժողովեսցէ զցորեանն ի շտեմարան իւր, եւ զհանդն հրով անշէջ այրեսցէ։ Եւ զայլ բազում ինչ եւ զանազան խրատ ասելով աւետարանէր ցժողովուրդն։ Եւ Հերովդէս տետրարքն յանդիմանեալ ի նմանէ վասն Հերովդիայի կնոջ եղբօր իւրոյ եւ վասն ամենայն չարեացն զոր արարեալ էր Հերովդէս, յաւելոյ եւ զայս ի վերայ ամենայնի չարեացն զոր արարեալ էր, արկ զՅովհաննէս ի բանտ։

Եւ եղեւ յորժամ մկրտեցաւ ամենայն ժողովուրդն, եւ Յիսուս մկրտեալ էր եւ աղօթէր, բացաւ երկինքն եւ իջանէր Հոգին սուրբ ի նա մարմնաւոր կերպարանաւ իբրեւ զաղաւնի, եւ ձայն եղեւ յերկնից ասելով. Դու ես որդի իմ սիրելի, ես քեզ հաճեցայ։ Եւ ինքն Յիսուս էր իբրեւ ամաց երեսնից սկսեալ։ Եւ էր որդի, որպէս կարծէր, Յովսէփայ որդւոյ Հեղեայ, որդւոյ Մատթանայ, որդւոյ Ղեւեայ, որդւոյ Մելքեայ, որդւոյ Յաննայ, որդւոյ Յովսէփայ, որդւոյ Մատաթիայ, որդւոյ Ամովսայ, որդւոյ Նաւմայ, որդւոյ Եսլիայ, որդւոյ Նագեայ, որդւոյ Մաաթայ, որդւոյ Մատաթիայ, որդւոյ Սեմեինայ, որդւոյ Յովսէփայ, որդւոյ Յուդայ, որդւոյ Յովհաննայ, որդւոյ Ռեսայ, որդւոյ Զորոբաբելի, որդւոյ Սաղաթիելի, որդւոյ Ներեայ, որդւոյ Մելքեայ, որդւոյ Ադդեայ, որդւոյ Կոսամայ, որդւոյ Ելմադամայ, որդւոյ Երայ, որդւոյ Յեսուայ, որդւոյ Եղիազարայ, որդւոյ Յովրիմայ, որդւոյ Մատթանայ, որդւոյ Սեմեինայ, որդւոյ Յովսէփայ, որդւոյ Յովդայ, որդւոյ Սիմէոնի, որդւոյ Ղեւեայ, որդւոյ Սեմեինայ, որդւոյ Յովնանայ, որդւոյ Եղիակիմայ, որդւոյ Մեղեայ, որդւոյ Մենայ, որդւոյ Մատաթայ, որդւոյ Նաթանայ, որդւոյ Դաւթի, որդւոյ Յեսսեայ, որդւոյ Յովբեդայ, որդւոյ Բոոզայ, որդւոյ Սաղմոնայ, որդւոյ Նաասոնայ, որդւոյ Ամինադաբայ, որդւոյ Արամայ, որդւոյ Եսրոմայ, որդւոյ Փարեսայ, որդւոյ Յուդայ, որդւոյ Յակոբայ, որդւոյ Իսահակայ, որդւոյ Աբրահամու, որդւոյ Թարայ, որդւոյ Նաքովրայ, որդւոյ Սարուխայ, որդւոյ Ռագաւայ, որդւոյ Փաղգայ, որդւոյ Եբերայ, որդւոյ Սալայ, որդւոյ Կայենանայ, որդւոյ Արփաքսադայ, որդւոյ Սեմայ, որդւոյ Նոյի, որդւոյ Լամեքայ, որդւոյ Մաթուսաղայ, որդւոյ Ենովքայ, որդւոյ Յարետայ, որդւոյ Մաղաղիելի, որդւոյ Կայենանայ, որդւոյ Ենովսայ, որդւոյ Սեթայ, որդւոյ Ադամայ, որդւոյ Աստուծոյ։

ազգ

Ոչ ոք լուսոյ մայր՝ եւ կենարար քանին քննական[illegible]րան. քեզ երանեցեն
տան դրան. եւ դէպրութիւնդ հրաշելցէն քանին՝ յայտ։

Հրաշալի յարութիւն ըզ պահապանսըն զարհուրեցոյց. եւ հրեշտակին
ի երկինց իջեալ՝ ի ձայն ահեղ յարութեն ած որդւոյն. կանանց
աւետիր յարեաւ ած։ Ի ձայնէ հրեշտակին զնա արձանացան տըրտ
մալգեաց կանայք. եւ դարձան խընդութիւբ ետուն աւետիս առաջ
քելոցն. եթէ յարեաւ նախապատմելին. Ի կայք լուսազգեաց
յօրհնութեն նոր օրհնեսցուք ըզ տէր. քանզի մարմինն որ ի մէջ էաւ ի
հրեշտակաց երկրպագութեն առնու. ի սրբէն եւ ի քրօեէից.
Հզ Ի բեզաց կին արդարութեբ ձեզ ծագեաւ յաշխարհ հաստատեաց ըզ
խաւարն անգիտութեբ. Ելէտ մահու և յարութեն համբարձաւ առ
հայր յորմէ ծագեաց. որ երկրըպագի երկնաւորաց եւ յերկրաւորաց
ընդ հոր եւ նոր հոգւոյն. վա որոյ և մեծ՝ քերկրըպագանե մի հոր հո
գւով և որ շնորհուեցաբ։ Ի փոխանակ ծոցածին բանին որ ե՞վ
յերկինս. ասացեալ աւետիքըն հոր ի բարձանց՝ հոգի՛ն ընդ հայր
տուեցե. մըխիթարել զորս յաղանմայ տըրտ մեցելոց եւ հրաշեկնե՞լ զըն
տրեալ զդասս առաքելոցն. վն։ Ի յսօր որ տըրտմակա՞ն և գիշերայինն
լուծան երկունք ծնընդեան նախամօրն քանզի զծնեալսըն մարմնով
ի մահ և յաթա՞ կան նուեցեաւն. վերըստին ծնանի հոգին յորդւոյն
լուսոյ հօրն երկնաւորի. վասն։

Ոչ Ի ձայն մեծի զուարճանոյն. և ի հընչեցումըն հրաշալի փողոյն ուր
հոգեաց մարմինըք մարդկան նորոգի գին յայնմասւոր ահեղին յիշեա
ւ ժամ և ըզ մեր ըզ նընջեցեալսն. և հանգո ընդ նըբ[illegible]քո. Ի ժամ
նըշան տերունեան Հառագայթի լուք փայլի. և թագաւորըդ թագա
ւորաց փառաք տեսանի. յայնմ աւուր։ Ի որժամ ատեան դատաս
տանի դրնի. և դէպրութիւնդ հրաշելցէն քանին՝ յայտ։

մահու դատապարտեալ՝ ի վերայ խաչին. որ միւս կողմանէ դառնու-
թեամբ պըտղոյն արբունցըն մեզ՝ ի տիգախոց կողեդ. ըմպ քեզ ծ՛րհնե-
ա՛ռաքեցար՝ ի դըժոխս ցուցանելով ըզ զօրութիւն աճ՛ուն թեդ. զաղ-
խէցիըն ըզգլուխ խարդախողին խափանեցեր ըզ զօրութիւն մահու ըզ
հգ ՕՕ աՆըսկըզբնաբար բըղխումն՝ ի հ՛ուր զհոգին ձըշմարիտ. որ
հընչեամբ ձայնի կ՛ը՝ ի վերնատունն այսօր նըմանն սաստիկ հողմոյ.
զոր փառաւորեմք հոգւովդ երգով. Ո՛չ համագոյակիցըն հ՛ր և որ
դուստ զբաշխողըն ընորհաց. որ՝ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն
ընտրութեդ լեզուաց ընորհեաց՝ ըզ առաքելոցն. զոր. Ո՛ աղբիւրն
իմաստութեան ըզ կատարեալն անձնաւորութեամբ որ խօսեցաւ.
յ՛որէնս և՝ ի մարգարէս և յաւետարանս. զոր փառաւորե.
հն փառըք քեզ աՀ՛ծ փառաւորեալ յաւիտեան. որ կենարար դէս
մանկանց. և գոյացուցիչ հոգւոց մեր՝ ընկալեցեալդն. ՈՒր բարձրացար
՝ի խաչին վ՛ր ադամայ նորոգմանն. և իջանելով քո՝ ի դ՛ժոխս աւար
առեր՝ ըզ գերեալսն. Ո՛ զ գ՛ինս արեան քոյ յիշեա կենագործ՝ օդ՝
աչխարհի. և հանգըստեան արժանաւորեա յերկրաւոր սաղէմըն վերին.
մ՛ստաւածածին խորան լուսոյ անվայրապակ աբփոյն կենաց. որ
եղեր աբեվէլք արեգականն արդարութեդ և՝ նըքստեղոյս՝ ի խաւարի
լոյս ծագեցեր. վ՛ր որոյ ամենեքեան՝ ըզ քեզ միշտ մեծացուցանեմք
Ո՛նապականն տաճար և՝ մորենին անկիզելի. որ զանչ՛ք՝ ի հուր ա՛ծու
թեն՝ ի քեզ տարեալ կրեցեր. որով բնութես կնզեալ չիջաւ՝ կրից քոց
վ՛ր որոյ ա՛. ՈՒնդանի տնպատնակ կտակարանաց նորոյ ուխտիս որով ի՛ լ
յերկինս աւետեաց հորդեալ. հոգւով՝ ի՛ քեզ տըպաւորեալ բանին. վ՛.
խըլի ՈՒվ քառաթև լուսածին գերապատնիշ կառուցօղ կենացն ամե
նից. միշտ բազկատարած սա՛ր քեզ կ՛ն՝ ՈՒ սա՛ կուսիկ աղաղց հո
վանի և պահպանի՛ չեզս և՝ ի մուտս. փը՛րկութե՛ն՝ ի յայսոցդ և պա
րնսպ սմրութե՛ն՝ փառք հօր՝ ՈՒրշմ ը՛զ գայութե՛ն և՝ կ՛կվ՛ք՝ ի դ՛ժն
ամենից. դու և՝ յաՀ՛ծայինսըն կատարես խորհ՛ուրդ յորմէ արեգա

հնայի՛ն փայլին ձառագայ թ՛ք.

Ա՛ռաքեանց Ո՛ր՝ ՈՒ՛ր՝ Ո՛ր՝ Ո՛ր՝ Ո

ՀԷՆ

Ի ՄԱՀՃԱՐԱՆԻՆ ՄԱՅՐ ԼՈՒՍԻՆ ՇԲ ԿՄՆԱ ԼՈՒՍԵՂԷՆ ՏԱՃԱՐ • ՈՐՈՒՄ Ի ԵՐԿՆՔԸ
ՈՂՈՐՄԱՑ • ՅԱՅՆԺԱՄ ԽՈՍԱՅԱՒ Ի ԾԱՌԱՅԱ ՔՈ. ԵՒ ՀՈԳԻ "ՔՈ ԲԱ
ՀԱՐ"։ Ի. ՎԵՐՋՆԱՒՄ ԱՒՏՈՐ ՄԵԾԻ ԽՈՐԺԱՄ ԱՌՆԵՍ ՁԱՅՑԵՐՈՒԹԻՒ ՔՈՅ
ԱՀԱՒԱՆՈՂ ՀՈԳԻՍ • ՈՐ ԵԼԻՑ ԶՈՒՆԱՅՆՈՒԹԻՒ ՇՆԹԱՑԱՒ ԱՇԽԱՏԻՆ ԱՐԴ
ՈՒԱՅՍ ՔՈ. ՒՀՈԳԻ "ԺԸ ԲԱՐԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԵՑԻՔ ԼԻՆԻՔ 'ԻՆ ՅԵՐԿԻՒՐ ՈՒՂԻՂ
ՀՆ ՀԱՄԱՆԱԿ ԴԱՐՁԻ ԻՄՅ ՀՀՏԱ 'ԻՅԵՐԿԻՒՐ. ԱՐԴ ԱՒՐ ԸՆԿԱՀ ԸՆԴ ԾԱ
ԼԻՐԵՑԻՆ ԶԵՐԿԻՒՐ 'ԻՄ ՅԵՐԿԻՒՐՆԱ։

ՈՐՈՎ ԱՌԱՔԵԱԼՔՆ ԱՐՔԵՑԱՒ ԱՆՄԱՀԱԿԱՆ ԲԱՒԺԱԿԱՒ "Ի ՀՐԱ
ԱԿԱՆ։ ՒՀՏՈՒԹԻՆ 'Ի ԲԱՐՁՈՒՆԱՒ ԵԼՈՒՆԻՆ 'Ի ՀՕՐԵ ՀՈԳԻՍՆ ՍՐԲՈՅ.
ՀԱՒԱՐ ԼԻ ԸՆԴ ՄԻԱ ԱՆԳԱՄ ԴԱԼԸ "Ի ՀԱՍԱՆ • ԶՈՐ ՔԱՐՈՒՆՉԻՆ Ն ՀԱՄԱԳՈՅ
ՔԱՆՆԵԼԻՆ ՈՐ ՔԱՆՆԵՑ ԸՆԴ ԽՈՐԱ ՅԱԾՈՒ ՅՈ. ՁՈՐ ԱՌԵՒՉ 'Ի ՀՕՐԵ ՊԱՏՄԵ ՁԱ
ՄԻՆՉ ԴԵՌ ՆՇԱՏԵՒՆ 'Ի ՅՈՉ' ՎԵՐՆԱՏԱՒՆԱՆ։ ՒՆՆԻՒԹԱԿԱՆ' ԱՂԱՒՆԻ. ԱՆ
'Ի ՆՄԱՆՈՒԹԻՆ ԼՈՒՈՂ ՓԱՅԼՄԱՆ ՀՐԱՁԱՆԵՑԱՒ ԶԱՆԿԱՒՈՂԵԼԻ' ԶՀՐԱՆ
ՀԳ ՈՒԱՔԵԼՈՅ ԱՂԱՒՆՈՅ' ԻՋԱՆԵԼՈՎ ՄԵԾԱՒՃԱՅՆ ՀՆՉՄԱՄԲ 'Ի ԲԱՐՁԱՒ ՅՈՅ
ԶՄԱՀՈՒ ԴԵՐԵԱԼՈՅՆ ՅԱԴԱՄԱՅ ԿԵՆԱԴՈՐԾԵԱՑ Ի ԿԵԱՆԱ ԱՆՄԱՀ • ՓԱՌԱ
ՓԱՌԱՒՈՐԵԱԼ ԱՆՃԱՌԵԼԻՆ ՅԱՐՈՒԹԻՆՆ ՔԻ • ՒՐ ԿԱՄԱՒ ՀՕՐ ԵՒ ՀՈԳԻՍՆ
'Ի ՎԵՐԱՅ ՔԱՒՃԹԵՒՆ ԱՅՍՈՒՐԱՑԵԱԼ ԳԱՒՆ ՅԱՅ • ՓԱՌԱՒՈՐԵԱԼ: ՒՆ ԱՆ
ՀՐԵՇՏԱԿԻՆ ԴՈՂԵՍՑԻՔ ԶՅԱՐՈՒՆՉՆ ՔԻ ՈՐ ՓԵՐԻԿԵԱՑՆ Ը ՎԵՐ ԻՆՁԵՒՑ ՄԻՒ
ԽՆԴՈՒՈՒԹԻՔ ՊԱՏՄԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑՆ ԱՍԵԼՈՎ • ՅԱՐՈՒ: ՒՆ ՈՐՈՅ ԼԻ ՄԵՔ ԸՆ
ՁՆ ԱՍԵԼՈՎ • ՅԱՐՈՒՑԵԱԼԵ ԱՀ ՐՆ 'Ի ԳԵՐԵԶՄԱՆԿՆ Ի 'ՆԹԱՑԵԱԼ ԿԱՆԱՆՑՆ
Ո ՅԱՐՈՒԹԻՆ ԱՅՍ ՈՐԴՈՅՆ ՀՆՉՇՈՏԱԿԱՊԵՍՆ ԱՅՍՕՐ ԱՒԵՏԵՍՆ ԿԱՆԱՆ
ՆՈՐՈԳԵՑԵՍ ԶԱՇԽԱՏՐՆԱ։

ԲԵՐԵԱԼ ԸՆԴ ԹԱՂՆՈՒՄՆ ՅԱՆՁՆ ԱՒԵՍ ԶԵՐԵՔՕՐԵԱՅ • ԵՒ ՅԱՐՈՒՑԵԱԼ
ՆՈՐՈԳԵԼ 'Ի ՓԱՌԱ։ ՒՀՇԱՏԱՑԱՒՍ ՄԱՐԴԵՂԱՆԻԼ ԱՅՍՏ • ԱՅԼ ԼԻ ԽԱՉԻ ՀԱՄ
ՆՈՐՈԳԵԼ 'Ի ՓԱՌԱ։ ՒՀՇԱՏԱՑԱՒՍ ՄԱՐԴԵՂԱՆԻԼ ԱՅՍՏ • ԱՅԼ ԼԻ ԽԱՉԻ ՀԱՄ
ԱՐՈՒՄԵԼ ԶԱՅՍՔԱՆ ԱՍԵԼՈՎ • ՀԱՆԴԻՒՐՔՆ ԻՀԱՆՔԸ ՂԴՐՈՒՆՔԱ ՁԵՐԻՒՎԵՐ
ՐԱՊԱՏՈՒՔ ԴՐԺՈՒՀՈՒՆՑՆ ԱՍԵԼՈՎ • ՀԱՄԲՈՐՁԵՔ ԻՀԱՆՔԸ ՂԴՐՈՒՆՔԱ ՁԵՐԻՒՎԵՐ
Ի. ՎԱՅՐԵՑԱՒ ՁՕՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՍ ՈՐԴՈՅՆ ՁԱՐՀՈՒՐԵՑԱՆ ԿԱ
ԴԱՆԻՆԵ ՄԵՌԱՒԱԼ: Ի. ՎԱՅՐԵՑԱՒ ՁՕՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՍ ՈՐԴՈՅՆ ՁԱՐՀՈՒՐԵՑԱՆ ԿԱ
ՀՐԵՇՏԱԿԻՆ ԶԱՐՀՈՒՐԵՑՑՆ ԸՂ ԿԱՆԱՅՆ ԱՍԵԼՈՎ • ԶԻ ԽՐԱՏՐԵՔ Ը՝Ղ ԿԱՆ
Ի. ՀԱԳԻՆ ՁԱՅՆԻՒԸՂԴ ՔՈ ՔԱՒ ՎԵՐԱՅ ԽՈՉԻՆ ԴՈՂԱՅՑՈՒԵՑԸ ԶԱՐԱՐԱ
ԾՈ ԱՒՄ. ԶԵՐԿՆԱՅԻՆ ԵՒ ԶԵՐԿԱԲԱՒԸՐ ԸՐՆՈՒԼԻՆ • Ի. ՀԱԳԻՆ ԵՐԵՒՈՒՄ'Ն
ՀՐԵՇՏԱԿԻՆ' ԶԱՐՀՈՒՐԵՑՑՆ ԸՂ ԿԱՆԱՅՆ ԱՍԵԼՈՎ • ԶԻ ԽՐԱՏՐԵՔ Ը՝Ղ ԿԱՆ
ԴԱՆԻՆԵ ՄԵՌԱՒԱԼ: Ի. ՎԱՅՐԵՑԱՒ ՁՕՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՍ ՈՐԴՈՅՆ ՁԱՐՀՈՒՐԵՑԱՆ ԿԱ
ՐԱՊԱՏՈՒՔ ԴՐԺՈՒՀՈՒՆՑՆ ԱՍԵԼՈՎ • ՀԱՆԴԻՒՐՔՆ ԻՀԱՆՔԸ ՂԴՐՈՒՆՔԱ ՁԵՐԻՒՎԵՐ
Ի. ՎԱՅՐԵՑԱՒ ՁՕՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՍ ՈՐԴՈՅՆ ՁԱՐՀՈՒՐԵՑԱՆ ԿԱ
ՀՐԵՇՏԱԿԻՆ ԶԱՐՀՈՒՐԵՑՑՆ ԸՂ ԿԱՆԱՅՆ ԱՍԵԼՈՎ • ԶԻ ԽՐԱՏՐԵՔ Ը՝Ղ ԿԱՆ
ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՂ ՀՈԳԻՍ • ՈՐ ԵԼԻՑ ԶՈՒՆԱՅՆՈՒԹԻՒ ՇՆԹԱՑԱՒ ԱՇԽԱՏԻՆ ԱՐԴ
ՈՒԱՅՍ ՔՈ. ՒՀՈԳԻ "ԺԸ ԲԱՐԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԵՑԻՔ ԼԻՆԻՔ 'ԻՆ ՅԵՐԿԻՒՐ ՈՒՂԻՂ
ՀՆ ՀԱՄԱՆԱԿ ԴԱՐՁԻ ԻՄՅ ՀՀՏԱ 'ԻՅԵՐԿԻՒՐ. ԱՐԴ ԱՒՐ ԸՆԿԱՀ ԸՆԴ ԾԱ
ԼԻՐԵՑԻՆ ԶԵՐԿԻՒՐ 'ԻՄ ՅԵՐԿԻՒՐՆԱ։

ՈՐՈՎ ԱՌԱՔԵԱԼՔՆ ԱՐՔԵՑԱՒ ԱՆՄԱՀԱԿԱՆ ԲԱՒԺԱԿԱՒ "Ի ՀՐԱ
ԱԿԱՆ։ ՒՀՏՈՒԹԻՆ 'Ի ԲԱՐՁՈՒՆԱՒ ԵԼՈՒՆԻՆ 'Ի ՀՕՐԵ ՀՈԳԻՍՆ ՍՐԲՈՅ.
ՀԱՒԱՐ ԼԻ ԸՆԴ ՄԻԱ ԱՆԳԱՄ ԴԱԼԸ "Ի ՀԱՍԱՆ • ԶՈՐ ՔԱՐՈՒՆՉԻՆ Ն ՀԱՄԱԳՈՅ
ՔԱՆՆԵԼԻՆ ՈՐ ՔԱՆՆԵՑ ԸՆԴ ԽՈՐԱ ՅԱԾՈՒ ՅՈ. ՁՈՐ ԱՌԵՒՉ 'Ի ՀՕՐԵ ՊԱՏՄԵ ՁԱ
ՄԻՆՉ ԴԵՌ ՆՇԱՏԵՒՆ 'Ի ՅՈՉ' ՎԵՐՆԱՏԱՒՆԱՆ։ ՒՆՆԻՒԹԱԿԱՆ' ԱՂԱՒՆԻ. ԱՆ
'Ի ՆՄԱՆՈՒԹԻՆ ԼՈՒՈՂ ՓԱՅԼՄԱՆ ՀՐԱՁԱՆԵՑԱՒ ԶԱՆԿԱՒՈՂԵԼԻ' ԶՀՐԱՆ
ՀԳ ՈՒԱՔԵԼՈՅ ԱՂԱՒՆՈՅ' ԻՋԱՆԵԼՈՎ ՄԵԾԱՒՃԱՅՆ ՀՆՉՄԱՄԲ 'Ի ԲԱՐՁԱՒ ՅՈՅ
ԶՄԱՀՈՒ ԴԵՐԵԱԼՈՅՆ ՅԱԴԱՄԱՅ ԿԵՆԱԴՈՐԾԵԱՑ Ի ԿԵԱՆԱ ԱՆՄԱՀ • ՓԱՌԱ
ՓԱՌԱՒՈՐԵԱԼ ԱՆՃԱՌԵԼԻՆ ՅԱՐՈՒԹԻՆՆ ՔԻ • ՒՐ ԿԱՄԱՒ ՀՕՐ ԵՒ ՀՈԳԻՍՆ
'Ի ՎԵՐԱՅ ՔԱՒՃԹԵՒՆ ԱՅՍՈՒՐԱՑԵԱԼ ԳԱՒՆ ՅԱՅ • ՓԱՌԱՒՈՐԵԱԼ: ՒՆ ԱՆ
ՀՐԵՇՏԱԿԻՆ ԴՈՂԵՍՑԻՔ ԶՅԱՐՈՒՆՉՆ ՔԻ ՈՐ ՓԵՐԻԿԵԱՑՆ Ը ՎԵՐ ԻՆՁԵՒՑ ՄԻՒ
ԽՆԴՈՒՈՒԹԻՔ ՊԱՏՄԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑՆ ԱՍԵԼՈՎ • ՅԱՐՈՒ: ՒՆ ՈՐՈՅ ԼԻ ՄԵՔ ԸՆ
ՁՆ ԱՍԵԼՈՎ • ՅԱՐՈՒՑԵԱԼԵ ԱՀ ՐՆ 'Ի ԳԵՐԵԶՄԱՆԿՆ Ի 'ՆԹԱՑԵԱԼ ԿԱՆԱՆՑՆ
Ո ՅԱՐՈՒԹԻՆ ԱՅՍ ՈՐԴՈՅՆ ՀՆՉՇՈՏԱԿԱՊԵՍՆ ԱՅՍՕՐ ԱՒԵՏԵՍՆ ԿԱՆԱՆ
ՆՈՐՈԳԵՑԵՍ ԶԱՇԽԱՏՐՆԱ։

ԲԵՐԵԱԼ ԸՆԴ ԹԱՂՆՈՒՄՆ ՅԱՆՁՆ ԱՒԵՍ ԶԵՐԵՔՕՐԵԱՅ • ԵՒ ՅԱՐՈՒՑԵԱԼ
ՆՈՐՈԳԵԼ 'Ի ՓԱՌԱ։ ՒՀՇԱՏԱՑԱՒՍ ՄԱՐԴԵՂԱՆԻԼ ԱՅՍՏ • ԱՅԼ ԼԻ ԽԱՉԻ ՀԱՄ
ԱՐՈՒՄԵԼ ԶԱՅՍՔԱՆ ԱՍԵԼՈՎ • ՀԱՆԴԻՒՐՔՆ ԻՀԱՆՔԸ ՂԴՐՈՒՆՔԱ ՁԵՐԻՒՎԵՐ
ՐԱՊԱՏՈՒՔ ԴՐԺՈՒՀՈՒՆՑՆ ԱՍԵԼՈՎ • ՀԱՆԴԻՒՐՔՆ ԻՀԱՆՔԸ ՂԴՐՈՒՆՔԱ ՁԵՐԻՒՎԵՐ
Ի. ՎԱՅՐԵՑԱՒ ՁՕՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՍ ՈՐԴՈՅՆ ՁԱՐՀՈՒՐԵՑԱՆ ԿԱ

Ա՛ր ընաքաղաքացին յովհաննէս մեծ՝ ի ծնունդն կանուց։ բարե-
սոր ՝ինչերով դեայ • վերայվոխեցաւ ՝ի դասս անմահից • աղօթիւք
Զայն բարբառով յանապատի և կամարիչ խորհրդոյ • զի լիասուել ա-
որ ընդ ՝քեզ մեզ յայտնեաց ամէն և մարդ յերկրի երեւեաւ • աղօթիւք
Ա՛ր առաւել քան զմարգարէս մեծ՝ ի ծնունդս կանաց
ամէնքեան։ Ա՛ր եղիր ընդունիլ յորովայնի միշտ կոյս
զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալ դու ՝ի կանանց։ Ա՛ր ե՛ղիր լուսոյն
արժանի եղեր բառնալոյ ՝ի գիրկս քո մանուկ զքեզ մեզ։ Ա՛նարատ
տաճար տքնօրհնութեան կոչեցար հոգւոյն սրբոյ միշտ կոյս • զքեզ
ա Ա՛րուսեակ արքայութեան երկնից ազգ յովհաննէս մկրտչին • որ եղեւ
աշխարհի քարոզ փրկութեան յաւիտենից • աղօթիւք սորա տէր լո՛ւր մեզ
Ա՛ր առաւել քան զմարգարէս մեծ՝ ի ծնունդս կանաց

Ա քանչելի՛ ես խորհուրդ տնօրինութի՛ւնդ քո քն՝. որ ի քէ՛ր՝ ի հօրէ՝ ի սէր հարսին եկեղեցւոյ զոր ընտրեցեր. որով փառաբանե՛ս քո անմահ Թագաւոր։ Ա՛րիւնքդ յարուցեալ եկեղեցւոյ քո հնմանցն. յորմէ Թումանա հրաժարիւր ոչ հաւատալ զքէզ տեառդ ասեն. որում ցուցեր այսօր փափաքողին զվէրքն մարմնոյդ։ Ա՛նսպիտ Թոմայի շշնափէր զնացուածոտիքն և զձեռնեռանդն. և գոչէր վերադարձեալն որ՝ և ասէ դա ւանելով ըզ յրուցեալդ. որով առաք զերկնին որք ոչ տեսեալ հաւատացաք

Յաղթականն քեզ օրհնութի՛ւնք տո՛ր. որ ըզ խորհ՛ն ծովուն հնո՛ր ձե՛ր ըզ ջուրն. զի՛ ինանա բռնաւորին չախեցեր ըզ գլուխ. և զարգելեալսն ի ձեռն խաչի՛ քոյ վերածե՛ր ի կեանս։ Ա՛մա ւոր մահուամբ ի՛նքն տո՛ր արձակեցեր զհոգի զօրութի՛ւնդ. իմ՛ջ մա հո՛ւ ըզ մա՛հ ա՛ւերեալ վանեցեր. և զարգե։ Ա՛ինպէս քեզ ի կա նայս կոյս յետ ընդունեան երգեմք զօրհնո՛ւթի՛ւն զի՛ ըստ ի լո՛ւսոյ քո՛ւ յայտնեցար աշխարհի. և զնախամո՛ր երեւիլ զաներ ծո՛ անձամ՛ու ծընընդամբն ի՛ քե՛ն։

Նայ Ա՛յրեցարուք ի բարեբաս մարգարէին՝ և ի պատգամըս կենդա նին։ որ քարոզեաց մե՛զ ըզ ցօղըն կենաց ի՛յերկինց։ Օ՛ի՛ջո՛ւմն քո քո գուշակեաց մե՛զ մարգարէն։ և զնամուո՛ր չարչարանըս խաչի՛ն գոչէր ասելով. տանջա՛ուաց զԱ՛ս իւր ընկալաւ ըզնա։ և բարձեալ բերե՛ւ ի փա՛ռսն աշխարհի։ Ա՛ռ մի՛ այնոց մարմնացելոյդ ի՛ ե՛

Ներ Արգարէ՛ն յ՛ի փորոյ կիտին՝ աղաղակեր Աւա՛ւ մե՛ր. ա՛ւ մե՛ր
բանից ոմանցն ամենայն աղի՛նդ հանապատ։

Մարիամ. քրօջ եական աթոռ արարչին մերոյ տընօրինութե՛ն. զոր ե՛
ընդ ատեանիկ մա՛հու քո արարած. վա՛յ։ Ո՛չն օրհնեալ ծա՛մայրը
նապազ։ Ո՛չնազոր խաչի՛ քոյ տի՛ր երկը՛պագեցուք. որով բարձեր
զծուաձք անարատ ձեռացդ. փա՛ռաւորելո՛վ զտէ՛րութի՛ւդ քո՛ հա՛
Ո՛չնաղոր խաչի՛ քոյ տի՛ր երկը՛պագեցուք երկնայինք. և ստե
զոր Ո՛չնաղոր երրո՛րդութե՛ն երկը՛պագեն զօրք երկնայինք։ Ո՛չն օրհնեալ
Ներեխօսութե՛ն սըրբոյն և միշտ կո՛ւսի. տ՛ա՛ռ ձգնեա՛ն։
Հ՛երչաբանըս խաչի՛ և մահու յանձն առե՛ր. տէ՛ր ձգնեա՛ն։
Վերանա՛լ կենդն առո՛ւց իմոց տ՛ա՛ռ ձգնեա՛ն միայն մարդասէր
Նարեխօսութե՛ն սրբ՛ոյն հանգչի՛ց կուսի. Հայցե՛մք ի քէն քո՛փ երկի՛ւ աչեր։
ի՛ քէն զալ ո՛ր ոչ գիտե՛մք մարդասի՛ր սէր։ Չո՛ւր մե՛զ տէր զքո՛ զնաղ
գիշե՛րոյս կանխեա՛լ աղա՛ղակե՛մք ցո՛ւր մե՛զ տէր. վասն՛ զի բաց
բանն աջի՛ց. զի փրկեսցէ՛ զմե՛զ ձ՛ի փորձութե՛նէ։

Մարիամ. որ երեր մայր քեզ. և աղաչեա՛ զո՛ւր, ի՛ քէն ըզ մարմնացեա՛լ
Լեա՛նութիւնդ քո յայտնե՛ցեր զոր յարու՛թի՛ւն մե՛ր. ընկա՛լ ձ՛ընդ
սէր։ Ո՛ր պա՛տրաստե՛ցեր քո խնա՛յստուե՛թի՛ւդ զկ՛ գի՛տութի՛ւ յարարած
զոր տեսանե՛ցաք սի՛րտք մեր ա՛ռ քե՛զ քի՛ աջի՛. և ուրախացա՛ք
բանից ոմանցն ամենայն աղի՛նդ հանապատ։

Նեղ Ա՛րգարէ՛ն յ՛ի փորոյ կիտին՝ աղաղակեր Աւա՛ւ մե՛ր. ա՛ւ մե՛ր
կուսէն. օրհնութի՛ւն բարձունըս վե՛ր երգե՛մք ասելով փառք քեզ

մարդկան։

Ա՛ջնո՛ւ քո բարձրելոյ առցես զոգ վրիժս ի թշնամւոյն. Աննեռոքգո արբցեն զարիւնն զոր։ զի Աոյնպէսեւրդ՝ի մեռելոց։ նորոգեցեր զանգգը՝

Ա՛ջնո՛ւ քո բարձրելոյ առցես զոգ վրիժս ի թշնամւոյն. Աննեռոքգո արբցեն զարիւնն զոր։ զի Աոյնպէսեւրդ՝ի մեռելոց։ նորոգեցեր զանգգը՝

ծն ՝Ա՛նեակք ըզ քեզ քո թագաւոր յաւիտենից։ և տեսեալք ըզքեզ իշխան մահու և կենաց։ ի դու ես տէր և՛ չիք այլ քան զքեզ։ Ա՛ջով քո բարձրելոյ առցես զոգ վրիժս ի թշնամւոյն. Աննեռոքգո արբցեն զարիւնն զոր։ զի Աոյնպէսեւրդ՝ի մեռելոց։ նորոգեցեր զանգգը՝

երկրորդութեանդ՝ զյարութիւն յուսոյ կենացըն յաւիտենից։

Ա՛յսպէս ես յամենայնի՝ ի քոյ տրնօրհնութիւնդ. Աերկիւղիւ փառաւորեցոյց՝ըզքեզ՝։ Ա՛խաչի՝ լըն քո մեռուցեր զոր զմահ. և յայգբե րի կոչիք քոյ տիեզերացն արքունացեր զանմահութիւն։ Ա՛ջ՝ ծի՛ դանդատ կոյս առ քեզ ապաւինիմք. բարեխոսեա՛ առ քո՛ վասն անձանց մերոց։ զի՛ն ՝ րով ածութիւնդ քոյ քո՛ արքացեր զոգ դրունըս դժոխոյ և լուծեր՝ ըզ մահ՝. և զանմահութիւն պարգևեցեր՝ մարդկան։ Ի՛այգունդ անմահութեան ձգեալ կեցար. և տեսաք զի քո՛ զոր և ուղիղ ես տէր. և վա՛ ամենեցունն փրկութեան եկիր յաշխարհս։ Ա՛ղբրուհոյ ածածկին բարեխոսութեա՛ պարգևեա՛ երկրի՛ պագուածս ամենեքեան

կենդանեացն երևեալ. բարձրացար ի խաչն առնելով զՏեծ-ը-լութեն
նայեցայ ի գործս քո և զարհուրեցայ: Վանցին դու. որ յառաջ քան
զյաւիտեանս. որդի հօր ևհոգւոյն փառակից. Եկեալ ի մեջ երկուց
ծընօղ արարչին մերոյ ա՛նդադար բարեբա՛նեացո՛ք:
գիշ|ի գիշերայ՛ց կանխե՛լ վերս ծրհնե՛մք ըզ.քե՛զ.քո՛ աղջե՛ւ. որ վա
սըն մե՛ր խոնարհեցար. յանձնառո՛ւր զա՛մ և խաչի՛ համբե՛րեցեր:
|ուսաւորե՛ցաք. ՚ի հրամանայ.քոյ Թագաւո՛ր Թագաւորա՛ց աղջե՛ւ.
որըզ մահո՛ւ լուծե՛ր զի՛չխանուն. յանձն: Վերօրեական Թե՛մք պա
րանծաճակե՛ցար. սըրբուհի՛ աղջե՛ւն. կո՛յս և մա՛յր և բնակարան աղջ
ո՛ւթե՛ւ. վերս օրհնեա՛ զյա՛մ ա՛ռաքելական քարո՛զուհի՛ն:
եսա|յ՝ Ո՛յս և յարութի՛ ազգի մարդկան ք՛ս աղջե՛ւ. զՏիւանդութի՛ն
հոգւոյ իմոյ կենդանացո՛ւսյ երբեմն զնզիւկիայն: Ջարչարանս և
ըզմա՛հ յանձնառո՛ւր.կենդանատո՛ւ ա՛մենեցուն.զՏիւանդութի՛ հոգւոյ ի
մոյառաջ քացո՛ւսյ երբեմն: Ո՛ւ.քի՛զ ապաւի՛ն նմի՛ք.խորհո՛ւրդ և առաքո՛ւր
ձեռ՛ք քո նին.մարեմամայր եւ՛ կոյս բարեխնամո՛ւ.ք՛ս վե՛ւ անձանց մերոց:
օրհ|ն փառաւորեա՛լըն յամ արարած՛ոց. և՛ի ծագա՛ց մինչ՛և ի ծագա
երկրի զերկը՛րպագեա՛լն. զմարմնացեա՛լ բանն ՚ի կո՛ւսէն ձայնիւ երջ
գո՛ւ օրհնեսցո՛ւք: Ա՛ր դիմեա՛լ գայ յեդեմայ բարձրացեա՛լ փո՛ղով.
յարուցեա՛լ ՚ի պատերազմ ըն կըղմեաց զանբե՛ւռելո՛ն ամո՛ւղկ. զի՛ջեա՛լ
բանն՚ի դըժոխս ձայնիւ: Ա՛ւգո՛ւմն ՚ի հո՛ր փառակի՛ց նը հոգւոյն.
կենդանութի՛ւն ազգի մարդկան: որ յարեա՛ւն այսօր ՚ի մեռե՛լոց.
զհամբարձեա՛լ բանն ՚ի յե՛րկինս ձայնիւ:
նեղ|ո՛ր լըսա՛ր ա՛ղ՛ջ գո՛ւժանըն յօնա՛նոս յորովայնէ կիտէն.ապրեցո
և զնա յանեւոյթ Թըշնամո՛ւն փըրկի՛ւ գո՛ղով. ո՛ր նըստուս ՚ի.բրօքե ա
կա՛ն ա՛թո՛ռս: Ո՛ր ընտրե՛ցեր.քեզ վերս ըստո՛ւն.քարոզո՛ղ նինուե ա՛ցաց.
զա՛փըշտակեա՛ն ՚ի կետէն երբե՛ք օրեայ իջմա՛մբ ՚ի դըժոխս. և զի՛ս
ըզ բազմամե՛ղս արձակեա՛ ՚ի կապանաց մահո՛ւ ՚ի կեա՛նսըդ՝ յա՛ւիտե՛ւ
Ո՛՝կեա՛ղ ՚ի փըրկութի՛ ըստեղծուածո՛ց.քո՛ց. պատկերակից եղեր տո
ղերդ՛ն մըրդոյն ըզ՛մե՛ղըս ապիներ.ևզմահս գերեա՛ւն ազատեցեր իմեղս:
տըր|ի ա՛ցան՚ն զօրք երկնից ընդ.քո՛ յանձն առնուլ ըզ ծառա՛յի ըզ
կերպ՝. և մարգարէ՛ն զարհուրեալ ա՛սեր. լըսա՛յ ըզ լու՛ր.քո. և երկեա՛յ
կենդանեացն երևե՛ւալ. բարձրացար ՚ի խաչի՛ն առնելով զՏեծ-ը-լութե՛ն
ըզբուհա՛ն աղաչանո՛ք հաստատեա՛ զՏիմունս եկեղեցւոյ սը՛րբոյ քոյ զի
հաս|ա՛տատուե՛ի իմ լեր ա՛ռ՛. որ յա՛ղթո՛ղ խաչիւ.քո՛ ըզ դըժո՛խս
աւեր ե՛ցեր.քանզի՝ յա՛րեաւ երեքօրեայ. զանկեա՛լըն կանգնեցե՛ր զա
դա՛մ: ()՝գնեա՛ փը՛րկիչդ՝ ա՛ըծ. պարծե՛ըս ա՛ցա ՚ի խա՛չ.քո՛ յաւա՛ղացս
՚ի.բե՛ղ.ա՛ղ. և՛ փըրկեա՛ միայն բարե՛բար ՚ի վըտանգէ զա՛նձի՛նըս մե՛ր:
Ա՛՝ՀայՀ օրՀնեալդ ՚ի կա՛նանց. մա՛յր՝ և ա՛ի՛շտ կո՛յս և ՚ի մանաւի՛ղըս
ծընօղ արարչի՛ն մերոյ ա՛նդադար բարեբա՛նեացո՛ք:
գիշ|ի գիշերայ՛ց կանխե՛լ վերս ծրհնե՛մք ըզ.քե՛զ.քո՛ աղջե՛ւ. որ վա
սըն մե՛ր խոնարհեցար. յանձնառո՛ւր զա՛մ և խաչի՛ համբե՛րեցեր:
|ուսաւորե՛ցաք. ՚ի հրամանայ.քոյ Թագաւո՛ր Թագաւորա՛ց աղջե՛ւ.
որըզ մահո՛ւ լուծե՛ր զի՛չխանուն. յանձն: Վերօրեական Թե՛մք պա
րանծաճակե՛ցար. սըրբուհի՛ աղջե՛ւն. կո՛յս և մա՛յր և բնակարան աղջ
ո՛ւթե՛ւ. վերս օրհնեա՛ զյա՛մ ա՛ռաքելական քարո՛զուհի՛ն:
եսա|յ՝ Ո՛յս և յարութի՛ ազգի մարդկան ք՛ս աղջե՛ւ. զՏիւանդութի՛ն
հոգւոյ իմոյ կենդանացո՛ւսյ երբեմն զնզիւկիայն: Ջարչարանս և
ըզմա՛հ յանձնառո՛ւր.կենդանատո՛ւ ա՛մենեցուն.զՏիւանդութի՛ հոգւոյ ի
մոյառաջ քացո՛ւսյ երբեմն: Ո՛ւ.քի՛զ ապաւի՛ն նմի՛ք.խորհո՛ւրդ և առաքո՛ւր
ձեռ՛ք քո նին.մարեմամայր եւ՛ կոյս բարեխնամո՛ւ.ք՛ս վե՛ւ անձանց մերոց:
օրհ|ն փառաւորեա՛լըն յամ արարած՛ոց. և՛ի ծագա՛ց մինչ՛և ի ծագա
երկրի զերկը՛րպագեա՛լն. զմարմնացեա՛լ բանն ՚ի կո՛ւսէն ձայնիւ երջ
գո՛ւ օրհնեսցո՛ւք: Ա՛ր դիմեա՛լ գայ յեդեմայ բարձրացեա՛լ փո՛ղով.
յարուցեա՛լ ՚ի պատերազմ ըն կըղմեաց զանբե՛ւռելո՛ն ամո՛ւղկ. զի՛ջեա՛լ
բանն՚ի դըժոխս ձայնիւ: Ա՛ւգո՛ւմն ՚ի հո՛ր փառակի՛ց նը հոգւոյն.
կենդանութի՛ւն ազգի մարդկան: որ յարեա՛ւն այսօր ՚ի մեռե՛լոց.
զհամբարձեա՛լ բանն ՚ի յե՛րկինս ձայնիւ:
նեղ|ո՛ր լըսա՛ր ա՛ղ՛ջ գո՛ւժանըն յօնա՛նոս յորովայնէ կիտէն.ապրեցո
և զնա յանեւոյթ Թըշնամո՛ւն փըրկի՛ւ գո՛ղով. ո՛ր նըստուս ՚ի.բրօքե ա
կա՛ն ա՛թո՛ռս: Ա՛ր ընտրե՛ցեր.քեզ վերս ըստո՛ւն.քարոզո՛ղ նինուե ա՛ցաց.
զա՛փըշտակեա՛ն ՚ի կետէն երբե՛ք օրեայ իջմա՛մբ ՚ի դըժոխս. և զի՛ս
ըզ բազմամե՛ղս արձակեա՛ ՚ի կապանաց մահո՛ւ ՚ի կեա՛նսըդ՝ յա՛ւիտե՛ւ
Ո՛՝կեա՛ղ ՚ի փըրկութի՛ ըստեղծուածո՛ց.քո՛ց. պատկերակից եղեր տո
ղերդ՛ն մըրդոյն ըզ՛մե՛ղըս ապիներ.ևզմահս գերեա՛ւն ազատեցեր իմեղս:
տըր|ի ա՛ցան՚ն զօրք երկնից ընդ.քո՛ յանձն առնուլ ըզ ծառա՛յի ըզ
կերպ՝. և մարգարէ՛ն զարհուրեալ ա՛սեր. լըսա՛յ ըզ լու՛ր.քո. և երկեա՛յ

Ի ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Երգեցէք ամենայն երկիր Տեառն. ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ. եկայք առաջի նորա ի գոհութիւն. գիտասջիք եթէ Տէր ինքն է Աստուած. նա արար զմեզ եւ ոչ մեք զմեզ. ժողովուրդ նորա եւ ոչխարք արօտից նորա. մտէք ի դրունս նորա ի գոհութիւն. ի սրահս նորա ի պատարագս. գոհացարուք նմա. օրհնեցէք զանուն նորա. զի քաղցր է Տէր. յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. եւ ազգաց ազգաց հաստատութիւն նորա։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. եւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ի ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Երգեցէք ամենայն երկիր Տեառն. ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ. եկայք առաջի նորա ի գոհութիւն. գիտասջիք եթէ Տէր ինքն է Աստուած. նա արար զմեզ եւ ոչ մեք զմեզ. ժողովուրդ նորա եւ ոչխարք արօտից նորա. մտէք ի դրունս նորա ի գոհութիւն. ի սրահս նորա ի պատարագս. գոհացարուք նմա. օրհնեցէք զանուն նորա. զի քաղցր է Տէր. յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. եւ ազգաց ազգաց հաստատութիւն նորա։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. եւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ի ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՈՅ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Երգեցէք ամենայն երկիր Տեառն. ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ. եկայք առաջի նորա ի գոհութիւն. գիտասջիք եթէ Տէր ինքն է Աստուած. նա արար զմեզ եւ ոչ մեք զմեզ. ժողովուրդ նորա եւ ոչխարք արօտից նորա. մտէք ի դրունս նորա ի գոհութիւն. ի սրահս նորա ի պատարագս. գոհացարուք նմա. օրհնեցէք զանուն նորա. զի քաղցր է Տէր. յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. եւ ազգաց ազգաց հաստատութիւն նորա։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. եւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ցաւ յոյս իմ՝ի փառըս քո. որ յանձառելի ծոցոյ հօր խոնարհեցար վասն մեր. և երևեցար մարդ ձրի՛ շնորհապէս։ Ո՛ր զկենդանարար մարմին և զարիւնդ քո բաշխեցեր քաղցեալ լոց. և՝ի խաչին բացեր զկողս հոգոյ աղբիւրդ՝ որ բուսցանէլով տիեզերաց զանմահութի՛ւն՝ի ձաշակ մանկ մահաբեր պղտղոյն։ Ո՛նչ քի և քնակարան բանին ես ծոց. ան հասուածեր խորհրդոյն ըսպասաւորեցեր միջնորդ եղեր ես ծոց և մարդկան. առ նա միշտ բարեխօսեա՛ն անձանց մե՛ռոց։

Դէր ո՛նս ձրի՛ շնորհիտ քո՛ ես ծոց. առ քի՛զ հո՛գւի՝ ի՛մ աւետաւոտ՝ ի՛ յեր կրի երևեցո՛ւ ինձ զերեսըս քո։ Պ՛ոյով պատուական խաչիւ քո՛ ես ծոց և հրաշափառ քո՛ աւետաւոտ։ յարուածդ երևեցո՛ւ։ Հոգւո՛յն ըզ քև հովանացեալ միայն սրբուհի. ծընար ըզ բա՛նն ես ծոց զանձառելոյ հօր ծընունդ՝։ և յայտնեցար միւթի երրորդութե՛ն։

Եա՛ղաչեցի՛ ըզ բազո՛մ ողո՛րմ ես ծոց. և՛ լսեա՛ ձայնի՛ խընդրուա ծոց իմոց. զինուաղեցան աչք իմ՝ի տեսանելոյ. և՝ի՛նէն փարատեցոյց զցաւս անձի՛ն իմոյ։ Ո՛ թագաւորի՛ երկնից քո՛ բարեբանեցէք. որ՝ի յանձն կո՛ւ ըզ մա՛ն խաչի և խափանեաց ըզ մահո՛ւ թագաւորութի՛ն. և՛ի՛նէ։ Փութանգիի՛ երկնաւորի՛ն ըզ՝ես ծոցն. և աղաչեաց զառ՝ի՛քե՛ն ըզ մարմնացեա՛լ բանն ես ծոց. զի յահաւո՛ր և՝ի միւսանգամ գա՛լըստեա՛ն ներելոյ. պարգևեսցէ՛ մե՛զ ըզ կեա՛նսն յաւիտե՛նից։

Օր ես ծո՛ երևեցա՛ւ մարմնո՛վ. ապրեցո՛ւցանել զմեզ մարդկա՛ն կուոցն՝ի պա՛շտե՛լուե՛ն. նըմա՛ միայնոյ՝ երկրե՛ացուք։ Պ՛ա՛ երևեւեւեցա՛ւ՝ և՛ խաչի՛ն. և ելոյծ ըզ դատապարտութի՛ն ա՛դամայ նախաստեղծ՝ին. նըմա՛ Պ՛ա՛յրեաւ՝ի մե՛ռելոց. և յայրոյց ըլի՛ւր զագա՛ւ. զանկեալն՝ի պատրանացն։

Նեղ ես ծ՛ զքեզ փա՛ռաւորե՛մք. որ՝ի յերկինից խորհեցար՝. ծառայի առեր ըզ կե՛րպարա՛ն. և ըզ տիեզերս աղա՛տեցեր՝ի՛ մեղաց։ Ո՛ մարգարէ՛ն ապրե՛ցուցեր ես՝ր՝ի կետե՛ն ոչ մարդասէր՝. որ նըշա՛նակեր ըզքո՛ ի՛ մեռե՛լոց զերկերքորեա՛ւ յայրուե՛ւդ։ Ո՛ հայր փառաւո՛րեսցուք՝ և որդո՛ւյ երկրպագեսցո՛ւք՝. և սո՛ւ զՀոգին հաւա՛տացեալք ա՛ստե՛ան ո՛ր՝հացո՛ւք։

Տրէ՛ր անքննի՛ն դես յե՛ւթե՛ն. ընդ հօր անքաժանելի բանդ ես ծոց խոնարհեցա՛ր՝ի լըռա՛ւմն օ՛րինաց և մարգարէ՛ից. և իմ՝ըզ երկո՛ւց կենդանեաց՛ըն բարձրացեալ եղե՛ր՝ի վերայ խաչին. զոր յառաջն երգեաց մարգարէ՛ն ա՛մբակո՛ւմ։ Փառք հօր։ Ո՛ր՝ի կա՛ռըս քերովբէ՛ականըս վերանըստեալ հանգչե՛ր՝ի սակաւից հօր և ոչ հո՛ւ գոյն. հաճեցար ելանել՝ի կառըս հոգե՛ղէնս. և հեծելութի՛ւդ քո փո՛ւրկեցեր՝ ըզ տիեղերս վերականգնելով վանկուա՛ծ ադա՛մայ։ այժմ ևմի։ Ո՛ր առաքեցե՛ր զերի՛ վարըս քո՛ ոչ՝ ըզ մա՛ր դարէն աւետարանել ըզ կենսաբեր տնօրէնութի՛ւդ քո՛ ի՛ սրբոյ կո՛ւսէն. և երևեցար մարդ ձրի՛շնորհապէ՛ս։

Ո՞րչափ եւս ոչ ընդունիցիս զիմաստս, որ օրհնեսցուք զՏէր. որ օրհնեաց զմեզ ՚ի վերուստ՝ ՚ի ձեռաց՝ փարատեսցի. ա՛ մինչ զօր եւ աքանչելի փա ռօքն իւրով. ՚Ի՛ խորտակել զպատերազմունսն տէ՛ ՚ի յոյս ա նուն նո՛. որ փրկեաց զամենեսեան ՚ի ձեռաց՝ նեղչաց լուծանց. ա՛ մինչ զօր: Լ՚արեխոսեա վասն մեր աճապարին մարեա՛. որ ծը նար զնո աչ ըծ որ հովուեըն զիսրայէլ ա՛ մինա:

Նայ Ի՛Ե՛ խոսեցաւ ՚ի բարձանց. լըսեարուք բըլնակիչք երկրի. որեկն և փրկեաց զնա մարարածս. զի զանուն տն կարդացուք. և տուք օրհ նի՛ ՚ի բարձունս: ՚Նոր ևսրայէլ կոչեցաք ՚ի՛ք՚. եղա՛ք բաժին տն և ժառանգակից քի. զի զան: ՚Ի՛ վիմէն կենդանուէն ձաշակեցաք զի՛ քաղցը ե տո՛. և յինչ սը ըբուէն օծաք հաւատով. զի: Ի՛քեզ եմք ապաւինեալ. որ մայր դէս և աղախին քի. լեր բարեխոս վասըն մեր՝. զի զանուն տն կարդացուք և դքեզ մի ծարեալ պատուեսցուք:

Զիհ Ի՛ քանչելի հնար ածուէն քոյ տո՛ տարածեցա՛ առ հաստարակ ընդ աւիդերս. և հըրդեհեալ բոցակիզեաց զպատրանս նախաստեղ ծին. զի զամենեսեին վերահիչեաց ՚ի մահուանէ յանմահուէին: Այգ ուդ անմահուէն ձաշակեցին ըբ առաքեալքն. և լըցին զպ տուիզ րս աւետեօք սբ յարուէն. զի ընդ նոսին վայելեսցո՛ք յանվաղ ձան՝ ուրախուէն: Ա՛ր զպ հնար ըծ յորովայնի քում ընկալար. և ծընար անձառապես զկենագործօղն ամենեցուն բարեխոս զպ քեզ ու նիմք. որ երանեալ դէս ՚ի կանայս:

Ծն Ո՛ նանեաք զպ քեզ որ է ակից հօր և հոգւոյն՝. որ վասըն մեր խո նարհեցար ՚ի սերկինից՝ ծնանեա՛ ՚ք ոչ այլ որըծ բաց ՚ի քէն: Ո՛ նանեաք զպ քեզ՝ քո՛. որ ՚ի խաչին բևեռեցար. և հեղմամբ արեանըդ քոյ փըրկե ցեր ըզպ տիզերս՝. ծա: Ա՛ր զթագաւորն ամենեցուն յորովայնի քում կրե ցեր. սըրբուհի մայր և կոյս. և աղախինքի բարեխոսեա՛ առ որ վասըն մերոյ փըրկուէն:

Հաս Ի՛ աստուածեցաւ սերտիմ ՚ի որ՝ և բարձրացաւ յոյս ըմ՚ի փառս քո՛. որ՝ նըստուս ՚ի քրօքէակին աթո՛ռ. հա՛ստա՛ տուէի՛ իմ լեր որ քոյով յարուէքդ: Ա՛ր զանարատ բազուկըս քո տարածեցե՛ր ՚ի վերոյ խաչին. ժողովել զպ հեռացեալսն ամենայն զօրուէքդ՝. հաստա: Ցոյս մեր և ապա՛հէն մայր տն և կոյս սբ՝. որ հնար ածուէնն ոչ՝ բոցա կիզեաց զբոնբ զօրավայն՝. բարեխոսեա՛ առ որ վասըն մերոյ փըրկուե:

Գիշ Ի՛գիշերայց կանխեցինց փառաւորբ զպ քանդ որըծ. որ վասըն իմ խոնարհեցար ՚ի սերկինից՝. արարե՛ր զխաղաղուէի՛ ՚ի երկի՛նս և՛ ՚ի երկրի: Տբ՛օղ խաղաղուէն ՚ք՛. որ զդատակնիք մահու լուծեր ՚ի վեր

ՈՐԴԻՆ ԱՐՇԱԿԻ ԵՒ ՆՈՅԻՆ ՀԱՅՈՑ ԹԱԳԱՒՈՐԻ

Ա

Արշակ Բ. Արտաշէսեան, որդի Տիրանայ Ա. Արտաշէսեան, ծնաւ ի թուին 320։ Ի հասակի տասնամեայ տարաւ զնա հայր իւր ի Հռոմ, ուր եւ ուսաւ զարուեստս պատերազմի եւ զգրականութիւն։ Ի թուին 338 դարձաւ ի տուն հօր իւրոյ, եւ ի թուին 339 ի մահուան հօրն իւրոյ ելանէ ի գահ հայրենի։ Ի թուին 341 ամուսնանայ ընդ Պարսկուհւոյն Պարանձեմայ, զոր ինքն Հայք կոչեցին Պարանձեմ։ Ի թուին 343 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 344 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 345 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 346 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 347 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 348 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 349 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 350 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 351 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 352 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 353 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 354 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 355 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 356 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 357 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 358 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 359 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 360 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 361 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 362 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 363 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 364 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 365 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 366 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 367 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 368 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 369 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 370 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 371 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 372 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 373 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 374 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 375 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 376 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 377 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 378 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 379 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 380 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 381 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 382 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 383 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 384 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 385 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 386 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 387 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 388 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 389 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 390 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 391 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 392 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 393 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 394 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 395 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 396 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 397 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 398 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 399 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 400 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 401 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 402 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 403 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 404 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 405 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 406 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 407 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 408 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 409 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 410 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 411 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 412 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 413 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 414 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 415 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 416 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 417 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 418 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 419 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 420 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 421 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 422 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 423 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 424 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 425 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 426 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 427 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 428 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 429 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 430 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 431 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 432 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 433 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 434 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 435 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 436 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 437 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 438 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 439 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 440 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 441 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 442 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 443 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 444 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 445 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 446 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 447 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 448 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 449 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 450 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 451 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 452 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 453 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 454 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 455 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 456 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 457 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 458 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 459 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 460 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 461 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 462 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 463 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 464 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 465 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 466 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 467 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 468 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 469 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 470 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 471 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 472 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 473 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 474 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 475 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 476 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 477 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 478 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 479 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 480 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 481 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 482 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 483 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 484 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 485 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 486 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 487 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 488 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 489 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 490 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 491 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 492 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 493 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 494 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 495 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 496 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 497 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 498 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։ Ի թուին 499 ի գարնան ելանէ ի պատերազմ ընդ Պարսից թագաւորին Շապհոյ Բ. Սասանեանի, եւ ի թուին 500 ի գարնան դառնայ ի տուն իւր յաղթական։

քոյ և կոնսուլն։

Նախամեհ Հայր Ներսէս. բարեխօսեա սրբոցդ անարատ ընտրեալ

եաս Վահան Թագաւոր՝ որ կամիս զկեանս քո մարդկան. որք կոչ

դան առ քեզ՝ լուր աղաչանաց մերոց և նորոգեաս հոգւով զիմաստութիւն

Ալ զամենայն ժամանակեայ զգացաւսդ զարձեր ի մարմնոյն երեկիայ. մշ

տընջենաւոր գուցանելով նմա զհոգևորական աճումդ։ լուր

Ալ նախամեհ Հայր Ներսէս. բարեխօսեա սրբոցդ անարատ ընտր

քոյ և կոնսուլն։

ծն Ալ ուս ես ուրծ՝ անձամբ ծանուցար մարգարէ ևց՝ և մի՛ այնոյ

քեզ ձրշմարտի և անմահի. միշտ երկրպագեն ամ հայեսա տացեալ

Ալ զօրութեամբ բավկիքոյ խընդրեցեր զզ վրէժ յանտեսեցաց՝ և հան

տատեցեր զհաւատացեալս ի քեզ՝ նըշանաւ խաչիւդ աղատեցեր յա

ւերնից ի մահուանէն։ Ալ դու խընդրեա մեզ ի քէն Թագաւոր փառաց քոյ

աղաչանօք սրբոցդ անարատ ընտրեալ կուսիդ. ապրեցո զմեզ յա

հաս Ալ ատատոնէն իմէրս ամ ևյոյս փըրկութեամբ. որ զառաջին ադամն

աղաւեցեր ի մեղաց՝ նորոգեա և զիս զապաւանիկ ամեղօք։ Ալ յա

տենի կացեր անպարտ կոչնին պատրանօք. և արբունցեր մեզ ի կոշահոս

աղբերեդ. նորոգեա։ Ալ ծածկեն անարատ մայր ամ և կոյս մարիամ որ

ընդունող բանին այ. բարեխօսեա առ տէր վասն մերոյ փրկութ

գիշ Ալ գիշերաց կանխեալ վերս օրհնեմք զանձառ անօրէն նուէթ. քոյ

խորհուրդ. որ վասն մեր խոնարհեցար ի յերկինից. խաղաղացո զմ

կեանս մեր միայն մարդասէր։ Ալ բարձրացար ի խաչին յաղաչս դա

տապարտութենն ադամայ. և բարձեր զմ փշաքեր անիծադրութի հեղ

մամբ արեան քոյ սրբոյ. խաղաղացո։ Ալ ի վեր քան զքերովբէն

երևեցար ամ ծածկեն մարիամ. տանէրով յորովայնի զան իմա նային զբը

նուէթեն. բարեխօսեա առ տէր վասն մերոյ փրկութ

քո և ա՛ղբի ըմե՛ր. ծընո՛ղ և աղախի՛ն ան՛ն։
ըմե՛զ ըզ կեանսըն յաւիտենի՛ց։ Ա՛որ երեխասեա անդադար առ որդի՛դ
Թագաւո՛րն։ Փա՛ռըք քե՛զ. որ յարեար դ՛ի մեռե՛լոց քո՛։ պարգևեցե՛ր
Ա՛յո՛ցմարուք ե՛րկի՛նք և խօսեցայց. և վերս օ՛րհնեցի՛ց զքո՛ փա՛ռաց
քո՛զ. որդե՛ա՛ քոյ և ա՛ստուածոյ բարեխօսեա՛ կեցուցանել ըզ մե՛զ։
ա՛ստուածածա՛ծն դու եսյոյս և ապաւե՛ի՛ն խոստովանողացս ըզ
Ա՛ստուածածնին դու եսյոյս և ապաւե՛ի՛ն խոստովանողացս ըզ
ամէն երկո՛ղ ըզ մահ և յարուքի՛ն զնախահօրըն ջընջեաց ըզ մե՛ղս. սաղ։
և զդըժոխքս խո՛ւ՛ճն էլո՛յծ ըզ բնակո՛ւթի՛ն. սա։ Ա՛ր մա՛հու
և զդըժոխքս խո՛ւ՛ճն էլո՛յծ ըզ բնակո՛ւթի՛ն. սա։ Ա՛ր մա՛հու
սաղ իմ ա՛ծ. և փառաւորեցից զա՛ս։ Ի՛ խաչին բևեռե՛ւ ցաւ
ման ե՛ր ի վե՛րայ իմ ի փո՛րկի՛չ ո՛ւ՛ր ի՛ն։ Ի՛ խաչին բևեռե՛ւ ցաւ
գնա՛կան ընդունե՛լի՛ եղե՛ւ իմ ա՛՛ր ի՛ն ի փո՛րկի՛չ ո՛ւ՛ր ի՛ն։

Օրհնութիւն. Ի՛ Հ. Ներսէս Տոյն ասա.

քրօբէական աթոռ ըզ քեզ տեսաք ի՛ յերկրի։ բարեխօսեա առ տէր
քրօբէական աթոռ ըզ քեզ տեսաք ի՛ յերկրի։ բարեխօսեա առ տէր
խանին։ Ա՛յժմ և միշտ։ Տիրուհի անարատ մայր տէ՛ր և կոյս մարիամ.
խանին։ Ա՛յժմ և միշտ։ Տիրուհի անարատ մայր տէ՛ր և կոյս մարիամ.
եղա՛պէ՛ն զերամս արդարոց։ Փառք հօր։ Ա՛ղաչակեր ա՛ծ-այինն բարբա
ռովըն ա՛ր ի յա՛ ի խաչին։ և ընդդէմ աստեղաց կընքեր հրացեալ ա՛ծայ
ցան տիեզերք։ Ձի ա՛որ եալ ոչ միայն ի վե՛րայ բանա՛ւորաց արմատոյն. այլ
ցան տիեզերք։ Ձի ա՛որ եալ ոչ միայն ի վե՛րայ բանա՛ւորաց արմատոյն. այլ
Ձայնիւ՝ եղանակեմբք քեզ՝ զերդս օրհնութի՛ւն ա՛՛մէն օրհնո՛ղ իւ կամայս։
Ձայնիւ՝ եղանակեմբք քեզ՝ զերդս օրհնութի՛ւն ա՛՛մէն օրհնո՛ղ իւ կամայս։
գի հոսանըս վ՛ընտակ՝ ցդործ եցեր. գովա։ Ի՛ մանալի՛ բանա՛՛ւո՛ր տաճ
գի հոսանըս վ՛ընտակ՝ ցդործ եցեր. գովա։ Ի՛ մանալի՛ բանա՛՛ւո՛ր տաճ
սաՀեռեա՛՛ լ բեւ ե՛ռօք. Ի՛ ի հրացայտ կողի՛ քոյ ի՛ ձե՛ռըն զինու տե
սաՀեռեա՛՛ լ բեւ ե՛ռօք. Ի՛ ի հրացայտ կողի՛ քոյ ի՛ ձե՛ռըն զինու տե
Թագաւո՛րն։ Փա՛ռըք քե՛զ. որ յարեար դ՛ի մեռե՛լոց քո՛։ պարգևեցե՛ր
ըմե՛զ ըզ կեանսըն յաւիտենի՛ց։ Ա՛որ երեխասեա անդադար առ որդի՛դ
քո և ա՛ղբի ըմե՛ր. ծընո՛ղ և աղախի՛ն ա՛՛ն։

և երկքօրեայ յարութիւնն իւրով պարգեւեաց մեզ կենդանութիւն։
Այր կամաւոր խաչելութիւնն իւրով աւերեաց զոր զօրութիւն մահուն
հանգէր. և ի զօրաց երկնաւորաց փառաբանեալ արքեաստաց ձայնիւ
օրհնութիւն նոր օրհնեսցուք զքեզ Տէր. որ ի վերայ քերովբէից
նստիս. և ի զօրաց երկնաւորաց փառաբանեալ արքեաստաց ձայնիւ
ներին ամենեցուն. զհամբարձնակիցըն հօր և ամենասէր հոգւոյն։
Ծնեալ ի սրբոյ կուսէն. որ ծընանեալ ի մէջ կուսութեան աղբի մարդկան
լուսաւորելով զմտիերս ի գիտութիւն ճշմարտութեան. և բարեբա-
նեմք ըզ նոր բարեգթութիւնն։ Օ՜ անարատ՝ ասն օրհնեսցուք զձեզ
ծինն. որ՝ կոյս մընաց յետ ծընընդանն. և տարաւ յորովայնի զանտա
ձեզ ի փրկութիւն ազգի մարդկան։ Ի սկզբան ի մէջ կուսին՝ ի փրկութեան
սին մեր. և յարեաւ՝ ի մեռելոց ոտն յամենայնի կարօղ. փրկելով զմ
կան նահատակութեանդ։ Ի վերեւ՝ ըզ մահու կարօղութեանն. որ խաչեցաւ վա
և լըսեաւ ինձ՝ ի լեռանէ սրբոյ իւրմէ։ Ու եկայն ըզ կեանս իմ յապա
զքեզ ձեծածինն. մանկացեալ հօր հաճութեամբ որդինս միածինն մեզ ի փրկուն
եաս յառաջեցի զանլռելի ըզ ելեծուածինն առ քարեգործութեան ձեծ.
զինչ ոգի իմ յաճ մեծամեզ փառաւորեմ տէր. վասն զի լուր եւն հրամանի
ըք քո ի վերայ երկրի։ Ոգի քո նեբ և բարի. զի նինձ՝ եղիցի յաւիտեան
ընդ դեմ թըշնամւոյն հակառակողի։ Ոգեայն սրբոյ հովանաւորեալ
զքեզ ձեծածինն. մանկացեալ հօր հաճութեամբ որդինս միածինն մեզ ի փրկուն
եաս յառաջեցի զանլռելի ըզ ելեծուածինն առ քարեգործութեան ձեծ.
և լըսեաւ ինձ՝ ի լեռանէ սրբոյ իւրմէ։ Ու եկայն ըզ կեանս իմ յապա
կան նահատակութեանդ։ Ի վերեւ՝ ըզ մահու կարօղութեանն. որ խաչեցաւ վա
սին մեր. և յարեաւ՝ ի մեռելոց ոտն յամենայնի կարօղ. փրկելով զմ
Ծնեալ ի սրբոյ կուսէն. որ ծընանեալ ի մէջ կուսութեան աղբի մարդկան
լուսաւորելով զմտիերս ի գիտութիւն ճշմարտութեան. և բարեբա-
նեմք ըզ նոր բարեգթութիւնն։ Օ՜ անարատ՝ ասն օրհնեսցուք զձեզ
ծինն. որ՝ կոյս մընաց յետ ծընընդանն. և տարաւ յորովայնի զանտա
ձեզ ի փրկութիւն ազգի մարդկան։ Ի սկզբան ի մէջ կուսին՝ ի փրկութեան
սին մեր. և յարեաւ՝ ի մեռելոց ոտն յամենայնի կարօղ. փրկելով զմ
կան նահատակութեանդ։ Ի վերեւ՝ ըզ մահու կարօղութեանն. որ խաչեցաւ վա
և լըսեաւ ինձ՝ ի լեռանէ սրբոյ իւրմէ։ Ու եկայն ըզ կեանս իմ յապա
զքեզ ձեծածինն. մանկացեալ հօր հաճութեամբ որդինս միածինն մեզ ի փրկուն
եաս յառաջեցի զանլռելի ըզ ելեծուածինն առ քարեգործութեան ձեծ.
զինչ ոգի իմ յաճ մեծամեզ փառաւորեմ տէր. վասն զի լուր եւն հրամանի
ըք քո ի վերայ երկրի։ Ոգի քո նեբ և բարի. զի նինձ՝ եղիցի յաւիտեան
ընդ դեմ թըշնամւոյն հակառակողի։ Ոգեայն սրբոյ հովանաւորեալ
ձեծածինն։ բարեխօսեա՛ կեցուցանել ըզ մեզ։
Ծնեալ ի սրբոյ կուսէն. որ ծընանեալ ի մէջ կուսութեան աղբի մարդկան
լուսաւորելով զմտիերս ի գիտութիւն ճշմարտութեան. և բարեբա-
նեմք ըզ նոր բարեգթութիւնն։ Օ՜ անարատ՝ ասն օրհնեսցուք զձեզ
ծինն. որ՝ կոյս մընաց յետ ծընընդանն. և տարաւ յորովայնի զանտա
ձեզ ի փրկութիւն ազգի մարդկան։ Ի սկզբան ի մէջ կուսին՝ ի փրկութեան
սին մեր. և յարեաւ՝ ի մեռելոց ոտն յամենայնի կարօղ. փրկելով զմ
կան նահատակութեանդ։ Ի վերեւ՝ ըզ մահու կարօղութեանն. որ խաչեցաւ վա
և լըսեաւ ինձ՝ ի լեռանէ սրբոյ իւրմէ։ Ու եկայն ըզ կեանս իմ յապա
զքեզ ձեծածինն. մանկացեալ հօր հաճութեամբ որդինս միածինն մեզ ի փրկուն
եաս յառաջեցի զանլռելի ըզ ելեծուածինն առ քարեգործութեան ձեծ.
զինչ ոգի իմ յաճ մեծամեզ փառաւորեմ տէր. վասն զի լուր եւն հրամանի
ըք քո ի վերայ երկրի։ Ոգի քո նեբ և բարի. զի նինձ՝ եղիցի յաւիտեան
ընդ դեմ թըշնամւոյն հակառակողի։ Ոգեայն սրբոյ հովանաւորեալ
ձեծածինն։ բարեխօսեա՛ կեցուցանել ըզ մեզ։

դի. ևւ ծա նուցար մարգարէութ ամ՝ ընդ հօր գոլով. ըզքո զօր
ծին Աի յայլսկըզ քնակն հօրէ ծընեալ նախանձ զյաւետեանս ոչ
հոգեղինացն. գո՛ վեմք ևւ մե՛ք ձայնա կ ցելով երկնայո՛ցն։

ըզ յայտ անգադար աղաչեա վն անձանց մերոց։

Օրհնութիւն. Գ. կ. ևս տա՛ տայն տատ.

Երգեցեք տն՝ երգնոր ձայնիւ ցընծութիւ. որ խոնարհեցաւ՝ ի
Տ հայրական ծոցոյ փըրկել զարարածս. օրհնութիւ՛ նըմա յաղ
թականերգով։ Աի՛ր բաժանեաց ըզ ծով աչխարհի խաչին խորհրդով
և ազատեց անմարին փառաւս նէ ըզ նորս լեդ։ օրհ։ Աի՛ծածին
սիւն լուսոյ անմթ հովանաւոր. և ընա կարան՝ բանին. որ՝ բանիւ հովուեր
զիեզ. բարեխօսանըմա վն անձանց մերոց։

Նայ Աի՛ր ցարուք՝ ժողովուրդք ի պանչելից փըրկութե մերոյ. որ
մարդասիրապես բանն ի հօրե ոչ ցօղ խանարհեաւ յերկիր. տուք օր
հնութի՛ն ան ածոյ մերոյ։ Աի՛ր զանարատ բաշուկս իւր փածինըն
տարածեաց՝ ի վերայ խաչին. և ըզ բաժանեալ՛ որդիսն ա՛դ ամոյ ժո
ղովեաց ընդ՝ թևաքն իւրով։ տուք։ Ա՛նապական կոյսըն մարիամ
աՀածածին խոստովանի՛ նըզ եկեղեցի. ուստի տըւաւ հացն անմահու թե
և բաժակ կ մե՛զ՝ ո՛ըրախարար. տուք օրհնութի՛ն նըմա հոգևոր երգով։

Ձեռն Աի՛ր ըզ հո՛ր ածութի՛ն քոյ քո՝ բորբոքեցեր՝ ընդ տիեզերս ա՛մ.
բոցակիզեալ ըզ բըռնութի թիշնամւոյն։ Յայգուհոյն անմահութե՛ն
եդեմայ՝ հաշակեցին դասք առաքելոցն. զբա՛ժակ կենաց քոց տը և
մե՛զ՝ արբուցի՛ն։ Ո՛տ հաւ անապական՛ն բանին հօր բարեբանեն դասք
հոգեղինացն. գո՛ վեմք և մե՛ք ձայնա կ ցելով երկնայո՛ցն։

դի. և ծա նո՛ւցար մարգարէութ ամ՝ ընդ հօր գոլով. ըզքո զօր
ծին Աի՛ր յայտ անգադար աղաչեա վն անձանց մերոց։

Ո՛վ ոչ ոք ինձ ոչ մի ածիկն տայր ուրուցեալ ի մեռելոց, միայն աստուած
զմեզ բռնակալն ի ժանեաց չարվի շնային կենարար խաչիդ։
Ո՛ր փրկիցեր զմարդարէն յորովայնէ կիտէն. ա՛յլ ես ոչ
գիշ ոչ որ ընդ հօր նախքան զյաւիտեանս. եկիր լուսաւորել զմեզ
խաւար մեղաց աշխարհի. ծագեալ ի սմա ըզ լոյս հրամանի. առ քեզ
հոգի իմ աւաւօտ։ Լեա՛ք ի կենաց և յոյսս յարութեան. որ արարեր
խաչիւ քո զնահատակսն երկինս և երկիր. տուր մեզ ոչ ոք զքո զնա
դաղուդ, ոչ սրբոց քոց առաքելոց։ Ո՛վ մայրդ լուսոյ բանին ածող
որեղեր արևելք արեգական ի մեզ ծագողին. բարեխօս ունիմք
փրկել զմեզ ի փորձութենէ։
Եաս Ո՛ զեկեալ ի քեզ մարդեմ փրկիչ. որ կենարար բանիւ քո
լուծեր զերկունսն մահու. փաթաթեա՛ և զիմ ղհնութիւն. յոյս
կենդանութեան մեր կեցո ըզ մեզ։ Ո՛ր անմահարար քո մեռելութեան
աւերեալով ըզ դրունսն դժոխոց մեռուցեր ըզ մահ. կո՛նագործեա
և զիս զմեղօք ըզ մեռեալս. յոյս։ Ո՛աքուր և ա՛նբիծ կոյս յԱ՛ծն
ընդեան. որ մարմնով ծընար զարձակօղն ի կախից մահու։ բարե
խօսելոց վա՛ն անձա՛նձ մերոյ փրկել ի սպառնալեաց դեհենոյն.
Օ՛ փա՛ռաւորեալն, ի հրեշտակաց զամենասքե զերերոր դութենն. որ
հնեցե՛ք ի սրբերութենն դասք հոգեղե՛նաց յօրհնութի՛ն նոր.
Օ՛ յաղթօղն ի մարտ պատերամի դիմաւալ կամաւ ի մահ խաչին.
գովեցե՛ք զոր եաւ աւար բաշխեաց որդւոց մարդկան բարձրացեալ
փողով. Ո՛ւրա խո՛ւթի երկնի և երկրի ա՛մպ թեթև ցօղեա՛լ ի մեզ
զարդարութի. բա՛ր բեբա՛նե՛ զմեզ բերկեաւն ի քէն մարմնով յար
մատոյն յե՛սսեայ գաւազան ծա՛ղկեա՛լ։

քով

Ծո՛ւյլ փը՛րկել զանձինս մեր՝ իւյաւտնից՝ լ՛ի՝ հըրոյն. աղաչեմք ըզքեզ՝ տըր ||՝ր յանքընն՛ն ծոցոյ հօր խոնարհեա՛ծ որդի՝. երևեցար՝ լ՛ուծ երկուց կենդա՛նեա՛ցն. զոր նախագուշակ տեսլեամբ ծանոյց՝ մար գարէ՛ն: Փառք հօր: ||՝ր յաթո՛ռս հրակերպեա՛նս բազմե՛ր ընդ հօր. բարձրացար կամաւ՝ ի կառս խաչե՛ն. և հեծելութեամբ զոհ աղատեցեր՝ ըզ գերեալն: ||՝յժմ և միշտ: ||՝ր կուսական ծնընդե՛ամբ՝ ի փը՛րկուածի՝ յայտնեալ՝ և ա՛ռաքեցեր զերկնավո՛րս քո քարո՛զս աւետարա՛նել ըզ կենսաբեր յարութի՛ւդ:

Օրհնութիւն. Ղ. Աղերս ի սուրբ ոսո.

Ո՛րհնեսցո՛ւք ըզ ա՛ր և զյաղթո՛ղ զօրո՛ւթիւն նո՛ր. փառո՛ք եր երգեսցո՛ւք նմա. զի փը՛րկիչ և ա՛պաւէն եղև մեր է ||՝ա՛ւրէն մեր. որ յաթո՛ռ փառացն հօր՝ յերկրի երև եալ տեսա՛ք՝. սո՛ղմա փառո՛ք երգեսցո՛ւք զի փը՛րկիչ: Յաղթական օր հներգութիւն. որ ապրեցո՛ղն զնսրայէլ՝ ի ձեռաց՝ փարաւոնի՝ քան փը՛րկչին մերոյ ամենեքեան երգեսցո՛ւք. զի՝ փառաւո՛րեալ է: ||՝ր մա՛հու խաչին իւրոյ կենդանացոյց ըզ մահացեալն. և մարմնո՛յն՝ իւր բևեռմամբ ըզկապանսն մահո՛ւ ելոյծ. ամենեքեան: ||՝ր տարաւ յորովայնի զանտանելի՛ն ամենեցունն ևծընաւ ա՛նձառապես զքա՛յոյս ազգի մարդկան. առ նա միշտ բարեխօսեա՛կեցուցանել ըզ մեզ: Օ կա՛ռըս փարաւոնի՝ և ըզ զօրո՛ն նր՝ ընկէց՝ի ծով կարմի՛ր՝. այնո՛ր հը՛զօրնե կարողութե՛ն՝ նըմափառաւո՛ք երգեսցո՛ւք. զի՝ փառաւորեա՛լ է՛ ը: նայ՛ ||՝այեցա՛ն զինուորութի՛ւնք երկնայի՛ն ք յա՛ւտա՛ր ||՝ր տնօրինո՛ւթեան քոյ խորհուրդ. և փառաւո՛րեցին զանապատո՛ւմ ըզքանչելի՛սդ մար դա՛ներութե՛ն դ: Ո՛ւրա՛խ սր ըստ՛ուերո՛ւթե՛ քոյ ք՛ա՛. ի խաչե՛՛ն կիզեր ըզ բանսարկուն բըռնութե՛ն. և կենարա՛ր յարութի՛ւքո զեկեղեցի՛քո փը՛րկեալ. փառս քեզ վեր առաքել ո՛ւսո՛ւցեր ||՝ր. Ցեսին դաւք իմա նալի՛ զորութե՛ւդ զա՛ծ մարմնո՛վ առ՛ի քէն՝ ծ՛ընեալ. իսկ եկե՛ղեցի որ դ՛ուդ քոյ ա՛ծածին ըզ քեզ խոստո՛վանի. որ միա՛ն կուսութե՛ւդ ես մայր: զի՛ հ՛՛ստուածայինն բարկութի՛ւնդ հը՛րոյ քոյ ք՛ս կիզեր ըզ դըժոխս՝. և ըզ ստորի՛նս արձա՛կեցեր զըմբըռնեա՛լսն աո՛ւ՛ի նմանէ՛. ըզ քեզ ծ՛ընեմք թա՛գաւոր յաւի՛տեանից: ||՝ր փոխանակ դա՛ռնութե՛ տա՛ն կոյն եդեմայ ըզ խաչ քո ետո՛ւր մեզ ք՛ս. և ա՛րբուցեր՝ ի կո՛ղաշոտ աղբերե՛դ՝ զա՛նըսպառ և զա՛նվախճան ուրա՛խութի՛ւն: ||՝ն՛ա՛ծին ապա ւէնն մեր և յոյս. բարեխօսեա՛ առ որդի՛դ քո միա՛ծին. զի՛ փը՛րկեսցէ ըզ մե՛զ՝ ի հրոյն տանջանաց՝. և պարգևեսցէ մեզ զերկնից արքայութի՛ւն:

Ծն ||՝ե՛սեալ ըզ քեզ մա՛հո՛ւ ա՛ւրհ՛՛՛ծա՛ւ. և դըժո՛խքդ սարսեալ դո՛ղ՝ ||՝յր՛ն. ո՛րը՛զ մա՛հ մա՛հո՛վ՝ [illegible] ծ ա՛նո՛ւցեր մա՛հ. ||՝ր հոգեւո՛վ ըն-

զոր երգեաց ամբակումընախահացց սբ. Հոգւոյն ։ Փառք Հօր ։ Ոչ եթե
առակ զոր քեզ մարմնով ի վերայ խաչին՝ ի մէջ երկուց կենդանեացն
ետուր զՅ զոր լուար քո լռեայ. վերս օրհնեալդ ի բազմահեծայս. և տե՛
մնացար ինձ կուսին. անձաւեալ քոյին ծնընդեամբդ. և զի՞ մի անտ
նիւ գոչեմ. և զնո՞ մի անտես առներ առներ. այլ պահեա պատուա
կան և սբ խաչիւդ։ Ա՛ր քոյին հրամանաւդ ըզ մահս լուծեր զնշ
խանուն. և անկծիցն եղեր քակտումն. և Ա՛ր ի ջուր ի յեբրկնից. և մար
գարէ ասէ. Ա՛ր ի ձեռն փըրկականն խաչի քոյ. լուսաւորեցեր սբ
զեկեղեցի. և ետուր պարիսպ ամրութեա հաւատացելոց. վա՛ Ա՛ր և
կիր ի կատարումին կանխասաց մարգարէիցն. յանձա՛ռեր մա՛ մանակ
ի սըրբոյ՝ կուսէն մարդ ձըշմարտապէս. վասըն զի լոյս
եսա՛ յոյս կենդանութեա և փըրկութեա իմոյ՝ ա՛ր ա՛ըծ իմ յիշեցա զիս
ոչ երբեմըն զբզեկիայն. և դարձոյց ի ի՛մ ի դանդ դըժոխոց Ա՛ր կա
մաւոր մահուամբ քո մեռա՛ցեր ըզ մահ՝ ո՛չ ա՛ըծ. և լուսափայլ
յարութիւք քո կենդանութեան ետուր մեզ զհաւատ կենդանածնեա և զի՛ա զմեղք
ըզ մեռեալս ։ Ա՛ր քեզ՝ ապաւինիմբք սբ՝ ա՛ծածին. բարեխօսեա
անդադար առ որդի՛դ քո և ա՛ըծ մեր. փըրկել ընդ մեզ՝ի փորձութենէ
և յայ՛ վըտանէ՛ց մերոց ։

օր ա՛նձառըդ՝ քեզ՝ փառաւորեմք ըզ մարդա՛նալդ. և՝ զգա՛լստոց լե
րանց հրատարակեմք ըզ քո քաջութի՛դ. քանզի հարեր ըզ պատե
րազմ եկեալդ՝ ի փըրկութի՛ մեզ ։ Յա՛ղթօղըդ քո՝ քեզ գովեմք ըզ
զօրո՛ւթի. քանզի վանեցեր զընդ ի՛մամբոխ թըշնամին. և դարձուցեր
ըզ գերո՛ւթի եկեալդ. ի՛ը՝ղխեացե երկիր զնոցա մե՛ւթե. և նո՛ր ցու
ցեր զբո՛ւնութի. քանզի ա՛ծ ծընընդեամբ՝ ի մի՛շտ կուսէն՝ ի փըր
կութի մեզ յայտնեցաւ. աւետեաց ըզ դըժո՛խս ։

նեղ Ա՛ր լըսեա՛ր ա՛ըծ մարգարէին ձայնի գոչմանն. և ես նո՛վին ձայ
նիւ գոչեմ. և զնո՞ մի անտես առներ առներ. այլ պահեա՛ պատուա
կան և սբ խաչիւդ։ Ա՛ր քոյին հրամանաւդ ըզ մահս լուծեր զնշ
խանուն. և անկծիցն եղեր քակտումն. և Ա՛ր ի ջուր ի յեբրկնից. և մար
գարէ ասէ. Ա՛ր ի ձեռն փըրկականն խաչի քոյ. լուսաւորեցեր սբ
զեկեղեցի. և ետուր պարիսպ ամրութեա հաւատացելոց. վա՛ Ա՛ր և
կիր ի կատարումին կանխասաց մարգարէիցն. յանձա՛ռեր մա՛ մանակ
ի սըրբոյ՝ կուսէն մարդ ձըշմարտապէս. վասըն զի լոյս
եսա՛ յոյս կենդանութեա և փըրկութեա իմոյ՝ ա՛ր ա՛ըծ իմ յիշեցա զիս
ոչ երբեմըն զբզեկիայն. և դարձոյց ի ի՛մ ի դանդ դըժոխոց Ա՛ր կա
մաւոր մահուամբ քո մեռա՛ցեր ըզ մահ՝ ո՛չ ա՛ըծ. և լուսափայլ
յարութիւք քո կենդանութեան ետուր մեզ զհաւատ կենդանածնեա և զի՛ա զմեղք
ըզ մեռեալս ։ Ա՛ր քեզ՝ ապաւինիմբք սբ՝ ա՛ծածին. բարեխօսեա
անդադար առ որդի՛դ քո և ա՛ըծ մեր. փըրկել ընդ մեզ՝ի փորձութենէ
և յայ՛ վըտանէ՛ց մերոց ։

օր ա՛նձառըդ՝ քեզ՝ փառաւորեմք ըզ մարդա՛նալդ. և՝ զգա՛լստոց լե
րանց հրատարակեմք ըզ քո քաջութի՛դ. քանզի հարեր ըզ պատե
րազմ եկեալդ՝ ի փըրկութի՛ մեզ ։ Յա՛ղթօղըդ քո՝ քեզ գովեմք ըզ
զօրո՛ւթի. քանզի վանեցեր զընդ ի՛մամբոխ թըշնամին. և դարձուցեր
ըզ գերո՛ւթի եկեալդ. ի՛ը՝ղխեացե երկիր զնոցա մե՛ւթե. և նո՛ր ցու
ցեր զբո՛ւնութի. քանզի ա՛ծ ծընընդեամբ՝ ի մի՛շտ կուսէն՝ ի փըր
կութի մեզ յայտնեցաւ. աւետեաց ըզ դըժո՛խս ։

Այսօր ցընծան մանկունք առագաստի. քանզի զՔրիստոս յարուցեալ փառա
տեա

Այսօր ողբայ կինաբեան ընդ կործանումն իւր մահ. քանզի որ
յադամ մեռեալքն էին՝ կենդանացան յարութենէ. ասէ հնչեց
Այսօր ցընծան ամենայն ազգք հաւատացելոց. զի Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց

Ա՛յսօր զեկեալդ ի փըրկուի աղջիկն մարդկան. միաբանութեամբ մեր
ո՛վ Նանդ որ ի հօրէ ինքեաւ մարմնացար՝ ի կուսէն. խաչեցար կամաւ
հօր վաղըն մեր ընդ մեզ ըսպաներ. որ աշէն ո՛ղորմեա մեզ: Ա՛ր յա
բարձ՛ոց եւ անբովանդակելի՛. ի խաչափայտին բեւեռելով ընդմահ
կոխեցեր. որ: Ա՛ր ի նախնեաւքն զանկեալն ի ծառայութեն մահու
պատուական մարմնով և արեամբըդ քո ազատեցեր. ո՛ր

Ա՛նդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայք՝ ի գերեզմանն
՝ի խընկել զանապական մարմինն: Ա՛ւ գտին զվէմն բարձեալ
՝ի դրանց գերեզմանին. և լըսեալ բարբառ՝ի հրեշտակէն եթէ յա
րեաւ քո և խափանեաց զմահ: Ա՛ւ հանդիպեալ քո տէր առաքիչքն
Ետրեան՝ ողջոյն կէնդանարար առաքեցեր զնա՝ի փըրկուի տիեզերաց

Ա՛յս Ա՛ր ինոշաբեռիս Թեոդոսէ. Հանգոպեան ասա էր առօք.

Ո՛ր երկիր՝ի փըրկուքեն տիեզերաց Թագաւոր յաւիտենից՝ քո
զքեզ փառաւորե՞մք աւրէն հարցըն մերոց: Հանձն առեր զմեզ
ջրբջարանըս կամաւորապէս: և զմեզ մահ չհաշակեցեր վասըն մեր
զքեզ փառ: Ակնքեցար վիմա՛ւ՝ի գերեզմանի. և լուծեր զմեզ կնիք
մահու յանցանաց. զքեզ փառ: Ա՛զ տէր օրհնեցէ՞ք բարձր աղաղակ
ընդնա յաւիտեան: Ո՛ յարուցեալն՝ի մեռելոց՝ քո աւրհնեալ. որ զմահ
խա փա՞նեաց յարութեքն իւրո՞վ. բարձր աղաղակ: Ո՛ սքանչելի յա
րութենէն քոյ՝ տէր. տէր ժողո՞վուրդք բարեբանեցո՞վ բարձր ա
մ՝ Հանձառ փառաց խնդարար՝ի մեր ըսկսութենէս քո՝ նդ աշխ
և մարմնացար՝ի սրբոյ կուսէն: Ա՛ւ ծնար՝ի մեզ կուսէ անապական
մարմնով. զմեզ քեզ ա՛ւ անդադար բարեբանեա՛լ մեծացուցանեմք:

Ա՛յսօր զեկեալդ ի փըրկուի աղջիկն մարդկան. միաբանութեամբ մեր
ո՛վ Նանդ որ՝ի հօրէ ինքեաւ մարմնացար՝ի կուսէն. խաչեցար կամաւ
հօր վաղըն մեր ընդ մեզ ըսպաներ. որ աշխ ո՛ղորմեա մեզ: Ա՛ր յա
բարձ՛ոց եւ անբովանդակելի՛. ի խաչափայտին բեւեռելով ընդմահ
կոխեցեր. որ: Ա՛ր ի նախնեաւքն զանկեալն ի ծառայութեն մահու
պատուական մարմնով և արեամբըդ քո ազատեցեր. ո՛ր

Ա՛նդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայք՝ ի գերեզմանն
՝ի խընկել զանապական մարմինն: Ա՛ւ գտին զվէմն բարձեալ
՝ի դրանց գերեզմանին. և լըսեալ բարբառ՝ի հրեշտակէն եթէ յա
րեաւ քո և խափանեաց զմահ: Ա՛ւ հանդիպեալ քո տէր առաքիչքն
Ետրեան՝ ողջոյն կէնդանարար առաքեցեր զնա՝ի փըրկուի տիեզերաց

Ա՛յս Ա՛ր ինոշաբեռիս Թեոդոսէ. Հանգոպեան ասա էր առօք.

Ո՛ր երկիր՝ի փըրկուքեն տիեզերաց Թագաւոր յաւիտենից՝ քո
զքեզ փառաւորե՞մք աւրէն հարցըն մերոց: Հանձն առեր զմեզ
ջրբջարանըս կամաւորապէս: և զմեզ մահ չհաշակեցեր վասըն մեր
զքեզ փառ: Ակնքեցար վիմա՛ւ՝ի գերեզմանի. և լուծեր զմեզ կնիք
մահու յանցանաց. զքեզ փառ: Ա՛զ տէր օրհնեցէ՞ք բարձր աղաղակ
ընդնա յաւիտեան: Ո՛ յարուցեալն՝ի մեռելոց՝ քո աւրհնեալ. որ զմահ
խա փա՞նեաց յարութեքն իւրո՞վ. բարձր աղաղակ: Ո՛ սքանչելի յա
րութենէն քոյ՝ տէր. տէր ժողո՞վուրդք բարեբանեցո՞վ բարձր ա
մ՝ Հանձառ փառաց խնդարար՝ի մեր ըսկսութենէս քո՝ նդ աշխ
և մարմնացար՝ի սրբոյ կուսէն: Ա՛ւ ծնար՝ի մեզ կուսէ անապական
մարմնով. զմեզ քեզ ա՛ւ անդադար բարեբանեա՛լ մեծացուցանեմք:

Ա.նամսուԹեց տըւծղ. ՔՔ ս ի գերեզման ի՝ջիր ո՛րպես մարդ ո՛ղջ,
Ա.նձառեւլոյ հօր է՝ակից ի՛ խաչ երԹ՛ր կամաւ հօր ծաղրական։
ո՛ր ի յերկինսըս համբարձաւ փա՛ռօք հօր։
որ ԹաղեցաւՔ՛ ինոնը ի՛ գերեզմա՛ն ՇՀՀՀ։ և յերրորդ աւուրս յարեաւ.
ի խաչին բարձրացաւ կամա՛ւ հօր։ Ա.Ծծացուցանե՛մ ըզ քե՛զ
կոխեցեր ըզ մա՛հ ա՛ՀԾա՛ Շհ՛պ՛ն և լուծե՛ր ըզ կնի՛ք մահու։ ո՛ր
ո՛ր ի կուսէ՛ն մարմնացար ցո՛ւցար մե՛զ։ Ա.Ծծացուցանե՛մ ըզ քե՛զ
մ Ա.Ծծացուցանե՛մ ըզ քե՛զ ո՛ր ի հօրէ բա՛ղ ևանՀաւելի՛ծընուդ
Թէ՛ մեռոյ յարուԹեա՛ն ի՛ւրով անդադա՛ր օրհնեցէք։
անպակա՛ն մա՛ղմո՛վ. զի՛ նորոգեսցե՛ ըզ հընուԹի՛ւն մեռելո՛ս
Ն՛ե ի՛ջեաւ ի՛ գերեզմա՛ն, հնձեցէ՛ք և գո՛վեցէ՛ք բա՛րձր արարչե՛ք։
ջրա՛նաց համբեր մնո՛ւմ խաչի՛ մարմնացեալ բանն. անդադա՛ր օր
վասն մե՛ր բարեբա՛նե՛ր. խընայեա՛ յարարած-ո՛ւ քո՛ւարուԹիւդ քո՛։ՔՔ
գ։ Ա.ղ ա՛ր օրհնեցէ՛ք բա՛րձր արարչե՛ք ըզ նայա՛ւի՛տեան։ Ա.ղ յանա
պական աՀեա՛ն նը՛ստի բարեբա՛նեա՛ն ի՛ հրեշտակաց. կամաւո՛ր չար
ՀԱՀԱՀ ըզ ՀԱՀԱՀ ըզ ՀԱՀԱՀ մեռոյ։ Ա.ղ բա՛րձրացա՛ւ ի՛ խա
ձի՛ և վե՛ ազգի մարդկան. ա՛ռաքեա՛ զքո զողո՛ւմուԹի՛ւդ ի պաշտօնա
փա՛ռք։ Ա.յափնո՛ք փայտին Ճաշակեցա՛ք ըզ մահ ի՛մ ի փայտե՛ն
կե՛նաց նորոգեցա՛ք ամենեքեան։ փա՛ռք։
Ո՛ՀՀՀ

բան՝ բերք արարչ՝ ք ըզնա յաւէ՛ տեան։ Ա՛ր բազմաւ հանգէ՛ յանա
ք՝ ես ամենեքեան նորոգեցաք՝ ի փառս. ա՛մէն։ գ։ Ո՛չ ա՛ր օրհնեցէ՛ք և
Ո՛ւ անդի միո՛ւն յա՛նցանօք ամենեքեան մե՛ռաք. այլ՝ ի խաչի՛ն քո
Վ՛անդի միո՛ւն յա՛նցանօք ամենեքեան մե՛ռաք. այլ՝ ի խաչի՛ն քո
գլ՛խացար կո՛ւսականն ծնունդեամբդ ազա՛տեցեր ըզ մե՛զ. ա՛յ՛ժ։
Ե՛ղբ սբր բե՛ան ձայնի՛ւ՝ ի դասո՛ւց Հոգե՛ղենաց օրհնաբա՛նի՛ս ա՛յ՛ժ Հա՛յրըն
Ն՛ոդ որ՝ ի հրեղէն աթո՛ռ բարձրացեալ Հա՛նգչի՛ս. Երբք սբր
Ն՛ոդ երի՛ս մա՛նկունսն օրհնաբա՛նան. բարե՛ բա՛նեմք ըզքե՛զ
աքանչե՛լ՛ լիսդ. որ յարեա՛րդ՝ ի մե՛ռելոց ամենազօր Թագաւո՛ր անմա՛հ։
Ն՛ոդ Նո՛ա՛ն աւետարա՛նեցեք ցնո՛ւս ցո՛ւ. ըզգո՛՛ խ՛միայն ըզ
Ի՛ոդ Նո՛ա՛ն աւետարա՛նեցեք ցնո՛ւս ցո՛ւ. ըզգո՛՛ խ՛միայն ըզ
փրկանա՛յն իւղաբերան առ քե՛զ առաւօ՛տեմ՛ք կենդանի՛դ յաւի
տենի՛ց ք՛ես ընկալ և ըզ մեր։ փո՛խանակ խըն՛կոյ ըն զօրհնաբա՛նուի՛ս։
պեսզի յո՛ւսո՛վ գիտութեա՛ն մե՛խիթարե՛լ ըզ Հոգի՛ս և լո՛ւսաւորել։
ա՛քանչե՛լ՛ լիսդ. որ յարեա՛րդ՝ ի մե՛ռելոց ամենազօր Թագաւո՛ր անմա՛հ։
Ն՛ոդ երի՛ս մա՛նկունսն օրհնաբա՛նան. բարե՛ բա՛նեմք ըզքե՛զ
աղաչե՛մ՛ք ըզքե՛զ Հա՛յր ողորմութեա՛ն և խաչի՛ն
Հա՛մբերեցա՛ր փրկեցեր ըզ մե՛զ. ա՛յ՛ժ։ Ա՛ղաղեցար՝ ի նո՛ր՝ ի գերեզ
մա՛ն՝ ի և յարուցեա՛ր ընդոգեցեր ըզ տիեզերս. ա՛յ՛ժ։ գ։ Ո՛չ ա՛ր
օրհնեցէ՛ք բարձր արարչէ՛ն ըզ նա յաւիտեա՛ն։ Թագաւո՛ր անմա՛հ
և զա՛յ՛ժ ա՛ն յա՛ւիտե՛ն՝ ի. ամէ՛նայն ժողո՛վուրդք բարեբանեցէ՛ք՝
բարձրարեք։ Ա՛ր մա՛հուամբն ըզ մա՛հ խափա՛նեաց. և յարութեամբ
իւրով զյարութի՛ն մե՛զ պարգևա՛ց. բարձր։
Ա՛ր ըզ հրեշտակի՛ն ըզ ձայնըն լսե՛ւեա՛ լհիացեա՛ր բերկրե՛ցաւ
բարեխո՛սեա՛ վասըն մե՛ր. մե՛ք օրհնաբա՛նե՛մք զծնո՛ղ՝ ի կանգնե
Ա՛ր ըզ Հրեշտակի՛ն ըզ ձայնըն լսե՛ւեա՛ լհիացեա՛ր բերկրե՛ցաւ
բարեխո՛սեա՛ վասըն մե՛ր. մե՛ք օրհնաբա՛նե՛մք զծնո՛ղ՝ ի կանգնե
Ա՛ր ըզ Հրեշտակի՛ն ըզ ձայնըն լսե՛ւեա՛ լհիացեա՛ր բերկրե՛ցաւ
ղո՛ղ՝ ի յերկինս՝ և ի գերեզմա՛նի. և յարուցեա՛ր յերրո՛րդ ա
ղո՛ղ՝ ի յերկինս՝ և ի գերեզմա՛նի. և յարուցեա՛ր յերրո՛րդ ա
Ա՛ր ըզ Հրեշտակի՛ն ըզ ձայնըն լսե՛ւեա՛ լհիացեա՛ր բերկրե՛ցաւ
բարեխո՛սեա՛ վասըն մե՛ր. մե՛ք օրհնաբա՛նե՛մք զծնո՛ղ՝ ի կանգնե
Ա՛ր ըզ Հրեշտակի՛ն ըզ ձայնըն լսե՛ւեա՛ լհիացեա՛ր բերկրե՛ցաւ
բարեխո՛սեա՛ վասըն մե՛ր. մե՛ք օրհնաբա՛նե՛մք զծնո՛ղ՝ ի կանգնե
Ա՛ր ըզ Հրեշտակի՛ն ըզ ձայնըն լսե՛ւեա՛ լհիացեա՛ր բերկրե՛ցաւ
բարեխո՛սեա՛ վասըն մե՛ր. մե՛ք օրհնաբա՛նե՛մք զծնո՛ղ՝ ի կանգնե
Ա՛ր ըզ Հրեշտակի՛ն ըզ ձայնըն լսե՛ւեա՛ լհիացեա՛ր բերկրե՛ցաւ
բարեխո՛սեա՛ վասըն մե՛ր. մե՛ք օրհնաբա՛նե՛մք զծնո՛ղ՝ ի կանգնե
Ա՛ր ըզ Հրեշտակի՛ն ըզ ձայնըն լսե՛ւեա՛ լհիացեա՛ր բերկրե՛ցաւ
բարեխո՛սեա՛ վասըն մե՛ր. մե՛ք օրհնաբա՛նե՛մք զծնո՛ղ՝ ի կանգնե

պարգևեաց մարկան. և հոտառեալ զ յարուն աճապարն մարմնոյն
Աստ յայնժամ կենդանուն առ հասատչեայն զ յարուն աճապարն մարմնոյն
մերոյ ըղմահ ձաշակեաց: և խափանեաց ըզ մահու թագաւորութիւն. ե
ապարիկ ըզ նայեաւ ի տեսան: Աստ անմահն մարմնով վաղն փրկու թիւ
յարուցիչդ մեռելոց. ըղքեզ անդ: գ: Ա՝զ ար օրհնեցիք բարձր
րանս և խաչի Համբերեցեր. ըզքեզ անդա: Աստեցար վի՛մ՛վ
բարե բանե՛մբ աշխ Տարեցն մերոց: Յանձն առեր ըզ հարա
Հոյ Աստուած ողորմեա մեզ: Ա՛ր ըզ թանձումն երբեքորեայ յանձն էա՛ա յարուցեա՛լ ի մեռե
լոց ի՛շխանութիւ՛. միաբանութիւ՛. Աստորոգեալս ըզ դրունսըս դշ՛ժ ի խո՛ց
խորտակեաց. եկեղեցւոյ խրատ զգեցոյց վանդ վայելչութիւն. միաբ:

✝ Տուր Ա՛ն: Աշխարհ նորին ոսկի ասա կոչեա. ✝

Ա՛ռաքեր ի փրկո՛թիւ՛ վաղն մարդկան. ըզքեզ անդադար
բարեբանե՛մբ աշխ Տարեցն մերոց: Յանձն առեր ըզ հարա
րանս և խաչի Համբերեցեր. ըզքեզ անդա: Աստեցար վի՛մ՛վ
յարուցիչդ մեռելոց. ըզքեզ անդ: գ: Ա՛զ ար օրհնեցիք բարձր
ապարիկ ըզ նայեաւ տեսան: Աստ անմահն մարմնով վաղն փրկու թիւ
մերոյ ըղմահ ձաշակեաց: և խափանեաց ըզ մահու թագաւորութիւ՛. ե
Աստ յայնժամ կենդանուն առ հասատչեայն զ յարուն աճապարն մարմնոյն
պարգևեաց մարկան. և հոտառեալ զ յարուն աճապարն մարմնոյն
կերտասն. պատմելով նոցա զյարութիւնն տեառն:

Ճշ Թագաւորն փառաց Քրիստոս որ վաղն մեր մարմնացաւ ի սըր
բոյ կուսէն և խաչի Համբերեցաւ. միաբանութիւ՛ երգով բարեբա
նեսցուք: Աստ ըզ թանձումն երբեքորեայ յանձն էա՛ա յարուցեա՛լ ի մեռե
լոց ի՛շխանութիւ՛. միաբանութիւ՛: Աստորոգեալս ըզ դրունսըս դշ՛ժ ի խո՛ց
խորտակեաց. եկեղեցւոյ խրատ զգեցոյց վանդ վայելչութիւն. միաբ:

Աստ յայնժամ կենդանուն առ հասատչեայն զ յարուն աճապարն մարմնոյն
պարգևեաց մարկան. և հոտառեալ զ յարուն աճապարն մարմնոյն
կերտասն. պատմելով նոցա զյարութիւնն տեառն:

Ա՛ռաքեր ի փրկո՛թիւ՛ վաղն մարդկան. ըզքեզ անդադար
բարեբանե՛մբ աշխ Տարեցն մերոց: Յանձն առեր ըզ հարա
րանս և խաչի Համբերեցեր. ըզքեզ անդա: Աստեցար վի՛մ՛վ
յարուցիչդ մեռելոց. ըզքեզ անդ: գ: Ա՛զ ար օրհնեցիք բարձր
ապարիկ ըզ նայեաւ տեսան: Աստ անմահն մարմնով վաղն փրկու թիւ
մերոյ ըղմահ ձաշակեաց: և խափանեաց ըզ մահու թագաւորութիւ՛. ե
Աստ յայնժամ կենդանուն առ հասատչեայն զ յարուն աճապարն մարմնոյն
պարգևեաց մարկան. և հոտառեալ զ յարուն աճապարն մարմնոյն

ՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ

ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ ՆՅՆՅ

քեզ
Ն մք։ Ա՛մմանաւուր լուսոյն զարհուրեցան դաշք առաքելոցն. այլ՝ի
յորս վայրկ մարիամ մայր ևս կոչս. օրհնութիւք զգ քո զ մեծացոյց,
Մ Օ ա՛նաւել ըզ լոյս ա ծ՛ութեն. տընօրինաբար կրեցեր՝ ի քո՛մ
պարգևեայ ըզ մարմին և զարիւն իւր զանապակ ՚ստ՚ն օրհնե։
Ա՛ը ձա՛շակեացն ըզ լեռնի դա՛ռնութեա՛ վանն ազգի մ՛րդկան. և
անիծադրո՛թիւն բառասքերին. բա՛ւեռեալով՝ի վերայ խաչի ՚ստ՚ն. օր,
ծընանե՛լով՝ի սբ՛ըժոյ կո՛ւսէ ՚ստ՚ն. օրհ։ Ա՛ը եբարձ ըզ փշաբեր
ընչականքա՛ւ՝ի խեաո։ Ա՛ը ելոյծ ըզ վտանգաւոր երկո՛ւնսըն՚ան ՚ստ՚ն
՚ի կողմնէն աղբերեդ. օրհն։ Ա՛զ՚ը օրհնեցեք և բարձր արարէ՛ք
քերօբէից օրհ նեա՛լ ա՛՚ըստ՚ծ Տ՚ը ըզ ևկիը փըրկե՛լ ըզ
Ա՛ըսյաթո՛ւ փառաց ն՚ըստ՚ս ըզնդ հ՚ր. օրհնաբա՛նի՚ս՚ ՚ի դաստ
ՀՅՈՅ ՀՈՒՐՏՐԱՒՈՐՈՅ Ա՛ՐՒԱՒՈՅ ԱՂՕԹՔԻՆ ԳՕՆ Է.
Ա՛ըսքըն փակե՛ր վք երևե՛ալ յաշակե՛րտացն և ա՛սէր. խաղաղո՛ւթի՛ ձեզ.
տակեն բառբառե՛ալ ուրախութե՛ աբրյա՛բահա. փառք յարուե՛ն ա՛ն,
զարհո՛ւրեցա՛ն և ե՛ղևՀՀն. ՚ի յահէն նո՛ւ մեռա՛։ Զայն եղև՛ ՚ի հրեշ
կանե՛ՀՀը. փո՛ղ յարո՛ւթե՛ն ա՛ն։ Ա՛՚ ՀաՀրկա՛նել փո՛ղոյն պա՛հապանքն
Ա՛խա՛ւեցար վ՛ա՛զգի մարդկան. Ա՛՚ ի գերեզման ի՛ջե՛ր անա՛պական՚ն ո՛ղ։
Օ՝ մա՛հ լո՛ւծեր և զա՛շխարհս ա՛զա՛տեցեր կարո՛ղա՛պէս աբ՛. Ա՛՚ ի մե
ռելոց յարեա՛ր ի՛շխա՛նութի՛ ո՛ղոր
Ա՛՚ քանչե՛լի՛ հրեշտա՛կըն ա՛ըն ցո՛՚նծութի՛՚ի՛ջեալ ՚ի գերեզմանըն Հո՛
ր՚ջե՛ր յերկնի՛ց ո՛րդի՛ ա՛՚, և մա՛րմնա՛ցա՛ր ՚ի սբ՛ըժոյ կուսէն. ո՛ր անմ
անա՛ռատ է՛մմանո՛ւելն տա՛՚ար բանի՛՚ն Հո՛ր ե՛րկնաւո՛րի օր՚.
Ա՛՚զ՚ըզ ուՀնիմ՚ը բարեխո՛սկա՛ն անՀրա՛նա՛ցեալ՚ոյ
ջին. օրհն, Ա՛՚զ՚ըզ ուՀնիմ՚ը բարեխո՛սկա՛ն անՀրա՛նա՛ցեալ՚ոյ
ծնընդո՛ցս ևա՛յն յո՛րմէ սփռեցա՛ մա՛՚ ընդ ա՛ր երեքս. օրՀնութի՛՚
ըզ՚ըզ՚ ա՛ծացո՛ւցա՛նե՛մք։ Ա՛ո՛ր լո՛ւծի՛՚ երկա՛՚ նց բարձօղ ա՛նիծի՛՚
ծագո՛ւմն արևո՛ւ լուսոյն ՀրՀշմարտի՛ ո՛րով Հերքեա՛ խաւարն ա՛ա՛
Մ Ա՛՚ զ գերա՛Հրաշ ծաղի՛կ բո՛ւրեալ յեդե՛մայ Հո՛տ անմա՛Հո՛ւթեա՛ն
ա՛ղբեր՚ըն՚ա՛ ե՛ւ ա՛՚ըստ՚ս. գ։ Ա՛՚զ՚ըզ օրՀնեցեք բո՛ւրեալ արա՛րե՛ք ըզ՚ըզ
նա՛՚ յա՛ւիտե՛նա՛ն։ Ե՛րաշելի ըզ յարուե՛ն։ ա՛ծո՛րդո՛ւն. ժո՛ղովո՛
ՀՈՒՐՏՐԱՒՈՐՈՅ Ա՛ՐՒԱՒՈՅ ԱՂՕԹՔԻՆ ԳՕՆ Է.
՚ի մեռելոց. քա՛Հանա՛՚ օ՛՚ք Հո՛գևո՛ր երգո՛վ. բա՛ր
ՀՈՒՐՏՐԱՒՈՐՈՅ Ա՛ՐՒԱՒՈՅ ԱՂՕԹՔԻՆ ԳՕՆ Է.
Ա՛՚զ՚ըզ ուՀնիմ՚ը բարեխո՛սկա՛ն անՀրա՛նա՛ցեալ՚ոյ
ծնընդո՛ցս ևա՛յն յո՛րմէ սփռեցա՛ մա՛՚ ընդ ա՛ր երեքս. օրՀնութի՛՚
ըզ՚ըզ՚ ա՛ծացո՛ւցա՛նե՛մք։ Ա՛՚ո՛ր լո՛ւծի՛՚ երկա՛՚ նց բարձօղ ա՛նիծի՛՚
ծագո՛ւմն արևո՛ւ լուսոյն ՀրՀշմարտի՛ ո՛րով Հերքեա՛ խաւարն ա՛ա՛
ջին. օրհն, Ա՛՚զ՚ըզ ուՀնիմ՚ը բարեխո՛սկա՛ն անՀրա՛նա՛ցեալ՚ոյ
անա՛ռատ է՛մմանո՛ւելն տա՛՚ար բանի՛՚ն Հո՛ր ե՛րկնաւո՛րի օր՚.
Ո՛՚ջե՛ր յերկնի՛ց ո՛րդի՛ ա՛՚, և մա՛րմնա՛ցա՛ր ՚ի սբ՛ըժոյ կուսէն. ո՛ր անմ
Ա՛խա՛ւեցար վ՛ա՛զգի մարդկան. Ա՛՚ ի գերեզման ի՛ջե՛ր անա՛պական՚ն ո՛ղ։
Օ՝ մա՛հ լո՛ւծեր և զա՛շխարհս ա՛զա՛տեցեր կարո՛ղա՛պէս աբ՛. Ա՛՚ ի մե
ռելոց յարեա՛ր ի՛շխա՛նութի՛ ո՛ղոր
Ա՛՚ քանչե՛լի՛ հրեշտա՛կըն ա՛ըն ցո՛՚նծութի՛՚ի՛ջեալ ՚ի գերեզմանըն Հո՛
ր՚ջե՛ր յերկնի՛ց ո՛րդի՛ ա՛՚, և մա՛րմնա՛ցա՛ր ՚ի սբ՛ըժոյ կուսէն. ո՛ր անմ
անա՛ռատ է՛մմանո՛ւելն տա՛՚ար բանի՛՚ն Հո՛ր ե՛րկնաւո՛րի օր՚.
Ա՛՚զ՚ըզ ուՀնիմ՚ը բարեխո՛սկա՛ն անՀրա՛նա՛ցեալ՚ոյ
ջին. օրհն, Ա՛՚զ՚ըզ ուՀնիմ՚ը բարեխո՛սկա՛ն անՀրա՛նա՛ցեալ՚ոյ
ծնընդո՛ցս ևա՛յն յո՛րմէ սփռեցա՛ մա՛՚ ընդ ա՛ր երեքս. օրՀնութի՛՚
ըզ՚ըզ՚ ա՛ծացո՛ւցա՛նե՛մք։ Ա՛՚ո՛ր լո՛ւծի՛՚ երկա՛՚ նց բարձօղ ա՛նիծի՛՚
ծագո՛ւմն արևո՛ւ լուսոյն ՀրՀշմարտի՛ ո՛րով Հերքեա՛ խաւարն ա՛ա՛
Մ Ա՛՚ զ գերա՛Հրաշ ծաղի՛կ բո՛ւրեալ յեդե՛մայ Հո՛տ անմա՛Հո՛ւթեա՛ն
ա՛ղբեր՚ըն՚ա՛ ե՛ւ ա՛՚ըստ՚ս. գ։ Ա՛՚զ՚ըզ օրՀնեցեք բո՛ւրեալ արա՛րե՛ք ըզ՚ըզ
նա՛՚ յա՛ւիտե՛նա՛ն։ Ե՛րաշելի ըզ յարուե՛ն։ ա՛ծո՛րդո՛ւն. ժո՛ղովո՛

քեզ բռնվանդա՞կ կրեցեր ընչ հնուր ա՞ծուքեր ըն մարիամ. մայր եւ կոյս. օր։ Ա՛ռաքելոցըն հովանացեալ ա՛մպ լուսեղէն. գերագոյն քեզ հոգւոյն սըրբոյ եւ զօրուն բարձրելոյն հովանաւորեալ նը ա՛ծածին օր. ո Ա՛ր խոնարհեցար յերկնից՝ ի հայրական ծոցոյ. միածին որդի ա՛ծոյ եւ առաքեր մարմին՝ ի սըրբոյ կուսէն. վն մերոյ փըրկութե աղօրմեա. Ա՛նդ մեզ ա՛ըր ծ չըրջեցար ընդ մեղա աւրացս. եւ կոխեցեր ընչ գլուխ վիշապին եւ չինչան խայթոցըք մահաբերին. եւ փըրկեցեր ընչ տիեզերս աղը։ Ա՛ւետեցեր ընչ մեղըս մեր՝ ի վերայ խաչին. եւ համբերեալ մահու իջեր՝ ի գերեզման. կենդանութե յընորհեցեր նը՞ս տեւոյս՝ ի խաւարի. եւ զօրութը՝ յարեաւ աղօրի։

Տ՛ըշնչի ընչ յարութի՝ ա՛ծ որդւոյն ա՛յսօր տեսեալ առաքելոցն եւ բանմութիւնք հրեշտակացն. երգիչին երգնոր ա՛ն լըռեալ ձայնիւ. Ձայն ա՛ՀԷղ գաբրիելեան փողոյն. այսօր գոչէր աւետարանչըն աւետութիւնք են աշխարհի. երգ։ Ա՛յս մեծ եւ ա՛հաւոր. ա՛յսօր ծագեաց ըն՛ էկեղեցւոյ յարութեան՝ ի մեռելոց քս. երգեսցուք երգ։

Հ՛նեղանելի՞դ ա՛ծ բիլը յերկնից՝ ի յերկիր կանգս. եւ անձառելի՞ ծագած մը տընօրինեցաւ յարգանդի կուսին աւրեգալն արդարութե, օրհնեմք ընչ քեզ ա՛ըր հաշըղըն մերոյ։ Ա՛նմեկնելի՞դ՝ ի հօրէ եկիր կանա՞ՀԷ՝ ի մահ խաչին. եւ ընդ յարաձգործըն պատժեալ՝ ի սատանդ վարեցար այլ՝ ի ծոյոյ հօր ոչ բաժանեցար. օրհ։ Ա՛նհասութե՞ց տըւաղքն իջեր՝ ի հոգ մահու. կատարեալ զողջո՞ւմըն հոգերգողին եդար՝ ի գերեզմանըն մեռ. այլ ակնարկելով զո՞ղջո՞ւմըն հաներ ընչ կապեալսըն քանզի թե եւ որք նընջեցին՝ ին՝ ի տապանս։ օրհ. գ։ Ա՛ղ տիր օրհնեցիք եւ բարձր արարիք ընչ ընձ նահ յաւիտեան։ Ա՛ր անապական թաղմամբն ելոյծ զա՞նէծս երկրի. ի՞ջանելով՝ ի ստորինս անզատութե ընորհեաց նըս տեւոյն՝ ի խաւարի. օրհ։ Ա՛ր կենսաբերը յարութեն իւրով ազատեաց զադամեանս՝ ի կեանս ա՛նմահ. եւ ըր մարմնո՞վ եւ արեամբըն հրաւիրեաց ընչ մեզ յերկնից ար քայութեն. օրհնեց։

Մ՛ր ընչ կեա՞նք անմնա՞ռար մահկանացու բնութե՞ս՝ իքեզ կրեցեր ըզ կոյս մարիամ. որով մեռեալքս որք ադամա կենդանացաք յուսով յարութե. ա՛ռնա միշտ բարե խոսեա վըն անձա՞նց մերոց։ Ա՛րբ ընչ բանն անեղականըզեակն երից գոյացուքեց. անձառաբար ծընար մարիա՞ն եղեալ՝ ի փըրկութի՞ երկակեանցս. ա՛ռ։ Ա՛ր ընչ պըտո՞ւղն՝ իքէն կենաց ընծայեցեր մեռեալն ադամայ. զերոյ պահօք քառասն օրեա՝ քա՞ւեաց զպըտղոյն ՀՀաշա կուսին եւ յանվախձանըզնոյնվերածեաց՝ ի կեանս. ա՛ր կեր՝ ի տեսութի՞ անտեսանելի՞դ. աչ՞ք և մարմին զգեցար՝ ի սը՞ըբոյ կուսէն. կեցուցիչ կոյս մեր կեցո՞ըզ մեզ։ Այնչ՞ համբերե

ցեր վն ազգի մարդկան. Եմ մերովը ըս չարչարեաւ փըրկեցեր ի մահու
անէ. կեցուցիչ: Ա՛դաը ի գերեզմանի կեանք աշխարհի Եյարնե
ցեալ յերրորդ աւուր զմարդիկ ի կեանըս փոխեցեր. կեցո:

Ա՛րդեօգուք քեզ ընդ հրեշտակս և յաղթական՝ օրհնեգութիւն:
Որ մեղուամբ քո մեռանեցեր ըզ մահ. Եյարութիւն պարգևեցեր հոգւոց
նիւթ բընութիւնս: երդես: Որ ցուցար մեզ Հանապարհ նորոգման և
մաքրեցեր զաղտեղութիւն յանցանացն՝ զոր պատրեաց թըշնամին. եր:
Անխնեցին կանայք բեղաբերքն ի գերեզմանն և տեսին զյարու
թիւնըն ս: Նացար դուռըն յարութիւ գերեզանին կընքելոյ ընդ
ծագեանց տիեզերաց: Յարեաւ որն ի մեռելոց հզօր զօրութիւ
Հաստատեաց զհինմունս եկեղեցւոյ սըրբոյ:

Ածաւորեաց ձեզ ի վերայ հեթանոսաց. և լուսազարդեաւ պայ
ծառացոյց սըբ զեկեցի. ժողովուրդք ըզքեզ բարեբանեցեր: Օգե
ցաւ. որ զօրութիւն ընդ մեջ իւրա ծաւ. քանզի չիկոյց զնահատ մահու
խայտն իւր վսեբ.ժո: Յարեաւ ձեզ և տիեզերք ամն փեստուր զոր
դարեցան համանմունք հաղորդեցան մարմնոյ և արեան կենարարին ժո:

Ներսէսեան ղեռաւոր: Տ: Ր.Զ. Ներսէս Տ՚ան սաս.

Որ ի յերկինց իջեր անընակի զբն ձեզ բան և լոյս. զքեզ ամենե
քեան օրհնեցուք ձըզ հարցըն մերոց: Որ ի խաչին բեւե
ռեցար և հեղեր զարիւնդ ի փըրկութիւ տիեզերաց զքեզ ամե
նը ի գերեզմանի եդար և յարեար ի մեռելոց քոյոյ ուրբ երրորդ դի:
զքեզ ամե: գ: Ր Զ որ օրհնեցիք ըզ բան բեր ամրարեք ընդ նայաւ
տեան: Որ ի խաչին բեւեռեցար և ի գործոց ձեռաց իւրոց ապա
կեցար. և կերակուր ընկալար ընդ լերկի: ու մարարածըք գովերով բար:
Ա՛ման որդիա՛ մեր արեգակըն խաւարեաւ և ցերկրի վարագոյր տաճա
բին վերուստ ի վայր. վեմըք պատառեալ երկիր շարժեաւ. ա՛մ,
Յարեցաւ ի մէջ երկրի և ի յերրորդ աւուր յարեաւ ձեզ ապես. և
ի յերկինըս համբարձաւ ձընձ. ամե:

Ա՛ստ ձեզ ձեզ ձեզ մարիամ մագդաղենացի կուսից և պարծանք ազգի մարդ
կան. մայր և աղախին ս մեծացուցանեմք: Ընկէզ մորենի և աւազար ըն հա
նըր ըն ս ոսոյն. անարատ և ան խահ խոտելի կուսութիւն. մա: Խորհուրդ կե
նաց և մայր կենդանութիւ. և առագաստ հրաշալի ծագմամբ. մայր:
Ընջեր յերկինց որդի ձեզ ազատեցեր զանարատ. անկանխ մաւաջին
քո ծըղրմաւ լինէ ձեզ: Ի խաչին բեւեռեցար ձընձ և ընզ մարդն ի կա
պանց մահու ազատ կեցեր. և զի ս մի անտես առներ որ մեղօքս եմ մե
ռեալ: Ա՛ղաւորն հօր յանմատոյց լուսոյն որ իջեր ի գերեզման կենդա
նացո

ւեր և ըզ սքանչելի անուն դո ՝ տ՞ր ե՞մ ՝ ի վերայ տամ երկրի։
Հնդրդ ասծային կենսատուքն տնօրենութեանդ։ փառաւորելո՛ վ զՀա
ղովուրդ հաւատաց՝ ցեալոց։ Ըզ՞ համարիտ խոստովանու՞ ք օրհնեմք զիսոր
ձային ցընծութե՞ յօրհնութի՞ ինորւ։ Օ՞ ծրատեալքս ՝ ի քեզ ՝ ք՞ ժո
եկայք ժողովուրդք երգեցէք տն՞ երգնոր։ Երգեցէ՞ մ՞ք զտնո՞ն նո՞
ւ՞ ըք արժանաւորեցայք ՝ ի կոչնմըն փառատրութե՞՞ ք՞ ի այ՞ մերոյ
ծագեաց։ Եւ լուսաւոր ըեաց ըզ մանկունսըս քո։

կաթո՞ղիկէ եկե՞ղեցի։ քանզի ՝ ի քէ՞ շող ա՞ծեղէն ՝ ի հօրէ լուսոյ
ընտրեաց և հա՞ճ ե՞ցա՞ ը բընակի՞ ՝ ի քե՞։ Ի ո՞ւսաւորեա լուսաւորեա
ձայնի՞ ը ցընծութե՞ յօրհնութի՞ ինորւ։ Օ՞ ծրատեալքս ՝ ի քե՞ ՝ ք՞ ժո
ղովուրդք հաւատա՞ ցեալոց։ Ըզ՞ համարիտ խոստովանու՞ ք օրհնեմք զիսոր
ւեր և ըզ սքանչելի անուն դո ՝ տ՞ր ե՞մ ՝ ի վերայ տամ երկրի։
Հնդրդ ասծային կենսատուքն տնօրենութեանդ։ փառաւորելո՛ վ զՀա
եկայք ժողովուրդք երգեցէք տն՞ երգնոր։ Երգեցէ՞ մ՞ք զտնո՞ն նո՞
ւ՞ ըք արժանաւորեցայք ՝ ի կոչնմըն փառատրութե՞՞ ք՞ ի այ՞ մերոյ
ծագեաց։ Եւ լուսաւոր ըեաց ըզ մանկունսըս քո։

կան ՝ ի գիրկըս հողեղինի յայտնեալ։ ուրախեր։

ա՞յսօր հրեշտակաց բանմուԹի՞ ըն ած՞նակից լինի՞ն ընդ մեզ։քան
զի երկնա՞ւոր Թագաւորն եկա՞ւոր ՝ ի սբ՞ եկե՞ղեցի։ Այնդա և զուար
ձացիր հանրանացեա՞լ ըդ այ՞ երկեղեցի։ քանզի ըզ՞ քեզ տերն տերանց
ընտրեաց և հա՞ճ ե՞ցա՞ ը բընակի՞ ՝ ի քե՞։ Ի ո՞ւսաւորեա լուսաւորեա
կան ՝ ի գիրկըս հողեղինի յայտնեալ։ ուրախեր։

ա՞յսօր հրեշտակաց բանմուԹի՞ ըն ած՞նակից լինի՞ն ընդ մեզ։քան
զի երկնա՞ւոր Թագաւորն եկա՞ւոր ՝ ի սբ՞ եկե՞ղեցի։ Այնդա և զուար
ձացիր հանրանացեա՞լ ըդ այ՞ երկեղեցի։ քանզի ըզ՞ քեզ տերն տերանց
ընտրեաց և հա՞ճ ե՞ցա՞ ը բընակի՞ ՝ ի քե՞։ Ի ո՞ւսաւորեա լուսաւորեա
կաթո՞ղիկէ եկե՞ղեցի։ քանզի ՝ ի քէ՞ շող ա՞ծեղէն ՝ ի հօրէ լուսոյ
ընտրեաց և հա՞ճ ե՞ցա՞ ը բընակի՞ ՝ ի քե՞։ Ի ո՞ւսաւորեա լուսաւորեա
ձայնի՞ ը ցընծութե՞ յօրհնութի՞ ինորւ։ Օ՞ ծրատեալքս ՝ ի քե՞ ՝ ք՞ ժո
ղովուրդք հաւատա՞ ցեալոց։ Ըզ՞ համարիտ խոստովանու՞ ք օրհնեմք զիսոր
ւեր և ըզ սքանչելի անուն դո ՝ տ՞ր ե՞մ ՝ ի վերայ տամ երկրի։
Հնդրդ ասծային կենսատուքն տնօրենութեանդ։ փառաւորելո՛ վ զՀա
եկայք ժողովուրդք երգեցէք տն՞ երգնոր։ Երգեցէ՞ մ՞ք զտնո՞ն նո՞
ւ՞ ըք արժանաւորեցայք ՝ ի կոչնմըն փառատրութե՞՞ ք՞ ի այ՞ մերոյ
ծագեաց։ Եւ լուսաւոր ըեաց ըզ մանկունսըս քո։

Հաճո՞ Ա՞ստուածածնա՞ յիւ՞ղիէն։ Տ։ Գ՞Հ։ Ա՞ղաւո՞ւ ֆոյն ասո։

Երկրը՝ բպա՞գեմ՞ք քե՞զ քնո՞ր ՝ ի ձե՞ռըն սրբբո՞ց առա՞քելոցըն ծա՞նուե
ցար մե՞զ։ տ՞ր մեր ա՞ծ հա՞յրըն մերոյ։ Ա՞ն աշակե՞րտեա՞ք ՝ ի սը՞ր
բո՞ց առա՞ք՞ելոցն։ ո՞ւսա՞ք փառաւո՞րել ըզ քեզ ՝ ի տա՞ճարի սը՞ր
բո՞ւԹի՞ք՞ո՞։ զոր հիմնեցուցեր ՝ ի վերա՞ն վի՞մի հա՞ւատոյ ։ տե՞ր ։ Ա՞կայք
ժողովուրդք որք ՝ ի հե՞Թանո՞սից ։ ըլնի՞ ՝ ն՞ւԹի՞ տօնե՞սցուք զնաւակա
տի՞ս տե՞ր եկե՞ղեցւոյ ։ բարեբանե՞լով ը՞զ տե՞ր ։ գ ։ Ա՞ զտե՞ր օրհնեցէ՞ք և
առաւե՞լբարձր պրարե՞ք ը՞զնա յաւե՞տեան ։ Ա՞ոնդ անմարմնակա՞ն բա՞զ
մութի՞ն ը՞զ ՝ ք՞ս Թագաւորն որ եկաւորի այսօր ՝ ի սբ՞ եկեղեցի։ տա
ալի՞նըք գովեցէ՞ք և առաւե՞լ Ա՞կայք հաւատացեա՞լք նբ՞ երրոր
գութե՞ եկեղեցին ծրհնեցէ՞ք զնա՞ն ։ պրարէ՞ք տօնս՝ ուրախութե՞
մինչև յանկի՞ւնըս սեղանոյ ։ և առաւե՞լ բա՞ձր ։

Ա՞ծածին երկնայի՞ն դուռն ա՞ծա՞յին ձա՞նի՞ն ա՞ւետարանչը հրեշ
տակն ։ ուրախերը բերկրեա՞լդ որ ընդ քեզ ։ Ա՞քերծեաս բաժակ ը՞
հօր ա՞նա՞պականա՞բար բնակի՞ հաՀեցա՞ ՝ ի քումմ յորովայնի ։ ուրախ ։
Ա՞ր բոցե՞ղէն ս ըօքե՞նք շրջնափա՞կեալ պահեաւ ։ այսօր ՝ ի մի՞ զմարդ

Ո՛ր թագաւոր դէմ ս յայ ւիւտէնից ու՞ր և արարիչ ամ մ լինէ՞լ ըն.
Ո՛ր թագաւոր դէմ ս յայ ւիւտէնից ու՞ր և արարիչ ամ մ լինէ՞լ ըն.
Ո՛ր թագաւոր դէմ ս յայ ւիւտէնից ու՞ր և արարիչ ամ մ լինէ՞լ ըն.
Ո՛ր թագաւոր դէմ ս յայ ւիւտէնից ու՞ր և արարիչ ամ մ լինէ՞լ ըն.
Ո՛ր թագաւոր դէմ ս յայ ւիւտէնից ու՞ր և արարիչ ամ մ լինէ՞լ ըն.
Ո՛ր թագաւոր դէմ ս յայ ւիւտէնից ու՞ր և արարիչ ամ մ լինէ՞լ ըն.
Ո՛ր թագաւոր դէմ ս յայ ւիւտէնից ու՞ր և արարիչ ամ մ լինէ՞լ ըն.
Ո՛ր թագաւոր դէմ ս յայ ւիւտէնից ու՞ր և արարիչ ամ մ լինէ՞լ ըն.

Տ՚ՈՒՐ ԱՆՐԱԿՐԷԶՆ ՈՐ ՎԵՐ ՕՐՀՆԵԱՐ ԴԱՒ, ՅԻ ԴԱՍԱՒՑ ՔԵՐՈՀԵՒՑ. ԸՂՇ
ցայտ ՅԻ ԼՈՒՍԻՆ. Ի ԳԻՐԿՈՒ ԴԱ ԸՂՆԱՆ Ը ՆԱԼԱԼՈՒ · ԸՂՁԵՂ ՔԱՐՈՒՔԱ ·
Ի.ԲՈՒՄ ՅՈՐՈՎԱՅՆՔ ԸՂՁԵՂ: ՅՈՐՄՔ ԱՍՈՒԱԾՔ ԴՈՂԱՅԻՆ ՓԱՅԼԱԿՆԱ
ԲՈՒՄ ՈՂԸՆՀԱՆԴՈՒԺԻՆ ԻՆ ԵՒՆՈՒՆ ԸՂՁԵՂ ՍԵՐՈՀՔ ԻՆՔՆ. ՆԱԽՆԱԿԵՑԱ
ԹԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ՅԱՅՏՆԵՑԱՒ · ԸՂՁԵՂ ՔԱՐՈՒՔԱՆԵՒՔ ՁԱԾԱԾԻՆ ԿՈՅ: Ո
Մ ԴԱՒՆՆ ՄԱՒՔԵԱՂ ՅԻ ՀՕՐՔ ԻՆՈՐ ՎԱՆՍՆ ՄԵՐ ՄՈՐՄՈՑԱՒ ԻՆ · ԼՂՆՁԾՈՒ
ԴԱՒՆՆՈՒ ՔԵՒ · ԶԻ ՀԱՂՈՐԴԻՑՈՒ Ք ՄՈՐՄՈՑ ԵՒ ՍՐԵՒԱՆՆՆ ՈՒՆ · Ա ՖԻ:
ՑԵՒՔՄՈՐԴՈՅՆ · ԱՄ: Ի.Ր ԶԱՒԱՂՆԱՁԱՇԻ ԿԼՆ · ՔԱՂՑՐԱՑՈՑ ՁԱՇԱԿՄՔ
Ի.Ր ԶԳԱՁԱՒՆԻՔ ՄԱՀՈՒ ԵՒԼՈՅ ԻՒՐՈՎ ԱՆՁՆՉԱՑԵԱԼ ՄՈՐՄՈՒՆՔ ԸՂ ՀՈՂԱ
ԶՈՂՆ ԻՒՐ ԿԵՐԱՊԱՄՔ · ԶԳԱՁԱՒՑԱՑԻՔ ՕՐՀՆԱՁԱՆԻՐՔ ԵՂՔ · ԱՒՄ:
Ի.Ղ ԱՒՐ Ի.ՆՁՆԱՀՆ ԳՈՒՐՔ · Ի.Ր ՅԱՆԿԻՑ ԳՈՐՅԱՑՑՈՑ ԱՒԱ
ՔՈՒ ԼՁԱՑ ԸՂ ՏԻՆԶԵՐՐՈՒ ՅԱՆԻԾԻՑՆ ԱԳԱՒ ՄՅ ԱՒ ՁԱԾ: Ա ՒԱՐԳԱՒՏՈՒ
ԲԱՐԵԱՒՑ ԵՒ ՏՐՒՈՂ ՈՂՈՐՄՈՒԼՔԵ · ԵՒԴՈ Ր ՅԻ ԳԵՐԵԿՄԱՆՆԻ · ԱՒՐ: Գ:
ՅՈՐ ԲԼՁԵՂԵՒԱՂ ՔՈ ՅԻ ԽԱՁԻՆ · ԼՒ ԶԻ ՆԱՀՈՒՐԻՒ Ն ԽՈՑԵՒՁ ԶԱՆԱՐԱՁԱ
ԸՂ ԿՈՂՔ · ՁԻՐ ՁԸՂԾ ՀԱՒՐՑՆՔՆ ՄԵՐՈՑ: Ի.ՍԿ ԲԸՂՀԱՈՒՄՆ ՆԲ ԱՐԵԱՆ
ՑՆ · ԵՔԵՂ ՅԱՐԵԱՒ ՁՔՈ ԼՒ ԽԱՁԱՆԵԱՑ ԸՂ ՄԱՀ:

ՈՒՐԼԵՂ · Փ ՈՂԵԱՑԱՐՈՒՔ Ի ԳԱԼԻԼԵԱՒ · ԱՒԵՏԱՐԱՒՆԵՑՁՔ ԱՁԱԿԵՐՏԱ
ՁԸՆԾԱՁԱՑՁՔ ԼԵՐԿԸՐԼՈՎ · ԽՆՆԿԱՁԳԵԱՑ ՁԱԾԱՅՆՈՅՆ Ե ՓԱՓԱՔԾՂԸՁ ՅԱ
Ձ.ՔՍԻ ՊԱՅՄԼՈՎ ԸՑ ՅԱՐՈՒՔԵՒ · Ա Ի ՅՈՒՈՍԱՀԱՏԻՔ ՏՐ ԸՐՄՈՒԼԵՒ՝ ՍՂԼ
ՆԵՒՔ ՁԱՅՆՆՅԱՐՈՒԼԵՒ: Ա ՒՐ ԵՐԵՔՕՐԵԱՅ ԼԱՂՄՄՔՔ ՁՐ ՄԵՌՈՒՑԸՐ ԸՂ
ՄԱՀ · ԸՂ: Ա ՒՐ ԼՈՒԱՍՓՅԼ ՅԱՐՈՒՔԸ ԱՐ ՏՐ ԿԸՆԱԳՈՐ ԾԸՁԵՐ ԶԱՀԱՐՀՍ · Ը·
Ձ ՀՆՆ ԱՒԵՏԱՒՐ ՀՐԵՇՏԱՒԿԻՆ Ձ ԸՆԱՐՁԱՁՑՑՑ ԶԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԿԱՆԱՅՆ
ՑՆ · ՁԹԵ ՅԱՐԵԱՒ ՁՔՈ ԼՒ ԽԱՁԱՆԵԱՑ ԸՂ ՄԱՀ:

Յ՚ՅՈՍՐ ԲԼՁԵՂԵՒԱՂ ՔՈ ՅԻ ԽԱՁԻՆ · ԼՒ ԶԻ ՆԱՀՈՒՐԻՒ Ն ԽՈՑԵՒՁ ԶԱՆԱՐԱՁԱ
ԸՂ ԿՈՂՔ · ՁԻՐ ՁԸՂԾ ՀԱՒՐՑՆՔՆ ՄԵՐՈՑ: Ի.ՍԿ ԲԸՂՀԱՈՒՄՆ ՆԲ ԱՐԵԱՆ
ՔՈ ԽՒ ԼՁԱՑ ԸՂ ՏԻՆԶԵՐՐՈՒ ՅԱՆԻԾԻՑՆ ԱԳԱՒ ՄՅ ԱՒ ՁԱԾ: Ա ՒԱՐԳԱՒՏՈՒ
ԲԱՐԵԱՒՑ ԵՒ ՏՐՒՈՂ ՈՂՈՐՄՈՒԼԵՒ · ԵՒԴՈ Ր ՅԻ ԳԵՐԵԿՄԱՆՆԻ · ԱՒՐ: Գ:
Ի.Ղ ԱՒՐ Ի.ՆՁՆԱՀՆ ԳՈՒՐՔ · Ի.Ր ՅԱՆԿԻՑ ԳՈՐՅԱՑՑՈՑ ԱՒԱ
ՐՈՂՆ ԻՒՐ ԿԵՐԱՊԱՄՔ · ԶԳԱՁԱՒՑԱՑԻՔ ՕՐՀՆԱՁԱՆԻՐՔ ԵՂՔ · ԱՒՄ:
Ի.Ր ԶԱՒԱՂՆԱՁԱՇԻ ԿԼՆ · ՔԱՂՑՐԱՑՈՑ ՁԱՇԱԿՄՔ
ՑԵՒՔՄՈՐԴՈՅՆ · ԱՄ: Ի.Ր ԶԱՒԱՂՆԱՁԱՇԻ ԿԼՆ · ՔԱՂՑՐԱՑՈՑ ՁԱՇԱԿՄՔ
Դ.ԱՒՆՆՈՒ ՔԵՒ · ԶԻ ՀԱՂՈՐԴԻՑՈՒ Ք ՄՈՐՄՈՑ ԵՒ ՍՐԵՒԱՆՆՆ ՈՒՆ · Ա ՖԻ:
Մ Դ.ԱՒՆՆ ՄԱՒՔԵԱՂ ՅԻ ՀՕՐՔ ԻՆՈՐ ՎԱՆՍՆ ՄԵՐ ՄՈՐՄՈՑԱՒ ԻՆ · ԼՂՆՁԾՈՒ
ԹԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ՅԱՅՏՆԵՑԱՒ · ԸՂՁԵՂ ՔԱՐՈՒՔԱՆԵՒՔ ՁԱԾԱԾԻՆ ԿՈՅ: Ո
ԲՈՒՄ ՈՂԸՆՀԱՆԴՈՒԺԻՆ ԻՆ ԵՒՆՈՒՆ ԸՂՁԵՂ ՍԵՐՈՀՔ ԻՆՔՆ. ՆԱԽՆԱԿԵՑԱ
ԲՈՒՄ ՅՈՐՈՎԱՅՆՔ ԸՂՁԵՂ: ՅՈՐՄՔ ԱՍՈՒԱԾՔ ԴՈՂԱՅԻՆ ՓԱՅԼԱԿՆԱ
ՅԱՅՏ ՅԻ ԼՈՒՍԻՆ. Ի ԳԻՐԿՈՒ ԴԱ ԸՂՆԱՆ Ը ՆԱԼԱԼՈՒ · ԸՂՁԵՂ ՔԱՐՈՒՔԱ ·
ՑՆ · ՁԹԵ ՅԱՐԵԱՒ ՁՔՈ ԼՒ ԽԱՁԱՆԵԱՑ ԸՂ ՄԱՀ:

ՈՒՐԼԵՂ · Փ ՈՂԵԱՑԱՐՈՒՔ Ի ԳԱԼԻԼԵԱՒ · ԱՒԵՏԱՐԱՒՆԵՑՁՔ ԱՁԱԿԵՐՏԱ
ՁԸՆԾԱՁԱՑՁՔ ԼԵՐԿԸՐԼՈՎ · ԽՆՆԿԱՁԳԵԱՑ ՁԱԾԱՅՆՈՅՆ Ե ՓԱՓԱՔԾՂԸՁ ՅԱ
Ձ.ՔՍԻ ՊԱՅՄԼՈՎ ԸՑ ՅԱՐՈՒՔԵՒ · Ա Ի ՅՈՒՈՍԱՀԱՏԻՔ ՏՐ ԸՐՄՈՒԼԵՒ՝ ՍՂԼ
ՆԵՒՔ ՁԱՅՆՆՅԱՐՈՒԼԵՒ: Ա ՒՐ ԵՐԵՔՕՐԵԱՅ ԼԱՂՄՄՔՔ ՁՐ ՄԵՌՈՒՑԸՐ ԸՂ
ՄԱՀ · ԸՂ: Ա ՒՐ ԼՈՒԱՍՓՅԼ ՅԱՐՈՒՔԸ ԱՐ ՏՐ ԿԸՆԱԳՈՐ ԾԸՁԵՐ ԶԱՀԱՐՀՍ · Ը·
Ձ ՀՆՆ ԱՒԵՏԱՒՐ ՀՐԵՇՏԱՒԿԻՆ Ձ ԸՆԱՐՁԱՁՑՑՑ ԶԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԿԱՆԱՅՆ
ՑՆ · ՁԹԵ ՅԱՐԵԱՒ ՁՔՈ ԼՒ ԽԱՁԱՆԵԱՑ ԸՂ ՄԱՀ:

ուեցաւ · ըզքեզ։ Ա՛ր զմահացու մեր բընութիս վերա ստեղծեր կենդա-
ւոր խոնարհութիւնդ քո յանձին անոնք ըզ չարչարա՛նս ի խաչին բե՛ր
հօր և Հոգւոյն ըզ քեզ միշտ օրհնե՛մք աշխ հարցըն մերոց։ Ա՛ր կամա-
զօրեալ նորացուցեր զարարածոց գոյացութիւն. համագոյ
Ա՛ր զարդարեալ նորացուցեր զարարածոց գոյացութիւն. համագոյ
հօր և Հոգւոյն ըզ քեզ միշտ օրհնե՛մք աշխ հարցըն մերոց։ Ա՛ր կամա-
ւոր խոնարհութիւնդ քո յանձին անոնք ըզ չարչարա՛նս ի խաչին բե՛ր
ուեցաւ · ըզքեզ։ Ա՛ր զմահացու մեր բընութիս վերա ստեղծեր կենդա-

Ո՛վ յերկնայինդ զինուորք. թեցըդ միշտ երկը բսպագին՝ քո՛ թագաւոր ընդ հօր ևս՝ նոր հոգւոյն. օրհնեա՛ք ես ու՛ր նոցն հարրըն մերոց. Ալ խոնարհեցա՛ր յանձառ փառաց եկեալ իշխանութե՛ի մա՛ն խաչին՝ դեղը՛ըդ եցան գ՛ժո՛ւ խը. յա՛ չհ՛՛ղ փառաց. քոց. օրհնե՛ Ա՛ւ հրաշափառ քո յաղթութեըդ կենագործեցեր զի՛ս զմեղօք ըզ մեռեալս. և համբարձար փառօք ՚ի յե՛՛րկինս՝. օր՛ գ՛ Ա՛ղ ու՛ր Ա՛ղ՝ ես թագաւորըն քաղցրաձայն երգով օրհնեցէք և բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեան՝ Ալ պատուականն խաչելութե՛ն հրաշագործեաց ըզ փը՛ր կուԹի յաւիտենից՝ նընջեցեալըն՝ քաղցրաձայն երգո՛վ՝ Ո՛ յարուցեալն իշխանութե՛ զփառակից

Ա՛ղ ու՛ր օ՛րհնեցէ՛ք գովեցէ՛ք և բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեան՝ Ալ ևս՝ ի գերեզման և աւերեաց ըզ դրժոխս. մե՛ծ ևս՝ հղըծր զօրութե՛ն՝ և յարեաւ ՚ի մեռելոց. օրհ՝ Ա՛ռաւօրիչն աշխարհի որ ա՛զատեաց ՚ի մեղաց ըզ տի՛՛ղերս ա՛մ. նորա՛հրաշ յարութե՛ն խւրով. օրհնե՛

Մ՛՛ զքե՛զ ամէն օ՛րհնեալ ա՛ ծածկի՛. մայրըդ լ՛՛սոյ և առաքա՛ստ ա՛ծոյ բանի՛ն մե՛ ծածկուցանե՛մք՝ Ո՛՛ զքե՛զ պայծառ ե՛րկի՛ նք և՛ մզ լ՛՛սեղէն. ծնօղ արարչին և մորենի անկի՛ զե՛լի. մե՛ծ՝ Ո՛՛ զքե՛զ դո՛ւռն ե՛րկնից և՛ անապա՛ստ արքայու՛ն. բարձօղ անէծ ևս և արօքե՛ հո՛ղերէն մե՛՛ ո՛՛ կիր ՚ի ջուրջարանըս չարչարանացո՛ն լո՛ծ ի՛՛. բեւեռեցա՛ր ՚ի խա՛՛ չին՝ յուծե՛ր ըզ կապա՛նըս մե՛ղաց մե՛րոց. ք՛՛ս յոյս յարութի՛ մե՛րոյ ո՛՛ղջը մեա՛՛. Ո՛՛ջե՛ր ՚ի գերեզմա՛ն աւերեցեր ըզ դրժո՛խս. և յարուցեա՛լ յե՛՛ր՛՛ր դ՛ աւուր զաշխարհըս լ՛՛ցուցեր խնդութեամբ՝. ք՛՛ս յոյս՝ Ա՛՛՛ր՛՛ աւուրս զաշխարհըս լ՛՛ցուցեր խնդութեամբ՝. ք՛՛ս յոյս՝ Ա՛՛ր՛՛ աւուրս զաշխարհըս լ՛՛ցուցեր խնդութեամբ՝. ք՛՛ս յոյս՝

Ա՛՛ր՛՛ աւուրս զաշխարհըս լ՛՛ցուցեր խնդութեամբ՝. ք՛՛ս յոյս՝ Ա՛՛ր՛՛ աւուրս զաշխարհըս լ՛՛ցուցեր խնդութեամբ՝. ք՛՛ս յոյս՝ Ա՛

ա՛ր Հանանցն ի գերեզմանն առէ՛լ. քով։ Ա՛ւ առնա՛ առէր Հրե՛շտակն
տ՛ Ա՛ն յարեա՛ւ ի՛ մեռելոց։ Ա՛նդ աշա՛կերտն առաւ՛օտուն կա՛նխե
ցեցի՛ր զի դըժոխս. ի՛ յերկինըս Համբարձա՛ր և ըզնդա՛ջմէ Հօրն ըստա՛ր,
Լե՛ մատանեա՛ կընքեցա՛ր գանձըդ կենաց աշխարհի։ Ձարեաւ տէր աւե՛ր
ձն աւե՛ր կենդանատու մեռելոց։ Ա՛դամ տէր ի՛ նո՛ր ափիւր ի վիմի.
տեցե՛ր ի՛ մեղաց։ Ա՛յլեր տէ՛ր բեւեռեցա՛ր ի՛ խաչին. ըզ մեռանի՛լ յան
ղէն աւե՛ր կենդանատու մեռելոց։ Ա՛դամ տէր ի՛ նո՛ր ափիւր ի վիմի.
ծի՛լ ևքաւե՛լ մեղաց նո՛ր կոյս. որ զանտանե՛լին էից ի գի՛ր կոյս քո բարձեր. զ։
տ՛ Ա՛յլեր տէ՛ր մա՛նկունս ի՛ կուսէն. և զՀողեղէն բընութի՛ւն ազա՛
ի՛ն լուսոյ և ա՛մպ Հովանի՛ նո՛ր կոյս որ ցօղեցեր ի՛ ամե՛ն ըզ ցօղն երկնայ
ղէն նո՛ր կոյս քանզի պըտո՛ւղըն կենաց ի՛ քէն տըրա՛ւաւ մե՛զ զք։ Ա՛նձ ի՛ց լու
ձի՛լ ևքաւե՛լ մեղաց նո՛ր կոյս. որ զանտանե՛լին էից ի գի՛ր կոյս քո բարձեր. զ։
տ՛ Ա՛յլեր տէ՛ր մա՛նկունս ի՛ կուսէն. և զՀողեղէն բընութի՛ւն ազա՛
տեցեր ի՛ մե՛զ։ Ա՛յլեր տէ՛ր բեւեռեցա՛ր ի՛ խաչին. ըզ մեռանի՛լ յան
ձն աւե՛ր կենդանատու մեռելոց։ Ա՛դամ տէր ի՛ նո՛ր ափիւր ի վիմի.
ըեցե՛ր ըզ դըժոխս. ի՛ յերկինըս Համբարձա՛ր և ըզնդա՛ջմէ Հօրն ըստա՛ր,
տ՛ Ա՛ն յարեա՛ւ ի՛ մեռելոց։ Ա՛նդ աշա՛կերտն առաւ՛օտուն կա՛նխե
ա՛ր Հանանցն ի գե՛րեզմանն առէ՛լ. քով։ Ա՛ւ առնա՛ առէր Հրե՛շտակն

տա՛ Ա՛ն յարեա՛ւ ի՛ մեռելոց։ Ա՛նդ աշա՛կերտն առաւ՛օտուն կա՛նխե
ա՛ր Հանանցն ի գե՛րեզմանն առէ՛լ. քով։ Ա՛ւ առնա՛ առէր Հրե՛շտակն
ըեցե՛ր ըզ դըժոխս. ի՛ յերկինըս Համբարձա՛ր և ըզնդա՛ջմէ Հօրն ըստա՛ր,
Լե՛ մատանեա՛ կընքեցա՛ր գանձըդ կենաց աշխարհի։ Ձարեաւ տէր աւե՛ր
ձն աւե՛ր կենդանատու մեռելոց։ Ա՛դամ տէր ի՛ նո՛ր ափիւր ի վիմի.
տեցե՛ր ի՛ մեղաց։ Ա՛յլեր տէ՛ր բեւեռեցա՛ր ի՛ խաչին. ըզ մեռանի՛լ յան
ղէն աւե՛ր կենդանատու մեռելոց։ Ա՛դամ տէր ի՛ նո՛ր ափիւր ի վիմի.
ծի՛լ ևքաւե՛լ մեղաց նո՛ր կոյս. որ զանտանե՛լին էից ի գի՛ր կոյս քո բարձեր. զ։
տ՛ Ա՛յլեր տէ՛ր մա՛նկունս ի՛ կուսէն. և զՀողեղէն բընութի՛ւն ազա՛
ի՛ն լուսոյ և ա՛մպ Հովանի՛ նո՛ր կոյս որ ցօղեցեր ի՛ ամե՛ն ըզ ցօղն երկնայ
ղէն նո՛ր կոյս քանզի պըտո՛ւղըն կենաց ի՛ քէն տըրա՛ւաւ մե՛զ զք։ Ա՛նձ ի՛ց լու
ձի՛լ ևքաւե՛լ մեղաց նո՛ր կոյս. որ զանտանե՛լին էից ի գի՛ր կոյս քո բարձեր. զ։
տ՛ Ա՛յլեր տէ՛ր մա՛նկունս ի՛ կուսէն. և զՀողեղէն բընութի՛ւն ազա՛
տեցեր ի՛ մե՛զ։ Ա՛յլեր տէ՛ր բեւեռեցա՛ր ի՛ խաչին. ըզ մեռանի՛լ յան
ձն աւե՛ր կենդանատու մեռելոց։ Ա՛դամ տէր ի՛ նո՛ր ափիւր ի վիմի.
ըեցե՛ր ըզ դըժոխս. ի՛ յերկինըս Համբարձա՛ր և ըզնդա՛ջմէ Հօրն ըստա՛ր,
տ՛ Ա՛ն յարեա՛ւ ի՛ մեռելոց։ Ա՛նդ աշա՛կերտն առաւ՛օտուն կա՛նխե
ա՛ր Հանանցն ի գե՛րեզմանն առէ՛լ. քով։ Ա՛ւ առնա՛ առէր Հրե՛շտակն

զի՛ խընդրէք զոչ կենդանին ընդ մեռեալս։ Քս յար։ Ի ուրբաթարուք
ոչ՝ եթէ կանայք եւ սա՛ տեղեկք աշակերտացն ասելով Քս յա։
Ի ՚ի՛ր զծառայի՛ զոչ կերպարանըս յանձն առնէր վասն մեր։ եւ խոնար
հեալ քո կամաւ ՚ի մեր բընաւթիս։ օրհնեա՛ց ես տէր՝ տէրդ հարցընն մե
րոց։ ՚ի՛ր խաչեցար հաճութի՛ հօր միածնին որդի՛։ եւ թաղմամբն երէք
օրեայ ըզ բընռնութի՛ մահու լուծեր։ օրհն։ ՚ի՛ր փառաւոր յարու
թի՛ւդ քո կանգնեցեր ըզ մահացեալն։ ՚Ի երկինըս համբարձար ընդ
աջմէ հօր նըստար։ օրհն։ գ։ ՚ի՛ զ տէր օրհնե՛ ա՛ցէք և բարձրարարէ՛ք
ըզնա յաւիտեան։ Հրաշալի յարութեամբ փըրկչին նորոգեցան ազա
րածք։ միաքանութեամբ՛ օրհնե։ ՚Ո ողջո՛վ սաքսեցին դըժոխք
տեսանելով ըզ թագաւորն անմահ։ միա։
Մ ՚ի՛ր ողջմբեցար՝ ի մեղըս ծնեալ մարդկան հայր երկնաւո՛ր ըս մարգա
րէին։ և ետուր բնաւթիս այսօր պարգե՛ւ ըզ կոյսըն՝ զոր ըզ ծնող որ
դւոյդ միածնի՛։ մաղթանօք սո՛ւրբ՛ տէր մեզ ո՛ղջմբեա՛։ ՚Ի՛ր ցողեցեր
՚ի մեզ յամպոյ օրինաւ զո՛րդիդ այսօր զկո՛յսըն մարիամ։ յորմէ ծընաւ
մարմնով և բարձեր նովաւ ըզ մեղս նախահաստեղծին ադամայ։ մաղ։
՚Ի՛ր մաքրեցեր հոգիդ՝ որ ըզ սիրտ և զարդանդ մօրքո փառակցին այսօր
յամուլ ծնողաց նորին ետուր ըզմայր բանին զօր հնձէն և այիմաղթան։
Ո ՚Ա՛ւետման ՚ի՛ր ՚ջըզ յերկընից բա՛՛նդաբեր առեր մարմի՛՛նս
ընտ մերոյ բընութի՛։ վասըն յանցանաց նա՛խահաստե՛ղծ՛ն ադա
մայ մեր զ աըծ։ ՚Ի՛ խաչն բանեցաւ կամաւորապէս փըրկիչ
և զխոցս ըմընչանն աւեր՝ ի զի՛նուորե՛՛ն։ վասըն յա։ ՚Ի գե՛ըեզման
նիւթդ անապականաբար փըրկիչ և զթաղումըն յա՛նձն աւեր զերըք
օրեա՛՛յ։ յարութեամբ լոյս ծագեցար ստուե՛րանըստա՛՛ց։ ողջո։
Ա ՚ռաւօտեան՝ նը՝ կանայք հանդե՛ըզ իւղոք և խընկոք։ ե՛կի՛ն
՚ի նը գերեզման և օ՛՛ղբալով խընդրէին զանմա՛՛հ փառաց թագա
ւորն։ ՚Ի՛ ՚ի ձայնէ հրեշտակին՝ զըս՛՛ըզհացան տըրտմագեաց։
աւ՛ռաւօտեա՛ն նը կանայք զի՛՛ խընդրէք զոչ կենդանին ընդ մե՛ռե
ա՛լս։ յարեա՛՛ փառաց։ ՚Ի՛ ասէր նը կա՛նայք փո՛ւթա՛ցարուք
հետևեալ։ պատմո՛ղ լինիլ պե՛տրոսի և յո՛՛հաննու սիրելոյ յարե։
Տ ՚ի՛ր երր յա՛ռաջ ըզքա՛ն զ յաւիտեանըս բա՛՛նդ ա՛՛ըծ։ վասըն մե
ըոյ փըրկութի՛՛ աւեր մարմի՛՛ն ՚ի՛՛սը՛՛ կո՛՛սէ՛՛ն ընդ քեզ օրհ
նե՛՛մք ա՛՛ըծ հա՛՛ըցընըս մերոց։ ՚Ի՛ զ կերպարանըս ծառա՛՛յի՛՛ ընդ
տա՛՛կե՛՛ս յա՛՛նձն աւեր։ և խաչի՛՛ և մահո՛՛ հա՛՛մբերի՛՛ ըս՛՛վ ի՛՛ջը՛՛ր ՚ի գե՛՛
ըեզման՛՛ ա՛՛ըծն ընդ քեզ օրհ։ ՚Ի՛ երեքօրեայ թա՛՛ղմամբ փըրկիչ սը
ղարութի՛՛ն քո՛՛ դո՛՛ռս ըերը և վերըստին նո՛՛ըոգեա՛՛լ կե՛՛ցո՛՛ւեր ըզ հը
նա՛՛ցա՛՛ըս մե՛՛ռ՛՛ե՛՛լ՛՛ք։ ընդ քեզ օրհ։ դ։ ՚Ի՛ զ տէր օրհնե՛ցէ՛ք ՚ի՛՛մ
նայն

ամա կը ըլլանակն ծնընդեամբ։

ղեցի բնա՞կարան նը երրորդութեդ։ լուսաւորելով զՀԹամնոս՝ի
ղոյն։ Այ՛ զօրութե՛ խաչի՛ր ը՛ս հնմնեցուցը զկաթուղիկէ եկե
ցեր նախաստեղծին. կենագործելով՝ի ձա՛շակմանէ՝ մա՛հաբեր պըտ
քո իմէջ երկրի։ և սովաւ զ սրօքեափակ դուռըն դրախտին՝ բա՛
տորա՛նկեալ լուսո՛յն զՀոգեացեալ բնութե՛ն։ Ո՛ր կանգնեցեր զխա՛չ
կան ծոցոյ ա՛ռաջ մարմին՝ի կո՛ւսէն։ վերակա՛նգնելով՝ի տեղի ըս
ո Ո՛ր յաթոռ փառաց նըստիս բանդ ա՛ջ՝ի խոնարհեցար՝ի հայրա
ո Ո՛ր դա՛դա՛ր բիր վասը՛ն մեր բարեխօսե՛ր. օրհնեա՛ղ.
Ո՛ր՝ դա՛դա՛ր բիր վասը՛ն մեր բարեխօսե՛ր. օրհնեա՛ղ.
Ո՛ Լոյսն ա՛նը՛ստուեր յարգա՛նդի կրեցե՛ր. օրհնեա՛ղ՝ի։
Ո՛ր՝ մա՛րդ լը՛՛սոյն մարիամ անհոտոնա՛ցեա՛լ օրհնեա՛ղ՝ի կանա՛յս։
Ո՛ Ո՛ր՝ ա՛ռ՝ի ձեռանէ յօժարուե՛ք՝ եկեա՛լ՝ի նորոգումն եղծեա՛լ մարդոյն. և խա
չիս յանձն առնու զմահ ըզ Ո՛ր ե՛ն ի ստորին կողմ երկրի և դողալով սա
սանեցան դըժոխք. այսօր յարուցեա՛լ վերածեա՛ց զընկերքեալն ըզնա՛,
ամ Ո՛ր՝ ա՛ռ՝ի ձեռանէ յօժարուե՛ք՝ եկեա՛լ՝ի նորոգումն եղծեա՛լ մարդոյն. և խա
չիս յանձն առնու զմահ ըզ Ո՛ր ե՛ն ի ստորին կողմ երկրի և դողալով սա
սանեցան դըժոխք. այսօր յարուցեա՛լ վերածեա՛ց զընկերքեալն ըզնա՛,
խոցեցաք. օրհ՝ գ՝ Ի զ տի Ո՛ր՝ զնա հոգևոր երգով բա՛ր՛ը՛ր պարկեշտ
նել յանձն առեր վա՛ր արարա՛ծոց. և՝ի զինաւորէն գեղարդեամբըն
՝ի վերայ խաչին և ընդ անօրէնս հաշուեցար. օրհնեմք։ Ո՛ր զմեռա
օրհնեմք զ քեզ ա՛ը՛ծ հարցըն մերոց։ Տա՛րածեցեր զ ձե՛ռըս քո
Ո՛ր՝ հրեշտակըն զօրութեամբ գոչելով աղաղակեր յարեա՛ր ջեմ։
Ո՛ Այ՛մաւորութե՛ եկեր՝ի չարչարա՛նս և՝ի ծառայէ ապտակ կե՛ցար.
ա Այ՛նխե՛ցին կանայքն ը առաւո՛տն՝ի գերեզմանն հանդե՛րձ խընկօք։
Ո՛ր կենդանութե՛ն դեռ ամենե՛ցուն այսօր զմահ խաչի
՝ի յանձն առեր եղա՛ր՝ի սիրտ երկրի և՝ յերրորդաւո՛ր յարեար.
ընդհեա՛ մե՛՛զ վերածել ընդ քե՛զ յա՛նապատում՝ի կեանան։

տակին՝ որ գոյէ՛ր առ երջանիկ կանայսըն. զի խընդրէ՛ք զկէնդանին
քո տէր՝ ի խըն[illegible]ել զանապական մարմին դ. Ո՛ւռա բառ աւետաս ո՛ր հրեշ
տակն՝ ի գերեզման փո[illegible]խ եկին՝ ի գերեզմանն
[illegible]ղաքեր և նբ կանայքն ողբալո՛վ փուԹանալ՝ ո՛չ գտին զմարմին
[illegible] ի յարեաւ ի մեռելոց ձեզ կեանըս պարգևեաց։
սէր տ՛ ը յարեաւ՝ ի մեռելոց ձեզ կեանըս պարգևեաց։
կան՝ ի գերեզման հոդել զնիկ յայտնեալ. ուրախ[illegible]եր։
[illegible]ակից հօր համաւորութ[illegible]եկեր՝ ի շարչար բանս՝ զշարչարա[illegible]նս
յանձնառեր խաչի համբերելով՝ ի ջեր՝ ի գերեզման։ Ի՛ղաքերիցն
եկա՛ք՝ ի գերեզման փը[illegible] ըզ[illegible]ղս ա՛նդր ես բերին՝ ի խըն
կէ՛ զանապական մարմին դ։ Ո՛ւռախս լըռեա՛ք՝ ի հրեշտակն որ ա՛
ո՛ղաքեր և նբ կանայքն ողբալո՛վ փուԹանալ՝ ո՛չ գտին զմարմին
քո տէր՝ ի խընկել զանապական մարմին դ. Ո՛ւռա բառ աւետաս ո՛ր հրեշ
տակն՝ որ գոյէ՛ր առ երջանիկ կանայսըն. զի խընդրէ՛ք զկէնդանին
ո՛ չ յարեաւ ընդ մեռեալս. Ո՛ւռախ լերուք՝ տեսանելով հրեշտակին նա
զերանայր՝ ի պատմել ըզկնե՛նաբերն յարուԹ՛ն։ Զայն աւետեաց լըսէ
ին առաւօտուն նբ կանայքն հրեշտակն դառնայրն ուրախութ յատ՛ելն
ո՛ ՕՐ տիեզերական խընդուԹի՛ն աւետիս եղանելի՛ կանանցն ու
սեալ՛ք՝ ի հրեշտակէ՛ն. անեղկից՛ խընդուԹի՛ և բերկրալի՛ց ուրա
խուԹի՛ ընԹային պատմել աշակերտա՛ցն ա՛մենի՛ն։ ՕՐ մահ՛ն
երկիւղիս՝ ընդ մեռեալս համարեա՛լ կարծեաք նա ի՛նքն իշխանու
Թի՛ յարո՛ւցեա՛լ. զմահուէրն՛ զիշխանուԹի՛ և կենդանուԹի պարգև
ե՛ց ամ՛զգի մարդ՛կան։ Ա՛յլ ի՛ բաց ե՛գեալ ըզ հրէական եր
կիւղն ըզ կարծիսն. նախաժամանեցին՝ ի պատիւ՝ այնորիկ. որ մա
հուամբըն եղե՛ծ ըզ մահ և զանմահուԹի պարգևեա՛ց. ա՛զ։

Ո՛ՐՀՆուԹի՛ ի բարձունս. անօրինեցելո՛ն՝ ի կուսէն՝ Թագաւոր
բին մերոյ. ալէլուիա ալէլուիա։ Ո՛ՐՀՆուԹի՛ ի բարձունս. անսա
սանելի և հաստատո՛ն յաւետն մերոյ. ալէ։ Ո՛ՐՀՆուԹի՛ ի բարձու
նս. անբաժանելի և միասնական՝ ընդ երրորդուԹե՛ն. ալէ.

Տայ Զ։ Աղաղակ ոսկի ասմունքութիւն.

առաւո՛տ ըզքեզ տէր՝ ա՛ղօթ հարցո՛ն մերոց։ Ա՛ր ըզ ցօղանա
պակո՛ն ա՛րեանըդ ցօղեցեր տիեզերաց՝ ի վերայ խաչին՝ օրհն
ե՛մըք մի՛շտ և փառաւորե՛մք։ Ա՛ր Թաղմամբն երկեր՛ զեայ յա
րուցեա՛լ ըզ լոյս ծագեցեր տիեզերաց. օրհնեմըք։ գ։ Ի՛ զ տէ՛ր օրհ
նե՛ցեք և բարձր ա՛րարեք ըզ նա՛ յաւիտեան։ Ա՛ր՝ ի բարձունս եղև
գերեաց ըզգերմո՛ւԹի. և՛ եհա պարգևս որդւո՛ց մարդկան՝. օրհնե։
Ն՛ՀՆ՝ ի՛ մեռեալս աղա՛տ առանց օգնակա՛ր՝ի՛. քահանա՛յք օրհ։
Մ՛ՈՒՆ՛ ածին երկնային դո՛ւռն ածա՛յին ձայնի՛ն աւետարանչ՛ի հրեշ
տակն. ուրախ՛եր բերկրեա՛լք սո ընդ քե՛զ։ Ի՛ քո՛ծ ես քաղցե՛ալ ը
հօր անա՛պականաբար բնակի՛ր հաճե՛ցա՛ւ ի քում յարո՛ւԹեան. ուրախ։
Ա՛ր բոցե՛ղէն սրո՛ւքի՛ւք շրջապատեալ պահե՛ր. այսօր ի՛ մի՛ զմարդ

Ը 30 240

Ո՛վ Աստուածածին Կոյս եւ փրկիչ մայր. ընդ քեզ՝ զ ընդունող լուսոյ մեծացուցանեմք: Ո՛վ զքեզ լուսոյ մայր եւ կոյս. ընդ քեզ՝ զ ընդունող լուսոյ մեծացուցանեմք: Ո՛վ զքեզ լուսոյ մայր եւ կոյս. ընդ քեզ՝ զ ընդունող լուսոյ մեծացուցանեմք: Ո՛վ զքեզ լուսոյ մայր եւ կոյս. ընդ քեզ՝ զ ընդունող լուսոյ մեծացուցանեմք:

ա Ա Ձայն ա՛հեղ յարուԹ֊քո ամբ զա՛րհուրեցու լինուորացըն դա՛սքն
յարուԹ֊ե քո տը երկիր շարժեցաւ. վե՛ր մ֊ք պատա եցան՝ ք֊ե ո՛ր
երրորդի՝ ք֊ե որդի՛ ածոյ. փա՛ռաւորեաւ։ Ա֊ր յա՛հե՛ղ բարբառոյ
փա՛ռաւորեա՛ ք֊ո յարուԹի՛ւդ։ Ա֊ր յա՛րեա՛ ըդ, ի մե՛ռեալոց յա՛ւի՛ր
գերեզմանի եդար. անկո՛րուստ պահելո՛վ զա՛րարածո՛ւ բա՛նդ ա՛ՀԹ ոդ։
ոդ բաւէ՛ին տանի՛լ յա՛րդանդի կուսին կրեցար՝ բա՛նդ ա՛ՀԹ ո՛դ։ Ո՛ չարչա
ըանըս յանձն առեր ախտակիր հոդեղինացս եղեր վնա մերոյ փրկուե՛ ի՛
ի կուսէն՝ ո՛չ մ֊ինեւլո՛վ յա՛նըբննին յե՛ւԹե՛ բա՛նդ ա՛ՀԹ ոդո՛ ըմեա.
ոյ բա՛ւէ՛ին տանի՛լ յա՛րդանդի կուսին կրեցար՝ բա՛նդ ա՛ՀԹ ոդ։ Ո՛ չարչա
ըանըս յանձն առեր ախտակիր հոդեղինացս եղեր վնա մերոյ փրկուե՛ ի՛
գերեզմանի եդար. անկո՛րուստ պահելո՛վ զա՛րարածո՛ւ բա՛նդ ա՛ՀԹ ոդ։
ո փա՛ռաւորեա՛ ք֊ո յարուԹի՛ւդ։ Ա֊ր յա՛հե՛ղ բարբառոյ
երրորդի՝ ք֊ե որդի՛ ածոյ. փա՛ռաւորեաւ։ Ա֊ր յա՛րեա՛ ըդ, ի մե՛ռեալոց յա՛ւի՛ր
յարուԹի՛ւդ քո տը երկիր շարժեցաւ. վե՛ր մ֊ք պատա եցան՝ ք֊ե ո՛ր
ա Ա Ձայն ա՛հեղ յարուԹ֊քո ամբ զա՛րհուրեցու լինուորացըն դա՛սքն

յարփնոփայլ հրեշտակին ինքնահ՛ն և դողալով չարժեցաւ երկիր։
Ա՛ռաւօտեան՛ն նը կանանցըն դիտելով զչ վիմափոր գերեզմանն.
բերելով զնչաղս անոյշս ի յօծումն կենարարը մնրմնոմ՛յն անպա
տագիր եականութեն։ Ա՛ւ տեսեալ զչ քերօքէն վերանըստեալ՛ի
վիմին՝ տայր փողելով սըրբօրհնութի՛ն ասէ դարձիր ողջոյն տուր
փողոմ՛ցն. քանզի յարեաւ որ յառաջն ասաց։
Ա՛յարիչդ արարածոց քս՝ ամենայն յօրն՝ ի խաչին բեւեռեալ՛ և
պինանուրըն գեղարդեամբըն յարձակ՛կեալ զչ կո՛ղքո խոցեաց. տր
ացէք հայրըն մերոր։ Ակնդանիդ յաւետեսից քս այժմ յօրն՝ ի գերեզ
մանի էդաւ՝. ե՛՛՛ւ պահապանքըն պահեին զչ գուշ՛ութեք չզ
գե՛՛րեզմանն քո տէ՛ր։ Ձ՝արեաւր՝ ի մեռելոց քս՝ ամենայն՛ յօրն՝ զչ դէ
ժ՛նս աւերեալ. ե՛՛՛ւ կենդանութի՛՛ պարգևեցեր աւրաս՛՛ծոց քոյ
ո՛՛վ յարութե՛՛դ. տէ՛ ացէք. գ։ Ա՛՛զ տէ՛ Ա՛զնա՛ օրհնե՛՛լով բարձր
աւրաւե՛՛ք յաւետեա՛ն։ Օ՛՛ր կարապետըն յօվհաննես մարգարէին՝ ի
դըժոխս. աւետարանե՛՛՛ր ըզ գալ՛՛ստ արեգականն արդարո՛՛ն
ըզնա՛։ Ա՛րուս ապաստ՛՛ին արգելեա՛՛ք՛ն՝ ի մեղսա՛՛սեր բանտ՛՛ն. ազա
տեցո՛՛ցի՛՛ չ՛՛յ՛՛ստոյ գալ՛՛ստեա՛ն ձե՛՛ր արդեա՛՛ն՝ ի յե՛՛րկնից՝. ըզնա։
Ա՛րոյ եկեալ կատարեաց զմարգա՛՛րէից՝ ըզ տեսութի՛՛. աւերելո՛՛վ
զդրունսըն դըժոխոց և ըզ ըմ՛՛րութի՛՛ մա՛՛հու ըզնա։
Ա՛յս լուսո՛՛յ մայր՝ և կենարար բանին բնակա՛՛ր՝ ո՛՛րան՝ ք՛՛եզ ե՛՛րանելեն
ա՛՛զգ՛՛ազի՛՛նքս մ։ Ա՛տեղծողին մայր և հրեշտութե՛՛ կերպի նորոգո՛՛
ղի՛՛նքեզ՛՛երա՛՛ յ՛՛յս ծագեցաւ՝ ի քեն՝ նըստեալ՛՛յս՝ ի խաւար՛՛ի՛՛ր. քեզ ո՛՛
ո՛՛՛ղջ յե՛՛րկնից՝ ի հօրէ և մարմնացաւ՝ ի կո՛՛սէն. հանգերձ՛՛ զվերջ
կիչ վա՛՛սըն մեր ըզ մահ ձա՛՛ղակեցեր։ Ա՛՛կեր՝ ի ջրշարանըս ջրշարա
նացըն լո՛՛ւծիչ՝. խաչեցա՛՛՛ր թա՛՛ղեցար՝ եդաւ՝ ի գերեզմանի՝ ք՛՛ո
ա՛՛ցէք մեր։ Ա՛՛ւ յերրորդ աւուր յարեա՛՛ր ամենակարո՛՛ղ տէ՛՛ր. պար
գևեցո՛՛՛վ աչխարհի զքաղաքութի՛՛ և զմե՛՛ծ զողորմութի՛՛։
Ա՛՛՛րաչալի՛՛ յարութի՛՛ն ըզ պահապանըն զարհուրեցոյց՝ և հրեշտա
կին՝ ի յերկնից իջեալ՝ի ձա՛՛ն ահեղ՝ յարութե՛՛ ն՛՛ծ որդւոյն. կանա՛՛
նցն աւետէր յարեաւ ա՛՛ցէք. Ա՛՛ձայնե՛՛ հրեշտակին զըւարձացան տէր
տա՛՛՛ղեացդ կանայք. և դա՛՛՛ր՛՛ձան խընդութե՛՛ ետ՛՛ն ա՛՛ւետիս առա՛՛
քելոցն. եթե՛՛ յարեա՛՛՛ նախապա՛՛տմե՛՛լն Ա՛՛կայք ըն՛՛սա՛՛ղեացք
յօրհնութե՛՛ն նոր օրհնե՛՛ացուք զչ տէ՛՛. քանզի մա՛՛րմ՛՛նո՛՛ր՝ ի՛՛մ՛՛ջն է
ա՛՛ւ՝ի հրեշտակա՛՛ց երկրը ըպագութե՛՛ առնու. ի սրբ՛՛՛ե՛՛՛ց և ի քրօ՛՛ե՛՛ց
տ՛՛՛՛ն՛՛ք զչ փա՛՛՛ռս՝ ի բարձո՛՛ւնս թագաւորին յա՛՛՛ւ՛՛՛տ՛՛՛ենից՝. ո՛՛՛ր
փը՛՛՛կեա՛՛՛՛ց զա՛՛զգս ո՛՛՛րդւո՛՛՛ց մարդկան՝ ի ծառա՛՛՛յութենէ՛՛՛ թ՛՛՛չնա
մա՛՛՛ն. օ՛՛՛րհնութե՛՛՛ առաքո՛՛՛ղի՛՛՛ն՝ ի՛՛՛ բարձո՛՛՛ւնս։ Ա՛՛՛ւ ի՛՛՛նքն ի՛՛՛շխանու

Ո՞ա
Ղ՞ուագայթեալ լոյսն ի վերոյ վիմի՛՛՛ն զարհուրեցոյց զպա
հապա՛՛՛ս ած դրան չէն գերեզմանին։

Ա՛՛՛ր յարեաւր ի մեռելոց քու արշ. ե՛ւ մեզ կեանս հնարէիցեր
ծուղ՛՛՛ակն։ Ա՛՛՛ր զանկեալն ի նախնումն ի մեղս. պատուականն ա
րեամբդ քո կանգնեցեր. ե՛ մեզ կեա։ Ա՛՛՛ր յարուցիչդ քո զշէ
խարհս կեցուցեր. ե՛ զմեզ դրո՛՛՛նըն գերժոխոց փրկեցեր. ե՛ մեզ
տո՛՛՛ւր հարեալ սուրբն ի գերեզմանէն։ Ո՛՛՛նդ յառնել փրկչին
մերո՛՛՛յ երկիր չարժեցա՛՛՛ւ. վկ՛՛՛ք պահապետացն։
Ո՛՛՛ա

Ա՛՛՛ղաղակեցին ասելով. Ո՛՛՛վ է որ գլորեսցէ մեզ զվէմն ի դրանէ գերեզմանիս։

Եւ նայեցեալ տեսին զվէմն գլորեալ. զի մեծ էր յոյժ։ Եւ մտեալ ի գերեզմանն՝ տեսին երիտասարդ մի նստեալ ընդ աջմէ կողմանն՝ զգեցեալ սպիտակազգեստ. եւ զարհուրեցան։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Մի զարհուրիք դուք. զՅիսուս խաչեալ ինդրէք ի Նազովրեցւոյ. յարուցեալ է՝ չկայ աստ. ահա տեղի՝ ուր եդին զնա։ Այլ երթայք՝ ասացէք աշակերտացն նորա եւ Պետրոսի՝ թէ նա յառաջագոյն երթայ քան զձեզ ի Գալիլեա. անդ նմա տեսանիցէք՝ որպէս ասաց ձեզ։ Եւ նոքա ելեալ փախեան ի գերեզմանէն. զի սարսուռ եւ զարհուրանք էր ընդ նոսա. եւ ոչ ումեք ոչինչ ասացին. զի երկնչէին։

Ա՛՛՛յլ յարեալ առաւօտուն կիրակէ՝ երեւեցաւ նախ զՄարիամ Մագդաղենացւոյ՝ յորմէ հանեալ էր եւթն դեւս։ Եւ նա գնացեալ պատմեաց ընկերացն նորա՝ որ սգային եւ լային։ Եւ նոքա լուեալ՝ զի կենդանի է եւ երեւեցաւ նմա՝ ո՛՛՛չ հաւատացին։

Ա՛՛՛յնուհետեւ երկոցունց նոցա երեւեցաւ յայլ կերպարանս՝ երթեւեկելոց նոցա յանդ։ Եւ նոքա գնացեալ պատմեցին մնացելոցն. եւ ոչ նոցա հաւատացին։

Ա՛՛՛յնուհետեւ երեւեցաւ տասնիցունց՝ նստելոց ընդ սեղանոյ. եւ նախատեաց զանհաւատութիւն նոցա եւ զսրտի կարծրութիւն. զի որոց տեսին զնա յարուցեալ՝ ոչ հաւատացին։ Եւ ասէ ցնոսա. Երթայք յաշխարհս զամենայն՝ քարոզեցէք զաւետարանն ամենայն արարածոց։ Որ հաւատացեալ եւ մկրտեալ լիցի՝ կեցցէ. եւ որ ոչ հաւատասցէ՝ դատապարտեսցի։ Եւ զհաւատացեալսն զայսոսիկ նշանք հետեւեսցին. յանուն իմում դեւս հանիցեն. լեզուաւք նորաւք խօսեսցին. զգեղ ի ձեռս առցեն. եւ եթէ մահացու ինչ ըմպիցեն՝ ոչ վնասեսցէ նոցա. ի հիւանդս ձեռս եդցեն՝ եւ առողջասցին։ Եւ զայս ասացեալ՝ Տէրն Յիսուս առնլեցաւ յերկինս. եւ նստաւ ընդ աջմէ Հօրն։ Եւ նոքա գնացեալ քարոզեցին ամենայն տեղեաց. Տէրն գործակից լինելով եւ զբանն հաստատելով նշանաւք որ հետեւէին։ Ամէն։

Ա՛՛՛ւետարանն ըստ Ղուկասու

Ա՛՛՛ռաջին գիրս արարի, ով Թէոփիլոս, զամենայն զոր սկսաւ Յիսուս առնել եւ ուսուցանել, մինչեւ յաւուրն յորում համբարձաւ, պատուիրան տուեալ առաքելոցն իւրոց զորս ընտրեաց, զի քարոզեսցեն զաւետարանն։ Եւ ոչ միայն առաքելոցն, այլ եւ ամենայն ազգաց։ Եւ ոչ միայն ի Հրեաստան, այլ եւ ի Սամարիա։ Եւ ոչ միայն ի Սամարիա, այլ եւ մինչեւ ի ծագս երկրի։ Եւ ոչ միայն ի ծագս երկրի, այլ եւ ի ծովս։ Եւ ոչ միայն ի ծովս, այլ եւ ի ցամաքս։ Եւ ոչ միայն ի ցամաքս, այլ եւ ի ջուրս։ Եւ ոչ միայն ի ջուրս, այլ եւ ի հուրս։ Եւ ոչ միայն ի հուրս, այլ եւ ի մահ։ Եւ ոչ միայն ի մահ, այլ եւ ի կեանս։ Եւ ոչ միայն ի կեանս, այլ եւ ի յարութիւն։ Եւ ոչ միայն ի յարութիւն, այլ եւ ի դատաստան։ Եւ ոչ միայն ի դատաստան, այլ եւ ի հատուցումն։ Եւ ոչ միայն ի հատուցումն, այլ եւ ի տանջանս։ Եւ ոչ միայն ի տանջանս, այլ եւ ի հանգիստ։ Եւ ոչ միայն ի հանգիստ, այլ եւ ի հրեշտակս։ Եւ ոչ միայն ի հրեշտակս, այլ եւ ի սատանայ։ Եւ ոչ միայն ի սատանայ, այլ եւ ի դեւս։ Եւ ոչ միայն ի դեւս, այլ եւ ի մարդիկ։ Եւ ոչ միայն ի մարդիկ, այլ եւ ի կենդանիս։ Եւ ոչ միայն ի կենդանիս, այլ եւ ի բոյսս։ Եւ ոչ միայն ի բոյսս, այլ եւ ի քարինս։ Եւ ոչ միայն ի քարինս, այլ եւ ի հողս։ Եւ ոչ միայն ի հողս, այլ եւ ի ոսկերս։ Եւ ոչ միայն ի ոսկերս, այլ եւ ի մարմինս։ Եւ ոչ միայն ի մարմինս, այլ եւ ի հոգիս։ Եւ ոչ միայն ի հոգիս, այլ եւ ի սիրտս։ Եւ ոչ միայն ի սիրտս, այլ եւ ի մտս։ Եւ ոչ միայն ի մտս, այլ եւ ի խորհուրդս։ Եւ ոչ միայն ի խորհուրդս, այլ եւ ի գաղտնիս։ Եւ ոչ միայն ի գաղտնիս, այլ եւ ի յայտնիս։ Եւ ոչ միայն ի յայտնիս, այլ եւ ի լոյս։ Եւ ոչ միայն ի լոյս, այլ եւ ի խաւար։ Եւ ոչ միայն ի խաւար, այլ եւ ի ստուերս։ Եւ ոչ միայն ի ստուերս, այլ եւ ի պատկերս։ Եւ ոչ միայն ի պատկերս, այլ եւ ի նմանութիւն։ Եւ ոչ միայն ի նմանութիւն, այլ եւ ի նկարագիր։ Եւ ոչ միայն ի նկարագիր, այլ եւ ի գրիչ։ Եւ ոչ միայն ի գրիչ, այլ եւ ի գրել։ Եւ ոչ միայն ի գրել, այլ եւ ի գրեալ։ Եւ ոչ միայն ի գրեալ, այլ եւ ի կարդալ։ Եւ ոչ միայն ի կարդալ, այլ եւ ի լսել։ Եւ ոչ միայն ի լսել, այլ եւ ի հասկանալ։ Եւ ոչ միայն ի հասկանալ, այլ եւ ի գիտել։ Եւ ոչ միայն ի գիտել, այլ եւ ի ճանաչել։ Եւ ոչ միայն ի ճանաչել, այլ եւ ի սիրել։ Եւ ոչ միայն ի սիրել, այլ եւ ի պաշտել։ Եւ ոչ միայն ի պաշտել, այլ եւ ի փառաւորել։ Եւ ոչ միայն ի փառաւորել, այլ եւ ի գոհանալ։ Եւ ոչ միայն ի գոհանալ, այլ եւ ի հաւատալ։ Եւ ոչ միայն ի հաւատալ, այլ եւ ի յուսալ։ Եւ ոչ միայն ի յուսալ, այլ եւ ի համբերել։ Եւ ոչ միայն ի համբերել, այլ եւ ի հեզանալ։ Եւ ոչ միայն ի հեզանալ, այլ եւ ի խոնարհիլ։ Եւ ոչ միայն ի խոնարհիլ, այլ եւ ի հնազանդիլ։ Եւ ոչ միայն ի հնազանդիլ, այլ եւ ի ծառայել։ Եւ ոչ միայն ի ծառայել, այլ եւ ի պատուել։ Եւ ոչ միայն ի պատուել, այլ եւ ի սիրել։ Եւ ոչ միայն ի սիրել, այլ եւ ի ողորմել։ Եւ ոչ միայն ի ողորմել, այլ եւ ի ներել։ Եւ ոչ միայն ի ներել, այլ եւ ի մոռանալ։ Եւ ոչ միայն ի մոռանալ, այլ եւ ի թողուլ։ Եւ ոչ միայն ի թողուլ, այլ եւ ի քաւել։ Եւ ոչ միայն ի քաւել, այլ եւ ի սրբել։ Եւ ոչ միայն ի սրբել, այլ եւ ի մաքրել։ Եւ ոչ միայն ի մաքրել, այլ եւ ի լուանալ։ Եւ ոչ միայն ի լուանալ, այլ եւ ի սրբել։ Եւ ոչ միայն ի սրբել

ական

Համբերեցէք վասն մեր. անմեղնեցէ՛ք ի տօրէ՛ն. Թագաւ՝ Աստուածն մեր փառաց՝ ընդ ամենեցեան օրհնեա՛լ սքո՛ւ: Աստ մանուկ խաչի՝ ի մարդկան. Թագաւ՝ Աստուածն մեր փառաց՝ ընդ ամենեցեան օրհնեա՛լ սքո՛ւ: Աստ մանուկ խաչի՝ ի մարդկան. Թագաւ՝ Աստուածն մեր փառաց՝ ընդ ամենեցեան օրհնեա՛լ սքո՛ւ:

Ո՛վ Քրիստոս Աստուած մեր, որ ի խաչ ելանել կամեցար ի մարդկան. Թագաւորութեան քում արժանի արա՛ զմեզ, որ երկրպագանեմք քեզ. Ո՛վ Քրիստոս Աստուած մեր, որ ի խաչ ելանել կամեցար ի մարդկան. Թագաւորութեան քում արժանի արա՛ զմեզ, որ երկրպագանեմք քեզ. Ո՛վ Քրիստոս Աստուած մեր, որ ի խաչ ելանել կամեցար ի մարդկան. Թագաւորութեան քում արժանի արա՛ զմեզ, որ երկրպագանեմք քեզ.

տակաց և երկրպագեցէք ի սերոբէից՝ ի խերկինսն ամբարձաք ընդ ամպս հօրն ստացաւ. փառաւորեցէք ի հրեշտակապետին ի ձեռաց մահու։ Այլ երբորդ աւուր յարեաւ ած-պիտակն զի զմեռելութիւնն մեր բարձեր. ընդ գերեզմանի եղար և հոգւոյն. ի փրկութիւն զդիմարդկան։ Այգերեզմանի եղար ած-պիտակն զի զմեռելութիւնն մեր բարձեր. ընդ գերեզմանի փրկեցեր զի ձեռաց մահու։ Այ երբորդ աւուր յարեաւ ած-պիտակն

ցար յիշեա զմեզ տէր, Աստուած մեր մեղանաւորացս յիշեա զմեզ տէր։ Ասել զմեզ տէր օրհնեա, Աստուած մեր բա-
նիւքով բարձեալ ունիս զմեզ ի հրաշածս։ Եւ ի խանջն վնասն մեր թեւեւ-
ա Աստուած մեր ի մեզ ղողորմեալ։ Աստուած մեզ։ Ի երկրին ելից ի հօրէ իջեր անբաժանել
բանդ։ Նոյն ի նմանէ ընդ դժոխս աւերեցեր ողորմեա։ Աստուած մեզ։ Ընդ ձառա
գայթս ածուածդ երեւեցուցեր փըրկիչ։ ընդ պահապանսն զար
հուրեցուցեր։ ողորմեա։ Աստուած մեզ։ Ձեռօքըն Թոմայի շօշափեցար փըրկիչ։
առաջակէ՛ ըտսըն մըտեր դրօքըն փակելով։ ողորմեա։
ա Հագիւն ձանձրացաք ես ի վերայ խաչին դողացուցեր զարարա
ծս ամ։ զերկնային և զերկրաւորսըն բընութիւն։ Հագիւն երեւումըն
հրեշտակին՝ զարհուրեցոյց ընդ կանայսն ասելով։ զի խընդրէք ընդ կեն
դանին ընդ մեռեալս։ Ա՛ւ յայտ գործեաց զարհուրեցան կայ
բապետքըդ ընդ ոխմոյն ասելով։ Համբրձէք իշխանք ընդ դրունըս ձեր իվեր
Ցրժամ՝ի խաչին եւեւեցար ես՝ ա՛ր ընդ ադամ նորոգ եցեր՝ի նա
խաստեղծ բընութենն օրհնել սէր ածէ հրոյ մերոց։ Աստուած մեր ի սպասաւորէն ապտա
կեցար և՝ի զինաւորէն գեղարդեամբ ընդ խոցեցար։ Ա՛ղբիւր՝ի մէջ
երկրի և՝յերրորդ աւուր յարեար ամենակարող փըրկիչ։ օր։ գ։ Ա՛ւրծ
ընդ ա՛ն ընդ զօրհնե՛ցեալ և բարձր արարիչ ընդ նայ ա՛ն։ Ա՛ն ընդ
տէր օրհնե՛ցեալ։ Ա՛ր երկիւղ՝ի բարձունս և՝ի հօրէ առաքեցար՝ի
յերկիր։ մըն մեր մեղանաւորացս յիշեա զմեզ տէր։ Ա՛ն ընդ զտէր օրհ
նեա։ քով բարձեալ ունիս զմեզ տէր։ Եւ ի խանջն վնասն մեր թեւեւ

սրբոց յաղթեա՝ զբան ասծ. մեռոյ ծընող. աղգ.

Տեսանեմք զգ սոսկալի գ՚ծանալի խո՚ հոգւոյդ յայտնեալ՝ ի հոգւոյն
հրեշտակաց սպասաւորեալ գայբրիել քեզ աւետեաց. աղգ.

ցուցանեմք: Հիմն երեք եկեղեցւոյ՝ խորան երեք հոգւոյն սրբոյ. ի
քեն մեզ լոյս մայր երեք վերահզողին. աղգ և աղիւք՝ զգ քեզ մեծա-

Ա՚րաքածոյդ ասծածին վեր օրհնեալդ՝ ի սրբոբեից. ծագելով՝ ի
տեսանել ի՚ն զգ գերբ զմանն. յա ծայրն մարմնոյն ո՚ւնայն. ամե-
յարեա՚ւ սր՚. ամե: Ա՚նթացեալ՝ ի՚մի ասին՝ պետրոս և յո՚ հանն էս.
պական արեամբդ քով լուսաւորեցեր սբ՚ զեկեղեցի. օրհնեալ տր՚
գ: Ա՚զ սր՚ օրհնեցեք բարձր արարէ՚ք զգ ը՚նաձ յա՚ւիտեան:
Ա՚ի ասծին որդի՚ն՝ ի խաչն ե՚ւ ե՚ւ ե՚ւ

Ա՛ն ինձ զիս ի փըրկութենի քո անմահ. և ընդ մահ ձաշակեցեր՝
փըրկիչ աշխարհի. ողո՛րմ ըմեա՛ր։ Լայնի՛ համբերեցեր այնչ վասըն մարդ-
կան. և զթանո՛ւմըն յանձն առեր զերեքօրեայ. ողո՛ր Լա՛ր ի մեռելոց յա՛ր
բեար իշխանութե՛ն ոսկրի. զի՛ս զմեզ ընդ մեռեալ ըս նորոգեա՛ և կե՛ցո։
Ո՛ Յարութի՛ ամենայն հեշտասակարկո՛ն այսօր աւետե՛ր կանայն
ցնա՛ս ելով. յարուցեա՛լ է ամե՛ն ի գերեզմանէ։ Լ՛ նթացեա՛լ կանանցըն
խընդա՛ց պատմե՛ն աշակերտացն ասելով. Լա՛ ե որոյ և մե՛ք ըս հրեշ
տակին գուշացուք զյարուներն քո. ո՛ր փըրկեացն ըզ մե՛զ ի ձեռաց մե՛ռ։

Լոնօն Խոբոյեան Վրէ Լ՛ՅՕ։ Ըսնուցէ Գ՛Զ։ Ըսրդոյ Եւ ՛ջՆէ Եփ։

Ամբարձա ատե՛ն մեր յերկինս՝ ասելով աշակերտա՛ցն. Ընտա
րո՛ւք ի քաղաքի՛դ յերուսաղէ՛մ մինչև զգե՛նուցուք զզօրու
թի՛ ի բարձանց։ Լի՛ աբանեալ ըզ առաքելըն միահա՛ր և մի
ակո՛ց ձն. միաբան ներսե՛ն ի՛ նե՛ վերնատա՛ն. և ակնհանե՛ն դա
ըստեան ընե հոգեւո՛ն։ Յանկարծակի՛ ե՛կաս ի՛ նմանութե՛ն ըռւսոյ
փա՛յլմամ ձն. և եկեալ բնակեցա՛ ի ներ՛ առաքեա՛լսն. մինչ դեռ
նըստե՛ր ն ի ներ վերնատունն։

Ամբարձա ատե՛ն մեր. ըս օ՛րհնութե՛ընդ ամպս երկնի՛ ձց. և առա
քեցին երկը ըպագեա՛լ դարձան յերուսաղէ՛մ. միաբա՛նութե՛ վեր առա
քեին զաղօ՛թս։ Լընտեալ ի յերկինըս բեւբռաւո՛ր զօրօք բազմութե՛ հրեշտա
կա՛ց զաղօ՛թս. որք աղաչակեին և ասե՛լ՝ Ա՛հ. օրհնեալ ե՛կեալ ի յանունն տ՛ն։
Լ՛հագի՛ն ձայնի՛ս ընդ քո՛ւք ո՛ ի վերայ հաւէին դողացուցեր զա՛րարած ո
ւո՛մ. վերկնայինն և զերկրաւո՛ր բընութի՛ն։ Լ՛հագի՛ն երևուս մըն հրեշ
տակին՝ զարհո՛ւրեցոյց ըզ կանայսն ասելով. զի՛ խընդրե՛ք ըզ կենդանին
ընդ մեռեալս։ Լ՛ւյահ զօրութե՛ ա՛ծ որդւոյն զա՛րհուրեցան կա՛ր ա
պետք դըժոխոյն ասե՛լով. համբարձե՛ք իշխանք ըզ դրունըս ձեր ի վեր
փառաբանակից հո՛ր որդի՛ որ վասըն մե՛ր խաչեցա՛ր։ զդըժոխս աւե
րեա՛լ յարեաւ յա՛ւուր երրորդի փա՛ռք յարութե՛ն քո տէր։ Ի ըշտա
կանափո՛ն ի ջուա՛ն. որ ըզ պահապա՛նան երկի՛ւղ ե. զարհուրեցոյց առ
դրանըն գերեզմանին. փա՛ռ Լ՛ւ ըսքանչե՛լի՛ ներ կանա՛նց աւետարան
ո՛ր ասե՛լն վ. յարեա՛ւ չէ՛ յարուցիչըն մեռելոց. փա՛ռ։

Ա՛նձառդ չէ՛ փառաւորեմք ըզ մարդա՛նագդ. ի գե՛ղեցոյ լերանց
հրատարակե՛մք ըզ քո՛ քաջութի՛դ. քանզի հարեր ըզ պատերազմ եկե
ա՛ղդ ի փըրկութե՛ մե՛զ։ Ա՛յաղթողդ չէ՛ գովե՛մք ըզ զօրութե՛ն քան
զի վանեցեր զընդ դևմա՛մարտ թըշնամին. և դարձուցեր ըզ գերութե՛ եկե
ա՛ղդ։ Լ՛ն ըղեխացե՛ երկիր զնդղըմա՛ն ի՛. և ՚ըցունեաց զօրհնութի՛ն ա՛ծ
ծ՛ընդամբ ի միշտ կուսէն ի՛ փըրկութե՛ մե՛զ յայտնեցաւ. աւերեաց ըզ դե

Ե. Հնեղակից բանըդ հօր և եղբ[որ] պատճառ որ ծընար ի կոտսէն ընդ
քեզ ծա՛ն ենք աւտրեաց անդրմա ազգի մը՛դկան։
Ա՛երօքէնցն ատ՛ուր և դատաւո՛ր կենդանեաց և մեռե՛լոց. որ ի՛նա
չին բևեռեցար. ը՛զ քեզ ծա՛։ Ա՛ենդանո՛ւթի՛ ազգեր. և՛ պարգևա
տու առատ ողրմո՛ւթի՛ որ յարեարդ ի մեռե՛լոց. ը՛զ քեզ ծա՛։
Ա՛ռաքելոյ աղաւնոյ ի՛ջանելո՛վ մեծաձայն հընչմամբ ի՛ բարձա՛ ձեց
ի՛ նմանո՛ւթի լուսոյ փայլման հրաշալենեաց զանկիզելի՛ զաշակե՛ բրտոն
մի՛նչդեռ նըստէի՛ն ի՛ նը՛ վե՛րնատանն։ Ա՛ննի՛ւթական՝ աղաւնի՛. ան
քըննելի՛ որ քըննէ՛ ը՛զ խո՛րս ածո՛ ձ. զոր առե՛ալ ի հօրէ՝ պատմէ զա
հաւո՛ր և զ[ո]ւ մի՛ւսանգամ գալո՛ բ՛ատն. զոր քարո՛զեցի՛ն համագո՛յա
կան։ (՝)ր հնո՛ւթի՛ ի՛ բարձուննե՛լոցին ի հօրէ հո՛գւոյն սրբո՛ւ ձ.
որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակա՛ բ՛ն. և հրա
ւի՛րեցի՛ն զերկիրս ի՛ յերկի՛նս։
Ա՛ամ՛ենքեան թագաւո՛ր յաւի՛տեանից հա՛յր ան՛ըսկիզբն. որ զմիածի՛նդ
առաքեցեր ի՛ փը՛րկո՛ւթի՛ աղգի՛ մա՛րդկան. աղաչեմք ը՛զ քեզ մի՛շեա
զհոգիս՝ նը՛նջե՛ցելոց մե՛րոց. և հա՛նգո՛ ի՛ քո՛ւմ յար[քա]յո՛ւթեանդ։
Ա՛ամ՛ենայն ա՛ծ երևե՛ալ մա՛րմնո՛վ յե՛րկրի քա՛հանայապե՛տ Ա՛ր շմարիտ
որ իվերայ խաչին պատա՛ռատեալ բարձաւ մեղա՛ց գաւա՛ն ա՛նա՛ատ.
աղա՛ւ՝ ը՛ստանակո՛ւ ընո՛ւ ը՛նծայ բա՛ւնաւոր ընբ՛ հոգի՛ո՛ տ Ա՛ր շմարիտ. որ
վեր ընտրեն ծնընդեամբ ա՛ւա զանի՛ն կոչեցեր յորդե՛ գրո՛ւթի՛ ը՛զ
ա՛ի՛ե՛զերըս. գը՛թա՛ւ թի՛ ը՛զ քո՛ նորոգեա՛ զհոգիս նը՛նջե՛։
Ա՛ր խոնարհե՛ցաւ յերկինից ա՛նմեկնելի՛դ ի հօրէ որդի ա՛ծո՛ ձ. և՛ ա
ռե՛ր մարմին ի սը՛րբոյ կուսէ՝ բ՛ն. հա՛յցմամբ ծագողի՛ն լուսոյդ և
մեղո՛ղորմեաց։ Ա՛ր մահո՛ւամբ քով կեցո՛ւցե՛ր ըզ մեզ. և՛ յարուցեալ
համբարձա՛ր առ հա՛յր ի յերկի՛ն ձնս. այսօր երկնաւո՛ր զօրք լքե՛ր
ի փոխո՛ւմըն մեր քո՛ւ և կուսէ՝ բ՛ն. հայց. Ա՛ր յիմանալի՛ խորասը՛դ
բարձրացոյց ըզ քեզ մա՛յր ածո՛ ձ. անձաւեալի՛ փառաք միածին որ
դե՛ բ՛ն. առնա միշտ բարե՛խօսե՛ա՛ վն անձա՛նց մե՛րոց.
Ե՛ընծա՛յ այսօր փառաք միածնին. լեա՛ռըն Թաբո՛ր հանդե՛րձ հե՛րմո
նի՛ ձ. բարձրացեա՛լ գերա՛գոյն սինա՛ բ՛յ. և՛ ը՛ջք ա՛ծո՛յ դուռն եր
կնից ի՛նա՛ն։ Ե՛ընծա՛ն այսօր լերինք ա՛ծո՛յ. պարարտեցին եւ՛ լո՛ւք ընդ
առա՛ ձ. պարակեցի՛ն յաւետեանակա՛ն լերա՛ բ՛նեն. դ՛ա՛նք առաքելոց
և մարգա՛րէից։ Ե՛ընծա՛յ այսօր լեառն վե՛րինսիօն՝ հարննարան ան
մա՛հ արքայի՛ ձն. տեսա՛նելով վերինաւո՛ր փեսա բ՛յն՝ զարդարեա՛լ
լո՛ւսով հայրակա՛ն փառաք. փառք հո՛ր։ Ա՛ւետա՛ր ընդ աջմէ ծնո՛ւ
դին. կա՛տարելով ըզ խոստա՛նեալ պարգե՛ ձնն. մը՛խիթարի՛չ նբ հո
գի՛ն գա՛յ առ ձե՛ բ՛ն։ աղաբե՛րացո՛ւցանե՛ լմեծ զողո՛րմութի՛ն։

(Ո)ՐՀՆԵսցի պըտակ քաղցրութեանդ քոյ՝ տէր որ պահեցեր զմեզ յերկրի· այսօր համբարձաւ փառօք յերկինս աստ հայր հրեշտակաց դասուք· օրհնեալ տէր աւրծ հարցն մերոց· Հիացան վերինքն ընդ մարդկային քո կերպ հարցաբանեալըք զեսայեայն· ով է սա դիմեալ յերկրէ այնա ազգեստեալ· օր· Աւրդեն հրեշտակքն ըզ դաւթեան առա ծն առ բարապանսըն դրանց երկնից· ասեն համբարձեք իշխանք ըզ դրունսըս ձեր ի վեր և մըտցե արքայ· օրհ· գ· Ա՛զ տէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզ նայեալ ան· Ա՛ր ելն ի կանս իւր և ընկէցից զիշխանն մահու· օրհ· Ա՛ր եդ յամպս ըզ գնացս իւր և վերասլացաւ առ հայր իւրեր կինս· օրհ· Ա՛ր նընջեցի ըզ ամէնքն հօր հաւասար նը հոգւոյն· օրհ· Մ՛աւուռածածինն ամպրոնաձուռ· որ ըզ ցօղն կենաց հեղեր յեր կիր բանեաւոր· Ա՛ն զնախամօրըն շինուցեր պարտեացն ըզ հուր· անդադար ձայնիւ զբեզ բարեբանեմք· և՛ հոգևւորերգով մեծացուցանեմք զ Տ՛էրն անտանելիս բանին· և երկիրս վայրապարկ յորում լ՛ոյս ապանթ ցի· և՛ արևելք արեգականն պրդարութեան անդ· Օ՛ք և կատարումըն մարգարէիցդ· կոնսականն զոծընդեամբ որով ընծայեալ քահանայն օր ինք· հրաշաւուն սեռից ըն փախադրեալ ի լուսաձեմ խոնարհն· անդ· Ո՛ր պղծմունքիք քով հիմնեցեր զաշխարհս· և իջեալ փըրկեցեր ի յանհնձից ադամայ· այսօր համբարձաւ փառօք յերկինս նըս տ՛էր ի դրմ՛ըմեան մեզ աւրծ· Ա՛ր ելեր ի բալճրադիտակ քաւնաթևին· առնելով զկենծելոթին փըրկութիք· այսօր· Ա՛ր երեքօրեայ թաղ մամբ քով դատապարտեցեր ըզ դաւանաճանօղ վիշապն· այսօր·

Տ՛էրդ Ա՛ր երեքօրեայ թաղմամբ քով դատապարտեցեր ըզ դաւանաճանօղ վիշապն· այսօր· Ա՛ր իշխանութիք երկնից զարհուրեցան տեսանելով զքեզ որ՝ քոյ· ընկեր սուռ ընկեր սարսեալ ասէին ով է սա թագաւորն փառաց· Ա՛ս է որ ի դերեզմանի մարմնացեալ բանն աւրծ որ ի խաչին ըզ մեզս բսպասն· և վերասլացեալ փառօք գայ յերկինսըս տէր հըզօր զօրութիք իւրով· Ա՛ս է որ ի դերեզման յարեաւ և աւերեաց ըզ դըժոխս· և վեր համբարձեալ փառօք գայ սուռ հայր տէր կարօղ ի պատերազմի·

Ա՛ր համբարձաւն այսօր աւծային իշխանութիք ի հայրական ին կառս· սպասաւորեալ՝ ամ՛ ով ի հրեշտակական դասուց պրք նըւա գեի՝ն ասելով· համբարձէք դրունսըս ձեր իվեր և մըտցե թագաւորն փառաց· Իհացան վերնական իշխանութիքն և սոկալի ձայնիւ· ազազակէին ասելով· ով է սա թագաւորն փառաց· եկեալ մարմնով և սքանչելի զօրութիք համբարձէր· Ազազակէին վերնական պետութիքըն հրաշալի ձայնիւ· երգելին երգոնր ասելով սայնքն է թագաւորն փառաց· փըրկիչ աշխարհի և ազատիչ ազգի մարդկան· համբ·

գուշն՝ ի վերայ քառաթևին պատարագեալ գառն այլ։ փառաւորեալ
տ Փառաւորեալ անձառելի յարութիւնդ քո։ Ալ կամաւ հօր և հոգ
ւոյն՝ զոր ի խաչին ցաւս կրեցեր՝ զմեզ ազատեցեր ի մահուանէ
ցեր զոչխարն։ դասանեաւ զգբեզ տէր աւազակին՝ և մեք աղաչեմք զո
քեզ աղաչէ մեք ողորմեաց մարդասէր։ Ալ երեցս եհ փառակից
հօր և արարակից հոգւոյն՝ խոնարհեալ ի մերոյս վերս առերմարմին։ զգ
ալ պքեզ աղաչեմք ողորմեաց մարդասէր։ Ալ երեցս եհ փառակից
հօր և արարակից հոգւոյն՝ խոնարհեալ ի մերոյս վերս առերմարմին։ զգ
ծագեցաւ։ Ճառագայթիւք լուսով զարարած ես տէր։ երկիր ուրախ
և երկիսս ուրախանայր։ և ձեռս տէրն ընդ մարդկան շերմեցաւ։
Ալ՚ու քեզ ապաւինիմք ամենասուրբ Աստուածն։ գերագոյն և հրաշալի
և բաշխող բարութեանց։ արդարեւ ես ծարաւեաց և հանգիստ աշ
խատելոյ։ և եղեր վերընկալ ածայինն բանի ն։

ընթանչելի յարութեն իւրով.

զորութիւնս դիժոխոց խորտակեաց. և զարգելեալսն ինձա կորզեաց
զքեզ՝ ի յերկինսն խորանն այսօր որդին քո միածին. ուստի
և դամբ առաքեց լոցն և՝ ի մաստուն նբ կուսանացըն՝ միա՛ձայնելով
գովերն ընդ քեզ մայր անհարանցեալ. Հոգևորը:

Ո՛նժամանակ կոչ աՀնըսկիզբն և անՀաստե՛լիանուն սրբ-
էից. որ միշտ ըՀօր օրՀնե՛նաբա՛նութիւն ՛ի յանըմանի՛ Հիցդ. զգաստա
ցեա՛ք օրՀնաբա՛նիչք եղա՛ք. որդի՝ ո՛ՀոգմունքՀա՛ռեա: Ո՛ր ա՛ռա
քեցար ՛ի Հօրէ և մարմնացար ա՛նՀաւանապէս ՛ի նբ՛ ՛ի կուսէն. Հա՛ՀԷ
ցար ընդ ըմա՛հ էին ՛ի յանՀեղն ա՛յ ռնե՛լ. փոխանակ դատա
պարտութե՛ընա՛ստեղծո՛ն. որդի՝: Ո՛ր բե՛ւեռեցար ՛ի խաչին յա
զագս մերոյ յանցանաց փըրկի՛չ բո՛ղոքից. ահաւոր գոչըմա՛մբ Ձայ
նիր զարարածըս դողացո՛ւ ելեր. և՛րդ լուսաւորըն խաւարեցու՛ց
որդի: Ո՛ր ընդ մեռեա՛լ ըս Համարելով զԹագուհին ընկալար բնվան
դակելի՛ մո՛ր ըմնո՛վ. յարուցեալ յերըրո՛րդ ա՛մ՛ուր հրեշտականցն
աւետարանո՛ւ ե՛ր. քարոզեցար աշակե՛րտեա՛լ կանանո՛ց. որդի՝:

Ո՛ անձառելի՛ յարութեըն հրա՛շ շացեա՛լ հրեշտակըն գոչէր ա՛ւ կա
նայս՝ ասե՛լով. յարուցեալ է տէ՛րն ՛ի գերեզմանէն: Ո՛ր էակից դե՛ս
ընդ Հօր զա՛ Հաւո՛ր յարութի՛ւդ ՛ի գերեզմանէն. սրբբասանեալ կա
նայքն խըն՛դուե՛ցա՛ք քարոզե՛լ ն՝ ՛Քարեաւ արն՝ ՛ի մեռելոց. և ըզ
զօրութի՛ըն դըժո՛խոց խորտակեաց. և զարգելեա՛լսն ինձա կորզեաց

Ձ[illegible]ածաւոր քո կոչեցեալ հօր լինիցես. որ վասն մեր մարմնացաւ ի սուրբ կուսէն. Թագաւոր փառաց քո քեզ փառք: Որ կամաւոր մահուամբդ զմեզ մահուանէ փրկեցեր. և ամենայն կան յարուածոցդ ձորոգիցեր զանձնարհս. Թագաւոր: Որ կենդանարար արեամբդ քո լուսաւորեցեր զեկեղեցի. երգեմք քեզ ընծայս հրեշտակապատեալ թ.

Լաւն Լուսոյ Հաւատոյ Խոստովանութեան Օրհնութիւն. Գ. ի. ի երգ ՝ի ձայն երրորդի.

Սեծարհրաշ այս խորհուրդ ամենդունելիք առ մեզ հասեալ զոր հոգւոյ լուսաւորն ի պայշտպանէ իւրմէ լըսեալ եթէ ոսն մեծ է այսօր իմոյ դասուն որ ի յերկիր. Վանգէ ի յերկրէն վերին՝ երկնաւորին որ ի յերկրի. ըստ դասուց եր կնայնոցն ոսնկնի ն ուրախութիք. ի հրեշտակացն ակնսեալ մինչ ի յաճեռնոցն կատարեալ: Ոսկ ի չորրորդ ի դասէ պայշտպան եղեալ լուսաւորչին. ի դասէն իւր փութացեալ ուրախութիք ոսն ակցուն զոր հարցմամբ ի նմանէ տեղեկանայր մարմնով հրեշտակն: Ո՛ւրան զնմ մեծ այս խորհուրդ ի փրկութի ն ասնաւորաց. հրեշտակացն և մարդկան առ հաճարակ կատարեալ. Երկոցունց սեռիցն ի միասին յարմարութի: Ո՛ւ զնշարժեալ նախանձու երկնագոյն զաւակին. ի գիւտ մարդոեալ և կորուսեալ անառակին. հրամայէ հայրն վերին ուրախանալ իմիասին: Ո՛ւ սան որոյ և մեք հանդիսացեալք ընդ նոսին՝ որ գեսցուք օրհնութի հասարակաց փրկողին. որ եբաւձ զմ խռովութի և հաստատեաց զխաղաղութի.

Այսօր ցընծայ եկեղեցի երկնաւորաց և երկրայնոց. քանզի մեկնեալք ի միմեանց ընտ նախահօրն յանցանաց. միաւորի վերընտին արարչական խնամարհութի ն: Այսօր զնհան համայնից ի մանաւանդ և ըզգալեաց. որ և զմարդն ի պատկեր իւր ստեղծ զանկեալն ի պատրանաց օրհնեցեք որդիք մարդկան՝ կանգնեալք երկրորդ արարչութի ն: Որ զհանդերձեալն նխորհուրդ հնգեալն յայտնեաց տեսանողացն. և եկեալ կատարեաց հօր ի հոգւոյ առաքմամբ. օրհնեցեք: Որ ի լրումն զոլորեց՝ տնօրինականն մեծ խորհրդոյն. առեցեալ ի առ իմնջ փառաւք առ հայր վեր համբարձաւ օրհ: Որ տեսեալ ամ[illegible]ածնին՝ ի հիացման ըզ վերինս. բառբառելով առ միմեանս եթէ այսպէս եկեալ յերկրէ՝. կարմրացեալ հանդերձիւ ի տիգախոց բըղխեալ կողէն:

Խնդանութիք երկնից զարհուրեցան տեսանելով զնըսս քո՝ քոյ. ընկերս առ ընկերս սարսեալ ասէին ովք սա թագաւոր փառաց: Այս է մար մնացեալ բանն աշխ որ ի խաչին ընդ մեղս ըսպան՝. և վերասլացեալ փառօք գայ յերկինսս տէր ըզօր զօրութի ն ուրո վ: Այս է որ ի գերեզմանին յարեաւ և աւերեցըզդժոխս. և վեր համբարձեալ փառօք գայ առ հայր տէր՝ կարծ ի տեղեակի:

Ա. յսօր հրեշտակք՝ ի բարձունս ուրախանան ընդ մարդկան. որք ի
ջեալ ի յերկինից տան զաւետիս աշխարհի. ցընծացեք այսօր քրիս յա
րեաւ ի մեռելոց։ Ա. յսօր զուարթունն ի վիմին խընկաբերից նբ կա
նանցն. փղձկեր ձայնիւ ցընծութիւ պատմէլ աշակերտացն ասելով. ցընծ
ացեք այսօր քրիստ յա։ Ա. յսօր վիմին հաւատով և յօհաննու սրբելոյն
հակառակ ընթացեալ ի գերեզմանն յարուցելոյն. զոր տեսեալ պատմե
ին քրիստ յա։ Ա. յսօր և մեք զուարճացեալք պայծառասցուք տօնիւս և հաշ
տութեամբ միմեանց արկցուք գերկըս սիրով. և միաբան գոչեսցուք. քրիստ յա
հրեշտակացն դասքն. յերկինից ի յերկիր վայրաբերեալ ի սպաս որ
դւոյն աձոյ։ հրեշտակին ձայնիւ. ցընծայր կոյսն նբ և ընթացեալ
առաքեալսըն պատմէր։ կենդանին յարեաւ. վերկոնքըս մահու
ելոյծ և կեանըս պարգեւեաց աշխարհի։

Յանրծեալէ ահն ի գերեզմանէն՝ աչեղակերպ փայլմամբ. պատա
ռեցաւ երկինքն վկայ մեռելոցն՝ և ի յաղեղ բարբառոյ մեծ
կանչապետին։ հրեշտակն ի յերկինից ի գերեզմանն՝ ասէ. հրեղ
էից ուրացաւ ահն ընդ ձայն անհեղ գոչման փողոյն ի վերայ գե
րեզմանին։ ոչ եկեալ նբ կանանցն ի խընկել՝ զմարմինն ասէ.
և լըռեալ ի հրեշտակն։ ե՞թէ յարեաւ ի մեռելոց։
կե՞նդանին յաւիտենից։

Ա. համբառնալ բանին յերկինս և ինս տիէզ ընդ աջմէ հօր զուարթ
անցեալ առաքելոյն երկրպագելին. օրհնելով զհայր զառաքող
բանին։ համանհաւաքեալ գունդըդ սրբոց ի վերնատունն խորհրդ
դոյ. համբարձմամբ աչեաց սպասելին հոգւոյն. օրհ։ յանկարծ սա
հնչմամբ հեղեալ կենդանարար աղբիւր լուսոյ. անմահական կենաց
լուսով զարդարեալ. որք օրհնելին զհայր զառաքող հոգւոյն։
հն Ա. ի հօրէ առաքեցեալ մարդասէր կարօղ փըրկիչ. և զմեղս
ցեալ մարդն բժժըշխեցեր. ողորմեա՛ տէր հրաժարելոյս. զոր հրա
ւիրեալ առ քեզ կոչեցեր. Ա. ի խաչին բեւեռեցեալ մարդասէր կա
րօղ փըրկիչ. և ընդ ցօղ անապական արեանըդ ցօղեցեր տիեզերաց՝ ող։
Ա. ընդ դըժոխս աւերեցեր. և ընդ գերեալսըն փըրկեցեր. և զարգե
լեալսըն վերածեր՝ ի յոյս կենացըն յաւիտենից. ողո։

Ցածին ամպոլոռասաւոր. որ ընդ ցօղըն կենաց հեղեր յերկիր բա
նառոր. և զնախամօրըն շինուցեր պարտեցն ընդ հուր. անդադար ձայ
նիւ գքեզ բարեբանեմք. և հոգևոր երգով մեծացուցանեմք։ ոչ՝ ղն
անտանելի բանին. և երկիր վայրապարկ յորումըն ագանիցի. և ա
րեւք արեգականն արդարութեան. անդ։ Ո՞ք զկատարումըն մարգա
րէից. կուսական՝ քո ծնընդեամբ որով բնութեանըս քակտեցան օր

Ձրացեալք ի քահանայապետութենէն երթալոյ։ Եւ
Երեշտակապետք երկնաւորք և երեշտակազնուրուն պետունք բար
զօրին։ իշխանութիւնք վճռադոյնք և քահանայապետք երկրորդք։ բա-
հանդիսակից ձեր տօ նողացս։ Տիրութիւնք վերինք և զօրութիւնք հր
մաւէտ քերօքէք և վեց թևեանն սերօքէք։ բարեխօս լերուք առ տէր
Քահանայապետք աւետիսին հանգիստ անխիտ բընութեան։ բաղ
րակաց զիերկութեան։ վայելեցեալք յանճախանձ աճապարի ն քո պարգևին
ո։ Ա երկոյ և մեք հանդիսացեալք ընծոյին։ տօ նենք մեք ընծայու ն զհատա
յամենատեառնքս ընծոյն։ Ձոխանայմեք ընդքեզ գերի վերոյ քան զարժանն։
Ա։ Ա ընդ ի մեք վերջացեալ քս
ղեր։ օրհն։ Ա երբեք հոգեղէն և մարմնաւոր քերօքէ որ զանտեան
Ի նոցունց յորմէ յայնի քում կրեցեր։ օրհն։
Ա։ Ր բանին բանդ հօր գոյացուցեր զի մանալիսդ։ ի պաշտօն փա
ռաց քոց և ճակից փառակցացդ։ ողորմեաց մաղթանօք սուրբ երկրորդ
բանաւորացս։ Ա։ Ր անձամբ պարգևօք քիւ զառաջինն ընդ ս։ և ի
ձեռընդ որ ի խոնարհ քան զ ն։ ողորմ։ Ա։ րով և մեք վերջացեալ քս
յամենատեառնքս ընծոյն։ Ձոխանայմեք ընդքեզ գերի վերոյ քան զարժանն։
ո։ Ա ընդ ի մեք հանդիսացեալք ընծոյին։ տօ նենք մեք ընծայու ն զհատա
րակաց զիերկութեան։ վայելեցեալք յանճախանձ աճապարի ն քո պարգևին
տ։ Ա հանայապետք առաջինք հանգիստ անխիտ բընութեան։ բաղ
մաչեալ քերօքէք և վեց թևեանն սերօքէք։ բարեխօս լերուք առ տէր
հանդիսակից ձեր տօ նողացս։ Տիրութիւնք վերինք և զօրութիւնք հր
զօրին։ իշխանութիւնք վճռադոյնք և քահանայապետք երկրորդք։ բա
Երեշտակապետք երկնաւորք և երեշտակազնուրուն պետունք բար
Ձրացեալք ի քահանայապետութենէն երթալոյ։ Եւ

Ո՛ր զամենաշքոր զօրութիւնդ քո ցուցեր ի բաբելոն. փըրկեալ
զերիս մանկունսն ի հնոցին. ընդ քեզ օհհնեմ ա՛ծ չար ըզ
մերոց: Ո՛ր ըզ բազմազեղ ներողութիւնդ քո ցուցեր զ՚բաց եր
կնաւորաց. տարածելով զբազուկս քո ի խաչին. ընդ քեզ օրհնեմ:
Ո՛ր ընդ բազմագո՛ւթ ողորմութիւնդ քո ցուցեր առ ազգս մարդկան,
թաղելով ի սիրտ երկրի զմահու բարձեալ զերկիւղ. ընդ քեզ: գ:
Ո՛ զ տր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ նա՛յաւետեան: Ո՛ան ա՛նեղա
կան խոնարհեալ ի հողեղէն գոյացօւթիւն: համբերեալ չարչարանաց
զմահ խաչի՛ի յանձն եա՛ռ. բա: Ո՛ւ ի քէնէ՛ի գերեզման անապական
և նո՛ր մարմնո՛վ. յարուցեա՛ւ յերրո՛րդ աւուր ըստ ծագեա՛ց տիեզերաց
բար: Ո՛սկ հրեշտակա՛պետն իջեալ ի բերեզմա՛նըն կենաց տուին.
աւետէր առ նը կանայսն սրբ՛ յարեաւ ի մեռելոց: բար:
Ո՛ր ընծա՛ծին մայր ևկոյս. ծա՛գօղ արեգականն սրդարուեցե՛ր ո՛րըս
սաւորեա՛ն ըզ մեզ. հոգևո՛ր երգո՛վ զքեզ բարեբանե՛մք և փառաւո
րե՛մք ըզ միածի՛ն քո զորդի՛ն: Ո՛յծ զօրի՛նըս բընաւեցե՛ր մարդկան
հրաշափա՛ռ քո ծընունդ և զեուեցի՛ր բնութիւն անբողջ պահեալ. և՛
կուսութեանդ քո ոչ խախտեցա՛ն կըն՚ի՛ք. հոգևորերգո՛վ. Օ՚քե՛զ մորե
նի ա՛նկեզ լեառըն վի՛մածին գո՛ւռըն փակեալ և աղբեր կընքեալ. նո՛
խաւեսա՛ցն գուշակեալ մայր և՛ կոյս. հոգևոր երգո՛վ:
Ո՛ յարեա՛ր երևեցա՛ր առաքելո՛ցն. և՛ մե՛զ փրկիչ՚ ողորմեա՛: Ո՛ւրե՛ք քե
թագաւորի՛դ անմահի՛. երկիրպագա՛նե՛մք և գայրուեցի՛նդ քո փա՛ռա
ւորե՛մք: փա՛ռ՚ք փրկո՛ղի՛՚դ և միածնի՛դ անմահի՛. փըրկեա՛ զժո
ղովուրդս քո զոր ըստա՛ցար պատուական արեամբ՚դ քո՛վ սրբեա՛վ:
Ո՛ յ՚ժամ եկին՚ ի գերեզմանն՚ ի՛՚ աղաչեալ կա՛նայքն. և՛ բերին ըզ
խունկան՚ ի խընկել զանապակա՛ն մարմի՛նն: Ո՛ յ՚ժամ հրեշտակն աւե
տաւրաներ յա՛՚ռեաւ ք՚ս պատմեցէք աշակերտացըն զյարո՛՚ւթի՛՚ն
տեառն: Ո՛սկ նոցա զարհո՛ւրեա՛լ վասն աճա՛գինտեսլեանն. պա՛՚տ
մե՛ն ա՛՚շակերտացըն զհա՛՚գի՛՚ն տեսի՛լ:
Ո՛ յսօր ընծա՛ծին երկինք և՛ երկի՛՚ր յարութի՛՚ք՚ ա՛՚ր ա՛՚ր ա՛՚ծ հա՛՚ղցին
մերոց: Ո՛ յսօր նորոգեցա՛ն տիեզերք ա՛՚մ յարո՛՚ւթի՛՚ք քո ա՛՚ր. ա՛՚ծ.
Ո՛ յսօր հրեշտակապե՛տն աւետա՛՚նի՛՚ն. զյարո՛՚ւթի՛՚ քո ա՛՚ր. ա՛՚ծ. գ.
Ո՛ զ տր օրհնեցէք բարձր արարէք ըզ նա՛՚ յաւետեան: Ո՛ր չարչարանօք
խաչի՛՚ն փըրկեա՛՚ց զտիեզերս. և հեղմամբ՚դ քո՛՚ իւրո՛՚վ զթո՛՚ղութի՛՚ն
մե՛՚զ չընորհեա՛՚ց. բա՛՚ր. Ո՛ր երեքօրեայ թա՛՚ղմամբ զդընժոխս աւե

Ո՛վ ինձ հանեսցէ զայս ամենայն զոր կամիմ ինձ առնել. զի՛ ես ոչ կարեմ զանձն իմ կենդանի առնել. եւ ոչ ոք կարէ զանձն իւր կենդանի առնել. զի՛ ոչ ոք գիտէ զժամ մահուան իւրոյ. եւ ոչ ոք գիտէ զժամ յարութեան իւրոյ. զի՛ ոչ ոք գիտէ զժամ ծննդեան իւրոյ. եւ ոչ ոք գիտէ զժամ մահուան իւրոյ. զի՛ ոչ ոք գիտէ զժամ ծննդեան իւրոյ. եւ ոչ ոք գիտէ զժամ մահուան իւրոյ. զի՛ ոչ ոք գիտէ զժամ յարութե

մեռեալ և զոչ խաչեաւն՝ ի
նեցէք։ Ո՞ւռաւեա՛վ լաւրձր աքարէք ը՛զ նայ յաւիտեան։ Թագաւորըն
աւ՝ Ալր թագաւորը դէս անմա՛հ զմեռանիլ յանձն առեր. Ա՛րդ զ
ե՛րեք օրեայ. վե՛ր արարածոց քո՛ց փը՛րկուելո՛ւ. աս ։ գ ։ Ի՛ զ տը՛ր օրհ
Ալր վիճակը՛ն կընքելո՛վ յարեաւ և դրօքըն փակելովք եմուտ ա՛ռ
աշակերտան. միաբանո՛ւթի՛ւն օրհնե՛։
Ո՞ւ ա՛ծ ին և սը՛ր բ ե՛ւ հ. որ ը՛զ բանն աը՛ծ առերմն յը՛ղո՛ւթի՛ւ
յարգանդն կրեցեր. ա՛նդադա՛ր երգով մեծացո՛ւցանե՛ք։ Ո՞ քեզ
մա՛յր կոչո՛ւթի՛ւ և յը՛ղո՛ւթի՛ւ լո՛ւսոյ. և առաքա՛ւոտ անձա՛ւելոյ բընա
կողին ի՛ քե՛զ փեսայեացեա՛լ բանին. ա՛նդ։ Ա՛ւե՛լո՛ւծ ա՛ն կնի՛ք դաստա
պա՛հո՛ւթի՛ւ. և՛ք կա՛նգնեցաւ մեղո՛ւցեալ մա՛յրըն գ՛լորեալ. վ՛ո՛ւ որոյ
զքե՛զ աեծա՛ծ ին և կոյս. անդա՛։
Ո՞ ՚ջ ե՛ր կնկ ի՛ն միածի՛ն ա՛նմե՛ կնե՛լի՛դ ի հո՛ր. հո՛վանացե՛լ ը՛զ հո
դ ո՛ւ ո՛յ բա՛նըդ մ՛ր ո՛ւ ա ց ա՛ր ի՛ կո՛ւսէ՛ն։ Ա՛կ՚ ի՛ կը՛ր ի չարչարա՛նս չարչարա
նա՛ց ն լուծ՛ե՛լ. ձ՛ե՛ռք որ զերկինս արարի՛՛ն տարա՛ծ ե՛ց ը՛ր ի խաչի՛ն։
Ո՞ ա՛մբ ե՛ր ե ց ե՛ր վ՛ա՛ռ ն մե՛ր ո՛յ փ ը՛ր կո՛ւ թ ե՛ա ն. ը՛զ մե՛ռանի՛լ յանձն
առե՛ր կ՛ե՛նդ ա՛նա տա՛ւ մե՛ռե՛լո՛ ց։
Ո՞ ր ը՛ շատ կ՚ բո՛ տե՛ր որ զ յարո՛ւթի՛՛ւնըն՛ ք ա՛ր ո՛ւ զ ե ց ա՛ց։
Ո՞ պահապանըն զարհուրեցո՛ւց զկանայո՛ն լուսաւորեաց ա՛՛ ե լո՛ւ վ։
Ո՞ ի խընդ ո՞ ք ը՛զ կ՛ե՛նեանի՛ն ընդ մեռեալս. չէ՛ աստա՛՛ յարեա՛ւ.
Ո՞ ն ը՛ ն ա՛ կ ի ե ք ը՛ն բա՛նդ ո՛ր յանձնա՛ւ ա՛ թո՛ւ ն ը ս տ ի՛՛ ա՛ զքե՛զ տեսա՛՛ք՚ ի
խաչի՛ն. վ՛ո՛ ա՛րարածո՛ց ք՛ո՛ց փ ը՛ր կո՛ւ թ ե՛ւ։ ա՛՛ ծ՛ ն ա՛ր ը ց ը՛ն մե՛ր ո՛ց։
Ո՞ ք ե՛զ ո՛ր անբ ը՛ն նի՛ն դ ե՛ս յ ի՛՛ն ո՛ւ թ ե՛ւ ա՛՛ ը ս պ ա ս ա ւո՛ ր ի՛ն ա պ ա տ ա կ ե ա լ
ա՛ զ ի՛ն ա ւո՛ ր ն գ ե՛ղ ա ր դ ե՛ա՛՛ մ բ ն խո՛ց ե ա լ զ ա ն ա ր ա տ ը՛ զ կո՛ղ ք՛ո՛ ի խաչի՛ն.
ա ւ՛ Ալր թագաւո՛ր դ ե՛ս անմա՛հ զմեռանի՛լ յանձն առե՛ր. և՛ը՛զ թաղո՛՛ւմն
ե՛ր ե ք օրեայ. վ՛ո՛ ա ր ա ր ա ծ ո՛ց ք՛ո՛ց փ ը՛ր կո՛ւ թ ե՛ւ. աս ։ գ ։ Ի՛ զ տը՛ր օրհ
նե՛ց ք՛։ Ո՞ւ ա՛ւ ե ա՛՛ ը՛զ բ ա ր ձ ր ա՛ք ա ր կ ը՛ զ ն ա յ յ ա ւ ի տ ե՛ա ն։ Թ ա գ ա ւ ո՛ ր ը ն
մեռիայ և ըզ խաչեա՛լն՝ ի 259 մեռ

ՀԱՅՈՑ ՄԵԾԱՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՐՔ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՀԱՅՈՑ ՄԵԾԱՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՐՔ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՀԱՅՈՑ ՄԵԾԱՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՐՔ ԵՐԿՐՈՐԴ

ցեր՝ եթե զնկեզեցի անասի կամ կամ ծ՚ըհնաբանեմք ըզ քեզ։

Ա՚ր ամենաբարի յաղթող զօրութեանդ Քրիստոսի ես երկնիցն և երկրի՝ քո՝ ալիծ։ ծ՚ըհնաբանեմք ըզ քեզ։ Ա՚ր փառակցութեանդ ընդ հօր վերջ օրհնեա յամմահից։ և՝ խոնարհեալ մարմին ըզգեցար փառաց Քրիստոս։ ծ՚ը։ Ա՚ր կաշողապէս ընդ մահ կոխեցեր։ և յարուցեալ լուսաւորեր մարդ յա-խտենական կենացն եղաք ժառանգորդք։ փառք։

Ա՚յսօր արձակիցաք ՚ի կապանաց նախահօրն և վերընտիր նորոգ

Ա՚յսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանայի՚ն նը կանայքն։ տեսանելով ըզ հրեշտակն արեգականակերպ փայլմամբ ՚ի վերայ վիմին գոչէր ասելով։ փառք։

Ա՚յսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանայի՚ն նը կանայքն։ տեսանելով ըզ հրեշտակն արեգականակերպ փայլմամբ ՚ի վերայ վիմին գոչէր ասելով։ փառք։

Ա՚յսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանայի՚ն նը կանայքն։ տեսանելով ըզ հրեշտակն արեգականակերպ փայլմամբ ՚ի վերայ վիմին գոչէր ասելով։ փառք։

Ա՚յսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանայի՚ն նը կանայքն։ տեսանելով ըզ հրեշտակն արեգականակերպ փայլմամբ ՚ի վերայ վիմին գոչէր ասելով։ փառք։

Ա՚յսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանայի՚ն նը կանայքն։ տեսանելով ըզ հրեշտակն արեգականակերպ փայլմամբ ՚ի վերայ վիմին գոչէր ասելով։ փառք։

Ա՚յսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանայի՚ն նը կանայքն։ տեսանելով ըզ հրեշտակն արեգականակերպ փայլմամբ ՚ի վերայ վիմին գոչէր ասելով։ փառք։

Ա՚յսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանայի՚ն նը կանայքն։ տեսանելով ըզ հրեշտակն արեգականակերպ փայլմամբ ՚ի վերայ վիմին գոչէր ասելով։ փառք։

Ա՚յսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանայի՚ն նը կանայքն։ տեսանելով ըզ հրեշտակն արեգականակերպ փայլմամբ ՚ի վերայ վիմին գոչէր ասելով։ փառք։

Ա՚յսօր անուշահոտ բուրմամբ ընթանայի՚ն նը կանայքն։ տեսանելով ըզ հրեշտակն արեգականակերպ փայլմամբ ՚ի վերայ վիմին գոչէր ասելով։ փառք։

ՈՒՐԻՆԱ ԱՅՑ ՄԻ ԷՒՆԱ ԱՅՒ Ի ՔԱՆԱՆԱՄԱ ՍՈՒՆՔԱՁՈՅՆ ՀՐՆԱՁՈՒ.

Մբ ի բարձաւ ծնաց. ի նմանութեան լուսոյ փայլման հրաշալեհաց զանկեզելի զաշակե ի բոսոն. մինչդեռ նըստէին ի սբ վերնատունն: Ընդհուպ եական աղաւնի. անքընեալ որքընեալ ըզ խնրս ածո ձյ. զոր առեալ ի հօրէ պատմէ զահաւորև ըզ միասանգամ գալուստ ի բաստն. զոր քարոզելոյն համագոյական: Օրհնութեն ի բարձրնս եղողին ի հօրէ հոգւոյն սրբոյ. որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակ ի ն և հրաւիրեցեր ղերկինս բա իյերկինս:

Ալէլուիա աբ ի մարդասէր հոգի. ըզ ժողովեալսըն միաբան կամեր սիրով լուսաւորեցեր հրեղէն նօք լեզուօք. վն որոյ և մեք այսօր տոնեմք ըզ գալուստ քո սբ: Օ ուարձացան քո գալըս տեսեմբն սբ առաքեալքն. կոչելոյ վ ի միասին ըզ ցրուեալսն ի միմեամբ բազմաձայն լեզուօք. վասն որոյ և մեք այսօր տոնեմք: Նմանհարար բաժակ հեղեաք յերկնից սբ հոգի. զոր արբինի վերատանըն դաք սբ առաքելոցն. օրհնեալ ես սբ հոգի ձշմրիտ: Ազատապես ծաւալեալ ի մեզ հոգիդ կենդանի. քանզի արբեալք առաքելոցն և արբուցին տի երզ ըզ ամենայն. օրհնեալ ես սբ: Այսօր մեծապես ցընծան եկեղեցիք հեթանոսաց. ըզ մայլեալք ուրախութեբ իքն կենդանարար բաժակ. օրհնե:

Ար ի վերայ բը ղեսեալ գաւազանն յեսսեայ հանգեար երկնարփեան ընորհօք. հոգի ա ծոյ և խոնրդոյ. հոգի հեզութե և զօրութե. հոգի ի մաստութե և գիտութե. հոգի երկիւղ ած պատուութե. աղաչե մք ընորհեա և մեզ ողորմութե ի քոյ պարգեւացդ: Ար ղեռ չակեալըն քո եսայեաւ ի քեն մարմնով. ասէ հոգի ն

Հոգևոր երդով • որ մաքրակարդեալ ըմա բնակարան որդւոյն։
Մեր բանին ծնողն ըզ փառակից որդւոյ զհոգին բարեբանեցէ՛ք
գոյն լուսաշարդեա՛լ ալիք հեթանոսաց. յաւուր ծնընդեա՛ն
մեր անսահմանելոյն. գովեցէք ըզ միածինն՝ որ հաճեցաւ առնո՛ւ
մարմի՛ն ահաբեմն՝ ի նմանե՛ւ յոր օրէ։ Հառաւտաբո՛ւղն շնորհաց հո
գւոյն լուսաշարդեա՛լք ալիք հեթանոսաց. յաւուր ծնընդեա՛ն
մեր բանի՛ն ծնողն ըզ փառակից որդւոյ զհոգին բարեբանեցէ՛ք
հոգևոր երդով • որ մաքրակարդեա՛ց զմարմնական որդւոյն։

քեաց զին ևՀոգի նր աղաչե՛մք շնորհեա՛ և։
Ոգին սբ՝ էր միշտ և է և լիցի. ոչ սկըսեալ և ոչ դադարեա՛ծլ.
այլ միշտ ընդ հօր և ընդ որդւոյ կարգեա՛լ և թըլեա՛՛՛ր. և միշտ
օրհնեա՛լ է յիւրաքանչիւրն։ Որ միշտ ընդունօղ սբ՛ըծլ. և ըզցուցիչ
ածա՛ցուցի՛չ ծլ. և միշտ։ Ընշտաշարժ ի՛նքնաշարժ. ինքնիշխան
ինքաւոր ամենազօ՛ր վասըն զի չընչէ՛ւր կամ որքան ախորժե՛ կոր
ժամ և որ քա՛՛՛ն. և միշտ օրհնեա՛լ.
Անաբարձա՛ւ սիրըն մեր քո՛ւ օրհնութի՛ւնք ընդ ամպս երկնի՛ց ծ. և
առաքելոյն երկրըպագեա՛լ դարձան յերուսաղէ՛՛՛մ. միաբա նութե՛
վերառաքեա՛լին զաղօ՛թս։ Ընտեա՛լ ի յերկինըս բիւրաւո՛ր զօրօք բազ
մութի՛ւնք հրեշտակա՛՛՛ց ծ. որք աղաղակեին և ասէի՛՛՛ն. օրհնեա՛լ
է՛կեա՛լ ի յանո՛ւնըն տ՛ն։ Ընտեա՛լ ընդ աջմ՛՛՛ն ծ՛ընողին. կա՛տարե
լով զ՛ը խոստա՛՛՛ցեալ պարգե՛ւս. մի՛ խնթարի՛՛՛ր սբ՛ Հոգի՛ն գայ առ
ձե՛՛՛զ. աղաե՛րսացուցա՛նել զմե՛ծ զողո՛՛՛րմութի՛՛՛ն։
Տեսանե՛՛՛լ ըզ քեզ մա՛՛՛հ և լո՛՛՛ւծա՛՛՛ւ. և դըժո՛՛՛խոյ սարսեալ դո՛՛՛
ղա՛՛՛յին. որ ըզ մա՛՛՛հ մա՛՛՛յծո՛՛՛ւ և լո՛՛՛ւծա՛՛՛նո՛՛՛ւցեր մե՛՛՛ռ։ Որ հո՛՛՛գւով ըզ
քո՛՛՛վ սբ՛՛՛ըզո՛՛՛վ. ծանո՛՛՛ւցար քո՛՛՛ արա՛՛՛րա՛՛՛ծոցս. ոչ կո՛՛՛ղ և ոչ
ա՛՛՛դ. և է՛՛՛դ ա՛՛՛ծ՛՛՛։ Հովանա՛՛՛ւեալ սբ՛ Հոգւո՛՛՛ն ի վերայ քո՛՛՛ սբ՛
կոյս մա՛՛՛րի՛՛՛ա՛՛՛մ. որ՝ ծ՛ընար մա՛՛՛նո՛՛՛ւկ և ըզ բանն աստ ծ՛՛՛։
Ամենանա՛՛՛կ դարձի լիմ ես՛ հոգի՛՛՛ն ի՛ երկիր. արդ տո՛՛՛ր ըզնա՛՛՛կ ըզ ծա
ռայս քո՛՛՛. և Հոգի՛՛՛ քո բարի առաջնո՛՛՛րդեսցէ ի՛ նէ՛՛՛ ի՛ երկիր ուղի՛՛՛ղ։
Աստուա՛՛՛ծո՛՛՛ղ Հոգի՛՛՛ս. որ էիր զուն այնո՛՛՛ւթե՛՛՛ն՝ ընթացս աշխարհի՛՛՛
արդ՝ ի՛՛՛։ վերընո՛՛՛ւմն առո՛՛՛ւր մե՛՛՛ծի յորժամ առնես զայցելո՛՛՛ւթի՛՛՛ն քո՛՛՛յոց
սիրելոց. յայնժամ խնայեա՛՛՛ր ի ծա ռայս քո՛՛՛. և Հոգի՛՛՛ քո բա՛՛՛ր
Ո՛՛՛ր սիօն ծ՛ընեա՛՛՛լ մանկո՛՛՛ւնք սբ՛ աւազանաւն. ընդ հալարդեա՛՛՛լ ջ
Հոգւոյն ա՛՛՛ծոյ. օրհնեցէ՛՛՛ք զՀայրն երկնաւո՛՛՛ր յաւուր ծնընդեա՛՛՛ն
սբ՛ըբո՛՛՛ւհուդ կո՛՛՛ւսին. յոր օրհնեցա՛՛՛յ՝ք յա՛՛՛ռնի ծ՛ընդեա՛՛՛ն։ Ըրեամբ
գաւա՛՛՛ւնն անա՛՛՛ռաւտի՛՛՛ փո՛՛՛ւրկեա՛՛՛լ ժո՛՛՛ղովո՛՛՛ւրդք. յա՛՛՛ւաւր ծնընդեա՛՛՛ն
մե՛՛՛ր անսահմանե՛՛՛լոյն. գովեցէ՛՛՛ք ըզ միածինն՝ որ հաճեցա՛՛՛ւ առնո՛՛՛ւ
մարմի՛՛՛ն ահաբեմն՝ ի նմանե՛՛՛ւ յոր օրէ։ Հառաւտաբո՛՛՛ւղն շնորհաց հո
գւոյն լուսաշարդեա՛՛՛լք ալիք հեթանոսաց. յաւուր ծնընդեա՛՛՛ն
մեր բանի՛՛՛ն ծնողն ըզ փառակից որդւոյ զհոգին բարեբանեցէ՛՛՛ք
հոգևոր երդով • որ մաքրակարդեա՛՛՛ց զմարմնական որդւոյն։

քեզ ի Տէր Աստուած քո՝ ամենայն ինչ որ ձեռն արկանես։ Եւ ոչ ոք ի ձեզ մեռանի՝ մինչեւ ի ժամ իւր։ Ամենայն ինչ որ ուզես՝ արա։ Ամենայն ինչ որ ուզես՝ ասա։ Ամենայն ինչ որ ուզես՝ խորհեա։ Ամենայն ինչ որ ուզես՝ ասա։ Ամենայն ինչ որ ուզես՝ ար

քեզողն լըջուցիչ բոլո՛ր ըզ ընա՛ օրհնեցո՛ւք զերկնըրատ եւ

լո՛վ։ Որ յանըսկիզբն է՝ ի միշտ ի յհ՛՛՛ն։ Նոյնապէս բընու

թի՛ա՛նորիւ բաժանմա՛մբ ի յոհ՛՛՛ դէմ արարչակից աբ հոգին ա

ծո՛ր։ Տրո՛վ բաժանեա՛լ լե՛ զուս քաբնզիչն։ ի լոյս ածեալ զաղ

գըս մարդկա՛ն բաժանմամբ պետպե՛ս չընորհաց ըզ։ Որ ի վերայ

ջնե՛ըցն գոհ՛՛՛լով գոյացոյց զաբարած։ ան անձ ըզպահեա՛ն ի հօ

րե՛ւ յոհ՛՛՛ դէմ ի չհանաւակից աբ հոգին այսօ՛ր վերա ծնեա՛ց զազգս

աա՛մ։ Ջրոյ կենդանւոյ բըզխեա՛լ յերուսաղէ՛մ։ ընդ ընա՛

Օրհնութիւն Աբրահամայ։ Աբրահամ հայր բազմաց ազգաց։ Աբրահամ հայր հաւատոյ մերոյ։

այն Աստուծոյ հօր եւ որդւոյ հոգւոյդ անեղ եւ համագոյ։ բըզխու

մըն հօր անքընաբար առօղ յորդւոյ անճառաբար։ ի վեր

նատուն այսօր ի ջուր զհոգիդ շնորհաց քոց արբուցեր։ աչ

քո եւ մեզ ողորմութիւ՛ն ի բաժակէդ ի մա՛տուցանե՛ս։ Ընդ

արարածոց որ չըրջեցեր ի վերայ ջրոց։ նոյն եւ ի ջուրսն աւազանին

իջնոյ հիմ մեզ քո՛մ էակ ցին։ գըշխուես սիրով ազատնա՛կերպ զմարդիկ

ծնանի՛ս ածակերպ։ աչքո՛ւ Աբրահամ վերնոյն իմանալեաց եւ ընտորին այ

սըր զգալեաց։ որ մարգարէս տաս՝ ի հո՛վուաց հառաքեալ՝ ի ձրկնորսաց

աւետաւո՛ր ըզ մաքսա՛ւորս քարոզ բանի՝ քո՛մ զհալածօղս։ աչքո՛։

Աբրահամ հողմոյ նըշման ահեղագո՛չ սաստիկ հընչմամբ։ երևեցար

ի վերնա՛տանն՝ հոգիդ դաստուն երկոտասան։ որք առ՝ ի քէն մըկըր

տեցան։ ո՛ղջոսկե հրո՛վմաբերեցան մաքրեալիմ՛նդ ընդ մեղացը զգեցո

ըզլոյս փառաց։ Ակնյերկիր աճա՛բար դա՛տել զաշխարհս ի շհանաբար

ընարդարութի՛ ընդ մեղաց և ընդ չարին՝ դա՛տաստանաց։ բայերը ընդ

գանձդ անհի՛ւթական պարգևս ետուր որդւոց մարդկան՝ մաղ

Օրհնեմք զքեզ անըսկիզբըն հայր։ յայմ ժամ՝ օրհնութի՛ւն բար

ձուն։ Պաղատիմք զքեզ միածին որդի։ յայմ ժամ փառա՛ք քեզ ա

րեբանեմք ընդ քեզ նա՛ հոգի։ յայմ ժամ փառաւո՛ր քեզ աստ

ուած։ Ընդ ամենայն ժամ ի ձայնի՛ ընծայութեան։ օրհնեցից զքեզ տէր

կիրա։ Որդի՛ սիրելի ընծա՛ւեր և ո՛ւրախացե՛ր։ գո՛վեցիր զորդի՛ն միածի՛ն

ի՛ւր զնըգի՛ն ամշունչ բաբե՛բանեցիր։ երգով և ձայնի՛ ընծայութեան

Ա՛նհնձն ի հօրէ ծընեալ՝ որդի յանեից գոյացոյց զերեսեալս զերկայ

ին և զերկրաւորս ետուր։ աբարար ծ՛ք աստ տուք փառս աբարչին յա

ւիտեանից։ Պատկեր անեղութի՛ փառացըն հօր՝ ի պատկեր բարբաբոս

թեան իւրոյ։ արար ըզ մարդկայինն բընութիւնս։ արար։

Նոյն ի հօրէ լուսոյ ծագեալ լուսափայլ զաբդարեաց զադամ՝ ի

դրախտին եդեալ անմահ տընկոյն երկրագործ։ աբարածք աստ։

Այր ա՛նըսկիզբն որ վեր օրհնեա՛լ դէմ ի դասուց քերովբէից։ ըզ

եզ զառաքեալսն եօթնեակ չորհ՞ք քո՛ զարդարեաց. մանի՞
ցի՛ իւր զո՛ր չինեաց եօթըն սեամբ քո՛ հաստատեաց. տըն տես՝ ինձ
սիրոյ զեկդդ առաքեաց յիւրըն զանդամն իւր քեզ յօդեաց. զեկեղ
նէ յանմահութի՛ւն. Ա՛րգեցեք ասն երգ նոր եկեղեցի՛ս սըրբեցելոց.
քի՛ երկնըպատելով. որ վերահոչեաց զամենեսեան՝ ի մահու
ցուք. Հոգևորականն հընչմամբ՝ գովի՛ս ցուք. ասբ զՀոգին փառաւո
րելով. որ վերահանդոյց զամենեսեան։

Ա՛ւրաքանչիւր սըրբուհի գաբնի՛ւ ափեւեօքն. որ քարոզեաց՝ն զ
գալո՛ստ աւրքայի՛ն ասն՝ի յերկինից։ Ա՛ղջոյն ընդ՝ քեզ մարիամ
՝ի քեզ ասբ Հոգին եկեսցե՛. և զօրութի՛ւ բարձրելոյն՝ ի վերայ քո հո
վանասցի։ Ա՛ր ծնանելոցն ե՝ ի քէն խորայինն՝ առաջնորդ. և ընդ
հանուր քարոզի՛ն՝ աւրծ հը զօր ա՛նամահ քահն։

Ե՛նդ ա՛նապական ասբ՝ զը լաւն օրհնեսցուք. որ երկի՛ առաջնորդ
աւազակին և յօրինաց մեզ Հա՛նապատ՛ի՛ն. որ ձեւացոյց մեզ սո՛վա
մընտանել ընդ գո՛ւան անե՛զաշխ՛՛՛ն դրա՛ խաչին ասն։ Ա՛նանալ ար
քայութի՛ւ տըւաւ հոդևո՛ծին մարդոյն. ուստի յոտաջինն Հաշակմանէն
արտաքս անկեաց՝ի յա՛ւե՛ժ կե՛նդանո՛ւթի՛՛՛ն. որ ձեւացոյց մեզ սո՛վ
Գաւազանաձև երկեաւ եգիպտական ազգին. ցուցանելով զ զօրու
թի՛ սըրբոյ խաչին՝ յափըշտակելով զ գաւազանսըն դի՛ւթական
՛՛՛ն. որ՝ Ա՛րմշմ՛ զ գայութի՛ւ օրհնակեալ՝ ի՛ վերայ սո՛մոց դրա՛նց
նի՛. անհի՛ւղ պա՛տճառով զ ժողո՛վուրդն յանդրանկածո՛ւխ սատակմա
նէ՛՛՛ն. որ՝ Ա՛րևաւոր աղուսանըմա՛ն ա՛կըն պատուական՝ի ձև խա
չին. Հերձանելով զ ծովընկարմիր առաջնորդելով ժողո՛վրդեա
նըն սեամբ ամպոյ ըլոյսն ա՛նմե՛ռնելի՛՛՛ն. որ՝ փառք հօր. Ա՛ստ
ծո՛ւ ա՛ր ամենայն ա՛ռաքելոցդ՝ զոր ընտրեցեր՝ զ ամենայն ազգս
ի՛ հաւատ կոչեցեր. զմեզ ևս ընդ նոսին ի՛ հաւատ կոչեա՛ զի
ասբ զՀոգին փառաւորեսցուք. որ ամենայն ճշմարտութի՛ւն
ուսուցանէ մեզ. և զամենայն ազգս ի՛ հաւատ կոչեցեալ՝ զի
ասբ զՀոգին փառաւորեսցեն. որ ամենայն ճշմարտութի՛ւն
ուսուցանէ մեզ. և զամենայն ազգս ի՛ հաւատ կոչեցեալ՝ զի
ասբ զՀոգին փառաւորեսցեն. որ ամենայն ճշմարտութի՛ւն
ուսուցանէ մեզ. և զամենայն ազգս ի՛ հաւատ կոչեցեալ՝ զի

Աՙր անկմանալի դես յերուխեք և անպատում հնգիդ Հրշմարիտ. ան
ըսկը զբնաբար բրլնուսն ի հօրէ. և համագոյակից արդուսն միա
ծնի. օրհնեմք ըզ քեզ առըծ հայրըն մերոյ։ Աՙր կատարեալ անձնա
ւորութեք յերկից կատարելոց մի և նոյն բնութեն. որով ընդ հօր և
ընդ որդուոյ միշտ երկրրպագես յարարածոց հնգի աշխոյ։ Աՙր համապա
տիւ հօր և որդուոյ քարոզեցին զքեզ աշծ աբանքն եկեղեցւոյ. յոր մը
կըրտի մը և դասանիմբք համագոյ երրորդութեն անբաժանելի. օրհ
գ[illegible] զտր օրհնեցեք բա[illegible]ըծր արարեք զբաշխօղըն չնորհաց։ Ակայք
նոր ամրարածք ի քնոր[illegible]նեալ աբազան աւն ի հոգւոյն սրբոյ. բա
Աՙր քահանայութեն վերապատուեալ ի քէ օծմամբ նբ հոգւոյն. բա
մ ան[illegible]ելի զքեզ լոյս աշ ծուքեն. տընօրինաբար կրեցեր ի քոմ
յորմ վայնի մարիամ մայր և կոյս. օրհնութք ըզքեզ մեծացուցա
նեմք։ Ամասնաւոր լուսոյն զնորհուրեցան դասք առաքելոցն. այլ ի
քեզ բովանդակ կրեցեր ըզ հնար աշ ծուքեն ըն մարիամ մայր և կոյս
օրհ։ Աառաքելոցըն հովանացեալ ամպ լուսեղեն. գերագոյնքեզ հոգւ
ւոյն սրբոյ և զօրութեն բարձրելոյն հովանաւորեալ նբ աշ ծա ծին օրհ։
Աՙր առաքեցար ի հօրէ հնգիդ անեղ և համագոյ. աղաչանօք տնօ
րինաբար քոմ էակ ցին. լինիլ մխիթարիչ նբ առաքելոցն. աղաչե
մք ըզքեզ ո՞ղորմեա։ Աՙր իջեր տիրաբար յերկինից սաստիկ հովմոյ նը
ման աշ ծ յայտնապես. և ի տրեղէ ն լեզուս բաժանեալ հանգեար ի
դասս առաքելոցն. աղաչ։ Աՙր արբուցեր երկնաւոր գինեաւն ի մաստու
թե զհնգիս սրբոյդքոյ առաքելոց. որք արբուցին տը բամեցելոց որ
գաւոց ադամ մայրզ բաժակն ուրախ արար յայգւոյն երեմ մայ. աղաչ։
Աՙր յերկնայինն զօրս անմարմնոցն նախհեղեր անաւասակս հնգիդ
Հրշմարիտ. գնծային և զգերագոյնքո իմաստութիդ. լինիլ փառա
բանիչ նբ երրորդութեդ. ընդ նոսին՝ փառաւորեմք զերրեակ միա՜
թիդ։ Աՙր զկերպարանն աշծայինն ստեղծեալ երրորդութեդ խորհրդը
գանկցութք. զարդարեցեր փրչմամբ չնորհաց քոց կենդանարար. և
ծնեալն առ ի նմանե խոսեցար օրինօք և մարգարէ իւք. ընդ նոսին։
Աՙրյերկրորդիդ լինելութեն յետ յարութեդ քոմ էակցին. մրտեալ ի
վերնատունն դրծքըն փակելով չնորհելով ս առաքին փրչմանն ըզ
քեզ մեծասանիցն. առաքելոցն ասաց առէք հոգի նբ. ընդ։

Աՙյսօր երկնայինքն ուրախանացան ընդ երկրաւորացս նորոգումն
քանզի նորոգօղն էից հոգին էջ ի նբ վերնատունն. որով
նորոգեցա՛ն դասք առաքելոցն։ Աՙյսօր հոգանիւթեայ

կու քո· Հոգի այ· ընդ նոսին բարեբանեմք զքեզ ևմիք Հոդե։
գովեմք զքեզևմիք Հոդե· Եւ արարեր յոգիս իմա նալի զՀրեշտա
գոյացուցեր զինեա կդաշինս Հրեղինաց· բանդ՝ի սկզբանէ· ընդ նոսին
անեղական· ընդ նոսին՝ օրհնեմք զքեզ ևմիք Հոդե Հ Եւ բանիւ
գործեցեր զամենայն· Եւ յանէից ստեղծեր զպաշտօնեայս քո՝ի Հինու կիզելոյ· Հնուդ
պատգեստի զքեզ զհոգիդ ածոյ· Եւ ոչ ետուր զնա ի ձեռս
ելելս սրբութեան նորա ձայնիւ զքեզ ասելով· քեզ Հոգւոյդ
ընծորհողի զքեզ զհոգիդ ածոյ· Եւ արեւ առնեցեր զնա ի սքան
ձառս· երգեն ընդ սրբեբեն զերկիր սրբեբեն։

Եւ զմիաբանեալն աշտարակին բաժանմամբ լեզուացըն քակեաց·
այսօր զգ բաժանեալ լեզուս աղգաց միաբանեաց դարձեալ՝ի սբ վեր
նատուն· ամ Հոգիք օրհնեցեք զՀոգին ածոյ· Եւ ոչ էջ Հոգին ան և
առաջնորդեաց երկոտասան ցեղիցն Իսրայելի՝ի յանապատին· այ
սօր երկոտասան առաքեալըցն առաջնորդէ՝ի յաւետարանն· ամ։

✝ Այսօր աղբիւր գիտութեն բըղխեաց՝ի սբ՝ վերնատանն· յորմէ
լըցան տիեզերք գնացի՛ւք գետոցն ոռոգմամբ· Այսօր ինքեան՝ էից
կիր· Տէր աւետիքն՝ի բարձանց· տալ աւետիս ադամայ դաւնալ յե
դեմ վերըստին· Այսօր խընդայ նոր սիոն՝ որդւովք իւրովք զործը
նաւ· ծծամբ Հոգւոյն նորոգեալ յորդիս լուսոյ ևս տուընջեան· Այսօր
՝ի ձայն գոհութեն զՀոգին ընդ Հօր և որդւոյ· Տէգիք ամ օրհնեցեք զե
րեք սրբեբանն երգելով· Այսօր ցընծամբ երկրաւորքս ընգալ ընտեան
երկնայնոյն· և պարելով ընդ հրեշտակս երգե՛մբ ըզ փառս՝ի բարձունս·
Ինքեր տր ողորմութեքով յաչխարհ· և ըզ մեռեալ բընութեի՛ն կեա
նս վերափոխեցեր· Ինքեր տր աւ Հայր փառաք՝ի յերկինս· և մխիթա
րիչ առաքեցեր ընծ զՀոգիդ· Ինացեր տր այսօր ըզ գանձդ
երկնային· և բաշխեցեր առատապէս պարգե՛ս աղքատ բընութեն։

Եւ օրհնիւ՝ի հրեշտակաց ան դադար· Հայր երկնաւոր ընկալ զա
ղաչանըս մեր· Ինաքէ քոյ անկանիմբք փը րկիչ· խընդրեմք զքո
ղութի՛ բաղումդ յանցանաց մերոց· Եւ գիտակ դես գաղտնեաց մարդ
կան Հոգիդ սբ· տր՝ և կենդանարար ընկ։

Օրհնեցեք ըզ տր ընդ երկնաւորսն նըմանեալ դասուց նոր՝ ժողո
վուրդք ասելով· քեզ Հօր տըւողի՛դ մեզ ըզ կեանըս փառք· Երգեցեք
ան երգ նոր եկեղեցիք ընտրելոց որդիք սիոնի՛ ասելով· քեզ որդւոյ
ընորհողի՛դ մեզ ըզ կեանըս փառք· Ածեր ձայնիւ զքեզ՝ի սքան
չելիս սրբութե նորա՝ ձայնիւ ըզնծութե՛ն ասելով· քեզ Հոգւոյդ
պարգեւողի՛դ մեզ ըզ կեանըս փառք։

քեն մեզ լոյս մայր եղեր վերաձգողին. ազգ և աշխարհ զքեզ մեծա-
ր Աստուածածին ն վեր օրհնեալդ ի սրբոցեկից. ծագեալով ի
երուսաղէմ. խնամատուիր եւ մաքրուիր մեղաց զմեզ:

Հոգի ս. Աստուած որ ամենայն ինչ ստեղծեր ի սկզբանէ աշխարհի
ի ձեռն միածնի քո Որդւոյ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. որ
ի սկզբանէ ստեղծեր զերկինս և զերկիր և զամենայն զոր ինչ
ի նոսա է. որ ի սկզբանէ ստեղծեր զմարդ ի պատկեր քո և ի
նմանութիւն քո. և զնա պատուեցեր ի ձեռն միածնի քո Որդւոյ
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. որ ի սկզբանէ ստեղծեր զերկինս
և զերկիր և զամենայն զոր ինչ ի նոսա է. որ ի սկզբանէ ստեղծեր
զմարդ ի պատկեր քո և ի նմանութիւն քո. և զնա պատուեցեր ի

ի սու-
դաւթեան լըցեր . արբուցանելըդ ՚ի աշակերտացն զպարարութիւն քո.
✠ Տէդիւդ ՀՐՇմարիտ . որ զՅիսուսն ըզ հրամանսըն.քո զառաքելն
ջուրց պարարագիդ եմ հօր և որդւոյ . որով կենդանանամք ի յաւիտեան
մեռ: ՚Ա՚ր պարարագիդ եմ հօր և որդւոյ անչմուռաբար բըղխուսն ՚ի միշտ հեղո-
ւ՚յսօր բըղխեցեր ջուր կենդանի յերուսաղէմ. Տէդիւ Ծայ ուրո ՚Ա՚ր
Հաճագոյ դես հօր և որդւոյ անչմուռաբար բըղխուսն ՚ի միշտ հեղո-
նի Տէդիւն յորդիս լուսոյ հօրն երկնաւորի. վա-
զի զՅնեաւսըն մարմնով ՚ի մահ և յայտ կա՚նուել. վերըստին ծնա-
ցուցանե՚ք : Ի՚նն եղեր եկեղեցւոյ՝ խորան եղեր հոգւոյն սըրբոյ.
՚ի հրեշտակաց ոգւառատուրեամ գաբրիէլ քեզ աւետեաց . ասդ:
Տեսանե՚ք ըզ սոսկալի զՀրաշալի խորհուրդ յայտնեա՚լ . ՚ի հոգւոյն
սըրբոյ յղացեա՚լ ղբանն ՅԾ . մարմնով ծընար . ասդ:
Ա՚ր ՚ի վերայ բըղխեա՚լ գաւազանին յեսսեայհ՚Ա՚նգեաւրեօթնարփեան
ընորհօք . Տէդի ՚Ա՚ծոյ և խորհըրդոյ . Տէդի հեզութե՚ և զօրութե՚ .
Տէդի՚ի մաստուե՚ և գիտութե՚ . Տէդի երկիւղի ՚Ա՚ծ պաշտութե՚ .
ազգաչե՚ մ՚ ընորհեա՚ և մեզ ողորմութե՚ ՚ի քէն պարգեւեա՚դ : Ա՚ր զգու-
շակեա՚լ ըն զո եսայեաւ՚ի ըզքէն մարգարէ՚ն՝ զքեզ պարգեւեա՚լ
ի վերայ իմ. զոր ՚ի տնօրէնութե՚ն խոնարհութե՚ ընթերցեա՚լըդ վա-
ւըր զբա՚ն մարգարէ՚ն . ազգաչե՚ մ՚ : Ա՚ր զաւաքո՚ւմն առ՚ի հօրէ և ի
հոգւոյդ բանի՚ն յաշխարհ . մարգարէ իւ ընծա՚նո՚ւցեր զոր ՚ի դէ-
մըդ մարդա՚ցելոյն բարբառեալ առ մարդկութի՚ս՝ ա՚ր ասե՚
քեաց զին և Տէդի նը՚ ազգաչե՚մ՚ ընորհեա՚ և.
Ա՚նդ երկնայնոց հոգեղէ՚նաց դասուցն . Տէդւոյն ասեղծո՚ղին եր
գե՚մ . փա՚ռա՚ւորեա՚լ է գալուստ Տէդւոյն սը՚րբոյ . Ա՚նդ ա՚զաբե
լոց խըմբե՚ցն այսօր զուարճացեա՚լ՚ք վերագո՚ւեմք Տէդւով փա՚ռա՚ւո
Ա՚ստանօր վե՚ր նատուն սիօնի որդիք նորոյ . երգեցեք Ձայնիւ վերնոյն .
փա՚ռա՚Ձայնըն՚ծուե՚ա՚մ Տէդի՚քառացո՚ւք . զմե՚զ նորոգո՚ղին ըզփառս փ
Երեգա՚կն արդարութե՚ քո ծագեա՚լ յաշխարհ Տէդի՚ ըզ
խաւարն ա՚նգի՚տութե՚ . Ա՚յետ մատու և յարութե՚ Տամ
բարձաւ ա՚ռ Տայրն յո՚րմէ՚ ծագեաց . ո՚ր երկրըպարգի՚ երկ
նա՚ւորաց և յերկրաւորացն ընդ Տօր և՚ն՚ը Տոգւոյն . վա՚ որոյ և մե՚մ՚ք
երկի՚րըպագանե՚մ՚ք Տօր Տոգւո՚վ և՚ Ձըն շմարտո՚ւթե՚ : Ա՚ր փո՚խանակ ծա
յածի՚ն բանի՚ն ո՚ր ե՚՚ը յերկինս . առաքեցաւ աւետի՚քըն Տօր ՚ի բար
Ձանց՝ Տոգի՚ն Ձըն շմարտո՚ւթե՚ . մե՚խիթարել զորս յադամայ ոըրտ մե
ցելոց և հրաշալինե՚ զըՀնարեալ զդաւսս առաքելոցն . վա՚ : Ա՚յսօր ոըրտ
մակա՚ն և գիշերային լուծա՚ն երկունք ծնընդեա՚ն նա՚ խամօրն . քան
զի զծնեալսըն մարմնով ՚ի մահ և յայտ կա՚նուե՚ . վերըստին ծնա
ցուցանե՚մ՚ք : Ի՚նն եղեր եկեղեցւոյ՝ խորան եղեր հոգւոյն սըրբոյ.
՚ի հրեշտակաց ոգւառատուրեամ գաբրիէլ քեզ աւետեաց . ասդ:
Տեսանե՚մ՚ք ըզ սոսկալի զՀրաշալի խորհուրդ յայտնեա՚լ . ՚ի հոգւոյն
սըրբոյ յղացեա՚լ ղբանն ՅԾ . մարմնով ծընար . ասդ:

Յաւ
կաղեւոնն։ ցընծութեամբ լըցին զկոյսն սքանչ. քանզի էր միած ինքն
աս։ Ուրախալեր բերկրեաց սէր ընդ քէզ։ Յոյս աւետիք հրեշտակն ցընծութեամբ երգեաց առ կոյսն սբ.
Մ Յոյս գաբրիէլ հրեշտակն ցընծութեամբ երգեաց առ կոյսն սբ.
գի յորժամ նորոգե զերե՛սս երկրի։ նորահեռուր զարդ արեաց զնո-
տեանն ա՛նդառաձարտ պահեաց զնոսին ներ։ Ա՛նդառարտի՛ր ա՛ռ չէ
քո՛մսի՛ բողոք։ Յարբչաւի՛ց հո՛ր որդի։ ի միաւանդամ քոյ գալըս
գըթա՛ի՛ նըոքո՛ցեալսըն մեր։ և հանգո՛ ընդ սբ՛ըս քո ի խորա՛ն
Յրաքչաւո՛ր ա՛ըծ. զարարածո՛ըս քո մի ա՛նտե՛ս ա՛ռներ։ այլ
որդին միա՛ծի՛ն մեզ ի փըրկութի՛ն։
Ոդի իմ յամ ժամ զքե՛զ փառաւորե՛ սը։ վասըն զի ըստ յոյս են հրաման
ըզ քո՛ ի վերայ երկրի։ Ոդի քո սբ և բարի. զհոն ինձ քո՛ եղիցի
յամ ժամ ընդ դեմ թըշնամւո՛յն հակառակողի։ Ոդւոյն սըր
բոց հովա՛նացեալ զբե՛ ա՛ծածի՛ն. մարմնացեալ հօր հաճութեամբ
բարեբանեցի՛ք ի՛ ո՛ր լուսաւորեա՛ցն ըզ մե՛զ։
Ա՛ զ հա՛յրն ե՛րկնաւո՛ր օրհնեցէ՛ք ը՛ հ՛ըբեշտա՛կ ևս սո՛ր միայն Ի՛ թագա
ւոր փառաց։ Օ՛ ո՛ր դի՛ն՝ միածի՛ն գոհութի՛ւ բարեբանեցի՛ք ի՛ ո՛ր
ե՛՛ն և փը՛ր կեաց ըզ մե՛զ։ Օ՛ մ՛ը՛ խիթա՛րի՛չ սբ՛ զհոգի՛ն ա՛մ շունչ
Ա՛ զ հա՛յրն ե՛րկնաւո՛ր օրհնեցէ՛ք ը՛ հ՛ըբեշտա՛կ ևս սո՛ր միայն Ի՛ թագա
ւոր փառաց։ Օ՛ ո՛ր դի՛ն՝ միածի՛ն գոհութի՛ւ բարեբանեցի՛ք ի՛ ո՛ր
ե՛՛ն և փը՛ր կեաց ըզ մե՛զ։ Օ՛ մ՛ը՛ խիթա՛րի՛չ սբ՛ զհոգի՛ն ա՛մ շունչ
ըզ ամենայն ազգս մարդկան։ Ա՛ր աւետեցար ի՛ հո՛րէ կենդանարար
ի՛ սբ՛ վերնատա՛ն ո՛ղո՛՛ր՛մեա՛ն։ Ա՛ր ա՛ւետեցար ի՛ հո՛րէ կենդանարար
վըտակ ևղեյո՛ն ճրշմարիտ արբուցանե՛լո՛վ նո՛ր՛ոք որդւո՛ց սիոնի՛ զուղխըս
փա՛փկութի՛ւ։ ո՛ղ։ Ա՛ր կատա՛րեցեր զոչ փափագ ցանկութի՛ւ սբ.ըտից՛ն՛ի.
որք ըսպասեա՛ք մ՛ընալին մեծի՛ գալ ըստեան քոյ ի՛ սբ՛ վերնատա՛ն՝ ո՛ղ։
Ա՛ր ի՛ թևըս թե՛թևա՛ս ա՛ննի՛ւ թ սա՛ռատնեալ և՛ հրացա՛յտը՛դ սե՛ր օքե
ից։ վերանըստեալ տեա՛ջո՛ւթը՛ ի՛նամե՛ս զա՛ր՛արածո։ Հո՛գի՛՛ սբ՛ հ՛օրհ
նեալ ես յարածո՛ց քոյ։ Ա՛ր աքանչելագոյ՛ծառ հրաշալի՛ ձայնիւ ընդ
հո՛ր և ը՛ որդո՛ւ՛յ մի՛ շո՛ փո՛ռաբանիս։ Ա՛քաղցրութի՛՛ հայի՛ս յարարածո։ հո
գի՛՛։ Յ՛յաջո՛ը ա՛ծ՛այն տեսչո՛ւ՛թը՛ի վերնատունըն հընչեա՛ց հո՛ղմա՛ձայն
հընչմամբ։ և զառաքեալսն արբուցե՛ա՛ լ բաշխեցար յարարածո հոգի՛։
Ա՛ր զոհ՛ըա՛կաս ա՛ռ՛ի՛քեն կարգեա՛լ տընտես բնութի՛ մերոյ՝ ի՛ մաս
տուր թի՛ ը՛ զ պարտիս երե՛ց՛ոյ քոյոց պարտա՛պանաց։ Թո՛ղ և ը՛ զ մե՛ր ը՛ զ
յանցանս ողո՛ր՛մութի՛ը՛դ քո՛ք՛ս։ Ա՛ր զպատմուճա՛նն ա՛ռաջի՛ն զոր զգե
ցուցեր օծմա՛մբ հոգւոյն. մերկացաք մե՛ղօք ը՛ստ նախա հօր ըն պատրա
նաց. զգեցո ըզնո՛յն վերըստին. ողո՛ր՛մու։ Ա՛ծ՛այի՛ն կայծակունն
ի՛ սրօքե՛ին անհըպե՛լին՝. անմա՛քրապէս մե՛ր՛ձեցաք գոլգո՛թատան
քում խո՛ր հը՛ր՛դոյ՝. հնո՛ր հե՛ա ըզնո՛յն մա՛քրութի՛ը՛ ի՛ թո՛ղութի՛ն մե՛ղաց
մե՛ր՛ո՛ց։ Ա՛ր վառեցար ի՛ յարո՛ւ՛ն և՝ ո՛չ կի՛զար ըստ մո՛ր՛նո՛ւ՛ն.
այլ եառ՛ր զհաց ը՛ն կենաց կե՛ր՛ակո՛ւր բանա՛ւորաց. բարեխոսեա
առ ը՛ս ը՛զնո՛ի՛ւ ըզ գե՛ր մե՛ղաց մե՛ր՛ո՛ց։

Ա՜հ Հոգիք հրեղինացն. այսօր տօնէն ընդ մեզ ըզ գաւրաւոր հոգւոյն
ղեցի. պէսպէս շնորհաց քոց պարգեւօք փայլին մանկունքդ սուրբ,
ծնանին ծոցիդ ա՛յ։ Ա՛ր զմարդարեաւ նորոգես միշտ զնորքո զիկն
ցըն գոյս վ ստեղծանիս զարարածս. իջեալ ի՛ լնւրս աւազանին՝
նապակաւն պարգեւքս քո՛ջաժանեցեր յատաքեալսն։ Ա՛ր ի վերայ ջուր
՚Ա՛ղբւր կենաց բաշխող շնորհաց Հոգի դ իջեալ ի՛ բարձանց զա
գեաց փըրկութեն տիեզերաց. մի՛ աբանական ձայ.
Ո՛ւր ճշմարիտ արեւ էիք արեգականն արդարութե. յորմէ ծա
գաւ ամենայն լոյս գիտութեան. մի՛ աբանական ձայ.
Ո՛ւր պարծանքդ կոսուեցեր մարդկան՝ դո՛ւ ուրախութե՛ հրեշտա
կաց. դո՛ւ բարձաղ անի ծիւն. վն որոյ ըզ քէզ ա՛ծածին. մեծա
ա՛ծացեալս. միաբանական ձայնիւբ երգով մեծացուցանե՛մք։
մ՚Ա՛ զքէզ ա՛ծածին. աղբեր անըսպառ լուսոյն որ լուսաւորե զկա
զմեցեր ք հոգեւոր երգով բարձր արարարեք զբըղխեանն։
առատապէս զբազմապատիկ պարգեւս յեկեղեցիս արդա՛ր ըն՛ց.
Ա՚յսօր քահանայք եկեղե՛ցւոյ. սբ՛ զհոգին կենդանարար որ բաշխե
ցատի՛կ լեզուօք ահեղագ՛ն սանտի՛կ հոլմոյ հընչմամբ իջեա՛լ, հյե՛ր
կնի՛ց. ծրհնեցէ՛ք, ի ձայն գոհութե՛ բարձր արարեք ընդնայաւիան։
Ա՚յսօր ամ հոգի՛ք բանաւո՛ր բաց. սբ՛ զհոգին ճրշմարտութե՛. որ բո
ղեցի. պէսպէս շնորհաց քոց պարգեւօք փայլին մանկունքդ սուրբ,
ծնանին ծոցիդ ա՛յ։ Ա՛ր զմարդարեաւ նորոգես միշտ զնորքո զիկն
ցըն գոյս վ ստեղծանիս զարարածս. իջեալ ի՛ լնւրս աւազանին՝
նապակաւն պարգեւքս քո՛ջաժանեցեր յատաքեալսն։ Ա՛ր ի վերայ ջուր
՚Ա՛ղբւր կենաց բաշխող շնորհաց Հոգի դ իջեալ ի՛ բարձանց զա
գեաց փըրկութեն տիեզերաց. մի՛ աբանական ձայ.
Ո՛ւր ճշմարիտ արեւ էիք արեգականն արդարութե. յորմէ ծա
գաւ ամենայն լոյս գիտութեան. մի՛ աբանական ձայ.
Ո՛ւր պարծանքդ կոսուեցեր մարդկան՝ դո՛ւ ուրախութե՛ հրեշտա
կաց. դո՛ւ բարձաղ անի ծիւն. վն որոյ ըզ քէզ ա՛ծածին. մեծա
ա՛ծացեալս. միաբանական ձայնիւբ երգով մեծացուցանե՛մք։
մ՚Ա՛ զքէզ ա՛ծածին. աղբեր անըսպառ լուսոյն որ լուսաւորե զկա
զմեցեր ք հոգեւոր երգով բարձր արարարեք զբըղխեանն։
առատապէս զբազմապատիկ պարգեւս յեկեղեցիս արդա՛ր ըն՛ց.
Ա՚յսօր քահանայք եկեղե՛ցւոյ. սբ՛ զհոգին կենդանարար որ բաշխե
ցատի՛կ լեզուօք ահեղագ՛ն սանտի՛կ հոլմոյ հընչմամբ իջեա՛լ, հյե՛ր
կնի՛ց. ծրհնեցէ՛ք, ի ձայն գոհութե՛ բարձր արարեք ընդնայաւիան։

Ով երկնից դէպ ընդ Տէր և փառակից միածնին. բաշխող պարգեւաց Հոգւոյ մերոց. ընդ քեզ գովեմք որդւով միածնին. Ամէն։

Խոնարհեցար ի բարձանց վասն մերոյ փրկութեան. արձակիչ կապուց եւ բժիշկ հոգւոց մերոց. ընդ քեզ գովեմք որդւով միածնին. Ամէն։

Ընծակիցքն աճ և թագաւոր երկնաւոր. բարեբանեալ ի զօրացն ան մահից երկնաւորաց. ընդ քեզ օրհնեմք հայր անընկալելոյ

տուր միսիթարիչ առաքելոյդ քոյ սրբոյն։ Հոգւոյդ քո ահրաւէից զ-
ամենայն ճշմարտութիւն։ Որ ոչ խօսեսցի յանձնէ, այլ զոր լսիցէ
խօսեսցի։ Եւ զգայեալսն յառաջ ասասցէ ձեզ։ Որ զիս փառաւորեսցէ,
նա առցէ յինէն, եւ ձեզ պատմեսցէ։ Ամենայն որ ունի հայրն՝ իմ է,
վասն այսորիկ ասացի, եթէ յինէն առցէ, եւ ձեզ պատմեսցէ։ Ա-
նաստուածն Յիսուս ասէ առաքելոցն իւրոց։ Ես զձեզ ոչ որբ թո-
ղից, այլ գամ առ ձեզ։ Ոչ ասէ, թէ ես գամ առ ձեզ, այլ Հոգին
սուրբ։ Զի ոչ ինքն գայ, այլ Հոգին սուրբ։ Ոչ ասէ, թէ ես գամ
առ ձեզ, այլ Հոգին սուրբ։ Զի ոչ ինքն գայ, այլ Հոգին սուրբ։
Ոչ ասէ, թէ ես գամ առ ձեզ, այլ Հոգին սուրբ։ Զի ոչ ինքն գայ,
այլ Հոգին սուրբ։ Ոչ ասէ, թէ ես գամ առ ձեզ, այլ Հոգին սուրբ։
Զի ոչ ինքն գայ, այլ Հոգին սուրբ։ Ոչ ասէ, թէ ես գամ առ ձեզ,
այլ Հոգին սուրբ։ Զի ոչ ինքն գայ, այլ Հոգին սուրբ։ Ոչ ասէ, թէ
ես գամ առ ձեզ, այլ Հոգին սուրբ։ Զի ոչ ինքն գայ, այլ Հոգին
սուրբ։ Ոչ ասէ, թէ ես գամ առ ձեզ, այլ Հոգին սուրբ։ Զի ոչ ինքն
գայ, այլ Հոգին սուրբ

Ո՛վ Տէր, որ ամենայն մարդկան ողորմիս եւ ոչ կամիս զմահ մեղաւորի, այլ զի դարձեալ կենդանասցի եւ ապաշխարեալ ի քեզ ունիցի զկեանս յաւիտենից, ընկալ զաղաչանս մեր զոր մատուցանեմք առաջի քո վասն հոգւոյ ծառայի քո զոր ի խաղաղութեան քո հանգուցեր, եւ ներեա նմա զամենայն զոր գործեաց ի կեանսդ զոր ունէր, եւ զի ոչ ոք է որ կարէ ասել թէ ոչ մեղաւ առաջի քո, այլ միայն դու, որ ամենայն մարդկան զմեղս ներես եւ զանօրէնութիւնս թողուս

վասն անձամբն. վերափոխելով յանպատմելի և յանհասանելի և յանանց լոյսն գաւնչն զօրութենին՝ որով փարեալ համատարած լոյսն ըզ կուսական առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակաւ՝ և հրաւիրեցին զնոսա ի հարսնիսն երկնից։ Եւ ասացին ցնոսա. Ո՞ր է Տէրն ձեր։ Եւ նոքա ասացին. Ոչ գիտեմք։ Եւ ասացին. Ո՞ր գնաց։ Եւ նոքա ասացին. Ոչ գիտեմք։ Եւ ասացին. Ո՞ր է տեղի նորա։ Եւ նոքա ասացին. Ոչ գիտեմք։ Եւ ասացին. Ո՞ր է ճանապարհ գնալոյ նորա։ Եւ նոքա ասացին. Ոչ գիտեմք։ Եւ ասացին. Ո՞ր է ուր

վանն որոյ բարեբանելով ասեմք. օրհնեաք ես Տոգիդ Ճըշմարիտ Ճշ
խի | ուսաւորեա երուսաղէմ զարդարեա զպարմուրըս քո. քանզի
մերձեցաւ առ քեզ փեսայն երկնաւոր. փըրկուԹի՛ քեզ շնորհելո՛վ
պըսակեամ՛ց աբանչելի փառաւքն իւրո՛վք: Ո՛յսօր ծագեաց քեզ դը
շնոյ դուսաը՛ր սիոնի. արդարո՛Թե արեգակըն ՔՀ և սփռեցան ըզ
քեզ շը՛նորհըք նբ՛ Տոգւոյն մե՛ծասիւս պարգեւաք: Ո՛յսօր ցընծա՛յ
նբ սիո՛ն մայր եկեղեցի՛. փայլեցո՛ զմանկո՛ւնըս քո՝ նոյ զարդեակըն.
զի անձամ՛ռ խընդուԹի՛ը լըցո՛ւց ըզ քեզ ՔՀ Թագաւորն:
փառք Հօր. Ո՛մենակալ Հայր երկնաւոր. զա՛ նըւաժանե՛լի լուսոյդ
ըշ՛ճագումն Տողե՛ղի՛նացըն շնորհեցեր. ա՛մատա.

Ո՛նձամ՛ռելի՛ բըղխումն ՚ի Հօրէ Տոգիդ Ճըշմարիտ. այսօր ՚ի վեր
նատո՛նըն խորհըրդոյ խո՛նարհեալ Հանգ եարյա՛ռաքեալն. ա՛ըծ Հա՛ր
ցըն մերոյ. Ո՛նըքընեալ՛ի խորոյդ այ՛ըքընող ընդ Հօր միաւո՛ր. այսօր
՚ի հրեղէն Թևո՛ցըն խոնարհեալ Հանգեար յառաքեալն. ա՛ըծ:
Ո՛նըսպա՛ռ աղբիւր լուսոյ ա՛ըծ Տոգի այսօր ՚ի հրեղէն լեզո՛ւս բաժա
նեալ Հանգեար յառաքեալն. ա՛ըծ: գ: Ո՛զ տէր օրհնեցէ՛ք բարձր
արա՛րեք զՏոգին Ճըշմա՛րիտ: Ո՛ր անձամ՛ռ խոնարհուԹի՛ Հանգեաւ յառա
քեալն. պանծալի արփիափայլ պըսակ եդեալ ՚ի նո՛ւսա.. բարձը:
Ո՛ր զանձամ՛ռելի՛ խորհուրդ երրորդուԹեա՛ն յայտնեաց նո՛ցա. իմաս
տուԹի՛ աղբիւր կենդանի՛ բըղխեալ ՚ի նո՛ւսա. բարձը:

Մ՛ա՛ր խո՛րանիդ արՔ՛գակա՛ն արդարուԹի՛ն նո՛ր օրհնուԹի՛ւն տա՛ցուք
և անդադա՛ր բարեբանե՛սցուք: Ս՛ուրբ տա՛ճարիդ ա՛նձամ՛ռ լուսոյն որ
՚ի Հօրէ նո՛րերգս երգեսցուք. և: Ո՛նո՛ր խա՛ռնարա՛նըդ Հրաշալինո՛ր
խառնըմա՛ն բանին և մարմնոյն. Տոգեւոր երդո՛վ բարեբա՛նե՛սցուք:
ո Ո՛ր ՚ի հայրակա՛ն խակուԹենէն յառա՛ջ բըղխեալ աղբիւր լուսոյ
և՛ ձառագա՛յԹ արձա՛կ լուսով ըն զուարձացուցեալ լըցեր զառա՛
քեալն. աղաչանօք սո՛ցա ողորմեա՛: Ո՛ր զեուԹի՛ւքս հրեղինացն հլի՛ա
մի՛մբ ցուցեր. նո՛յն ի՛նքն իմանալի ա՛ծային լուսով ըն զուարձացու
ցեալ լըցեր զառաքեալն: Ո՛ր զաշխար համա՛ծ խաւարն ըսկըզբա՛նն
՚ի լոյս փո՛խեցեր. այ՛սօր հրաշալի՛ ա՛ծայի՛ն լուսով ըն զուարձացու
ցեալ լըցեր զառաքեալն: Ո՛ր հրաբորբո՛ք ծաւալմամբ յառա՛ջիա
ղացեալ Տոգիդ Ճըշմա՛րիտ. և հրածորա՛ն ա՛ծայի՛ն լուսով ըն զուար
ա Ո՛ր ՚ի հրացայտ սաւառնա՛Թևիցըդ վերա՛նըստես. այսօր ՚ի դա՛սըս
Տողե՛ղինաց անպատմելի՛ սիրո՛վ հե՛ղեալ ՚ի յերկինից. օ՛րհնեալ ես նբ՛ո
դի ա՛ծ Ո՛ր ՚ի հրեղէն լեզուացն ե՛ռահիւսեա՛լ սըրբաբա՛նիս. այսօր
Ո՛ր

Ա՛ր հրակերպիցն արփիափայլ բոցով միշտ երևիս. այսօր հոգե
ղինացըն հրաձաշակ բաժակ հեղեալ ի բերկրենից. օրհ։

Աօղնեբղբբ տաբաբ Օեղնաբեան Գ։ Ա Էէլ ֆոյն տաս էաբ։ոլաբոծովեն։

Հանրաշխարհ աղբերին՝ անհատահոսող վըտակ. կենդանարար
ութիւն հոգւոյ օրհնեալ ես լոյս ճըշմարիտ. Այսօր՝ լի սքանչելեաւո
վառաց քոց հոգւով՝ ելըզճաւուղակաւն խընդութիւք աշակերտացըն լը
ցեալ. փառաւորելով երդեին օրհնեալ ես լոյս գերազանց
Աւհամբառնալ բանին՝ յերկինս և՝ ի նըստիլ ընդ աջմէ հօր զուար
ճացեալ առաքելոյն երկրպագեին. ծրհնելով զոյ հայր զառաքօղ բա
նին։ Ոմանհաւաքեալ գունդըք սրբոցն՝ ի վերնատունըն խորհըր
դոյ. համբարձմամբ աչաց սպանելին հոգւոյն. օր։

Ոհոգիք հրեղինացն. այսօր տօնէն ընդ մեզ ըզ գալուստ հոգւ
ոյն ածոյ։ Ցեսաւնօրհն յառաջ նը՝ շանակէը զառաւտաբուղխ վըտակ
իմաստից՝ ի մեզ հեղեալ՝ ի հոգւոյն։ Ա Ընդն հաւատոյ՝ զմայլեալ
անմահականն բաժակաւն այսօր բաշխէ ծարաւեաց։ Վառոյս այս
գնացուք. ցընծայ քաղաքն այ՝ որ ծնաւ մայր եկեղեցի։ Ա ասն որոյ և
մեք երբեակ ևս ածուքեն՝ երգեմք ընդ փառս՝ ի բարձունս։

Ազբւր կենաց բաշխօղ շնորհաց հոգւոյդ՝ ի ջեալ ի բարձանց. զա
նապական պարգեւըս քո բաժանեցեր յաշակերտըն։ Ա՛ր ի վեր ջուրցըն
գոլոր ստեղծանէիր զարարածս. ի ջեալ ի ջուրս աւազանին ծնանիս
որդիս այ։ Ա՛ր զարդարեալ նորոգես միշտ ըզ նոր քո զեկեղեցի.
պեսպէ աշնորհաց քոց պարգեւք փայլին մանկունըք սորա։

Ա՝ի ածուքեն երրորդութեի՝ անբաժանելի. որ՝ ի հրեշտակաց ան
դադար օրհնաբանիս։ Ընդմարմնոց զինուորութիւք. փառաբանեն
ըզ քեզ էշխանն հայր ա՛ր ք։ Որեք կերպեան կենդանիքըն վայե
լուչ աղաղակեն առ քեզ իշխանա՛կից որդւ և՛ բանդ ա՛ր ք։

Ի՝շխանութիք ա՛ր Թուոյց գովին ըզ քեզ ամենայնք հոգիք և բոլորից ա՛ր ք։
Որհնեմք ըզ քեզ ա՛նեղ անբաւական հայր անհասանելի և փառ
աւորեալ յանմարմնոց զինուորութեաց։ Վովեմք ըզ քեզ որդի՝ հօր ա
բարչակից բանդ. նորոգօղ և կեանք ա՛զգի մարդկան. Թագաւոր
յաւիտենից։ Ո՛ քեզ բարեբանե՛ն ա՛մ ամենք. մըշտըն ներկաւորեալ
անընդսպառ աղբեւր սբ՛ հոգիդ ճըշմարտութե։

Ա՝ յրերկրենից միածի՛ն անմահ կենդանի՛դ՝ ի հօրե՝ հոմանացեա՛լ սբ հո
գւոյն բանիդ մարմնացար՝ ի՛ կուսէ՛ն։ Ա՛կիր՝ ի բարեբարս ես չարչարա
նաց քոց՝ նա՛յըն լուծիչ. ձեռք որ զերկինս արարի՛ն տարար ծեռցեր՝ ի խաչի՛ն։

կան ի գերկրս հողեղինի յայտնեալ. ուրախ.
Ալ բոցեղէն սրօքեւթ շրջըջափակեալ պահեւր. այսօր խմջ մարդ-
Ալ՝ օր ամառականաբար բնակիլ հանձեցաւ ի քուս յորովայնի. ու-
տան՝ ուրախալեր բերկրեսցիդ տէր ըզ քեզ։ Ալ՝քերօքես բազմեալ ընդ-
Ալ՝ ամ ուրախ երկնայինն դուռն ամբայիւն ձայնիւն աւետարանիչը հրեշ-
զարդ հրաշինեալ՝ ըզ ըբ զառաքեալն. բարձր։
Ալ՝ ամբն երկնայինն ծորանըն հեղեալ՝ի ըբ վերնատունն որ ամ-
ձր արար։ Ո երկնայինն ծորանըն հեղեալ՝ի ըբ վերնատունն որ ամ-
ըջ՝ զհոգ ի նձըշարիտ ամ։ Ո մխիթարիչ ըբ՝ հոգին՝ որ փոխանակ
միածնի՝ն իջեալ՝ի հօրէ՝. որ հրաշազարդացոյ ըզ ըբ՝ զառաքեալն. բար
ձր արար։ Ո երկնայինն ծորանըն հեղեալ՝ի ըբ վերնատունն որ ամ-
զարդ հրաշինեալ՝ ըզ ըբ զառաքեալն. բարձր։

Ալ՝ ամ անտես և անքննելին քառակերպիցըն վերհագոյն. ի՝փըրկել
ըզ մեզ եկեալ ան՝մահից թագաւորն օրհնութիւն՝ առաքողին
Ալ՝ առաքելոց հրեշտակապետն առ սերոբէն հողեղէն՝. ասե տէրն և արա
բոզն առաքեալ՝ի հօրէ մարմնանայ՝ ի՝քէն փըրկօղն։
Ալ՝ ընկերսին՝ ի յորդանան վըհայելով հօր և հոգւոյն. ովսաննա
՝ի բարձունս երգելին՝ մանկունքըն օրհնութեն որդւոյ դաւթի։
Խչի Ալ՝ միածինն ի հօրէ՝ ևս երբեք փառաց ընդ նըմա. ձայնիւք հընչե
ցին ան՝դադար մեղք ընդ նոց։ Ես եսեալ ըզ լոյս մեծ հայրապե
տին գրիգորի. պատմէր ցընծալով հաւատացեալ սուրբքն։
Ալ՝կայք հինեսցուք ևս ըզ խորանըն լուսոյ. քանզի ի՝սմա ծագե
ալ մեզ լոյս ի հայաստան աշխարհի։ փառք հօր։ Ո անկարծ ահա
հընչմամբ հեղեալ կենդանարար աղբիւր լուսոյ. անմահական կենաց
լուսով զարդարեալ. որ ըբ օրհնէ ին ըզ հայր զառաքող հոգւոյն։

Ոդ. Ալլուիա ի՝ գագաթն.

Ալ՝ ոնեղանելի հոգի ըբ որ ես ընդ հօր փառակից՝. և ևակից գոլով
ծագած՝ին բանի՝ն. անհասանելիդ ըբծ հայրըն մերոյ։ Ալ՝ ի՝քառա
կերպեան աթոռըդ բազմեալ հանդիս՝. և սըրբաբանեալ օրհնի՝ս
՝ի հրեղէն լեզուացն. անհասա։ Ալ՝ յօր մարդասիրապէս ածաւար ի
ջեալ՝ի ըբ վերնատունն. և ըզ հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանդ
էլով՝ի նոսա. անհասանելիդ ամ։ գ։ Ալ՝ զ՝ օրհնեցէք բարձր արա
րչ՝ի զհոգ ի նձըշարիտ ած։ Ո մխիթարիչ ըբ՝ հոգին՝ որ փոխանակ
միածնի՝ն իջեալ՝ի հօրէ՝. որ հրաշազարդացոյ ըզ ըբ՝ զառաքեալն. բար
ձր արար։ Ո երկնայինն ծորանըն հեղեալ՝ի ըբ վերնատունն որ ամ-
զարդ հրաշինեալ՝ ըզ ըբ զառաքեալն. բարձր։

Ալ՝ ամ անտես և անքննելին քառակերպիցըն վերհագոյն. ի՝փըրկել
ըզ մեզ եկեալ ան՝մահից թագաւորն օրհնութիւն՝ առաքողին
Ալ՝ առաքելոց հրեշտակապետն առ սերոբէն հողեղէն՝. ասե տէրն և արա
բոզն առաքեալ՝ի հօրէ մարմնանայ՝ ի՝քէն փըրկօղն։
Ալ՝ ընկերսին՝ ի յորդանան վըհայելով հօր և հոգւոյն. ովսաննա
՝ի բարձունս երգելին՝ մանկունքըն օրհնութեն որդւոյ դաւթի։
Խչի Ալ՝ միածինն ի հօրէ՝ ևս երբեք փառաց ընդ նըմա. ձայնիւք հընչե
ցին ան՝դադար մեղք ընդ նոց։ Ես եսեալ ըզ լոյս մեծ հայրապե
տին գրիգորի. պատմէր ցընծալով հաւատացեալ սուրբքն։
Ալ՝կայք հինեսցուք ևս ըզ խորանըն լուսոյ. քանզի ի՝սմա ծագե
ալ մեզ լոյս ի հայաստան աշխարհի։ փառք հօր։ Ո անկարծ ահա
հընչմամբ հեղեալ կենդանարար աղբիւր լուսոյ. անմահական կենաց
լուսով զարդարեալ. որ ըբ օրհնէ ին ըզ հայր զառաքող հոգւոյն։

Ոդ. Ալլուիա ի՝ գագաթն.

Ալ՝ ոնեղանելի հոգի ըբ որ ես ընդ հօր փառակից՝. և ևակից գոլով
ծագած՝ին բանի՝ն. անհասանելիդ ըբծ հայրըն մերոյ։ Ալ՝ ի՝քառա
կերպեան աթոռըդ բազմեալ հանդիս՝. և սըրբաբանեալ օրհնի՝ս
՝ի հրեղէն լեզուացն. անհասա։ Ալ՝ յօր մարդասիրապէս ածաւար ի
ջեալ՝ի ըբ վերնատունն. և ըզ հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանդ
էլով՝ի նոսա. անհասանելիդ ամ։ գ։ Ալ՝ զ՝ օրհնեցէք բարձր արա

Ներ ի սբ Հրեշտակապետն Միքայէլ ի տաճարին։ Յորժամ մրտա
ՀՈգին սբ Հոգւոյն երկնից զօրացն երևեալ քահանայապետին.

կերտել. վերնական իշխանութիւնքն զահի հարեալ զմրմանային նո
րաձագ օրինացն մօսիսի լուսատուատանն խորայիլեն. և իմանալի արե
գականն յառաջընթաց մա՛ իսկերիկեր ծագմամբն՝ ի կուսէն. մա՛։
Ընկերտել ըզ բոլորից ածն մա՛ քեզ եկեալ հրաժարել նը. տեսանե
լով զգերապայծառ լոյս ա՛ծութեան ընդ հողեղէն բնութիւնս պա
րուսնա կեալ. մա՛։ Որժամ կը՛ի յորդանան հուբն ա՛ծ՝ ի՛քէն մը
կերտել. վերնական իշխանութիւնքն զահի հարեալ զմրմանային նո

Լ՛ւ տեսեալ զանհիւթականն՝ ի՛ ձեւմարմնոյ յաջմէ սեղանոյն. պա
կուցեալ յերկիւղ մահու սասանելով և հաստատուբանել հրեշտա
կին. ա՛ք։ Ո՞ գերագոյնքան ըզ բնութիւն լըսեալ զեղանակ ծը
նընդեանըն քոյ. սոսկացեալ հիանայը զաքարիա և համրացեալ
պատժիւը պատպանձեալ լեզուաւ. ա՛ք։

Լ՛անկից բանն՝ ի հօրէ ի՛ջեալ յերկնից ըզ կընկէ ձայնիդ. ուստի գա
բրիէլ վերս առաքեր զկոյսն մարիամ առ ամլութիւ յաւցեալն ըզ քե զ
յորդ վայնի. ա՛ք։ Ի՛նդ ժամանել ձայնի ողջունին մարիամ՛ ա՛ռ
եղ նաբեթ. խայտացեր ձայնդ ընդ ա՛ռաջ բանին ա՛ծոյ յորովայնէ
ամլոյն երկըրպագելով. առ։ Ա՛ծածուրըն բոլորից պարածածկեալ
յարգանդի կուսին. զոր ծանաչդ հաւատարիմ տեսեալ հոգեւոլը ն
սըրբով և բերանո՛վ մօր քոյ օրհնաբանեցեր. ա՛ք։ Ո՛ւռանգածուր հին
օրինացն աւրդ արուեստիբ ընդ մարգարէ նցն. և նախաշաւիղ հետևողացդ
անձո՛ւկ ձանա պարհեն նոր օրինացս ընդ առաքելոցն. առ։ Ի՛յանա
պատի հրեշտակական վարո՛ք բնակեցար ըստ եղեայն. կերակրելով
մարախ և մե՛ղրըր վայրենի հին և նոր պատուիրանաց օրի՛ նակաւառ։
Ի՛ուսապայծա՛ռ շնորհօք հոգեւոյն զարդարեալ ըստ ներքին մարդոյն
իսկ արտաքո՛ւստ անմաքրակա՛ն ստեւորըն ծածկեալ ըստ տըխրա
գոյն զգեստու նա խահօրն. ա՛ք քրիս։

Աւծո՛ղ ըզդո՛վ մաքրագուշնիւ ա՛րդարապէս արի՛ացեալ. ի՛ յօրինակ մե
ռելո՛ւթե՛ գօտի մաշկե ղէն ընդ մէջ ածեալ քո՛ երևեցար. ա՛ք։
Ո՛ւնընդեանն հոգեւոյն սըբոյ զոր՛ս յադմայ յորդիս ա՛ծոյ. ի՛քէն սկիզ
բն ևօրինակ կեղեալ ի՛ յորդանան մըկըրտութե՛ն յա՛պաշխարհի ա՛ռ։
Լ՛ար ապետ թագաւորին երկնաւորի ա՛ռաքե՛ցար. պատրաստել ըզ
ձանապարհս նո՛ր յոգիս մարդկան ըստ եսայեայ քարոզելոյն. առ։
Հոգւո կիզանո՛ղ զմեղըս մարդկան գո՛ւշակեցեր զառաջին գայլուստրն
ն. ի՛սկ դատողական հեծանոցա՛ մաքրել ը՛զկաւ ա՛շխարհի ըզ մի
ասանգամ գալըստեան խորհո՛ւրդ. ա՛ք։ Ձայն քարբառո՛ղ յանա
պատէ զքե՛զ անուանեաց եսայիաս. և հրեշտակ տն առաջի՛ ա՛ռաքե
լով ծանոյց հոգեւո՛վըն մաղաքիաս. ա՛ք։ Ի՛ ևառնկան քահանայ
ութենն յա՛ՀարօնԷ՝ ի՛ քեզ կատարուին. և ՀԸ՛շմարիտ քահանայո՛ւթի
որ ի՛քէ՛ կ՛ ի՛ քէն ըսկի՛ զբընն հաստատուե՛ք. առ։

բանդրաշ տեսլեամբն. ամե։ Ա՛որ հնչիաս նախդալ ըստեանս քարող ըս ա
հնոյն որ՝ լիներկրորդին. արժանի եղեր լսել հայրական ձայնին ընդ
միածնին դայլ որդի՝ եմ սիրելի. ամե։ Ը նորհատուն արարածոյդ
՝ի հօրէ հոգին ձըշմարիտ. աղաւնակերպ տեսլեամ մըբ քեզ երևեցաւ
զածուքեն իւր եակցի՝ն յայտնեալ ուշնորհն. ամե։ Ա՛որ ըզ լսողացս անձա
ռելի տնօրէնութեըն ՝քի ոչ լուծանի եր. զհամագոյ երրորդըն՝ե՝ն
անձնաւորութեն տեսանել ի՝ յորդանան ն արժանի եղեր. ամե։

Ձայր իշխանըն խաւարի յաշխարհական մեղաց ծոլէս. հալածեցաւ
ջրովըն յորդանանու մըկըրտեալն ՝ի քէն ընդդէմ վիշապին ինմա խոր
տակ կեաց. ամե։ Պարգևէս մարդարէիցն օրինադրէր զգառն օրինա
կին. իսկ դու ըզ Քրիստոսն օծեալն ընդ քո անուանն եղեր գառն այլ
բարձող մեղաց. ամե։ Ջ՝ որ մաքրութե՝ն ի՝ քէն մըկըրտելոցն յարբուն
՝ի մաստից. ապըստամբացն յերկինս հատամանք տապալին և խոնարհեցն
՝ի խորատ ՝ի մահատեղե՝ն. ամե։ Ա՝ահ լուսոյ արդարութե՝ն եղեր անձուկ
Ջան հոգևորհաւն. առաքնորդեցեր որդւոց մերդկան ելանել յերկինս
անմահութեան վարուց. քոյ օրինակ կաս. ամե։ Ա՝իրոյ անմահ և եր
հնաւոր նո՝ փեսայի՝ն եկեղեցւոյ. փեսաւրեր և հրաւիրակ առաքե
ցյոք հաշրսին որդւոյ թագաւորին. ամե։ Ա՝որ։ Ա արդասաւորին տիեզե
րաց աւանդեցեր զքո աշակերտեալն. և ըզ լոյս գիշերայրն ձրագի
՝քո բանի համաստյածաւ աւրհնական աւետարանի. առ։

Տիրանայն նո՝ օրինացն եղեր քարող նո՝ օրի նաշանացն. որով մատնեալ
բանտից և կապանաց մոլեգնութե՝ն հերովդէսի. ամե։ Ա՝ամեալ
իշխողացս արբեցութե՝ն յանուր ծնընդեան մանչաբերին. զքեզ որ խոյ
տալով ծընար տատրակդ անապատի. կաքաւելով խընդրեաց ՝ի մահ
դաւաոր հերովդէսդայ. ամե։ Ջ՝ընծութե՝ն աւետաբերը եղեր հոգւոցն
որք ՝ի դըժոխս. կարապետ կըրկին լինան՝ ի ստորին կողմն երկրի
որով լուծանի երկունըք մահու. ամե։ Ա՝ութեանն մարմնով յերկրի
յանշակերտաց քոց պարտ ծանծկեալ. և աննիւթական հոգւով ընդ
՝ք՝որ քայլ՝ութե՝ն երկնից վերամուծեալ. առ։

Ա՝ յերկնայնի զօրս անմարմնոցն նախ հեղեր աւետապետ հոգիդ
ձրշմարիտ. զածայինն և զերազոյնն քո խմաստութիդ. լինի՝ վառա
բանիչ նո՝ երրորդութե՝ն. ընդ նոսին վառաւորեմք զերրեակ միա՝
թիդ։ Ա՝որ զկերպարանն ածայի՝ն ստեղծեալ երրորդութե՝ն խորհըդ
դակցութե՝ն. զարդարեցեր փրկմամբ հնոր հացդոց կենդանարար. և
ծնեալն առ՝ի մանուկ խօսեցար օրինօք և մարգարէիւք. ընդ նոսին
Ա՝ յերկրորդի լինելութե՝ն յետ յարութե՝ն քոմ հակցին. միաեալ՝ի
վերնատունն դրօքըն փակելովք հնորհելով առաքելոն փըշմանն ըզ
քեզ մատանանելոյն. առաքե լոյն ասաց առեք հոգի՝ սը՝. ընդ։

փեսային աղաչանք սո։ Ա՛ր ըսցեղջն հոյլք քրօբեցին ոչ իչխե է ինչ
բուռ յանապատն որ պատրանատեաց զեկեղեցի հարսըն մաքուր ու՞ք
քեզ յորովայն սը ըբոյ կուսին. զոր ես այլիսս վերագոչեաց ձայն բար
Տա՛ ըզըն ըմե ըոյց։ Ա՛ր յարգանդ ինչն լըցեալ հոգւով երկը ըսպագեաց
թանց կարապետի ն քոյ յօ վհանու. աղաչանօք սորա կեցո զմեզ ու ըս ըսց
գաբրիել. ա ւետա նել զաբրիայ զաւետօք ծընունդ յառաջըն
Ա՛ր աւետաւոր քում գալըստեանդ աստաքեցեր զկրնշտակապետըն
ոսնողացս շնորհել զքա ւութի. առ ։ Տուէ Ա՛Հ ։ Ողորմած Տէր ասա.
ստո։ քա։ Ա՛յժմ և միշտ ։ Բահանայապետին ն քեի որ ի խաչին պատա
րագեալ. քահանայդ ինքնանըւէրը մատո զպատրաստանս երգաբանիս և՛
ի դատաստան ն ահաւոր. յայնմ ամենայ աչեղին յիշեա տիրէր և ընդ
մեր ըզ նըշխարեաքն. և հանգո ընդ ն բըսքո։ Ո՞րժամ ձառագայթք
ածուխերդ փայլին ի յարուեստից. և դըպրութիւնք հրայնի ցընծա
նին յայմ աւուր ահեղի յիշեա։ Ո՞ աբրհուրեակ դողան արարածք ի
ձայնէ սրօբեգածոյ փողոյն. յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն և կոչէ
ի դատաստան զաշգաս որդւոց մարդկան. յայնմաւուր ահեղին։
Մ Ա՛ր առաքեցեր զմիածինդ ի փըրկութիւն տիեզ ըբաց. անեղէ՛ն
Թէ եղանիլ մարմին ի նը կուսէն հայր երկնաւոր զոր առ քեզ ունի
մըք բաբելոնս վն անձա ն մե՛ռց։ Ա՛ր զնախատրեաքն առ ի քէն մար
գարէիւք ելիր կատարել. անմայր ի հօրէ անըսկը զընաբար լի՛նիլ
անհայր ի սրբըւոյ կուսէն. զոր առ քեզ։ Ա՛ր ի լրումն անձառից քէն
յայտնեալ ծածկեալ խորհըրդոց. ի քէն մաքրըւոյ երջանիկ կոյսին
հօր զօրութի՛ հմվանաւորեալ. զոր։ Ա՛ր զնախամօրն անիծից եր
կանց լուծեր ըզ դատակնիք. որ ըզ տըրտմակա նսահմանեաց ծընող
անախտաբար ծնանելո վ ի քէն. առ նա միշտ բարեխոսեա վն անձանց։
Խչի Ա՛ր ի սկըզբանէ իմաստութէ հանստատեցեր զերկերքոյ հօր իմա
ստութի. զոր նախանըկար տեսութէ նըշանակեաց մօսէս խորանաւն
երկնահանգոյն ի սինայէ լերին. լուսաւորըւով փառօքն ա՛ծոյ։ Ա՛ր ըզ
խորհո՛ւրդ անապական տնօրինութէրդ քոյ ի սըրբոյ կուսէն. տըպա
ւորեալ տապանակին ածային ուխտի կտակարանաց բանիդ ա՛ծոյ.
փառաց անեղիդ տեղի հա նգըստեա՛ն։ Ա՛ր ի կեանս վերադարձի
բնութէրես դարձմամբն յորդանանու օրինա կեցեր. և ըզ բըռնութէ
մահու և դըժոխոյ կործանմամբն երկրաւի տապալնակաւ խաչին հրա
շագործեալ նոր իսրայէլն. օրհնութի՛ քեզ ա՛ր երգեացեն մա՛ն կունք։
փառք հօր։ փոխանցիր մեզ յօգնութէն ա՛ռ ի վերուստ սքո յ վհան
նէս. առաքեա՛լ և մարգարէ՛ և կարապետ ե՛ մկըրտիչ որդւոյն ա՛ծոյ
ա՛ռ. քո։ Ա՛յժմ և միշտ ։ Բահանայապետին ն քեի որ ի խաչին պատա
րագեալ. քահանայդ ինքնանըւէրը մատո զպատրաստանս երգաբանիս և՛
ի դատաստան ն ահաւոր. յայնմ ամենայ աչեղին յիշեա տիրէր և ընդ
մեր ըզ նըշխարեաքն. և հանգո ընդ ն բըսքո։ Ո՞րժամ ձառագայթք
ածուխերդ փայլին ի յարուեստից. և դըպրութիւնք հրայնի ցընծա
նին յայմ աւուր ահեղի յիշեա։ Ո՞ աբրհուրեակ դողան արարածք ի
ձայնէ սրօբեգածոյ փողոյն. յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն և կոչէ
ի դատաստան զաշգաս որդւոց մարդկան. յայնմաւուր ահեղին։

նան
գօղ քե որ ըզ հնբրն աչբ մերով ընուԹբ մլկբատեցե՛ր ի՛յորդա
զաչբ վասրն մանկանց՝ երկեղեցուց։ Ներվայնիկ յրՇոսվայն երկբ՛ըպա
բկնուԹի աչբ որդուն ի՛ յարգանդի ծանեար Հոգուէն. աղաչեա՛
դիմ մ Ասրգարեի՛ց գերագոյն և՛ մեծ ի ծնունդըս կանանց. որ ըզ անձն
մեք բրևեցելոյն ի՛ Հօրէ երդե՛ր ըզ վտառ ի՛ բարձունս։

տակի ծն. որք համադասեա՛ք ձայնի՛ն բարբառ ՚՚ի՛՚՚. երգեն զոր
տ ՚՚Այսօր ցընծան հրեշտակք ի՛ երկինս՝ յիշատակաւ Հողանի՛ւթ հրեշ
Ժո՛ղով ընդ փըրկականն գալուստըն քո քարո՛ղեա՛ց. ամրին մաղ։

ծանուցեր մեծ ի՛ծնունդս կանանց. և Հրաշագ օրի՛ նաց. որ և ի՛ դէ
վըկայեցար գառն աչբոյ բարձող մե՛ղաց. զոր գերագո՛յն աւրդարոց
թե ջրոյ ի՛ լուանալ ընդ մե՛ղս աղտմա՛ց. ամրին մաղ։ ՚՚Ը յամերդուին
փեսաւերըն քո՛յ ծվՀա՛ննէ՞ս. ամրին մաղթանո՛ք ոդո մ՛ ըմեա։ ՚՚Ա՛ռա
ի՛ սէրՀարսին քոյ եկե՛ղե՛ցի՛ցդ. զոր խօսեցա՛ւ քե բաբեկա՛ն և
՚՚Ըրկնաւոր փեսայ անընտուերըլոյս իմա՛նալի. որ ի՛յե՛ր բկնից ի՛ջեր
մարդկա՛ն մարեա՛մ ա՛ր ծամայը. ընդ՛ունարան եօթն արփեա՛ն չնոր
Հաց խարիսխ յուսոյ ՀաստատուԹե՛ զուգաթի՛ւ աւո՛ւրց դարու՛ցս
անցաւորաց. օրհնուԹբ երդով եկեղեցի՛ք տիեզ։

՚՚Արգարեի՛ց Հանդիսարան և գրաւական կենաց
տա՛պանակ կըտակն սափո՛ր ոսկի խորհըրդաւո՛ր խորա՛ն բանի՛ն Հօր
բարձրեալոյ. օրՀ։ ՚՚Ա՛ռաջնորդեա՛ց Հանդիսարան և գրաւական կենաց
ի՛ն սէրՀարսին քոյ եկե՛ղե՛ցի՛ցդ. զոր խօսեցա՛ւ քե բաբեկա՛ն և
՚՚Ըրկնաւոր փեսայ անընտուերըլոյս իմա՛նալի. որ ի՛յե՛ր բկնից ի՛ջեր
Ժո՛ղով ընդ փըրկականն գալուստըն քո քարո՛ղեա՛ց. ամրին մաղ։
ծանուցեր մեծ ի՛ծնունդս կանանց. և Հրաշագ օրի՛ նաց. որ և ի՛ դէ
վըկայեցար գառն աչբոյ բարձող մե՛ղաց. զոր գերագո՛յն աւրդարոց
թե ջրոյ ի՛ լուանալ ընդ մե՛ղս աղտմա՛ց. ամրին մաղ։ ՚՚Ը յամերդուին
տակի ծն. որք համադասեա՛ք ձայնի՛ն բարբառ ՚՚ի՛՚՚. երգեն զոր
տ ՚՚Այսօր ցընծան հրեշտակք ի՛ երկինս՝ յիշատակաւ Հողանի՛ւթ հրեշ
Ժո՛ղով ընդ փըրկականն գալուստըն քո քարո՛ղեա՛ց. ամրին մաղ։

որ առաքելոյն և ակնդեն և մարգարեից լըսե՛ր ՚՚ի՛՚՚ն. ընդ նոսին և
դանք աւետաբերոյն. տնտանեաբնմբելով զի՛շատակ մեծի՛ն մըկը բառչի՛ ծն.
ՀնուԹիե՛ն Հօր ի՛ բարձունս։ ՚՚Այսօր ցընծան Հոգի՛ք աւրդարոց. նա
նա ՚՚ի՛՚ն. երգեն զըՀնուԹի՛ւն որդւոյն միա՛ծնի։ ՚՚Այսօր ցընծան
Հատեատցե մարգարեի՛ն ծց. ձայնակից լինել մեծին ի՛ ծնունդըս կա
տակի ծն. որք համադասեա՛ք ձայնի՛ն բարբառ ՚՚ի՛՚՚. երգեն զոր
տ ՚՚Այսօր ցընծան հրեշտակք ի՛ երկինս՝ յիշատակաւ Հողանի՛ւթ հրեշ
Ժո՛ղով ընդ փըրկականն գալուստըն քո քարո՛ղեա՛ց. ամրին մաղ։

ամէն ազգաչեաց։ Այսուհետև ոչ նոխասակիզքն չնորհաց · որ
Հոգւոյն՝ ի դժոխս քարոզեցեր զի փրկուիւ դալ ընտեռմբքն քի։ ազգ
Յսոր ցընծայ եկեղեցի՝ ի Հոգևոր Հարսանիս · զոր պատրաստեաց
Հայն բարբառոյ Հարսըն մանրուր փեսայէն։ Յսոր փեսաւքրն և բա
րեկամն ընդ երկաւոր փեսային · մի՛ աւուրեաց զեկեղեցի՛ փոխադրե
լով՝ ի յերկիս նս։ Յսոր չնորհեցաւ մեզ դեղ կենացն նըշխարք սորին
ոսկերաց՝ ի ձեռըն սբ լուսաւորչի՛ն Հայաստանեայց աշխարհի։

Յսոր ընդ երկաւոր փեսային մանրուր փեսայէն։ Յսոր չնորհեցաւ մեզ դեղ կենացն նըշխարք սորին ոսկերաց՝ ի ձեռըն սբ լուսաւորչի՛ն Հայաստանեայց աշխարհի։

մարգարէ բարձրերևոյն և զթաձաւորի՛ն զինաւոր · որ և ի ծըր
նունդըս կանուխ նց մեծ կոչեցաւ։ յօրհնութիւնս Հոգևորըս պա
տուեացուք։ Ո՛ միածնի՛ն. կարապետ և՛ ընդ ձայն՝ ն ըզ ձայն՝ ·
որ յորովայնի՛ զքն յառաջ գուշակեաց՝ յօրհ ։ Ո՛ յանապատի՛ բընակիչ և
շընորհացըն քարոզող. որ և ի դժոխս ըզ փըրկութիւն քարոզեաց՝ յօրհ։
դև ։ ըզ յորովայնի՛ ընտրեցար յաջ ծոյ · քարոզող ըզ շմարիտ որդւոյն
աչ։ որ յօվհաննես · անդադար բարեխօսեա՛ վնանաց մերոց։ ։ ըզ յա
նապատի՛ կոչեցար՝ ի ա՛ ծ՛ նի՛։ մի՛ կը բառել ըզ բազմերից բարձող ըն մեղաց
որ յօվհաննես։ ։ ր զմարգարէիցն ընկալար ըզ պա՛ ծ՛ ուս · և ը՛ զ հնոր
հըս ձրի շմարիտ ըզ ա՛ ռաքելոցն։ ա՛ ։ ։ ր մարգեղութիւնն հերոդիադ
ընկալար ըզ վա՛ ծ՛ խան։ և ի դաս հրեշտակաց վերակարգեցար · ա՛ ։
հրշ ։ յսոր ուրախացեա՛ ըզ եկեղեցի՛ քի։ ա՛ ծ՛ ն խընդութիւ՛ զտն
վերինն երա՛ սաղէմ։ սբ ըբասաց ձայնիւ փառաւորեալ ըզ ք՛ ս։
։ յսոր համաձայնեալք որդիք սիօնի՛ երկրայնոյ · ա՛ ծ՛ նի զուարճա
նան որդւոյ անդրանկաց վերնի՛ն սիօնի՛։ սբ ըբասաց ձայ։
։ յսոր դասք անմարմնոցն երգասուեալ պարե՛ն ընդ մարդկա՛ն զբ
գըս Հոգևորս անմահ փեսայի՛ն յաւուրս յաւիտեան։ սբ ըբասաց ձա։
մրգ ։ յսոր ցընծայ զուարճացեալ եկեղեցի հեթանոսաց · ա՛ ծ՛ նի՛ն
զիւշատակ մեծի՛ նահատակին և՛ Հօրըն հաւատոց աբրահամու։ օրհ
նեցիք մանկունք սիօնի՛ զՀայրըն լուսոյ ա՛ նըլռեալ ։ յսոր նոր իսրայ
ել կոչեցեա՛ մարգարէ իւրն առ ա՛ ծ՛ · ա՛ ծ՛ նեա՛ ցընծութիւ՛ զտն ա՛ ծ՛ ն Հո
վուացն խորայիլի՛ն առաքնոյ։ գովելով ըզ գլուխ անկեան երկու ազ
մոց յարմարուեցե՛։ ։ յսոր ի գլուխ ըսցն լերանց տունն ա՛ ծ՛ Հաստատեալ։ որ
և յաւե՛տ ո՛ռ ոգիս յամպոց Հոգւոյն ա՛ ծ՛ աւա՛ ա՛ ուսոյ անձրևէ
բարեբանեա՛ զա՛ղբիւրըն կենա՛ց զարբուսանօղըն ծա՛ ռաւեայ։
։ ր կն յերուսաղէ՛ մ՛ միշտ կենդանի՛ն անե՛ղանելի ծընո՛ն Հա՛ ըզ
ա՛ ր ի վերս՛ ասա Հընչեցին որդիքն որո՛ տման · և՛ յայտնեցին որդւոց
մարդկան զծա՛ ծկա՛պն խորհուրդ։ ։ ա՛ ն՛ն անըսկիզբն՝ ի կուսէն
ակընհաւորեա՛ · ի յերկրի մարմնով երևեցաւ · զոր տեսի՛ն քա՛ ռղ

Ո՜ւրախ լեր այսօր եկեղեցի որդեա՛ւ իմ քո՝ ի տոնախմբութեամբ Հոգւոյն Սրբոյ
կեն կարապետութեան քումդ յօվհաննու. սովաւ զքեզ միշտ օրհնեմ՝ ընդ
Տէր ողորմեա։

✠ Տուր Աստուած յոյժ առատ ✠

Ընդ զուարճանալ լուսոյն ծագօղն ի խաւարի՝ նըստեալոցս. զդրի
գորնոյս ընդ հայրապետ՝ տան. եկայք վերապատուեսցուք Յ՛յսոյն զանա
պական հոգւոյն պարգեւն բաշխօղ որդւոց թորգոմայ. յորդիս լու
սոյ նովաւ ծընեալ՝ եկայք։ Յ՛յսոյն զածայրն բանին պատմօղն ի
հայնատան աշխարհի. աշակերտեալք նըմա՝ մանկունք. եկայք։
Յ՛յսոյս երգէ եկեղեցի որդւովք իւրովք ընդ հրեշտակս. յիշա
տակէ լուսաւորչի՝ն փառք ի բարձունս աստ։

Հգ Ո՛ղջո՛ւս կենաց բուսլոյղ հնորհաց հոգեդ ի ջեալ իբարձանց զա
նապական պարգեւս քո բաժանեցեր յառաքեալն։ Որ ի վե՛ր ջուրցըն
գոլով ստեղծանէիր զարարածս. ի ջեալ ի ջուրս աւազանին ծնանիս
որդիս այ։ Որ զարդարեալ նորոգես մի շտըզ նոր քո զեկեղեցի.
պեսպեսնորհաց բոյ պարգեւօ՛ք փայլի՝ն մանկունըք սորա։

Հն Որ՛ի հօրէ առաքեցա՛ր մարդանէր կարօղ փըրկիչ. Ա՛ռ զմեղս
ցեալ ըզ մարդըն բըժըշկեցեր. ողորմեա՛ տէ՛ հրաժարելոյս. զոր հրա՛
ւիրեալ առ քեզ կոչեցեր։ Որ՛ի խաչին բեւեռեցա՛ր մարդասէր կարօղ
փըրկիչ. Ա՛ռ ըզ ցօղ անապակա՛ն արեանդ ցօղեցեր տիեզերաց՝ ողոր
Որ զմ դեղ ժաժոխս աւերեցեր. և՛ զմ գերեալսըն փըրկեցեր՝ և զարգե
լեալսըն վերածեր՛ ի յոյս կենացըն յա՛ւիտեանից՝ ո՛ղ։

Մ զքեզ ա՛ծածին. ա՛ղբեր անըսպառ լուսոյն որ լուսաւորե զհա
ւատա՛ցեալս. միաբանականաւն ձայնի՛ւ երգով մեծացո՛ւցանե՛մք։
Ո՞ւր պարծա՛նըք կուսութի՛ւն մարդկան՝ դո՛ւ ուրախութի՛ւն հրեշտա
կաց. դո՛ւ բարձօղ անի՛ծից. վն որո՛յ զմ քեզ ա՛ծածին՝. մեծա։
Ո՞ւր ձրշմարիտ արև՛ք ըզ արեգականն պըղտո՛րուեր. յորմ՛է ծա
գեաց փըրկութի՛ւն տիեզերաց. մի՛ սբանական ձայ։

Խշի Ա՛ուրբ զնա՛չ քո շնորհեցեր զեն եկեղեցո՛յ քում սըրբոյ՝. որով
դատապարտեալ պարտեցա՛ւ թըշնամին. Ա՛ւա՛ւ պահպանեա՛ զմ ժո
ղովո՛ւրդս քո քա՛ւ. որով երկը՛րպագե՛մք քեզ ընդ Հո՛ր և Հոգւո՛յն։
Ո՞՛ւր քեզ ապաւինմա՛ք ք՛ա՛։ որ գալո՛ց դես խաչիւ. ո՛ւղ զի փըրկեսցես
զմ մեզ յայնմ աւո՛ւր սահեղ ա՛տենի՛ն։ Փառք հօր։ Որ մարգարէ՛ից ի
ջելոց՛ ի դըժո՛ժխս ա՛ւետարա՛նեցեր ըզ գալո՛ւստ որդւո՛յն այ ասո՛ղ։

Ալ

ջութե եկեղեցւոյ ձի. և առաջնորդ կենացըն յաւետեցից ամէն:

Վասն վայել ձրիմաձ բիտ. և հովիւս հնգետրը բանաւոր հօտի ամէն: Վերսակ վայել
ղութ քո հայցեա վասն մեր ի քէ: Ի նորեաւ յայլքսհանայատեսո
ղ թս քո հայցեա վասն մեր ի քէ: Ի նորեաւ յայլքսհանայատեսո
տոյ ազգի մարդկան. ամէն: գրիգոր. ի մայր Թողական՝ ա
գիկ Երմատ Հրշմարիտ ածոյին օրիծ՝նացն. և Հանատատուրեի հնձա

Ալ եր եղանել ամ ամբ գրիգոր ըզ քեզ ծնունդք բարեխօս առ քրիստ
անձանց մերոց: Ալ ի մոլուրեից բռնանաւորին ոչ զանպիտեցեր. ըզ
քեզ: Ալ ընդ անմարմնոցըն դասս վերակարգեցար. ըզ քեզ:

Ալ եղանել ամ ամբ գրիգոր ըզ քեզ ծնունդք բարեխօս առ քրիստ վն
ղակաց և ասե ահա գառն ամ որ եկն ի բառնալ ըզ մեղս աշխարհի:
Ալեյլ Երկիւղ Հեղ ըստասուկն: Օրհնութիւն Ի Հ: Ներսէս հայն ասա:

Ով երջանիկ ամ ամբ գրիգոր սքրբութեցն պաշտօնեայ. Հառաջ
նորդ բանաւոր հօտի: Ի զքեզ ունիմք բարեխօս առ յն միա
ծինն. Հաղաչօղ վասն քո ուխտաւորացս: Ամենեան խնդրեցեր
ըզ թողութիւն յանցանաց. ի քէն աշակերտելոցս:

տին ցի՛ն ընդարմացեալ ամենեցուն։ Տեսանել զայս մեծ հայրապե
խչէն Ա՛ր միածինն ի հօրէ ևս լոյս փառաց ընդ նմա։ Ձա՛յնք հընչե
ժամն ի մաստուեցե՛ք ի ձե՛ռնէն սը՛բոյն գրիգորի։ բարեխօսութե՛ան որա
ողորմա՛ մեզ աՀ՛ծ։ ԱՀ՛ր գերագոյն քան ըզ բնութի՛ն չարչարանօք իւ
ընտրելոյն։ դարձուցե՛ր ըզ մոլորեալսն ի գի՛տութի՛ն ճշմարտութե՛ան.
բարե։ ԱՀ՛ր ի վերայն անդընդայնոյն ջաղեր նովա՛ զգլուխ վիշապին. ի
գբնիներքնումն իմամբ նորին բարձրացուցեր զմե՛զ իյերկինս։ բարե։
Տգ Ա՛հարաշարժ աղբերին՝ անհատահոսդ վըտակ։ կենդանարար
ձե՛ հոգի սրհնեա՛ր լոյս ճըշմարիտ։ Ա՛յսօր ի՛ սուրբ վերնատուն
նն ե՛կեալ ա՛ծ ճըշմարիտ։ հրաշազարդեաց զանաքեալսն ի լոյս
փառաց քոյ հոգի։ Ա՛ր ըզՀաւատոցական խընդութի՛ն աշակերտացըն լը
ցեալ. փառաւորելո՛վ երգեին սրհնեա՛ր ես լոյս գերազանց
Տն Ա՛ծածո՛ւոր փառաց քո՛ ա՛նմահութեդ բաւիսող։ ի փառաւորեա՛լ
գանըստեանըն քոյ։ արժա՛նաւորեա՛ ըզ նըՀնջեցեալսըն մեր։ դասակից
լինել սը՛րբոց քոյց։ մարդասիրա՛պէս ո՛ր ես մի՛շտ ի յայ՛ծրոց փա
ռաց։ Ո՛րս Հաւասարեցեր ը՛ն աբե՛ս քո Հաղորդել մարմնոյ և արեան
քոյ սո՛ր։ այսօր ընկալեա՛ր Տ՛ն Ա՛ծ զՀոգիս նոցա. կենդանագործե՛լով ի
կանըգ յաւիտենից մարդասիրա՛պէս։ Ո՛րժամ առնես զՀոգիս
ցեումըն սո՛ր և սբը՛ք քո պարծեսցին ի՛ քե՛զ. յայնժա՛մ խնայես ի
դա՛ւանաւորս քո՛։ դա՛ւաւորե՛լով յաջակո՛ղմանն դա՛ւաւն. մարդասի
մ Ա՛ ւծա՛ղիկ ա՛նթա՛ռամատոհմի սեռիս մարդկութե՛ան։ և՛ շնո՛ւիլ
օրհնութե՛ն նախնեա՛ց ծնողին մեր բնութե՛ան բարե։ Ա՛ր կենդանո՛ր աղբեայն
Քրիստոսի՛ն ե՛րգողին։ յա՛նկարծակի փեսային՝ իյա՛ռաջագա՛տ բազմե
ա՛ք բոյն։ բարե։ Ո՛ ՛ծրբ երկնից ա՛նմա՛րմնոց՝ ի մանաւանդ զընտրեա
ոց՝ իջեա՛լ յերկի՛ն՝ իյե՛րկիր սպանա՛ւորել մե՛ծ ա՛ղբեայն։ բարե խօհեա
խչէն Ա՛ր միածինն ի հօրէ ևս լոյս փառաց ընդ նմա։ Ձա՛յնք հընչե
ցին ն՛աՀ՛ դարձա՛մբ ա՛նդընդոց։ Տեսանել զլոյս մե՛ծ հայրապե

սուրա փըրկիչ կեցո զմեզ. այժմ և յերջոյ յաւիտեանս գալըստեան։
զապարտ ազգին լուսաւորիչ մեզ ընորհեցեր. վս որոյ թարեխաւտւ
ընվփրկուԹիւն հայաստանեայց ըսկըզբնաւորեալ, ի պար բերի ևարկան մե
մի զ[illegible]րանալիսաւ ըզբ և միշտ բարեխնամող. որ յաւուրս զիւտուԹեան
և ի բարձրացեալ յորդիչգրուԹիւն սըրբոյն գրիգորի։ օրհնե՛ ցեք
մաՀ զ կիւսուԹիւնդ քո աՀագին անարատ զոր ոչ բոյց կի՛ զերաց Տէր
նե զՏոգին ձըշմարտուԹեան։

Ընտրեալ սուրբ գրիգոր, Հայրապետին. և բարձր արարիչ
գաւոՂըն մեր Քս։ Ի՛ահանայդ և պաշտօնեայդ Տիգևորականն հընչ
ակՀայրապետունմերոյ. և ընդ նըմին գովեցեք և բարձրկարարիչ զթա
ՀաՃուԹիւնըն մեծացուցանեմք։ Ընդ որում քոմ անապականաՃառ
բնակեցաւ Քն և ՀՃըծ. և փըրկիչ անձանց մերոց. մեծացուցա
ԸնՀատանելի առըւնական յայտնուԹիւն աշխարհին ծագեցաւ. ան
ցո զմեզ բանըմ ողորմ։ Ընդառչինք սըրբոյն գրիգորի լուր մեզ որ
վիպոյն գեռ բանըմ ողորմ։ Սրբին ՀաղուԹիւնք որով ուսաք Հանապարհ
կենացըաւետ ար զ յանցն ըսմեր։ ա. ԴաՃնորդ Հաստատ և լու
սաւորիչ անձանց մերոց ար Քր գրիգոր. եկայք Հաւատացեալք. ի ձեր
ոըն նր Հանցուք ոչ գոՀուԹիւն։ Ընծ խոստովանողըն քրիս Ըզջար
քարանըսյանձն ա՛ուծոյ վերն մեր ար Քր գրիգոր. եկայք լուսաւորեալք ի
ձեռըն։ Ա՛ահանայապետ ոչ և պատմողաՃ ոչ օրինացոր Քր գրիգոր.
եկայք աշակերտեալք ընըմա երգիչացուք վասք ի բարձրանա ոչ։

Ա՛ր առաքեցեր ըզ սիրելի և զՀաւատարիմ քո պաշտօնեայն ըզ ս Քր
գրիգոր. և ի ձեռըն նորա լուսաւորեցեր ըզ Հայաստան աշխարհս ըզ
քեզ միշտ օրհնե՛ մք ասըծ Հարցըն մերոց։ Ա՛ր եռուս համբերո՛ Թի
անտանելի չարչարանաց սըրբոյն գրիգորի. և նորին ժուժկալուԹեըն
լուսաւորեցեր ըզ Հայաստան աշխարհս. ըզ քեզ միշտ օրհ։ Ա՛ր նորին
ոչ ածՃԹիւք բարձեր զիսաւար կուսապաշտուԹե՛ ի Հայաստան աշխարհ
հե։ և ա՛ուրերըն երկրըպագուս ամենասո՛ երըրորդուԹիւնդ. ըզ քեզ միշտ օրհ։
ոչ օրհնե՛ ցեք. և բարձր արարիչ քըզ նա յաւիտեան։ Ա՛ըդեկայք Հաւա
տացեալք և կոչեցեալք յորդիչգրուԹիւն սըրբոյն գրիգորի. օրհնե՛ ցեք
և բարձր արարիչ զնըՃնե՛ նամենեցուն։ ՋընՃուԹիւն տանե՛ տացուք ըզ կիրա
ակՀայրապետունմերոյ. և ընդ նըմին գովեցեք և բարձրկարարիչ զթա
գաւոՂըն մեր Քս։ Ի՛ահանայդ և պաշտօնեայդ Տիգևորականն հընչ
մամբ գովեցեք ընդ սըրբոյ Հայրապետին. և բարձր արարիչ

Ինչպես որ ամեն տարի, այնպես էլ այս տարի, Ամերիկայի Հայ Կաթողիկեների Միության Ազգային Ժողովը տեղի ունեցավ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների մայրաքաղաքում՝ Վաշինգտոնում, Ամերիկայի Հայ Կաթողիկեների Միության Ազգային Ժողովի նախագահ Տ. Գրիգոր Արքեպիսկոպոս Պետրոսյանի նախագահությամբ։ Ժողովին մասնակցում էին Միության բոլոր թեմերի ներկայացուցիչները։ Ժողովի նպատակն էր քննարկել Միության գործունեության տարեկան հաշվետվությունը, ինչպես նաև ապագա ծրագրերը։ Ժողովի ընթացքում ներկայացվեցին թեմերի զեկուցումները, որոնք ցույց տվեցին, որ Միությունը ակտիվ գործունեություն է ծավալում բոլոր թեմերում։ Ժողովի ավարտին ընտրվեց նոր Ազգային Խորհուրդ, որի կազմում ներառվեցին նաև երիտասարդ ներկայացուցիչներ։ Ժողովը որոշեց նաև հրատարակել Միության պաշտոնական պարբերականը՝ «Հայ Կաթողիկե» անունով։

Ընդ-

գային ժամանակաց. յայտնեցեր սրբոյն Ներսեսի յ. սորինաղաչան։

Այսօր երկնաւոր քահանայուքեան հաղորդ քահանայք սբ՛ եկեղեցւոյ. ընդ քահանայապետս ամենայն օրինօք պատուեալս բարեբանեցէք զՀոգին Աշխմարիտ. երգեցէ՛ք զի փառս իւր բացեաւ։ Ալ՛ելոյ Ճայլին հաւատոյ հարցըն սբ՛ոց դաւանեցաք զՀոգին Աշխմարիտ. Ճատեցաք զնդ Հանուր լոյս Հայաստանեայց սբ՛ առաքեցաք. անդադար բան ըն՛խօսեա՛ ընդ անձանց մեր՛ոց։ Ամանաւոր Հօտի՛ քո ընդարեա՛ Հովիւ Ճ՛ քաջ. ի՛ Հօրէն լուսոյ բը՛ղխեալ շառաւիղ բարիո՛ր վը՛րթանեաս անդ։ Ալ՛ովեալդ ի վրկեայս Հօրէն մե՛ծ ի Համաձ՛նման. քաջութի՛ զա նօրին՛նաց խորտակեալ զպատկերն. առ՛ սը՛ յոսիկ. ան։ Ամանակ ցեա՛ր անմար մեռոյն մաքո՛ր, կուսած՛ւբե. Աը՛շմարիտ քահանայապետ վրկայ քի՛ սբ՛ գրիգորիս. ան։ Ալ՛րկնայինոցն ի՛ երկրի Հաղորդ Ճզնա՛ւբե յան դիմանելո՛վ ըզԹագաւորն կատարեցար վա՛ անուանըն՛ն բ՛դանիէլեան։ Ալ՛ծա՛ եղէն, Ալ՛ելոյ Ճ՛յդոյն ( ) ելնելո՛ւ. Ի. Ա։ Ալ՛ոտ ի՛ալն ի՛ոյն ի՛ոյ ի՛ղձից.

ր ըզ լոյս ա՛ռաջի՛ն Հնոյհաց ըզ՛ճայրն քոյ գիտո՛ւ Թեդ. Ճա գեցեր յաչխա՛րհ Հայաստանեա՛ց իշ. գըԹած Հայր երկնաւոր ըզԹա՛ի՛ մե՛ղուցեա՛լքս։ Ալ՛ր ընտրեցեր յորո՛ վայնէ՝ ըզ մաքրեաչն Հոգւո՛վ ս՛բ ըզ՛ն ներ՛քսես. Ճ՛առանգել ըզ վիճակ Հայրենի՛ յ. Հո՛ վուել ա՛րդարո՛ւԹե՛ւ ե՛՛՛ի բաւա՛մբք։ Ալ՛ր օրինօք Ճզնա՛ւԹե՛ւ ըն զարդարեաց զեկեղեցի՛։ կարգաւո՛րեա՛ բարեպաշտո՛ւԹեամբ՛.

սո՛րին աղաչանօք խնայեա՛ ի՛՛՛մ ըզ ք՛մո՛ւ

Ալ՛ր յերկնա՛յին կո՛նարեա՛ս սբ՛ոցդ Հայրապետացըն Ճ՛ո՛ղովո՛ւրդք Հայաստա՛ ա՛յսօր ընդ երկնայի՛ն զը՛աբթուն՛սըն Ճ՛ողովո՛ւրդք Հայաստա՛ ընդ դէմ Թըշնամւոյն. և փոխեցան երկնից յարքայո՛ւԹի՛ն. աղօ։ Ալ՛ըք ըզնԹացս իւրեանց կա՛տարեցին՝ ըն Հաճոյից կամաց քոց ք՛ն. նահատակեալըք Ճզնաւո՛ւԹ՛ Ճ՛ագմամբ շո՛ռաւիղք սը՛ըդոյն գրիգորի. ա՛ղ։ Ալ՛ր հրաւերեցեր զըրդի՛ս մարդկան յորդեգրո՛ւԹի՛ն հօր քոյ ո՛րդեաչ՛. և՝ կոչեցեր աբբայո՛ւԹե՛ւ քոյ Ճառա՛ւագո՛ւԹի՛ ի՛ձեռն սբ՛ Հայրապետն պե՛տացն. աղօԹի՛ւք սո՛ցա ո՛ղորմեա՛։ Ալ՛ր լուսաւորեցեր զեկեղեցիս Հայաստանեայց լո՛՛սով քո՛ւ ք՛ն. և՝ զարդարեալ նորացո՛ւցեր պայծառաչ Ճագմամբ շո՛ռաւիղք սը՛ըդոյն գրիգորի. ա՛ղ։ Ալ՛ըք ըզնԹացս իւրեանց կա՛տարեցին՝ ըն Հաճոյից կամաց քոց ք՛ն. նահատակեալըք Ճզնաւո՛ւԹ՛ ընդ դէմ Թըշնամւոյն. և փոխեցան երկնից յարքայո՛ւԹի՛ն. աղօ։ Ալ՛յսօր ընդ երկնայի՛ն զը՛աբթուն՛սըն Ճ՛ողովո՛ւրդք Հայաստա՛ նեայց. տօնելո՛վ ըզ յիշատա՛կ ն՛ը Հայրապետաց շո՛ռաւիղաց սը՛ըդոյն գրիգորի. օրՀնե՛ցէ՛ք ըզ Հայրն երկնաւո՛ր։ Ալ՛յսօր որդեգի՛ք Թորգո՛մայ Ճ՛ընեալք ա՛ռաքանաչն յորդիս սիօնի. ի՛ յիշատակի՛ Հարցըն սըը՛ըդոց ո՛րդեաց մե՛ծի՛ լուսաւո՛րչի. գովե՛ցէ՛ք զըրդին մի՛ աճ՛ի՛ն։

Ալ՛յսօր երկնաւո՛ր քահանայո՛ւԹե՛ւն Հաղորդ քահանայք սբ՛ եկեղեցւոյ. ընդ քահանայապետս ամենայն օրինօք պատուեալս բարեբանեցէ՛ք զՀոգին Աշխմարիտ. երգե՛ցէ՛ք զի փառս իւր բացեաւ։ Ալ՛ծայրն հաւատոյ հարցըն սբ՛ըդոց դաւանեցաք զՀոգին Աշխմարիտ. Ճատեցաք զնդ Հանուր լոյս Հայաստանեայց սբ՛ առաքեցաք. անդադար բան ըն՛խօսեա՛ ընդ անձանց մե՛ր՛ոց։ Ամանաւոր Հօտի՛ քո ընդարեա՛ Հովիւ Ճ՛ քաջ. ի՛ Հօրէն լուսոյ բը՛ղխեալ շառաւիղ բարիո՛ր վը՛րթանեաս անդ։ Ալ՛ովեալդ ի վրկեայս Հօրէն մե՛ծ ի Համաձ՛նման. քաջութի՛ զա նօրին՛նաց խորտակեալ զպատկերն. առ՛ սը՛ յոսիկ. ան։ Ամանակ ցեա՛ր անմար մեռոյն մաքո՛ր, կուսած՛ւբե. Աը՛շմարիտ քահանայապետ վրկայ քի՛ սբ՛ գրիգորիս. ան։ Ալ՛րկնայինոցն ի՛ երկրի Հաղորդ Ճզնա՛ւբե յան դիմանելո՛վ ըզԹագաւորն կատարեցար վա՛ անուանըն՛ն բ՛դանիէլեան։ Ալ՛ծա՛ եղէն, Ալ՛ելոյ Ճ՛յդոյն ( ) ելնելո՛ւ. Ի. Ա։ Ալ՛ոտ ի՛ալն ի՛ոյն ի՛ոյ ի՛ղձից.

ՀՐՇ Ա.ՈՆԴԱԴԱՇՐ ՅԵՐԿԻՆԱ ՕՐՀՆԱԲԱՆՈՂՔ ՀՕԸՆ ԵՐԿՆԱՒՈՐԻՀ ՁՕՐՔ ԼՈՒ
ԱԵՂԻՆԱՑ՝. ԲԱՐԵՒԱՏ ԼԵՐՈՒՔ ԸՆԴ ՄԵՂԱՒՈՐԱՑ ՑՈՒ։ Ա.ԱՂՂՐԱՁԱՅՆ ԵՐԳՈՎ
ԳՈՀԱԲԱՆՈՂՔ ՈՂՈՐԱՅՆ ՎԻԱԾՆԻ. ԴԱՍՐՔ ՀՐԵՇՏԱԿԱՑ՝. ԲԱՐԵՒԱՏ։
Ա.ՆՂԼՈՐԵԼԻՔ ՀՇՆՉՄԱՄԲ ԲԱՐԵԲԱՆՈՂՔ ՀՈԳԱՅՆ ՃՇՄԱՐՏԻ. ՀՈՒԼՔ
ՀՈԳԵՂԵՆԱՑ ԲԱՐԵ։ Ա.ՈՐՀՔ ՍՐՐԲԵՒԱՆ ՁԱՅՆԻՒ ՓԱՌԱԲԱՆՈՂՔ ՆԲ ԵՐ
ԸՈՐԴՈՒԹԵՒՆ. ԳՈՒՆԴՔ ՍԵՐՕԲԷՒՑ. ԲԱՐԵ։

ՄԳ Ա.ՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵՔ ԱՊՐԵՑԱԼ ՔԱՂԱՔԸՆՆԻՆՈՒԵԱՑՈՑ՝. ԼՍԵԼ ՁԱՅՆԻ ՄԱԳԱՐԷՒՆ՝ ԵՂԵՒ ԹՈՂՈՒԹԻՒ ՄԵՂԱՑ։ Ա.ՀԱՍ ԲԱՆՆ ԱՌ ԹԱԳԱՒՈՐՆ ՊԱՏՈՒԷՐ ՏԱՅՐ ԺՈՂՈՎ ԸՐԴԵԱՆՆ. ԼՍԵԼ ՁԱՅՆԻ ՄԱՐ։ Ա.ԲԵՐԱՆՈՑՄԱՆ ԿԱՆՑ ՏԸՂԱՅՈՑ ԶԱՐՔԱՅ ԵՐԿՆԻՒՑ ՅՕԳՆՈՒԵԼ ԿՈՉԷՒՆ՝. Ի ԼՍԵԼ ՁԱՅՆԻ ՄԱՐ։

ԹԳ Ա.Վ ԵՐԱՆԵԼԻԴ ԱՄԵՆԵՑՈՒՆ ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵՔ ԸՆԿԱԼԱՐ
Յ՝ՔԵՔ ԸՂԹԱՑ ՊԱՐԾԱՆԱՑ. ՈՒՂ ԹԷՈՂՈՍ ՄԵԾ ԹԱԳԱՒՈՐ ՎԱՍՆ ՄԵՐ
ԲԱՐԵԽՕՏԱԿ ԱՌ ԹԱԳԱՒՈՐՆ ԵՐԿՆԱՒՈՐ։ Ա.ՈՐ ՔՈՒԻՆ ՆԵՔ ԱՂՕԹԻՔԸՆԴ
ՎԱՆԵՑԸՐ ԸՂ ԹԸՇՆԱՄԻՆ. ԿՈԽԵԼՈՎ ԸՂ ՍԱՏԱՆԱՅ ԸՆԴ ԵՐԿՆԱՅԻՆ ՍՊՆ
ԴԱՍԵՑՅՐ. ՈՒՂ ԹԷՈ։ Ա.ՀԱՍԻ ԼՒ ՄԵՔ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱՀՔԱՍ ՏՕՆԵՄՔ Զ ՔՈ
ՅԻՇԱՏԱԿ։ ՕՐՀՆՈՒԹԻՆ ԱՒԱՔԵԼՈՎ ԸՂ ՔԵԶ ՊԸՆԱԿՈՂԻՆ. ՈՒՂ ԹԷՈ,
ՄԿՁ Ա.Ր ԸՂ ՀՈՒՐ ՍԻՐՈՒ ՔՈՒ ՔՅ ԲՈՐՔՈՐՔԵՑԵՐ ՅՈԳԻՆ ԱՒՐՔԱՐՈՑ.ՈՐՀՎ
ՎՇՒԵՒ Ը ԻՄԱՍՏՈՒԹԵՔ ԵՐԱՆԵԼԻՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱՏԻՒՈՍ. ՉՆԾԱՅԵԱՑ՝ԶԱՆ
ՁՆ ՈՂՋԱԿԵՂՔԵՉ ԿԱՄԱՒՈՐ. ԲԱՐԵԽՕՒԹԵՔ ՍՈՐՔ ՀՆՈՐՀԵԱ ՄԵԶ ՏՕ
ՆՈՂԱՑՕՑ ԸՂ ՔԱՀՒՐԹԻՆ։ Ա.ՈՐ ՁՈՂՔՅՈՐՀԹԵՒՔՈՒՔ ՔՅ ՀՔ ՏԱՐԱԾԵՑԵՐ ԸՂ
ՅՈՅՍ ՅԱՀԻՍՈՐՀԻ. ՈՐՈՒՄ ՏԵՂԵՑԱՀՔ Ը ՎԱՓԱԴԵԱՑ ՀՈԳՈՒՎ ԵՐԱՆԵԼԻՆ
ՁԲՈՂՆԱՏԻՈՍ. ԸՂ ԲԱԺԱԿՆ ԱՐԵԱՆ ԱՐՔԱՒՂ ՈՒ ԲԱԽՈՒԹԵՔ ԸՆԴ ՔԵՂ ՄՔ
ԿԸՐԱՏԵԼՈՎ. ԲԱՐԵ։ Ա.ՈՐ ԸՂ ԼՈՅՍ ՎԱՌԱՑ ՔՕՂ ՔՅ՝ ԾԱՒԱԼԵՑԵՐ ԸՆԴ
ՏԻՆԵՁԵՐՍ. ՈՐՈՎ ԶԼՍԱՓՏԸ Ը ՀԱՒԱՏՈՅ ԼՈՒՑԵԱԼ՝ ԵՐԱՆԵԼԻՆ ԵՒ ՀԱԳԻ
ՆՀՈՍ. ՀԵՏԵՒԵԱՑ ԼՍԱՍՉԱՒՂՔԵՉ ՀԱՐԵՐԿԻՆՍ ԱՐԵՒՄՔԲ ՄՆԱՀՈՒ ԲԱ։
Ա.Ր ՁՆԸՇԱՆ ԽՈՀԼՔՕՂ ՔՅ՝ ԵՒՈՒՐ ՄԵԶ ՉՀՆ ՅԱՂԹՈՒԹԵՔ. ՈՐՈՎ ԶԼՍ
ՆԵՑԱԼ ԸՆԴՀՄՄԱՀՈՒԵՐԱՆԵԼԻՆՆԵՑՈՒՐՎԵՑ ՍՏԵՍ.ԲՈՂԱԿԵՉ ԱՊԱՏԱՐԱԳԱՑ
ՔԵՉ ԽՈՅՉԱ ԿՑՏՑԱՒԱ։ Ա.Ր ԸՂ ՉԱՆ ԿՀ ՆԱՑ ՔՕՂ ՔՅ ՍԵՐՄՆԵՑԵՐ ՅԵՐ
ԿԻՐ ԲԱՆՆԱՒՈՐ. ՁՈՐ ԸՆԿԱԼԵԱՀ ԼՊԵՏՂԱՒԵՐԵԱՑ ՅԻՆՔԵԱՆ՝ ԵՐԱՆԵԼԻՆՄՈՐ
ԴԱՐՁԻՆ. Յ՝ ՄԱՐՄՆԻ ԱՆՄԱՐՄԱՒԱՔԱՐ ՀԱՐՀԱՐԵԼՈՎ ՊԸՆԱԿԵՑԱՒ. ԲԱՐ,
ՀԳ Ա.Ր ԶՄԻԱՒԱՆԵԱԼՆ ԱՀՈՒԱՐԱԿԻՆ ԲԱԺԱՆՄԱՄԲ ԼՁՈՒԱՑՆ ՔԱԿԵԱՑ
ԱՅՍՕՐ ԸՂ ԲԱԺԱՆԵԱՀ ԼԵՂՈՒԱՑ ԱՂԳԱՑ ՄԻԱՒԱՆԵԱՑ ԴԱՐՁԵԱԼ՝ Ի ՆԸ ՎԵՐՆԱ
ՏՈՒՆՆ. ՅԱՄ ՀՈԳԻՔ ՕՐՀՆԵՑԻ ՔՀ ՀՈԳՒՆԱՅ։ Ա.Ր ԿՂ ՀՈԳԻՆ ՏՆԵ ԱՌԱՔ
ՆՈՐԴԵԱՑ ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ ՅԵՂԵՑՆ Ի՝ՍՐԱՅԵԼԻՆ՝ Ի՝ ՅԱՆԱՊԱՏԻՆ. ԱՅՍՕՐ ԵՐԿՈՏԱ
ՍԱՆ ԱՌ ԱՔԵԼՑՆ ԱՌԱՔՆՈՐԴ Ի՝ ՅԱՒԵՏԱՐԱՆՆ. ՅԱՄ Ա.Ր ԿՂ ՀՈԳԻՆ
ՍՆՔ՝Զ ԲԵՒԵԼԻՒՂ Ձ ԱՐՏԱՐԱՊԵՏ ԽՈՐԱՆԻՆ՝. ԱՅՍՕՐ ՀԻՆԿ՝ ԶՄՐԴԻԿԽՈ
ՐԱՆ ՍՔ՝ ԵՐԸՈՐԴՈՒԹԵՆ. ՅԱՄ ՀՈԳՔ։

զու ու-
լով օրդուց աշրաձայ ետուր յաղգէն արշակունեաց հուլիւ ընտրեալ
ո ||՝ր ասացեր ողորմութիւն՝ չինել զաշխարհս իսկը զբան. ոդոր մե
՝ի քո գիրկս. և արեգական արդարութիւն էղեր արեւելք. ըզ քէզ,
ձգօղն երկնից. ըզքեզ: ||՝ր ինչ լուսոյն արժանի՞ էղեր բառնալոյ
դի կրեցեր սըրբուհի՝ անարատ. լէ անչառապէս ծընաւր ըզ վերա
զքեզ օրհնութիւն մեծացուցանեմք: ||՝ր ըզ քանն աշխարհս
՝ի շնորհաց հոգւոյն՝. զհոգին՝ ձըշմարիտ բարեբանեցէք. քառ:
ձեր աշրարհէք ըզնաւյաւիտեան: ||՝ր յայտնաւցն այսօր ըզգանձն աճա
ին՝ հայաստանեայց՝ սբ եկեղեցւոյ՝. ըզ հայ ըն երկնաւոր օրհ: ||՝ր ծագե
աւն այսօր լոյս խաւարելոց՝ ի յորդւոց հօրըն լուսոյ՝. զորդին՝ միա
ծին գովեցէք բար: ||՝կայք մանկունք սբ եկեղեցւոյ՝. զա՛ր դաւրեա՛ք
՝ի շնորհաց հոգւոյն՝. զհոգին՝ ձըշմարիտ բարեբանեցէք. քառ:
մ ||՝ր ողորմեցար՝ ի մեղըս ծնեալ մարդկան հայր երկնաւոր ըս մար
գարէին. և ետուր բնութեա՛ս այսօր պարգև ըզ կոյսն սբ ըզ ծնող որ
դւոյդ միածնի՝. մաղթանօք սո՛րամ՛՛՛ր մեզ ողորմած: ||՝ր ցօղեցեր՝ ի մեզ
յամպոյ օրհնաց զո՛րդ՛՛՛ դ այսօր զկոյս ըս մարիամ. յորմէ ծընաւր մարմնով
և բարձեր նովաւ ըզ մեղս նախաստեղծին ադամայ. մաղ: ||՝ր մաքրե
ցեր հոգւով սբ ըզ սիրտ և զարգանդ մօր քո փառակից ցին՝. այսօր յամուլ
ծնողաց նորին ետուր ըզ մայր բանի՛՛՛ն զօրհնեալն և այլ՛. մաղթանօք:
ևէլ ||՝վր վիմի՛՛՛ հաւատոյ շի՛՛՛նեցեր ըզ քո սբ ե՛՛՛կեղեցի՝. ըզ սա պա
հեա՛՛՛ ՝ի խաղաղութեա՛՛՛. ||՝ր ընտրեցեր ողորմութի՛՛՛ ՝ի բնակարանն
հրեշտակաց և մարդկան՝ քաւարան. տուր սըմա զանշարժ քո զնաւղ
ղութի՛՛՛: ՝|՝տաճարի փառաց սըբըբուհի՛՛՛ երդեն մանկունք
տուր սոցա զառատ զքո զողորմութիդ փառք հօր: ||՝ր՝ի վերայ պատուի՛՛՛
բանաց թագաւորի՛՛՛ն երկնաւորի՛՛՛ն զ բաժակ մահու ընկալաւ ՝|թագա
ւորե՛՛՛ն և փոխեցա՛՛՛ ՝ի երկինս ՝ի լուսեղէ՛՛՛ն յաւետ գահն:

Ներ ՝|՝ն ՝Ձ: Ողորմեա՛՛՛ ՝ի մեզ աստ.

Այսօր ասանկ եկեղեցի՝ ըզ յիշատակ սըրբոյն ներսեսի. հայաստա
նեայց լուսաւորչին՝ արի և քաջ հովուապետի ընտրեալ ՝ի գլուխ հօտին
քրի. աղաչանօք սորա կեցո զմեզ տէր ողորմած ըզ հայ բղջն ըմէրոց: ||՝ր յարմա
ռայն աբրահամու վերաբերեսցի ծաղիկ հաւատոյ. սբ ըն ներսէս սի
ն հայաստանեայց շառաւիղ անմահ տընկոյն պըտո՛՛՛ղ լուսոյ սբ լու
սաւորչին՝. աղա: ||՝ր օրհնեա՛՛՛ ՝ի հրեղինաց այլ ըս առ ելի՛՛՛ ձայնիւ հրճշմամբ
շնորհեցեր մեզ դեղ կենաց զանմահ նակտն վարուք մաքրեալ ըզ հո
գւոյն ՝ի քո ըս ներսէս՝ շնորհ սըրբոյն ներսեսի. աղա: գ: ||՝զ տէր՝ օրհնեցեք բար
ձր աղաչեցէք ըզ նա՛՛՛յաւիտեան: ||՝ր յայտնեացն այսօր ըզգանձն աճա
ին՝ հայաստանեայց սբ եկեղեցւոյ՝. ըզ հա՛՛՛յն երկնաւոր օրհ: ||՝ր ծագե
աւն այսօր լոյս խաւարելոց՝ ի յորդւոց հօրըն լուսոյ՝. զորդին՝ միա
ծին գովեցէք բար: ||՝կայք մանկունք սբ եկեղեցւոյ՝. զա՛ր դաւրեա՛ք
՝ի շնորհաց հոգւոյն՝. զհոգին՝ ձըշմարիտ բարեբանեցէք. քառ:
մ ||՝ր ողորմեցար՝ ի մեղըս ծնեալ մարդկան հայր երկնաւոր ըս մար
գարէին. և ետուր բնութեա՛ս այսօր պարգև ըզ կոյսն սբ ըզ ծնող որ
դւոյդ միածնի՝. մաղթանօք սո՛րամ՛՛՛ր մեզ ողորմած: ||՝ր ցօղեցեր՝ ի մեզ
յամպոյ օրհնաց զո՛րդ՛՛՛ դ այսօր զկոյս ըս մարիամ. յորմէ ծընաւր մարմնով
և բարձեր նովաւ ըզ մեղս նախաստեղծին ադամայ. մաղ: ||՝ր մաքրե
ցեր հոգւով սբ ըզ սիրտ և զարգանդ մօր քո փառակից ցին՝. այսօր յամուլ
ծնողաց նորին ետուր ըզ մայր բանի՛՛՛ն զօրհնեալն և այլ՛. մաղթանօք:

Ա՛ստուած արքայ՝ տէր հոգեաց եւ մարմնոց, ամենայն ինչ ի ձեռն քո ստեղծեալ է, եւ ամենայն ինչ ի ձեռն քո կարգեալ է, եւ ամենայն ինչ ի ձեռն քո կազմեալ է, եւ ամենայն ինչ ի ձեռն քո կանգնեալ է, եւ ամենայն ինչ ի ձեռն քո կենդանանայ, եւ ամենայն ինչ ի ձեռն քո կենդանանայ, եւ ամենայն ինչ ի ձեռն քո կենդանանայ

Կոնան ||ւէոյ Հ·ւէփ·ւէոնոյ Օ(էհնուքե· Գ·Կ· ||ՀէՀ ֆոյն ասաֆ·ոփ·ա·.

Ա՛նձինքն նուիրեալքը սիրոյն քրիստոսնաւատակ կը կուտանք իմաստ՛անք. ի պարծանըս ձեր բարձրացեալ տօնիկ. մայր սե
օն դ·ըստերջըն իւրոյ վք· Ա·արբառք երկնաւորըք լըցին զերկիր. քանզի հոտ անուշից բուրեցայք ի քրիս·. ոդջա
կեցք բանաւորք և զհոգի փըրկութեա՛ն որոյնք անարատք ընծայեալք աստ. Վերելեկութի՛ըք մարմնաւոր պարծանաւութե՛ն ձերոյ ի՛մարեցոյց
ընդ թագաւորն և պակասն հեթանոսք. ի՛դե՛ղ ըսքանչելի ածաւոյր կուսանացն. տարփացեալ զըսարթունքն ընդ մարդկան տօնեցի՛ն.
Ա·արձեալ վերըստին արարչագործ զօրութի՛ք. և դարձեալ եդեմ ածա
տունկ զարդարի՛. քանզի ծառըն կենաց տընկեցաւ ի դրախտին. բե
րելով մեզ պըտուղ զերանելին հուի փախիմ. Ա՛յրկունըք մա՛հաբերք
անիծելըն լուծան. և՛ադամ վերըստին ածակերպ Հոխանայ. փոխա
նակ և՛այլ դըստերըք նը. մարտիրոսք և՛կուսանք ընծայեա՛ք ածոյ.
Օ՛ըրք հրեշտակաց ընդ մարդկան տօնեցին. և՛կանայք ի՛յերկիր նըս
գրեցան զինաւորք. կուսութի՛ք ընդ մահու պատերազմեա՛ք յաղթե
ցին. խաչակից լինելով կուսածին արարչին. Ա՛զարմացումն և ի
վե՛ր քան զբ հրաշս. խորհըրդոց և՛բանից հրեշտակաց և մարդկան.
քանզի ինն ա՛ն ամենազօր զօրութի՛ն. խոնարհեա՛լ տեսանիր ըզ
հանդէս կուսանացն. Ա՛նկերըք միամի՛տք մարմնական կենցաղա՛յնա
հատակ հա՛ւասարք և՛հոգեւո՛վ միացեալք. մի՛աբան ընթացեա՛լք ի՛
տեղի՛ Հակատու՛. զինեցան հա՛ւատո՛վ և՛կացի՛ն յանդիման. Ա՛ուրա
ցան կորովի՛ք հաստատի՛ւք աղեղանց. և՛տըկա՛ր կանայքըն վաւերա՛ն
զինու՛. թագաւորըն պերճացեալ զօրութի՛ք և փառաք. ի՛մանո՛ւկ ի
կուսէ՛ն պարտեալ սմանչելի. Ա՛ողովեա՛լ բազմութի՛ք ազգաց և աղանդ
ոչ զօրեցի՛ն կալ մի՛ նա՛հատակ. քանզի հասեալ ի՛ թիկունս անե՛րևոյթ
օգնութի՛ն խորհրդակից յայտնապէս ըզ գաղտնի պատերազմն. Ա՛վե
լի՛ պատուական մարգարտի. խաղացի՛ն ցընծալո՛վ առ հեթանոսք
արևմո՛ւտըք յարևելս ընթացեալք հա՛ւն. քարոզի՛լ յայտնապէս ըզ
ջըքնաղ տեսութի՛ն. Ա՛ուրն թագաւորըք և՛լըցան խընդութի՛ք. ա՛ր
սա՛լ յանձն առին ըզ գաղտնի մեծութի՛ն. պարգևի՛լ ի՛բերաց խոս
նային բանիւք. և՛ծածո՛ւկ հընարի՛ւք գողնա՛լ ի՛ միմեա՛նց. Ա՛որ հո՛ւ
հոգևոր յո՛ղութե՛ցըն յայտնիւը. և՛երկուն՛ըք փըրկութի՛ք աշխարհի
ձեպելին. քա՛նզի կամըք վերի՛ն հրամանի՛ն քաղցրացեալք. ի՛ջուցի՛ն

եղանե՛լ ի՛ բանակս երկնաւորս անմարմի՛ն հրեշտակացն։ Որքան քա
րինքն ո՛չք հիմնեցեա՛լք ի՛ հերկրի՝ զոր կանխա՛ւ տեսեա՛լ գուշակեաց
մարգարէն՝ ի՛ նոյն ի՛ նեւթիմ չինեցաւ կաթուղիկէ եկեղեցի՝ քա՛ր
ձրացեա՛լ փառա՛ք ի՛ պարծանըս խաչի՛ն։ Այսըն ձեր երանեա՛լ նահա
տակ՛ք՝ զօրըք հրեշտակաց անմարմի՛ն զըւարթնոցն՝ ի՛ երկինս ի՛ երբ
կի՛ր հիղան՝ և՛ մարդի՛կք խառնեցան ի՛ գո՛ւնդըս զի՛ նուորաց քի՛ն այ
Տօնեսցո՛ւք ըստուգութի՛ւ ի՛ հընձանըս նոցունց՝ զի՛ արբեա՛լք ի՛ցու՛ք
անմահական բաժակաւն՝ քանզի՛ բաշխե՛ նըզ քըժրշկութի՛ն հո՛գւոց
և մարմնոց՝ և՛ զպարգեւա՛ս երկնաւորըս սիրողաց իւրեանց։ աբեւնեան
հրամանաւ անե՛րևոյթ ա՛ն զդմա՛մբ՝ յարևմտից յարևելս ե՛կեալ հասին
զի՛ լուսո՛վ հրեշտակական վա՛յրս կուսաւթե՛ն՝ փարատեցի՛ն ըզ խա
ւար դի՛ւապաշտ մոլորութե՛ցն։ Ջընծուութի՛ւ ասեսցո՛ւք ըզ յիշատա
կըս նոցո՛ւնց՝ զի՛ և նոցի՛ն հաղո՛րդեցո՛ւք փըրկութե՛ն՝ խընդրելով յարար
չէ՛ն ըզ պարգեւս երկնաւորս և՛ զդասի՛ն ընդ նոսին՝ իւ յարկսըն լուսե
ղէ՛ն։ Ի՛ բիւծեա՛լ ըզք մաշեցա՛ն յուսացեա՛լք ի՛ մեծութի՛ն՝ և՛ կանայք
վի՛շապինք գերազանցեա՛լք յաղթեցին՝ քուրվա՛ւք ոսկեղե՛նք հրով հո
գւո՛ւն վառեցա՛ն։ Քահանգեստեա՛լք ի՛քն և դասեա՛լք ընդ հրեշտակս
հոգ՝ ղբի՛ւր կենաց բաշխող հնորհաց հոգւոյդ ի՛ քեզ իբարձանց զա
նապական պարգևըս քո՛ բաժանեցի՛ր յա՛ռաքեա՛լսն։ Որ ի՛ վե՛ր ջուրցըն
գոլո՛վ ստեղծանե՛ր զարարածս՝ ի՛ քեզ ի՛ ջուրս աւազանին ծնանիս
որդի՛ս այ։ Որ զարդարեալ նորոգես մի՛ շտըզ նո՛ր քո զեկեղեցի՝
պեսպեսնորհաց քոց պարգեւո՛ք փայլի՛ն մանկունըք սուրբ։
Ընդ՛ ընդրկի՛ք՝ ի՛ բեկն Թագաւոր փառաւո՛ր՝ փառաւո՛րեալդ ի՛ զուար
թնոց՝ ըզ ընկալեցեա՛լսըն մեր ընկա՛լ մարդասի՛ր ա՛ր։ Եւ՝ հանգո՛ն ընդ
աբե՛ալ քո՛։ Յորժամ գա՛ս փառաւո՛ք հոր դատել զերկիր արդարո՛ւթե՛
արեգական՝ ըզ ընկալեցեալսըն։ Ո՛ընստել քո յաթոռի՛ դատաւոր ա
հե՛ղ քո՛ փըրկի՛չ մեր և՛ յոյս՝ ըզ ընկալեցեա՛լսըն։
Մ՛ոյնք վերի՛ն զօրացն իմեալ շուրջ ըզ կուսիւ՛ն պարսաւեալ՝ զեր
գս օրհնութի՛ւ եղանակեալ՝ քաղցրո՛ր ձայնիւ ակո՛ւմբ առեալ՝ զեռա
հեւսակըն նուագեալ զմի՛ տերութի՛ն երգաբանեալ՝ Ձայնակից նոցին՝
եղեալ գասք երջանիկպետացն ընտեալ՝ ի՛ հոգւո՛ւն վերաբերեալք՝
որք յընդ հանուր աշխարհ ըսփռեալք անմարմնոցն՝ համաձայնեալըզ
կոյսըն ընդ երգաբանեալ։ Ա՛մբարափայլ ջահի՛նք լուցեա՛լ նըման
նացն գումար առեալ՝ զերգս օրհնութի՛ն՝ նըւագեալ ի՛ պատի՛ւ՝ մօրն
ամէն օրհնեալ՝ բարեբա՛նեալ ես կո՛յս գովեալ յորմէ՛ ծա՛ն ընծ ընեալ՝
խա՛չն ի՛ քոյ քո՛ երկըրպագի՛ն արարածք ամօր ի՛ փըրկութի՛ մե
կանգնեցաւ՝ սա՛ եղիցի մեզ պահապան յաղթօղ՝ ապրեցուցանե՛լըզ
մեզ ի՛ պատրանաց բա՛նսարկուի՛ն։ Ա՛մա բարձրացար բարձօղդ անե

Յիշ. Ի՛նչ ծանր բաներ ընդ դո՛ւռըն հաւատոյ սըրբոյն Հռիփսիմեայ. խոս-
տովանիլ զծածուածիըդ. քո մարտիրոսութիւք իմոջ Հայաստանեայց։
Յաղթող գտրուիք պայծառացեալ՝ ի կամարըս լուսեղէնս՝ ընդ ան-
մարմնոց բանմուելոյն. խոստովանելով զքո Թագաւորն։
Ո՛ղորմեա՛ք հա՛յցեմք. բարեխո՛սութիք սրբոյն Հռիփսիմեանցն.
ընկալ և զմեզ փըրկիչ յորդէգրութիւն՝ իդ ըստրո՛ւթիւ կենաց։
Պարկե՛ծ շո՛ւտ կանայքն սրբոյն Հռիփսիմեանք. եղե՛ք սիրողք քրի-
ստո՛ս և՛ըն կալան զանապական զգեստն։ Ո՛ղջ շո՛ւտ տաճա՛ր սրբոյն
Թէ որդեա՛ն ես. շինեա՛ ինքդ ի վերայ հիմա՛ն առաքելոց և մարգա-
գարէից։ Ո՛ղջո՛ւյն քան զլուսաւորս ի՛ մէջ աստեղաց. փայ-
լե՛ ո՛ն ի՛ դասըս հրեշտակաց դասուդ վերինն երուսաղէմի։

Թողութի՛ւն չնորհեցէք մեր բազում յանցանաց ցն։

Ա

մէն։ Ի հետոյ ոչ երբեք զայդ ոք ի մէնջ ասասցէ։ Ա՛յլ զի ամենայն ոք ի մեզ ի մեծէ մինչեւ ի փոքրն ի միասին ուրախ լիցուք եւ ցնծասցուք

Ճառ ի Պետրոս Սարկաւագ.

Արի ա՛յսօր ընդ մեզ՝ եկեղեցի՛. ոչ վըճկայիս՝ զի սո՛ւրբ սանդուխտ որ ընդ
հայրականն քո Թողեր զպաշտօն՝. վասըն զի՛ [illegible] ղեր զարիւն
քո ընդ. Ո՛շակերտեցար առաքելոյն Թադէոսի. և՛ ի հա՛ւատըս ձըգմա
րիտս հաստատեցար. ոչ խա՛ռնակելո՛վ ընդ հերձանոսական պաշտօնն
արժանի՛ եղե[illegible]՛ր վերանալ առ հայրն: Որ ըզ տիկնուհիըն քոյ Թո
ղերըզ փառս. և՛ ա՛ծային փառաւքըն զարդարեցար. այսօր դասակցեա՛լ
ընդ ըզսարթունսերկնից. վն մեր աղ[illegible]՛ր բա՛րեխօսեա՛:

Հանո՛ն Տ ոպոնուին Տ՛ն Գրիգո՛ր ե՛ն. Ա՛ի. Ա՛ոլի նոյն է՛ր ժըղնի:

Ո՛ղջե՛զ քաղա՛ք սյ և՛տաճա՛ր անսպա՛ կան՝. սո՛ծ ա՛զարդ և՛ լուսա՛զ
գեաց անվախճա՛ն փառաւքըն պըսակեացո՛ր հո՛գին. և՛ յաւէ՛ժ ու
րախանան միշտ հաւատացեա՛լք: Ո՛ղջե՛զ ծագեա՛լ ի համագոյին
սյ՝ արդարու[illegible]՛ր արե՛գական. որ լուսաւորեա՛լ փարատեա՛ց ի՛քեն ըզ
խաւա՛րն անգիտու[illegible]՛ և՛ հաստատեա՛ց ըզ հիմն ե՛նըս քո. ի՛ վերա՛յ հի
ման առաքե՛լոյ և՛ մարգարե՛ից: Ո՛ղջե՛զ կանգնեա՛լ սեղան սո՛ւրբ ու
և բա՛ղմեա՛լ աղբիւ՛ր ա՛նսպա՛ կան. որ յորդառա՛ռ վ ըստակօք արբու
ցանե՛ յաւէտ ը՛զ ա՛ծեզերըս գեղե՛ցկապէս բըղխեա՛լ ըզ բողբո՛ջ
ա՛նո՛ւշից. և՛ յաւէ՛ժ ուրախա՛նան միշտ հաւ:

Ո՛վ՛վերա՛յ վիմի հա՛ւատոյ հիման ա՛ռաքե՛լոյ և՛ մարգարե՛ից. շինեցե՛ր
ը՛զ քո՛ ս՛ը զ զե՛կեղեցի. և՛ ի՛ սմա՛ միաձայնեա՛լ եղեն մարդիկ ընդ հը
րեշտակս. փառաւորե՛լով զնը զերրորդու[illegible]՛ն: Տե՛ղի՛ ապաւինի հաժող
վարա՛ն բանաւո՛ր հօտի. բընակարա՛ն հրեշտակաց նաւահանգի՛ստ արդա
րոց և՛ մեղաւորաց քաւա՛րան. զարդարեա՛լ առաքե՛լովք և՛ մարգարե՛ից
✠ Եղա՛ն քո տե՛ր զօրու[illegible]՛ն հա՛ւատով կա՛նգնեցաւ՛ ի խորանի՛ քո՛ւմ.
եկա՛յք ժողովո՛ւրդք երկրըպագեսցո՛ւք: Ո՛ կ՛մպատուական՝ ի՛ խորա
նի՛ քումն հի՛մնեցաւ այսօր. եկա՛յք: Ո՛՛ սմա՛ մատուցաւ ձըշմարի՛տ
պատարա՛գ և զենո՛ւմն անասպական. եկա՛յք ժո:

Ա՛յսօր նո՛ր ժո՛ղովո՛ւրդք ընդ երկնայնոց՝ լո՛ւսեղինայնե՛ն համաձայնե
ա՛լք. նորոգո՛ղն ազգ մարդկան վերերգե՛ սցուք որ վասըն մեր մե՛
ռաւ և՛ յարեաւ. ա՛սելով փառա՛ւորեա՛լ կո՛ք յա՛ստո՛ւա՛ծ ի՛նդ: Ա՛յսօր ո՛ր
դի՛ք սո՛ւրսն ծընեա՛լք առաքե՛լնին շնորհո՛ք յորդիս ա՛ՀՀ. ի՛ նաւակատիս
առաքո՛ւն քնու[illegible]՛ մերոյ գովեցէ՛ք զիւեա՛ն երեա՛լ յա՛ստո՛ւա՛ծ նո՛ր
գե՛ղե՛ցկա՛նին. ա՛ա՛: Ա՛յսօր մանկո՛ւք հա՛ւատոյ կատարե՛լով զնաւա՛կատիս
վերի՛ն ե՛րուսա՛ղէ՛մ. նորոգեցէ՛ք ըզ պատմուճա՛ն հո՛գւոց ձե՛րոց և՛ ը՛զ
որդւոց լուսոյ նո՛ր սի՛ռնեն՝. բարեբանեցէ՛ք զ ք՛ս՛ Թագաւորն՝. ասե:

Ո՛ր անմանրմնոյ հոգեղինաց դասակցո՛ւցեր ք՛ե՛ ս՛ զեկեղեցի՛. որբընդ

նոսի

Նոսին համաձայնեալ վասն այնմ զերծրդուելոյն սրբոյն Ագաթեայ՝ երգեցիսն զգ փառս ի բարձունս։ Որ յաղթեցեր մերով քնութեամբ ի փորձութեան կամակոր օձին՝ որով ետուր իշխանութիւն ոչդուց ագամայ կոխել զգլուխս չար վիշապին։ Ա՛ընդ երկնային նոցին երգեալ զգ փառս ի բաց։ Որ գալըստեամբդ քո վերածեր զգ մեզ յաշխարհական մեղաց ծովէն՝ տպաւորեալ լրմամբ ուխտիւ վասն հաւատոյ զոր իծովրնն հրաշագործեցեր։ երգեմք քեզ զգ զգ փառս։ Ագաթաւորեաց ՚ի վերայ հեթանոսաց՝։ և լուսաւորդեալ պայծառացոյց զգ սրբոյն կեղեցի։ Ժողովուրդք զգ քոյ բարեբանեն զքեզ։ Ո գեցաւոր զորութիւն ընդ մեզ իւրում ծառ։ քանզի շնորհացդ զնայեր ո մահտեսին էին իրր վսրով ժո։ Հարեաւ ահ և տիեզերք ամ նորա փետուր զաղ դարեցան ամանկոնքդ հաղորդեցան մարմնոյ աւարեան կենարարին՝ ժո։ Որ վերնատնէն նորոգեցեր զգ մեզ ի հնութենէ հինն ադամայ։ և զգ նոր կրզենատոյն գեղեցկութիւնն ընկալեցեր նորանոյաղծեալ յոգիս հրա շափառապես։ աղաչեմք զգ քեզ ոդորմեա։ Որ զբարձրագոյն նա ւակատեաց խորհուրդ՝ հանդերձելոցն այսօր ծանուցեր։ կենդանա րար և սքանչելի քո յարութեդ ի մեռելոց։ աղա։ Ա՛նդ քեզ յարու ցեր յուսով յանմահութեն զմահամացոյ քնութիւնս։ որով ընծատար ես աջմէ հօր գլուխդ եկեղեցւոյ հրաւիրելով զանդամսքո ի նոյն միութիւն աղա։ Դ Որ յերկնային զօրս ա՛նմարմնոցն նախ հեղեր՝ ա՛ռատապէս հոգի քեզ շնորհիս՝ զնծայիսն և զգերագոյն։ քո խմաստութիւդ։ լինի՛լ փառս բանիւ՝ ըզ երրորդութիւդ։ ընդ նոսին՝ փառաւորեմք զերրեակ միութիւդ։ Որ զկերպարանն ա՛ծայիսն ստեղծեալ երրորդութեդ խորհրդակցութեբ՝ զարդարեցեր փրկմամբ՝ ընորհացդ քոց կենդանարար։ և՝ ընծայեալն առ ի նմանէ խօսեցար օրինօք և մարգարէիւք։ ընդ նոսին Որ յերկրորդի լինելութեն յետ յարութեդ քոում հակցին՝ մերսեալ ի վերնատունն դրօքըն փակելովք ընորհելով ըստ առաջինն փըչմանն զգ քեզ մեռանայ իցեն։ ուռաքեալցն ասաց ա՛ռեք հոգի սբ՝։ ընդ հն։ Ո՛րժամ յերկնից գոչէ փողն ազդեցութեդ։ յառնելով տիեզեր բաց՝ ի դատաստան ա՛նահաւոր։ յայնմ աւուր ահեղն յիշեսա տիրելոյ զգ նընջեցեալսն։ և՛ հանդուցեալ սբ՝։ Ո՛րժամ ձառագայ թեք ա՛ծութեդ փայլին ի յարևելից։ և՛ դըպրութիւնք հրաշի ցոյն բա նին այնմ աւուր անհեղին յիշեսա։ Ո՛ արհուրեալ դողան արարածք ի ձայնէ սրօքեսագոչ փողոյն։ յորժամ հարկանիցէ հրեշտակապետն և կոչէ ի դատաստան զաշգս որդւոց մարդկան։ յայնմաւուր ահեղին։ Ո՛ որ խորանիդ արիգականն արդարութեդ նորօրհնութիւն տացուք։ և անդադար բարեբանեսցուք։ Որ տա՛ձարիդ ա՛նձա՛ռ լուսոյն որ

բնու-

փառաց անեղնդ տեղն հանգըստանան։ Աը ի կեանս վերադարձի
տղայասերների տապալանքին ձեծային ուխտի կտակարանաց քանդիծ այ.
Աը ընդխորհուրդ անապատական սնօրհնութեանդ քոյ ի սրբոյ կուսէն
ընտրեալ տապանակին ձեծային ուխտի կտակարանաց քանդիծ այ.
Աը ի կեանս վերադարձի
փառաց անեղնդ տեղն հանգըստանան։

Ո՛ր ի լերինն այլ ակերպեաւ ցուցեր զանձսն, քո զօրութիւդ զքեզ փառաւորէ՛ մեք ի մանկանցն լոյս։ Ո՛ր ըզ Հառագայթ փառաց քոց ցուցեր արեգականակերպ փայլմամբ զարթածըս լուսաւորեցեր զքեզ փառաւորե՛մ։ Ո՛ր աչագին տեսլեամբ զարհուրեցուցեր զքո զաշակերտսն, ի Թաբո՛ր լերին հրաշեցան ի սեր քո անձնին փառաց քոց։ զքեզ։ Ո՛ր ևս ի ծոցս հարցն անդ ակերտացոյցն ևնդանշելի տեսլեամբ։ պայծառացեա՛լ ի Թաբո՛ր լերին։ Ո՛ր զերկրեաւկ միութեն զանտանելի՛ ըզ լոյսն տեսանելո՛ վ կենդանուցո՛ն մանչացան։ Հանդ իպեաՀ նախահարցըն տեսո՛ւթիք։

Հայցեմ ի՛ տեառնէ՝ անեն բարուքք ես՝ մեզ պատ լինել։

✠ Ո՛ խորանն քո՛մ սըրբութիե՝ զոր ընտեցեր գալըստեամբդ քո՛ք։ ի սմա միաձայնեա՛ղ պաղչեմք ըզ քեզ։ լուր ձայնի աղաչանաց մերոց ընկալ և կեցո՛ ըզ մեզ։ Ո՛ծայն լուսո՛վ քո՛վ։ պայծառա՛ քան զարեգա՛կըն լուսաւորեցեր զքո՛ աբ զեկեղեցի՛ ի սմա։ Ո՛յսօր և հրեշտակք ու բանականըն՛ ընդ պայծառութիե՛ քոյ աբ եկեղեցւոյ ի՛ սմա միա։

Ո՛տաձարի՝ սրբըեութիե փառաց քոց՝ քո՛։ զոր ի յերկինից լուսաւորեցեր ածո՛ւին ծագմամբ։ ի՛ սմա ընդ քեզ անդադա՛ր բարեբա՛նեսցուք։ Ո՛ր ըզ խորհո՛ւրդս փըրկականա՛ ածդ խոսո՛ւթիե։ Հնո՛րհեցեր մեզ ի ձեռն քահանայապետին քոյ և վկայի։ նո՛րինն աղաչա՛ նոք խընայեա՛ իմեզ։

Հաւատացեա՛լ ժո՛ղովուրդըս աբ՛ երրորդո՛ւթիեդ։ ի՛ զա՛պատի նեա՛ռս ի խորա՛ն փառաց քոց։ պա՛հեա՛ անխըռո՛վ ի՛ խաղաղո՛ւթիե։ Ո՛ր վեր օրհնի յա՛ծո՛ւըս քերո՛ւթիդ։ ի՛ վերայ նաստիլ յաւանակի հա՛ձեցաբ։ բարեբանեա՛լ՛ր եկիրդ ի կեցո՛ւցանելո՛ Ա՛ստուա մեզ զյաղթա՛ կան օրհնութիեդն ըզ ձայն մատուցանե՛մք քեզ Թագաւո՛ր փառաց ըզ տղայն օրհնաբանելով։ բարե՛ Ա՛վանիս իբարձուսն ա՛ղեխա բարեբանե՛ ալեկեա՛լ անուա՛մբ ան ալեա՛։ օրհնութի՛ր գալոց դե՛ս անուա՛մբ տո՛ր։

Ո՛ր ի սկզբանէ ակերպեաւ ցուցեր զանձսն քո՛ զօրութիդ՝ զքեզ փառաւո՛ր ըմ՛ք ի մանկանցն լոյս։ Ո՛ր ըզ Հառագայթ փա՛ռաց քոց ցուցեր արեգականակերպ փայլմամբ զարթածըս լուսաւորեցեր զքե՛զ փառաւորե՛մ։ Ո՛ր աչագին տեսլեամբ զարհուրեցուցեր զքո՛ զաշակերտսն, ի Թաբո՛ր լերին հրաշեցան ի սեր քո՛ անձնին փառաց քոց։ զքե՛զ։ Ո՛ր ևս ի ծոցս հարցն անդ ակերպացոյցն ևնդանշելի տեսլեամբ։ պայծառացեա՛լ ի Թաբո՛ր լերին։ Ո՛ր զերկրեաւկ միութեն զանտանելի՛ ըզ լոյսն տեսանելո՛ վ կենդանուցո՛ն մանչացան։ Հանդ իպեաՀ նախահարցըն տեսո՛ւթիք։

Հայցեմ ի՛ տեառնէ՝ անեն բարուքք ես՝ մեզ պատ լինել։

✠ Ո՛ խորանն քո՛մ սըրբութիե՝ զոր ընտեցեր գալըստեամբդ քո՛ք։ ի սմա միաձայնեա՛ղ պաղչեմք ըզ քեզ։ լուր ձայնի աղաչանաց մերոց ընկալ և կեցո՛ ըզ մեզ։ Ո՛ծայն լուսո՛վ քո՛վ։ պայծառա՛ քան զարեգա՛կըն լուսաւորեցեր զքո՛ աբ զեկեղեցի՛ ի սմա։ Ո՛յսօր և հրեշտակք ու բանականըն՛ ընդ պայծառութիե՛ քոյ աբ եկեղեցւոյ ի՛ սմա միա։

Ո՛տաձարի՝ սրբըեութիե փառաց քոց՝ քո՛։ զոր ի յերկինից լուսաւորեցեր ածո՛ւին ծագմամբ։ ի՛ սմա ընդ քեզ անդադա՛ր բարեբա՛նեսցուք։ Ո՛ր ըզ խորհո՛ւրդս փըրկականա՛ ածդ խոսո՛ւթիե։ Հնո՛րհեցեր մեզ ի ձեռն քահանայապետին քոյ և վկայի։ նո՛րինն աղաչա՛ նոք խընայեա՛ իմեզ։

Հաւատացեա՛լ ժո՛ղովուրդըս աբ՛ երրորդո՛ւթիեդ։ ի՛ զա՛պատի նեա՛ռս ի խորա՛ն փառաց քոց։ պա՛հեա՛ անխըռո՛վ ի՛ խաղաղո՛ւթիե։ Ո՛ր վեր օրհնի յա՛ծո՛ւըս քերո՛ւթիդ։ ի՛ վերայ նաստիլ յաւանակի հա՛ձեցաբ։ բարեբանեա՛լ՛ր եկիրդ ի կեցո՛ւցանելո՛ Ա՛ստուա մեզ զյաղթա՛ կան օրհնութիեդն ըզ ձայն մատուցանե՛մք քեզ Թագաւո՛ր փառաց ըզ տղայն օրհնաբանելով։ բարե՛ Ա՛վանիս իբարձուսն ա՛ղեխա բարեբանե՛ ալեկեա՛լ անուա՛մբ ան ալեա՛։ օրհնութի՛ր գալոց դե՛ս անուա՛մբ տո՛ր։

Ո՜վ ամենաւոր լուսոյն զարհուրեցան դասք առաքելոցն. այլ՝ ի քեզ ըս-
կսեալ մարդկան մարմին կոչես. որ՝ նոյնպէս ի քո մեծացուցանես
զ՝ամենայն ոգի. Ո՜վ անճառելի՛ ըղ լոյս ա՛ծուղեն. տնօրինաբար կրեցեր՝ ի քո՛մ
զածուղեն երեւումըն այլ կեա տայն յայտնեալ. և բարձր.

Ո՜վ անճառելի՛ խորհուրդ նա՛ երրորդութեդ. այսօր՝ ի լերինն երեւ
ցուցեր զաշակերտացդ քոց այր. ահ՛ երջ հա՛րցըն մերոց. Ո՛վ անկարելի՛ հնար
մամբ զայլակերպո՛ւթի քո. այսօր տեսեալ առաքելոցն յօրինակի նըման
տարազաւոր. ահ՛ երջ. Խովանացեալ՝ ի վերայ լուսեղէն ամպոյն ձա՛յն
՝ի լերինից հայրական որ ասէ դա՛ կ՛ որդի՛ իմ սիրելի. ահ՛ երջ. գ. Ո՛վ՝ զոր
օրհնեցեք և բարձր արարէ՛ք ըզ նա՛ յաւիտեան. Պո՛վ ըզարփիա
կան ըզ լոյսն երեւեալ՝ ի Թաբո՛ր լերինն. և բարձր. Ո՛ արեւանեցեք
զածուղեի երեւումըն այս կեա տայն յայտնեալ. և բարձր.

Ո՜վ անճառելի՛ ըղ լոյս ա՛ծուղեն. տնօրինաբար կրեցեր՝ ի քո՛մ
յորո վկայի մարիամ մայրը և՛ կոյս. օրհնութիւ ըզ քեզ մեծացուցանեմ՝
ի ժամանաւոր լուսոյն զարհուրեցան դասք առաքելոցն. այլ՝ ի քեզ ըս-

Եղբ Յայսմ՝ի լերինն ընդ Թաբաւր ցուցեր ընտրելոց քոց՝ի փառս քոց որ պիղծ ըզ քո զորդիսն ի մեզ դադարեսցէ։ Ամէն։

Ա՛մայնաս ըզ քեզ Թէ՛ Թէոդիա՛ն անմահ մեր երեսա՛ս։ Ա՛ստ Հայր յամմ տա՛ր զՅիսուս ի մեզ ընդ պիտոյիսն ի մեզ ընդ որդւոցն զբեղեան։ արժանաւորիցէ քեզ ընդ մեզ ողորմել քան ըզ գալն զթածօրական ըզ լինել։ յերկնաքե ծրէ և յիմանալի խորանդ։ Ա՛ն որոյ և՝ մեք զբանտեղ ս մերոյսրս րնացուքեզ Հոգևորական տաղաւարոն միայնոյ մարդասիրեն և փրկչի։ Ա՛յսօր զբ խորհուրդ քոյ կերկնակից գալըստեանն։ աչակե բանց քոց յայտնեցեր քե՛ի Թաբոր լերինն։ Ա՛յսօր զբ փրկականն քո վասն աչխարհի զբ ամէն վկայեալ։ քեզ երե՛ք ճան մօսէս և՛ եղիա։

Ա՛ղբեաւ՛ի վերնոցեալ քոց ծառայիցս զբ գայ՛ն բանս։ և՛ նորհա տեսանել զբ քեզ և լսել զբ Հայրական ըզ ձայնն։ Թէ դա՛ե որդ ի՛մ սիրելի

Ա՛ղբ եր՛նեք ցընծա՛ցեա՛ն ա՛ռաքեալ՛քն ա՛ռ։ որ երևեցաք՝ի փա՛ռս աչ հօր։ միաւանգամ գո՛ւշակեալ զփա՛ռսն։ վա՛ որոյ ա՛՛ծայիւ ն լսեա՛ւ ին։ զաթդարեա՛լ զբ քե՛զ հրաչալի՛ ձայնիւ։ ընդ երկնայի՛ նան եղբայրսն ինքս ըզ քեզ բաւակա՛նանեմք ըզ Թաբո՛ր լերինն։ Ո՛ր տե սեալ սոսկալի՛ զանապական լուսոյն ծառայելոցն։ յայլակերպիլ ընդ քո՛ ս որդի՛ այ։ ա՛ռաքելոց ևմարգարե իցըն պակուց ալ զբարկո՛ւթեցայն վա՛, Ա՛ր զանձաւելի խորհուրդ ըբ՛ երրորդո՛ւթեդ։ սիմոնի՛ վիմի՛ ծանո՛ւցեր եղբեան կի՛ առաքաւարչըն յօրինմամբ։ Ա՛սի՛ բելի՛ ի՛ հօրէ՛ վկայեալ

Ձըն շմարի՛տ ըմի՛ածին որդի՛ այ։ վա՛ան որոյ ա՛՛ծայ ին լոյս։

Ձ՛ուգ Ա՛՛երախացիը պըսակ կո՛՛ւսիմ՛՛ց տի՛մրամ՛՛ոյր այսօր որդի՛՛ն քո։ զհայրեն՛՛ն՛ի՛ն ի փառ՛լեացդ զփա՛՛ուսն ըմեան յա՛՛մ՛՛ւեք։ յանձըն ա՛՛ըաձ՛՛ուձի՛՛ն ըս մեր։ Ա՛ըմա՛՛ մօ՛՛ւեք ևա՛՛հեն՛՛ի՛՛ մ՛՛ա՛՛ սա սեն յանուն նորա։ ցընծա՛՛ն Թա՛՛ւ՛՛ոն՛՛ը ևմ՛՛ հեր՛՛մո՛՛ն։ նըման։

անբաժանելի և միասնական ընթերցողութեան։ ա-
ՄՐԿՈՒԹԵԱՆ ՄԵՐՈՅ։ ԱՂԵՔ։ (Ո)ՐՔՆՈՒԹԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
ՄԵՐՈՅ։ ԱՂԵՔ։ (Ո)ՐՔՆՈՒԹԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԵՐՈՅ։ ԱՂԵՔ։
(Ո)ՐՔՆՈՒԹԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԵՐՈՅ։ ԱՂԵՔ։ (Ո)ՐՔՆՈՒԹԵԱՆ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԵՐՈՅ։ ԱՂԵՔ։ (Ո)ՐՔՆՈՒԹԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԵՐՈՅ։
ԱՂԵՔ։ (Ո)ՐՔՆՈՒԹԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԵՐՈՅ։ ԱՂԵՔ։ (Ո)ՐՔՆՈՒ-
ԹԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ա. կայք ժողովուրդք ի տաճարի փառաց քո. տուք ամէն օրհնութիւն իւր
բարձունս։ Ընդ Թագաւորն քոմպնակեաց զոսա սքնչելի փառօքն
իւրով։ տո։ Սմա և զոր ըրք հրեշտակաց դասք երաժշտեն անտո։
Հգ Ա. յսոր երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորացս նորոգութեան.
քանզի նորոգօղն էից հոգին կրկ ի նըս վերնատունն. որով նորոգե
ցաւն դասք առաքելոցն։ Ա. յսոր հոգանիւթեայ բնութիւս ցընծայ
ընդ հոր հաչտութեան. քանզի որ եբարձ զհոգին՝ ի մարդկանէ վշարմին
եղելոց. դարձեալ վերըստի՝ ն ըզ նոյն պարգևէ։ Ա. յսոր մանկու
նք եկեղեցւոյ տանն ցընծութիւք զգալոստ նբ հոգւոյն. որով զար
դարեցան ի զգեստս լուսափայլս և գերապայծառս. երգեն ընդ
սրօքէ՛ն զերգս սըրբեն։

Հն Ա. ալից է միածինըն փողով և փառօք հօր. և ըզ հնդկզեն բնու
թիւս հրեղէն՝ նորոգէ։ Ա. ռւսաւորն են ձայնապարհք արդարոյց. և
իբ իւրաւոր բնակըս հրեշտակաց ամպով ընթանան։ Ա. վերինն երնդէմ
թըռչին ամպօք ըստաւգ ճշըն յօրդս. և այնպէս այսմ ճամ ըն տեղին։
Մ Ա. ունն լուսոյ և ամպ հովանի ն՛ըս կոյս որ ոչ ոքէցեր ի մէզ ըզ ցօղն եր
կնայի։ զքեզ բարեբանեմք ածածկին կոյս։ Ա. նկէզ ժորեն և սրօ
բէ հողեզեն ն՛ըս կոյս. քանզի պըտուղըն կենաց ի քէն ծըւաւ մէզ
զքեզ։ Ա. նիծ ըց լուծիչ և քաւիչ մեղաց սբ կոյս. որ զանտանելին
եից ի գիրկըս քո բարձեր։ զքեզ։ փառք հոր։ Ա. ր ի յերկինս վերա
ցոյց հրեղէն կառօք զհեղեան՝ այսօր վայրաբերեալ ի թաբօր հանդերձ
մահս սիւ։ խօսեին զեւին որ երբուսղեմ։ Ա. ուլ։ Ա. ուլ։

Ա. յսոր ըզ խորհուրդ անձառելի ածութիւնըդ քոյ քրս. ըզ ծածկեա
ալն ի՛ակ ըզ բանէ յայտնեցեր աշխ կերտացն ի թաբօր լերինն. օր
հնեալ ն՛ըր աըծ հա՛ըցըն ըմբրոց։ Ա. յսոր զառաքումըն մարգարե
ին ի՛քէն ծանուցեր ա՛առքելոցն. ըզ մա՛սհս և զկերզիս աս ած
քոր կոչմամբ ի՛ թաբօր լերինն. օրհնեալ։ Ա. յսոր անտեսըն յհեռ
ին հայր ի՛բարձանց երև երկով. ըզ ծընեալդ ի սըրոյ կուսէն
դաւանեաց որդի ի՛ր սիրելի. օրհնեալ։ գ։ Ա. ռ՛ ար՛ օրհնեցեք
բարձր արարիք ըզ նա՛յաւիտեան։ Ա. ր փայլեաց այսօր ի կուսա
ծին մարմնոյն՝ զգեստաւորեալ լոյս ածուեն։ ըզ։ Ա. րկայնաւոյն այսօր
ի թաբօր լերինն. զմի՛ն սբ երրորդութեն ըզ Ա. ր զմիասանգամ խորհուրդ
գալ ըստեղծան իւրոյ՝ տըպաւորեաց ծագմամբ արփիական լուսոյն. ըզ։
Մ Ա. ուածօտ խաղաղութիւ՝ և արուեսակ զըսրբութեան. այսօր մարդ
ամ սըրբեալ հին՝ ի փառս քո ձագեաց մեզ լոյս որդւոց օրհնաց
անդադար երգով սոքօք ըզ քեզ ը մի՛շտ մեծ ցնծացանեմք։

ծնեալ Յիսուսն ի Մարիամ Կուսէ ի Բեթղեհէմ քաղաքի Հրեաստանեայ աշխարհի ի
տարին երեքհազարերկուհարիւրհինգերորդի ի հաշիւ անդր
տալ անցից ապրեցուցիչ և տարաւտար աքրահամեան ազգիս ընկալ. այսօր
մարիամ լուսապայծառ միածին ծընունդ յայտնեալ ծնողացն. ի
ծնողութենէ կոչեցեալ միածին որդի աշխ. անդա.

Որ զառաքեալսն ածային ցուցեր այսօր մարգարէիցն. որոյ
ցանկալին տեսանել զանտեսանելի սերոբէից. լսելդ առաւել ոգ
ևս լսելիս. որ զդաւանութեանն պետրոսի ընդ քեզ որդի հօր աշխ.
հայր ի քէ յայտնի. վկայեալ այսօր որդի իւր դաւանիւր. լսելդ
նորհաստատ ևս լեալ մեզ տաղաւորացս ի միաստանդամքդ գալըստեանն.
տեսանել լընդ քեզ հայրական փառաւք ինորոգեալ ըզ տիեզերս. լսել.
ընծայ այսօր փառաւք միածնին. քառասն թաւսօր հանդերձ հնո
ամենի ծո. բարձրացեալ դերագոյն սինա լ. և ելք աշխ դուռն ներ
կնից ի նմա. ընծայն այսօր լերի նք աշխ. արարողին եղեալք ընդա
ռաջ ծո. պարակցին յաւիտենական լերանցն. դասք առաքելոց և
մարգարէից. ընծայ այսօր լեառն վերին սիոն. հարանահան ան
մահ արքայի ծն, տեսանելով զերկնաւոր փեսայ լսելդ զարդարեալ
լուսով հայրական փառաք.

Ստոլմեակ ըհնեցեք մանկունքդ եկեղեցոյն ըզ հայրն երկնա
ւոր որ մարմնացեալ բանին. վկայեաց յերկնից այսօր ի թաբոր լե
րինն. կռվեցեք ընդ սերոբէին զոր դին միածին որ փայլեաց մար
մնով. զլոյս ածուքեն այսօր. լուսաբանեցեք ընդ քերոբէին ըզո
գին ձրշմարիտ որ լուսափայլ ամպոք. եակցին հովանացեալ այսօր.

Կոնտակիոն ձայնի առաջին. Ա. ՀՉ. տաղաչափ.

Այսօր որդին ի յերկինս բան ևս ծնունդ հօր միածին. ըզ ճաճ
կեալն ի յերից խորհուրդ յայտնեաց աշակերտացն. ծառայի
ըզ կերպարանն ծածկելով աստուածութեանն. այսօր հընչեաց
յառաքեալսն հայրական բառբառ յերկնից. սոսկ դահ որդի իմ սի
րելի ընդոր հաճեցայ. որ ըզ ընդունութիւնն աստուածային կերպիւ ծած
կեաց ծառայական. այսօր վկայ մին հաստատ յայտնեալ զնորոգութ
եղծմնդութենն. երրորդի յօրինմամբ տանգաւառացն խորհրդոյ. ո
րում ըզ մեզ մաքրեացես լինիլ տաճար երրորդութենդ.

Որ յանարուեստ ի յաթոռ բանիւ ընդ հօր եկ ընդ հոգւոյն. այն
ըսկիզբն աստ բանդ ի հօրէ առաքեցար. ծառայի զգեցար ըզ կերպա
րանն ծածկելով զաստուածութենդ. այսօր ցուցեր ի թաբոր զանտանելի
լուսոյդ փայլումն. ծագեցար աշխարհի արդարութեանդ արեգական. յայտ
նելով աշակերտացն ըզ պարագրեալ աստուածութենդ.

✠ Եվ ասաւրեր զօրութիւն վիմանալիացն աշխարհս վերին. և՝ ի նմանչ հաստատեցեր տիեզերս ըստ պետս հրեղինացն. օրհնեմ զանհասանելի զօրութիւդ. Եվ ի բարձրութիւդ մեծատուդ ստեղծեր երկրորդ աշխարհ զգալին. և՝ ի դրախտնոր յարեւելս տիեզերացդ ամրդն ածաջինն. որ Եվ շինեցեր բարձրագոյն վեհերիցդ. քո խորհրդեամբ. և՝ ի սմա կարգեալ տիեզերս գքաղցրզս բանին Աստուածութեան. օրհնեմ։ Եվ նստանեալդ ոտաղաւար բարձող երիցս բարձողին. որ ծընաւ զանճ մարմնով զանմարմնաբար ծընունդդն հօր. բարեխօսեա վասն մեր աստուածին մարիամ։

Եվ զոհրակեաս աւրհնեմ քեզն կարգեալ առնտես բնութեամբդ. ի սմանա տուածութեամբ ըզ պարտիս երեք ոդ քոյոց պարտապանաց. թոդ և ըզ մեր ըզ յանցանս ծաղրմութեամբդ քո ջնջես։ Եվ զպատմուճանդն աստուածին զոր զգեցուցեր ծածմամբ հոգւոյն. մերկացաք մեղօք ընտանեաց հօր զոր զգեցուցեր ըզ նոյն վերըստին. ողորմեա։ Եվ ծայրին կայծակունն ի սրբոյ եկեղեցին անհրպեղին. անմաքրապէս մերձեցաք գոլ պարտապան քում խորհրդոյ. չնորհեա ըզնոյն մաքրութիւն ի թողութիւն մեղաց մերոց. Եվ վասնեցար ի յարփւոյն և՝ ոչ կիսաւր ըստ մարդեանդն. այլ եռաւր զհացըն կենացդ կերակուր բանաւորաց. բարեխօսեա աստ քո ջընջիլ ըզ դիր մեղաց մերոց։

Թաղաւորըն քո՝ օրհնութիւն երգով բարեբանեցիք ամենայն երկիր։ Շրարոդին երկնի՝ և երկրի. մատուսցուք երգով գոհաբանութիւն երկիր։ Ի՝ երրորդութիւն և միածութիւն. մատուսցուք պատիւ երկրորպադութիւն յաւիտեանս ամէն։

Յօրհնութիւն նոր օրհնեսցուք ըզ նր. որ իվերայ քերովբէիցըն հանդչի և՝ ի զօրաց երկնաւորաց փառաբանին սրբեսաց ձայնիւ։ Եվ կամաւոր խաչելութիւնն իւրով աւերեաց ըզ զօրութիւն մահու և՝ երիցք օրեայ յարութիւն իւրով պարգեւեաց մեզ կենդանութիւն։ Խորհրդոյս թե՝ ածածնին. պահեսցէ զեկեղեցի իւր ի՝ ք. և՝ ի միասանգամ գալըստեանն իւրոյ նորոգեսցէ ի փառս։

Տէր Եվրեգահն արդարութիւնք՝ ծադեաք յաշխարհ հալածեաց ըզ խաւարն ամենի՝ տուն։ Լեյետմահու և յարութիւն համբարձաւ աստ հայրն յորմէ ծագեաց. որ երկրորպադի երկնաւորաց և՝ երկրաւորացդ ընդ հօր լեռնէ հոգւոյն. վասն սրոյ և մեք՝ երկիր պագանեմք հօր հոգւով և լեռնէ հոգւոյն։ Եվ փրկանակ ծոցածինն բանին որ ի՝ երկնից կինաս. աստաքեցաւ աւետիք ընդ հօր՝ ի բարձանց՝ հոգիդ ն ձգի մարտուն. մըխիթարեալ զոհս յաւիտեան սրբեալոց և՝ հրաշալինք զընարեալ զաստ աստաքելոցն. վա։ Եվ յօծը սրբմակա՝ նև գիշերային լուծ ան երկու

երկունքը ծնընդեան նախամօրն. քանզի՝ զծնեալսն ընդ մարմնով ի
միոյ Աստուածութեան. վերըստին ծնանի հոգեւն յորդիս լուսոյ
հօրն երկնաւորի. ամէն:

Հնձանն մեծի գուսրթնոյն. և՛ի հընչեցմանն հրաշալի փողոյն. ուր
հաղորդեալ մարմնի՛նքը մարդկան նորո՛ց գին. յայնմ աւուր ահեղին
յիշեսա տէ՛ր զմե՛զ մեր ըզնընջեցեալսն. և հանգո ընդ նըմա՛ն
ի նորժամ նըշանն հրաւնեան ձառագայթիւք փայլի. և թագաւորը ըն-
թագաւորաց փառօք՝ տեսանի՝. յայնմ աւուր: ի նորժամ առեան զա
ռանաստանի՛ դրնի՛. և գընպրո՛թիւնք հրաշիցն ընդանին՝. յայն:

Մի՛ր յիւրեքե՛ դես ընդ հօր և նը՛ հոգւոյն անընկիզընորդի. խոնար
հեցար՛ ի հայրական ծոցոյ՝ մարդեղեա՛լ մարմնացար՛ ի կուսէն բար-
նալո՛վ զյաղթո՛ւմըն մահո՛ւ յանցանացն նախա հօրն. քո՛ւ է ըգեմք ընդ
զօրըս հրեշտակացն՝ ի մէ՛կ հովուացն. օրհնեա՛լես քի՛ս նախայաւե
տեա՛նդ բա՛նդ: Ի՛ յաւր ծընա՛ր որ՛ի հօրէ յառա՛ջ քան զյաւետեանս
որդի՛. ձառագայթ փառաց և ծագո՛ւմըն յանմեկնելի լուսոյն. ա՛ստ
ղագուշակ տեսլեամբ ըն յայրին իջեւանի և՛ ի մսրսո՛ւր անբանից բա՛զ
մե՛ալ. քեզ է՛ ըգեմք: Ա՛նագաո՛ր փառաց քո՛ւս և արարիչ բո՛լորից.
ա՛ծ հըզո՛ր՝ իշխան հայր հանդերձեալ լուսոյն: մանո՛ւկ երևեալ
այսօր ա՛նփոփոխելիդ՝ իյիւրեքե՛. քեզ:

Խչի Ի՛ յաւր ցընծա՛ն դա՛ռք հրեշտակաց ընդ հա՛ւատաւոր քո՛ւ ի յերկրի.
ո՛՛վ և լսեսե՛ղէն խոսան երկնա՛նման եկեղեցի՛ նը՛. ո՛ւրախ լե՛ւ մա՛՛ր
վե՛մ պատուական հո՛՛վանի մե՛ր և յո՛յս. Ո՛ ուա՛ռձա՛ծիր հարան անարատ
ընտրո՛ղարկեալ վայել՛ լսապե՛ս. զարդարեա՛՛ հա՛նդերձ փառօք ևնե՛լ
առաջ ե՛՛րկնաւո՛ր ևեսային՝. ո՛ւրախ լե՛ւ մա՛՛ր սմուռ բազմածի՛նի՛
հա՛ փեսային գայ առ քե՛զ: Ի՛ստանոր նորո՛ղեցաւ մե՛զ ա՛ւազան մը
կո՛րուսեալ թե՛. յորգանո՛ւտ մո՛՛ր հոգւո՛ւմն յո՛ղացեալ. ծնանե՛լով վեր
ըստին՝ զհա՛՛ւատացեա՛լսն՝ ի քո՛ւս՝. ո՛ւրախ լե՛ւ մա՛՛ր անմա՛յր յաւրանո՛ւմն
ա՛՛յդ որդի՛նգայ առ քե՛: փառք հօր: ի նորմ՝ ա՛՛ւհ ըզո՛ւրհատելնտ
ըեա՛լ դասուց առաքելոյն. ե՛ըրակի խո՛ըհըրդով յօրի՛նէն քեզ տա՛
զաւա՛ր. որովըզ մե՛զ սը՛ըբեացես լինի՛լ տաճա՛ր քեզ հո՛գևո՛ր:

✠ Հուր Ի՛ւ։ Ա էլ ֆոյն ասա։ ✠

Ի՛ յաւր զխորհո՛ւրդն ա՛ն՛ձառ զծա՛ծկեա՛ն յա՛ւետեա՛նց ե՛յագա՛ց.
յայտնեցեր փառա՛ք՝ ի Թաբո՛ր լերի՛ն. ա՛ըշ հա՛ըըն մե՛ըոց: Ի՛ յաւր բըզ
խեան մարմնո՛վ յարմատո՛ն յեսսեա՛յ գա՛ւազա՛ն. ծա՛ղկեցաւ լուսո՛վ ի
Թաբո՛ր լերի՛ն. ա՛ըշ հա՛ըըն: Ի՛ յաւր անմահո՛ւթե՛ հոտ անո՛ւշըեու
բեա՛ց՝ ի Թաբո՛ր. Թըմբրեալ ընդ արմա՛ւցյց զդա՛սս ա՛ռաքելո՛ց. ա՛ըշ
գ. Ի՛ զա՛ըշ՝ օրհնեցեք ե՛ւ բարձր ա՛ըո՛ւրեք ըզնա յաւետեա՛ն: Ո՛ լո՛յս փա

ուրբաթ օր ծաղեաւ այսօր ի լերինն Թաբոր. ժողովուրդք բար-
ձան ի Թաբոր. ժողո՛վ: Ո՛վ յաւիտենից Հայր. որ երևեցար ա-
սօր յերկինից վկայեալ միածնին. քահանայք բարձր-
ա՛ր զանձառելին ընդ ընտրեալ ծաղիկն կոչս. օրհնեալ է այնո-
ր զարարչակիցըն հօր վիճակը զբանիւ զբանին ոգոյ. յորովայնի քո-
ջերօր: Ո՛վ քե՛ զերեկեալ տես երկնային դուռն. և հարանափորձ օր:
ո՛ր յանըշակելին է հնան լերա ապիծ ընեալ. և սրօքեականներն ծածկեեր
Թևօք. այսօր ըզպարածրեալն մարմնով ցուցեր զածուԹե քոյ
զփառս աշակերտաց քոց տր. քո՛ ամենապայծառ ծագմամբդ: որոյր
մեծ մե՛ր ե՛ր: Ո՛ր զըստուերական օրէնս մօսիսական տառիցն.
՛ի սինէական ընդ խօսեիր լերին. այսօր ըզ մօսէս և զՀեղի՛ասածեալ
իմաստըզց և կենդանեաց ՛ի տեսիլ փառա՛ց քոց. քո՛: Ո՛ր զոլինակ
մածի գալըստեան քոյ ար՛. ՛ի Թաբօրականըն ծանուցեր լերին. քան
զի տեսին դասք առաքելոցն ըզ նախահարսն եվեալ փառօք խօսե-
լին զելևչն յերուսաղէմ վխորհուրդ. քո՛:

Ո՛յսօր ընդ հրեշտակս ՛ի բարձունս ցընծասցո՛ւք ամե՛նեքեան. ՛ի
ծագիլ իմանալի լուսոյն ա՛ծո՛ւԹեդ. օրհնե՛մք զքեզ ի մանկից
ընդ հո՛ր. որ երևեր՛ի փրկել ըզ տի՛եղերս: Ո՛յսօր յայտնեցեր ՛ի Թա-
բօր ընտրելոց դա՛սուցն. առաքելոց և մարգարէից զձ՛ծայնն քո զփա-
ռս անճառե՛լիս. օր: Ո՛յսօր հայրս յամպոյն վկայեալ է՝ ասելո՛վ
նէդ. մի՛ացեա՛լ ընդ կուսածին մարմնով. ասե դա՛ է իմ որդի՛ ընդ որ
հաճե՛ցայ. օրհ: Ո՛յսօր ըզ ծագո՛ւմն արդարոյն պրեգակ նակերսլ
փա՛ռլմա մե՛ծանուցեր ծագմամբ փառաց քոց տրյարբասո՛ր ընդ. օ՛:
Միատ երի՛նք ամե՛նայն, այսօր ցընծանըդ ելանե՛լ քո տր ՛ի
Թաբօր. յոմի՛ս ըստ՛ պա՛րեն ընդ երկնայնոցն դասք առաքե՛լոց
և մարգարե՛ից. ընդ որս և ընկա՛լ քո օրհնե՛մք յաւա՛չ քանպարե՛
ը՛զ լո՛յսդ: Ո՛ր յաւա՛չ տե՛սանելով. մարգարէին զաստանօր ծա
գո՛ւմըն լուսոյ քոյ տր. գո՛ւժ չէր Թա՛բօր և հերմոն ՛ի յանունն քո
ցընծասցեն. ընդ: Ո՛ր ցնծացի՛ր ՛ի Թաբօր. զքե՛զ կենդանեաց և մե
ռե՛լոց տր և՛ արարիչ. զմո՛իմ՛ սի՛ն և՛ զՀեղի՛ա խտեսիլ փա
ռաց քո՛ց կո՛շեր վ ընդ ընտրեա՛լ քո՛ց աւաքե՛լո՛ցն. ընդ:

Կանոն Ը. ձայնի Ա. Երգ. Ղ. Յորդւոյ ձայն առաքո՛ծոյ:

Ա՛երա՛խքեր ընդ եկե՛ղեցն. քանզի ք՛ա՛ր քայն երկնից այսօր պճ
սակեա՛ց ըզքեզ խաչե՛ն իւրով. և՛ զարդարեա՛ց զամե՛նըն քո՛մ
պճնե՛լի փառօքն իւրով: Խընդա՛յիք գնա՛ստըր սի՛ոնի.

Ո՛ր արարչեր զերութիւնդ զիմանալեացն անչխարհ վերին. և՛ ի՛նմայ հա-
տեանեմք զօծեալն ընդ քեզ. գոլով առ քեզ լոյսըն հեթանոսաց,
զուարճացիր երկնաւոր եկեղեցի. կոյս նբ՛ և հարսն երկնաւոր փեսային. ահա
Քրիստոս թագաւորն անդադարդ զբան կենդանի: Աղօթք և
ողորմութիւնդ հնչեսցեն. մի՛ծապէս փայլմամբ երևեցաւ յաչխարհին. առ ա՛ծ գոհու-
հընչմամբ. մի՛ծապէս փայլմամբ երևեցաւ յաչխարհին. առ ա՛ծ գոհու-
ցո՛ւք նբ՛ ընդ տո՛ն: Ո՛յսօր և՝ մե՛ք ցընծա՛մք տո՛նիւս ընդ հանո՛ւր
զատուչ՛ա՛ծ քո. ընտի՛ր ժողովուրդ դըշխոյ դուստրըս սիո՛նի:
Ո՛յսօր ա՛ծութիւնըն զուարճանայ նո՛ր հաստատուելով զերկիր. պարզք
նբ՛ փառաբանեն զըւարթնոյց. և՝ մե՛ք ձայնիւ օրհնութիւն զարդարես
Ո՛յսօր հրե՛շտակաց բա՛ղմութիւնք ըն՛ տո՛նակից լի՛նին ընդ մե՛զ.
քանզի երկնա՛ւոր թագաւորն եկա՛ւորի՝ ի՛ նբ՛ եկեղեցի: Յուզա՛ և
զուարճացիր հարսնացեա՛լդ այ՝ եկեղեցի. քանզի ըզ քե՛զ տ՛ըն տերա
նայ՝ ընտրե՛ալ և հա՛ճեցա՛ւ բընակի՛լ՝ ի՛ քե՛զ: Ի՛ նո՛ւագս լուսաւո
րեա՛ կանթե՛ղիկն եկեղեցի. քանզի՝ ի՛ քե՛զ չեղծա՛ եղէն ի՛ խո՛րհ լու
սոյ ծագե՛ալ. և՝ լուսաւո՛ր լե՛ալ ըզ մանկա՛նըս քո՛:
Ո՛րք արժանաւորեցա՛յք ի՛ կո՛չնա՛ւմըն փառաւորութե՛ան քրիստ՛ոսի մերոյ,
ձկա՛յք ժողովո՛ւրդք երգեցի՛ք տնո՛ր երգնո՛ւ. և՛ ըզ՛ե՛ցէ՛ք զանո՛ւնն
ձայնի՛ւ ցընծութե՛ան յօրհնութե՛ան լինո՛ւ: Օրացեա՛լքս ի՛ խո՛րհ քո՛ ժո
ղովո՛ւրդք հաւատո՛ցեալդ. ձըչմարի՛տ խոստովանութե՛ամբ ըզ՛ օրհնեա՛լն
վերս հո՛ւրդ ա՛ծածո՛ւն կենդանո՛ւթե՛ան քո՛. փառաւորե՛ա՛լ ձ
զա՛ւետ և ըզ՛ սքանչե՛լի՛ անուն քո՛ տ՛ըր ըմ՛ծ՛ ի՛ վերա՛ս ամենայն
սըրբո՛վք ի՛ երկո՛վք:
Ո՛ւսաւո՛ւցանեա՛ զրուսաղէ՛մ զի հաւատա՛լք լոյս քո՛. զարդարեա զա
մո՛ւրըս քո՛. և փա՛ռք տեա՛ւն ի՛ վերայ քո՛ ծագե՛ա՛ցեր: Ո՛րհնե՛ր զու
թե՛ան սա՛ղմոսիւք քե՛զ վա՛յելէ տ՛ըր օրհնութի՛ւն ի սի՛օնէ. և՛ քե՛զ մատու
ցին աղո՛թքք յերուսաղէ՛մ: Ո՛ւրուա՛ղէմ ըզ տո՛ւ և՛ օրհնեա
զաստըւա՛ծ քո՛. ընտի՛ր ժողովո՛ւրդ դըշխոյ դուստրըս սիո՛նի:
Ո՛յսօր ա՛ծութիւնըն զուարճանայ նո՛ր հաստատուելով զերկիր. պարզք
նբ՛ փառաբանեն զըւարթնոյց. և՝ մե՛ք ձայնիւ օրհնութիւն զարդարես
ցո՛ւք նբ՛ ըզ տո՛նս: Ո՛յսօր և՝ մե՛ք ցընծա՛մք տո՛նիւս ընդ հանո՛ւր
հընչմամբ. մի՛ծապէս փայլմամբ երևեցաւ յաչխարհին. առ ա՛ծ գոհու
Թե՛ըն Թագնան պատմե՛ն անդադարդ զբան կենդանի: Աղօթք և
զուարճացիր եկեղեցի. կոյս նբ՛ և հարսն երկնաւոր փեսային. ահա
տեսանեմք զօծեալն ըզ քե՛զ. գոլով առ քեզ լոյսըն հեթանոսաց,

Եւ աստուածածին գերադրչն երկնից ցուցաբր խորան հաստատուած
երդիվ ըզ սէր՝ օրհնեցէք բարձր։

Ծընընդեամբ որ ազատանին՝ լուսաւորեաց զաղգս որդւոց մարդկան
ցն այսօր որ վկկեղեցի։ Նոր շինուած խաչիւն իւրով։ ըզ։ Ալ վերնատունն
Ի զ տէր՝ օրհնեցէք բարձր պարարէք զ ըզ նայս։ Ալ ալաւկեա
դշխոյ դաւսաբր սիոնի։ Եւ ցընծա վերինդ երուսաղէմ։ քանզի քո
արքայն երկնից գայ առ քեզ տէր ընծայ։ Ալ։ Ալրանքեր սիօն մայր եկեղե
ցի։ քանզի ի քէզ շող աճեցեալ ի հօրէ լուսոյ ծագեաց։ տէր։ գ։
քանզի ի քէզ շող աճեցեալ ի հօրէ լուսոյ ծագեաց։ տէր։ գ։
Ալրանքեր այսօր սիօն եկեղեցի։ Եւ ուրախ լեր ուրախ դաւսաբր սիօնի
քանզի ի քէզ հաճեցաւ բընակիլ տէր ընծայ հարցըն մերոց։ Ալ։ Ալրանքեր
մայր եկեղեցի։ ✠ Հայր Որդի։ Սուրբ Հոգի։ Սուրբ Հոգի։ ✠

Ալ։ Ալրանքեր բերկրեացիր։ քանզի ան։ Ալ տեսանց ե ընդ քեզ։ փառք։
Հօր։ Ալրանքեր բերկրեաց հարսնացեալ նոր ե կենդեցի։ պայծառացիր
զմանկունսըս քո յօրհնաբանութեան։ ծագեաղն ըզ շող լուսոյ ինքն զ
մայր եկեղեցի։ ✠ Հայր Որդի։ Սուրբ Հոգի։ Սուրբ Հոգի։ ✠

Ալ։ Ալրանքեր սիօն մայր եկեղեցի։ Եւ ուրախ լեր ուրախ դաւսաբր սիօնի
քանզի ի քէզ հաճեցաւ բընակիլ տէր ընծայ հարցըն մերոց։ Ալ։ Ալրանքեր
դշխոյ դաւսաբր սիօնի։ Եւ ցընծա վերինդ երուսաղէմ։ քանզի քո
արքայն երկնից գայ առ քեզ տէր ընծայ։ Ալ։ Ալրանքեր սիօն մայր եկեղե
ցի։ քանզի ի քէզ շող աճեցեալ ի հօրէ լուսոյ ծագեաց։ տէր։ գ։
Ի զ տէր՝ օրհնեցէք բարձր պարարէք զ ըզ նայս։ Ալ։ Ալր վերնատունն
ցն այսօր որ վկկեղեցի։ Նոր շինուած խաչիւն իւրով։ ըզ։ Ալ։ Ալր վերնատունն
Ծընընդեամբ որ ազատանին՝ լուսաւորեաց զաղգս որդւոց մարդկան
երդիվ ըզ տէր՝ օրհնեցէք բարձր։

Եւ աստուածածին գերադրչն երկնից ցուցաբր խորան հաստատուած
Ալ։ Ալրանքեր սիօն մայր եկեղեցի։ Եւ ուրախ լեր ուրախ դաւսաբր սիօնի
քանզի ի քէզ հաճեցաւ բընակիլ տէր ընծայ հարցըն մերոց։ Ալ։ Ալրանքեր
դշխոյ դաւսաբր սիօնի։ Եւ ցընծա վերինդ երուսաղէմ։ քանզի քո
արքայն երկնից գայ առ քեզ տէր ընծայ։ Ալ։ Ալրանքեր սիօն մայր եկեղե
ցի։ քանզի ի քէզ շող աճեցեալ ի հօրէ լուսոյ ծագեաց։ տէր։ գ։
Ալրանքեր այսօր սիօն եկեղեցի։ Եւ ուրախ լեր ուրախ դաւսաբր սիօնի
քանզի ի քէզ հաճեցաւ բընակիլ տէր ընծայ հարցըն մերոց։ Ալ։ Ալրանքեր
մայր եկեղեցի։ ✠ Հայր Որդի։ Սուրբ Հոգի։ Սուրբ Հոգի։ ✠

Ալ։ Ալրանքեր բերկրեացիր։ քանզի ան։ Ալ տեսանց ե ընդ քեզ։ փառք։
Հօր։ Ալրանքեր բերկրեաց հարսնացեալ նոր ե կենդեցի։ պայծառացիր
զմանկունսըս քո յօրհնաբանութեան։ ծագեաղն ըզ շող լուսոյ ինքն զ
մայր եկեղեցի։ ✠ Հայր Որդի։ Սուրբ Հոգի։ Սուրբ Հոգի։ ✠

Ալ։ Ալրանքեր սիօն մայր եկեղեցի։ Եւ ուրախ լեր ուրախ դաւսաբր սիօնի
քանզի ի քէզ հաճեցաւ բընակիլ տէր ընծայ հարցըն մերոց։ Ալ։ Ալրանքեր
դշխոյ դաւսաբր սիօնի։ Եւ ցընծա վերինդ երուսաղէմ։ քանզի քո
արքայն երկնից գայ առ քեզ տէր ընծայ։ Ալ։ Ալրանքեր սիօն մայր եկեղե
ցի։ քանզի ի քէզ շող աճեցեալ ի հօրէ լուսոյ ծագեաց։ տէր։ գ։
Ի զ տէր՝ օրհնեցէք բարձր պարարէք զ ըզ նայս։ Ալ։ Ալր վերնատունն
ցն այսօր որ վկկեղեցի։ Նոր շինուած խաչիւն իւրով։ ըզ։ Ալ։ Ալր վերնատունն
Ծընընդեամբ որ ազատանին՝ լուսաւորեաց զաղգս որդւոց մարդկան
երդիվ ըզ տէր՝ օրհնեցէք բարձր։

Եւ աստուածածին գերադրչն երկնից ցուցաբր խորան հաստատուած

քանզի ծագեալ լոյսն ի հօրէ բնութենէ էից անստեղծելին պարզ
դրեցաւ ի քրմական վայրն. հոգևոր երգով զքեզ ըմբռնիմ մեծ
ցուցանեմք. լուռ ըմբռնեալ զքեզ եզեկիել յառաջագոյն ծանոյց
կոյս անարատ. ընդ որ եմուտ անտեսանելի էից անմարմինն որ
ի հօրէ և ել մարմնով անխախտելի մնալով կուսութեամբ. հոգևոր եր-
ե երթափոխեալ զքեզ ի երկնային խորանն այսօր որդին քո միա-
ծին. ուստի և գանազ առաքելոցն և մանաւանդ նբ կուսանացն միա
ձայնեալով գովելի ըզքեզ մայր անհարսնացեալ. հոգևոր.

ե ի հաստատեցեր բանիւ զեկեղեցի քո զքեզ ծա ի վերայ առաքեալ
կան վիմի. երգել իսմայէլ զերգըս հոգևորս. կանգնեալ իսմաւեղան
սըրբութեանդ բաշխէ զմարմին իւր և զարիւծն. և տայ ի սմանէ մեզ
րոգութեան ի թողութեան ծ մեղաց մերոց. ի ջեալ հոգւոյն սրբոյ ա
ղաւնակերպ երևմամբն. ի վերայ մարիամայ ամենասրբուհւոյն. ի ծըժ
կութենէ հոգւոյ մերոց.

ա ուսաւորեա երուսաղէմ զարդարեա զամուրըս քո. քանզի մեր
ձեցաւ առքիզ փեսայն երկնաւոր. փըրկութեանդ քեզ շնորհելով պը
սակեացիր սքանչելի փառաւքն իւրովք. լոյսոր ծագեաց քեզ դրչնոյ
դուստրըդ սիոնի. արդարութեանդ արեգակն քոյ. և սփռեցան ըզ
քեզ շնորհքդ նբ հոգւովդ մեծապես պարգևօք. լոյսոր ցընծասցէ
սիոն մայր եկեղեցի. փայլեցո զմանկունըսբո նոր զարեգակն. զիա
նաձո ու խրնդութեամբ լըսոյցըզքեզ քրիստոսաւորն.

ա լոյ միածինն ի հօրէ ևլոյս փառաց ընդնըման. ձայնիք հընչէք
ցիրն սանդարամետք անդընդոց. ես եսեալ ըզ լոյս մեծ հայրապե
տին գրիգորի. պատմէ ըզ ցընծութեամբ հաւատացեալ ազգքայ
նի գրիգորի. ես եսեալ ըզ լոյս մեծ հայրապե
տին գրիգորի. պատմէ ըզ ցընծութեամբ հաւատացեալ ազգքայ
նի. կայք շինեացուք նբ ըզ խորանն լուսոյ. քանզի ի մանկ ծագեաց
մեզ լոյս ի հայաստան աշխարհի.

լոյսոր ժողովեալ սըրբոյն ի միասին. երանելի առաքեա՛ լքն
նբ կուսանացն. ջահապետաբար պայծառացեալ լուսով
նկիրն ըզ լապտերս իւրեանց. և միաձայնեա՛լ այսէ՛ն
ր հոգևոր ամէն օրհնեալ ի կանայս. լոյսոր դնելով ըզ նբ կոյսն
առաքինըն գերեզմանին. սպասէին և ակնունէին տեառն իսկ ի
քինն գալոյ. գեր ի վերոյ տեսեալ զարարիչն եկեալ բամբուս հրեշ
տակք. և նոցա միաձայն. լոյսոր տեսեալ ըզ նբ կոյսըն թռուցեալ
յծդս. և ամպեղէնն կառքն ի վեր ը հա մբարձեալ յերկինս. մըտա
նելով յերկնային խորանն ընդ ի մանաւորն կուսանան. և նոցա.

Ա՛յսօր ընդ բաղմաչեայ քրօջէն ևս ընդ վեց թևեան սրօքէն. մը՛տա
նելով յերես թնամտեղեան խորանն. տեսանելով զանաղան աթոռսն
պոր պատրաստեալ է քեզ տէրունեայդ. երգեմք և մո՛ւթ առնելով օ՛րհ։

Ա՛յսօր զաղատիչըն յանցանաց նախամօրն ըզ կուսո՛ւթենի՛ մայրն.
փո՛խադրեաց բանն աբ՛ծ յերկնայինսն դաւելով. յայ՛ծակերպ խո
րանն ևս յանապատո՛ւմ ի՛ կեանս. վա՛ւ որոյ հըրձուողական ձայնիւ քեզ
երգէ եկեղեցի՛ աբ՛. ըզ ըն՛ր զօրհնաբանութի՛ւն Ա՛յսր տիրամայրդ
աբ՛ըբո՛ւ հի՛կոյն. աւանդեաւ ըզ սրբութեան հոգին ի՛ձե՛ռն հրեշ
տակին դաւո՛ւցն. ոյզ գերարփի փա՛յլեաւ այ՛ե՛ղիցըն ներանեաւ
հրեղինաց դաւո՛ւցն. վա՛ւ որո՛յ Ա՛յսօր վերածաբձեաւ ըզ մարքական
մարմինն ամ՛ա՛ծո՛ր կուսի. ան՛մա՛րմի՛ն զբ՛ա՛րթնոյն անփոփո՛խ ի տե
ղի գերակայիցն յերևելութիւն ցա՛ծ ընձեաւիցն աո՛ւնե՛լ հաղորդս վա՛ւ

✠ Ա՛յսօր հրաշափա՛ռ կոչմա՛մբ հոգեւո՛ւն ժողովեաւ սբ՛ըբոց աո՛ա
քելոցն ևս՛ մաստո՛՛ւնք՛ կուսանանցն. պայծառացեա՛ք իմա՛ստութեա՛
ի՛ յերկնայինն փո՛խո՛ւմն ա՛ծ՛ամօրն. և հա՛մաձայնեա՛ք ա՛նմարմնոցն.
օ՛րհնե՛ի՛ն զա՛մ՛ն օրհնեա՛ւ սբ՛ըբո՛ւհի՛ն Ա՛յսօր տեսեա՛ւ հրա
կերպ դասո՛ւք վայր ի՛ջեալ յերկնից զորդի՛ն մի՛ա՛ծին աբ՛փի՛ափա՛յլ
հրաշալի փառաւք. գերապանծա՛ւ մաքրեա՛ւ հոգեւո՛ւն յաւանդո՛ւմն ամե
նա՛՛ք ծ՛՛նողի՛ն լի՛ւրոյ. և՛ Ա՛յսօր ըզբնականսն հոգեւո՛ւն սբ՛ըբո՛յ
վերնակա՛ն հրաբուն սե՛ւելըն փո՛խադրեա՛ւ յերկինս. մը՛տանե՛լով ի
վե՛րի՛ն ե՛ր՛ուսաղէմ. ի՛ յա՛ւուրս անանձակա՛ն յա՛՛նմրտանե՛լ լինի

եղանա՛կացս ընդ երրո՛րդ-ո՛ւթե՛ն. և՛ համա։

Ա՛յսօր ըզ նախամօրն երկա՛նց բարձօղըն կո՛ւսական ծնընդեամբ
զանհարանացեա՛ւ մայրն. մի՛ա՛ծի՛ն ի՛ ջեա՛ւ փառաւք փոխադրեաց յիմա
նա՛յն և յանապա՛տո՛ւմ գերագո՛ւն բնո՛ւթե՛ն. վա՛ւ որո՛յ սրբ՛ութեանն ձայ
նի՛ւ քեզ երգեմք սբ՛ըբո՛ւթե՛ի՛ն սբ՛. ըզ զմի՛ շտ փառաբանո՛ւթի՛ն
Ա՛յսօր ըզ հոգեղէ՛ն բնո՛ւթի՛ն տեսեա՛ւ հրեղինացըն սնոսկացեա՛ւ դա
ւաք. մա՛րմի՛ն հրանի՛ւթ կառաւք յանմարմնոց վերաբերեա՛ւ ի՛ յերկնայ
ին և յանմա՛՛ռոյց լա՛սեղէ՛ն խորանս. վա՛ւ Ա՛յսօր տօնանի՛ց հոգեղի
նաց գոլո՛վ հարանցեա՛ւ եկեղեցի՛՛ աբ՛. տո՛՛նէ՛ ո՛ւրա՛խո՛ւթ՛ըբ ըզ
յիշատա՛կ անա՛՛պական անառատ կո՛ւսի՛՛ ա՛ծ՛ամօրն. վա՛ւ

Ա՛՛ր ի՛ բարձրո՛ւթի՛՛ն երկնից բարձրը բանիւք բարեբանի՛՛ս սբ՛ըբո՛ւ
հի՛. ի՛ լի՛ւ բա՛նա՛՛նէ դի՛՛ մեա՛՛ւ. հարանըզ գեղեցա՛՛ւ այսօր զարեգա՛՛կն ար
հեա՛՛ւ ըզքե՛՛ւ և՛ ընդ ո՛ւսի՛՛ւք զլո՛՛սի՛՛ն ստուերատե՛՛սակ. օրհնո՛՛ւթեա՛՛ն
երգո՛՛ւ եկեղեցի՛՛ք տիե՛՛զերաց այսօր տօնե՛՛ն ըզ յիշատակ ծնընդեան
քո՛՛ իմո՛՛ր։ Ա՛՛ ընդ սերովբէի՛՛ւ և բա՛՛զմաչեայ քերովբէի՛՛ն տիրա
մայրը ա՛՛ծ՛ա՛՛ծին. տա՛՛ւական կո՛՛տակի սա՛՛փո՛՛ր ոսկի խորհրդա՛՛ւոր

խոր

խորհրդաւոր հոգի քարձրելոյ տէր։ Պարգեւելոյ հանդերձ սուրբ
եկեղեցական կենաց մարդկան մարիամ ամենայն ծնեալ ։ ընդունարան
հօրն արփեան հնոցեալ խաչելոյ յուսոյ հաստատութեամբ զուարթ
թիւր աւետեաց քարեացս անցաւորաց։ օրհնութեամբ եր։

Վերանալոյ մարիամ նոր՝ ամենայնի. զի խոստանալով մարգարէից
կարծակի եկելոյն՝ ընդ քեզ օրհնութեամբ մեծացուցանեմք։ Վերա
լեր գոհեալ ընդ որջ մրտեալ. բայց որ ամ խորհրդի.
ընդ քեզ։ Վերախլեր աղբիւր կենդանութեան՝ զոր
ծարաւելոյ հնութեան՝ ետուր ի խմբեալս. ընդ։

Այր լուսոյ մարիամ նոր կոյս. որ ընդ լոյսն առ ի հօրէ ծընանդ մեր
միակ. և եղեր ձրիւելոյ արեգականն արդարութեան. հոգևնոր երգով ընդ
քեզ սըրբոց հոգւոյ մեծացուցանեմք։ Վերօրհնեալ գերագոյն հինա
թնա. և ծառկենայդ անմահական պըտղոյն. տանապանակ կտակի բանին
և առիթորսակի երկնային մանանայիւն. հոգևնոր եր։ Վեւ բացաւ սրբ
բեմափակ դուռնդն դրախտին. և քեզ տըւաւ մեզ փայտն անմահութեան
զոր ի նմանէ զենեալն անմահ այսօր յերկնից լուսաւորեաց. հոգևնոր։

Վնարարած կոյս ածածկին մարիամ սըրբուհի և մայր քրիստոսի.
ի քո մարմնոյ զանազանելոյն յամենեցունց. օրհնութեամբ ընդ քեզ ածած
ծիոն մեծացուցանեմք։ Վի ընդ քեզ երկնային դուռնդն զոր հառեան ե
զեկիկն և. և այսորըն զոր ծանեալ գեղեցիկ. սէրօրէն հոգեղէն վերա
գոն քերօրէիցն. օրհ։ Վրիս խորհուրդս սոսկալիս ի քեզ տեսա
նի ածած ծիոն. յընդունելի անսերմնական ծնունդ անարատ. կո
սութեն յետ ծընընդեան մընալով անապական. օրհ։

Վանալոյ աղաւնոյ ի ջանելով մեծաձայն հընչմամբ ի բարձունս
ի նմանութեն լուսոյ փայլ մանն հրաշ զենեաց զանկ ի զելի զաշակերտ
տան. միջնէ դեռնըստեին ի նոր վերնատանն։ Վն նուիրեալ աղաւ
նի. անքընդելի որ քընկնէ ընդ խորս ածոյ. զոր առեալ ի հօրէ պատ
մէ վահանոր և ընդ միասանգամ գալ Վիսուս. զոր քարոզեցեր ն հա
մագոյական. Վրհնութեն ի բարձունս ելոյդին ի հօրէ հոգևնոր
սրբոց ոյ. ոորով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակաւ Վիսուն
և հրաւիրեցեր ն զերկիրս ի յերկին նս։

Այր անըսկիզբն արարիչ յաւիտենից. առ քեզ կարդամք և պաղա
տիմք՝ հանգստիցն ընծայեցեալսըն մեր ի նոր անունդ քո։ Վրդեզ մի
ծիր ես ակից հօր և հոգւոյ. ի միասանգամ քոյ գալստեանն հանգոյ
ցիր զերկամարիտ փառանկից հօր և արդւոյ. առաջանօք ածածկին
հանդ. փառք հօր։ Վյսօր յուսասպատոյր խընդութեք և յաչեխ ժա
ռոր հընչմամբ. ընծայագործք քեզ հոգեղէն նպս ընծայութեան սեռից տո

գովքիւղ սաեմք օրհնաբանեաս որդի միածինն աստծոյ։ Աստ հասանելի հա-
առաջ որդւոյ վերափոխեալ դարձաց յանպատում իւրեանս. վասն որոյ
Արդարատատեսիլ և ծերանատղեաց հրաշալիատագոյն կոյս զոր ա-
կան զոր ամենայնիւ ես լըցուցեալ բարեխնամ ընդ հոգի. այսօր ատրգաւ օրդ
հանգուցեր յանպատում իւ կեանս ընդ կուսութեդ ընդ մայրըն. զոր
միշտ ունիմըք բարեխնա։ գ։ Ի զատ ծրհնեցեր Յարձր աթոռ ըզ
ծընօղ անատանելի բանին ընդ միշտ կոյս։ Ար իկուսականն դասակ
ցուքեց և իսըրբոց ձըգնաւորաց փառաբանիս սըրբուհի. ուստի
եմեք հաստատեալ վերապատուե մը. ընդ փոխումըդ իւ կեր
կինս որ առաւել բարձրացեալ դես յաւիտեան։ Օ բարեբանեալդ
անդադար միշտ իվերին զօրաց. ևս ըզ վերափոխեալդ ի դաստ աթո
քեր ըզ և մարդարէից. ընդ որս և մեք հաստատեալքս վերապա
տուե մը. ընդ քոյն աձ ամօր ընդ հանգըստեան ծոնա. որ առա
մի Աւրհնեալ կանարանդ հան յորինեցար ձե կոյս ձա ծածին. զան
հասանելի զբանն ընծայ բնաւորապես անսերմնաբար կրեցեր ի բուս
յորդ վայրկեան. անպադար երգով ընդ քեզ ըզ միշտ մե ծացուցանեմ
Ծնունդն երկնից ընդ ծագումն անձառելի անապականորդ ի հօրէ առա
քեցաս. ի գերկրս գոր բարձեալ կրեցեր ի ներս ուցանելով մարմնացե
լոյ ի քեն ընդ կուսական քոնաբ ընդ կաթն. անդա։ Տեղափոխեալ ընդ
քեզ իվերնական իկառոյս քերօքեականաց ծառ մեծր. սպասաւորեալդ
ի սերօբէից. և երկընդպագեալդ յանմարմնականն զօրից. անդա։
Ար ունիս իշխանութեի մահու և կենաց. քոմ թագաւոր փառաց
ողջ ըմեռ մեզ աձ։ Տնկելով ընդ յիշատակ կուսիս ձե որդւոյ մոր.
հըրաշուին հրեշտակք իվերկինս և ընծան դասք առաքելոց և մար
դարէից ընդ կուսականն ծո նս ողջ ը։ Վեզ միայնոյ մօր և կուսի
մարդեմբք հայցելովիքեն. բարեխնամ անդադար առ որդի դոր և
ձե ընծա մեր. փըրկել ընդ մեզ ի փորձութենէ և յամ մերոյ մեղ
ձ։ Ընդկիզեալ ձեն ձե անհասանելի բնութենէ և հանգուցեալ ի հրեղէն
կառս. վեր որոյ դովելով ասեմք օրհնեալ հայր անքակիզեն ձե
գովքիւղ սաեմք օրհնաբանեաս որդի միածինն ձե։ Ան հասանելի հա
առաջ որդւոյ վերափոխեալ դարձաց յանպատում իւ կեանս. վասն որոյ

Նախըմբերիւղ զնչատակ կուսի աղաչեսդ ևմի ը քոյ. վասն որո

ղբնու

Ա՛յսօր զանտանելի՛ բանիդ բարձօղն ըզ քերօքէն հողե
զէն. բարձրացուցեր խստորայնոյն գերակայիցըն կայա նս։
Ա՛յսօր զանսպասեալն կոյս որ ըզ քեզ մայրս՝ կաթամբ կերակրեաց
ի զգայական փոխեալ բնութենէդ յիմանալեացդ ընխորա նս։

Ոյսն անքննին ծածկեա՛լ ի ծոց Հօր. որ ծագեցաւ իքէն մայր և կոյս.
այսօր իջեա՛ւ լանմարմնական դաստուք հրեշտից ցոլս փոխադրեաց ըզքեզ
լուսափայլ ամպոք ի՛ լոյսն անստուեր։ Լանէն անմարմին որ՝ի քէն մարմ
նացաւ. և իգրկըսբո բարձեա՛ կրեցաւ մայրն իւր. այսօր եկեա՛ լբա՛զմու
թիւ զօրօք հրեշ տա կացըն. վերացոյց ըզքեզ հրաւիրեալ կառօք ի՛ լոյսն։

Ո՛ւրախ եղեք գերարին և օծեալքն լուսածին։ զանմայր ծընեա՛ն
սուաջին ծընաւր անհայր յերկրորդին։ բարեխօսեա՛ւ ի՛ծնին ածածկին
մայր բանին։ Լանին հօր մարմնաւորեան. և առաւագ ստ բնակութեի.
որ կաթամբ կուսական կերակրեցեր զեակըն բան՝ բարեխօսեա։
Վերնագոյն սըրբուհիք. և կուսական մայրապետք՝ բարձեր զանհա՛ս
ըն բընութիւնք իգիրկըս քո սըրնդեամբ. բար։ Ո՛ւռ ծաղիկ ա՛նթա՛
առամ տոհմի սեռից մարդկութեի. և՛ շառաւ իլ օրհնութեի նախնեաց
ծնողին մեր բնութեի՝ բարե։ Լ՛երկնաւոր աղբեայիկ՝ երկիր տաճարը
երդոցին. յանկարծակի վերայիկ՝ ի՛ յառաջագոյն բաժակեալ բոյրն բա։
Օ՛ծք երկնից ա՛նմարմնոց՝ ի՛ մանուածըն զբաւարթնոց՝ ի՛ջեալ յեր
կինչ՝ ի՛ երկինս սպասա՛ւորել մեծ աղբեային՝ բար։ Լ՛ինցս էակ բան
ըն հօր պաղատըեցաւ ի՛ մարմնի. լոյսըն ծընո՛ւնդ ծոցածին էա՛ն

զբնութիւնն նախնաստեղծին». բա՛։ Ընտրեալ յառաջքան զհիմունս ի սկզբանէ աշխարհի. տօմար անձառն անքընին՝ և ամպել թեթև՛ լոյս սածին». բա՛։ Անգ հիւսեալ երկնային յեռեալ ականց անմարմին. բիւրեալ պըսակ սըբ կուսին՝ յորժամ փոխիւր յաշխարհ վերին». բար։ Ողջվեալ սբ՝ գընդին՝ երկոտասան դասուց խըմբին. սլաքեալք ոտ զարծըւեք՝ յերուսաղէմ քաղաք հասին. բա՛։ Ան՝ կ եկեալ բաշմուրթն աշակերտաց նորոյ կտակին. ի փոխուն ա՛ծածնին՝ մարգարտափայլ սըրբոյ կուսին». բարեխ։

Այս ի լուսոյ հօր ծոցածին՝ իջեր յերկինից յաշխարհ ստորին. դա՛նք անմարմնոց ընդ քեզ ի՛ջին՝ ի պատիւ մօրդ և կուսի. նեըբօղեալ զայս ասէին. դու ես տաճար անեղականին։ Խորհուրդ ա՛ն քընկնիւն ծածկեա՛լ յազգաց յաւիտենից. յայտնեցաւ յամըս վերջին՝ ի փըրկութի մարդկան սեռին. զոր տեսանօղքըն ծանուցին՝ կուսին ծընօղ լինիլ բանին։ Ծածկեալ խորհուրդ յաւիտենին՝ լընտեղելոյ և անձառն. ի հասանիլ ժամանակին՝ պարգևեցաւ մարդկան ազին էակա՛ն բնութի բանին խառնեալ անշփոթ ի մեր բնութի։ Այսա րեալ տնօրէնութի՛ քո ի յերկրիներ մարդուք. զոր ի վերջին դարու՛ց վաղնջկան՝ կատարեցեր վասն մարդկան. այսօր յերկնից իջեր հօր բան՝ ի յօր կուսի մըր քոյ ընընջման։ Հոյլք վերին զօրացն ի ջեալ շուրջ ըզ կուսիւ ընդ պարառեալ. զերգս օրհնութի՛ երգանակեալ. քաղցրը ձայնիւ՝ ակո՛մբ առեալ. զեռահիւ սակընոյ ա՛գեալ զվիշրուն երգա բանեալ։ Այնակից նոցին՝ երեալ դանաք երջանիկ պետացն ընտրեալ՝ ի հոգւոյն վերաբերեալք. որք յընդ հանուր աշխարհըսփռեա՛լք ա՛ն մարմնոյն՝ համաձայնեալ ըզ կոյսըն սբ երգաբանեալ։ Ամբարափայլ ջահիւք լուցեա՛լ սբ կո՛սանացն գումար առեալ՝ զերգս օրհնութի՛ն ընծա՛գեալ՝ ի պատիւ՝ մօրն ամէն օրհնեալ. բարեբանեալ ես կո՛յս գո վեա՛լ. յորմէ ա՛ծ բանըն ծընեալ։ Ա՛ռաքեալք հօր ծոցածին՝ յոր ժամ երը առ հայր յերկինս. խոստանայիր բանիւ քոյին՝ ի կատարած ա՛ն ա՛ծածնին. քեզ միայնոյ զօրքդ քոյին գալ՝ ի փոխումըն մի՛ շահ կուսէն։ Արգա՛րիւ լուսափայլ հոգւոյն սըրբոյտուն և տաճար. մարգարէ՛ք բանք նախաձառ այսօր լըցան ի՛ քեզ գումար. մա՛սն դասուքն իւ րովք խոսփա՛ն ի պատիւ քո անգ զօրանայր։ Յարմարեա՛լ ձայն ներբո ղի յուրախութի՛ն՝ օր քոյ ասէին. Հանդերձ նորոգ ներբողի առաքելոց դասուց խըմբն. ա՛նանդեցեր զքո գնա՛ Հոգի ի ձեռն որդւոյ քոյ միա ծնի։ Որ ա՛ն քան չ ա՛նդ հրաշից՝ նեըրակերտեա՛լ ի յերկրի. քանզի պայ ծա՛ռ քանզարփին փայլեա՛լ սըրբոյ կուսին հոգի՝. զոր զարհուրեալ պե տրոսի ցա՛ր հա՛րցաներ զնաորհո՛ւրդն յայտնի։ Ընդ հազարդ փառ՛ք փայլեա՛լ ո՛ղ ըզ մեզ քո միշտ գովեսչ. ի՛ մարդկանէ ով քաստակեալ հո գւով

գեանչ պայծառ արիւոյ նմանեալ. ած փայլակեան բորբոքեալ լերկնա
ւորաց վերաբերեալ։ ||Վ պետրէ լուր ձայնի՝ զոր հարցանէս պատաս
խանի. զոյն առաքէն հայր կոչի՝ եւ ըստ նորա՝ որ իկարգի. պայծառ
զհոգիս՝ մարգական ստեղծի ած ըզ մօրս իմ զորացուր։ Ընդերք նիւ
թեայ բնութեանդ խառնեալ՝ շարկանալ ըզ շունչն իմոյ եդեալ. զոր ի
դրախտին զարդարեալ փառաց եդի վայելել և այժմ զնոյն ձեղչեալ
հեալ արեամբ իմով պայծառ մաքրեալ. Պարտեալ անմարմնոցն ընդ
հաղորդ զըսարթնոցն. սըլացեալ երկնայնոցն զկոյսըն բարեալ
յերկրայնոցս. յոր վերակենալ առաքելոցն ղերգս օրհնութեան հընչեն եր
գոյ։ Ո՞ահ ազգեստեալ ընդ կնասիցն հանդերձ դասուց՝ մաքուր իսկ
բնից. երկոտասանն ընդ գընդից և աշակերտաց նոցին գանից. ձայնակից
եղեալ միաբանից եղանակին ղերգս օրհնուն։ ||Ահ լուսոյ սըրբութեան
հորդեալ զօրացն անմարմնոց. և գունդք հրեղէն զիւսարթնոց՝ յառաջ
ընթաց յաշխարհ վերնոց՝ հընչաձուողական ձայնիւ երգից գովեն ըզ
քեզ ընդ սըրբոց։ ||Երօրէից գունդք հիացեալ յորժամ տեսին
ըզ ընդ իրեալ՝ ի փախուստ ընդ ածածնին անապականն և միշտ կուսին.
զարհուրեալ զայս ասեն՝ օրհնեալ ես նա՝ ածածին։ || Ետգոյն սե
րոքեցից և բարձրագոյն քերօքեից. վերամբարձաք ի բարձունս յեղա
կանացս անդր պելին. փառաւորեալ ընդ՝ միածնին՝ հընչաձուողական
ձայնիւ երգից։ Շրնուիթիք և զօրուիթիք ի չխանուիթիք և պետուիք.
հրեշտակապետք և հրեշտակք եղջերն ակեն զերգս օրհնութեան։ Ոյս
կոյս տաճար մաքրեալ յորովմատեղծողն էից բազմեալ։ Ի աքերնեացըն
խընճոյ՝ աշակերտացըն դասուց. բարձեալ զմարմինն ընդ մաքուր՝ ած
արեամբ նոր բարկօք. եդին ի դիր՝ հանգըստեան քաղցրաձայնեալ սաղ
մոսիք։ Ջընծաղից բերկրանօք՝ և յորդահոս արտասուօք՝ եղանակե
ին՝ քաղցր երգօք՝ երիք օրեայ խընճեալ պարուք՝ բարդուղիմէոսի
եկեալ՝ և զտեղեալին իւր ոչ տեսեալ։ Ի լսեալ բանից դասուց սըրբոց
ընդ ղձումն եղբօրըն վընջարեալ. բացեալ՝ զտապանն ամին օրհնեալ՝
զբաղձալին իւր ոչ գըտեալ. քանզի եղև վերափոխեալ ի փառս անձառ
նախ պատրաստեալ։ Փառք հօրն և որդւոյն պատուի որ դնոյնիւբ էակցի.
ընդ հոգւոյն համազոր ի. որ զարդարեցոյց զկոյսն ի յերկրի. ժառան
գել զանձառ բարին՝ զոր պատրաստեաց իւր միածինն։ ||Անդր՝ ան
ձառ ի խորհուրդ փառաց կուսին անմարմնոց. զոր ի դարձըցոյ վեր
ընոց երկեղ մարդկան բառնալոյ. զոր այժմ յուսով երկրելոցս
յայնժամ ընդորհ յուսացելոցս։

||Երեսուն բանըն եղելոց ի մանալեաց և ստորնայնոց։ Ի աբեւն բարի
ա՛ամարմնոց՝։ Ի՞ռեր պատիւ յերկրայնոց. ||Ի՞ուսական տօնիւ փախման

Ալը անմարմին ընութեա՛ւ ա՛ծութեա՛ւդ տէր՝. միացար մարմնով յար
ժամանակ. հրաշքդ սեռիցըն փոխադրեա՛լ ի լուսա՛ն չէմ խորանն. ան
օրհնէ. Տիրաբուն սեռիցըն փոխադրեալ ի լուսա՛ն չէմ խորանն. ան
Ալը միածնի որդւոյդ զենա՛կարան։ զնախամօրն երկինց բարձօղն.
այսօր դարձուդիր ի փառս առաջինն. ըզ քեզ քաջաբանեա՛լ աղջիկ հայր
ցըն մերոց։ Ալը զնծացոյ հօր լուսոյդ ըզծագօղն. որ մարմնով ծընաւ
ըզ քեզ. այսօր փոխեցեր ի կեանս անպատում. ըզ Ալը փառակից
հօր հոգւոյդ ըզ տաճարն. զառիքըն. հովանացեալն այսօր հանգու
ցեր իլոյսն անմատոյց. ըզ գ Ալ ըզ ի՛նդ որդւոյն միածնի զմայրն
ամէն օրհնեա՛լ մարիամ. գովելով բարձր արարեք ըզնա յաւիտեան։
Ալյսօր ընդ վերինն զուարճանաց ե՛ րկինից. որք վայրի՛ջեա՛լք ընդ մի
ածնին ի փոխուսին աճ՛ամօրն երգե՛ ր՛ ս՛ ն. օրհնեցէ՛ք ըզ հայրն եր
կնաւո՛ր բար։ Ալյսօր ընդ դասուց սերովբէ՛ ից. որք պարակեցա՛լ
շուրջ ըզգերեզմանաւ սը՛րբոյ կուսին ե՛ղանակէ՛ ։ ի ՛ ՛ ն. գո՛վեցէ՛ք
զո՛րդին միածին բար։ Ալյսօր ընդ հրեղէ՛ն քերովբէ՛ ից. որք ըզ
գրօքն հողեղէն վերհամբարձի՛ն ձայնի՛ւ փողոյ լ՛ ր՛ կ՛ ՛ ն. գո՛վեցէ՛ք
բարեբա՛նեցէ՛ք զհոգին չքմայո՛ւտ բար։

Ա՛ստուածածի՛ն ամպլո՛ւսաւոր. որ ըզ ցօղո՛ւն կենաց հե՛ղեր յեր
կիր բա՛նա՛ւոր. և՛ զնախամօ՛ր ըն շինուցեր պա՛րտեւա՛ծն ըզ հուր. անդ
դար ձա՛յնիւ զքե՛զ բարեբանե՛մք. և՛ հոգեւոր երգո՛վ մե՛ծա՛ցուցանե՛մք
զ՛ ՛ ՛ ն անտանելի՛ բա՛նին. և՛ երկի՛ր վայրափա՛կ յորում լոյն ա՛գանի
ցի՛ ։ ա՛ստուե՛ր արի՛գականն ա՛րդա՛ւութի՛ն. անդ ։ Օ քե՛զ կատարո՛ւմըն
մարգարէ՛ից. կո՛ւսականն քո՛ ծնընդեամբ որո՛վ բնութի՛ն ըս քակտեցան
օրհնէ. Տիրաբուն սեռիցըն փոխադրեա՛լ ի լուսա՛ն չէմ խորանն. ան

Ա՛յսօր զբաղմունքներ յաւելուածական չունէի. ուստի ամբողջ օրը ինձ համար ազատ էր. եւ ես որոշեցի այդ օրը անցկացնել Ա՛յսօրի հետ միասին. ուրեմն՝ ես ինձ համար ոչ մի ծրագիր չկազմեցի. ոչ մի ժամադրութիւն չտուի. ոչ մի տեղ չգնացի. ոչ մի նամակ չգրեցի. ոչ մի գործ չձեռնարկեցի. ոչ մի գիրք չկարդացի. ոչ մի նուագ չլսեցի. ոչ մի նկար չնկարեցի. ոչ մի ոտանաւոր չգրեցի. ոչ մի երգ չերգեցի. ոչ մի ծրագիր չկազմեցի. ոչ մի ժամադրութիւն չտուի. ոչ մի տեղ չգնացի. ոչ մի նամակ չգրեցի. ոչ մի գործ չձեռնարկեցի. ոչ մի գիրք չկարդացի. ոչ մի նուագ չլսեցի. ոչ մի նկար չնկարեցի. ոչ մի ոտանաւոր չգրեցի. ոչ մի երգ չերգեցի.

Ա՛յսօր զբաղմունքներ յաւելուածական չունէի. ուստի ամբողջ օրը ինձ համար ազատ էր. եւ ես որոշեցի այդ օրը անցկացնել Ա՛յսօրի հետ միասին. ուրեմն՝ ես ինձ համար ոչ մի ծրագիր չկազմեցի. ոչ մի ժամադրութիւն չտուի. ոչ մի տեղ չգնացի. ոչ մի նամակ չգրեցի. ոչ մի գործ չձեռնարկեցի. ոչ մի գիրք չկարդացի. ոչ մի նուագ չլսեցի. ոչ մի նկար չնկարեցի. ոչ մի ոտանաւոր չգրեցի. ոչ մի երգ չերգեցի. ոչ մի ծրագիր չկազմեցի. ոչ մի ժամադրութիւն չտուի. ոչ մի տեղ չգնացի. ոչ մի նամակ չգրեցի. ոչ մի գործ չձեռնարկեցի. ոչ մի գիրք չկարդացի. ոչ մի նուագ չլսեցի. ոչ մի նկար չնկարեցի. ոչ մի ոտանաւոր չգրեցի. ոչ մի երգ չերգեցի.

Ա՛յսօր զբաղմունքներ յաւելուածական չունէի. ուստի ամբողջ օրը ինձ համար ազատ էր. եւ ես որոշեցի այդ օրը անցկացնել Ա՛յսօրի հետ միասին. ուրեմն՝ ես ինձ համար ոչ մի ծրագիր չկազմեցի. ոչ մի ժամադրութիւն չտուի. ոչ մի տեղ չգնացի. ոչ մի նամակ չգրեցի. ոչ մի գործ չձեռնարկեցի. ոչ մի գիրք չկարդացի. ոչ մի նուագ չլսեցի. ոչ մի նկար չնկարեցի. ոչ մի ոտանաւոր չգրեցի. ոչ մի երգ չերգեցի. ոչ մի ծրագիր չկազմեցի. ոչ մի ժամադրութիւն չտուի. ոչ մի տեղ չգնացի. ոչ մի նամակ չգրեցի. ոչ մի գործ չձեռնարկեցի. ոչ մի գիրք չկարդացի. ոչ մի նուագ չլսեցի. ոչ մի նկար չնկարեցի. ոչ մի ոտանաւոր չգրեցի. ոչ մի երգ չերգեցի.

Նայէ ի մայրութի՛ քո հրաւիրեա՛լ քում որդւոյ աստուածոյ։ անդադար ։

Ո՛ւրախալեր մարիամ կոյս անապական։ զի ի հայրական ծոցոյ անմեկնելի որդին։ իջոյ յանձն առնուլ բնական յորովայնէդ։ Ո՛ւրախալեր երկին վերհագոյն քրօջէ հողեղէնի։ որ զանտանելին երկնից և հրեղէնաց դասուցն։ իւր ընկալար մարքական որովայնէդ։ Ո՛ւրախալեր սիւն հրեղէն լուսոյն աչառանակ։ որ զարարչականն եղականաց լուսոյն ի քէզ առնելով ծագեցեր խաւարելոցս։ Ո՛ւրախալեր սափոր ոսկի երկնային հացին։ որ զաւուն վերուստի ջեռալ զմանանայն կենաց։ նորոյս պարգեւաւ կերակուր իսրայելի։ Ո՛ւրախալեր ամպ թեթեւագեղմն ի մանուկն։ որ իբանական երկիր հեղերզանձրեւ կենաց։ արդարեւն ընդ գործոց հաւատոյ պլտղաբերեալ։ Ո՛ւրախալեր դուստրը լուսոյ մայրանհարթանացեալ քանզի յղացեր զին ի քէն համախմբեալ վերնոցն։ որդւիք սիօնի երջանիկ գեղն ընդ փառս իբարձեալս։

Ո՛ւաքուամըն հրաշալեր որ անյայտեր ի մէնջ։ և՛ բանըն հայր ակն ան ըմբռնելի։ հօր փայլականացեալ և ի մարմնի բնակեցաւ անվ ընաս պատ հելով զարարածս ամ։ Ո՛ւաքուամըն հրաշագործ որ ի կուսէն ծագեցաւ։ ձառագայթելով զարարած ամ։ երկինըք ցընծային և երկիր ուրախանային։ և՛ ջն ամէն ընդ մարդկան շընորհեցաւ։ Ո՛ւրքի ապաւինիմ ամենասրբուհի։ գերագոյն և հրաշալի և բաշխող բարութեանց։ ակընեա՛ւր ես ծարաւեալ և հանգիստ ակնհատելոց։ և՛ղեր վէր ընկալ ամ ծայրն բանին։

Ո՛ւռանօթ խաղաղութի՛ և՛ արուեստակ զընտրեալ։ այսօր մարիամ աջընդունին ի փառըս քո ձագեալ մեզ լոյս որդւոցդ բինաց։ անդադարելով առաջ զքեզ մի՛ շտ մեծացուցանե՛մք։ Ո՛րպէս ամ ծայրն և արեւելք իմանալի։ այսօր մարիամ հրաշագեղ ծնեալ ի յանդ

Տանտանակ ապրեցուցիչ Լուսաղաբար աքերահամեան՝ ու ծ ընկալ. այսօր մարիամ լուսաւորչածոռ միածին ծընունդ յայտնեաւ ծնողաց. Ի ծնո
ղութիւնքո կոչեցեալ միածին նորդեւ աշխարհ.

Ի միածին մայր լուսոյ ես եւ կոյս լուսեղէն տաճար. որում երկին
չէին բաւական առ իբրեւ կուրծքդ՝ ի քէն մարմնացար՝ ։ Ա՛զ քեզ ան
հաղորդեալ որ միայնդ կանայս օրհնեալ՝ կրծլով ի քէզ զանտանելի
ղբընութիւնդ. օրհնութիւնք՝ մեծաց։ Աւրախալեր աթոռ փրկութեան յոյս
հաստատութեան մարդկան՝ միջնորդ օրինաց և հնորհաց. օրհնութիւնք՝
անդադար գոհութիւնք՝ մեծաց։

Աւրախացիր՝ միածին՝ որ կուսութեանդ ես պարծանք և մայր հաստա
տութեան մարդկան. օգնական և շընորհ աշխարհի մարիամ մայր և աղա
խին փրկչին ես մերոյ։ Ի՛ բանեղիդ՝ ամենեցունց ընծրծ տանելով զք
ընութիւնք անտանելին. զամենեցունց ամենակալն արժանի եղեր կրել
յորովայնի՝ որ երկնեցաւ ազգի մարդկան ։ Ա՛ն երօրեակն աթոռ
ցուցար միածին՝ ի գրկիդ բառնալով զնընծան ամենեցուն. որ նոր
ոն ի քերօքեա՝ առնայ միշտ բարեխոսեա կեցուցանել զմեզ։

Հզ Ա՛նըսկզբնն ու ընծայ ես հոգւով. զմարգարէութեանդ նախագուշա
կութեան արտահայելով լուսազարդեցեր. աստուածպէս հիղեալ յանա
քեանն ։ Ա՛նժամանակորդի միածին. զի խոստացեալ պարգեւս աւե
տեացն ի վերնատունն աւարտեալ լըցեր. առաւ ։ Ա՛մենակալ հայր եր
կնաւոր. զանբաժանելի լուսոյդ ըզ ծագումն հոգւովն սուրբ ընդ
ցեր. առաւտս։

Հն Ա՛նղի զքեզ՝ օրհնեն իշխանութիւնք երկնից թագաւոր փառաց
ամենակալ ամենակարող Թող զմեզ մեր ընկնելոցն ընդ
եւ հանգո ի խոր
հուրդ քում ի յարքայական ի հանգըստեան ։ Ա՛ր ինախնեաց զմարդարէն մանկտ լուսաւորեցեր աճապարանաւ տեսլեամբ աճուն
թիւնդ. լուսաւորեա և զմեր զնընկնեցեալսն և հանգո ի խոր
հուրդ քում յարքայական ի հանգըստեան ։ Ա՛ր ի ծնունդ քո
հարան խնամութիւնք աճապարանաւ ընդ ծնողին և մանկտ
քոյ աղբ. և գաւազանդ յերանաւետ յանթառամ եւ յանտերտում իւղ
անսպ. ի յարքայա։ Փառք հօր ։ Ա՛յսօր տօնակից հոգեղինաց գողով
հարանացեալ երկնեղիս՝ ընդ. տօնկ ուրախութիւնք զի յիշատակ անապա
կան անարատ կուսի՝ աճապարեմք։ Ա՛ստ Ա՛զ. Ա՛ղաչեալ ես առ

Ա՛ր զի գատակնիք երկանց անկծից նախամօրն հրոյ. միածնի որ
գալոյ քոյ ծնընդեանմէ կոյսըն մարիամ. այսօր յառաջ ինն յանպատում
փառսըն դարձուցեր սուաւ զի նախաստեղծըն զոր միշտ ունիմք քեզ
բերեալ. առ քեզ ուրախ ծնայ ընծայ մերոյ։ Ա՛ր ի հօրէ անմարմնաբար
ծընեալ ոգւով նախքան զյաւիտեան. և մարմնով ծընար ի սըրբոյ

Աստուածածին գերագոյն երկնից ցուցար խորհուրդ ահաւոր
քանզի ծագեաւ լոյսն ի հօրէ ընտրեցեալ էիր անտանելին պարզեր
ցաւ ի քոմ յորո վայնի. Հոգեւոր երգով ընդ քեզ ըմբռնիմ չտ մեծացուցանեմք։ Ուրախ փակեաւ զքեզ եղեկեղ յառաջագոյն ծանոյց կոյս
անարատ. ընդ որե մուտս տեսին չիք բանն անմարմին որ ի հօրէ
ներ մարմնով անխախտելի մնալով կոյսութեդ. Հոգեւոր։ Ի երբափո
խնայ ըզքեզ ի յերկինայն խորանն այսօր որդին քո միայ ծնեալ. ուս
տի և դամբ առաքելոցն և ի մատունն որ կուսանացն միա՛ձայնեալ

գովէին ըզ քեզ մայր անհարանցեալ. Հոգեւոր։

Ո՛վ խոնարհեցար յերկնից անմեկնելիդ ի հօրէ որդի ահ ծոյ. և՛ս
ուեր մարմին ի սըրբոյ կուսէ ՚ի՛ն. Հայցմամբ ծագողի՛ն լուսոյդ և
մեզ պղծութեաց։ Ո՛վ մնդուամբ քով կեցուցեր ըզ մեզ. Ե՛յարուցեալ
համբարձար առ հայր ի յերկի՛ն ծնա. այսօր երկնաւոր զօրք ի քէր ի՛մ
խնամըն մօրքոյ և կուսի ՚ի՛ն. Տայ։ Ո՛վ յիմանալի՛ խորանդ բ ուրձրա
ցոյցըզ քեզ մայր ահ ծոյ. անձառելի՛ փառօք միածնին որդի ՚ի՛ն. առ

նա միշտ բարե՛խօսեա՛ վն անձին ցմերոյ։

Ո՛ւրախները մայր անձա՛ւ լուսոյ նը ահ ծածածին. քանզի առ ի քէ՛ն
ծագեաց մեզ լոյս ի լուսոյ. և զխաւարն անգի՛տութեի՛ փարատեա՛ծ ց
ան՛ըստուեր լու՛սովն իւրո՛վ։ Ո՛ւրախները կոյս անարատ մայր ան՛տար
նացեալ. քանզի որ ի քէ՛ն ծընաւ՛որդին միածին վայելչակ յերկնից
այսօր վերածեաց ըզ քե՛զ սքանչե՛լի փառօք։ Ո՛ւրախներ հարան եր
կնային կոյս անապական. քանզի երկնայնո՛ն ըզ քեզ այսօր ընկալե
ալ ի տանէ՛ն հո՛ր ախտից և մե՛ղ քերգեսցո՛ւք քեզ մայր ան
Աստուածածին գերագոյն երկնից ցուցար խորհուրդ ահաւոր
քանզի ծագեաւ լոյսն ի հօրէ ընտրեցեալ էիր անտանելին պարզեր
ցաւ ի քոմ յորո վայնի. Հոգեւոր երգով ընդ քեզ ըմբռնիմ չտ մեծացուցանեմք։ Ուրախ փակեաւ զքեզ եղեկեղ յառաջագոյն ծանոյց կոյս
անարատ

հետ մի՛ զվերածիլ ընդ քե զայնպատում՝ ի կեա՛նան։

յանձն առեալ Եգիպ՛ոս՝ ի սիրա երկրին, ևչերբորդ աւուրս յարեաւ։ շնորհ
պղծողին։ Ա՛ր կենդանութեա՛ն դեռ ամենեցունն այսօր զմահ խաչին՝ ի
լեղեա՛ւ կերակրեցաք։ յաղթեցա՛ս ա՛նկե՛ղ լոյն՝ ի ձա՛չկամանե՛ մա՛հաբեր
ծածկելոց զի՛ տօղ այսօր՝ ի հողոյ դատապարտեալ ըարձաւ ի խաչ և
լոյն յանդիմա՛նիչ կենաց ըան՛ա պրկուին խաբեայ մեզ։ Ա՛ր դատապարտեա՛ց զմեզ
խոնարհեցա՛ր՝ ի ըարձանց և՛ առեր մարմին ի կուսէն։ յաղթեցա՛ս ա՛նկե՛ղ
յոգնութի՛ն ընդ դե՛մ թերչնա՛մտին։ սո՛ւրբ։

Ա՛ր հա՛մարձակ դեռս չկո՛ր և՛նձ՝ կո՛ղգոյն անբաժանելի՛ եակ միութե՛ն
ա՛ր լուսափա՛յլ ծագմա՛մբ հրաշափառապէս ելա՛ր՝ ի ցո՛ւցաւ՝ ի
ար Ը՛ր՝ իւրկրկի։ և՛գաւազան զօրութե՛ն հա՛ւատացելոց։ ոսկ՛ւա
ըզ քե՛զ բան՛՛՛ըրեցա՛նե՛մք։ Ա՛ր՝ ի հո՛րե՛ լոյսոյ լոյս ձա՛ռագայթե
+ Ա՛ստ ըն կենարար՛ո՛ր ե՛ղե՛ղ՛՛՛ւ զ փրկութե՛ն։ սո՛ւրբ ա՛մե՛նեցեա՛ն
կեաց ըզ սա՛ աքանչելի փառո՛ըն ի՛ երո՛ւ՛ք։ տուք ամե՛ն։
+ Ա՛կայ՛ք ժո՛ղովուրդք՝ ի տաճա՛ռի փառաց ըրիստոսի՛։ տուք ամե՛նե
բա՛ն օրհնութե՛ն՝ ի՛ բարձունս։ Վ՛ա՛նդի Թագաւո՛ըն ընդ պըսա
ըզ քե՛զ բան՛՛՛ըրեցա՛նե՛մք։ Ա՛ր՝ ի հո՛րե՛ լոյսոյ լոյս ձա՛ռագայթե
+ Ա՛ստ ըն կենարար՛ո՛ր ե՛ղե՛ղ՛՛՛ւ զ փրկութե՛ն։ սո՛ւրբ ա՛մե՛նեցեա՛ն
կեաց ըզ սա՛ աքանչելի փառո՛ըն ի՛ երո՛ւ՛ք։ տուք ամե՛ն։

Ա՛ՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՒՈՒՐՆԵՐՈՒ Ը ԻՆՍՆԱՅԻՆ

Ըզ քո՛ւ ըզ՛կե՛զ ղե՛ցի՝ ը՛զ սա՛ պա՛հեա՛ ի՛ խա՛ղաղութե՛ա՛ Ա՛ր ընդ
ցեր ողո՛րմութե՛ն՝ ի բնա՛կարա՛նըս հրեշտակաց և՛ մարդկան քա՛ա՛
բան՝ տուր սըմա զա՛նչարժ քո՛ զկա՛ղաղութե՛ն՝ և՛ տաճարի՛ փառաց սը՛ը
բո՛ւթե՛ն՝ քո՛յ քեզ ե՛րգեն մանկունք՝ տուր սոցա զառա՛ւտ քո՛ զո՛ղորմութի՛ն՝
ա՛ր՝ ի՛ հո՛ր՛ե՛ լոյսոյ լոյս ձա՛ռագայթե

Ա՛ր հա՛մարձակ դեռս չկո՛ր և՛նձ՝ կո՛ղգոյն անբաժանելի՛ եակ միութե՛ն
ա՛ր լուսափա՛յլ ծագմա՛մբ հրաշափառապէս ելա՛ր՝ ի ցո՛ւցաւ՝ ի
ար Ը՛ր՝ իւրկրկի։ և՛գաւազան զօրութե՛ն հա՛ւատացելոց։ ոսկ՛ւա
ըզ քե՛զ բան՛՛՛ըրեցա՛նե՛մք։ Ա՛ր՝ ի հո՛րե՛ լոյսոյ լոյս ձա՛ռագայթե

ետուրեա ամէ՛ր զՀոգիս ։ Ի՛ տառապի՛քս մերձե՛ալ Աստուածդ մատուցանէ՛մք
ղաշաղարոս ։ և՛ ծանուցեր զանձուածիդ ընդ հանո՛ր տիեզերաց ։ լո՛սաո
՛ի յաւուրն այցելութե՛ն ։ Ա՛ր կոչեցեր ի դրանց մահու՛ ըզ տիրելին զո
ծո ։ յի՛շեա ա՛մէ՛ր զՀոգիս նընջեցելոցն ընդ աչե՛լքո՛ ։ և դասաւորեա
ձեալ անննւթ գոյին գո՛յացեալ ։ի՛մեր բընութե՛ան ։ և՛ աղբերահոս
կողիս՝ մա՛ռքեաց զաղտեղութի՛ն զդի՛ մա՛ռդկա՛ յի՛՛՛ն ։ քեզ երկերը։
Ա՛ր յաթո՛ռս փառաց նըստիս բանդ աչե՛ւած խոնարհեցա՛ր ։ի հայրակա՛ն
ծոցոյ ա՛՛ռեր մա՛րմին ի կո՛ւսէն ։ վերականգնելով ։ի տեղի ըստորնկելոյ
լուսո՛յն զՀողացեալ բնութե՛ն ։ Ա՛ր կանգնեցեր ըզ խա՛չ քո ։ ի մէ՛ջ երե
կրի ։ և՛ սովա՛ռ ըզ սրօքեւափա՛կ դուռըն դրախտին ։ բա՛ց ցեր նախա
տե՛ղ ։ կենագո՛րծելով ։ի ձա՛շակմանէ՛ մա՛հաբեր պըտղոյն ։ Ա՛՛ւ զո
րութի՛ւք խա՛չի՛ քո՛ ։ ի՛մ ա՛ն ։ հիմնեցուցեր զկաթո՛ղիկէ ։ եկեղեցի՛ բընա՛կա
րան նո՛ր երրո՛րդութե՛ւդ ։ լուսաւորելով ըզ հեթանոսս ի՛ս մա՛ կըրկնակի

ծնընդեամբ ։

Ա՛՛ւրա խլեր եկե՛ղեցին սո՛ւրբ ։ ի՛ գա՛զ ըստե՛ացեան ։ միա՛ծնին ։ ուրա՛ խլեր և
ցընծա՛՛ցա՛ն ։ դերձ ա՛՛ւ սո՛ւրբո՛ վա՛ռ ։ Խընդա՛ յոյժ գո՛՛ւստըր վերի՛ն և
սիո՛նի ։ ահա թագա՛՛ւորըդ քո գայ ։ ընդառնակի՛ նորոյ ։ արդա՛ր
և՛ փրկի՛չ փրկի՛կ և՛ կեցո՛ւցանէ՛ ։ Օ՛ ղե՛ւրձացիք և՛ բերկրեցա՛ք ժողո
վո՛՛ւրդ ։ ա՛յ ։ մա՛տոյ զոստըս ծաղկեա՛՛ղըս հա՛՛ւաստով և՛ սա՛ստ ։ օ՛րհնեա՛ւ
ո՛ր եկի՛ըդ թագաւո՛ր տիե՛ղերաց ։

Հգ ։ Ա՛յսօր երկնայինքնո՛ւրախա՛՛ցան ը՛ երկրաւո՛րացա նորոդո՛ւմն ։ քան
զի նո՛րոգօրն ելից հոգին ի՛՛ ։ի՛՛ սե՛ր վերնատունն ։ որով նորոգեցա՛՛ն
դա՛րք առաքելո՛ցն ։ Ա՛յսօր հողանի՛՛թեայ բնութի՛ւն ցընծա՛՛յ ընդ հօր
հաշտութե՛ւ ։ քանզի որ երա՛ւրձ զհոգին ի՛մարդկանէ՛ վմա՛՛րմին եղելոց
դա՛՛րձեալ վերըստի՛՛ն ը՛ զնոյն սա՛՛րգևե՛՛ ։ Ա՛յսօր մա՛՛նկունք եկե՛ղեցւոյ
առնե՛ն ցընծութի՛՛ւք զգա՛՛լուստ նո՛ւ հոգւոյն ։ որով զարդարե՛՛ցան ի զգես
ո՛՛ւս լուսափա՛՛յլ ։ Ա՛գե՛ւրապա՛՛յծառա՛՛ւժըգն ընդ օ՛՛ր՛՛ւե ։ ան զերեք սը՛ըբե՛՛ւն ։
Հն ։ Ա՛՛ւաքա՛՛ւոր խաղաղութե՛ւն ։ որ քա՛՛ղցրո՛՛ւթի՛՛ւ խնա՛՛մա՛՛ւ զքո զարարած
՛ի յաւուրն այցելութե՛ւն ։ Ա՛՛ր կոչեցեր ի դրանց մահու՛ ըզ տիրելին զո
ղաշաղարոս ։ և՛ ծանուցեր զանձուածիդ ընդ հանո՛ր տիեզերաց ։ լո՛սաո
ետուրեա ամէ՛ր զՀոգիս ։ Ի՛ տառապի՛քս մերձե՛ալ Աստուածդ մատուցանէ՛մք

մարիտ պատարագ և զենուլին անապական. եկայք ժողով։
ի խորանի քոմ հիմնեցաւ այսօր. եկայք։ Ամէն մատուցաւ ձրի
քոմ. եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք։ Ի Ս պատուական
զպատի նեալ իխորանի փառացդոց պահեա անխըռով վի ի խաղաղու
ակ մի եղանդ ոք զօրութեանց հաւատով կանգնեցաւ ի խորանի
ցին։ Որ ըզ խորհուրդս փր կականա ծ գիտութե։ Ընդ հեցեր մեզ
ի ձեռն քահանայապե[illegible] և վրկայն. նորին աղաչանաց խղ
նայեա ի մեզ։ Ո հաւատացեալ ժողովուրդս ընծերդութե և
ընկալ և կեցո ըզ մեզ։ Ձայն լուսով քիվ. պայծառ քանզարեգա
ծո Խոտանի քոմ սրբութե զոր ընտրեցեր գալ բնտեամբ ըզ քեզ
ձոր տընօրհնութե կո ջեցար հոգւոյն սրբոյ միշտ կոյս. զքեզ
ըզբեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալ ես ի կանայս։ Որ հեց լուսոյն
զքեզ մեծացուցանեմք որ օրհնեալ ես ի կանայս։ Որ ըզ բանն ա ծ բաւական եղեր ընդունել յորովայնի միշտ կոյ
մարիտ պատարագ և զենուլին անապական. եկայք ժողով։

Ա՛ր զանաչատ բա՛ղուկըս քո՛ի խաչին տարածեցեր քա՛ւ աշ՛ջ. Ա՛ր ընշան յաղթուԹի՛ւ ետո՛ւր մեզ սո՛վաս զոյ կեա՛ն ըս մեր պահեա՛. Ա՛ր զաչխար հակեցոյց բազկատարածուի՛ խաչի՛ քոյ քա՛ւ աշ՛ջ. գաւառչա՛ն զօրուԹի՛ետո՛ւր մեզ սով. Ա՛ր ըզ մեռեա՛ծն ի՛ հաշակմանե փայտի՛ն յանցա՛նաց. կե՛նաց փայտի՛ւըն կե՛նագործեցեր. սո՛վան Ա՛ք խաչն օգնակա՛ն հաւատացե՛լոց. կա՛նգնեցաւ ի՛ երկրի՛ յաղթող Թըշնամոյն. ե՛կայք ժողովո՛ւրդք երկրըպագեսցո՛ւք.

Ա՛ռաքե՛լն աշ՛ջ բարձրացա՛ւ ի՛ խաչին ևզմեռեա՛լըս մե՛ղք փայտի՛ն հաշակմանե. ի՛ամանորոգեա՛լ կե՛նդանացոյց.

Հրաշակե՛րտ ևզօրե՛ղ փայտ խաչի՛քոյ քա՛ւ. գաւա՛ռան զօրուԹի՛ ի՛երկրի՛ երևեա՛լ. ե՛կայք ժողովո՛ւրդք երկրըպագեսցո՛ւք. Օ՛ր հրեի՛ցըն ծա՛ծկեա՛լ զանԹա՛ք չերևի՛ ըզ գանձըն. փափագմամբ Թագ՛ուհոյն փայտ կե՛նաց յայտնեցա՛ւ. ե՛կայք. Ա՛ա եկե՛ն յաղթուԹի՛ հաւատա՛ցե՛լոց. ախՅեան և կնի՛ք յաղԹողըդ մԹըշնամոյն. ե՛կայ.

Ա՛ռաքե՛լի՛ երևո՛ւմն երևեա՛լ գը.խոյհն. նըշտերով յատենի՛ յեր ուսաղէմ. խըն՛դրե՛ր ըզ պա՛տուականն փայտ խաչի՛ն. յոր ըզ մե՛սիան բևեռեցի՛ն. Ա՛ՀՃաստա՛տ տո հրամանա՛ն Ժողովեա՛լ հը՛ր՛էից. ցուցա նե՛լով նըմա ըզ պա՛տուական՝ փայտ խաչին՝ յոր ելեա՛լ բարձրացա՛ւ արա րի՛չն՝ արարածո՛ց. Ա՛ ՚նդ յայտնի՛լ սը՛ր՛բոյ խաչի՛ն ի՛ տեղւոջըն սը՛ր՛բո՛ւ Ե՛ր՛ե՛լմամբ անուշհոտ խընկոց. և՛ ը՛ցան տի՛եզերը՛ք մե՛ծապէս պա՛ր՛գևո՛ք

Օ՛ Թագաւորըն փա՛ռաց՝ ք՛ա՛՛՛

Ինչու՞ ոչ ոք ինձ չի սիրում, ոչ ոք ինձ չի ուզում, ոչ ոք ինձ չի ողջունում, ոչ ոք ինձ չի ճանաչում, ոչ ոք ինձ չի հարցնում, ոչ ոք ինձ չի հետաքրքրվում, ոչ ոք ինձ չի հարգում, ոչ ոք ինձ չի պատվում, ոչ ոք ինձ չի գովում, ոչ ոք ինձ չի փառաբանում, ոչ ոք ինձ չի երկրպագում, ոչ ոք ինձ չի ծառայում, ոչ ոք ինձ չի հնազանդվում, ոչ ոք ինձ չի հպատակվում, ոչ ոք ինձ չի ենթարկվում, ոչ ոք ինձ չի հավատում, ոչ ոք ինձ չի վստահում, ոչ ոք ինձ չի հանգստացնում, ոչ ոք ինձ չի մխիթարում, ոչ ոք ինձ չի սփոփում, ոչ ոք ինձ չի ուրախացնում, ոչ ոք ինձ չի զվարճացնում, ոչ ոք ինձ չի զբաղեցնում, ոչ ոք ինձ չի զբաղեցնում, ոչ ոք ինձ չի զբաղեց

ՀՈՒՇԱՆԵԱԼ փայտ գիտութեան՝ ըմպել մեզ ի կենացըն հանեալ ա՛ր տաքսեցոյց. որոյ յանցեաւ մայրն եւայ և՛ պարտեաց ըզ նահապետ հայրն Ա՛դամ փայտ խաչելի քոյ հնձնասուռս գտաւ զան զօրութիւն կենաց մարդկայն և՛ յոյս հաստատութեան. անաչքնորդ եղեւ մեզ ի կենացըն յաւիտեանից. Ա՛յտուր մեզ նըշան յաղթօղ սըր զխաչ քո. զի՛ անվնաս մըտցուք ընդ նեղուռնըն անձկացեալ ձանապարհին. որոյմ ցանկայի՛ն երկրաթինք որդիք մարդկան։

ՁՇՈՒԿ Յաղթօղ և՛նոր օրհնութեի՛ միշտ ի՛ բարձունս երգեսցուք. թագաւո՛ր սրբոն. քեզ հաւատացեալ ժողովուրդք. Ա՛ր երկն ի՛ լուսա ւորել զընտրեալ սըբ զեկեղեցի. և՛ պըսա՛կեաց սըբ խաչիւն. ընդմ ըզ փառս երգեսցուք. Ա՛յսօր և մեք ածնեսցուք զնաւաւկատիս սըբ խաչին. և՛ փըրկո՛ղն մնտո՛ւսցուք փառք. և՛ պատիւ յա՛ւիտեան։

ՔԱՀԱՆԱՅԻ քոյ. քա՛ երկիրպագա՛նեմք և՛ ըզ թաղո՛ւմըն քո մեծաւցո՛ ցանե՛մք. և՛ սբ զյարո՛ւթիւնըդ քո փառաւո՛րեմք. եկայք հաւա տացեալք երկրըպագեսցո՛ւք քեզ ա՛յ մերոյ վանըն զի երկին ի ձեռ ո՛ւրն խաչին իւրոյ չնորհեաց պարգեւս ա՛շխարհի։

ՓԱՌՔ սբ խաչի՛ն ալէլո՛ւիայ։ սբ սիօնի ալէլո՛ւիայ։ սբ յա րո՛ւթիւնըն ալէլո՛ւիա՛յ։ Ալըշանեցա՛ւ. իցմէ։ Ի պետղոցորե։ ՓԱՌՔ սբ խաչի՛ն։ փա՛ռք և՛ երկիր. բոյ հոգւոյն. ա՛յժմ ևհետ ամէն։ փառք սբ խաչի՛ն ալէլո՛ւիա՛յ։

Կանոն Յարութեան Ա՛ստուծոյ Օրհնութիւն. Ա՛ՀԱ. Ղուկասայ ասա տաշտածվե.

ՕՐՈՒԹԻ՛ՆՔ սբ խաչի՛ն քոյ. զոր կանգնեցեր ի՛ փըրկութիւն մեզ խաչեցա՛ր. սա՛ տիպաւորեցե՛ր ըզ մեզ յամենայն փորձութենէ։ Ա՛նդրի ի սմա բարձրացա՛ր ա՛ծ և՛ ի սմա հեղեր ըզ պատուա կան սբ զարիւնդ. սա՛։ Ա՛յ՝ ըզ քո միւսանգամ ըզ գալուստդ նըշանա՛ւ խաչի քոյ ցուցեր աշխարհի. սա։

Ընչ քեզ ողբան՝ ո՛հ մեծացուցա՛նք մեք. Վ՛երջինիդ գերագոյն է ինն
ՀՈԳԻ ՆՐ ԵՐԳով ՁՈՒՄ. և՛ եղեր ձրևեք արեգականն արդարո՛ւթեն. Հոգի՛ նր երգով
Մ՛ԱՅՐ ԼՍե՛ՍՈՅ ՄԱՐԻԱՄ ՍՔ ԿՈՅՍ. որ ըզ լոյսն ան՛ ի՛ Հօրէ ծընաւ մեր
Թաղիչ Հոգւոց՝ ընչ.

Ա՛ՄԵՆԱԶՕՐ՝ ՍՔ ՀՈԳԻ՛. որ անդ՝ որչի՛ք ես նեղելոց՝ և՛ մխիթ
ՀԱՐԳ ՓԱՌՔՔ ՔԵԶ ՀԱՅՐ՝ ՆՐ ԿԵՆԱՐԱՐ դես մարմնոց և՛ գոյացո՛ւցիչ Հո
ԼՈՒԱՍՓԱ՛ՅԼ ԵՒ ՆՈՐԱ ՓԵՍՏԻ՛ՐԱՍ. ՎԱ՛ՐՈՅ և՛ ՄԵՔ.
ՏՆ ՊԱՐՔ ՔԵԶ ՀԱՅՐ՝ ՆՐ ԿԵՆԱՐԱՐ դես մարմնոց և՛ գոյացո՛ւցիչ Հո
ՇՈՐ ՄՐՐԿՐԱՏՈՒԹԻՔ՝ ՁԱՐԴԱՐԵՑԵՐ ՆՈՐՕՔ ԸԶ ՏԻՐԵԼՈՒՐՍ. ՝ԻՐ ԶԶԵՒՈՐԸ
ՄԻՄԵԱՆՑ ԶԱՅՆԻՆ ԼՐՈՒՈՒ՛ՔՔ. ՎԱ՛ՐՈՅ և՛ ՄԵՔ. ՝ՆՈՂՈՒՐԱԿԱՆ
ԵՒ ՄԵՔ ԱՅՍՕՐ ՍՏԱՆԵ՛ՄՔ ԸԶ ԳԱՂՏԵԱՏՔՈՒ ՇՈՐ. Օ ՈՒԱՇՁՈՑԱՆ ՔՈ ԳԱՂԸՍ
ՏԵԱ՛ՄՔՆ ՇՈՐ ՍՏԱՔԵԱԼՔՆ. ԿՈՂԵԼՈՎ ՝ԻՐ ՄԻ՛ՍԻՆ ԸԶ ՁԸՐՈՒԵԱՆՆ ՝ԻՄ
ԱՆԴ ՀՈԳԻ՝ ՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԿԻՑ ԵՂԵՐ ՀՈՂԵՂԻՆԱՑԱ. և՛ԽԱ
ՁԵՑԱՐ. ԸՆՆ. Ա՛ՄԵՆԱԶՕՐ՝ ՇՈՐ ՀՈԳԻ՛. ՈՐ ԱՆԴ ՈՐՉԻՔ ԵՍ ՆԵՂԵԼՈՑ՝ և՛ ՄԵԼԽԻ
Ա՛ՐԴԱՍԻՐԻ՝ ՀՕՐ ՈՐԴԻ. ՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԿԻՑ ԵՂԵՐ ՀՈՂԵՂԻՆԱՑԱ. և՛ԽԱ
Ա՛ՀԱՆ՛Ջ ԵՂԵՐ ԶԱ՛ՂՈՒԴ ՅԱՐՈՒԹԵՂ՝ ՈՂՈՐ՛Ջ.
Ը՛Զ ԳԵՐԵԱ՛ԼՍԷՆ ՓԸՐԿԵՑԵՐ ՔՈ ՅԱՐՈՒԹԵՂ՝ ՈՂՈՐ՛Ջ.
ՆՇԱՆԱՒՆ ԵՄ Ա՛ՂՈՒՂԱ ՓԸՐԿԵՑԷ. Ա՛Ր ԿԱՄԱ՛Ս ՀՕՐ Ը՛Զ ՀԱՐՅԱՐԱՐ
ՆՇԱ ՅԱՆՁՆ ԱՒԵՐ ՔԱՆԴ ԱՐՁԱ. ՈՂՈՐ՛Ջ. Ա՛Ր ՀԱՒԱՏԱՐ ՆՐ՝ ՀՈԳԱՒՆ
ՈՐ ԱՐԴԱՐ ԼՍԵՑԱՒ ՄԵՂՔ ԱՐՁԱ. Ա՛Ր ԿԱՄԱ՛Ս ՀՕՐ Ը՛Զ ՀԱՐՅԱՐԱՐ
ՀՈԳԻ՝ ՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԿԻՑ ԵՂԵՐ ՀՈՂԵՂԻՆԱՑԱ. և՛ԽԱ
ՀՈԳԻ՝ ՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԿԻՑ ԵՂԵՐ ՀՈՂԵՂԻՆԱՑԱ. և՛ԽԱ

քաղեալ

քո արդեւն ես. եւ սովաւ։ Այս է սահման սրբոյ քո եւ իմ տ քաղաքդ արդարոյն ես։ եւ սովաւ։ Այս է ոչխարն որ ունեցար ի իմ տ քաղաքդ թեսցուք անօրէն թըշնամուն։ Այս է ղէն յաղթութեան արեամբ ա՛յսօր ընդ ամպըս լուսաւորս երեւեալ նըշանն աւրհնական խաչին. բոցայնի շ փա՛յլմամբ, տեսողացն ընթացեալ է՛ քաղաքն ըն պատմելին. ըզ նը՛շանն քո ա՛ր ա՛ըզ հա՛ըցըն ը մերոց։ Արեւելից փայլեալ Ճառագա՛յթ ա՛ըզ խաչին. ա՛ըզ ոգեակա՛նակերպ Ճառագա՛յթի ք մա՛ըան տեսա՛նիւ՛ էին ըզ՛ըրտըզ. ժամու. նը՛շան։ Ա՛պաւէն ցուցա՛ա մեզ ա՛ը՛ խաչըն փըրկչական. զի յաղթեացուք նո՛ւաւ անօրէն թըշնամուն՛ն կինք հաստատուեալ ըն կա՛ւեալ է՛ յանձի՛ն ըս մեր. ըզ նը՛շան քո՛ ա՛ր ա՛ըզ. ք։ Ի զ տր՛ օրհնեցեալ բարձր ա՛ըարեր ըզ նա՛յա՛ւ հատ՛ն Ա՛յսօր նը՛շան ա՛ը խաչին՛ էր՛ըրկնից երեւեալ ե՛կայք նոր ժողո՛վուրդք. մի՛ բա՛նա թը՛ ըզ տր՛ օրհնեցեալ։ Ա՛յսօր՛ ի՛ա՛ը գողգոթայ ցոլացեալ երեւեա՛ը տեսի՛լ ահա՛ւոր ժո՛ղովոյն. քո՛ հա՛նա՛յք երգո՛վ ըզ տր՛ օրհ՝ Ա՛ծածին մա՛յր լուսոյ ա՛ը կո՛յս լուսեղէն տաճա՛ր. ո՛րում ե՛րկիր նը՛ք չէ՛ին բա՛ւական ա՛ռ՝ ի՛ բնա՛ կո՛ւթե՛ի՛ ի՛ք՛ն ամբա՛ստացա՛ ե՛։ զ՛ քե՛զ անհա՛րանացեա՛ր ո՛ր մի՛ա՛յդ՝ ի կանա՛յս օ՛րհնեա՛ւ. կրե՛լով ։ զան տա՛նելի զբա՛նո՛ւթի՛ն. օ՛րհնո՛ւթը՛ մե՛ծացո՛ւցանե՛ մ ։ Ա՛ւ լա՛ը ա՛ը Թո՛ա փըրկո՛ւթե՛ա՛յս հաստատո՛ւթե՛ա մարդկան՛. ։ ո՛ր՛դ օրինաց և՛ն՛որհաց՛. օ՛րհնո՛ւթը՛ ա՛նդադա՛ր գո՛ն. ։ մե՛ծ։

Ա՛խերկնից ե՛րեւեա՛ր նը՛շանըն յա՛ղթո՛ւթե՛ա՛ն յա՛յսո՛ր. հմ՛թանոսաց ծա՛ գեաց՛ց լո՛յսն աղո՛ըմո՛ւթե՛ա՛ն՝ ի՛ա՛ը բա՛ղմո՛ւթը՛ ժո՛ղովո՛ւրդն. տեսա՛նէ՛ին ա՛յսօ՛ր ը՛ըզ խաչըն լուսոյ՝ Ճառագայթի՛ւք զարդարեա՛ւ. ի՛ն՛դ երեւո՛ւմըն սը՛ըտոյ խաչի՛ն էդ ք՛ա՛ ա՛յսօ՛ր. երեսաղէ՛մ մե՛ծաւո՛ըն պանծացա՛ա՛ւ ե՛ոյ՛ժ ։ ի՛ա՛ը ըզ ծագո՛ւմըն լուսոյ ա՛ծ՛ային ը՛նշանի՛ն՝ ք՛ո՛յ. Ճառագայթի՛ւք տեսանի՛ն՛ը բազմութե՛ն ժողովո՛ւրդն։ Ի՛ մեծապաղծ զո՛ ըութի՛ն խաչի՛ն էդ ք՛ա՛ ո՛ր ցո՛ւցաւ ։ ի՛ յո՛ճնութի՛ն ընդ դի՛մ թըշնամո՛ն՝ պատերազմանց զօրութե՛ա՛ն. ք՛ո՛վ։

Ա՛ւա՛ւրհնեա՛լ ես դու ա՛ր՛ըդ ա՛ր՛ըդո՛ւն ես. և սո՛վաւ։ Այս է ա՛ըտա՛ծքո՛ ա՛ր՛ըդո՛ւն ա՛ը՛։ և սո՛վաւ։ Այս է ո՛ա՛ղ՝ն սը՛ըբո՛ւթե՛ա՛ն և՝ ի սո՛վ է ա՛ըտա՛ծ

բազեալ քո գառնացոյ. և սովաւա. Պա ի կարապետ յաւուրը գալըն առեան փըրկչէն ն. և պըշակ պարծանաց հաւատացելոց. և սովաւա.

Կոնդակ Ղազարու Աշուղ Օրհնութիւն Ի Կ. Պոլիս ետուաւ տաղ.

Պաչէրն կենարար որ եղև ըմպ՛զ փըրկութէն. սովաւա ամէնիս քեռն ըզ քէ զ բա՛ռ՛ն՛ր՛ք՛ան՛ե՛մ՛ք։ Ո՛ր ի հօրէ լուսոյ լոյս ծագեցեր ի ռազմական ի յերկրկրի. և գաւազան զօրութեա՛ հաւատացելոց. սովաւա։ Ո՛ր լուսափայլ ծագմամբ հրաշափառապէս ընդ՛զ ցուցաւ. ի յօգնութի՛ ընդ դէ՛մ ի՛ չ՛ա՛ր՛ա՛մ՛ա՛ն։ սովաւա.

Ո՛ր յաթոռ փառաց նըստիս բանդ ահեղ խոնարհեցաւը ի հայրական ծոցոյ ա՛ռեր մարմին ի՛կո՛ւսէն։ վերակա՛ն՛գ՛նե՛լո՛վ ի՛ տեղի ըստորին կեալ լուսոյն զՏ՛ն՛դ՛ա՛ց՛ե՛ա՛լ բնութի՛ն։ Ո՛ր կանգնեցեր զՔ խա՛չ քո ի մէջ երկրի. և՛ սո՛վա՛ւ ըզ սրօքեափակ դուռըն դրախտին, բա՛ ցերնա խաւարղծին. կենագործելով ի ձա՛չակմանկ՛մա՛ծա՛բեր պըտղո՛ն։

Ն՛ զօրութէ խաչի՛ քո ք՛ի՛ն՛ հիմնեցուցեր զկաթուղիկէ եկեղեցի՛ բզ նա՛ կարա՛ն սբ երրո՛ր՛դ՛ո՛ւ՛թ՛ե՛ն։ լուսաւորելո՛վ ըզ հեթա՛նոս ի՛ սմա՛ կըրկնաւոր ծնընդեամբ։

✠ Վ՛Ձ։ Աւետիս Տէր ասա. ✠

Աբրահամ՛ սըրտոյ շնորհեցեր եկեղեցւոյ սբ՛ ըզ խաչ քո տէր. քանզի հեղուսիւք ձըգմամբ անարատ ձեռնէն քո՛յ ի սմա՛. համահաւաքեա՛ առ ա՛ ի՛ չ՛ա՛մ՛ա՛ր՛ի՛ն սե՛ռ՛ս բանակա՛ի՛ն կենդանեաց. պաղատեմք ըզ քե՛ զ ա՛ պահա՛նեա՛ ըզ մեզ ընդ հո՛վ՛ա՛ն՛ե՛ա՛ւ խաչի՛ քո՛յ սո՛ւրբ։ Տէսի՛ լ անձառելի՛ խորհըրդոյն զորյաւաջադոյն ցուցաւ լուսածի՛ն նբ՛ն՛ր՛ջ՛ա՛ն՛. ք՛ ի սերոբէն բոցեղէն հրա՛նի՛ք պա՛ռ՛ւ՛ն՛ա՛կէր. ի՛ մէջ պանծալի՛ն ա՛ լուսէ դրա՛խտին. պաղատեմք ըզ քե՛։ Աբրկնաւոր փ՛ ցուցաւ սանդո՛ւխ իմանալի՛ ճա՛նապարհ առնելո՛վ որդւոյ մարդկան՛ ընդ դո՛ւռըն կենա՛ց մը՛տնն. քանզի՛ խորհըրդեամբ ցուցաւ ըսքա՛ն էնէ՛ն՛ն՛ յա՛ կօբայ. երկնաւո՛ր զօրացն էջք և ե՛ի՛ր՛ք ա՛ի՛ր՛ա՛ն. պաղատ։ փա՛յտ կենա՛ց ըզ սա հոգեւո՛ր՛ըն վերագոչեաց գերահրաշ՛ լի՛ւ՛մ՛ա՛ տուն՛ն. քանզի արարիչն արարածո՛ց բարձրացաւ ի՛ սմա. և կողահո՛ս չի՛ թ՛ք անապակա՛ն արեանն ըզ կողո՛ծ՛ն՛ի՛ն ջը՛ջ՛եաց ըզ մե՛զ. պաղատ։ Ո՛ւ՛ռ՛ա՛ջ՛ն՛ո՛ր՛դ ցուցաւ սիւնաառեա՛կ փայլմամբ ծ՛ո՛ղո՛ւ՛լ՛ը՛ր՛դ՛ե՛ա՛ն ի՛ս՛ր՛ա՛յ էլի՛ն. գաւազանաւոր հերձմամբ ըզ լեռնացեալ ըզ կո՛ւ՛տ՛ա՛կո՛ւ՛մ՛ բնութի՛ն ջուրցն ի՛ կա՛ր՛ծ՛ր՛ո՛ւ՛թ՛ի՛ն փոխարկեա՛լ վի՛ճ՛ա՛կ՛ի՛. պաղատ։ Ա՛, երգո՛ր՛ծ՛ե՛ա՛լ հրաշ՛ըս խաչանկի՛ չ համբա՛ր՛ձ՛մ՛ա՛մ՛բ ձեռա՛յ՛ն՛ն մեսէսի՛ ընդ դէ՛մ ա՛մ՛ա՛ղ՛ն կայ. ի՛ մարտն պարտե՛ր ըզ բեզի՛ ար. և ձո՛ւ՛լ՛ա՛դ՛ր՛շ՛ա՛ն՛ ձուլի՛ւ՛ք ե՛ն թադրեա՛լ կո՛ր՛ղ՛ը՛ր. պաղատեմք։

Ա՛ւ՛ա՛զ՛ա՛ն՛ա՛ւ՛ե՛ խաչի՛ քոյ ա՛ռ՛ա՛ր՛ա՛ւ՛ հալածելոցս աչ՛խարհակա՛ւ՛ւ՛ժ՛ա՛ն՛ ա՛ւ՛ր՛ն

Ես մեր երկիրը պաշտպանեմ հօր հոգւով եւ մեծ ջանասիրութեամբ։ Ոչ փոխանակ ծոցածին բանին ոչինչ կերը կինս. առաքեցաւ աւետիքը հօր ի բարձանց՝ հոգի ի ձեռն մըխիթարել զորս յադամայ տըրմեցելոց եւ հրաշխել զընտրեալ զգաստ առաքելոցն. վե։ Այծր տըրմակն եւ գիշերայինն լուծանն եր կունք ծնընդեան նա՝ խամրն։ քանզի զծնեալս ընմարմնով իմահկ յատպ կանուել. վերըստին ծնանիլ հոգւին յորգին լուսոյ հօրն երկնաւորի։ վ. Ես երկիրը։ ծրհնեմք ըզգբեզ. որ հանգուցեր դեւս ընդ ոքեցելոցն հայոց ամենակալ։ Ստանդ աջ եւ համագոյ փառաց հօր պատուեր։ գովեմք ըզքեզ։ որ յարութիւն դեւս ընդ ոքեցելոց. որպէս մեծ ։

Ես մեր ըզքեզ. որ նորոգող դեւս ընդ ոքեցելոց հոգւոյդ ձըշմարիտ։

Ողբիւր անըսպառ յորմէ բաշխի տիեզերական շընորհ. բարեբա նակիչ լինիմ։ Ակն ի ժողովուրդդ երկրպագեցու ք աշխային ըզ նը շանիս. համբարձեր միաբան ըզ ձեռս ձեր ի սըրբութիւն. եւ ըզ բնակեալն խաս մեծ շտ փառաւորեցուք։

Անուանեալ փայտ գիտութեամբ ընդ մեզ ի կենացըն հանեալ պտղոյ ցոյց. որով յանցեաւ մայրն եւայ եւ պարտեաց ըզ նախա հայրն։ Ոսկ փայտ խաչին քոյ կենասատուգաւազանն զօրութեամբ կենաց մարդկանն եւ յոյս հաստատութեան. առաջնորդ եղիր մեզ ի կենայնըսն. յաւիտենից։ Ո՛ւր մեզ ընշանն յաղթող ըզխաչ քո. զի սովաւ մըտցուք ընդ ղօ ռանն ձկացեալ ձանապարհին. որում գանկայի ներկրծինք որդ ի մըդկ ն հգ Ո՛րդագ կն արդարութեամբ ծագեաւ յաշխարհ հալածեաց ընդ խաչարն պնգի տութեան. ակեստանդու եւ յարութեան համբարձաւ ան հայր յորմէ ծագեաց. որ երկրպագի երկնաւորաց եւ երկրաւորաց ընդ հօր եւ սըբ հոգւոյն. վ որոյ եւ մեծ ութ երկիր պագանեմք հօր հոգւ ն վ եւ ձըշմարտութեամբ։ Ո փոխանակ ծոցածին բանին որ ի կեր կինս. աւետիքըն հօր ի բարձանց՝ հոգի ն ձըշմարտութեամ մըխիթարել զորս յադամայ տըրմեցելոց եւ հրաշխել զընտրեալ զգա սս առաքելոցն. վե։ Այծր տըրմակն եւ գիշերայինն լուծանն եր կունք ծնընդեան նա՝ խամրն։ քանզի զծնեալս ընմարմնով իմահկ յատպ կանուել. վերըստին ծնանիլ հոգւին յորգին լուսոյ հօրն երկնաւորի։ վ. Ես երկիրը։ ծրհնեմք ըզգբեզ. որ հանգուցեր դեւս ընդ ոքեցելոցն հայոց ամենակալ։ Ստանդ աջ եւ համագոյ փառաց հօր պատուեր։ գովեմք ըզքեզ։ որ յարութիւն դեւս ընդ ոքեցելոց. որպէս մեծ ։

Ողբիւր անըսպառ յորմէ բաշխի տիեզերական շընորհ. բարեբա նակիչ լինիմ։ Ակն ի ժողովուրդդ երկրպագեցու ք աշխային ըզ նը շանիս. համբարձեր միաբան ըզ ձեռս ձեր ի սըրբութիւն. եւ ըզ բնակեալն խաս մեծ շտ փառաւորեցուք։

Անուանեալ փայտ գիտութեամբ ընդ մեզ ի կենացըն հանեալ պտղոյ ցոյց. որով յանցեաւ մայրն եւայ եւ պարտեաց ըզ նախա հայրն։ Ոսկ փայտ խաչին քոյ կենասատուգաւազանն զօրութեամբ կենաց մարդկանն եւ յոյս հաստատութեան. առաջնորդ եղիր մեզ ի կենայնըսն. յաւիտենից։ Ո՛ւր մեզ ընշանն յաղթող ըզխաչ քո. զի սովաւ մըտցուք ընդ ղօ ռանն ձկացեալ ձանապարհին. որում գանկայի ներկրծինք որդ ի մըդկ ն հգ Ո՛րդագ կն արդարութեամբ ծագեաւ յաշխարհ հալածեաց ընդ խաչարն պնգի տութեան. ակեստանդու եւ յարութեան համբարձաւ ան հայր յորմէ ծագեաց. որ երկրպագի երկնաւորաց եւ երկրաւորաց ընդ հօր եւ սըբ հոգւոյն. վ որոյ եւ մեծ ութ երկիր պագանեմք հօր հոգւ ն վ եւ ձըշմարտութեամբ։ Ո փոխանակ ծոցածին բանին որ ի կեր կինս. աւետիքըն հօր ի բարձանց՝ հոգի ն ձըշմարտութեամ մըխիթարել զորս յադամայ տըրմեցելոց եւ հրաշխել զընտրեալ զգա սս առաքելոցն. վե։ Այծր տըրմակն եւ գիշերայինն լուծանն եր կունք ծնընդեան նա՝ խամրն։ քանզի զծնեալս ընմարմնով իմահկ յատպ կանուել. վերըստին ծնանիլ հոգւին յորգին լուսոյ հօրն երկնաւորի։ վ. Ես երկիրը։ ծրհնեմք ըզգբեզ. որ հանգուցեր դեւս ընդ ոքեցելոցն հայոց ամենակալ։ Ստանդ աջ եւ համագոյ փառաց հօր պատուեր։ գովեմք ըզքեզ։ որ յարութիւն դեւս ընդ ոքեցելոց. որպէս մեծ ։

Ա՛կայք չինեացո՞ք ըզ ինձ խոր՛նդն լուսո՛յ. քանզի իմա՛ն Ծագեաց
մեզ լոյս ի հա՛յաստա՛ն աշխարհի. Ծո՛ղս Ա՛ր հաստատեցեր. ասա.
ա՛ն գերեզմո՛ն. ո՛վ քեզ ծո՛ղս ա՛ր հաստատեցեր. ասա.
Ա՛ր ես ի ներքո՛ւստ ամենայն ստորոտ լերանց. ա՛ր ես ի ներքո՛ւստ
ամենայն ստորոտ լերանց. ա՛ր ես ի ներքո՛ւստ ամենայն ստորոտ լերանց

Ա՛յսօր հրեշտակաց բազմութի՛ւնք ըն տօնակից լինին ընդ մեզ. քանզի երկնաւո՛ր Թագաւորն եկաւորի՛ ի մեզ եկեղեցի։ Իսկ դուն զաւրա՛ւոր ձայնիւ եղանակելով։ երգեցո՛ զերգս օրհնու՛թեան երբեմն սրբոց հայրապետացդ հայնիւ ձայնիւ եղանակելով։ երգեցո՛ զերգս օրհնու՛թեան երբեմն սրբոց հայրապետացդ հայնիւ ձայնիւ եղանակելով։ Ա՛յսօր հրեշտակաց բազմութի՛ւնք ըն տօնակից լինին ընդ մեզ. քանզի երկնաւո՛ր Թագաւորն եկաւորի՛ ի մեզ եկեղեցի։ Իսկ դուն զաւրա՛ւոր ձայնիւ եղանակելով։ երգեցո՛ զերգս օրհնու՛թեան երբեմն սրբոց հայրապետացդ հայնիւ ձայնիւ եղանակելով։ Ա՛յսօր հրեշտակաց բազմութի՛ւնք ըն տօնակից լինին ընդ մեզ. քանզի երկնաւո՛ր Թագաւորն եկաւորի՛ ի մեզ եկեղեցի։ Իսկ դուն զաւրա՛ւոր ձայնիւ եղանակելով։ երգեցո՛ զերգս օրհնու՛թեան երբեմն սրբոց հայրապետացդ հայնիւ ձայնիւ եղանակելով։

Ա՛յսօր սրբոցդ կանգնեցաւ մեզ երկեղեցի. և ընդ նա Թագաւորն ի սմա պատարագեալ. երկայք հաւատացեալք երգեսցո՛ք զերգս երգոնս. Պատք հրեշտակաց ըն վայրի ինչ եւ երկնից երգեն սաեղծվ. Հրաշալի

ՏԲՂ

արդարոյց. և՝ խամճ շող ա՛ծելէ՛ն ի՛ հօրէ լուսոյ ծագեալ. ի՝ սմա՝
զէ՛ն. ի՝ ս՝ մ՝ զ զբեզ օրհնե՛ մ՝ ուր՛ծ հարցէ՛ն մերոյ. Չարունա՛ր ա՛ր՛ա՛նց
Ա՛յո՛ր պայծառ և՝ սի՛ն լուսոյ. լը՛ցեալ ա՛ծ՛այինն շնորհի՛ս ա՛ր՛կէկ
փառք հօր. Ա՛ւրհնելը բերկրեա՛ց հաւանացեալ ա՛ր՛ե՛ կէ՛ղեց. պայ
ծառացո՛ զմանկո՛ւնըս քո յօրհնաբա՛նութի՛ն. ծա՛ղո՛ւն զգ շո՛ղ լու
սոյ ի՛ քե՛ զմայր եկե՛ղեցի՛: Տէր ողորմեա՛ ի՛մ՝ ա՛ր՛ա՛ւ՛ժ՝ ոտ՝ ոտ՝:

Ա՛ր՛եգա՛՛կն արդարութե՛՛ք ծա՛գեա՛՛ լաւկանա՛՛ր հա՛՛լածեաց զգ
պարգևաց տըւօ՛՛ղն:

Ա՛ր՛եգա՛՛կն արդարութե՛՛ք ծա՛գեա՛՛ լաւկանա՛՛ր հա՛՛լածեաց զգ
խաւա՛՛րնա՛՛ն դի՛՛ տո՛՛ւք է՛՛. Ա՛՛չեա՛՛ մահո՛՛ւ և՝ յա՛՛րութի՛՛ն համբարձաւ՛՛ա՛՛
հ՛՛ոյը յո՛՛րմէ՛՛ ծա՛գեաց. ո՛՛ր երկբրպագի՛՛ երկնա՛՛ւորաց և՝ յերկրաւորա՛՛ց
ընդ հո՛՛ր և՝ ս՛՛ընձ հոգեւո՛՛յն. վ՛՛ս որո՛՛յ և մե՛՛ծ՝ ք՛՛ երկի՛՛ր պագանե՛՛մք հո՛՛ր
հոգեւո՛՛վ և՝ ճշմարտութե՛՛ք. Ա՛՛ր փո՛՛խանակ ծո՛՛ցածի՛՛ն քանի՛՛ն ո՛՛րե՛՛ զ
յերկինս, ա՛՛ռաքեցաւ առեա՛՛ւք ըզն հօր իբ՛՛ արձանաց՝ հոգի՛՛ն ճշմարտու
թե՛՛. մ՛՛ըխիթա՛՛րէ զորս յապա՛՛մէ տըւո՛՛ւցեալց և՝ հրա՛՛ւիրէ՛՛ զ ըզ՛՛նտրե՛՛լ
զդա՛՛սս առաքելոց. վա՛՛ւ Ա՛՛յսօ՛՛ր տըւմակա՛՛ն և գ՛՛իշերայի՛՛ն լուծա՛՛ն եր
կո՛՛ւնք ծնո՛՛ղեան նախամօ՛՛րն՝ քանզի՛՛ զծնելոյն մարմնով լմնա՛՛ց կա՛՛յսա
կա՛՛ն հո՛՛ւր. վերըստի՛՛ն ծնանի՛՛ հոգի՛՛ն յորդի՛՛ն լուսոյ հո՛՛ր ն երկնա՛՛ւորի. վա՛՛ւ
Ն՛՛ր երկայնամի՛՛տ գ՛՛ե՛՛ս ա՛՛ր՛՛. քա՛՛ղցր և՝ ա՛՛նխակալ. հա՛՛գ՛՛ զհոգ՛՛իս քոյ
ծա՛՛ռայից. զի՛՛ մ՛՛ի գ՛՛արձցի՛՛ ո՛՛նա՛՛կ ա՛՛մա՛՛չէ ցեալ՝ յա՛՛ւե՛՛տ ա՛՛հեղ՝ ա՛՛տե՛՛ն՛՛ի՛՛ն՝
Ո՛՛ յի՛՛շատակ հրաժա՛՛ր՛՛ե՛՛ցի՛՛ն ի՛՛ հա՛՛ճոյս քե՛՛ լընկա՛՛լցես. և՝ զո՛՛ւ՛՛խտս մե՛՛ր
ընկա՛՛լ՛՛ո՛՛ւ՝ զաբ՛՛ելի՛՛ն՝ զնո՛՛յ՛՛ն և զաբ՛՛ր՛՛ահամո՛՛ւն՛՛ զի՛՛ մի՛՛. Ի՛՛ խո՛՛րանքո՛՛ւ սիրո
ղա՛՛յ հա՛՛նգո՛՛ւա՛՛ցես ըզ՛՛ծա՛՛ա՛՛յսո՛՛ք՛՛. և՝ զհոգի՛՛ն ձ՛՛ դա՛՛սե՛՛ցո՛՛ւս ըզ՛՛ա՛՛բ՛՛ ըզ՛՛ք՛՛ զ
Մ՛՛ Ո՛՛ ա՛՛նձո՛՛ւեալն լուսո՛՛յ մա՛՛յր և՝ ըզքե՛՛նա՛՛կա՛՛րան ա՛՛նըսկը՛՛ զբա՛՛նակից որդ
ո՛՛ւ՛՛ն՛՛. ծո՛՛ր՛՛նո՛՛ւ՛՛թ՛՛ք՛՛ մե՛՛ծ՛՛ա՛՛ցո՛՛ւ՛՛ցա՛՛նե՛՛ք՛՛ մ՛՛ք՛՛. Ո՛՛ ա՛՛ւհա՛՛ս տը՛՛ն՛՛օ՛՛ր՛՛ե՛՛նո՛՛ւ՛՛թ՛՛ե՛՛ն՛՛ մա՛՛յր
և՝ զա՛՛նձնա՛՛ւոր տա՛՛ճար ա՛՛յ՝ բանի՛՛ն. ծո՛՛ր՛՛նո՛՛ւ՛՛թ՛՛ե՛՛ի՛՛. Ո՛՛ բո՛՛լո՛՛ր՛՛ից փո՛՛ր՛՛կո՛՛ւ
թ՛՛ե՛՛ն՛՛ մա՛՛յր ո՛՛ր զա՛՛նտա՛՛նե՛՛ք՛՛ի՛՛ն է՛՛ից ի՛՛ յա՛՛յրգա՛՛նստի եբ՛՛ա՛՛ր՛՛ք՛՛. ըզ՛՛ն՛՛ա՛՛ա՛՛ւ՛՛ք՛՛ օ՛՛ր՛՛հ՛՛՝
փա՛՛ռք հո՛՛ր. Ա՛՛ւրհնելը բերկրեա՛՛ց հաւանացեալ ա՛՛ր՛՛ե՛՛ կէ՛՛ղեց. պայ
ծառացո՛՛ զմանկո՛՛ւնըս քո յօրհնաբա՛՛նութի՛՛ն. ծա՛՛ղո՛՛ւն զգ շո՛՛ղ լու
սոյ ի՛՛ քե՛՛ զմայր եկե՛՛ղեցի՛՛: Տէր ողորմեա՛՛ ի՛՛մ՝ ա՛՛ր՛՛ա՛՛ւ՛՛ժ՝ ոտ՝ ոտ՝:

Տէ՛ր, ողորմութիւն. ու՞ր տուր սրմանչելի՛ դէպ զնայողդ ի սմա՝ ե՛ւ զ տի՛ր օրհնեցէք և առաւել բարձր պարերէք զ նա յաւիտեան։ Ո՞նդ անմարմնական բամբռութիւն զ քե՛ ի թագաւորն. որ եկաւորէ այսօր ի նե՛ ընկերեցի. ու՛մ ազի՛նդ գովեցէք և առաւել բարձր արա։ Ա՛կայք հաւատացեալք նե՛ երրո՛րդութեն. լուկեղեցիս օրհնեցէք զ՝ուրբ. արարիչք տօնս ուրախութե մինչ ևյանկիւնս սեզա՛ նոյ. և առաւել՝ մա՛ր երկիր ա՛ծ ա՛ծ ի յոյս և փը՛ր կո՛ւթե մայր. ը՛զ զե՛՛ զ ընդունող լուսո՛յ մե՛ծ ացո՛ւցանե՛ մը։ Ո՛ զ զե՛ զ լուսոյ մայր և կոյս. զ զանձդ կենաց ա՛ծ այն. ձայնիւ ցընծութե՛՛ մե՛ծ։ Ա՛յր նե՛ ա՛նարատ լուսոյն՝ հրեշտակայի՛ն օրհնութե՛ պատուեա՛լ ըզ քե՛՛զ մե՛ծ։

ո՛՛ Ո՛ր ըսատ պատկե՛ր քո՛ւմ ըստե՛՛ ղծեր. նորո՛գելո՛վ քո՛՛զ տա՛ ձայնո՛՛ցուցեր. զնորոգեա՛ր ի մե՛՛ նո՛՛ ը զ տա՛ճառո՛՛ո՛՛ ը՛ր ընկա՛՛ քե՛՛զ ի բնա՛՛ կութե՛՛. Ա՛ր ընորհե՛ա մե՛՛զ կենա՛՛ տը՛՛ ւօղ զկենդանա գի՛ր քո՛՛ ծառայա՛՛ն կերպ. բերելո՛՛վ ըզ բոլո՛՛րից ըզ վերբերո՛՛ո՛՛ղ ո՛՛ղջ ի փա՛ռ ը՛ր նո՛՛ր երրո՛՛րդութե՛՛ն։ Ա՛եցո զորդի՛ ծառայի՛՛ քոյ՝ զոր ի հռոմայ գահիցն վերա՛՛պա՛՛տուեցեր. ու՛ր եդին ըզ վկայն հաւատո՛՛ո՛՛ղ. մա՛՛ղ իմ ո՛՛յ՝ չի՛ մա՛՛ն նե՛՛ եկե՛՛ղեցւոյ. Ա՛՛ր ըզ վերջին ըսզայս հրաշի՛՛ զո՛՛րդե՛՛ ցեր. քո՛՛ւչափ բնակո՛՛ւթե՛՛ը չի՛՛մընա փա՛՛յլեցեր. ըզ պանծալի՛՛ և ըզ փայլեալ ը զ փառս տա՛՛նս ա՛՛ո՛՛ղջ ո՛՛ւ մ՛՛ կ՛՛ վերջի՛՛ն նո՛՛ս քան ը զ ա՛՛ռաջինն։

Ա՛՛ր դո՛՛րդ՛՛ո՛՛ւեաց մե՛՛ծ ա՛՛պա՛՛շա՛՛ւ փառո՛՛ք նե՛՛ զե՛՛կե՛՛ղեցի. և՛՛ լուսա՛՛ ձե՛՛մ բնա՛՛ կա՛՛ւրան կարգեաց խորհո՛՛ւրդս հրեշտակից. ը՛՛ր ընա՛՛ մ՛՛ ա՛՛ն՛՛ձնակա՛՛ւր արարա՛՛ծք օ՛՛ր հնեցէ՛՛ք։ Ա՛՛ր ինքնագո՛՛ւյ հրաշիւքըն հիմնե ցոյց իվերայ հիմա՛՛ն նե՛՛ ա՛՛ռա՛՛ջքե՛՛լոցն. և՛՛ ընորհեա՛՛ց քա՛՛ւե՛՛լի՛՛ հոգւո՛՛ն. հրդեհո՛՛ց մարդկան վերա՛՛դասի լինդ վեր՛՛ն զը՛՛ե՛՛արեցուն. ը՛՛զ ը՛։ Ա՛՛ր աւետնակա՛՛ւրող զօրութե՛՛ն իւ րով ա՛՛նձա՛՛ւե՛՛լո՛՛ ծագմամբ. ա՛՛ծա պէս առաւա՛՛ձեռնեաց ա՛՛ զգի՛՛ մարդկան և՛՛ պա՛՛րգեւեաց ընո՛՛րհս անապա կան ը՛՛զ գե՛՛ստըս պայծա՛՛ռ մ՛՛ ո՛՛ւթ զա՛՛ղդս. և՛՛ բոլորեա՛՛լ պըսակը՛՛ս յա՛՛ւ մ՛՛ կ՛՛ յսօր ուրա՛՛նա՛՛շա՛՛ւեալ ըզնծա՛՛ն երկնի՛՛ց զա՛՛ ղմ՛՛ւթենքն. ի՛՛նա՛՛ւ կատի՛՛ն նե՛՛ ե՛՛կե՛՛ղեցւոյ. քա՛՛նզի՛՛ ընորհեցաւ մե՛՛զ քա՛՛հանայա՛՛պե՛՛տ յա՛՛ւ ւիտեանց. ի՛՛ լուսաո՛՛ւրել զկաթո՛՛ւղիկէ՛՛ նե՛՛ զե՛՛կե՛՛ղեցի. փա՛՛ռ ո՛՛ւր գա՛՛ղըստեան քոյ տը՛՛ր։ Ա՛՛յսօր սիւն լուսոյ հովանի՛՛ եղեալ մե՛՛զ ի՛՛ բա՛՛ր ձանց. քա՛՛նզի թագա՛՛ւորն երկնա՛՛ւորն եկա՛՛ւոր ի՛՛ն ը՛՛ զե՛՛կե՛՛ղեցի. և զ՛՛՛՛ ը՛՛ր հրեշտակա՛՛ւ ծառա՛՛լեա՛՛ւ տօնե՛՛ն ը՛՛նդ մարդկան. փա՛՛ռ ո՛՛ւ

Ա՛նապատումըն կատ-
արք անքընննելի խորհրդոյն ընդ-
ունարանին ով
ե՛ր քահանայից. ի սահմանաւորեալ յայրաթոռէ սրբոյ
անտեսաբար ա՛ր հիւր պատուեա՛ր իւ՛ր. քեզ երկրպագե
մարք յօգնութի՛ մեզ ժամանեա՛ց ու և ի մո՛ւտս. Ո՛նչ
անպարտելի զօրութեն ընդունարանին ով ե՛ր քահանայից. ի սահմանեալ
հարկութի՛ ապըստամբից երևեցար. որք ի՛քէն ահիւ սարսեալ դո
ղան և ան դընդա՛ց յզ կորընչի՛ իւ՛ր. քեզ երգ. Հառաջագոյն տե
սեալ ըզ քեզ մարգարէն զաքար ըն՛աս. աշտանակ ոսկի եօթնաջահեան
լուսով պայծառացեալ երկրին ով ե՛ր քահանայից. ե՛ւ ի վերայ
քո տարածեալ աննիւթ գոյն գոյացեալ ի մե՛ր բընութի՛ն և անդրե
րահոս կողիւ մարդկանց զաղտեղուի ա՛ զգի մարդկա՛ն. քեզ երգ.
Ո՛ւղիղ երևո՛ւմըն քո ի թաղմանէ՛ ով ե՛ր քահանայից. ի՛ յայնմ
քուէմբ կորեան գունդք զօրաց բանսարկուին և ընդ յառնե՛լ պա
տանեցն զուարճացա՛ն հա՛ւատացեալ՝՛ք. քեզ. Ի յերկրի երկինք և
՛ի յերկինսըս մեզ անբարբառ բարեխօս ով ե՛ր քահանայից. ի՛ յայ
հաւոր և՛ի հրաշայոյտ փայլմանըն կարանալոտ գորո՛վ և նախագուշակ
գան ընծաեան սրդուն աստուածո՛ւ իւ՛ր. քեզ. Ո՛րժամ յարևելից
փայլիս անձառ լուսով լուսաւորես զհաւատացեալսն. և դատապար
տես զազգն հրեից անհաւատից ով ե՛ր քահանայից. ե՛ւ զնո
լուսաւորեա ըզ խաւարեալըս մեղօք. և դասակարգեա՛ ի դաս մատե
նագրի յանձնա՛ւ երկնից աւրհնեալ իւ՛ր դո. զի անդադար օրհնա
բանիս և քո՛ն են փա՛ռք յաւիտեան ամէն։

Ի՛ր համագոյ դես հօր և որ հոգւոյն անբաժանելի եակ միութի
խոնարհեցար ի բարձանց և առեր մարմին ի կուսէն. յարգա՛ գս առնել
լոյն յայտնածիչ կենաց բանս աւրհնութեն խաչիդ մեր
ծածկեալց գի՛ տոզ այսօր ի հողոյ դատապարտեալ բարձար ի խաչ և
լեղեա՛ կերակրեցար. յարգագս առնել լոյն ի՛ ձայնականի՛ մեղաբեր
պըտղոյն. Ի՛ր կենդանութի՛ դես ամենեցուն այսօր ըզ մահ խաչի
յանձն առեր եդար ի սերտ երկրի և յերրորդ աւուր յարեար. շնոր
հեա՛ մե՛ զ վերածել ընդ քե՛ զ յանապատում ի կեա՛նան։

Ի՛ւվերայ վիմի՛ հաւատոյ շի՛նեցեր ըզ քո՛ սբ. զեկե՛ղեցի. ըզ սա պա
հելո՛ւ զնա՛ ի մարդկանց քա՛ւս ըզան. տուր սըմա զանշարժ քո՛ զխա՛չդ
հրեշտակաց և՛ մարդկանց քա՛ւս ըզան. տուր սըմա զանշարժ քո՛ զխա՛չդ

ղութիւն։ Աստուածային փառաց սքանչելութիւնքդ երգեն մանկունք տուր սուգ զաւակաց քոց զողորմութիւն

Հայկայք ժողովուրդք Աստուծոյ փառաց քրիստոնէ. տուք ամենեան օրհնութիւն ի բարձունս։ Որ անդր թագաւորքն քոյ պըսպա կեաց զսահմանելի փառօքն իւրով. տուք ամէն։ Սուրբ ես դու Տէր ըք հրեշտակաց դասուցն երեսաց տօնեն սուրբ ես տուք ամէն։

Ո՛ւր իյերկինքդ իջեր բանդ աստուածածնէ վասըն մեր մարմնացար իսըր բոյ կուսէն. ողորմեա՛ մեզ անտըսա ծիմողութեամբ։ Ո՛ւր ի խաչին տարածեցեր զանարատ բազուկըս քո. ևվասըն մեր հերձեր զարիւն քո սքե. ողո։ Ո՛ւր ի գերեզմանի եդար անմահական նյարուցեար զնորա գեցեր զաշխարհս. ողո։ Ո՛ւր իյերկինըս համբարձար ևընդ աջմէ հօր նըստար ևընդ անջմէ հօր նըստար յայթող փառաց. ողոր։

Ա՛ջեր ար ևմարմնացար ի կուսէն. ևզհողեղէն բընութիւն աջակ տեցեր ի մեղաց։ Ա՛յեր ար բևեռեցաք ի խաչին. ըզ մեռանիլ յան ձն առեր կենդանատու մեռելոց։ Ա՛դաւ ար իմնոր փորիվիմի. ևմատանեաւ կընքեցար գանձդ կենաց աշխարհի։ Հարեար ար ահ բեցեր ըզդըժոխս. իյերկինըս համբարձար ևընդ աջմէ հօր նըստար

Ն՛ենդիկն եղեալ մարդ տեսեալ զարմանայր մարգարէն. ևհեղինակ բևեռաք զմարմինն ի խաչին ներգործեալ ի մեզ երկուց կենդանեաց պատուեցեն երկինք ընդվայրէրութիւն փառաց քոյ. ևընկալեալ յուսա չեմ տարեցն ըզ գոյնս արեան անեղին. ևօրհնութիւք խաչելոյն լըս ցան տիեզերք։ Հնաւորեալ ոչ միայն ի վերայ բոնասքեր արմատոյն այլ քրօջէական կառաքն ըստոյգ ի ջեալ ի դըժոխս. կենդագործեաց հընգօր եղեալ ելեր զերամն արդարոց։

Ջ՛եր ար ողորմութիւք քով յաշխարհ. ևընդ մեռեալ բընութիւն ի կեանս վերածիմեցեր։ Ա՛յեր ար առ հայր փառաք իյերկինս. ևմըխիթարիչ առաքեցին առաքեցեր սրբ զհոգիդ։ Ա՛ցեր ար այսօր ըզ գանձդ երկնային. ևբաշխեցեր առատապէս պարգևս աղքատ բընութիւն

Ն՛ահոյց միածինն ընդ փողով ևփառօք հօր. ևընդ հնդկեղէն բնութիւնս հրեղէն նորոգէ։ Ո՛ւռաւոր են ձայնապարհք արդարոց. ևի բիւրաւոր բանակըս հրեշտակաց ամպովք ընն թանան։ Ա՛վետիքն երուսաղէմ թըռչին ամպօք ընդ առաջ տեսանըն յօդս. ևայն պէս յամենայնժամ ընդ տեառըն լինիցին։

Մ՛ողորմեցար ի մեղս ծնեալ մարդկան հայր երկնաւոր ըստ մեծ գութդ միածնի. մնդթանօք սորա՛ն մեզ ողորմեա։ Ո՛ր ցաղեցեր ի մեզ յամպոյ օրհնաց զորդիս այսօր զհոյսըն մարիամ յորմէ ծընաւ արմատ

Ալր ըզ խորհուրդ անապական տնօրէնութեանդ քոյ՝ ի որդւոյ կուսէն. երկնահանգոյն՝ լինելոյ լերինն. լուսաւորչով փառօքն աստուածոյ։ տունքն։ զոր նախանշեալ տեսութիւնդ նշանակեաց մօտիկ խորանաւն ակամբ Ալր՝ ի սկզբանէ իմաստուն ծիրս հաստատեցեր զկենդանիսն հօրիմամբ տեսանելիք զօծեալն ըզ Քրիստոս. գոլով առ քեզ լոյսն հեթանոսաց. զուարճացիր եկեղեցի. կոյս նբ՝ ի՛ չարէն երկնաւոր փեսային։ ահա թիւք ընթանան պատուին անդադար զբան կենդանի։ Ի ընդ և հընչմամբ։ մէծապէս փայլմամբ երևեցաւ յաչխարհի։ առ աչք գոհու րեսցիք նբ՝ ըզ տօնս։ Լոյսդ և՛ մէք ցրի ծամբ տօնիւս ընդ հանուր զաստիւածք. ըզնոր ժողովուրդ դրչիսոյ դուստրը սիօնի։ Լոյսդ աչք ուրախանիցեն զբուարթնոց։ և՛ մէք ձայնիւս օրհնութիւք զարդա տուսցին աղօթիք յերուսաղէմ։ Վաւրեաք երուսաղէմ զի չուր՝ և օրհնեա թիք սաղմոսիւք քեզ վայելեն աչք օրհնութիւն ի սիօնէ։ Ահ քրիստ մա մո՛ը ըզ սբ քո. և փառ՛ դք տեառն՝ ի վերայ քո ծագեաց։ ( ) րհնեցիք մա ուսաւորեաց երուսաղէմ զի հասեալ է լոյս քո. զարդարեա զա կան՝ ի դիւրկոս հողեղինի յայտնեալ։ ուրախ։

Ալր բոցեղէն սրոքիւք շրջելի փակեալ պահէիր։ այսօր ի մէջ մարդ ընդ հօր անապականաբար բնակիլ հաճեցաւ՝ ի քում յորովայնի ուր հրեշտակն։ ուրախ լեր բերկեաչդ աչր ընդ քէզ։ Ի քըրծքիս բազմեալ մ Ալ ածին երկնայինն դուռն աճապարն ձայնի՛ն աւետարանչը եկեղեցւոյ իդ ասս վերին զօրացն՝ քահանայք օրհնեցէք և առաւել բար աղի՛նըք գովեցէք և առաւել բար։ Ալր բարձրացող զմանկունսն սբ Ալր լուսաւորեաց զկաթուղիկէ մայր նբ՝ եկեղեցի ածային լուսոյն։ ա՛յ տուք ցանն զերգըս հոգևոր երգով։ տէ՛ր աչքդ։ Ի՛այսօր երգասուեալ գո՛չեն դարբք հաւատացելոց։ միաբանութիբ արժանի՛ արա զմե՛զ տաճարի՛քում սբ՛ըգուել՝ փառաւորել զամենանբ՝ զերըոր դուրեդ զ ե։ Ի՛ զ տ՛ր օրհնեցէք և առաւել բարձր արարէք զնա յաւիտեան։

Ալ զուարճացիր զի ծնար զմանուկն որ ստեղծ զքեզ։ Ալ ուրախ լեր զի ընկալար զարարիչդ քո։ Ալ ուրախ լեր զի ծնար զտէր և ոչ ապրեցար

Ա՛պաւինեցաք ի խաչ քո արարիչ յաւիտենից. որ ետուր մեզ զպահպան
քո մեր քրիստոս հաւատացեալք. երկ.

Ա՛յսօր ի ձեռն փրկական նշոյ խաչին կենդանարար գոլով մեր քրիստոս
Աստուած՝ զմեզ ի հրեշտակաց ընդ հաստատուն քո ի երկրին
մարմնացուցեալ. զոր ի ձեռն ահ ծառոյ դրախտին՝ ասէ. ոչ
կերիցուք ի նմանէ. վասն զի զկերակուրն ընդ թերութեան
մահու ետուր մեզ. Ա՛յսօր խընդրոյ պատուական փայտ խաչին
հաստատեալ է. զոր ի ձեռն ահ ծառոյ դրախտին՝ ասէ. ոչ
կերիցուք ի նմանէ. վասն զի զկերակուրն ընդ թերութեան
մահու ետուր մեզ. Ա՛յսօր ընծայեցաք ի ձեռն ահ ծառոյ
դրախտին՝ ասէ. ոչ կերիցուք ի նմանէ. վասն զի զկերակուրն
ընդ թերութեան մահու ետուր մեզ. Ա՛յսօր ընծայեցաք
ի ձեռն ահ ծառոյ դրախտին՝ ասէ. ոչ կերիցուք ի նմանէ.
վասն զի զկերակուրն ընդ թերութեան մահու ետուր մեզ.

պան յաղթօղ ընդ դէմ թըշնամւոյն. աղաչէմք սովաւ փըրկիչ պահ
պանեա զանձինըս մեր։ Ամբձրեալ Թագաւոր որ վասն մեր եղեր իմաչ
և քարձեր սովաւ զյանցանս նախատեղծին ադամայ. աղաչեմք.
Ողորմ եղ հաւատոյ և փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ. զոր տեսեր
ալ այսուհն պըղծոյ կործանեցաւ անկանգնելի. աղ։ Ողջացաւ Թըշ
նամին ընդ յայտնիլ սըրբոյ խաչին. և իւրացիք փառաց նորա կործանե
ցաւ յանդունդս երկրի. աղ։ Փրկինըք ցընծայիւն հաւերկիրս ուրախա
նայր. քանզի փըրկիչ ցուցաւ ընդ խաչն և լուսաւորու տիեզերաց. աղ։
Ոչքեր յերկնից որդի՝ այ ամենատեսիչ զարարածս. անկանիմ մառաջիր
քո աղօթիւս ինձ ողորմեա ամէն։ Ոխաչին բևեռեցար ամէն և ընդ մարդն իկա
պանաց մահու արձակեցեր. և զինս ի անտես առներ որ մեղօքս եմ
մեռեալ։ Ոամենազուտ հօր յանմատոյց լուսոյն որ իջեր ի գերեզման
կենդանացուցեր զարարածս քո. և զինս ի անտես առներ քանզի
քիզ միայնոյ մեղայ։

Որ կամաւոր խաչեցաւ քո որ բարձեր ընդ մեղս. ըզ քեզ բարե
բանեմք ամենեցունն յաղերսիմ։ Որ երեքօրեայ Թաղմամբ քո որ մեռու
ցեր ընդ մահ. ընդ քեզ բարե։ Որ լուսափայլ յարուցիւք քո որ
կենագործեցեր զաշխարհս. ընդ քեզ։

Ոամենայն ըզ քեզ ընդ քո. որ ի խաչին բևեռեցար. և հեղմամբ արեան
ընդ քոյ փըրկեցեր ընդ տիեզերս. ծանեա՞ք ոչ այլ ոք բացի քենէ,
Որ զանարատ բազում կըզս քո տարածեցեր ի վերայ խաչին. ժողովել
ըզ հեռացեալսն ամենայն կարօղ զօրութիւդ. հաստա՞տ տուիր իմ լեր
որ քոյով յարութիւդ։ Տըւօղ խաղաղութիւն քո. որ զդատակնիք մա
հու լուծեր ի վերայ ոգւոյ խաչին. և հաշտեցուցեր ըզ հայր ընդ որդւոյ
ծո. արարիչ ըզ զխաղաղութիւն իւրկիս ոո և իւրկրի։

Հզ Ոյն և ընդ ամէն հօր և որդւոյ հոգւոյդ անեղ և համագոյ։ բըզխուս
մըն հօր անք ընդ ամենայնի առաջի յորդւոյ անձառաբար. ի վերնատունն
այսօր ի ջերզհոգիդ չնորհայ քոյ արքուցեր. աՀրեղ և մեզ ողորմութիւդ
ի բաժակեդ ի մաստուրիւն։ Ոյից ստեղծող արարածոց որ շընջիւր
ի վերայ ջրոց. նոյն և ի ջուրան աւազանին ի չնորհել մեզ քումեակ ցին
գրգռեաս սիրով ազատանակերպ զմարդիկ ծնանիս ամ ակերպ աՀրեղ
Ոաքեան վերնոյն իմանալեաց և ըստորինն այսըր զգալեաց։ որ մար
գարէս տաս ի հովուեաց և առաքեալս ի ձկնորսաց. աւետաւոր ըզ
մաքրամարտս քարոզ բանի քումի զհալածօղս. աՀրեղ։

Հն Ոձայն փողոյ գալըստեան քոյ որ ամ հոգիք զարթնեցեն կալի
դատաստանի քումի՞ ամէն մեր։ Ոյրժամ հընչէ բարբառն ահա
գին. և հանրականի փող յարութեան մերոյ. և մեք դոչելով առեմք փառք

Եւ՝ աստուածնորդ առաքեալն. որ զբոցեղէնն սուրբն Հոգեառ՝ ի ձեռն ընդ դէմ անեղ բևեռի թըշնամւոյն։ Ոյժ փակելոյն բոլոր տիեզերս՝ ի վերայ պահապան որ ծաղկեցար լերդեամբ. նըշան յաղթութեա՛ն եւ պատուական խորհուրդ արեգական՝ փայլեցիր ճառագայթք։ Զոր ընդ ոտն քո ի ներքոյ ոտից քոց ի ներքոյ ոտից քոց ի ներքոյ ոտից քոց

Ո՛ր ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ըզ նըշան յաղթութեան խաչի՛ քոյ
Թագաւոր յաւիտենից. ԵՒետուր պարիսպ ամրութեան հաւա՛
տացեալ լոյդ աշտարակ հզօր յերեսաց թըշնամեաց. պահ
ըեմք ըզ քե՛ զի՛ր պահպանեա ըզ մեզ ընդ հովանեաւ խաչի՛ քոյ՝ ը
Ա՛ստ պըտոյտ զարդարեալ՝ ի հնոցիցն իմանալի լո՛ւսոյն. ԵՒերեալ՝ ի
գլուխ մեղ՝ ձեր լոյն. վայելուչ երանգօք ներկեալ՝ այրեամբ ևջրով.
ի՛ տիգախոյզ կոդեդ զոր՝ ի զինաւորէ՛ն ընկալար. պահ. Ա՛ր զանդունն
դըմաղաց ծո՛ւխն սև՛ւաբաժա՛նեցեր. ևըզ բըռնաւորըն ծածկե
ցեր խորոքըն յաւիտե՛նական հրով. Հաներ զոզ ժողովուրդս քո ի
բնակութիւս երկնից անկեալ զըրացն. պահ. Զողաբարձ նըպատակ
օրինակեալ քո՛ւաթևո՛ւբ խաչին. Ձևացուցաներ մասես իսրայէլեան
բանակին զո՛ձն պղնձի՛. ա՛պրեցուցանել զվիրաւորեալսն՝ ի
խածա՛նող սո՛ղոց թո՛ւնից. պահ.

Վայել կենաց ոգ փոխանակ մահացու պըտղոյն ըզ քո՛ պըտղաբերը
ցեր. պա՛րըծպահ պահեա զոր խոտս հա՛ւատոյելոց. Վա՛ւ բացաւ մեզ
Ա՛ստուածոյ ծառն կենաց. ի՛ սրօքեւ ափիկ պահպանո՛ւթե՛ նէն.
պարըծպահ. Վա՛ւ՝ ա՛զատեցաւ նախահայրն ի՛ ձաշակմա՛նե պըտղոյն.
և՛ քեզ երկրըպագեն ա՛մ հա՛ւատացեալք. պարըս.

Ա՛ստուանեալ փայտ գի՛տութե՛ն ըզ մե՛զ ի կենացըն հա՛նեաւ ա՛ըտաքսե
ցոյց. որով յա՛նցեաւ մայրն եւայ և՛ պարտեաց ըզ նախահայրն. Ի՛սկ
փայտ խաչի՛ քոյ կե՛ նատուցաւ զօրութի՛ կենաց մա՛րդկա՛ն և՛ յոյս
Հաստատութե՛ան. առաքինո՛րդ եղև մեզ ի՛ կեա՛նսըն յաւիտենից. Ա՛ստ
մեզ ընըշա՛ն յաղթող սո՛ր զխաչ քո. զի՛ սուրբ մըտցուք ընդ նեղո՛ւցն
ա՛նձկացեալ՝ ա՛նապարհն. որո՛ւմ ցանկալի՛ն երկրաճինք որդի՛ք մարդկան
Ա՛ակից հո՛ր կամաւորութի՛ եկեր՝ ի՛ ջա՛րչա՛ րանս՝ զ ջա՛րչարա՛նս
յա՛նձն առեր խաչի՛ համբերելով՝ ի՛ ջեր՝ ի գերեզման. Ա՛ւղաբերի՛ն
եկեալ՝ ի գերեզման՝ փը՛ ըրկիդ՝ ըզ ե՛՛՛ւղս ա՛նոյշ ըս բերին՝ ի՛ խըն
կե՛լ զանապակա՛ն մա՛րմի՛նդ. Ա՛՛ւետիս լըսեալ՝ ի հրեշտակէն որ ա՛՛
սէր. տե՛՛ր յա՛րեաւ ի՛ մե՛ռելոց ձեզ կեանըս պարգևեաց.

Ձա՛ր մի բա՛՛ ո՛ղո՛րմա՛ծ նա՛յեա յհոգ՛ըմա՛ծ նա՛յեա յհոգ՛ըմա՛ծ
մեայն ես մա՛ր՛դա՛՛՛ր. Ա՛յ՛ խաչիւդ քո կենարա՛ր պահեա. և՛ յա
րութե՛ըդ քո փըրկա՛՛ և ապրեցո՛. զի դո՛ւ. Ա՛յ՛ ի՛ մե՛ւանգամ՛ ի՛ գա
լըստեա՛ն քո՛՛՛՛. վերընտիր զիս նո՛րոգեա և ապրեցո՛ զի՛.

Ա՛րի

Ո՛ւր աչք որ առաւծեցեր զձեռս քո՛ իմաչին։ և լուծեր զկնի դատապարտութե՛ մերոյ։ ոդո՞ր ըմեաց։ Իմաչին բեւեռեցար և հեղմամբ արեանդ քո փըրկեցեր զմեզ տիեզերս։ խմեղացող։ Ծաղեցար ի մէջ երկրի և յերբորդ աւուր յարեա՛ր ըզդիժ՛ոխս աւերեցեր բանիւ ո՛։

Խաչեանիլ փայտին դը՛ղըրդեցան դը՛ժոխք։ զօրո՛ւթի՛ աբ հոգւոյն նորո՛գեցաւ երկինք։ ո՛վ սա որ խափանեաց զմա՛հ։ Հրե՛շտակն աւետեր կուսին՝ մա՛րիամու։ սա՛յ է իմկըզբանէ բանն որ յառաջ քան զյաւիտեանս որդին։ սա՛յն Թագաւորն որ խա՛։ Ցարեա՛ ձ՛ւ յաւո՛ւր երբորդի։ վե՛ մըբ պա՛տառեցան երկիր՝ շարժեցաւ սա՛սանեցա՛ն դը՛ժոխք։ սա՛յ կենդանին յաւիտենից է՛։

Հգ Ա՛յրեգա՛ն արդարութե՛ քս ծադեա՛լ յաչխարհ հա՛լածեաց ըզխաչա՛ն ա՛նգի՛տութե՛։ Ա՛յեսմհո՛ւ և յարութե՛ համբարձաւա՛ն հայր յո՛րմէ ծա՛գեաց՝ որ երկրըպագի՛ երկնաւորաց և՛ յերկրաւորացը՛ հո՛ր և՛ն՛ը հոգւոյն։ վա՛ որո՛յ և մե՛ք երկիր պագանե՛մք չո՛ր հոգւո՛ն և՛ն՛ը շմարտութե՛։ Ա՛ր փո՛խանակ ծոցածի՛ն բանին՝ որ ե՛ւ յերկինս։ ա՛ռաքեցաւ աւետի՛քըն հօր ի բարձանց՝ հոգի՛ն՝ ճը՛շմարտութե՛ մը՛խթարե՛լ զորս յադա՛մայ տըրմե՛ցելոց և՝ հրաշխե՛լ զը՛նտրեա՛լ զդա՛ս առաքե՛լոցն։ վա՛։ Ա՛յսօր տըրմակա՛ն և գիշերայի՛ն լուծա՛ն երկունք ծնընդեան նա՛ խամրն։ քա՛նզի՛ զծնեալս ընմարմնով իմանել յայտնի կանուխ։ վերըստի՛ն ծնանի՛ հոգին յորդի՛ս լուսոյ հօ՛ր երկնաւորին։ վ։

Հն Ա՛յրաչեագո՛ւրծ ա՛ստըւած։ որ յոչընչէ՛ գոյացուցեր զերկի՛նս և՛ զերկի՛ր։ օ՛րհնե՛մք ը՛զքե՛զ։ որ հա՛նգուցիչ դուս նընջեցելոցըն հա՛յր ամե՛նակալ։ Ա՛նդ ա՛ծ և համագո՛յ փառաց հօ՛ր պա՛տկեր։ գո՛վե՛մք ը՛զքե՛զ։ որ յարութի՛ն դուս նընջելոց։ որդի՛ դ մի՛ածի՛ն։

Ա՛ղբիւր անըսպառ յո՛րմէ բաշխի տի՛եզերակա՛ն շընորհ։ բարեբա՛նե՛մք ը՛զքե՛զ։ որ նո՛րոգող դուս նընջեցելոց հոգի՛դ ճը՛շմարիտ։

Ա՛ր Ո՛ ա՛նձառելի՛ լուսոյ մայր և՝ զը՛ենակարան ա՛նըսկզբի՛ զը՛ենակից որդո՛ւն։ օրհնո՛ւթի՛ մե՛ծացո՛ւցանե՛մք։ Ո՛ ա՛նհաս տի՛նօրհնութե՛ մայր և՝ զանձն՝ ա՛ւորտաձար ա՛յ քանին՝ օրհ։ Ո՛ քո՛ւրցից փը՛րկո՛ւթե՛ մայր որ զանտան ե՛լինէից խայտգա՛նդ եբարձ։ ըզնա ամենեքեան՝ օրհ։ փառք հօր։ Ո՛ կենդանա՛ծիր անա՛ըատ ծ՛ընողի՛ դոյ արկանե՛մք առաջի՛ անոխակա՛լ տէրութե՛՝ ըզ դոյ։ յո՛րժամ գաս փառօք դատել ըզ թշնամին խա՛չի՛ դոյ։ ներեա՛ յանցանաց մերոց բարեխո՛սութե՛ մո՛ր քո՛յ և՛ կո՛ւսի։ աղաչե՛մք ըզքե՛ զ՝ ա՛ր։

※ Հոյս Ո՛ւ և Էրէ ֆոյն ասա։ ※

Ո՛ւր աչք՝։ որ առաւե՛ր քանզայրեդ՛ական ը՛զ նը՛շանդո յաղթօղհրա

ձէ՛ցուցեր գե՛րիվերջոյ սրբոջն գո՛ղդո՛թայ. վճան որոյ ըզ բեզ բար
անե՛մբ աշե՛ծ Տ՛այրցն մերոց։ Վ՛ան զի պայծառ և՛ նբ՛ փը՛րկական
խաչ քո՛ւն՝. զարդարեա՛ զ՝ի լուսոյ յերկընի՛ց ցոլացեա՛ զերևելի յերու
սաղէմ. վն՛ որոյ ըզ։ Ա՛՝ւ բո՛ղջախնդ՛ նչ փա՛ր՛լմամբ պ՛րեգականայի՛ց ըն
յաղթի՛ր ձառագա՛յթի՛ց. ևր՛ի յա՛՛ւհ՛ն բը՛նա՛՝ կք և՛ եկիր՛ք Տ՛ի՛տև
եա՛ք ՝ի՛քաւարանն ՝ի՛ սո՛ղթանս. վն՛ որոյ։ ՟ք։ Ա զեր օ՛րՏ՛նեցի՛ք. ե՛ւ
բարձր արա՛րի՛ք ը՛զնա՛ յա՛՛ւիտեան։ ՟Ո՛ր զահա՛՛ւոր խո՛րհո՛ւրդ մի՛՛ւսան
գա՛մ գալըստեան ի՛՛ւրո՛ւ ՟ք՝ս՝. տրպաւորեաց պ՛յսօր փայլմա՛մբ ը՛ր եա
չնն՝ ո՛րո՛վ երկի՛՛ր պանծացա՛՛ր. ե՛ւ՛՛՝ր բար։ ՟Ո՛ր ահա՛՛ւոր ձևով ցու
ցա՛՛ր ը՛ընծացա՛՛ր ե՛՛ր՛՛ւսաղէմ. և զմ՛ր՛Տ՛ուրեա՛՛ր դողայինն դաք սանդա՛՛ր
րամետիցն. ե՛ւ՛՛՝ր բարձր։

Տ՛՛՛ՀՈ՛՛՛ՆԱԾ՛ՐՆ մա՛՛ր և՛կոյս. ծա՛՛ծողարեգականն ա՛՛ր՛դարութե՛՛ր լու
սաւորեա՛՛ց ըզ մե՛զ. Տ՛ոգևորը՛ր՛դո՛՛վ զբեզ բարե՛բանե՛մք և՛ փառաւո
ր՛ե՛մք ըզ միա՛ծի՛՛ն ք՛ո զորդի՛՛ն։ ՟Ո՛՛՛յծ զորե՛՛նըս բը՛նութե՛՛մարդկան.
Տ՛րա՛՝շափա՛՛ք ծ՛ընունդ և զեւ՛ութի՛՛ բնութե՛՛նն անբռնո՛՛ղ պահե՛՛ալ. և՛՛՝
կուսութե՛՛ր՛դ քո ո՛՛չ խախտե՛՛ցա՛՛ն կրնի՛՛ք. Տ՛ոգևոր։ Ո՛՛՛ք զե՛՛զ մո՛՛րենի
ա՛՛նկի՛՛ղ լեառըն վի՛՛մածին գո՛՛ւռըն փակեալ և՛՛՝ աղբեւր կընքեալ. նա՛՛՝
խաւեսա՛՛ցըն գուշակեալ մա՛՛ր և՛կոյս. Տ՛ոգևո։

Ո՛՛՛՝յսօր նը՛՛՝շան յա՛՛ղթո՛՛ղ ե՛՛րևեալ ՝ի՛՛ յերկրի պայծառացո՛՛ց ըզ տիե
զերս. զէ՛՛՝ն յա՛՛ղթութե՛՛ե ւտո՛՛ւր ըզ խա՛՛չ քո՛՛ւն՝. ապրեցուցա՛՛նե՛՛լ ըզ
մե՛զ ի պատրա՛՛նաց թըշնամո՛՛ւն։ Վ՛այո՛՛ ՟ք՝ենաց կանգնեա՛՛լ ի՛՛մ՛ք տիե
զերաց յոյս և՛՛՝ապաւէ՛՛ն աղքի մարդկան. սա՛՛՝ պա՛՛՝հեսցե՛՛ ըզ մե՛՛զ յա՛՛յ
վըտանկից մե՛՛րոց. ապրե։ ՟Ո՛՛՛՝ղթող զօրութի՛՛ք խաչի՛՛ քոյ պահե՛՛ա՛՛՝ ըզ
մե՛՛զ ՟ք՝ա՛՛՝ ո՛՛՛՝ր տա՛՛՝րածե՛՛ցեր ըզ ձե՛՛ռն՝ քո ինձ՛՛՝. և՛՛՝լուծե՛՛ր զկնի՛՛ք
դատապարտու՛՛թե՛՛ յանցանա՛՛ց մե՛՛րոց. ապրե։

Տ՛՛՛՝ա՛՛՝յսի՛՛ քոյ ՟ք՝ե երկրըպագի՛՛ն արարածո՛՛ք ա՛՛՝մո՛՛ր ի՛՛՝ փը՛՛ր՛կութի՛՛՝ մե՛՛զական
գնեցա՛՛՝. սա՛՛՝ ե՛՛ղևցի մե՛՛զ պահպանի՛՛ չ յաղթող. ա՛՛՝պրեցուցա՛՛նել ըզ մե՛՛զ
հպա՛՛՝տրանա՛՛՝ց բա՛՛՝նսարկուի՛՛՝ն։ Ո՛՛՛՝սմա բարձրացար բարձո՛՛ղ ա՛՛նի՛՛ծ ից՝
որ՝ փա՛՛ռաւորեա՛՛լ դե՛՛ս ըն՛՛դ հո՛՛ր. ժո՛՛ղովո՛՛՝ ե՛՛լ՛՛ զ հեռացեա՛՛լսըն կենա
բեր փա՛՛յտիւն. ապ։ Ո՛՛՛՝վաւ լուսաւորեցա՛՛ն արարածո՛՛ք ա՛՛՝մ՛՛՝. սա՛՛՝ սպասե
լո՛՛ն արդեղեւ՛՛ք իմ՛՛՝ղ ա՛՛սէր բա՛՛՝նտի՛՛ն որ ազատեաց ըզ մե՛՛զ իպատրա՛՛նից բա՛՛՝
Տ՛՛՛՝ա՛՛՝ ո՛՛՛՝ր ո՛՛՛՝ւնակա՛՛՝լ պահի՛՛ն յանեղա՛՛՝շխ՛՛՝ն դրախտի՛՛՝ն ըզ ձա
նապարհս ծա՛՛՝ո՛՛՝ի՛՛՝ն կե՛՛՝նաց՝. քրի՛՛՝ստո՛՛՝սն Տ՛ոյլքըն բո՛՛՝ղո՛՛՝քե՛՛՝ց
ա՛՛՝ր՛՛՝ծ ե՛՛՝ց՝ք. ա՛՛՝յսօր ա՛՛՝ր՛՛՝ւսա՛՛՝կալ ցուցա՛՛՝ր յերկրի ա՛՛՝ծաւարդ փայտ
կե՛՛՝նաց և՛՛՝ փը՛՛՝ր՛՛՝կութե՛՛՝ն՝. զբե՛՛՝զ օ՛՛՝րՏ՛՛՝նեն՝ մա՛՛՝նկո՛՛՝՝ւնը՛՛՝ք ը՛՛՝ր՝ եկե՛՛՝ղե՛՛՝ց՝ի՛՛՝՝ն՝
Ա՛՛՝բե՛՛՝լ՛՛՝՝ ծա՛՛՝ո՛՛՝ն վերաբե՛՛՝րեալ խոյ յո՛՛՝ղջա՛՛՝կե՛՛՝ղ՝ ը՛՛՝ղ փոխա՛՛՝նակ ի՛՛՝՝
ա՛՛՝՝Տ՛՛՝ակայ՝. այլ ՝ի՛՛՝ վերա՛՛՝՝՝

Ընշանա՛ւ ամե՛նայն՝ոյ խաչի՛ւըդ քով՝ քա՛։ պա՛հպանեա զմե՛զ մարդա՛սէրը յանե՛ւելո՛յն Թըշնամո՛ւյն։ զի դո՛ւ միա՛յնեա Թագա ւոր փառաց օ՛րհնեա՛լ յա՛ւիտեան։ || Ը՛ի վե՛րայ ոտո՛ւ տարածե ցե՛ր զանառատ բա՛ղուկ ըս՛քո։ և՛ հեղե՛րվարի՛ւնդ՝ ի փըրկութի՛ւ տիեզե րաց։ զի դո՛ւ մի՛ միայնեա։ || ի՛ միւսանգամ քոյ գալո՛ստեանն յերևելի՛ւ ը նըշանախ։ արժանի՛ արա՛ զմե՛զ ծառա՛յս քո՛ վերըստի՛ւն նորոգմա՛ն զի՛ դո՛ւ։ || Ա՛ստ քո եղի՛ցի մե՛զ սպա՛ռնէն բռոյանիշ փայլմամբն խըրով։ խո՛ր տա կեաց զմե՛զ Թըշնամի՛ն և ելոյծ ըզ դատակնի՛ք։ ա՛նուանեա՛լ փայտըն կենաց ի փըրկութի՛ւ տիեզերաց։ || երառեա՛լ ցընծա՛ն երկի՛նք և եր կիրս ո՛ւրախանայ։ ընդ յայտնել սը րբոյ խաչին սեռակնածո՛ւ քո՛ա Թո՛ւ ին։ որ զաշխարհըս լուսաւորեա՛ց արեգակնակերպ ճա՛ռագայթի՛ւք։ || Ե՛ղիցի քո՛ սէրդ զօրութի՛ւ հաւատաւո՛ր կա՛նգնեցո՛ւ ի խորանի՛ք քո՛ւմ եկեղեցեաց այսօր։ եկա՛յք ։ || Ա՛մէն մատուցա՛ւ ձըշմարի՛տ պա տարագ և զենո՛ւմն անա՛պական։ եկա՛յք ժողով։

|| Ջեր յերկնից բերդի՛ւ այ և մարմնացեալ ի սըրբոյ կուսէն։ որ անՄեռնե լի՛ դես ի՛ խորհո՛ւրդոցս մա՛րդկան։ || կերը իշարելարանըս կամաւորապէս ա՛ջՁ հա՛յեաց ցայր վա՛ղ մարդկան։ և՛ ի գերեզմա՛ն իջեր անա՛պական՝ ն ծի՛ղը։ Ո՛մի՛ լռեցե՛ր և զաշխարհս ազա՛տեցեր կարողա՛պես ա՛ծ։

Ի՛ մե՛ռելոց յարեա՛ր ի՛ շի՛նո՛ւԹի՛ւն ո՛ղջը։

Ալ երանաւէտ երկնից ի Հայրական ծոցոյ՝ միածին որդի աստուծոյ և առաքեր մարդկան ի սբերբոյ կուսէն. վասն մերոյ փրկութեանն ոմն ի մեզ աշխարհ չբ ըլեցար ընդ մեղաւորացս. և կոխեցեր զգլուխ վիշապին և չինչան խայթոցք մահաբերին. և փրկեցեր զմեզ տնեզերս ողոց. Լուեռեցեր զմեղս մեր ի վերայ խաչին. և համբերեալ մահու իջեր ի գերեզման՝ կենդանութեի՝ շնորհեցեր նըստելոցս ի խաւարն. և զօրութեբ յարեար ողջոյ։

Յառաջաւորեաց աճ ի վերայ հեթան նոսաց՝ և լուսազարդեաւ պայծառացոյց սբ զեկեղեցի. ժողովուրդք ըզ քո բարեբանեցէք։ Օ գեցաւ որ զօրութեի ընդ մեզ հաստատ. քանզի հին ջնջոյց զխայթոց մահու խաչիւն իւրով սբ բոլով. ժողո. Յարեաւ աճ և տիեզերք ամ նորա փետուր զարդարեցան. և մանկունքդ հաղորդեցան մարմնոյ և արեան կենարարին. ժողովուրդք ըզ։

Ալ ի սկզբանէ ի մանուածք հաստատեցեր զեկեղեցի հօր ի մանուածի. զոր նախանշակեր տեսութբ՝ նըշանակեաց մովսես խորանաւն երկնից հանդոյն ի սինայ լերինն. լուսաւորեալ փառաբն աստուծոյ։ Ալ ըզ խորհուրդ անապական տնօրինութբ ըզ քոյ ի սբ բոլոյ կուսէն. տիպաւորեալ ով տապանակին ածայինն ուխտի կամակրանաց քանիդ այ. փառաց անեղ տեղի հանգըստեան։ Ալ ի կեանս վերադարձիր բնութբես դարձ մարդն յորդանանայ օրինակեցեր. և ըզ բըռնութբի՝ մահու և դըժոխոց կործանմամբն երիքովի տապանակաւ խաչին՝ հրաշագործեալ նոր իսրայելի. օրհնութբիդ ար երջանեցեր մարդկութբ։

Հգ Ալ յերկնային զօրս ահմամբն նախ հեղեր առատապէս հոգի ձըշմարիտ. զայ ծայինն և զգերագոյն քո իմաստութբիդ։ լինիլ փառաբանիչ սբ երրորդութբիդ՝. ընդ նոսին փառաւորեմք զերբեակ միութբիդ։ Ալ զկերպարանն ածայինն ստեղծեալ երրորդութբիդ խորհրդակցութբի՝. զարդարեցեր փըշմամբ շնորհաց քոց կենդանարար. և ընդ ծնեալսն առ ինանիկ խօսեցար օրինաց և մարգարէիւք ընդ նոսին՝ Ալ յերկրորդի լինելութբ անետ յարութբեդ քում հաստատեալ մեռեալ խաւերնատունն դրօքըն փակելով շնորհելով ըստ առաքինի փըշմանն ըզքեզ մեռանալ նոցա առաքելոցն առաց անդ հոգի սբ. ընդ։ Յորժամ յերկինից գոչէ փողն աղ գեցուածք. յառնեն վտիեզերացն դատաստան ահաւոր. յայնմասուր արեղինն յիշեա տէր ի քո ըզ ամ ըզ ընդ նըշանակեալսն. և հանգո ընդ սբ ըս քո։ Յորժամ ճառագայթք աճ ութբեդ փայլին ի յարև երից և դըպրութբիդ տրայէլ ցըն բանին յայնմ աւուր ար ահեղին յիշեա։ Օ արտուրեաւ դողան արարածք ի ձայնէ սրօքեագոյ փողոյն։ յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն և

կոչէ ի դատաստան զամենայն որդւոցն մարդկան։ յայնմհետէ ահեղին։
Ա՛ր նախ ի մեզ ի մասատուքէ տնօրինեցեր զխորհուրդ սքանչելի
խնդրագին արկեալ հիմունս հաստատուքեան ընդ դասս արդարոց։ պղա
տանօք սուգ խընայեա՛ ինձ։ Ա՛ր զօրհնուքիւն նախասահեղ՝ լոյն ա՛ծա
ղոյգ արուսեակ ի գագ։ պայծառացեա՛լ վայելչապէս ծաղկեցուցեր
այսօր ի յովակի մի ի յայ ննա՝ ամէն։ Ա՛ր զքո խոստումն աբրահամեան
հաստեա՛ն մեր ըստ հոգւոյ՝ քահանայական և թագաւորական գոյա
զանացըն միացեալ ցուցեր այսօր ի յայ ննայէ՝ ամէն։ փառք հօր։ Ձքնծա
ցա՛ւ երուսաղէ՛մ։ բերկրեցան հաւատացեալք։ նորա հրաշ զարդարե
ցեալքն տեսին զյաղթօղն զքանն։ արարա ծքա՛ մի լուսոյն պայծառացա՛ւ

✠ Տէր ողորմեա՛ Ողորմէ՛ ձայն ասա։ ✠

Ա՛ր ընդ լոյս անձառելի՛ աստուածերդ քոյ քա՛։ ի վերայ խաչին ծա
գեցեր այսօր ի լեառնէն վարագայ՝ օրհնեա՛լ աստ՛ ծ՛ քան զերկնին մե
ծոց։ Ա՛ր զաշխարհ և զմի՛ւսանգամ քոյ գալստեա՛ն երևեալ։ ծա
նո՛ւցեր այսօր նըշանաւ խաչի քոյ ձա՛ւագայլեցի՛ վ յերկրի։ օրհն։
Ա՛ր ետուր նըշան ե՛րկնաղածից և զէն ընդդէ՛մ թըշնամւոյն։ պահ
պանեա՛ սո՛վաւ ըզ հաւատացեալս անուա՛նդ քո՛վ սըրբոյ։ օրհ։
ե՛։ Ի՛ զատ՛ օրհնեցէ՛ք։ բարձրարարքըդ զնա՛ յաւիտեան։ Ա՛ր զարդարե
ա՛ցն այսօր ըզ նըշան խաչին։ երկնայի՛ն լուսով պայծառա՛ցուցի
կն ըզ։ Ա՛ր յայտնեա՛ցն այսօր ըզ վը՛րկական նըշանն։ հրեշտակա՛ցն ի՛ զ
մանէ ի՛ լեառնէն վարագայ։ ըզ տէ՛ր օրհ։ Ա՛կայք փը՛ր կեա՛ք կենա՛րար
խաչիւն։ քրիստոնեի՛ փը՛ր կիւ՛ն մեզոյ։ ի՛ սմա՛ երկը ըպա՛գելով։ ըզ տէ՛ր։
Մ Ա՛յր լուսոյ մա՛րեալ ընդ՛ կոյս։ որ ը՛զ լոյսն առ՛ի հօրէ ծընաւ մա՛ր
ծեալ։ և՛ եղեր ա՛ռևելք արեգականն արդարու՛թե։ հոգևո՛ր երգով ըզ
քե՛զ սըրբո՛ւհի՛ մե՛ծացուցանե՛մք։ Վ՛երօքեմի՛ն գե՛րագոյն էին ա՛
թոռ։ և՛ ա՛ծառ կենաց անմահական պտղոյն։ տապանակ կտա՛կեալ բա
նիւն և սափո՛ր ոսկի երկնային մանանայիւն։ հոգևո՛ր եր։ Վ՛և բա՛ցաւ
արօքեափակ դուռն դրախտին։ և՛ քեզ տըւաւ մե՛զ վայոյն անմահու՛թե։
[illegible] ինմի զենեալն անմահ այսօր յերկինից լուսաւորեաց։ հոգևոր ։
գո՛ Ա՛ր ե՛ք կաթո՛ղիկէ եկեղեցւոյ շնո՛րհողի՝ զյաղթականն ըզ պա
տուական զա՛ծ ընկալ՛ր նը՛ նըշանս։ մատուցանե՛մք զօրհնե՛ր քո՛ւթիւն
մի՛շտ ի՛ բարձունս։ Ա՛ն կամա՛ր քո՛ քո՛ւ և՛ թո՛ւէ օրհնաբար նը՛ հոգւոյն
և՛ դա՛սուք հրեշտակաց թագաւորեա՛լ եկա՛ւորի։ ի լեառնէն վարագա՛յ ը՛ը
նակի՛լ լինմ։ Ա՛կայք ժողովո՛ւրդք երկրըպագե՛ցարք աստ՛ծային նը ը՛
շանին։ հա՛մբարձէ՛ք միաբան ըզ ձե՛ռս ձե՛ր ի՛ սը՛ըբութիւն։ և՛ ը՛զ
քնակեա՛լն խաս մի՛՛շտ փառաւո՛րեացո՛ւք։

Ընդ աշխարհս տե՛սութի՛ւն կաթո՛ղիկէ եկեղեցւոյ ս տե՛սանի՝ գո՛րծ
ջան՛ մնհոս մնհոս՛մբ առ ի՛ քո՛ւ կենաց։ և՛ մահացո՛ւիչ նախասահող

Ի՛ւ յերբորդ աւուր յարեար յոյս յարութեի՛ ցուցար մեզ որդեդ։
Ի՛նձահուէիր տըւողդ՛ է՛, ի գերեզման ի՛ջեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ի՛նձառելոյ հօր եա՛կից, ի՛ խաչ երեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ի՛նձառելոյ երևումն երևեալ գըշխո՛յն։ Նըստեր ով յատեան յերու-
սաղէմ. խընդրեր ըզ պատուական փայտ խաչի՛ն. յոր ըզ մեսիայնաւէ
եառեցի՛ն։ Ի՛ծասա՛ստ հրամանատէն ժողովեաց հընըմից. ցուցանե
լով նըմա ըզ պատուական փայտ խաչին՝ յոր երևեալ բարձրացաւ արա
րիչն՝ արարածոց։ Ի՛նդ յայտնիլ սըրբոյ խաչի՛ն ի՛ տեղւոջէն սընըքու
թե՛ւ-բո՛ւրմանբ անուշահոտ խընկոց. և՛ լըցա՛ն տիեզերըք մեծա
պէ՛ս պարգեւօք։

Ի՛ր ըզ նախնեացն սո՛ւ ի թմո՛ւհս փայտ կենա՛ց չնորհեցեր. և՛ետ՛ւ
յաղթութի՛ւն մահացու բընութե՛ան. ի՛ սմա՛ բանիւ հո՛ր երկրպագեա
ցո՛ւք։ Ի՛ր զանձաւ լո՛սոյդ բարձոյդն ծածկե՛լ՝ վ հընըհից։ Ի՛յի՛ր
կրե՛ ծագեցեր զերկնայի՛ն ձառագայթ. ի՛ սմա բա։

Ի՛ր զանարատ բաղուկըս քո՛ խաչի՛ն տարածեցեր քո՛ ա՛ըծ. և՛նը
չան յաղթութե՛ւն տո՛ւր մեզ. սո՛ւրբ ըզ կեանըս մեր պահե՛ա։ Ի՛ր զաշ
խարհ հակընդդէմ բազկատարածութե՛ւն խաչի՛ն քոյ ա՛ըծ. գաւազան
զօրութե՛ւն տո՛ւր մեզ. սո՛ւրբ։ Ի՛ր ըզ մեռեա՛լն ի՛ձաչականե փայ
տի՛ն յանցանա՛ց. կենա՛ց փայտի՛ւըն կենագործեցեր. սո՛ւրբ։

Ի՛ր խաչն օգնական հաւատացե՛լոց. կա՛նգնեցաւ ի՛ յերկրի՛ յաղթող
թե՛ւնաւէն. ե՛կայք ժողովո՛ւրդք երկրպագեացո՛ւք։ Ի՛ զարի՛ չնաշ
բարձրացա՛ւ ի խաչի՛ն և զմեռեա՛լըս մե՛ղաց փայտի՛ն ձառակամբն. ի՛
սմանորոգեա՛լ կե՛նդանացոյց։ Ի՛ միւսանգա՛մ գա՛լըստեան ա՛ծ ո՛րդւ
ոյն։ Ա՛ըմ խաչն երևի՛ լո՛ւսաւո՛ր է. զի նա՛ եւոյս հաւատացե՛լոց
ըզ՝ նա՛ խաչն երևի՛ լո՛ւսաւո՛ր է. զի նա՛ եւոյս հաւատացե՛լոց
Ի՛նձառելոյ հօր եա՛կից, ի՛ խաչ երեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ի՛նձահուէիր տըւողդ՛ է՛, ի գերեզման ի՛ջեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ա՛ր յերբորդ աւուր յարեար յոյս յարութեի՛ ցուցար մեզ որդեդ։

Ո՛ւրբ խաչի՛ն տըւողդ՝ է՛, ի գերեզմա՛ն ի՛ջեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ի՛նձառելոյ հօր եա՛կից, ի՛ խաչ երեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ա՛ր յերբորդ աւուր յարեար յոյս յարութեի՛ ցուցար մեզ որդեդ։

Ո՛ւրբ խաչի՛ն տըւողդ՝ է՛, ի գերեզմա՛ն ի՛ջեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ի՛նձառելոյ հօր եա՛կից, ի՛ խաչ երեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ա՛ր յերբորդ աւուր յարեար յոյս յարութեի՛ ցուցար մեզ որդեդ։

Ո՛ւրբ խաչի՛ն տըւողդ՝ է՛, ի գերեզմա՛ն ի՛ջեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ի՛նձառելոյ հօր եա՛կից, ի՛ խաչ երեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ա՛ր յերբորդ աւուր յարեար յոյս յարութեի՛ ցուցար մեզ որդեդ։

Ո՛ւրբ խաչի՛ն տըւողդ՝ է՛, ի գերեզմա՛ն ի՛ջեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ի՛նձառելոյ հօր եա՛կից, ի՛ խաչ երեր կամաւ հօր ոչընդմատ։
Ա՛ր յերբորդ աւուր յարեար յոյս յարութեի՛ ցուցար մեզ որդեդ։

Ալ ի խոնարհեցաւ՝ իւրիրկինջ ալիքը՝ ինքիկիր միաձի ի ուրդի ևբա նդ
աիրճ. ոդորըմեաի՞ բանաձուը հօտի։ Ալ կանգնեցեր ըզ խաչ քո իմ՞ զ
ընկերի. ևւելեալ բարձրացար փըրկեցերըզ տիեզերս. ող։ Ծնաղեցաւ ի
նոր՝ ի գերեզմանի. ևյարուցեալ յերրորդ աւուր՝ ի յերկինս՝ համբար
ձաւ. ոդորըմեաի՞ բա։

Հգ Ալ՝ ի քրօջական՝ կանսըդ հանգչիս. այսօր ի ջըրերկինք՝ ևդաա
առաքելոցըն նբ՝ Հոգի՝ օրհնեալ ես Թագաւոր անմահ։ Ալ գընա՞ ի
վերայ Թեւոց հովոց. այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեաը
յառաքեալսըն նբ՝ Հոգի. օրհ։ Ալ ի խնամի՞ս տեսչութի՞ զքո զարմ
ըածս։ այսօր եկիր ի հաւատատել զեկեղեցի՞ քո նբ Հոգի. օրհ։

Հն Ալ՝ ի անձառ տնօրինութի՞ ի փըրկութի՞ մարդկան՝ խոնար
հեցար բանդ ա՞րծ. այսօր հանգամ՞ա՞ր ևըզ մերըզ նըմնջեցեալսըն
ը բըս քո. որ միայն դես մարդասէր։ Ալ անչարչարելի՞ դ մարմնով ե
կիր կամաւ ի բաց ըչարանս՝ ևւ ի խաչի՞ն բեռեռեցար՝ հեղեր զարիւնդ՝ ի
փըրկութի՞ն։ Ալ ի թաղմա՞ մբ երեք օրեայ ըզ զբօսնութի՞ մահու լուծ
ծեր. ևւ կոխեցեր զի՞շխանն մահու՝ ևւ վերածեր ըզ նըմնջեցեալսըն՝
Ալ հրաւիրեցեր յանմահութի՞՝ զարգդոս մարդկան. անմահութե՞ց
բանիսող՝ ըզ՞ աղաչանօք աստու ածածնին։ այսօր։

Ալ ըզ հրեշտակին ըզ ձայնըն լըսե՞ ալհիացեալ բերկրե՞ցար.
քաջերեխասեան՝ վասըն մե՞ր. մեք օրհնաբա՞նե՞մք զո՞րհնեա՞լ դուխ կա
նայա։ Ալ ըզ հուրն ա՞ծ յորովայնի՞դ՝ ում կրեցեր անկիզելի մարե՞նդ
բար։ Ալ զանշօշափելին ձեց ի գիրկըդ՝ բաբձեալ դիւցուցեր կա
թըսա՞ սուն. բար։ փառք հօր։ Ալ ահաւոր հրաշիւք ցո՞ւցեր ըզ նը
շան խաչի՞ քոյ. յայտնելով աշխարհիս յարո՞ւթի՞ պատանուցն. ի՞ սմա։

Նոտ Ի՞Ձ։ Ի՞ելոյդ ֆոյ ատա.

Ալ փափագելի տենչմամբ ելեալ՝ ի քաղաքն երուսաղէմ ա՞ծա
ող ը գըձիսոյն. խընդրեր ըզ փայտ խաչին՝ որ բարձեալ մարմնով
յինկերանն զաըծ հաբցըն մերոյ։ ՚Ի՞ որմէ զարհուրեալ. դա՞ըը
բանմուե՞ն հընչիցն՝ ելայ՞ն Թագուհեդոյն. ամդամբ ևը նոգուոյն
ցո՞ւցաւ պաառականն փայտ խաչին. որ։ Ալ՞ասի բուրելով խընկոյ
անուշահոտու՞թի՞ իսեղջըն սըրբութե՞ն. ըընծացաւ երուսաղէմ
ը յայտն ի՞լ սրբոյ խաչի՞ն ի տեղւոջըն գողգոթայ։ որ։ ՚Ի՞ զ ար
շան ևը խաչին՝ ելե՞մ՞ երկրի երե՞կ՞ալ. օրհ։ ՚Այսօր ընդ դէմ
Թը հնամեցին զին անպարտե՞լ՞ ցուցա՞ւ մեզ. օրհ։

ա՞ղէմ. խընդրեր ըզ փըրկիսա՞ն ճագուոյն մե՞ծի փա՞ յլ մանն.

Ա՛յսօր ընդդէմ պատուական փայտ խաչին Աստուածեայն ի գողգոթայ. ի՛ձեռն սո՛ւրբ մեռելոցն. եկա՛յք հաւատացեալք երկրպագեսցուք սո՛ւրբ խաչին Տեառն. Ա՛յսօր ընծայէ գողգոթայ ընդ ձա՛կ առանն իւրեր. վերաբերեա՛լ անուշահոտ խընկով. ի՛ձեռն երանելոցն յուդայի. եկա՛յք Ա՛յսօր ի ձեռն փրկականն սբ խաչին կենսագործի պատանին մեռեալ. Աղօղջայ սատանայ ընդ կործանումն իւր ինչ մեք քրիստոսասէրք. երկ.

Ա՛պաւինեցաք ի խաչ քո արարիչ յաւիտենից. որ ետուր մեզ պահպան յաղթօղ ընդդէմ թըշնամւոյն. աղաչեմք սովաւ փրկիչ պահպանեա զանձինըս մեր: Ա՛ւրծուեա՛լ Թագաւոր որ վասըն մեր եղեր իխաչ և բարձեր սովաւ զյանցանս նախաստեղծին ադամայ. աղաչեմք.

Վա՛յ ի՛ւր ես սբ հաւատոյ և փայտ կենացդ մարդկան յայտնեա՛լ. զոր տեսեր ա՛լ այսուհն պըղծոյ կործանեցաւ անկանգնելի. աղ: Ո՛ղջագա՛ւ Թըշնամի՛ն ընդ յայտնիլ սըրբոյ խաչին. և՛ իւրհնէ փառաց նորա կործանեցաւ յանդունդս երկրի. աղ. Ա՛յրկինըք ցընծային և երկիրս ուրախանայր. քանզի փրկիչ ցուցաւ սբ խաչն և լուսաւորեա տիեզերաց. աղ:

Ա՛ղ- Ա՛յսօր խնդրի հնձ Ա՛պաւինեցաք.

Կանոն Մեծ Ա՛ուետեաց Ա.ի. Ա՛ոաքն ձոլն ֆոյն ասա փոլասածովն.

Ա՛ր զձայնն զբրուէիդ քո ծանուցեր հոգիդ ՀՀ շմարիտ բանիւ խելքով ի հանապազօր ըզ պարգեւըս քո. տեսանողաց մարգարէից ինչն իւակը զգեա՛նէ. բարեխօսութիւ սոցա խընայեա՛ մեզ:

Ա՛ր մարգեացեր բնակարան ածո՛ւթիդ քոյ սբ ըզմարգարէսն. և՛ աղբերաբաղ հեղեր յանձինըս նոցա. զանապական և զերկնային չնորհացդ քոյց բըղխումն. բարե: Ա՛ր յայտնեցեր ըզ ծածկեա՛լ խորհուրդ քոյոց սիրոյդ. և՛ անձառելեաց ապագայից պատմողս արարեր տնօրէնութիւ քո՛մ էակցի բանիդ ա՛յլ. բարե:

Ա՛ր առաքեցեր նախընթաց քո՛մ գալըստեանդ սբ ըզ մարգարէսն աւետարանել տիեզերաց զի ջուրմըն քո ի՛ հայրական ծոցոյ ի փըրկու

Նարեկացոյ յանապատն՝ մ փառաց որդի աշ։ և՝ եկիր իկատարումն մար
գարէիցն նախաձայն քարոզութեանցն անձնաւ խորհրդով. բարե։

✠ Ողջոյն օրինացն մովսիսի լուսատուի տանն իսրայէլի. և՝ իմանալի
արեգական յառաջընթաց աւուց՝ լիութիւնդ ծագմամբն ի կուսէն առ։
Ակնկալութիւն ազգ բոլորից աճեն առ քեզ եկեալ հրաժարութիւնդ. տեսա
նելով զգերապայծառ լոյս աշխարհին ընդ հողեղէնն բնութիւնս
պարունակեալ. առ։ Յորժամ կրկին յորդանան հուրն աճ իքեն
մը կըրտիւ. վերնական իշխանութիւնքն զահի հարեալ զարմանայ
ին նորահրաշ տեսլեամբն. առ։

Այսանասխմեն ծովէն հօր գրիժութեց բըղխմունք և սբ առաքեալք
անդրանիկ խորհուրդ և՝ լոյս գերազանց երկոտասան ականց պըսակ
աբ՝ եկեղեցւոյ. բարեխօս լերուք առ քրիստոս անձանց մերոց։
Աշխարհակիր բանին բազկաց եղեալ հիմունք սըրբոյն սիմոնի.
վերինք աննշարժք հովիտք ծառկայ ծինք հարազատք վկայ հաւատոյ
պետրոս և՝ անդրէաս. բա։ Աբարեբանն հոգւոյն վըտակք և՝ որ
ասմունք տիեզերաց. ցնծումնք հրեղէնք աստեղք լուսաւիպլք. մի
թագաւորին վակասանջաց սբ յօհաննես և՝ յակոբոս. բար։

Որ հրաւիրեցեր զորդիս մարդկան յորդե գրութեն հօր քոյ որդի
աշ. և՝ կոչեցեր արքայութեանդ ժառանգութեն իձեռն սբ հայ
րապետացն. աղօթիւք սոցա ողորմեա։ Որ լուսաւորեցեր զեկեղե
ցիս հայաստանեացոյ լուսով քովկ քոմ. և՝ զարդարեալ նորացուցեր
պայծառածագմամբ շնաւաւիղօք սբ սբոյն գրիգորի. աղօթիւք սո։
Որք զընթացս իւրեանց կատարեցին ըստ հաճոյից կամաց քոց քոմ.
նահատակեալքդ ճրագնութեք ընդդէմ թըշնամւոյն. և՝ փոխեցան
երկնից յարքայութիւդ. աղօթիւք սոցա։

Որ յիշատակ սբոյոց մարտիրոսացն. այսօր տօնկ եկեղեցի հնչ
ջակելով զոր ճրագնութեն սոցա հայր երկնաւոր. աղօթիւք սոցարդ
ողջմեա։ Հրաշալագործ և պայծառ առաքինութեք քարոզեցին զոր
քեզ տիեզերաց. քանզի իքէր իօգի. և մարմնացար ի սբոյն կուսէն
որդիդ միածին. աղո։ Ընուշահոտ բուրմամբդ քո լցին զոր
տիեզերքս կենսաբեր աւետեօք. և՝ ընդ վերին դասակարգութեն
սըն համաձայնեալք բարեբանեն զոր քեզ հոգիդ ճրշմարիտ աղո։
Որ առաքեցար ի հօրէ հոգիդ անեղ և՝ հայ մաքոյ. աղաչանօք տնօ
րինաբար քոմ էակցին. լինիլ մըսիթարիչ սբ առաքելոցն. աղաչե
մք զոգիդ ողորմեան Որ իքէր տիրաբար յերկնից աստղիկ հոգմոյ
նըմանն ածիյայտնեալ. և՝ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեաթ
ի դաս առաքելոցն. աղաչե։ Որ արբուցեր երկնաւոր գինեաւն ի

եկեղեցիք հեթանոսաց։ առաջակն լուռ ըզ նոր՝ Ի՝նդ տեսանողաց մարդ
Ի՝նդ առեռաւորման յառաջագոյն փըրկութեամբ մերոյ։ Ծանիս հարիք
Ի՝՞ զ նոր՝ օրհնեցեալք բարձր արարիք ըզ նայաւետեան
օրհնեալ։ գ։ Ի՝ զ նոր՝ օրհնեցեալք բարձր արարիք ըզ նայաւետեան
հոգիդ ըզ կերպարան իրին գերագոյն հրաշեալ ի վերջոյն ըզ բան
զեղեալ տեսանել լինի. յառաջնորդա կան միտքս նոցա տրպաւորեալ
մարդեղութեանդ։ օրհնեալ նոր։ Ի՝ զանազ գոյիդ լինելութեն ի բուն
ալ ի վերուստ։ օրհնեալ նոր ա՛ջ հայցն ի մերոց։ Ի՝ ընորհեցեալ
մաքուր հոգւոց իսրայելի զհոգւն մարգա րէութեա։ որով ծանուցեալ
յառաջագոյն բազմապատիկ օրինակօք զանձանաւել ի խորհուրդ քոյ
ունել զօրութեն ընդոծնելոյ զջծայնէն և զհոգևոր ըզ ընորհս իջե
Ի՝՞ր ընդ հողեղէն բնութեա մերոյ խաչանեցեր ըզ բանական հոգիս

***** Նոյն Ի՝՞զ։ Ղ։ Ստեփ։ Հայս ասա։ *****

ծերը ընդ քեզ զհոգիս արդար ոց մարգարեից ի լոյսն անբաւութեր։ բա՛
նարար մահուամբդ ոտիր զերկունըս մահու։ ի՝ջանել ընդ իմ ըմ՛խոյս վերա
զմարգարէից ըզ տառըն կատարե՛ացեր։ Փառք հօր։ Ի՝ր լուծեր կո
Թաղեա՛լ ինոր ի՝ գերեզմանի. և՝ յարուցեա՛լ յերրորդ աւուր. զի՛
իտես նից։ ի՝ջեալ ի՝ յերկնից մարմնա՛ցեալ ի կուսէն խանչեա՛լ յերկրի՝ և
և ժողո՛վարան բանաւոր հօտի։ բընական՛րան հրեշտակաց նաւա
հանգի՛ստ արդարոց և մե՛ղաւորաց քաւարան։ զարդարեա՛լ առաքե
լով և մարգարե՛ից։ Ա՛նանն ա՛ծ և ա՛ծածկեա՛լ խորհուրդըն յաւ
տեալ փառաւորե՛լով զնըբ զերրորդո՛ւթեն դ։ Ջեղի ապաւինի
հըրեշտակ։ փառաւորե՛լով զնըբ զերրորդո՛ւթեն դ։ Ջեղի ապաւինի
ցեր ըզքո՛ն նբ զեկեղեցի. և ի՝ամ միաձայնեա՛լ եղեն մարդիկ ընդ
ոտ Ի՝վերայ վիմի հա՛ւատոյ հիման ա՛ւաքելոյց և՝ մարգարե՛ից։ շինե
զանացըն միացեալ ո՛ւմեք այսօր ի՝ յայնմանէ։ ա՛ղ։
հապետին մերը ըստ հո՛գւոյ։ քահանայական և թագաւորական գա՛ա
այսօր ի՝ յովակի մե՛ւ ի՝ յա՛ր նման։ ա՛ղա։ Ի՝ ըզ խոստո՛ւմն աբրահամ նա
զոյգ արուսաց ի՝ գ՛ա։ պայծառացեա՛լ վայելչապե՛ս ծաղկեցուցեր
ջանաբեր սուրբ խընայեա՛ի՝ մեզ։ Ի՝ զ զըրհնութե՛ն նախաստեղծին ա՛ծա
խորհո՛ւրդն արկեա՛լ հի՛մունս հա՛ստատութե՛ն ըզ դաս աբրդարոց. ա՛ղա
մ Ի՝՞ր նախ ի՝ մա՛ց ի մաստութե՛ն տնօրինեցեր զխորհո՛ւրդ ըզ՛ե՛կեղեցւոյ
ձայնե՛ սրօքեա՛ծդ փո՛ղոյն։ յո՛րժամ հարկանե՛ հրե՛շտակապետն և՝
կոչե ի՝ դատաստան զազգս որդւոց մարդկան։ յայնմաւո՛ր ա՛ՀեղինՀ։
Ա՛ր ընդ հողեղէն բնութե՛ մերոյ խաչանեցեր ըզ բանական հոգիս
ունել զօրութե՛ն ընդոծնելոյ զջծայնէն և զհոգևոր ըզ ընորհս իջե
աւ ի վերուստ։ օրհնեալ նոր ա՛ջ հայցն ի մերոց։ Ի՝ ընորհեցեալ
մաքուր հո՛գւոց խորայելի զհո՛գւն մարգա րէութե։ որով ծանուցեալ
յառաջագոյն բազմապատիկ օրինակօք զանձանաւել ի խորհուրդ քոյ
մարդեղութեդ։ օրհնեալ նոր։ Ի՝ զանազ գոյիդ լինելութեն ի բուն
զեղեալ տեսանել լինի. յառաջնորդա կան միտքս նոցա տրպաւորեալ
հոգիդ ըզ կերպարան իրին գերագոյն հրաշեալ ի վերջոյն ըզ բան
օրհնեալ։ գ։ Ի՝ զ նոր՝ օրհնեցեալք բարձր արարիք ըզ նայաւետեան
Ի՝՞նդ առեռաւորման յառաջագոյն փըրկութե՛ մերոյ։ Ծանիս հարիք

գարեհից հինն Իսրայելքա հանգստք նորոյ ուխտիս ըստ աստուածութեան մի՛ ասասցէ այսօր ասացեալ մարիամ սղբուհի և մայր քրիստոսի զի տարար զանառնելին յամենեցուն. օրհնութիւն զքեզ աճապարանք մեր. և մանաւանդ զերկնային դուռն զորեւ եղեր կիթել. և ամբողջ զոր ծանեաւ գեդէոն. սերոբէ հողեղէն վիճակ գոյն քերովբէից. օրհնեալ ես յերիս խորհուրդս սոսկալիս ի քեզ տեսանի աճապարանք մեր. յիշեցուցանեմք մեք զքեզ եր

յանդատաւորքը քո հանգիստդ. սո։

առեալ մահուամբ ըզ մնայ կոխեցեր՝. արձակելովդերամբս մարգարէիցըն
նոր կատարեցեր զմարգարէեցն ըզ տեսութիւնս. ամէն։ Ալ ըզ մայն գերի
ալ ըզոց ետուր իշխանութիւն բացատրել զիջումըն քո յաշխարհ. ասաս
նութիւնդ սրբոյ շընորհեա հաստատութեն եկեղեցւոյ քոյում սրբոյ։
դձմէ Ալ զյառաջագոյն ընտրեալսն առաքեցեր յաշխարհ նբ զմար
գարէն. աւետարանել ըզ քո գալուստդ անթարգմանելի անօրէ
նութիւնդ սրբոյ շընորհեա հաստատութեն եկեղեցւոյ քոյում սրբոյ։

ալ ըզ պարգե
ցիր մեզ հրաւիրօղքըն հանգոյ հօր և հոգւոյն. լուսաւորիչ ըզ
ձք նբ հոգւոյդ վերափոխեցեր ըզ սերել իմ ընդ երկնային՝ խորհ
ան. հար։ ՟Ի՟ր ալ ըզ ծառս ծրկնեցեք. և բարձը աչերիք ըզ նայուիս
լակեղեցիք հեթանոսաց կոչեցեալք ի՟ք՟ն յաղբերացն իղձ. օրհնե
ցեք ըզ տէր և բա. ՟Ի՟ահանայք և պաշտօնեայք. ընդ վերին զը
ւարթունան հոգևոր հընչմամբ երգով գովեցեք ըզ տէր. և բար.
ալ ըզ զաւետիս՝ հոգւոյն՝ ի՟հրեղէն՝ ի՟հրեշտակէն ընկալար ուրա
լեր. բերկրեալդ տէր ընդ քեզ մարիամ անհարանգեալ։ ՟Ընծակիզ
բըն բանըն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութիւնն ընկիրզն ի կուսէդ
քո՝ աղբիւր թագաւորն յաւիտենից։ ՟Ղազեմբ ըզքեզ ուրախ ծածանիմ
քո բարեխօսեա վերկել զժողովուրդս քո զոր գընեց արեամբն իւրով
ալ ըզ ծածկեալ խորհուրդ կենաց տնօրինութեանդ քոյ ըզ
հանուր ազգի մարդկան այսպէս եղեր մարգարէիւք. ըզ ծագումըն լու
ոյ արեգականդ արդարութեան։ Ալբ ուսուցին ի՟ղի՟ երկրպագել
քում արութեանդ. և յայտնի՟քարոզեցին ըզ փրկութեն հեթանոսաց։
եթէ գայ մեսիայ թագաւոր ի՟սրայէլ։ Ալբ տաճարի՟նըմանութեն
ցուցին զարգանան ազգ կուսին. ուստի տրեաւ եղև մեզ հայ կենաց
անմահութեան. զոր օրհնեն անդադար երկնային՝ զնորութեն։
ալ ՟Ի՟րդս առեալ մարգարէեցըն հրաշալի՟ ձայնիւ՝ անդադար օրհ
նաբանեն ըզ մարմնացեալն ազ՝ կուսէն. որ եւս եցաւ մեզ ի՟փրկու
թիւն։ Ո՟նեղութեն՝ և զչարչարանս յանձնառի՟ն կամաւորեալ.
ժուժկալեալ համբերեցին վշ անուանըն տն. որ երևեցաւ։
Ի՟ներկիւղ քարոզեցին յոչխարհն ըզ ճշմարիտ մարդեղութիւնդ
ծնանելոյն ի՟նձ կուսէն. սո։

Ճառագայթ անճառ լուսոյ անքննելի՟ արուեստի. յառաջագոյն
հրաշացուցեր զտեսողութիւն մարգարէիցն. ի՟ջանելով ի՟ստորինա ծա
ւային՝ տնօրէնութեք։ Ալբ ըզ տաճար հաւատոյ հիմնեցուցին հնոր
հօք նբ հոգւոյն. յոր եմուտ բանն ած եօթնատրփեան ճառագայթիւք
ի՟ջանե։ Ա՟րևեցաւ յաշխարհի՟ ճշմարիտ մարդեղութեք զոր քարոզե
ցին մեզ հրաւիրօղքըն հանգոյ հօր և հոգւոյն. լուսաւորիչ ըզ
տիեզերս ածային՝ տնօրէնութեք։

Պարք զարդարեցին տնօրինաբար զի մասամբ ան-
լսվ յերկրի զգիր կենդանի հիմնուել ըզ հօտ նոր իսրայէլի.
երգով քաղցրութեամբ՝ հընչմամբ զնա ծրկնեսցուք: Պարք զեր
կրաւորութիւն փառաց խաչարկոչեցին. ապաւինելով իւրեան անմահ
փեսային անձառեանն արժանի եղեն. եր: Պարք զօրութեամբ հօր ի
մասուածեն էին անեղին. հաստատեցին զաթոռ սբոցն գրիգորի
թարգմանութեամբ նոր չանագրութեան. եր: Պարք նորափետուր բանիւ զար
դարեալք պայծառացեցան. եկեղեցիք հայաստանեայց ի ձեռն
սբոցդ ան հանայ. երգով:

Պարք թագաւորաց ազգաց ևաստանց գերագոյն ցուցին. արփիա
փայլ զերգըս հոգևորս ընտրեալ դասուց վերին սիրեն. անմատոյց
լուսոյն երկրպագեսցուք: Պր խորհրդեանս մեզ ճշմարիտ լուսոյ փա
ռաց անեղին. նոքաւարացեցաւ մեզ գերկնեղդանի արգանտ մաքուր
մեծին մեսրոպայ: անման: Պրք զծածկեալ խորհուրդ ածգիտուե
տնօրինաբար յայտնեալ ծանուցին հանգոյն սբոցդ մեծին մեսրոպ:
անման: Պր յօրինակ ճշմարիտ սիրոյնբ առաքելոցն՝ աղբերաբար ի ձեզ
հաստատ հոգի ընտրեցաց բերկնեսցն ան դրնպատ. անման:

Նմաքրագործ հոգւոյն անօթ ընտրեալք ևձիւնափայլք. թագա
ւորք երկրի իշխանք աշխարհի անպակաս գանձուց բաշխող յակոբ ալ
փեան յուդա յայկով բեան. բարե: Նրք սբերբեանն մի ուրութեամբ խոր
հուրդ կամացն ևնազարմանեաք. փողոց հընչմունք բարբառք աւե
տեաց ընդ ամ երկիր ելք ընդ շմաւճն ևմատակ թիւն. բարեխոս լեր:
Նանին կենաց կանուխ քարոզ ևաւետարան նիչ. երգ փերկութեամբ հընչ
ւմամբ հաւոր. ազգի մարդկան պարծանք ընդդ մանթիհոս. բարե
խոսլեր առ քրիստոս անձանց մերոց:

Նյսօր ընդ երկնային դրբարթուհսնսն ժողովուրդք հայաստանեայց
ոնեալով ըզյիշատակ սբ հայրապետ տացն շնաւհեալ ըզսբերգն գրիգո
րի. օրհնեցեք ըզ հայրն երկնաւոր: Նյսօր որդիք թորգոմայ ծընեալ
ալք աւազանաւն յորդիս սիոնի. ի յիշատակի հարցըն սբերգոց որդւոց
մեծի լուսաւորչին. գովեցեք զորդին միածին: Նյսօր երկնաւոր
քահանայութեն հաղորդ քահանայք սբ եկեղեցւոյ. ընդ քահանայ
ապետս ածին ի օրինօք պատուեալս բարեբանեցեք զհոգին ճըշ
մարիտ. երգեցիք ըզ փառս իրարձնեան:

Պր զարդարեալ գեղապանծ վայելչութեբ սբ զեկեղեցի. պատակե
ցեր առաքելոյ վ քեզ մարգարէիւք և հաստատեալ անմրցուցեր սբ

երկ

բոյ Հոգւոյն և պըսակեալ. ի ձեռըն սորին բարեխօսութե. տր՝
սորա տր՝ Վասաւորեալ ընդ անմարմնականն բազմութիւն. և ի սըր
վարդապետի՝ ընկալցուք ի սիրտս մեր հաւատով. բարեխօսութե սրբոյ
դրեմք ի քէն տր՝. կեցո զանձինս մեր. Ո՛ր ընդ Հոգւոյն սրբոյ
ո՛ր Ընդհանուր հնոհօք լըցեալ՝ ի յիշատակի սբ վարդապետին խըն
դրեմք ի քէն տր՝ կեցո զանձինս մեր. Ո՛ր ընդ Հոգւոյն սրբոյ
կեղեցիս հայաստանեայց ի ձեռըն սրբոյ Թարգմանչացն. աղաչ՝
ղողորմած մեզ աստըւած ։ Ո՛ր զանմարմին պարունակօղ անի զգըաւ
ոյական՝ զի մաստ հոգւոյն հնոհեցեր որդւոց Թորգոմայ. յայտնեալ
տեսլեամբ՝ ի ձեռըն սբ վարդապետին. աղաչա ։ Ո՛ր զգիտութի՛ք
զերկնային՝ և զհոգւոյ զի մաստութի. առատապէս ծաւալեցեր յեր
կեղեցիս հայաստանեայց ի ձեռըն սրբոյ Թարգմանչացն. աղաչ՝
ո Ո՛ր ընդ հնոհս ձեռնադրութե՝ ի ձեռըն սբ վարդապետին. զի
ցեր. հիւսիսակողմանցս. ի ձերըն ձեռ վարդապետին. աղաչանօք սուրբ
ղողորմած մեզ աստըւած ։ Ո՛ր զանմարմին պարունակօղ անի զգըաւ
որական՝ զի մաստ հոգւոյն հնոհեցեր որդւոց Թորգոմայ. յայտնեալ
տեսլեամբ՝ ի ձեռըն սբ վարդապետին. աղաչա ։ Ո՛ր զգիտութի՛ք
զերկնային՝ և զհոգւոյ զի մաստութի. առատապէս ծաւալեցեր յեր
կեղեցիս հայաստանեայց ի ձեռըն սրբոյ Թարգմանչացն. աղաչ՝
ո Ո՛ր ընդ հնոհս ձեռնադրութե՝ ի ձեռըն սբ վարդապետին. զի
ցեր. հիւսիսակողմանցս. ի ձերըն ձեռ վարդապետին. աղաչանօք սուրբ
կո. և արեգակնին արդարութե ելեր արեւելք. ըզ՝ քեզ՝
ղն երկնից. ըզ՝ Ո՛ր եբեզլուսոյն արժանի եղեր բառնալոյ ի քո գիր
դի կրեցեր սըրբուհի անարատ. և անձառապէս ծընար զ վերագո՛
մի Ո՛ զքեզ օրհնութե՛ մեծացուցանեմք. Ո՛ր ընդ բանին աբ՛ծ յարգան
Ո՛րդեկայք ամենեքեան միաբան. աւետ՛ք յորինակ հրեշտակին զերա
նելին. զի նմանիցո՛ք վարուց նորա. և փոխիցո՛ք ի կանսըն յաւիտ։
ա՛ յ զքեզ օրհնութե՛ մեծացուցանեմք. Ո՛ր ընդ բանին աբ՛ծ յարգան
ա՛ Ո՛ր ընդ հնոհս ձեռնադրութե՝ ի ձեռըն սբ վարդապետին. զի
ցեր. հիւսիսակողմանցս. ի ձերըն ձեռ վարդապետին. աղաչանօք սուրբ
կո. և արեգակնին արդարութե ելեր արեւելք. ըզ՝ քեզ՝
ղն երկնից. ըզ՝ Ո՛ր եբեզլուսոյն արժանի եղեր բառնալոյ ի քո գիր
դի կրեցեր սըրբուհի անարատ. և անձառապէս ծընար զ վերագո՛
մի Ո՛ զքեզ օրհնութե՛ մեծացուցանեմք. Ո՛ր ընդ բանին աբ՛ծ յարգան
Ո՛րդեկայք ամենեքեան միաբան. աւետ՛ք յորինակ հրեշտակին զերա
նելին. զի նմանիցո՛ք վարուց նորա. և փոխիցո՛ք ի կանսըն յաւիտ։
Ո՛ր ընդ հնոհս ձեռնադրութե՝ ի ձեռըն սբ վարդապետին. զի
ցեր. հիւսիսակողմանցս. ի ձերըն ձեռ վարդապետին. աղաչանօք սուրբ
կո. և արեգակնին արդարութե ելեր արեւելք. ըզ՝ քեզ՝
ղն երկնից. ըզ՝ Ո՛ր եբեզլուսոյն արժանի եղեր բառնալոյ ի քո գիր
դի կրեցեր սըրբուհի անարատ. և անձառապէս ծընար զ վերագո՛
մի Ո՛ զքեզ օրհնութե՛ մեծացուցանեմք. Ո՛ր ընդ բանին աբ՛ծ յարգան
Ո՛րդեկայք ամենեքեան միաբան. աւետ՛ք յորինակ հրեշտակին զերա
նելին. զի նմանիցո՛ք վարուց նորա. և փոխիցո՛ք ի կանսըն յաւիտ։

Ներս Ո՛ր՝ Ընդհանուր հոյն սաղ ։

Քանչելագործ աբ՛ծ. որ ցուցեր ըզ աքանչելիս քո այգի մարդ
կան. ծրհնեմք ըզ քեզ տր՝ աբ՛ծ հարցն մերոց։ Ո՛ր՝ ի ձեռն երանելի
վարդապետ տիս՝ արարիր ողորմութի՛ մարդկան. ծրհ։ Ո՛ր սուվաճ
լուսաւորեցեր ըզ տնեզերս. սրբին քարեխօսութե պահեա ըզ մեզ.
ծրհ։ Ե։ Ի զ տր՝ Ա՛մենայն գործք աբ՛ծ և ամ արարածք օրհնեցէք.
աբ՛ք և խոնարհք սըրտի՛ք գովեցէք. և առաւե՛լ քարձրարարեք ըզ
նա յաւե՛տեան ։ Ընդ հրեշտակ երևեցար իմ՛ երկիրն՝ և վարսունէիր այ՛ հա
ճոյական. յիշեալ ի՛ր ըզ մեզ անդադար երանելի՛ նբ վարդապետ. որ
ը հըրե՛ շտակս օրհնեա զաբ՛ծ յաւի՛տեան ։ Ո՛ տացող երեք պատուի
բանաց ա՛բ հոգւոյն. և՛ապրեցար ի հաղթից հրապուրչին. կատարե
ցեր զառաքինութի՛ն. և փոխեցար ի հանգիստըն յաւի՛տենից ։
Ո՛րդեկայք ամենեքեան միաբան. աւետ՛ք յորինակ հրեշտակին զերա
նելին. զի նմանիցո՛ք վարուց նորա. և փոխիցո՛ք ի կանսըն յաւիտ։
Ո՛ր ընդ հնոհս ձեռնադրութե՝ ի ձեռըն սբ վարդապետին. զի
ցեր. հիւսիսակողմանցս. ի ձերըն ձեռ վարդապետին. աղաչանօք սուրբ
կո. և արեգակնին արդարութե ելեր արեւելք. ըզ՝ քեզ՝

զմէնշատակըս քո ուր ըլլի՛ ներսէս. որ ի հոգւոյն սրբոյ աղաւնակերպ
Այսօր ցընծայ եկեղեցի ընդ անմարմնոց ընդունայ ցեղ տօնելոյ զ՚
և ասէ. բարեխօսեա՛ քէն՛ որ՝ մեզ՛ կեցուցանել վանէնից ըս մեր։
Ա՛րդ աղաչեմք զքեզ հայր վարդապետ
այ հիման նը՛ եկեղեցւոյ։

Ո՛վ հովիւ քաջ լուսաւորեցան մանկունդ հնըք եկեղեցւոյ։

քեզ մայր՝՛ լուսաւորեցան մանկունդ հնըք եկեղեցւոյ։
բարեխօսեա՛՛՛ աստ հայր յերկինըս վանըն քոյ տօնողացս. քանզի
գաւակ՝ ընմանեա՛ լ մօտեսի տէ՛ վանդապետ. քերըլ՛՛՛ վըզ գիր
ծրինաց՝ ի հայաստան աշխարհս. որոմայր՛՛՛ լուսաւորեցան ա՛ծզգ
ըր գաւ՛՝ ը թոր գումայ։ Ա՛նզինա արժանաւորեցաւ կալ ի սինէականն
փառաքանչնորեն։ և՛ ընկալեա՛՛՛ պատգամըս կենդանեա տայր իս
ըսպիւեա՛՛՛ ըսանակին. որոմայր՛՛՛ լուսաւորեցան ա՛ծզգ որդւո՛՝ը
յայկօքայ։ Ա՛րդ աղաչեմք զզ քոյին հերձուածից որ վանդապետ.
բարեխօսեա՛՛՛ հայր յ յերկինըս վանըն քոյ տօնողացս. քանզի

Ասած Աբբոյն Գէորգայ Արքեպիսկոպոսի Օձնոյ. Գ. ի. ա՛

Յայն ատա ժողովածոյէ

Յաղթող և՛ սքանչելի հայրապետ նըմանն մեծին՝ մ՛ովսէսի. բարձող խա
չին պարծանաց ընդ դի մամարտ հանդիսիս. զզ քե՛՛՛ զ ունիմք
բարեխօսս առ հայր յերկինս վանըն մեր։ Ա՛ռաքամամբ նը՛ հոգւ
ոյն յանապատե՛ կոչեցար. առեր պատիս մեծ՛ութե նըմանն մեծ՛ինյո՛վ
հանուս. երդա կացեալ ընդ վերնոյն. ը՛զ Ա՛արօդ եղեր զօրութե՛
զարմանագործ նը՛չանիս՛ք. նըմանն մե՛ծ՛ին պետրոսի. հովիւ՛ ընօրհ
եալ յայ՛ ընտրեա՛լ հօտին քի՛ն. ը՛զ

Ա՛երա խաչան զօրք երկնից ընդ քոյ մեծ՛ի խըճնութե. որ ի մարմնի
կանո՛ւցար նըմանն վերին՝ զըն արթնոցս. ը՛զ քե՛՛՛ զ ունիմք։ Ա՛ը՛ղ
մա՛մբ քո՛ նը՛ արտասուաց կենաց՛գործ եիր ը՛զ մեռեալս. նըմանն փը՛ր
կչին յի՛ կենաց՛գործողին՝ զաղարու՛. ը՛զ։ Ա՛յլ մեք ձայնիս ցընծ՛ութե՛
տօնե՛ մք զքո նը՛՝ զայ՛նիս. պատուեա՛լ վը՛կայ քի՛ նը՛՝ հայրապետ
ը՛զ յակօբ. ը՛զքե՛ զ։

Ա՛ր ընտրեցար՝ ի կո՛չումն ա՛ռաքելական քարո՛զութե՛ն արժանաւոր
լինելով նը՛՝ առ՛փանոս՝. բարեխօսեա՛ առ՝ քո՛ վա՛ նձանց մերոց։
Ա՛ր խը՛նդրեցեր զթողութե՛ ի՛ վերայ քո քարաձիգ ժողովոյն նը՛՝
առ՛փանոս՝. և՛ այ՛ժըմ վանըն քո ուխտաւորացս աղաչեա՛ զընդ այ՛ժմ՝
հօրն ը՛ստեուա՛ծն։ Ա՛ր արժանի՛ եղեր զմարտիրոսականն առնո՛ւ պը՛
առ նահատի՛ վ ըկայս. առ պըտակիչըն սըրբոց և՛ վանըն մեր բ՛ըխե՛
Ո՛վ հովի՛՛ ք քաջ բանաւո՛ր հօտի ա՛ր նը՛՝ գրիգոր. հանուատեցեր զհե
մունս եկեղեցւոյ ի՛ հայաստան երկրի՛՛՛ ի՛ վերայ հիման նը՛՝ առաքե
լո՛ցն։ Ո՛վ հովի՛՛ ք քարի և՛ առաջնորդ կենացըն յա՛ւիտեան՝ ա՛ր նը՛՝ գրի
գոր. հաստատեա՛ զանձինըս մեր հաւատո՛վ ձըշմարտո՛՛ ք՛ իվեր
այ հիման նը՛՝ եկեղեցւոյ։ Ա՛րդ աղաչեմք զզ քեզ հայր վարդապետ
և՛ ա՛ր. բարեխօսեա՛ քի՛՛ ա՛՝ մեր՛՛՛ կեցուցանել վանէնից ըս մեր։

գ. Հ. Ալր յանապատէ կոչեցաւ յառաքելական ա՛ծուռ բանիւ նը յա
քոյ Հանդըստեան. ա՛ւ։

պագեմք քոց նըշխարաց. փառաւորեմք զօր յիշատակի կատարման
պարծանք ազգի մարդկան. ա՛ւ։ Ա՛տաչարի քում սըրբութե՛ն երկը
ղերաց սիւն լուսոյ կանգնեալ իմիջ եկեղեցւոյ. ա՛ւ։ Հաստատութե՛ն
քո տօնողաց ։ Ո՛րովհե՛տ հնգեւոր բանաւոր հօտի. լուսաւորիչ տիե
զերաց սիւն լուսոյ կանգնեալ իմիջ եկեղեցւոյ. ա՛ւ։ Հաստատութե՛ն
Հաւատոյ պընակ ի գլուխ եկեղեցւոյ. պայծառ քարո՛զ տիեզերաց՝ և
պարծանք ազգի մարդկան. ա՛ւ։ Ա՛տաչարի քում սըրբութե՛ն երկը
վը կայ՝ և պարծանք ազգի մարդկան. ա՛ւ։ Ա՛յրապետ նը՛ և ա՛նբիծ և ընտրեա՛լ յորովայնէ. պաշնչելագործ
մկ ։ Ա՛յրապետ նը՛ և ա՛նբիծ և ընտրեա՛լ յորովայնէ. պաշնչելագործ
բարեբանո՛ղ բանին կենաց՝ և պարծանք եկեղեցւոյ. յառա։

Ողջո՛յն քեզ՝ ո՛վ ճրագ լուսաւորիչ տիեզե
րաց՝. սիւն լուսոյ սրբութե՛ն կանգնեա՛լ իմիջ Հայաստանեայց։ յառա
քելական. Ողջո՛յն քեզ՝ ո՛վ ճրագ լուսաւորիչ տիեզե
րաց՝. սիւն լուսոյ սրբութե՛ն կանգնեա՛լ իմիջ Հայաստանեայց։ յառա
քելական. Ողջո՛յն քեզ՝ և՝ բարեխո՛ս առ Տէր վասն մեր։
բարեբանո՛ղ բանին կենաց՝ և պարծանք եկեղեցւոյ. յառա։

Ա՛ղերսեա՛ Տէր՝ և՝ անբիծ՝ և ընտրեա՛լ յորովայնէ. պաշնչելագործ
ընկալար զխոստովանութի՛ւնս աչխարհի. ըզ։ Տուր Տ. Ա. Արդարդ յայտ առ
ցեա՛լ ժողովուրդք՝ ի փառս ամենազօր տէրութե՛ն. որ ե՛ պար։
ող ե՛ պար։ Ջերնբ՛ութե՛ն տանեսցուբ ըզ յիշատակըս սորա՛. Հա՛ւ՛ տա
ղեմք սովաւ հրաշագործեա՛ յերկրի ըզ բժշկութի՛ն հիւանդաց.
ո՛ւմ՛ըք հա՛ւատոյ և պարծա՛նըք նը՛ եկեղեցւոյ՝. և՝ հովի՛ւ քո՛ք
ընթա՛ց երկնաւոր հօտա՛պետին՝. յառաքելական աթո՛ռ նըստար՝ երա
նելի նը՛ հայրապե՛տ։ Ա՛րգա՛ւրեա լու՛սաւիւղ. և՝ լուսաւո՛րիչ տիե՛զ
երաց՝. սիւն լուսոյ սրբութե՛ն կանգնեա՛լ իմիջ Հայաստանեայց։ յառա
քելական. Ողջո՛յն քեզ՝ և՝ բարեխո՛ս առ Տէր վասն մեր։
բարեբանո՛ղ բանին կենաց՝ և պարծանք եկեղեցւոյ. յառա։

Ա՛ղերսեա՛ Տէր՝ և՝ անբիծ՝ և ընտրեա՛լ յորովայնէ. պաշնչելագործ
ընկալար զխոստովանութի՛ւնս աչխարհի. ըզ։ Տուր Տ. Ա. Արդարդ յայտ առ

Այսօր անմեղ աբ մանկունքն իմ տղայական հանապազ. նախավախ
ձանձրալիրանօք վըկայք եղեն քո մարդեղութեդ. որ ընդ
հայ բըղեն ըմբռնց. Ծնեալ քոյոք ի մօրէ. ներաբողբ քո ջք
ի հնազանդ. նա հանապահեալ ի պատերազմի. և ընկալան ըզ չարչա
րանս. վնըն քո հանգերելով. տէր. Այդ բարեխօս առ քեզ ունի մք
զերանելի սբ նահատակն. որք վասըն քո տարչարեցան. ի բեթ ղէ
հէմ նահատակեալք. վասըն քո համ։ Ի զ տէր օրհնեցէք զ ողովուռ
դք այ յիշատակի սուրբ ա արարիք ըզ նա յաւիտե ան։ Ա ատաղա
ծուն նահատակք ի տղայ երամոց. սրա խոնդհող ե ղեալ ի
գերկըս մարըն կատարեցան ժողո ատորք գառինք ի տանէ ն եփրա
թայ. որք մանուց ընբ պատարագ ի ե ովդե նայ զաբելի կայնեն ժո
ո Ա երահացիր ածածին որ կուսութեց ես ապածանք և մայր հայ
աստուածե մարդկան. օգնական և շընորհաշխարհի մարիամ մայր և ա
ղախին փըրկչի ն մերոյ։ Այ ըրանելիդ ամենեցուն զնըշ տանելով ըզ
բընութեբ անտանելին. զամենեցունց ամենակալն արժանի եղեր կո
ել յորովայնի. որ երևեցաւ ազգի մարդկան։ Ա երօբէականաթո
ցի ացար ածածին. ի գերկրս բառնալով զնըշ ն ամենեցուն. որ
նըստին ի քերօբէս. առնա մի շտ բարեխօսեա կեցուցանել ըզ մեզ.
գ ո Այսօր ս ղայք ստընդեայք կուտրեալք ի հերովդի այ. Ե ղէն
ձըշմարիտ վըկայք ծընընդեան քոյ տէր. բարեխօսութեբ սոցա փը
կիչ ո ըմբռնա։ Այսօր կատար իւր բան մարգարէին որ ա սէր.
Ձայն գո ժեաց ի հառաչ լալուն ողբումն և աշխարումն. բարե
Ա աղկեցաւ բեթլեհէմ հեղմամբ արեան սբ տ ղայոցն. բերկրե
ցաւ և հառաչել անձուկս պատարագօք. բա։

Այսօր ընդ դաստ հոգեղինաց երկնաւոր զօրացն. վերառեալ տո
Այսօր կոտորեցան ի բեթլեհէմ նեմ ք զմիշատակըս սրբոց մանկանցն. որք կոտորեցան ի բեթլեհէմ
և դաստեցան ի դաստ վերին զընտարեկնոցն։ Ա ըմարտեալ հերովդես
յաստմամբ մեծաւ և սպառնալիօք. քանզի ձայն լըսեալ զարարչէն ի
բեթլեհէմ հրեաստանի. զընդհուրեալ դողացաւ ի նըոցածին թագ
աւորէ

Հոգւոյդ պարգեւողիդ մեզ ըզ կեանըս փառք։

Որ երկնայինսըն նըմանեալ դասուց նոր ժողովրդիդ ասելով. քեզ հնձ տըւաղիդ մեզ ըզ կեանըս փառք։ Որդեցեալ ես երգնոյ եկեղեցւոյ ընտրելոյց որդիք ախոյեանելով. քեզ որդւոյ հնձորհողիդ մեզ ըզ կեանըս փառք։ Լուսաբերեցեալ զանձինս սըրբութեամբ նորայ ձայնիւ ցընծութեամբ ասելով. քեզ

Ո՛ր յանէից ստեղծեր ըզ պաշտօնեայսդ իւր հնձուր կիզելոյ. հուրդ անեղական։ Ընդ նոսին՝ ծրհնիմք ըզ քեզ և մեք հողեղինքս. Որ բանիւ գոյացուցեր զինեա կ դաշըս հրեղինաց. բանդ՝ ի ս կըզբանե. ընդ նոսին՝ գովեմք ըզ ։ Որ արարեր յոդիս խմաներ ըզ հրեշտակըս քո. հոգի՛ այ. ընդ նոսին բարեբանեմք ըզ։

Ընդադաւոր յերկինս օրհնաբանօղք հնձն երկնաւորի. զորք լուսե ղինաց՝ բանիս ։ լերուք ընդ մեղաւորացս։ Ա՛ղ ցրահաձոյն երգով գոհաբանօղք որդւոյն միածնի. դանըք հրեշտակաց. բար։ Ընդ ըռնել հընչմամբ բարեբանօղք հոգւոյն ձրշմարտի. հոյլք հոգեղինաց. բա։ Որ օրհնիս՝ ի հրեշտակաց անդադարը. հայր երկնաւոր ընկալ զաղա ջունըս մեր։ Ընաւրհնի քո անկանիմըք փըրկիչ. խընդրեմք զհոգւոյ քեզ բազում յանցանաց մերոց։ Որ գիտակ դու գաղտնեաց մարդ կան հոգւոյդ սը. ար՝ և ակենդանարար ընկալ զա։

Որհնեցէ՛ք ըզ տէր ընդ երկնայինսըն նըմանեալ դասուց նոր ժողովրդիդ ասելով. քեզ հնձ տըւաղիդ մեզ ըզ կեանըս փառք։ Որդեցեալ ես երգնոյ եկեղեցւոյ ընտրելոյց որդիք ախոյեանելով. քեզ որդւոյ հնձորհողիդ մեզ ըզ կեանըս փառք։ Լուսաբերեցեալ զանձինս սըրբութեամբ նորայ ձայնիւ ցընծութեամբ ասելով. քեզ

Ա՛ստղ ՚ի [illegible] սը՝ մանկունքն՝ ունի քաջ նահատակք եռունն զանձինս իւրեանց ի մա՛ս. փոխանա՛կ որդւոյն սէ՛ր. Ա՛դիա կո՛ւնքը սը՛ մանկանցն՝ ունի ըզ ծաղի՛կ ընձեռնեցեալ հարեալ ի կարկ տե՛ս. և անկեա՛լ ի սը բե՛թլեհեմ։ Ա՛ւ հոգի՛ սը՝ մանկանցն՝ ունի զերամս աղաւնեանց թռուցեալք ի յերկիր խա՛նս. և դասե

ա՛լք ընդ զըւարճանս երկնից։

Կանչ Աբեղ Հրեշտակապետաց Ա՛ւետչէի Պատրէի Ա՛ռ՝ էրնոյնոց չքոց Ա՛ն։ Ա՛ռաջ կոչն ֆոյն ասա փողաւածովք.

Որ յանէից ստեղծեր ըզ պաշտօնեայսդ իւր հնձուր կիզելոյ. հուրդ անեղական։ Ընդ նոսին՝ ծրհնիմք ըզ քեզ և մեք հողեղինքս. Որ բանիւ գոյացուցեր զինեա կ դաշըս հրեղինաց. բանդ՝ ի ս կըզբանե. ընդ նոսին՝ գովեմք ըզ ։ Որ արարեր յոդիս խմաներ ըզ հրեշտակըս քո. հոգի՛ այ. ընդ նոսին բարեբանեմք ըզ։

Ընդադաւոր յերկինս օրհնաբանօղք հնձն երկնաւորի. զորք լուսե ղինաց՝ բանիս ։ լերուք ընդ մեղաւորացս։ Ա՛ղ ցրահաձոյն երգով գոհաբանօղք որդւոյն միածնի. դանըք հրեշտակաց. բար։ Ընդ ըռնել հընչմամբ բարեբանօղք հոգւոյն ձրշմարտի. հոյլք հոգեղինաց. բա։ Որ օրհնիս՝ ի հրեշտակաց անդադարը. հայր երկնաւոր ընկալ զաղա ջունըս մեր։ Ընաւրհնի քո անկանիմըք փըրկիչ. խընդրեմք զհոգւոյ քեզ բազում յանցանաց մերոց։ Որ գիտակ դու գաղտնեաց մարդ կան հոգւոյդ սը. ար՝ և ակենդանարար ընկալ զա։

Որհնեցէ՛ք ըզ տէր ընդ երկնայինսըն նըմանեալ դասուց նոր ժողովրդիդ ասելով. քեզ հնձ տըւաղիդ մեզ ըզ կեանըս փառք։ Որդեցեալ ես երգնոյ եկեղեցւոյ ընտրելոյց որդիք ախոյեանելով. քեզ որդւոյ հնձորհողիդ մեզ ըզ կեանըս փառք։ Լուսաբերեցեալ զանձինս սըրբութեամբ նորայ ձայնիւ ցընծութեամբ ասելով. քեզ

Հոգւոյդ պարգեւողիդ մեզ ըզ կեանըս փառք։

Յորժամ գայցես քանզի՞մ հրեշտակք ահր՝ ի դատել զերկիր.
Յայն ժամ շարժին զծովք եւ լերինք տէր՝ ի յայտ քումմէ։
Ա՛ւ յայնմ աւուր լեր իմ օգնական ահր իմ եւ՝ աստուածդ իմ.

Ա՛յսօր ընդ հրակերպեան դանուցն օրհնաբա՛նէ զծերքն Ա՛ստ[illegible]վք. և՝ տղայքն արմաւենեօք. ո՛վ սանձնեա՛ օրհնեալ եկեա՛լ ի յանո՛ւն։ Ո որ սերօքդ ծածկաբար ընդ ունիլ ոչ բաւէ ի՞ն ի վերա՛յ աւանակի նորոյ նստեալ բարեբանե ցաւ ի տղայոց. ո՛վ սանձ։ Ա՛յսօր ել ծերոց և՝ ընդ տղայոց օրհնաբա՛նո՛ւ եցէն վեր երգե՛ց[illegible]ք. նորոյ արքայի՛դ եկեալ յերուսաղէմ. ո՛վ։

Հգ Ա՛յսօր աղբիւր գիտուք՝ զբո՛ղեսալ՝ ի՝ սբ՛ վերնատանն. յորմէ լըցան տի՛ղեզրք գնացո՛ւք գետոցն ո՛ւռոգմամբ։ Ա՛յսօր ի՝ ջեա՛լ՝ ի յերկիր. Տօ՛ր աւետի՛ք ի բարձանց. տա՛լ աւետիս ադա՛մայ դա՛նա՛լ յեդեմ վերըստի՛ն։ Ա՛յսօր խընդայ նոր սիօն՝ ո՛րդւո՛վք իւրո՛վք զոր ծընաւ. օծմամբ Հոգւոյն նորո՛ցեալ յորդի՛ս լուսոյ և՝ տուընջեան Ա՛յսօր՝ ի՛ձայն գոհութե՛ան՝ զՀոգի՛ն ընդ Տօ՛ր և որդւո՛յ. Տո՛գիք ա՛մ օրհնե՛ցէք զերկի՛ք սբբբեանն երգե՛լո՛վ։ Ա՛յսօր ցընծա՛մբ երկրաւորքս ընդ գա՛լըստեան երկնայնոյն. և՝ պարելով ընդ հրեշտակս երգե՛մք

ըզ փառս ի՛ բարձունս.

Հն Ա՛ռաքեա փեղկս որո՛տամբք և՝ ա՛ստ հագին զծո՛ւթք՝. գա՛լոց է փըրկիչն յաշխարհս յարո՛ւցանել ըզ մեռեա՛լսն. Ա՛հեղև մեծ բարբառո՛վ հրեշտա՛կապետըն գո՛չ է՝. ա՛րի՛ք ասէ վի՛նընջէ՛ք. ա՛ՀաՏա՛ս ձեր փըրկիչն Ա՛ստմա՛մբ սբբտի՛ւք յարո՛ւցեալ և՝ ընթա՛նամբ առաջի՛. և՝ տեսանէ՛մք ըզ փըրկիչն՝ եկեա՛լ փա՛ռաք՝ ի յաշխարհս։ Ա՛ղաղնի գործո՛ղըն ծա՛ծո՛ւկք. յայտնէ՛ն՝ ի՛մեծ հրա՛պարակին՝. և՝ դո՛ղալով ընթանան՝ ի՛ յա՛ն վախճան խտանջանս։ Ա՛յսօ՛ թեվա՛նս հօրն՝ ի՛ւրոյ կոչէ՛ ըզ դա՛սս արդարոցն՝. և՝ յանպատո՛ւմ ի բարիս՝ զո՛ր խո՛տանգեալ է՛նգ։ Ա՛ՀրոյՀ անմահ վեասային եղեր դու մա՛յր մա՛րիամ՝ բարեխո՛սա վըրն մեր՝ ի՛ յայնմ աւուր ահեղին մ Ա՛յսօր ցընծա՛ն երկնայինքն՝ և՝ պարտա՛ւեալ՝ ի բարձունս. երգե՛ն զերգըս հոգևո՛ր յա՛ռա՛ւր ծնընդեան սբ՛ըբութե՛ան։ Ա՛յսօր վերի՛նըն սիօն՝ գոչէ՝ զերգըս սբօքե՛ից՝. զե՛րեք սբբբեանն ասելո՛վ յա՛ռա՛ւր ծնընդ. Ա՛յսօր աստեղք և լուսին՝ ընդա՛ր և՝ ո՛ւՀերձ ձուեալով. գովե՛ն ըզ լոյսն ի՛ Հօրէ յա՛ռա՛ւր ծնընդեան լուսոյ մո՛ր։ Ա՛յսօր ծերքն օ՛րինականք մանկա՛մբք նորո՛յ սիօնի՛. Ե՛րիտասարդք և՝ կո՛ւսանք խընդա՛ն ծնընդ դեամբ տի՛րուՀո՛ւն։ Ա՛յսօր գո՛ւնդ քառաբե՛ւո՛ն և՝ պարերք նախատեսացն. յաւե՛ւր ծնընդեան մո՛ր բանին երգե՛ն ըզ փառս՝ բարձունս.

Խ Ա՛նպա՛տումըն կառք անքննելի խորհրդո՛ւն ընդո՛ւնարան ո՛վ սո՛ւրբ քա՛ռա՛թեա. ի՛ սա՛ւառնաթևից յարա՛թռուելոց սրօքե՛ից

աստուածային. Աղաղ։

Երկիր ու Ջրհեղեղ. անմարմնականն դասուց իւրեանց երկրին ապա
աղաղ։ Նահապետին տնօրինութեանն ըստ բոլոր ազգաց առաքեցան գա
հուրդ ըստ գալստեանդ։ բանգմապարիկ տեսլեամբ ծիրինակերով
թականքն իշձև մարմնոյ. որք ևծանուցին մարգարէ իցեն ընդ խոր
ին անապատական ասծային ըզ հնորհս հեղեր յորդիս ադամայ. պղտա
նօք սուտ ողորմեալ մեզ աստըւած։ Նրևելով հողեռնացս անհիւ
դչօ Ա ը՛ի հրեղէն զօրացերկնից փառաբանիա ալըշ. որով զերկնայ
բարեխօսեա քեզ ով մերոյ կենցուցանել զանձիս ըս մեր։
կուրեն ապըստամբիցն երևեցար. որք ի՛քէն աչիւ սարսեալ գողան
ան դընդ ան՝ յզ կորընչել իւրեանց։ քեզ եր։ Ցառաջագոյն տեսե
ալ ըզ քեզ մարգարէն զաքարիաս. աշտանակ ոսկի եօթնանջահե
ան լուսով պայծառացեալ երկրին՝ ով սիրելդ քաւութիւն. ե՛ւ ի
վերայ քո տարածեալ աննիւթ գոյին գծացեալ ի՛մե՛ր ըզ նուիրեալս
ևաղբերահոս կողիւն՝ մկրտեաց զաշտեղութեն ա՛ զգի մարդկա իւ՛ն
քեզ երկրը։ փառք հօր։ Ի՛րեք սրբութեան ձայնիւ փառաբանող
ծը երրորդութեն։ գունդը սեբաքեից. բարեխօս լերուք ընդ մե։

※ Ի՛ոյն պատ. ※

Ի՛նըսկի զբըն հայր ծառային լոյս անձառելի. ով՛ի լուսոյ լոյսն ե
գործեալ զնմանակեաց գոյական. ըզ քեզ օրհնե՛մք այ՛ծ՝ հարցին
մերոց։ Ի՛ակի ցըզ հօր ի՛լուսոյ լոյս ծագումն արդեւ. որ արարեր
ի պաշտօն փառաց քոց զհրեղէնացըն զօրս. ըզ քեզ։ Ի՛հօրէ բըղխու
ծն փառակից որդւոյ հոգիդ անեղ. որ լուսեղծեր ի՛լոյ՛ծիս կամարե
ալ զհոգեղէնացըն գասս. ըզ քեզ օրհնեմք։ Ի գոր՛ օրհնեցե՛ք բար
ձր արարեք ի՛մ՛ըզ նա յաւիտեան։ Ի՛րկնային զըւարթունք հրեշ
տակք ե՛հրեշտակապետք. վերին պետութիւնք բարձր արարեք ըզ
ըզ հայրն երկնաւոր։ Ի՛նամարհեալ բանսմութիւնք ի՛չհանո՛ւթիւնք զօրու
թիւնք. անմահ ա՛ՀրուԹիւնք բարձր արարեք ի՛ի՛նչ զքո թագաւորն
ի Ելիաեան սերոբեք քառակերպեան քերովբէք. աթոռք ա՛նեղի՛մ
ն. բարձր արարեք ի՛ի՛մ՛ըզ հոգին ձըշմարիտ։
ա՛ ո՛ ա՛ ծածկին և զմի՛ շտ կոյս անդադար ծրհնեսցուք. քանզի
ծագեացմեզ լոյս երեսացե՛փերկիր ա՛նձ՛անցմերոց։ Լըսեն և՛ուրախքեր
անհարանցեալ մայր. քանզի որ ի՛քէն ծընաւ լոյս ճշմ՛ ա՛ծ ի՛ փըր
կուեի՛ անձ՛ին մերոց։ Պատճ անապական գըտար ած ա՛ծածին.
բարեխօսեա քեի՛ այ՛ մերո՛ւ կենցուցանել զանձի՛ըս մեր։
դչօ Ա ը՛ի հրեղէն զօրացերկնից փառաբանիա ալըշ. որով զերկնայ
ին ա՛նապական ասծային ըզ հնորհս հեղեր յորդիս ադամայ. պղտա
նօք սուտ ողորմեալ մեզ աստըւած։ Ի՛րևելով հողեռնացս անհիւ
թականքն իշձև մարմնոյ. որք ևծանուցին մարգարէ իցեն ընդ խոր
հուրդ ըստ գալստեանդ։ բանգմապարիկ տեսլեամբ ծիրինակերով
ծագեացմեզ լոյս երեսացե՛փերկիր ա՛նձ՛անցմերոց։ Լըսեն և՛ուրախքեր
անհարանցեալ մայր. քանզի որ ի՛քէն ծընաւ լոյս ճշմ՛ ա՛ծ ի՛ փըր
կուեի՛ անձ՛ին մերոց։ Պատճ անապական գըտար ած ա՛ծածին.
բարեխօսեա քեի՛ այ՛ մերո՛ւ կենցուցանել զանձի՛ըս մեր։
ա՛ ո՛ ա՛ ծածկին և զմի՛ շտ կոյս անդադար ծրհնեսցուք. քանզի
ի Ելիաեան սերոբեք քառակերպեան քերովբէք. աթոռք ա՛նեղի՛մ
ն. բարձր արարեք ի՛ի՛մ՛ըզ հոգին ձըշմարիտ։
տակք և՛հրեշտակապետք. վերին պետութիւնք բարձր արարեք ըզ
ձր արարեք ի՛ի՛մ՛ըզ նա յաւիտեան։ Ի՛րկնային զըւարթունք հրեշ
ծն փառակից որդւոյ հոգիդ անեղ. որ լուսեղծեր ի՛լոյ՛ծիս կամարե
գործեալ զնմանակեաց գոյական. ըզ քեզ օրհնե՛մք այ՛ծ՝ հարցին
մերոց։ Ի՛ակի ցըզ հօր ի՛լուսոյ լոյս ծագումն արդեւ. որ արարեր
ի պաշտօն փառաց քոց զհրեղէնացըն զօրս. ըզ քեզ։ Ի՛հօրէ բըղխու
ևաղբերահոս կողիւն՝ մկրտեաց զաշտեղութեն ա՛ զգի մարդկա իւ՛ն
քեզ երկրը։ փառք հօր։ Ի՛րեք սրբութեան ձայնիւ փառաբանող
ան լուսով պայծառացեալ երկրին՝ ով սիրելդ քաւութիւն. ե՛ւ ի
վերայ քո տարածեալ աննիւթ գոյին գծացեալ ի՛մե՛ր ըզ նուիրեալս
ալ ըզ քեզ մարգարէն զաքարիաս. աշտանակ ոսկի եօթնանջահե
ան՝ յզ կորընչել իւրեանց։ քեզ եր։ Ցառաջագոյն տեսե
կուրեն ապըստամբիցն երևեցար. որք ի՛քէն աչիւ սարսեալ գողան
տելի զօրութեն ընդունայնան ոչ առ՝ երբ քաւութիւն. ի՛ յայդ
թեի մեզ ժամանեա յե՛լսել ի մուտս։ Ի՛ն յաղթելի նըշան անպարտ
ա՛ն տեսուչդ ա՛ յ՛ հիւ պատուեա ի՛ի՛մ՛. քեզ երկըրպագեմք յօգնու

Հոյակապ Մատեան Հայրապետական. Կամ Կանոնագիրք Սուրբ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ։

Յոյժ սքանչելի՛ է Հայրապետական Ժողովեալ՝ ի միասին. եւ ի հաստատութի՛ւն Հաւատոյ. ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից։ Յոյժ ընդ՛ունելի՛ է ի սիրտ ընդունողաց. արարիչ գործով յաւիտեանց ընդ հօր եակից հաղորդին։ Յոյժ զհոգին Ճշմարտութե՛ դաւանեցին սքանչելին Հայրապետքն. ծա՛ գումն առ ի՛ հօրէ յառաջ բղխեալ անյաւտաբար՝ ընդ նմի՛ն յաւէտ մշտնջեն ջինաւոր փառակից որդւոյ։

Յորոմեալ սքանչելի՛ Հայրապետքն հրաշալեօքն հնգետն սրբոյ. վեր ընտիրն հաստատեցի՛ն զառաքելական քարոզութի՛ւնն. ի՛ վերայ վիմի

Հետ Յ.նահապետը թաժակ հեղեաւ յերկնից եւ հոգի. զոր արբին
հայր Յայրապետ ես՝ ահաբեկ ծ՝ եղբայրակից յորովայնէ. պարծանք ազգի մարդկան. առ քեզ բարեխօսեմ վասն մեր
քո տօնողացս. Յովհ հոգեւոր բանաւոր հօտի. լուսաւորիչ տիեզերաց սուրբ լուսոյ կանգնեալ իմիջ եկեղեցւոյ. առ. Յաստատութիւն
հաւատոյ պնծակ ի գլուխ եկեղեցւոյ. պարծաւ քարոզ տիեզերաց՝ և
պարծանք ազգի մարդկան. առ. Ի տառաջին քումդ սրբութեանդ երկրէր
պագեմք քոց նշխարաց. փառաւորեմք զօր յիշատակի կատարման
քոյ հանգստեան. առ.

Մր Ո անմարմնոցն ըզ մանրութիսն մարմնաւ կարն կրեալ. տաբեալ ի
յայն ձիոս իւրեանց՝ քանզ ևՅաղթող եղեալ՝ Քրիստոս. Ո ընծայեալդ և պարծանք
առաքելոցն հետք՝ ոյիշ զիս՝ ողորմեա մեզ՝ ամէն. ի տիրական գործակ
ցօք Հոգւոյ Հայրապետին. սուրբ բարեխօսութեամբ՝ ոչ ընդ
դիմել կամացն երկնից. խաղաղեցոյն ի գահոյս զբաւորացն. սուրբ
իվեր

արտ
նէրգործեալ բանին յաշխարհ. Ծանուցին առիւզերաց անհաւատից
արարչէ՛ն ըզ Տայոց երկնաւոր։ Ալ՛ըք զանհաւատութիւն անօրէնութեան՝
ռատ վըտակաց բանի երանելի Հայրապետին ցն. օրհնեցէք և՛ բարձր
ժողովուրդք Տ՛եթանոսաց. Ի՛ձեռն լուսափայլ բըղեհման յորդա-
կնեցէք և՛ բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեան։ Ո՛կայք լուսաւորեալք
ըզցին ըզ տիեզերըս հաւատով երրորդութեանդ։ օրհ։ գ։ Ո՛ զ ամ օր
ծ՛ոութեանդ՝ Տ՛ըսին եկեղեցւոյ ցուցեր ի՛ձեռըն սբ Հայրապետացն
ամ։ Ալ՛ը խմանալի՛ ածայնն ծագմամբ ի՛շնորհաց հոգւոյդ լըցեալք
կամաւ Տ՛ըր իմբ իմբը ի՛փըրկութի՛ աշխարհին. օրհնեալ ես որ՝ ածիծ
Ալ՛ր երբ յառաջ քանզ յա՛ւետեա՛նս անըսկիզբն որդի. ի՛յերկնից

ՀՈՒՆ ԿԱՂ։ Ո՛ւրբաթ ՅԱՅՆ ԱՕՐ.

ի վերնատանըն դա՛հ՛ակ սբ առաքե՛լոցն։ օրհնեա՛լ ես ի՛ք Տ՛ը գի՛դ
ձըշմարի՛տ։ Ո՛ւսատապէս ծաւալեալ ի մե՛ծ հուրըն կե՛նդանի։
քանզի արբեա՛ք առաքելոցն հաբթաւորն ոգե՛երանց. օրհնեա՛լ ես.
Ո՛յսօր մածանպէս ցընծան եկեղեցիք հե՛թանոսաց. ընդ մայե՛լք
ուրախութի՛ւն իբէ՛ն կենդանարար բաժակ օրհ։

Ն Ո՛րպէսգոի՛ր ածաստըւած՝ զարնրածըս քո մի անտե՛սանե՛ր. այլ
գըթա ինըն ջե՛ցեալըն մե՛ր. և՛ հանգո՛ըն սբ ըն քո ի՛ խորհ՛ն
քո՛մարի՛ ըրդոյց։ Ո՛րպէսզակի՛ց հո՛ր որդե. ի՛ միւսանգամ մըթոյ գա՛ըր
տեառն՝ անդատապարտ պահեա ըզնը՛ նջե՛ցեալըն։ Ակնդո՛ւրան՛ ընծ՛
հոգի յորժամ նորոգեսցէ՛ ըզ՛ս երկրի. նորափեստուր զարգարեա ըզնը՛
մ Ո՛ւրբը զնո՛ծածինն. օրհնո՛ւթի՛ւ մածացո՛ւցանե՛ մ՛ք։ Ո՛՛ւեհ տա
ւոր հրեշտակն աւետաբանելոյ. զոր ծընե՛ալ փըրկիչն ի՛ սըրբոյ կու
սէն. Ո՛՛սկ ուրախըեք բերկրեալք. քանզի՛ տի՛ր տերանց կ՛ընդ՛ քեզ
խըն Ո՛յսօր ուրախացեալ ցընծան երկընի՛ց բամբո՛ւթիւնք. ի՛նա
ւակատին սբ Ը՛կե՛ղեցւոյ. քանզի՛ հնորհեցաւ մեզ քահանայապետ
յա՛ւիտեանից. ի՛ յաւսա՛ւորել զկաթո՛ղիկէ սբ Ը՛կե՛ղեցի. փա՛ռ ուրբ
գա՛լ ըստեան քոյ տը՛ր։ Ո՛յսօր սիւն լո՛ւսոյ հովանի՛ եղև՛ մի՛ զ ի՛
բարձանց. քանզի Թադաւորն երկնա՛ւորն եկա՛ւորի ի՛նբ Ը՛կե՛ղեցի
և՛զո՛՛ըք հրե՛շտակաց ծաւալեա՛լ տանի՛ն ընդ մարդկան. փա՛ռ
ուրբ։ Ո՛յսօր քահանայա՛պետ ձըշմարիտ ա՛ծային օրինո՛ի՛ ընն ապ
տուեա՛լ. կա՛նգնէ՛ ընդ քաւանկի՛ւնս ե՛ղ՛ո՛՛ն խաչին. ա՛րժանէս պա
տարագեալ բաշխե՛ զմա՛րմի՛ն և՛ զարի՛՛նըն տն՛. մաքրանպէ՛ս մերձե
ցարուք փըրկութա՛ըք նո՛ի՛ր ժա՛՛ղովուրդք. և՛ Հայցեցէ՛ք ի՛ք զի՛ ընոր
հեսցէ՛ ըզ սա՛ մե՛ծ ընդ երկայն աւուրս։ փառք հոր։ Ո՛՛ւ զհաւա
տըս ձըշմարիտըս սբ երրո՛ր՛դութե՛ն՛ընդ հանուր քարոզեցին յեկե՛ղե
ցիս ուղղա՛փառաց. հաւատա՛լ ի՛ Հայր և՛ յորդի և՛ յա՛մենասբ Հոգի՛ն

մարեցայք ի նիկիայ ձգնօ՛ւմն. դարձ՛ալ ի երջանիկ դիտաղնջ ցերդ եզա
գամկ վ հրաշալի՛նախահայրք մի՛շտ յաղթօղք ի մարտի. ծիրք գնա
լին ընորհօ՛ւ՛թեան. երգեն ընդ նոսի՛ն զփառս ըս յաւիտեան:

ա՛յսօր երկնայնոյն ընդ մեզ տօնախմբեցուր զյիշատակ սբ՝
հայրապետին ծին. որք լուսաւորեցին զհաւատոյ մանկո՛՛թիւնս. և
ընդ հրեշտակսն ըն դաս վերակարգեցան: ա՛յսօր առաքելոց եմար
գարնիցըն դանք. տօնակից գոլով դըստեր վերին սիմէ ծ. իյիշա
տակին՝ վարդապետա՛՛՛ցն. որք իմաստից նոցինխորհուրդ յայտնեցին զհոգ
հո՛ւրդ: ա՛յսօր քահանայ՛ք և պաշտօնեայ՛ք սբ՝ եկեղեցոյ՝ վերապա
առեն զյիշատակ սբ՝ վարդապետա՛՛ցն. որովք զարդարեցան երկնայ
լին ընորհօ՛՛թ՛ւն. երգեն ընդ նոսի՛ն զփառս ըս յաւիտեան:

արա՛քածոց՝. օրհնեցէք և՛բարձր արարէ՛՛ք զ՛ձեռ թագաւո՛ր՛ն: ա՛՛ր
հրաշալի՛ զօրութիւ՛ք հնգետն սըրբոց ընդ խաւարն անգիտութի՛՛յ՛ն
խաւհե փարատեցին՝. և՛ուղի՛ղ հաւատոյ հիմամբ հաստատեցին զե
կեղեցի. քահանայ՛ք և պաշտօնեայ՛ք օրհնեցէք. և՛բարձր արարէ՛՛ք սբ՛

ՀՈԳԵՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ.

Տ՛ա՛՛ծ ինքն երկնային դուռն ածոյ՛ն ձայնի՛՛ն ա՛՛ւետարանիչ հրեշ
տակն. ուրախ՛՛ր բերկրեա՛՛ղ ա՛՛ր՝ ընդ քեզ: ա՛՛քերօքես բազմաչ
ընդ հօր անապականաբար բնակիլ հաչեցա՛՛ւ՝ ի քոյ՛՛ս յորովայնի.
ուրախ՛՛ ա՛՛ր բոցեղէն սրօքե՛՛՛նք շրջեալ պահիւր. այսօր ի
մէջ մարդկան՝ ի գիրկըս հողեղինի՛՛՛ն՝ յայտնեալ. ուր:

ո՛՛՛յն ձառագայթ. որ ի՛՛՛հօրե մեզ ծագեցար. և՛ լուսո՛՛ղ
ըդ քո լըսներ ըզ տիեզերս՝ խձեռնէն նըբ հայրապետութեան. աղօթի՛՛ք
սոցա՛՛՛ քո՛՛ողորմած մե՛՛ղ: ա՛՛ր՝ անբաւ՛՛ժանելի ըզ միտ՛՛քն երկրորդու
թեդ՛. ընդ հանո՛՛ր քարո՛՛ղեցի՛՛՛ն՝ ա՛՛ղղափառ դաւանութե՛՛ն. աղո
ւ՛՛ զանձա՛՛ւրէն տնօրէնութեդ՛ քոց խորհուրդ. ուսո՛՛ցի՛՛ն ազգի
մարդկա՛՛ն գերագոյն քան ըզ բնութի՛՛ս՛. աղո

ա՛՛նդ իսա՛՛ցեա՛՛՛ք ընդ երկնայնո՛՛ն՝ այսօր տօնե՛՛մք ըզ յիշատա՛՛կ
սբ՝ հա՛՛յրապե՛՛տ՛՛ն. որք զանձ՛՛այինն առատապես առ ընկալեա՛՛ք ընդ
հաց բաշխօ՛՛մն ընդ հանու՛՛ր ծա՛՛ւալեցին յեկեղեցի՛՛ս ա՛՛ր՛՛դարոց. օրհ
նեցէ՛՛ք զտէ՛՛ր ըզնդա՛՛նամարմնոյ ընդ դասն. ա՛՛ր՝ բանի՛՛ զան՛՛ն ձառե՛՛լի՛
տնօրէնու՛՛ն բանինհօր քա՛՛ր՛՛ո՛՛ զեցին. և՛ լուսաւո՛՛լի՛ մանալե աւազարդ՛՛ն՛՛ն
ըզ տէ՛՛ր եղերս. ի՛՛նորհըս պա՛՛նծալի՛՛ն երկնաձի՛՛ր պարգևացն օ՛՛ր՛՛ ա՛՛ր
զանձնաւորվ՛՛թ՛՛ւ՛՛ն բըղխեցէ՛՛ք՛՛ն՛՛ի՛՛ն՝ ի՛՛հօրե՛՛ հոգ՛՛ւոյն սբ՝ բ՛՛ղդա՛՛ւ՛՛ն՛՛եցին
և՛ նուն՛՛ագոյ բնութի՛՛ւ՛՛ն՝ հօր և՛ որդ՛՛ւոյ հա՛՛ւասարեալ. անորի՛՛ն բաժան
մա՛՛մբ հա՛՛մագո՛՛յ՛՛ն մե՛՛ւ՛՛թ՛՛ւ՛՛ն. օրհ՛՛ւ՛՛ ա՛՛յսօր անպատո՛՛՛ւ՛՛ե՛՛մ զերազարդեա՛՛լ
փա՛՛ռօք պայծառացա՛՛ւ սբ՛՛ե՛՛կե՛՛ղեցի բարձրա՛՛ձայնե՛՛ն՛՛ընդ՛՛մանբ ա՛՛ւետարան
քա՛՛ջ՛՛ն սի՛՛ն՛՛ի՛՛ն՛՛ յաւ՛՛դաստ հրաւիրելով զմանկո՛՛ւ՛՛ն երկնաւո՛՛ր փե՛՛սայինս ո
դա՛՛՛ջ՛՛ ա՛՛յսօր երկնայնոյն ընդ մե՛՛զ տօնախմբե՛՛լով զյիշատակ սբ՝
հայրապետա՛՛ցն. որք լուսաւո՛՛րեցին զհաւատոյ մանկո՛՛՛՛ա՛՛ն. և
ընդ հրեշտակսն՛՛ն դաս վերակարգեցա՛՛ն: ա՛՛յսօր առաքելոց եմար
գարնիցըն դանք. տօնակից գոլով դըստեր վերին սիմէ ծ. իյիշա
տակին՝ վարդապետա՛՛՛ցն. որք իմաստից նոցինխորհուրդ յայտնեցին զհոգ
հո՛ւրդ: ա՛՛յսօր քահանայ՛ք և պաշտօնեայ՛ք սբ՝ եկեղեցոյ՝ վերապա
առեն զյիշատակ սբ՝ վարդապետա՛՛՛ցն. որովք զարդարեցան երկնայ
լին ընորհօ՛՛՛թ՛՛ւն. երգեն ընդ նոսի՛՛ն զփառս ըս յաւիտեան:

քանից. Որը՞ք մնքրեցի՞ք զորոմն ապահանի՞ց. սահմանեցի՞ք տա
ռըս կանճնակնս համանգամայն ազանց, Ցե՞սի ես յայնմ առենի՞
քան ծագեա՞լ ի հօրէ՝. գնա՞նի՝ ծընո՞ւնդ ևո՞չ արա՞ծ. մի՞թ շտ
համագոյակի՞ց ընդ հօր և հոգւոյն. և՝ընտաղարդեանի՞ք հերքե՞լ
զհերձուա՞ծս. նը՞զովեցեն զարհիո՞ս և՝ զաղանդն իւր պիղծ։
Ա՞րմատ անիծից կըրկին քնձիւղե՞լ մեկեդոն հայհոյիչ. գայլապա
կանիչ յարձա՞կեալ. խո՞ր ղևողեր զընտ՞րան՝ ի՞ հօտե գառանց՝
և՝ գաՀավե՞ժ ընդմա՞մբ խարդաւանեալ՝ ի վի՞ժս. նը՝զովեցին
զմակեդո՞ն զՀոյհոյիչ լեզուն։ Ա՛՛ւս խե՞զանալ հանդիսի՞ն հերքե
ցին վչար հերձուածն. և՝ դաւանե՞ցին սուրբ զՀո՞գին. ե՞ղ լոշ
ի՝ հօրէ՞ ևՀակից որդւոյ։ և՝ կե՞նդանարար ազանց բոլո՞րեցո՞ւնց.
Նը՞զովեցին զմա՛. Ա՛ՀանՀն թանձրանայ՝ ի մարմնի՞ մարմնանայ անմար
միոնն. միա՞ցեալ բնութի՞ւ՝ ի յե՞ղուկս. ա՞՛՛ խտակրեալ՝ ի վերա՞յ
քաՀաթի՛ խաչին. և՝ վե՞րառեա՞լ ի թաղման անապական՛՛՛ն. Նը՞զո՞
վեցին ընդ նե՞ստո՞ր և՞զաղանդն իւր պիղծ։ Ցե՞սի՞ես յայնմ առենի՞՛՛
յա՞Հնախառնմբ՝ ժողովին. երկաբնական եկե՞ղ զերգս աշխատո՞ղաց. զա՞
ռաքելոց սը՞ըբոց և՞զմարգարէից. Ջրեցան դաշինք ո՞ր արեամբ ընքի
եդա՞՛՛՛ն և բարձան տառըք կանոնականք համան գամայն ազանց
Ա՞ստանօր անտանելի՞ սուգ հասեա՞լ սը՞ուխտին հաւատոյ։ Հո՞ւր ե՞
ռանդն անչէջ տեղեալ՝ ի յե՞ղկիր՝. հը՞՛՛ դեհեհեալ փո՞ղո՞ցոյ զՀաւա
տոյ շինուածս. և խրամատեա՞ց զառաքելական կանո՞՛՛՛ՀնեՀն. Որը՞ք
միանգամ ուրացան ընդ ա՞՛ր՝ ի՞ քաղքենե՞ցոնք։ Ա՞ղեղեցիկ շառաւիղ՛՛՛
յարմատո՞ց սը՞ըբոց Հանդէն. վի՞ թաբառաւեալ ծառի՞ կ Հաւա՞տոյ մե՞՛՛՛ծ
վըկայն՝ քի սո՞՛ըբըն դեՀոկորոս՝. ո՛չ Հաւանե՞ալ անօրէն ժողովո՞՛՛՛ա
րոյ. Նը՞զովեաց ըզվե՞՛ՀնՀն զտովմա՞ն իւր պիղծ։

Ա՛՛ սը՞ երրորդութե՞ՀնՀն ծանեա՞ք ըզ ա՞՛ր մեր յա՞՛՛քս՝ ըզ բա՞՛՛ՀնՀն
ա՞՛՛ծ՝ ո՛ր ի ծո՞ղոյ Հօր յառա՞՛՛ջ քանզ յաւիտեանս ո՞՛Հրդի՝. փառաւո՞՛՛ր
մ՞՛՛ք. ո՛ր եկիր՝ ի փըրկել զաբրահա՞՛՛մ քո՞՛՛. Ա՛՛նՀաս անօրէնութե՞՛՛ք՝ ի
մի՞՛՛շտ կուսէն զանիծիցըն բարձեր ըզ գառապա՞՛՛րտութե՞՛՛ն. և՝ կամա
ւո՞՛՛ր խաչելութե՞՛՛ք քո՞՛՛ ա՞՛՛ր՝ կա՞՛՛նգնես չնորՀեցեր անՀնակա՞՛՛լ փըրկի՞՛՛չ.
առա՞՛՛ւ՛՛՛ջ վե՞՛՛ր օրՀնանմ՞՛՛. և՝ երկրորդագե՞՛՛ալ՝. ո՛ր ուրախութե՞՛՛ամ՝ ես
երկնի՞՛՛ և երկրի՞՛՛ քո ա՞՛՛ՀՀ. Ա՛՛պաւինիմ ի քո բարեխո՞՛՛սութե՞՛՛ամ ա՞՛՛ծա
ծի՞՛՛ն մա՞՛՛րիամ. մա՞՛՛յր տի՞՛՛ն և՝ կո՞՛՛յս սուրբ Հարան երկնից և՝ ե՞՛՛ուրբն
կընքեալ. զո՞՛՛ր մարդարէին ետես։

Ճ ոխան Լիկոպոլսի Հայոց պետի. Գ՛Հ.

Ա՛՛ր Հրաւիրեցե՞՛՛ր զյաւուսլագոյն ընտրեալն ի՛՛սկ ըզ բանի՞՛՛ այնմ՝ որ
ի՛՛ Հարսնիսն ա՛՛նապա՛՛կան. կոչելով յուրախութե՞՛՛ն ընդ բանկալ՛՛ոյն
յաւիտեանն զանատուածս ամբեանն. ա՛՛ղաչանօք սո՛՛րա կնդրկ՛՛ըզ մե՛՛զ
փառս

Ը. Կ.

Ա՛ր յանըսկնելը՝ ի՛ Հօրէ ընկալեալը ը՛զ Հոգի գիտութեան. ով երանելի՛ ձէ՛ սբ՛ Յօհան. և՛ լուսաւորեցե՛ր զաչ՛ծայրն բանիւ զեկեղեցի սբ՛. մաղ Թեա՛ փը՛րկո՛ղն զՔ՛ո՛ղութե՛ մեղաց մերոց։ Ա՛ր անապականն բանի՛ն քարոզ կո՛չեցար բերան ոսկի՛. յորմէ՛ աղբեւր կենա՛ց Հոսեա՛ւ. աւրբու ցանելո՛ վ՛քա՛տաւ լուսակը՛ղ լմա՛մբ զընդՀանո՛ր տիե՛զերս. ա՛ղ։ Ա՛յսան Ճառելին մեզ՛ձեալ իւյս Հուպ եր՛ըր՛դութե՛ն. ով երանելի՛ սո՛ վարդապետ. այսօր տանէ՛ եկեղեցի՛ը զանգ՛ստեան քոյ սբ՛ զլի՛շատակս. մա՛։

Ը. ՊՈՂՈՍ ՊԱՐԵՑԻ. ՈՐԴԻ։

Ա՛ստուա՛ծային բանիդ՝ ճա՛ռ ընդունելո՛վ. լո՛յս եղե՛ր աշխարհի՛ համա՛ծաւ գո՛ղ գո՛ղով. լի՛ սբ՛ Հոգո՛վ լուսաւորեա՛ց զեկեղեցին ա՛ծային բանիւ երանելի՛ն բանիլո՛ս. մաղթանո՛ք սո՛ւրբո՛ց ա՛մենայն զո՛ղ զքո՛ղութի՛ մեղաց։ Պ՛րիստոս ա՛զգս մեզ՛ զեղե՛ցո՛ւր քոյ. համախըմբո՛ղ ի Հոգեւո՛ր պտո՛ւղս աշխարհին. սբ՛ Հոգի՛ն Հաստատո՛ղ Հաստատուե՛թե՛ եւ՛ առաքելո՛ւրդ մարդկան ի կեանս՝ երանելի՛ն բան սիլո՛ս. մաղ։ Ա՛ր ըստ անմարմին մեզ՛ն ի՛ ա՛ղ՛ըմի՛ն. քաղաքավարեալ առաքինո՛ւթե՛ի՛ մանկո՛ւթե՛ն. ա՛մ՛ն՛ Յա՛ ո՛ր վե՛ր բա՛փոխեալ ի՛ Հերկնային խորանն երանելի՛ն բան սիլո՛ս. մաղ։

Ը. ՊՈՂՈՍ ԿԻԼԻԿԵՑԻ. ՅՈՒՆ։

Ա՛ր լուսով ա՛ծային բանին զարգարեցե՛ր զեկեղեցի՛. և՛ զխաւա՛րն ան գի՛տութե՛ն հալածեցեր յո՛գւոց մարդկան. ով տո՛ր սուրբ գրի՛ց՝ բարեխո՛սեր վանո՛ն մեր առ մի՛ածի՛ն բա՛նըն Հո՛ր։ Ա՛ր զՀամագո՛ր բո՛ղնութի՛ միաբանական երկրորդո՛ւթեամբ. յայտնեցե՛ր եկեղեցւոյ խոստո վանի՛ր միութի՛ւ. ով։ Ա՛ր զփը՛րկական տնօրէնութի՛ն մարդացելո՛յն վասն մեր. ուսուցեր մի՛ երկո՛ւց նոր խաւսնութի՛ն ըսքանչելի՛. ով։

Ը. ՊՈՂՈՍ ԱՒԳՈՍՏՈՍԻ. ՅՈՒՆ։

Ի՛ հացի՛ն ա՛ն՛մա՛ռնկեան. տեսանելով զերանելի՛ն նիկո՛լայոս. ո՛՛՛ ը՛ի մարմնի՛ վարս ըստացեալ անՀաւա՛տա՛լ մա՛ռնաւորաց. աղո՛թի՛ք սո՛ւրբ՛՛՛ Հայցե՛ցի՛ք զքո՛ղութի՛ մեղաց։ Ա՛ւրաքացի՛ր մա՛ր սի՛ո՛ն. և՛ զաշրդարեա զքո զանա՛պատ ա՛ն՛ձառապէս. զի՛ ի՛՛՛ան մարմի՛ն բերի՛ր արոյ յա՛ղթեաց մարմնով երանելի՛ն նիկո՛ղայոս. աղո՛ Ա՛ղթանո՛ք մե՛ղո՛ւցեալս Հա՛յցեմք ի՛ քէ՛ն ամենասո՛ւրբ և՛ ըրոր դո՛ւթե՛ն զի՛ ի՛՛՛ ներե՛ցէ՛ մեզ զաղաչանո՛քն նիկո՛ղայո՛սի. աղո՛

թագաւ քեզ խնձոյ կցեցաւ. բարե։ Ո՛ր ընդբան կենաց քոյ քեզ սեր
նաւ ընդդիմ մահու երանելի՛ն սբ՛նովրեստէս. բոցակէզ պատա
Ո՛ր դնըշան խաչի՛ քոյ քեզ՝ ետուր մեզ զի՛ն յաղթութե՛ն. որով զի՛
ձայնէ բանիւն ՀԸ՛շմ՚ բտռնեցե. ցընծութե՛ կատարեացուք ըզ յիշատակ
վարդապետի՛ն ե՛կեղեցւոյ. որ զընթացս իւր կատարեա՛ց այսօր վեր
ափոխեցա՛ յայծակնեբոտ խորանն իւանդրա՛նկոց հո՛գւոցընն դասս ել
մեր առ տէ՛ր՝ Ո՛ր միշտ բարեխօսել առ՛. ըզ քաւութի՛ն յա՛նցա
նաց։ Պա՛հպանեա՛ զ փառատրեացուք ըզ քեզ ք՛ս փառաց թա՛գաւոր
ող ընտրեցեր ա՛ծայինն քո օրինաց քարո՛զ սո՛ւրբն Ե՛փրեմ. որ զՀա
աստացեա՛լ արծաթ բանին խրքե՛ն՝ արկիսեղանաւորս յոգի՛ս ո՛ւղղեաց
մարդկան մա՛ղթանաք սորա՛ մա՛՚ արժանաւորեա՛ զմեզ փառաւո
րել սուրբ գերբնդգութի՛ն դ յաւիտեանս ամէ՛ն։

Ո՛ր ըզ հա՛ր սիրոյ քո՛ք քոս զարբնո՛ւեցեր յոգիս ա՛ղաչող. որ ո՛վ վա՛ռ
եա՛ զ լի՛մաստութի՛ն՝ երանելի՛ն և՛ստուածո՛ս. ընծայեաց զանձն ող
ջակէզ քե՛զ կամ մա՛ռը. բարեխօսութե՛ սորա՛ հնորհեա մե՛զ տո՛ւնողաց
ցս ը՛զքաւութի՛ն։ Ո՛ր զարբայո՛ւթե՛ն քոյ՝ քոս տարածեցեր ըզ յոյսյաչ
խարհն. որո՛մ տե՛ղեացեա՛ զ փափաքեաց հոգւով երանելի՛ն օ՛քսէն
տիոս. ը՛զ բաժա՛ին արեան արբեա՛լ ուրախո՛ւթե ընդ քե՛զ մը՛կըր
տելով. բարեխօս։ Ո՛ր ը՛զ լոյս փառաց քո՛ց՝ քոս ծա՛ւաւեցեր ընդ տի
ե՛զերս. որո՛վ զլա՛պատե՛ր հաւատոյ լուացեալ՝ երանելի՛ն և՛գինեծոս.
հետե՛ւեաց լուսաշաւիղ քե՛զ՝ խորհի՛ն սո՛ւրեա մե՛զ մա՛հու. բարեխ։
Ո՛ր դնը՛շան խաչի՛ քոյ՝ ե՛տուր մե՛զ զի՛ն յաղթութե՛ն. որո՛վ զնո՛
նաւ ընդդիմ մահու երանելի՛ն սբ՛նովրեստէս. բոցակէզ պատա

Ա՛ր յառաջ՝ գոյն յօրէնս յօրինակ ուիածնի քոյ հայր երկնաւոր ծր. ե-
ասուր զօրութի՛ իւրիւղ սրբութի՛ե յօծ՛ումն օծեալ՝ ի՛ց. հեղ ևւրիւղ՛ս
յայս զերկնային՝ քո զնորս: Ա՛ր խոնարհե՛ցար իմեզ. ի՛ւղ թափեալ
անուն օծեա՛լդ ա՛ծ. խառնե՛լով զածութի՛դ օծեալ ըզմարդկային

Ա՛յսօ՛ր ընդ անմարմնոցն դա՛սակցեալ պաշտե՛կեցիր. տօնելով
ձգ յիչատա՛կ բնե՛րատուր վրկայի՛ցն. որք ընթացա՛ն ի վերին երուսա
ղե՛մ. փա՛ռաւորելո՛վ զքաջա՛ռողջդ քրիս՛տոս Ա՛յսօ՛ր բանաւոր ոչ
ջակեզայ դաւո՛ւածնց բնութաւո՛րաց ի՛վերայ կայծա՛կանց բորբո՛քեալ
բոցոյն զերինջ մա՛նկանցն երդեցո՛ւն զօրհնութի՛ փա՛ռս Ա՛յսօ՛ր կամա
ւոր քեզ պա՛տարագ՝ զա՛ռաջինս ընծայեցի՛ր. ի՛ վերա՛ սրբութի՛ս սե
ղանւոյ. և՛ընկալա՛ր ըզ պըտա՛կս անապական՝ նա. փա՛ռս Ա՛յսօ՛ր ընծայ
է՛ակեղեցի՛ զմա՛նկունս առաքա՛ւոտի՛ երկնաւո՛ր փեսային. որք ընդ
հրեշտա՛ս կո՛ երգա՛կցե՛ք ըզընծա՛ութի՛ք. փա՛ռս Ա՛յսօ՛ր ժողո՛վեալ հա
ւատացեալ՝ սո՛ք երորդութի՛ե՛ն. ի տանջանքի՛ն քրիս՛տոս վրկայի՛ցն
խընդրելո՛վ զթողութի՛ յանցանացդ. փա՛ռս:

Ի տրոփն Աթեփաննոսի Ա-ընեցւոյն. Ղ՛Հ:

Ընծա՛յ այսօ՛ր սո՛ք եկեղեցի՛. յիչատակի՛ս սրբոց վրկայի՛ցն. որք
արիաբա՛ր մարտեան ընդդէմ բըռնաւորի՛ն չարին. կատարեա՛լք սրե
ա՛ի՛մբ ի՛ա՛ռաւելն ան՛ն. Ա՛յրոյն ստեփաննոսի՛ մե՛ծ նա՛խամարտ
կին. այսօր ներմանեա՛լ ընակաւ ըվկայի՛ն. զանուանակրութի՛ն յինքեան
բերեա՛լ և զվա՛ղնդէս մարտին. պըսակեցա՛լ՝ ընդմանեալ նըմա՛ն:
Ա՛րիցատասա՛նց և՛ջորի՛ց ընտրելոյ՝ ի՛ տո՛ր նա՛հատակեա՛լք ի փորձ
տա՛նջանաց՝ և՛ընկալա՛ն ի՛ք ի՛ վա՛ղ զթո՛ւթի՛ն մարտին. պարգևեալ նո
ցա՛ի զա՛նվախճա՛ն ըզկեա՛նս: Ա՛ղթո՛ւթի՛ն հայցմա՛մբ ընդ ստեփա՛ն
նո՛սեռանց՝ ընկալ ա՛ռ ըզաղաչա՛նըս մեր. պարգևեալ ըզ թողութի՛ի
ա՛ր ոյց յանցանաց. բարե՛բար փըրկի՛չ պարգևա՛ց տըւո՛ղ:

Ա՛պրեցո՛ւս և վրկա՛յ ըզի ընդ ստեփաննո՛ս. որ ըզ էարբարա՛նըս յանձ
նառեր. և՛երկնայի՛ն դա՛սուցն եղեր դա՛սակից. աղաչեա՛ զած՛չնոր
հել մեզ ըզ կեանս անվախճան: Ա՛յսօր անուանքդ եղեր պըսակ եկեղե
ցւոյ. և՛հետևո՛ղ լուսազա՛րդ ճանապարհին. և՛յորդորի՛չ գըտար ըն
տրելո՛ցն ընդ քե՛զ սրբոց. աղա՛ս: Ընծա՛ութի՛ն եկե՛ղեցւոյ ընտրեցար
ի տո՛գուոյն. և՛ լուսաւորեցեր զորդի՛ս Թորգոմայ. այսօր բերկրի՛ն
հաւա՛տացեալք. և՛տո՛նեն ըզ ծըգնութի՛քդ զհանդէս: ա՛ղա՛ս:

Ի տրոփն Ա՛ետոնի Օ՛ձնհւոյ. Ղ՛Հ:

Ա՛ր յառաջա՛գոյն յօրէնս՝ յօրինակ ուիածնի քոյ հայր երկնաւո՛ր ծր. ե-
ասուր զօրութի՛ իւրիւղ սրբութի՛ե յօծ՛ումն օծեալ՝ ի՛ց. հեղ ևւրիւղ՛ս
յայս զերկնային՝ քո զնորս: Ա՛ր խոնարհե՛ցար իմեզ. ի՛ւղ թափեալ
անուն օծեա՛լդ ա՛ծ. խառնե՛լով զածութի՛դ օծեալ ըզմարդկային

գիս. խընկօք անուշիւք խումբ առեալ պարեմք ի վերնայարկ սրահըն
Այս յարկ նոր իրանց ոչխարի տաճարն՝ ժողովեալ քո ամեն
ծնեալըդըն սո՛վաւ երգել յաւիժ քեզ փա՛ռս։

Ա ոտան հանդերձի Հոգւոյ ջենոս. Ի.Զ.

Աստ հոգւոյ խորին, անհաս ամենակեցըն, որ զարդարեցեր զվերին պե
տութիւն ձեր. ի յաւուրս ամենայնի լուսո՛վ ճեն. գերապանծ փա
ռօք զդասըս հրեղինաց։ Ա նձառահրաշ զօրութիւնդ ստեղծեր զադամ
պատկեր՝ ուրախակ ձեռն. և նաժիտի փառօք զդեստաւորեցե՛ր. ի դրախ
տըն ամենայն տեղի բերկրանաց։ Ա ոյրարանօք քոյ սըբ մի՛ածնիդ նորո
գեցան արարածք ամ ձմ. և վերընատին մարդն անմահացա՛ւ. զար
դարեալ ի զգեստ անկողոպտելի։ Ա նձրևածին բաժակ հրահոսան՝
որ հեղար յաւազանին ի սըբ վերնատա՛ն ձեռն. հեղ և ի մեզ հոգիդ սըբ
ասը՛ծ ընդ պատմուճանին ոգւոյ զնմանտութիւն։ Տան քում վայելե
սըրբութիւն. որ ըզ գեցմբ ըզ վայելչութիւնդ ձ. սըրբութիւն փառաց ըզ
մեզ քո ածեա՛. պատեա ըզ մեզ մեր ձըշմարտութիւն։ Ա ր զա
րարչագործ բանդակըս քո տարածեցեր ընդդէմ աստեղս ձց. հաստա
տեա զբազուկս մեր կարողութի՛ւն. համբարձմամբ ձեռացդ առ քեզ
միչևնորդիլ։ Ի բանամբ Թագ՝ ի գլուխ՝ պատեացես ըզ միտս և ըզգա
րան ձեռն՝ խաչանիշ ուրարամբ ըստ ահարոնի՛. ծաղկեալ յոսկե
թել ի՛ զարդ խորանի։ Ա ամին՝ ջուղայից՝ տիրապէս ածի պետական ձեռն.
նախիրատապատ սիրով զմեզ զգեստաւորեցե՛ր. քոյ սըբ խորհըր
դոյդ ընկալապատաւորեսկնաւորեկեղեցիքոմանչարժ պահեա։

Ա ոտան Աստիսլոյեն Պատրիկ.

Ա ոտան հանդերձի Հոգւոյ ջենոս. Ի.Զ.

Ա ստ ամենակալ. որ առաքեցեր զմի ածինն որդիդ. ի փըրկութիւն
մարդկա՛ն. հե՛ղեր և զՀոգւոյդ պարգևո՛ն. հեղ զսրբեալ գրու
թիւնդ քոյ ըզ Հնոցս յիւղըս յայս. քեզ ընծայեցա՛ւ Ա րդի՛ աչ յ եւզ
թաւիւեալ անո՛ւն. օ ծեալ քանզըզնկերս ուրախութե՛ւնով. զոր
հեղեր ի դասս առաքելոցն. հեղ զորդ՝ Հոգի՛դ ձըշմարի՛տ. օ ծնա
ւն օծելո՛ց. որև ծընանիս օծմամբս այսու ըզ մե՛զ ձայ՝ Հնոհի՛ւ.
հեղ զորդե. Ա րբեաք միութի՛ւն. մի՛ ա՛ծութի՛ւն. քեզ վերաձգելիք ընդ
աերօքեսըն սո՛ւբ ն ձը սըբեաց զըՀնձայս խորհըրդոյ. իմ վերա
ծնեալըդն սո՛վաւ երգել յաւիժ քեզ փա՛ռս։

խոր անքն. ու ղղու թ ը ընկալ զաղօթս մեր ոնգ բուրմն անուշահոտ խըն
կոց տաքնիչ և կինամոնաց. և ըզ մատուցօղսըս պահեա սը ըբուն թ ը.
մի՛շտ և հանապազ քեզ սպասաւորել. բարե խօսու թ ը մոր քոյ և կու
սի՛. ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօնե ից. ՚Ի՚ր գերագոյն քանզերկինըս
պայծառացո՛ցեր սը՛ զեկեղե՛ցն՝ արեամբ քով ը՛ք՛. և՛ ըստ երկնայնոց
ըն կարգեցեր իսմա զդասս առաքելոց և մարգարէից սը՛ վարդապե
տաց. այսօր ժողովեալ դասք քահանայից սարկաւագաց դ ըպրաց և
կղերիկոսաց. խունկ մատուցանե մը առաջի՛ քո տէր յօրինակ ըստ հը
նուամըն զաքարիայ՛. ընկալ առ ի մէնջ ը՛զ խընկանուէրս մաղթանս որ
պես զպատարագն աբէլի՛ զնոյն և զաբրահամու. բարե խօսու թ ը՛ վե
րին քոց զօրաց մի՛շտ անշա՛ժ պահեա զաթո՛ռ հայկազնեա՛ց. Խընդա
յոյժ գուստը լուսոյ մայր ը՛նծ կաթուղի՛կէ՛ մանկամբք քով սիօն զար
դարեալ պըճնեաց հա՛րսըն պանծալի երկնանը՛մանն լուսաճեմ խորան
զև օծեալն ա՛ծ է՛նն իյէ՛ն անէ-ա՛խապէս ի՛ք՛ե՛զ միշտ պա՛տարագե
հօր՛ի հաշտու թ ի՛ւ մե՛զ՝ ի՛քսաւու թ ի՛ն բաշխե՛ զմա՛րմի՛ն և զա՛րիւն իւր ը՛ն՛
ձե՛ր ը կատարման սը՛ ան օրհնե՛ւ թ ի՛ն չնորհել զթողու թ ի՛ն գան գնողի՛
տաճարիս։ Ո՛ անապական՝ կոյսըն մարիամ ա՛ծածին խոստովանի՛ ը՛ն՛։

Ը՛ ոխն ե՛ղեանց խոստովա՛նիմ. Ի՛Զ։

Ձա՛ւուրս վե՛րջին ժամանա՛կի՛՝ չինեաց իւր տուն զեկեղեցի՛. հօրըն
գը՛թա՛ծ երկնա՛ւորի՛՝ իմմաստու թ ի՛ն բան և ո՛րդի՛. ե՛տ ը՛զ մարմին իւր
իզե՛նլի՛ զգինի՛ արեա՛ն ի խառնե՛լի. սը՛ի՛ն հրաշի՛ք ներգործո՛ղի՛՝ տուք
օրհնու թ ի՛ն յամենայնի՛. ՚Ի՚ր և՛ զծառայս իւր առաքեաց՝ ի խառնե՛լիս
ըն հրաւիրեաց. զբաղդեալս իհայ մարմնոյ կոչեաց զգինի՛՝ արեանն ե՛տ
ծարաւեաց. յայս կոչմանէս ապըստամբեաց. ազգ հիւսիսոյ հայաս
տանեայց. այ՛ն որ ըզ հրաշս ներգործե՛աց մե՛զ նո՛րագոյն յայս հա՛ս
տատեաց։ Ձա՛ւստարիմ և իմաստուն գրիգո՛րիոս անուն արթո՛ւն.
նըման խաչի մահուամբ որդւոյն չարչարանաց իւր տուրբ մարմնոյն՝.
զա՛զգըս հայոց կոչեաց ենոյն՝ զգանս և զհա՛րուածս ետ խընտագոյն՝
միա՛յն բանի՛ն հօր իմաստնոյ՝ տուք օրհնու թ ի՛ւն զըրբա՛ք հրաբա՛ն.
( )ծեալ մե՛րոյ հայրապետին գրիգո՛րիոս լուսաւորչին. ղե՛ւոնդի՛ պա
տրիա՛րգին՝ ի կեսարիայ հայք առա՛ջնին՝. մե՛զ մարգարեա՛ բերին անդի՛ն
զընըշխար սը՛ըբոյ կարապետին՝. ա՛յ՛ըմ հրաշի՛ց ներգործո՛ղին՝ տուք
օրհնու թ ի՛ւն ա՛զգ հողածի՛ն։ ՚Ի՚ըման աւուրըն փըրկական՝ իգա՛փըրը
կչին իյորգանան՝. նոյն արուեստակն արարչական՝ ծագեալ յա՛շխար
հըս հայաստան՝, դրո՛՛ւնք գըժոխոց խորտակե՛ցան՝ որք յինն ակնեան
տեղիս անկան՝. հո՛յլք ընդ իւաց հալա՛ծեցան՝ հրեշտակք ընդ մե՛զ
գասա՛կցեցան։ ՚Ի՚ձեռն առեալ լուսաւորչին՝ զընըշխար սը՛ըբոյ կա
րապետին. շո՛ւրջ պատըսպարե՛ալ զկողմն աշխարհին՝ ընորհո՛ք աջոյ զբանն

ծծ-ոդի՝ ամա թը չնամիք մի զբրասցին՝ միհճբաւաածոց աղանդքըս
ցին՝. յերկնից գայր ձայն ածային թէ հայցուածք քո կատարեսցին
Աբ երկանիկ երկնահանդէս ճրգնող անտն և կրօնիդէս. ի՛հողա
նուէթ ծընեալ զարմե՛ գերազանցեա՛ք իբնութենէս. զձիզ պարգև
եաց սբ ղևոնդէս մեզ երկնային հրեշտակք յերկրե՛. ի՛ վերջուելոյ
մարմնոյ ախտէս փարատեցեք իխոցմանէ՛. Ի՛ միջերկրե տանէն յու
նաց հայոց՝ տուեալ պարգևք փառաց. վարժիչ կարգաց կրօնաւորաց՝
հարք միանձանց ճրագնաւորաց. ծաղիկք բուսոյ բանաւորաց՝ բըմ
ընական դեղք հիւանդաց. ի՛դիւականս յայսոց էարտ զմեզ փըրկե
ցեք ի փորձանաց. Լ՛ինն լուսոյ հօր միածնի՛ ճրշմարտութեըն քարո
զի՛. սարթևաձեռանըն գրիգորի պարգևեցա՛յք գանձ կենդանի. նոյն
և՝ նըշխարքն հոգեվի աթանագինեայ նբ վըկայի՛. ո՛րով մարմնոյս
վերք ողջասցին՝. յանցանք հոգւոց մեր քաւեսցին՝. Լ՛օքին աստե
ղեան երկնից կամարք ածաւելեըն կամարքը. ճրգնօղք մարմնով
խոտաձարակք մաքուրք հոգւով լուսոյ տաճարք. ըկեղեցւոյ բար
ձր աշտարակք տանըս հայոց ամուր պատուարք. զձիզ աղաչեմք ճրգ
նօղք նբ հարք լինել անձանց մեր բարերարք. Լ՛ամեալ զօրացըն
պարսկական՝ մարտիւ ը զօրըն հայաստան դուք մազթեցեք աղերսհայց
մամբ՝ աղաչելով զնածըն բան՝ ին յօհաննո՛ ձայնի գոչման՝ կարապե
տին սըրբոյ հայցման. պահել վերկիրս այս անասան զտեղի արեան
ըդ ձեր հեղման՝. Գ՛ոչեմք առաձգ նբ նահատակք հողանիւթեայ
մարմնով հրեշտակք. մարտիրոսք սբք և վըկայք. որք սրոյ մահուա
մբ կատարեցայք. յորդոր տանկին ձեր յիշատակ. արեան սըրբո հեղ
ման վըտակ. ահ՛ տրլեցեն նբ պատարագ պ՛հել զմեզ մեղ միշտ անվըտանգ։

Ը ձոյն Ա՛բէոց Ա՛ոստոսոնց. Ր՛Զ.

Ա՛տուգունեըն տեղեկացեալք. հարցանելո՛վ ըզ մարգարէն. ո՛վ եղեալ
ի՛ լեռն ընտն. կա՛մ ո՛վ կացեալ ի՛ տեղւոջըն սըրբութեն։ Ի՛նա տե՛
սաբ ըզ առւհաւետ. լեառըն գետակ ևրեան կաթան. վըկայիցն արոց
ատեաւ զո՛ղորմութեի՛նյ փըրկէն իւրեանց. Ա՛րք քաջք ի՛ն ըզ
խաչս իւրեանց. խաչեցեալ՛ն խաչակիցքան. դիմեալով յօժ ոբ
ա՛ռ սատակիչն. ո՛ւր զգաւա՛ինս ի՛մ ը գայլոց. Ն՛ոյն ևզ ն ինակ
տեսանեմք. պրոբատիկէ՛ աւանդանին. յորըս գնի՛ն բաքմութ ը ախ
տաժետաց։ ա՛ր կնո՛ւնեըլո՛վ վերըստի՛ն ջուրըն յո՛ւզման։ Ի՛ատանօր
նորոգեցաւ մեզ աւազանըն սերմամբ ի՛ բանեալ զաչըս սբըտից.
ա՛ռ ի՛մերժել զախտս հոգւոց և՛ մարմնոց։

Ը ձոյն Ա՛ճախոց գոչնոցայն. Ր՛Զ.

Ո՛ ա՛րմա՛նալի՛ ո՛ւ ի՛նձ քան ըզ ի՛ւրգս երբ՛ժըշտականա՛ մեզ ձայնա
ընդ՛ունելո՛վ ի՛ց քրիս՛ տոս՛ ընտ

ընտրեա՛մ ձեզ յա՛ստուածս։ Աչուառ լսողդ ոչ ոք էր
գալոյսը մա՛նանա։ Յօրինե՛ք քեզ երգս ոչ ըզ զըղջա՛կանս։ այլ
հոգեւո՛ր եւ ուրա՛խարար։ յորդորակա՛նս եւ նե՛ղբո՛ղեանս։ ով
երանելի տէ՛ր ըզ վանդն։ ծա՛ռաս մեր քրիս՛տոս է։ Օ արդեւ
ընծայե՛ցաք քո՛ ձըգնութե՛ան ըզ մա՛ր մընոյս բընութի՛ւն։ ի՛սկ
դո՛ղձդ մե՛ւ ա՛ռաւե՛լ դըժուար։ ով երանելի տէ՛ր ըզ վանդն
ըզ մա՛ր քրիս՛տոս է։ Աչուտաքնո՛ւն ընդհատ։ աստղի՛ն
բանք անոտեանցն իսպառը՝ ըմ՛բռնե՛լ։ ի՛սկ քո՛ղձդ մե՛ւ
ա՛ծարեա՛լ և՛ գե՛ղեցիկ։ ով երանելի տէ՛ր ըզ վանդն։ ընտրե՛ալ
յա՛լ զա՛ղտ։ Աչի՛ ըզ քա՛զ նահատա՛կ պատրաստե՛ալ իպա
տե՛ղ բազմ. կա՛տարեցե՛ր ըզ ընթացըս քո արի՛ւնբա՛ւ յազգացըն հա
րա՛ւանդեալ։ դա՛նա՛ւորեա՛լ ընդ ա՛նմարմնա՛կանսն։ ով երանե
լի տէ՛ր ըզ վանդն։ գո՛ղթնեանցն իւ՛ր հետե՛ւո՛ղ։

Ը ոտիկն Վահանի գոհեցոյն։ Ա.Կ.

Ընդհա՛ւ ա՛ծայինն չնորհիւ երանելի՛ սո՛ր ձըգնաւորդ տէ՛ր ըզ դաւ
լիթ։ Լա՛նան՛՛ն քաջ. թե՛ զո եւ լերկինս։ յոտնախոթի՛՛ն հրէշտակաց
ևլնդ աչխարհս ամենայն ըղնծո՛ւթի՛ւն մարդկան։ Աստացար քեզ անուն
քաջութե՛ւ յասպարիսի՛՛ ձըգնութե՛ան ով տէ՛ր ըզ դաւլիթ։ յաղթեցի՛ր
թըշնամւոյն խաչի՛ւըն ք՛ո՛վ։ լըցուցեր ուրախութե՛ւ զչ տիեզերս ամ
ևաղօթի՛ւք սո՛ւ ա՛ւրծ եղեր մե՛զ զօրավի՛դ։ Աստուա ըզ մարմ՛նդ
ընդ հոգւո՛յ քո՛մ փըրկանս։ ևխոչի՛ւ ևարեամբ գնեցեր զաղքատ
ութի՛՛։ առեր իշխանութի՛ւն բարեխօսութե՛ւ։ ա՛ղաչեա՛ զմ՛ըզ։ զի
փըրկեսցե ըզ մեզ ի չարաւայրն կո՛րծանմանէն։

Ը ոտիկն Կիւրեղեայ ևվաղեցւոյ։ Ա.Կ.

Յա՛րմա՛տոց բարեաց քաղցը չնա՛ւա՛ւել վերաբե՛ւսեալ ծաղի՛՛կ
հա՛ւատոյ։ գեղ վայե՛լչութե՛ւ։ զարդ եկեղեցւոյ պըտղաբե՛ր ըզ
քեզ ով սբ՛՛կիրակոս։ տընկողն ըզ քեզ քրի՛՛ստոսն բարե՛խօսեա՛
ջե՛ս ա՛ղաչանս մերս։ Աստա՛՛նօր մեր բարեպաշտի որդի։ ևեր
կնա՛ւոր հանդի՛՛ւսդրի՛՛նա հա՛ւատոյ։ քաջ ըզօպաւա՛ղն։ զի՛՛ նո
րաբա՛ղ հո՛գւո՛վ տըղայ գոլով մա՛ըմնո՛վ։ մա՛րտ ընդ անօրէնն ել
աւ պըտակեցար ով սբ՛՛կիրակոս։ տընկողն ըզ քե՛զ։ Յո՛ղ քաղց
րո՛ւթե՛ւ ծա՛՛ւալեցաւ յանդաստանն ք՛ո՛ւ ձեր։ յո՛րժամ պատուական սո
իևնքը դ ձեր հեղա՛՛ն յե՛րկիր։ երկնայի՛՛նքն ուրախացան ըզ ձեզ յին
քեանս ընդ ունելո՛վ։ մա՛ր ո՛րդո՛ւով եւերկրեա՛լ ով սբ՛՛կիրակոս։
ստեղծողին ըզ ձեզ ք՛ըրի՛՛ստոսի բարեխո՛՛սեցէ՛՛ք վե՛՛ր անձինց։

Ա՛րդա՛գոյն վարեալ ծաղիկ ինո՛րատունկ բուրա՛՛ստանի։ լուսա՛՛լոյս
դեալ երևե՛՛ցար ով երանեա՛՛լ սբ՛՛կիրակոս։ վա՛՛յելն մեր բարե՛՛խօ
սեա՛ք ի՛՛ փըրկչին մերոյ։ Ա՛՛ղաչնի՛՛ք քաղցրագո՛՛ւթեա՛՛ն հեղաբանեալ

ընչ կատարումն. մաքրիլ արեամբ յաղտոյ մեղաց առ՛ղմոյն։ զերծուկաս
Շրշմարիտ յուսոյ անմահ՛ութենն. փանփագանա՛ց ձերոց առ՛ք
խաչե՛ալ՛ն Քրիստոս. Հանձնաժողո՛վ՛ դ՛ ի հնատուցումն դատ՛ն նաց՛ն. զամ
բանըշաչն աբդարատատ չափիչմա՛ մբ. զօրութի՛ կա՛նք յաղթող. ալեսա
կեա՛ց՛ ի՛ քրիստոս. փոխանակութի՛ զո՛ ե՛նայնութենն. ընդ
ձեռ՛ն Քրշնա մեզն. բարեխօսութ՛ սուտ՛ ք՛ն խընայեա՛ ի՛ մեզ։ Ա՛րք
առի՛ն ըզ սպառազի՛նութ՛ ըզ բահ՛ն հաւատոյ սը՛րտից իւրեանց.
ե՛ընկալան ի գլուխ զսաղաւարտ փրկութ՛ ըզ նըշան խաչին. ոտ
սեր ընդ մ՛ջաթեալ ըզ ճշմարիտ սը՛ք հոգին. բարե։ Ա՛րք մաքրեցին
զանձինս իւրեանց տաճար սուրբ դ՛ք՛ւմ սը՛րտ. և՛ բուրեցին ն հօտ
անուշո՛ւթե զաղօթս իւրեանց. իտեղ՛ օ՛ հեղմն նը արեանն իւրեանց.

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա սուղ։

բարե։

Ա՛՛րեացեա՛ք ա՛՛ո՛ հանկուսական. քաջութի՛ առնու՛լ ըզ վրի՛՛ժ
խաչե՛՛ութե՛ն. հանձնաժողո՛վ՛ դ՛ ի հնատուցո՛ւմ՛ն դատ՛ն նաց՛ն. զամ
բանըշաչն աբդարատատ չափիչմա՛ մբ. զօրութի՛ կա՛նք յաղթող. ալեսա
կեա՛ց՛ ի՛ քրիստոս. փոխանակութի՛ զո՛ ե՛նայնութենն. ընդ
ձեռ՛ն Քրշնա մեզն. բարեխօսութ՛ սուտ՛ ք՛ն խընայեա՛ ի՛ մեզ։ Ա՛րք
առի՛ն ըզ սպառազի՛նութ՛ ըզ բահ՛ն հաւատոյ սը՛րտից իւրեանց.
ե՛ընկալան ի գլուխ զսաղաւարտ փրկութ՛ ըզ նըշան խաչին. ոտ
սեր ընդ մ՛ջաթեալ ըզ ճշմարիտ սը՛ք հոգին. բարե։ Ա՛րք մաքրեցին
զանձինս իւրեանց տաճար սուրբ դ՛ք՛ւմ սը՛րտ. և՛ բուրեցին ն հօտ
անուշո՛ւթե զաղօթս իւրեանց. իտեղ՛ օ՛ հեղմն նը արեանն իւրեանց.

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա սուղ։

ցայգ պատարագ ը՛նդունե՛լ ի՛ ով երանելի։

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա։

Ա՛՛ղաչե՛մք ըզ քեզ տէր բարեխօսութի՛ սը՛րբոց տուր վմանց. որք նա
հատակեցան ի՛ ճակատամարտ պատերազմի. յաղթօղք գըտան ը՛նդ
դեմ Քրշնա մեզն. բարեխօսութ՛ սուտ՛ ք՛ն խընայեա՛ ի՛ մեզ։ Ա՛րք
առի՛ն ըզ սպառազի՛նութ՛ ըզ բահ՛ն հաւատոյ սը՛րտից իւրեանց.
ե՛ընկալան ի գլուխ զսաղաւարտ փրկութ՛ ըզ նըշան խաչին. ոտ
սեր ընդ մ՛ջաթեալ ըզ ճշմարիտ սը՛ք հոգին. բարե։ Ա՛րք մաքրեցին
զանձինս իւրեանց տաճար սուրբ դ՛ք՛ւմ սը՛րտ. և՛ բուրեցին ն հօտ
անուշո՛ւթե զաղօթս իւրեանց. իտեղ՛ օ՛ հեղմն նը արեանն իւրեանց.

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա սուղ։

ցայգ պատարագ ը՛նդունե՛լ ի՛ ով երանելի։

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա։

Ա՛՛ղաչե՛մք ըզ քեզ տէր բարեխօսութի՛ սը՛րբոց տուր վմանց. որք նա
հատակեցան ի՛ ճակատամարտ պատերազմի. յաղթօղք գըտան ը՛նդ
դեմ Քրշնա մեզն. բարեխօսութ՛ սուտ՛ ք՛ն խընայեա՛ ի՛ մեզ։ Ա՛րք
առի՛ն ըզ սպառազի՛նութ՛ ըզ բահ՛ն հաւատոյ սը՛րտից իւրեանց.
ե՛ընկալան ի գլուխ զսաղաւարտ փրկութ՛ ըզ նըշան խաչին. ոտ
սեր ընդ մ՛ջաթեալ ըզ ճշմարիտ սը՛ք հոգին. բարե։ Ա՛րք մաքրեցին
զանձինս իւրեանց տաճար սուրբ դ՛ք՛ւմ սը՛րտ. և՛ բուրեցին ն հօտ
անուշո՛ւթե զաղօթս իւրեանց. իտեղ՛ օ՛ հեղմն նը արեանն իւրեանց.

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա սուղ։

ցայգ պատարագ ը՛նդունե՛լ ի՛ ով երանելի։

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա։

Ա՛՛ղաչե՛մք ըզ քեզ տէր բարեխօսութի՛ սը՛րբոց տուր վմանց. որք նա
հատակեցան ի՛ ճակատամարտ պատերազմի. յաղթօղք գըտան ը՛նդ
դեմ Քրշնա մեզն. բարեխօսութ՛ սուտ՛ ք՛ն խընայեա՛ ի՛ մեզ։ Ա՛րք
առի՛ն ըզ սպառազի՛նութ՛ ըզ բահ՛ն հաւատոյ սը՛րտից իւրեանց.
ե՛ընկալան ի գլուխ զսաղաւարտ փրկութ՛ ըզ նըշան խաչին. ոտ
սեր ընդ մ՛ջաթեալ ըզ ճշմարիտ սը՛ք հոգին. բարե։ Ա՛րք մաքրեցին
զանձինս իւրեանց տաճար սուրբ դ՛ք՛ւմ սը՛րտ. և՛ բուրեցին ն հօտ
անուշո՛ւթե զաղօթս իւրեանց. իտեղ՛ օ՛ հեղմն նը արեանն իւրեանց.

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա սուղ։

ցայգ պատարագ ը՛նդունե՛լ ի՛ ով երանելի։

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա։

Ա՛՛ղաչե՛մք ըզ քեզ տէր բարեխօսութի՛ սը՛րբոց տուր վմանց. որք նա
հատակեցան ի՛ ճակատամարտ պատերազմի. յաղթօղք գըտան ը՛նդ
դեմ Քրշնա մեզն. բարեխօսութ՛ սուտ՛ ք՛ն խընայեա՛ ի՛ մեզ։ Ա՛րք
առի՛ն ըզ սպառազի՛նութ՛ ըզ բահ՛ն հաւատոյ սը՛րտից իւրեանց.
ե՛ընկալան ի գլուխ զսաղաւարտ փրկութ՛ ըզ նըշան խաչին. ոտ
սեր ընդ մ՛ջաթեալ ըզ ճշմարիտ սը՛ք հոգին. բարե։ Ա՛րք մաքրեցին
զանձինս իւրեանց տաճար սուրբ դ՛ք՛ւմ սը՛րտ. և՛ բուրեցին ն հօտ
անուշո՛ւթե զաղօթս իւրեանց. իտեղ՛ օ՛ հեղմն նը արեանն իւրեանց.

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա սուղ։

ցայգ պատարագ ը՛նդունե՛լ ի՛ ով երանելի։

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա։

Ա՛՛ղաչե՛մք ըզ քեզ տէր բարեխօսութի՛ սը՛րբոց տուր վմանց. որք նա
հատակեցան ի՛ ճակատամարտ պատերազմի. յաղթօղք գըտան ը՛նդ
դեմ Քրշնա մեզն. բարեխօսութ՛ սուտ՛ ք՛ն խընայեա՛ ի՛ մեզ։ Ա՛րք
առի՛ն ըզ սպառազի՛նութ՛ ըզ բահ՛ն հաւատոյ սը՛րտից իւրեանց.
ե՛ընկալան ի գլուխ զսաղաւարտ փրկութ՛ ըզ նըշան խաչին. ոտ
սեր ընդ մ՛ջաթեալ ըզ ճշմարիտ սը՛ք հոգին. բարե։ Ա՛րք մաքրեցին
զանձինս իւրեանց տաճար սուրբ դ՛ք՛ւմ սը՛րտ. և՛ բուրեցին ն հօտ
անուշո՛ւթե զաղօթս իւրեանց. իտեղ՛ օ՛ հեղմն նը արեանն իւրեանց.

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա սուղ։

ցայգ պատարագ ը՛նդունե՛լ ի՛ ով երանելի։

Ը՛ տ՛ւթիւն Ա՛ւետ Ա՛ ա՛ղթանոյց. Կ՛Ա։

Ա՛՛ղաչե՛մք ըզ քեզ տէր բարեխօսութի՛ սը՛րբոց տուր վմանց. որք նա
հատակեցան ի՛ ճակատամարտ պատերազմի. յաղթօղք գըտան ը՛նդ
դեմ Քրշնա մեզն. բարեխօսութ՛ սուտ՛ ք՛ն խընայեա՛ ի՛ մեզ։ Ա՛րք
առի՛ն ըզ սպառազի՛նութ՛ ըզ բահ՛ն հաւատոյ սը՛րտից իւրեանց.
ե՛ընկալան ի գլուխ զսաղաւարտ փրկութ՛ ըզ նըշան խաչին. ոտ
սեր ընդ մ՛ջաթեալ ըզ ճշմարիտ սը՛ք հոգին. բարե։ Ա՛րք մաքրեցին
զանձինս իւրեանց տաճար սուրբ դ՛ք՛ւմ սը՛րտ. և՛ բուրեցին ն հօտ
անուշո՛ւթե զաղօթս իւրեանց. իտեղ՛ օ՛ հեղմն նը արեանն իւրեանց.

Նայեցէ՛ք զնա՝ զի՞նչ ըսէ. Ձըշմարիտ վըկայք ըմ՛ըմ՛ էըրըդ
դո՛ւրեն նե՛ղլո՛ւ՛՛ցս յանօրի՛նաց բըլնութե՛ն. զի՛ ցընծասցուք

յաղթանակա՛ւ մարտի՛ էերոյ՝ նահա՛տակք ա՛ըդըք. պնաս-

դակ ի՛ օրհնա՛ւշ պըսակա՛ւորը՝ և զօրագլո՛ւխս առաքինեաց՝. վարեցաւ
զինո՛ւ հոգւոյն. արհա՛քար ընդդէմ մահու՛. վա՛րդան քաջնահա՛տակ
որ վանեցի՛ր զզ թըշնամին՝. վարդագոյն արեա՛մբըդ քո՝ պըսակեցեր
զեկե՛ղեցի՛. Ի՛ըրկնաւո՛ր թագաւո՛րին՝ զինու յաղթակ՛ պատերազմին՝.
խոհական ի՛մաստութէ՛ խոհեմացեա՛լ անձառապէս. խո՛րհն խորհըդ
դական՝ և ծանուցեալ անուն քարի՛. խաչելոյն վըկա՛յ եղեալ՝ հեղմամբ
արեան պըսակեցա՛ւ. Ի՛ենակա՛ն լուսով լըցեալ՝ արհացեա՛լըն քաջնա ը
տակ. թաթաւեալ ի՛ կա՛ըմրութէ՛ բռնութեա՛ն բըշխեալ աղբիւրն.
զկըրկական՝ն ըմպեալ զբա՛ժակ՝ և մըրկըտեա՛լ արեամբն իւրով. դա
սակցեալ ընդ անմարմնոցն երըրդութէ՛ն երգե՛լ զըվփա՛ւս. Ի՛ըրա
փա՛յլ զգեստուք պըճնեալ՝ իյերկնաւո՛ր հանգիստադրի՛ն. երրորդա
թէ՛ըն զօ՛րացեալ՝ վանեալ զամուրըս բանսարկուին՝. տըմայեա՛կ հօր
ընծայեալ՝ որդւոյ գոլով չարչարակից՝. հոգւո՛վն յաղթեալ պատե՛ր
ազմին՝ և չարսաեր թագա՛ւորին՝. Ի՛ակա՛ն բարւոյն դի՛մամբ ընդ
դէմ մեղացըն վառեցա՛. տարագնաց եւիւք յերկինըս. պարակցեալ
ընդ անմարմնոցն. տա՛ճա՛ռ զարմանա՛լի՛ տա՛ճար եղեալ երրորդութէ՛ն
տըւնեան նը՛. խորհըրդոյն տաճա՛ր լա՛տեղի արժա՛նացեա՛լ. Ի՛տանջե՛լ
ըզ հաւա՛տոյ վահան յուսո՛յ զըրահիւք ծածկեալ. զփըրկականըն սո՛ղա
ւարտ՝ ի գլուխ եդեա՛լ զնըշան խաչին՝. վա՛հան վ՛ե հերևեալ՝ նորման
կութէ՛ նահատակեա՛լ խաչելոյն վըկա՛յ եղեալ՝ պըսակեցաւ արեամբն
իւրո՛վ. Ի՛հատանո՛յլ ողջակի՛զեալ՝ մատուցանէը զինքըն նըւէր. բանա
ւոր պատա՛րագաւ՝ ընծայելո՛վ հօր իյերկինս՝. արսէ՛նն ցանկալի՛ ար
դարութէ՛ըն ճոխացեալ. իմաստութէ՛ պայծա՛ռացեալ՝ յեօթնարփե
ան ընորհա՛յ հոգւո՛ւն. Ի՛րկոքո՛ւմբք հարազա՛տօք ընտրելագոյն նա
հատակօք. յառաջեալ յամենեցունց՝ գլուխ և առա՛ջնա մարտիրոսաց՝. նա
խաշաւի՛զ գոլով բա՛ըեաց՝ յառաջադէ՛մն գարեգի՛ն. ընկալեալ ըզ
բա՛ըաքիոնըն՝ յաղթանակ նահատակացն. Ի՛ամենական խումբ հազարաց
և երեսնից թիւ ընդ վեցից՝. որք ընդ նոսին նահա՛տակեալք արիա
բար պատերազմա՛ւ՝. և հեղին զարիւնս իւերանց՝ ինորոշա՛ւմն եկեղե
ցւոյ՝. ընդ նոսին պըսակելո՛վ իյերկինաւոր հանդիսադրի՛ն. Ի՛ոհուեցա՛ւ
փառաւորութէ՛ն երրորդութէ՛ըդ նըւագե՛մբ. բազմութէ՛ պըսակելոցս
ըզ մեօք մածեա՛լ առաքինեացս. եկեղեցի՛ք հայաստանեայց՝ պայծա
ռապէս զարդարեցան. ուն՛ելով միշտ բարեխօս ըզ ձըգնութէ՛ն մը
ա՛ն սոցա՛.

Ա՛ր յառաջագոյն սահմանեցեր ըզ փըրկութի՛ն հայեաստա՛ն եաւոյց՝ չնորհեա՛լով մե՛զ հրաւի՛րակ՝ զերանելին ըզ նո՛ր գրիգոր. օրհնեմք ըզ քեզ ընդ զօրս անմարմնա՛կան նաւոցն՝ հայրա՛ մե՛ նահակա՛լ. Ա՛ր նորին դաւանո՛ւթեանն խաչակից քեզ ընտրեցեր ըզ դասըս քահանայից. չնորհաւո՛ր ծո՛ւթեա՛կարդեա՛ց հո՛վիւս և՛ վարդապետս՝ գովեմք ըզ քեզ ընդ զօրս անմարմնա՛կանացն՝ որդի՛դ մի՛ ծի՛ն: Ա՛ր մաքրուե՛ աւազանին և՛ փըրկակա՛ն հաղորդութե՛ա. ըզ զինուո՛րեա՛լսն անուանի՛ր դո՛յ՝ պայծառացո՛ւ արեամբն իւրեանց յաղթո՛ղ մա՛րտիս պսա՛կեցեր. բարեբանե՛մք ըզ քեզ ընդ զօրս անմարմնա՛կանացն՝

Հոգի՛դ Ա՛ր շնո՛րհ.

Օ՛րհնեմք ըզ քի՛ զչնորհատո՛ւ բարեաց որ ընտրեցի՛ր յորո՛վայնէ ըզ հրաւիրեա՛լսն խակը՛զանե՛ի փա՛ռաց քոց հաղորդս: խընդա՛յեա՛ի մե՛ի մաղթանո՛ք սոցա: Ա՛հակայ և յով սեփհի՛ն նո՛ր հայրապետացն զե՛ռնդիս ի՛ նո՛ր վարդապետըն հրամանա՛ լուսաւո՛րել զարի՛ականի՛ն քա՛ղ ըսպառազէնն. խընդա՛յեա՛ի մե՛ի:

✝ Ա՛յսօր ցընծա՛ն հրեշտակք՝ ի՛ երկինս՝. յիշատակաւ հողանի՛ւթ հրեշտակի՛ն. որք համադասեա՛լք ձայնին բարբառո՛ւմ՝ երգեն զօրհնո՛ւթի՛ս հօր ի՛ բարձունս: Ա՛յսօր ցընծա՛ն հոգիք արդարո՛ց. նահապետաց և՛ մարգարէի՛ց. ձայնակից լինիլ մե՛ծին ի՛ծնունդ՛ս կանա՛՛նց, երգեն զօրհնո՛ւթի՛ս որդւո՛յն մի՛ածնի՛: Ա՛յսօր ցընծա՛ն դասք ա՛ռաքելոցն. տօնախըմբե՛լով զնի՛շատակ մե՛ծի՛մըկըրտչի՛ն. որ առաքելոցն է սկիզբն և մարգարէից լըրո՛՛ւմն. ընդ նոսին և՛ մե՛ք բազխեցե՛լոյն ի՛ հօրէ՝ երգե՛մք ըզ փառս ի՛ բարձունս:

Ք՛րաշափա՛ա ա՛ըշ և՛ միշտ բարեխնամո՛ղ. որ յա՛ռաջ գի՛տութի՛ւք ըզ փըրկութի՛ն հայաստանեա՛ցդ ըսկը՛զբնաւորեա՛ւ. ի՛ սարթևա՛կան մե՛ղս պա՛րտ ազգին լուսաւորի՛չ մե՛ զ չնորհե՛ցեր. վա՛ որոյ բարեխո՛սութի՛ւք՝ սորա փըրկի՛չ կե՛ցո ըզ մե՛զ. այժմ և՛ յիւրոյ յահաւո՛ր գա՛լըստեանն, ի՛րաշալի՛ զարմացմամբ երանելի՛ն նո՛ւ գրիգո՛ր. զա՛նտանել ի՛ ըզ չար ջարանա՛ի յանձն կա՛ռ և՛ երի՛ւ ընդ օթ ամօ՛ի՝ մե՛ջ թուն՛ո՛ւրացն բնա՛կ հի՛ւր անդ ընդ այրի՛ն տանջանո՛ք՝ ի վի՛ր սպի՛ն. վա՛ որոյ. ի՛ր աշագո՛ր՛ք քո՛ բանի՛դ և՛ մե՛ծո՛ղորմութե՛ք. ե՛լեալ ըզ՛ ըզկերըզ Տա՛ռնաածեալ ան ի դե՛ւաբաշխ սատանի՛ն. երկը՛րպագո՛ւս առնելո՛վ զամենեսեան նո՛ւ երրորդութե՛ա՛. վա՛:

Ա՛ր հրաւի՛րեցեր զյառաջագոյն ընտրեալն ի՛ւմ ըզ քանդ՛ այհաւրհի՛ն՝ ի՛ հարսնի՛ն ա՛նմա՛ռ կան. կոչելո՛վ յուրախութի՛ն ընդ քա՛ղցե՛լոյն յառաջագոյնն զամուսնացն. ա՛ղաչանո՛ք սո՛ւրա կե՛ցո ըզ մե՛զ փա՛ռս

կութեան Հոգւոյ մերոյ, փառք նմա։ Այո՛ եւ մերկացեա՛լ ըստ այնմ առա-
ջելական բանին. Ամենայն ինչ ի վերայ հեմն առաքելոց եւ մարգարէից
քրիստոս Յիսուս անկեան գլխոյ։ Ի նմա՛ շինեալք ի վերայ հեմն առաքելոց եւ մարգարէից
դնեստեր վերին անօնն։ Ընդ որում ամենայն շինուածք հարկանի
գառնէ ի ս. ընկերք զառաստաբնակ վըտակ հոգւոյն ի յայգեբեր
բաշն խորհրդեալ։ Յիսուս սըրբոց՝ օրհնեցէք ըզ տէր յօրհնու
թեան ինոր։ Այսօր վերին զօրացըն հաճամաձայնեալք. դասք նահապե
տաց եւ մարգարէից ձոց. երգեն այ զերգըն հոգեւո՛ր։ Ի յիշ
տակ սուգ երգիցք եւ մեք ըզ փառս իբարձեալն։

Հդ՝ Ո՛վ աքերող աղաւնոյ՝ ի ջանելոյ մեծաձայն հընչմամբ ի բար
ձանց։ Ի նմանութեան լուսոյ փայլման հրաշինեաց զանկիզելի զաշա
կե՛ բուսն։ Միով դեռնըստեր ն ինք վերնատան։ Ի նեւթական
աղաւնեն՝ անքընննելի որ քընննէ ըզ խորսր ձոյ զորառաեալի հօրէ պատմէ
զհաւեր ն ըզ միասանգամ գալո՛ Հոգւոյն։ զոր քարոզիցեն ն համագոյ
ական։ Օրհնութեի՛ ի բարձունս երոյին՝ ի հօրէ հոգւոյն սրբոյ ձոյ
որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակաե՛ Ա՛ն։ Ա՛ն հրաւի
րեցէ՛ն զերկիրս՝ ի յերկի՛ նս։

Հն Համանման դարձի իմոյ ես՝ ի յերկիր։ արդ տո՛ր ընկալ ըզծա
ռայս քո։ ա՛ հոգի՛ ըզո բարի առաքնորդեսցէ՛ ինձ՝ ի յերկիրս ուղ
ղութեան սիրոյ։ որ էլից զուսնայնութե՛ ընթացս աշխարհի։
արդ տո՛ր։ Ի՛ վերջնումն աւուր մեծ ի յորժամ առնես զայցելութի՛ն
քոյոց սիրոյ։ յայնժամ խնայեա՛ ի ծառայս քո։ ա՛ հոգի՛ ս
Մ՝ զ քեզ օրհնութի՛ն մեծացուցանեմ։ Ա՛ր ըզ քանն այ՛ծ յար
դանդի կրեցեր սըրբուհի անարատ։ ա՛ նձառապա՛ծ ծընար ըզ վե
րագո՛ն երկնից։ Ա՛ր էից լուսոյն արժանի՛ եղեր բառնալոյ ի մէ
գիրկս։ ա՛ արեգակա՛ն արդարութե՛ եղեր արեւելք։ ըզ քե՛զ
խոչի Ա՛ր հաստատեցեր բանիւ զերկիրեցին քո՛ ձս ի՛ վերայ առաքե
լական վիմի։ երգել իսմանձ՛ երգըս հոգեւոր։ Ա՛նգնեալ իսմա սեղան
սըրբութե՛ բաշխեա զմարմին իւր և զարիւ՛ն։ և՛ տայ իսմանէ մեզն
զոգութե՛ն։ ի՛ Թողութե՛ն ծո՛ղցոյ մեզ։ Ա՛ղեալ հոգւոյն սրբոյ՝ ա
ղաւնակերպ երեւմա՛ ծմբ. ի վերայ մարմնոյ և արեանըն ա՛ն։ ի բժշկ

Ինձառա գնելով զվիառա ի բառքձունա. փը՝ըկողին՝ը՞զ մեզ մաղթանօք սոցա՝
առաջնորդեացու՞ք զուրացո՞ղըն հաւատոյ՝. ընդ սը՝ըքոց Հայրապետացն եր
ղեցւոյ. անձառելին եղև՞ ժառանգորդ բարեաց։ Խոտակցաբար որ
միկոնեան զօրավարին՝. յաշխարհօրէն պատերազմին ախոյեանն եկե
րա անմարմնականացն։ Ո՞զ վիշապն անդ՝ընդ՝այլ՞ն՝ընդմանեալ վարաւո
նէ. զգաստացեալ ըզ թագաւորըն գործակցօք չարին սուզեալ. զյաղ
թականն երգե՞ն զօրհնութիւնս ա՞ն։ Հնաւատոյ զինուք վա՞ռեալ մա
ղեալ պատմողք և՝պարծանք Հայաստանեայց. դա՞սակցեալք ընդ զօ
ր՝ըկնային հրաւի՞րակո՞ք կոչեցեա՞լք իակ ըզ բանէ՝. փը՝ըկականն բա
պըսակազարդ տեսեալ. մաղթ։

Յառաջագոյն ազդեցու՞թը. զհաւատոյ որդիս սը՝ըբոյն գրի՞գորի
գոյն ը՝զ կրակապաշտ պարսից՝. մաղթ։ Ո՝ արթևականն տեսանողո՞ն
լին՞ը զա՞կաւքը հո՞վի՞ւքըն զը՞ւարթունք՝ հրով հո՞գւոյն չինչուցին ը՞զ
աչ՝ զկնե՞ղցի հեղմամ՞բ արեան սը՝ըբոյն. մաղթանօք սո՞ցա խընայեա
ոտնեղերաց. մի՞ աբա։

Ո՞՝ըգակն արդա՞րութե՞ւ ի՝ Հայաստան ծագեալ. պայծառացու՞ցը
ա՞ը՝ զկնե՞ղցի հեղմամ՞բ արեան սը՝ըբոյն. մաղթանօք սո՞ցա խընայեա
ոտնեղերաց. մի՞ աբա։

Ո՞՝ըգակն արդա՞րութե՞ւ ի՝ Հայաստան ծագեալ. պայծառացու՞ցը
լո՞ւսոյն. ը՞զ սեացեա՞լ՞ն ի՝գոյն այծեաց. որոշելով ի՞նձ հօտէն ը՞ն
ոտեալ ըզ քո՞յսըն հաւա՞քեցեր. խընայեա։

※ Ծայր Գ. կ. ՝ի երկ՝ոյ տող. ※

Ա՞ր անդադա՞ր փառաբա՞նեա յա՞նմարմնոցն քահանա՞յք նը լուսա՞ծնող
նդ զա՞ւակաք. ը՞զ քե՞զ բարեբանե՞մք ա՞ըծ Հա՞յրըն մեր։ Ա՞ր իշատա
ւեղ ե՞ք՝ըն սը՝ըբոց քարոզչացն. պ՝ընակակեալ ցուցեր զՀայաստան աշ
խարհս ը՞զ քե՞զ։ Ա՞ր աքա՞ե՞ն ը՞զ Հո՞ւրըն կենդանի՝ ընդ հրաւերե
ալն ի վերնատունն. յորդ աքուղիս բանիւ Հնոր՝Հաց լուսա՞տու եղեն
մանկա՞նց. արեա՞մբ մ՝ըկը՝ըտեղով ը՞նդ քե՞զ ա՞ըծ Հա՞յրըն։ Ե՞ւ Ա՞ր ը
Ա՞՝մենայն ազգք և՝ազի՞նք. ա՞մ գործ՞ք ա՞յ՝. զթագաւո՞րն ամենեցու՞ն
օրՀնեցի՞ք զՀա՞յր երկնաւո՞ր. և՝ զարձր ա՞ըրա՞ւք ը՞զ նա՞ յա՞ւիտեա՞ն։
Ա՞ր Հալածե՞ալ զհաւատ մե՞ղա՞ յ տանե՞ք՝ Թորգոմակա՞ն՝. զՀանդիսաւո՞ր
ըն ամենեցի՞ն գովեցի՞ք ղա՞ծ որդի՞ն. և՝ զա՞ւ Ա՞ր ալե՞ւաց՞ն զը՝ Հայա՞ր
տա՞ն նորաքա՞նչ լուսաւորչաք. բարեբանեցեք ը՞զ նը՞ Հոգեն որդի՞ք լու
սոյ նոր խորայիկ՝. և՝ զարձ։

Ա՞ր զքե՞զ ա՞ծամ՞ծի՞ն. ա՞ղբե՞ր անըսպա՞ռ լո՞ւսոյն ո՞ր լուսաւո՞ր է զՀա
ւատո՞յս ա՞ռաքե՞լա՞կան՝ Թորգոմական՝. զՀանդիսաւո՞ր ըն ամենեցի՞ն գո
վեցի՞ք ղա՞ծ որդի՞ն. և՝ զա՞ւ Ա՞ր ալե՞ւաց՞ն զը՝ Հայա՞ր տա՞ն նորաքա՞նչ
լուսաւորչաք. բարեբանեցեք ը՞զ նը՞ Հոգեն որդի՞ք լուսոյ նոր խորայիկ՝.
և՝ զարձ։

Ա՞ր զքե՞զ ա՞ծամ՞ծի՞ն. ա՞ղբե՞ր անըսպա՞ռ լո՞ւսոյն ո՞ր լուսաւո՞ր է զՀա
ւատո՞յս ա՞ռաքե՞լա՞կան՝ Թորգոմակա՞ն՝. զՀանդիսաւո՞ր ըն ամենեցի՞ն գո
վեցի՞ք ղա՞ծ որդի՞ն. և՝ զա՞ւ Ա՞ր ալե՞ւաց՞ն զը՝ Հայա՞ր տա՞ն նորաքա՞նչ
լուսաւորչաք. բարեբանեցեք ը՞զ նը՞ Հոգեն որդի՞ք լուսոյ նոր խորայիկ՝.
և՝ զարձ։

փութ
ղաց վիշտն՝ յարկին և՝ անպատի՛մ պատրաստեալ բարեացն. այսօր
մահու սբ՛ հոգւոյն. նախակարգեա՛լ յաւաջնորդութի՛ն փափագ
տայ՛ն լի՛ գիտել սիրողաց։ Վ՚ահանայ՛ք պատուակա՛լք օծ
Դ՚այծառատացա՛ն այսո՛ր սբ՛ եկեղեցիք՝ լուսաւորչո՛վ կե՛նդա
ցի՝ զաղաչանս՝ Թողութի՛ն շնո՛րհեսցէ մե՛ր բազո՛մ յանցանաց։
ման՝ գա՛լ ըստեղ՛ն։ Թողութի՛ն շնո՛րհեսցէ մե՛ր բազո՛մ յանցանաց։
սրբոյ եկեղեցւոյ՝ ընդ հովանեաւ սբ՛ խաչին՝ ընդ հովանեաւ
ծին՝ Աստուածածնի՝ ընդ հովանեաւ սբ՛ Գրիգորի՝ ընդ հովանեաւ
ամենայն սրբոց՝ ընդ հովանեաւ ամենայն հարանց՝ ընդ հովանեաւ
ամենայն հարանց՝ ընդ հովանեաւ ամենայն հարանց՝ ընդ հովանեաւ
ամենայն հարանց՝ ընդ հովանեաւ ամենայն հարանց՝ ընդ հովանեաւ

Ա՛ռ ու տարիր ասոր գլուխը քեզի. Ա՛ – ։ Խոյհարեր տարուն. Ե
Գիտուն Գիտուն։

մը ըրած։ ո՛չ սո։

Ալոք համբարձայ՛ք ի կառնուս սը՛ղոքիդ, և
՛ի դա՛տս քո՛ղոքիդ. բարեխօսեցեր ու՞ս ան՛դ վասն անձիդ
գը՛ռաձեր։ ո՛չ սո։ Ալոք համբարձայ՛ք ի կառնուս սը՛ղոքիդ, և
Թի՛պարտեաւ ընդ մե՛ծ մաքառո՛ւմըն սը՛ղոքդ՝ ձը՛գնաբար՝ ը՛ն
սո։ Ի՛սկ ի՛նչ՛ երեւմանէ արեա՛ն ձերոյ հոտանո՛ւշ քաւութի՛ւն ի՛յերկինս.
և՛ հոտո՛տեցաւ տէ՛ր ի՛ հո՛տ անո՛ւշին՝ ընդ կամաւո՛ր պատարա
գը՛ աձեր։ ո՛չ սո։ Ալոք համբարձայ՛ք ի կառնուս սը՛ղոքիդ, և
՛ի դա՛տս քո՛ղոքիդ. բարեխօսեցեր ու՞ս տէ՛ր վասն անձիդ
մե՛ղսդ։ ո՛չ սո։

Ողորմեա՛ Տէր Աստուած մեր, ողորմեա՛ մեզ, զի ի քեզ յուսացաք. մի՛ բարկանար մեզ յոյժ, եւ մի՛ յիշեր զանօրէնութիւնս մեր յաւիտեան, այլ հայեցիր եւ այսօր իբրեւ ողորմած, եւ ազատեա՛ զմեզ ի թշնամեաց մերոց, զի դու ես Տէր եւ Աստուած մեր, եւ մեք ժողովուրդ քո եւ հօտ արօտից քոց, եւ ամենայն գործք ձեռաց քոց եմք, եւ անուն քո կոչեցաւ ի վերայ մեր. մի՛ թողուր զմեզ յետ մեր, մի՛ մոռանար մեզ յաւիտեան, այլ ողորմեա՛ մեզ, Տէր Աստուած մեր, եւ ազատեա՛ զմեզ ի ձեռաց թշնամեաց մերոց, եւ ամենայն որ ատելի են մեզ, եւ մի՛ տար զմեզ ի ձեռս նոցա, զի մի՛ ասասցեն ազգք. Ո՞ւր է Աստուած նոցա, եւ ընդէ՞ր ոչ կամի ազատել զնոսա ի ձեռաց մերոց. այլ դու, Տէր Աստուած մեր, ողորմեա՛ մեզ, եւ ազատեա՛ զմեզ ի ձեռաց նոցա, զի ամենայն ազգք գիտասցեն, եթէ դու ես Տէր

Ի ԴԻՄԱԿԱՅ ՍՈՒՐԲ ԱՌՔԵԼՈՅՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ. Ի ՎԵՐԱՑՈՒՄԱՆ ԳԱՒԹԱՆԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ. Ի ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍ ՆԱՀԱՏԱԿԻՆ. Ի ՍՈՒՐԲ ԹԱԴԷՈՍ ԱՌԱՔԵԼԻՆ. Ի ՍՈՒՐԲ ԳԵՈՐԳ ՊԱՏԱՐԱԳԱՒՈՐԻՆ. Ի ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳԻՍ ԶՈՐԱՒՈՐԻՆ. Ի ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍ ՆԱՀԱՏԱԿԻՆ. Ի ՍՈՒՐԲ ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻՉ

քո անկանխիմք՝ աղաչանօք աճապանին. չիջո՛ւ ի մէնջ ըզ քոյ հնոցին
տուր արտասուօք զմեղսն ջընջել՝ և վերստին զմեզ նորոգել. յո-
վ է՛ կալեր Հարտարապետ. անցեր՝ ընդ ծով կենցաղս անհետ՝ վերս
բերեալ ընդ պետրոսի զմեզ՝ ի յալեաց մեղաց ծովէս. պանդտանօք գե
րագունի՛ անապական քոյ ծընողին. յոր օրհնեցայք ազգ երկ-
Աւրհ ե՛ւ Հինգ երդել տուր Աստուածընկալին. Աւր ե՛ւ հինգ դպրան Աւր
աբ տասնեւչորից ի շաբթի.

Ամառագայթեալ բանն ի՛ հօրէ՝ յոր հինգ երորդըն հրամայեր. բըղ
խեալ ի ջրոց սեռս կայտառացոյ. և թեւաւորս օդականաց՝ ի սկիզբ դա
րուն հինգ մի՛կըրտին յամարն և՝ ի ծովին խորայիլ հին՝ տացուք հրա
շից ներգործողի՛ն պատիւ և՝ փառս անեղական՝ Աստ՛ուած մեր՝ ա-
օրինակի առաքելոցըն քի՛ն որք ի ծովէն տիեզերական ի՛ն երկնայինսըն
կոչեցան. անցին ընդ ծով աշխարհական. և՝ ի հոգին մըկըրտեցան
տացուք հրա: Հնարախուզին անզրաւական՝ ի հարսանին անա
պական. զձե՛զ առաքեաց հայրըն փառաց. հրաւիրատուք տըրմակա
նաց. նը՛ հարսանեացն այն հայցեցէք՝ ընդ ձեզ լի՛նել մեզ պարակից. տուր
Աւրորգողք տիեզերաց ինախնՀօրըն յաննցանաց՝ նորափետուր զարդս
բեցի՛ք. զեկեղեցիս հեթանոսաց՝ պաղատեցէք առնոյն գըթած՝
զմեզ նորոգել ի հնոյ մեղաց՝ տուր Ո՛ր նոյզ հերձ ես համայնից՝ արա՛
ծոց ի յանգոյին. նոյն շինեցեր զեկեղեցի՛ վէմդ ի վերոյ վիմին բա
նի՝ ընդ եղեալ հիմունս ինո՛ր՝ սիօն ըզ մեզ յօգեաշինմամբ ինոյն. տուր
Աւրախացաւ գնացի՛ք գետոյ քաղաք ի՛քէն շինեալ յո՛ւ յորմէ վը
տակ շնորհաց հոսի՛ն. զոգիս՝ մարդկան ոռոգանեն. արբո և մեզ
ի՛ ջրոյն կենաց՝ հայցմամբ՝ հո՛գւոյն մատըռուակաց. զի բանաւոր
երկիրըս քո՛. պըտղաբերցի ի փառ Աստ՛ուած քո՛.
Աւրհ ե՛ւ Ո՛ երդել տուր Աստուածընկալին. Աւր ե՛ւ վեց գործն. Աւր
խոնարհեալ տիեսոսէ. Աւրհնեալ.

Հանդուրժեալ զնուաթ բարւոյն ունել միայն զանձառ բարին՝
այլ առեղծեալ զմարդ յիւր պատկերին իվերնորոգ առաւօտին. և
ի յերրորդ ժամ զկո՛ղածին՝ ի յօգնութեն ետ հո՛ղածնին՝ զոր ի
դրախտին եդ վայելել բայց ի պըտղոյն մահո՛ւ ա՛ր զգե՛ր:
Պանդանեալ առդա՛ծողին յետ յանցանաց ադամըն հին՝ զկնին պատ
ճառ եդեալ խաբեա՛ն և կինըն զօձըն դա՛ւաճան՝ որով երկիրս այս
անիծա՛ւփուշ և տատասկ խոնա՛ր բուսաւ՝ վըճ՛ռումահուն մարդոյն տը
ւա՛ւ. դառնալ ի հող ուստի՛ առեա՛ղծա՛ւ: Ո՛ ըննջել փութայր հայ
րըն փառաց ըզ գեր պարտեաց մերս յանցանաց՝ որով զգեցաւ որդին
գըթած իվեց դարուն զմարմին մեղաց՝ հո՛ր հաճութե՛ւ ի մա՛հ խաչ
ի՛ն եկըն՝ կամաւ ի՛ յոտըքաթին. գա՛ւդըն զենաւ իհին զատկին՝ փո

Ա՛ր ի՞նչ է մարդ, որ յիշատակ առնուս զնա, կամ որդի մարդոյ, որ այցելու լինիս նմա։

Ա՛ր ի՞նչ է մարդ, որ յիշատակ առնուս զնա, կամ որդի մարդոյ, որ այցելու լինիս նմա։

Յարևելից մի՞նչ ի մուտս. ի՞նչ ի հիւսիսոյ եւ ի՞ հարաւոյ. ամ ամ գեհ՛ ամ՛ի՝ նք յօրհնութի՛նոյ օրհնեցեք զարարիչն ամարա՛ծոյ՝ որ՝ ծագեաց ըզ լոյս արեգական՝ այսօր յաշխա՛րհս։

Ի՛ կեղեցի՛ք արդարոց փառաբանիչք ամենայո՛ւրք երրորդութեն.
յառաւօտո՛ւն լուսոյ զառաւօտ խաղաղութի՛ք գովեցէ՛ք ընդ հօրն
հոգւո՛ւն. որ ծագեաց ձեզ լոյս գիտութեն իւրո՛յ ի՛ մե՛զ.

Արէ՛ գինի Ա՛ղաչիւղէ Աղխոսն։ Ղ։ Կ։

Ընդ՛գնաւո՛ւք ամստուածոյ. և ժառան գործք երկնից պր՛քայո՛ւ
թեն. ո՛՛՛ր՛՛՛ք փոխանակեա՛ք զանցաւորս առի՛ք զմնացո՛ղն քա
րո՛ւթիան. բարեխօսեցէ՛ք մե՛ւ տէ՛ր վասն մանկանց եկե՛ղե՛ցւոյ.
Ա՛հաւատա՛՛կք պանծա՛լիք և պերեզեա՛լք ի՛յե՛ր լինելո՛ր հօ՛րէն. ո՛՛՛
ր՛՛՛ք մե՛կը ըստ ձայնէ ընդ քե՛ւ արեամբ՝ ձերո՛վ ի՛մանի խաչին. բա՛
Ա՛ւարտիր ո՛՛՛ք ցանկալի՛ք և օ՛ծեալնք հո՛գւո՛ւն ձ՛ք՛շմարտութեան.
ո՛՛՛ր՛՛՛ք յաղթեցի՛ք հոգւով կարեա՛ց և ցանկո՛ւթեց. բարեխօսեց.
Վ՛ովելի՛՛ք ա՛չխարհի. և՝ բաղձալիք վերնոցն պետո՛ւթեան.
ո՛՛՛ր՛՛՛ք երանելո՛ւք մասին հասիք քանզանմնայն որդիս մա՛րդկան
բա՛. Ա՛ամեն ո՛՛՛ր պատարագ՛ մա՛՛նկունք տիօք և կատարեա՛լք ի՛մաստո՛ւ
թե՛. ո՛՛՛ր՛՛՛ք փոխանակ կաթին արբիք՝ զիւնի՛ն զմայլեցո՛ւցիչ. բա՛

Արէ՛ Օ՛ղի Ի՛ճնա՛ւոր Աղխոսն.

Ո՛՛՛ր՛՛՛ այր արմրիչ լուսոյ առաջնո՛ւն լոյս. ընակեա՛՛ր ՛ի՛ լոյս անմա
տոյց՝ հայր երկնաւոր՝ ի՛ դասուց լուսե՛ղի՛նացն օրհնեալ. ի՛ ծագել
լուսոյ առաւօտուս՝ ծագեա ՛ի՛ հոգիս մեր ըզ լոյս քո ՛ի՛մանալո՛ւ
Լո՛յս ՛ի՛ լուսոյ՝ ծագումն արեգա՛կին արդար. այս՛՛՛ս ծը՛նունդ
հօր որդի՛. յառաջ քանզ արևանունքն գովեա՛լընդ հօր՝ ՛ի՛ ծագել
Լո՛յս ՛ի՛ հօրէ բը՛զխուսմն աղբիւր բա՛ւրութե՛. հո՛գի՛՛՛ սբ՛՛՛ն՛. ման
կունք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս ըզ քե՛զ բարե՛բանեն. ՛ի՛ ծագել
Լո՛յս երբեակ և մի՛՛՛ նբաժանելի՛ սբ՛ե՛՛՛րրորդութի՛. զքե՛զ ընդ
երկնայնոցն երկրածի՛նքըս մի՛շտ փառաբա՛ւրե՛ք՛. ՛ի՛ծա՛.

Արէ՛ Օ՛ղի Ձ՛ի՛ հոգւո՛ւեաց Աղխոսն.

Ա՛ստա՛ւա՛ծ՛՛՛

չին՝ վ՚ ա՛դամայ նախատեղծին. ընդ ա՛ւազակի քում խա՛չակցինդ
ժանացողզմե՛զդրախտի՝ն։ Ա՛ծագա՛ւորացն թագա՛ւորաց՝առաւաւո՛ւրեայս հո
գի՝ ընորհաց՝. ժողովելոցն ի վերնատունն՝ առաքե՛լոցն երկոտասան՝. ի
հրոյ լեզո՛ւս երևե՛ցաք՝յոգիս նո՛ցա վերանըստաք՝. լու՛ր յանօ՛ւնքո ժողո
վե՛լոցա՝ էջ և՛ա՛ռ մե՛զ յերրորդ ժամե՛ս։ Ա՛րէ ։։ եց երէ՛ցէ՛ն ժո՛ո՛ն.

Ա՛ստուա՛ծաշո՛ւնչ լոյնա՛յրե՛ո՛ւն ի՛վ եցերորդ ժամո՛ւ ըբա՛ՇՈՒՆ՝. Ծանոյց Քե
լեայն արա՛ջնականնըսե՛ժա՛ցոյց զլոյն եղական՝. կա՛խեալ ըզքի՛ զմե՛րի՛ի՝ խա
չին՝քո՛ղով՝ ստուերա՛ւն ծածկե՛ին՝. Հերքե՛ա ՚ի մէ՛ն՚ զ՚ ծա՛նրութի՛ն՝
շըրջի՛՚ղ դե՛ւին մի՛ջո՛ր ե՛ի՝։ Ձանձրութե՛ մա՛րտ այսո՛ւն չա՛րի՝ որ յայսմ
ժամուպատերազմի՝. ղողեալ յոգւո՛ց՝ մեր հե՛ր քեսցի՛՚ զոյ նը՛չանաւ
սրբո՛ւյ խաչին. Ձի՛՚ շմարտութի՛՚ զոյ Ձանա՛ւդայի՛՚ զառի՛՚ յե՛ր կինից ան
կեալ փայլակն. մերժեալ իմէ՛նի՛՚ հալա՛ծեսցէ՛՚ և՛՚ զմե՛զ լուսով զո՛վ վա
ռեսցէ՛։ Ձայս միջօրեայ տուընջեան՝ ժա՛մուս՝ վայելչակա՛ն աչաց մեր
Ձնոյս՝. նեա՛ուք զաղա՛նեաց մի՛ խո՛ցեցուք՝ ի խաւա՛րէն որ ի ծածկու՛կ՝.
շո՛ւրջանակի՛՚ բանակե՛սցին՝ զմեզ բանակը՛ք հրեշտակաց՝. ո՛րք պարա
կից մե՛զ լի՛նելով՝ ըզ քե՛զ ընդ հօր փառաւորե՛լո՛վ։
Ա՛րէ ենն երէ՛ցէ՛ն ժո՛ո՛ն.

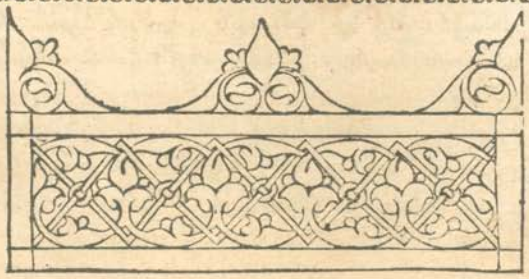
Ձարշարակ ցեա՛՚ զեզ տի՛ւ՝ լո՛ւսոյ՝ երկի՛ւք ժա՛մու խաւարելոյ՝ պայծա
ռացեալ լինն երորդին՝ ի տիւ ըզ՛ր՛ման մահու ստուերին՝. ջա՛նըդ լու
սոյ մե՛ծ ապա՛յծառ՝ առանդ՚ ե՛ցեր զհոգի՛՚ առ հա՛յր. ո՛ա՛հիս կը յորդ՛ք՛ե՛զ
՚ի՛՚ երկինս՝ ըզ՝ մե՛զ ուղղեա հոգեո՛վ քոյի՛ն։ Ա՛նդարամե՛տը՛ք սարսե՛ցան
զկատեալ հոգի՛ն արձակեցին՝. վե՛մք՚ ի վի՛մէ՛դ պատառե՛ցան իտապա
նաց մե՛ռեալք յարեան՝. տա՛՚ր՛երք երկրի՛՚ տատանե՛ցին. և աշխարհի սի՛ւնք
դողային. բամե՛ալքս առ՛քե՛զ տպաւո՛ւիցուք՝ զի ընդ արդարսըն դա՛սի
ցո՛՚ք։ Ձ՚ո՛ւցեր յայնժա՛մ ըզքանչե՛լիս՝ և այժ՛ըմ մե՛զ ողորմե՛սցիս՝. ւե՛ւ
ծեալ բնութե՛ան քո՛՚ ո՛ղջացաւ՝ ընորհեա և՛՚ մե՛զ լինել անցաւ. փոխան
մա՛հո՛ւ քոյ կենա՛րար՝ կեցո ըզ մե՛զ տո՛ր բարերար՝. քե՛զ պաղատի՛մք
ստաւա՛ջակին՝ յիշեա ըզ մե՛զ յօրն ա՛՚հագի՛՚ն։

Ըձ՚ ա՛՚հապետին աբրահա՛մու՝ հայցմամբ ընկա՛՚լո՛՚ զաղաչանս՝։ Ա՛՚ծա
ռայի՛՚ն քումա՛՚ հա՛կայ՝ խընդ ըրուածովքի՛՚ մե՛զ գըթա՝։ Ի՛՚ենաւեսին
խոսայի՛՚լ։ Ա՛՚ղրով սըրբոյն ՚ի մե՛զ խնայեա՝։ Ա՛՚րեք սը՛ըբեան երիւք
սոցին՝։ Ա՛՚ը՛ըբեա զՀոգի՛՚ զվի՛՚տս և՛՚ զմարմի՛՚ն՝։

Ա՛՚ր՛ե՛ երէ՛ցէ՛ն ժո՛ո՛ն խոշաչա՛՚ն՛՚ն՝. Ի՛՚Ձ՚։

Ա՛՚յեա՛ց սէրով հայրըդ՝ գըթած ի քո ստեղծեալ գործս Ձեռաց
և՛՚ զըզ բանա՛՚կըս հրեշտակաց՝ տուր պահապան մե՛զ տըկարացս՝.
փը՛՚րկեա զանձինս ի փորձանաց՝ ի խաւարի՛՚ շ ըրջող դիւաց՝. զի՛՚
ի՛՚տուընջեան և գիշե՛՚րի՝ տա՛՚ցուք քեզ՚ փա՛՚ռս անդ՚ ըստե՛՚լ՝. Ա՛՚ՄԻՆ անեղ ան
ե՛՚սկզբան՝ ծընո՛՚ող անՁա՛՚ռ որդի և բան՚. որ արարի՛՚ զ ըզ տի՛՚ն գոր

ՃՈՅ՝ և՛ըզ գիշերը՝ ի՛նչ անգիտաց քնոյ՝ տո՛ւր ի՛նընջել աչաց՝ մա՛ռնոյ առ
Թուան լինի՛լ մեզ ըստ հոգւոյ՝ զի՛ ի՛ տու։ Ա՛բեղան հոգւոց բանա
ւո՛րաց՝ աղբիւր լուսոյ բաչխող ընորհաց՝ ի՛ փակիլ դրանց քնութեց՝
մա՛ռնոց՝ լո՛յս տուր աչաց սըրտից մերոյ՝ ի՛ գիշերոյ աս քեզ կան
խել ընդ հրեղինայն օրհնաբանել՝ զի՛ ի տու։ ՈՒ՛ընդ սըրբոյ երրոր
դութեն՝ ըզ մեզ մաքրեա քեզ բնակութեն։ ընորհեա ընդ մանկանցն
առաքելոտի՝ հանգչիլ ընդ քեզ ի՛ յանկողնի՝ տո՛ւր ըզ հայցուած քա
րեկամին՝ ըզ փոխ երից՝ նըկանակելն՝ զի՛ ի՛ տու։ Ա՛րևելք լոյս ընտեղ
ծեր՝ զարիւ և զգիշերը բաժանեցեր։ ծագեա մեզ՝ ա՛ր ի գիշերի ըզ
Ճառագայթս՝ ի՛ մանալի։ տո՛ւր յա՛մ ժամանակի զպահպանողչ քո հո
վանի զի՛ տու։ ՈՒ՛երոյ քոյ հուր արկեալ յերկիր՝ բո՛ր բոլոքացն ի հոգիս
մեր։ զիսորհուրդ սը՛րտից մեր մաքրեացե՛ զլոյս գիտութեն քո փայլես
ցե՛։ ի՛ քնոյ մանու զմեզ զարթո՛ւսցե՛ զմիտս բոցով՝ քո վառեսցե՛ զիս
Ա՛քեզ նայիմք լոյսդ անմահտոյց՝ ի զգայական ծածկեաձ լուսոյ՝ որ վա
սըն՝ մեր եդար ի՛ գբնենընջեցեր ի տապանի։ ա՛ռ մեզ նընջեա արթուն
քնութեն՝ հերքեա զչարին ներգործութեն՝ զի՛։ Ի՛ղ լուսոյ անըստո
ւերի պաղատանաք կամք առաջի՛։ որ փակեալ գրա՛մբք երե՛կոյիներ
ևեցար մեռանանին։ ընդ թոմայի առ քեզ գո՛ղեմք՝ տո՛ւր և ա՛ծ զքեզ դա
ւանեմք՝։ Ե՛՛ջ և առ մեզ յերեկո՛յիս՝ և տո՛ւր զողջո՛յն քո՛ ի հոգիս։
Ա՛ամեալս ըզ քեզ տո՛ւր աղաչեմք մեզ յօշնութեն նայեալ հայցեմք։ պա
հպանդ խորհրդեն անձանց մերոց՝ լեր հովանի։ ծթեա առ մեզ խաղա
ղա՛րար՝ զի՛ նընջեացք անխռովաբար՝ և՛ ընդ առաւօտս կա՛նխեսցուք
օրհնել ըզ քեզ։ Տո՛ր հոգւո՛վ՝ զ՛ոչման փողոյն գաբրիէլի՝ որ ի վերջ
նումըն գիշերի՝ լըսել ա՛ռնու զմեզ արժանի՝ և ա՛ջակողմն՝ օգեւոց դասի՝
անշէջ վառեալ զլոյս լապտերաց ընտ իմնաստուն հինդ կուսանաց՝ զի՛
ընդ փեսայիդ իյառնադաստ հա՛ռսունք հոգւով մըտցուք ի փառս։
Չ՛ա՛ծ ե՛ս խնդրեմ տէր՝ նը՛ զանաս խա՛յտ քու։ Ա՛ղբեխոսեա՛ վ՛ս մերձածածկին
գե՛ Ա՛քէն հայցե՛մք հայր գըթութեց և՛ա՛ծ մըխիթարութեց՝։ ի՛նչ
խրական գիշերայի՛ն մե՛ռձեալ ժամուս՝ մըխիթարեա՛ ըզ մեզ ի տըրտ
մութեե՛ց մեղաց։ և չնորհեա զուարթութի՛ գո՛րծով ա՛ըտարութեե
աղաչանո՛վ՛ բա՛ր՝ ա՛ծածկին՝ և ա՛մենայ՛ն պարտարոց։ Ա՛սա քաղցրա
գո՛յն ա՛ծածկին քոյ հրամանի՝ կո՛չման ո՛ըդի ա՛ստուածոյ։ Ե՛կեալ եմք
առաջի՛ քո երկոյս աչխատեա՛ք և՛ ծա՛նրաբեռնեալք։ թե՛թեւացո՛ ի
ծանրութեց մե՛ղաց զանձինս՝։ և՛ զօրացո՛ բառնալ կամա՛ ըզ քաղցը
լուծ քոց պատուիրանաց՝ աղա՛։ Պ՛ադատի՛ մ՛ք առ քեզ հոգւով՛ ի հան
գըստեա՛ն հասեա՛լ ժամուս մերդա՛ծելո՛ն հոգի՛ա՛ստուածոյ՝։ յորժա՛մ նորո
գես զերե՛սս երկրի՝։ և՛ վե՛ր ըստին ստա՛նան՝ զո՛գիս մա՛րդ կան։ Ն՛որափե
տո՛ւր զարդարեա ըզնընջեցեալսըն մե՛ր ընդ ծնեա՛ցեան ի՛ քէն նը՛ա՛ա
զանաւն՝։ աղա՛։ Ո՛ կենդանագի՛ր անարատ ծընողիդ քոյ արկանե՛մք ա
ռաջի՛ անոխակալ տէր՛ե՛ր ընդ քոյ։ յորժամդա՛ս փառաւք հոր դասել
զԹը՛չնամի՛ն խա՛չելի՛քոյ՝։ Նո՛ր ևս յանցանաց մերոց բարեխոսութե՛ մերո
Ա՛ն ընդ ա՛ռ ա՛ռ մեզ տո՛ր ընծայ։ Ա՛ընծայի՛ր քո յաւետնի՛ր դա՛ռնա՛ր՝։

ԱՂՕԹՔ ՅԱՂԹԱՆԱԿԱՑ ԵՒ ՅԱՂԹԱՆԱԿԵԼՈՑ

Մարտիրոսացըն. Ով աբա՛ նուիրեա՛ երգել. օրհնութի՛ւն ի բար ձունս երկնաւոր՝ թագաւորին։ Յանզի հեղմամբ արեան սո ցա սպառեցա՛ր Քրիստոս՝ ամենայնի. ամենաբարեա՛ր պարծի՛ սիօն երգելով զո. Յոտնակեալըն՝ ընդ գօրըս վերին զբաւարթնոցն. յիշատակա՛ բերիր րեալ՝ ի սրբութի՛ւն տացան երգե՛ցուք՝ օր.

Ա՛րք ըզ հանդի՛ս նահատակութե՛ան առ քրիստնեաւորըսն ցուցին. և յաղթեցի՛ն հա՛ւատով երբեմն լուսոյն եղի՛ն մեզ առի՛թ. աղո՛ջանօք սոցա կե՛ցո ընդ մե՛զ։ Ա՛րք ըզ խնա՛ւր կռապաշտութե՛ացըն վանեա՛լ հերքե՛ցին. և կանգնեցի՛ն մեզ ընդ դէմ Քրիստնաւո՛յն աղո՛։ Ն՛ա հրաշափառ՝ ձրգնութե՛ան պատուերազմե՛ալք՝ ի՛ երկրի. վեր համբարձեա՛լք երկնայնոց դասուցն եղի՛ն երգակից՝ աղո՛։

Ա՛րք զանձի՛նս իւրեանց քեզ հա՛յր ընծայեցի՛ն. և՛ որդւո՛յ քոմ՝ քե՛ն եղե՛ն խաչակից՝ աղո՛ջանօք սոցա՝ կե՛ցո ընդ մե՛զ. Ա՛րք ըզ մարմի՛նս իւրեանց քեզ տա՛ճար մաքրեցի՛ն. և Հոգւո՛յդ սրբոյ եղե՛ն օթեվան աղո՛։ Ա՛րք ընդ կեանս իւրեանց քեզ փո՛խանակեցի՛ն. և երկնից արքայութե՛ան եղե՛ն ժառանգորդք՝ աղո՛։

Պա՛տուական՝ վ՛ըկայից զինուո՛րութե՛ացն՝ դանքն. համաձայնեա՛լք ընդ երկնային զօրսն երգե՛ն ասելով՝. սո՛ւրբ ես տէ՛ր զօրութե՛ից բնա՛ւ կեաց՝ ի՛ լո՛յս։ Կարծրագո՛ին տանջա՛նօք լուծի՛ն ըզ կար մա՛ր մնոյ. և քաջարձա՛կ փայլմա՛մբ Հոգւո՛ւն երգե՛ն ասելով՝. սո՛ւրբ։ Նմանձայնեա՛լք ընծա՛յին արժա՛նաւոր սի՛րով՝ ի՛ տաճարի՛ն Քրիստնաւորացն երգե՛ք ասելով սո՛ւրբ։ Ա՛ռաքինասէր՝ վա՛րուք հաճո՛յացա՛ն սո՛ւրբ վ՛ըկայքն. և՛ ընտրեցա՛ն կա մաւոր մա՛հուամբն իւրեանց՝ և՛ հրաւիրեցա՛ն ի՛ կոչնակա՛ն արքայութե՛ան երկնից։ Ա՛րք մատնեցի՛ն զանձինս իւրեանց ի՛ փո՛ւշ սրոյ՝ և՛ հրոյ. և՛ հեղմամբ արեանն իւրեանց եղե՛ն վ՛ըկայք քե՛ն. և՛ հրաւ.

մանն քոմ։

Յան

ձեռս ըն նը մարմնոյ և աչեանքոյ տը. և պարգևեա նոցա դանիլ յաջակո՛ղ
յիւ ըլիլն։ Լնկալ վասըն սոցա՛ զ ըզ քանաւոր պատարագս ի՛մ՛ինչ. և՝
շնորհեա նոցա ըզ ԹողուԹի՛ գոտանել յաւուրն յ՛ետնում։ Աշատեայ և
ես ընդ նոսա՛ ըզ ԹողուԹի՛ գոտանել յաւուրն յ՛ետնում։ Ո՛չ գիտեմ
յիւ ըլիլն։ Լնկալ վասըն սոցա՛ զ ըզ քանաւոր պատարագս ի՛մ՛ինչ. և՝
շնորհեա նոցա ըզ ԹողուԹի՛ գոտանել յաւուրն յ՛ետնում։ Աշատեայ և
ես ընդ նոսա՛ ըզ ԹողուԹի՛ գոտանել յաւուրն յ՛ետնում։ Ո՛չ գիտեմ

այսօր եկիր ՛ի հանստատել զեկեղեցի՛ քո նը Տ՛ոգի. օրհն։

Ո՛ր խնամեա տեսչուԹի՛ զքո զարմանա՛ծ.
ռաքեալըն նը՝ Տ՛ոգի. օր։ Ո՛ր խնամեա տեսչուԹի՛ զքո զարմանա՛ծ.
ես առաքեցըն նը՝ Տ՛ոգի. օրհնեա՛ՀԹա՛ուո՛րանմա՛ն։ Ո՛ր գընա՛ա
ՀՀ Ո՛ր ՛էքըօբեական՝ կա՛ուսրդ հա՛նգչիս. այսօր ի՛ջիր երկինէ՝ ի դա
՛ի՛մէնջն ևաս ըզ մա՛ր՛ի՛ զ լուսաւորելով աճայինն ծա՛ղամա՛մբ։
ա՛ծայինն ևաս ըզ մա՛ր՛ի՛ զ լուսաւորելով աճայինն ծա՛ղամա՛մբ։
՛ի՛մէնջն ևաս ըզ մա՛ր՛ի՛ զ լուսաւորելով աճայինն ծա՛ղամա՛մբ։
ա՛ծայինն ևաս ըզ մա՛ր՛ի՛ զ լուսաւորելով աճայինն ծա՛ղամա՛մբ։

Ո՛ր ևնդրկացեա՛ ծ՛ը՛ ՛ի՛ ձաշակմանէ՛ նախանստեղծին ըզ փառս. միւսանգամ
վերըստին՝ շնորհե՛լով ըզ մա՛ր՛ի՛ զ վերանորո՛գե՛լ ի փառս։ Ո՛ չկորստե
ա՛ծ՛ը՛ ՛ի՛ յորդանան՝ ՛ի՛ յովհաննէ՛. ա՛ծայինն բնութի՛ա՛ մարմնո՛վ ըզոր

Պատուերակից՝ եղեր հո՛ղեղէ՛ն բըն՛ութի՛ան տընօրինութ՛ա՛ր յարգան
գի՛ կուսին՝ բա՛նդ ա՛ըծ. ըզ մա՛ր՛ի՛ զ վերանորո՛գե՛լ պատկեր։
եկայք օրհնա՛ըք հօր խոյ ժառանգեցէ՛ք ըզ կեա՛նըն յա՛ւիտեն ի՛ց.
Ո՛ չ՛ ՛ի՛ ՛էրկնից՝ ՛ի՛ ՛էրկիր՝ ՛ի՛ ծով՝ ՛ի՛ ամենայն խորս՝ ՛ի՛ ՛էրկնից՝ ՛ի՛ ՛էրկիր՝ ՛ի՛ ծով՝ ՛ի՛ ամենայն խորս՝
Ո՛ չ՛ ՛ի՛ ՛էրկնից՝ ՛ի՛ ՛էրկիր՝ ՛ի՛ ծով՝ ՛ի՛ ամենայն խորս՝ ՛ի՛ ՛էրկնից՝ ՛ի՛ ՛էրկիր՝ ՛ի՛ ծով՝ ՛ի՛ ամենայն խորս՝

Ո՛ չ՛ ՛ի՛ ՛էրկնից՝ ՛ի՛ ՛էրկիր՝ ՛ի՛ ծով՝ ՛ի՛ ամենայն խորս՝ ՛ի՛ ՛էրկնից՝ ՛ի՛ ՛էրկիր՝ ՛ի՛ ծով՝ ՛ի՛ ամենայն խորս՝

Յանձառ փառաց խոնարհեցար՝ ի մերոց բնութեան. բա՛ղդ աղճատ և մարմնացար՝ ի սրբոյ կուսէն։ Ո՛ւ ծնար՝ ի որ կուսէ աստուածական մարմնով. ըզքո՛ զանդադար բարեբանեալ մեծացուցանեմք։ Ո՛յսօր զկեանս դիւրելոյ ածեր մարդկան. միաբանութեա՛ն ամենեքեան մեխչի Աբրահամ՝ ածասիր նբ դը՛ շնոյն. եկեա՛ ի՛ ի՛նքաղաքն երուսաղէմ. խնդրելոյ զփրկական ծագումն մեծի փա՛ յլմանն. և՛ բոզ՛ ը նոցա զմորենին վառեալ՛ ոչ այրեր. մեծացուցանե՛լ վ ըզ ծնեալ՛ն ի՛ կո՛ հսկն։ Ա՛ւ խոշտանգեալ ըզ դա՛սըս հրէ՛ շգն։ խոստովանի՛ ըզ յա՛դաս. եկեալ՛ ի տեղին դաղդոթայ հա՛ատ՛ տով. և քարոզե՛ ը նոցա զդա՛ւն ընդ որ ե՛մռ՛ւտ բա՛նն ա՛ըծ. մեծ փա՛ռք տո՛ր Ա՛ւհամբարձեա՛լ ըզ ձայնըն յուդա՛յի՝ խնդրելո՛ վ՝ ի՝ ա՛ ըզ տեղեա՛լն ամենեցուն նբ ը՛զ խաչն. և հա՛աստո՛ վ գո՛չէր եկայք երկրըպագեսցո՛ք ա՛ծո՛ւին ն՛ նը՛ շնո՛ւս. մե՛ծա՝ Ա՛յժմ և միշտ։ Ա՛ղօթի՛ք՝ սո՛ցա և բարեխօսո՛ւթե՛ պարգևեա մեզ՝ քս մնան և բաժին՝ ընդ հրաւիրեա՛լ ան ի՛ կո՛ղուսին արքայութե՛ն երկնից։

Ա՛ւ՝ ոտոլէ կոչն ձայն ասա.

Յամենայն ժամ՝ օ՛րհնեմք ըզքե՛զ՝ որ մարդասեր դեա՝ կեցո՛ ըզ մեզ։ Ձ՛օրհնութի՛ւնըր օրհնեցո՛ք ըզ տէ՛. զի՛նա է՛ փա՛ռաւո րեալ՝ յա՛մ սբ՛ բո՛ց իւրոց։ Օ՛րհնեա՛լ է՛ այն. որ արժանի արար ըզ մեզ հասանի՛լ ի մասըն ժա՛ռանգութե՛ սրբոցն ի լոյս։

Օ՛ օրութի՛ք երկնայինք. և անմարմնոց՝ զի՛ նուորութի՛ք օ՛րհնե՛ն՝ ըզքե՛զ ասելով՝ նբ՛ ն՛ըծ. Ա՛յ կեղեցիք արդարոց և ժողովք մարտի րոսաց գո՛վեն ըզ քե՛զ ասելով։ Ա՛զգ մարդկա՛ն կենդանեաց. սաղ մոսի՛ք՝ և՛ օրհնութի՛ք՝ աղա՛ղակե՛ն ասելով։

Ո՛ղջնաւորը՛ք քո՛ի՝ հեղմամբ արեան ձերոյ զհրապա՛շտութի՛ք բարձի՛ք յաչխարհէ. և՛ի ձանձանպա՛ռհս արդարութե՛ դարձու ցի՛ք ըզ մի՛ըր ա՛ըս։ Ո՛ղջմնտութե՛ քա՛ւեցաք և՛ լուսաւորի՛չըք տիե՛զերաց ե՛ք պար ծանք՝ ե՛կեղեցւոյ՝. և՛ն՛յոս հա՛ւատացելոց։ Ա՛մբերութե՛ ձերո՛վ ըն կա՛լայք՝ ի՛քե՛ ըզ պըտակս ա՛ՆԱպականս. և՛ դասա՛ւորեցայք՝ ի յա՛ր կո՛ն՛ս ընդ ա՛նմարմնո՛ցըն դա՛սս։

Յա՛ղթո՛ղ նահատակըն՝ քո՛ի՝ ո՛րք քաջութե՛ մարտեան ընդ թշնա մըն. և՛ զբըռնութե՛ն լուծի՛ն ըզ տանջանաց՝. զի՛ զանտա՛ե՛լ ըզ վէր ան՝ ի՛ յա՛նձնառո՛ւն. Ա՛յս փա՛ռաց փարե՛ր՝ ըզ նո՛ք՝ և՛ հրեշտակք՝ ի յերկի՛նս ուրա՛խանան. զի՛ կարապե՛տք եղեն՝ տիե՛զերաց՝. և՛ լըսա ցո՛ղըք մե՛ղա՛ւորաց։ Վ՛ա՛նք անմարմնո՛ցն աղաղակե՛ն և՛ ասե՛ն. փու՛թացա՛ ըն՛ք ըզ հետ կո՛չմանըն՝ քո՛ի. և՛ խընկագեացք վայե՛լեցէ՛ք՝ յա՛ւ իտեն ի՛ յա՛ր քայութե՛ն։

Պա՛րծա՛նըք հա՛ւատով՝ ընդ՝ ձըգնաւորաց. ո՛րք ըզ մե՛րմինս իւրեանց եվե

Զ. Ի երկնային զօրս անմարմնոցըն նախ հեղեր աւետարարս հո-
անուշիւն զազօթս իւրեանց. իսեղջ հեղման նոր արեանն իւրեանց՝ ը-
զանձինս իւրեանց տաճար անուանեալ դ-քրմ սրբոյ. և՛ բուրեցին հոտ
զրիգորի. օրհնեցէք զՏէր երկնաւոր: Յ. յօր որդիք թորգո-
մայ ծընեալք աղաղանաձն յորդիս սիօնի. ի յիշատակի Տարցն
սրբոյ որգւոյ մեծի լուսաւորչին. գնվեցէք զորդին միածին ն:
Յ. յօր երկնաւոր քահանայութեն Տիրոջդ քահանայք նոր եկեղեցւոյ
ընդ քահանայապետս հնձայի ն օրինօք պատուեալս բարեբանեցէք զՏ-
գին Տրշմարիտ. երգեցէք զի փառս ի բարձունս:

Ա. մաքրագործ հոգւոյն անօթք ընտրեալք և՛ Տիւնամ փայլք. թագա-
ւորք երկրի՝ ի լիանալ աշխարհի անպակաս գանձուց բաշխօղ յակոբ
ալիեան յոթեա յայկ վբեան. բա: Ի. րնք սրբեան մի տրուեք՝
խորհուրդ կամաց և՛ Տազարակեսք. փողոց Տընչմունք բարբառք աւ-
ետեաց ընդ ամ երկիր ելբզդ շաւիղ ն և՛ մատեան Տիւն. բա: Ի. անկին
կենաց կանուխ քարող և՛ աւետարան նիչ. երգ փրկութեն Տընչուն
ա Տամբո. ազգի մարդկան պարծանք նբզդ մատեանս. բա: Ի. նճաւելի
դրախտին ամտեն տեսօղ և՛ երրորդ երկնից. նրկատօղ բարձաց խորոց
բա նաև. երեքտասան նբզ առաքեալ պօղոս Տայր Տամատարած. բա:
Ի. ղաչեմք ընդ քեզ տէր բարեխօսութեք սրբոց ատո վմանց. որք նա
Տատակեցան ի Տակատամարտ պատերազմի. յաղթօղք գըտան ընդ-
դեմ թըշնամւոյն. բարեխօսութեք սոցա՝ զի մ խընայեսցէ ի մեզ Ա. րք
առիւն ըզ սպառազինութեք ըզ բահնէ Տաւատոյ սրբոյ. և՛ ընկալցի
ի գլուխ զաղաւաւարտ փրկութեք ըզ նըշան խաչին. սու
ձեր ընդ մեջ ածեալ ըզ Տրշմարիտ նբզ Տոգին. բարե: Ա. րք մաքրեցին
զանձինս իւրեանց տաճար անուանեալ դ-քրմ սրբոյ. և՛ բուրեցին հոտ
անուշիւն զազօթս իւրեանց. իսեղջ հեղման նբզ արեանն իւրեանց՝ բ-

գիտ ձրշմարիտ ոգի ծայինև զգերագոյնքոի մաստութիդ լինիլ փառաւ
բանիչ ըբերորդուեդ. ընոսին փառաւորեմք զերբեակ միութիդ.
Ար զկերպարանն ածային ստեղ ծեալ երբորդութիդ խորհըրդակ
ցուԹիք. զարդարեցեր փըչմամբ ընորհաց քոց կենդանարար. և ընդ
ծնեալըն առ ինմանե խօսեցար օրինօք ևմարգարէիւք. ընդնոսին:
Ար յերկրորդի լինելութեսյետ յարութիդըս եմ կոչկցին. մըտեալ
իվերնատունն դրօքըն փակելո վք ընորհելով ըստ առաջին փըչմանն
ըզ քեզ մետանայիցն. առա քեզոյն ասաց աշակ հոգի սբ. ընդ
հն: Յորժամ յերկնից գոչէ փողն ազդեցութիդ. յանեըլով տիեզե
րաց իդատաստան ահաւոր. յայնմանուր ահեղին յիշեա տիր ևըզ
մեր ըզ նըղնջեցեալսն. և ևհանգո ընդ ս բըս քո: Յորժամ Ճառագայ
Թք աձուԹեսդ փայլեն 'ի յարևելից. և դըպրուԹիդք հրայնի ցոյն
բանին յայնմաւ ուր ահեղին յիշեա: Օ արհուրեալ դողան արա
րած 'ի ձայնե սրօքե ագոչ փողոյն. յորժամ հարկանէ հրեշտակապե
տն և կոչէ ի դատաստան զազգս որդուոց մարդկան. յայնմանուր ահեղին
մ Ար նախ մաց իմաստուԹիք տնօրինեցեր զնորհուրդ սբ եկեղեցւոյ.
խորագոյն արկեալըհի մուն հայտաստուԹիք ըզդասս արդարոց. աղաչա
նօք սոցա խընայեա ի մեզ: Ար զօրհնուԹիդ նախատեղծին ձածազոյդ
պրուացիք ի գաց. պայծառացեալ վայելչապէս ծաղկեցուցեր այսօր ի
յարևելից ըստ հոգւոյ. աղա: Ար ըզ խոստումն աբրահամուն անհապա
տի ն մեր ըստ հոգւոյ. քահանայական և թագաւորական գաւազան
նացըն միացեալ զուսցեր այսօր 'ի յայնմանէ. աղա:

Ի ևսէ քո եղիցի մեզ ապաւէն զոցանիչ փայլմամբն իւրով. խոր
տակեաց ըզ թըչնամին և ելոյծ ըզ դատակնիք. անուանեալ փայ
տըն կենացն ի փըրկուԹի տիեզերաց. Ա երանելի ցընծան երկինք և
երկիր ըս բախանայ. ընդ յայտնիլ սըրբոյ խաչին սեռականաձև քառա
Թևին. որ զաշխարհըս լուսաւորեաց արեգակնակերպ ՃառագայԹիւք
փառք հօր: Ընծայեաւ երուսաղէմ. բերկրեցան հաւատացեալքն ևո
րսհաշ զարդարեցան քանզի տեսին զյաղԹօղ նըշանն. արարած ծը
ամենայն ի լուսոյն պայծառացան: Ի յժամ և միշտ: Ի յերդ եկայք ժո
ղովուրդք այ. և հաւատացեալըք ընդ. իձեռըն սըրբոյդ մարտիրո
սայն առաքեսցի գոհուԹիք փառք ի բարձունս այ:

Ի Ձ Նոյեմբեր ՅՕՆ ԱՍՈ.

Ըրհնեա ըզքեզ այ ըզբ այ մ հրեշտակապ. արդարոյ անն
ձինք և հոգիք այ մ սրբոյդ. Ոլովեն ըզքեզ քա մայտիրո
սացըն ժողով. դասք մարգարէիցն և գունդք այ մ սրբոյդ.
Ա արբեսանեն ըզքեզ սբ հոգի. որ միայն դեռս հըզօ ր. և պահես
զըրացեալ զյուսացեալսս իքեզ:

Տ՚ն Աբգենաւորացն այսօր։ Եկայք հաւատացեալք՝ օրհնեցեք զնո՚ր
յիշատակի՝ զբ՚վ կայիցն։ ¶ Որք ըզ մահս իւրեանց կանգնեցին՝ յեր՚կ
բի աշտարակ հրաւոր։ յոր ապաւինեալք ամենեքեան. Եկայք հա՚
Չերազումն արեան սուգ մաքրեաց ըզ տիեզերըս յանօրէնս։ Ա՚ղաչե՚ց
և խաչառնեաց ըզ մարդիկ ընդ երկնայինն զօրութեան. Եկայք հաւա
տացեալք օրհնեցեք զնո՚ր ըզ բնակեալն ի մէջ սրբոց։
¶ Ո՚ր օրհնիս յանմարմնական զինուորութեան. վերաբազձեմք առ քե՚զ տէր
աղօթիւք սրբոց մարտիրոսաց՝ խնայեա՚ ի ժողո՚վուրդս քո միայն
մարդասէր։ ✠ Որս ընտրեցեր յա՚մ ազգաց երկրի լուսաւորել զգիւ
մարդկան՝ աղօ։ ¶ Ո՚ր գաս հայրական իշխանութե՚ պըսակել ըզ նըւ
աղօթիւք սրբոց մատիրոսաց փո՚րկեա՚ ըզ մեզ ի հրոյն յաւիտ՚ց. միայն մար
✠ քե՚զ տէր օրհնե՚ն դասք սրբոց մարտիրոսաց. քաղցրըձայնի՚ւ
հընչմամբ. քե՚զ երգեն՝ փառք քե՚զ փառք քե՚զ աստ։ ¶ Ո՚ր քա
ջութե՚ հա՚մբերեցի՚ն բո՚ւնաւորացն ըսպառնալեաց՝ և ընդ անմար
միոջն դա՚սակցեալք քե՚զ երգեն. փառք քեզ։
գը ¶ վ երջանիկ տէր՝ գրիգո՚ր սրբոյ՚ւթե՚ն պաշտօնեայ. և՚ առաջ
նորդ բանա՚ւոր հօտի։ Ո՚վ քեզ ունիմք բարե՚խօս առ յի՚սո՚ւս
միաբ՚ինն. և՚ աղաչո՚ղ վա՚սըն քո՚ ուխտաւո՚րաց։ Ա՚նդեպ խընդ՚ք
ըզ թո՚ղութի՚ յանցանաց. ի՚ք՚ն աշակերտելոցս։
ան ¶ Պարծանք եկեղեցո՚ւ և՚ուրախութի՚ հրեշտակաց՝ ով՚ սո՚ւրբ հայ
անուն. զաղաչանս մեր հանապազ մատո՚ւ սո՚ւրբ՝ երրորդութե՚ն։
¶ Ո՚ր ի մարմնի կառո՚ւցեալ և՚ զանմարմնոցն բերելո՚վ ի՚ք՚եզ ըզ վարս
ով՚ սո՚ւրբ։ Ա՚ժան հոգեւորական լըցեալ աստ՚ւային ուրախութե՚։ ով՚
Յա՚ւուրս վերջին ժամանակի՝ շինեաց իւր տուն եկեղեցի՝ հօրն
գըթած երկնաւորի՝ իմաստութե՚ն ան և՚ որդի։ Ետ ըզ մարմին իւր
իջանել՝ զկնի արեանն ի խաչառնելն։ սըրո՚ին հրաշից՝ ներգործո՚ղի՝ տուք
օրհնութե՚ յաւիտեանից։ ¶ Ո՚ր և՚ զծառայս իւր առաքեաց՝ ի խաչառնելո՚
ըն հրաւիրեաց. ղբաղդեալս ի՚ց՚ մարմնոյ կոչեաց զգի՚նի՝ արեանն
ծարաւեաց. յայս կոչմանէս ապըստամբեաց. աղգ հիւսիսոյ հայոց
տանեալց. ա՚ն որ ըզ հրաշս ներգո՚րծեաց մեզ նո՚րագոյն յոյս տա՚
տառեաց։ Ա՚ւետարանի և՚ ի՚մաստուն գրի՚գո՚րիոս անուն արթո՚ւ
նման խաչի մահուամբ որդւոյն չարչարանաց իւր սուրբ մարմնոյ
զա՚զգըս հայոց կոչեաց ինոյն զգանս և զհարուածս ետ խընդ՚ք
միա՚ն բանի՚ն հօր ի՚մաստոյ՝ տուք օրհնութի՚ւն զորըք հրաւո՚ւն
¶ Ո՚ր լուսո՚ւ աստ՚ւային բանին զարգարեցեր զեկեղեցի՝ և՚ վի՚նա՚
անգի՚տութե՚ հալածեցեր յո՚գւոց մարդկան։ ով՚ տէր նո՚ր գրի՚գո՚ր
լեռնա՚ւոր վա՚սըն մեր առ միա՚ծի՚ն բանըն հօր։ ¶ Ո՚ր զհամագո՚յ ե

Ի հաբան ամենեքեան զայրին աստուածոյ՝ օրհնեցէք զՅինիս սը՛ր
անդադար երգով օրհնութեամբ զերրորդութեդ համագոյ։
Աւազանիդ շնորհաց զորոյ արժանի արարեր զմեզ. և փառաւորեմք
զանչափելիդ աշխարհին. Ոգւով միշտ աղաչեմք. և փառաւորեմք
զքեզ Հայր և Որդի և Հոգի սուրբ. Ով Հեղման քոյ սրբոյ
սրբեցան. և օրհնել զանուն քո սքանչելի։ Ոգի Հեղման քոյ սրբ
ազգս մեր թաղաւորը. կատարիլ ի հաճոյս քոյ զիշատակ
Ի կ։ Ի՛ւղ կոչին ձեռն ասա.

Ի՛յսօր ծածկ վերինն երուսաղէմ ընդունելով զսուսայարկսն լոյս
սեղէն. ուրախանան և հրճուտակք ասելով. փառ։
ր. Ըստ մեք քեզ հաւատացեալք. երդ։ Ի՛յժմ և միշտ։
Ի՛յսօր ի ձեռն փրկականն հանգործի պատանին մեռեալ. և ողբայ սատանայ զկորդ
ն յոդայն. եկն փառք հօր։ Ի՛յսօր ի ձեռն փրկականն ծածկեաւն ի լերկրի. վերաբերեալ անուշահոտ խընկով. ի ձեռն
ացուք աճապարին նըշանին։ Ի՛յսօր ընծայէ գողգոթայ ըզ
Թայ. ի ձեռն աճ անձր դըշխոյին. եկայք հաւատացեալք երկրը
և մայր կենդանութեն. և առագաստ հրաւիրյալ ճաշմամբ. մայր։
յսօր խընդրի պատուական փայտ խաչին աւանդեալն ի գող
ն լուսոյն. անարատ և անխառն խառնելի կուսութեն. մայր։ Ոգւոր
մայր և աղա խրճ ուրախացուցանեմք։ Ի՛նկէզ մորենի՝ հատաճար ընդ
Ե՛ւ ես ծածկին մարիամ ցանկալի կուսից և պարծանք ազգի մարդ
ս. մայրը և աղա խրճ ուրախացուցանեմք։ Ի՛նկէզ մորենի՝ հատաճար ընդ
ն հընչմամբ գովեսցուք. զի զհոգին փառաւորելով. որ վերս հագոյց զ
փառաւորելով զՀայր. որ վերակոչեաց զամենասեան ի՛մահուա
նէ յանմահս։ Ի՛րդեցէք ան երդնոր եկեղեցիք սը լուսեղէնք. զի որ
պէրպասելով. որ վերակոչեաց։ Ի՛ր լուսոյ ձայնիւ օրհնեցուք հոգ ևորա
զամենասեան ձայնիւ օրհնեցուք զամենասեան զերրորդութենն.
փառաւորելով զՀայր. որ վերակոչեաց զամենասեան ի՛մահուա
նէ յանմահս։ Ի՛րդեցէք ան երդնոր եկեղեցիք սը լուսեղէնք. զի որ
պէրպասելով. որ վերակոչեաց։ Ի՛ր լուսոյ ձայնիւ օրհնեցուք հոգ ևորա
ն հընչմամբ գովեսցուք. զի զհոգին փառաւորելով. որ վերս հագոյց զ
Ե՛ւ ես ծածկին մարիամ ցանկալի կուսից և պարծանք ազգի մարդ
ս. մայրը և աղա խրճ ուրախացուցանեմք։ Ի՛նկէզ մորենի՝ հատաճար ընդ
ո լուսոյն. անարատ և անխառն խառնելի կուսութեն. մայր։ Ոգւոր
և մայր կենդանութեն. և առագաստ հրաւիրյալ ճաշմամբ. մայր։
յսօր խընդրի պատուական փայտ խաչին աւանդեալն ի գող
Թայ. ի ձեռն ած անձր դըշխոյին. եկայք հաւատացեալք երկրը
ացուք աճապարին նըշանին։ Ի՛յսօր ընծայէ գողգոթայ ըզ
ծածկեաւն ի լերկրի. վերաբերեալ անուշահոտ խընկով. ի ձեռն
ն յոդայն. եկն փառք հօր։ Ի՛յսօր ի ձեռն փրկականն
հանգործի պատանին մեռեալ. և ողբայ սատանայ զկորդ
ր. Ըստ մեք քեզ հաւատացեալք. երդ։ Ի՛յժմ և միշտ։
Ի՛յսօր ծածկ վերինն երուսաղէմ ընդունելով զսուսայարկսն լոյս
սեղէն. ուրախանան և հրճուտակք ասելով. փառ։
Ի՛ւղ կոչին ձեռն ասա.

Նորհեա մեզ քեզ թաղաւոր. կատարիլ ի հաճոյս քոյ զիշատակ
սրբեցան. և օրհնել զանուն քո սքանչելի։ Ոգի Հեղման քոյ սրբ
ազգս մեր թաղաւորը. կատարիլ ի հաճոյս քոյ զիշատակ
սրբեցան. և օրհնել զանուն քո սքանչելի։ Ոգի Հեղման քոյ սրբ

րան մեզ։ Ալ օրինակ՝ ձրիմարտութեան ընդհարումից զեկուցին, կար
ծես թէ ժառանգել ենք վիճակ հայրենի։ Հովուեալ արդարութեամբ, ան
ձեր յաջողութիւնը հայաստանեայց ոչ գոռոզ եւ ոչ ինքնագոհ պիտի
դարձնէ։ Ալ ընտրեցեր յարմար վայրկեան, զմաքրեալն հոգւով ամե
նայն ուժգնութեամբ

դաւորեա՛ք զարեւպաշտութիւն՝ յ. սուրբն աղաչանօք խնայեա՛ի՛ մեզ զքո՛ մին ՝ զչիշատակ վկային՝ սրբոյն մեծին մինասայ։ երմոգենեայ գրա
քսիս յուսո՛ վերայք տօնեսցո՛ւք ։ ՝ի՛ նոր վկայքի՛ քաղցրաբարբառդ
մին աս ։ արագահաս օգնական յուսո՛ վըզքեզ խընդրողացս ։ ՝ տա՛ճարի
հան գըստեան ։ սրբոյն մեծին մինասայ ։ եկայք հաւատացեալք յուսո՛վ
երկրըպագեսցո՛ւք ։

ՀԳ ՝ յաւր երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորացս նորոգումն։
քանզի նորո՛գ օրն էից հոգին ՏԸ՛ի՛նք վերնատունն ։ որով նորոգե
ցա՛ն դասք առաքելոցն ։ ՝ յաւր հոգանի՛ւթեայ բնո՛ւթիս ցընծա՛յ
ընդ հոր հաշտութի՛ւն ։ քանզի որ երկրզհոգին՝ ի՛մարդկանէ՛ զմեր
մին եղելոց՝ ։ դարձեալ վերըստի՛ն ըզ նոյն պարգևե ։ ՝ յաւր ման
կունք եկեղեցւոյ ոտանեն ցընծութի՛ւք զգա՛լուստ նո՛ր հոգւոյն ։ որով
զարդարե՛ցան ՛ի զգեաստս լուսափայլս և՛ գերապայծառս ։ երգեն
ընդ սրբո՛ւհին զերգըս սրբոյ՛ն ։

ՀՆ ՝ ալոյց է միածինըն փողո՛վ և փա՛ռօք հո՛ր ։ և՛ զոչ հո՛ղեղէն բնու
թի՛ւնս հրեղէն՝ նորոգե ։ ՝ ուսաւո՛ր են ճանապարհդ աստուածո՛ց ։ և
իբ՛ւրաւո՛ր բանակս հրեշտակա՛ց ամպո՛վք ընթանան ։ ՝ վերընն
երուսաղէմ թըռչին ամպո՛ք ընդ առաջ տեառն յօ՛դս ։ և՛այն
պէս յաւիտեանս յաւի՛ժամ ընդ տեառն լինի՛ն ։

ՀԻ ՝ ին լուսոյ և ամպ հովանի՛ նը կոյս որ ցօղեցեր՛ իմ՛ զ ըզ ցօղն երկնայ
զբարերբա՛նեմբ աստ՛ծին կոյս ։ ՝ նկէզ մորենի և՛ սրօքե՛ հողե
կոյս՝ քանզի պըտո՛ւղըն կենացի՛քեն տըրա՛ւմեզ ։ ՝ նիծ՛ից լու
ծո՛ւբաւիչ մեզաց՝ նը կոյս՝ որ զանտանե՛լինել եղ ի գի՛ւրկըս քո բարձեր՝ զ
ա՛ռագայթ փառաց հո՛ր որդեդ միածին՝ ։ որ ըզ լոյսդ անվա
տա՛ի՛ մարմնով պարագրեալ ։ այսօր ՛ի՛ Թաբո՛ր փառաք փայլեցեր ։
ա՛նտեառս սրօքե՛ն անհա՛ւ ի՛ վերքան ըզ քան ։ ծառայի կերպիւ պա
՛ հեալ ըզ լոյսդ անըստուեր ։ այսօր ։ փառք հօր ։ ՝ ր հրեղէնա
՛ ։ ՝ ր հնձողնա
՛ ։ ՝ ր հնձողնա
՛ ։ ՝ ր հնձող

տակ՝ պատուեմք այսօր. բարեխոսութեամբ սոցա՝ քո խընայեա՛ ի մեզ
առ Տ՝ անաչընորդս եւ վախճադ պատուոյ եկեղեցւոյ քո՛մ սըրբոց. յիշա
բոց Հանգըստեան. ամ։

Ի տաճարի քումմ սըրբութեա երկը
պաշտեմք բոց նըշխարաց. փառաւորեմք զոր յիշատակի՝ կատարման
պաշտանք ազգի մարդկան. ամ։ Ի տաճարի քումմ սըրբութեա երկը
Հաւատոյ պնդակ իգըլուխ եկեղեցւոյ. պայ ծառ քարոյ տիեզերացի՝ և
զոր սիւն լուսոյ կանգնեալ ի մէջ եկեղեցւոյ. առ։ Նահատակեցի
քո տօնողաց. Յովհ՝ հոգևոր բանաւոր հօտի՝ լուսաւորիչ տիեզե
վկայ և պարծանք ազգի մարդկան. առ։ Նահատակեցի՝ քրիստոսի՝
Այրապետ սբ՝ և՝ անբիծ՝ և ընտրեալ յորովայնէ. պատուեմք զոր
ձայնիւ երգեցի՛ր վ՝ օրհնեսցուք զքեզ։

Ի զպըսակի՝ ջըն սըրբոց և զհանգիստ ի քրիստ բեխ. անդադա
մէր ձայնիւ երգեցի՛ր վ՝ օրհնեցեք տի՝ յօրհնութի՝ ինո՛ր։ Ի՝ յօսր տո
նէ՝ եկեղեցի զոյ յիշատակ սրբոց մարտիրո՛ սացն՝ ընդորս և՝ մե՛ զ
ձայնիւ երգեցի՛ր վ՝ օրհնեսցուք զքեզ։

Այրապետ սբ՝ և՝ անբիծ՝ և ընտրեալ յորովայնէ. պատուեմք զոր
վկայ և՝ պարծանք ազգի՝ մարդկան՝ առ։ Ի տաճարի քումմ սըրբութեա երկը
քո տօնողաց. Յովհ՝ հոգևոր բանաւոր հօտի՝ լուսաւորիչ տիեզե
րաց սիւն լուսոյ կանգնեալ ի մէջ եկեղեցւոյ. առ։ Հաւատոյ պնդակ
պաշտանք ազգի՝ մարդկան՝ առ։ Ի տաճարի քումմ սըրբութեա երկը
պաշտեմք բոց նըշխարաց. փառաւորեմք զոր յիշատակի՝ կատարման
Հանգըստեան. ամ։

Ի նդ վերին զըւարթունսըն բարեբանեմք ըզ քեզ տէր. նբ՛ սբ՛ սբ՛
ես տի՛ զըրուեցեց կեցո՛ զ մեզ։ Յիշատակաւ սրբոց մարտիրոսաց
գոհաբանեմք ըզ քեզ տէր. սբ՛ նբ՛ սբ՛։ Ի՛ րեք սրբութեան ձայնիւն
աղաղակեմք առ քեզ տէր. սբ՛։

Ո՛ան յաղթելի ճրգնաւորացն զոյ յիշատակ՝ և կայք հաւատացեալք
անձնեպեան պատուեսցուք։ Ի՛ անզի՛ մարմին ունելով զտանջանս ար
համարհեցին. նըմանօղըք լինելով ջարչարանաց փըրկչին. և կայք։
Ի՛ անզի տեսարան եղեն հրեշտակաց՝ և մարդկան. զյաղթութի՛ պը
սակն ի՛ք ընկալան. և՝ բարեխօսեն առ տի՛ վ՝ անձանց մերոց։

Ի՛ զպըսակի՝ ջըն սըրբոց և զհանգիստ ի քրիստ բեխ. անդադա
մէր ձայնիւ երգեցի՛ր վ՝ օրհնեցեք տի՝ յօրհնութի՝ ինո՛ր։ Ի՝ յօսր տո
նէ՝ եկեղեցի զոյ յիշատակ սրբոց մարտիրո՛ սացն՝ ընդորս և՝ մե՛ զ
ձայնիւ երգեցի՛ր վ՝ օրհնեսցուք զքեզ։

Ո՜վ մայր, ո՜վ անգին մայր, ո՜վ անգին մայր, ո՜վ անգին

Գ. Ի. Ա ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԸ

Այսօր հրեշտահաց դասքն ՝իբերկինս ուրախանաւ ի վերայ երկրի՝ ՝ի ՝ի ՝ի

զքաշ

զքո փառաւորեմք Հոգւոյդ երդով։ Ո՜ համագոյակիցըն Հօր և որդւոյ
որ Հնչեմամբ ձայնի էջ ի վերնասուրնն այսօրնըմա՜ն սաւտիկ հողմոյ
Հգ Ո՜ ամենակեցնաբար բեզնուսմն ի՛ Հօրէ գՀոգւոյն Ճշմարիտ։
սերբոց խընայեա՛ մեզ։

և զօգնութիւն իւրէ՛ն խընդրեին։ որ յոյս և ապաւէն դեռ քոց
սաւուցելոյ յանտանելոյ տանջանացն։ զոյս իւրերկինեսո Համբարձեալ
պատուական մարմնոյն ի դըժընդակ օդոյն։ տանգնապէ՛ն ի լըճէն
տանջանացն։ բարեխօսութիւք սուգա՛ քո՛ խընայեա ի մեզ։ Ի՛ձուլի՛ր
պատերազմելոյ յաղթեցեր՛ն թըշնամւոյն։ բարեխօսո՛ւթիւք
աչք՛ն և արո՛ւթիւք վանեալ։ տարեալ ժո՛ւժկալո՛ւթիւք Համբերեցե՛ր
քո՛ Յ՛յսոյ ընդ անմարմնոցըն դասս պարեն։ որք ի՛ սեբաստիայ ձըգ
աեսլեւոմբ։ բարեխօսեա՛ սո։

նեա՛ լմասեաց նախամարտարեն մեծ լուսափայլեա՛ դիմօք ձեռ ահրաշ
բարեխօսեա՛ Ս՛ըդ աղաչե՛մք ըզքեզ լուսաւորիչ Հոգւոյ մերոյ նըշմա
կաւն մարմին և զաջրի՛նըն տի՛։ յորում հրեղէ՛ն սիւն իյերկինից իջեալ։
նայապետ ընտրեալ արժանապէ՛ս չնորհօք Հոգւոյն բաշխեցե՛ր զփըճը
իջմամբ վըկայեցար։ բարեխօսեա՛ քո՛ վըտանձանց մերոց։ Վ՛ահա
զիր շատակըս քո՛ ետր նը՛ ներսէս։ որ ի Հոգւոյն սըրբոյ աղաւնակերպ
աստուածոյ։

Հը Յ՛յսոյր ըզնծայեկեղեցի՝ ընանմարմնոցըն դա՛սակցեա՛լ տօնելո՛ւ
զիր շատակըս քո՛ ետր նը՛ ներսէս։ որ ի Հոգւոյն սըրբոյ աղաւնակերպ
իջմամբ վըկայեցար։ բարեխօսեա՛ քո՛ վըտանձանց մերոց։ Վ՛ահա
նայապետ ընտրեալ արժանապէ՛ս չնորհօք Հոգւոյն բաշխեցե՛ր զփըճը
հական մարմին և զաջրի՛նըն տի՛։ յորում հրեղէ՛ն սիւն իյերկինից իջեալ։
բարեխօսեա՛ Ս՛ըդ աղաչե՛մք ըզքեզ լուսաւորիչ Հոգւոյ մերոյ նըշմա
նեա՛ լմասեաց նախամարտարեն մեծ լուսափայլեա՛ դիմօք ձեռ ահրաշ
աեսլեւոմբ։ բարեխօսեա՛ սո։

աըզքզ Հօր իմո՛ յ ժա՛ռանգորդքերկինից խորանացն։
ստ Ո՛ռաքեա՛ իմեզ տր ըզ բա՛զումգըթութիւնդ որ զնդրմանքն։ բա
րեխօսո՛ւթիւք սըրբոյ նախավկային քո և աղո՛ւմամբ ։Ո՛րում զերկնայ
ինքն բաց՛եր ըզ դուռն։ ցուցանե՛լով զանձառելի գնորհնէութիւդ։ սո
րին աղաչանօք խընայեա իմեզ տր և ող։ ։Ո՛ր աղօթանուէր՝ Հայցմամբ ըզ
Թողութի՛ւն խընդրելով իքէն։ անօրէն ըսպանո՛ղաց իւրոց։ սո՛րին ա
ղաչանօք խընայեայ՛ ի մեզ տր և ող։

գը Ա՛ոստովանող քէն Ճըշմարիտ վըկայ։ բանմաչարչա՛ր նահատակ՝
տր գրիգո՛րիոս։ զպակասութի՛ւն չարչարանաց տն իմա՛ռնի՛ քո՛մ կրեցեր
որով ցընծայ եկեղեցի՛ ի փառս որդւոյ սիանի՛։ ։Ո՛նող Հոգևոր ա՛Ճ
անմահն սիրով։ գորովագո՛ւթի Հայր պարծանաց տր գրիգո՛րիոս։ չար
չարանաք մարմնոյդ մաքրեցեր ըզ մեզ՝ ի չարաւոյ մեղաց։ ևՃըՃնար ոք
դիս լուսափա՛յլ բանի՛դ։ ։Ի՛ երպարան փառաց մի՛Ճա՛նի՛ որդւոյն՝
մարտիրո՛ս չաղթող տր գրիգո՛րիոս։ բեւեռս երկաթիս ընկալան եր
կինացաց թա՛ռիք ոտից քոց նը՛։ զի բևեռեսցես ըզ մեզ չերկիւղն։
աստուածոյ։

Հը Յ՛յսոյր ըզնծայեկեղեցի՝ ընանմարմնոցըն դա՛սակցեա՛լ տօնելո՛ւ
զիր շատակըս քո՛ ետր նը՛ ներսէս։ որ ի Հոգւոյն սըրբոյ աղաւնակերպ
իջմամբ վըկայեցար։ բարեխօսեա՛ քո՛ վըտանձանց մերոց։ Վ՛ահա
նայապետ ընտրեալ արժանապէ՛ս չնորհօք Հոգւոյն բաշխեցե՛ր զփըճը
հական մարմին և զաջրի՛նըն տի՛։ յորում հրեղէ՛ն սիւն իյերկինից իջեալ։
բարեխօսեա՛ Ս՛ըդ աղաչե՛մք ըզքեզ լուսաւորիչ Հոգւոյ մերոյ նըշմա
նեա՛ լմասեաց նախամարտարեն մեծ լուսափայլեա՛ դիմօք ձեռ ահրաշ
աեսլեւոմբ։ բարեխօսեա՛ սո։

սէր Հայրապետէ. Հասատատութիւնէն Հայցեցէք անդադար սէր եկեղեցի
մերոյ: Որք զամբարեալ շուրթեցդն վանեցիք զկատաղութիւն ոմն ՃԾ
քայլութիւն. Համարձակութիւն ունիք բարեխօսել ա՛ռ ի միս անձանց
տիրեցայք չիմանա՛ք Հրոմ. Ժա՛ռանգեցի՛ք պա՛տրաստեալ ձեզ զոր
սեր Հայրապետէ. և՝ արժանի՛ եղէք զ՛երկնային պա՛ռնուկ պըսակ: Որք
Որք զառ ի՛ք զ՛ջարչարանըս յանձն առեալ Համբերեցի՛ք. ով ՃԾ
մեծաւ. Հանդերձ որդւովք ի՛ւրովք տօնե՛լ զ՛նշաւակ սուրբ:
Նոքա են դեղ կենաց պարգեւեա՛լք մեզ ի՛ք ի բերժըշկութի՛ պատուա
կան սքանչելեաց իւրեանց: Ի շնորհուն ունի՛ն Հոգւոյն սրբոյ առա
ջնորդել մեզ երկրաւորիմըն վերին. ի քաղաքէ կենդանեացն մեծըն սիօն,
Որք զառ ի՛ք զ՛ջարչարանըս յանձն առեալ Համբերեցի՛ք. ով ՃԾ
սեր Հայրապետ. և՝ արժանի՛ եղէք զ՛երկնայինն պա՛ռնուկ պըսակ: Որք
փորձեցա՛ք չիմանա՛ք Հրոմ. Ժա՛ռանգեցի՛ք պա՛տրաստեալ ձեզ զոր
քայլութիւն. Համարձակութիւն ունիք բարեխօսել ա՛ռ ի միս անձանց
մերոյ: Որք զամբարեալ շուրթեցդն վանեցիք զկատաղութիւն ոմն ՃԾ
սեր Հայրապետէ. Հասատատութիւնէն Հայցեցէք անդադար սէր եկեղեցի

Յայսմ յիշատակի՝ սբ ըբ ո՛ն. և փայլինն նը շխարըք սուգա ի՛ մէջ եկե
ղեցւոյ. աղա՛չեսցուք զ՛ս տէ՛ սո՛քօք խընայեա՛ի մեզ. Ընդմա՛ջ ա
րեան՝ սուգա մեծարի՛ մայր սուգա ի մանալն սիօն. աղա՛չեսց:
Տա՛՛ճար են սբ՛ Հոգւոյն. կենդանի՛ ոսկերըք սուգա Հիւ
անդաց բերժի՛շք աղաչեսցուք:

Ա՛յսօր Հընդունէ՛ք սբ՛ըբոյն ըզուարճանա՛յ եկեղեցի ուրախութի՛ն
մեծաւ. Հանդերձ որդւովք ի՛ւրովք տօնե՛լ զ՛նշաւակ սուգա:
Նոքա են դեղ կենաց պարգեւեա՛լք մեզ ի՛ք ի բերժըշկութի՛ պատուա
կան սքանչելեաց իւրեանց: Ի շնորհուն ունի՛ն Հոգւոյն սրբոյ առա
ջնորդել մեզ երկրաւորիմըն վերին. ի քաղաքէ կենդանեացն մեծըն սիօն,
Որք զառ ի՛ք զ՛ջարչարանըս յանձն առեալ Համբերեցի՛ք. ով ՃԾ
սեր Հայրապետ. և՝ արժանի՛ եղէք զ՛երկնայինն պա՛ռնուկ պըսակ: Որք
փորձեցա՛ք չիմանա՛ք Հրոմ. Ժա՛ռանգեցի՛ք պա՛տրաստեալ ձեզ զոր
քայլութիւն. Համարձակութիւն ունիք բարեխօսել ա՛ռ ի միս անձանց
մերոյ: Որք զամբարեալ շուրթեցդն վանեցիք զկատաղութիւն ոմն ՃԾ
սեր Հայրապետէ. Հասատատութիւնէն Հայցեցէք անդադար սէր եկեղեցի

Նայ մանրակ ժանեօք հայց նը գըտաւ աստուածոյ. աղա։

Աւա
ալ երանելին՝ ի գնահատուս։ որպէս ցուրեան աստուածոյին գա զա
դուց ագամայ. աղա։ Ա՛ր ըզ բանաձկին անմահութեանե սիրոյ քոյ արբե
գէնը ոդի ամ. Հաճեցար խոնարհութեամբ բանալ ի գիրկըս յոր
վահաձ թագաւոր։ Ա՛ր յանձնուս քերօքէականըս վերամբստեալ հան
յաւաձաստին գանաւած ազգեացն. աղաչանօք սորա կեցո ըզ մեզ
՝ի հարսանիսն ան նանապահ կան. կոչելով յուրախութի՛ն ընդ բանկ աշխարհի
Հրա Ա՛ր հրաւիրեցեր զքաւութեան ընտրեալներն ի սկզբանէ աշխարհի
ուր մեզ զերծորդուենդ՝. երկաքանչ իւրոցն աղօթիւք տնողացս ողո։
քո նաբառաքն ըզյն. մար։ Ա՛ծառաւորեալք ի սոցա գնալոյթենես փառա
դանէր վերկից տնողացս ողորմեա։ Ա՛արեխաստութեամբ պետրոսի հապոստի
ատ Ա՛ մերձ հաս ողջանօր վայրի՛ն հայր նը՝ ի քո նաբ եկեղեցւոջ մար
նը քո հանգիստ. սրբօք։
ամբ ըզ մանկ կոխեցեր՝. արձակելով զերամըս մարգարէիցըն յանընատու
զմարդարէից ըզ տեսութի՛ն. սրբօք։ Ա՛ր ըզ մանկ գերի առեալ մանու
խշնանութի՛ բացատրել զիջումըն քո յաշխարհ. աստանօր կատարեցեր
սրբօք չընորհեա հաստատուն եկեղեցւոյքո՛մ սրբոյ։ Ա՛րոց եռուս
ըն՝ան.աւետարանել ըզ քո գալուստդ անթարգմանելի անօրինութեամբ
Մեզ Ա՛ր ըզ յաւանձգային ընտրեալն առաքեցեր յաշխարհ սբ զմարդա
ապաստարելով. աղաչանօք։
գաբրիէլ ևՙ միքայել. անմարմնական դասուքն իւրեանց յերկրի
ով. ամ։ Ա՛ն նաւելի անօրինութեերդ քոյ աւետարերք առաքեցան
խորհուրդ քոյ գալստեանդ՝ բազմապատիկ տեսլեամբք օրինակ կե
թական նքն ի՛ ձեւ մարմնոյ. որք ևՙ ծանուցին մարգարէ ին ըզ
նօք սոյն ողորմեա մեզ ամե՛ն։ Ա՛րևելով հոգեղինացս անհիւ
լին ան նամպական աձխոյին ըզ հնոյնս հնդիր յորդիս ապամոյ. ամպաչա
յաղթօղք ի մարտի և պնտակեալք ի հօրե. եկայք։
Հրշ Ա՛ր ի հրեղէն զօրաց երկնից փառաբանին ամե՛ն. որով զերկնայ
ղավուրդըք ցընծութեբ տնեացուք։ Ա՛անպէ տէ՛օղք ի տանջա՛նս և
Յիշատակ է այսօր քաջնահատակաց քրիստոսի վկայիցն. եկայք ժո
՝ի հոգեղէն զըտարքն ոնցն. և բաբերբա՛նեակք ի դամա՛ց մարմնաւորաց սուրբ՝ վըկայքն։
պարծանըք յաւետեանական։ Ա՛բանաւետեակք ի հոգեղէն զըտարքն
ըաւորեակք ի մարմնի վերաւորեցին՝ ի մա՛հ ըզ բերի՛ար. և՝ ստայ՛ն
՝ի պատերազմի։ Ա՛արմնով և արեամբ մորտեան ընդդէմ մարդ՛նու. վի
թըշնամին վանեալ խորտակեցին նը վըկայքն. և երկի՛ն յայրձողք
Ցընծա՛ութի՛ն է այսօր հրեշտակաց և մարդկան. զի՝ զհորեխտացեալ ըզ

Ա՛յսօր յիշատակ սրբոց՝ ց քոց՝ ուք տանջանաց անօրինացն համբե-
րե՛ցին. և դասակից եղեն վերին զբաւորեցոյն։ Ա՛յսօր և հրճ-
տակ ուրախ՝ նան՝ ընդ կամաւոր չարչարանսն Քրիստոսի՝ որք
յաղթեցին անօրէն՝ բռնաւորացն։ Աբե՛ն։ Ով թագաւոր յաւիտե՛նից՝ որ
ընտրեա՛ս իվերայ երկրիք կերպիան կենդանեաց՝ և ի սրբոց քոց փա՛ռս
նին։

Ա՛ռաքելոյ աղաւնւոյ՝ ի՛ջանելով մեծաձայն հընչմամբ ի՛ բարձ
ծինք. ի՛նմանութեի լուսոյ փայլման հրաւիրեաց զանկիւզելի զաշակե
՛՛ի՛ բոսոն մինչ դեռնըստեին՝ ի սբ վերնատան։ Ա՛նն նիւթական՝ աղաւ
նի՝ անքընննելի՝ որ քընննի՝ ընդ խոբս ա՛ր ձի՝ զոր առեալ ի հօրե պատմե
զահաւոր և՛ըզ միւսանգամ գալո՛՛ի՛ լսոն՝ զոր քարոզեցի՛ն համա
գոյական։ ( )՝ըհնութեի՝ ի՛ բարձնելոցին՝ ի՛ հօրե հնգեւոյն սըբո՛ն ձի
որով առաքեալքն արբեցա՛ն անմահական բաժակաե՛՛ի՛ն։ և՛ նրա

ե՛ըբեցի՛ն զերկիրս՝ ի՛ յերկի՛ նս։

Ո՛ն փառք քո՛ զ հայր՝ ո՛ր կենարար դես մարմնով և՛ գոյացո՛ւցեր հո
ւոց՝ ընկա՛՛ լ զօրհնաբանո՛ղ հոգիս յանմահականքս հանգիստ։ Ա՛ն
դասերի՝ հօր որդի՝ ո՛ր պատկերակից եղեր հողեղինացս՝ և՛ խաչեցար՝ ըն
Ա՛՛ մենաշնորհ՝ սբ՛ հոգի՝ ո՛րանդորդիչ ես նեղելոց՝ և՛ մըխիթարիչ հոգւոց՝ ըն
մ ( )ա՛գուստն հրաշալի՛ որ անյա՛յտեր իմ՛՛նչ՝ և՛ բանըն հայր ակա՛ն
ա՛՛ նորմբըռնե՛լի՛՝ հո՛ւր փայլակնացեալ և՛ի մարմնի՛՝ բնակեցաւ՝ անվը
նաս պահելո՛վ զարարածս ա՛՛մ։ ( )ա՛գուստն հրաշագործ որ ի կուսէ՛ն
ծագեցաւ Ջառա՛գայթե՛լո՛վ զարարածս ա՛՛մ։ երկի՛նքը քցըն ծայր՝ն և
երկի՛րս ուրախանայր՝։ և՛ք՝ս ա՛յ՛՛ծ ընդ մարդկա՛ն շընո՛ղեցաւ։

Ա՛՛ն քե՛զ ապաւի՛նիմք ամենասո՛ բըռնո՛ւհի՝։ գերա՛գոյն և հրաշալի՛՛ և
բաշխո՛ղ բարութե՛ց՝։ արդե՛՛ր ես ծարաւեաց և՛ հանգեաո ա՛յնա
տե՛ղ՝։ և՛ե՛ղեր վեր ընկա՛՛ ա՛՛ծայի՛՛ն բանի՛՛ն։

Ի՛նչ՝ Ա՛րքաստո՛ս ա՛յա՛՛ծ մեր չնո՛րհեա՛՛ մեզ ընդ սկե՛տրոսի և՛ ընդ որ
դեւոցըն զբեթ՛՛ե՛ա՛՝։ արժանա՛՛ւորի՛՛ծ քո՛՛մ ա՛՛ծայի՛՛ն տեսլեա՛՛նդ։
Չամբարձեա՛ս ըզ մե՛զ տր՛ առաւե՛լ քան ըզ գա՛յն զթաբո՛ւրական՝ն ըզ
լեառնըն՝ երկնաբեմ՛՛ըզ և՛ յիմանալի՛՛ խորա՛՝ նագ՝փառք հո՛ր։ Ա՛՛ն որոյ
և՛՝մ՛՛ք ըզ քակտե՛լիս մեր՝։ յարմարեսցո՛ւք քեզ հոգևաորական տաղա
ւար՝ո՛՛ն միայն՝ մարդասիրի՛՝ և՛ փրկի՛չ։ Ա՛յժմ և միշտ։ ու՛սաւորե՛ա՛ք
հեթ՛՛ե՛րի՝ պայծառացեալքն՝ երկինս՝ և՛ դասակցեալքն՝ հրեշտակ՝ե՛կայ՝
Ա՛՛ն։ Ա՛՛ն երջ ֆ՝նո՛՛ոտ։

Ա՛յսչափ՝ակըս վըկայից քո՛՛յ՝ քո՛՛ պարգևե՛ա՛մբ՝ օրհնե՛լ ըզ՝ք՝ըզ՝ա՛ր
ժա՛՛նապե՛՛ս։ Ա՛մա՛՛՛ մ՛՛ոռոգին զանձինս իւրեանց՝ քե՛զ
պատարագ արեամբն իւրեանց և ակնո՛՛ւնեին զընծակի՛՛ր՝ն տր՛։
Ա՛՛ոյա՛՛՛ աղօթի՛՛ք փը՛ր՝կի՛՛ք խնայեա՛ ի սբ՛՛եկեղեցի՛՛ քո՛՛։ զոր ըստա՛՛ցար
պատուական արեամբ ըդ՝ քո՛՛ սը՛ր՛ր՝ոյ՝։

վի՛ճ՝ քաջ. ի՛ հօրէն լուաց բընդհանուր շառաւիղ բարւոյ սրբ վըրթա
նէս
ընթասեաց ինչ անձանց մերոց։ Յանաւուր հօտի քոյ ընտրեալ հո
գեւոր ընդ հանուր լոյս հայաստանեայց սբ՛ ուղղոտակէս. անդադար բա
րեբանեա զաղքերըն կենաց զարբուցանօղըն ծարաւեաց։
Յիշ՝ Ային հաւատոյ հարցըն սրբոց դաւանմ՛նուն. ծագեցաւ
բարեբանեա զաղքերըն կենաց զարբուցանօղըն ծարաւեաց։
Կայաբնտ առոգիս յամպոց հոգւոյն աճ ծաւալուղս առատասիոն անձրևօք
յարմարութեան։ Յ՛յսոյ ի գլուխըն լերանց տուն այ հաստատեալ. որ
վուացն ի՛ղին առաջնոյ. գովելով ընդ գլուխ տնկեան երկուց որմոց
ընդ կոչեցեալ մարգարէ ի՛ւքն առ աճ՝. տօնեա ցընծութեամբ ընդ տան հո
զիլ մանկունք սիոնի զհայրըն լուսոյ տնկելըն երկնի։ Յ՛յսոյ նոր խոր
զիչատակ մեծ ի նահապետին Ա՛ծրըն հաւատոց աբրահամու. օրհ
նեցիք

Եւ Յիսուս՝ երկնայնոցն վայր իջեալ տօնէն ընդ հողեղինս՝ զի շատս ի սէր առաքելոցն քո որք դասեցեր ընդ մարդիկ ընդ հըրէշտակս։ փառաւորելով զերկրորդութիւնն հաճագոյ։ Յիսուս պարակից եղեալ վերնոյն ոմրդեքնոր սիօնի՝ ի յիշատակի լեզուացն հրեղինաց. որովք եղէն ըզ գեցեալք ըզ քեզ. փառս Յիսուս քո հանապազ և՝ պաշտօնեայքս սուրբ եկեղեցւոյ տնանախըբեն զի շատակ լուսոյն ծագողացն. որովք մաքրեալք օծուեալ սուրբ հոգւոյն։ փառս Եւ Յիսուս այգերեկն՝ անհատանոսըդ վըտակ. կենդանարարս սուրբ հոգի օրհնեալս լոյս ճըշմարիտ։ Յիսուս՝ ի սէր վերնատունն եկեալ աշ ճըշմարիտ. հրաշագործդ ածդ զառաքեալսն՝ ի լոյս փառաց քոյ հոգի։ Ընդ ձայնս ահագնական խըռնդութեամբ՝ աշակերտացըն լըցեալ. փառաւորելով երգեին օրհնեալ ես լոյս գերազանց։

Եւ Յիսուս՝ ի հօրէ առաքեցեալ մարդասէր կարօղ փըրկիչ. ևրզ մեղս ցեալ ըզ մարդկն բըժշկեցեր. աղօրմեա տէր հրաժարելոյս զոր հրա էիրեալ առ քեզ կոչեցեր։ Եւ՝ ի խաչին բևեռեցեալ մարդասէր կարօղ փըրկիչ. և՝ ըզ ցօղ անապականն արեանըդ ցօղեցեր տիեզերաց. ող։ Եւ ըզ դըժոխս աւերեցեր. և ըզ գերեալըն փըրկեցեր. և՝ զարգե լեալըն վերածեր ի յոյս կենացըն յաւիտենից. ող։

Մանկանն սուրբ կոյս ան հարանացեալ մարիամ. որ օրհնեալ դէս ի կանայս զքեզ օրհնեմըք մի՞շտ որ արժանի դէս մեծացուցանել մք Նպատակաւ տաճար և առագաստ լուսոյ. որ ի՝քեզ փեսայացեալ բանըն կենացըն ակեցար. զքե՝ Ծուրըն կենդանի՝ որ իմորեանին վառե ցաւ զոր անվընասայարգանդ քոյմ կրեցեր և ծընաւ ըզ՝ զքե։ Խըչի Աւետ՝ քոյ ձեռ երկրպագեն արարածք ամ որ ի փըրկութենէդ կանգնեցաւ. սա՞ եղի՝ ցի մեզ պահապան յաղթօղ. անպրեցուցանել ըզ մեզ՝ ի պատրանաց բանսարկուին։ Ամա բարձրացար բարձ ղդ անիծից. որ փառաւորեալ դէս ընդ հօր. ժողովեցեր ըզ հե ռացեալըն կենսաբերը փայտիւն. սուգ փառք հօր։ Ալվա լուսաւո րեցան արարածք ամ. ամա՞ սպասէ ին արգելեալքն ի մեղսասէրքան տին որ ազատեաց զմեզ ի պատրանաց բան Յիսուս և միշտ։ Պատարագ ա նուշահոտ մատուցինըք զըզ մարիա՞ն և զարիւն. Համբերելով յարյարա նաց ձեռ անուա՞նըդ քոյմ սըրբոյ բա։ Ամէն

Ա՛ղ քեզ ասդաբ Լեռ ղիր դատաւոր՝ իմ՝ եկ սրբոց քոց բաներաս
նիս. Հարցըն մերոց աշէտ օրհնեալ էս յաւիտեան։ Ա՛ղ քեզոր
ինոցն ի՛ջիքը ապաւէն. խոնարհեալ ի գունդըս մարտիրոսաց
գովիս. Հարցըն։ Ա՛ղ քեզ որ ահաւոր Թագաւոր յաւիտենից. այսօր
ընդ դասս վերկայից քոց բարեբանեմք. Հարցըն։ Ե՛ղ զմեր օրհնեցեալ
բարձր ազարակ ի յաւիտեան։ Ընդ առաքեալն երկնից և հրեղինաց ի հո
ղեղինաց հաճեցաւ ընտրել իւր ղինաւորս. բարձր։ Լուսով և մեք հաւա
տացեալքս ի քեզ. ընդ նոսին խընդրելով ողորմութեամբդ մերոց բա
ր։ Անձառ փառաց խոնարհեցար ի մեր բնութեանս. բա ընդ աշէտ և
մարմնացար ի սրբոյ կուսէն։ Ա՛ւ ծնար ի նը կուսէ անապական
մարմնով. ընդ զանդատ բարեբանեալ մեծ աստուածանեմք։ Այսօր
զեկեալ դիմելոյ թիւ ազգի մարդկան. միաբանութիւ ամենեքեան մե
ղաւորք ի յիշատակ սրբոյդ քոց քեզ. աղաչեմք զի ընդ քեզ սուգ
բարեխօսութիւ ողորմեա։ Արկելոպագեմք առաքինեքեամի քոք ընկալ
քոց գերթութիւ ընդ զաղաչանըս մեր. ամէն։ Որս հոգւով և մարմնով
զանմարմին անաւարտ տիգալուստդ պահեցեալ մարդասէր փըրկիչ աս
տ Հաղորդեաց ի յիշատակ սրբոյդ մարտիրոսացըն. մի աբա նոր
թիւ երգեցիլ. օրհնութիւն ի բարձունս եկնաւոր թագաւորին։
Վանդի հեղմամբ արեան սուրբ պարտեցաւ թըշնամին. և մեծ արեա
պարծի սիոն երգելով. Սուրբ սուրբ սուրբ տէր զաւրութեանց
թնոցն. յիշատակեալ եւերկրեալ ի սրբոյդ թիւ սուրբ երգեմ սուք ծր
ա Ա՛րք ըզ հանդիպ նահատակիս թե առ քրիստոսն ցուցին. և
յաղթեցին հաւատով երբեմն լուսոյն եղէն մեզ առիթ. աղաչանօք
սուրբ կեցո ըզ մեզ։ Ա՛րք ըզ խաչեր կռապաշտութեացըն վանեալ
հերքեցին. և կանգնեցին մեզնըշան յաղթող ընդդէմ թըշնամւոյն
աղաչ. Ո՛ւրախ հրաշափառ Հրդնութիւ պատերազմակից ի՛նքերկրի. վեր
համբարձեալ երկնայնոց դասուցն եղէն երգակից։ աղաչ։

պազ

բանութիւնէ ընդունել յարկսըն յաւետեռնից յորժամ։ Ալերսխլեր, հանա
+ Ցնծացեալ բերկրի սիոն վերինն երուսաղէմ։ ժողովարան մի՛ա
ցանէ իւրաքանչ իւր զանթառամ պըսակն։ փայլին ոսկի զարեգակնայր,
եղիցին ձեռք սրբոյն ի պարկեշտութեան իւրոյ։ Ալերսխլեր, հանա
պազ

քեզ

հանեա պահեցեր ի հրոյն. ըզ քո՛ զ. Աստ ցուցեր զմեզ զերութեն ածուն ըզդ-
աչ՛ծ հաւրցըն մերոց. Աստ ի՛ր ըզ սիրելիս քո զերկն մանկունան՝ անապա-
ր՛ Աստ բարձրեալ դուս և աբ՛ ըս հանգուցեալ՝ ըզդ-քի՛ զ քարերեանելի՛
նիլ ի մասըն ժառանգութե՛ սրբոցն ի լոյս։

Օրհնեալ է՛ այն. որ արժանի արար զմեզ հասու
սըբոց իւրոց։ Օրհնեալ է՛ Տէր Աստուած Իսրայէլի՝ որ այցելոյ և արա-
ր՛ զազատութի՛ ժողովրդեան իւրոյ։ Եւ յարոյց մեզ եղջիւր կենդանի՝ ի
տանն Դաւթի մանկանէ իւրմէ. որ ի սկզբանէ բերանոյ սրբոց իւրոց մար-
գարէիցն իւրոց. զփրկութի՛ յերկրէ մերմէ. և ի ձեռաց ամենայն ատելեաց
մերոց։ Ողորմեցաւ հարցն մերոց. և յիշեաց զուխտ իւր սուրբ։ Երդո՛
զ՝ զոր երդուաւ Աբրահամ հաւր մերում. տալ ընկալ զանձնիս մեր։ Ա՛ր գերթա՛ծ
ազատ ի՛ չոյս անմատոյց. Ընդ գնութի՛ սրբոցդ քոց լուր տո՛ւր և՛ ողորմե՛
ես յամենայնի՛. տո՛ կեցո՛ զանձի՛նս մեր։ Ա՛ւ՛ես տո՛ր զօրութի՛ ընկալեալ
զոր երդուար հարցն մերոց Աբրահամու. տո՛ր ընկալ զանձին

ՊԱՐԾԱՆՔԸ Հաւատոյ որ՝ Հրեղինէորաց. որ՛ք ըզ մարմինս իւրեանց
ի յարքայութիւն.

ԸՆԴՈՒՆԵԼ ԶՀետ կոչմանըն ՔՒՆ. Ե՛ խընկալաղեաց վայելեցէք՝ յաւետնից
ցօղըք մեղմաւորաց։ Ա՛նաք անմարմնոյն աղաղակն Ե՛ասեն։փութացա
ոմն ի յիմանձնաւին։ Ա ոչս վաստաց փարեր՝ ըզ նոքօք Ե՛հրեշտակք ի
յերկինս ուրախանան. զի կարապետք եղեն՝ տիեզերաց՝. Ե՛ լըսա
մեն ի յիմանձնաւին։ Ա ոչս վաստաց փարեր՝ ըզ նոքօք Ե՛հրեշտակք ի
մեցոյն. Ե՛զբըռնութիւն լուծին ըզ տանջանաց՝. զի զանտանելի ըզ վէր
Յաղթող նահատակքըն՝ քի՛ որ՛ք քաջութի՛ մարտեանըդ թշնա

կին ընդ՝ անմարմնոյնըն դա՛ռս։

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ. որ՛ք ըզ մարմինս իւրեանց
ի յար քայութիւն.

ՊԱՐԾԱՆՔԸ Հաւատոյ որ՝ Հրեղինէորաց. որ՛ք ըզ մարմինս իւրեանց
ի յար քայութիւն.

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ. որ՛ք ըզ մարմինս իւրեանց
ի յար քայութիւն.

ՊԱՐԾԱՆՔԸ Հաւատոյ որ՝ Հրեղինէորաց. որ՛ք ըզ մարմինս իւրեանց
ի յար քայութիւն.

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ. որ՛ք ըզ մարմինս իւրեանց
ի յար քայութիւն.

ՊԱՐԾԱՆՔԸ Հաւատոյ որ՝ Հրեղինէորաց. որ՛ք ըզ մարմինս իւրեանց
ի յար քայութիւն.

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ. որ՛ք ըզ մարմինս իւրեանց
ի յար քայութիւն.

ՀՈԳԵՔ ՍՄՍԸՐԲՈՑ։ Ա՛ՄԼԻՆ ԸԶ ՔՁԶ ՔՐ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑՆԵՆ ԺՈՂՈՎՔ.
ՍԻ (ՊՐԿՆԵՆ ԸԶ ՔՁԶ ՍՐՅԴ ԶՉՐՔ ՍՄ ՀՐՇՏԱԿԱՑ. ԱՐԴԱՐՈՑ ԱՆՁԻՆՔ
ԱՐՐ ԱՀԱՒՈՐ ՔՈՑ ՄՐՈՒԹԵՂՔ. ԼՄՏՈՒՑԻՆ ԶԱՆՁԻՆԱ ԻՐԵՒԱՆՑ ԱՊԱ
ԲԱՒՈՐԱԼՐՔ ՅԱՂԹԵՑԻՆ ԹԸՀՅԱՄՈՒՆ. ՍՈՂՑԻՆ ԱՂԱ։ ԱՐՔ ՄԻԱՑԱՆ Ի
ՓԸՐԿԱԱՅՍՄ ՓՈՐՁՈՒԹԵՂ։ ԱՐՔ ՆԱՀԱՏԱԿԵՑԱՆ ՎՍՍՆ ՔՈ ԻՄՀՎ ՎԻ
ԵՂԵՄՍԸ ԱՐԵԱՆ՝ ՍՐԲՈՑ ՎՐԿԱՅԻՑԻՆ ՀԱՀՇՏԵԱՑ ԸՆԴ ՄԵԶՔՍ. ԵՒ
ԿԵՆԱՑ ԼՄՆՔ ԿԵՆԴԱՆՈՒԹԵ. ԵՒ ԱՌԱՋՍՏ ՀՐԱՒԱՅԼ ԾԱՁՄԱՄԲ. ՄՆՔ
ՀԱՆՈՒԹ ԼՐՈՒՈՅՆ. ԱՆԱՐԱՏ ԵՒ ԱՆԲԱՒ ԼԱՏԵԼԻ ԿՈՒՏՈՒԹԵՒ. ՄՆՔ. ԱՍՐՀՈՒՐԴ
ՆԱՀՈՒՐ ՀՈՐՈՅՆ ԻՆՔՆԱՍԻՐԱՑ ԵՒ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԵԶ ՔՍ. ԵՒ ՄԵԾ
ՄԱՐԻԱՄ ԳԱՆԿԱԼԻՔ ԿՈՒՍԻՑ ԵՒ ԱՊԱՐՔԱՆՔ ԱԶԳԻ ՄԱՐԴ
ԱՆԳԴՈՒՆ ՍՐԲՈՅՆ ԻՐԱՅ. ԼԱՌԱՒԵՒ ԼԵԱՐՁՐԱՑԱՑ ԱՆՈՒՆԴՈՒՆ ՔՈ ՄՅԱՒՏԱՆ
ԸՆԹԱՑՈՂՔ ԱՍԷԼՈՎ. ՈՐՔԱՆԱՒՈՐԱՑ ԵՎ ԸԶ ՄԵԶ ՀԱԱՍՆԻԼ ՔՈ ՄԱՍԻՆ ԺԱ
ՏԱՆ։ ԻՆՆԴ ԱՊՐԵՑԵԼՈՅՆ ԻՒՆՈՑԻՆ ԵՐԳԱԿԵԼՈՎ ԳՈՂԵՑՈՒՔ. ՕՐՀ
ՆԵՈՑՔ ԱՄ ԳՈՐԾՔ ՍՆ ԸԶ ՍՐ. ԼՐԲԱՐ. ՈՎՀԱՅԱՐԱՆՑԱ ՍՐԲՈՑՔՈՑ
ԱՍԷԼՈՎ. ՈՐՔԱՆԱՒՈՐԱՑ ԵՎ ԸԶ ՄԵԶ ՀԱԱՍՆԻԼ ՔՈ ՄԱՍԻՆ ԺԱ
ՏԱՆ։ ԻՆՆԴ ԱՊՐԵՑԵԼՈՅՆ ԻՒՆՈՑԻՆ ԵՐԳԱԿԵԼՈՎ ԳՈՂԵՑՈՒՔ. ՕՐՀ
ՆԵՈՑՔ ԱՄ ԳՈՐԾՔ ՍՆ ԸԶ ՍՐ. ԼՐԲԱՐ. ՈՎՀԱՅԱՐԱՆՑԱ ՍՐԲՈՑՔՈՑ

ՀԱՒՆԵՂԱՑ ՄԵՐՈՑ՝ ՎՆ ԸՆՈՐԵԼՈՑ ՔՈՑ ՍՐԲՈՑ. ՍՐ. ՝ ԼՌԱՒԵԼ ՓԱՌԱՒԱ
ՐԵԱԼ ՝ ԻՍԱՀԱՐԻՁ ՍՐԲՈՑ ՔՈՑ ՎՐԿԱՅԻՑ. ՄԻԱՆԱԳԱ ԱՌՆԵՐ ԶԱՊԱՒԻՆԵ
ԱՅՍ ԻՐԵՔ՝ ՍՐ. ԼՍ ՍՐՕՐՆՆԵՑԵՔ. ԼԵ ԲԱՐՁՐ ԱՐԱՇԵՐԵՔ ԸԶ ՆԱՀՅԱՒԼ
ՏԵԱՆ։ ԼՈՆԴ ԱՊՐԵՑԵԼՈՅՆ ՝ԻՆՈՑԻՆ ԵՐԳԱԿԵԼՈՎ ԳՈՂԵՑՈՒՔ. ՕՐՀ
ՆԵՈՑՔ ԱՄ ԳՈՐԾՔ ՍՆ ԸԶ ՍՐ. ԼՐԲԱՐ. ՈՎՀԱՅԱՐԱՆՑԱ ՍՐԲՈՑՔՈՑ

ՆԱԽԱԿԱԼ՝ ԼՐԱՇԵԳՈՒԹ՝ ՄԻԶ ՅՈՐՁԵՐ ՀՈՒՀԱՏԱՐ ՔՈ. ՄԻ ՄԵՐԺԵՐԸԶ
ՄԵԶ ՅՈՂՐՄՈՒԹԵՆՆ ՔՈՒՄԻՆ՝ ՍՐ ԱՇԽ ՀԱՐՑԸՆ ՄԵՐՈՑ։
ՀԱՅԱՍՏԵՂԾԻՆ՝ ԱՅՑՈՂ ՓԸՐԿԻՉ ՓԸ ՐԿԵԱԾ ՂՄԵ ՂՅՈՐԺԱՆԱ

ՒՆՁ ԼՈՒՐԴ ՅԱՅՆ ԱԱՈ.

ՅԱՀԱՏԱՐՏ. ՀԵՂՄԱՄԲ ՆԲ՝ ԱՐԵԱՆ՝ ՁԵՐՑ։ ՒՆԴ ՈՐԸՔ ԿԱՏԱՐԵՆ ԸԶ
ՅԻՇԱՏԱԿԸՍ ՁԵՐ՝. ԱՐԸՑԵՒՆ ՅԱՂԸԵՐՔՆ ԿԵՆԱՑ։

ՄԿ ՂՔՆԱՒՈՐԸՔ ՔՒ՝. ՄՂՐՒՒՈՂՑ ԱՌԱՒՂՈՐԴՔ։ ՒՂԲԻՐ ԿԵՆԱՑՔՔ
ՅԱՀԱՏԱՐՏ՝. ՀԵՂՄԱՄԲ ՆԲ՝ ԱՐԵԱՆ՝ ՁԵՐՑ։ ՒՆԴ ՈՐԸՔ ԿԱՏԱՐԵՆ ԸԶ
ՅԻՇԱՏԱԿԸՍ ՁԵՐ՝. ԱՐԸՑԵՒՆ ՅԱՂԸԵՐՔՆ ԿԵՆԱՑ։

ՏԱՐԱԳ ՔԶԶ ԼԵՆՈՒՄ՝. ՍՈՂՑԻՆ։

ՀՈԳԵՔ ՍՄՍԸՐԲՈՑ։ Ա՛ՄԼԻՆ ԸԶ ՔՁԶ ՔՐ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑՆԵՆ ԺՈՂՈՎՔ.
ՍԻ (ՊՐԿՆԵՆ ԸԶ ՔՁԶ ՍՐՅԴ ԶՉՐՔ ՍՄ ՀՐՇՏԱԿԱՑ. ԱՐԴԱՐՈՑ ԱՆՁԻՆՔ

դանք մարդարէից՝ և գուցէ ոչ մի տեղ։ Այրենանէն ըզ քեզ ոչ
հոգեւոր միայն դէս հրեշտակ, և պահեցէ զօրացեալ զյուսացեալսս իւր
ի ճանապարհս քո բարեբանեմք ըզ քեզ քա՛։ Ոչնչ հարցէն մերոց,
Ա՛րդ խանչակիր ք քեզ գոլով յծաղրուածս յանձնառին ըզ դիմընդակ
առնլոյն։ ընդ նոսին օրհնեմք ըզ քեզ՝ քա՛։ Ա՛րք մեռան ընդ քեզ
և կենդանացան։ Ա՛թագաւորեալք վայելեսցեն ի քո փառս։ ընդ
նոսին կենագործեա՛ ըզ մեզ քրի՛։ ք։ Ա՛զատ օրհնեցէք։ գովեցէք
և բա՛ձր արարէք ըզնա՝ յաւիտեան։ Ա՛ր սբ՛ըծնդն և ընականքն և
ի՛ սբ՛ըծս հանգուցեա՛լ։ օրհ։ Ա՛ր նըստի՛ ընդ աջմէ՛ հօր և՝ բարե՛բա
նի՛ ի դասուց մարտիրոսաց։ ամենեքեան միաբան՝ օրհ։
Ո՛ քե՛զ հայր յաւաջ քան զյա՛ւիտեանս բարե՛բանեն դասք անմար
մնո՛ց՝ հրեշտակաց։ Ձայնիւ երգով գոչեն և աղաղակեն։ ա՛՛ծ սուրբ
ծոց և ահ տէ՛րանց փըրկիչ գրի՛ով։ Ի՛ւաքեցեր զքո մի՛ածինդ մայր
մնանա՛լ ի սբ՛ըկուսէն և՛ անարատ ծընա՛նել յորովայնէ անապական։ բա՛ռ
նալով ըզ մեր նեղուե՛ալս։ ա՛՛ծ։ Ո՛ նորհ՛ք բարի յերուսաղէ՛մ երեւե
ցաւ հնե՛թանոսաց։ զի արարիչն յաւիտե՛նից տէ՛ղայ եղեալ յորդեգրու
թի՛ կենաց կոչէ՝։ ա՛՛ծ սա։
Ո՛ղբիւր կենաց ա՛՛ծ՝ և բբ՛ղխնա՛ւմն ողորմութե՛։ խընդրեմք ի՛ քէն
ըզ թո՛ղութի՛ մեղաց՝ որ միայն դէս մարդասէր։ փա՛փագանաք մեր
ձեռնամբ առ սբ՛ըս քո՝ հա՛շտեաց ընդ մեզ սոցի՛ն բարեխաւսս։ բա՛ռ
Ա՛ր ապաւէն դէս կենաց։ և փըրկուե՛ի՝ մերոյ։ խաղաղացո՛ ըզ կե
անըս մեր երկնայի՛ն քո՝ խա՛ղաղութե՛ամբ՝ որ։
Ո՛ՏՆ ձըգնաւորացն սյսօր։ ե՛կայք հաւատացեա՛լք՝ օրհնեցէք զսբ՛ած
յիշատակի՛ սբ՛ա՛կայիցն։ Ա՛րք ըզ մահս իւրեանց կա՛նգնեցին՝ յերկ
րի աչառակ հրեշտա՛կ։ յոր ապաւի՛նեալ քա՛ ամենեքեան։ ե՛կայք հա։
Ե՛ղուկն արեան սոցա մա՛քրեաց ըզ տիե՛զերըս յանօրէնկուսա՛պաշտութե՛ն
և՝ խա՛ռնեաց ըզ մա՛րդիկ ընդ երկնայի՛ն զօրութե՛ան։ ե՛կայք հաւա
տացեալք օրհնեցէք զ սբ՛ած ըզ բնակեա՛լն ի՛ մէջ սբ՛ըծոց։
Ա՛ր օրհնեա՝ յանմարմնական զնուա՛րութե՛ն վերա՛գործեմք ա՛ռ քե՛զ տէր
աղօթի՛ք սբ՛ըծոց մարտիրոսաց՝ խնայեա՛ ի ժողո՛վուրդըս քո՝ մի՛ այն
մարդասէր։ Օ որս ընտրեցեր յա՛մ ազգա՛ց երկրի լուսաւո՛րել զոդի՛ս
մարդկան։ ա՛՛ղ։ Ա՛ր գա՛ս հայրակա՛ն իշխանութե՛ն պըտակել ըզ ընբ՛ըս քո։
աղօթի՛ք սբ՛ըծոց մարտիրոսացդ՝ րկեա՛ ըզմեզ ի հրոյն յաւիտե՛ից։ միայն մար
Ա՛ր բարեխաւսն հրեշտակ ի՛ երկինս ընդ հարյսարա՛նըս ձըգնաւո
րացն։ և հրաշագործ ա՛ր՝ ի՛ երկիրս ընդ հաւատացեալսն։ Ա՛՛ծ ա՛՛ծ ա՛՛ծ
ցան ի՛ քէ՛ն՝ ա՛՛ծ ընդ վերին պըղատութե՛ան։ Ձընծա՛յ կաթուղիկէ գոհ
արձան

Ո՜հ Լոյս մեր Լուսոյն մարիամ անհարնաձեռ՝ օրհնեալդ կանոյս։
Ի՛նդ դասս երանելի վըկայիցն զի պատակիչըն սըրբոց քարեբանելոյ։
Ի՛նդ երկնային զինուորութեանն ըզ Թագաւորըն քո գովելոյ օրհ։
Ի՛զ տէր օրհնեցիցէ և բարձր արարէք ըզնայաւիտեան
Հայցեմք. աղա։ ե։ Ի՛զ տէր օրհնեցիք և բարձր արարէք ըզնայաւիտեան
Ի՛ւստի և՝ մեք հաւատացեալքըս ժողովեաք՝ ի յիշատակ սըրբոցն
Ի՛ր ըզ կեանս իւրեանց փոխանակեցին՝ սոսկապէս համբերելոյ. աղա։
Ջանօք սոցա կեցո՛ ըզ մեզ փըրկիչ՝ աշխ հաւրցըն մերոց։ ||| Ի՛ր վասըն
Ի՛ր ըզ իմաստի՝ անօրինացըն յանդիմեցին արիաբար թըշնամեաւն. աղա
Գով օրհնութեամբ սըբ զերըսնդութեանդ հանդագոյ։

Եւ աշխարհի։ Ի՛ծրօք մի՛շտ աղաչեմք մեք. և փառաւորեմք անդադար զեր
Եւ յաւերժարանաց քոյ երկն հանդերձ սբ վըկայքն և՝ լուսաւորիչդ
սըրբոցն. և՝ օրհնել զանուն քո սբ։ Ի՛ր հեղման քոյ՝ սբ՝ արեան.
Ո՛ր հնարեաս մեզ զթաւաւոր. կատարել՝ ի հաճոյս քո զիշատակ
և՝ ողորմած։ Փըրկեա զմեզ յարենէ՛. և ի՛ նեղեալս մերոց. քարեխօս։
Ո՛ր ակեալեմք՝ ի տեղի՝ վըկայիցն. և անդրեմք ըզ քե՛զ աճ՝ ողորմած։
Ի՛ր մարգարէին յառաջ գուշակեալ. ազգ։
Ի՛ր քեզ մայր եմմանուէլ
Թեն. յիմանալի զօրացն երանեալ. ազգ։ Ի՛ր քեզ բնակ հրեղէն աճ՛ո՛ր
կան կենդանեաց մեծացուցանեմք։ Ի՛ր քեզ ըզնակ հրեղէն աճ՛ո՛ր
մ Ի՛ր քեզ աճ՛ո՛ր՝ ինո վեր օրհնիս՝ ի զօրաց հրեշտակաց. ազգ մարդ
Ի՛ւրաւմ երկրաւորեան դասք՝ հնդեղինաց՝ սբ՝ բերդ վ՛ըկայ՛ցն։ բահ՛ր՛ձր. արար։
փառաբանեն զօրք երկնաւորաց զբարեթնդոցն. բահ՛ր՛ձր. արար։
Ի՛ր քեզ տէր օրհնեցիք բահ՛ր՛ձր արարէք յաւիտեան։ Օ՛ր
Ի՛ր քեզ տէր. անըսկիզբըն հայր՝ աճ՛ո՛ր հահ՛ր՛ցո՛ւն մե
րոց։ Ի՛ր քեզ տէր. միածին որդի աճ՛ո՛ր հահ՛ր՛ց։
Ի՛ր քեզ տէր. Հրէշտակապետ սբ հոգի՝ աճ՛ո՛ր հահ՛
ձ։ Ի՛ր տէր օրհնեցիք բահ՛ր՛ձր արարէք յաւիտեան։ Օ՛ր

Հարց Ի՛ւ. Ի՛ոկ կոչն ձայն ասաս.

Օրհնեմք՝ ըզ քեզ տէր. անըսկիզբըն հայր՝ աճ՛ո՛ր հահ՛ր՛ցո՛ւն մե
րոց։ Ի՛ր քեզ տէր. միածին որդի աճ՛ո՛ր հահ՛ր՛ց։
Ի՛ր քեզ տէր. Հրէշտակապետ սբ հոգի՝ աճ՛ո՛ր հահ՛
ձ։ Ի՛ր տէր օրհնեցիք բահ՛ր՛ձր արարէք յաւիտեան։ Օ՛ր

Եւ ի՛ր ըզ քեզ տէր. անըսկիզբըն հայր՝ աճ՛ո՛ր հահ՛ր՛ցո՛ւն մե
րոց։ Ի՛ր քեզ տէր. միածին որդի աճ՛ո՛ր հահ՛ր՛ց։
Ի՛ր քեզ տէր. Հրէշտակապետ սբ հոգի՝ աճ՛ո՛ր հահ՛
ձ։ Ի՛ր տէր օրհնեցիք բահ՛ր՛ձր արարէք յաւիտեան։ Օ՛ր

Ի՛ր քեզ տէր. անըսկիզբըն հայր՝ աճ՛ո՛ր հահ՛ր՛ցո՛ւն մե
րոց։ Ի՛ր քեզ տէր. միածին որդի աճ՛ո՛ր հահ՛ր՛ց։
Ի՛ր քեզ տէր. Հրէշտակապետ սբ հոգի՝ աճ՛ո՛ր հահ՛
ձ։ Ի՛ր տէր օրհնեցիք բահ՛ր՛ձր արարէք յաւիտեան։ Օ՛ր

Ո՜հ Լոյան անձառութիւր յարգանդն կրեցեր. օրհ։ Ա՜ի գաղա՜ծր երբ վանցն մեր բարեխոսել՝. օրհ։

Ո՜ր զանձինս իւրեանց ընծայեցին քեզ քո հաղորդելով քոց էից չարանաց. բարեխոսութեք սոցա աղօթից մե՜զ աստուած։ Ո՜ր մեծապէս կանգնեցին զիւն հաւատոյ. և՛ հեղմամբ արեանն իւրեանց նորոգեցին զաշխարհս. բարե։ Ո՜ր տենչացան զՔե՜ր երանաւետ ձայնին. և՛ յաւիտենից կենացն արժանաւորք եղե՛ն. բարե։

Ո՜ հաբէն ամենքեան զքե՜զն աստուածոյ՝ օրհնեցէք ձայնի՛ս սրբ բառացո՛ւթք ըզ պըսակիչըն սրբոց. Ո՜ թագաւորըն փա՛ռացքի՛ զեկակից հօր և հոգւոյ՝. գո՛վեցէք։ Ո՜ բա՛շխօղըն պարգևաց նե՛ զՀոգին ձեմարտու՛թե. բարեբանեցէ՛ք։

Ո՜ յսօր տօնեմք ըզ տո՛ն սրբոց վըկայիցն որք արեա՛մբ նահա՛տա կեա՛ք փոխեցան ի զո՛րս վերին՝ զըւարթնոյն։ Ո՜րիւրքա՛ր մարտեա՛ն ընդդէ՛մ խրո՛խտ թագաւորաց. զյաղթո՛ղական՛ն ընկալե՛ալ ըզ պըսա՛կ։ փո՛խե։ Ո՜ղջո՛ն օթեւա՛նըք նե՛ երրորդութե՛ն. զան՛ձա՛ւա կա՛ն ընկալե՛ալ ըզկեա՛ն. և՛ բարեխօսե՛ն առ նո՛ւ վա՛նձանց մերոց։

Ո՜ վերանեա՛լ նե՛ վըկայք. որք արժանի եղէ՛ք մարմնով և՛ արեամբ դասակից լինել զըւարթնոց երկնից. Ո՜ղաքաւարեա՛ք իմ՛ոյնի՛սկ հետեւո՛ղք որդեգրո՛ւն աստուածո՛յ. մա՛ր։ Ո՜ւսաւո՛ւրեալ ի հո՛գւոյ. պայծառացեալ ի հոգեւո՛ր սրբո՛յ. բարեխօսեցէ՛ք առ նո՛ւ վա՛նձանց մերոց։

Ո՜ չնչեա զմե՛զ ա՛ՀՀ փըրկիչ մե՛ր. յորժամ գա՛ս թագաւորութե՛ն քո. կո՛ղո ըզ մե՛զ բարեխօսութե՛ք սրբոց քոց։ Ո՜ նո՛րհեա մե՛զ թո՛ղութի՛ն երկնաւո՛ր թագաւոր՝ ընկալ զաղաչա՛նս մե՛ր կո՛ղո ըզ։

Ո՜՛՛՛

Ա՛նհատակելոյը Աստուծ՛ի փորձ զանազան տանջանաց՝ համբերութ՛ վան
զպատուական մահս իւրեանց ընծայեցի՛ն քեզ՝ բանաւոր զինուոր.
Ա՛նմարմին՛ք՝ ի մարմնի ցուցան՝ դերիվերոյ սրոյ և հրոյ՝ տանջանաց.
ցեալ տօնե՛մք՝ որք հանդի՛սեայն ընդդէմ բնութ՛ թշնամոյն
ա՛րիակն մահ սրբոց քոց՝ քո՛ ընդ երկնային զօրսն այսօր երգակ
ո՛ (Ո) ան՛ զոհ՝ որ ի մարմնի զանմարմնականացն թերելով արուեստի հաւատոյ
պատերազմեցան ընդդէմ թշնամւոյն՝ Աստուծ՛ոյ Աստուածոյ՝ քոյ ձեռամբ վկայքն՝ քարեխօսութ՛ սոցա՝ քո՛ ողորմեա մեզ։ Որք զպսպնա՛ն և բռնանա՛ց
րաց մա՛հուամբ սրոյ և հրոյ համբերութ՛ քո՛ յանձնառա՛ն՝ յաղթեցի՛ն
առաքինաբարքո՛՝ ձրի։ Որք ի զօրաց երկրաւորաց՝ ի՛նաւորեալք ի զբ
կնաւոր թագաւորիդ՝ դասակարգեցան ընդ հրեշտակս իւրեանց՝ քո՛ ձրի։
Ո՛ (Ո) ան՛ ի գերկրս հոդեղինի՛ յայտնեալ՝ ուր։
Որք ի՛մարմնի զանմարմնականացն թերելով արուեստի հաւատոյ
պատերազմեցան ընդդէմ թշնամւոյն՝ Աստուծ՛ոյ Աստուածոյ՝ քոյ ձեռամբ վկայքն՝ քարեխօսութ՛ սոցա՝ քո՛ ողորմեա մեզ։ Որք զպսպնա՛ն և բռնանա՛ց
րաց մա՛հուամբ սրոյ և հրոյ համբերութ՛ քո՛ յանձնառա՛ն՝ յաղթեցի՛ն
առաքինաբարքո՛՝ ձրի։ Որք ի զօրաց երկրաւորաց՝ ի՛նաւորեալք ի զբ
կնաւոր թագաւորիդ՝ դասակարգեցան ընդ հրեշտակս իւրեանց՝ քո՛ ձրի։
Ո՛ (Ո) ան՛ զոհ՝ որ ի

ամենա-
ամենայն ոգի յաղթեալ ի ձգնաւորացն ըզկիլիչատակ՝ ի կայք հաւատացեալք
աղաղակեմք առ քեզ տէր. սբ.

Ամենայն գոհաբանեմք ըզ քեզ տէր. սբ. սբ. Արդ սբ. սբ. սբ
ես տէր զօրութեց կեցո՛ զմեզ: Ինչ ամենայն սրբոց մարտիրոսաց
ընդ վերին զըսարթունսըն բարեբանեմք ըզքեզ տէր. սբ սբ սբ
և պատրաստեալ պլսակ փառաց ի քէն. յարժանս:
բառեաց յաչխարհ. յարժանս: փրկանակ անցաւորիս՝ ձեզ անանցն
փրկանակ արեանն սո՝ ձեր արիւնքդ հեղեալ յերկրի. և՝ հնոտանոյշ
ձեմարերութեի. յարժանաւոր յաղօթըս ձեր յիշեսջիք զանձինս մեր:
Ա՛րանելի սբ՝ հայրապետք. որք կամաւ չարչարեցայք յանձնառելք
դաշակից: Ի ուսանորեալք երկնային լուսոյն. պայծառացեալք ի
հոգւոյն սըրբոյ. բարեխօսեցէք՝ առ տէր վե անձանց մերոց:
Ա՛րանելի սբ՝ հայրապետք. որք կամաւ չարչարեցայք յանձնառելք
տակեցայ յերկրի. յաղթօղք ի պատերազմի. կոխելով զսատանայ
թելով բըռնաւորին դաշակից եղէք վերնոյն. Ձ՛գնաւոր նահա
տ՝ Ա՛րանելի սբ՝ հայրապետք ջարչարեալք վասն տէրունական հաւատոյ
ելէն՝ ի կամարն երկնից. խառնեցայն՝ ի գունդս զըսարթնոցն՝ սոցա
գեն հանդիսի կատարման սոցա՝ որք ի մահուն իւրեանց կենդանացան
ցօք ձըգնող՝ հայրապետքն՝ սոցա՝ բարեխ: Երջանիկք երկնից փառա
առաքինութեք՝ հեղբե՛ցին զի՛ն զի՛ չհամին անօրէն՝ իւրեան գործակ
Ինչ՝ն ձինն իւրեանց՝ բաջ ե՛յաղթող եղ՝ անեալ ըզ հայրապետքն. սո
մայր. և՝ զանձն՝ աւորտաձար այ՛բանին՝ օրհ՝ Ո՛ բո՛լորից փըրկո՛ւթե՛
մայր որ զանտան՝ ե՛լինելից ի յարգանդ ի բարձ. ըզնա ամենեքեան՝ օր՝
Ո՛ անմո՛ռնացն ըզ մաքրո՛ւթիսըն մո՛ռնա կա՛ն կրնե՛ք. տա՛ր ա՛ր
Ի՛յա՛ն ձինս իւրեանց՝ բաջ ե՛յաղթող եղ՝ անեալ ըզ հայրապետքն. սո
դաստակից եղեն վերին զօրացն. ըզ սո՛ր օրհ՝ Ա՛հա՛նայք և պա՛յտո
Ա՛ր զա՛նչափ քո զբարերա՛րութի՛ւդ. ընո՛րհեցե՛ր քո աւրա՛ծո՛ց
ձեռն երանելի հայրապետացն բարձե՛ր ըզ խաւար կռապաշտութե՛
ձ՝ ի՛ մո՛ր օ՛րհնե՛մ՝ ա՛ր՝ ա՛ր՝ ա՛ր

Ա՛յսօր հրեշտակաց գահքն՝ իւրեւիսնս ուրախանան՝ ի վերայ [illegible]
ա՛յսօր հրեշտակաց գահքն՝ իւրեւիսնս ուրախանան՝ ի վերայ [illegible]

Մնացի բարեխօսութիւն սրբոցն։

Յետ հնգետասան օրաց Թագաւորն ընծայեաց զիւր դուստրն Տրդատայ, եւ եղեն հարսանիք մեծ։ Եւ ի դառնալ սրբոցն ի տեղիս իւրեանց, եհաս եւ Գրիգոր ի Կեսարիոյ Կապադովկացւոց, եւ ընդ առաջ ելին նմա ամենայն ժողովուրդ քաղաքին, եւ ընկալան զնա պատուով մեծաւ։ Եւ ինքն ի տեսանել զամենայն ժողովուրդսն՝ ողբայր զանհաւատութիւն նոցա, եւ ասէր. Ո՞վ ամենայն ազգ մարդկան, ընդէ՞ր ոչ ճանաչէք զարարիչ ձեր, եւ երկիր պագանէք նմա։ Ընդէ՞ր ոչ ակնկալիք ի նա, զի ողորմեսցի ձեզ։ Ընդէ՞ր ոչ խոստովանիք զնա, զի թողցէ ձեզ զմեղս ձեր։ Ընդէ՞ր ոչ ապաշխարէք առ նա, զի ընկալցի զձեզ։ Ընդէ՞ր ոչ հաւատայք ի նա, զի կեցուսցէ զձեզ։ Ընդէ՞ր ոչ ուրախանայք ի նմա, զի ցնծասցուք ընդ ձեզ։ Ընդէ՞ր ոչ սիրէք զնա, զի սիրեսցէ զձեզ։ Ընդէ՞ր ոչ ակնկալիք ի նա, զի տացէ ձեզ զարքայութիւն երկնից։ Ընդէ՞ր ոչ երկնչիք ի նմանէ, զի ոչ տանջեսցէ զձեզ յաւիտենից։ Ընդէ՞ր ոչ ուրախանայք ի նմա, զի ոչ ամաչեցուսցէ զձեզ յաստուածոցն, զոր դուք պաշտէք։ Ընդէ՞ր ոչ ատէք զանաստուածութիւն ձեր, զի ոչ ատեսցէ զձեզ Աստուած։ Ընդէ՞ր ոչ ատէք զանօրէնութիւն ձեր, զի ոչ ատեսցէ զձեզ Աստուած։ Ընդէ՞ր ոչ ատէք զանիրաւութիւն ձեր, զի ոչ ատեսցէ զձեզ Աստուած։ Ընդէ՞ր ոչ ատէք զանաստուած

եղբկիւ. և՝ այրըն զոր ծանեաւ գեղէօն. սէրօքէ հողեղէն վեհա
ծի՛օն մեծացուցանեմք: Ա՛զ քեզ երկայնի՛ն գուռըն զոր ետեսն
դի տարար զանտանելին յամենեցունց. օրհնութի՛ք զքեզ աշխար
մ Ա՛նարատ կոյս ածածին մարիամ մ սրբրուհի՛ և մայր քրի՛. յարգան
ք՝ օրհնութի՛ք զքեզ գովեմք և. Ա՛ստուած և՝ մե՛ք հաւատացեալքս ի՛ քեզ՝ կանտարեացո՛ւք զյիշատակ սը
քոց վկայիցն. և ընտանին՝ համաձայնեալք օրհնեմք զքեզ գովեմք և
մ Ա՛զ քեզ օրհնութի՛ք մե՛ծացուցանեմք: Ա՛ր ըզ քանն աւե՛ծ յար
անդի կրեցեր սըրբուհի՛ անարատ. և՝ անձառապէս ծընար զմ վե
հագոյն երկնից՝ ըզ: Ա՛ր էից լուսոյն արժանի եղեր բառնալոյն
քո դիրկս. և՝ արեգականն արդարու թե՝ եղեր արևել ք. ըզ:
Ա՛ր զքեզ բաժակ մահու ընդ քեզ արբին՝ և՝ մկկըրտուեցի՛ արեան
ի՛ քեզ մկկըրտեցան. սոքօք ա՛ղաչե՛մք ողորմեա: Ա՛ր և ըզ ի՛ա՛չս
եւրեան ջարձին ըզ կնի՛քս. և՝ անմեկնելի՝ սիրով ընդ քեզ խաչակ
ցե՛ցան. սոքօք: Ա՛ր ի՛սկապէս չիջուցին զոգ ատորանկեալ փայլակն՝
և՝ հրեշտակացեա՛լք ի դաստ նորուն վերակացեցան. սոքօք:
Ա՛յօր յիշատակ՝ սըրբոյն. և փայլունը շխաբրէք ասցա ի՛ մէջ եկեղե
ցւոյ. աղաչեսցուք ըզ տէր՝ սոքօքն խընայեա՛ իմեզ: Ի՛ղմամբ արեան՝ սոցա
մեծարի մա՛ր ասցա ի մանալի սիոն. աղաչեաց: Տա՛ճարն սբ՛ հոգւոյն
կ՝ընդանի՛ ոսկերըք ասցա հիւանդաց բժշկիչք աղաչեսցու՛ք:
Ա՛յս ե՛ս տէր զօրութե՛ց. որ յանմարմնական զօրացըդ գովիս սըր
բասաց ձայնիւ՝ ըզ քեզ օրհնեմք աշխ հայցըն ժերոց. Ա՛ր ետուր
զօրութի՛ մարդասէր քոց ձգնաւորացն՝ յաղթել չարին ընդ ի մամբ
տուեր. ըզ քեզ: Ա՛նկալ այսօր ըզ քարեխօսութի՛ քաջնատակաց
քոց վկայիցն. ծողորմելո՛վ ասնողացս ըզ յիշատակ ասցա. ըզ քեզ:
Ա՛զ տէր օրհնեցեք ձ՛ քարձր արարեք ըզնա յաւ ետեան: Ա՛նդ երկնայ
ին զօսըն միաձայնելով. ըզ պըսակիչըն սրբրոյ բարեբանելո՛վ օրհ:
Ո՛ բերկրեա՛ն այսօր ի՛ յիշատակի՛ քո՛ զ և՝ յաղթօղ չա՛ր եցանե՛լեացն օրհ:

մերոյ։ Աստ զամբարըշտութեացըն վանեցի՛ք զհաւատացեալսն ի մեզ

Օ՛րհնեցէք զմեր երկիր եւ որ ի սմա են կենդանիք։ Հանգստանալով
զօրէք զշնծոյն աստուածոյ։ բարձրարարէք զնայատուեան։ Ի շուր
Օ՛րհնեցէք զմեր երկինք եւ երկնային զօրութիւնք։ սերովբէք եւ քե
րուբէցւոյ։ Ա՛ղերէն յաղթօղք ի պատերազմի։ Ի նդօրս՝ ևմէք աղաչեմք
քա՛ ընկալ ևմզ մեզ յերկնային խորհրդոյն ի լուսեղէն առաքեալն։
բարեխօսութիւք եւ աղօթիւք սրբոյ Գրիգորի։

Ա՛յսօր քաղցրատաղանդ քո սրբոյդ վրկայեցեր։ եկայք ժո
ղովուրդք ըզնծութիւք տօնեսցուք։ Գրանզի տէրդ ի տանջանս և
յաղթօղք ի մարտի և պնծակիցք ի հօրէ։ եկայք։ Ի ուսուցորեալք ի
յերկրի։ պայծառացեալք ի երկինս։ և դատակիցք ըզ հրեշտակս։ եկ։
մի՛ զքեզ կարդալն յօգնութիւն սրբ մարտիրոսքն ևմանչին։ որ ի
բարձունսըս բնակեալ դեռ խընայեա ի մեզ։ Ա՛ուն ես դուբղն լու
սոյ։ դու պըսակ պարծանաց ի քեզ յուսացելոց։ որ ի բարձուն
Օ՛րհ նեալ գովեալ և ի սքբս հանգուցեալ։ և դու ես բնդունող
հոգւոց մերոց։ որ ի բարձունսըս բնակեալ դեռ միշտ և յաւիտեան.
ամ ։ Ա՛ վ սբ գերբզ պարծանք ազգի մարդկան։ հրաշալի՛ ըզգնութ
իյերկրի՛ նահատակեալ։ և՛ իյերկինսըս պըսակեալ ընդ անմարմինսըն
դասս։ Գրանզի դու վառեցար՝ զինոյ սբ հոգւոյն և՛ յաղթեցեր արհա
բար անմարմինն բեւլիարայ։ Ա՛ի դադարեր բարեխօսել վասըն մեր.
հայր ևորդի և սբ հոգի։ զի յաղթեացուք հաւատով անմրմինք բելի արդ

տան։ Ի՛շեա զիւրխան աբրահամու ըզ սահակայ և զյա
կոբայ. և՛ զնեղելոց անձաւ նց պաղատ ա՛նս. միանտեսա՛ն։ Ա՛ նոր
տեա՛ մեզ անձնեղ ծո՛ր։ որփնտաա՛ որեալդ եա՛ յանի
՛ դ քեզ աբեր հաւրցըն մերոց խնդարհեա՛ զ անձամբըք պաղատ
Ն՛ուէ Գ՛ւկ՛ւ Ա՛ել ՛ն՛ն ասա.
Ա՛ յսօր Գրիգոր հաւատով վանմրմինք բելի արդ
հայր ևորդի և սբ հոգի։ զի յաղթեացուք հաւատով անմրմինք բելի արդ
բար անմարմինն բելիարայ։ Ա՛ի դադարեր բարեխօսել վասըն մեր։ աա
դաս։ Գրանզի դու վառեցար՝ զինոյ սբ հոգւոյն և՛ յաղթեցեր արհա
իյերկրի՛ նահատակեալ։ և՛ իյերկինսըս պըսակեալ ընդ անմարմինսըն
Օ՛րհ նեալ գովեալ և ի սքբս հանգուցեալ։ և դու ես բնդունող
հոգւոց մերոց։ որ ի բարձունսըս բնակեալ դեռ միշտ և յաւիտեան.
մի՛ զքեզ կարդալն յօգնութիւն սրբ մարտիրոսքն ևմանչին։ որ ի
բարձունսըս բնակեալ դեռ խընայեա ի մեզ։ Ա՛ուն ես դուբղն լու
սոյ։ դու պըսակ պարծանաց ի քեզ յուսացելոց։ որ ի բարձուն
Օ՛րհնեցէք զմեր երկիր եւ որ ի սմա են կենդանիք։ Հանգստանալով
զօրէք զշնծոյն աստուածոյ։ բարձրարարէք զնայատուեան։ Ի շուր
Օ՛րհնեցէք զմեր երկինք եւ երկնային զօրութիւնք։ սերովբէք եւ քե
րուբէցւոյ։ Ա՛ղերէն յաղթօղք ի պատերազմի։ Ի նդօրս՝ ևմէք աղաչեմք
քա՛ ընկալ ևմզ մեզ յերկնային խորհրդոյն ի լուսեղէն առաքեալն։
բարեխօսութիւք եւ աղօթիւք սրբոյ Գրիգորի։

Ա՛յսօր քաղցրատաղանդ քո սրբոյդ վրկայեցեր։ եկայք ժո
ղովուրդք ըզնծութիւք տօնեսցուք։ Գրանզի տէրդ ի տանջանս և
յաղթօղք ի մարտի և պնծակիցք ի հօրէ։ եկայք։ Ի ուսուցորեալք ի
յերկրի։ պայծառացեալք ի երկինս։ և դատակիցք ըզ հրեշտակս։ եկ։
մի՛ զքեզ կարդալն յօգնութիւն սրբ մարտիրոսքն ևմանչին։ որ ի
բարձունսըս բնակեալ դեռ խընայեա ի մեզ։ Ա՛ուն ես դուբղն լու
սոյ։ դու պըսակ պարծանաց ի քեզ յուսացելոց։ որ ի բարձուն
Օ՛րհ նեալ գովեալ և ի սքբս հանգուցեալ։ և դու ես բնդունող
հոգւոց մերոց։ որ ի բարձունսըս բնակեալ դեռ միշտ և յաւիտեան.

յաղթեցին անօրէն՝ բռնաւորացն։ Եւ ե՞ս թագաւոր յաւետ՞ նից՝ որ
տակ ուրախ՝ նան՝ ընդ կամաւոր ջաւրարարն՝ ըրդնաւորացն։ որք
ըն՝ ցին։ և դատակիւք եղեն վերին զըմարթնոցն։ Ա՛յսօր և՝ հրճ
յսօր յիշատակ սրբոց՞ ք քոց՝։ որք տանջանաց անօրինացն համբե
ա՛ ՚ զիշատակըս վըկայից քոց տօնեմք այսօր՝ ք՛ս թագաւոր աղաչա
նօք սոցա՝ ողորմեա՛։ Ա՛րք յաղթեցին անօրէն բռնաւորաց հեղմամբ
արեանն իւրեանց՝։ և դատակիւք եղեն՝ վերին զըմարթնոցն։ Ա՛յս ընդ
կալան զ պնասակ անապական կենացն յանընդատուր լուսոյն։ և՝ միշտ ու
րախանան ընդ հրեշտակս՝ յերկինս։

Ա՛ ՚ զիշատակըս վըկայից քոց տօնեմք այսօր՝ ք՛ս թագաւոր աղաչա
նօք սոցա՝ ողորմեա՛։ Ա՛րք յաղթեցին անօրէն բռնաւորաց հեղմամբ
արեանն իւրեանց՝։ և դատակիւք եղեն՝ վերին զըմարթնոցն։ Ա՛յս ընդ
կալան զ պնասակ անապական կենացն յանընդատուր լուսոյն։ և՝ միշտ ու
րախանան ընդ հրեշտակս՝ յերկինս։

Ո՛ ՚ ողորմեա՛ ք՛ոյ զդուստրն քոյ մեզ տէր։ և արժանի՝ արա զմեզ
լուսեղէն յարկաց քոց ընդ՝ ե՛ք՝ ս՛ք՝ ս՛ պատրաստեա՛ք քո օթևանիս
սբ՝ ըդոց քոց՝ ընկալ՝ և՝ զ մեզ փըրկէ՛ չորդեգրութի՛ ի դ՝ ըժդո՛ խ՛ ևակ
նայ՝։ Ա՛ ՚ նըստի՛ լ քո յաստենի դատաւորս ահեղ՝ խնայեա՛ յարարածս քո
բարեխօսութի՛ ք և աղօթի՛ ւք սբ՝ ձ՛ ըգնաւորացն։

Ո՛ ՚ յիշատակըս վըկայից քոց՝ ք՛ս պատրաստեա՛մեզ՝ օրհնե՛ լըզ՝ ք՛ զ՝ ա՛ր՝ ժ՝ ա
նապէշ։ Ա՛յժմ՝ ՚ ա մատուցին զանձինս իւրեանց՝ ք՛ զ պատարագ արեա
մըն իւրեանց և ակնունէին պնասակի՛ լի՛ քն տէր։ Ա՛ոյս՝ ՚ աղօթի՛ ւք փըր
կի՛ չ խնայեա՛ իմ՝ ք՛ եկեղեցի՛ քո՛։ զոր ընտ՝ ա՛ ՚ ր պատուական արեամբ
ը՛ դ՝ քո՛ սբ՝ ըդոյ՝։

Ե՛ ՚ ր ըզ հրաշափառ քո զօրո՛ թի՛ ւդ՝ ծանուցի՛ ր ազգի մարդկան՝։ ցու
ցանե՛ լով յաղթօղ՝ սբ՝ զ վըկայն՝ ի պա՛ տերազմի՛։ ՚ ին ա՛ նուա՛ ն քոյ տէր՝
ա՛ ՚ ր՝ ՚ ա՛ ՚ ր՝ ՚ ա՛ ՚ ր՝ ՚

ժամասէլ՝ տէր։

Եւ ես՝ Տիրակապատեալ՝ երկրպագեալ՝ քեզ փառք վայել պատիւ։ Այո՛ Հնազա՛ն՝ի մարդկանէ

Երգ վայելէ՝ ա՛ծ օրհնո՛ւթիւն. որ յարո՛ւթիւն դէս Ձայնիւ յա՛ւիտե-
նից նընջեցեալոց. Թագաւո՛ր և՛իշխան վերս օրհնո՛ւթիւնք ընդեր-
ձ՛ի ա՛միւսանգա՛մ գալըստեանդը. զոյ ձա՛ռ փառաց Թագաւո՛ր. ի
Ձայն փողոյ նորոգի՛ն հոգիք նընջեցեալցն. և յառնեն ի մե՛ռելոց անա-
պա՛կան մարմնո՛վ։ Ո՛ այն որոյ՝ և՛ մեք ըզ քեզ աղաչե՛մըք հայր եր
կնաւոր. դասաւորեա՛ ըզ նընջեցեա՛լսըն մեր ի՛ վերի՛նըդ քո երու-
սաղէմ. ի՛ ժողո՛վս անդրանկաց գրեալոց ե՛յե՛րկի՛նս։

Ձանարկեա՛ կենարարին ա՛ծայի՛ն բարեբա՛ռութիւն. ասէ եհայք օրհնե
ա՛լըք հօր իմոյ. ժառանգեցէ՛ք պատրաստեա՛լ ձե՛զ ըզ կեանն ի հան
դերձեա՛լ երկրի՛ն։ Ո՛նդառաջ երանե՛լ քեզ հաւատո՛վ ի յո՛դըս վերթե
նս. ա՛ծ ազգեաց լո՛ւսով պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն. ի՛ լը՛
սեալ ըզ Ձայն երանաւո՛ր կոչմանն։ Ո՛նդ ալքմէ քոումէ կացո ընդ ի
մասո՛ն ընչ՝ կո՛ւսանան. ի՛ լուսեղէ՛ն առաքաստին պայծառացեալ
ի դասս անմարմնոցն. ի՛ ժողո՛վս անդրանկաց գրեալոց ի՛ յե՛րկի՛նս։
Ո՛ հո՛գիս ծառայից քոց ձ՛ո՛ ընկալ ի դասս անդրանկաց գրեալոց ի՛
յե՛րկի՛նս։ Ո՛նկա՛լ վասըն ասացա՛ ըզ բանաւոր պատարագս ի՛ մէ՛ջ.

Հնորհեա՛ նոցա ըզ թողութի՛ւն գառանել յաւուրն յե՛տին։

Ո՛ր ընտրեցար ի՛ սկզբանէ ա՛ն ապականն կոյս մա՛րիամ. լո՛ւսալից
Ձա՛յր սըրբութեա՛ն. անձառ լո՛ւսոյն որ ի՛ հօրէ՛. առ նա մի՛շտ
բարե խնա՛յեա կե՛ցուցանել ըզ մե՛զ։ Ո՛ր առ ի՛քէն ե՛րկրորդ ա՛գամ
ձա՛ռ առաջնո՛ր յա՛ն նպատանաց բնութե՛ան մե՛րոյ՛ վ. պահելով զմահաբեր
պըտո՛ղն լո՛ւծեալ զպատրանս առնա։ Ո՛րդ աղաչեա՛մ մա՛րդ աստուա-
ծոյ ըզ ծնեալ ի՛ բե՛ն վա՛ռըն մեր. զի ընդ նըմի՛ն պահե՛լ վ

ե՛ր յարութի՛ւն նորա նորոգի՛ցուք առնա։

Ո՛ղջ Ո՛յսօր գոլով ի բե՛թանիայ. քո՛ ամենազո՛ր հրամա՛նաւըդ. Ձայ
նեցե՛ր ղաղարու և դո՛ղջացա՛ւ մնչ. դըժո՛խք պարտեցա՛ւ ա՛պականու
թի՛ւն լուծաւ. կենդանարա՛ր քո՛ կե՛ցո՛ըզ մե՛զ։ Ո՛յսօր գոլով ի բե՛
թանիայ զքո՛ զաշխարհակեցոյց ա՛ր գյարո՛ւթիւդ. յառաջագո՛ն ծա
նուցեր անապականաբար կոչմամբ զէորեքօրեայն ի՛ թաղմանէ՛. կեն։
Ո՛յսօր գոլով ի բե՛թանիայ. եբրայեցւոց մանկունքն ընդառաջեա՛ւ ասե՛
ին. զմա՛րիամ և զեղբայրն ի թաղմանէ յարուցեալ տրդին մարիամու. կե։
Ո՛ր Ո՛ղջո՛ւյն հօր եա՛կից ի՛ խա՛չ ե՛լեր կամաւ հօր ոդո՛ւմեա։
Ո՛նմանո՛ւթիւն տո՛ւօղ ա՛ծ՝ ի գերեզմանն ի՛ջեր ոդի մարդ ողջո՛ւմեա
Ո՛ւ յե՛րրորդ աւո՛ւր յարեար յոյս յարո՛ւթե՛ան ցո՛ւցար մե՛զ ոդո՛ւ։

անձնական զգեստն էին գոյացուցեցե. ահաւասիկ ծիլնար մարմինն
մեր։ Ես զանոնք տեսի ու ճանչցայ. եւ ասոնք էին ամենայն
սուրբերն որ յերկինս են. եւ ասոնք էին ամենայն հաւատացեալք
որ ի Քրիստոս հանգուցեալ էին. եւ ասոնք էին ամենայն
մարդիկ որ ի սկզբանէ աշխարհի մինչեւ ցայսօր հանգուցեալ
էին ի Քրիստոս։ Եւ ասոնք էին ամենայն մարդիկ որ ի
սկզբանէ աշխարհի մինչեւ ցայսօր հանգուցեալ էին ի Քրիստոս։
Եւ ասոնք էին ամենայն մարդիկ որ ի սկզբանէ աշխարհի
մինչեւ ցայսօր հանգուցեալ էին ի Քրիստոս։ Եւ ասոնք էին
ամենայն մարդիկ որ ի սկզբանէ աշխարհի մինչեւ ցայսօր
հանգուցեալ էին ի Քրիստոս։ Եւ ասոնք էին ամենայն մարդիկ
որ ի սկզբանէ աշխարհի մինչեւ ցայսօր հանգուցեալ էին ի
Քրիստոս։ Եւ ասոնք էին ամենայն մարդիկ որ ի սկզբանէ
աշխարհի մինչեւ ցայսօր հանգուցեալ էին ի Քրիստոս։ Եւ
ասոնք էին ամենայն մարդիկ որ ի սկզբանէ աշխարհի մինչեւ
ցայսօր հանգուցեալ էին ի Քրիստոս։ Եւ ասոնք էին ամենայն
մարդիկ որ ի սկզբանէ աշխարհի մինչեւ ցայսօր հանգուցեալ
էին ի Քրիստոս։ Եւ ասոնք էին ամենայն մարդիկ որ ի

դուց մարդկան. յայնմաւուր ահեղին.

ԺԱՄ Հարկանէ հրեշտակապետն եւ կոչէ ի դաստատէն զազգս
մարդկան՝ հրեշտակապետն եւ կոչէ ի դաստատէն զազգս
Օ արհնութեամբ դողջն արարածք ի ձայնէ սրօքեսագէ փողոյն. յոր
ցայն ձըշմարիտ պատարագ եւ զհնութեան անապական. եկ։ Յ ժամ եւ միշտ
խորանի քում հիմնեցաւ այսօր. եկայք։ Փառք հօր։ Ի նմա մատու
եմ. եկայք ժողովուրդք երկրըպագեսցուք։ Ի ԿՄ պատուականի
խչի Եղան քո ուր զօրութեան հանապատով կանգնեցաւ ի խորանի քո
անարատ ըմմանուհւոյն տաճար բանին հօրն երկնաւորի օրհ.
ջին օրհ։ Ի զքեզ ունիմք բարեխօս կոյս անհարմանագեալ. մայր
ծագումն արեւու լուսոյն ձըշմարտի որով հերքեաւ խաւարն առա
ձնդոցս և այն յոյսն սփռեցաւ մեզ ընդ ամենայն. օրհնութեամբ
ըզ քեզ մեծացուցանեմք։ Ոտն լուծիչ երկանց բարձոյ ան նի ծից
Թը ընդ մարդ շնամուն և փոխեցան երկնից յաւրըհնուեցան աղօթ։
մ Ի վ գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ յերեմ այ հոտ անմահու թեան
իւրեանց կատարելին ըս հաձոյից կամաց քոց ըզնահատակիչըք հրդեհու
ած ամենայն ըզ ձեռն ի ձեռն ի ձեռն ի

Ա՛ծ ես ինձ ասացեր, որ ես ձայն մը լսեցի ետեւէս, որ ինձ կ՚ըսէր. «Ես եմ Ալֆան եւ Օմեգան, առաջինն ու վերջինը, եւ ինչ որ կը տեսնես, գրէ՛ մատեանի մը մէջ եւ ղրկէ՛ եօթը եկեղեցիներուն»։ Ես դարձայ տեսնելու համար թէ ո՞վ էր ինձ հետ խօսողը, եւ երբ դարձայ, տեսայ եօթը ոսկի մոմակալներ, եւ մոմակալներուն մէջտեղ՝ մարդու որդիի նման մէկը, հագած ոտնաթաթերուն հասնող հանդերձ մը եւ կրծքին վրայ ոսկի գօտի մը։ Անոր գլուխն ու մազերը սպիտակ էին՝ ինչպէս սպիտակ բուրդ, ինչպէս ձիւն, եւ աչքերը՝ ինչպէս կրակի բոց։ Անոր ոտքերը նման էին ճրագարանի մէջ եռացող պղինձի, եւ ձայնը՝ ինչպէս շատ ջուրերու ձայն։ Աջ ձեռքին մէջ եօթը աստղեր ունէր, եւ բերնէն սուր երկսայրի սուր մը կը դուրս գար, եւ երեսը կը փայլէր ինչպէս արեւը՝ իր զօրութեան մէջ։ Երբ զայն տեսայ, անոր ոտքերուն առջեւ մեռելի պէս ինկայ։ Ան աջ ձեռքը դրաւ վրաս եւ ըսաւ. «Մի՛ վախնար, ես եմ առաջինն ու վերջինը, եւ կենդանի եմ, մեռած էի, եւ ահա յաւիտեան յաւիտենից կենդանի եմ, եւ դժոխքի ու մահուան բանալիները ունիմ։ Գրէ՛ ուրեմն այն բաները, որ տեսար, եւ որ կան եւ որ պիտի ըլլան ետքէն։ Եօթը աստղերուն գաղտնիքը, որ տեսար իմ աջ ձեռքիս մէջ, եւ եօթը ոսկի մոմակալները այս են. եօթը աստղերը եօթը եկեղեցիներուն հրեշտակներն են, եւ մոմակալները՝ եօթը եկեղեցիները։

Եփեսոսի եկեղեցիին հրեշտակին գրէ՛. «Ասոնք կ՚ըսէ նա, որ իր աջ ձեռքին մէջ կը բռնէ եօթը աստղերը, որ կը քալէ եօթը ոսկի մոմակալներուն մէջ։ Գիտեմ քու գործերդ, աշխատութիւնդ եւ համբերութիւնդ, եւ որ չես կրնար չարերը տանիլ, եւ փորձեցիր անոնք որ կ՚ըսեն թէ առաքեալներ են, բայց չեն, եւ գտար զանոնք սուտ։ Համբերութիւն ունիս, եւ տարիր անուանիս համար, եւ չես յոգնած։ Բայց քեզի դէմ բան մը ունիմ, որ առաջուան սէրդ թողուցիր։ Ուրեմն յիշէ՛ որտեղէն իյնալդ, եւ ապաշխարէ՛, եւ առաջուան գործերը ըրէ՛. եթէ ոչ՝ քեզի կու գամ շուտով, եւ քու մոմակալդ իր տեղէն պիտի շարժեցնեմ, եթէ չապաշխարես։ Բայց քու մէջդ կայ այս, որ նիկողայեցիներուն գործերը կ՚ատես, զորս ես ալ կ՚ատեմ։ Ով որ ականջ ունի, թող լսէ՛ թէ ինչ կ՚ըսէ Հոգին եկեղեցիներուն։ Յաղթողին պիտի տամ կեանքի ծառէն ուտել, որ Աստուծոյ դրախտին մէջ է։

Զմիւռնիոյ եկեղեցիին հրեշտակին գրէ՛. «Ասոնք կ՚ըսէ առաջինն ու վերջինը, որ մեռած էր, եւ կենդանացաւ։ Գիտեմ քու նեղութիւնդ եւ աղքատութիւնդ, բայց հարուստ ես, եւ գիտեմ հայհոյութիւնը անոնց, որ կ՚ըսեն թէ հրեայ են, եւ չեն, հապա Սատանայի ժողովարանէն են։ Մի՛ վախնար այն բաներէն, որ պիտի քաշես։ Ահա Սատանան պիտի ձգէ ձեր մէջէն քանի մը հոգի բանտ, որպէսզի փորձուիք, եւ տասը օր նեղութիւն պիտի ունենաք։ Հաւատարիմ եղիր մինչեւ մահ, եւ կեանքի պսակը պիտի տամ քեզի։ Ով որ ականջ ունի, թող լսէ՛ թէ ինչ կ՚ըսէ Հոգին եկեղեցիներուն։ Յաղթողին երկրորդ մահը վնաս պիտի չընէ։

Պերգամոնի եկեղեցիին հրեշտակին գրէ՛. «Ասոնք կ՚ըսէ նա, որ ունի սուր երկսայրի սուր մը։ Գիտեմ որտեղ կը բնակիս, ուր Սատանայի աթոռը կայ, եւ կը պահես անունս, եւ չուրացար հաւատքիդ, նոյնիսկ այն օրերուն, երբ հաւատարիմ Անտիպաս մեռաւ իմ մէջս, որ քու քաղաքիդ մէջ սպանուեցաւ, ուր Սատանան կը բնակի։ Բայց քեզի դէմ քանի մը բան ունիմ, որովհետեւ հոն ունիս անոնք որ Բաղաամի վարդապետութիւնը կը պահեն, որ Բաղակին սորվեցուց Իսրայէլի որդիներուն առջեւ գայթակղութեան քար դնել, կռոտներուն զոհուածը ուտել եւ պոռնկութիւն ընել։ Այսպէս դուն ալ ունիս անոնք որ Նիկողայեցիներուն վարդապետութիւնը կը պահեն։ Ուրեմն ապաշխարէ՛, եթէ ոչ՝ քեզի շուտով պիտի գամ, եւ անոնց հետ պիտի պատերազմիմ իմ բերանիս սրով։ Ով որ ականջ ունի, թող լսէ՛ թէ ինչ կ՚ըսէ Հոգին եկեղեցիներուն։ Յաղթողին պիտի տամ ծածկուած մանանայէն, եւ սպիտակ քար մը պիտի տամ, եւ քարին վրայ նոր անուն մը գրուած, զոր ոչ ոք գիտէ, բայց միայն ան որ կ՚առնէ։

Թիատիրայի եկեղեցիին հրեշտակին գրէ՛. «Ասոնք կ՚ըսէ Աստուծոյ Որդին, որ ունի աչքեր՝ ինչպէս կրակի բոց, եւ ոտքերը՝ ինչպէս պղինձ ճրագարանի մէջ։ Գիտեմ քու գործերդ, սէրդ, հաւատքդ, ծառայութիւնդ, համբերութիւնդ, եւ որ վերջինները առաջիններէն աւելի շատ են։ Բայց քեզի դէմ բան մը ունիմ, որովհետեւ կը հանդուրժես կնոջ Յեզաբելի, որ կը կոչէ ինքզինքը մարգարէուհի, եւ կը սորվեցնէ ու կը մոլորեցնէ իմ ծառաներս, որ պոռնկութիւն ընեն եւ կռոտներուն զոհուածը ուտեն։ Տուի անոր ժամանակ մը, որ ապաշխարէ իր պոռնկութենէն, բայց չուզեց։ Ահա զայն պիտի ձգեմ մահիճի մը մէջ, եւ անոր հետ պոռնկացողները մեծ նեղութեան մէջ, եթէ չապաշխարեն անոր գործերէն, եւ անոր զաւակները մահուամբ պիտի սպանեմ, եւ բոլոր եկեղեցիները պիտի գիտնան թէ ես եմ որ երիկամուններն ու սիրտերը կը քննեմ, եւ ձեզմէ իւրաքանչիւրին պիտի տամ ձեր գործերուն համեմատ։ Ձեզի՝ Թիատիրայի մնացեալներուդ, որ այս վարդապետութիւնը չունիք, եւ որ Սատանայի խորհուրդները չգիտցած կ՚ըսեն, ասոնք կ՚ըսեմ, թէ ուրիշ բեռ մը չեմ դներ ձեր վրայ, միայն ինչ որ ունիք, պահեցէ՛ք մինչեւ որ գամ։ Յաղթողին եւ իմ գործերս մինչեւ վերջը պահողին պիտի տամ ազգերուն վրայ իշխանութիւն, եւ պիտի հովուէ զանոնք երկաթէ գաւազանով, ինչպէս կաւեղէն անօթները կը փշրուին, ինչպէս որ ես ալ առի հօրմէս, եւ պիտի տամ անոր առաւօտեան աստղը։ Ով որ ականջ ունի, թող լսէ՛ թէ ինչ կ՚ըսէ Հոգին եկեղեցիներուն։

զարուս. և՝ ծանուցիր զՅիծուքիդ ընդ հանուր տիեզերաց՝. լուսաւո-
փառաբանիս՝ ի բարձունս՝. զնըքնջեցեալսըն յանուն քո ընկալ
ցեր իմ՝ առաքեա՛ս. որ միա՛ծինդ ես մարդասէր։ Որ ու-
նիս իշխանութիւն մահու և կենաց. յիշեա՛ զհոգիս նընջեցելոց մերոց.
և հանդո՛ս ընծայս քո ի խորան քումմ սիրելոյ՝. ո՛ր։ Որ յաշխ՛ ես օրհ
նեա՛լ տէր՝. արժա՛ն նկ՛ատս ըզ ծառայս քո՝ վերըստի՛ն նորոգման՝. ի՛
լսե՛լ ըզ ձայն աՅծոյին փո՛ղոյն. ընա՛ռաջ ելանե՛լ քոյոց փառացդ. որ մի։
Հանգա՛ստ խաղաղութե՛ն. որ քո՛ղցրութե՛ն ինա՛ւ զքո զարարածս
յիշեա՛ տ՛ր զհոգիս նընջեցելոցն ընդ՝ ընծայս քո՛. և՝ դասաւորեա՛ ի՛ յա՛
ռըն այցելութե՛ն։ Որ կո՛չեցեր ի դրանց մահու ըզ սիրելի՛ն քո զՀա
զարուս. և՝ ծանուցի՛ր զՅիծուքի՛դ ընդ հանուր տիեզերաց՝. լուսաւո-

Աստուածային Պատարագ

Աստուածային Պատարագ

Աստուածային Պատարագ

ՂԵՂ. Լուսոյ ծոյլ ոտն.

Ղ.Զ: Լուսոյ ծոյլ ոտն.

ՂԵՂ. Լուսոյ ծոյլ ոտն.

կան

Թէ հնարէիք ընդհատել մեզ։ Եւ ի երկրի երեւեցար, և յերկնի մարդ
առաքեալս ի բանտ ձեր պահօնէիք։ Ի քէն հայցեմք մեք Թողու-
ր մարդկան զանցառութիւնս նոցա. և մշտնջենաւոր փա-
ռաց ընդ հրեշտակսն փա՛ռք ի բարձունս մեծի՛ աստ
քեն ընդէն ընդ հրեշտակսն փա՛ռք ի բարձունս մեծի՛ աստ
նչեն զեկեղեցիս քո կաթուղիկէ եկեղեցւոյ հնորհսդոյ. զյաղթական զօ
պատուական զքո ընկալ, աստ նըշանս. մատուցանեմք զօրհներ
Թեն մի՛շտ ի բարձունս։ Եւ ա՛ստ կամաբ քո՛ զքո և՛ Թևո՛ք ամենազօր աստ
հոգւոյն. և դասուք հրեշտակաց Թռուցեալ երկնաւորի. ի լեռնէն
վարագայ բնակիլ հնամ. փառք հօր, և՛ որդւոյ և՛ հոգւոյն սրբոյ
պագեսցուք աստ նըշանս. հաստատեալ միաբան զձեռ
նս ձեր ի սրբութի՛ն. և՛ զի բնակեալն իսմա մի՛շտ փառաւորեա
ցուք. և՛ յաւիտեան և՛ միշտ։ Ընծայիլ քո յատենի դատաւորի ահեղ. ա
ղաչանօք սբ աստ նըշանս յիշեա զի նըշոյլ ցեասըն ես մեր. յորժամ
այցելու անձամբ փառօք իջանդի քո՛ն փա՛ռք յաւիտեան ամէն

Գ. ի. ։ ասա ։ ։ ։

յաւետեաւրանա՛. զոր ։

Թե ըզ կատարեալն անձն աւրուբ՛ որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէ՛ն
զոր ։ աղբիւրն ի մաստո՛
ու Թե՛ լ զուաց չնորհակա՛ցք առաքելոցն ։ զոր ։ Օ
զբան հնձողն չնորհաց ։ որ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտր
փուա՛ւորե՛ք հոգևոր երգով ։ Օ համագոյակիցըն հօր և որդւոյ
Ոչ մոռ ձայնի կ՛ի վերնատունն այսօր նըման սաստիկ հողմոյ՝ զոր
ան՛ընկըզնաբար բըղխումն ի՛ հօրէ վհոգին ՀՀրեշտակապետ ։ որ հր
ծեր ըզ մարդն առ կենաց փայտն և յանմահական ՀՀաշակն ։ քրի՛
Ո՛ր երեքօրեայ յարուԹի՛ք՝ քո և համբարձմամբդ յերկինըս վերա
ո՛ր ՀՀ տըբտմա՛ղըդ՝ քո չարչարանօք խաչին ։ աղատեցեր ըզ մա
դն ի՛ տըբտմ ա՛զգեանց փայտէն՝ և ի՛ մեղսաձո՛ւկ պըտղոյն ։ քո՛ ՀՀրեշ
և՛ մեզ ողորմեաց ։ ՀՀր մահուա՛մբ քո կենդանի՛ և մեռեալ Ըրդ՛ յ
կրե՛ ։ նորոգեցեր զաշխարհս և՛ զհողացեալ բնուԹի՛ն ։ քո՛ ։
ՀՀր երեքօրեայ յարուԹի՛ք՝ քո և համբարձմամբդ յերկինըս վերա
ծեր ըզ մարդն առ կենաց փայտն և յանմահական ՀՀաշակն ։ քրի՛
Հգ Օ անընկըզնաբար բըղխումն ի՛ հօրէ վհոգին ՀՀրեշտակապետ ։ որ հր
Ոչ մոռ ձայնի կ՛ի վերնատունն այսօր նըման սաստիկ հողմոյ՝ զոր
փուա՛ւորե՛ք հոգևոր երգով ։ Օ համագոյակիցըն հօր և որդւոյ
զբան հնձողն չնորհաց ։ որ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտր
Թե՛ լ զուաց չնորհակա՛ցք առաքելոցն ։ զոր ։ Օ աղբիւրն ի մաստո
Թե ըզ կատարեալն անձն աւրուբ՛ որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէ՛ն
յաւետեաւրանա՛. զոր ։

Այր ա՛նըսկիզբն քաբեխնամ մարդա՛սէրը. որ ստեղծիչ գե՛ս հո գւոց և մարմնոց. յիշեա՛ զնընջեցեալսըն մեր. և՛ հանգո՛ ընդ ա՛բըս քո՛: Արդիւ միածի՛ն. որ գըթածդ ես՝ աւա՛ ամենե՛ սեա՛ն. և՛ խաչե՛ա և՛արեամբ գնեցեր զմ քո՛ ժողովուրդս. յիշեա՛ զգինա՝ աղբեան քոյ սո՛ր. և՛ հանգո՛ ընդ ա՛բըս քո՛: Ո՛րդիդ Աստուա՛ծոյ որ աղբիւր գես ա՛նըսպառե՛լի. և՛ լըցուցիչ ամենայն բարութեաց.

յիշեա՛ զնընջեցեալսըն.

Ա՛ստուածդ իբե՛ն թագաւոր փառաց՝ փառաւորեալդ՝ ի զուարթնոց. ընդ նընջեցեալսըն մեր ընկալ մարդասէրը սո՛ր. և՛ հանգո՛ ընդ ա՛բըս քո՛: Ա՛ռաքեա գա՛ն փառաւոր հո՛ր դատել զերկիր արդարութե՛ամբ զեգական. ընդ նոսն՝ Ա՛ստուածդ քո յա՛ռնէ դատաւոր ահե՛զ քո՛ փրկիչ մեր և՛ յոյս. ըզն՝

Ո՛ր սրարիչ գես. արա՛բածոց հանգուցեալ՝ ի հրեղէն կառս. յիշե՛ զհոգիս նընջեցելոց մերոց. և՛ հանգո՛ ընդ ա՛բըսքո՛: Ո՛ր երկայնա՛ մի՛ա գես առ ամենեսեա՛ն. և՛ներծո՛ղ յանցանաց մերոց. յիշեա՛ զհո՛

ա՛ստ Ա՛նան որ ընդ հո՛ր կի՛ւթե և՛ համագո՛յ աբ հոգւոյն. ըզ պատկե՛ր իւրական խառնեա՛ր ընդ հո՛ղանիւթ բընութեա՛ն. զոր զարդա՛ր ընեա՛ր փա՛ռօք եղե՛ ի դրախտին փափկութեա՛ն: Որում ցընծա՛յը զուարճացեալ ա՛նասնըբնակա՛ն խընդութեա՛ք. քա՛նզի զա՛ծ տեսանէր միշտ խո՛նարհեա՛լ ի դրախտին. յորմէ՛ զլուսոյն ճառագայթ տըպաւորըը՛ ի լինքեան: Ա՛ն որոյ աղաչեա՛ մայր ա՛յ մարիամ. զիաճա՛ն զո՛ զորդին զի՛ ընծրհեսցէ՛ ստուգապակին. ժառանգե՛լ վերըսատին մեզըզ դրախտին վայելչութե՛ն:

Ա՛յս միա՛ծինն անմա՛հութեաց պարգեւատուն երևեցաւ ըմ՛ մ՛ ա՛ն. խանչանեաց զզօրութի՛ մահո՛ն: Ի՛ր զհամա՛ր մեզ արտասուաց մա՛ր ըհամու և՛ մարթեալի՛ անկեալ առ ոտսըն տեա՛ռն. խընդրեցին զնո՛ ըմգնա՛ն եղբօրն: Ի՛ա՛նկ՛ա՛ բա՛ն ա՛ծ կենագործեացըզ ղա՛զարոս ի՛ թաղա՛նքն հա՛զ. և՛ ե՛կեալ արտաքս. ա՛նանապակա՛ն:

Ո՛ր ժամ եկն՝ ի գերեզմանն՝ ի՛ [illegible] կա՛նայք. և՛ բերին ըզ խո՛ւնկան՝ ի խընկել զանապակա՛ն մարմի՛նն: Ա՛յնժամ հրեշտակն աւե՛տարանեցը յա՛ռ ըներ՝ ասելով՝ ա՛ռ ա՛ւետարանեցը զյարու՛թի՛ն տե՛ռն: Ա՛ռ ա՛ւետարանեցը զյարու՛թի՛ն տե՛ռն. ապա՛ մեզ ի՛նչ ե՛ս ա՛ռ ա՛ւետարանեցը զյարու՛թի՛ն տե՛ռն:

Հանգիստ առաքելոցն երկնըպագելին. ծրհնելով զոր հայր զանաքօղ
բանին. Եւ ամենասաստիկ գունդըդ սըրբոցն իվերնատունն խոր
հըրդոյ. համբարձմամբ աչաց սպասելին հոգւոյն. օրհնելով զոր
Քանկարծ ահա հընչմամբ հնձղեալ կենդանարար աղբեւր լուսոյ.
անմահական կենաց լուսով զարդարեալ. որք օրհնելին զոր հայր զա
ՀԱՅԱԾԻՆ միայր և կոյս. ծանգօղ արեգականն աւրդարութիե՛ն
լուսաւորեանցն զոր մեզ. հոգևորիերգով զքեզ բարեբանե՛մք և փառա
ւորե՛մք զոր միածին քո զորդին. Ո՞յժ զօրինըս բընութիե՛ մարդկան
հրաշափառ քո ծընունդ և զհուրեի՛ բնութիե՛ն անբոզջ պահեալ. և՛
կուսութիե՛ դ քո ոչ խախտեցան կընի՛ք. հոգևորերգով զքեզ բա
Ո՞ քե՛զ մորենի անկէզ լեառըն վի՛մածին դո՛ւռըն փակեալ և՛ աղ
բեւր կընքեալ. նախատեսացըն գուշակեալ մայր և՛ կոյս. հոգև
Լսելի Ա՛ՍՏՒԾ քոյ Ձեռ երկրըպագեն անարատ՛ք ամ՛ որ՝ի փըրկութիե՛ն մեզ
կանգնեցար. ամե՛ն եղիցի մեզ պահապան յաղթօղ. անպրեցուցանել
ըզ մեզ՝ի պատրանաց բանսարկուին. Ո՛մմա բարձրացար բարձո՛ղ
անիծից. որ փառաւորեա՛ք ես ընդ հօր. ժո՛ղովք ե՛ըզ հեռացեալ
սըրն կենսաբեր փայտիւն. ա՛պ՝ փառք հօր՝ Ո՛վաս լուսաւորեցան
արարածք ամ՛. սմա՛ սպասելին արդելանե՛քն՝ի մեղսասէր բանին
որ ազատեաց ըզ մեզ՝ի պատրանաց բա՛ն. Ո՛յժմ և միշտ.
Ո՛ր միւսանգամ գալոց ես հայրենի՛ փառո՛ք նորոգե՛լ զնախաստեղծին
ծընունդ. յիշեա՛ զհոգի՛ անընչեցելոցդ մերոց. և՛ հանգո՛ւ սբ՛ըն քո

ՕՐՀՆԵՐԷ ՆՈՒ ԳՈՒՆ ՎՐԱՆ ՈՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՐԴ

Ո՛վ Տէր Աստուած մեր, որ ամենայնի ստեղծող ես եւ արարիչ, որ ի սկզբանէ ստեղծեցեր զերկինս եւ զերկիր, զծով եւ զամենայն որ ի նոսա է, եւ ամենայնի տուեր կեանս եւ շունչ եւ ամենայնի տնօրինես, որ ի սկզբանէ ստեղծեցեր զմարդ ըստ պատկերի քոյ, տէր պատուեցեր զնա, եւ ասացեր ընդ նմա, եւ ամենայն ազգաց ազգաց ի նմանէ ծնանել

Ա՛ղ-
ձայնի՛ւ փաղցն համահաւասք է՛ զ նընջեցեալսն որ յադամայ. բա՛ց
զայրհուրեցուցանէ զարարածս ի գալըստեան նորա. և՛ քաջահընչօղ
կարնպատեալ լինին գալ ըստեան նորա. բա՛ր։ Ա՛ր ահագին դողմամբ
գալ ի դատել զերկիր։ և՛ բնաբանուր բանակըք վերին՝ն զնա՛րելոցն
զբը արարչէ՛ զ նա յաւետեան։ Ա՛ր փառօք հօր հանդերձեալ է
ծայրէ երկնից մինչ ի ծայրս նոցա։ Ա՛ր ոչ տայ օրհնեցեալքն. բա՛ց
ի՛ զատել զերկիր։ Ա՛ր ոչ ասէ օրհնեցեալքն. բա՛ց
զայրհուրեցուցանէ զարարածս ի գալըստեան նորա. և՛ քաջահընչօղ
կարնպատեալ լինին գալ ըստեան նորա. բա՛ր։ Ա՛ր ահագին դողմամբ
գալ ի դատել զերկիր։ և՛ բնաբանուր բանակըք վերին՝ն զնա՛րելոցն
զբը արարչէ՛ զ նա յաւետեան։ Ա՛ր փառօք հօր հանդերձեալ է
ծայրէ երկնից մինչ ի ծայրս նոցա։ Ա՛ր ոչ տայ օրհնեցեալքն. բա՛ց

Ա՛ղ-
ձայնի՛ւ փաղցն համահաւասք է՛ զ նընջեցեալսն որ յադամայ. բա՛ց
զայրհուրեցուցանէ զարարածս ի գալըստեան նորա. և՛ քաջահընչօղ
կարնպատեալ լինին գալ ըստեան նորա. բա՛ր։ Ա՛ր ահագին դողմամբ
գալ ի դատել զերկիր։ և՛ բնաբանուր բանակըք վերին՝ն զնա՛րելոցն
զբը արարչէ՛ զ նա յաւետեան։ Ա՛ր փառօք հօր հանդերձեալ է
ծայրէ երկնից մինչ ի ծայրս նոցա։ Ա՛ր ոչ տայ օրհնեցեալքն. բա՛ց

Ա՛ղ-
ձայնի՛ւ փաղցն համահաւասք է՛ զ նընջեցեալսն որ յադամայ. բա՛ց
զայրհուրեցուցանէ զարարածս ի գալըստեան նորա. և՛ քաջահընչօղ
կարնպատեալ լինին գալ ըստեան նորա. բա՛ր։ Ա՛ր ահագին դողմամբ
գալ ի դատել զերկիր։ և՛ բնաբանուր բանակըք վերին՝ն զնա՛րելոցն
զբը արարչէ՛ զ նա յաւետեան։ Ա՛ր փառօք հօր հանդերձեալ է
ծայրէ երկնից մինչ ի ծայրս նոցա։ Ա՛ր ոչ տայ օրհնեցեալքն. բա՛ց

Ա՛զատեցո՛ւք զկենաւորսն մեր. որ դատաւոր է՛ կենդանեաց և՛ մեռելոց. զի՛ արժանի՛ արասցէ՛ զնոսիկ զնընջեցեալսն մեր մըտանել՛ ի՛ յաւուրս գա՛մատ ընդ ի՛ մա՛տուցն կո՛չանսըն. քա՛։

Մ՛Ա՛նատ տա՛ճար բնա՛կարան ա՛՛նբա՛՛ր քանի՛՛ն այ՛. մա՛՛րեա՛մ նբ՛կո՛՛մ՛՛ս յա. զքե՛զ և բ՛զ ծընեա՛լ իքե՛՛ն մե՛ծ ա՛՛ցուցանե՛՛մք։ Հարգա՛՛նդ ի՛՛ կրեցե՛՛ր որ յա՛՛ռա՛՛ք քանզ յա՛՛ւիտե՛՛նս ի՛՛ հո՛՛ր ըզ քա՛՛նն. և՛՛ծընա՛՛ր մա՛՛րմնո՛՛մ՛՛ս՛՛վ զքե՛զ։ Ա՛՛րդ խընդրե՛՛մք իքե՛՛ն անդա՛՛դա՛՛ր բարեխո՛՛սեա՛՛ վա՛՛ն անձանց մերոց. առ որդի՛՛ն քո միա՛՛ծի՛՛՛՛ն փը՛՛րկե՛՛լ ըզ մե՛՛զ ի՛՛ փորձուե՛՛ք և յա՛՛ր՛՛ մ՛՛ վընա՛՛սնգի՛՛ց մերոց։

Ա՛՛րարի՛՛չ աշխա՛՛ և՛՛ ըստեղծի՛՛չ ա՛՛զգի մա՛՛րդկա՛՛՛՛ն. միա՛՛նտե՛՛ս առնե՛՛ր ըզ ընընջեցեալսըն մեր. այլ հանգո՛՛ զհո՛՛գի՛՛ս նոցա՝ ընդ սո՛՛ւրբսըն քո՛։ Ա՛՛րդեո՛՛ւք միա՛՛ծի՛՛ն յաւուրե՛՛ն տի՛՛եզերակա՛՛՛՛ց. մի՛՛ անտե՛՛ս առնե՛՛ր ըզ. Ն՛՛ոքո՛՛ւք ձ՛՛ըմարնտ մ՛՛ն խո՛՛թարի՛՛չ սքա՛՛ւորա՛՛՛՛ց. մի՛՛ անտե՛՛ս առնե՛՛ր ը՛՛ զ՛՛ե՛՛ռըք քո՛՛ սրարին. և՛՛ ըստեղծի՛՛ւ զի՛՛ս ի՛՛ հողի՛՛՛՛ց. ի՛՛ յօրմէ՛՛ նո՛՛ւ ըզ քե՛՛զ աշխա՛՛ յա՛՛ւիտե՛՛ան։ Ա՛՛ոկ պատրանո՛՛ք բա՛՛նսարկուի՛՛ն խաւիա նեցայ յա՛՛նձառ լուսո՛՛՛՛ն. և դա՛՛ռձայ անդրէ՛՛ն ի հո՛՛ղ յո՛՛րմէ՛՛ ստեղծա՛՛յ։ Ա՛՛ղխեթարի՛՛չ սո՛՛ւ հոգի՛՛ լուսաւորեա՛՛ զմե՛՛ր նընջեցեա՛՛՛՛ցն և՛՛ հան գո՛՛ զհոգի՛՛ս նոցա ընդ սբ՛՛ս քո՛։

Ա՛՛յր անո՛՛հակալ և՛՛ բարեգո՛՛ւթ. մաղթե՛՛լով հայցե՛՛մք՝ իքե՛՛ն վասըն մեր նընջեցելոցն աղո՛՛ժ՛՛նաւորել հանգըստեան օթե՛՛վանի՛՛ սը՛՛ըս՛՛ն։ Ա՛՛ռնա՛՛ւ ծընո՛՛ւնդ հո՛՛ր որդի՛՛ս. որ մահկանացուաց կեանքդ ես՝ զհո՛՛գիս նընջեցելոցդ մեր ընկա՛՛լ. և՛՛ աղաժ՛՛նաւորեա՛՛. հան։ Ի՛՛՛՛ւ նորոգո՛՛ղ սբ՛՛ հոգի՛՛ յո՛՛րժամ նորոգես զա՛՛պականեալսն՝ յա՛՛յնժամ շնո՛՛րհեա՛՛ և մեր նընջեցելոցն աղաժ՛՛նաւորիլ։

Ն՛՛՛՛ոյրժա՛՛մ յե՛՛րկնից գո՛՛ղէ ի՛՛ փո՛՛ղն ազդեցո՛՛ք՝ յա՛՛նո՛՛ւթի՛՛վ տի՛՛ր եկե՛՛ղեցւոյ ի՛՛ դատաստա՛՛ն ա՛՛հա՛՛ւոր. յանմա՛՛ռա՛՛ւ ա՛՛հեղի՛՛ն յի՛՛շեա տէ՛՛ր ի՛՛՛՛ զ՛՛ը և՛՛ ըզ մեր՝ ըզ նընջեցեալսն. և՛՛ հանգո՛՛ ընդ սբ՛՛ս քո՛։ Ն՛՛՛՛ոյրժամ ձա՛՛ռագա՛՛՛՛ զ՛՛ք ա՛՛ծո՛՛ւե՛՛ցէ՛՛ք փայլե՛՛ն ն՛՛ յ՛՛յարու՛՛ե՛՛ք. և՛՛ զ՛՛ըպարու՛՛ե՛՛ք՛՛ զ՛՛ք հրա՛՛շի՛՛ զ՛՛ըն բա՛՛նի՛՛ն յայ՛՛նմ ա՛՛ւ՛՛՛՛ր ա՛՛հեղի՛՛ն յի՛՛շեա։ Օ՛՛ ա՛՛րհնո՛՛ւե՛՛ա՛՛ զ՛՛ողա՛՛ն ա՛՛րա՛՛ զ՛՛ա՛՛ծ՛՛ զ՛՛ ի՛՛ձայնե՛՛ սո՛՛ւրբ՛՛ե՛՛ա՛՛գո՛՛ւ փո՛՛ղըն՝ յո՛՛ւր՛՛ժա՛՛մ՝ հա՛՛ւքա՛՛կան՛՛ հրե՛՛շտա՛՛կա՛՛պե՛՛ ան՝ և՛՛ կո՛՛չե՛՛ զ՛՛ի՛՛ դա՛՛տաստա՛՛ն զ՛՛ա՛՛զգս ա՛՛ո՛՛ր՛՛դո՛՛ւ՛՛ց մ՛՛ա՛՛րդկան՛՛ յա՛՛յնմա՛՛ւո՛՛ր ա՛՛հեղի՛՛ն։

Ա՛՛ոյս Ն՛՛ՀԱ՛՛ Ա՛՛ՐՈՒԱ՛՛ՐԴ ՅՕԳՆ ԱՍԱ՛՛.

Ա՛՛ր Թագա՛՛ւո՛՛րդ ես Թագա՛՛ւո՛՛ր՛՛ց. և՛՛ բա՛՛շխո՛՛ղ կե՛՛նդանու՛՛թե՛՛ա՛՛ զ՛՛ա՛՛ղգի՛՛ մ՛՛ա՛՛րդկան՛՛՝ այ՛՛սօր մ՛՛ա՛՛րդա՛՛սիրու՛՛թե՛՛դ՛՛ք՛՛ ըզ նընջեցեալսըն մեր ընկա՛՛՛՛ւ. և՛՛ հանգո՛՛ ընդ սբ՛՛ս՛՛ք՛՛ ա՛՛ստբ՛՛ա՛՛ծ հա՛՛՛՛ ր՛՛ցընը նո՛՛ա

Ա՛ր ձեզ ասեմ ոչ ոք կարէ ասել մարդկան եղ գործս. և՛ մեր գայցես անձամբ փառօք՝ հատուցանել մարդկան եղ գործս։ Ա՛ր ձեզ ասեմ ոչ ոք կարէ ասել մարդկան եղ գործս. և՛ մեր գայցես անձամբ փառօք՝ հատուցանել մարդկան եղ գործս։

Ա՛ՐԱՐԻՉ և մարդասէր տէր՝ որ վասն մեր ըզ մահ ձեռնարկեցեր. տէ՛ր ամէնից հարցընդ մերոց՝ Աստ որ խոստացար հաճատացեալոցն ընդ քեզ լոյս յանուանդ՝ ըզ կեանս՝ տէ՛ր ամէնից։ Աստ խնդրեմք իքէն մարդասէր տէր. զհոգիս նընջեցելոց դասեա՛ ընդ ա՛ր քո. տէ՛ր։ ՚ի՛ Ո՛վ օրհնեցեալ։ Ի սէր ողորմութեանդ արա՛ զայս ըզ նըշատակն՝ յիշեա՛ Տէ

Աշմոս. Ընդ օրհնեցէք զՏէր ամենայն։

(Երկնեսցէ զձեզ տէր՝ ի սիովն։ այն որ ընկալեալ ընդ յերուսաղէմ։

Աշմոս (Ո՛ եղիցի ինձ ըստ բանի քում։

Ա՛ռնդ պատրաստեաց տէր զբերկնութիւն. և՛ ըզ կեանսընդ յաւիտենից։

Աշմոս (Ցնծասցեն սրտք ի տէր. օրհնեցէք։

Ա՛րանի՝ ազգի. որովհետ ոչ յայկօքայ ծագեալ էր նա ծով։

Աշմոս Ընկեալ պէտ էր առ ծով։

(Գնացէք՝ ի մեզ յանուանէ տէր։ այն. որ արդար զերկինս և զերկիր։

Աշմոս։ Ո՛ անփոյթ իմ պետն ոչ էր։

ձեզ՝ յաւիտեանս ամէն։

սահմանեալ կէտ կոչմանս այսորիկ։ և՝ խաղաղութիւն անեղից ընդ

զձեզ՝ քով քովիկ վերս։ պահեսցէ հաստատուն ի հաւատսն իւր. միշտ ի

Ա՛ղջ՛կան արարքք չէ իմ հարք իմ. եղբարք. և որդիք լաւ օրհնեսցեն

Աշմոս Տէր փրկեցէ զնա։

րեալ եղբարք ի կոչումըն վերս նորոգողին քրիստոսի։ այ մերոյ։

Ա՛յս այ հրաժարիմ ի քէն՝ սբ՛ եկեղեցի՝ այս այ մեկնիմ ի ձէնջ սի

Աշմոս Ջիւման նորա եղեսցի ի նորա։

ա՛ր եղբարք իմ ի քրիստոս։ ողջո՛յն ձեզ հաւատացեալ

Ա՛ղջո՛յն ձեզ ժանկունք եկեղեցւոյ. ողջո՛յն ձեզ հաւատացեալ

Աշմոս Ա՛յս եղե ես այլ ասէին.

Ա՛ղջո՛յն ձեզ դասք քահանայուն։ ես ձանապարհ հորդեցի առ՝ արարչի՛ն իմ։

Ես ձանապարհ հորդեցի առ՝ քրիստո՛ս յոյսն ամե՛ն սեցուն։

Աշմոս Ջիւման նորա եղեսցի ի նորա։

Ա՛ղջո՛յն ձեզ ամենայնիւ եկեղեցւոյ. ողջո՛յն ձեզ ի քրիստոսէ։

Աշմոս Ա՛յս եղե ես այլ ասէին.

(Ա՛ծե՞ս ոչ ի բերդի ի սիոն զանապական արքայ զքո։

Աշմոս (Ծեր երիտ դէպ։

Ա՛ղջո՛յն ձեզ ամենայնիւ եկեղեցւոյ. ողջո՛յն ձեզ ի քրիստոսէ։ ողջո՛յն

Աշմոս Տէր հովանեսցէ ղնո։

մանն՝ նեղչայ ի մոց։

Պատրա՛ստ արարիչդ առաքի իմ ըզ սեղա՛ն. ակընն յանդե

Աշմոս Տէր հովանեսցէ ղնո։

յաւիտեանս ամէն։ Աշմոս։

երուսաղէմ թէոդէին ամպօքք ընդ աստաղ տեառընն յօհ՛ան. և՛ այնպէս

ի բիւրաւոր բանակըս հրեշտակացն ամպով ընթանան։ Ի՛վերինն

թէնա՛ հրեղէն՝ նորոգէ։ Ի ուսաւորիր են ձանապարհք աղդարմոյ. և՛

ա՛լոյց է միածինն փողով և փա՛ռօք հօ՛ր. և՛ըզ հնդղէղն ընտ

նընջեցեալսն ընդ բանգմեղոյն արբանհամու. փառըս տա՛ր։

Ա՛ր նորոգող դես աղդի մարդկան. այրա՛ այրժանի՛ և ըզ միր ըզ

ի՛ չէ՛ղեցեալ՝ ընդ աջի՛ դա՛սեղոցըն կայրդեա՛ և ըզ միրնընջեցեա՛լն. Ապա

Լուսաբացին սկսան յարձակել ընթանալով առաջի. և տեսանելով զի փոքրիկն եկեալ փաթաթ իյաշխատիս։ Պատանի գործոցն ծա ծուկը յայտնի՝ ի մեծ հրապարակն. և գոռալով ընթանան իյայն վախճան ի տանջանս։ Այնժամ հոմն ի նոցանէ կոչէ զդաս ար դարոցն. և յանպատճառ իբարիս զնոր խոստացեալ ենայ։ Երբոյ անմահ փեսային եղեր դուն մայր մարիամ. զարեխօսեա վասն մեր՝ իյայնմահուդ ահեղին։

Տուդ Գ. Ա. Լուսաբ ֆոյն ասա.

Օրհնեմք զքեզ հայր անբասկի զբեն. ստեղծիչ ամ եղելոց զնոյաբանեալ զնոյաբանեալ զնոյաբանեալ

Ալ երկայնամիտ եմ ես տէր. քաղցր և ողորմած. հանգո՛ զհոգիս
ի ծառայից. զի մի դարձցի անմարդ ամաչեցեալ յաւուրս ահիդ. ա-
ոեղիս։ Ո յիշատակ հրաժարելոյն ի հաճոյս քեզ ընկալցիս. և զու-
տըս մեր ընկալ, որպէս զաբելին զնոյն՝ և զաբրահամեան. զի մի՛
ի խորան քոյս սիրողաց հանգուցեսս զիս ծառայսդ քո. և վհոգիս
նոցա դասեցեսս ընդ նբսըս քո. զի մի։

Ալ խոնարհեցար՝ երկինից բան՝ նդ աչըք և առեր մարմին՝ ի սբ
բոյ կուսէն. յիշեա ընդ նըմ՝ ցեռանըդ մեր յորժամ գայցես անձամ
փառաւք. զի դու ես տէր մեռելոց՝ և ամենայն երկրի։ Ալ ուրախ իշ
խանութեի մահուիս և կեանց. և խաչի՛ւդ քո լուծեր զերկունըն
մահու. յիշեա ընդ նըմ նըմ՝ Ասէ սուիլ քո յատենի դատաստ՝ ու ահեղ
աղաչանաւք նբ՝ ա՛ծամբնին՝ յիշեա ընդ նըմ՝ ցեռալըն ըմեր. յորժամգայ
ցես անձամ փառաւք. քանզի քո են փառք՝ և՛ զօրք յաւիտեան ամէն։
Ալ՝ բարբառագի՛ր ա՛ՆԾ. զարթարձրա քո՝ վիանտես առներ. այլ գը
թա՝ ի՛նըն՝ ցեռալըն մեր. և հանգո՛ ընդ նբ՝ ըս քո՝ ի՛խորան քոյմ
ա՛ի՛ողաց՝ Ալ՝ բարբառագի՛ր ՀՕ՛ր որդի. ՝ի՛ միւսանգամ քոյ գա՛լստե
անն՝ անդաստապարտ պահեա ըզնըն՝ նբ՝ Ալենդարա՛ի՛ր նբ՝ Հոգի. յոր
ժամ՝ նորոգես զե՛րե՛ս երկրի. նորափետուր զարդարեա ըզ նըն՝ նբ՝
Ալ՝ բարբառագի՛ր ա՛ՆԾ. որ յոչընչէ՛ գոյացուցեր զերկինս և՛ զեր
կի՛ր. օրհնե՛մք ըզ՝ ա՛ զ քեզ. որ հանգուցիչ դուս նըն՝ նբ՝ ցեալըն հա՛ՀՐ
ամենակալ։ Ա՛նա՛ւդ ա՛ծ և համագոյ փառաւք Հ՝՛ր և սպիտակիր՝. գո՛վե՛մք
ըզ՝ զ քեզ. որ յարութի՛ւն դուս նըն՝ նբ՝ ցեալոց. որդի՛՛ւդ մի՛ածին։
Ա՛՝նբչնչիւր անըսպառ յորմէ՝ բաշխի՛ սիրեգերականն շընորհ. քարեբա
նե՛մք ըզ՝ զ քեզ. որ նորոգո՛ղ դուս նըն՝ նբ՝ ցեալոց Հոգի՛՛ւդ՝ ըզ՝ շմարիտ
Ա՛՝ՀԱՏ՛ուր քոյ գա՛լստեանըն յորժամգա՛ս տէր՝ ի՛ յերկինից ա՛ծայինս
քո զօրութի՛ւդ. և՛ նըշան նբ՝ խաչին պայծա՛ռանայ՝ ի՛ մե՛՛ր երկրի՛։
Ալ՝ ուրգին տարբե՛ր երկրի՛՝ ի՛ձայնե՛՝ հընչմա՛ն փողոյն. որ գոչե զկեն
դանութի՛ւն. ասե արիք. ե՛կընտր՝ կենդանեաց և՛ մե՛ռելոց։ Ո նորհեա
մե՛զ տէր ողորմութի՛ւն՝ ի՛ծագե՛ւ սըրբոյ խաչին. որո՛վ եղե մե՛զ փրկ
կութի՛ւն. զինուա՛ւ եկցո՛ւք ընդ առա՛ջ ա՛ծ որդւոյդ որ ի՛ յերկինից։

Ա՛՛՛

ու վերածեր զազգըս մարդկայինն հօ՛ր յորդիք գրուելն. ամաչանօք
դեղչ՛ն հընչմունա՛. քեհ[illegible]՛ղ էմմանուէլ. որ ծընար տըղայաբար
ին՝ երգս սուեալ մատուցանեն զերամբ շուրականաց զերանաւէլ՝ ու հո՛ր
մ՝ Համբերանօք վերհագուսինցըն հոյլերըն յոգնախո՛հ համբս ե՛զանակ
գաստ. և ընդ վերին զօրան ծո՛ր հնեւ՛մ՝ ե՛ւ ըզ զերրորդութիւնդ.

նիմ և ըզ մեր ըզ ընդունեցեալսըն մըտանել, ի՛ երկինսի՛ն քո ըզ՛ատա
նում՝ դատե՛ զիս մ՛ արարած. օրհ՛։ Ա՛ իսքան հայցեմք է՛ըն ըզ
ան՛ն, ի՛ վերինըդ քո երրո՛ւսա՛ղէմ. ընդ այ՛ժմ՛ քո. ե՛։ Ի՛ զ տըր օրհ՛ընե՛լ
ա՛յ ըզ՛ըօրեն ի՛ Թագաւոր խաղաղութի՛ւ. հանգո՛ և ըզ մեր ըզ՛ընդունեցեա
ամ՛ն՝ ի՛ վերինըդ քո երրո՛ւսա՛ղէմ. ընդ այ՛ժմ՛ քո. ե՛։ Ի՛ զ տըր օրհ՛ընե՛լ
ա՛յ ըզ՛ըօրեն ի՛ Թագաւոր խաղաղութի՛ւ. հանգո՛ և ըզ մեր ըզ՛ընդունեցեա
ան՛ն՝ ի՛ վերինըդ քո երրո՛ւսա՛ղէմ. ընդ այ՛ժմ՛ քո. ե՛։ Ի՛ զ տըր օրհ՛ընե՛լ
ա՛յ ըզ՛ըօրեն ի՛ Թագաւոր խաղաղութի՛ւ. հանգո՛ և ըզ մեր ըզ՛ընդունեցեա

ամ՛ն՝ ի՛ վերինըդ քո երրո՛ւսա՛ղէմ. ընդ այ՛ժմ՛ քո. ե՛։ Ի՛ զ տըր օրհ՛ընե՛լ
ա՛յ ըզ՛ըօրեն ի՛ Թագաւոր խաղաղութի՛ւ. հանգո՛ և ըզ մեր ըզ՛ընդունեցեա
ան՛ն՝ ի՛ վերինըդ քո երրո՛ւսա՛ղէմ. ընդ այ՛ժմ՛ քո. ե՛։ Ի՛ զ տըր օրհ՛ընե՛լ
ա՛յ ըզ՛ըօրեն ի՛ Թագաւոր խաղաղութի՛ւ. հանգո՛ և ըզ մեր ըզ՛ընդունեցեա

Ղ՛ազարու Փարպեցւոյ

Ա՛յ փառ՛ք հօր հանդերձեա՛լ ես գալ ի՛ դատել զերկիր ա՛րեգա
կըն արդարութե՛ամբ. զի՛ ըզ հողեղէն ըզ բընութի՛ըս մեր վեր
առեա՛լ՝ նորոգեա՛ցես ի՛ կեանս. ընդ այ՛մ՛ք քո տր՛ ա՛ՀՀ հայ՛ըն
ըմբոյց. Ա՛յ ա՛ծա՛յին թարգմանի՛չըդ առա՛ս ըզ հընացեա՛լըս մեղօք յոտ
առատ տի՛ եղերաց. լուսաւո՛ր լեա և ըզ մեր ըզ ընդունեցեալսն անձա՛ռ
լի՛ ա՛ՀՀ ձայի՛ն լուսավո՛ր. ընդ այ՛ժմ՛։ Ա՛յ ընտիս ի՛ վերայ բազմաջ

Ա՛յ փառ՛ք հօր հանդերձեա՛լ ես գալ ի՛ դատել զերկիր ա՛րեգա
կըն արդարութե՛ամբ. զի՛ ըզ հողեղէն ըզ բընութի՛ըս մեր վեր
առեա՛լ՝ նորոգեա՛ցես ի՛ կեանս. ընդ այ՛մ՛ք քո տր՛ ա՛ՀՀ հայ՛ըն
ըմբոյց. Ա՛յ ա՛ծա՛յին թարգմանի՛չըդ առա՛ս ըզ հընացեա՛լըս մեղօք յոտ
առատ տի՛ եղերաց. լուսաւո՛ր լեա և ըզ մեր ըզ ընդունեցեալսն անձա՛ռ
լի՛ ա՛ՀՀ ձայի՛ն լուսավո՛ր. ընդ այ՛ժմ՛։ Ա՛յ ընտիս ի՛ վերայ բազմաջ

Ա՛յ փառ՛ք հօր հանդերձեա՛լ ես գալ ի՛ դատել զերկիր ա՛րեգա
կըն արդարութե՛ամբ. զի՛ ըզ հողեղէն ըզ բընութի՛ըս մեր վեր
առեա՛լ՝ նորոգեա՛ցես ի՛ կեանս. ընդ այ՛մ՛ք քո տր՛ ա՛ՀՀ հայ՛ըն
ըմբոյց. Ա՛յ ա՛ծա՛յին թարգմանի՛չըդ առա՛ս ըզ հընացեա՛լըս մեղօք յոտ
առատ տի՛ եղերաց. լուսաւո՛ր լեա և ըզ մեր ըզ ընդունեցեալսն անձա՛ռ
լի՛ ա՛ՀՀ ձայի՛ն լուսավո՛ր. ընդ այ՛ժմ՛։ Ա՛յ ընտիս ի՛ վերայ բազմաջ

Ո՞չ ընկերակցեալքըս յահաւոր մեղաց ծովուըս. ապրեցո՛ւ զհոգիս նոյնըս
զոր նոքա ունին. եւ կամ առաքի՛ աղաւոր քոյ բեր՛ մի՛ն.
զի գի՛նք նոքա արեան քո՛յ են. ի յոյժ մեծամեծ հրաշալի՛ ձայնի՛ փո
ղոյն յանդնեն մեռեալքն. եւ կամ առաքի՛ աղաւոր քոյ բեր՛ մի՛ն.
զի գի՛նք նոքա արեան քո՛յ են. ի յոյժ մեծամեծ հրաշալի՛ ձայնի՛ փո
քո՛յ. եւ հոգի՛ ո՛քո բարի՛ առաջնորդեսցե՛ քի՛նձ ի յերկիր ուրհն՛ն.
Աստուածնո՛ղ հոգին. որ էլից զուանայնութե՛ն ընթա՛ցս աշխարհի.
արդ տը՛. ի՛ վերջնումն աւուրս մեծի՛ յորժամ առնիցս զայցելութի՛ն
քո՛յոց սիրելեաց. յայնժամ լնա՛յեա՛ ի ծա՛ռայս քո՛. եւ հոգի՛ ո՛
ը՛նթա տը՛ ի՛ հոգիս մե՛ր ընդ ընկերացե՛ լոցն եւ ի՛ յիւրեա՛ ողորմութի՛ն քան
զի գի՛նք նո՛ր արեան քո՛յ են. ի յոյժ մեծամեծ հրաշալի՛ ձայնի՛ փո
ղոյն յանդնեն մեռեալքն. եւ կամ առաքի՛ աղաւոր քոյ բեր՛ մի՛ն.
զի գի՛նք նոքա արեան քո՛յ են. ի յոյժ մեծամեծ հրաշալի՛ ձայնի՛ փո
քո՛յ. եւ հոգի՛ ո՛քո բարի՛ առաջնորդեսցե՛ քի՛նձ ի յերկիր ուրհն՛ն.
Աստուածնո՛ղ հոգին. որ էլից զուանայնութե՛ն ընթա՛ցս աշխարհի.
արդ տը՛. ի՛ վերջնումն աւուրս մեծի՛ յորժամ առնիցս զայցելութի՛ն
քո՛յոց սիրելեաց. յայնժամ լնա՛յեա՛ ի ծա՛ռայս քո՛. եւ հոգի՛ ո՛
ը՛նթա տը՛ ի՛ հոգիս մե՛ր ընդ ընկերացե՛ լոցն եւ ի՛ յիւրեա՛ ողորմութի՛ն քան
զի գի՛նք նոքա արեան քո՛յ են. ի յոյժ մեծամեծ հրաշալի՛ ձայնի՛ փո
ղոյն յանդնեն մեռեալքն. եւ կամ առաքի՛ աղաւոր քոյ բեր՛ մի՛ն.
զի գի՛նք նոքա արեան քո՛յ են. ի յոյժ մեծամեծ հրաշալի՛ ձայնի՛ փո
քո՛յ. եւ հոգի՛ ո՛քո բարի՛ առաջնորդեսցե՛ քի՛նձ ի յերկիր ուրհն՛ն.
Աստուածնո՛ղ հոգին. որ էլից զուանայնութե՛ն ընթա՛ցս աշխարհի.
արդ տը՛. ի՛ վերջնումն աւուրս մեծի՛ յորժամ առնիցս զայցելութի՛ն
քո՛յոց սիրելեաց. յայնժամ լնա՛յեա՛ ի ծա՛ռայս քո՛. եւ հոգի՛ ո՛

ՀԱՏԻՆ ԵՒ ՕՐՆ ԴԱՏԱՍՏԱՆԻՆ. ԵՒ ԴՈՂՈՒՄՆ ԱՌԱՋԻ ԲԱՆ
ասարափին՝ հրեշտակք սաստկին երկիր. զի՝ նշանագործքն մեր
տես առներ. յոհատին աւուրըն դատաստանին. բարեխոսել
նբ աստուածածնի նմա. Լանին դրունք երկնից բարբառի ընդ
տակք. զանին գերեզմանք բորբոքի գեհենայ. զի՝ նշանագործքն
Լաշարին երկիր նք ոսկ մագաղաթ. գերագոյն գոչէ փող գաբրիէ
լեան. գերապանծ լսատվ զարդարի ն արդարքն. զի նը։

ՏԵՐՁեցայ ես ի դուռըն գերեզմանին՝ ևէ հան ինձ ժա՛մ
նակ մըտանել՛լ ի յարգանտ երկիր. յորմէ ստեղծեալեմք ամենք
քեան. բըժիշկ իմաստուն և՝ արտարապետ. բըժըշկեա զհոգւոյ իմ
զհիւանդութիւն. աւրաւրդ և յո՛յս փըրկութե՛ մերոյ։ Ա՛ղիցէ ձեռ
ըն քո պահպան ն ա՛ձիւ ն ի՛մոյ և՛ակ քո բարի առաջնորդեսցի՛ ինձ
՛ի յարդարութե՛ն. բըժիշկ։ Լը՛ղխեսցես առիս ըզ գութ մարդասի
րութեդ. և յարդեբերիդ կենաց լուսացես զմեզս անձին ի՛մոյ. բըժիշկ
Ա՛ղեցի՛ անձն ի՛մ օրհնեսցէ ըզ քեզ. զամ աւուրըս կենաց ի՛մոց.
և առքեզ ապա՛ւինիմ հո՛վիւ՛ բանաւոր հօտի. դարձո զմո՛ղբեալը
՛ի հօտ քո՛ քո. բըժիշկ։

ՊՆՈՒԱԿԻՉքն ա՛ծ սկիզբն արա՛րչութե՛ն ի՛ հողոյ ստեղծեր ըզ մա՛ր
դն առաջի՛ն. գործել և՝ պա՛հել յանպատում ի կեանս. ինկ իսաւն
գանել հրամանի՛քոյ ա՛ր. ըզ վըճի՛ռ մահու ի՛ վերայ եդեալ. հողե
ր անդրի՛ն և ի՛ հող դարձցես. և՝ այժմ աղաչե՛մք զստեղծօղդ՝ ամե
նից. ընկալ և՛ հանգո՛ զհրաժարեալ հոգիս. յոթն աստեղեան լու
սեղէն խորանս՝ ուր ժո՛ղովքն սըրբոցն ի՛ խանձա՛ղութե՛. հո՛գւով
հեղութե՛ յերկնից բարութե՛ն։ Ա՛սէ՛ր եղեալս անպիտանացայ. գո
ղեցկայա՛րմարը չինուածոյս քակտումն. ի՛ մաստուրնըս՝ չի՛մարեցայ ի՛ յա
լեաց՝ մե՛ղաց յոր ընկերացայ՝ և այժմ աղաչե՛մք։ Լո՛ւծօղն և հան վե
րին կոչողն. կոչնատերն աՀեղ կոչօղն անաւո՛ր. դատաւո՛րն անաչառ
դատաստանն արդա՛ր հրեշտակք ան ո՛ղորմ դատեն զմե՛ղաւորս՝ և այ։

ՎԵՑ և՛ա՛հեղեկ օրըն դատաստանին և՛դո՛ղումն առաջի՛ բեմին.
՛ի լըսել զձայն փողոյն և՛ ըզ հընչի՛ւնն ա՛՛հագի՛՛ն հըրոյն.
Ա՛յրասի՛մք սաստկի՛ երկիր՝ և՛ դողա՛ն արարածք. և գա՛բրիէլ հրն
ջեցո՛ցանե ըզ տիեզերակո՛ւր զփող բարբառ փողոյն և՛ հնչի՛ւն զ
գենի՛՛կ զանա՛՛պակա՛՛ն մարմին նս։ Լսէ ըն փայլե՛ յարևելից եօթըն
պատի՛կ պա՛՛ծառ. քան զարեգակն. պա՛՛ծառանա՛նն ա՛՛ի՛՛դ արդ. և
մե՛՛ղաւորքըն ծածկի՛՛ն յա՛՛նըստուեր լուսոյն. և՛ ՀառագայԹ՛ն՛ե՛ խա
չին առաջի՛՛ քոյ գայ՝ մաքրի՛՛զատի՛՛ք՛ քեզ՝ ի՛՛ջեւ լանի. ի՛՛յայնմ աւուր
ա՛՛հեղի՛՛ն ողորմեաց հոգւո՛՛ց մե՛՛ր նըչ՛՛ցելո՛՛ցն։

Յաւետենից՝ ած՝ Հաւարիչ ամենակալն. որ մնչկանացուացոյց կեանքդ ես և ամենահաւթն. ըզ քեզ բարեբանեմք աշխ՝ հայր ելն մերոյ. Որ սպասաւորեալդ ես ի սերոբէից. զգեցեալ զծառայն՝ կերպարանս. Երբ խոստացեալ հաւատացելոց ընծայեցելոց յանուն քո ըզ կեանս. ըզ Հոգդ խընդրեմք զի արարչակից հօրն ես հոգւոյն. որ դամասուրը դես կենդանեաց Համեռելոց. զհոգիս նոցն ջեցեալոց դասես՝ ընդ սբբս քո՝ ըզ քեզ բարե՝ ած Հզ տր՝ օրհնեցեալ Հրաշափառ բարձր արարիչ ըզ նա յաւետեան. Որ գալոյն ի ըմպս երկինս՝ ինորոգել զերեսս երկրի. Երբ զարթուցանէ ըզ նոցն ջեցեալսն հանդերձ ամ սբբբովք. առաքեմ՝ զ Ա՝ ոգ բան աղաչ ելոցս քեզ Թագաւորըն մերոյ. զի արժանի արասցե ըզ նոսին ջեցեալ սըն մեր. մըտանել՝ ի յամառագաստըդ ի մեսսուն կուսանան՝ սուսա՝ ած՝ ծին մայր և կոյս. ծագօղ արեգականն արդարութե՝ որ լուսաւորեացն ըզ մեզ. Հոգևորբերդիլ զքեզ բարեբանեմք և փառաւորեմք ըզ միածին քո զերդին. Լոյծ զոչինս բընութե՝ մարդկան հրաշափա՝ քո ծընողդ և զեռնե՝ ի բնութենն անբաղձապահաբ. Ա՝ նուսուցեր դո ոչ խախտեցան կընի՝ք. Հոգևորբերդիլ զքեզ բա՝ ած՝ քեզ մորենին անկեզ լեառըն վիմածին դուռըն փակեալ և անշ բեւր կընքեալ. նախատեսացըն գուշակեալ մայր և կոյս. Հոգև՝ Որ թագաւորը դես յաւիտենից քո՝ ած՝ ընկալ ըզ ծառայս քո՝ ի բաբե՝ և՝ ընդ Հրեշտակս քո՝ ի յաջակողմանն քոյմ դասի՝ Որ ուսնիս իշխանութե՝ մահու և կենաց. Հանգո՝ զհոգիս քոյ ծառայից՝ ըստ՝ ած՝ Հզ տր՝ օրհնեցեալ ամենասուրբ հոգի քո՝ ած՝ Որ ի սկզբանէ ընդ ամենայն ազգս մարդկան ես՝ ի սերոբէից. զգեցար զծառայն՝ կերպարանս. Երբ խոստացեալ հաւատացելոց ընծայեցելոց յանուն քո ըզ կեանս. ըզ Հոգդ խընդրեմք զի արարչակից հօրն ես հոգւոյն. որ դամասուրը դես կենդանեաց Համեռելոց. զհոգիս նոցն ջեցել

զնոց. ըզ նընջեցեալսըն մեր ընկալ մարդամսէր տէր. և՛ հանգո՛ ընդ
ա՛բրնա քո։ Ո՛րժամ գա փառաւոր հօր դատել զերկիր արդարութե՛
արեգական. ըզ նըն։ Ո՛՞ երստել քո յատենի դատաւոր ահեղ քո՝

փըրկիչ մեր ևյոյս. ըզ նընջե.

տ Ո՛ր արարիչ դես արարածոց հանգուցեալ՛ի հրեղէն կառս. յինչ
ա՛՛ զհոգիս նընջեցելոց մերոց. և՛ հանգո՛ ընդ սբա՛ընքո՛։ Ո՛ր երկոյնա
մի՞ տեսաս ամենեսեա՛՛ն. և ներօղ յանցանաց մերոց. յինչա՛՛ զհո.
Ո՛ր միւսանգամ գալոց ես հայրենի՛ փա՛ռօք նորոգել զնախաստեղ

ծին ծընունդ. յինչա՛՛ զհոգիս նընջեցելոց մերոց։

տ Ո՛ ադաչուր փառաց քո ա՛նմա՛՛տուցեց բաշխօղ. ի փառաւորեալ
գալըստեանն քոյ. արժանաւորեա՛ զնընջեցեալսըն մեր. դասակից
լինել սրբոյ՛՛ոց քոց. մարդա՛սիրյա՛՛պէս ո՛ր ես միշտ՝ յա՛՛ծո՛ւ փա
ռաց։ Օ որս հաւանարեցեր ընդ սբա՛ընքո. հաղորդել՝ մարմնոյ և
արեան քոյ տէր. այսօր ընկալեա՛՛զ հանգո զհոգիս նոցա՛. կենագոր
ծեալ՛ի կեանսըդ յաւիտենից մա՛ր։ Ո՛րժամ առնես զհատուցու
մըն տէր՝ և սբ՛ընդ քո պարծեսցին՝ ի՛քեզ. յայնժամ խնայեա՛ի դա՛ա
նօղըս քո՛։ դասաւորելով յաջակողմանն դո՛՛ուն. մար։

տ Ադաչուր փառաց քոյ հոգի՛ մարդկան՛. ա՛՛նհասանելի քո զո
բութեդ՝ ի՛՛ջեր՝ ի՛յերկնից կենագործելով՝ զա՛՛նարատ՝ ձեռաց քոց
ստեղծուա՛ծս. զա՛՛պա՛՛նեալսն՝ ի քեզ՝ զհոգիս նընջեցելոց մեր ըն
կա՛՛յ յանտրտո՛՛մ՝ ի կեանսդ՝. որ օրհնի՛ երգով՝ ի՛հրեղէն զբարթ
նոցն։ Ի՛յերևիլ հրաշեղն արիւնահոսիւք փայլմամբ՝. ի՛քառակերպեանն
նը՛չա՛՛նի քոյ տէր. և՛ զօրքերկնից՝ ի՛յերկիրս ծա՛՛ալին. զա՛՛պա։ Ի՛՛հարկա
նել փողոյ հրեշտակապետին մեծի՝ ի՛բանալ գերեզմանացըն զարթնցեն
մեռեալքն ա՛նապական մարմնով. զարդարին ընդ՛՛առաջ քո տէր. զա՛՛պա։

տ Ո՛ր՝ ի հօրէ՛՛ առաքեցա՛՛ր մարդասէր կարօղ փըրկիչ. և՛ըզ մեղուցե
ալ ըզ մարդըն բըժշըշկեցեր. ողորմեա՛՛տէր հրաժարելոյս. զորհրաւէ
րեալ առ քեզ կո՛՛չեցեր։ Ո՛ր՝ ի խաչին բա՛՛ռնացա՛՛ր մարդասէր կարօղ
փըրկիչ. և՛ըզ ցո՛՛ղ անապական արեանդ ցո՛՛ղեցե՛՛ր տիեզերաց. ողոր
Ո՛ր ըզ դըժոխս աւերեցեր. և ըզ գերեա՛՛լսըն փըրկեցեր. և՛ զարդն
լեա՛՛լսըն վերածեր՝ ի յոյս կենացըն յաւիտենից. ող։

Ա՛՛նանցո՛՛ղ տէր ողորմեա հո՛՛գւոյ իմոյ բազմամեղի. որ բնակեա՛՛ղ ես
՝ի՛յերկինս և՛յանմարմնոյ փառաւանին. յիս մարդասիրեա՛՛ բազմագութ
փըրկիչ և՛ փարատեցո՛՛ զղջա՛՛ս անձին իմոյ. Պակասեցա՛՛յ յազգատոհմէ
լըքեալ Թողի զկեանս աշխարհի. և՛մարմին ուն՛՛նէր թե՛՛ դարձա՛՛ի
հո՛՛ղ ուստի ստեղծա՛՛ւ. յիս մա։ Ո՛՛հա՛՛ւր՝ յայնմի կ մա՛՛տնեցայ՝ի՛՛ձեռս
ահե՛՛ղ հրապարակին. և՛ա՛՛ռ քեզ ապա՛՛ւինի ստեղծո՛՛ղ բնաւից տէր բո
լորից. յես մարդ՝ ի՛՛ջարձոնս՝ ա՛՛ռ քեզ կարօղ յամի. ընկալ

Տեառ

բանեցէք զքէն Թագաւորն. ա՛ս ։

ծուաձառ՝ն հոգւոյ ձերոյ և՝ընդ արդեաւք լուսոյ նոր սիրոն։ բարե տարեալ զնաւակատիս վերինն ԵրուսաղէմՀ։ Նորոգեցէք զձ պատ գաստ Նոր գերեզմանին. ասելով։ Ա՛յսօր մանկունք Հաւատոյ կա դեք սիօնի ծրնեաւք աւազանին չնորհօք յորդիս աստուծոյ։ ի՛նա ձայնեալք. Նորոգուի՛ն ազգի մարդկան վեր երգեցարք՝ որ վասն մեր մեռաւ և յարեաւ։ ասելով փառաւորեաք՛ զԴ յարու՛թիւնդ։ Ա՛յսօր որ ցեղս սուրբ Ժողովուրդք ընդ երկնայնոց լուսեղինաց ըն համ գլուխդ եկեղեցւոյ հրաւիրելով զանդամս քո ինոյն միութի։ աղաչա՛ ցեր յաւսով յանմահուի՛ զմայհացու բնուե՛ս։ որով ընծաւոր ըն աջմէ՛ հօր Նաւակատեաց խորհուրդ՝ հանդերձելոյն այսօր ծանո՛ցեր։ կենդա հրաշափառապէս։ աղաչեմք զքեզ քէզ ո՛ղորմեա։ Ա՛ր զբարձրագոյն և՛ զբակրզբնատպին գեղեցկո՛ւթի ընդնկարեցեր նորաստեղծ եւ յոգիս ո՛ր վերընտի՛ն նորոգեցեր զմեզ ի՛ հնութենէ հինն ադամայ։ խաւրեն մա՛ն բանին և մնչմանն։ Հոգեւոր երգով բարեբա՛նե սցուք։ Ա՛ր խորանիդ արեգականն պրդարութե՛ նոր օրհնութե՛ս տացուք և՛ անդադար բարեբա՛նե սցուք։ Ա՛ր տաճարիդ անձա՛ւ լուսոյն որ՝ ի հօրէ՛ նոր երգս երգեսցուք։ և։ Ո՛նոր խաչանարանի՛դ հրաշալի՛ նոր կենացս այսօրյարու՛թիւնն՝ քո ի՛ նոր ժողովուրդ։ ևբարձ։ Ա՛ր խորհրդի՛ դէպ ընդ նայ՛սի տեսան։ Ա՛որոգեցարուք նորոգուե՛ ձէք և բարձր արարէ՛ք ըզ նայ՛սի տեսան։ Ա՛որոգեցարուք նորոգուե՛ տաւկաց զնաւակատիս փըրկութե՛ մերոյ։ օրհնեմք։ ը։ Ա՛ զայր օրհնե ւագաստի՝ այլոյ՛ առացեա՛լք վայելչութե՛ս։ տօնին՝ ընդ զօր ըս հրեշ Հարսի՛ն քո՛ եկեղե՛ցւոյ զոր մաքրեցեր յաւազանի՛ և վերըստին ծննդեա ամբն։ օրհնեմք ըզ քեզ ա՛ըծ հարցընն մերոյ։ Ա՛ր կենդարար նորոյարու թեա՛ք՛դ նորոգեցեր զհնացեալ՛ըս մե՛ղաք։ որով ցընծա՛յ այսօր եկեղե ցի՝ ընդ նորոգուա՛ծն բնութե՛ մերոյ։ օրհնեմք։ Ա՛յսօր մանկո՛ւնք ա Հարսն քո՛ եկեղե՛ցւոյ զոր մաքրեցեր յաւազանի՛ և վերըստին ծննդեա ամբն։ օրհնեմք ըզ քեզ ա՛ըծ հարցընն մերոյ։ Ա՛ր կենդարար նորոյարու թեա՛ք՛դ նորոգեցեր զհնացեալ՛ըս մե՛ղաք։ որով ցընծա՛յ այսօր եկեղե ցի՝ ընդ նորոգուա՛ծն բնութե՛ մերոյ։ օրհնեմք։ Ա՛յսօր մանկո՛ւնք ա ռագաստի՝ այլոյ՛ առացեա՛լք վայելչութե՛ս։ տօնին՝ ընդ զօր ըս հրեշ տաւկաց զնաւակատիս փըրկութե՛ մերոյ։ օրհնեմք։ ը։ Ա՛ զայր օրհնե ցե՛ք և բարձր արարէ՛ք ըզ նայ՛սի տեսան։ Ա՛որոգեցարուք նորոգուե՛ կենացս այսօրյարու՛թիւնն՝ քո ի՛ նոր ժողովուրդ։ ևբարձ։ Ա՛ր խորհրդի՛ դէպ ընդ նայ՛սի տեսան։ Ա՛որոգեցարուք նորոգուե՛ ձէք և բարձր արարէ՛ք ըզ նայ՛սի տեսան։ Ա՛որոգեցարուք նորոգուե՛ տաւկաց զնաւակատիս փըրկութե՛ մերոյ։ օրհնեմք։ ը։ Ա՛ զայր օրհնե ւագաստի՝ այլոյ՛ առացեա՛լք վայելչութե՛ս։ տօնին՝ ընդ զօր ըս հրեշ Հարսի՛ն քո՛ եկեղե՛ցւոյ զոր մաքրեցեր յաւազանի՛ և վերըստին ծննդեա ամբն։ օրհնեմք ըզ քեզ ա՛ըծ հարցընն մերոյ։ Ա՛ր կենդարար նորոյարու թեա՛ք՛դ նորոգեցեր զհնացեալ՛ըս մե՛ղաք։ որով ցընծա՛յ այսօր եկեղե ցի՝ ընդ նորոգուա՛ծն բնութե՛ մերոյ։ օրհնեմք։ Ա՛յսօր մանկո՛ւնք ա

Եղիշէ Երէցի՝ Ո՛նոր կիւրակէին հարցն ըզ որդին մօտալնելն Հոգւոյն Նոյ և յերկրայնոցն. յիս ։ Ա՛ղաչեցաք ձեզ՝ ոդեկից ընկերք դիշէ։ 107 քրիստոնեայ Թագաւորը յաւիտենից. որ փառաւք փառաւորեաս ի՛ յերկինսայ պարգեւատո՛ւ ողորմութե՛ն. յիս ։ Ա՛յլ կենդանի՛քս օրհնեմք ըզ քեզ ղեալ ի՛ հնոյ յորմէ ստեղծա՛յ. նորոգող Հարատարա՛պետ ցեալ՛ութի դարձայ ի՛ հնոյ յորմէ ստեղծա՛յ. նորոգող Հարատարա՛պետ ձի՛ս յարկս արդարոյց անմահածո՛ւկ աջովըդ քո՛ յիս ։ Ա՛յհա ի՛ խա

անեղ աժամանակ՝ Հայր անըսկիզբն և անքանակ. որ
դուզ պատճառ ծնընդեամբ անճառ՝ Հոգւոյն բըշխ
մամբ անբընաբար՝ աղաչե՛մք զքեզ գըթած՝ եր
կայնամիտ և ողորմած. ողորմեա քոյ ստեղծուածոյս յանսահման
ջնեցելոյն. Լանդ որ ինձոց հօր միածին՝ և կերպարան սկզբնատըպին
որով երկինըք գոյացան՝ աշխարհ լըրիւ հաստատեցաւ. Հայցեմք ի
քե՛ն տէր և փըրկիչ ամենն ողորմ և կեցուցիչ. ողո. Վերագոյն ընդ
հաց բաշխող երկնաւորաց և երկրայնոց. կեանք և կենաց տըւիչ Հոգի՝
հօր և որդւոյ արարչակից. խընդրեմք ի քե՛ն աղերսիւք բարեաց արբու
ձանողըդ ծարաւեաց՝ ողո. Լուանեմք ընդ սրբըչից զկենդանարար
ըդ համայնից՝ երեք սրբըչան մի՝ տրուածի հայր և որդի և սուրբ Հոգի՝
յոր հանգուցանելոյս մըկըրտեալ՝ և հաւատով խոստովանեալ ողորմե
նիս թե կատարեալ յերիս անձինսըս բաժանեալ. տաճուածք մի
աւուրեալ միով բնութիւնք հաւասարեալ. յորմէ կապեալք և արձակիմք՝
հաւիրըմբին անլոյծ կապիմք՝ ողո. Ո՛վ ակն ցընդ հօր զորդի փա
ռաւորեմք անընդելի՝ որ ի ջերմ յարգանս կուսին զադամայինս առեր
մարմին աղաչանօք տաճարինն անապական քուսմ ծընողին՝ ողորմե
նիս ի ծնեացեր մարմնով յերկրի՝ որ ի՛ հօրե անմեկնելի՝ ընդ հողեղինըս
բնակեցար՝ ի հրեղինաց երկրըպագեալդ՝ պաղատանօք երկնաւորաց՝
փառաբանիչ քոց հրեշտակաց՝ ողո. Ո՛սատօրինացըն մահկան ընծայ
ցար ի տաճարին՝ զի ըզ բնութիւնըս մարդկային ընծայեսցես հօր իւրոյ
կին՝ խընդրըւածովք նը ծերբունսըն՝ և ի կապից արձակելոյն՝
ողո. Լանբաւորըդ հրեղինաց որ ընդ մարդկան հողեղինաց՝ չըրջե
ցար տնօրինաբար կրեցեր ընդ կնըջս մարդկաբար՝ որ վասըն մե՛ր
զայս ամ՛ի յանձն առեր խոնարհութի՛ւն՝ ողո.

Բաժակ Ողորմեալքս՝ ի հրաժարումն ծառայի քոյ յաշխարհէ. հայ
ցեմք ի քե՛ն արտասուելով. և պաղատիմք զայս ասելով. Ամենապարհ
ընդ քո՛ զ երէց՝ հանգուցեալոյս լեր ուղեկից՝ ի յօթեվանս հօր՝ քոյ լու
սոյ ընդ ընտրեալսըն՝ մեր հանգո՛ւ Ո՛փըրկութի՛ւն մերոյ՝ սկըզբան մը
կընտրեցար ի յորդանան՝ զոր ընորհեցեր նոր ա՛ւազան՝ ի մաքրութի՛ւն
մեղաց մարդկան՝ Հայցեմք կըրկի՛ն կարապետին՝ մեծին ի՛ծնունդ
ըս մը՛ ըտչին՝ ի՛ յօթ՝ Ո՛ւսաւեր ձայնիւ յերկինէ՝ զքեզ դաւանեաց
հայր էակից՝ աղաւնակերպ հոգին ի՛ քեզ՝ հաւատ համագոյ իւր հան
գուցեալ՝ ընդ մըկըրտեալս նովին՝ Հոգւով յորդե գրութի՛ւն հօր հաւա
տով՝ ի՛ յօթ՝ Լուսաւոր մեղայ հալածեցաւ՝ լոյս գիտութի՛ւն և ծագե
ցաւ խաչեալ ածին քրիստոս՝ հնազանդութի՛ւն մեր ո՛ղջացաւ՝

կենդանարարչին մեռելոց՝ և լուսատու խաւարելոց՝ ի յօթեվանս։ Ա
ագուհի անուն առ ի հօրէ՝ որ ընտրեցեր ի յաշխարհէ լուսաւո
րիչ տիեզերաց՝ զոչ դադար ընտրեալ աշակերտացն. աղաչանօք առաքե
լոյն փողոսարուեթէ մեր եղելոց՝ ի յօթ. Ա եամնք ի կենաց լոյս ի
լուսոյ. որ ընտրեցեր զմեզ ի հողոյ՝ նորոգեցեր դարձեալ կերկին
ծնընդեամբ՝ սրբոյ աւազանին. զոր կեցուցեր ընորհիւ՝ քոյին ի
մահուանէն այն առաջին՝ ի յօթ։ Հոգեւով լցեր զմարդն առաջին
զոր կորուսեալ խաբեամբ չարին՝ զոչ նոյն հոգի բանիւ քոյին հեղեր
յոգիս մեր վերընտին՝ նովին հոգեւիւբ և բարի առաջնորդեա հո
գւոյ սորին՝ ի յօթ։ Ձայնեցեր առ ղազարոս՝ որով եւտուր մեռելոց
լոյս՝ կենդանուեթէ ջրեբջբօրեայն կենդանացան որք յարեամայ՝ կենաց
ձայնիւդ վերջին փողոս կոչեա ըզ սա յայսըմ հոգւոյ՝ ի յօթեվանս։
Ա ծղեալ սարսեաց պահակ մահու՝ ի կենսարար՝ ձայնիդ լըսոյ՝ արա
գապես զոյգ բանին եւտ ըզ մեռեալն ըստ հրամանին՝ ի չխնամք
օդոյս այս սաբսեցին զհոգի՝ սրբա մի արգելցեն՝ ի յօթ։
Ա անապարհ մոլորելոց՝ և ճանապայթ խաւարելոց՝ հրաւիրե
ցեր զոբդիս լուսոյ ի յերկինսն հարսանիս քո՝ բնդ զուարճալոց
անդ ժողովոյ՝ արժանացո ըզ սա դասուց՝ ի լապտերօք մոյծ յառա
գաստ ել ի մաստուն սբ կոչսանացն։ Ա ե՛րով բնութեբ զոր ըզ գե
ցար՝ ի փայտ խաչին՝ բևեռեցար՝ լուծանելով զմեզ ի մեղաց՝ ինախա
հօրըն կապանաց՝ լոյծ և ըզ սա ի յանցանաց՝ վասըն քո՛ սբ չարչարա
նաց՝ ի յօթ։ Ո՞ւթ կամաւոր մահու խաչի եդար ինոր գերեզմանի՝
երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի՝ նոր ընտրեցեր զմեզ կենդանի՝ զի
ջեալս ել քեզ ի հող մահու՝ վերակոչեա ձայնիւ փողոյ՝ ի յօթ։ Ա ընտե
ալ կանանցն իւղաբերից՝ և հոգեպին արտասուալից՝ ի բերըզ մեռեալ
ան՝ յոլսալից՝ ըզ կենդանիդ յաւիտեան։ վասըն նոցին սբ արտասու
աց՝ մաքրեա ըզ սա ի յանցանաց՝ ի յօթ։ Ա արժեալ հիմանցըն դըժո
խոց՝ ի տեսանել ըզ քեզ ներքնոց՝ հաներ զհոգիսն՝ որք ի բանտին
կապեալ զերկնանըն մահաճին՝ ել հանդուցեալ հոգիս՝ սբրոյ՝ հան
գո՛ զհոգիս նընջեցելոց՝ ի յօթ։ Ա բարեխուեթէ զորք երկնայինք՝ եր
կինք՝ յերկիր ի քանեին՝ յորժամ յարեար ի մեռելոց՝ լոյս ծագեցար
արարածոց՝ սբ յարուեթէ քո կենարար՝ յարո ըզ սա ի կեանս անմահ
ի յօթ։ Ա ղեալ պահապանացն՝ ի յերկիր երկնաւորա
ցն՝ որք զաւետիս տային կանանց՝ թէ մահ լուծաւ մահ կանացու
ած՝ սա որ մահու քոյ տընկակից՝ լեցե կենաց հաղորդակից՝ ի յօ
Ա թրակացեալ անմարմնականքն՝ առ կենսատու սբ գերեզմանն՝ տան զա
ւետիս ազգի մարդկան՝ վասըն կենացն յաւիտենական՝ դասաւորեա
պարուց՝ նոցին ըզ նընջեցեալս յորըն վերջին՝ ի յօթ։ Ա ձհաւորեալ սբ

չան խաչին՝ յարևելից փայլեալ ծագել՝ հաւատացեալքն ի՛ քեզ բերկրին՝ և ուրացօղքն կոծեսցին վերկըրպագուս սըրբոյ՝ խ- չին պայծառացո լուսով նորին՝ լի՛ լապ։

աձուգ ||աՀ գործեալ երկնաւորաց գան ամաչքի քո նախընթաց՝ զին արեալըս քո ժողովելով քեզ ընդ առաչ բերեն ամպով՝ ընդ աղաչ նեաց օդապարիկ՝ խառնեա ընդ սա նըբ երամից՝ դասաւորեա զսա վերնոյն երգել քեզ փառս և զչարթնոյն։ ||ամրապինն ասրերըք երկրի՝ յորժամ փառաք գաս հայրենի՝ արեգական լոյս խաւարի՝ լու աինն աստեղքըն նըւաղին՝ ըզ սա յաւուրն աներեկի՝ լուսաւորեա լուսով քոյին՝ դասաւոր։ || եՐնական զօրացըն պետ փողե զչարբաս աւետասքեր՝ արիք մեռեալք որք յաղտամայ քանզի ահա եկըն փեսայ՝ և հարնացեալ մաքուր հոգւոց կարգեա ըզ սա ի թիւս սրըբոց՝ դա։ Տերական աՀթու նըշտես յարարածոց երկըրպագես՝ արդարութ- զաչխարհ դատես՝ վարձս և գործոց հատուցանես՝ յայնժամ հնոր հեա ողնըմութ- նըշջեցչոյս մեր զԹողութ-՝ դա՝ ||ամենալ մարդկան աղգ ժողովին՝ որք յադամայ ծընեալք լինին՝ և հրեղինաց դասք երկնային համանգամայն վայրաբերին՝ ի՛ յայնմ ահե՛ղ հրապարակին յիշեա՝ ըզ սա յօրն ահագին՝ դա՝ ||ուցանին գաղտնիք՝ մարդկան իւրաքանչ իւրք որք գոր ծեցան՝ բարեաց գործօղք ըն պըճակին՝ չա բացն՝ ի՛ հուրն անշէջ մատնին՝ յայնժամ յիշեա զսորաբարին գործ-ք մեղաց ջընջեացին՝ դա՝ ||ի՛ սին պըճակք զանազանեալ՝ և պատ մուճանք լուսափայլեալ՝ նը՛ վ ըկայեցն ի գըՀա եդեալ և արդարոցըն զարդարեալ՝ հաղորդս արա հայցմամբ նոցին ըզ սա լուսոյ փառաց նոցին՝ դա՝ փառաց ի փառս բարձրանան աջակողմանք ըն վերանան յորժամ լսեն զերանական ձայն օրհնութ- ի՛քէն կոչմանն՝ նըշջեց ըմց մեր լըսեցո զձայնն բարբառըն քո՝ դա՝ ||ամհանապ և ժողո վուրդք հայցեմք ի՛քէն տր բարեգութ-՝ և նըշջեցեալըս հաւատալ ընկալ ըզ մեզ նովին յուսով՝ երուսաղէմ քաղաք վերինն յորում արդար քըն ժողովին՝ փառս երգել միշտ ընոսին երրորդութեդ երրեակ անձի՛ ||՛բարի՛ և մա՛ր դանել ի՛ն անդնակալ և բարեգութ- որ գովի՛ մա՛դ ի սրբ՛ բելի՛ց տր դատաւորը արդա՛ րութ-՝ և սրբըբո՛ց առա՛ քելո՛ց տր պըտակեա՛ղմբը նը՛ նջեցեալըն՝ ողորմած տր ո՛ղոր մեա՛ հոգւոցըն մեր նը՛ նջե՛ ցելոց՝ ||որժամ գրեա՛ լքըն կա՛ տա րի՛ն որ զայնմ աւուր մեզ պա՛ տմեցին՝ մարգարէ՛ ց բանքը՛ ն յայր ե՛ ի՛ն ա՛ռաքելոցըն վը՛ ճարին՝ ողոր՝ ||՛վերի՛ ն երո՛ սաղե՛ ի՛մ ի՛ բնակարան նըս հրե՛ շտակաց՝ ուր ենո՛ վք և ե՛ ղիսի՛ ա կա՛ նծ-երա ցեա՛ք ի՝ ա՛ ռա՛ ենակերպ՝ ի՛ դրախտի՛ ն եդե՛ մակա՛ ի՛ն՝ պայծառա ցեալ արժա՛ նապէ՛ ն ողոր՝ ||ա՛ ղաւո՛ ր փառա՛ ց՝ ք՛ ի՛ ս՛՝ որ ժամա

նեալ

ՎԵՐՋ.

յաղօթս յետոյ ԱՀԱՒ. Խոյր մեր որոյ.

Ա՛յլ և զայլ պատճառս և զմատաղ արարս և զշարաբարդոյն սորին
Ո՛չ ես ինձ ինչ ասել. այլ զոր ինքն Տէր ասաց ինձ՝ զայն ասեմ ձեզ. զի
սորին. յիշեալքիդ զնացողն զՀոգևոր և զմարմնաւոր և զամենայնի
կեսարացւոյ. որ բազում աշխատեաց ի սրբագրութիւն և ի օգնութիւն
Աստուած դարձեալ աղաչեմ յիշել զուրացու Արդիսին որ էր ծառայ